Bundel - Raadsvergadering van 29 januari 2026

1 Opening

2 Vaststellen agenda
- Conceptagenda raadsvergadering 29 januari 2026

3 Mededelingen

4 Lijst ingekomen stukken
- Lijst Ingekomen Stukken

4.1 Categorie I-A Externen
- 1. VNG - LOGA-brief RVU zware beroepen en andere cao-afspraken
- 2. VNG - Ledenbrief Reactie op het tussenverslag van informateur Buma
- 3. ProDemos StemWijzer - Uitnodiging StemWijzer Start
- 4. RNOB - Aanbiedingsbrief werkplannen 2026
- 5. Nederlandse Vereniging voor Autisme - Pamflet Zo kan jouw gemeente autismevriendelijker worden!
- 6. De Derde Bouwstroom - Collectieve woonvormen, een kans die uw gemeente nú kan benutten
- 7. WSD - Openbare kennisgeving AB vergadering WSD - 17 december 2025
- 8. VNG - Ledenbrief Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder
- 9. GGD Hart voor Brabant - Kaderbrief 2027
- 10. Inwoner - Een idee voor de Weesfietsen
- 11. BHIC - Addendum Concept Kadernota BHIC 2027 (geanonimiseerd)
- 12. VNG - Ledenbrief Garantietoelage nachtdiensten
- 13. VNG - Ledenbrief Nieuwe model winkeltijdenverordening 2025
- 14. VNG - Ledenbrief Model Re-integratieverordening (gewijzigd model)
- 15. VNG - Ledenbrief Wijziging Model Marktverordening
- 16. AgriFood Capital - Strategische Agenda 2026-2030 en Jaarplan & Begroting AgriFood Capital B.V.
- 17. Gemeente Vught - Aanbieders activiteitengidsen 2026
- 18. Rekenkamer Vught - Jaarplan en onderzoeksprogramma 2026
- 20. Tennisvereniging Wolfsbosch - Verzoek tot aanpassing voorkeursmodel Kindcentrum Molenven tbv uitbreiding tennisbanen
- 21. Inwoner - Zienswijze TAM-IMRO omgevingsplan Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught
- 22. Wandelnet - Position paper voor de gemeenteraadsverkiezingen
- 23. PerSaldo - Voorgenomen wetswijziging Wet aanpassing Regeling dienstverlening aan huis (Rdah)
- 24. Provincie Noord-Brabant - Begroting 2026
- 25. Inwoner - Openbare toilet en pinautomaat nieuwbouw LIDL
- 26. Dutch Child Center - Stop de werkwijze van de Jeugdbescherming -een bundeling van politieke instrumenten
- 27. Inwoner - Zienswijze ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan 'Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught'
- 28. WoningbouwersNL - Woontop-afspraken, PPM en regionale versnellingstafels
- 29. Regionaal Team Leerplichtzaken - Jaarverslag 2024-2025
- 30. Wise - Small Modular Reactors, toekomst of hype
- 31. VNG - Ledenraadpleging Onderhandelaarsresultaat cao aan de slag 2026-2027
- 32. Gemeente Altena - Toolbox Brabantse Dorpenstrategie, onderdeel van NOVEX Stedelijk Brabant
- 33. GIDSnetwerk Foundation - Deltaplan Vitale Relaties
- 34. Bewoners Theresialaan - Zienswijze TAM-omgevingsplan Martinilaan 2 Vught

4.2 Categorie I-B Schriftelijke mededelingen van college of griffie
- 1. Mededeling wethouder Den Otter - EHBO cursus
- 2. Mededeling burgemeester - Gijzeling PI Vught
- 3. Raadsinformatiebrief Uitvoeringsprogramma VTH 2026
- 4. Raadsinformatiebrief Intentieovereenkomst haalbaarheidsstudie herontwikkeling `t Misverstant
- 5. Raadsinformatiebrief Prestatieafspraken 2026

6. Mededeling burgemeester Nijkerken-de Haan - IJm illegaal gebouw
7. Mededeling wethouder Den Otter - Voorburg
8. Mededeling wethouder Den Otter - IKC De Lichtstraat
9. Mededeling wethouder Vos - Aanpassing Informatiebrief visiedocument GGA Loonse en Drunense Duinen
10. Mededeling wethouder Den Otter - Martinilaan 2-4 Vught
11. Mededeling wethouder Den Otter - Regionale woningmarktmonitor Noordoost Brabant
12. Raadsinformatiebrief Omgevingsplanprocedure supermarkt Hart van de Baarzen
13. Raadsinformatiebrief Voortgang transitie Omgevingsplan 2025
14. Mededeling wethouder Den Otter - Allonge op bruikleenovereenkomst HelvoirThuis
15. Raadsinformatiebrief Stand van Zaken Lokale Inclusie Agenda 2022-2026
16. Beantwoording schriftelijke vragen D66 - Standplaatsenbeleid - vervolgvragen
17. Raadsinformatiebrief Aanpak verduurzaming tweede tranche gemeentelijke panden
18. Raadsinformatiebrief Voortgang KTM N65, bestuurlijke opdracht
19. Mededeling wethouder Vos - Reparatie bestemmingsplan Vught Noord 2022
20. Mededeling burgemeester Nijkerken-de Haan - Sneeuwval ijsbaan IJzeren Man
21. Mededeling wethouder Den Otter - Aanvragen second opinion na een jeugdhulpvraag
22. Raadsinformatiebrief Vaststelling Beleidsnotitie Geveltuinen 2025
23. Mededeling wethouders Den Otter en Du Maine - Onderzoek toekomstige exploitatie DePetrus
24. Mededeling wethouder Vos - Medisch Centrum De Wieken
25. Raadsinformatiebrief Wijzigingen Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026
26. Mededeling wethouders Den Otter en Vos - Afzien van 1e recht van koop Guldenberg 12, Helvoirt
27. Mededeling college - Gevolgen uitbraak vogelgriep in buurgemeente
28. Beantwoording schriftelijke vragen PvdA-GroenLinks - Openbare toiletvoorziening Vught centrum
29. Reactie college - Beantwoording brief 'Verzoek tot aanpassing voorkeursmodel Kindcentrum Molenven tbv uitbreiding tennisbanen'
31. Raadsinformatiebrief Regionaal Economisch Position Paper
30. Gemeenterraad en griffie - Jaarverslag 2025

4.3 Categorie II - Ter afhandeling van het college
1. Stichting Ontmoetingscentrum De Petrus- Toekomstige exploitatie

5 Hamerstuk

5.1 Kadernota 2027 Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
Dit agendapunt wordt rechtstreeks geagendeerd voor de raadsvergadering van 29 januari 2026.
RV Kadernota 2027 Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
RB Kadernota 2027 Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
Bijlage - Concept Kadernota BHIC 2027
Bijlage - Concept Kadernota BHIC 2027 addendum
Bijlage - Concept Zienswijze

6 Bespreekstukken

6.1 Start initiatieffase project De Speeldoos
Onlangs is de koopovereenkomst getekend en is de gemeente definitief eigenaar geworden van De Speeldoos. De gemeenteraad bespreekt het voorstel om in te zetten op renovatie van het gebouw, omdat nieuwbouw anderhalf keer duurder blijkt dan renovatie.
RV Start initiatieffase project De Speeldoos
RB Start initiatieffase project De Speeldoos
Bijlage 1 - Projectopdracht

6.2 Uitspraak rechtbank beroep voorkeursrechten
De rechtbank Oost-Brabant heeft uitspraak gedaan over bezwaren tegen voorkeursrechten op gronden in het buitengebied. De gemeenteraad bespreekt hoe deze uitspraak wordt uitgevoerd en wat dit betekent voor de betrokken percelen.
RV Uitspraak rechtbank beroep voorkeursrechten
RB Uitspraak rechtbank beroep voorkeursrechten
Bijlage - Luchtfoto Bezwaarmaker 1
Bijlage - Luchtfoto Bezwaarmaker 2
Bijlage - Luchtfoto Bezwaarmaker 3
Bijlage - Luchtfoto Bezwaarmaker 4

Bijlage - Luchtfoto Bezwaarmaker 5
Bijlage - Uitspraak rechtbank (geanonimiseerd)

7 Moties vreemd aan de orde van de dag

8 Sluiting

RAADSVERGADERING

Conceptagenda van de openbare raadsvergadering van 29 januari, aanvang 20.00 uur.

Deze vergadering vindt plaats in de Raadzaal van het Raadhuis, Leeuwensteinplein 5.

1. **Opening**
2. **Vaststellen agenda**
3. **Mededelingen**
4. **Lijst ingekomen stukken**
   - 4.1 Categorie I-A – Externen
   - 4.2 Categorie I-B – Schriftelijke mededelingen van college of griffie
   - 4.3 Categorie II – Ter afhandeling van het college
5. **Hamerstuk**
   - 5.1 Kadernota 2027 Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
6. **Bespreekstukken**
   - 6.1 Start initiatieffase project De Speeldoos
   - 6.2 Uitspraak rechtbank beroep voorkeursrechten
7. **Moties vreemd aan de orde van de dag**
8. **Sluiting**

Lijst van ingekomen stukken en mededelingen behorende bij agendapunt 4 van de raadsagenda van: 29 januari 2026

Categorie I Ter afhandeling van de raad

A externen

Afzender – Onderwerp	**Datum** (*stuk*)
1. VNG – LOGA-brief RVU zware beroepen en andere cao-afspraken	05-12-2025
2. VNG - Ledenbrief Reactie op het tussenverslag van informateur Buma	08-12-2025
3. ProDemos StemWijzer - Uitnodiging StemWijzer Start	08-12-2025
4. RNOB - Aanbiedingsbrief werkplannen 2026	04-12-2025
5. Nederlandse Vereniging voor Autisme - Pamflet Zo kan jouw gemeente autismevriendelijker worden!	05-12-2025
6. De Derde Bouwstroom - Collectieve woonvormen, een kans die uw gemeente nú kan benutten	08-12-2025
7. WSD - Openbare kennisgeving AB vergadering WSD - 17 december 2025	04-12-2025
8. VNG - Ledenbrief Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder	10-12-2025
9. GGD Hart voor Brabant - Kaderbrief 2027	11-12-2025
10. Inwoner - Een idee voor de Weesfietsen	11-12-2025
11. BHIC - Addendum Concept Kadernota BHIC 2027	12-12-2025
12. VNG - Ledenbrief Garantietoelage nachtdiensten	12-12-2025
13. VNG - Ledenbrief Nieuwe model winkeltijdenverordening 2025	12-12-2025
14. VNG - Ledenbrief Model Re-integratieverordening (gewijzigd model)	18-12-2025
15. VNG - Ledenbrief Wijziging Model Marktverordening	19-12-2025
16. AgriFood Capital - Strategische Agenda 2026-2030 en Jaarplan & Begroting AgriFood Capital B.V.	18-12-2025
17. Gemeente Vught – Aanbieders activiteitengidsen 2026	17-12-2025
18. Rekenkamer Vught - Jaarplan en onderzoeksprogramma 2026	29-12-2025
19. Tennisvereniging Wolfsbosch - Verzoek tot aanpassing voorkeursmodel Kindcentrum Molenven tbv uitbreiding tennisbanen	29-12-2025
20. Inwoner – Zienswijze TAM-IMRO omgevingsplan Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught	03-01-2026
21. Wandelnet - Position paper voor de gemeenteraadsverkiezingen	29-12-2025
22. PerSaldo - Voorgenomen wetswijziging Wet aanpassing Regeling dienstverlening aan huis (Rdah)	05-01-2026
23. Provincie Noord-Brabant - Begroting 2026	15-12-2025
24. Inwoner - Openbare toilet en pinautomaat nieuwbouw LIDL	06-01-2026

25.	Dutch Child Center – Stop de werkwijze van de Jeugdbescherming	06-01-2026
26.	Inwoner - Zienswijze TAM-IMRO omgevingsplan Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught	11-01-2026
27.	WoningbouwersNL – Woontop-afspraken, PPM en regionale versnellingstafels	08-01-2026
28.	Regionaal Team Leerplichtzaken - Jaarverslag 2024-2025	13-01-2026
29.	Wise - Small Modular Reactors, toekomst of hype?	13-01-2026
30.	VNG – Ledenraadpleging 'Onderhandelaarsresultaat Cao Aan de slag 2026 – 2027'	14-01-2026
31.	Ieder(in) – Toegankelijke en begrijpelijke verkiezingsinformatie	16-01-2026
32.	Gemeente Altena - Toolbox Brabantse Dorpenstrategie, onderdeel van NOVEX Stedelijk Brabant	16-01-2026
33.	GIDSnetwerk Foundation – Artikel Deltaplan Vitale Relaties	21-01-2026
34.	Bewoners Theresialaan - Zienswijze TAM-omgevingsplan Martinilaan 2 Vught	23-01-2026

Categorie I Ter afhandeling van de raad

B schriftelijke mededelingen van college of griffie

Afzender – Onderwerp	**Datum** (*stuk*)
1. Mededeling wethouder Den Otter - EHBO cursus	05-12-2025
2. Mededeling burgemeester - Gijzeling PI Vught	05-12-2025
3. Raadsinformatiebrief Uitvoeringsprogramma VTH 2026	02-12-2025
4. Raadsinformatiebrief intentieovereenkomst haalbaarheidsstudie herontwikkeling `t Misverstant	02-12-2025
5. Raadsinformatiebrief - Prestatieafspraken 2026	02-12-2025
6. Mededeling burgemeester Nijkerken-de Haan - IJm illegaal gebouw	10-12-2025
7. Mededeling wethouder Den Otter – Voorburg	
8. Mededeling wethouder Den Otter – IKC De Lichtstraat	11-12-2025
9. Mededeling wethouder Vos - Aanpassing Informatiebrief visiedocument GGA Loonse en Drunense Duinen	11-12-2025
10. Mededeling wethouder Den Otter - Martinilaan 2-4 Vught	15-12-2025
11. Mededeling wethouder Den Otter - Regionale woningmarktmonitor Noordoost Brabant	15-12-2025
12. Raadsinformatiebrief Omgevingsplanprocedure supermarkt Hart van de Baarzen	09-12-2025
13. Raadsinformatiebrief Voortgang transitie Omgevingsplan 2025	09-12-2025
14. Mededeling wethouder Den Otter - Allonge op bruikleenovereenkomst HelvoirThuis	16-12-2025
15. Raadsinformatiebrief Stand van Zaken Lokale Inclusie Agenda 2022-2026	18-12-2025
16. Beantwoording schriftelijke vragen D66 - Standplaatsenbeleid – vervolgvragen	18-12-2025
17. Raadsinformatiebrief Aanpak verduurzaming tweede tranche gemeentelijke panden	09-12-2025
18. Raadsinformatiebrief Voortgang KTM N65, bestuurlijke opdracht	17-12-2025
19. Mededeling wethouder Vos - Reparatie bestemmingsplan Vught Noord 2022	23-12-2025
20. Mededeling burgemeester Nijkerken-de Haan - Sneeuwval ijsbaan IJzeren Man	03-01-2026
21. Mededeling wethouder Den Otter - Aanvragen second opinion na een jeugdhulpvraag	06-01-2026
22. Raadsinformatiebrief Vaststelling Beleidsnotitie Geveltuinen 2025	05-01-2026
23. Mededeling wethouders Den Otter en Du Maine - Onderzoek toekomstige exploitatie DePetrus	13-01-2026

24.	Mededeling wethouder Vos - Medisch Centrum De Wieken	13-01-2026
25.	Raadsinformatiebrief Wijzigingen Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026	13-01-2026
26.	Mededeling wethouders Den Otter en Vos - Afzien van 1e recht van koop Guldenberg 12, Helvoirt	15-01-2026
27.	Mededeling college - Gevolgen uitbraak vogelgriep in buurgemeente	15-01-2026
28.	Beantwoording schriftelijke vragen PvdA-GL – Openbare toiletvoorziening Vught Centrum	13-01-2026
29.	Reactie college - Beantwoording brief 'Verzoek tot aanpassing voorkeursmodel Kindcentrum Molenven tbv uitbreiding tennisbanen'	16-01-2026
30.	Gemeenteraad en griffie - Jaarverslag 2025	19-01-2026
31.	Raadsinformatiebrief Regionaal Economisch Position Paper	20-01-2026

Indien er door de raad geen opmerkingen worden gemaakt, worden de stukken voor kennisgeving aangenomen

Categorie II Ter afhandeling van het college

Afzender – Onderwerp	**Datum** (*stuk*)
1. Stichting Ontmoetingscentrum De Petrus - Toekomstige exploitatie van de Petrus	29-12-2025

College voor
Arbeidszaken/VNG

WSGO

FNV Overheid

CNV

CMHF Overheid

Brief aan de leden

LOGA

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum
5 december 2025
Kenmerk
U202500766
Lbr. 25/060
LOGA-nr. 25/06
Telefoon
-
Bijlagen)
-

Onderwerp
RVU zware beroepen en andere cao-afspraken

Geachte leden,

Met deze LOGA-brief wordt u geïnformeerd over de voortgang van het RVU-onderzoek zware beroepen en de stand van zaken van de RVU-regeling per 1 januari 2026. Ook informeren wij u in deze brief over een aantal andere afspraken uit de Cao Gemeenten en Cao SGO 2025-2027.

In deze LOGA-brief komen de volgende zaken aan bod:
1. Achtergrond RVU-regeling
2. RVU zware beroepen - afbakening regeling
3. RVU-regeling - hoe verder in 2026?
4. RVU-regeling - diversen
5. Extra inzet op duurzame inzetbaarheid
6. Vakbondscontributie en IKB
7. Schaal A per 1 januari 2026
8. Tot slot

LOGA
Postbus 11560 | 2502 AN Den Haag

College voor
Arbeidszaken/VNG

WSGO

FNV Overheid

CNV

CMHF Overheid

Brief aan de leden

LOGA

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum
5 december 2025
Kenmerk
U202500766
Lbr. 25/060
LOGA-nr. 25/06
Telefoon
-
Bijlagen)
-

Onderwerp
RVU zware beroepen en andere cao-afspraken

Geachte leden,

Met deze LOGA-brief wordt u geïnformeerd over de voortgang van het RVU-onderzoek zware beroepen en de stand van zaken van de RVU-regeling per 1 januari 2026. Ook informeren wij u in deze brief over een aantal andere afspraken uit de Cao Gemeenten en Cao SGO 2025-2027.

In deze LOGA-brief komen de volgende zaken aan bod:
1. Achtergrond RVU-regeling
2. RVU zware beroepen - afbakening regeling
3. RVU-regeling - hoe verder in 2026?
4. RVU-regeling - diversen
5. Extra inzet op duurzame inzetbaarheid
6. Vakbondscontributie en IKB
7. Schaal A per 1 januari 2026
8. Tot slot

1. Achtergrond RVU-regeling en stand van zaken per 1 januari 2026
Tussen kabinet en sociale partners is op landelijk niveau op 18 oktober 2024 een onderhandelingsakkoord gesloten *Gezond naar het pensioen* (hierna: "RVU-akkoord")[1]. Deze landelijke afspraak ziet op een vervroegde uittredingsregeling voor mensen met zwaar werk vanaf 2026. Naar aanleiding van die landelijke regeling hebben cao partijen in het *Eindresultaat Cao Gemeenten en Cao SGO 2025-2027*[2] een afspraak gemaakt voor een nieuwe RVU-regeling in de sector gemeenten. De huidige RVU-regeling in artikel 2.11a cao loopt af op 31 december 2025.

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/10/18/bijlage-gezond-naar-pensioen-onderhandelaarsakkoord
[2] https://vng.nl/nieuws/eindresultaat-cao-gemeenten-en-cao-sgo-2025-2027 . In de cao is het artikel 2.11b.

LOGA
Postbus 11560 | 2502 AN Den Haag

De nieuwe RVU-regeling zware beroepen in artikel 2.11b cao gaat in per 1 januari 2026 maar is nog niet gereed: cao-partijen en de landelijk toetsende instantie TNO hebben meer tijd nodig voor de uitwerking.

Op 3 november jl. heeft de Stichting van de Arbeid[3] (verder: STAR) een brief gestuurd aan alle decentrale cao partijen. In die brief wordt wederom benadrukt dat RVU-regelingen vanaf 2026 alleen gericht ingezet kunnen worden voor werknemers in een functie met zwaar werk. Ook moet de doelgroep afgebakend worden. Daarbij geeft de STAR aan dat ondanks vertraging door TNO, er wel gestart kan worden met RVU-regelingen als cao-partijen binnen de landelijk afgesproken kaders blijven.

In een eerdere publicatie van de STAR[4], maar ook in het landelijke pensioenakkoord, is aangegeven dat blijvend meer aandacht nodig is voor duurzame inzetbaarheid. Cao partijen moeten, in lijn met de landelijke afspraken, investeren in duurzame inzetbaarheid zodat zoveel mogelijk werknemers gezond werkend hun pensioen kunnen bereiken. Ook de werknemers die voor RVU in aanmerking komen. Daarom is landelijk afgesproken dat een afspraak over RVU wordt gekoppeld aan een inzet op duurzame inzetbaarheid, in ieder geval voor de doelgroep die in aanmerking komt voor RVU.

In het licht van deze landelijke afspraken en ontwikkelingen heeft het LOGA een aantal zaken afgesproken. Die treft u onderstaand aan, voorzien van een toelichting.

2. RVU zware beroepen – afbakening regeling

Het LOGA heeft een aantal afspraken gemaakt over de afbakening van de RVU-regeling per 1 januari 2026. Daarmee wordt voor veel werknemers duidelijk of zij in aanmerking kunnen komen voor de nieuwe regeling in de cao. Onderstaande afspraken worden zo spoedig mogelijk in de cao-tekst verwerkt. De volgorde van artikel 2.11b cao is aangehouden.

<u>Arbeidsverleden (2.11b lid 1 sub c)</u>

Een voorwaarde in de cao is dat de werknemer "….*de laatste 10 jaar werkzaamheden heeft verricht die voldoen aan de voorwaarden van een zwaar beroep, …..*".

Het LOGA gaat dit lid wijzigen en deze voorwaarde aanpassen in de cao:

- de werknemer moet gedurende ten minste 7 jaar werkzaamheden hebben verricht die voldoen aan de voorwaarden van een zwaar beroep (bijlage 9) in de periode van 10 jaar direct voorafgaand aan de deelname aan de RVU. De periode van 7 jaar of meer hoeft niet aaneengesloten te zijn.

Het LOGA wijzigt deze voorwaarde om de volgende redenen:

- er zijn werknemers die in het kader van hun duurzame inzetbaarheid een lichtere functie gaan bekleden richting hun pensioen. Om dit niet te ontmoedigen, hoeven 3 van de 10 jaren voor de RVU-aanvraag niet zwaar te zijn. Werknemers die lange tijd een zwaar beroep hebben gehad en bijvoorbeeld gedurende een relatief korte periode voor de RVU-datum lichter werk verrichten, houden zo toegang tot de RVU-regeling;
- Werknemers met een zwaar beroep, oefenen die functie vaak al (veel) langer uit. De "slijtage" is daarmee in de voorgaande jaren al ontstaan.

[3] RVU-regelingen vanaf 2026 | Stichting van de Arbeid
[4] Handreiking+uitvoering+RVU+na+2025.pdf

Maximale functieschaalgrens voor deelname RVU-regeling (artikel 2.11b lid 1)
Aan artikel 2.11b lid 1 wordt een nieuw sub-lid toegevoegd om de RVU zware beroepen regeling af te bakenen. Cao partijen zijn overeengekomen dat de regeling alleen open staat voor werknemers tot en met functieschaal 9. Werknemers met functieschaal 10 en hoger kunnen dus **geen** beroep doen op de RVU-regeling. De functieschaal[5] op het moment van aanvragen van de RVU is bepalend.

Voorbeeld: Een werknemer is in december 2024 van functieschaal 9 doorgegroeid naar functieschaal 10. In april 2026 blijkt de oude functie van de werknemer een zware functie te zijn. De werknemer heeft de zware functie 8 jaar vervuld en voldoet ook aan de voorwaarde van 20 jaar in dienst bij een ABP-werkgever en aan de 10 jaar eis in de gemeentelijke sector. De werknemer zou dus voldoen aan de voorwaarden voor de RVU-regeling als hij/zij in functieschaal 9 was gebleven.
Omdat de werknemer nu werkzaam is in functieschaal 10, kan géén beroep worden gedaan op de RVU-regeling.

Cao-partijen zijn van mening dat hoe hoger de functie van een werknemer, hoe groter de eigen regierol die verwacht mag worden in het versterken van de inzetbaarheid. Dit omvat ook het tijdig onderzoeken van mogelijkheden voor ander werk of (om)scholing als de huidige functie niet tot aan het pensioen kan worden volgehouden. De cao kent daarvoor ook de nodige faciliteiten[6]. Daarnaast hangt of een werknemer eerder kan stoppen met werken, ook samen met het inkomen. Hogere inkomens, ook als ze zwaar werk hebben, hebben meer handelingsperspectief om vervroegd uit te treden met de inzet van eigen middelen. In het landelijke pensioenakkoord is ook afgesproken dat *"…RVU's beheerst en gericht worden ingezet. Zo komt vervroegd uittreden met een RVU terecht waar dat nodig en verantwoord is*". Cao-partijen hebben er daarom voor gekozen deze grens bij functieschaal 9 te leggen.

Grens extra fiscale ruimte van € 300 (artikel 2.11b lid 3)
De extra fiscale ruimte van € 300 bruto per maand kan alleen worden toegekend bij zogenaamde "knellende situaties". In het landelijke RVU-akkoord is afgesproken dat het toekennen van deze extra fiscale ruimte moet worden onderbouwd. Zo geeft de STAR aan dat op veel plekken het huidige drempelbedrag (*2025 = € 2.273 bruto per maand*), vaak aangevuld vanuit het arbeidsvoorwaardelijk pensioen, genoeg mogelijkheid biedt om eerder met pensioen te gaan. Het LOGA heeft daarom besloten dat in de cao wordt opgenomen dat de extra € 300 per maand alléén geldt voor werknemers tot en met functieschaal 6.[7] De functieschaal op het moment van aanvragen van de RVU is bepalend.

Het modale inkomen in Nederland in 2026 wordt ongeveer € 3.750 bruto per maand exclusief vakantiegeld. Gezien deze modale inkomensgrens, zijn partijen van mening dat voor functieschaal 7 en hoger niet meer per se van een "knellende situatie" kan worden gesproken.

Maatwerk wordt geschrapt (artikel 2.11b lid 5)
Landelijk is afgesproken dat vanaf 2026 een RVU-regeling alleen gericht ingezet wordt voor werknemers met een functie met zwaar werk. Daarom wordt artikel 2.11b lid 5 geschrapt. Er is lokaal **géén** maatwerk meer mogelijk.

---

[5] Functieschaal: de salarisschaal die bij een functie hoort.
[6] Bijvoorbeeld: Verlofsparen, loopbaanadvies, opleidingen, beleidsplan vitaliteit, etcetera.
[7] Het gaat om de functieschaal. De salarisschaal die bij de functie hoort. Het gaat dus **niet** om het daadwerkelijke salaris dat een werknemer verdient, bijvoorbeeld t.g.v. een garantie.

Partijen spreken dit af om te voorkomen dat met lokaal maatwerk de instroom vanuit de sector gemeenten te groot wordt en/of de regeling wordt toegepast op werknemers waarvoor die niet is bedoeld. Landelijk is namelijk afgesproken dat voor alle sectoren gezamenlijk, er ruimte is voor 15.000 RVU deelnemers met een zwaar beroep per jaar. Kabinet en landelijke sociale partners gaan dit monitoren[8].

3. RVU-regeling - hoe verder in 2026?

Afbakening doelgroep
Hierboven hebben cao-partijen de kaders weergegeven waaraan een werknemer moet voldoen om gebruik te kunnen maken van de RVU-regeling in 2026. In de LOGA-brief nr. 25/05 van 31 oktober jl. hebben cao-partijen aangegeven tien representatieve gemeentelijke functies (hierna "referentiefuncties") door een gecertificeerd deskundige door het voorlopige TNO-model te laten toetsen (*het model is nog niet af*).
De werkgroep van het LOGA is nog volop bezig met het verzamelen en voorbereiden van de informatie voor de toetsing van de tien referentiefuncties in het "testmodel" van TNO.

Zoals aangegeven biedt de STAR de mogelijkheid om RVU-regelingen te laten ingaan, ook als het valideringstraject bij het Expertisecentrum TNO nog niet is afgerond, maar verplicht het LOGA wel tot het afbakenen van de doelgroep en de onderbouwing van zwaar werk. Dit laatste is helaas nog niet gereed. Dit betekent voor de sector gemeenten dat de RVU-regeling (bijlage 9 cao) niet gereed is voor 1 januari 2026.

Hoe nu verder?
Aangezien cao-partijen de komende periode nog bezig zijn met de tien referentiefuncties in het TNO-model te toetsen en vervolgens nog moeten beoordelen of de TNO-methodiek leidt tot herkenbare en verdedigbare uitkomsten, kan er per 1 januari 2026 nog géén gebruik worden gemaakt van de RVU-regeling zware beroepen in artikel 2.11b cao.

De sector is het meest gebaat bij een duidelijke lijn. Daarom hebben partijen afgesproken dat de regeling **naar verwachting 1 april 2026 in gebruik** kan worden genomen. En dus niet per 1 januari 2026. Als cao-partijen de regeling eerder klaar hebben, wordt dat natuurlijk gecommuniceerd. Cao-partijen hebben minimaal deze tijd nodig om meer zekerheid te krijgen rondom de referentiefuncties en de beoordeling en validering door TNO. Dat voorkomt ook mogelijke rechtsongelijkheid tussen werknemers.

Cao-partijen hebben dan ook meer zicht op zaken als:
- Welke referentiefuncties zijn "zwaar werk" en hoeveel functies gaan cao-partijen wegen?
- Hoe kan worden beoordeeld of de lokale functie in voldoende mate overeenkomt met de zware referentiefunctie?
- Kunnen werkgevers lokaal (andere) functies wegen in het TNO-model en wat zijn de benodigde voorwaarden en/of expertise daarvoor?

[8] In de Rijksbegroting 2026 staat ook dat het kabinet het tarief dat werkgevers betalen voor RVU-regelingen die vallen buiten de wettelijke vrijstelling en de extra RVU-uitkering boven het vrijgestelde bedrag worden verhoogd. Deze strafheffing wordt verhoogd van 52% naar 57,7% in 2026, 64% in 2027 en vanaf 2028 geldt een tarief van 65%. Het gebruik van de drempelvrijstelling wordt met ingang van 2028 jaarlijks gemonitord en driejaarlijks geëvalueerd.

- Wat hebben werkgevers nodig om intern de HR-processen en de communicatie te kunnen voorbereiden naar hun werknemers? Welke middelen moeten cao-partijen ter beschikking stellen aan de sector?
- Het landelijk toegankelijk maken van de zware referentiefuncties;
- Etcetera.

Wat betekent dit voor werknemers?
Cao-partijen begrijpen dat er een kleine groep werknemers is die per 1 januari 2026 voldoet aan de afbakening zoals die in deze brief is gecommuniceerd onder punt 2. Ook dat een deel van die werknemers het beeld heeft dat hun functie waarschijnlijk zwaar is. Deze werknemers kunnen nog geen gebruik maken van de RVU zware beroepen regeling per 1 januari 2026. Bijlage 9 van de cao is nog niet gereed.
Werknemers kunnen wel hun belangstelling voor de RVU-regeling bij hun werkgever kenbaar maken[10]. Zodra het LOGA de regeling klaar heeft, wordt daarover gecommuniceerd.

Het LOGA merkt op dat in de cao is afgesproken dat een werknemer met een zwaar beroep 2 jaar voor de AOW-leeftijd kan deelnemen aan de RVU-regeling. In 2028 is de AOW-leeftijd 67 jaar en 3 maanden[11]. Dat betekent dat een grote groep werknemers in de sector gemeenten op zijn vroegst per 1 april 2026 gebruik kan maken van de nieuwe RVU zware beroepen regeling.

4. RVU-regeling - diversen

Extra € 300 per maand
Cao-partijen krijgen vragen van werknemers over hoe de huidige RVU-regeling zich verhoudt tot de nieuwe RVU-regeling, voornamelijk over de € 300 per maand.
Het LOGA begrijpt dat het voor werknemers lastig is om een keuze te maken: "*Ga ik nu de RVU vastleggen omdat ik aan de huidige algemene regeling voldoe, maar dan mis ik de extra € 300 per maand. Of wacht ik tot in 2026 op de nieuwe zware beroepen regeling want als mijn functie zwaar is, krijg ik misschien wel die extra € 300 per maand?".*

Het LOGA is hierover duidelijk: een RVU vaststellingsovereenkomst die is afgesproken onder de huidige regeling in 2.11a cao (*voorheen artikel 2.11 cao*), kent geen € 300. Ook niet als in de loop van 2026 blijkt dat de functie van de werknemer zwaar is en de werknemer binnen de kaders van de € 300 valt van de nieuwe regeling. Want de RVU vaststellingsovereenkomst is gemaakt en ondertekend in 2025 (*of al eerder*) onder de oude algemene RVU-regeling. Daar was de € 300 per maand niet mogelijk en ook niet in de cao afgesproken.

RVU en parttimers
De RVU-uitkering en de eventuele extra € 300 zijn naar rato van de arbeidsduur.

Nieuwe pensioenstelsel en RVU
Op 1 januari 2027 is het pensioenfonds ABP van plan over te gaan naar de nieuwe regels voor pensioen. Het totale pensioenvermogen van ABP wordt dan verdeeld. Er wordt dan berekend hoeveel ieders pensioen in totaal waard is en hoeveel geld er in de gezamenlijke buffer komt. Onder andere voor werknemers die voor 1 januari 2027 met RVU gaan, is dit van belang.

---

[10] Het is voor de werkgever van belang om enigszins zicht te hebben op de interesse van werknemers voor de RVU-regeling zware beroepen. Zodat inzicht ontstaat in het aantal belangstellenden en hun huidige functies. Ook voor het LOGA is dat op termijn goed om zicht te krijgen op mogelijke nieuwe referentiefuncties.
[11] AOW-leeftijd gaat stap voor stap omhoog: lees meer | ABP

Alle deelnemers bouwen nu met elke euro inleg evenveel pensioen op. Ongeacht de leeftijd. In de vernieuwde pensioenregeling verandert dit. Deelnemers die bij ABP-pensioen opbouwen tussen de 40 jaar en 68 jaar kunnen hierdoor meer nadeel hebben dan andere deelnemers. ABP wil deze groep compensatie geven die past bij het nadeel dat deze groep heeft als ABP overgaat naar de nieuwe regels. De compensatie geldt alléén voor deelnemers die op 31 december 2026 bij ABP-pensioen opbouwen (een actieve deelnemer).

Gaat een werknemer voor 1 januari 2027 uit dienst, in deeltijd met pensioen of minder werken? Dan krijgt die werknemer géén of minder pensioencompensatie. **Voor werknemers die voor 1 januari 2027 met RVU gaan (*en daarmee dus uit dienst zijn*) is er dus géén pensioencompensatie**. Voor meer informatie: Pensioenvermogen wordt op 1 januari 2027 verdeeld | ABP. Als werkgever is het van belang uw werknemers hier actief op te wijzen.

5. Extra inzet op duurzame inzetbaarheid

Zoals aangegeven onder punt 1 is landelijk afgesproken dat een afspraak over RVU wordt gekoppeld aan een inzet op duurzame inzetbaarheid, in ieder geval voor de doelgroep die in aanmerking komt voor RVU.

Deze inzet is extra van belang omdat de inspanningen op duurzame inzetbaarheid, het verbeteren van arbeidsomstandigheden en het gebruik van regelingen voor de overgang van werk naar pensioen onderdeel uitmaken van de landelijke monitoring en ijkmomenten. Ook zijn ze van belang voor het (sterk) verminderen van zwaar werk op de lange termijn.

Het LOGA gaat daarom allereerst alle bestaande cao-regelingen, faciliteiten en instrumenten in de sector gemeenten de komende periode inzichtelijk op een rijtje zetten.

6. Vakbondscontributie en IKB

Cao-partijen hebben vragen van werknemers en werkgevers ontvangen over de praktische uitvoering van de vakbondscontributie in het IKB. Sinds dit in artikel 4.3 lid 1 sub d van de cao is opgenomen als een IKB-bestedingsdoel. Het ging daarbij om het wel of niet toepassen van de parttime factor.

Het doel van de afspraak was om het cao-stelsel en het draagvlak daarvoor te ondersteunen. Het lidmaatschap van een vakbond is een onderdeel van dat doel. Dit past bij de recente aanbevelingen van de STAR van 16 oktober jl.[12]

Op basis van de oorspronkelijke bedoeling van de cao-afspraak, is het LOGA tot de conclusie gekomen dat de vakbondscontributie **niet** naar rato moet worden toegepast. Artikel 1.9 cao is dus (als uitzondering) **niet** van toepassing op het doel vakbondscontributie in artikel 4.3 lid 1 sub d cao. Dit betekent dat ook parttimers hun volledige vakbondscontributie fiscaal vriendelijk kunnen betalen uit hun IKB tegoed. De cao tekst wordt daarop aangepast.

7. Schaal A 1 januari 2026

Schaal A is gekoppeld aan het Wettelijk minimumloon (WML). De afgesproken cao-loonstijgingen zijn niet van toepassing op schaal A. Vanaf 1 januari 2026 is het minimumloon € 14,71 per uur.

---

[12] https://www.stvda.nl/-/media/stvda/downloads/publicaties/2025/aanbevelingen-afsluiten-cao-overleg.pdf

Voor de toepassing van schaal A moet rekening worden gehouden met referentie-omrekenmethode van de overheid (*zie ook LOGA-brief nr. 25/02 van 10 juni jl.*).

Voor de Cao Gemeenten en de Cao SGO wordt het WML per maand in 2026 berekend op basis van het aantal SV-dagen in 2026: 261 dagen. Het wettelijk minimum maandsalaris is per 1 januari 2026 € 2.303,59 (*formule: aantal arbeidsuren in 2026 is 261 dagen * 7,2 uur = 1879,2 uur. € 14,71 uurloon * 1879,2 uur = € 27.643,03. Het wettelijk minimum maandloon is dan € 27.643,03 gedeeld door 12 maanden = € 2.303,59*)

8. Tot slot

Deze LOGA-brief staat ook op www.vng.nl onder ledenbrieven en op www.wsgo.nl onder publicaties.

Hoogachtend,
Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden

Janine Jongepier
Secretaris

LOGA
Postbus 11560 | 2502 AN Den Haag

Aan de leden

Datum
5 december 2025

Ons kenmerk
U202500783
Lbr. 25/061

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
2

Onderwerp
Reactie op het tussenverslag van informateur Buma

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 2 december is het tussenverslag van de eerste formatieronde gepubliceerd. In deze ledenbrief informeert de VNG u over de belangrijkste punten uit het verslag en hoe dit zich verhoudt tot de inzet. De VNG heeft de afgelopen maanden samen met een brede groep partners een gezamenlijke bijdrage geleverd aan de formatie. Hiervoor kreeg de VNG het mandaat van de leden met de resolutie "VNG-inzet richting TK-verkiezingen - Onze inwoners verdienen beter!".

De gezamenlijke inbreng vindt u in de bijlage onder de noemer 'Bouwstenen voor een nieuw regeerakkoord'. Veel van de input die aan de onderhandelaars is meegegeven, is terug te lezen in het tussenverslag van de informateur. De VNG waardeert het dat de formerende partijen nadrukkelijk zijn ingegaan op de handreiking van de medeoverheden en partners uit het maatschappelijk middenveld. Nog niet eerder is de VNG zo vroeg in het proces betrokken bij een formatie.

Eerste duiding van het verslag
De VNG is positief over de koers en de inhoud die de onderhandelaars schetsen. In het verslag staan stevige en betekenisvolle keuzes om Nederland weer in beweging te krijgen. Dat is moedig en broodnodig: na jaren van stilstand is vooruitgang essentieel voor inwoners, bedrijven en gemeenten. Deze frisse en voortvarende aanpak verdient de steun die nodig is.

De gekozen richting sluit aan bij het pleidooi voor samenhangend beleid, meerjarige stabiliteit en uitvoerbare oplossingen. Veel van de inbreng van de VNG en partners is daadwerkelijk terug te zien in het verslag. Hieronder wordt het tussenverslag puntsgewijs doorgelopen in relatie tot de bouwstenen.

Wonen
In het tussenverslag wordt de brede woningbouwopgave voor de korte, middellange en lange termijn terecht met elkaar verbonden. De onderhandelaars kiezen voor richtinggevende nationale keuzes en zetten in op handelingsperspectief en doorbraken die nodig zijn om tot uitvoering te komen. De formerende partijen willen dit gezamenlijk, ook met gemeenten en medeoverheden,

oppakken. Uitstel van investeringen in de fysieke leefomgeving geeft economische schade, conflicten om de schaarse (milieu)ruimte en overlast voor inwoners en ondernemers.

De VNG herkent onder andere:

- De urgentie en de omvang van de opgave
- Het belang van een totaalplan en realiseren van de noodzakelijke succesfactoren voor toekomstbestendig wonen, inclusief actief grondbeleid en middelen;
- De noodzaak van een effectieve en juridisch geborgde aanpak stikstof, natuurherstel en perspectief voor het landelijke gebied

Daarnaast worden belangrijke randvoorwaarden benoemd: reactief grondbeleid, innovatie, investeren in infra, een mix van duurzame warmte/energie en voorzieningen met een langjarige investeringsagenda voor Nederland.

Landbouw, natuur en stikstof

In het tussenverslag wordt voorgesteld om het transitiefonds voor natuurherstel en stikstof terug te brengen. Dit moet worden ingezet op een integrale, gebiedsgerichte aanpak gekoppeld aan juridisch bindende emmissiedoelen. Ook hebben de partijen aandacht voor de uitvoerbaarheid van beleid, de sociaaleconomische gevolgen voor agrariërs en langjarig perspectief. De VNG is positief over deze lijn.

Een aandachtspunt is dat gemeenten worden betrokken als partners in de natuurherstelopgave en de transitie in het landelijk gebied.

Economie, energie en klimaat

Het tussenverslag bevat duidelijke ambities voor een economisch sterk Nederland. Om onze regio's weerbaar en economisch toekomstbestendig te houden, zijn bedrijven nodig die producten en diensten leveren die onze maatschappij versterken en die bijdragen aan een economie waarin iedereen kan meedoen en waar groei en welvaart in balans zijn. De VNG is positief dat de volgende punten terugkomen in het verslag:

- Een duurzame, toekomstbestendige sterke economie en een gezonde leefomgeving die hand in hand gaan, waar inwoners van profiteren.
- Inzetten op een duurzaam en langjarig investeringsklimaat voor grote én kleine ondernemers, met een centrale rol voor het MKB.
- Nederland weer op koers brengen voor het klimaat, inclusief aandacht voor circulariteit.
- Investeren in energiezekerheid en betaalbare, duurzame energie, ook voor de lange termijn.

Daarnaast worden belangrijke randvoorwaarden benoemd, zoals investeren in de arbeidsmarkt van de toekomst, kennis, onderzoek en digitalisering, een mix van duurzame energie- en warmtesystemen en isolatie, infrastructuur en bereikbaarheid.

Asiel en migratie

Het tussenverslag bevat een aantal duidelijke stappen richting het terugbrengen van rust, realistische uitvoerbaarheid, meerjarige stabiliteit en stevige landelijke regie in de asielketen. De VNG ziet hierin veel van de elementen terug die gemeenten eerder hebben ingebracht. Zo is het positief dat de Spreidingswet in stand blijft en dat wordt gekozen voor meerjarige financiering van de gehele keten, waaronder COA, IND, DT&V, Nidos en VWN. Ook de inzet op sneller meedoen voor asielzoekers en innovatieve vormen van huisvesting sluit goed aan bij gemeentelijke praktijkervaringen. Daarnaast waardeert de VNG dat migratie breder wordt benaderd dan alleen asiel, met aandacht voor arbeidsmigratie, huisvesting, participatie en integratie.

Er zijn ook aandachtspunten. Het aangekondigde verbod op voorrang voor de huisvesting van statushouders is niet opgenomen in het tussenverslag, terwijl dit de druk op de keten aanzienlijk

zal vergroten en gemeenten voor grote uitvoeringsproblemen stelt. Daarnaast wordt de huidige problematiek rondom de opvang en huisvesting van Oekraïense ontheemden nog onvoldoende onderkend. De VNG benadrukt dat een overgangsperiode van minimaal twee jaar noodzakelijk is en dat het rijk hier meer verantwoordelijkheid en regie moet nemen, zodat deze opgave niet onevenredig bij gemeenten terechtkomt.

Defensie en Internationale veiligheid
In het tussenverslag wordt nadrukkelijk stilgestaan bij het beschermen van onze vrijheid en democratie. Dat gaat verder dan alleen defensie, stellen ook de formerende partijen. Als samenleving moeten we weerbaarder worden. De VNG onderstreept dit. Gemeenten spelen hierin een steeds belangrijkere rol, onder andere door hun lokale netwerken, maatschappelijke organisaties en veiligheidsstructuren. In het verslag wordt nog niet gesproken over 1,5% NAVO-norm, die bovenop de 3,5% investeringen in defensie komt. De VNG denkt graag mee over de verdere invulling en uitwerking van wat nodig is voor een echt weerbare samenleving.

Investeren, hervormen en begroting op orde
In het tussenverslag herkent de VNG veel elementen uit de inbreng. Zo wordt aandacht besteed aan het belang van (langjarige) investeringen, het oprichten van een investeringsinstelling en de ruimte die gezocht wordt binnen de Europese begrotingsregels. Deze onderdelen sluiten aan bij wat door de samenwerkende partijen over investeringen is voorgesteld.

Tegelijkertijd reiken sommige punten in het tussenverslag minder ver dan in de aangeleverde bouwsteen is uiteengezet. Met name de concrete voorstellen over de inrichting van de rijksbegroting en het versterken van het nationale investeringsvermogen blijven nog beperkt uitgewerkt. De VNG verwacht dat deze elementen in de vervolgfase van de formatie verder worden geconcretiseerd.

Inzet VNG volgende fase formatie
Het tussenverslag bevat de vijf thema’s die waren aanbevolen door verkenner Koolmees. In de volgende fase verwacht de VNG dat ook andere onderwerpen aan bod komen. Als VNG blijven we ons inzetten om ook op die thema's tot goede keuzes te komen. Zo zijn duidelijke afspraken nodig om de interbestuurlijke en financiële verhoudingen te verbeteren en de betrouwbaarheid van onze overheid te herstellen. De VNG moedigt partijen aan om dezelfde moed en bereidheid tot keuzes die de partijen nu hebben getoond, ook te tonen voor onderwerpen die nu nog niet uitgewerkt zijn.

Interbestuurlijke en Financiële Verhoudingen
De VNG ziet een uitgestoken hand van de formerende partijen aan medeoverheden, sociale partners en maatschappelijke organisaties. Die pakt de VNG graag aan. Een nieuw kabinet kan alleen effectief werken aan de grote dossiers van Nederland als medeoverheden vanaf het begin samen optrekken. Een goede samenwerking vraagt om duidelijke afspraken en financiële randvoorwaarden. De VNG heeft op dit gebied hoge verwachtingen van een nieuw kabinet. De VNG vindt het cruciaal dat het rapport Samen bouwen aan resultaten onderdeel uit gaat maken van het regeerprogramma.

Betrouwbare overheid
Om het vertrouwen te herstellen is het van belang om een daadwerkelijk betrouwbare overheid te zijn. Hoewel de formerende partijen in alles uitstralen dat zij hier verbetering in willen brengen, zijn hier nog geen expliciete afspraken over gemaakt. Om een betrouwbare overheid te kunnen zijn is meer aandacht nodig voor uitvoering, bescherming van goed bestuur en democratische instituties, een robuuste basis voor politieke ambtsdragers en een Minister voor Digitale Zaken met mandaat en budget.

Bestaanszekerheid
In het tussenverslag zijn een aantal aanknopingspunten te vinden in lijn met onze inzet op bestaanszekerheid. Zo wordt gesproken van een activerend socialezekerheidsstelsel, hervorming van het arbeidsongeschiktheidsstelsel en vereenvoudiging van het belasting- en toeslagenstelsel. Ook wordt gesproken van de dienstverlening die onder druk staat, door moeilijk uitvoerbare wetten en regels en belemmeringen rond gegevensdeling. De 'Vereenvoudigingswet' om periodiek de uitvoering te ontlasten komt overeen met de gezamenlijke oproep om het stelsel te vereenvoudigen. De VNG herkent het voorstel om de ondersteuning van inwoners verder te verbeteren door in te zetten op proactieve dienstverlening. Door de inzet op verduurzaming van woningen moet de energierekening betaalbaar worden en er komt structureel budget voor het Noodfonds Energie.

In bredere zin ontbreken nog essentiële zaken als het Sociaal Minimum, Schuldhulpverlening, de participatie(wet) en werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Jeugd, onderwijs en kansengelijkheid
De VNG blijft scherp op voldoende aandacht voor jeugd en onderwijs in de volgende ronde. Voor jeugdzorg blijft het essentieel dat taken en middelen in balans zijn. Vanaf 2028 ontstaat namelijk een groot financieel probleem. Daarom blijft de VNG, vooruitlopend op het vervolgadvies van de Deskundigencommissie van Ark in de kabinetsformatie aandacht vragen voor structureel passende financiering.

Gezondheid, welzijn en zorg
Het tussenverslag bevat eerste aanknopingspunten, zoals investeren in preventie, welzijn, sport en gezonde leefstijl, de hervorming van de ouderenzorg en gerichte inzet van huishoudelijke hulp. Verdere uitwerking van deze punten is voor de VNG noodzakelijk, zeker gezien de grote verantwoordelijkheden van gemeenten in Wmo, jeugdzorg en publieke gezondheid.

Vervolgstappen
De formatie gaat verder. In de volgende fase verwacht de VNG dat er nog belangrijke onderwerpen op de agenda komen, waaronder bestaanszekerheid, jeugd en onderwijs, de toekomstbestendigheid van de zorg en de interbestuurlijke verhoudingen. De VNG blijft zich ervoor inzetten dat de plannen uitvoerbaar zijn voor gemeenten en houdt de financiële consequenties voor gemeenten en samenhang in beleid op de agenda. De VNG werkt graag mee aan de strategische agenda om de grote transities uit deze agenda en volgende opgaven te realiseren.

Het is van groot belang dat keuzes die in Den Haag worden gemaakt goed kunnen landen in gemeenten — en daarmee bij inwoners, bedrijven en gemeenschappen. De VNG volgt het formatieproces op de voet. We zullen u informeren over relevante ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

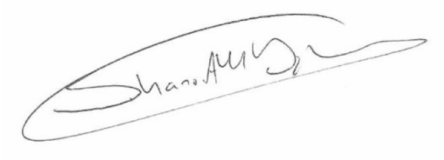

S.A.M. Dijksma
Voorzitter

Bouwstenen voor een nieuw regeerakkoord

20-11-2025

Inhoudsopgave

1: Bouwsteen Ruimte: De Grote Verbouwing van Nederland **3**

2: Bouwsteen: De Economie van de Toekomst **6**

3: Bouwsteen Bestaanszekerheid **11**

4: Bouwsteen Jeugd, Onderwijs en Kansengelijkheid **14**

5: Bouwsteen Gezondheid, Welzijn en Zorg **17**

6: Bouwsteen Asiel en Migratie **23**

7: Bouwsteen Weerbaarheid **27**

8: Investeringsagenda en toekomstgericht begroten **30**

1: Bouwsteen Ruimte: De Grote Verbouwing van Nederland

Gesteund door

Onze coalitie van maatschappelijke partners reikt formerende partijen perspectief aan met een bouwsteen voor ruimte en investeren. Rapporten van Mario Draghi, de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen, het Rli en het PBL; verzuchtingen van investeerders, bouwers, boeren en medeoverheden over de politiek; een Nota Ruimte die zich tegen afwentelen op de toekomst keert: we moeten naar een grote verbouwing van Nederland, waarbij de uitvoering vandaag begint – maar handelend vanuit een visie met lange lijnen én een publiek-private investeringsagenda. Nederland moet van het slot! Er is een omslag nodig en we staan samen aan de lat voor de grote verbouwing van Nederland!

1.1 Tekst voor het regeerprogramma

Algemeen
Het kabinet staat voor een grote verbouwing van Nederland. Woningbouw, infrastructuur, energie, economie, water, landbouw en natuur. Er is veel te doen in ons kleine, dichtbevolkte land, zodat ook toekomstige generaties welvarend en gezond kunnen leven. Wij bieden Nederland perspectief met oplossingen om voldoende woningen te realiseren en de economische ontwikkeling te bevorderen.

- Het kabinet beziet ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijke keuzes in samenhang en zet in op uitvoeringskracht, zodat Nederland structureel sterker wordt. We handelen vanuit een visie voor de lange termijn met een eerlijke verdeling van lusten en lasten. Een visie die oplossing biedt voor de inhoudelijke dilemma's die op dit moment voor stilstand zorgen.
- Op basis van die lange-termijn visie maken we scherpe en robuuste nationale keuzes over ruimtegebruik, in te zetten capaciteit, investeringen en de verdeling van risico's. Daarin blijven we op koers en sturen bij, voor een eerlijke, betrouwbare ruimtelijke ordening. Daarbij draagt iedere minister collegiaal vanuit eigen verantwoordelijkheid bij aan de gezamenlijke ambitie.
- Het kabinet zorgt voor stabiel fiscaal en investeringsbeleid waar onze inwoners, ondernemers en investeerders langdurig op kunnen vertrouwen. We moeten weer met hen en onze medeoverheden in win-win situaties terecht komen. Met voorspelbaar lange-termijn beleid en investeringslogica gaat dat lukken.

- Het kabinet en zijn partners omarmen het principe dat het alleen samen kan. Synergie van ideeën, denk- en uitvoeringskracht, capaciteit en investeringen vormen nadrukkelijk basis voor aanpak en samenwerking. De gemaakte afspraken en de allianties en collectieven waarin veel maatschappelijke kracht is gebundeld, worden gerespecteerd en betrokken.

Ruimtevragers in samenhang

- De oplopende **woningbouw**opgave noodzaakt tot verdere versnelling die enkel kan worden bereikt door de investeringsbereidheid te vergroten – en dus stabiliteit en vertrouwen. Het kabinet gaat daarom samen met onze woningbouwpartners onverkort de afspraken uit de Woontop en de Uitvoeringsagenda Wonen uitvoeren: de jaarlijkse bouw van 100.000 woningen. Daarbij wordt ingezet op de kritische succesfactoren, waaronder structurele financiering van de woningbouw en het verbeteren van het investeringsklimaat en de uitvoeringskracht. Focus en prioriteit leggen we bij woningbouwprojecten in brede zin, door de volgende randvoorwaarden op orde te brengen: netaansluiting, bereikbaarheid, stikstof, water en klimaatadaptatie. Knellende of tegenstrijdige regels pakken we aan, met behoud van toekomstbestendigheid, veiligheid en gezondheid. Daarmee stimuleren we onder andere innovatie en industrialisatie in de bouwsector, zodat er sneller, duurzamer en betaalbaarder gebouwd kan worden.
- **Landbouw en natuur** horen bij de grote verbouwing van Nederland. Waarbij we boeren en tuinders perspectief bieden, inwoners een gezonde leefomgeving bieden en voortgang creëren op andere dossiers. Het kabinet zet in op doelsturing en duidelijke juridisch geborgde normen en handhaving die gegarandeerd tot minder stikstofuitstoot leidt in 2030 en 2035, zowel generiek als gebiedsgericht. Het kabinet zet in op robuuste wetgeving, geborgde emissiereductie NH_3 en NOx en geborgd natuurherstel. Dat doen we samen met partners en dit werken we landelijk en gebiedsgericht uit. Met als doel: vergunningverlening van het slot en boeren duidelijkheid bieden. We zetten in op langjarige stabiliteit van de natuurherstelaanpak. Hiermee borgen we natuurbeheer en -herstel, versterken we natuur alsook versterken we de inzet van agrarisch natuurbeheer en maken we goede monitoring en bijsturing mogelijk. Want het is nodig om extra inspanningen te leveren zodat natuur behouden blijft, kan herstellen en in de toekomst beter bestand is tegen externe factoren (o.a. droogte). Om op gebiedsniveau te werken aan deze opgaven gaat het kabinet middelen beschikbaar stellen waarmee de hier beschreven inzet geleverd kan worden.
- We zorgen goed voor Nederland; voor ons water, onze bodem en lucht. Goede en gezonde grond, zoet water van goede kwaliteit en essentiële materialen worden steeds schaarser. We willen als land steeds weerbaarder en minder afhankelijk worden van essentiële materialen en producten uit het buitenland. Het kabinet pakt door, ook op de Kaderrichtlijn Water, **klimaatadaptatie en waterveiligheid**. Want hoe langer we wachten, hoe ingrijpender de maatregelen worden voor inwoners en ondernemers. Het kabinet zal deze elementen meenemen in ruimtelijke keuzes over wat we waar willen hebben.
- Mensen willen bij hun winkel, hun gezondheidscentrum, werk of hun restaurant kunnen komen. Onze open economie en samenleving heeft baat bij **bereikbaarheid**. Het kabinet gaat de adviezen uit Bereikbaarheid Op Peil uitvoeren en (internationale) bereikbaarheid versterken, de leefbaarheid van steden vergroten en schaarse ruimte goed gebruiken door schonere en andere vormen van mobiliteit. Daartoe investeert zij in onderhoud, vervanging en aanleg van infrastructuur, ongeveer 2% van het BBP, met overheidsgeld en met private fondsen.
- Onze welvaart, onafhankelijkheid en de belasting van wegen en voorzieningen hangt af van ruimte voor werken en ondernemen. Het kabinet zet in op die **ruimte voor toekomstige economie** en geeft ruimte aan de transitie naar een weerbare economie met zoveel mogelijk slimme combinaties van functies. Ruimte voor circulaire economie, werkgelegenheid, werken en wonen, voor het MKB. Wij maken richtinggevende keuzes bij aanpak van knelpunten als het energienet, mobiliteit en milieunormen en laten regio's doen waar ze goed in zijn.
- Beschikbaarheid en betaalbaarheid van **energie en warmte** is van groot belang voor inwoners en ondernemers, maar ook als randvoorwaarde voor bedrijven, mobiliteit en de bouw van woningen. Het kabinet zet daarom in op besparing en lokale opwek, warmte- en energienetten en opslag. Door fiscale belemmeringen te verwijderen en stevig te investeren. Zo worden energie en warmte

beschikbaar, betaalbaar, zijn we weerbaarder en minder afhankelijk van het buitenland, en beperken we CO_2-uitstoot (zoals bepleit door de Maatschappelijke Alliantie 23 september jl.).

1.2 De opgave en de kans

De grote verbouwing van Nederland is nodig voor het verdienvermogen van Nederland, de toekomstbestendigheid van ons kleine dichtbevolkte land, en voor de kwaliteit van leven van onze inwoners. Een greep uit de opgave: bijna een miljoen woningen tot 2030, 55.000 trafo-huisjes, uitbreiding van bedrijventerreinen tussen 2200 en 4000 hectare, de instandhouding en vervanging van bruggen, wegen en circa 1400 kilometer aan dijkversterkingen. Met in het achterhoofd dat er in 2050 ongeveer 19,8 miljoen inwoners kunnen zijn en we natuur en voedselvoorziening ook voor de toekomst willen veiligstellen.

Er is de kans om in één keer goed te investeren in een toekomstbestendig en onafhankelijk Nederland, met systemen die tegen een stootje kunnen. Waarin inwoners en ondernemers hun energierekening kunnen betalen, en veilig en gezond leven. Stilvallen geeft economische schade en sectoraal verbouwen levert desinvesteringen, conflicten en extra overlast op. Het is belangrijk om grote transities in de regio's parallel te plannen, te richten naar een lange periode en de uitvoeringskracht te versterken. Een investeringsagenda voor de fysieke leefomgeving en bijhorende ontwikkelcultuur is dringend nodig.

1.3 Het kan anders

De grote verbouwing van Nederland, zoals hierboven beschreven, is in omvang te vergelijken met de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Daarbij zien we drie kerninzichten om door te pakken:

- Er is een **financiële weg voorwaarts**. De huidige financiële instrumenten zijn te klein en te sectoraal. Durven we als Nederland de opgave tot 2050 in volle omvang te bekijken? Gezien de opgaven gaan we publiek en privaat honderden miljarden investeren tot en met 2050. Denk aan de in het publieke debat genoemde 3-5 miljard aan publieke middelen per jaar voor woningbouw*. Lange lijnen, beleids- en investeringszekerheid zijn cruciaal zodat we publieke en private partijen onderdelen van de verbouwing kunnen financieren. Uitgangspunten daarvoor: investeringsdenken in plaats van het kasstelsel en zoeken naar de essentiële passende en structurele financieringsvormen, waaronder een Nationale Investeringsinstelling. Meer hierover in de bouwsteen investeringsagenda.
  **Het betreft een indicatieve berekening, komende weken blijven diverse partijen cijfers aanleveren o.a. Aedes.*
- **Elke hectare telt**. De indicatieve ruimtevraag van de beschreven elementen van de grote verbouwing is een grote opgave, zoals omschreven in de Nota Ruimte. Een substantieel deel daarvan is voor gebouwen zoals woningen en voor duurzame economie, maar het gaat ook over bijvoorbeeld bredere dijken, meer water vasthouden en beter vervoer. En dan vraagt defensie ook nog ruimte. Deze cijfers maken duidelijk dat een straatje erbij vergunnen de ruimtevraag niet oplost. Nederland heeft een sterke bouwcultuur en planologische traditie om integraal af te wegen. En dat moet nu. Tools zijn: een Nationale Grondbank, adaptief plannen en vooral; robuuste keuzes maken met heldere prioriteiten voor voorspelbaar beleid en krachtige uitvoering.
- **Alle handen zijn nodig.** Als we niet slimmer gaan werken zijn er jaarlijks duizenden nieuwe hooggespecialiseerde professionals nodig, privaat en publiek. Boven op de tekorten die er reeds zijn. Zij moeten de verbouwing plannen en begeleiden. Dit vraagt om inzet van publieke én private partijen én bewoners(collectieven), zowel in voorbereiding als uitvoering. Innoveren, capaciteit delen, leven-lang-ontwikkelen zijn essentieel. Dit vraagt om versterkte afspraken tussen private sector, woningcorporaties en overheden. Zo kunnen we waardevolle kennis bundelen en uitvoeringskracht versterken.

Juist de volle omvang van de verbouwing laat zien dat Nederland echt iets te kiezen heeft. De maatschappelijke partners hebben daar een perspectief op en een aanbod bij. Alleen samen brengen we de grote verbouwing op gang!

2: Bouwsteen: De Economie van de Toekomst

Gesteund door

Brede welvaart is ons kompas

Een sterke economie is een essentiële voorwaarde om de kwaliteit van leven, zekerheid en kansen voor inwoners en ondernemers in alle regio's te versterken. Om onze economie toekomstbestendig te houden zijn bedrijven nodig die producten en diensten leveren die onze maatschappij sterker maken en die bijdragen aan een economie waarin iedereen mee kan doen en waar groei en welvaart in balans zijn. Met brede welvaart als ons kompas. We werken aan een sterke, veerkrachtige economie waarin tegelijkertijd aandacht is voor een leefomgeving die toekomstbestendig is. Brede welvaart betekent dat we oog hebben voor alles wat mensen nodig hebben om goed te kunnen leven. Denk aan inkomen en verdienvermogen, maar ook aan werkzekerheid, inclusie en een schone en gezonde leefomgeving.

We staan zowel in Europa als in Nederland voor grote transities die ons verdienvermogen en onze brede welvaart structureel zullen bepalen. De analyses van Draghi en Letta laten zien dat ons verdienvermogen en concurrentievermogen onder grote druk staan en dat Europa terrein verliest ten opzichte van de VS en China. Fragmentatie, lage investeringen in kennis, menselijk kapitaal en innovatie en een tekort aan technologische slagkracht verzwakken onze positie. Als dit niet verandert, zijn de gevolgen groot. Het leidt ertoe dat we minder middelen en arbeidscapaciteit hebben om onze publieke voorzieningen op peil te houden, zoals zorg, onderwijs en – steeds belangrijker – defensie. Het maakt ons steeds afhankelijker van buitenlandse partijen, wat ons gelet op de huidige, geopolitieke ontwikkelingen kwetsbaar maakt. En het leidt tot minder verdien- en innovatievermogen van ons land en de regio's daarbinnen. Niet alleen de economische welvaart staat onder druk maar ook de brede welvaart van onze samenleving.

We zetten in op drie invalshoeken:

- Stabiliteit en een concurrerend ondernemersklimaat
- Investeren in de economie en arbeidsmarkt van de toekomst
- Versterken van de regionale economie.

2.1 Tekst voor het regeerakkoord

Stabiliteit en een concurrerend ondernemersklimaat

- We brengen de basis van ons economisch beleid op orde. Volgend op de oproep van de SER (2024) nemen wij als uitgangspunt een sociale markteconomie gebaseerd op brede welvaart, een economie die uitgaat van duurzame groei en innovatie.[1]
- Ondernemers krijgen stabiliteit en voorspelbaarheid, inclusief bij nieuw beleid een fatsoenlijk overgangsregime en beleid dat altijd handelingsperspectief biedt. We zorgen voor een fiscaal stelsel dat bijdraagt en rechtdoet aan een toekomstbestendige en innovatieve economie, ook vanuit de invalshoek van het Europese speelveld. We zetten in op een goed regionaal vestigings- en ondernemingsklimaat, inclusief fiscale innovatieregelingen, door de coördinatiekracht van ministeries te versterken en door te zorgen voor een toekomstgerichte lange termijn planning en ontkokerde financiering. Zo borgen wij uitgangspunten voor brede welvaart in heel Nederland en niet alleen in de huidige groeigebieden.
- We voeren een stevige en meetbare regeldrukagenda gericht op 20 - 25% reductie waarbij we toetsen aan doelmatigheid. Europese regels worden voortvarend uitgevoerd zodat Nederland een gelijk speelveld houdt binnen Europa.
- De energietransitie raakt ons allemaal en vraagt om versnelling. Dat zorgt voor uitdagingen en biedt tegelijkertijd ook kansen. Een rechtvaardige energietransitie ondersteunt klimaatdoelstellingen maar vermindert bovenal onze afhankelijkheid van het buitenland, versterkt onze weerbaarheid, de lange termijn bestaanszekerheid én ons concurrentievermogen. Om het energiesysteem van de toekomst te bouwen is stabiel, voorspelbaar en toereikend overheidsbeleid essentieel. Daarom betrekken we ook de partners uit de samenleving (zoals o.a. bepleit door de Maatschappelijke Alliantie 23 sept ’25).
- Om de Nederlandse maakindustrie ook in de toekomst concurrerend te laten zijn ten opzichte van o.a. onze buurlanden, richten we ons op het volgende pakket. We kijken naar nettarieven, energiebelastingen en het bieden van dezelfde steun aan bedrijven die onder het ETS vallen. Bij het uitgangspunt van gelijke concurrentie met o.a. buurlanden werken we binnen de Europees afgesproken kaders en heffingen dat uitstoot tegengaat en investeert in het toekomstige duurzame energiesysteem voor bedrijven. Zolang fossiele energie nog nodig is, investeren we ook in CO_2-opslag en gaat dit gepaard met hybride systemen (denk ook aan waterstof). Parallel daaraan zetten we maximaal in op het beter benutten van de energie-infrastructuur, onder andere het benutten van wat er al ligt (w.o. kabels en leidingen), door slimme inzet van data en door een deel van de beschikbare middelen op de slimmere benutting in te zetten via lokale oplossingen (denk ook aan warmtenetten). Daarmee minimaliseren we de kosten voor uitbreiding van bijvoorbeeld het stroomnet, waardoor elektrificatie en verduurzaming betaalbaarder wordt voor grote en kleine ondernemers én voor de inwoners van Nederland.
- Handels- en investeringsakkoorden vergroten onze weerbaarheid door grondstoffen veilig te stellen en strategische afhankelijkheden te beperken. Daarom vinden we het belangrijk dat Europa snel akkoorden sluit met o.a. India, de ASEAN-landen, Zuid-Amerika en de VS. Nederland verstevigt zijn internationale oriëntatie, inclusief een sterker postennetwerk.
- Nederland steunt de voorstellen van Draghi en Letta om de interne markt te vervolmaken. We zetten in Brussel actief in op voltooiing van de interne markt alsook op het wegnemen van belemmeringen. We maken werk van de kapitaalmarktenunie, zodat bedrijven – ook het MKB – makkelijker toegang krijgen tot kapitaal. We versterken de strategische autonomie van Europa via gezamenlijke investeringen in sleuteltechnologieën, versnelling van digitale investeringen en economische veiligheid.

1 SER, 2024. Perspectief op brede welvaart in 2040. Bouwen aan de economie van de toekomst. Te raadplegen via: https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/adviezen/2024/visie-perspectief-op-brede-welvaart.pdf

Investeren in de economie en arbeidsmarkt van de toekomst

- Hoe we omgaan met artificiële intelligentie (AI), versterkt door kwantumtechnologie, is bepalend voor onze toekomst. We zorgen voor een werkbare implementatie van Europese regels, zodat we de kansen benutten en risico's beperken. Dit vraagt om duidelijke standaarden en praktische tools. Daarnaast komt er een nationaal AI-plan gericht op infrastructuur, toepassingen en gebalanceerde datadeling, ondersteund door sectorale dataruimtes en AI-hubs. Overheden geven hierbij het goede voorbeeld door Europese cloudoplossingen te gebruiken.
- We voeren strategisch industriebeleid op enkele (deel)sectoren en groeimarkten die bepalend zijn voor onze toekomstige economische slagkracht. Een kabinetsbrede aanpak is nodig, omdat industriebeleid raakt aan regeldruk, arbeidsmarktkrapte, stikstof, energie-infrastructuur, klimaat en ruimtelijke ordening. Het ministerie van EZ krijgt hierin een coördinerende rol, met nauwe betrokkenheid van de decentrale overheden en het bedrijfsleven en in samenwerking met Europa.
- We ontwikkelen een actieagenda om de Nationale Technologie Strategie (NTS) handen en voeten te geven, gericht op sleuteltechnologieën die de concurrentiekracht van meerdere sectoren bepalen. Innovaties die nu elders worden opgeschaald, moeten in Nederland ruimte krijgen om te groeien.
- Volgens de SER (2025) is de kwaliteit van menselijk kapitaal bepalend voor productiviteitsgroei. Daarom investeren we extra in kennis en talent - dé grondstoffen voor een toekomstbestendig Nederland – met als doel dat publiek en privaat in 2030 samen 3% van het BBP aan R&D besteden, waarbij de publieke investeringen worden verhoogd naar 1% van het BBP. We verbeteren de kwaliteit van onderwijs, organiseren leven lang ontwikkelen, versterken digitale vaardigheden en gezondheid, en vergroten private R&D-investeringen via betere valorisatie, meer ruimte voor startups en scale-ups en gerichte publiek-private samenwerking. Ook versterken we regionale kennisecosystemen, waar bedrijven en instellingen samen innovatie broedplaatsen vormen die economische en sociale ontwikkeling aanjagen. Hierin benutten we o.a. de infrastructuur van de arbeidsmarktregio's en de publiek-private netwerksamenwerking hierbinnen.
- De arbeidsmarkt verandert snel en kampt met toenemende tekorten. Om kennis en vaardigheden actueel te houden en de arbeidsproductiviteit te vergroten, moeten steeds meer werkenden zich bij- of omscholen. Het mbo, hbo en wo vormen samen het publieke fundament voor Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Zij beschikken over de kennis en infrastructuur om iedereen, van vakmens tot onderzoeker, te ondersteunen in blijvende professionele groei. We verankeren LLO als publieke opdracht in wet- en regelgeving. Aanvullend draagt het kabinet zorg voor structurele financieringsarrangementen.
- Het mbo, hbo en wo versterken hun samenwerking met regionale partners en sluiten hun ontwikkelinfrastructuur aan op de arbeidsmarktagenda en economische plannen, zodat onderwijs en onderzoek beter inspelen op de regionale arbeidsmarkt- en economische opgaven, met behoud van de autonomie van onderwijs- en onderzoeksinstellingen.
- We zetten in op talentontwikkeling om Nederland concurrerend en veerkrachtig te houden in een snel veranderende wereld. Dit is van belang in het licht van demografische krimp en ook om te zorgen dat Nederland aantrekkelijk blijft voor toptalent, met oog voor erkenning van kwalificaties, snelle procedures en een open houding.
- We versterken de innovatie-ecosystemen en (top)campussen van Nederland. Die spelen immers een gedegen rol in de economie van de toekomst. We volgen de adviezen uit het Draghi rapport op door de scale-ups uit deze ecosystemen beter te ondersteunen in hun groei. Daarbij investeren we ook op de aansluiting met en verbinding van het breed MKB en de samenwerking in de hele onderwijsketen (mbo, hbo, wo).

Versterken van de regionale economie

- We gaan de economische kracht van álle regio's versterken en maken dit een structureel thema in het kabinetsbeleid. We hebben daarbij ook oog voor het regionale, sociale en agrarische belang van de plattelandseconomie.
- We gaan gemeenten en provincies beter in staat stellen om hun economische rol te vervullen en hun uitvoeringskracht te vergroten. We investeren in de interbestuurlijke samenwerking om

effectiever als een overheid met bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld samen te werken aan een toekomstbestendige economie en arbeidsmarkt.
- Specifiek als het gaat om arbeidsmigratie, noodzakelijk voor bepaalde sectoren, moet dit vooral bijdragen aan een toekomstbestendige economie met kwalitatief goed werk en aan maatschappelijke opgaven. Daarmee sluiten we aan bij het briefadvies 'Arbeidsmigratie naar waarde; Minder waar het kan, beter waar het moet' van de SER.
- We intensiveren regionale publiek-private samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden en ook binnen en tussen regionale ecosystemen onder meer door een gecoördineerde aanpak en een integrale financieringssystematiek. We pakken de huidige versnippering in regionaal investeringsbeleid aan door koppeling te leggen tussen sociaal-economische meerjarenagenda's van de regio's met Defensie, Regiodeals, Startups & Scale-ups-programma's en Human Capital Agenda's.
- Wij creëren ruimte voor economische initiatieven uit de samenleving: coöperaties, maatschappelijke organisaties, burgerinitiatieven en bewonersinitiatieven kunnen een sleutelrol spelen bij de oplossing van economische knelpunten zoals energietransitie of het aanjagen van economische activiteit in wijken en dorpen waar bedrijvigheid afwezig is. Nu lopen initiatieven uit de samenleving klem omdat economische activiteit in de regelgeving bij bedrijven of overheden hoort, maar niet bij de samenleving.
- We verbeteren de dienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers onder meer door de ontwikkeling van regionale werkcentra die in elke arbeidsmarktregio een publiek-private samenwerking moeten vormen. Ondersteuning wordt geboden op het gebied van werk en scholing via één regionale toegang met een belangrijke rol voor de publieke en private partners in de regionale netwerksamenwerking als een van de onderdelen op de regionale meerjarenagenda's van de arbeidsmarktregio.
- We investeren in de krachtenbundeling van ondernemers, dienstverleners, onderwijs en overheden in 19 regio's die als voorlopers werken aan een landelijk dekkend netwerk van regionale MKB-ecosystemen. We bouwen aan regionale en nationale ondersteuning die ondernemers helpt om zekerheden te vergroten: toegang tot materialen, energie, personeel en digitale kansen zoals kunstmatige intelligentie.
- We investeren in de ruimtelijke kant voor een toekomstbestendige economie door:
  - regio's te laten doen waar ze goed in zijn
  - ruimte te geven aan de transitie naar een weerbare economie
  - zoveel mogelijk slimme combinaties maken van functies, voor circulaire economie, werkgelegenheid, energie, combinaties van kantoren, werken en wonen, ruimte zoeken voor o.a. het MKB
  - Richtinggevende keuzes te maken bij de aanpak van knelpunten als energienet, mobiliteit en milieunormen.
- We gaan investeren in voldoende en kwalitatieve ruimte voor ondernemers om zich te kunnen vestigen of verder te ontwikkelen: betaalbare werklocaties op de juiste plek en bedrijventerreinen, deze beschermen en ontwikkelen, met "werkdeals" naast woondeals, verduurzaming en betere bereikbaarheid en aansluiting op het elektriciteitsnet.

2.2 De opgave en de kans: zorgen onder de motorkap

Met een goed opgeleide bevolking, een gunstige ligging, ondernemerschap en wetenschap van topniveau heeft Nederland alles in huis om internationaal leidend te blijven. Tegelijkertijd gaan achter dit fundament serieuze problemen schuil en is er grote urgentie om veranderingen door te voeren. Net als elders in Europa stagneert de groei van de beroepsbevolking en blijft de arbeidsmarkt structureel krap. Dit zien we ook in het vervolgonderwijs. Het aantal Nederlandse studenten neemt af doordat er minder jongeren zijn, en ook het aantal buitenlandse studenten daalt. Dat is zorgelijk omdat het haaks staat op de ambitie van Nederland om toptalent aan te trekken en te behouden. En ook om een volgende generatie op te leiden tot veerkrachtige burgers die onze samenleving vooruit helpen. De snel veranderende werkgelegenheid door o.a. technologisering en AI zorgen ook voor een toenemende mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Ondanks de schaarste aan personeel blijft de arbeidsproductiviteitsgroei – ook internationaal

gezien – laag. De SER waarschuwt dat dit alles het verdienvermogen en daarmee de brede welvaart structureel onder druk zet.

Er zijn ook specifieke Nederlandse problemen. Er is sprake van krapte op onder meer de arbeidsmarkt, de ruimte en het energienet. De balans tussen economische groei en welvaart staat daardoor onder druk met o.a. vraagstukken rondom arbeidsmigratie – met impact op zaken als huisvesting en leefbaarheid – en wachtlijsten voor bedrijven voor energieaansluiting. Het MKB
(zowel bestaand als scale-ups) groeit onvoldoende door. Ook het investeringsklimaat staat sterk onder druk. Ons VPB-tarief ligt ver boven het EU-gemiddelde en de belastingdruk op ondernemerswinst (voor het MKB ook vanuit de inkomstenbelasting) ligt te hoog om investeren in Nederland aantrekkelijk te houden. Multinationals vertrekken geleidelijk en ondernemers ervaren Nederland steeds vaker als onaantrekkelijk om in te ondernemen en te investeren. Politieke instabiliteit en onvoorspelbaar beleid versterken dit beeld; bijna 90 procent van de ondernemers is hierover ontevreden.

Investeringen in innovatie, verduurzaming en digitalisering blijven daarom achter. Het bedrijfsleven kampt met hoge energiekosten, een hoog ervaren regeldruk met o.a. nationale koppen op Europese regels en een elektriciteitsinfrastructuur die onvoldoende snel wordt uitgebreid. Hierdoor maakt Nederland te weinig tempo in de grote transities.

2.3 Het kan anders

Dynamiek in onze economie terugbrengen

We streven naar welvaart en welzijn. Dit kan niet zonder een ondernemende, innovatieve en eerlijke economie. Hoe divers ze ook zijn, regionale economieën zijn de beste bouwstenen voor een duurzame nationale ontwikkelstrategie. Het is essentieel dat deze regionale economieën het beste uit zichzelf kunnen halen en hiermee ook het landelijk verdienvermogen vergroten, toplocaties mogelijk maken en veerkrachtige arbeidsmarkten vormen met een wendbare en weerbare beroepsbevolking.

Met krachtig en voorspelbaar beleid kan Nederland zijn sterke uitgangspositie benutten en leidend worden in het vormgeven van de transities. Het is daarom van groot belang om de stap te zetten van zorgen benoemen naar kansen creëren en onze economie duurzaam te versterken. Vandaar ook dat we inzetten op drie invalshoeken:

- Stabiliteit en een concurrerend ondernemersklimaat
- Investeren in de economie en arbeidsmarkt van de toekomst
- Versterken van de regionale economie.

3: Bouwsteen Bestaanszekerheid

Gesteund door

Samen met het kabinet biedt onze coalitie van publieke dienstverleners, gemeenten en maatschappelijke partners een bouwsteen voor bestaanszekerheid. Het stelsel van inkomensondersteuning is zo ingewikkeld geworden dat het zelf onzekerheid creëert. Vereenvoudiging is nodig om de uitvoerbaarheid van het stelsel te borgen. Volgens deze coalitie is vereenvoudiging mogelijk door scherpe keuzes te maken. Door het stelsel de komende acht jaar te vereenvoudigen, kunnen inwoners de stappen naar werk, participatie en onderwijs weer overzien en durven zij die te zetten. Rapporten en adviezen van de Nationale Ombudsman, de Commissie Sociaal Minimum, Staatscommissie Rechtsstaat, de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen, OCTAS, Ritme in Vereenvoudiging van de IBTD en de interdepartementale beleidsonderzoeken (IBO's) toeslagen en vereenvoudiging sociale zekerheid onderbouwen treffend waarom we moeten doorpakken op het borgen van bestaanszekerheid op de korte, middellange en lange termijn. Laten we niet langer nadenken maar kiezen om met elkaar te werken aan een zekerder stelsel.

3.1 Tekst voor het regeerprogramma

Het kabinet gaat door met de hervormingsagenda vereenvoudiging (inkomensondersteuning, toeslagen en fiscaliteit) en gaat het stelsel vereenvoudigen met een jaarlijkse vereenvoudigingswet en concrete vereenvoudigingsvoorstellen per voorjaarsbesluitvorming. Daarbij ziet het kabinet tien concrete verbeteringen:

1. Door de aanhoudende arbeidsmarktkrapte moeten we **investeren in werk(zekerheid) en participatie;** iedereen is nodig. Als uitgangspunt geldt dat iedereen naar zijn of haar vermogen werkt en dat dienstverlening daar ook op gericht is. Het succes van Regionale Werkcentra kenmerkt zich door integrale en passende dienstverlening, ongeacht vanuit welke situatie de inwoner aanklopt. De benodigde aanvullende middelen passen bij de brede maatschappelijke baten die nagestreefd worden.
2. **Iedereen met ondersteuningsbehoefte is in beeld en krijgt passende ondersteuning.** We weten (op basis van **skills**) wat mensen willen, kunnen en wat er nodig en beschikbaar is om de stap naar **een duurzame positie op de arbeidsmarkt te maken**. Samen met sociale partners investeren we gerichter en **structureel in scholing en ontwikkeling**, met name voor werk in vitale sectoren. Verschillen tussen mbo-, hbo- en wo-studenten binnen het

studiefinancieringsstelsel worden weggenomen voor gelijkwaardige behandeling, waardering en gelijke kansen op de arbeidsmarkt.

3. Door het **instrumentarium van de Banenafspraak breed toegankelijk** te maken, én de wet **Banenafspraak te vereenvoudigen** faciliteren we inclusief personeelsbeleid.
4. **Een arbeidsongeschiktheidsstelsel waarin werk voorop staat.** De voorgestelde vereenvoudiging richt zich op maatregelen op de korte termijn binnen het bestaande stelsel: passende beoordelingsmomenten met inzet van een lichte toets aan het begin en een meer integrale beoordeling op een later moment, betere taakverdeling tussen professionals, en een bredere blik op gezondheid en inzetbaarheid. Na de lichte toets starten we waar mogelijk direct met de terugkeer naar werk. Voor werkenden en werkgevers biedt dit meer bestaanszekerheid en duidelijkheid, waarbij de focus van het stelsel ligt op wat iemand nog wel kan doen. Dit betekent een beter uitvoerbaar stelsel met de mogelijkheid om in de overgangsfase achterstanden terug te dringen. Voor de lange termijn is het noodzakelijk om verder te werken aan een duurzaam en toekomstbestendig stelsel.
5. Het **sociaal minimum wordt periodiek herijkt**. De **Participatiewet wordt fundamenteel herzien**. Er komt **een oplossing voor de groep in de Participatiewet zonder arbeidsvermogen** die recht doet aan hun situatie en bestaanszekerheid biedt. We maken het armoedebeleid gezamenlijk eenvoudig, effectief en toekomstbestendig, mede op basis van de Verkenning armoededienstverlening.
6. Het stelsel (schulden, incasso, MSNP/WSNP) rondom het voorkomen en aanpakken van schulden wordt vereenvoudigd. Focus zit ook op het voorkomen van schulden door de overheid. Er komt een **daadkrachtige aanpak van risicovolle kansspelen en kopen op afbetaling**. We investeren in een **centraal schuldenregister** en in structurele financiering én de kwaliteit van gegevens en gegevensuitwisseling voor vroegsignalering van schulden. Tegelijkertijd vereenvoudigen we het toeslagenstelsel zodat achteraf zo **min mogelijk verrekeningen** plaatsvinden met ontvangen inkomsten. We regelen dat keteneffecten bij nabetalingen niet meer voorkomen.
7. De Toeslagenwet van UWV wordt op de langere termijn overbodig gemaakt. Op de korte termijn beginnen we met de **Vereenvoudiging van de Toeslagenwet** door het verhogen van de Wajong-uitkering van Wajonggerechtigden met arbeidsvermogen tot het sociaal minimum voor een alleenstaande. Ook schaffen we op korte termijn de kostendelersnorm af in de Toeslagenwet.
8. We **vereenvoudigen de leefvormen in de AOW** met bredere baten op het gebied van wonen en zorg door een objectief partnerbegrip in te voeren en te starten met het gesprek over een toekomstbestendige en uitvoerbare AOW op de lange termijn.
9. **Vereenvoudiging verlofregelingen voor ouders**. Door verschillende verlofregelingen voor ouders zoveel mogelijk samen te voegen, worden regels eenvoudiger, weten ouders en werkgevers beter waar zij aan toe zijn, en verdwijnen administratieve drempels die ouders nu belemmeren om verlof op te nemen. De vereenvoudiging leidt tot structureel lagere uitvoeringskosten. Voor ouders betekent het meer toegankelijkheid, minder administratieve inspanning en een kleinere financiële drempel om verlof op te nemen. Dit draagt bij aan een betere balans tussen werk en privé en voorkomt gezondheidsproblemen en uitval. Daarnaast werken we toe naar een **zekere tegemoetkoming** voor ouders door de kinderbijslag en het kindgebonden budget samen te voegen tot één regeling.
10. Om te bereiken dat mensen hun regelingen gebruiken, krijgen gemeenten en publieke dienstverleners middelen, capaciteit en wettelijke ruimte voor gegevensdeling. We werken gezamenlijk aan het verbeteren van gegevensbronnen om proactieve dienstverlening mogelijk te maken. Daarnaast werken we aan vereenvoudiging voor mensen en de uitvoering door het domeinoverstijgend **harmoniseren van de inkomens-, partner- en vermogensbegrippen, het definitief toekennen van regelingen in de actualiteit** en de invoering van **één betaaldatum voor inkomsten en uitgaven**.

Voor de benodigde wendbaarheid en capaciteit voor op de lange termijn, wil het kabinet ook bepaalde regelingen heroverwegen om regeldruk op het terrein van bestaanszekerheid te voorkomen. Het PWC-rapport ‘Feiten en effecten wet- en regelgeving op uitvoeringsorganisaties’ laat de toename aan regeldruk treffend zien. Een brede enveloppe “vereenvoudiging en verminderen regeldruk” kan effecten van het moderniseren van langdurig overgangsrecht of het heroverwegen van landelijke regelingen met een zeer kleine doelgroep, mogelijk maken.

Tot slot wil het kabinet toewerken naar meer bestaanszekerheid, niet alleen inhoudelijk, maar ook door te investeren in een stevige, gelijkwaardige en intensieve samenwerking tussen gemeenten, publieke dienstverleners, beleid en politiek. Interbestuurlijk, gericht op het verbeteren van bestaanszekerheid van mensen, nu en in de toekomst.

3.2 De opgave en de kans

De grote vereenvoudiging en hervorming voor het borgen van bestaanszekerheid in Nederland is nodig voor de kwaliteit van leven voor onze inwoners, werkgevers in de dagelijkse praktijk en de toekomstbestendigheid van de uitvoering van publieke dienstverleners en gemeenten. De grote vereenvoudiging en hervorming op Bestaanszekerheid bestaat uit drie uitgangspunten:

- Mensen hebben een zeker en toereikend inkomen zonder (hoge) terugvorderingen waarvan zij basisvoorzieningen kunnen betalen;
- Iedereen kan meedoen en iedereen is nodig op de krappe arbeidsmarkt. Daarom investeren we in werk(zekerheid) en participatie;
- Vereenvoudiging voor inwoner én mensen in de uitvoering.

We gaan door met de hervormingsagenda vereenvoudiging (inkomensondersteuning, toeslagen en fiscaliteit) en we vereenvoudigen het stelsel met een jaarlijkse vereenvoudigingswet en concrete vereenvoudigingsvoorstellen per voorjaarsbesluitvorming.

3.3 Het kan anders

Om bestaanszekerheid te borgen en concrete invulling te geven aan de drie uitgangspunten zijn politieke besluiten en investeringen in het hervormen van het stelsel noodzakelijk.

- Vereenvoudiging vraagt om keuzes. Want als er dingen moeten veranderen, zijn er ook onherroepelijk mensen die daar nadeel van ondervinden. Het rapport ‘De toekomst begint nu’ van de 18e Studiegroep Begrotingsruimte geeft kaders en overwegingen voor grote keuzes die noodzakelijk zijn en die door het komende kabinet genomen moeten worden om het stelsel houdbaar te maken. Onderzoek toont brede maatschappelijke baten bij het kiezen voor eenvoudigere regelingen: het voorkomen van armoede, meer vertrouwen in de overheid, meer bestaanszekerheid en meer ruimte voor de menselijke maat.
- Doorpakken op bestaanszekerheid vraagt concrete politieke besluiten en om nauwe samenwerking tussen politiek, publieke dienstverleners, gemeenten en maatschappelijke partners. Maak middelen, capaciteit en denkkracht over de domeinen heen vrij. Er is sturing nodig via een lange termijnprogramma met concrete tussenresultaten op korte termijn en het voorkomen van nieuwe complexiteit. Breng ritme in vereenvoudiging door een jaarlijkse vereenvoudigingswet en werk volgens één meerjarige agenda structureel aan het verminderen en vereenvoudigen van regelingen vanuit het perspectief van mensen.
- Hervormingen op basis van deze ambities kosten tijd. Betere dienstverlening en vereenvoudiging van regelgeving kosten ook middelen, zeker als de wens is groepen die er door vereenvoudiging op achteruit gaan te compenseren. Maar niet hervormen of niet kiezen, heeft ook een prijs voor mensen, de uitvoering en de samenleving.

Juist de volle omvang van de vereenvoudiging en hervorming laat zien dat Nederland echt iets te kiezen heeft. De maatschappelijke partners hebben daar een perspectief op en een aanbod bij.

4: Bouwsteen Jeugd, Onderwijs en Kansengelijkheid

Gesteund door

De Nederlandse jeugd behoort tot de gelukkigste ter wereld. Tegelijkertijd worstelen jongeren met prestatiedruk, staat het mentaal welzijn onder druk en is er grote kansenongelijkheid. Het gebruik van jeugdhulp is toegenomen tot 1 op de 7 kinderen. Het lukt ons tien jaar na de invoering van de Jeugdwet en de wet Passend Onderwijs onvoldoende om de slag te maken naar een inclusieve samenleving waarin iedereen meedoet en waar kinderopvang, onderwijs, hulp of ondersteuning kansenongelijkheid daadwerkelijk verminderen.

Eén van de verklaringen voor dit langzaam vastdraaiende systeem is de te eenzijdige focus op het kind/de jongere als individu. De hypernerveuze samenleving vraagt /eist prestaties en een individu dat meegaat in collectieve normen op school en in de (prestatie)samenleving. Lukt dat niet, dan worden kinderen en jongeren, al dan niet tijdelijk, apart gezet.

Dat moet anders. Niet de jongere maar de omgeving dient zich aan te passen. Dat kan door uit te gaan van een sterke gemeenschap en een sterke pedagogische basis: inclusieve omgevingen op scholen, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, jeugd/jongerenwerken schoolmaatschappelijk werk. Waar kinderen, jongeren en hun ouders/opvoeders zich veilig, gezien en gewaardeerd voelen en de gelegenheid krijgen hun talenten te ontplooien en te werken aan de fysieke en mentale weerbaarheid. Dat vraagt ook extra aandacht voor het onderwijs (en kinderopvang) als plek die bijdraagt aan de vorming en ontwikkeling van kinderen/jongeren. Die ontwikkeling stopt niet op 16 of 18 jaar. Daarom is het belangrijk oog te hebben voor de positie van jongeren en studenten, die te maken krijgen met nieuwe vragen over onder andere wonen, werk, opleiding, inkomen en welzijn.

4.1. Tekst voor het regeerakkoord

Zo gewoon mogelijk opgroeien: we verstevigen de sociale en pedagogische basis

- Het kabinet bouwt aan inclusieve en veilige omgevingen op scholen, kinderopvang, in de jeugdgezondheidszorg, het schoolmaatschappelijk werk en het jeugd/jongerenwerk. Zo krijgen kinderen en jongeren de gelegenheid hun talenten te ontplooien en fysiek en mentale weerbaar te

worden. Ouders kunnen er laagdrempelig terecht met vragen rondom opvoeden en opgroeien.
- We zorgen ervoor dat deze omgevingen breed toegankelijk zijn. Dat kan alleen wanneer schoolgebouwen ook buiten onderwijstijden open zijn en passend aanbod hebben. Daarom investeren we onder andere in de rijke schooldag.
- De stelselherziening kinderopvang wordt zo aangepast dat de kinderopvang algemeen toegankelijk wordt. Te beginnen met 2 dagen/dagdelen per week.
- Het kabinet werkt toe naar duurzame bekostiging van gelijke kansen. Er komt een ontschotting van alle budgetten die, aanvullend op de reguliere bekostiging die scholen krijgen, op school en in de kinderopvang bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren, ook om kinderen die dat nodig hebben extra ondersteuning te bieden in de klas/groep. Dit vraagt niet alleen om het ombouwen van specifieke, vaak tijdelijke financieringsbronnen naar integrale, structurele budgetten, maar ook om extra investeringen in onderwijsachterstandenbeleid.
- Het kabinet biedt ruimte voor lokaal maatwerk. Omdat startposities tussen kernen en wijken kunnen verschillen, is het geoorloofd om via extra voorzieningen en gerichte investeringen de situatie in specifieke gebieden te verbeteren. Investeringen in de (gezinsgerichte) aanpak van laaggeletterdheid maken hier onderdeel van uit.
- Om te realiseren dat onderwijs, kinderopvang en ondersteuning integraal onder één dak kunnen plaatsvinden, wordt dit het leidende principe in de onderwijshuisvesting. Gemeenten krijgen een expliciete rol en de benodigde middelen om dit waar te maken. Het budget voor onderwijshuisvesting wordt structureel verhoogd zodat gebouwen geschikt zijn voor goed, inclusief onderwijs en duurzaam en betaalbaar zijn in de exploitatie.

Passende hulp: we organiseren samenwerking rondom het kind en de jongere
- Het kabinet brengt samenhang aan tussen onder andere de portefeuilles kinderopvang, onderwijs en jeugd. Ten behoeve van een samenhangende en kabinetsbrede meerjarige aanpak jeugd werkt het kabinet samen met NJR, gemeenten en maatschappelijke partners aan een te ontwikkelen brede jeugdstrategie.
- Het kabinet zorgt voor ontschotting van budgetten (uitgezonderd de reguliere bekostiging die scholen krijgen voor het geven van onderwijs) en biedt zodanige kaders dat het schoolgebouw en kinderopvang de plek is waar kinderen zich kunnen ontplooien en de ondersteuning krijgen die in hun context nodig is. Voor ouders/verzorgers wordt school een vanzelfsprekende plek om elkaar te ontmoeten, vragen, onzekerheden en tips te delen en samen met kinderopvang en onderwijsprofessionals een mooie pedagogische basis voor kinderen neer te zetten. Gemeenten en scholen krijgen de ruimte en opdracht om ongelijk te investeren voor meer gelijke kansen voor alle gezinnen.
- Het kabinet stelt de brede sociale context van kinderen en gezinnen met een hulpvraag centraal. Het wil af van het denken in ketens en doorverwijzingen en zet in op een doorlopende samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, welzijn en jeugdhulp, met (tijdelijk) individueel maatwerk enkel als aanvulling op collectieve ondersteuning.
- Het kabinet stelt lokale teams in staat om, in nauwe samenwerking met onder meer kinderopvang en onderwijs, flexibel integrale ondersteuning te bieden, Daartoe ruimen we bureaucratische, organisatorische en wettelijke belemmeringen voor samenwerking op en onderzoeken we in hoeverre het juridisch instrumentarium uit de Algemene Wet Bestuursrecht passend is voor het sociaal domein.
- Het kabinet heeft oog voor de groep jongeren/MBO, HBO en WO studenten in de leeftijd van 16-27 en hun specifieke vragen op weg naar volwassenheid. De big five (support, wonen, werken en school, inkomen en welzijn) vormt een belangrijke onderlegger voor het beleid voor deze groep. Het stelsel van de kind- en gezinsbescherming gaan we fundamenteel herzien in lijn met het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De afbouw van de gesloten jeugdzorg wordt verder geëffectueerd. We spreken de ambitie uit om het aantal uithuisplaatsingen verder terug te dringen en een halt toe te roepen aan het doorplaatsen van kinderen.
- Het kabinet houdt vast aan de beweging die is ingezet met de Hervormingsagenda Jeugd en omarmt de inhoudelijke en financiële adviezen van de Deskundigencommissie. We investeren in onder meer lokale teams, kinderopvang, onderwijs en jeugd/jongerenwerk om collectieve

arrangementen te ontwikkelen met en voor gezinnen/kinderen/jongeren die daar baat bij hebben. Het betekent ook dat we via de reikwijdtewetgeving de kaders bieden voor een inperking van het individueel aanbod van de aanvullende jeugdhulp. Dit wordt zeer beperkt en alleen ingezet in aanvulling op de basisondersteuning in de lokale context.
- Deze krimpopgave in de jeugdsector gaat hand in hand met een herijking van het financieringsmodel. Hiermee realiseren we een langjarig realistisch financieel perspectief en brengen we balans terug in de verhouding met de gemeentelijke medeoverheid

Kansengelijkheid: we zorgen voor een goede start en gaan van een selectie- naar talentenmaatschappij

- Kinderen en jongeren verdienen het om hun uiteenlopende talenten (cognitief, praktisch, motorisch, sociaal en creatief) te ontwikkelen op een manier die bij hen past. Om leerlingen meer tijd te geven hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen stimuleert het kabinet een flexibele inrichting van de onderbouw van het voortgezet onderwijs en passen we het huidige vroege selectiemoment op scholen aan. Ook maken we een plan voor (her)waardering van het beroepsonderwijs (inclusief de "vitale" beroepen).
- Omdat het werken aan gelijke kansen al vroeg begint, werken we binnen de komende kabinetsperiode stapsgewijs toe naar kinderopvang voor kinderen van alle ouders – werkend én niet werkend. In deze kabinetsperiode realiseren we twee dagen/dagdelen per week voor kinderen van 0-13 jaar. Opvang en begeleiding voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte (voor- en vroegschoolse educatie, sociaal-medische indicatie en 'plus' opvang) maken hier onderdeel van uit.
- De huidige gefragmenteerde aanpak gericht op het versterken van basisvaardigheden in het onderwijs zetten we om in een integrale aanpak inclusief stimulerend inspectie toezicht.

4.2 De opgave en de kans

De veelheid aan maatschappelijke opgaven (prestatiedruk, mentale problemen, kansenongelijkheid) en het vastlopen van het jeugdhulpstelsel (toenemend gebruik, langere behandelduur, oplopende kosten etc.) nopen tot het nemen van serieuze maatregelen. Tegelijk ontstaat zo een kans om de ondersteuning van jongeren op een geheel andere leest te schoeien. Het dwingt te erkennen dat voortgaan op dezelfde weg geen zin heeft. Er zal iets fundamenteels moeten veranderen. Onderdelen van die verandering zijn:

- Een andere benaderingswijze, uitgaande van een sterke pedagogische basis waarin niet het kind maar de omgeving zich dient aan te passen,
- Samenhangende meerjarige aanpak om school, kinderopvang en basisondersteuning samen te brengen,
- Randvoorwaarden over financiering, ongelijk mogen investeren, ketenaanpak etc. aanpassen aan bovenstaande beweging.

4.3 Het kan anders

De grootschalige manifestatie kansengelijkheid van 22 september2 toonde een breed draagvlak om samen te werken aan deze fundamentele verandering. Lokaal en regionaal wordt hiermee al veel ervaring opgedaan en wordt ook duidelijk wat er op landelijk niveau aan aanpassingen nodig zijn. De uitdaging is de beweging van onderop landelijk ruggensteun te geven in de aanpassing van wet- en regelgeving, financiering en langetermijnbeleid.

2 Samen werken aan gelijke kansen voor jongeren en kinderen | VNG

5: Bouwsteen Gezondheid, Welzijn en Zorg

Gesteund door

De overheid heeft een leidende verantwoordelijkheid in het bevorderen van gezondheid en het zekerstellen van toegankelijke zorg en ondersteuning voor alle inwoners, maar kan dat niet alleen. Oplopende gezondheidsverschillen, de toename van het aantal ouderen, de achterliggende maatschappelijke en omgevingsoorzaken van veel zorgvragen en de druk op beschikbare capaciteit in het sociaal domein en in de zorg, maken het noodzakelijk de organisatie en financiering van gezondheid, welzijn en zorg aan te passen aan de eisen en mogelijkheden van de toekomst. Gezondheid voor iedereen vraagt brede aandacht en actie op vele beleidsterreinen. We moeten van nazorg naar voorzorg en gezondheid. Het bieden van bestaanszekerheid (inkomen, wonen, werk, onderwijs) is cruciaal voor het welzijn en de weerbaarheid van mensen nu en van toekomstige generaties. Het maakt Nederland veerkrachtiger en kan een beroep op zorg en ondersteuning voorkomen: gezondere mensen kunnen beter meedoen aan de samenleving en de arbeidsmarkt en ons nationaal inkomen stijgt dan mee. Investeren in gezondheid en welzijn is dus investeren in verdienvermogen, in brede welvaart en in het verlichten van de druk op de arbeidsmarkt, sociale zekerheid en zorg.

Bij inzet op gezondheid geven we extra aandacht aan de verbetering van de gezondheid en het welzijn van mensen met gezondheidsachterstanden en in kwetsbare situaties.

Om de curatieve zorg kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar te houden zetten we daarnaast in op structurele domeinoverstijgende en regionale samenwerking en financiering, serieuze herziening van zorgbekostiging ter ondersteuning van preventie, digitale toepassingen, en een eerlijk gesprek over wat je van de publiek gefinancierde zorg en van elkaar mag verwachten.

5.1 Tekst voor het regeerakkoord

Verantwoordelijkheid voor gezondheid, zorg en welzijn delen

- Voor een breed gedragen gezondheidsoffensief zet de overheid gezondheid centraal in al haar beleid, komen er wettelijke gezondheidsdoelen en wordt de Minister van VWS coördinerend

bewindspersoon. Daarbij wordt aandacht besteed aan de sociale en economische determinanten van gezondheid.
- Er komt een structureel en substantieel gezondheidsbudget dat het mogelijk maakt om meerjarig te investeren in gezondheid.
- Als basis streeft het kabinet naar een vitale samenleving waarin iedereen die dat kan toegang heeft tot goed betaald werk en degenen die op financiële ondersteuning zijn aangewezen kunnen rekenen op voldoende inkomen om rond te kunnen komen.
- We werken aan een gezonde omgeving voor een gezonde generatie. Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om te sturen op bijvoorbeeld de gezonde voedselomgeving
- De doelen in het Preventieakkoord worden voortvarend opgepakt. De inzet is een rook- en vapevrije generatie en het terugdringen van drugsgebruik, overgewicht en alcoholgebruik. Daartoe maken we gezonde producten toegankelijker, goedkoper en beter beschikbaar en stelt de overheid grenzen aan verdienmodellen die leiden tot gezondheidsschade.
- Met oog op de inperking van overgewicht komt er een landelijke strategie van preventie, intensieve leefstijlbegeleiding, meer bewegen en verstandige inzet van nieuwe obesitasmedicijnen. Nederland moet het eerste land worden dat de trend van toenemend overgewicht weet te keren.
- We maken ongezonde producten minder toegankelijk, zeker voor de jeugd, door beleid gericht op (kinder)marketing, beschikbaarheid en prijs.
- Er komt meer aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren. Hiervoor ontwikkelt het kabinet een brede aanpak met langjarige financiering, waarvan sociaal mediagebruik een onderdeel is.
- Het kabinet ondersteunt kwetsbare regio's en buurten in gemeenschapsversterking en het tegengaan van eenzaamheid. Nieuwe wijken moeten worden ingericht ter ondersteuning van de gemeenschap en ontmoeting en verbinding faciliteren. Gemeenschappen kunnen ook zelf het initiatief nemen.
- Samen met sociale partners wordt ingezet op en geïnvesteerd in mantelzorgondersteuning van juist ook werkenden, in lijn met het aankomend SER-advies over mantelzorg. Investering van werkgevers in gezondheid van werknemers wordt niet meer belast als loon in natura: uitgaven voor health checks, periodiek medisch onderzoek, leefstijlprogramma's en aanvullende zorgverzekeringen gaan onder de nihilstelling van de Werkkostenregeling vallen.
- De zorg en ondersteuning is onmisbaar in de versterking van de weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen. Om daarop voorbereid te zijn, zijn middelen uit het 1,5%-deel van de 5% NAVO-norm nodig. De financiering van 'pandemische paraatheid' ter versterking van de publieke gezondheidsinfrastructuur wordt structureel gemaakt.

De zorg- en welzijnsprofessionals in het hart
- Arbeidsmarktkrapte is een risico. Het nieuwe kabinet maakt prioriteit van het aantrekkelijker maken van opleidingen voor instroom naar cruciale beroepen, waaronder zorg. Door verlagen/schrappen collegegeld, versterken publiciteit rondom beroepskeuze, waarborgen voldoende kwalitatieve stage- en leerplekken en een numerus fixus voor opleidingen met weinig perspectief op arbeidsmarkt. Veranker dit in een nationale arbeidsmarkstrategie gericht cruciale beroepen in de verschillende publieke sectoren en pak dit in gezamenlijkheid op.
- De kraamzorg in Nederland is uniek en onmisbaar voor veel gezinnen. De kraamzorg staat onder druk. Dit zorgt voor onwenselijke zorgrisico's voor ouders en kind. De aanpak op arbeidsmarktkrapte is ook voor kraamzorg belangrijk. We schaffen de eigen bijdrage voor kraamzorg af, zodat kraamzorg voor ieder gezin toegankelijk blijft en elk kind een kansrijke start krijgt. We stimuleren kraamzorgorganisaties en zorgverzekeraars om samen te werken aan oplossingen voor gezinnen waar de schaarste aan kraamzorg het hoogst is.
- Ondanks de mogelijkheid van digitale toepassingen blijven zorg en welzijn mensenwerk. Om het beroep en de werkplek aantrekkelijk te houden zet het kabinet in op passende beloning, opleiding, zeggenschap, vermindering administratieve lasten en verantwoordelijkheid met bijkomende ondersteunende voorzieningen.
- Administratieve lastenvermindering moet bijdragen aan een verantwoordingsopgave op basis van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Dit laat onverlet dat fraude in zorg en welzijn hard moet worden aangepakt.

- Waar nodig en mogelijk kunnen gemeenten aan zorgmedewerkers (m.n. verpleegkundigen, verzorgenden en begeleiders) voorrang geven bij huisvesting en kinderopvang. In het licht van het bestaande huisartsentekort voorziet een landelijke regeling in structurele financiële ondersteuning voor de huisvesting van eerstelijnszorg.
- Het opleiden van zorgprofessionals is een kerntaak van zorgorganisaties en wordt structureel onderdeel van het zorginkoopbeleid door verzekeraars. Ook de opleiding van professionals in de welzijnsorganisaties wordt structureel ondersteund.
- Om de samenwerking en wisselwerking tussen verschillende zorgdomeinen te stimuleren past het dat sociale partners streven naar meer afstemming van arbeidsvoorwaarden en het tegengaan van negatieve effecten van onderlinge concurrentie.

Zorg en sociale cohesie samen organiseren als publiek goed

- Omdat mensen verschillende behoeften en wensen hebben – de een wordt gezond ouder in een omgeving naar keuze, de ander is aangewezen op collectieve voorzieningen – vraagt dit helderheid over wat je van de overheid kan verwachten en wie op (extra) steun kan rekenen.
- Voortbouwend op de samenwerkingsafspraken in de integrale zorg- en welzijnsakkoorden werkt het kabinet verder aan een 'gemengd publiek-privaat model van de toekomst', met ruimte om zorgwetgeving te ontschotten en zorg te verbinden met het sociale domein, welzijn en publieke gezondheid.
- Om instroom in het ziekenhuis te beperken blijft ingezet worden op versterking van de eerstelijnszorg. Analoog aan de inkoop van de huisartsenzorg, wordt ook wijkverpleging ingekocht door de preferente verzekeraar en afspraken gevolgd door andere zorgverzekeraars. Zo kan het zorgaanbod in de eerste lijn beter op elkaar afgestemd worden.
- Aanpassing van het wettelijk kader is wenselijk zodat – mede in het licht van het VN-verdrag handicap – inwoners die op permanente zorg en ondersteuning zijn aangewezen, daarop vanuit (de verbinding tussen) de Zvw, WLZ, WMO of Jeugdwet en de Participatiewet kunnen rekenen.
- De zorgbekostiging wordt aangepast ter ondersteuning van gezondheidsbevordering, preventie, leefstijl en passende zorg, zodat de beoogde uitkomsten leidend zijn. Hierbij is voldoende ruimte in de diverse budgettaire kaders nodig in het bijzonder in het Wmo-, en Wpg-budget nodig om deze beweging te ondersteunen. Het kabinet stimuleert de inzet van mentale gezondheidsnetwerken.

Zorg voorkomen en anders aanbieden

- Zorg en ondersteuning worden geboden in samenspraak tussen patiënt en zorgverlener: Samen Beslissen is overal uitgangspunt en praktijk.
- Zorg en ondersteuning zijn niet alleen van de zorg, mensen hebben ook een eigen verantwoordelijkheid om hulp en ondersteuning in de eigen omgeving te zoeken
- Iedere inwoner heeft recht op een eigen huisarts, met bij voorkeur huisvesting dicht bij de patiënt. Om de druk op de eerstelijnszorg te verlichten zet het kabinet in op verbinding sociaal medisch met de verbinding tussen zorg, het wijkteam, de hulpverlener, de wijkverpleegkundige bijvoorbeeld leefstijlloketten, welzijn-coaches en mentale gezondheidsnetwerken. Het is van belang om in communicatie en bejegening rekening te houden met mensen met een LVB.
- Wanneer de huisarts geconfronteerd wordt met niet-medische problemen, wordt hij/zij in staat gesteld deze naar het sociaal domein toe te leiden. Dat betekent méér financiën voor het sociaal domein, een uitbreiding van de gereedschapskist voor zorgprofessionals, sociaal werkers, buurt- en wijkteams gericht op gezondheid, geïndiceerde en zorg-gerelateerde preventie, groepsgerichte oplossingen voor individuele hulpvragen en (verwijzing naar) leefstijlbevordering en versterking van sociale veerkracht.
- Stevige inzet op universele en selectieve preventie moet het aantal mensen met chronische (zowel fysieke als mentale) aandoeningen en de toestroom naar zorg en ondersteuning verminderen. Goede publieke gezondheidszorg (o.a. vaccinatieprogramma's, jeugdgezondheid- en

ouderengezondheidszorg) is daarbij randvoorwaardelijk. Net als aandacht voor de omgevingsfactoren van gezondheid. Zo draagt de bestrijding van en het voorkomen dakloosheid bijvoorbeeld bij aan het voorkomen van zorgkosten.
- Transparantie (van uitkomsten) is belangrijk zodat mensen de mogelijkheid krijgen te kiezen door wie zij behandeld worden en zorg- en andere professionals tegelijkertijd de kans behouden te blijven leren.
- Om voor iedereen de basiszorg toegankelijk en betaalbaar te houden moeten we kritisch kijken naar de effectiviteit van medicatie en behandelingen en inzetten op passende zorg Het kabinet stimuleert het eerlijke gesprek om niet alles wat kan ook toe te passen. Dat vraagt tevens meer ruimte om proactieve zorgplanning en palliatieve zorg voor een waardig einde te vergoeden.

Zorgaanbod afstemmen in de regio
- Zorgaanbieders werken samen in regionale netwerken van eerste lijn, ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, thuiszorg en verpleeghuizen – samen met gemeenten en sociaalwerk organisaties. Deze samenwerking sluit aan op de overleggen over regioplannen en acute zorg en wordt gelijkgericht ondersteund door de zorgverzekeraars.
- Er wordt daarbij verbinding gemaakt met de regionale preventie-infrastructuur gericht op het verminderen van de instroom.
- Regionale overleggen krijgen ruimte de basiszorg maximaal toegankelijk in te richten, rekening houdend met de regionale zorg- en welzijnsbehoefte. Taakverdeling in de medisch-specialistische zorg borgt dat alle acute en klinische functies in de regio beschikbaar blijven.
- Vanuit lokaal maatwerk in de langdurige zorg wordt ingezet op vernieuwende woon- en zorgconcepten, meer onderlinge informele hulp in zorgzame wijken en buurten en voor iedereen bereikbare sociale maatschappelijke ondersteuning. Het verpleeghuis fungeert als deskundige opvang als het echt niet anders kan. Het is belangrijk voldoende verpleeghuiszorg te behouden waar kwaliteit van leven centraal staat in lijn met het recent ontwikkelde kwaliteitskompas. Hiermee sluiten we aan bij veranderende behoefte van ouderen. Daarnaast is preventie, het betrekken van het sociaal netwerk en het verminderen van regeldruk van belang.
- Ziekenhuizen stemmen hun toekomstig zorgaanbod af op de behoeften in de regio met als uitgangspunt dichtbij waar het kan en verder weg als het moet, ook bovenregionaal. Elke regio kan blijven rekenen op bereikbare acute zorg en goede basisziekenhuiszorg. De spreiding van acute zorg wordt op nadere te bepalen wijze landelijk bepaald.

Zorg ondersteunen door digitalisering en kunstmatige intelligentie
- Met publiek geld gefinancierde zorginstellingen zijn verplicht aangesloten op een landelijke infrastructuur van gegevensuitwisseling. Deze digitale snelweg wordt een nutsvoorziening onder regie van de rijksoverheid, met de verplichting voor leveranciers om datasystemen hieraan te koppelen. Dit systeem wordt zo ingericht dat de patiënt meer zeggenschap en grip krijgt over de eigen medische gegevens en het voor de professional makkelijker wordt om in netwerken en domeinoverstijgend met elkaar samen te werken.
- De administratieve lasten en dubbele diagnostiek worden daarmee fors gereduceerd. Verantwoorde opschaling van AI wordt gestimuleerd om de personeelstekorten te verminderen.
- Digitale vaardigheden worden een belangrijke vereiste in het beroep en in de organisatie van de zorg en het sociaal domein. En er komt een landelijk Centrum voor AI-toepassing in de medisch-sociale praktijk om te voorkomen dat overal het wiel wordt uitgevonden en een vuist kan worden gemaakt richting leveranciers.
- We vergemakkelijken het gebruik van kunstmatige intelligentie ter ondersteuning van de zorgprofessional, zodat die kan leren van andere praktijken en samen met de patiënt tot betere beslissingen kan komen.

Doorbraakinvesteringen voor de zorg in 2040

- De toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van de zorg vragen van iedereen een bijdrage. Zorguitgaven kunnen niet onbeperkt doorstijgen. Er moet geld overblijven voor veiligheid, omgeving en onderwijs, die tevens bijdragen aan de beperking van de zorgvraag.
- De inzet op het de-medicaliseren van sociaalmaatschappelijke problemen en de gezondheidsbevordering en bescherming leidt naar verwachting tot een lager zorggebruik in de toekomst. Tegelijkertijd moet zorg bereikbaar zijn voor groepen die er nu ten onrechte geen gebruik van kunnen maken.
- Het kabinet zal met de partijen van IZA en AZWA een lange-termijn financieel kader overeenkomen dat budgettaire ruimte biedt voor investeringen t.b.v. preventie, innovatie en passende zorg in integrale samenwerking. Doel daarbij is om de structurele groei van de zorguitgaven stapsgewijze terug te brengen tot een niveau gelijk aan de jaarlijkse structurele bbp-groei.
- In aanvulling hierop zal een zorg- en welzijn transformatiefonds jaarlijks incidentele middelen beschikbaar stellen om digitale, AI en organisatorische transformatie mogelijk te maken. Zo ontstaat ruimte om lokale en regionale succesvolle innovaties landelijk op te schalen, alsook om de investeringsagenda te ondersteunen ter uitvoering van de Green Deal Duurzame Zorg.
- Van alle betrokkenen wordt inspanning gevraagd om publieke middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Door ongecontracteerde zorg niet langer te vergoeden, tenzij het belang van de patiënt hierdoor wordt geschaad, kunnen zorgverzekeraars meer verantwoordelijkheid nemen voor het beheersen van de zorguitgaven en het sturen op passend aanbod en passende zorg. Daarbij blijft de vrije artsenkeuze in stand.
- Het systeem van import en productie van medicijnen wordt herzien zodat tekorten aan toegelaten medicijnen worden voorkomen.
- Om de brede beschikbaarheid van acute zorg en complexe zorg te waarborgen past de NZa de tariefregulering aan zodat verzekeraars verschillende tarieven toepassen tussen algemene ziekenhuizen en zelfstandige klinieken. Contractering van eerste- en tweedelijns zorg vraagt om meerjarige bekostiging en gelijk-gerichtheid van zorgverzekeraars, zodat zorginstellingen toekomstgericht kunnen investeren in mensen en ICT.
- Ter ondersteuning van de solidariteit waarop het stelsel rust worden transparantie en inzicht afgesproken over de prestaties van de medisch specialistische zorg, zoals wachttijden, zorgkwaliteit en financiële stabiliteit en investeringsvermogen.

5.2 De opgave en de kans

Ondanks toenemende welvaart nemen gezondheidsverschillen eerder toe dan af. Theoretisch opgeleiden worden gemiddeld vijf jaar ouder en leven gemiddeld veertien jaar langer in goede gezondheid dan praktisch geschoolden. Ook leven de 20 procent meest welvarende mensen in Nederland ruim acht jaar langer en 24 jaar langer in goede gezondheid. Gezondheid voor iedereen vraagt daarom brede aandacht en actie op vele beleidsterreinen.

Maar de zorg kan dit niet alleen en niet in de eerste plaats. We moeten van nazorg naar voorzorg en gezondheid. Het bieden van bestaanszekerheid (inkomen, wonen, werk, onderwijs) is cruciaal voor het welzijn en de weerbaarheid van mensen nu en van toekomstige generaties. En het maakt Nederland veerkrachtiger: gezondere mensen kunnen beter meedoen aan de samenleving en de arbeidsmarkt en ons nationaal inkomen stijgt dan mee. Investeren in gezondheid is dus investeren in verdienvermogen, in brede welvaart en in het verlichten van de druk op de arbeidsmarkt, sociale zekerheid en zorg.

5.3 Het kan anders

Om bovenstaande omslag te realiseren is het nodig om te werken aan een aantal ambitieuze doelstellingen, namelijk

- Tempo maken met de Gezonde Generatie en een vitale samenleving (in productaanbod, in ruimtelijke en schoolinrichting, in bevordering kansengelijkheid en bestaanszekerheid etc.).
- Krachtige uitvoering van het Nationaal Preventieakkoord (toewerken naar rook- en vapevrije generatie, terugdringen van drugsgebruik, overgewicht en alcoholgebruik etc.).

- Inzet op een gezonde, vitale en weerbare beroepsbevolking van 10 miljoen werkenden (vitaliteitsbeleid voor werkgevers en werknemers, leefstijlprogramma's etc.).
- Het centraal stellen van gezondheid in het zorgstelsel en in het daarmee verbonden sociaal domein (financiering van preventie, prikkels voor gezondheidsbevordering.

6: Bouwsteen Asiel en Migratie

Gesteund door

Voor u ligt de bouwsteen asiel en migratie: '*werken aan samenhang: migratie en meedoen*'. Een plan voor een migratie- en opvanglandschap dat uitvoerbaar, uitlegbaar en menswaardig is.

6.1 Tekst voor het regeerprogramma

Gematigde bevolkingsgroei

- Het kabinet kiest voor een scenario van gematigde bevolkingsgroei, waarin de bevolking tot 2050 groeit naar 19 tot 20 miljoen mensen. Er wordt daarbij actief gekozen voor een balans tussen verschillende migratiegroepen waaronder asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en EU-arbeidsmigranten.
- Er wordt deze kabinetsperiode ingezet op circa 40.000 minder EU-arbeidsmigranten door inzet op technologische ontwikkelingen die leiden tot arbeidsontlasting en bewustere keuzes in de huisvesting van bedrijven.
- Investering in lokaal bestuur en wederopbouw in landen van herkomst vermindert de noodzaak tot (asiel)migratie.
- Landelijke implementatie van het Europese Migratiepact, dat voorziet in snellere en beter gedifferentieerde asielprocedures, wordt gezamenlijk met medeoverheden en uitvoeringsorganisaties opgepakt.
- Er wordt ingezet op goede registratie van arbeidsmigranten. De positie van laagbetaalde arbeidsmigranten wordt versterkt door maatregelen tegen uitbuiting en misstanden, zowel op de werkvloer als in de samenleving, net als een voortzetting van de inzet rondom dakloze arbeidsmigranten.
- Toelating van arbeidsmigranten uit derde landen wordt alleen mogelijk wanneer er sprake is van voldoende huisvesting, begeleiding en toezicht.

Actief meedoen en bijdragen door nieuwkomers

- Het kabinet biedt mensen die mogen blijven duidelijkheid en kansen om hun leven op te bouwen. Nieuwkomers zijn mensen met potentieel en eigen kracht. Het is niet langer vrijblijvend dat zij meedoen en bijdragen.

- Vanaf dag één wordt ingezet op participatie, opleiding, taal en werk. Zo versterken we de zelfstandigheid van nieuwkomers en het draagvlak in de samenleving.
- Er wordt ingezet op een doorlopende lijn van vroege participatie, integratie, werk en wonen in dezelfde regio.
- Een evenwichtige verdeling van opvang en huisvesting is hiervoor noodzakelijk en blijft daarom bestaan via de huidige instrumentarium en wetgeving.
- Waar mogelijk is er versnelde toegang tot werk in tekortsectoren, ondersteund door diplomawaardering, (bij)scholing en duale trajecten (werk en taal).
- Gemeenten krijgen een taak in arbeidstoeleiding van asielzoekers en ontheemden, wettelijk geborgd en passend gefinancierd, en doen dit in samenwerking met COA, IND, onderwijsinstellingen en werkgevers.

Alternatieve vormen van huisvesting
- Vanwege de woningkrapte wordt gezocht naar 'next best' woonoplossingen voor mensen die nu tussen wal en schip vallen en onnodig lang in opvangcentra moeten verblijven.
- Het kabinet zet in op alternatieve vormen van huisvesting om op creatieve wijze extra woonruimten te creëren ter overbrugging. In eerste instantie wordt gedacht aan flexibele nieuwbouw, tijdelijke woonunits, transformatie van bestaande panden en opdeling van bestaande woningen maar zoeken samen met partners naar nieuwe mogelijkheden.
- Hiervoor wordt geld beschikbaar gesteld. Dit investeringslef is nodig vooruitlopend op een kostenbesparing- en efficiënte op lange termijn.
- Er gaat geen onnodig en inefficiënt geld meer naar dure vormen van (crisis)noodopvang, door behoud en uitvoering van de Spreidingswet en inzet op een duurzame en flexibele asielketen.

6.2 De opgave en de kans

Wat gaan we doen?
- Het advies van de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050 om te kiezen voor een gematigde groei van de bevolking wordt opgevolgd. Voor migratie betekent dit dat er actief wordt gekozen voor een balans tussen verschillende migratiegroepen. Momenteel met name tussen asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en EU-arbeidsmigranten. En investeringen in lokaal bestuur en wederopbouw in landen van herkomst vermindert de noodzaak tot (asiel)migratie.
- Asielzoekers zijn mensen met potentie en eigen kracht, die actief meedoen en bijdragen - en dit is niet langer vrijblijvend. Vanaf dag één gaan de betrokken partijen, waaronder gemeenten, inzetten op participatie, opleiding, taal en werk. Zo versterken we de zelfstandigheid van nieuwkomers en het draagvlak in de samenleving.
- We bouwen aan een mensgerichte opvang- en integratieketen. In samenwerking met het rijk, de uitvoeringsinstanties COA, IND, DT&V maar ook met werkgevers, woningbouwcorporaties en maatschappelijke partners. Hiervoor is het noodzakelijk meer te investeren in alternatieve vormen van huisvesting. Dit kan worden bekostigd uit de middelen die nu inefficiënt worden besteed aan allerlei vormen van dure noodopvang.

Toelichting:
In deze bouwsteen zien we ontheemden uit Oekraïne ook als onderdeel van de asielzoekers, ondanks dat hier momenteel andere wet- en regelgeving geldt. Belangrijk aspect is dat ontheemden uit Oekraïne reeds al vanaf dag één mogen werken. In deze bouwsteen worden de uitgangspunten verenigd waarmee er meer balans komt tussen de verschillende migratiegroepen.

Waarom?
Door geschikte opvanglocaties met goede begeleiding en die passen in de context van de wijk, wordt rust gecreëerd en verveling tegengegaan. Overlast wordt voorkomen en bestraft. Er wordt actief gestuurd op

migratieaantallen in het belang van sociale voorzieningen zoals wonen, zorg en onderwijs. Dat is ten gunste van alle inwoners.

We bieden mensen die mogen blijven (kansrijke asielaanvraag) duidelijkheid en kansen om hun leven op te bouwen. Maar ook de vanzelfsprekendheid om zelfstandig mee te doen en bij te dragen, en niet per definitie afhankelijk te zijn van de overheid. Hiermee versterken we de kans op succesvolle integratie én creëren we maatschappelijke meerwaarde: meer arbeidsparticipatie, minder afhankelijkheid van uitkering, minder overlast, sterkere gemeenschappen en meer draagvlak voor asielopvang.

6.3 Het kan anders

Asielzoekers starten direct met taal, opleiding, werk oriëntatie en/of participatie. Zij bouwen aan hun toekomst en leveren vanaf dag één een maatschappelijke én economische meerwaarde. Dit wordt gefaciliteerd door:

- De benodigde ondersteuning om direct mee te doen. Rechten maar ook plichten die de integratie ondersteuning, zoals een vroegtijdige voorinburgering en arbeidstoeleiding. Gemeenten krijgen hierin een regierol maar kunnen dat niet zonder belangrijke partners vanuit het onderwijs- en arbeidsmarktveld en aanvullende financiering. Evenredige spreiding over het land die de doorlopende lijn in het verblijf en begeleiding van opvang naar huisvesting ondersteunt binnen eenzelfde regio is een randvoorwaarde.
- Vanwege het woningtekort dat niet op korte termijn is opgelost gaan we op zoek naar ‘next best’ woonoplossingen voor mensen die nu tussen wal en schip vallen en onnodig lang in opvangcentra moeten verblijven. Het idee is om op creatieve wijze extra woonruimten te creëren ter overbrugging. In eerste instantie wordt gedacht aan flexibele nieuwbouw, tijdelijke woonunits, transformatie van bestaande panden en opdeling van bestaande woningen maar we zoeken samen met partners naar nieuwe mogelijkheden. Gemeenten faciliteren regionale en lokale afspraken met relevante partners. Nieuw hierbij is de integrale aanpak met participatie en integratie, en investeringslef voor kostenbesparing en -efficiëntie op langere termijn. We stellen voor deze investeringen te bekostigen door de honderden miljoenen die nu aan allerlei vormen van noodopvang worden besteed omdat het niet mogelijk is om statushouders tijdig van een woning te kunnen voorzien.

Daarnaast zien we asielmigratie als een onderdeel van een bredere migratieopgave. We kiezen actief voor een balans tussen verschillende migratiegroepen, waarbij er wordt gekozen voor gematigde groei. Momenteel betekent dat een vermindering van circa 40.000 EU-arbeidsmigranten. Door inzet op technologische ontwikkelingen die leiden tot arbeidsontlasting en bewustere keuzes in de vestiging van bedrijven, zijn er minder arbeidsmigranten benodigd. Daarbij willen we de positie van laagbetaalde arbeidsmigranten versterken, zowel op de werkvloer als in de samenleving. En een voortzetting, dan wel landelijke uitrol, voor programma’s rondom dakloze arbeidsmigranten. Arbeidsmigratie, noodzakelijk voor bepaalde sectoren, moet vooral bijdragen aan maatschappelijke opgaven en een toekomstige economie met kwalitatief goed werk. Daarmee sluiten we aan bij het briefadvies ‘Arbeidsmigratie naar waarde; Minder waar het kan, beter waar het moet’ van de SER. Daarbij streven we naar een evenwichtige inzet die het maatschappelijk draagvlak behoudt en schaarse voorzieningen toegankelijk houdt. Aandachtspunt is een goede registratie van arbeidsmigranten.

Financiële onderbouwing

We stellen voor de investeringen voor huisvesting te bekostigen door de honderden miljoenen die nu aan allerlei vormen van noodopvang worden besteed omdat het niet mogelijk is om statushouders tijdig van een woning te kunnen voorzien. Dat gaat om zo’n 18.000 statushouders, die onterecht in de opvang bij het COA zitten. De kosten daarvoor zijn gemiddeld 71 euro per dag, waardoor je op een jaarlijkse besparing komt van (365 dagen x 71 euro x 18.000 statushouders) zo’n 466 miljoen. We vragen het rijk om deze middelen in te zetten in woonoplossingen. Ondanks benodigde éénmalige investeringen is huisvesting kostenneutraal (bewoners betalen huur).
Als er sprake is van voldoende opvang en doorstroom naar huisvesting zijn oplossingen zoals de Hotel- en Accommodatieregeling niet meer nodig. Dat levert jaarlijks een besparing op van (momenteel 2.000 plekken per half jaar, 14.800 euro per uitkering) zo’n 59 miljoen.

Onderzoek van SEO becijfert dat de maatschappelijke baten voor ruimere werkmogelijkheden (afschaffing van 24-weken eis en zonder tewerkstellingsvergunning) voor asielzoekers leiden tot 200 miljoen extra

welvaart per jaar (2 miljard over 10 jaar), vooral in hogere nationale productie (resulterend in meer belastinginkomsten en lagere druk op sociale uitgaven). De meerwaarde van vroegtijdige en meer statushouders aan het werk is hierin nog niet meegeteld. Een gedeelte van deze hogere nationale productie wordt echter wel verlaagd door een vermindering van het aantal EU-arbeidsmigranten. Daartegenover staat dat de druk op sociale voorzieningen zoals zorg, huisvesting en onderwijs gelijk blijft.

Voor gemeenten is een eerste voorzichtige inschatting dat vroegtijdige inzet op participatie en integratie van asielzoekers niet duurder is dan de huidige inzet (inburgeringswet na huisvesting statushouder en participatiewet) maar een investering op een eerder moment in de tijd vraagt. Wel zal het resulteren in minder bijstandsaanvragen vanuit statushouders, op dit moment doet zo'n 55% van de statushouders een beroep op de bijstand. De ambitie is om dit naar hetzelfde niveau (ongeveer 4,2%) te brengen als de Nederlandse bevolking.

Rijk en medeoverheden ontwikkelen samen deze aanpak met realistische financiële uitgangspunten en herallocatie van beschikbare middelen.

7: Bouwsteen Weerbaarheid

Gesteund door

De wereld is instabiel en onberekenbaar geworden. De verstoringen van het normale leven zijn langduriger, frequenter en ingrijpender dan waar we op voorbereid zijn. Denk maar aan de corona-pandemie, de oorlog tegen Oekraïne en de schommelende energieprijzen. Nederland moet weerbaar en veerkrachtig worden, ook op digitaal gebied. Dit is een taak voor de hele samenleving, niet alleen voor defensie of de veiligheidsdiensten.

Inwoners, organisaties, ondernemers en de overheid moeten weerbaar worden tegen schokken maar ook in staat zijn om na een crisis er weer bovenop komen zonder dat alle mentale, fysieke en financiële reserves volledig zijn uitgeput.

7.1 Tekst voor het regeerprogramma

De wereld is instabiel en onberekenbaar geworden. Mensen vragen zich af of zij nog veilig zijn. Het kabinet bouwt aan een Nederland die weerbaar is tegen schokken en veerkrachtig weer uit een crisis komt, nu, straks en op de lange termijn. De inzet van het beleid is gericht op de hele samenleving: defensie, veiligheidsdiensten, inwoners, organisaties, ondernemers en overheden hebben allemaal een rol.

Het kabinet gaat:

- Investeren in preparedness-by-design: beleid dat onze weerbaarheid versterkt maar ook maatschappelijk rendement oplevert. Bestaand beleid wordt getoetst op de bijdrage aan de weerbaarheids-opgave. Hoe hoger de bijdrage, hoe meer prioriteit.
- Investeren in weerbaarheid in de eerste 72 uur met:
- Robuuste crisisstructuur
- Versterken van zelf- en samenredzaamheid (noodpakket, burenhulp, hulp aan kwetsbare inwoners)
- Landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten
- Investeren in weerbaarheid in de eerste weken en maanden met:
- Versterken samenredzaamheid investeren in buurt- en wijkinitiatieven, ondersteunen van community-builders. Ondersteund middels een landelijke netwerk van noodsteunpunten.
- Weerbare energievoorziening: decentrale energienetwerken en lokale opwek en opslag van energie

- Investeren in weerbaarheid op de lange termijn (maanden, jaren en decennia) met weerbare fysieke, sociale, economische en digitale infrastructuur.

7.2 De opgave en de kans

Een nieuw dreigingsbeeld, een nieuwe aanpak

De traditionele crisisaanpak is gericht op kortdurende en kleinschalige crises. Maatschappelijk verkeer, een afweging van meerdere belangen en reguliere (democratische) besluitvorming worden "on hold" gezet. Dit is logisch in een klassieke flitscrisis van een brand of korte elektriciteitsuitval. Het huidige dreigingsbeeld bestaat uit langdurige, frequente en grootschalige verstoringen van het normale leven. Dat vraagt om een andere, "whole-of-society", crisis-aanpak. Het samenspel tussen inwoners, organisaties, bedrijven en de overheid bepaalt het succes van de aanpak. Digitale weerbaarheid vormt onlosmakelijk onderdeel van de aanpak. De uitdaging is om voor te bereiden op een brede maatschappelijke ontwrichting dat zich niet laat beperken in één sector. Een digitaliserende maatschappij moet ook breed digitaal weerbaar zijn.

We weten nu al dat iedere crisis, van welke aard ook, ons zal confronteren met schaarste en verdringing. Tekorten aan water, schuilplaatsen, elektriciteit, voedsel, personeel en ga zo maar door – dwingen tot keuzes, want niet alles kan. Welke belangen wegen dan het zwaarst? Een weerbare samenleving is een samenleving waarin democratische processen zo lang mogelijk in stand blijven en waar brede belangenafwegingen plaatsvinden. Zo ontstaat perspectief om ook op lange termijn crisissituaties te kunnen doorstaan.

Rendement van weerbaarheid: preparedness-by-design

Een weerbare samenleving bewijst zich in crisistijd maar wordt gebouwd in vredestijd. Dat vraagt om slimme investeringen in de samenleving die zowel de (digitale) weerbaarheid versterken als de reguliere pijlers als economie, democratie en zorg. Wij verbreden hier het begrip dual-use voor. Traditioneel verwijst dual-use naar civiele toepassingen van militaire investeringen. Maar civiele investeringen kunnen ook een tweede doel dienen, die van weerbaarheid. Zo kan vergroening van stadswijken samengaan met het concentreren van auto's in parkeergarages aan de randen van de wijk die vervolgens ook benut kunnen worden als schuilplekken. Of zo kan het verbeteren van de informatiehuishouding het digitale 'aanvalsoppervlak' verkleinen en zo de digitale weerbaarheid versterken. Juist de stapeling van doelstellingen maakt het rendement van de investering hoger.

We moeten de verleiding weerstaan om bestaand beleid als weerbaarheid te bestempelen. Bestaand beleid moet getoetst worden op de bijdrage aan de weerbaarheids-opgave. Hoe hoger de bijdrage, hoe meer prioriteit.

Decentraal, en dus weerbaar

Afgelopen decennia hebben wij een 'just-in-time' economie en maatschappij geperfectioneerd waarin ketens nauw op elkaar aansluiten. Verbonden en efficiënt maar in onberekenbare tijden ook kwetsbaar. Schokken verspreiden zich snel binnen een netwerk of een keten. Regionaal elektriciteitsuitval in de buurt van een distributiecentrum leidt al snel tot lege schappen bij supermarkten in een groot gebied.

Wij doen komende tijd ervaring op met decentraal weerbaar maken van netwerken en ketens die cruciaal zijn voor onze weerbaarheid. Denk bij voorbeeld aan:

- Investeren in behoud en opbouw van zorglocaties (streekziekenhuizen, huisartsenposten etc.) overal in Nederland. Zo kan gewone zorg doorgaan als Nederland gewonden uit een oorlogsfront moet opvangen of patiënten scheiden tijdens een pandemie.
- Elektriciteit: Een lokaal, decentraal energiesysteem geeft inwoners en bedrijven betaalbare en betrouwbare energie. Gebruik van verschillende bronnen en spreiding van de opwekking over verschillende locaties beperkt onze kwetsbaarheid en helpt schokken opvangen.
- Media: investeren in een goede basis voor lokale media en nieuwsvoorziening. Als nationale instellingen slachtoffer worden van aanslagen, aanvallen of desinformatie, kan lokaal nog nieuwsvoorziening functioneren en helpen onrust bestrijden.

7.3 Het kan anders

Investeren in weerbaarheid langs 3 paden

Wij zien 3 paden naar weerbaarheid die allemaal om specifieke voorbereidingen en investeringen vragen: eerste 72 uur, eerste weken en maanden en maanden, jaren en decennia.

1. Heel korte termijn: de eerste 72 uur

- Focus op de eerste directe gevolgen van de crisis
- Nodig: uitbreiding van de traditionele crisisaanpak naar nationale schaal en langdurige crisismaatregelen
- Uitgangspunt: inwoners en bedrijven zijn zelf- en samenredzaam (noodpakket, buren- en wijkhulp)
- Voorbeelden van investeringen:
  - Dekkend netwerk van noodsteunpunten, zowel op wijk/buurtniveau als op regionaal niveau (coördinatie hulpdiensten, hulp aan inwoners)
  - Noodstroom: Aanleg wijkbatterijen voor zonnepanelen in stedelijke en semi-stedelijke gebieden, huisbatterijen in dunbevolkte gebieden, aggregaten voor instellingen.
  - Structurele hulp en ondersteuning voor wie niet zelf- of samenredzaam is, door overheid en/of vrijwilligers, ondernemers, lokale netwerken.

2. Middellange termijn: de directe maatschappelijke impact (begint in de 72 uur en loopt op de schaal van weken en maanden)

- Focus: impact op de maatschappij
- Nodig: overheid stuurt en faciliteert op de hoofdlijnen maar laat controle los op details, zo draagt de samenleving zelf bij aan de continuïteit van het 'normale leven'
- Uitgangspunt: samenredzaamheid, dat inwoners, vrijwilligers, ondernemers en organisaties elkaar helpen (zo min mogelijk oproep doen aan de overheid)
- Voorbeelden van investeringen:
  - Klimaatbestendige toiletten die mechanisch werken om rioolproblemen in stedelijk hoogbouw te voorkomen tijdens langdurige stroomuitval
  - Bevordering van samenredzaamheid: investeren in buurt- en wijkinitiatieven, ondersteunen van community-builders. Ondersteund middels een landelijke netwerk van noodsteunpunten.

3. Lange termijn-opgave: hoe voorkom je en zorg je voor veerkracht als het gebeurt (maanden – jaren – decennia)

- Focus: voorkomen en verzachten van de gevolgen van de crisis op lange termijn
- Nodig: weerbaarheidsbeleid en -investeringen gericht op lange termijn, robuustheid van voorzieningen, infrastructuur en netwerken en extra capaciteit en voorraden.
- Uitgangspunt: gelijkmatig en consistent investeren in weerbaarheid voorkomt de noodzaak van ongerichte en overschatte crisisuitgaven
- Voorbeelden van investeringen:
  - Fysieke infrastructuur: spoor, wegen (achterstallig onderhoud), vliegvelden militair en civiel, drinkwatervoorziening weerbaar maken etc.
  - Sociale infrastructuur: lokale samenredzaamheid op lange termijn. Psychische weerbaarheid, Basisvaardigheden zelfredzaamheid (dienjaar plus), decentralisatie zorglocaties, bestaanszekerheid op orde.
  - Weerbare economie; verlaten van het just-in-time principe, sterke, diverse en autonome Europese economie.
  - Digitale autonomie en infrastructuur: afhankelijkheid van niet-Europese leveranciers en platforms maakt inwoners, overheden en bedrijven kwetsbaar. Digitalisering vormt de ruggengraat van de maatschappij maar is nu niet robuust genoeg om Nederland weerbaar te houden. Wij investeren in eigen clouddiensten met kansen voor Nederlandse en Europese bedrijven en brengen de digitale infrastructuur op orde.

8: Investeringsagenda en toekomstgericht begroten

Gesteund door

Urgentie en noodzaak

Er is grote maatschappelijke urgentie om de komende periode de benodigde investeringen te doen om ons toekomstige verdienvermogen en daarmee brede welvaart ook in de toekomst te borgen. Dit moeten we zo snel mogelijk en realistisch doen, om ook economisch gezien geen schade op te lopen. Daarbij speelt ook de urgentie van schaarste in ruimte, mensen en middelen, welke de komende jaren naar verwachting niet vanzelfsprekend minder nijpend wordt. De afgelopen jaren hebben opeenvolgende kabinetten hun investeringsambities niet behaald door onrealistische planning in combinatie met een oververhitte economie en krappe arbeidsmarkt. Dit leidde vervolgens tot hoge onderuitputting. Ook wijst de Studiegroep Begrotingsruimte erop dat de houdbaarheid van de Nederlandse overheidsfinanciën op middellange termijn onder druk staat door hogere uitgaven aan vergrijzing, defensie, klimaat en rente. Om als overheid te kunnen blijven investeren in het lange-termijn-verdienvermogen van de economie zijn dus keuzes nodig. Het vergroten van het verdienvermogen draagt óók bij aan gezonde overheidsfinanciën, doordat de staatsschuld (als % van het bbp) op termijn kan dalen. Daarnaast is onvermijdelijk dat de groei van de vergrijzingsgerelateerde sociale uitgaven meer in lijn met de structurele groei wordt gebracht. Kortom, ons begrotingsbeleid kan – binnen de kaders van de Europese begrotingsregels – tegelijkertijd gericht zijn op gezonde overheidsfinanciën én het verantwoord achterlaten van een goed ingerichte samenleving en economie voor toekomstige generaties.

Hieronder doen we gezamenlijke voorstellen welke investeringen prioriteit te geven. Vervolgens doen we een voorstel hoe – binnen de gewijzigde Europese begrotingsregels – deze investeringsagenda in te passen in gewijzigde nationale begrotingsregels die ook op de lange termijn de overheidsfinanciën gezond houden.

Inventarisatie investeringsagenda 2050 en het effect in 2026-2030

De noodzakelijke investeringen voor de komende kabinetsperiode staan weergegeven op de volgende pagina. De investeringen zijn langjarig bezien (richting 2050), maar het effect op de begroting is weergegeven voor de komende kabinetsperiode. De weergegeven bedragen zijn extra uitgaven t.o.v. huidige begroting welke nog niet zijn begroot.

In de totstandkoming is gesteund op gegevens die voortkomen uit openbare onderzoeken, aangevuld met interne documentatie van relevante partijen. Vanzelfsprekend zijn de bedragen indicatief. Er is getracht een zo volledig mogelijk overzicht te genereren, maar er zullen gegevens ontbreken.

	Financieel kader 2026-2030 (in miljarden euro's; + = verslechtert EMU-saldo)	Structureel	T.l.v. schuld
	Investeringsuitgaven voor verdienvermogen (structurele uitgaven)		
1	Verhogen R&D-uitgaven naar 3% bbp, deel publieke uitgaven	2,0	
2	Versnellen digitalisering en AI	0,3	
3	Menselijk kapitaal (leven lang ontwikkelen, gezonde bevolking incl. WKR)	0,7	
4	Gezonde generatie: uitrol gezonde scholen	0,8	
5	Vernieuwen onderwijshuisvesting		5,2
6	Versterken balans en uitbouw naar Nationale Investeringsinstelling		10,0
	Investeringsuitgaven voor grote transities		
7	Landbouw en natuur	0,9	15,0
8	Infrastructuur	4,1	
9	Wonen	PM	4,8
10	Energie en Warmte	0,9	20,0
11	Klimaatadaptatie en waterveiligheid	1,0	
12	Versnellen digitalisering openbaar bestuur en zbo's	1,0	
13	Investeringsagenda transformatie zorg en digitalisering	1,2	
	Defensie en weerbaarheid (structurele uitgaven)		
14	Vervolgstap defensie richting NAVO-norm 3,5% bbp in 2035	PM	
15	Weerbaarheid	1,0	
	Sociale uitgaven (structurele uitgaven)		
16	Sociaal minimum/bestaanszekerheid	0,5	
Totaal extra overheidsuitgaven (1 t/m 16)		**14,4 mld. + PM**	**55 mld. + PM**
Inverdieneffecten als gevolg van baten investeringsuitgaven		**-PM**	
Totaal: effect op structureel EMU-saldo (% bbp)		**PM**	

Onderbouwing

Nr.	Toelichting en bron
1	Uit 3% Actieplan; investeringen in o.a. PPS programma's (kwantum, ChipNL etc), deelname in EU-programma's (zoals IPCEI's), stabiele bekostiging van wetenschappelijk, praktijkgericht en toegepast onderzoek, modernisering van wetenschappelijke infrastructuur via OCW en NWO, en (nieuwe) experimentele en valorisatie infrastructuur
2	VNO-NCW/MKB-Nederland, 2025, Investeren in de toekomstige welvaart van Nederland
3	Investeringen in gezonde werknemers vallen voortaan onder nihilstelling WKR. Ook vergroten we de vrije ruimte, zodat mkb-werkgevers meer mogelijkheden krijgen voor vitaliteitsbeleid. Er komt een Nationaal Instituut Werk & Gezondheid. Er komt een nieuwe faciliteit om leven lang ontwikkelen te stimuleren.

Nr.	Toelichting en bron
4	Uitrol bewegen en gezonde maaltijden basisscholen, + stimuleren in kinderopvang, VO, en MBO. Daarnaast gaan we ervan uit dat de bezuinigingen van het kabinet Schoof op funderend onderwijs (o.a. brede brugklassen, School&Omgeving, achterstandenbeleid) worden teruggedraaid.
5	Jaarlijks € 1,3 mld. extra nodig voor vernieuwen scholen naar gebouwen die (onderwijs)adaptief, inclusief, gezond, duurzaam en betaalbaar in de exploitatie zijn (zie IBO Onderwijshuisvesting), mogelijk in een nieuw fonds op afstand van de overheid, waardoor het niet saldorelevant is.
6	Beschikbaar stellen van eigen vermogen voor nationale investeringsbank/-instelling om investeringen te doen
7	Landbouw en natuur – totale opgave is € 50 miljard voor komende 25 jaar – PBL stikstof en natuur verbeteren
8	Openbaar vervoer 2040, ministerie van IenW (onderhoud en uitbreiding spoor). HWS, HWN en HVWN, Verkeersveiligheid en Fiets en ONW Rebel 2024, - Openbare informatie uit kamerbrieven.
9	Ongedekte nieuwbouwopgave incl. voorzieningen € 8,4 mld. tot 2033 naar rato. Verduurzaming en isolatie bestaande bouw: op PM omdat onduidelijk is waar de structurele lasten landen.
10	Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) naar bekostiging elektriciteitsinfrastructuur en uitbreiden van het elektriciteitsnetwerk. Gerekend met jaarlijkse extra lening van € 4 miljard per jaar (€ 20 miljard totaal in 2030); bij rente 3% is structurele rentelast € 0,6 miljard. Totale investering is € 195 miljard. Studie Raad voor het Openbaar bestuur naar kosten decentrale uitvoering van het klimaat en energiebeleid. Tevens opgenomen warmte in publieke handen – eenmalig, warmtenetten – overzetten t/m 2030, energie- en warmteopwekking (groot), PM energie- en warmteopwekking (lokaal en regionaal) uitkomsten af te wachten nieuw ROB-onderzoek.
11	Waterveiligheid Deltaprogramma. Optelling van diverse onderzoeken naar nationale aanpak van GIOS/ groennormen studie &lfux et al (2023), Verzakkings/funderingsproblematiek Rli en Klimaatadaptatie Arcadis. Inclusief informatie Uvw. PM zoetwater
12	Verdere uitrol Nationale Digitaliseringsstrategie (NDS). Incidentele bedragen lopen op van € 0,8 mld. vanaf 2026 naar € 1,5 mld. in 2030. Daarna zal de digitaliseringsopgave een fase ingaan van structurele uitgaven.
13	NAVO-norm 3,5% structureel 17 miljard (uiterlijk in 2035) – PM welk bedrag opnemen = politieke afweging
14	Extra investeringen in weerbaarheid van Nederland eerste 72 uur en m.b.t. digitale, fysieke en sociale infrastructuur. Dit vraagt de komende kabinetsperiode vooral planvorming, daarna volgen de investeringen. Er kan worden gedacht aan een fonds waarmee het weerbaar maken van bestaand beleid wordt bekostigd vanuit het dual-use principe. Het kabinet ontwikkelt samen met de medeoverheden een kader voor het toetsen van mate waarin een beleidsmaatregel extra bijdraagt aan weerbaarheid.
15	Investeren werkzekerheid en participatie, ondersteuningsbehoefte en vereenvoudiging Banenafspraak
	Sommige investeringen (elektriciteit ad 9, onderwijshuisvesting ad 4) worden via amortisatie gefinancierd, alleen rente-uitgaven zijn saldorelevant. De investeringsuitgaven (1 t/m 5) hebben (nader te kwantificeren) baten: o.m. hogere productiviteit, arbeidsdeelname, minder instroom WIA, lager zorggebruik. Twee belangrijke elementen zitten nog niet in de berekeningen: 1. De bouw van vier kerncentrales (plusminus € 50 miljard). Dit vraagt een politieke afweging. 2. De verdere stappen waarbij warmtenetten in publieke handen komen. Dit vraagt additionele investeringen, waarbij het publieke deel (50%) geraamd wordt op plusminus € 16 miljard.

Invulling van investeringsagenda

Het mogelijk maken van een dergelijke investeringsagenda vraagt om aanpassingen van de nationale begrotingsregels en slim gebruik maken van de nieuwe Europese begrotingsregels die de ontwikkeling van het EMU-saldo en EMU-staatsschuld van lidstaten in een meerjarig perspectief beoordelen:

- **Binnen de rijksuitgaven moet meer prioriteit worden gegeven aan investeringen in het toekomstig**

verdienvermogen van Nederland. Investeren in toekomstig verdienvermogen is de beste manier om op termijn brede welvaart én gezonde overheidsfinanciën te waarborgen. Deze benadering sluit aan bij de aanbevelingen van het IMF, de Europese Commissie en de OESO, die erop wijzen dat Nederland een oververhitte economie kent en het begrotingsbeleid meer moet richten op economische groei.

- **De noodzakelijke groei van de defensie-uitgaven – om Europa en Nederland veilig te houden – vraagt om een herprioritering binnen de rijksuitgaven, mogelijk in combinatie met doelgerichte lastenverzwaring.** Dit betekent onder andere meer doelmatigheid en op termijn aanpassing van sociale aanspraken om het totaal aan overheidsuitgaven beheersbaar te houden. Dit hoeft niet per se ten koste te gaan van burgers, aangezien hun behoefte aan zelfredzaamheid en eigen regie in de afgelopen jaren is toegenomen. Tot 2028 kunnen extra defensie-uitgaven buiten het EMU-saldo worden gehouden, in lijn met de escapeclausule van de Europese Commissie. Dit geeft ruimte om de verzorgingsstaat geleidelijk te hervormen, zodat burgers zich daarop kunnen voorbereiden
- **De grote transities in Nederland kunnen we voorfinancieren via de staatsschuld.** Voor het EMU-saldo telt dan alleen de rente op de schuld mee. Het gaat hier onder meer om het uitkopen van boeren (stikstof), de grootschalige uitbreiding van het elektriciteitsnet (verduurzaming), inhaalinvesteringen in nieuwe schoolgebouwen en investeringen in infrastructuur (ook ten behoeve van veiligheid). De bestaande instellingen worden gebundeld tot één krachtige Nationale Investeringsinstelling. Deze opereert op afstand van de overheid en valt buiten de EMU-schuld.

Deze investeringen hebben een meerjarig nut en zijn ook cruciaal voor de noodzakelijke transformaties. Volgens de **gulden regel voor overheidsfinanciën** moeten lopende uitgaven worden gedekt door lopende inkomsten (een sluitende begroting), terwijl leningen uitsluitend worden ingezet voor investeringen. Dit betekent ook dat het Klimaatfonds en het Groeifonds – waarvoor reeds middelen zijn gereserveerd –worden voortgezet. De rijksoverheid werkt op dit moment – als één van de weinige EU-lidstaten - nog met een kas-verplichtingenstelsel, niet met een baten-lastenstelsel wat meer passend is bij investeren en afschrijven in meerjarig perspectief. Zoals de Algemene Rekenkamer eerder ook al zei, zijn er mogelijkheden om de boekhouding van de rijksoverheid meer op investeringsuitgaven in te richten. Zo dragen we Nederland verantwoord over aan volgende generaties. Voor de reguliere begroting ligt een structureel begrotingsevenwicht als doelstelling in de rede.
Dat pleidooi heeft veel weerklank gekregen in de politiek. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen om in de Miljoenennota een overzicht te geven van de investeringsuitgaven. In de Miljoenennota 2026 was voor het eerst zo'n overzicht gemaakt. Onlangs is over dit onderwerp ook een initiatiefnota gemaakt. CDA en D66 hebben in economenvakblad ESB hun ideeën voor toekomstgericht begrotingsbeleid gepubliceerd. Ten slotte is bij de Algemene Financiële Beschouwingen een motie aangenomen die vraagt om – richting een nieuw kabinet – een lijst op te stellen van noodzakelijke investeringen, uit te werken hoe een beter onderscheid kan worden gemaakt tussen consumptieve en investeringsuitgaven en uit te werken hoe een nationale investeringsbank vorm te geven.

Tekst voor regeerprogramma

Kerntekst
We gaan investeren in Nederland en kiezen voor toekomstgericht begrotingsbeleid. De investeringen worden helder geprioriteerd, waarbij het vergroten van ons verdienvermogen en de aanpak op stikstof, woningbouw en ons elektriciteitsnetwerk de belangrijkste eerste opgaven zijn.

Dit vraagt om een verschuiving van consumptieve naar investeringsuitgaven en het benutten van de ruimte binnen de gewijzigde Europese begrotingsregels. Investeringen die ons verdienvermogen en onze maatschappelijke weerbaarheid versterken, worden verantwoord voorgefinancierd. Sociale uitgaven groeien op termijn niet harder dan de economie, terwijl we toewerken naar structureel begrotingsevenwicht. Zo zorgen we dat Nederland ook voor toekomstige generaties sterk, welvarend en duurzaam blijft. We werken aan de komst van een Nationale Investeringsinstelling en er komt een advies van een technische commissie om stapsgewijs over te stappen naar baten-lastenstelsel. Daarnaast zorgen we voor prioritering in de uitgaven om de doelmatigheid van rijksuitgaven te vergroten.

Tekst regeerprogramma
We willen investeren in Nederland en maken ons begrotingsbeleid toekomstgericht. We maken onderscheid tussen consumptieve en investeringsuitgaven en benutten de ruimte binnen de gewijzigde Europese begrotingsregels. Investeringen die ons verdienvermogen en onze maatschappelijke weerbaarheid versterken, worden verantwoord voorgefinancierd. Sociale uitgaven groeien op termijn niet harder dan de economie, terwijl we toewerken naar structureel begrotingsevenwicht in 2045. Zo zorgen we dat Nederland ook voor toekomstige generaties sterk, welvarend en duurzaam blijft.

Het advies van de ambtelijke studiegroep begrotingsruimte voor begrotingsregels wordt overgenomen, met de volgende aanvullingen of afwijkingen:

Hoofdindeling rijksbegroting
1. Conform de brede wens van de Tweede Kamer worden de **uitgavenkaders** geherformuleerd naar a) investeringsuitgaven b) sociale uitgaven c) openbaar bestuur, rechtsstaat en veiligheid. Onder publieke investeringsuitgaven vallen (sommige) uitgaven voor kennis, innovatie, onderwijs, fysieke, digitale en energie-infrastructuur, gezondheid en preventie, veiligheid en weerbaarheid; mits deze aantoonbare baten in de rijksbegroting realiseren. Alle bestaande begrotingsartikelen worden beoordeeld en onder de nieuwe uitgavenkaders gebracht in de begroting van 2027.

Investeringsuitgaven
1. Eenmalige uitgaven om de **transities te voorfinancieren** worden via staatsdeelnemingen gerealiseerd of rechtstreeks ten laste van de staatsschuld gebracht. Cf. de Europese begrotingsregels en Eurostat-definities zijn dat financiële transacties die alleen saldorelevant zijn waar het extra rente-uitgaven betreft. Dit geldt in ieder geval voor de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk.
2. Er komt een Nationale Investeringsinstelling (NII) die bestaande instellingen en instrumenten bundelt en bijdraagt aan het versterken van het verdienvermogen. De NII ondersteunt innovatieve bedrijven en grote transities met voldoende kapitaal en fungeert als Nederlands aanspreekpunt bij de EIB. Lopende activiteiten van Invest-NL en Invest International worden in de overgangsperiode voortgezet.
3. Onder strikte voorwaarden kunnen **baten van investeringsuitgaven**, voor zover deze neerslaan in de overheidsbegroting, worden ingeboekt. Daarbij wordt gebruikgemaakt van relevante expertise: voor het verdienvermogen de Productiviteitsraad, en voor onderzoek, onderwijs en leven lang ontwikkelen, evenals voor fysieke, digitale en energie-infrastructuur, aparte technische commissies die richtlijnen opstellen (vergelijkbaar met de Commissie Richtlijn Gezondheidseffecten). Het ministerie van Financiën en het CPB – dat namens Nederland de overheidsfinanciën rapporteert aan de Europese Commissie – verwerken deze baten vervolgens in de rijksbegroting.
4. Tot dusverre worden in de huidige begrotingssystematiek van het rijk alleen de kosten van investeringen meegenomen, terwijl deze ook tot meerjarige economische en maatschappelijke baten leiden. Er komt een technische commissie die – ook kijkend naar hoe andere EU-lidstaten investeringsuitgaven in hun begroting prioriteren – verbeteringen doorvoert in de huidige begrotingssystematiek die ertoe bijdragen dat investeringen makkelijker van de grond komen, beter beschermd worden in de rijksbegroting en minder incidenteel gefinancierd worden.
5. Nederland doet – in navolging van 16 EU-lidstaten – alsnog een beroep op de national escape clause van de EC waardoor **defensie-uitgaven** tot 2,75% bbp (het meerdere boven de uitgaven in 2021 die 1,25% bbp waren) buiten het saldo vallen in de periode tot en met 2028.
6. De **meevallerformule** wordt als volgt: bij een EMU-saldo dat vooruitkijkend meerjarig onder een tekort van -2,25% wordt geraamd, wordt voor 50% voor extra publieke investeringsuitgaven en voor 50% voor lastenverlichting burgers/bedrijven gebruikt. De nieuwe Productiviteitsraad adviseert hoe de extra investeringen het beste bijdragen aan toekomstige welvaart.
7. De nieuwe **Productiviteitsraad** (te hernoemen naar Deens model in: Economische Adviesraad) gaat jaarlijks en bij formaties adviseren: hoe kan het verdienvermogen en daarmee toekomstige welvaart verder worden vergroot en tot welke aanpassingen leidt dat; en welke baten worden

hiermee gerealiseerd in de rijksbegroting en per wanneer.

Doelmatigheid in rijksuitgaven vergroten

8. In aanvulling op de periodieke beleidsevaluaties worden in de komende vier jaar **alle begrotingen** onafhankelijk doorgelicht op de vraag hoe dezelfde (of betere) resultaten met minder publieke middelen en/of minder regeldruk kunnen worden gerealiseerd, rekening houdend met good practices uit andere EU-lidstaten (en aanbevelingen van de OECD, EC en IMF aan Nederland). Het kabinet doet vervolgens voorstellen aan de Tweede Kamer hoe deze aanbevelingen te implementeren.
9. Op verzoek van de TK komt er een staatscommissie die zich over de zorg zal buigen. Deze commissie krijgt als opdracht om een integrale visie te ontwikkelen hoe de sociale uitgaven houdbaar georganiseerd worden (in personele, budgettaire en maatschappelijke zin) in een vergrijzende samenleving. De commissie werkt als eerste uit hoe de zorg voor ouderen in de samenleving te organiseren en hoe burgers daarop voor te bereiden. Vervolgens doet zij voorstellen over de volle breedte van de uitgaven voor zorg en welzijn die – met behoud van de solidariteit die ons huidige stelsel kenmerkt – bijdragen aan een duurzaam financieel kader, waarin de sociale uitgaven aan zorg en welzijn op termijn gericht op 2040 niet sneller stijgen dan de structurele groei van het bbp.

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum
20 november 2025
Kenmerk
COS/U202500738
Bijlage
Bouwstenen voor een nieuw regeerakkoord

Gezamenlijke brief namens een brede coalitie van maatschappelijke organisaties en medeoverheden

Geachte heer Buma, beste Sybrand,

Nederland staat op een kruispunt. De impasse waarin het land verkeert, raakt mensen, gemeenschappen en bedrijven. Er is behoefte aan perspectief, aan leiderschap dat verbindt en vooruit durft te kijken. Een nieuw kabinet kan die doorbraak brengen.

De opgaven waarvoor we staan zijn groot en urgent. Klimaat, energie, wonen, zorg, onderwijs, veiligheid, bestaanszekerheid – het zijn geen losse dossiers, maar verweven transities die vragen om samenhangend beleid. Niet vanuit technocratie en eigenbelang, maar vanuit waarden: rechtvaardigheid, duurzaamheid, gezamenlijkheid en vertrouwen.

Ingrijpende besluiten zijn onvermijdelijk en kunnen niet zonder maatschappelijk draagvlak. Wij bieden onze steun aan als bondgenoten in verandering. Als u kiest voor samenwerking, kiest u voor slagkracht. Voor beleid dat landt in de praktijk en gedragen wordt door mensen.

We roepen op om de transities van deze tijd te benoemen als systeemveranderingen die vragen om een lange adem, brede samenwerking en mensgericht handelen. Kies voor gedeelde taal en gedeelde doelen.

Wij reiken u daarom bouwstenen aan voor een nieuw regeerakkoord. Gesteund door organisaties op onderwerpen waar zij dagelijks aan werken en die aan de door hen gesteunde bouwstenen ook samen uitvoering willen geven. Geen dichtgetimmerd plan, maar een uitnodiging tot gesprek. Een aanzet tot beleid dat werkt voor mensen, regio’s en sectoren. We gaan daarover graag met u in overleg.

De geschiedenis biedt inspiratie. Het akkoord van Wassenaar in 1982 liet zien dat doorbraken mogelijk zijn als belangen worden verbonden en verantwoordelijkheid wordt gedeeld. Ook nu is zo’n afspraak denkbaar en wenselijk. We hebben een aantal doorbraken voor ogen en zijn bereid om met het nieuwe kabinet nieuwe akkoorden over de urgente vragen van dit moment te sluiten.

Daarvoor zijn randvoorwaarden nodig: financiering die vanuit de regio’s wordt gedreven, niet top-down vanuit het rijk; een programmatische aanpak die domeinen overstijgt; beleid dat mensgericht, probleemgestuurd en kwalitatief hoogstaand is. Met oplossingen die niet alleen in het hier en nu

werken, maar ook voor toekomstige generaties. Alleen dan ontstaat ruimte voor echte verandering. Om de woningbouw te versnellen en het brede bedrijfsleven, inclusief de landbouw, een duurzaam toekomstperspectief te bieden, is het essentieel dat we het stikstofvraagstuk oplossen. Daarbij is het cruciaal te investeren in een robuuste economische en ruimtelijke inrichting die de veerkracht en ontwikkelkracht van Nederland versterkt. Duurzame economische groei vereist vereenvoudiging van regels, hoogwaardig onderwijs en onderzoek. Er zijn keuzes nodig rond arbeidsmigratie, uitvoerbare asielopvang en integratie om de houdbare demografische ontwikkelingen van het scenario ‘gematigde groei’ van de staatscommissie te bewerkstelligen en recht te doen aan de zorgen van veel mensen over migratie.

Laat dit moment niet verloren gaan. Kies voor verbinding boven versnippering, voor samenwerking boven sectorale logica, voor vertrouwen boven wantrouwen. Nederland rekent op u. En wij staan klaar om samen met u het verschil te maken.

Met vriendelijke groet, mede namens

Ad Melkert, voorzitter Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)
Liesbeth Spies, voorzitter Aedes
Ger Koopmans, voorzitter LTO
Caspar van den Berg, voorzitter Universiteiten van Nederland
Ina Adema, voorzitter Interprovinciaal Overleg
Jeroen Haan, voorzitter Unie van Waterschappen
Ahmed Aboutaleb, voorzitter Jeugdzorg Nederland
Lotte Prins, voorzitter Nationale Jeugdraad (NJR)
Mohamed el Mokaddem, voorzitter Cedris
Henk Hagoort, voorzitter VO-raad
Freddy Weima, voorzitter PO-raad
Cindy Kremer, algemeen directeur Vereniging Eigen Huis
Bianca Buurman, voorzitter Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
Adnan Tekin, voorzitter MBO-raad
Wim Wensing, voorzitter Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed (IVBN)
Ruth Peetoom, voorzitter De Nederlandse ggz
Lex Staal, directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland
Maurice Limmen, voorzitter Vereniging Hogescholen
Pieter Litjens, voorzitter Vewin
André Rouvoet, voorzitter GGD GHOR
Boris van der Ham, voorzitter Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)
Anneke Westerlaken, voorzitter ActiZ
Jan Kamminga, voorzitter Stichting Professioneel Platform Vastgoed
Erwin Lots, bestuurslid Associatie Wijkteams
Mieke Damsma, voorzitter Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK)
Karen Strengers, voorzitter Brancheverenigingen Maatschappelijke Kinderopvang
Victor Everhardt, voorzitter Divosa

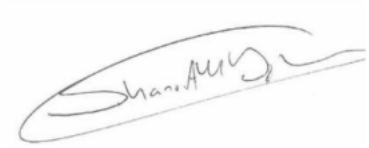

Sharon Dijksma, voorzitter Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Verkooijen, Bas

Van: ProDemos StemWijzer [redacted]
Verzonden: donderdag 4 december 2025 21:54
Aan: ProDemos StemWijzer
Onderwerp: Uitnodiging StemWijzer Start
Bijlagen: Uitleg invullen StemWijzer.pdf

Categorieën: Bas Verkooijen; Daan Jansen

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Aan de griffie en gemeenteraad,

Over minder dan drie maanden openen de stemlokalen alweer voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. Vanuit ProDemos gaan wij alle zeilen bijzetten om de opkomst in 2026 hoger te laten zijn dan het historisch lage gemiddelde van 50% in 2022. Dat doen we onder andere met verkiezingsfestivals op mbo-scholen, verkiezingsbijeenkomsten in bibliotheken en buurthuizen en de verkiezingskrant in gewone taal, maar natuurlijk ook met StemWijzers.

Voor het eerst maakt ProDemos in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen StemWijzer gratis beschikbaar voor alle gemeenten. Dat doen wij in samenwerking met DPG Media.

Rond 10 december zullen wij partijen in uw gemeente uitnodigen om deel te nemen aan StemWijzer. We willen u graag informeren over het aanbod en het proces.

Proces
De StemWijzer voor uw gemeente maken wij in samenwerking met lokale journalisten van DPG Media. Zij hebben meegedacht over de stellingen voor uw gemeente en zullen het contact onderhouden met de partijen. De lijst van 40 tot 60 stellingen bestaat uit een combinatie van standaardstellingen voor alle gemeenten in Nederland, lokaal gemaakte standaardstellingen en echt lokale stellingen.

Rond 10 december nodigen wij partijen uit om op de stellingen te reageren via het VoteMatch-systeem. Via dit systeem geven zij hun positie aan (eens, oneens of geen van beiden) en een toelichting bij die positie. Als we moeite hebben om een partij te bereiken via het VoteMatch systeem, kan het zijn dat de lokale journalist contact opneemt met u. U kunt uitleg over het invullen vinden in de bijlage.

De deadline voor het invullen van deze posities en toelichtingen is 23 december. Daarna zullen we een kwaliteitscheck doen van de antwoorden: kloppen de posities en de toelichtingen met elkaar, of roept dat vragen op? In dat geval nemen de journalisten contact op met partijen.

Op basis van de antwoorden van alle partijen, maken we een selectie van de stellingen die het beste werken voor uw gemeente. Zo krijgen uw inwoners een kwaliteitsvolle stemhulp die hen goed informeert over de verschillen tussen de partijen in uw gemeente. De lanceringsdatum voor StemWijzer is 18 februari.

Let op! de uitnodigingsmail van VoteMatch kan bij u in de spam terecht komen.

Waarom een StemWijzer?
Wetenschappelijk onderzoek uit de afgelopen decennia heeft aangetoond dat stemhulpen op ieder bestuurlijk niveau een positief effect hebben op de opkomst van kiezers, met naar schatting tussen de 4% en 13%. Dat komt doordat stemhulpen de politieke kennis en daarmee het politiek zelfvertrouwen van kiezers versterken.

We weten dat veel kiezers best willen gaan stemmen, maar te weinig vertrouwen hebben in hun eigen politieke kennis om een goede keuze te maken. Dit speelt het sterkst bij lokale verkiezingen: kiezers weten dan vaak minder waar de verkiezingen over gaan en hoe partijen zich onderscheiden. Juist dan helpt het om een stemhulp in te zetten als StemWijzer.

StemWijzer is beter dan andere stemhulpen in staat om kiezers meer kennis te geven over de gemeentepolitiek en hen meer inzicht te geven in de verschillen tussen partijen. Doordat gebruikers al tijdens het invullen inzicht krijgen in waar de partijen staan en waarom ze die keuzes maken. We weten dat slechts een fractie van de gebruikers (4-6%) na het verkrijgen van hun resultaat kijkt waar partijen voor staan en doorleest op de website van een stemhulp. Bij StemWijzer presenteren we die informatie daarom al van tevoren. Gebruikscijfers laten zien dat ongeveer een derde van de gebruikers dan extra informatie bekijkt.

Zichtbaarheid door samenwerking met DPG Media
Zorg voor maximale zichtbaarheid bij de gemeenteraadsverkiezingen met de StemWijzer. Dankzij de samenwerking tussen ProDemos en DPG Media profiteert u van uitgebreide media-aandacht in toonaangevende lokale en regionale titels: PZC, BN DeStem, Brabants Dagblad, Eindhovens Dagblad, de Gelderlander, de Stentor, TC Tubantia, AD Rotterdams Dagblad, AD Haagsche Courant, AD Groene Hart, AD Utrechts Nieuwsblad, AD Amersfoortse Courant, AD De Dordtenaar en AD Rivierenland.

De StemWijzer wordt prominent geplaatst op de websites en apps van deze nieuwsmerken, die een miljoenenpubliek bereiken. In aanloop naar, tijdens en zeker ook na de verkiezingen zetten de redacties van deze titels stevig in op lokale politieke berichtgeving. Van diepgaande analyses en terugblikken op de afgelopen jaren tot heldere uitleg over de werking van de gemeenteraad: de StemWijzer speelt hierin een sleutelrol. Met een langdurige en prominente zichtbaarheid versterkt u uw betrokkenheid bij de lokale democratie en bereikt u een breed en betrokken publiek.

Vragen?
We hopen u met deze mail voldoende geïnformeerd te hebben. Voor vragen kunt u terecht bij [redacted] of bellen naar [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectleider Digitale Tools en StemWijzer
Project manager Digital Democracy tools

Woensdagen vrij/Wednesdays off
+31 70 7570 200

Stappen StemWijzer Start

Stap 1: Uitnodiging

U ontvangt een uitnodiging voor het invullen van StemWijzer via het systeem VoteMatch. Daar kunt u inloggen om stellingen te beantwoorden en toelichting bij uw antwoorden te geven.

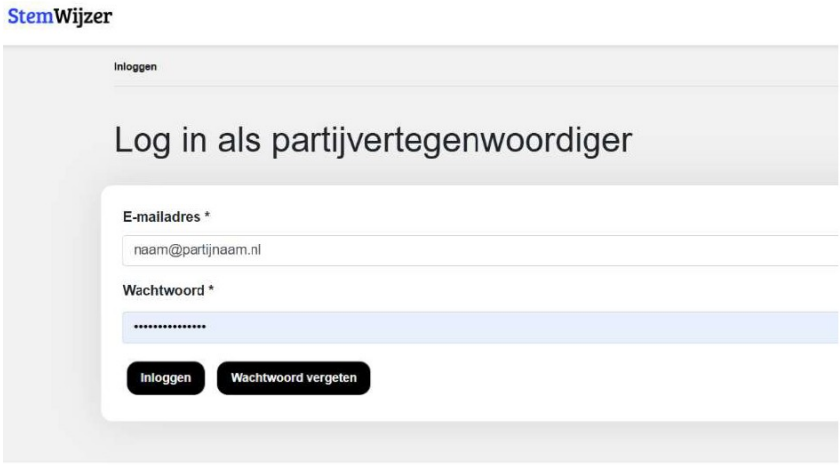

Stap 2: Account activeren

Als u de link volgt, wordt u gevraagd om een nieuw wachtwoord in te stellen:

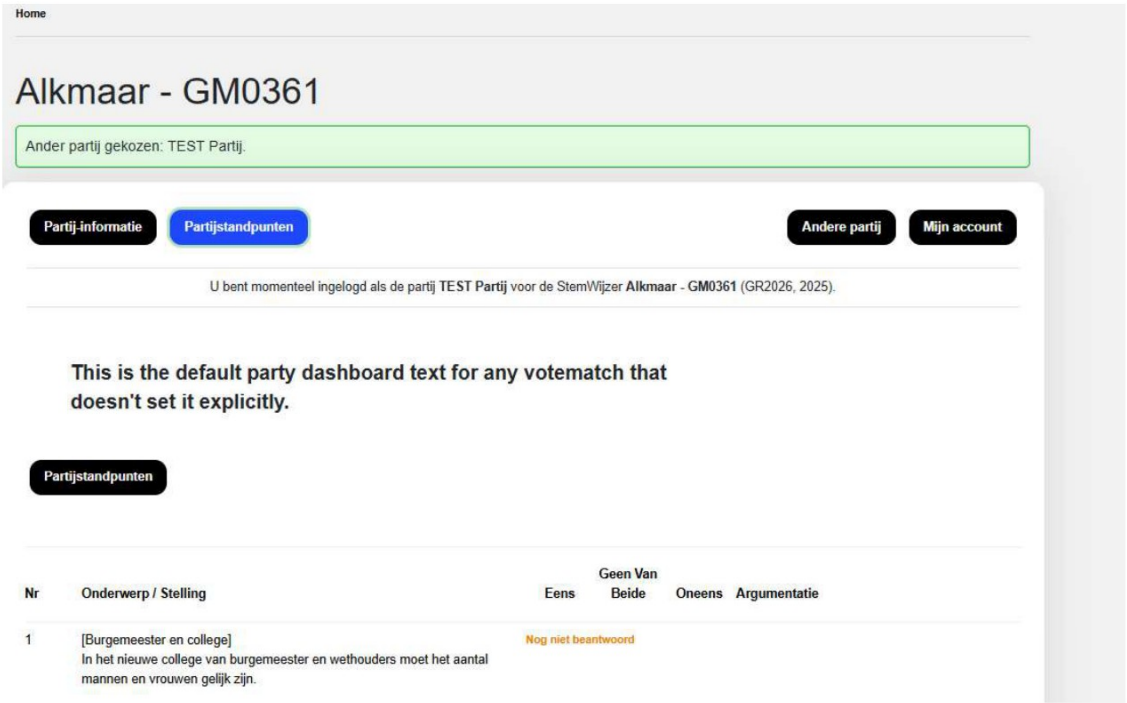

Stap 3: Wachtwoord aanpassen

U komt dan op onderstaande omgeving terecht, hier kunt u de partij informatie vinden en zien welke stellingen u nog niet beantwoord hebt.

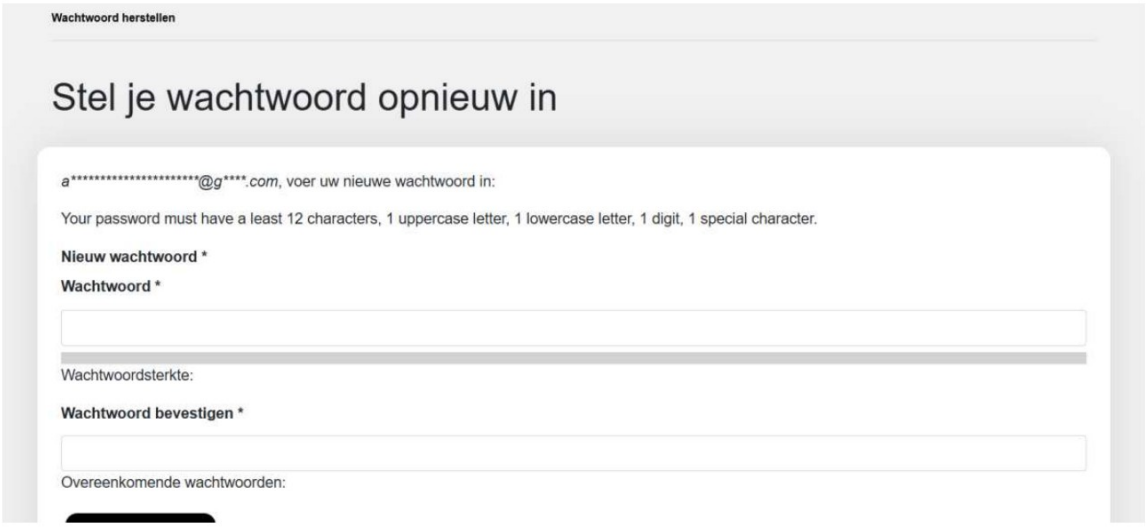

Stap 4: Stellingen beantwoorden

Als u klikt op Partijstandpunten (de blauwe knop) kunt u hier uw positie (Voor, tegen, geen van beide) en de toelichting invullen. **Let op!** Sla alle gegevens regelmatig op, dat gebeurt niet vanzelf. Sla in ieder geval alles op als je de pagina verlaat.

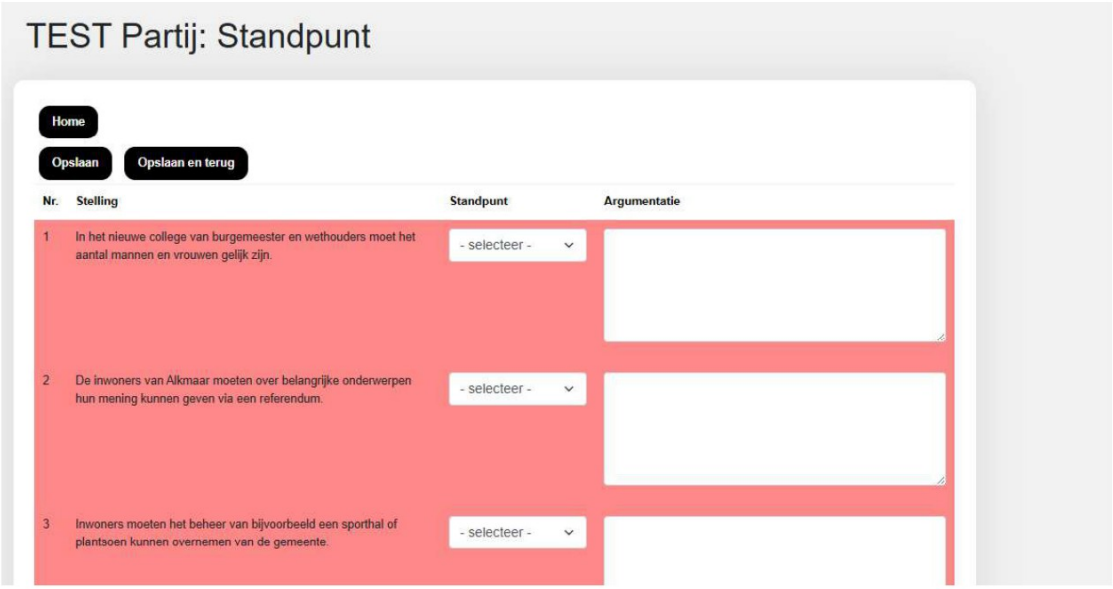

Dit ziet er eerst nog rood uit, maar wordt de regels worden geel zodra je een positie hebt ingevuld en grijs zodra je ook een uitleg hebt gegeven.

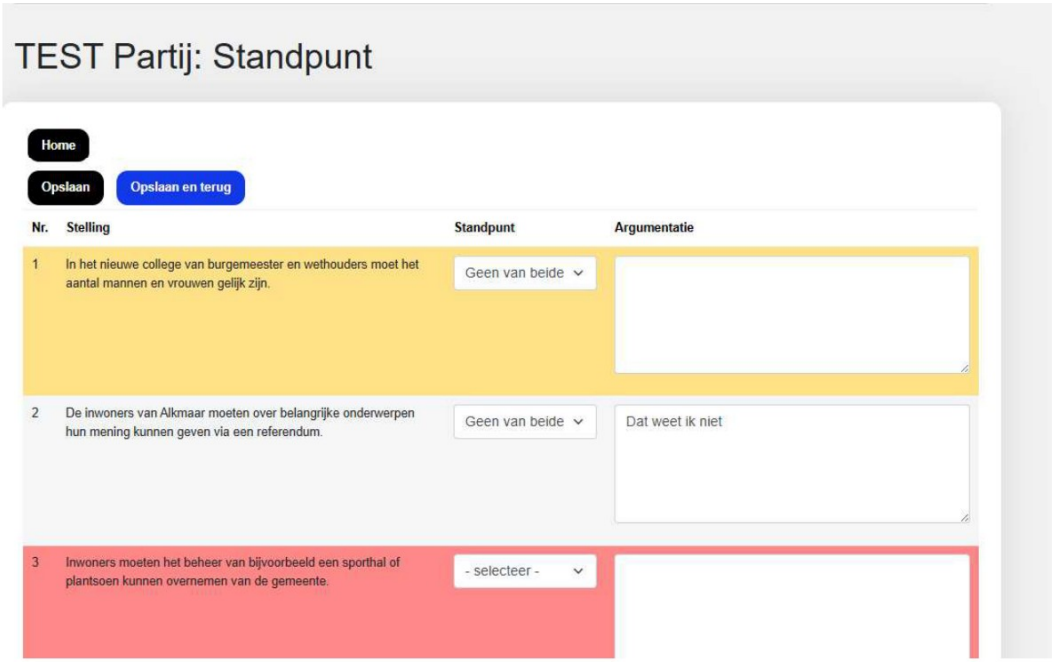

Stap 5: Afronden

Check of u alles goed hebt ingevuld. Waarschijnlijk gaan daar meerdere dagen overheen.

Na de eerste keer inloggen, is de url: https://manage.votematch.net/

Als u met alles tevreden bent, kunt u via de blauwe knop “Lever partijstandpunten in” de standpunten definitief maken.

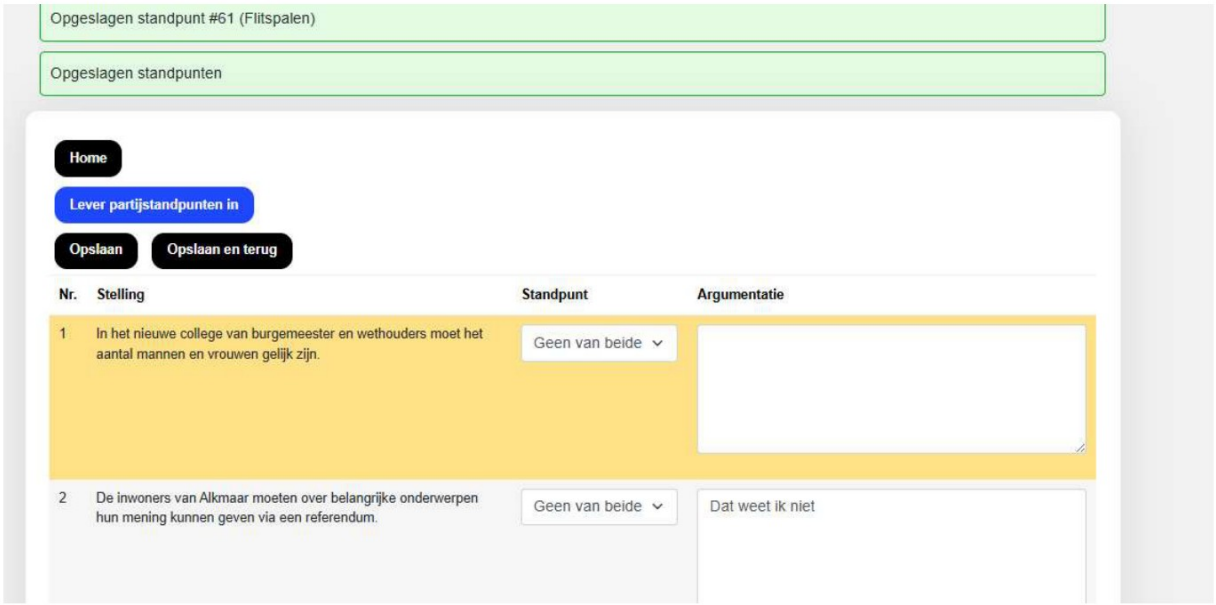

U ziet dan onderstaande waarschuwing als u nog missende toelichtingen heeft zoals in het huidige voorbeeld. En de waarschuwing dat u hierna niets meer kunt wijzigen. Als u daarmee akkoord gaat, kunt u op opslaan klikken en zo de partijstandpunten inleveren.

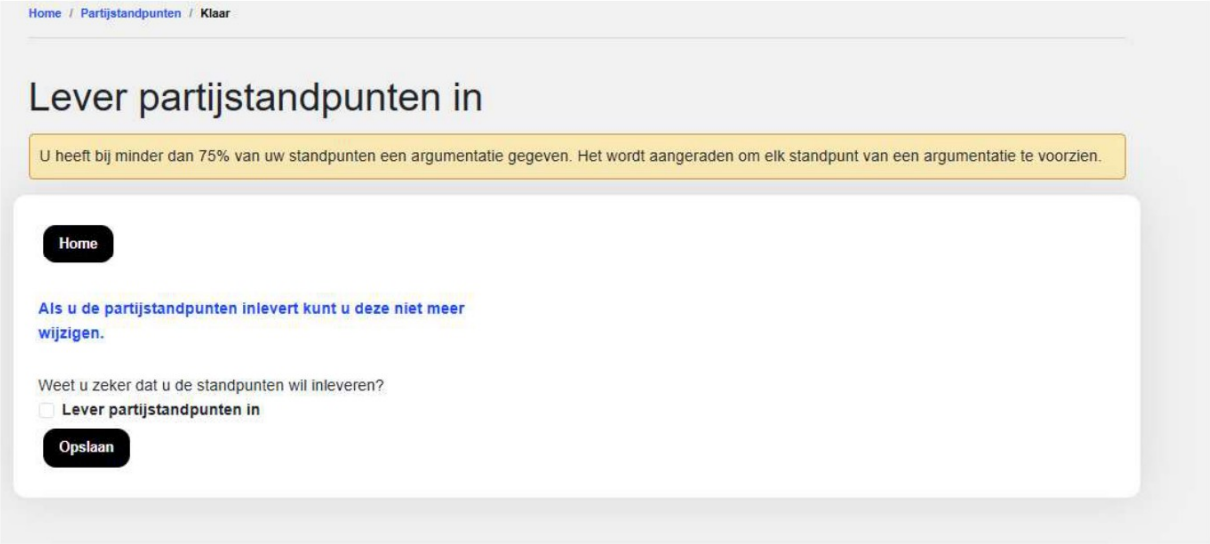

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch

Postbus 315
5201 AH 's-Hertogenbosch

073 - 720 08 48
info@rnob.nl
www.rnob.nl

IBAN NL75 BNGH 0285 1738 63

Leden van de gemeenteraden en AB-waterschappen
cc: leden van colleges en DB-waterschappen

Datum: 4 december 2025
Ons Kenmerk: RNOB-2025-116
Bijlage: 1

Betreft: Werkplannen 2026 RNOB

Beste leden van de gemeenteraden en AB-waterschappen,

Hierbij willen we u graag informeren over de werkplannen 2026 van RNOB.

Het jaarplan en begroting 2026 zijn uitgewerkt in concrete werkplannen voor 2026. Deze werkplannen zijn vastgesteld in de betreffende portefeuillehoudersoverleggen en de Algemene Vergadering.

Wij willen u hartelijk danken voor uw betrokkenheid bij onze regionale samenwerking in het afgelopen jaar. Wij wensen u fijne feestdagen en een goed en gezond nieuwjaar!

Met vriendelijke groet,
Namens de Algemene Vergadering

René Peerenboom
Regiomanager RNOB

Werkplannen RNOB 2026

Definitief

RNOB

Introductie

RNOB is een netwerksamenwerking van tien gemeenten en twee waterschappen* in Noordoost-Brabant. Sinds 2014 bundelen we onze krachten om de maatschappelijke en economische uitdagingen aan te pakken die we alleen samen kunnen oplossen.

Met het nieuwe samenwerkingsconvenant, dat begin 2025 in werking trad, is de samenwerking voor onbepaalde tijd voortgezet. Zo blijven we samen slagvaardig werken aan een regio waar het goed leven, wonen en werken is.

Samenwerken aan een sterke regio

Door deze samenwerking kunnen we sneller en beter inspelen op veranderingen in wetgeving, politieke en economische ontwikkelingen of andere opgaven die om een gezamenlijke aanpak vragen Samen zorgen we ervoor dat Noordoost-Brabant een prettige plek blijft om te leven, wonen en werken - nu en in de toekomst. Door onze krachten te bundelen staan we sterker en kunnen we effectief samenwerken met andere overheden – binnen én buiten onze regio, op provinciaal en landelijk niveau. Daarnaast werken we samen met verschillende triple helix-organisaties, zoals de regionale economische samenwerking AgriFood Capital en het multi-helix samenwerkingsverband Noordoost Brabant Werkt, waar bedrijven, (onderwijs)instellingen en andere partners elkaar versterken.

De gezamenlijke doelen en opgaven zijn vastgelegd in de Samenwerkingsagenda 2030, die richting geeft aan onze inzet voor een toekomstbestendige regio.

Onze manier van werken en sturen

RNOB gestructureerd en doelgericht aan de uitvoering van de Samenwerkingsagenda. Deze agenda, het jaarplan met begroting, de werkplannen en het jaarverslag met jaarrekening vormen samen het bestuurlijke kompas van onze samenwerking.

- **Samenwerkingsagenda 2030**
  De samenwerkingsagenda 2030 is ons meerjarige strategische kompas. Hierin staan de belangrijkste doelen, thema's en ambities die we als regio willen bereiken. De agenda biedt richting aan onze gezamenlijke inzet en maakt duidelijk op welke onderwerpen de deelnemers aan RNOB hun krachten bundelen. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 starten we met het opstellen van een nieuwe Samenwerkingsagenda.
- **Jaarplan met begroting**
  Elk jaar maken we een jaarplan. In het jaarplan vertalen we de Samenwerkingsagenda naar prioriteiten en doelen voor het komende jaar. Het plan laat op hoofdlijnen zien welke thema's en speerpunten dat jaar centraal staan en welke financiële middelen daarvoor beschikbaar zijn. Het jaarplan 2026 is in april/mei 2025 ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden en AB-waterschappen van de deelnemers.
- **Werkplannen**
  De werkplannen vormt de concrete uitwerkingen van het jaarplan. Hierin staan de specifieke activiteiten en projecten beschreven. Zo is voor alle betrokkenen helder wat er moet gebeuren, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke resultaten worden nagestreefd.
- **Jaarverslag met jaarrekening**
  Met het jaarverslag blikken we terug op het afgelopen jaar. We laten zien wat we hebben bereikt en geven inzicht in de de financiële resultaten.

Positie gemeenteraden en AB-waterschappen

In de bijlage is beschreven welke rollen van gemeenteraden en AB-waterschappen binnen RNOB hebben.

* *RNOB is een samenwerking van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel en Vught en van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel.*

RNOB

Leeswijzer

De werkplannen vormen de uitwerking van het jaarplan 2026. Ze geven richting aan de uitvoering van de programma's en projecten binnen de Samenwerkingsagenda 2030. De werkplannen maken onderdeel uit van de regionale planning- en verantwoordingscyclus, bestaande uit jaarplan met begroting, werkplannen en jaarverslag met jaarrekening. Dit document schetst het kader voor de activiteiten die in 2026 worden uitgevoerd.

Regio Deal 't Goeie leven

In de werkplannen zijn ook programma's en projecten opgenomen die RNOB uitvoert en/of financieel ondersteunt als onderdeel van de Regio Deal 't Goeie leven (looptijd 2025-2029). Deze programma's dragen bij aan de uitvoering van de Samenwerkingsagenda 2030. Het overzicht van deze programma's staat *hiernaast*.

RNOB is namens alle partijen van de Regio Deal de ambtelijke opdrachtgever en stuurt het programmateam aan. De cofinanciering door RNOB is zichtbaar opgenomen in de begrotingen per opgave. De totale inkomsten en uitgaven van de Regio Deal zijn uitgewerkt in aparte begrotingen. De financiële effecten op de afzonderlijke opgaven hangen af van de rol die RNOB per programma vervult en zijn daarom niet afzonderlijk opgenomen in de opgavebegrotingen. De totale omvang kan door bijdragen van het Rijk en andere cofinancierende partijen groter zijn.

AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt en een aantal gemeenten voeren eveneens programma's uit. Het complete overzicht van de Regio Deal staat in bijlage 2. Op www.rnob.nl is meer informatie te vinden over deze Regio Deal.

Besluitvorming werkplannen

De werkplannen worden vastgesteld door de portefeuillehoudersoverleggen en de Algemene Vergadering op de Regiodag van 27 november 2025. Daarna worden ze gedeeld met de gemeenteraden en algemene besturen van de waterschappen. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan hun wens om meer inzicht te krijgen in de uitwerking van het jaarplan. Zo krijgen zij een beter beeld van de context, de rol van RNOB en de actuele ontwikkelingen die ten grondslag liggen aan deze werkplannen.

Onderdeel van het werkplan en programma	Relevante Regio Deal programma's	Rol RNOB*
Vitale leefomgeving: ***Vitaal landelijk gebied***	14. Complexe gebiedsprocessen	Eigenaar
Vitale leefomgeving: ***Transitie landbouw***	5. Boeren voor de toekomst	Verbinder mét financiële betrokkenheid
Vitale leefomgeving: ***Klimaatadaptatie***	15. Klimaatadaptief bebouwd gebied	Eigenaar
Aantrekkelijk vestigen	6. Energiehubs op bedrijventerreinen	Eigenaar
Aantrekkelijk vestigen	10. Voedselwijs voortgezet onderwijs	Verbinder mét financiële betrokkenheid
Behoud van talent: ***Wonen***	13. Een (t)huis voor iedereen	Verbinder mét financiële betrokkenheid
Een sterk verhaal	17. Sterker samenwerken	Eigenaar en partner

* *De definities van de rollen zijn uitgelegd op pagina 4 bij 'Onze ambitie, opgaven en rollen'*

RNOB

Onze ambitie, opgaven en rollen

Het gedeeld toekomstbeeld van de deelnemers van RNOB is vertaald naar een centrale ambitie voor 2030:

Een slimme, veerkrachtige regio, op weg naar een circulaire economie. Een regio waarin ruimte blijft om te pionieren. Waarin hard wordt gewerkt en het leven nog steeds goed is. Een regio ook waarin stad en platteland in balans zijn, elkaar waarderen en elkaar ook nodig hebben. Een regio met sterke steden met een menselijke maat en een leefbaar platteland dat aan de basis staat van een duurzame, slimme en maatschappelijk houdbare voedselproductie.

De ambitie en de uitdagingen die op Noordoost-Brabant afkomen zijn samengevat in vijf opgaven naar de toekomst:

De bijdrage van RNOB aan de opgaven gaat over leren van elkaar, uitwisselen, stimuleren, afstemmen van beleid, samen beleid maken en de manier waarop we daar samen uitvoering aan geven. In de praktijk onderscheiden we vier rollen voor RNOB:

Platform
RNOB biedt een overlegtafel voor een thema of onderwerp.

Verbinder
RNOB heeft een schakelfunctie, het verbindt partijen en probeert logische verbindingen te maken.

Partner
RNOB is deelgenoot van een thema of project en draagt medeverantwoordelijkheid. Vaak is hierbij ook sprake van financiële betrokkenheid.

Eigenaar of trekker
RNOB is eigenaar dan wel trekker en dus verantwoordelijk voor een programma en/of project. Hierbij is altijd sprake van financiële betrokkenheid.

RNOB

Activiteiten per opgave 2026

Opgave
Vitale leefomgeving

een gezonde en veilige leef-, woon- en werkomgeving

Strategisch doel 2030

Een vitale leefomgeving is de basis voor een krachtige samenleving. We zetten in op vitale dorpen en sterke steden. We zorgen voor een leefbaar en gewaardeerd platteland waar wonen en agrarisch ondernemen goed samengaan.

We investeren in de kwaliteit van lucht, water en bodem als fundament voor een fijn en gezond woon- en (ver)blijfklimaat. Uiteraard gaan we daarbij slim om met de ruimte die er is. Door de regionale opgaven in landbouw, natuur, klimaat en energie op de juiste manier met elkaar te verbinden, creëren we een heerlijke regio om in te leven, wonen en werken. Met volop ruimte voor natuur en landschap.

De programma's

▪ Vitaal Landelijk Gebied	50.000 Euro
▪ Transitie landbouw	20.000 Euro
▪ Klimaatadaptatie	10.000 Euro*
▪ Natuur en landschap	20.000 Euro
▪ Energietransitie	nihil

Portefeuillehouders

Duurzame Leefomgeving

Begroting 2026

100.000 Euro

** Aanvullende programmakosten worden gefinancierd door de watersamenwerkingen*

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Vitaal Landelijk Gebied

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Vitaal Landelijk Gebied dragen we bij aan een verbetering van de brede welvaart middels een integrale aanpak van opgaven in het landelijk gebied, in verbinding met het stedelijk gebied.

Samenwerkingspartners

We werken voornamelijk samen met de provincie Noord-Brabant, NOVEX De Peel (waar ook de regio's Metropoolregio Eindhoven, Noord- en Midden-Limburg en de ministeries LVVN en BZK in zijn vertegenwoordigd) en koepelorganisaties.

Programmaregisseur

Joan van Dijk (extern)
24 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Integraal realiseren van doelen voor natuur en landschap, landbouw, klimaat en energie Het in samenhang realiseren van doelen op natuur en landschap, landbouw, klimaat en energie. Dit doen we door middel van belangenbehartiging, lobby en ambtelijke en bestuurlijke afstemming in de regio.	verbinder, partner	• Vaststellen van de inhoudelijke koers op de integrale onderwerpen voor het landelijk gebied middels een position paper met bijbehorende governance. • Integrale vraagstukken in het landelijk gebied worden minstens zes keer per jaar behandeld en voorbereid door het aanjaagteam en de werkgroep. • De regio wordt vertegenwoordigd in de Aanpak Landelijk Gebied (ALG) en NOVEX De Peel. Gemeenten ambtelijk en bestuurlijk informeren en betrekken. Lobby en samenwerkingskansen met andere overheden en partijen actief organiseren.	Mario Jacobs Franko van Lankvelt (NOVEX De Peel)	Continu 2026-2029
2. Aanjagen gebiedsprocessen Het aanjagen, verkennen en kwartiermaken op gemeentegrensoverschrijdende gebiedsprocessen.	verbinder	Een extra impuls aan drie lopende gebiedsprocessen door het Regio Deal-programma 'Complexe gebiedsprocessen': • Aa-dal noord, Dommelvallei en Noordelijke Peelpoort • Het project doorbraakkracht maakt inzet van een expertteam, instrumentenkoffer, aanjaaggeld en doorbraaktafel mogelijk. Stilstand en knelpunten worden doorbroken, kennis gedeeld, koppelkansen benut en innovatieve oplossingen getest, zoals een gebiedsgerichte opkoopregeling.	Mario Jacobs	2026-2029
3. Stimuleren kennis- en ervaringsuitwissing Het uitbreiden van het netwerk Vitaal Landelijk Gebied en het vergroten van kennisuitwisseling in de regio.	verbinder	Inspireren, ontmoeten en kennisdelen over opgaven in het landelijk gebied via het Regio Deal-programma 'Complexe gebiedsprocessen' en andere actuele thema's.	Mario Jacobs	Continu

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Transitie Landbouw

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Transitie Landbouw dragen we bij aan een integrale aanpak die kringlooplandbouw mogelijk maakt in samenhang met de andere opgaven in het landelijk gebied.

Samenwerkingspartners

We werken samen met AgriFood Capital, De AgroProeftuin Noordoost-Brabant en NOVEX De Peel.

Programmaregisseur

Bert van Vijfeijken (Bernheze)
12 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Uitvoeren Kaderrichtlijn Water (KWR)-impuls Het implementeren van de KRW-impuls van waterschap Aa en Maas voor wat betreft het deel dat is gericht op de landbouw.	partner	We faciliteren kennisdeling tussen gemeenten m.b.t. de KRW-impuls daar waar die de agrarische sector raakt.	Mark Janssen-van Gaal	Q1 t/m Q4
2. Stimuleren van experimenteerruimte en kennisdeling Het aanjagen van proeftuinen, field labs, campussen en/of proefstallen voor het vergroten en delen van expertise en het bieden van meer experimenteerruimte.	partner	• Samenwerking met De AgroProeftuin Noordoost-Brabant. • Met het programma Circulaire Varken gaan we op zoek naar praktijkcases om circulariteit in de praktijk te testen. • We zoeken de samenwerking op via het regionale en provinciale Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw.	Franko van Lankvelt	Q1 t/m Q4
3. Positioneren van kringlooplandbouw Het zichtbaar maken van geslaagde voorbeelden van kringlooplandbouw in onze gemeenten.	verbinder	We geven verder invulling aan de uitvoering van de koersnotitie transitie landbouw, dat doen we door o.a. sterkere verbinding te leggen met Agrifood Capital op het gebied van innovatie in de keten en de landbouw.	Mark Janssen-van Gaal	Q1 t/m Q4
4. Uitvoeren van de Uitvoeringsagenda Mest Het volgen van ontwikkelingen rondom het thema mest en uitvoering geven aan de Uitvoeringsagenda Mest.	verbinder	We onderzoeken, samen met AgriFood Capital, de mogelijkheden voor mestverwaarding in onze regio.	Edwin Daandels	Q2
5. Stimuleren kennis- en ervaringsuitwissing Het delen van kennis en ervaring op het gebied van o.a. gebiedsgericht werken, VAB-beleid, sturen op grondgebruik.	platform	We delen praktijkvoorbeelden binnen de Kopgroep Transitie Landbouw. Daarbij delen we kennis en wisselen we ervaringen met elkaar uit. Ook houden we nauw contact met overheden, kennisinstellingen en het agrarisch bedrijfsleven.	Mark Janssen-van Gaal	Q1 t/m Q4

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Klimaatadaptatie

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Klimaatadaptatie werken we aan een veilig en gezonde leefomgeving die klimaatbestendig en waterrobuust is.

Samenwerkingspartners

Wij werken samen met de provincie Noord-Brabant. Op projectniveau werken we samen met de ZLTO, kennisinstellingen, woningcoöperaties, Veiligheidsregio Brabant-Noord, nutspartijen en terreinbeherende organisaties.

Programmaregisseur

Ivar Roefs (inhuur)
12 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Versterken en activeren van het regionale netwerk Een veilige, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving vraagt om integraal samenwerken. Het programma zorgt voor verbinding tussen beleidsvelden.	verbinder	Het betrekken van beleidsmedewerkers ruimtelijke ordening en het sociaal domein bij relevante projecten en kennissessies.	Dolf Warris	Q1 t/m Q4
2. Stimuleren van kennis- en ervaringsuitwisseling In de regio zijn veel goede voorbeelden. Het programma dient als platform voor het delen van deze kennis en ervaringen.	platform	• Organiseren van twee kennissessies • Actief verhalen en ervaringen delen	Dolf Warris	Q1 t/m Q4
3. Bewaken van de regionale samenhang en versterken van de positie binnen andere programma's en samenwerkingsverbanden Binnen de regio (bijv. andere RNOB-programma's) maar ook daarbuiten (bijv. provincie en rijk) zijn kansen die kunnen bijdragen aan een klimaatbestendige regio. Het programma zorgt voor verbinding zodat deze kansen benut worden.	verbinder	• Deelnemen aan bijeenkomsten van regionale samenwerkingsverbanden om beter inzicht te krijgen in regionale activiteiten op het gebied van klimaatadaptatie. • Het delen van de regionale activiteiten op het gebied van klimaatadaptatie met andere RNOB-programma's. • Het maken van slimme koppelingen tussen activiteiten en RNOB-programma's.	Dolf Warris	Q1 t/m Q4
4. Samenwerken aan gemeente grensoverschrijdende projecten en maatregelen Met het programma werken we samen aan projecten. In 2026 starten we met de uitvoering van het Regio Deal programma 'Klimaatadaptief bebouwd gebied'.	eigenaar	• Afronden Kansendialogen en bijeenkomst 'Kennis in de regio' organiseren ter afsluiting • Opstellen Grondwaterkansenkaart • Opstellen Toekomstbeeld Klimaat robuust Noordoost-Brabant • Drie projecten uitvoeren in het Regio Deal-programma: 1. Toepassen klimaatadaptieve kansen in twee pilots. 2. Gezamenlijk ontstenen en vergroenen van het bebouwd gebied in acht gemeenten. 3. Klimaat en waterrobuust maken van minimaal vijf bedrijventerreinen.	Dolf Warris	• Q1 • Q1 t/m Q3 • Q1 t/m Q4 • 2026-2029

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Natuur en Landschap

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Natuur en Landschap dragen we bij aan een gezonde en een aantrekkelijke groene en blauwe leefomgeving door verbeterde en versterkte biodiversiteit en verbindingen tussen het landelijk en stedelijk gebied.

Samenwerkingspartners

We werken samen met terreinbeherende organisaties, agrarische bedrijven en collectieven, projectontwikkelaars, kennisinstellingen (HAS, WUR en natuurorganisaties.

Programmaregisseur

Maartje van Lieshout (inhuur)
12 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning

1. Uitvoeren geüpdatet Uitvoeringsprogramma
Het bijdragen aan de uitvoering van de projecten uit het uitvoeringsprogramma in samenwerking met de partners.
	eigenaar	• Opstellen handreiking natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen.
		• Uitvoeren project bossenstrategie.
		• Als onderdeel van het Regio Deal programma (zie 2):
		  • Verkenning pilot groenblauwe dooradering.
		  • Verkenning pilot groenblauwe Handreiking robuuste verbindingen.
		  • Verkennen regionale Natuurnetwerk Brabant (NNB) in combinatie met Ondernemend Natuurnetwerk (ONNB).
			Désiré van Laarhoven	• Q1
				• Q1
				• start Q1-Q2
				• start Q3
				• start Q4

2. Uitvoeren van het project 'Robuuste groenblauwe verbindingen' (onderdeel van het Regio Deal programma Complexe gebiedsprocessen) Het bijdragen aan de realisatie van robuuste verbindingen tussen de regionale natuurgebieden en natuurgebieden buiten de regio.	platform, eigenaar	• Uitvoeren van een verkenning naar robuuste groenblauwe verbindingen, om te bepalen waar ze passen en aan moeten voldoen, gebaseerd op de provinciale nulmeting. • Het faciliteren van de uitvoering van pilots van enkele robuuste groenblauwe verbindingen.	Désiré van Laarhoven	continu
3. Stimuleren kennis- en ervaringsuitwissing Het stimuleren van kennisvergaring- en uitwisseling op relevante ontwikkelingen en financieringsmogelijkheden.	platform	• Het organiseren en faciliteren van 2 kennissessies voor de ambtelijke werkgroep Natuur en Landschap. • Het organiseren en faciliteren van een werkgroep dat zich bezighoudt met het creëren van een overzicht van alle regelingen die er zijn en die eraan komen.	Désiré van Laarhoven	• Q1 en Q3 • continu
4. Versterken van het netwerk Het realiseren van een functioneel regionaal netwerk natuur en landschap met alle partners.	verbinder	• Het organiseren en faciliteren van een netwerkbijeenkomst voor onze partners.	Désiré van Laarhoven	• Q2

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Energietransitie

Doel

We dragen bij aan meer afstemming en communicatie binnen de regio op de energieopgave. Deze opgave is belegd bij RES Noordoost-Brabant.

Samenwerkingspartners

We werken samen met RES Noordoost-Brabant.

Doelstelling uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteit	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Organiseren van overlegtafel Het bijdragen aan overleg tussen de deelnemers van RNOB aanvullend op wat er in de RES Noordoost-Brabant al gebeurt.	platform	RNOB biedt overlegtafel voor afstemming binnen de regio. Governance is belegd bij Stuurgroep RES Noordoost-Brabant (geen onderdeel van RNOB), waar gemeenten al zijn vertegenwoordigd, naast provincie en energiemaatschappijen.	n.v.t.	Continu

Opgave Vitale leefomgeving
Begroting 2026

Kosten					
	Programma Vitaal landelijk gebied	€	50.000		
	▪ Jaarlijkse deelname NOVEX de Peel			€	30.000
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv het bestuurlijke aanjaagteam)			€	20.000
	▪ Bijdrage aan project 'Doorbraakkracht' van het Regio Deal programma 'Complexe gebiedsprocessen'[1]	€	40.000		
	Programma Transitie Landbouw	€	20.000		
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de kop- en werkgroep)			€	20.000
	▪ Bijdrage aan Regio Deal programma 'Boeren voor de toekomst'[1]	€	50.000		
	Programma Klimaatadaptatie	€	10.000		
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de kop- en werkgroep)			€	10.000
	▪ Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie[2]			€	0
	▪ Bijdrage aan Regio Deal programma 'Klimaatadaptief bebouwd gebied'[1]	€	40.000		
	Programma Natuur en Landschap	€	20.000		
	▪ Uitvoeringsprogramma Natuur en Landschap			€	16.000
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de kop- en werkgroep)			€	4.000
	Energietransitie[2]	€	0		
Totaal		**€**	**230.000**		

Dekking			
	Begroting 2026	€	100.000
	Gereserveerde gelden uit 2024 voor de drie vermelde Regio Deal programma's[1]	€	130.000
Totaal		**€**	**230.000**

Toelichting

[2]Programmakosten worden t/m eind 2025 gefinancierd door eerder ingebracht budget vanuit de watersamenwerkingen. Begin 2026 volgt een besluit over het nieuwe programma en daarmee samenhangende financieringsstructuur.

[3] Uitvoering door de stuurgroep RES NOB, geen middelen vanuit RNOB.

RNOB

Opgave
Duurzaam bereikbaar

comfortabel, duurzaam en veilig reizen in en naar onze regio

Strategisch doel 2030

Ons strategisch doel is om Noordoost-Brabant optimaal te verbinden met de omliggende regio's. *Binnen* de regio zorgen we primair voor goede verbindingen voor fiets en (H)OV, bereikbaarheid van bedrijven, woningen en voorzieningen en dragen we bij aan het halen van de klimaatdoelen en ruimtelijke opgaven.

Portefeuillehouders

Mobiliteit

Begroting 2026

15.000 Euro

RNOB

Opgave Duurzaam bereikbaar

| Programma Mobiliteit

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Mobiliteit werken wij aan vlotte, veilige, multimodale, sociale, leefbare en gezonde mobiliteit.

Samenwerkingspartners

We werken samen met de Provincie Noord-Brabant, het Rijk, de politie, verkeersveiligheidspartners en het Reizigersoverleg Brabant.

Programmaregisseur

Rian Snijder (extern) 16 uur p.w. met ondersteuning van Esmee van Selst (extern) 16 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Versnellen van de mobiliteitstransitie Het bijdragen aan een versnelling van de mobiliteitstransitie met focus op de fiets.	**eigenaar, verbinder**	We zorgen dat het regionale mobiliteitsprogramma (RMP 2025-2027) goed wordt uitgevoerd. We richten ons op de onderdelen beter openbaar vervoer en een snelle bus tussen Eindhoven en Oss (Bus Rapid Transit), (snel)fietsroutes langs A2, A50 en N65 en gedragsaanpak zoals de regionale fietsstimuleringscampagne.	Jan van Burgsteden en Roy Geers	Continu
2. Realiseren bereikbaarheid voor iedereen Zorgen dat de bereikbaarheid van voorzieningen, zoals winkels, zorg en onderwijs, voor inwoners uit dorpen en wijken sneller en beter wordt.	**eigenaar, verbinder**	Samen met provincie en gemeenten bedenken en ondersteunen we maatregelen die de bereikbaarheid verbeteren, zoals de implementatie van Bravoflex en fijnmazige fietsverbindingen. We praten als expert mee aan de landelijke tafel om kennis en oplossingen te delen.	Antoinette Maas	Continu
3. Verbeteren Brabantse verkeersveiligheid Inzet op de halvering van het aantal verkeersslachtoffers in 2030 t.o.v. 2019. Zodat iedereen veiliger de weg op kan. Onze focus ligt daarbij op fietsers, afleiding in het verkeer en onervaren verkeersdeelnemers.	**eigenaar, verbinder, partner**	• Samen met partners uit het regionale netwerk verkeersveiligheid (RNOB) zorgen we dat het Brabants Verkeersveiligheidsplan 2024-2027 goed wordt uitgevoerd. • We zorgen voor voldoende bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning en coördineren campagnes en acties.	David Sölez	Continu
4. Uitvoeren van een multimodale mobiliteitsagenda Zorgen dat de Multimodale Mobiliteitsagenda in Zuid-Nederland goed wordt uitgevoerd, zodat goede investeringsafspraken met het Rijk en provincies over mobiliteit en infrastructuur worden gemaakt.	**eigenaar, partner, verbinder**	Diverse activiteiten om te bouwen aan een goed mobiliteitssysteem om de groei van inwoners, steden, woningen economie te accommoderen en welzijn van inwoners te bevorderen. Zoals de lobby voor het van pauze halen van de BO MIRT-projecten A2 en A50, regionale fietsstimuleringscampagne en lobby voor versterken treintraject ‘s-Hertogenbosch-Eindhoven.	Roy Geers en Sidney van den Bergh	Continu
5. Verbinden met regionale programma’s Het versterken van de verbinding met programma’s zoals NOVEX De Peel, NOVEX stedelijke regio ‘s-Hertogenbosch, economie en de Regionale Woondeal.	**partner, platform, verbinder**	Overleggen en samenwerken met deze programma’s om plannen beter op elkaar af te stemmen en te versterken.	Jan van Burgsteden	Continu

RNOB

Opgave Duurzaam bereikbaar

Begroting 2026

Kosten					
	Programma Duurzaam bereikbaar	€	15.000		
	▪ Activiteiten gericht op deelprogramma's vanuit het Multimodaal Mobiliteitspakket, Regionaal Mobiliteitsprogramma en Multimodale Agenda Zuid-Nederland 2025-2027			€	15.000
Totaal		**€**	**15.000**		
Dekking					
	Begroting 2026	€	15.000		
Totaal		**€**	**15.000**		

Toelichting

De mobiliteitsagenda als onderdeel van de Samenwerkingsagenda, is vertaald in een regionaal Multimodaal Mobiliteitspakket. Dit wordt jaarlijks vertaald naar de uitvoering in een regionaal mobiliteitsprogramma RNOB. Het vormt de basis voor afspraken over provinciale cofinanciering via een bijdrageregeling of financiering van andere programma's of derden zoals SmartwayZ.NL, Rijk (MIRT), gedeelde mobiliteit en anders. De inhuur van de secretaris en coördinatoren mobiliteit (GGA) loopt via een aparte lijn. Samenwerkingsafspraken met gemeenten en provincie liggen hieraan ten grondslag.

Opgave Aantrekkelijk vestigen

Het creëren van een toekomstbestendig en aantrekkelijk ondernemingsklimaat

Strategisch doel 2030

Economische groei draagt bij aan Brede Welvaart. We blijven werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat als basis voor sterke bedrijvigheid. Dat begint al met de gunstige ligging van Noordoost-Brabant. We zorgen voor voldoende locaties om te vestigen of te groeien, afgestemd op de verschillende soorten bedrijven en sectoren.

Werklocaties richten we toekomstbestendig in en innovatie krijgt alle ruimte. We werken aan de energietransitie, netcongestie en klimaatadaptatie en richten ons op vernieuwende oplossingen voor regionale vraagstukken. We richten ons op de diverse en verweven economische structuur die onze regio kenmerkt; agrifood, life sciences, bouw, maakindustrie, logistiek (waaronder de binnenhavens) en ICT. Ook ondersteunen we initiatieven die start en groei van ondernemingen mogelijk maken. Dankzij het sterke netwerk van overheden, ondernemers en kennisinstellingen hebben bedrijven in onze regio snel toegang tot kennis, kapitaal én personeel.

Portefeuillehouders

Economie

Begroting 2026

150.000 Euro

RNOB

Opgave Aantrekkelijk vestigen

| Programma Economie

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Economie dragen we bij aan een toekomstbestendige regionale economische structuur en aan brede welvaart.

Samenwerkingspartners

We werken samen de provincie Noord-Brabant, AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt, VNO-NCW, Brainport, Greenport Venlo en Regio Foodvalley.

Programmaregisseur

Thijs Nooijen (extern)
16 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning

1. Versterken van regionale innovatie en profilering
• Concrete stappen zetten voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en startups door voortzetten van de regionale 1-loketsamenwerking en de startup accelerator Elevate-X gericht op o.a. voedselsysteeminnovatie (zoals verspilling, data, tech en pharma).
• Uitwerking van de regionale economische profilering in een (krachtige en gedragen) uitvoeringsagenda.
• Versterken van bovenlokale netwerksamenwerking op voedsel en gezondheid, zoals voedselbewust gedrag onder jongeren
	platform, partner	• Uitwerken van een uitvoeringsagenda o.b.v. het regionaal economisch position paper (REPP) i.s.m. AgriFood Capital, Noordoost-Brabant Werkt, bedrijfsleven en onderwijs. Drie verkenningen naar:
		  ◦ vestigingsmilieu (energie, infrastructuur, havens, wonen)
		  ◦ economische structuurversterking van clusters
		  ◦ positionering en lobby op (inter)nationaal niveau
		• Uitvoeren programma Voedsel en Gezondheid, zoals start Regio Deal Voedselwijs voortgezet onderwijs
			Maarten Jilisen
			
			Maarten Jilisen
				Q1 t/m Q4
				
				2026-2029

2. Ruimtelijke basis op orde • Voldoende en duurzame bedrijventerreinen door programmering met de provincie Noord-Brabant en regionaal aanjaagtraject vanuit het Rijk, met aandacht voor een goede bereikbaarheid. • Het realiseren van een robuuste energievoorziening door afstemming en lobby met de provincie Noord-Brabant en Brainport en door de ontwikkeling van energiehubs/proeftuinen (Regio Deal). • Het versterken van een vitaal buitengebied door innovatieve initiatieven, zoals De AgroProeftuin Noordoost-Brabant.	**platform, verbinder, partner**	• Aan de slag met regionale programmering vestigingslocaties door het uitwerken van de gemaakt afspraken • Uitvoering Regio Deal programma Energiehubs bedrijventerreinen in samenwerking met Avans • Ondersteuning bieden aan nieuwe initiatieven	Frank den Brok Frank den Brok Maarten Jilisen	Q1 t/m Q4 Q1 t/m Q4 Q1 t/m Q4

3. Verbeteren van de sociaaleconomische situatie
• Het versterken van de samenwerking op de arbeidsmarkt, met Noordoost Brabant Werkt, met focus op campusontwikkelingen, digitale veiligheid en internationale werknemers.
	platform, verbinder, eigenaar	• In samenspraak met Noordoost Brabant Werkt gezamenlijke opgaven van economie en arbeidsmarkt oppakken:
		  ◦ Uitwerking REPP in werkgelegenheidsaspecten
		  ◦ Integratie WIN-punt in regionaal Werkcentrum
		  ◦ Holland Expat Center South
			Mariëlle van Alphen	Q1 t/m Q4

RNOB

Opgave Aantrekkelijk vestigen

Begroting 2026

Kosten					
	Programma Aantrekkelijk vestigen	€	100.000		
	▪ Uitwerking Uitvoeringsagenda regionaal economisch position paper (REPP)			€	60.000
	▪ Uitwerking acties regionale programmering				25.000
	▪ Updates t.b.v. website bedrijfskavelsnoordoostbrabant.nl			€	10.000
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de kop- en werkgroep)			€	5.000
	Programma Voedsel en Gezondheid	€	50.000		
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de kopgroep Voedsel & gezondheid)			€	5.000
	▪ Bijdrage aan het Regio Deal programma 'Voedselwijs voortgezet onderwijs'[1]			€	45.000
Totaal		**€**	**150.000**		
Dekking					
	Begroting 2026	€	150.000		
Totaal		**€**	**150.000**		

Toelichting

[1]De bijdrage aan het Regio Deal programma bedraagt in totaal € 90.000 Euro. Deze bijdrage wordt verdeeld over de jaren 2026 en 2027.

Opgave
Behoud van talent

boeien en binden van talenten en voldoende fijne (woon)voorzieningen

Strategisch doel 2030

We zetten vooral in op jongeren en jonge gezinnen die we graag willen behouden voor onze regio. Dat geldt ook voor internationale werknemers. Daarmee willen we bijdragen aan knelpunten op de arbeidsmarkt en borgen we tegelijkertijd de leefbaarheid van de regio op de lange termijn.

De programma's

- Blijfklimaat 15.000 Euro
- Wonen 15.000 Euro

Portefeuillehouders

Ruimte en Wonen

Begroting 2026

30.000 Euro

RNOB

Opgave Behoud van talent

Programma Blijfklimaat

Doel

Met onze samenwerking op Blijfklimaat werken we aan een betere integratie van de 'harde' (fysieke en economische) en 'zachte' (mensgerichte) uitdagingen op gebied van arbeidsmarkt, economie en mobiliteit.

Samenwerkingspartners

We werken samen met de provincie Noord-Brabant, de buurregio's en andere bestuurlijke overleggen in de regio als RES NOB en NOVEX de Peel en NOVEX Stedelijk Brabant.

Programmaregisseur

Veronique Stevens (Maashorst)
16 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Versterken van de ruimtelijke ordening in onze regio • Het benoemen van gezamenlijke agendapunten voor een regionale omgevingsagenda (werktitel) als vervolg op het Ruimtelijk Voorstel RNOB voor de periode 2025-2035. Hiervoor kijken wij naar de uitvoeringsprogramma's NOVEX Stedelijk Brabant en NOVEX De Peel en de regionale Woondeal. • Het verbinden van diverse regionale programma's voor integraliteit. • Het versterken van schitterpunten en oplossen van schuurpunten uit het Ruimtelijk Voorstel RNOB.	verbinder, eigenaar	• Het opstarten en faciliteren van de Bestuurlijke Overlegtafel Ruimte. Deze vergadert minstens twee keer per jaar en stelt jaarslijk een gezamenlijke agenda op met prioritaire thema's. • Een ambtelijk overleg per kwartaal organiseren om samen vraagstukken te verkennen en acties uit te zetten op drie thema's: water bovenstrooms vasthouden, ruimte voor energieopwek en infrastructuur en het grondgebruik in het landelijk gebied. • Organiseren van structureel overleg tussen de bestuurlijke gremia die werken aan ruimtelijke opgaven, zoals RNOB, NOVEX Stedelijk Brabant, NOVEX De Peel en de RES NOB. Deze afstemming richt zich op gezamenlijke integrale oplossingen voor ruimtelijke vraagstukken en een effectieve inzet van tijd en middelen. De resultaten en voortgang worden halfjaarlijks gedeeld met de Bestuurlijke Opgavetafel.	Franko van Lankvelt	Continu
2. Betere participatie in het provinciale en landelijke ruimtelijk beleid Het participeren in én opstellen van een regionale reactie op het ontwerp Nota Ruimte en de provinciale omgevingsvisie.	verbinder, eigenaar	Voortbouwen op de samenwerking met provincie, beide NOVEX-gebieden en de RES om te komen tot een integrale regionale reactie op de definitieve Nota Ruimte en de uitvoeringsagenda. De regio stemt proactief af met het Rijk en provincie, brengt gezamenlijke standpunten in en zorgt dat regionale belangen goed worden meegenomen in de uitvoering van het nationale ruimtelijke beleid.	Franko van Lankvelt	Continu

RNOB

Opgave Behoud van talent

Programma Wonen

Doel

Met onze samenwerking op Wonen leveren we een bijdrage aan de realisatie van voldoende, betaalbare en passende huisvesting voor alle doelgroepen.

Samenwerkingspartners

We werken samen de provincie Noord-Brabant, het Rijk, de stuurgroep regionale woondeal, NOVEX Stedelijk Brabant en NOVEX De Peel.

Programmaregisseur

Daan Droste (extern)
8 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Betere samenwerking op woonthema's Het oppakken van inhoudelijke woonthema's die we in de regio op elkaar willen afstemmen, die als basis kunnen dienen voor het lokale volkshuisvestingsbeleid, zoals betaalbaarheid en specifieke doelgroepen.	platform, verbinder	Een extra impuls aan vier afspraken uit de woondeal door het Regio Deal-programma 'Een (t)huis voor iedereen': • Publiek-Private Monitor: Gebruik van een eenduidige monitor en delen van best practices tussen gemeenten. • Sleutelprojecten volgen via de Publiek-Private Monitor en knelpunten bespreken op de lokale versnellingstafel. • Inventarisatie van woonruimteverdeling en betaalbaarheidsvraagstukken per inkomensgroep. • Opstellen van een uniforme regionale urgentieregeling en een handelingsperspectief per aandachtsgroep.	Franko van Lankvelt	2026-2029
2. Meer samenhang in de woonopgave Faciliteren van de samenwerking tussen de regionale woondeal, NOVEX Stedelijk Brabant en het programma wonen van RNOB.	platform, verbinder	• Controleren en afstemmen dat de gegevens in de update van de regionale woondeal overeenkomen met de cijfers en projecten in NOVEX Stedelijk Brabant. • Agenderen van raakvlakken met de woonopgave in andere regionale gremia om samenhang te vergroten.	Franko van Lankvelt	Continu
3. Stimuleren van kennis- en ervaringsuitwissing Het stimuleren van kennisvergaring- en uitwisseling op relevante ontwikkelingen, financieringsmogelijkheden en werkzaamheden.	platform	• Organiseren van een kopgroep wonen met wethouders (6x per jaar). • Verbinden van het Bestuurlijk Overleg Uitvoering Woondeal (BOUW) met de kopgroep wonen. • Minimaal 1x per jaar een regionale dag van de woondeal met alle relevante stakeholders.	Jos den Otter/ Franko van Lankvelt	Continu
4. Verbinden met regionale programma's Het versterken van de verbinding en samenwerking met regionale programma's.	verbinder, eigenaar	• Faciliteren van "integrale gesprekken" op regiodagen en thematische bijeenkomsten (doorlopend). • Samenbrengen van betrokkenen bij complexe thema's zoals stikstof, netcongestie en ruimtelijke planning.	Franko van Lankvelt	Continu

RNOB

Opgave Behoud van talent

Begroting 2026

Kosten					
	Programma Ruimte	€	20.000		
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de kop- en werkgroep)			€	20.000
	▪ Bijdrage aan Regio Deal programma ‘Naoorlogse wijken’[1]	€	25.000		
	Programma Wonen	€	10.000		
	▪ Programmakosten (voor ondersteuning en tbv de werkgroep)			€	10.000
	▪ Bijdrage aan Regio Deal programma ‘Een (t)huis voor iedereen’[1]	€	10.000		
Totaal		**€**	**65.000**		
Dekking					
	Begroting 2026	€	30.000		
	Gereserveerde gelden uit 2024 voor de twee vermelde Regio Deal programma’s[1]	€	35.000		
Totaal		**€**	**65.000**		

Opgave
Een sterk verhaal

regio op de kaart

Strategisch doel 2030

De regio staat nationaal en internationaal op de kaart. De deuren staan zichtbaar open voor innovatie en voor nieuwe bedrijven, bewoners en talenten.

Portefeuillehouders

Bestuur RNOB

Begroting 2026

25.000 Euro

RNOB

Opgave Een sterk verhaal

Programma Strategie

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Strategie dragen wij bij aan de branding van Noordoost-Brabant door lobby, PR, positionering en communicatie.

Samenwerkingspartners

We werken voornamelijk samen met de provincie Noord-Brabant, Rijk en andere regio's. Op projectniveau werken we samen met ondernemers, kennisinstellingen (via de triple-helix partners zoals AgriFood Capital) in de Regio Deal.

Programmaregisseurs

Jules Goris ('s-Hertogenbosch)
18 uur p.w.

Christine Veraart (regiobureau)
32 uur p.w.

Karin van Meer en Nisha Marapin (regiobureau)
40 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Samenbrengen van de regionale ambities Het beter afstemmen van de ambities van RNOB met overheden in Noordoost-Brabant. In overleg met AgriFood Capital en Noordoost Brabant Werkt werken we bovendien aan een betere afstemming van onze ambities met het bedrijfsleven (zoals VNO-NCW) en kennisinstellingen.	verbinder, partner	• In 2025 gestart met integraal afstemmen nieuwe strategische agenda Agrifood Capital, Human Capital agenda Noordoost Brabant Werkt en Regionaal economisch position paper RNOB. In 2026 afstemmen uitvoeringsprogramma's. • Voorbereiden brede welvaartsagenda (voorheen agenda voor het gebied Noordoost-Brabant). • Activiteiten ondernemen om (externe) partners te betrekken bij de nieuwe Samenwerkingsagenda.	• Jan Goijaarts • Jack Mikkers en Froukje de Jonge	• 1e helft 2026 • 2e helft 2026 • v.a. 2e helft 2026
2. Verbinden van lobbyboodschappen Het zoeken naar en werken aan actieve coalities (o.a. triple-helix organisaties en medeoverheden).	verbinder, partner, eigenaar	Voor specifieke lobby activiteiten actieve coalities met bekende en nieuwe partners.	Bestuur	• continu
3. Versterken branding Het duidelijker profileren van de gehele regio Noordoost-Brabant.	partner, eigenaar	• Met Regio Deal 't Goeie leven zetten we een eerste stap naar regionale branding • Inzetten van specifieke lobbyboodschappen (zoals memoranda) om het sterke netwerk in Noordoost-Brabant uit te dragen. • Actualisering van de monitor Staat van de Regio.	• Stuurgroep Regio Deal • Bestuur • Bestuur	• Q4 2025 t/m 2029 • p.m. • 2e helft 2026

Opgave Een sterk verhaal

Programma Strategie (vervolg)

	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
4. Uitvoeren van de communicatie • Communiceren over (actuele) ontwikkelingen in de RNOB programma's en organisatie. • Het voorbereiden van specifieke communicatie voor onze deelnemers, zoals raadsinformatiebrieven. • Het mede uitvoering geven aan de communicatie van Regio Deal 't Goeie leven	**platform, eigenaar**	• Het ontwikkelen van content voor de diverse communicatiemiddelen en -kanalen van RNOB, waaronder website, nieuwsbrieven en LinkedIn. • Opstellen van het jaarverslag 2025. • Het onderhouden van een regionaal communicatienetwerk. bestaande uit o.a. gemeenten, waterschappen, provincie en projectpartners; onderhouden van contacten met de (vak)pers. • Het ontwikkelen van tools en middelen voor het inwerkprogramma voor (nieuwe) gemeenteraadsleden en bestuurders. • Het ondersteunen van de communicatie van Regio Deal programma's waar RNOB eigenaar van is.	Bestuur	Continu 1e helft 2026 Continu 1e helft 2026 Q4 2025 t/m 2029
5. Uitvoeren nieuwe Regio Deal • Programmamanagement. • Het uitvoeren van de procescommunicatie.	**partner, verbinder, eigenaar**	• (Coördinatie) monitoring en verantwoording. • Organiseren van werkbezoeken, kennissessies en andere bijeenkomsten; maken van nieuwsbrieven en video's; content voor socials en onderhouden van de Regio Deal pagina op de RNOB website; uitvoeren van de Regio Deal ambassadeursaanpak.	Stuurgroep Regio Deal	t/m eind 2029

Organisatie van de samenwerking

Organisatie van de samenwerking

goed samenwerken en slim organiseren

Strategisch doel

Het versterken en professionaliseren van de samenwerking, met als uitgangspunt gezamenlijke verantwoordelijkheid en daadkracht. We creëren een netwerkstructuur waarin deelnemende organisaties elkaar aanvullen en samen effectief inspelen op regionale opgaven. Door duidelijke afspraken en gedeelde ambities borgen we duurzame resultaten en slagkracht.

Portefeuillehouders

Bestuur RNOB

RNOB

Organisatie van de samenwerking

Doel

Met onze inzet waarborgen, versterken en professionaliseren we de regionale samenwerking. Zo bouwen we aan een gedragen langetermijnperspectief voor onze deelnemende gemeenten en waterschappen. Draagvlak en draagkracht (uitvoeringskracht) zijn daarbij belangrijk.

Capaciteit

René Peerenboom
36 uur p.w.

Judith Nieuwenhoven
20 uur p.w.

Nisha Marapin
20 uur p.w.

Daniëlle Bonemeijer
16 uur p.w.

Doelstellingen uit het jaarplan	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
1. Verbeteren organisatie Het inzetten op doorontwikkeling van een nieuwe organisatieregeling met focus op structuur, cultuur en professionalisering.	eigenaar	• Implementeren van de bestuurlijke overleg- en beslisstructuur van portefeuillehoudersoverleggen (Poho's) naar Bestuurlijke Opgavetafels (BOT's) • Uitwerken van bijbehorende werkprocessen • Implementeren van ambtelijke overlegtafels • Werven opgavemanagers	Bestuur	1e helft 2026
2. Versterken betrokkenheid raadsleden en bestuurders Het bieden van een inwerkprogramma voor (nieuwe) raadsleden en bestuurders naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen.	eigenaar	Introductie (nieuwe) bestuurders: • Bouwstenen t.b.v. gemeentelijke overdrachtsdocument • Rondje langs colleges: introductie RNOB, regionale samenwerking in de praktijk, coalitieakkoord en oriëntatie nieuwe samenwerkingsagenda • Kennismakingsbijeenkomst op regiodag juni 2026 Introductie (nieuwe) raadsleden: • Raadsinformatieavond per gemeente: introductie RNOB, regionale samenwerking in de praktijk, coalitieakkoord en oriëntatie nieuwe samenwerkingsagenda • Deelname aan regionale raadsledenavond georganiseerd door de griffiers • Inwerken nieuwe leden klankbordgroep raadsleden	Bestuur	2e helft 2026

RNOB

Organisatie van de samenwerking

vervolg

	Rol RNOB	Activiteiten	Bestuurlijke trekker	Planning
3. Bestuurlijk eigenaarschap Het (opnieuw) benoemen van bestuurders in regionale functies na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026.	eigenaar	Uitvoeren van een zorgvuldige procedure om vacatures tijdig in te vullen.	Bestuur	2e helft 2026
4. Totstandkoming van nieuwe samenwerkingsagenda Het voorbereiden van een nieuwe samenwerkingsagenda zodat de besluitvorming in 2027 kan plaatsvinden.	eigenaar	• Opstellen plan van aanpak voor het proces. • Coalitieakkoorden betrekken en rondje langs colleges en raden gebruiken ter oriëntatie.	Bestuur	v.a. 2e helft 2026
5. Versterken betrokkenheid ambtenaren Het organiseren van een leerlijn op het vergroten van ambtelijke betrokkenheid.	eigenaar	Opstellen van een plan van en deze vervolgens in 2027 uit te voeren.	n.v.t.	v.a. 2e helft 2026

Bijlage 1:
Positie van gemeenteraden en AB-waterschappen in RNOB

De raad* aan zet in RNOB

* Hiermee wordt ook algemeen bestuur waterschap bedoeld.

Waarom werken we samen?

URGENT!

Om het hoofd te kunnen bieden aan de ingrijpende maatschappelijke, economische opgaven en ecologische veranderingen die impact hebben op **'t Goeie Leven** in Noordoost-Brabant.

Er zijn opgaven die te groot, te complex of te duur voor gemeenten zijn, bijvoorbeeld omdat ze niet ophouden bij de gemeentegrenzen. RNOB biedt een platform om deze opgaven sneller, efficiënter en duurzamer op te pakken. Maar ook omdat het Rijk en de provincie dat soms zo willen.

- Energietransitie
- Klimaatverandering
- Natuurbehoud
- Landbouwtransitie

- Verkeersveiligheid
- Files

- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Internationale medewerkers
- Voedsel en gezondheid

- Vergrijzing
- Wegtrekken jongeren
- Voorzieningen onbereikbaar
- Woningtekort

Waaraan werken we samen?

- Bundelen van netwerken, kennis en kapitaal
- Samenwerkingsagenda met **5 programma's**

1 VITALE LEEFOMGEVING

Een gezonde en veilige leef-, woon- en werkomgeving voor onze inwoners.

2 DUURZAAM BEREIKBAAR

Comfortabel, duurzaam en veilig reizen in en naar onze regio.

3 AANTREKKELIJK VESTIGEN

Goed starten en groeien in onze innovatieve en ondernemende regio.

4 BEHOUD VAN TALENT

Voldoende fijne (woon)-voorzieningen voor onze inwoners.

5 EEN GOED VERHAAL

Voorbeeldregio voor integrale, gebiedsgerichte aanpak van maatschappelijke opgaven.

De rollen van RNOB

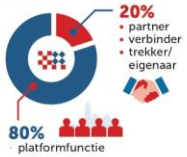

Wie is RNOB?

Een samenwerking van **10 gemeenten** en **2 waterschappen** in de regio Noordoost-Brabant. Samen werken we aan een regio waar het goed leven, wonen en werken is.

'n Goei leven, nu en in de toekomst.

Welke rollen heeft de raad?

Rol van de raad binnen **RNOB**

- KADERSTELLEND
- CONTROLEREND
- KLANKBORD

Hoe actiever, hoe meer invloed

REGIONAAL DENKEN EN DOEN

Lokaal besluiten
Besluitvorming gebeurt altijd lokaal in eigen raad

KADERSTELLEND

Samenwerkingsagenda RNOB
1x per 4 jaar

Regionale raadsbijeenkomsten	BEELDVORMEND
Verenigde voorbereidende bijeenkomst	OORDEELVORMEND

CONTROLEREND

Werkplannen RNOB
1x per jaar — TOETSEND

Jaarverslag en Jaarrekening RNOB
1x per jaar — TOETSEND

KLANKBORD

Verbinding tussen RNOB-gemeenten-waterschap; informeren van raden
Minimaal 2x per jaar

Klankbordgroep raadsleden — TOETSEND ADVISEREND

Rol van de raad binnen **de gemeente***

Samenwerkingsconvenant RNOB

Samenwerkingsagenda RNOB
1x per 4 jaar

Lokale besluitvorming in eigen gemeente of waterschap — BESLUITVORMEND

Jaarplan en begroting RNOB
1x per jaar

Zienswijze procedure — BESLUITVORMEND

Vertaling naar lokaal beleid
Ad hoc (actualiteit volgend)

'Drs. P-en': samenspel college en raad	BEELDVORMEND OORDEELVORMEND
Lokale besluitvorming en uitvoering lokale standpunten	BESLUITVORMEND

* Hiermee wordt ook waterschap bedoeld.

Samen werken we aan een sterke en veerkrachtige regio

Economisch AgriFood Capital
Maatschappelijk RNOB
Arbeidsmarkt Noordoost Brabant Werkt

In Noordoost-Brabant werken overheden, bedrijven en kennisinstellingen met elkaar in regionale samenwerkingsverbanden aan welzijn en welvaart in de regio. Dat doen zij elk vanuit hun eigen rol.

RNOB
www.rnob.nl

Bijlage 2:
Programmaportfolio Regio Deal
‘t Goeie leven

Krachtige impuls aan 't Goeie leven
Slim benutten, samen verder vooruit

Uitdagingen

- Achterblijvende economische groei en innovatievermogen, tekort aan energie en duurzame grondstoffen
- Steeds minder voorzieningen en aanhoudend personeelstekort door sterke groei buurregio, bovengemiddelde vergrijzing, wegtrekkende jongeren en zorgen over gezondheid jongeren
- Te weinig ruimte voor alle opgaven, verlies van biodiversiteit en waterproblemen door extreem weer

Ondernemerskracht
duurzaam ondernemen met toekomstperspectief

Actielijnen	Programmma's	Doel	Projecten	Programma eigenaar	Programma ontwikkelaar
Actielijn 1: Innovatief agri&food cluster	**P1: Innovaties in agri&food**	Aanjagen baanbrekende, vraaggestuurde innovaties met hightech en data aan het begin van de voedselketen	*Vijf projecten:* *- Op weg naar minder chemie in landbouw (De AgroProeftuin)* *- Ontwikkelen vier nieuwe businesscases (AgriFood Innovation (AFI)* *- Versnellen van natuursymbiotische teeltsystemen met hightech en data (Next Tech Nature Farms)* *- Ontwikkelen demo-gebiedsdashboard voor maatschappelijke doelen (Connecting Agri&Food)* *- Waterreductie en opwaarderen nutrienten in de aardappelindustrie en andere agrifoodketens (AgriFood Capital)*	*AgriFood Capital ism zie links*	Ton Hagelstein
	P2: Tegengaan voedselverspilling	Versnellen van het tegengaan van voedselverspilling	*Drie projecten:* *- Verspillingsvrije Clusters* *- Gemeentenaanpak en activatie van inwoners* *- Disseminatie, activatie en versterken ecosysteem*	*Stichting Samen Tegen Voedselspilling*	Toine Timmermans
Actielijn 2: Vooruitstrevend ondernemerschap	**P3: Startup ecosysteem**	Versterken van het startup en scale-up ecosysteem	*Vier projecten:* *- JUMP Dream accelerator (AgriFood Capital)* *- Consumer Behaviour Lab (HAS green academy)* *- Elevate-X (AgriFood Capital)* *- Food-Incubator Jamfabriek (BIM)*	*AgriFood Capital ism zie links*	Ton Hagelstein
	P4: Toekomstbestendig mkb	Versterken van het strategisch ondernemers van het stuwend mkb	*Twee projecten:* *- Brabantcoaches (AgriFood Capital)* *- Circulair en duurzaam bouwen (SPARK Campus)*	*AgriFood Capital ism zie links*	Ton Hagelstein
	P5: Boeren voor de toekomst	Versterken agrarische ondernemers, het ondersteunen van transities op het boerenerf en een vitaal en veilig buitengebied	*Drie projecten:* *- Agrarisch ondernemerschap versterkt* *- Bouwen aan vertrouwen* *- Leegstand stallen aangepakt!*	*ZLTO i.s.m. RNOB*	Femke van de Plas Bert van Vijfeijken
Actielijn 3: Duurzame bedrijventerreinen	**P6: Energiehubs bedrijventerreinen**	Impuls geven aan het verduurzamen van bedrijventerreinen en het terugdringen netcongestieproblematiek	*Twee projecten:* *- 9 pilots voor realisatie energiehubs* *- Lerend netwerk energiehubs*	*RNOB*	Thijs Nooijen

Menskracht
fijn werken, wonen en leven

Actielijnen	Programma's	Doel	Projecten	Programma eigenaar	Programma ontwikkelaar
Actielijn 4: Veerkrachtige arbeidsmarkt	**P7: Aanpak arbeidskrapte**	Het verminderen van krapte op de regionale arbeidsmarkt	*Vijf actielijnen:* *- Verhogen arbeidsproductiviteit* *- Modern HR beleid* *- Leven lang ontwikkelen* *- Instroom* *- Dienstverlening*	*Noordoost Brabant Werkt*	Irene Rouwenhorst
	P8: Hybride leren	Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven	*Zes projecten:* *- The Chocolate Factory in Meierijstad,* *- IKDB innovatielab in 's-Hertogenbosch* *- JobsCool in Oss* *- Hybride leren Zorg en Welzijn Maashorst* *- Pharma Delta in Oss en Boxmeer* *- Nomade (regionaal)*	*Noordoost Brabant Werkt ism hybride leeromgevingen*	
Actielijn 5: Gezonde jongeren	**P9: Mentale gezondheid jeugdigen**	Bevorderen van het welzijn en de mentale gezondheid van jeugdigen	*Drie projecten:* *- STORM aanpak op PO, VO en MBO-scholen (subregio oost)* *- Aanpak mentale gezondheid op VO scholen in 's-Hertogenbosch* *- Studentenwelzijn in het MBO, HBO, WO in 's-Hertogenbosch*	*'s-Hertogenbosch en Oss*	Henny Wibbelink Sander van den Berk
	P10: Voedselwijs voortgezet onderwijs	Aanbieden voedseleducatie op VO scholen	*Voedseleducatie op 20 VO-scholen*	*IVN Natuureducatie i.s.m. RNOB*	Rob Verpoort
Actielijn 6: Sterke steden en dorpen	**P11: Leefbaarheid**	Versterken leefbaarheid met dorpen en steden	*Twee projecten:* *- 10 pilots leefbaarheid in de regio* *- Lerend netwerk leefbaarheid*	*Meierijstad ism andere gemeenten*	Ad van Gerwen
	P12: Sportcentrum Gelijkspel	Ontwikkelen van een sportcentrum en -programma's voor inwoners met een motorisch en/of visuele beperking	*Sporthal met prikkelarme vloer, outdoor-multiveld en materialen, vervoersoplossingen en communicatieaanpak*	*Meierijstad*	Harm Oppers
	P13: Een (t)huis voor iedereen	Aanjagen betaalbare en passende huisvesting voor aandachtsgroepen	*Versneld uitvoeren van afspraken uit de woondeal door vier regionale werkgroepen: versnelling, betaalbaaheid, aandachtsgroepen en monitoring*	*Regionale woondeal*	Daan Droste

Gebiedskracht
gezonde balans tussen natuur, landbouw en wonen

Actielijnen	Programma's	Doel	Projecten	Programma eigenaar	Programma ontwikkelaar
Actielijn 7: Vitale leefomgeving	**P14: Complexe gebiedsprocessen**	Vinden van slimme oplossingen voor grote ruimtelijke vraagstukken	*Drie projecten:* *- Structurerende, regionale gebiedsprocessen in drie gebieden: Noordelijke Peelpoort, Aadal Noord en De Dommelvallei* *- Ontwikkelen stedelijke landschapsparken en robuuste groenblauwe verbindingen* *- Doorbraakkracht en koppelkansen realiseren in bestaande en nieuwe gebiedsprocessen*	*RNOB ism NOVEX de Peel en NOVEX Stedelijk Brabant*	Maartje van Lieshout Joan van Dijk
	P15: Klimaatadaptief bebouwd gebied	Implementeren van maatregelen die de regioi beter voorbereiden op leven met extreme	*Drie projecten:* *- Twee pilots met toepassen inzichten uit onderzoeken klimaatadaptatie* *- Gezamenlijk ontstenen en vergroenen van het bebouwd gebied* *- Klimaatbestendige en waterrobuuste bedrijventerreinen*	*RNOB*	Ivar Roefs
	P16: Naoorlogse wijken	Ontwikkelen handelingsperspectief om op passende wijze geschikte woonruimte toe te voegen in naoorlogse wijken	*Vijf fasen:* *- Wijkscans in Boxtel en Maashorst* *- Onderzoek woningpotentie* *- Kwalitatief ontwerp* *- Handelingsperspectief* *- Bredere toepasbaarheid*	*NOVEX Stedelijk Brabant*	Eva van der Linden Manja Kasander

Pijler 4: Regiokracht

Goed samenwerken in en met de regio

Actielijn 8: Sterker samenwerken	***P17: Twee projecten 1) Opstellen Brede Welvaartsagenda voor na 2029 en RIA en 2) Overkoepelend: communicatie, monitoring, lerend werken, borging en kennisdeling (RNOB)*** — Karin van Meer

Zo kan jouw gemeente autismevriendelijker worden

Best gemeenteraadslid,

Bij deze bieden wij jou het pamflet aan van de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) voor de aankomende gemeenteraadsverkiezingen.

In het pamflet, dat je samen met deze brief ontvangt, presenteren we vier maatregelen die cruciaal zijn om nu opgepakt te worden. Deze maatregelen, die op de achterzijde van deze brief kort toegelicht worden, zijn:

1 Laagdrempelige ondersteuning zoals levensloopbegeleiding, zonder (herhaalde) indicaties
2 Beschikbaarheid van het pgb
3 Zorg voor goed leerlingenvervoer
4 Aandacht voor suïcidepreventie bij mensen met autisme
Met daarbij overkoepelend een dringend verzoek tot heldere (autismevriendelijke) communicatie door gemeenten.

In het bijgevoegde pamflet staat daarnaast een reeks aan maatregelen die gedurende de komende jaren opgepakt kunnen worden. Belangrijke maatregelen die ervoor zullen zorgen dat mensen met autisme volwaardig kunnen participeren in de samenleving, op alle gebieden zoals onderwijs, werk, wonen en vervoer.

Autisme heb je heel je leven en heeft invloed op alle levensterreinen. Problemen ontstaan vooral op overgangsmomenten (van school wisselen, van baan wisselen, een scheiding), waardoor mensen met autisme kunnen uitvallen. Hun kwaliteit van leven kan vervolgens enorm achteruitgaan. Belangrijk is dat gemeenten juist op die momenten mensen met autisme ondersteunen en maatwerk bieden.

Wij hopen van harte dat je inspiratie vindt in onze suggesties om jouw gemeente autismevriendelijker te maken. En dat het leidt tot concrete beleidsvoorstellen om het welzijn van mensen met autisme te verbeteren.

Mocht je nog vragen hebben of advies van ons willen hebben voor moties of amendementen, dan kun je contact opnemen met onze belangenbehartiger Henri Mandemaker, via e-mail henri.mandemaker@autisme.nl of via WhatsApp 06 837 980 36. Hij heeft zelf ruime ervaring in de gemeenteraad van Tilburg.

Met vriendelijke groet,

Caroline Verkerk
Directeur NVA

De Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) laat de stem van mensen met autisme en hun naasten horen. De NVA is dé organisatie in Nederland die vanuit het perspectief van mensen met autisme en hun naasten bouwt aan een autismevriendelijke maatschappij; een maatschappij waarin mensen met autisme optimaal geïntegreerd, geaccepteerd en zoveel mogelijk zelfredzaam zijn.

NVA Nederlandse Vereniging voor Autisme
Weltevreden 4a, 3731 AL De Bilt

Maatregelen om jouw gemeente autismevriendelijker te maken

1 Laagdrempelige ondersteuning zoals levensloopbegeleiding, zonder (herhaalde) indicaties

Problemen ontstaan vooral op overgangsmomenten (van school wisselen, van baan wisselen, een scheiding), waardoor mensen met autisme kunnen uitvallen. Hun kwaliteit van leven kan vervolgens enorm achteruitgaan. Belangrijk is dat gemeenten juist op die momenten mensen met autisme ondersteunen en maatwerk bieden. Laagdrempelige ondersteuning, zoals levensloopbegeleiding, zonder (herhaalde) indicaties, kan hierin voorzien. Zodat autistische inwoners kunnen rekenen op passende hulp en niet langer afhankelijk zijn van versnipperde hulpverlening.

Uit een door het ministerie van VWS gefinancierde pilot - van 2019 tot 2024, uitgevoerd door VAB (Vanuit Autisme Bekeken) kwam naar voren dat levensloopbegeleiding voor mensen met autisme de best passende zorg is. Toch is die zorg nog vrijwel nergens beschikbaar. De methode Levensloopbegeleiding VAB gaat uit van begeleiding die levensbreed (alle levensgebieden), levensvolgend (intensiever in stressvolle tijden en waakvlamcontact bij rust) en langdurig is. Eigen regie van de cliënt staat hierbij centraal. Zo kiest de cliënt, eventueel met hulp, zelf de begeleider en de gewenste intensiteit en vorm. Uit de pilot kwam naar voren dat deze vorm van begeleiding een toename aan sociale en arbeidsparticipatie liet zien en een afname van escalaties en crises en daarmee gepaard gaande kosten. Wij pleiten er daarom voor om deze vorm van levensloopbegeleiding in het gemeentelijk zorgaanbod op te nemen.

2 Beschikbaarheid van pgb

Het borgen van de keuzevrijheid van pgb zoals in de wet beschreven staat. Omdat iedere persoon met autisme verschillend is en autisme zich anders uit per persoon, is het belangrijk dat er maatwerk via het pgb kan worden toegepast. De dienstverlening via ZIN is daarvoor vaak niet specifiek genoeg toegespitst op de persoonlijke situatie van de autistische persoon.

3 Gemeenten moeten zorgen voor goed leerlingenvervoer

Het vervoer waarvan leerlingen van het (voortgezet) speciaal onderwijs gebruikmaken om van en naar school te reizen, is de verantwoordelijkheid van gemeenten. De trend is in veel gemeenten om deze verantwoordelijkheid steeds meer af te wentelen op ouders. Bijvoorbeeld door van hen te verlangen dat zij zélf het vervoer regelen, of dat zij hun kind elke ochtend afzetten op een ‘opstapplek’ van een touringcar.

Dit is geen goed idee want ouders van kinderen met autisme zijn vaak al zeer overbelast. Zo erg zelfs dat veel ouders hierdoor serieuze gezondheidsproblemen hebben. Bovendien gaat het halen en brengen ten koste van de aandacht voor hun andere kinderen - aandacht die vaak al zeer schaars is. Voor veel kinderen en jongeren met autisme is vervoer met een touringcar sowieso veel te stressvol. Jongeren met autisme krijgen steeds vaker een fiets aangeboden, al dan niet elektrisch, om zelf naar school te fietsen. Dit ondanks dat veel kinderen en jongeren met autisme kampen met motorische problemen (dyspraxie/dcd), met mogelijk onveilige situaties tot gevolg. Ook het (te) vroeg stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer is vaak niet in het belang van kinderen met autisme. Dit alles wordt gepresenteerd als een waardevolle bijdrage aan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de kinderen/jongeren. In de praktijk leiden dit soort oplossingen meestal tot nog meer stress en gezondheidsproblemen in kwetsbare gezinnen. En tot een grotere kans op schooluitval. Zelfredzaamheid en zelfstandigheid zijn goed, maar wel op een moment dat een leerling hier echt aan toe is. Bij kinderen en jongeren met autisme kan dit veel later het geval zijn dan bij leeftijdsgenoten. Naar school gaan is voor veel van hen al zó stressvol, dat nieuwe uitdagingen hier niet bijpassen. Het is cruciaal dat medewerkers van de gemeente die beslissen over het leerlingenvervoer gedegen kennis hebben van autisme. Ook is het heel belangrijk dat gemeenten ouders en kinderen niet overvragen en hun behoeften serieus nemen, bijvoorbeeld de behoefte aan goede begeleiding in de taxi.

4 Aandacht voor suïcidepreventie bij mensen met autisme

Mensen met autisme hebben een zeven keer hogere kans om suïcide te plegen dan andere mensen. Het is daarom van belang dat gemeente specifiek suïcidepreventiebeleid ontwikkelen voor mensen met autisme.

Eenvoudig en autismevriendelijk taalgebruik

Mensen met autisme kunnen taal soms letterlijk nemen en zijn gevoelig voor onzorgvuldige of niet-eenduidige taal. Daarom is helder (autismevriendelijk) taalgebruik van belang. Dat is voor iedereen, ook mensen zonder autisme, prettig. Zo zou de gemeente taalniveau B1 als uitgangspunt moeten nemen voor communicatie met al haar burgers. Niet alleen in geschreven informatie, maar ook aan het loket bij gemeentelijke dienstverlening, tijdens het ‘keukentafelgesprek’, bij onafhankelijke cliëntondersteuners en medewerkers die indicaties stellen.

Pamflet NVA

Maak ruimte voor autisme in jouw gemeente

Een inclusieve maatschappij is een prachtig ideaal waar veel mensen achter staan. Een maatschappij waarin iedereen mee kan doen. Waar mensen samenleven zonder vooroordelen of discriminatie. Een ideale maatschappij, waar ook veel gemeenten naar streven.

Voor mensen met autisme is die inclusieve samenleving helaas vaak nog ver weg. Zij lopen tegen uiteenlopende problemen aan en staan bovenaan allerlei vervelende lijstjes. Zo vormen mensen met autisme een groot deel van de thuiszitters, schoolverlaters, jongeren in de gesloten jeugdzorg, wachtenden bij de ggz, werklozen en daklozen. Als het gaat om onbegrepen gedrag, depressies en suïcide scoren mensen met autisme helaas ook hoog. Het risico op suïcide is onder mensen met autisme zelfs zeven keer hoger dan bij anderen. Autisten voelen zich door de samenleving vaak niet gehoord en gezien. Voor hen lijkt er soms geen plaats te zijn. Ondanks de vele kwaliteiten die mensen met autisme hebben, waar de hele maatschappij van zou kunnen profiteren.

Autisme heb je heel je leven en heeft invloed op alle levensterreinen. Problemen ontstaan vaak vooral op overgangsmomenten (van school wisselen, van baan wisselen, een scheiding), waardoor mensen met autisme kunnen uitvallen. Hun kwaliteit van leven kan vervolgens enorm achteruitgaan. Belangrijk is dat gemeenten juist op die momenten mensen met autisme ondersteunen en maatwerk bieden.

Vanuit het VN-Verdrag Handicap zijn gemeenten verplicht om in hun beleidsplannen aan te geven hoe zij de inclusie van mensen met een beperking willen bevorderen en hoe zij hen betrekken bij de beleidsvorming. Ook zijn gemeenten vanuit het verdrag verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. Zodat mensen met een beperking volwaardig kunnen participeren in de samenleving, op alle gebieden zoals onderwijs, werk, wonen en vervoer.

De NVA denkt graag met gemeenten mee en stelt hieronder een aantal concrete maatregelen voor op allerlei beleidsterreinen.
Zo wordt ook jouw gemeente autismevriendelijker!

De Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) laat de stem van mensen met autisme en hun naasten horen. De NVA is dé organisatie in Nederland die vanuit het perspectief van mensen met autisme en hun naasten bouwt aan een autismevriendelijke maatschappij; een maatschappij waarin mensen met autisme optimaal geïntegreerd, geaccepteerd en zoveel mogelijk zelfredzaam zijn.

NVA Nederlandse Vereniging voor Autisme

Weltevreden 4a, 3731 AL De Bilt

Concrete maatregelen om jouw gemeente autisme-vriendelijker te maken

Toegankelijkheid

Eenduidig (autismevriendelijk) taalgebruik

Mensen met autisme kunnen taal soms letterlijk nemen en zijn gevoelig voor onzorgvuldige of niet-eenduidige taal. Daarom is helder (autismevriendelijk) taalgebruik van belang, en voor iedereen (ook zonder autisme) prettig. Zo zou de gemeente taalniveau B1 als uitgangspunt moeten nemen voor communicatie met al haar burgers. Niet alleen in geschreven informatie, maar ook aan het loket bij gemeentelijke dienstverlening, tijdens het 'keukentafelgesprek', bij onafhankelijke cliëntondersteuners en medewerkers die indicaties stellen.

Eén loket voor ondersteuningsvragen

Het zou goed zijn als mensen met autisme terecht zouden kunnen bij één loket voor hun ondersteuningsvragen. Hierdoor is het helder waar ze met hun vragen moeten aankloppen en houden ze het overzicht.

Autismevriendelijke fysieke omgeving van schoolgebouwen

Veel kinderen met autisme hebben baat bij een prikkelarme omgeving met een duidelijke structuur en voorspelbaarheid. Op scholen kunnen akoestische demping en rustige kleuren al veel schelen. Kinderen hebben soms ook behoefte aan rust als ze overprikkeld zijn. Stilteruimtes kunnen dan een simpele maar effectieve oplossing vormen.

Inclusiviteit

Ervaringskennis vanuit autisme

Betrek actief ervaringsdeskundigen met autisme bij het maken van gemeentelijk beleid. Monitor vervolgens of het beleid voldoende aansluit bij de inwoners met autisme.

Verkiezingen

Mensen met autisme op de kieslijst

Als mensen - die onderdeel uitmaken van een minderheid - politiek actief zijn in gemeenten, worden gemeenteraden vanzelf inclusiever. Er wordt dan 'automatisch' meer rekening gehouden met toegankelijkheid en inclusiviteit. Politieke partijen zouden daarom ook mensen met autisme moeten meenemen op hun kieslijst.

Wonen

Woonbehoefte autistische mensen

Gemeenten moeten de woonbehoefte van aandachtsgroepen (waaronder ook die van mensen met autisme) in kaart brengen en in die behoefte voorzien. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan prikkelarme woningen in een groene omgeving. In Tilburg zijn dat soort woningen al gerealiseerd voor mensen met autisme.

Begeleid wonen jongeren met autisme

Creëer meer mogelijkheden voor begeleid wonen voor jongeren met autisme. Zelfstandig wonen is voor deze jongeren soms nog een stap te ver. Begeleid wonen is dan een goede tussenstap, waarbij ze ervaring opdoen met vaardigheden die nodig zijn om zelfstandig te wonen.

Urgentieverlening

Verleen urgentie als een inwoner met autisme aangeeft dat hij of zij ernstig lijdt onder de prikkels in de huidige woonomgeving.

Zorg

Laagdrempelige ondersteuning zoals levensloopbegeleiding, zonder (herhaalde) indicaties

Problemen ontstaan vooral op overgangsmomenten (van school wisselen, van baan wisselen, een scheiding), waardoor mensen met autisme kunnen uitvallen. Hun kwaliteit van leven kan vervolgens enorm achteruitgaan. Belangrijk is dat gemeenten juist op die momenten mensen met autisme ondersteunen en maatwerk bieden. Laagdrempelige ondersteuning zoals levensloopbegeleiding, zonder (herhaalde) indicaties, kan hierin voorzien. Zodat autistische inwoners kunnen rekenen op passende hulp en niet langer afhankelijk zijn van versnipperde hulpverlening.

Aandacht voor autisme en verstandelijke beperking

Mensen met autisme en een verstandelijke beperking vallen vaak tussen wal en schip. Zij hebben andere behoeften dan mensen met autisme en een gemiddelde of hoge intelligentie. En ook dan mensen met alleen een verstandelijke beperking. Vergeet deze groep niet bij het maken van beleid en pas maatwerk toe.

Keuzevrijheid van pgb

Het borgen van de keuzevrijheid van pgb zoals in de wet beschreven staat. Omdat iedere persoon met autisme verschillend is en het autisme zich anders uit per persoon, is het belangrijk dat er maatwerk via de pgb kan worden toegepast. De dienstverlening via ZIN is vaak niet specifiek genoeg toegespitst op de persoonlijke situatie van de autistische persoon.

Voldoende mogelijkheden voor logeeropvang vanuit de Jeugdwet

Om ouders of vaste verzorgers te ontlasten, is het van belang dat er voldoende aanbod is aan logeeropvang vanuit de Jeugdwet. Zo kunnen kinderen met autisme gedurende een paar dagen, tijdens vakantie of een weekend elders verblijven. Bijvoorbeeld in gespecialiseerde logeerhuizen, zorgboerderijen of gastgezinnen.

Bestaanszekerheid en werk

Voorlichting aan werkgevers/ambtenaren over vooroordelen rondom autisme

Mensen met autisme hebben kwaliteiten die werkgevers goed kunnen gebruiken. Zo zijn ze vaak betrouwbaar en loyaal en werken ze vaak hard. Om autistische mensen ook goed te laten functioneren op de werkvloer, zijn vaak maar kleine aanpassingen nodig. Zodat rekening wordt gehouden met de mogelijke prikkelgevoeligheid en de belastbaarheid van mensen met autisme. Voorlichting aan werkgevers en ambtenaren zou dit onder de aandacht kunnen brengen. Eventuele vooroordelen moeten worden bestreden.

Begeleiding van mensen met autisme indien nodig

Om te voorkomen dat mensen met autisme problemen ervaren tijdens belangrijke overgangsmomenten op het werk, zouden ze naast levensloopbegeleiding ook gebruik moeten kunnen maken van een jobcoach.

Meer tijd en aandacht voor mensen met autisme die zijn uitgevallen

Voor mensen met autisme die zijn uitgevallen op de werkvloer, is het soms lastig om zelfstandig de draad weer op te pakken. Met tijd en aandacht en samen stap voor stap toewerken naar herintreding, zijn ze vaak wel weer in staat om actief te worden.

Aandacht voor schoolverlaters van het voortgezet speciaal onderwijs met het uitstroomprofiel 'arbeid'

Leerlingen met autisme met een uitstroomprofiel 'arbeid' hebben extra begeleiding en training nodig in de vaardigheden die nodig zijn in een werkomgeving. Het zou goed zijn als zij tijdens en na hun schooltijd begeleid worden in de zoektocht naar een baan, om hun kansen te vergroten.

Jeugdzorg

Individuele begeleiding en maatwerk

Voor jongeren met autisme kan individuele begeleiding effectiever zijn, vanwege bijvoorbeeld hun prikkelgevoeligheid. Omdat autisme zich bij ieder mens anders kan uiten, is maatwerk altijd van belang.

Stop met ABA

Het Nederlands Autisme Register (NAR) heeft een onderzoeksrapport over ABA (Applied Behavior Analysis) opgesteld in opdracht van het ministerie van VWS. Het risico op negatieve effecten van ABA, zeker op de langere termijn, is niet langer te negeren. ABA mag daarom op geen enkele wijze worden opgedrongen of verplicht, zoals nu soms gedaan wordt door scholen, jeugdzorg of gemeenten. Verplichting zou verboden moeten worden. Als behandeling voor kinderen en jongeren met autisme is ABA af te raden. Zorg voor kinderen met autisme mag geen risico geven op trauma en schade op latere leeftijd. Veel ouders van kinderen met autisme en een (ernstige) verstandelijke beperking geven aan dat er voor deze doelgroep nauwelijks alternatieven zijn. Zij moeten écht iets te kiezen hebben.

Onderwijs

Voorkom schooluitval door meer aandacht, maatwerk en flexibiliteit

Uit ervaringsverhalen van jongeren met autisme blijkt steeds weer dat uitval voorkomen kan worden. Scholen moeten dan wel bereid zijn om de behoefte van jongeren met autisme centraal te stellen. Dat kan al door meer aandacht te geven, een flexibele opstelling en het nodige maatwerk.

Jongeren al in het laatste jaar van mbo/hbo begeleiden op weg naar werk

Voor jongeren met autisme is het goed als zij in het laatste jaar van het mbo of hbo begeleid worden op weg naar werk. Uit diverse initiatieven, zoals Career Jumpstart, waarbij dit wordt toegepast, blijkt dat jongeren met autisme daarna gemakkelijker aan het werk komen. Het werk dat ze doen sluit ook beter aan op het niveau van hun opleiding.

Wachtlijsten voor speciaal onderwijs terugdringen

Uit een peiling van het ministerie van Onderwijs blijkt dat één op de vijf scholen in het gespecialiseerd onderwijs een wachtlijst heeft. Bijna de helft van de leerlingen op een wachtlijst moet zes maanden of langer wachten. Hierdoor komen deze leerlingen thuis te zitten, wat veel stress oplevert en waar ook hun sociale contacten onder lijden. Ook levert dit onnodige vertraging op in hun schoolloopbaan.

Gemeenten moeten zorgen voor goed leerlingenvervoer

De verantwoordelijkheid voor het vervoer van en naar school wordt steeds vaker afgewenteld op de toch al overbelaste ouders, of op de kinderen zelf. De rit in een volle touringcar is stressvol. En een (elektrische) fiets voor de kinderen is niet altijd een oplossing. Door bijkomende motorische problemen is zelfstandig door het verkeer fietsen niet altijd mogelijk of veilig.

Sport & vrije tijd

Kennis over autisme bevorderen bij sportclubs

Mensen met autisme ervaren vaker stress. Sporten werkt goed om stress te verminderen. Samen sporten kan sociaal contact bevorderen. Om meer mensen met autisme te laten genieten van sport, is meer kennis nodig over autisme bij sportclubs. Zodat clubs rekening kunnen houden met specifieke behoeften van mensen met autisme en sporten aantrekkelijker wordt.

Voldoende toegankelijke vrijetijdsmogelijkheden voor kinderen en jongeren met autisme

Er zijn niet genoeg toegankelijke vrijetijdsmogelijkheden voor kinderen en jongeren met autisme. Het is belangrijk dat er voor hen ook voldoende prikkelarme activiteiten zijn. Denk dan aan een prikkelarme bioscoopvoorstelling of prikkelarme uurtjes bij musea en andere instellingen.

Maatschappelijke ondersteuning

Beschikbaarheid en betaalbaarheid hulp in de huishouding

Voor mensen met autisme kan het lastig zijn om overzicht te houden op dagelijkse huishoudelijke taken en kan de uitvoering daarvan te belastend zijn. Voor hen is het daarom belangrijk dat hulp in de huishouding beschikbaar en betaalbaar is.

Participatie & suïcidepreventie

Oog voor isolatie/eenzaamheid ouderen met autisme – gespreksgroepen

Ouderen met autisme kunnen door gebrek aan sociale contacten vereenzamen en in een sociaal isolement raken. Voor deze ouderen kan het fijn zijn om aan gespreksgroepen met andere ouderen met autisme deel te nemen. Zo blijven zij sociale contacten opdoen, en ervaren erkenning en herkenning die zij vaak niet in hun omgeving vinden.

Aandacht voor suïcidepreventie bij mensen met autisme

Mensen met autisme hebben een zeven keer hogere kans om suïcide te plegen dan andere mensen. Het is daarom van belang dat gemeenten in het suïcidepreventiebeleid specifiek beleid voor mensen met autisme ontwikkelen en opnemen.

NVA Nederlandse Vereniging voor Autisme

Voor vragen of opmerkingen over dit pamflet kun je mailen met Henri Mandemaker, belangenbehartiger NVA, via henri.mandemaker@autisme.nl

Geachte fractievoorzitter,

Collectieve woonvormen: een kans die uw gemeente nú kan benutten

De wooncrisis raakt ook uw gemeente. Starters vinden geen plek, doorstroming stokt en passende woonvormen voor ouderen en zorgbehoevenden zijn schaars. Tegelijkertijd staan steeds meer inwoners klaar om zelf nieuwe woonvormen te ontwikkelen: hofjes, gedeelde wooncomplexen, tiny house-buurten of herbestemde gebouwen.

Deze initiatieven dragen niet alleen bij aan de woningbouwopgave, maar versterken ook de sociale cohesie, leefbaarheid en onderlinge verbondenheid. Toch stranden veel projecten vroegtijdig door gebrek aan grond, financiering, regels of ondersteuning.

Onze oproep aan u

Bij de komende gemeenteraadsverkiezingen kunt u het verschil maken. Wij roepen u op om collectieve woonvormen expliciet op te nemen in uw verkiezingsprogramma, dit in te brengen bij eventuele onderhandelingen en vervolgens te verankeren in gemeentelijk beleid. Daarmee geeft u ruimte aan initiatiefnemers en stimuleert u nieuwe, passende woonoplossingen voor uw inwoners.

Waarom dit verstandig beleid is

Deze oproep doen wij niet voor niets. Gemeenten die collectieve woonvormen actief ruimte geven, merken dat dit bijdraagt aan:

- meer variatie en betaalbaarheid in het woonaanbod;
- betere doorstroming in de woningmarkt;
- sterkere gemeenschappen en meer onderlinge zorg;
- een woonaanpak die aansluit bij demografische ontwikkelingen.

Kortom: het opnemen van collectieve woonvormen in beleid is een keuze voor toekomstbestendig en sociaal sterk wonen.

Hoe gemeenten dit effectief kunnen ondersteunen

Politieke ambitie vraagt ook om een uitvoeringsstructuur die zulke initiatieven ondersteunt. Veel initiatiefgroepen lopen nu vast op vragen rond grond, proces, organisatie of financiering. Juist daar kan tijdige ondersteuning het verschil maken.

Door inwoners van uw gemeente toegang te geven tot de kennis en begeleiding van De Derde Bouwstroom, komen plannen aanzienlijk beter voorbereid, realistischer en volledi ger bij uw gemeentelijke loketten binnen.

Dat levert de volgende voordelen op:

- Kwalitatief betere en completere plannen;
- Kortere doorlooptijden en minder herhaalde afstemming;
- Minder druk op uw ambtelijke organisatie;
- Aanzienlijk grotere kans dat projecten daadwerkelijk worden gerealiseerd.

De ondersteuning van De Derde Bouwstroom is dus geen onderdeel van uw politieke keuze, maar een instrument om uw beleidsdoelen efficiënt en succesvol uit te voeren.

De Derde Bouwstroom

De Derde Bouwstroom is een alliantie van burgers, gemeenten, woningcorporaties, zorgorganisaties, banken en ontwikkelaars. Samen maken we de weg vrij voor succesvolle collectieve woonprojecten.

Wij bieden onder andere:

1. Het DDB-loket voor initiatiefgroepen – begeleiding en doorverwijzing, waardoor initiatieven beter voorbereid bij gemeenten aankloppen.
2. Het DDB-steunpunt voor gemeenten – ondersteuning bij beleid, werkwijze en procesinrichting, in samenwerking met het RVO-Expertteam.
3. Lerend netwerk & innovatie – bijeenkomsten voor kennisdeling en casuïstiek.
4. Jaarlijkse netwerkbijeenkomsten – gericht op verbinding en samenwerking.

Gemeenten kunnen deelnemen via een lidmaatschap van €2.500 per jaar. Daarmee krijgen zij toegang tot deze diensten en tot een groeiend netwerk van partijen die collectieve woonvormen actief verder brengen.

Landelijke erkenning en regionale inbedding

Het Ministerie van VRO heeft in 2025 een subsidie verstrekt voor de werkzaamheden van De Derde Bouwstroom. Op 24 oktober jl. is de Handreiking Collectief Bouwen & Wonen voor gemeenten gelanceerd, ontwikkeld samen met het RVO-Expertteam. In Brabant is bovendien een ondersteuningspunt ingericht waar gemeenten terecht kunnen met vragen en casussen.

Bij deelname brengen we in een kennismakingsgesprek in kaart wat uw gemeente al doet en waar ondersteuning gewenst is. Waar nodig schakelen we het RVO-Expertteam in.

Samen maken we ruimte voor nieuwe woonvormen

Wij gaan graag met u in gesprek over hoe collectieve woonvormen structureel een plek kunnen krijgen in uw verkiezingsprogramma's en gemeentelijk beleid — en hoe wij u kunnen ondersteunen om deze ambities succesvol uit te voeren.

Laten we ervoor zorgen dat goede initiatieven niet stranden, maar leiden tot sterke, toekomstbestendige woonplekken in uw gemeente.

Met vriendelijke groet,

Pieter Huijbregts,

Voorzitter De Derde Bouwstroom

www.dederdebouwstroom.nl

Aan de Colleges en Raden
van de deelnemende gemeenten van WSD

ons kenmerk : JS/SD 04AB behandeld door : JS/SD Boxtel, 4-12-25
onderwerp : AB vergadering 17-12-25 Afdeling : bestuurssecretariaat

Geacht college / geachte raadsleden,

Ingevolge artikel 8 van de gemeenschappelijke regeling WSD zijn de vergaderingen van het Algemeen Bestuur openbaar. In verband hiermee ontvangt u hierbij de agenda zonder bijlagen voor de vergadering van:

Woensdag 17 december 2025
Aanvang: 20.00 uur

Deze vergadering vindt plaats bij WSD Boxtel, Schouwrooij 20.

Ik verzoek u om deze vergadering bekend te maken via plaatsing op uw mededelingenbord van Openbare Bekendmakingen en/of te publiceren op uw website.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.C. Simons, secretaris

Agenda AB

Datum 17-12-2025
Tijd 20:00 - 21:30
Locatie B03/B04 Schouwrooij 22
Voorzitter Menno Roozendaal
Toelichting ,

1	**Opening**
2	**Vaststellen concept verslag van 8 oktober jl. (ter vaststelling)**
3	**Mededelingen**
4	**Wethouder J. den Otter formeel benoemen tot lid DB**
5	**Ingekomen: DB besluitenlijst van 8 oktober**
6	**Stand van zaken koers en bezetting/ terugblik Raadsinformatiebijeenkomst 3 december**
7	**Stukken ter kennisname**
7.a	**Vergaderschema DB/AB 2026 bestuur WSD**
7.b	**Uitvoeringcompensatie belastingmaatregel**
8	**Rondvraag**
9	**Waardevol werk (presentatie)**
10	**Sluiting**

Aan de leden

Datum
9 december 2025

Ons kenmerk
U202500792
Lbr. 25/062

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
4

Onderwerp
Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden
en Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Met deze ledenbrief informeren wij u over de geactualiseerde versies van de Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en de Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder.

Aanleiding
Het rijk actualiseert jaarlijks het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de onderliggende Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers om bedragen te indexeren en inhoudelijke wijzigingen door te voeren. Daarnaast zijn in de afgelopen periode enkele circulaires verschenen die invloed hebben op de bepalingen over scholing, informatie- en communicatievoorzieningen en declaratie van onkosten.

De VNG heeft deze wijzigingen verwerkt in de modelverordening en -regeling en de toelichtingen hierop geactualiseerd. Daarnaast zijn de modellen redactioneel en fiscaaltechnisch herzien voor een betere aansluiting op de gemeentelijke praktijk. Ook heeft de projectgroep Duidelijke Overheidscommunicatie de modellen herschreven voor betere leesbaarheid en begrijpelijke taal.

We adviseren u deze wijzigingen in uw eigen Verordening en Regeling over te nemen.

Wijzigingen
De wijzigingen in beide modellen zijn hieronder kort opgesomd.

<u>Wijzigingen in beide modellen (zowel de Verordening als Regeling)</u>

- Het is nu expliciet vastgelegd dat overname van ICT-middelen na schoning mogelijk is tegen vergoeding van de resterende waarde in het economisch verkeer. Deze bepaling sluit aan op de actuele fiscale richtlijnen en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO);
- Beide modellen verduidelijken dat bij forfaitaire vergoedingen geen bewijsstukken hoeven te worden overgelegd;

- De bepaling over niet-partijpolitieke scholing is uitgebreid met voorwaarden over prijs-kwaliteitverhouding, overeenkomstig artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit;
- De bepalingen over de aanwijzing van vergoedingen als eindheffingsbestanddeel onder de Wet op de loonbelasting 1964 zijn geactualiseerd en afgestemd op de actuele werkkostenregeling;
- De bepalingen over indiening en betaling van declaraties zijn verduidelijkt en op onderdelen dynamisch gemaakt (aanduiding van percentages in plaats van vaste bedragen);

Aanvullende wijzigingen Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

- Het artikel is geactualiseerd naar aanleiding van de invoering van artikel 3.1.4a van het Rechtspositiebesluit (toelage voor voorzitterschap 'zware' commissies);
- In artikel 4 is de bepaling over niet-partijpolitieke scholing verduidelijkt: alleen functiegerichte scholing komt voor vergoeding in aanmerking, met aandacht voor redelijke prijs-kwaliteitverhouding en uitsluiting van dubbele vergoedingen;

Aanvullende wijzigingen Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

- De regeling verduidelijkt de procedurele verantwoordelijkheid van het college bij de uitvoering van individuele verzoeken, zoals scholing en ICT-voorzieningen;
- De bepaling over niet-partijpolitieke scholing is aangescherpt: aanvragen verlopen via de gemeentesecretaris en worden door het college getoetst binnen de kaders uit het Rechtspositiebesluit;

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat vier bijlagen:
Bijlage 1. Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden
Bijlage 2. Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder
Bijlage 3. Toelichting Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden
Bijlage 4. Toelichting Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Informatie
De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving. De VNG-modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving.

Vragen
Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG (070-3738393 of info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur

Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of (bijvoorbeeld) [**tijdstip**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 3 lid 1.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2.
- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 3 lid 1.

Combinaties zijn ook mogelijk.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**]
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en de artikelen 3.1.1, vijfde lid, 3.1.3, eerste lid, 3.1.4, eerste lid, artikel 3.1.4a, eerste lid, 3.1.8, eerste lid, 3.1.9, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid, en 3.4.2 en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden [**naam gemeente**].

[*Artikel 1. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden*

Van de vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in ***artikel 3.1.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****, wordt [****percentage (maximaal 20%)****] uitgekeerd op basis van het aantal bijgewoonde raadsvergaderingen ten opzichte van het aantal gehouden vergaderingen.*]

Artikel 2. Toelage raadslid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie]

1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet ontvangt een maandelijkse toelage van [**bedrag**] zolang de commissie actief is. (De toelage is per jaar maximaal driemaal de maandelijkse vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in **artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.)

2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in **artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers** ontvangt een maandelijkse toelage van maximaal [**percentage**] procent van het bedrag genoemd in artikel 3.1.4, eerste lid, zolang de commissie actief is.

3. Een raadslid dat voorzitter is van een commissie als bedoeld in artikel 3.1.4a, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, ontvangt een maandelijkse toelage van maximaal [**percentage**] procent van het bedrag genoemd in artikel 3.1.4, eerste lid, zolang de commissie actief is.

[*4. Raadsleden die roulerend voorzitter zijn in één commissie als bedoeld in artikel 3.1.4a, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, ontvangen ieder een maandelijkse toelage van maximaal [**percentage**] procent van het bedrag genoemd in artikel 3.1.4, eerste lid, per persoon, zolang de commissie actief is.*]

Artikel 3. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

1. Een commissielid krijgt een verhoogde vergoeding van [**percentage (bijvoorbeeld 10 %)**] bovenop de vergoeding van **artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers,** als het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid deelneemt.

2. Een commissielid krijgt een verhoogde vergoeding van [**percentage (bijvoorbeeld 10 %)**] bovenop de vergoeding van **artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers,** als de vergoeding van artikel 3.4.1, eerste lid niet redelijk wordt geacht ten opzichte van de zwaarte van zijn taak en/of de omvang van de werkzaamheden.

Artikel 4. Niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid dat een vergoeding wil ontvangen in verband met het deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing voor de uitvoering van zijn functie, zoals bedoeld in **artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**, dient daarvoor vooraf een gemotiveerd verzoek in [bij het [**presidium OF seniorenconvent**]] via de griffier.

2. Bij dit verzoek worden documenten (papier of digitaal) met de benodigde inhoudelijke informatie meegestuurd. Ook wordt een kostenspecificatie meegestuurd waaruit blijkt dat de prijs-kwaliteitverhouding van de desbetreffende scholing redelijk is, en dat de kosten ervan niet al op een andere basis kunnen worden betaald.

[*3. De maximale vergoeding voor de scholing bedraagt:*

a. *€ [**bedrag**] per jaar per raadslid;*
b. *€ [**bedrag**] per jaar per commissielid.*

Artikel 5. Informatie- en communicatievoorzieningen

1. Een raads- of commissielid tekent, zolang hij actief is in zijn functie, een bruikleenovereenkomst voor de informatie- en communicatievoorzieningen die ter beschikking zijn gesteld. Het gaat hier om de informatie- en communicatievoorzieningen zoals bedoeld in **artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.

2. Een raads- of commissielid levert [**termijn (bijvoorbeeld 6 weken / twee maanden)**] na beëindiging van zijn functie, de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

3. Overname van de informatie- en communicatievoorzieningen is mogelijk na schoning en tegen vergoeding van de resterende waarde van de voorzieningen in het economisch verkeer.

Artikel 6. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in **artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.

2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 7. Betaling vaste vergoedingen

De betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in **artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers** vindt [**termijn (bijvoorbeeld maandelijks)**] plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering, tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen.

Artikel 8. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:

a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur;

b. betaling vooruit uit eigen middelen; of

c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.

2. Een verzoek om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken. Het vereiste om bewijsstukken te overleggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.

3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen [**termijn**] na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend via de griffier.

4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen [**termijn**] na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 9. Titel en inwerkingtreding

1. Deze verordening word aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden [**naam gemeente**] en treedt in werking met ingang van [**de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze regeling wordt geplaatst**].

2. De [**citeertitel verordening (Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2019)**] wordt ingetrokken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],

De voorzitter,

De griffier,

Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of (bijvoorbeeld) [**tijdstip**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de aanhef.
- [*iets*] = facultatief.
- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente.

Combinaties zijn ook mogelijk.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [**naam gemeente**],
gelezen het voorstel van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 44 en 66 van de Gemeentewet en [*de*]artikel[*en*] [*3.2.10],* 3.3.2, 3.3.3, tweede lid en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.8 van de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers;
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit nadere regels vast te stellen: Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder [**naam gemeente**].

Artikel 1. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing

1. De burgemeester of de wethouder die een vergoeding wil ontvangen in verband met de deelname aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing voor de uitvoering van zijn functie (zoals bedoeld in **artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**, dient vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de gemeentesecretaris.

2. Bij dit verzoek worden documenten (papier of digitaal) met de benodigde inhoudelijke informatie meegestuurd. Ook wordt een kostenspecificatie meegestuurd waaruit blijkt dat de prijs-kwaliteitverhouding van de desbetreffende scholing redelijk is, en dat de kosten ervan niet al op een andere basis kunnen worden betaald.

[*3. De maximale vergoeding van de scholing bedraagt:*

*a. € [**bedrag**] per jaar voor de wethouder;*
*b. € [**bedrag**] per jaar voor de burgemeester.*

4. Het verzoek wordt uitgevoerd nadat het is getoetst aan de kaders van deze regeling, het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers.]

Artikel 2. Informatie- en communicatievoorzieningen

1. De burgemeester of de wethouder tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld **als bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.

2. De burgemeester of de wethouder levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente. Overname van de informatie- en communicatievoorzieningen na schoning is mogelijk tegen vergoeding van de resterende waarde van de voorzieningen in het economisch verkeer.

Artikel 3. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in **artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.

2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze regeling, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 4. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van onkosten die op grond van deze regeling voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:

a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur;

b. betaling vooruit uit eigen middelen; of

c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.

2. Een verzoek om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken. Het vereiste om bewijsstukken over te leggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.

3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen [**termijn**] na factuurdatum of betaling door de burgemeester of wethouder ingediend bij de gemeentesecretaris.

4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan burgemeester of wethouder binnen [**termijn**] na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 5. Titel en inwerkingtreding

1. Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder [**naam gemeente]** en treedt in werking met ingang van **[de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze regeling wordt geplaatst**].

2. De regeling rechtspositie burgemeester en wethouder [**naam gemeente en eventueel jaartal**] wordt ingetrokken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],

De burgemeester,

De secretaris,

Toelichting Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

***Let op**: Deze toelichting hoort bij de (mogelijke) keuzes die in de modelverordening zijn gemaakt. Als een individuele gemeente andere keuzes maakt, past deze toelichting misschien niet precies. Wel kan deze toelichting worden gebruikt als basis een door de gemeente zelf geschreven toelichting. Lees deze modelverordening samen met de hierbij behorende ledenbrief voor een volledig beeld.*

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle belangrijke onderwerpen over de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers opgeschreven. In de Gemeentewet staat dat de precieze afspraken over de rechten en plichten en de financiële afspraken van raads- en commissieleden moet worden opgeschreven bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Die precieze uitwerking staat in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de regels over (onkosten)vergoedingen verder opgeschreven.

Dynamische regels

Tijdens deze herzieningsronde is de verordening op enkele punten dynamisch gemaakt. In bepaalde artikelen zie je tussen blokhaken het woord ‘percentage’ in plaats van bedrag. Als de gemeente het maximale bedrag uit het Rechtspositiebesluit hanteert, kan hier dus 100% worden ingevuld. Als het bedrag wordt geïndexeerd, hoeft de verordening niet te worden aangepast. Uiteraard is het niet verplicht dit over te nemen. Indien uw gemeente liever bedragen opneemt in de verordening, attenderen wij u op de aanpassing daarvan bij indexatie van bedragen.

Hoofdlijnen gemeentelijke verordening

In deze verordening staan alleen regels over de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies in het geval zij niet al hiertoe worden verplicht door hogere wet- en regelgeving. Dit volgt uit de Gemeentewet het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018) over, de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er opnieuw een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De reden hiervan is het voorkomen van politieke discussies over voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om door middel van een verordening af te wijken. Het ministerie van BZK publiceert jaarlijks circulaires waarin artikelen uit het Rechtspositiebesluit en de onderliggende Regeling wijzigen. Deze wijzigingen kunnen van invloed zijn op de gemeentelijke verordening.

Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang. In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat ’buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend’, de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en

tegemoetkomingen ten laste van de gemeente ontvangen. Deze verordening vormt een (verdere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raads- en commissieleden zijn niet in dienst van de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden kiezen voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en de gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan moeten de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten worden gezien en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten opgeven in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst door te geven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden persoonlijk worden gekozen, worden zij niet gezien als (fiscaal) ondernemer. Daarom hoeft er geen VAR-verklaring of/Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) geldt niet voor raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

[*Artikel 1. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden*

Raadsleden krijgen een vaste vergoeding. Hoeveel dat is, hangt af van het aantal inwoners van de gemeente (de inwonersklasse). Vanaf de dag van beëdiging hebben de raadsleden recht op de vergoedingen die bij hun functie horen. Wat betreft de vergoeding voor de werkzaamheden is dit geregeld in artikel 3.1.1, eerste lid van het Rechtspositiebesluit. De gemeenteraad kan op basis van het zesde lid van artikel 3.1.1 bij verordening bepalen dat een deel van de vergoeding wordt uitbetaald als presentiegeld. Dit kan maximaal 20% van de vergoeding zijn. In een dergelijke verordening mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de raadsleden: een presentievergoeding geldt dan voor alle raadsleden. Deze bepaling kan bijvoorbeeld worden gebruikt bij spookleden. Spookleden zijn volksvertegenwoordigers die wel zijn gekozen, maar die niet of nauwelijks aanwezig zijn bij de vergaderingen of activiteiten van de desbetreffende gemeenteraad.

Het raadslid kan de vergoeding niet weigeren en de gemeente is verplicht de raadsvergoeding over te maken naar de bankrekening van het raadslid. Het raadslid mag zelf ervoor kiezen om (een deel) van de raadsvergoeding aan de eigen politieke partij te geven, maar dit is niet verplicht. Het is ook niet toegestaan om af te spreken dat de vergoeding direct naar de partij gaat (bijvoorbeeld met een akte van cessie). De reden hiervoor is dat het raadslid een onafhankelijke positie heeft en niet financieel afhankelijk mag zijn van de politieke partij.]

Artikel 2. Toelage raadslid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie]

Dit artikel gaat over de toelagen (extra vergoedingen) voor de raadsleden die lid zijn van zogenaamde ‘zware commissies’. Dit geldt voor de vertrouwenscommissie en de onderzoekscommissie, zoals deze in de Gemeentewet zijn genoemd. Let op: de rekenkamerfunctie kan op basis van de Gemeentewet niet meer worden gecombineerd met het raadslidmaatschap. Zo'n bijzondere commissie, met deze financiële gevolgen, moet bij verordening worden vastgesteld. Daarbij moet worden aangegeven dat het lidmaatschap van deze commissies duidelijk extra werk (meerwerk) is naast het gewone lidmaatschap van de gemeenteraad. De hoogte van de toelage voor het werk in de eerdergenoemde zware commissies is anders voor de vertrouwenscommissie dan voor de onderzoekscommissie.

Voor de toelage van een lid van de vertrouwenscommissie geldt een vast bedrag per maand. Dit bedrag is belast en staat in artikel 3.1.2. van het Rechtspositiebesluit. Voor de toelage van een lid van een bijzondere commissie geldt het bedrag genoemd in artikel 3.1.4, eerste lid, per maand voor de periode dat de commissie actief is. Het bedrag wordt berekend in verhouding tot die periode. Zolang een commissie «slapend» is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage. Het gaat dus niet om hoe lang iemand lid is, maar om hoe lang de commissie echt aan het werk is.

Het derde lid gaat over de toelage van de vaste voorzitter. Dit volgt uit het nieuwe artikel 3.1.4a. van het Rechtspositiebesluit. Sommige gemeenten hadden behoefte aan zo’n bepaling. Hoe groot de gemeente is, maakt daarbij niet uit. De raad beoordeelt hoeveel werk en tijd het voorzitterschap kost. Op basis daarvan bepaalt de raad vervolgens of er een vergoeding nodig is en hoe hoog deze moet zijn.

[*Het vierde lid is voor voorzitters die elkaar afwisselen binnen één commissie. De raad kan met deze regel bepalen dat alle voorzitters een vast percentage van het maximale bedrag krijgen. Dit betekent niet dat het maximale bedrag uit artikel 3.1.4. moet worden verdeeld over de voorzitters. Als de raad bijvoorbeeld kiest voor het percentage 70% van het maximum, dan krijgen alle voorzitters 70% van het maximum.*]

[Artikel 3. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

De hoogte van de vergoeding voor leden van gemeentelijke commissies, die zijn ingesteld op basis van artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet is verplicht vastgesteld op een vast bedrag per inwonersklasse. Dit bedrag geldt voor elke vergadering van de commissie die het lid bijwoont. In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld als er bijzondere deskundigheid nodig is of als het werk in de commissie zwaarder is, kan een hoger bedrag per vergadering worden toegekend dan is bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het kan bijvoorbeeld gaan om een raadscommissie met een bijzondere opdracht, waardoor het werk voor één of meerdere commissieleden meer tijd of inzet kost. Omdat hiervoor een verordening nodig is, kan de gemeente zelf een algemene en politieke afweging maken.]

Artikel 4. Niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Voor raads- en commissieleden is duidelijk bepaald dat de kosten voor scholing die niet-partijpolitiek is, zoals deelname aan congressen en opleidingen, door de gemeente kunnen worden betaald.

Scholing die wel partijpolitiek is, wordt niet door de gemeente vergoed. Of scholing partijpolitiek is, hangt af van de inhoud van die scholing. Dat betekent dat wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij dit dus niet automatisch partijpolitieke scholing is.

Om scholingskosten vergoed te krijgen, moet duidelijk worden uitgelegd dat het gaat om scholing die nodig is voor het werk. Scholing is nodig voor het werk als het bedoeld is om vakkennis en vaardigheden te leren of bij te houden die je voor je functie nodig hebt. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als het helemaal of voor een deel het doel heeft om diegene op te leiden in de ideeën en standpunten van die partij.

De gemeente kan ook dit soort scholing zelf geven of regelen. De kosten daarvan worden ook door de gemeente betaald.

Uit paragraaf 3.1 van de circulaire Wijzigingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers voor gemeenten blijkt dat het college verantwoordelijk is voor de uitvoering aan de hand van de centrale kaders uit het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Er kan ook mandaat worden verleend aan een commissie van de gemeenteraad om te toetsen of scholingsverzoeken binnen het kader vallen.[1] Die commissie moet dan wel een formele commissie zijn in de zin van de Gemeentewet. In het geval van een informele commissie, kan de gemeente het beste de modelbepaling volgen waarin die commissie enkel als adviesgevend orgaan is benoemd. Het College en de Raad zijn niet bevoegd om uitzonderingen of beperkingen op te leggen aan individuele verzoeken op de centraal gestelde kaders. Als de aanvraag binnen de kaders valt, wordt het uitgevoerd.

Op grond van artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, tweede lid kan de gemeenteraad regels maken over de scholing van raadsleden. Deze regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele aanvragen om scholing worden opgenomen en ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat of hulpmiddel worden gebruikt bij de beoordeling van deze individuele scholingsaanvragen.

Het Rechtspositiebesluit is op twee onderdelen aangevuld. Ten eerste moeten de prijs en kwaliteit van de scholing in verhouding tot elkaar staan. Zo blijven de kosten redelijk. Daarnaast mogen de kosten niet al op een andere manier worden vergoed. Verder is in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, derde lid een koppeling gemaakt met artikel 3.1.7 en 3.2.9. De gemeente betaalt, als daar een goede reden voor is, de reis- en verblijfskosten die nodig zijn voor de scholing.

Artikel 5. Informatie- en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking.

Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij

[1] Toelichting bij artikel 3.3.3 van het Rechtspositiebesluit.

behorende (internet)abonnementen. Er mag slechts één computer verstrekt worden. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

De gemeente verstrekt informatie- en communicatievoorzieningen in bruikleen aan de politieke ambtsdrager, omdat dit noodzakelijk gereedschap is voor het vervullen van de politieke functie. Het fiscale noodzakelijkheidscriterium vereist dat dit digitale gereedschap bij aftreden of ontslag weer door de ambtsdrager wordt ingeleverd bij de gemeente. Hiervoor wordt een redelijk termijn (bijvoorbeeld een termijn tussen de 6 en 8 weken) afgesproken in de verordening. De gemeente draagt zorg voor het schonen van dit ICT-middel en het al dan niet beschikbaar stellen voor hergebruik Als hergebruik niet aan de orde is, kan de gemeente ambtsdragers de mogelijkheid bieden het ICT-middel over te nemen. Dit overnemen is dus geen recht van de ambtsdrager, maar het gevolg van een keuze van de gemeente. In dit geval is er bereidheid het ICT-middel af te stoten. Een circulaire vereist in dat geval dat de gemeente ervoor zorgt dat het ICT-middel door of namens de gemeente is geschoond met speciale software (conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)).[1] Verder dient de politieke ambtsdrager voor het overnemen van het ICT-middel op grond van de circulaire een vergoeding te betalen. Deze vergoeding dient gelijk te zijn aan de resterende waarde van het ICT-middel in het economisch verkeer.

Artikel 6. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.

Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Op de website van de VNG treft u advies over de vrije ruimte.

Artikel 7 Betaling vaste vergoedingen & artikel 8 Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun onkosten bij de griffier. Het vereiste om bewijsstukken te overleggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.[2]

Toelichting Modelregeling rechtspositie burgemeester en wethouder

***NB**: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in deze modelregeling gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelregeling in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van burgemeesters en wethouders alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

College verantwoordelijk voor uitvoering

Een belangrijke noot betreft de uitvoering van het Rechtspositiebesluit, de Rechtspositieregeling en deze regeling. Steeds vaker zijn onderwerpen als scholing, preventieve beveiligingsmaatregelen en andere vergoedingen van individuele politieke ambtsdragers onderwerp van gesprek. Het is niet de bedoeling individuele verzoeken te agenderen en te bespreken in raads- en collegevergaderingen. Als een verzoek voldoet aan deze regeling en de centraal gestelde kaders uit het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling, dan wordt het verzoek uitgevoerd. Het college is verantwoordelijk voor de toetsing aan de kaders en de uitvoering. Ook het college is dus niet bevoegd om uitzonderingen of beperkingen op te leggen bij individuele verzoeken. In paragraaf 3.1 van de circulaire Wijzigingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers voor gemeenten wordt hier uitgebreid bij stilgestaan.

Dynamische regels

Tijdens deze herzieningsronde is de regeling op enkele punten dynamisch gemaakt. In bepaalde artikelen zie je tussen blokhaken het woord ‘percentage’ in plaats van bedrag. Als de gemeente het maximale bedrag uit het Rechtspositiebesluit hanteert, kan hier dus 100% worden ingevuld. Als het bedrag wordt geïndexeerd, hoeft de regeling niet te worden aangepast. Uiteraard is het niet verplicht dit over te nemen. Indien uw gemeente liever bedragen opneemt in de regeling, attenderen wij u op de aanpassing daarvan bij indexatie van bedragen.

Hoofdlijnen gemeentelijke regeling

In deze regeling zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van burgemeesters en wethouders zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018) betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal van wettelijke regelingen af te wijken. Wel kunnen er nadere regels gesteld worden. Indien een gemeente besluit om nadere regels te stellen, zijn een aantal regels van belang. Het ministerie van BZK publiceert jaarlijks circulaires waarin artikelen uit het Rechtspositiebesluit en de onderliggende Regeling wijzigen. Deze wijzigingen kunnen van invloed zijn op de gemeentelijke regeling.

In artikel 44 en 66 Gemeentewet is bepaald dat ‘buiten hetgeen bij of krachtens de wet is toegekend’, de burgemeester en wethouders als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente ontvangen.

Deze regeling is een (nadere) uitwerking van de gestelde regels van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen voor de burgemeesters en wethouders.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Burgemeesters en wethouders zijn niet in dienstbetrekking bij de gemeente, maar wel benoemd. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat burgemeesters en wethouders wél ambtenaar in formele zin zijn, worden zij fiscaal behandeld als ware zij actief in dienstbetrekking door de Wet op de loonbelasting 1964. Er wordt daarom op de bezoldiging van burgemeesters en wethouders ook loonheffingen ingehouden.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is van toepassing op wethouders en burgemeesters. De burgemeester volgt de pensioenaanspraken van de ABP-Pensioenregeling.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing

Voor burgemeesters en wethouders is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is.

Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.

Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, tweede lid kan het college nadere regels stellen voor de eigen scholing. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen.

Het beoordelen of fiatteren van scholingsaanvragen is de verantwoordelijkheid van het college. De gemeentesecretaris kan worden gemandateerd hiervoor.

Het Rechtspositiebesluit is op twee onderdelen aangevuld. Ten eerste is prijs-kwaliteitverhouding van de scholing als voorwaarde toegevoegd om de kosten redelijk te houden. Daarnaast moeten de kosten niet al uit anderen hoofde worden vergoed. Verder is in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, derde lid een koppeling gemaakt met artikel 3.1.7 onderscheidenlijk 3.2.9 om, als daar redelijkerwijs aanleiding voor is, reis- en verblijfkosten in het kader van de scholing te vergoeden ten laste van de gemeente.

Artikel 2. Informatie en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking op grond van een bruikleenovereenkomst. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Een computer is een desktop, een tabletcomputer of een laptop. Er mag slechts één computer verstrekt worden.

De gemeente verstrekt informatie- en communicatievoorzieningen in bruikleen aan de politieke ambtsdrager, omdat dit noodzakelijk gereedschap is voor het vervullen van de politieke functie. Het fiscale noodzakelijkheidscriterium vereist dat dit digitale gereedschap bij aftreden of ontslag weer door de ambtsdrager wordt ingeleverd bij de gemeente. Hiervoor wordt een redelijk termijn (bijvoorbeeld een termijn tussen de 6 en 8 weken) afgesproken. De gemeente draagt zorg voor het schonen van dit ICT-middel en het al dan niet beschikbaar stellen voor hergebruik. Als hergebruik niet aan de orde is, kan de gemeente ambtsdragers de mogelijkheid bieden het ICT-middel over te nemen. Dit overnemen is dus geen recht van de ambtsdrager, maar het gevolg van een keuze van de gemeente. In dit geval is er bereidheid het ICT-middel af te stoten. Een circulaire vereist in dat geval dat de gemeente ervoor zorgt dat het ICT-middel door of namens de gemeente is geschoond met speciale software (conform Baseline

Informatiebeveiliging Overheid (BIO)).[1] Verder dient de politieke ambtsdrager voor het overnemen van het ICT-middel op grond van de circulaire een vergoeding te betalen. Deze vergoeding dient gelijk te zijn aan de resterende waarde van het ICT-middel in het economisch verkeer.

Artikel 3. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en in deze regeling aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan een burgemeester of wethouder kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de bestuurder loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.

Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Op de website van de VNG treft u advies over de vrije ruimte.

Artikel 4. Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen op welk moment vergoedingen en onkosten betaald worden aan burgemeesters en wethouders.

Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kan dit artikel uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee burgemeester en wethouders gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Burgemeester en de wethouders declareren hun onkosten bij de gemeentesecretaris en dienen daarbij bewijsstukken te verstrekken. Het vereiste om bewijsstukken te verstrekken geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.[2]

---

[1] Circulaire “overname ICT na ambtstermijn decentrale politieke ambtsdragers” 2022-0000173050, 29 maart 2022.
[2] Circulaire Introductie bij gemeenten van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (*Stcrt.* 7 december 2018, 68918) p.8.

Hart voor Brabant

Aan de raden en de colleges van de gemeenten
die deelnemen in de gemeenschappelijke
regeling GGD Hart voor Brabant

Kenmerk:	DSuit/45308	Datum:	10 december 2025
Onderwerp:	Kaderbrief 2027 GGD Hart voor Brabant		

Geachte raad, geacht college,

Hierbij bieden wij u de Kaderbrief GGD Hart voor Brabant 2027 aan. We vragen u hierop uw zienswijze te geven. Het algemeen bestuur van de GGD stelt deze kaderbrief vast in zijn vergadering van 25 maart 2026, waarna zij de basis vormt voor de GGD-begroting 2027.

Kaderbrief 2027

De kaderbrief is een uitwerking van de tweede fase van onze toekomstvisie 'Wij maken *samen* gezond gewoon'. De eerste fase was uitgewerkt in het beleidsplan 2024-2027 dat we eind 2026 afronden. We bouwen voort op de ingezette ontwikkelingen en leggen focus op actuele uitdagingen. Het jaar 2027 is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode 2027-2030. Daarmee loopt deze weer synchroon met de bestuursperiode van de GGD. Het beleidsplan 2027-2030 leggen we in april 2026, tegelijk met de ontwerpbegroting 2027, aan u voor. Om de kaderbrief 2027 goed te kunnen duiden, nemen we u hier al kort mee in de (verwachte) inhoudelijke richting van het beleidsplan.

Beleidsplan 2027-2030

In een tijd waarin maatschappelijke uitdagingen zich opstapelen en de zorg in transitie is, kiezen wij voor samenwerking, vernieuwing en versterking van preventie. Publieke gezondheid is mensenwerk, de uitdagingen zijn groot en deze kunnen we alleen samen aanpakken. *Wij* zijn de inwoners, gemeenten, GGD'en en netwerkpartners. *Sámen* kunnen we op urgente thema's een stap vooruitzetten voor de gezondheid van onze inwoners. Het beleidsplan beschrijft vooral de ontwikkelthema's en is daarmee aanvullend op de reguliere (wettelijke) taken van de GGD die zijn opgenomen in het basispakket.

De drie thema's die we in 2027-2030 *samen* aanpakken zijn:

1. **Kansrijk opgroeien |** Samen bundelen we de krachten zodat ieder kind de mogelijkheid krijgt om gezond en veilig op te groeien. Door vroeg te investeren in een stabiele, stimulerende omgeving verkleinen we gezondheidsverschillen en leggen de basis voor gezond oud(er) worden. Gelijke kansen op gezondheid beginnen bij een goede (seksuele) gezondheid, gezond en voorbereid zwanger worden, de ontwikkeling in de buik en de eerste jaren van het opgroeien.

GGD Hart voor Brabant
Postbus 3024
5003 DA Tilburg
088 368 7000

www.ggdhvb.nl
contact@ggdhvb.nl

2. **Gezonde leefomgeving |** Gezond leven, gezond gedrag en mentaal welbevinden start met een omgeving die daarop is ingericht. Juist in wijken waar gezondheidsuitdagingen groot zijn kan de leefomgeving het verschil maken: door hinder te verminderen, sociale verbinding te faciliteren en rustplekken te creëren.
3. **Mentale veerkracht |** Veerkracht is het vermogen om met tegenslagen om te gaan, stress te reguleren en weer op te krabbelen na moeilijke momenten. We richten ons niet alleen op het individu maar juist op collectieve veerkracht. Samen ondersteunen we jongeren om weerbaar te zijn in een wereld vol prikkels en verwachtingen. Veerkracht helpt ouderen bij het omgaan met verlies, eenzaamheid en of gezondheidsuitdagingen. Veerkracht bevordert zelfredzaamheid en samenredzaamheid, verkleint de kans op psychische klachten en maakt het makkelijker om hulp te zoeken wanneer dat nodig is. Zo draagt mentale veerkracht bij aan een samenleving waarin gezondheid een gedeelde kracht is.

De GGD als sterke uitvoerder én belangrijkste kennispartner

Bij samenwerking weet je graag wat je aan elkaar hebt. De GGD neemt in de samenwerking de rol van sterke uitvoerder en belangrijke kennispartner op zich. Als sterke uitvoerder zijn we geworteld in de haarvaten van de samenleving. Onze professionals hebben een brede expertise en zijn nabij. We verbinden beleid met praktijk. Complexe vraagstukken vertalen we naar concrete adviezen. De kracht ligt in samenwerking. Onze GGD'ers werken in gemeenten, met partners en inwoners aan structurele oplossingen die gezondheid duurzaam versterken.

Als kennispartner werken we samen in regionale kennisstructuren. We bundelen de kracht van onderzoek en data om kennis samen te brengen. We verrijken dit met ervaringskennis van inwoners en adviseren actief en gedurfd bij ontwikkelingen in onze regio die gezondheid versterken, of beperken. Dat doen we datagestuurd. We benutten data om kansen te signaleren en ons werk te onderbouwen. Inzichten uit andere regio's vertalen we naar onze regio. We dragen continu bij aan het verspreiden van nieuwe inzichten en het implementeren daarvan.

Hiervoor hebben een krachtige organisatie nodig, die financieel gezond is en een aantrekkelijk werkgever is. Onze professionals vormen het hart van de publieke gezondheid. We zijn een goede werkgever, waar mensen graag willen werken, die goed gefaciliteerd worden om hun werk te doen en waarbij zij zich continu kunnen ontwikkelen. Dan kunnen zij samen met partners het verschil maken voor onze inwoners.

Compact en aanvullend

Het beleidsplan is een compact document dat hoofdlijnen vastlegt. In de kaderbrief 2027 beschrijven we de resultaten die we in 2027 willen bereiken. Die werken we uit in een beleidsbegroting 2027, waarin we de stappen beschrijven die we samen met inwoners, gemeenten en het netwerk willen zetten om de resultaten te behalen. In de jaarstukken blikken we terug. Welke resultaten zijn behaald en welke vragen meer of andere aandacht?

Proces

Wij ontvangen graag uw zienswijze op onze kaderbrief. Reacties die vóór 11 maart 2026 bij ons bekend zijn, kunnen wij nog verwerken in de stukken voorafgaand aan de vergadering aan het algemeen bestuur. Reacties die we later ontvangen, nemen we mee in de vergadering van het algemeen bestuur. De reacties worden, indien mogelijk, ook meegenomen in de uitwerking in de beleidsbegroting 2027.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,
namens deze,

Thérèse Claassen

Hart voor Brabant

Wij maken samen gezond gewoon

Kaderbrief 2027

Voor u ligt de kaderbrief van GGD Hart voor Brabant. In deze kaderbrief vertalen we het eerste jaar van onze beleidsperiode 2027-2030 naar de voornemens voor 2027. We benoemen kort en kernachtig onze ambities voor 2027, gekoppeld aan de vier pijlers van de toekomstvisie 'Wij maken *samen* gezond gewoon'. Dit vertalen we in de gevolgen voor de organisatie en financiën, waarbij we met gemeenten afspraken maken over het benutten van de AZWA-middelen. De kaderbrief is daarmee aanvullend op de wettelijke taken die we regulier uitvoeren volgens de afspraken met gemeenten. In 2027 verwachten we met de implementatie van het besluit over de intensivering van de samenwerking met West-Brabant (Samen Sterker) te starten. We verwachten dat er in 2026 nieuwe afspraken worden gemaakt over het vernieuwen van publieke gezondheid (opvolger traject innovatieve projecten) en dat we in 2027 starten met de uitvoering hiervan.
Het algemeen bestuur stelt begin eind maart deze kaderbrief vast. De kaderbrief wordt verder uitgewerkt in de (ontwerp)begroting 2027, die vanaf begin april voor een zienswijze bij de raden voorligt. Het algemeen bestuur stelt de begroting begin juli 2026 vast.

Drie thema's centraal

In ons concept meerjarenbeleid stellen we in de komende beleidsperiode 2027– 2030 drie thema's centraal:
1. Kansrijk opgroeien: ieder kind – ongeacht afkomst, achtergrond of woonplek – krijgt de mogelijkheid om gezond en veilig op te groeien. Juist in de zwangerschap en de eerste levensjaren wordt de basis gelegd voor latere gezondheid. Door vroeg te investeren in een stabiele, stimulerende omgeving en ondersteuning van ouders, verkleinen we gezondheidsverschillen en voorkomen we problemen op latere leeftijd. Gelijke kansen op gezondheid beginnen bij een goede (seksuele) gezondheid, gezond en voorbereid zwanger worden, de ontwikkeling in de buik, waar je wieg staat en de eerste jaren van het opgroeien.
2. Gezonde leefomgeving: gezond leven, gezond gedrag en mentaal welbevinden starten met een omgeving die daarop is ingericht. Schone lucht, voldoende groen en een inrichting die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, maken gezonde keuzes vanzelfsprekend. In wijken waar gezondheidsproblemen zich opstapelen, kan de leefomgeving het verschil maken: door hinder te verminderen, sociale verbinding te faciliteren en rustplekken te creëren, ontstaat een omgeving waarin mensen gezonder en prettiger kunnen wonen, werken en leven. In een latere fase (2027) beschrijven we de concrete stappen die we daarvoor richting gemeenten en partners zetten.
3. Mentale veerkracht: veerkracht is het vermogen om met tegenslagen om te gaan, stress te reguleren en weer op te krabbelen na moeilijke momenten. Door hierop in te zetten – van jong tot oud – versterken we het fundament voor een gezond leven. Niet alleen voor het individu, maar juist ook door slimme aanpassingen in de omgeving van mensen. Door de collectieve veerkracht te versterken helpen

we bijvoorbeeld jongeren om zich staande te houden in een wereld vol prikkels en verwachtingen. Het ondersteunt ouderen bij het omgaan met verlies, eenzaamheid of gezondheidsproblemen. Het bevordert zelfredzaamheid, verkleint de kans op psychische klachten en maakt het makkelijker om hulp te zoeken wanneer dat nodig is. Zo draagt mentale veerkracht bij aan een samenleving waarin gezondheid niet alleen een individueel streven is, maar een gedeelde kracht.

1.Ambities 2027

Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

Preventie is dé sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zetten we daar vol op in, vanuit het principe van positieve gezondheid. Maar natuurlijk blijven we ook klaar staan om mensen te helpen als dat nodig is.

In 2030 ervaren inwoners in Brabant dat de gezonde keuze de makkelijkste is. We zetten in op de beweging van achteraf oplossen naar voorkomen vooraf. We verwachten in 2027 ontwikkelingen als gevolg van landelijke besluitvorming die ons werk binnen deze pijler gaan beïnvloeden. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkelingen als pandemische paraatheid, versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en de mogelijke verschuiving van de ASG-regeling naar het gemeentefonds. Het belangrijkste dat wij als GGD hierin doen, is deze ontwikkelingen goed monitoren, ons voorbereiden op de verschillende uitkomsten en ons hard te maken voor de gezondheid van onze inwoners.

In 2027 bereiken we de volgende resultaten per thema:

Kansrijk opgroeien:

1. Vanuit het programma Generatie Gezond Brabant realiseren we in 2027 dat een kwart van de contactmomenten is geharmoniseerd. Dat betekent dat er een gezamenlijk basisaanbod jeugdgezondheid (–9 maanden tot 18 jaar) wordt uitgevoerd door de drie Brabantse GGD'en. Zo geven we uitvoering aan de visie op jeugdgezondheid, waarin elke Brabander kan rekenen op goede jeugdgezondheidszorg.
2. De GGD heeft afspraken met partners gemaakt, zodat de aanwezige Stevige Lokale Teams kinderen in kwetsbare situaties (nog) beter signaleren en zorgen voor een warme toeleiding naar beschikbare interventies, als prenatale huisbezoeken, Stevig Ouderschap & Voorzorg en Opvoedingsondersteuning. Zo kan het netwerk samen deze kinderen zo snel mogelijk ondersteunen, uiterlijk binnen vier maanden.
3. In alle gemeenten is de samenwerking tussen jeugdgezondheid, onderwijs en jeugdhulp in kaart gebracht en wordt jaarlijks geëvalueerd op trends en verbetering in de structurele samenwerking.

Gezonde leefomgeving:

Een gezonde leefomgeving stimuleert gezond gedrag en daarmee is het een belangrijk thema in de verschuiving van zorg naar gezondheid.

4. In nog niet alle ruimtelijke plannen wordt gezondheid structureel meegenomen bij de beoordeling. Daarvoor verdiepen we in 2027 de oorzaken en bepalen we met partners de vervolgstappen om ruimtelijke plannen van gemeenten in de toekomst voorzien van een GGD-advies over de effecten op gezondheid (risico's en kansen).
5. Als kennispartner verstevigen we de kennis over luchtkwaliteit, geluid en hitte. In 2027 herijken de data waarmee we over deze thema's structureel informeren.

Mentale veerkracht:

6. Er is lokaal of regionaal een netwerk suïcidepreventie waarin de gemeenten concrete afspraken hebben gemaakt over de aansluiting en rol van de GGD.
7. Scholen vormen een essentiële schakel om grote groepen jongeren te bereiken om mentale gezondheid te verstevigen. Daarvoor gebruiken we effectieve programma's. In 2027 benut tenminste de helft van de middelbare scholen in de regio minimaal één aanpak voor mentale gezondheid (of is gestart met implementatie), in lijn met de Gezonde School aanpak.
8. Om als stevige kennispartner te weten of de interventies succesvol zijn meten we op systematische wijze stress en veerkracht bij jongeren, jongvolwassenen en mensen van middelbare leeftijd. Dit gebeurt nu nog gevarieerd. Daarom maken we in 2027 op systematische wijze gebruik van bestaande screeningsinstrumenten.

Zelf, maar niet alleen

Niets is zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Maar niemand hoeft het alleen te doen. Wie onze kennis wil gebruiken, weet ons te vinden.

In 2030 voeren inwoners zelf regie over hun gezondheid. Zij kiezen bewust voor digitale ondersteuning. Hulp vragen is normaal. Wat nu nog bijzonder is, is in 2030 normaal.

In 2027 bereiken we, de volgende resultaten per thema:

Kansrijk opgroeien:

1. Bij het zelf regie voeren op gezond zwanger is bewustzijn van een kinderwens de eerste stap. In 2027 is 30% van de jongere inwoners in de vruchtbare periode bekend met het belang van de vraag 'wil ik binnen een jaar zwanger worden?'.
2. Digitale middelen zijn een belangrijk hulpmiddel voor ouders en verzorgers om bewust gezonde keuzes te maken in de opvoeding. In 2027 zien we dat ouders/verzorgers vaker gebruik maken van digitale middelen die de GGD samen met partners aanbiedt voor het vinden van betrouwbare informatie over kansrijk opgroeien, opvoedondersteuning en passende professionele hulp. Dat resulteert in een meetbare toename van 20% gebruik van digitale middelen ten opzichte van 2026.

Gezonde leefomgeving:

3. Partners in de gezonde leefomgeving kunnen zelf ook veel doen om gezondheid nog beter te borgen in de gezonde leefomgeving. Op basis van de verdieping uit hoofdstuk 1.1 bepalen we concrete stappen die gemeenten, omgevingsdiensten en inwoners zelf kunnen zetten om hieraan bij te dragen.

Mentale veerkracht:

4. In de eerste gemeenten die gestart zijn met de basisinfrastructuur volgens het AZWA, zijn we in de netwerken een pilot gestart om de preventieve activiteiten gericht op het versterken van de mentale veerkracht van (jonge) inwoners te borgen. Zodat losse initiatieven gekoppeld zijn aan de AZWA-beweging en daarmee versterkt worden.

Iedereen verschillend, allemaal gelijk

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en oud worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. Wij maken ons sterk voor iedereen in kwetsbare situaties.

In 2030 is er ruimte voor inwoners die extra aandacht nodig hebben om gezond gewoon te maken. Zij ervaren een netwerk dat hen helpt met passend aanbod waarin zij actief meedenken.

In 2027 bereiken we, per thema, de volgende resultaten:

Kansrijk opgroeien:

1. Kinderen in gezinnen in kwetsbare situaties krijgen ondersteuning die zij nodig hebben. Dit varieert van normaliseren van gedrag en uitdagingen, tot laagdrempelige ondersteuning of noodzakelijke zorg. Partners en de GGD werken hierin nauw samen. Vanaf 2027 zijn er langjarige afspraken om dit goed te borgen.

Gezonde leefomgeving:

2. In ten minste 15 wijken die achterblijven qua gezondheid hebben we met inwoners en partners concrete maatregelen afgesproken om een gezonde leefomgeving te creëren, o.a. op het vlak van woonomgeving, mobiliteit en gebouwen. Denk hierbij een rookvrije omgeving, nadruk op gezonde mobiliteit en een prettig binnenklimaat.

Mentale veerkracht:

3. Het is belangrijk dat interventies om mentale veerkracht te versterken goed aansluiten op de leefwereld van jongeren en ouderen. In 2027 creëren we met inwoners, vanuit groepen in kwetsbare situaties, eerste interventies. We bouwen voort op bewezen methodieken zoals spiegelgesprekken, design thinking en werken samen in het netwerk met experts.
4. Samen met gemeenten creëren we een goed afwegingskader voor de inzet van bewezen effectieve programma's. We sluiten aan op de landelijke ontwikkeling van het investeringsmodel voor preventie, maar wachten hier niet op. Daarnaast maken we samen met gemeenten afspraken over hoe we deze programma's vanaf 2028 kunnen implementeren.

Overal om ons heen, binnen en buiten

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht. We zetten gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

In 2030 ervaren inwoners dat gezondheid is meegewogen in besluiten over de fysieke leefomgeving. Zij worden actief betrokken en benutten betrouwbare informatie. Dat gaat over nieuwe woonwijken, maar ook over bestaande situaties met bekende gezondheidsrisico's. Inwoners en partners zijn actief met elkaar in gesprek over het verkleinen van risico's en het vergroten van de kansen. Ook in de digitale omgeving.

In 2027 bereiken we de volgende resultaten per thema:

Kansrijk opgroeien:

1. We integreren het onderwerp omgevingsbewustzijn en leefomgeving in de jeugdgezondheidszorg.

Gezonde leefomgeving:

2. Met gemeenten is er een eerste pilot gerealiseerd in 4 wijken met aantoonbare gezondheidsrisico's om deze risico's te verlagen en om gezondheidskansen te vergroten.

Mentale veerkracht:

3. Met minimaal een derde van de gemeenten maken we afspraken over hoe de gezonde leefomgeving lokaal zo kan worden ingericht dat het de mentale veerkracht van inwoners versterkt. Denk aan een omgeving die uitnodigt tot wandelen in de natuur, ontmoeting tussen inwoners stimuleert en (sociale) veiligheid biedt.

2. De aantrekkelijke werkgever

Om onze ambities en maatschappelijke opdracht waar te maken zijn betrokken, deskundige en wendbare professionals essentieel. Aantrekkelijk werkgeverschap vraagt om een actieve aanpak om collega's aan te trekken, zich te laten ontwikkelen en te behouden. We begeleiden collega's goed bij de veranderende maatschappij en dienstverlening. De organisatie moet zich continu ontwikkelen om modern te blijven binnen gezonde financiële kaders. Onze doelen zijn ambitieus, omdat 'goed' niet langer 'goed genoeg' is.

In 2027 zetten we essentiële stappen om de volgende resultaten te bereiken:

a) We organiseren structureel medewerkersbelevingsonderzoek (MBO) waarin we actief vragen naar werk-privé balans en in welke mate collega's met plezier en trots bij de GGD'en werken. In 2027 zien we een stijging van de tevredenheid ten opzichte van het onderzoek in 2025.
b) Er is een participatieve samenwerking met de verschillende medezeggenschapsorganen.
c) Iedere medewerker heeft toegang tot het leermanagementsysteem met diverse vormen van deskundigheidsbevordering.
d) Met alle vertrekkende collega's is een exitgesprek gevoerd. In dit gesprek wordt expliciet gevraagd naar ambassadeurschap: zou je de GGD aanbevelen als werkgever? We streven naar een score van 80% of hoger.
e) Er is een plan van aanpak opgesteld voor reductie van reisbewegingen en reductie van afvalstromen binnen de organisatie.
f) We zijn en blijven financieel gezond. Er is een opzet gemaakt voor de meerjarenbegroting passend bij het beleidsplan 2027-2030 en is er sprake van een structureel sluitende exploitatie.

3. Financiën en ontwikkelingen

3.1 Ontwikkelingen

Transitie naar een toekomstbestendige GGD

De zorg is in transitie en de GGD verandert mee. Om de toekomstige uitdagingen - zowel inhoudelijk, personeel als financieel - het hoofd te bieden en toekomstbestendig te zijn, is de GGD in 2024 een transitie ingegaan. Wij verwachten dat in het voorjaar van 2027 deze transitie wordt afgerond met moderne dienstverlening, nabij waar nodig en financieel gezond. Om zo de ambities uit de toekomstvisie te kunnen realiseren: *samen gezond gewoon maken* voor onze inwoners. Dit doen we samen met onze gemeenten. Met het oog op de financiële uitdagingen bij gemeenten en de bezuinigingen vanuit het Rijk zijn wij kritisch op onze uitgaven en zijn we terughoudend met structurele kostenverhogingen. Met de transitie realiseren we een structurele besparing van 3% op de totale GGD-begroting (of: 5% op personele lasten). Zie ook bijlage 4 Toekomstbestendige GGD.

Landelijk beleid

We verwachten in 2027 ontwikkelingen als gevolg van landelijke besluitvorming die ons werk gaan beïnvloeden en daarmee ook onze financiën. Dit kan zijn in de vorm van aanpassing van:

- *Wijze van financieren*: zoals bijvoorbeeld het verschuiven van de middelen via de Aanvullende regeling Seksuele gezondheid (ASG) naar het gemeentefonds.
- *Verandering van taken*: zoals het toezicht op de voorschoolse educatie, waar nog geen landelijke afspraken zijn gemaakt over de mogelijke verschuiving van deze taak naar uitvoering door de GGD'en.
- *Vormgeving van taken*: zoals de doorontwikkeling van de landelijke organisatie infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.

Zodra er meer duidelijk is informeren wij het bestuur en de raden als dit hun budgetrecht raakt.

3.2 Indicatie gemeentelijke bijdrage 2027

Opbouw Gemeentelijke bijdrage basispakket 2027

Indicator	Bedrag in euro's
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026, per inwoner	**46,01**
Indexering 2027 en reiskostenregeling medewerkers GGD	1,92
Wet op de lijkbezorging	0,18
Toevoegingen gemeentefonds: maternale griep en rotavaccinatie (RVP)	PM
Overheveling specifieke GGD SPUK-regelingen naar gemeenten	PM
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2027, per inwoner	**48,11**

Indexering 2027 en reiskostenregeling medewerkers GGD

De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. Daarom is er een consistente index voor de gemeentelijke bijdrage, met objectieve maatstaven en vrij van beleidsmatige keuzes. Hierbij volgen we de afspraken in onze gemeenschappelijke regeling: het systeem van de gemeente Tilburg. Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de

reële stijging van lonen en prijzen.
De voorlopige cijfers geven een index voor 2027 van 2,99% (zie bijlage 3). De definitieve cijfers verwerken we in april in de begroting: de index kan dan hoger of lager zijn, bijvoorbeeld door de onzekere economie.

In de CAO gemeenten 2025-2027 is opgenomen dat er per 2026 een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer moet worden afgesproken (artikel 3.22 lid 1 CAO). Op dit moment kent de GGD geen reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer naar de vaste werklocatie, wel het recht op vergoeding van dienstreizen. Om een aantrekkelijk werkgever te blijven heeft de GGD een nieuwe reiskostenregeling opgesteld met daarin ook een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer, deze regeling ligt voor bij het Lokaal Overleg. De structurele meerkosten van deze nieuwe regeling bedragen € 600.000. De gemeentelijke bijdrage basispakket stijgt door de indexering en de reiskostenregeling in totaal met € 1,92 per inwoner.

Wet op de lijkbezorging

Per 1 januari 2026 is een aanpassing in de wet op de lijkbezorging voorzien. Deze heeft gevolgen voor de activiteiten van de GGD. In de wet wordt namelijk een procedure toegevoegd waarbij in alle gevallen van overlijden van kinderen direct de gemeentelijke lijkschouwer ingeschakeld dient te worden. Ten behoeve van de financiering van de beoogde wettelijke uitbreiding van de taken van de gemeentelijke lijkschouwer (lees: de GGD) is voor de periode 2026-2031 jaarlijks € 3,2 miljoen naar de algemene uitkering van het gemeentefonds overgeheveld (zie septembercirculaire 2024 gemeentefonds). Voor de gemeenten in ons werkgebied gaat het opgeteld om circa € 200.000, omgerekend naar een bijdrage per inwoner is dat circa 0,18 eurocent.
Gezien de druk op de financiën van gemeenten en de oproep om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens, is bij het opstellen van de begroting 2026 besloten om geen aanspraak te maken op deze middelen. Vanaf 2027 maken we wel aanspraak maken op deze structurele middelen, door deze toe te voegen aan de gemeentelijke bijdrage per inwoner. Gemeenten worden voor deze toevoegingen gecompenseerd via het gemeentefonds.

Toevoegingen gemeentefonds: maternale griep en rotavaccinatie (RVP)

Met de wijziging van het Besluit publieke gezondheid worden drie vaccinaties officieel toegevoegd aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Het gaat om de vaccinatie van kinderen tegen rotavirus en tegen het respiratoir syncytieel virus (RSV) en van zwangere vrouwen tegen griep. Deze drie vaccinaties worden al uitgevoerd door de GGD en nu nog rechtstreeks bekostigd door het RIVM.
Er vindt een kostprijsonderzoek plaats om de financiering van maternale griep en rotavaccinatie per 2027 over te hevelen naar het gemeentefonds. Voor het RS-virus is beoogd om deze overheveling naar gemeenten te laten plaatsvinden met ingang van 1 januari 2028. Wij vertalen deze uitkering aan het gemeentefonds naar een bijdrage per inwoner.

Per 1 januari 2025 zijn op advies van de Gezondheidsraad verschillende wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Dit betekent dat sommige vaccinaties op een andere leeftijd aangeboden worden en dat er voor bepaalde leeftijdscohorten inhaalcampagnes nodig zijn. Deze veranderingen in het RVP-schema hebben daarmee ook gevolgen voor de taken van

gemeenten vanwege hun verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering van het RVP. Via de septembercirculaire 2025 is in het gemeentefonds voor de gemeenten in ons werkgebied opgeteld €140.000,- eenmalig toegevoegd aan de algemene uitkering voor de periode 2025 tot en met 2029. Omgerekend naar een bijdrage per inwoner is dat circa 0,13 eurocent. Dit bedrag is niet opgehaald bij de gemeente maar hiervoor is een bestemmingsreserve ingesteld vanuit de exploitatie 2025. Door geen aanspraak te maken op deze middelen houden wij nadrukkelijk oog voor de druk op de financiën van de gemeenten. In de begroting 2025 en 2026 was dit opgenomen als een PM-post van de gemeentelijke bijdrage basispakket onder het kopje 'aanpassingen contactschema RVP'. Deze post komt dus te vervallen.

Overheveling specifieke GGD SPUK-regelingen naar gemeenten

In het landelijk regeerakkoord van 2024 was opgenomen dat specifieke uitkeringen worden overgeheveld naar het gemeentefonds met toepassing van een budgetkorting van 10 procent. Als GGD maken wij gebruik van een aantal van dergelijke regelingen. Mochten deze uitkeringen in 2027 daadwerkelijk worden overgeheveld naar het gemeentefonds, dan vertalen we dit naar de gemeentelijke bijdrage in lijn met de wet gemeenschappelijke regelingen en vragen wij om een zienwijze van de raden. Gemeenten worden voor deze toevoegingen gecompenseerd via het gemeentefonds. Relevante SPUK-regelingen waarbij de GGD substantiële uitkeringen ontvangt, zijn de ASG- en Prep-regeling, Versterking Infectieziektenbestrijding en Pandemische Paraatheid (VIP) en Covid-19 vaccinatie.
De regeling voor de bekostiging van de algemene seksuele gezondheid wordt in 2027 opgenomen in de AZWA en daarmee wordt de eerder voorgenomen korting van 10% voor deze regeling gecompenseerd. Vanaf 2027 zal vanuit de AZWA € 5 miljoen worden bijgedragen en vanaf 2028 € 7 miljoen. De GGD heeft eerder toegelicht een stevig effect te vrezen op de dienstverlening van het team Seksuele Gezondheid van de eerder aangekondigde structurele bezuiniging van 10% op de SPUK. Dit wordt hiermee vanaf 2027 gelukkig voorkomen.
In 2026 wordt de korting van 10% echter wel toegepast, maar deze wordt deels ook weer verzacht door een eenmalige bijdrage vanuit VWS. Hierdoor bedraagt de landelijke korting niet € 5 maar € 2 miljoen en is het effect voor de begroting 2026 te overzien. Nog wel is onzeker of de financiering van de ASG-regeling in 2027 zoals nu rechtstreeks blijft verlopen vanuit het Rijk naar de GGD'en of dat deze via het gemeentefonds gaat lopen.

De GGD in één oogopslag 2026

Wij maken **samen** gezond gewoon

Gezondheid vanzelfsprekend maken. Dat is ons doel voor

1,1 miljoen inwoners

waarvan ruim 200.000 jeugdigen

We zetten daarbij extra in op de gezondheid van mensen in kwetsbare situaties. Zodat alle mensen gezonde kansen krijgen om alles uit hun leven te halen.

We richten ons hierbij op vier pijlers:

- Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
- Zelf, maar niet alleen
- Iedereen verschillend, allemaal gelijk
- Overal om ons heen, binnen en buiten

Over GGD Hart voor Brabant

19 gemeenten

48 consultatiebureaus

5 regionale vestigingen

850 medewerkers maken zich sterk voor de gezondheid van alle inwoners en spelen in op de lokale situatie.

Diensten

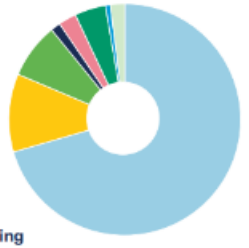

- Jeugdgezondheid
- Gezondheidsbescherming
- Gezondheidsbevordering en leefstijl
- Monitoren, signaleren en advies
- Publieke gezondheid bij rampen en crises
- Toezicht houden
- Openbare geestelijke gezondheidszorg
- Overige

Gemeentelijke bijdrage per inwoner

Stijging door:

- jaarlijkse indexering
- aanpassingen in het Rijksvaccinatieprogramma
  Betekent ook: stijging Gemeentefonds
- prenataal huisbezoek zwangeren in een kwetsbare situatie (vanaf juli 2022)
  Betekent ook: stijging Gemeentefonds

2024: stijging door actualisering basispakket

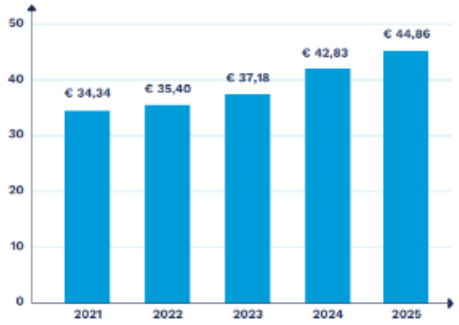

Investeren in publieke gezondheid

Inkomsten begroting 2025	€ 82,5 miljoen
Basispakket	€ 53,6 miljoen
Plustaken voor gemeenten	€ 11,5 miljoen
Plustaken voor anderen	€ 17,4 miljoen

Bijlage 2: indicatie gemeentelijke bijdrage 2027 GGD Hart voor Brabant

Gemeente	Aantal inwoners	Gemeentelijke bijdrage in € (indicatie)
Bernheze	32.775	1.576.805
Boekel	11.567	556.488
Boxtel	34.318	1.651.039
Dongen	27.620	1.328.798
Gilze en Rijen	28.374	1.365.073
Goirle	24.761	1.191.252
's-Hertogenbosch	161.804	7.784.390
Heusden	46.560	2.240.002
Hilvarenbeek	16.286	783.519
Land van Cuijk	93.407	4.493.811
Loon op Zand	24.200	1.164.262
Maashorst	59.992	2.886.215
Meierijstad	85.173	4.097.673
Oisterwijk	33.373	1.605.575
Oss	95.506	4.594.794
Sint-Michielsgestel	30.180	1.451.960
Tilburg	230.837	11.105.568
Vught	33.287	1.601.438
Waalwijk	51.472	2.476.318
Totaal	**1.121.492**	**53.954.980**

Toelichting:

Aantal inwoners: de voorlopige CBS-cijfers van 1 september 2025. De definitieve cijfers baseren we op de inwonersaantallen per 1 januari 2026: dat is dan de basis voor de begroting 2027.

Bijlage 3: indexering 2027 GGD Hart voor Brabant

Tabel 1: prijzen

Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**Totaal**
Begroting 2026	3,60%	2,70%	0,00%	
Kaderbrief 2027	4,10%	2,49%	2,53%	
Totaal	0,50%	-0,21%	2,53%	2,82%

Tabel 2: lonen

Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**Totaal**
Begroting 2026	3,22%	2,70%	0,00%	
Kaderbrief 2027	2,75%	3,70%	2,53%	
Totaal	-0,47%	1,00%	2,53%	3,06%

Tabel 3: totaal index gemeentelijke bijdrage 2027

Omschrijving	**2027**
Correctie prijsontwikkeling 2025 en 2026	0,29%
Correctie loonontwikkeling 2025 en 2026	0,53%
Gewogen correctie nominale ontwikkeling 2025/2026	0,46%
Gewogen correctie nominale ontwikkeling 2027	2,53%
Totaal index gemeentelijke bijdrage 2027	**2,99%**

Tabel 4: loon/prijsverhouding

Omschrijving	Begroting 2026 (x €1.000)	Procentueel aandeel	Procentueel aandeel afgerond
Lasten begroting 2026 (x € 1.000)	90.737		
Personele lasten	64.253	70,81%	71%
Materiële lasten	26.484	29,19%	29%

Toelichting

In maart 2026 actualiseren we de indexcijfers, op basis van de cijfers van de gemeente Tilburg. Dat leidt dan nog tot het aanpassen van de gemeentelijke bijdrage.

Bijlage 4: toekomstbestendige GGD

Toekomstbestendige GGD

Financieel fit en gezond

Wij maken samen gezond gewoon

GGD Hart voor Brabant

Toekomstbestendige GGD

GGD Hart voor Brabant beschermt, bevordert en bewaakt de publieke gezondheid van alle inwoners in de 19 gemeenten in ons werkgebied.

Dat doen we in een financieel uitdagende situatie: de loonkosten zijn gestegen en voor veel gemeenten is structurele verhoging van de inwonerbijdrage ongewenst. Ook moet GGD Hart voor Brabant in de toekomst rekening houden met personeelstekorten.

Transitieplan
GGD Hart voor Brabant heeft een transitieplan opgesteld om het hoofd te bieden aan deze uitdagingen. We laten onze dienstverlening aansluiten op nieuwe ontwikkelingen én hebben oog voor eisen en wensen vanuit de samenleving. Dat betekent dat we vooruitkijken, anticiperen en bestaande gewoonten kritisch onder de loep nemen.

Budget
Op 3 juli 2024 stemde het algemeen bestuur in met een eenmalige bijdrage aan het transitiebudget van € 3,5 miljoen op basis van dit transitieplan.

Besparingsopgaaf
GGD Hart voor Brabant geeft invulling aan een besparingsopgaaf van 3% van de begroting:

- de personele lasten stijgen structureel met € 2,2 miljoen door onderhoud aan het functieboek. Dat is 3% van de begroting.
- de dekking voor de gestegen kosten wordt gevonden in de eigen GGD begroting.

Wat dit vraagt

Besparen op overhead om te kunnen investeren in een toekomstbestendiger primair proces, waarbij onze inwoners centraal staan.

- Investeren in het primaire proces
- Van individueel naar collectief werken voor een sterke preventie
- Vernieuwen van het dienstverleningsconcept
- Risicogestuurd werken

- Dienstenpakket (basis- en plustaken) is leidend
- Besparen op overhead en bedrijfskosten
- Slimmer samenwerken met andere GGD'en

Structurele ombuigingen en eenmalig transitiebudget

GGD Hart voor Brabant realiseert de structurele ombuigingen op het moment dat de kosten van het onderhoud aan het functieboek zijn doorgestegen naar € 2,2 miljoen:

Het benodigde transitiebudget blijft binnen de beschikbare € 3,5 miljoen.

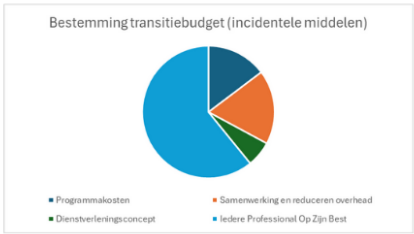

Voorbeeldproject: Iedere professional op z'n best (IPOZB)

Wat: Herschikken, differentiëren en uitbreiden van taken. Taken zo laag mogelijk in de organisatie beleggen.
Wie: Starten met de jeugdgezondheidszorg omdat daar de impact het grootst is.
Waarom: Binden en boeien van medewerkers van GGD Hart voor Brabant en voor iedereen toegankelijke publieke gezondheid.
Wat levert het op:

- Meer doorgroeikansen en minder afhankelijkheid van beschikbaarheid van schaarse professionals.
- Structureel financieel voordeel door een goedkopere personeelsmix: 15% meer verpleegkundigen en 5% meer assistenten door investeren in opleiden; 20% minder jeugdartsen.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 11 december 2025 12:30
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Een idee voor de Weesfietsen.

Categorieën: [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 11 december 2025 11:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: Een idee voor de Weesfietsen.

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte

Hier een verzoek:

https://www.anwb.nl/kinderfietsenplan.

Kan dit gedeeld worden met de Mensen die bij de gemeente werken en de Wethouders en leden van de Gemeenteraad.

Bedankt namens de kinderen en vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 12 december 2025 13:37
CC: [redacted]
Onderwerp: 2025079 Addendum Concept Kadernota BHIC 2027
Bijlagen: Concept Kadernota BHIC 2027 - vs 31-10-2025 - ADDENDUM 12-12-2025 (003).pdf

Urgentie: Hoog

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand ontvangt u een addendum op de Concept Kadernota BHIC 2027, die u op 27-11-2025 van ons heeft ontvangen.
Abusievelijk is in de Concept Kadernota BHIC 2027 gerekend met een foutieve bijdrage per inwoner, wat na correctie leidt tot lagere bijdragen voor onze deelnemers.
Voor de exacte aanpassingen verwijs ik u naar de bijlage.

Wanneer dit nog vragen oproept vernemen wij dit uiteraard graag.
Onze excuses voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Directeur

Postbus 81 5201 AB 's-Hertogenbosch
Tel. +31 (0) 73 681 85 00
Website www.bhic.nl

Kadernota BHIC 2027 - Addendum

Inleiding

Voor het jaar 2026 is de bijdrage niet geïndexeerd en bedraagt de bijdrage per inwoner € 4,92. Abusievelijk is in de concept-kadernota 2027 gerekend met € 5,06, waarin wel de indexatie van 2026 was opgenomen.

Bijdrage deelnemers 2027

De bijdragen van de regiopartners zijn gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2025. De bijdrage per inwoner bedraagt in 2027 € 5,35 (en geen € 5,49). In 2026 was dit € 4,92 (en geen € 5,06).

De tabel "Deelnemer REGIO" op **pagina 7** dient vervangen te worden door:

	2027 bedrag per inwoner				Aantal	Bijdrage	
Deelnemer REGIO	**2026**	**Index 4,6%**	**E-depot**	**2027**	**inwoners**	**2027**	**BCF 2027**
Bernheze	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	32.606	€ 174.300	€ 7.700
Boekel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	11.465	€ 61.300	€ 2.700
Boxtel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	34.241	€ 183.100	€ 8.100
Land van Cuijk	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	92.817	€ 496.200	€ 22.000
Maashorst	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	59.671	€ 319.000	€ 14.200
Meierijstad	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	84.711	€ 452.900	€ 20.100
Oss	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	95.239	€ 509.200	€ 22.600
St. Michielsgestel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	30.176	€ 161.300	€ 7.200
Vught	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	33.010	€ 176.500	€ 7.800
WS Aa en Maas	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	33.203	€ 177.500	€ 0
WS De Dommel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	33.221	€ 177.600	€ 0
					540.360	€ 2.888.900	€ 112.400

De tabel "Deelnemer REGIO" op **pagina 8** dient vervangen te worden door:

	Prijsniveau 2027			
	Begroting	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**
Deelnemer REGIO	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bernheze	€ 174.300	€ 174.300	€ 174.300	€ 174.300
Boekel	€ 61.300	€ 61.300	€ 61.300	€ 61.300
Boxtel	€ 183.100	€ 183.100	€ 183.100	€ 183.100
Land van Cuijk	€ 496.200	€ 496.200	€ 496.200	€ 496.200
Maashorst	€ 319.000	€ 319.000	€ 319.000	€ 319.000
Meierijstad	€ 452.900	€ 452.900	€ 452.900	€ 452.900
Oss	€ 509.200	€ 509.200	€ 509.200	€ 509.200
St. Michielsgestel	€ 161.300	€ 161.300	€ 161.300	€ 161.300
Vught	€ 176.500	€ 176.500	€ 176.500	€ 176.500
WS Aa en Maas	€ 177.500	€ 177.500	€ 177.500	€ 177.500
WS De Dommel	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600
	€ 2.888.900	€ 2.888.900	€ 2.888.900	€ 2.888.900

College voor
Arbeidszaken/VNG

WSGO

FNV Overheid

CNV

CMHF Overheid

Brief aan de leden

LOGA

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum
12 december 2025
Kenmerk
U202500788
Lbr. 25/063
LOGA-nr. 25/07
Telefoon
-
Bijlagen)
-

Onderwerp
Garantietoelage nachtdiensten

Geachte leden,

Met deze LOGA-brief informeren wij u over de afspraak die het LOGA gemaakt heeft op 5 december jl. over de garantietoelage bij de vrijstelling voor nachtdiensten. In deze LOGA-brief komen de volgende zaken aan bod:

1. Achtergrond
2. Inhoud garantietoelage vrijstelling nachtdiensten
3. Voorbeeldberekening
4. Tot slot

LOGA
Postbus 11560 | 2502 AN Den Haag

College voor
Arbeidszaken/VNG

WSGO

FNV Overheid

CNV

CMHF Overheid

Brief aan de leden

LOGA

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum
12 december 2025
Kenmerk
U202500788
Lbr. 25/063
LOGA-nr. 25/07
Telefoon
-
Bijlagen)
-

Onderwerp
Garantietoelage nachtdiensten

Geachte leden,

Met deze LOGA-brief informeren wij u over de afspraak die het LOGA gemaakt heeft op 5 december jl. over de garantietoelage bij de vrijstelling voor nachtdiensten. In deze LOGA-brief komen de volgende zaken aan bod:

1. Achtergrond
2. Inhoud garantietoelage vrijstelling nachtdiensten
3. Voorbeeldberekening
4. Tot slot

1. Achtergrond

In de Cao Gemeenten en de Cao SGO 2025-2027 is een garantieregeling afgesproken voor werknemers die nachtdiensten draaien. Met ingang van 1 januari 2026 kunnen werknemers vanaf de leeftijd van 55 jaar vrijstelling vragen voor het draaien van nachtdiensten waarvoor zij een toelage onregelmatige dienst krijgen. Dit staat in artikel 5.6 lid 1 van de cao. Bij de uitvoering van deze afspraak in de praktijk, bleken de vakbonden en de VNG en de WSGO een ander beeld te hebben.

De afgelopen periode hebben cao-partijen daarom overlegd om te zien of er landelijk tot een eenduidige garantie afspraak kon worden gekomen. Partijen zijn daarin geslaagd op 5 december jl. Onderstaand treft u de onderdelen van de afspraak aan. Deze afspraak wordt nog omgezet naar een cao-tekst die wordt opgenomen in een nieuw artikel in hoofdstuk 3 van de cao.

2. Inhoud garantietoelage vrijstelling nachtdiensten

In het nieuw op te nemen cao-artikel in hoofdstuk 3 worden de onderstaande onderdelen opgenomen. In de eindredactie van de cao-tekst kan de volgorde en de formulering afwijken.

a. De werknemer die gebruik maakt van de vrijstelling van nachtdiensten in artikel 5.6, heeft recht op de garantietoelage als hij zonder onderbreking van meer dan 3 maanden gedurende minimaal 10 jaar de toelage onregelmatige dienst heeft ontvangen.
b. Het bedrag van de garantietoelage wordt berekend door een percentage te nemen van de verlaging van de toelage onregelmatige dienst bij het stoppen van nachtdiensten.
c. Het bedrag van de verlaging van de garantietoelage wordt berekend door te kijken naar het verschil tussen de toelage onregelmatige dienst *met* de nachtdiensten en de nieuwe toelage onregelmatige dienst *zonder* de nachtdiensten.
d. Als de hoogte van het bedrag van de toelage onregelmatige dienst met nachtdiensten wisselde, geldt het gemiddelde van de voorgaande 12 maanden.
e. De leeftijd van de werknemer waarop hij stopt met de nachtdiensten, is bepalend voor de hoogte van het percentage. Het percentage geldt tot aan de AOW-leeftijd of zoveel eerder als de arbeidsovereenkomst eindigt. De percentages staan in onderstaande tabel.

Leeftijd waarop de werknemer stopt met nachtdiensten	Percentage tot aan AOW-leeftijd
55 jaar	20%
56 jaar	30%
57 jaar	40%
58 jaar	50%
59 jaar	70%
60 jaar	80%
61 jaar	90%
62 jaar en ouder	100%

f. De garantietoelage wordt verrekend met een salarisverhoging die de werknemer krijgt als hij een hoger gewaardeerde functie gaat uitoefenen.
g. Dit artikel geldt niet als voor de werknemer voorzieningen zijn getroffen in een sociaal plan.
h. Als de werkgever op 5 december 2025 lokaal een garantieregeling voor de vrijstelling nachtdiensten heeft met een hogere toelage, blijft dit gelden.
i. In 5.6 lid 4 wordt in de redactie van de cao-tekst een verwijzing opgenomen naar de nieuwe bepaling.

3. Voorbeeldberekening

De werknemer is 58 jaar en ontvangt een toelage onregelmatige dienst van € 450 per maand. Hij voldoet aan de voorwaarde van minimaal 10 jaar de toelage onregelmatige dienst te hebben gekregen. Met ingang van 1 april 2026 wenst hij geen nachtdiensten meer te draaien. De werkgever past met ingang van 1 april 2026 zijn rooster aan. De werknemer werkt nog steeds onregelmatig, maar niet meer de nachten. Daardoor wordt zijn nieuwe toelage onregelmatige dienst € 250 per maand. Zijn toelage daalt met € 200 per maand.

De berekening is dan als volgt:
Oorspronkelijke toelage van € 450 – de nieuwe toelage van € 250 = € 200 verlaging.
De werknemer stopt op de leeftijd van 58 jaar, dan geldt het 50% percentage.
De garantietoelage nachtdiensten is dan € 100 per maand tot aan de AOW-leeftijd (50% x € 200).

4. Tot slot

Deze LOGA-brief staat ook op www.vng.nl onder ledenbrieven en op www.wsgo.nl onder publicaties.

Hoogachtend,
Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden

Janine Jongepier
Secretaris

Van: Ledenadministratie | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
Aan: Ledenadministratie | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
Onderwerp: Facturatie Lidmaatschap NvVR
Datum: donderdag 4 december 2025 14:47:57

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte heer/mevrouw,

In aanloop naar het verkiezingsjaar informeren wij u graag over de contributie en facturatie van het collectieve lidmaatschap voor 2026 bij de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

In januari 2026 ontvangt u de factuur voor het collectieve lidmaatschap van uw gemeenteraad. Wij verzoeken u eventuele wijzigingen in uw factuurgegevens uiterlijk 31 december 2025 aan ons door te geven, zodat wij onze administratie volledig en actueel kunnen houden en de facturatie tijdig kunnen verwerken. De contributie voor 2026 bedraagt € 80,50 per ingeschreven lid.

In 2026 ontvangt u van ons twee facturen:

1. Factuur voor Q1 (januari t/m maart 2026)
   Deze factuur is voor de contributie voor één kwartaal. In maart 2026 ontvangt u zoals gebruikelijk een herinnering per e-mail.
2. Aangepaste factuur voor Q2–Q4 (april t/m december 2026)
   Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en de installatie van nieuwe raadsleden sturen wij u in april 2026 een nieuwe factuur. Deze wordt opgesteld op basis van het actuele aantal raadsleden en betreft de contributie voor drie kwartalen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen over contributie, facturatie of administratieve wijzigingen kunt u uiteraard contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

officemanager
@RaadslidNu

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

Haal meer uit je raadswerk
Voor raadsleden die hun kennis en vaardigheden verder willen ontwikkelen is er de digitale Leeromgeving: https://www.raadsleden.nl/wat-doen-we/ontwikkeling-en-opleiding/mijn-leeromgeving/

Nog geen lid?
Word ook lid van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden: https://www.raadsleden.nl/de-vereniging/lidmaatschap

Model Winkeltijdenverordening 2025 (nieuw model, december 2025)

[*Deze verordening regelt de afwijkingen in de gemeente [**naam gemeente**] van de openingstijden van de Winkeltijdenwet. Het gaat om de gemeentelijke uitzonderingen op de landelijke regels dat winkels niet op zon- en feestdagen open mogen zijn, en op werkdagen niet tussen 22:00 en 06:00. Deze uitzonderingen kunnen bijvoorbeeld gelden voor bepaalde gebieden, branches, winkels, evenementen en tijden. Het doel is om een balans te vinden tussen de behoeften van ondernemers en inwoners en de leefbaarheid binnen de gemeente.*]

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld de twee varianten voor artikel 2.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 5.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 6, eerste lid.

Combinaties zijn ook mogelijk.

Nadere uitleg is opgenomen in de implementatiehandleiding.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 3 van de Winkeltijdenwet;
*gezien het advies van de **[naam commissie]**;*
besluit vast te stellen de volgende:

Winkeltijdenverordening [naam gemeente [*jaartal*]]

Artikel 1. Definities
In deze verordening en de daarop gebaseerde besluiten wordt verstaan onder:
- college: het college van burgemeester en wethouders van de [**naam gemeente**];
- feestdagen: dagen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder b, van de Winkeltijdenwet;
- werkdagen: maandag tot en met zaterdag;
- winkel: winkel, bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet.

[***Artikel 2. Algemene vrijstellingen***
Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet, ook open zijn op [*werkdagen tussen **(tijd tussen 22.00 uur en 6.00 uur noemen) EN/OF** zondagen op **(tijden noemen) EN/OF** feestdagen op **(tijden noemen)***].]
[*2. Bij deze vrijstelling* [*geldt de beperking dat **OF** gelden de beperkingen dat*]:
(a…..
b…..).]

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl | vng.nl

[*3. Bij deze vrijstelling* [*geldt het voorschrift dat* ***OF*** *gelden de voorschriften dat*]:
(a…..
b…..).]

OF

[***Artikel 2. Algemene vrijstelling werkdagen***
[*1.*] *Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet, ook open zijn op werkdagen tussen* [***(tijd tussen 22.00 uur en 6.00 uur noemen)***].]
[*2. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende gebieden:*
(a…..
b…..).]
[*3. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende branches of categorieën:*
(a…..
b…..).]
[*4. Het eerste lid geldt alleen voor* [*de volgende perioden* ***OF*** *het volgende maximale aantal dagen* ***OF*** *de volgende evenementen*]:
(a…..
b…..).]
[5*. Bij deze vrijstelling* [*geldt de beperking dat* ***OF*** *gelden de beperkingen dat*]:
(a…..
b…..).]
[6. Bij deze vrijstelling [*geldt het voorschrift dat* ***OF*** *gelden de voorschriften dat*]:
(a…..
b…..).]

EN/OF

[***Artikel 3. Algemene vrijstelling zondagen***
[*1.*] *Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet, ook open zijn op zondagen tussen* [***(tijden noemen)****.]*
[*2. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende gebieden:*
(a…..
b…..).]
[*3. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende branches of categorieën:*
(a…..
b…..).]
[*4. Het eerste lid geldt alleen voor* [*de volgende perioden* ***OF*** *het volgende maximale aantal dagen* ***OF*** *de volgende evenementen*]*:*
(a…..
b…..).]
[*5. Bij deze vrijstelling* [*geldt de beperking dat* ***OF*** *gelden de beperkingen dat*]
(a…..
b…..).]
[*6. Bij deze vrijstelling* [*geldt het voorschrift dat* ***OF*** *gelden de voorschriften dat*]
(a…..
b…..).]

EN/OF

[***Artikel 4. Algemene vrijstelling feestdagen***
[*1.*] *Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet ook open zijn op feestdagen tussen* ***(tijden noemen)****.*]
[*2. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende gebieden:*
(a…..
b…..).]
[*3. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende branches of categorieën:*
(a…..
b…..).]
[*4. Het eerste lid geldt alleen voor* [*de volgende perioden* ***OF*** *het volgende maximale aantal dagen* ***OF*** *de volgende evenementen*]*:*
(a…..
b…..).]
[5*. Bij deze vrijstelling* [*geldt de beperking dat* ***OF*** *gelden de beperkingen*] *dat*:
(a…..
b…..).]
[*6. Bij deze vrijstelling* [*geldt het voorschrift dat* ***OF*** *gelden de voorschriften*] *dat*:
(a…..
b…..).]

Artikel 5. Individuele ontheffingen
1. Het college kan een eigenaar of beheerder van een winkel op aanvraag ontheffing verlenen van het verbod *in de Winkeltijdenwet* om op [*werkdagen tussen* ***(tijd tussen 22.00 uur en 6.00 uur noemen) EN/OF*** *zondagen tussen* ***(tijden noemen) EN/OF*** *feestdagen tussen* ***(tijden noemen)***] open te zijn.
[*2. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende gebieden:*
(a…..
b…..).]
[*3. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende branches of categorieën:*
(a…..
b…..).]
[*4. Het eerste lid geldt alleen voor* [*de volgende perioden* ***OF*** *het volgende maximale aantal dagen* ***OF*** *de volgende evenementen*]*:*
(a…..
b…..).]
[*5.*] Het college kan de ontheffing weigeren als de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel daardoor ontoelaatbaar nadelig wordt beïnvloed.

Artikel 6. Maximum aantal [*en beperkingen en voorschriften individuele ontheffingen*]
[*1.*] Het college kan voor het aantal ontheffingen een maximum vaststellen. Daarbij bepaalt het college wat de duur van een ontheffing is en hoe het de ontheffingen eerlijk en transparant verdeelt.
[*2. Aan de ontheffing wordt de beperking verbonden dat [****(bijvoorbeeld beperking naar tijdsruimte of waren die een winkelier mag verkopen)****].*]
[*3. Het college kan aan de ontheffing beperkingen stellen of daar voorschriften aan verbinden om nadelige gevolgen voor de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel tegen te gaan.*]

Artikel 7. Toezicht en handhaving
De door het college aangewezen toezichthouders zijn belast met het toezicht op de naleving van de regels, ontheffingen, beperkingen en voorschriften die bij of krachtens deze verordening gelden.

Artikel 8. Overgang van oud naar nieuw
1. De [**citeertitel oude verordening**] wordt per datum van inwerkingtreding van deze verordening ingetrokken.
2. Besluiten die op grond van de [**citeertitel oude verordening**] zijn genomen, gelden als besluiten genomen op grond van deze verordening en blijven gelden tot zij worden veranderd of ingetrokken.

Artikel 9. Ingangsdatum en de naam van deze verordening
1. Deze verordening treedt in werking op [**datum**].
2. Deze verordening wordt genoemd: Winkeltijdenverordening [**naam gemeente [*jaartal*]**.]

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum vergadering**].

De voorzitter,

De griffier,

TOELICHTING

Algemeen

Inleiding
De Winkeltijdenwet geeft landelijke openingstijden voor winkels en biedt gemeenten daarbij de mogelijkheid om in een winkeltijdenverordening ruimere openingstijden vast te stellen. Met deze winkeltijdenverordening maakt de gemeenteraad (hierna: raad) van die mogelijkheid gebruik.

Doel verordening
Het doel van deze verordening is om enerzijds flexibiliteit te bieden aan winkeliers om op bepaalde tijden open te zijn, afhankelijk van lokale omstandigheden. Anderzijds is ook het doel om recht te doen aan de leefbaarheid, door overlast in woonwijken te beperken en rekening te houden met rustdagen.

Verder is voor deze verordening ook een optimale marktwerking van belang. Eerlijke concurrentie tussen winkels moet zo min mogelijk worden verstoord en de regels moeten het economische klimaat ook zo min mogelijk verstoren. Tot slot moeten de regels duidelijk zijn, zodat inwoners en ondernemers weten waar zij aan toe zijn.

Wettelijk kader verordening
In de Winkeltijdenwet staat dat winkels niet open mogen zijn op werkdagen tussen 22:00 uur en 06:00 uur en op zon- en feestdagen. Het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet bevat hierop echter een aantal uitzonderingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om winkels in ziekenhuizen of benzinestations, op stations en vliegvelden en in wegrestaurants. Gemeenten kunnen niet van de regels van dit besluit afwijken.

Gemeenten kunnen wel kiezen voor ruimere openingstijden dan die van de Winkeltijdenwet. Daarbij is het aan gemeenten om te bepalen welke ruimte zij willen bieden. Zo zijn er algemene en individuele uitzonderingen mogelijk. Verder kan een gemeente zowel voor een verruiming van de openingstijden op werkdagen als de opening op zon- en feestdagen kiezen. Tenslotte zijn er mogelijkheden om de gemeentelijke regels alleen voor bepaalde gebieden, branches, categorieën, perioden of evenementen te laten gelden.

[*In dit geval staat in de verordening dat voor alle winkels een algemene uitzondering (vrijstelling) op de Winkeltijdenwet geldt. Dit betekent dat alle winkels op* [*werkdagen tussen* ***(tijd tussen 22.00 uur en 6.00 uur noemen) EN/OF*** *zondagen* ***(tijden noemen) EN/OF*** *feestdagen* ***(tijden noemen)***] *open mogen zijn.*

OF

In dit geval staat in de verordening een algemene uitzondering (vrijstelling) op de in de Winkeltijdenwet genoemde openingstijden op werkdagen. Dit betekent dat er voor winkels mogelijkheden zijn om op [*werkdagen tussen* ***(tijd tussen 22.00 uur en 6.00 uur noemen)****] open te zijn.*] [*Dit geldt alleen voor de winkels die* ***(invullen voor welke gebieden EN/OF branches of categorieën EN/OF perioden, dagen of evenementen dit geldt.)***

EN/OF

In de verordening is een algemene uitzondering (vrijstelling) opgenomen voor [*zondagen* ***EN/OF*** *feestdagen*]*. Dit betekent dat er voor winkels mogelijkheden zijn om op* [*zondagen* ***EN/OF*** *feestdagen*]

open te zijn. [*Dit geldt alleen voor de winkels die* ***(invullen voor welke gebieden EN/OF branches of categorieën EN/OF perioden, dagen of evenementen dit geldt.)***]

[*Zo is het mogelijk een goede balans te vinden tussen de behoeften van inwoners, ondernemers en bezoekers, en tegelijk de leefbaarheid en rust te beschermen.*]

Artikelsgewijs

Artikel 1. Definities
In artikel 1 zijn de belangrijkste begrippen gedefinieerd.

Artikel 1 van de Winkeltijdenwet geeft een definitie van het begrip ‘winkel’. Dat is een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht.

Ook al bedraagt de verkoop in dergelijke winkels slechts 1% van de omzet, dan nog is er sprake van een winkel. Daarbij is van belang dat als in bedrijven zoals kappers en zonnebankstudio’s verkoop van aanverwante producten plaatsvindt, zoals shampoos, borstels of zonnebrandolie, deze bedrijven ook winkels zijn. Bij ‘plegen te worden verkocht’ gaat het om het feitelijk handelen. Bij het vaststellen of er sprake is van een winkel is het dus van belang wat de feitelijke activiteiten binnen het bedrijf zijn. Een kapperszaak of zonnebankstudio blijft dus onder de werking van de Winkeltijdenwet en de Winkeltijdenverordening vallen. Ook als zij de shampoos, borstels of zonnebrandolie ’s avonds niet meer aanbieden.

Voor deze definitie is van belang dat de Winkeltijdenwet niet alleen van toepassing is op winkels. Op grond van het tweede lid van artikel 2 van de Winkeltijdenwet is het op de genoemde dagen en tijden ook verboden om in de uitoefening van een bedrijf, anders dan in een winkel, goederen te koop aan te bieden of te verkopen aan en in rechtstreekse aanraking met particulieren. Daarmee vallen ook andere vormen van handel met particulieren onder het regime van de Winkeltijdenwet. Het gaat dan vooral om ambulante handel, dus markten, straathandel, standplaatsen en handel op het water.

Door de zinsnede ‘in rechtstreekse aanraking met particulieren’, vallen verkoopmethoden zoals postorderverkoop, telefonische verkoop en telewinkelen, maar ook bijvoorbeeld darkstores of bezorgwinkels, niet onder de wet en de verordening. Bovendien heeft het verbod geen betrekking op het afleveren van goederen aan particulieren.

[*<u>Artikel 2 tot en met 4: algemene vrijstellingen</u>*
In de verordening is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een vrijstelling te verlenen. Bij een vrijstelling gaat het om een algemene uitzondering. Dat betekent dat het een uitzondering is die op voorhand is gegeven en geldt voor alle gevallen die er onder zullen vallen.]

[*De keuze voor de vrijstelling in artikel 2 is* ***OF*** *De keuzes voor de vrijstellingen in de artikelen 2 tot en met 4 zijn*] *gemaakt binnen het kader en de doelstellingen van de Winkeltijdenwet. Verder is rekening gehouden met de leefbaarheid, de omgeving, de veiligheid, de openbare orde en de rust.*

Overigens kan de raad op grond van de Winkeltijdenwet aan de vrijstellingen ook beperkingen en voorschriften verbinden om nadelige gevolgen van de vrijstelling tegen te gaan. Het gaat dan om gevolgen voor de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel.

<u>Artikelen 5 en 6: individuele ontheffingen</u>

In de artikelen 5 en 6 zijn de ontheffingen geregeld. Dit zijn de uitzonderingen op de Winkeltijdenwet voor individuele gevallen. Het gaat dan om uitzonderingen voor specifieke [*winkels **EN/OF** tijden **EN/OF** activiteiten **EN/OF** gelegenheden*].

De raad bepaalt in welke gevallen het college de ontheffing kan verlenen. Het college beslist vervolgens of de ontheffing ook daadwerkelijk wordt verleend. Het college kan daarvoor beleidsregels maken.

In het eerste lid van artikel 6 staat verder dat het college een maximum aan het aantal ontheffingen kan stellen. Omdat de ontheffing dan een schaars recht wordt, is ook geregeld dat het college daarbij de maximale duur van ontheffingen bepaalt en regelt hoe het college de ontheffingen eerlijk en transparant verdeelt. In het tweede en het derde lid wordt de mogelijkheid van het stellen van beperkingen en voorschriften uitgewerkt.

Artikel 7. Toezicht en handhaving

De naleving van deze verordening wordt gecontroleerd door toezichthouders, die het college aanwijst.

Artikel 8. Overgang van oud naar nieuw

Oude besluiten blijven geldig totdat het college deze besluiten aanpast of intrekt. Aanvragen die zijn ingediend voordat deze verordening in werking treedt, en waarop het college op het moment van het van kracht worden van de nieuwe regels nog niet heeft beslist, handelt het college af volgens de nieuwe regels (onmiddellijke werking).

Implementatiehandleiding model Winkeltijdenverordening 2025 (nieuw model, december 2025)

Inleiding
De VNG startte in 2021 het project Duidelijke Overheidscommunicatie. Het projectdoel is dat gemeenten duidelijkere taal gebruiken. Binnen dit project heeft de VNG al 47 modelbrieven herschreven. Een ander onderdeel is het herschrijven van modelverordeningen in duidelijke taal zodat iedereen het kan begrijpen.

Bij de keuze voor welke verordeningen we herschrijven, gebruikt de VNG de volgende criteria:

- Het gaat om verordeningen die direct invloed hebben op inwoners.
- Het mag niet gaan om verordeningen die politiek gevoelig zijn.
- Het mag niet gaan om verordeningen die al kortgeleden zijn aangepast door andere wetten, zoals de Algemene wet bestuursrecht of de Omgevingswet.

Op basis hiervan hebben we gekozen om de Model Winkeltijdenverordening te herschrijven. Eerder herschreven we al de Model Verordening straatnamen en huisnummers en de Model Parkeerverordening. Daarbij wordt op dit moment de Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden herschreven.

Op basis van onze ervaringen hebben we tot slot een handreiking gemaakt voor gemeenten. Hierin staan tips en voorbeelden voor het schrijven van verordeningen in duidelijke taal.

Inhoud implementatiehandleiding
Deze handleiding licht het nieuwe model voor de Winkeltijdenverordening toe, op de onderdelen waarover gemeenten keuzes moeten maken. De handleiding richt zich dus specifiek op degenen die de gemeentelijke keuzes begeleiden en de verordening en de toelichting opstellen. Daarbij moet de handleiding uiteraard worden gelezen in nauwe samenhang met de modelverordening en de modeltoelichting.

Vooraf: wettelijk kader en onderbouwing keuzes
Voor de keuzes die in de Model Winkeltijdenverordening te maken zijn, is van belang dat in de Winkeltijdenwet een aantal verboden opgenomen is. Zo moeten winkels op werkdagen vóór 6.00 en na 22.00 uur, op zondagen en op bepaalde feestdagen gesloten zijn. Het Winkeltijdenbesluit geeft voor enkele categorieën van winkels een vrijstelling, maar gemeenten zijn vrij om in aanvulling hierop ook voor andere winkels ruimere openingstijden toe te staan. Het beperken van de openingstijden is niet toegestaan.

Als een gemeente de openingstijden in de Winkeltijdenwet wil verruimen, dan moet de gemeenteraad daarvoor een verordening vaststellen. In die verordening kan de gemeenteraad zowel algemene als individuele uitzonderingen mogelijk maken. Bij de algemene uitzonderingen gaat het om vrijstellingen die voor alle winkels gelden die onder de regels voor de vrijstelling vallen. Bij de individuele uitzonderingen, de ontheffingen, gaat het om uitzonderingen in specifieke gevallen. Bij het toestaan van ruimere openingstijden moet de gemeenteraad vanzelfsprekend wel rekening houden met de belangen van inwoners, ondernemers en bezoekers.

Toelichting keuzes per artikel
<u>Inleidende tekst</u>
Bij het opstellen van de modelverordening is gebleken dat er behoefte is aan een korte tekst die duidelijk maakt waar de verordening over gaat en waarvoor deze dient. Dit vergroot de begrijpelijkheid en toegankelijkheid. Daarom is daarvoor een facultatieve tekst opgenomen onder de titel van de verordening.

<u>Artikel 1. Definities</u>

Winkel
Als gemeenten de mogelijkheden voor vrijstellingen of ontheffingen willen uitbreiden naar ambulante handel of bepaalde vormen daarvan, of de mogelijkheden voor vrijstellingen of ontheffingen juist tot ambulante handel willen beperken, moeten zij de artikelen in de verordening daarop aanpassen. Bij het besluiten over regels voor vrijstellingen en ontheffingen is het in elk geval belangrijk om goed het verschil tussen het eerste en het tweede lid van artikel 2 van de Winkeltijdenwet in de gaten te houden.

De model Winkeltijdenverordening van de VNG bevat alleen regels over winkels in de zin van de Winkeltijdenwet. Het gaat dan om voor het publiek toegankelijke besloten ruimten, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht van het eerste lid, en de detailhandel zoals bedoeld in het tweede lid van artikel 2 Winkeltijdenwet. Regels voor overige detailhandel zijn te vinden in bijvoorbeeld de VNG model-APV en model Marktverordening. Deze modellen zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving. Zo is een (al dan niet op zondag gehouden) braderie een evenement, waarvoor een evenementenvergunning als bedoeld in de APV vereist is.

Feestdagen
In artikel 2, eerste lid van de Winkeltijdenwet is bepaald op welke dagen en tijden winkels gesloten moeten zijn. Naast zondagen betreft dit Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag na 19.00 uur, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, 24 december na 19.00, eerste en tweede Kerstdag en 4 mei na 19.00 uur.

Feestdagen zoals Koningsdag en 5 mei vallen niet onder de verplichte winkelsluiting. Mocht Koningsdag op een zondag vallen, dan wordt Koningsdag op de zaterdag daarvoor gevierd. Het is aan de winkeliers zelf om te bepalen of ze op deze feestdagen open willen zijn.

<u>Artikel 2 tot en met 4: algemene vrijstellingen</u>
Omdat gemeenten volledig vrij zijn in het vorm geven van de Winkeltijdenverordening is het denkbaar dat de gemeenteraad kiest voor een verordening met alleen een vrijstellingsregeling, alleen een ontheffingsregeling of een verordening met beide regelingen. Omdat de meeste gemeenten in elk geval in een ontheffingsregeling voorzien, is in het model alleen de vrijstellingsregeling als keuzemogelijkheid (facultatief) opgenomen.

Bij het bepalen van de regels van de vrijstellingsregeling zijn er op hoofdlijnen twee varianten:

1. In de eerste plaats is een vrijstelling mogelijk die voor alle winkels geldt. In dat geval moet een gemeente bij artikel 2 voor de eerste variant kiezen en in dat artikel aangegeven of de vrijstelling voor werkdagen, zondagen of feestdagen geldt. En dan bovendien de tijden nog invullen en eventueel aangeven welke beperkingen of voorschriften er gelden.

   Dus bijvoorbeeld:
   1. Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet, ook open zijn op werkdagen tussen 22.00 en 24.00 uur, op zon- en feestdagen tussen 12.00 en 18.00 uur en op Koningsdag van 10.00 tot 20.00 uur.
   2. Bij deze vrijstelling gelden de beperkingen dat:
   a. winkels op 4 mei vanaf 19.00 uur gesloten moeten zijn;
   b. er na 23.00 uur geen alcoholhoudende drank mag worden verkocht.
   3. Bij deze vrijstelling gelden de voorschriften dat:
   a. bevoorrading op werkdagen na 22.00 uur niet toegestaan is;
   b. buitenreclame op zon- en feestdagen niet toegestaan is.

2. In de tweede plaats is een vrijstelling per verbod uit de Winkeltijdenwet mogelijk. In dat geval moet een gemeente voor de tweede variant van artikel 2, artikel 3 of artikel 4 kiezen en per artikel aangeven voor welke gevallen de vrijstelling geldt. Daarbij kan een gemeente onderscheid maken naar winkels per

gebied, per branche of categorie, maar ook naar bepaalde perioden, dagen of evenementen. Ook dan moet de gemeente overigens nog wel de tijden invullen.

Bij een onderscheid per gebied kan het bijvoorbeeld gaan om het noemen van bepaalde wijken of gebieden, maar ook om bijvoorbeeld winkelcentra of recreatieparken.

> Dus bijvoorbeeld:
> 2. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende gebieden:
> a. het centrumgebied zoals aangegeven op de kaart in de bijlage;
> b. de winkelcentra Koopmeent, Oostplein en Vaartwijk.

Bij het onderscheid per branche of categorie valt bijvoorbeeld te denken aan avondwinkels, supermarkten, bakkerijen of winkels met bepaalde artikelen voor sport of hobby.

> Dus bijvoorbeeld:
> 3. Het eerste lid geldt alleen voor winkels in de volgende branches of categorieën:
> a. supermarkten;
> b. bouwmarkten;
> c. tuincentra.

Bij de perioden, dagen of evenementen is het mogelijk de data rond kerst te noemen, maar ook bijvoorbeeld Bevrijdingsdag, koningsnacht of bepaalde lokale feestdagen en evenementen zoals braderieën en kermissen.

> Dus bijvoorbeeld:
> 4. Het eerste lid geldt alleen voor de volgende evenementen:
> a. koningsdag;
> b. jaarlijkse paardenmarkt;
> c. jaarlijks proeffestijn.

Ook kunnen gemeenten winkeliers hierin zelf een keuze laten maken en bijvoorbeeld regelen dat winkels gedurende maximaal tien zondagen per jaar open mogen zijn of dat zij gedurende maximaal drie weken per jaar ruimere openingstijden op werkdagen mogen hanteren.

> Dus bijvoorbeeld:
> 1. Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet, op maximaal tien door de winkelier te bepalen zondagen per kalenderjaar open zijn tussen 12.00 en 18.00 uur.
> 2. Winkels mogen, in aanvulling op de openingstijden in de Winkeltijdenwet, tijdens maximaal drie door de winkelier te bepalen weken per kalenderjaar ook open zijn op werkdagen tussen 22.00 en 24.00 uur.

Bij het vastleggen van een vrijstelling hoeft een gemeente alleen de beperkingen op te nemen. Als er bijvoorbeeld geen beperking naar gebied is (en de vrijstelling dus voor heel de gemeente geldt), hoeft de gemeente het werkingsgebied van de vrijstelling niet uit te schrijven.

Overigens biedt de Winkeltijdenwet ook de mogelijkheid om een vrijstelling onder beperkingen te verlenen of en er voorschriften aan te verbinden. Deze beperkingen en voorschriften moeten vanzelfsprekend wel binnen het kader en de doelstellingen van de Winkeltijdenwet blijven. Te denken is bijvoorbeeld aan beperkingen en voorschriften die de omgeving, de veiligheid, de openbare orde en de rust beschermen. Het gaat bij de beperkingen bijvoorbeeld om de openingstijden van de winkels of het aangeboden assortiment (zoals een verbod op de verkoop van alcohol). Bij de voorschriften kan het bijvoorbeeld gaan om regels over de bevoorrading, het opruimen van afval of het maken van reclame.

Dus bijvoorbeeld:
2. Bij deze vrijstelling gelden de beperkingen dat:
a. winkels op 4 mei vanaf 19.00 uur gesloten moeten zijn;
b. er in het horecaconcentratiegebied na 23.00 uur geen alcoholhoudende drank mag worden verkocht;
c. er geen gelegenheid tot het nuttigen van drank of etenswaren ter plaatse mag worden gegeven.
3. Bij deze vrijstelling gelden de voorschriften dat:
a. bevoorrading op werkdagen na 22.00 uur niet toegestaan is;
b. buitenreclame op zon- en feestdagen niet toegestaan is;
c. er tijdens de verlengde openstelling geen bezorging vanuit de winkel mag plaatsvinden.

NB: Als de keuzemogelijkheden zijn ingevuld, moet de artikelnummering nog wel kloppen.

Delegatie
Een eerdere versie van de Winkeltijdenwet bevatte een grondslag om de vrijstellingsbevoegdheid aan het college te delegeren. In 2013 is de wet gewijzigd en is deze grondslag uit de wet gehaald. Sindsdien is het advies om deze bevoegdheid niet aan het college toe te kennen. Dit ondanks de algemene delegatiegrondslag in artikel 156 van de Gemeentewet. Zie hierover ook de annotatie bij: CBb van 2 februari 2015, (ECLI:NL:CBB:2015:453), Gst. 2016/55 m.n. Adriaanse.

Artikel 5 en 6: individuele ontheffingen
Voor het geval een wens van een ondernemer voor verruimde openingstijden buiten de regels van de Winkeltijdenwet én buiten de mogelijkheden van vastgestelde algemene uitzonderingen (vrijstellingen) valt, geven deze artikelen het college de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen. Een ontheffing is bedoeld voor specifieke en meer individuele gevallen.

Tegen die achtergrond moet een gemeente in artikel 5, eerste lid invullen waarvoor een winkelier de ontheffing kan aanvragen en of het dus om een ontheffing voor werkdagen, zondagen of feestdagen gaat. Bovendien moet een gemeente invullen wat de maximale tijdsblokken voor een ontheffing kunnen zijn.

Dus bijvoorbeeld:
1. Het college kan een eigenaar of beheerder van een winkel op aanvraag ontheffing verlenen van het verbod in de Winkeltijdenwet om op werkdagen tussen 22.00 en 24.00 uur, op zondagen tussen 12.00 en 20.00 uur en op feestdagen tussen 12.00 en 18.00 uur open te zijn.

Het facultatieve tweede lid van artikel 5 biedt de mogelijkheid om de ontheffingsbevoegdheid te beperken. Bijvoorbeeld door deze tot winkels in een bepaald gebied of in een bepaalde branche of categorie te beperken. Ook is een beperking tot bepaalde perioden, dagen of evenementen mogelijk. In dit kader wordt verwezen naar de opmerkingen over gebieden, branches, categorieën, perioden, dagen en evenementen bij de bepalingen over vrijstellingen en ook naar de voorbeelden die daar zijn genoemd

Tot slot kan een ontheffing ook tot hele specifieke gevallen worden beperkt.

Dus bijvoorbeeld:
1. Het college kan een eigenaar of beheerder van een winkel die levensmiddelen verkoopt op aanvraag ontheffing verlenen van het verbod in de Winkeltijdenwet om tijdens de ramadan vanaf twee uur voor zonsopgang en twee uur voor zonsondergang open te zijn.

In de toelichting op deze bepalingen is gemeld dat er bij een ontheffing eventueel sprake kan zijn van een schaars recht. Voor een schaars recht geldt dat een gemeente dat altijd alleen voor bepaalde tijd kan verlenen. Verder moet een gemeente schaarse rechten eerlijk verdelen en moet helder zijn hoe die verdeling plaatsvindt. In de Model Winkeltijdenverordening wordt het aan het college gelaten om hiervoor regels vast te stellen. Het college moet die regels wel goed kunnen onderbouwen.

Overigens kan het college ook aan een ontheffing beperkingen en voorschriften verbinden. In dit kader wordt verwezen naar de opmerkingen over beperkingen en voorschriften bij een vrijstelling.

Artikel 7. Toezicht en handhaving

Aanvullend op de modelverordening en modeltoelichting wordt opgemerkt dat er bij de implementatie aandacht moet zijn voor de handhaving en het toezicht. Wanneer winkels open mogen of dicht moeten zijn, is in beginsel geregeld in de Winkeltijdenwet. Als een winkel open is buiten de tijden van de Winkeltijdenwet én daarvoor geen gemeentelijke vrijstelling of ontheffing geldt, is dat een overtreding van de Winkeltijdenwet. Dan kan op basis daarvan handhavend worden opgetreden.

Overtredingen van de landelijke Winkeltijdenwet, maar ook de daarop gebaseerde regels in de gemeentelijke Winkeltijdenverordening, zijn economische delicten op grond van de Wet op de Economische Delicten (hierna: WED). Deze economische delicten zijn in de WED aangemerkt als overtredingen (zie artikel 2, vierde lid, van de WED). Deze overtredingen worden bestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de vierde categorie (€ 19.000).

Toezicht wordt gehouden door de politie en door gemeentelijke toezichthouders. Voor de gemeentelijke toezichthouders geldt dat die dan wel over een aanwijzing moeten beschikken die ook geldt voor de Winkeltijdenwet.

Aan de leden

Datum
16 december 2025

Ons kenmerk
U202500811
Lbr. 25/065

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
4

Onderwerp
Model Re-integratieverordening (gewijzigd model, december 2025)

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de Model Re-integratieverordening (gewijzigd model, december 2025) van de VNG aan.

Aanleiding
Op 1 januari 2026 treedt de Wet van school naar duurzaam werk in werking. Die wet ziet op het vergroten van kansengelijkheid door betere begeleiding mogelijk te maken voor jongeren tot 27 jaar met (een risico op) een afstand tot de arbeidsmarkt bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk. Met deze wet wordt het voor gemeenten mogelijk om op basis van de Participatiewet jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning te bieden.

Dit betekent dat gemeenten niet alleen kunnen reageren op problemen, maar actief kunnen zorgen voor begeleiding en ondersteuning die voorkomt dat jongeren uitvallen op de arbeidsmarkt. De inwerkingtreding heeft dus gevolgen voor beleid en uitvoering bij gemeenten. Om gemeenten daarbij te ondersteunen, heeft de VNG de voorliggende Model Re-integratieverordening (gewijzigd model, december 2025) opgesteld.

Inhoud van de Model Re-integratieverordening (gewijzigd model, december 2025)
Met de Model Re-integratieverordening (gewijzigd model, december 2025) worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Jongeren tot 27 jaar worden toegevoegd aan de doelgroep van de Re-integratieverordening.
- Twee (facultatieve) weigeringsgronden en twee inhoudelijke artikelen worden aan het model toegevoegd. De artikelen houden verband met het bieden van speciale voorzieningen voor de nieuwe doelgroep en met de manier waarop gemeenten procesmatig omgaan met verzoeken om een voorziening van scholen of onderwijsinstellingen.

- Van de gelegenheid is gebruikgemaakt om enkele tekstuele verbeteringen in de Model Re-integratieverordening door te voeren.

De voorliggende Model Re-integratieverordening (gewijzigd model, december 2025) betreft een geconsolideerde versie van de Model Re-Integratieverordening. Hierin zijn de noodzakelijke wijzigingen zichtbaar door middel van *track changes*. De wijzigingen worden daarnaast aangeboden met een Model-Raadsbesluit tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet en met een Was-wordt-tabel. De gemeenteraad is bevoegd de wijzigingen bij Raadsbesluit vast te stellen.

Ter signalering: toekomstig nieuw Model en flankerend regionaal programma
Naar verwachting zal de VNG nog in 2026 voorzien in een nieuwe Model Re-integratieverordening. Dit houdt verband met de inwerkingtreding per 1 januari 2027 van fase 3 van de Participatiewet in balans, waarmee maatschappelijke participatie wordt geïntroduceerd. In de Tweede Kamerbrief van 14 oktober 2025 van de staatssecretaris Participatie en Integratie[1] is aangegeven dat het toepassen van de regels op het gebied van maatschappelijke participatie in 2026 wordt gedoogd. Om gemeenten hierbij te ondersteunen publiceert de VNG naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 op de VNG-website enige uitgangspunten hoe dit kan worden vormgegeven.

De Wet van school naar duurzaam werk biedt de mogelijkheid om regionale programma's te ontwikkelen waarin onderwijsinstellingen, gemeenten en andere relevante regionale partijen samenwerken aan een gezamenlijke aanpak voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Die aanpak richt zich op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten én het bevorderen van een duurzame overgang naar werk. De maatregelen zijn aanvullend op de voorzieningen en ondersteuning die op grond van artikel 7a van de Participatiewet aan jongeren worden aangeboden. Het is van belang dat gemeenten de ondersteuning aan jongeren afstemmen op de aanvullende maatregelen uit het regionaal programma om zo bij te dragen aan een samenhangende en doelgerichte aanpak binnen de arbeidsmarktregio, zonder onderscheid te maken naar woonplaats van de jongere.

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat vier bijlagen:

- Bijlage 1: Model Re-integratieverordening Participatiewet (gewijzigd model, december 2025). Geconsolideerde versie inclusief toelichting met wijzigingen bijgehouden.
- Bijlage 2: Model Raadsbesluit wijziging Re-integratieverordening Participatiewet (december 2025). Opgemaakt in Word 2.0-format (GVOP/DROP) voor publicatie, zonder toelichting.
- Bijlage 3: Was-wordt-tabel wijziging Model Re-integratieverordening Participatiewet (december 2025). Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.
- Bijlage 4: Implementatiehandleiding bij model Re-integratieverordening Participatiewet (gewijzigd model, december 2025). Nadere toelichting van de te maken keuzes en instructies voor de toepassing van de verordening.

[1] Kamerstukken II 2025-2026, 36582, nr.71, p.3.

Meer informatie
De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (https://www.decentraleregelgeving.nl/). De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (https://puc.overheid.nl/mdr/).

Vragen
Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG, via 070-3738393 of e-mail: info@vng.nl.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. dr. L.K. Geluk
Algemeen directeur

Model Re-integratieverordening Participatiewet (gewijzigd model, december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- […] of [**iets**]= door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 2, vierde lid. - [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 1, achtste gedachtestreepje. - [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid. - Ook zijn er combinaties mogelijk. Zie bijvoorbeeld artikel 13 voor een facultatief artikel waarbij, als ervoor wordt gekozen het over te nemen, ook nog iets ingevuld dient te worden. - Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Nadere uitleg is opgenomen in de implementatiehandleiding, onderdeel van de bij deze modelverordening behorende ledenbrief.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 8a, eerste lid, aanhef en onder a, c, d en e en tweede lid en 10b, [*vijfde lid en*] zevende lid, van de Participatiewet;
gezien het advies van [**naam commissie**];
[*overwegende dat [...]*];
besluit
vast te stellen de Re-integratieverordening Participatiewet [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
- doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, of artikel 7a, eerste lid, van de wet;
- grote afstand tot de arbeidsmarkt: deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs niet mogelijk binnen één jaar;
- interne werkbegeleiding: door een collega geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
- jobcoaching: door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers, gericht op het vinden en behouden van werk;
- korte afstand tot de arbeidsmarkt: deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs mogelijk binnen één jaar;
- overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de wet;
- persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de wet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de wet;
[- *praktijkroute: het proces om de persoon, behorend tot de doelgroep, toegang tot het doelgroepenregister te laten* ver*krijgen op basis van loonwaardevaststelling op de werkplek;*]
- voorziening: door het college noodzakelijk geachte voorziening, gericht op arbeidsinschakeling waaronder mede wordt begrepen persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken;
- werkgever: degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie;
- werknemer: persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever, daaronder begrepen een persoon als bedoeld in artikel 10d eerste of tweede lid van de wet met wie de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan, dan wel dit van plan is;
- wet: Participatiewet.

Hoofdstuk 2. Beleid en evaluatie

Artikel 2. Evenwichtige verdeling en evaluatie
1. Het college kan de voorziening, bedoeld in **[artikelen (artikel 6)]**, aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Het college kan de voorzieningen, bedoeld in **[artikelen (de artikelen 4, 5 en 8)]**, aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

3. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
    a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar; en
    b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
4. Het college zendt [**termijn (tweejaarlijks)**] aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk. Het verslag bevat in ieder geval het oordeel van de cliëntenraad.
5. Het college verzamelt voor het verslag systematisch informatie over:
    a. […];
    b. […]; en
    c. […].

Hoofdstuk 3. Voorzieningen

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

1. Het college kan een voorziening weigeren als:
    a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;
    b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
    c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
    d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of
    e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening~~.~~;
    *[f. de persoon, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Wet, jonger is dan [**(zestien jaar)**];]*
    [g. het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, het verzoek om ondersteuning heeft gedaan en daarbij geen overgangsdocument heeft verstrekt.]
2. Het college kan een voorziening beëindigen als:
    a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de wet, de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen niet nakomt;
    b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
    c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorziening, tenzij het betreft een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de wet;
    d. de voorziening naar het oordeel van het college niet langer voldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
    e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
    f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening; of
    g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
3. Het college biedt de goedkoopst adequate voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de wet.

[*Artikel 4. Werkstage*

1. Het college kan een persoon een werkstage gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
a. behoort tot de doelgroep; en
b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid.
2. Het doel van een werkstage is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie.
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
a. het doel van de werkstage; en
b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.]

[*Artikel 5. Sociale activering*
1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening.
2. Het college stemt de duur van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.
3. Het college biedt de activiteiten uitsluitend aan als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.]

[*Artikel 6. Detacheringsbaan*
1. Het college kan door detachering zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.]

Artikel 7. Scholing
1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden.
2. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
a. [**...**]; en
b. [**...**].
~~[*3. Het eerste lid is niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de wet.*]~~

Artikel 8. Participatieplaats
[*1. Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.*
2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en de persoon die de additionele werkzaamheden gaat verrichten.]
3. De premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de wet bedraagt [**bedrag (€ 100)**] per zes maanden, mits in die zes maanden voldoende is meegewerkt aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.

Artikel 9. Participatievoorziening beschut werk
1. Het college verstrekt om de in artikel 10b, eerste lid, van de wet, bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken de volgende voorzieningen:
a. fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving;
b. uitsplitsing van taken; of
c. aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.
2. Het college kan aan personen van wie is vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, tot het moment van aanvang van de dienstbetrekking, bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de wet, daarnaast de volgende voorzieningen aanbieden:
a. arbeidsmatige dagbesteding als bedoeld in artikel [**…**] van de [**citeertitel Wmo-verordening**];
b. sociale activering als bedoeld in artikel 5;

c. scholing als bedoeld in artikel 7;
d. persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 11; of
e. schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

[*3. In aanvulling op het aantal ten minste te realiseren dienstbetrekkingen, bedoeld in artikel 10b, vierde lid, van de wet,* ***[(worden [ten hoogste] [aantal]) OF (wordt een aantal van [ten hoogste] [percentage] aan)]*** *additionele dienstbetrekkingen per jaar gerealiseerd.*
4. In de additionele dienstbetrekkingen wordt voorzien in volgorde van vaststelling dat gegadigden uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Personen die ***[voorrangsgroep (ten minste […] jaar oud zijn, die algemene bijstand ontvangen, met een loonwaarde van ten minste […], met een verstandelijke of lichamelijke beperking, chronische psychische of psychosociale problemen)]*** *hebben daarbij voorrang.*]

[*Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject*
Het college kan met toepassing van artikel 7a, derde lid, van de wet, een persoon zonder startkwalificatie als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet, ondersteuning bieden voor zover die ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject.]
~~***Het college kan, overeenkomstig artikel 10f van de wet, ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:***~~
~~***a. van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of***~~

Artikel 11. Persoonlijke ondersteuning bij werk
1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk aanbieden aan personen behorend tot de doelgroep.
2. Persoonlijke ondersteuning bij werk als bedoeld in het eerste lid wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 3, verstrekt overeenkomstig de ~~bepalingen van Hoofdstuk 3A~~paragrafen 3A.2 en 3A.3.

Artikel 12. No-riskpolis
(Vervallen)

[*Artikel 13. Loonkostensubsidie kwetsbare werknemers*
1. Het college kan een loonkostensubsidie, anders dan de loonkostensubsidie bedoeld in hoofdstuk 3A, verstrekken aan werkgevers die met een kwetsbare, of uiterst kwetsbare werknemer een arbeidsovereenkomst sluiten.
2. De loonkostensubsidie, bedoeld in het eerste lid, bedraagt ten hoogste ***[percentage (50 procent)]*** *van de loonkosten gedurende maximaal* ***[periode (12 maanden)]*** *respectievelijk* ***[periode (24 maanden)]*** *ten behoeve van de kwetsbare respectievelijk de uiterst kwetsbare werknemer.*
3. Onder kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die:
a. voorafgaand aan de indienstneming gedurende ***[periode (6 maanden)]*** *geen reguliere betaalde betrekking heeft gevonden;*
b. geen startkwalificatie bezit;
c. ouder is dan ***[leeftijd (50 jaar)]****; of*
d. alleenstaande ouder is.
4. Onder uiterst kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die onmiddellijk voorafgaand aan de indiensttreding ten minste ***[periode (24 maanden)]*** *werkloos is geweest.*
5. De loonkostensubsidie wordt uitsluitend verstrekt als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
6. De loonkostensubsidie wordt niet verstrekt als de werkgever op grond van een andere regeling aanspraak maakt op financiële tegemoetkomingen in verband met de indiensttreding van de werknemer of als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder loonkostensubsidie kan worden aangenomen voor dat werk.]

[*Artikel 14. Uitstroompremie*
1. Het college kan eenmalig een uitstroompremie van ***[bedrag]*** *toekennen aan een langdurig werkloze die duurzaam uitstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid en daardoor niet langer recht heeft op een uitkering van het college.*

2. Onder een langdurig werkloze wordt verstaan: een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer op een uitkering van het college aangewezen is geweest.
*3. Onder duurzame uitstroom wordt verstaan: een periode van uitkeringsonafhankelijkheid van tenminste **[periode (6 maanden)]**.*
*4. De premie kan worden aangevraagd vanaf **[periode (de zevende maand)]** na de indiensttreding en moet binnen **[periode (18 maanden)]** na de indiensttreding zijn aangevraagd.*]

Artikel 14a. Proefplaats
1. Het college kan, als dit door hem noodzakelijk wordt geacht, een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, toestemming verlenen om op een proefplaats bij een werkgever voor de duur van twee maanden, met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, onbeloonde werkzaamheden te verrichten met behoud van uitkering.
[2. *Het doel van een proefplaatsing is **[(het voor een beperkte duur opdoen van werkervaring in een specifieke functie) OF (de inschakeling van de persoon in arbeid bij een werkgever te bevorderen, waarbij de proefplaats voor een zo beperkt mogelijke duur wordt ingezet)]**.*]
3. Voor een proefplaats wordt uitsluitend toestemming verleend als:
   a. de persoon, gelet op zijn vaardigheden en capaciteiten, tot de werkzaamheden in staat is;
   b. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling;
   c. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
   d. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht; en
   e. de werkgever bij aanvang van de proefplaats schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing, voor minimaal zes maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen.
4. Het college weigert de toestemming, bedoeld in het eerste lid, als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor dat werk [*of als direct na de proefplaatsing sprake is van een dienstverband met forfaitaire loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d, vijfde lid, van de wet*].
5. Als de werkzaamheden op de proefplaats wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode, bedoeld in het eerste lid, buiten beschouwing gelaten.
[*6. Het college kan een persoon op een proefplaats persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen toekennen overeenkomstig de ~~bepalingen van Hoofdstuk 3A~~paragrafen 3A.2 en 3A.3*.]

Hoofdstuk 3A. Specifieke bepalingen doelgroep Breed offensief

Paragraaf 3A.1 Administratief proces loonkostensubsidie

Artikel 14b. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie
1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d, van de wet, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 6, onder e, van de wet. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag schriftelijk aan de werkgever, of als de aanvraag wordt gedaan door de persoon, aan de werkgever en de persoon.
3. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de wet.
[*Als deze aanvraag is gedaan na het begin van de dienstbetrekking voor een persoon als bedoeld in artikel 10d, tweede lid, van de wet, wordt de vaststelling of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie bepaald door middel van de Praktijkroute.*]
4. Het college stelt binnen **[aantal]** weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.

5. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het **[(preferente proces loonkostensubsidie) OF (administratieve proces zoals weergegeven in de Bijlage)]** in acht.

Paragraaf 3A.2 Procedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Artikel 14c. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking.
2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen gelden, onverminderd het bepaalde in artikel 3, de volgende voorwaarden:
a. de persoon behoort tot de doelgroep en ~~is minimaal achttien jaar oud, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft genoten;~~:
    1°. is minimaal [**(achttien)**] jaar oud;~~,~~ of
    2°. heeft VSO/PRO-onderwijs genoten;
b. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
c. de werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal **[aantal (zes)]** maanden, met een minimale arbeidsduur van **[aantal]** uur per week;
d. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
e. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
f. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en
g. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de [*maatschappelijke*] opbrengsten van uitstroom naar werk.

Artikel 14d. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan bij het college worden ingediend door de persoon of zijn werkgever. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag.
[*3. Het college onderzoekt, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen **[aantal]** weken na de aanvraag, de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de persoon.*]
[*4. Het college kan een deskundig oordeel en advies inwinnen, als de beoordeling van een aanvraag dit vereist.*]
5. Het college bepaalt na overleg met de persoon, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
6. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de persoon, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de wet.
[*7. Het college maakt binnen **[aantal]** werkdagen na afronding van het onderzoek, een schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek dat wordt neergelegd in een onderzoeksverslag.*
8. Op basis van het onderzoeksverslag neemt het college een besluit en zendt dit aan de persoon of zijn gemachtigde en, indien van toepassing, aan de werkgever.]

Artikel 14e. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college geeft in een beschikking tot toekenning van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening in ieder geval aan:
    a. welke persoonlijke ondersteuning of overige voorziening wordt verstrekt;
    b. als subsidie wordt verstrekt, wat de omvang is van het subsidiebedrag;
    c. de duur en intensiteit van de ondersteuning;
    d. de ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening;
    e. als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, wat de reden is van afwijking; en
    f. voor zover van toepassing, welke andere ondersteuning of voorziening relevant is, of kan zijn, waaronder de wijze waarop de persoon integraal kan worden ondersteund.

[*2. Het college geeft in een beschikking tot afwijzing van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening op grond van het feit dat er een voorliggende voorziening bestaat, in ieder geval aan welke voorziening dit betreft.*]

Paragraaf 3A.3 Specifieke bepalingen persoonlijke ondersteuning bij werk

Artikel 14f. Persoonlijke ondersteuning bij werk
1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van jobcoaching in natura verstrekken door middel van een jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van **[(de gemeente) OF (een derde, waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht)]**.
2. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor:
   a. jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of
   b. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider.
[*3. De in het eerste of tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden met het oog op het verrichten van werkzaamheden, anders dan in dienstverband, zoals bij een proefplaats of een leer-werktraject.*]

Artikel 14g. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk
1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen **[aantal]** weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen, tenzij voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
2. Het college besluit op basis van individueel maatwerk, waarbij de aard, omvang, duur en intensiteit van de persoonlijke ondersteuning wordt gewogen.

Artikel 14h. Jobcoaching
1. Een jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet voldoen aan **[(de kwaliteitseisen zoals opgenomen in de Bijlage) OF (een van de in de Bijlage genoemde keurmerken)]**.
2. De in te zetten jobcoaching wordt bepaald op basis van **[(de volgende begeleidingsregiems: [regiems en zwaarte met daarbij bij elk van de regiems een percentage aan begeleiding van het aantal gewerkte uren en de maximale duur van de regiems]) OF (een regiem waarbij de verleende jobcoaching in de eerste drie jaar wordt verleend voor een aantal uren dat maximaal overeenkomt met respectievelijk [percentage van aantal gewerkte uren in het eerste, tweede en derde jaar] van het aantal uren dat de aan de persoon opgedragen taken in beslag nemen) OF (een regiem waarbij de jobcoaching kan worden verleend voor een aantal uren jobcoaching per halfjaar en wel voor het eerste halfjaar maximaal [aantal uren], voor het tweede halfjaar maximaal [aantal uren] en vervolgens voor maximaal [aantal uren] per halfjaar voor de duur van [periode])]**.
3. Het college kan van de in het tweede lid bedoelde maximale **[(percentages) OF (uren)]** afwijken voor zover toepassing daarvan, gelet op het belang dat beoogt te worden beschermd, leidt tot onbillijkheid van overwegende aard.
4. Als de gemeente een of meer jobcoaches zelf **[(in dienst) OF (gecontracteerd)]** heeft, biedt het college deze bij voorrang aan.
[*5. Voordat het college de jobcoaching beëindigt verricht het college onderzoek. Wanneer de beëindiging plaatsvindt met instemming van de werkgever en de werknemer kan het college van dit onderzoek afzien.*]

Artikel 14i. Jobcoaching in natura
1. Het college kan ambtshalve, of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden.
2. Bij aanvragen om jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 14c tot en met 14h van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14j. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching
1. Het college kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching verlenen aan de werkgever.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 14c tot en met 14h, worden verleend als:

a. de jobcoaching bestaande uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van de persoon behorend tot de doelgroep, gericht op het kunnen uitvoeren van de aan hem opgedragen taken, wordt geborgd door middel van een coachingsplan;
b. de omvang en de kwaliteit van de georganiseerde jobcoaching passend is;
c. de continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en
d. de persoon voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en schriftelijk instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.
3. Het college kan voor jobcoaching een maximumtarief per uur hanteren dat toereikend is voor de organisatie van jobcoaching, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven.
[*4. Het college kan in beleidsregels uitwerken:*
a. aan welke eisen het coachingsplan moet voldoen;
b. welke activiteiten een jobcoach moet kunnen uitvoeren;
c. hoe de continuïteit van de jobcoaching geborgd moet zijn; of
d. hoe de evaluatie van de jobcoaching plaats vindt.]
[*5. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach mede:*
a. ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of
b. integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en van werk naar onderwijs.]

Artikel 14k. Interne werkbegeleiding
1. Als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat, kan het college een subsidie verlenen aan de werkgever voor de aangetoonde meerkosten die verbonden zijn aan het organiseren van de interne werkbegeleiding.
[*2. Het college kan aan de werkgever ambtshalve of op aanvraag een training aanbieden voor een of meer medewerkers om hen in staat te stellen aan personen behorend tot de doelgroep interne werkbegeleiding te bieden.*]

Paragraaf 3A.4. Specifieke bepalingen overige voorzieningen

Artikel 14l. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening
1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.
2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.
3. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.
4. Het college brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 14m. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij ~~visuele of motorische handicap~~motorische beperking
1. Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende ~~visuele of~~ motorische lichaamsfunctie.
[*2. Het college kan in beleidsregels nader uitwerken hoe het de omvang van de noodzakelijke intermediaire activiteit bepaalt.*]

Artikel 14n. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen
1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in eigendom te verstrekken.

[*4. Het college kan in beleidsregels nader uitwerken hoe het de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer bepaalt.*]

[*Artikel 14o. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen*
Het college kan een aanpassing van de werkplek toekennen aan een persoon, als dit noodzakelijk is om zijn werk uit te voeren. In beginsel kan daarbij elk product als een werkplekaanpassing worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar zijn.]

Hoofdstuk 3B. Specifieke bepalingen van school naar duurzaam werk

[*Artikel 14p. Specifieke ondersteuning*
Het college kan personen als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet ondersteuning bieden, door [(voorlichting te geven op locatie door het houden van een (inloopspreekuur)].]

Artikel 14q. Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen
1. Het college bevestigt binnen [**aantal**] weken de ontvangst van een verzoek om informatie, ondersteuning of een voorziening gedaan door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs, als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.
2. Als de reactie op het verzoek geen beschikking, als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht, inhoudt, reageert het college binnen [**aantal**] weken op het verzoek, en deelt deze reactie schriftelijk mee aan het bevoegd gezag, bedoeld in het eerste lid, en aan de persoon op wie het verzoek betrekking heeft.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 15. Intrekken oude verordeningen en overgangsrecht
1. De **[citeertitel Verordening loonkostensubsidie Participatiewet]** wordt ingetrokken.
2. De **[citeertitel 'oude' re-integratieverordening]** wordt ingetrokken.
3. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de [**citeertitel 'oude' re-integratieverordening**], die moet worden beëindigd op grond van deze verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de [**citeertitel 'oude' re-integratieverordening**] voor de duur:
    a. van [**periode (12 maanden)**], gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening; of
    b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode, bedoeld in onderdeel a.
4. Het college kan na afloop van de in het derde lid, onderdeel a, bedoelde periode, besluiten of een voorziening in verband met een bijzondere individuele situatie wordt voortgezet.
5. De [**citeertitel 'oude' re-integratieverordening**] blijft van toepassing ten aanzien van een voortgezette voorziening als bedoeld in het derde en vierde lid.

Artikel 16. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2023.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening Participatiewet [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].
De voorzitter,
De griffier,

[*Bijlage behorende bij artikel 14b, vijfde lid Re-integratieverordening Participatiewet [naam gemeente en eventueel jaartal]*

[…]

*Behorende bij raadsbesluit van **[datum]***
*De griffier van **[gemeentenaam]**,*]

Bijlage behorende bij artikel 14h, eerste lid Re-integratieverordening Participatiewet [naam gemeente en eventueel jaartal]

[…]

Behorende bij raadsbesluit van **[datum]**
De griffier van **[gemeentenaam]**,

Toelichting

Algemeen
Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorzieningen. Het is daarbij van belang dat kenbaar is welke voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college aanbiedt.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:

- persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a en e, en 10, eerste lid, van de Participatiewet);
- scholing of opleiding, als bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet (artikel 8a, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet);
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet);
- participatievoorziening beschut werk, als bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, zevende lid, van de Participatiewet);
- loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 10d, van de Participatiewet, voor zover het gaat om de vormgeving van het administratieve proces tot verstrekking hiervan (artikel 8a, tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet);
- proefplaats (artikel 8a, tweede lid, onderdeel d, van de Participatiewet);
- vervoersvoorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet);
- intermediaire activiteit, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, die noodzakelijk is in verband met een ~~visuele of~~ motorische ~~handicap~~beperking (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, onder 2, van de Participatiewet);
- meeneembare voorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en de bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet);

De regels dienen aandacht te besteden aan de wijze waarop, rekening houdende met de persoonlijke omstandigheden, ten behoeve van de doelgroep en doelgroep loonkostensubsidie, wordt voorzien in de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk (artikel 8a, eerste lid, onderdeel a en tweede lid, onderdelen a en g, en 10 eerste lid, van de Participatiewet).

[*Hiernaast bestaat de bevoegdheid om een hoger aantal dienstbetrekkingen beschut werk vast te stellen en daarbij, onverminderd artikel 8a, tweede lid, onderdeel a van de Participatiewet, te regelen*

hoe deze additionele omvang wordt bepaald en hoe dan de volgorde wordt bepaald waarin personen hiervoor in aanmerking komen (artikel 10b, vijfde lid, van de Participatiewet).]

Aanpassingen naar aanleiding van wetswijziging 'Breed offensief'
Bij brief van 7 september 2018 heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onder de noemer "Breed offensief" maatregelen aangekondigd om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Voor een deel was daar een wetswijziging voor nodig. In de wet "Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)" is het juridisch raamwerk rondom deze maatregelen neergelegd. Het doel van de maatregelen is dat meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk komen en blijven. Het gaat om mensen met een beperking die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen en vallen onder de doelgroep banenafspraak of die zijn aangewezen op beschut werk. De bij verordening te regelen uitwerking van deze maatregelen, opgenomen in artikel 8a, tweede lid, onder c tot en met g, van de Participatiewet, is neergelegd in hoofdstuk 3A. Daarmee wordt het uit de wet voortvloeiende belang van het bieden van specifieke ondersteuning voor deze doelgroep duidelijk geborgd.

Aanpassingen naar aanleiding van 'Wet van school naar duurzaam werk'
Met de Wet van school naar duurzaam werk wil de regering de kansengelijkheid vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken voor jongeren tot 27 jaar met een risico op een afstand tot de arbeidsmarkt bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk. De doelgroep bestaat uit personen van wie het college oordeelt dat het volgen van uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs niet mogelijk of niet passend is (artikel 7a, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet). Daarnaast bestaat de doelgroep uit personen voor wie de ondersteuning wordt verzocht door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, een school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra. Ten slotte bestaat de doelgroep ook uit personen die initieel onderwijs volgen als bedoeld in de Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs (artikel 7a, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet). HBO- en WO-studenten, dus.

Op grond van artikel 8a van de Participatiewet stellen gemeenten bij verordening regels vast met betrekking tot het ondersteunen van en het bieden van voorzieningen aan deze nieuwe doelgroep. Deze verordening voorziet dan ook in regels en ondersteuningsmogelijkheden om jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning te bieden en om deze jongeren beter te begeleiden bij de overgang van school naar werk én bij het behouden van werk. Dit betekent dat de gemeente niet alleen reageert op problemen, maar ook actief zorgt voor begeleiding en ondersteuning die voorkomt dat jongeren uitvallen op de arbeidsmarkt.

Naast de ondersteuning op basis van deze verordening wordt op grond van (nieuw) artikel 9.2.8 van de Wet educatie en beroepsonderwijs binnen elke arbeidsmarktregio een regionaal programma ontwikkeld. In dit programma werken onderwijsinstellingen, gemeenten en andere relevante regionale partijen samen aan een gezamenlijke aanpak voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Deze aanpak richt zich op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten én het bevorderen van een duurzame overgang naar werk. De maatregelen in het kader van dit programma zijn aanvullend op de voorzieningen en ondersteuning die op grond van deze verordening in het kader van artikel 7a van de wet aan jongeren worden aangeboden.

Artikelsgewijze toelichting
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Definities
Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Doelgroep
De doelgroep wordt gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Het betreft:
- personen die algemene bijstand ontvangen;

- personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d, van de Participatiewet is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (hierna: ANW);
- personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (hierna: IOAW);
- personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna: IOAZ);
- personen zonder uitkering;

en, die voor de arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk, vormen de personen jonger dan 27 jaar, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Participatiewet ook onderdeel van de doelgroep.

Grote afstand tot de arbeidsmarkt
Onder een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon redelijkerwijs niet binnen één jaar geschikt is voor deelname aan de arbeidsmarkt. Zie verder de toelichting bij artikel 2.

Interne werkbegeleiding
Interne werkbegeleiding is een vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk die wordt geboden door een interne werkbegeleider. Een interne werkbegeleider is een directe collega van een werknemer met een beperking die hem bij de dagelijkse werkzaamheden begeleidt omdat hij zonder die begeleiding niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren. Het moet hierbij gaan om, in verband met de beperking, meer dan gebruikelijke begeleiding. Om als interne werkbegeleider in het kader van de verordening te kunnen worden beschouwd is het noodzakelijk dat men de vaardigheden heeft om de begeleiding op een kwalitatief verantwoorde manier te kunnen bieden. De wetgever spreekt in dit verband van opgeleide collega's, niet zijnde jobcoaches, die persoonlijke ondersteuning op de werkvloer verlenen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Zie verder de toelichting bij artikel 14k.

Jobcoaching
Jobcoaching is een vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk die wordt geboden door een jobcoach. Een jobcoach is een erkende deskundige die een werknemer met een beperking en/of zijn werkgever methodische ondersteuning biedt, zodat de werknemer een passende baan kan vinden en behouden. Om als jobcoach in het kader van de verordening te kunnen worden beschouwd is het noodzakelijk dat men voldoet aan een aantal eisen die er op zijn gericht om de professionaliteit en de kwaliteit van de jobcoaching te waarborgen. Zie verder de toelichting bij artikel 14h.

Korte afstand tot de arbeidsmarkt
Onder een korte afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon, naar redelijke maatstaven gemeten, binnen één jaar geschikt is voor deelname aan de arbeidsmarkt. Zie verder de toelichting bij artikel 2.

Overige voorzieningen
Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet moeten er in de verordening regels opgenomen worden voor een drietal specifieke voorzieningen die bedoeld zijn voor personen met een arbeidsbeperking. Het gaat om vervoersvoorzieningen, noodzakelijke intermediaire activiteiten en meeneembare voorzieningen. Deze voorzieningen samen worden in deze verordening aangeduid met het begrip 'overige voorzieningen'.

Persoonlijke ondersteuning bij werk
Persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de Participatiewet moet in samenhang met artikel 8a, tweede lid, onderdeel e en artikel 10da, van de Participatiewet worden

begrepen als een door het college noodzakelijk geachte voorziening gericht op het verkrijgen, verrichten en behouden van arbeid. In de memorie van toelichting bij artikel 8a, tweede lid, onderdeel e, van de Participatiewet wordt eerst aangegeven dat de gemeenteraad een breed aanbod van beschikbare instrumenten moet opnemen in de verordening. Vervolgens wordt alleen nader ingegaan op de jobcoach. De begrippen persoonlijke ondersteuning en jobcoach zijn evenwel niet identiek. Het begrip persoonlijke ondersteuning is ruimer. Het kan bij persoonlijke ondersteuning zowel gaan om een gekwalificeerde expert (jobcoach) als om een getrainde persoon die binnen het bedrijf zorgdraagt voor de dagelijkse werkbegeleiding (ook wel een “Harrie” genoemd). Combinaties van beiden zijn ook mogelijk (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 9).

[*Praktijkroute*
Opname in het doelgroepenregister kan op verschillende manieren plaatsvinden. Naast de aanvraagroute via het UWV is er ook een route die loopt via de gemeente. Deze route staat bekend als de praktijkroute en volgt uit artikel 38b, eerste lid, onderdeel a, van de Wet financiering sociale verzekeringen. Het is een procesroute waarbij het college door middel van een loonwaardemeting op de werkplek vaststelt dat de loonwaarde van een werknemer bij voltijdse arbeid minder bedraagt dan het wettelijk minimumloon, welke vaststelling leidt tot opname in het doelgroepenregister. Deze route kan alleen worden gevolgd op het moment dat iemand al een werkplek heeft.]

Artikel 2. Evenwichtige verdeling en evaluatie
Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening aangeven onder welke voorwaarden welke personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet, en werkgevers van deze personen, in aanmerking komen voor in de verordening omschreven voorzieningen en hoe deze rekening houdend met omstandigheden, zoals de zorgtaken, en het feit, dat die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort of gebruik maakt van de voorziening beschut werk, of een andere structurele functionele beperking heeft, evenwichtig over deze personen worden verdeeld. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Korte afstand tot arbeidsmarkt
Het college biedt de voorziening zoals bedoeld in artikel 6 (detacheringsbaan) aan personen aan die behoren tot de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Grote afstand tot arbeidsmarkt
Het college biedt voorzieningen als bedoeld in de artikelen 4 (werkstage), 5 (sociale activering) en 8 (participatieplaats) aan personen aan die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Overige voorzieningen
Voor de overige voorzieningen, volgt al uit de doelgroepomschrijving aan wie het college deze voorzieningen kan aanbieden. Het gaat om: scholing (artikel 7), participatievoorziening beschut werk (artikel 9), ondersteuning bij leer-werktrajecten (artikel 10), persoonlijke ondersteuning bij werk (artikel 11), loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers (artikel 13), uitstroompremie (artikel 14) en proefplaats (artikel 14a).

Rekening houden met omstandigheden en beperkingen
Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. In artikel 2, derde lid, is opgenomen waarmee het college in ieder geval rekening moet houden.

Verslag doeltreffendheid
Het college informeert de gemeenteraad over de effecten van de verordening in de praktijk (vierde lid). Hiertoe verzamelt het college systematisch de in het vijfde lid genoemde gegevens.

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen
De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk).

Weigeringsgronden
Het eerste lid geeft aan dat het college een voorziening kan weigeren en in welke gevallen dat kan. De weigeringsgronden in deze bepaling zijn niet uitputtend, omdat voor een aantal voorzieningen er ook weigeringsgronden zijn die voortvloeien uit de specifieke aard van die voorziening. Die gronden vloeien voort uit de artikelen in deze verordening die specifiek betrekking hebben op die voorzieningen.

[*Het college kan een voorziening voor de doelgroep uit artikel 7a, eerste lid, van de wet, voorts weigeren wanneer de betrokkene jonger is dan de in dit onderdeel vastgestelde leeftijdsgrens van [**(zestien)**] jaar (onderdeel f). Jongeren tot zestien jaar zijn leerplichtig en gaan in beginsel naar school. Zij mogen slechts beperkt werken, met strikte regels voor werktijden en werkzaamheden die volgen uit de Arbowetgeving. Ook zestien- en zeventien- jarigen zijn beperkt in de werkzaamheden die zij mogen verrichten vanwege veiligheids- en gezondheidsrisico's.*]

[*Het college kan een jongere al tijdens de schoolperiode ondersteuning bieden gericht op werk. Dit kan op verzoek van een school uit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of een mbo-instelling of op verzoek van een student uit het hoger of wetenschappelijk onderwijs (artikel 7a, eerste lid, onder b, van de wet). De school stelt voor iedere jongere uit het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel een overgangsdocument op. Wanneer de school het college vervolgens om ondersteuning van de jongere verzoekt, dan verstrekt de school daarbij het overgangsdocument van de jongere met de daarvoor relevante informatie. Ontbreekt het document, dan kan het college dit ook als reden aanvoeren om een voorziening te weigeren (onderdeel g).*]

Ook zal het college bij de beoordeling van het recht op een voorziening de in artikel 2 opgenomen verdeling over verschillende doelgroepen in acht moeten nemen.

Het betreft hier een "kan-bepaling", zodat het college altijd een afweging moet maken of een weigering in een individuele situatie al dan niet op zijn plaats is. Hoewel het weigeren van een voorziening, als een afwijzingsgrond zich voordoet, wel het uitgangspunt vormt, is dit geen automatisme. Dit hangt samen met het feit dat re-integratie vraagt om maatwerk.

Beëindigingsgronden
Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen dat kan. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detacheringsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in artikel 3, tweede lid. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten

behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verstrekt.
De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd (Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540). Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Afstemming
Het derde lid regelt het uitgangspunt dat het college, afgestemd op de situatie van de persoon, de goedkoopst adequate voorziening verstrekt. Dit betekent dat de voorziening goed genoeg moet zijn om een verantwoorde oplossing te bieden. Die oplossing hoeft dus niet noodzakelijkerwijs de meest optimale oplossing te zijn. Zijn er meerdere adequate opties om de klant te ondersteunen, dan zullen de kosten van de oplossingen doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per (individuele) persoon gemaakt.

Het derde lid regelt ook de afstemming binnen het gemeentelijke sociale domein. Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel g, van de Participatiewet dienen er regels opgenomen te worden over de samenwerking binnen het gehele sociale domein als dat nodig is voor een integrale ondersteuning van de persoon (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Het gaat zowel om de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk. Het is belangrijk om hier bij de inzet van voorzieningen rekening mee te houden en dit te benoemen in het plan van aanpak. Deze bepaling biedt ook een grondslag voor het uitwisselen van de noodzakelijke informatie binnen het sociaal domein om tot de integrale aanpak te kunnen komen.

[*Artikel 4. Werkstage*
Een werkstage onderscheidt zich van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de drie criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

Werkstage is gericht op uitbreiden kennis en ervaring
De Hoge Raad heeft bepaald dat er bij werkstages weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is bij een werkstage in de regel geen sprake van beloning. Terughoudend zijn met het verstrekken van een gerichte stagevergoeding ligt daarom voor de hand. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

Doelgroep aanbieden werkstage
Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkstage aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Verder is vereist dat een persoon nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid (artikel 4, eerste lid, onderdeel b). Van langdurige werkloosheid is sprake als een persoon gedurende twaalf aaneengesloten maanden of langer is aangewezen geweest op een uitkering. In een dergelijk geval kan sprake zijn van een afstand tot de arbeidsmarkt, maar dit hoeft niet altijd het geval te zijn. Heeft een persoon gedurende vijf jaren geen inkomsten uit arbeid verworven, dan kan worden aangenomen dat hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. In dat geval is het college bevoegd hem een werkstage aan te bieden.

Doel van de werkstage
Het tweede lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de werkstage, om het verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. Dit is vooral van belang om te voorkomen dat een persoon claimt dat sprake is van een arbeidsovereenkomst en bij de rechter loonbetaling afdwingt.
De werkstage kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde 'snuffelstage', waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de

tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de werkstage kan een persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Opstellen schriftelijke overeenkomst
In het vierde lid is bepaald dat voor de werkstage een schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld. Hierin kan expliciet het doel van de stage worden opgenomen, evenals de wijze van begeleiding. Door deze schriftelijke overeenkomst kan nog eens worden gewaarborgd dat het bij een werkstage niet gaat om een reguliere arbeidsverhouding.

Geen verdringing
In het derde lid is bepaald dat de werkstage uitsluitend wordt verstrekt als er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:

- *eigen initiatief van de werknemer;*
- *handicap;*
- *ouderdomspensioen;*
- *vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of*
- *gewettigd ontslag om dringende redenen.*]

[*Artikel 5. Sociale activering*
Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Begrip sociale activering
Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie (artikel 6, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet). Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt (Kamerstukken II 2002/03, 28 870, nr. 3, p. 35).

Doelgroep sociale activering
Voor de verplichting om op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering (CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400).

College stemt duur activiteiten af op de persoon
Het tweede lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van sociale activering nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Gezien de mogelijk sterk verschillende behoeften op dit gebied, zal een al te rigide termijn moeilijk zijn.

Geen verdringing
Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 4.]

[*Artikel 6. Detacheringsbaan*
De Participatiewet biedt de mogelijkheid personen uit de doelgroep een dienstverband aan te bieden om op detacheringsbasis werkervaring op te doen. In de verordening zijn de randvoorwaarden vastgelegd waarbinnen de banen vormgegeven worden.

Het eerste lid biedt de mogelijkheid tot het aangaan van het dienstverband. Het college zorgt ervoor dat een persoon een dienstverband krijgt aangeboden door een derde, de werkgever. Die derde kan bijvoorbeeld een detacheringsbureau zijn. In het tweede lid wordt bepaald dat het gaat om detachering. Daarbij worden op twee vlakken afspraken gemaakt. Ten eerste tussen het inlenende bedrijf en de werkgever. Hierin worden zaken geregeld als de verhouding tot de werkgever, de hoogte van de inleenvergoeding en de wijze waarop de begeleiding wordt vormgegeven. In de overeenkomst tussen werknemer en inlener worden afspraken gemaakt over werktijden, verlof en de inhoud van het werk.
Voor het derde lid wordt verwezen naar de toelichting bij het artikel over werkstages.]

Artikel 7. Scholing
Startkwalificatie
Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee (artikel 1, onder f, van de Leerplichtwet 1969). Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

~~*Jongeren*~~
~~Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet). [*Dit is voor de volledigheid opgenomen in het derde lid.*]~~

Scholing in combinatie met participatieplaats
Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling van de persoon in het arbeidsproces . Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet.
Zie artikel 8 over de voorziening participatieplaatsen.

Artikel 8. Participatieplaats
Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, ~~achtste~~ derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet [*en het eerste lid van artikel 8*]). Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden
Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de Participatiewet). Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de Participatiewet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voorgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de Participatiewet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de Participatiewet).

Premie
De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, van de Participatiewet). De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet. In verband hiermee is de hoogte van de premie begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Daarnaast moet bij het bepalen van de hoogte van de premie ook de risico's van de armoedeval worden betrokken (Kamerstukken II 2007/08, 31 577, nr. 3, p. 12). Er is gekozen voor een premie van telkens [**bedrag**] per zes maanden.

Artikel 9. Participatievoorziening beschut werk
Algemeen
Met ingang van 1 januari 2017 is het college verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Die verplichting is begrensd: het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald. Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing.

De gemeenteraad is, gelet op artikel 10b, zevende lid, van de Participatiewet, verplicht om bij verordening in elk geval vast te stellen:
a. welke voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden aangeboden om adequaat functioneren op een beschutte werkplek mogelijk te maken; en
b. welke voorzieningen worden aangeboden tot het moment dat de dienstbetrekking aanvangt.

[*Tevens kan bij verordening worden geregeld dat een hoger aantal te realiseren dienstbetrekkingen wordt vastgesteld dan op grond van de ministeriële regeling is bepaald (artikel 10b, vijfde lid, van de Participatiewet). Als daarvoor wordt gekozen, dient de gemeenteraad in de verordening ook aan te geven hoe dit aantal extra plekken wordt bepaald en welke criteria dan gelden voor plaatsing op deze extra plekken (ook dit volgt uit artikel 10b, vijfde lid).*]

Artikel 9, eerste lid
In dit artikel is tot uitdrukking gebracht dat aanspraak bestaat op de genoemde ondersteunende voorzieningen (gericht op de arbeidsinschakeling). Daarmee wordt uitvoering gegeven aan artikel 10b, zevende lid, van de Participatiewet.

Artikel 9, tweede lid
Nadat het college heeft vastgesteld dat iemand tot de doelgroep voor beschut werk behoort, dient deze persoon geplaatst te worden op een beschut werkplek. In de wetenschap dat een plaatsing afgestemd dient te worden op de persoonlijke eigenschappen en omstandigheden van de persoon, dient dit een vorm van maatwerk te zijn, die niet altijd direct tot plaatsing op een geschikte werkplek zal leiden. Het college is verplicht om ter overbrugging van de periode tot de plaatsing voorzieningen aan te bieden die bijdragen aan een succesvolle plaatsing. De voorzieningen die hiervoor aangeboden worden zijn genoemd in het tweede lid. Welke (combinatie van) voorziening(en) in een concreet geval ingezet wordt zal gezien het maatwerkkarakter van dat geval afhangen.

Naast voorzieningen die bijdragen aan de arbeidsinschakeling en hun grondslag vinden in de Re-integratieverordening, worden ook andere voorzieningen genoemd. Dergelijke – perifere – voorzieningen kunnen op grond van andere regelingen, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 of de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, worden verstrekt en bijdragen aan een geslaagde plaatsing.

[*Artikel 9, derde en vierde lid*
Op grond van artikel 10b, vijfde lid, van de Participatiewet, is de gemeenteraad bevoegd om een hoger aantal beschut werkplekken aan te bieden, dan op grond van de ministeriële regeling, bedoeld in artikel 10b, vierde lid, is bepaald. Het college mag ten aanzien van deze extra plekken ook

bijzondere toewijzingscriteria opstellen, waarmee voorrang wordt verleend aan bepaalde doelgroepen. Artikel 9, derde en vierde lid, geeft daar verdere invulling aan.]

[*Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject*

~~*Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten. Het college moet dan wel van oordeel zijn dat een leer-werktraject nodig is en dat de ondersteuning nodig is voor het volgen van dat leer-werktraject. Dit is geregeld in artikel 10 en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet. Artikel 10f van de Participatiewet bepaalt voorts dat het college uitsluitend ondersteuning bij een leer-werktraject kan aanbieden aan personen:- van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of*~~

~~*- van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.*~~*De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren* ~~*van zestien of zeventien jaar oud*~~ *die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer*~~*/-*~~*werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning* ~~*te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van achttien tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen*~~*bij het leer-werktraject te bieden wanneer die ondersteuning nodig is om het traject succesvol te volgen. Deze ondersteuning kan verschillende vormen aannemen, zoals persoonlijke begeleiding en coaching, praktische ondersteuning op de werkvloer, hulp bij het plannen en organiseren van school- en werkactiviteiten, of aanvullende scholing en trainingen die aansluiten bij het leer-werktraject. Het doel is om jongeren te helpen hun traject te voltooien en hun kansen op een succesvolle uitstroom met een startkwalificatie naar de arbeidsmarkt te vergroten.*]

~~*Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt (Kamerstukken II 2010/11, 32 815, nr. 3, p. 49). In het kader van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.*~~

~~*In artikel 10f van de Participatiewet is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan achttien jaar en aan personen van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f van de Participatiewet, in afwijking van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet.*~~]

Artikel 11. Persoonlijke ondersteuning bij werk

De voorziening persoonlijke ondersteuning bij werk is nader uitgewerkt in de paragrafen 3A.2 en 3A.3~~hoofdstuk 3A~~. Deze bepaling verwijst daarom naar ~~dit hoofdstuk~~deze paragrafen, waarbij ook wordt verwezen naar de uit artikel 3 voortvloeiende algemene voorwaarden die gelden voor alle op grond van deze verordening te verstrekken voorzieningen.

[*Artikel 13. Loonkostensubsidie kwetsbare werknemers*

Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de Participatiewet is geregeld dat alle voorzieningen moeten dienen om een persoon uiteindelijk aan regulier werk te helpen. De in artikel 13 geregelde loonkostensubsidie betreft een gemeentelijke regeling die moet worden onderscheiden van de loonkostensubsidie zoals bedoeld in de artikelen 10c en 10d van de Participatiewet en artikel 14b. De in artikel 13 opgenomen loonkostensubsidie is niet noodzakelijk gericht op personen met een arbeidsbeperking, maar ondersteunt personen die kwetsbaar of uiterst kwetsbaar zijn. Het gaat hier dus niet om de loonkostensubsidie die verstrekt wordt aan personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van een wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet) en die is geregeld in hoofdstuk 3A. Het betreft daarom ook een in tijd gemaximeerde subsidieregeling.

Compensatie

Het doel van de loonkostensubsidie is het bieden van compensatie voor het feit dat voor een persoon ten minste het wettelijk minimumloon moet worden betaald, terwijl de werkgever een persoon (nog) niet ten volle kan inzetten. Zo kan het college een loonkostensubsidie aan de werkgever verstrekken om tijdelijk het verschil in arbeidsproductiviteit te compenseren en zo de re-integratie van de bijstandsgerechtigde te bewerkstelligen (Kamerstukken II 2004/05, 28 870, nr. 125). In het eerste lid is de doelgroep opgenomen en in het tweede lid de maximaal toe te kennen loonkostensubsidie opgenomen. Een nadere uitwerking van de doelgroep is opgenomen in het derde en vierde lid.

Geen verdringing
Het vijfde lid bevat een verdringingsbepaling. Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 4.

Noodzakelijk
De loonkostensubsidie kan alleen worden verstrekt als de werkgever geen aanspraak kan maken op een andere regeling die hem (gedeeltelijk) compenseert voor het feit dat de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer nog niet direct volledig inzetbaar is en mogelijk extra begeleiding nodig heeft. Ook als redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer zonder subsidie ook wel kan worden aangenomen, bijvoorbeeld vanwege de krapte op de arbeidsmarkt, wordt de subsidie niet verstrekt. Het is aan het college om te bepalen of er een noodzaak tot subsidieverlening aanwezig is met het oog op de arbeidsinschakeling van de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer.]

[*Artikel 14. Uitstroompremie*
In de Participatiewet is geregeld dat jaarlijks een eenmalige of tweemalige premie van ten hoogste € 2.699,00 per kalenderjaar kan worden verstrekt, welke in het kader van de bijstandsverlening niet tot de middelen wordt gerekend (artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet). Voor personen jonger dan 27 jaar die niet behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie is deze premie niet vrijgelaten (artikel 31, vijfde lid, van de Participatiewet). De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen kennen een dergelijke vrijlatingsbepaling ook niet. Het feit dat de premie niet in alle gevallen wordt vrijgelaten neemt niet weg dat ook deze groepen behoren tot de re-integratiedoelgroep (artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet).

*In artikel 14 wordt een grondslag gecreëerd voor het verstrekken van een uitstroompremie aan voormalig uitkeringsgerechtigden en worden hieraan voorwaarden verbonden. De premie vormt een extra stimulans om aan het werk te gaan en dit werk ook te behouden. Het verstrekken van een uitstroompremie is alleen mogelijk als een persoon die langdurig een uitkering van het college ontving, uitstroomt. Onder langdurig werkloze wordt verstaan een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer aangewezen is (geweest) op een uitkering. Ook moet er sprake te zijn van duurzame uitstroom, hetgeen betekent dat er sprake is van een uitkeringsonafhankelijke periode van tenminste **[periode]**. De premie kan worden aangevraagd vanaf **[periode]** na indiensttreding en moet binnen **[periode]** zijn aangevraagd.*]

Artikel 14a. Proefplaats
Volgens artikel 8a, tweede lid, onder d, van de Participatiewet moet de gemeente in de verordening de voorwaarden aangeven waaronder “het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten”. Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55). Artikel 14a geeft hier invulling aan. [*Het na een proefplaatsing inzetten van een dienstverband met een forfaitaire loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d, vijfde lid, van de Participatiewet is onwenselijk. Partijen in de (landelijke) Werkkamer hebben zich in die zin ook expliciet uitgesproken.*] [*Als het noodzakelijk is om de werkzaamheden uit te voeren, kan het college persoonlijke ondersteuning toekennen aan de persoon op de proefplaats (zesde lid).*]

Artikel 14b. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie
Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de Participatiewet). Door in de

verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Het tweede lid maakt duidelijk dat het rechtssubject van de loonkostensubsidie de werkgever is, ook op het moment dat de werknemer de aanvraag indient. Dit volgt ook uit artikel 10d, eerste lid, van de Participatiewet waarin staat dat de subsidie wordt verleend aan de werkgever.

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het derde lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht. [*Het onder de doelgroep brengen gebeurt volgens de in artikel 1 gedefinieerde praktijkroute.*]

Het vierde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het vijfde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. **[(Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt gedoeld op het proces zoals dat door "De normaalste zaak", een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.) OF (Dit proces is uitgeschreven in de bijlage bij deze verordening. Daarmee wordt invulling gegeven aan de door de wetgever gewenste transparantie, zodat meer personen en hun werkgevers gebruik zullen maken van de regeling om met loonkostensubsidie aan het werk te komen.)]**

Artikel 14c. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen. Het artikel vormt daarmee een aanvulling op de in artikel 3 opgenomen algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een re-integratievoorziening. Deze voorwaarden dragen bij aan een evenwichtige verdeling van de beschikbare voorzieningen over de doelgroep, zoals bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet.

Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep en minimaal [(**achttien**)] jaar oud~~meerderjarig~~ is, waarbij er voor personen die VSO/PRO-onderwijs hebben genoten een uitzondering wordt gemaakt, waardoor zij ook voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen in aanmerking kunnen komen (a). Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (b). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (c). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (d, e en f). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de [*maatschappelijke*] baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (g).

Artikel 14d. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
Dit artikel regelt de aanvraagprocedure voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting; het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is. In de praktijk zal veelal ook sprake zijn van een ambtshalve beoordeling. Het college zorgt dan zelf voor een goede match met een werkgever, met passende ondersteuning. Het hoeft meestal niet tot een aanvraag te komen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 11).

In dit artikel worden de verschillende stappen beschreven die het college moet doorlopen om tot een

zorgvuldig onderzocht en onderbouwd besluit te komen. Het artikel vloeit voort uit artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet “op welke wijze het college voorzieningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, verstrekt” en onderdeel g “op welke wijze waar nodig voor een persoon als bedoeld in de artikelen 7, eerste lid, onderdeel a, of 10d, tweede lid, wordt voorzien in integrale en voortgezette (persoonlijke) ondersteuning”.

Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zesde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betrekt bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 14e. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
Een beschikking dient te voldoen aan de eisen die de Algemene wet bestuursrecht en de Participatiewet daaraan stellen. In dit artikel is bepaald welke concrete informatie minimaal in een beschikking moet worden opgenomen. Het betreft een nadere uitwerking van de wettelijke eisen, die niet afdoet aan de plicht om aan de eisen die rechtstreeks voortvloeien uit de Algemene wet bestuursrecht en de Participatiewet te voldoen.

Artikel 14f. Persoonlijke ondersteuning bij werk
Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beide benoemd. Het eerste en tweede lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). De gemeente kan een eigen jobcoach inzetten, of een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen. Ook is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft (interne jobcoach) of een jobcoach inhuurt (externe jobcoach). De werkgever kan ook een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). In het artikel worden de verschillende mogelijkheden benoemd.

[*Het derde lid maakt duidelijk dat de in het eerste en tweede lid bedoelde ondersteuning ook kan worden aangeboden op het moment dat er geen sprake is van een dienstverband. Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.*]

Artikel 14g. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk
Het eerste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning in beginsel moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden al heeft verricht. In die situatie rechtvaardigt dat de conclusie dat, tenzij er sprake is van een bijzondere situatie, het verstrekken van persoonlijke ondersteuning op aanvraag in beginsel niet noodzakelijk is.

Het tweede lid bevat de basisaspecten waarmee het college rekening moet houden bij het verstrekken van individuele ondersteuning en benadrukt het belang van het leveren van maatwerk. In artikel 14h wordt dit verder uitgewerkt.

Artikel 14h. Jobcoaching
Het eerste lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach. De eisen zijn vastgelegd in de bijlage.

Het tweede lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningsplicht. Het bepalen van de duur en de intensiteit van de jobcoaching is maatwerk.

Het derde lid bevat een mogelijkheid om in bijzondere situaties af te wijken van het in het tweede lid gegeven beoordelingskader. Hiermee wordt het recht op passende ondersteuning te allen tijde gewaarborgd. De afwijking kan zowel bestaan uit het bieden van meer of intensievere jobcoaching, alsook uit het verlengen daarvan.

Het vierde lid bevat een opdracht aan het college om te stimuleren dat jobcoaching door het college in natura wordt verstrekt. De naturaverstrekking geeft het college andere sturingsmogelijkheden en ook de efficiency kan hiermee zijn gediend. Dit neemt niet weg dat jobcoaching, binnen de in de verordening gestelde voorwaarden, ook in de vorm van een subsidie kan worden verstrekt.

Artikel 14i. Jobcoaching in natura
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college ook zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning (jobcoaching) in natura. Dit artikel voorziet hierin.

Artikel 14j. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking, waaronder jobcoaching. Dit artikel voorziet hierin.

In het tweede lid zijn de randvoorwaarden opgenomen om voor subsidieverlening in aanmerking te komen. Bij de keuze voor deze voorwaarden is, met het oog op het realiseren van een zo uniform mogelijk kader, aansluiting gezocht bij door het UWV gehanteerde voorwaarden op grond van artikel 12 van het Reïntegratiebesluit.

Het derde lid geeft aan op welke wijze de hoogte van de subsidie voor jobcoaching door het college kenbaar wordt gemaakt. Het college moet er voor zorgen dat de tarieven voor een bepaald jaar vindbaar en kenbaar zijn voor werkgevers en de doelgroep. Dat kan bijvoorbeeld door de tarieven te vermelden op de website van de gemeente. Daarbij is als eis opgenomen dat het door het college vastgestelde tarief toereikend moet zijn om jobcoaching in te kopen. Dit betekent dat het college moet onderzoeken in de markt wat een toereikend tarief is. Het feit dat een persoon of werkgever een beroep wenst te doen op een duurdere jobcoach betekent niet dat het college gehouden is het meerdere te verstrekken. Er is immers een maximumtarief waarvan vaststaat dat dit toereikend is om passende jobcoaching in te kopen.

[*Het vierde lid maakt transparant dat het college de in de verordening gestelde eisen nader uit kan werken in beleidsregels.*]

[*Met het vijfde lid wordt duidelijk gemaakt dat het college niet alleen subsidie kan verlenen voor jobcoaching die is bedoeld om de persoon in staat te stellen om de aan hem opgedragen taken in het kader van de arbeidsovereenkomst uit te voeren, maar dat de gesubsidieerde jobcoach ook een breder takenpakket kan uitvoeren.*]

Artikel 14k. Interne werkbegeleiding
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt hoe dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de subsidie hiervoor wordt bepaald.

[*In het tweede lid wordt geregeld dat het aanbod van het college tevens een training voor de collega van de persoon kan bevatten, zodat deze de begeleiding op een verantwoorde wijze kan bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een “Harrie-training” (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).*]

Artikel 14l. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening
Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op de artikelen 3 en 14c, onder welke voorwaarden dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de vergoeding hiervoor wordt bepaald als het college het vervoer niet zelf (in natura) organiseert. Bij de bepaling van de vergoeding wordt uitgegaan van het reguliere tarief in de markt, waarbij, in lijn met artikel 3, derde lid, de goedkoopst adequate oplossing het uitgangspunt vormt. Het bedrag dat de werknemer voor vervoer ontvangt van zijn werkgever, bijvoorbeeld een reiskostenvergoeding op grond van de arbeidsovereenkomst, wordt door het college in mindering gebracht op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 14m. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij ~~visuele of~~ motorische ~~handicap~~beperking
Artikel 8a, tweede lid, ~~onder f,~~ onderdeel f, onder 2, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een noodzakelijke intermediaire activiteit in het geval er sprake is van een ~~visuele of~~ motorische ~~handicap~~beperking. Dit artikel regelt dat het college de, als gevolg van een geheel of gedeeltelijk ontbrekende ~~visuele of~~ motorische lichaamsfunctie noodzakelijke, voorziening(en) verstrekt die nodig zijn ter vervanging of ondersteuning van de persoon. De specifieke aard van de voorziening is niet opgenomen, omdat dit sterk afhankelijk is van de behoefte van de persoon. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 14c. [*Het college kan dit in beleidsregels verder uitwerken.*]

Artikel 14n. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen
Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 14c. Het uitgangspunt is dat de voorzieningen in bruikleen beschikbaar worden gesteld en dus weer bij het college worden ingeleverd op het moment dat deze niet langer nodig zijn. [*Het college kan de wijze waarop het de noodzaak en meerwaarde van een voorziening bepaalt in beleidsregels verder uitwerken.*]

[*Artikel 14o. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen*
In artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet wordt uitsluitend gesproken van meeneembare voorzieningen. In sommige gevallen zijn er andere voorzieningen nodig op de werkplek om ervoor te zorgen dat de persoon hier kan werken. Hierbij kan gedacht worden aan een aangepast toilet, een entree met automatische deuropener of een traplift. Dit artikel regelt de mogelijkheid om ook in deze behoefte te voorzien door het toekennen van een werkplekaanpassing. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de wetsgeschiedenis, waarin wel wordt gesproken van werkplekaanpassingen in plaats van meeneembare voorzieningen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).]

[*Artikel 14p. Specifieke ondersteuning en voorzieningen*
*Het college kan een persoon als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet, specifieke ondersteuning en voorzieningen aanbieden. Personen van deze doelgroep, die niet beschikken over een startkwalificatie, komen in beginsel in aanmerking komen voor leer-werktrajecten; deze voorziening volgt reeds uit artikel 7a, derde lid, van de wet. Daarnaast kan het college, naast het verstrekken van één of meer in de verordening opgenomen voorzieningen, [**(inloopspreekuren houden op de onderwijsinstelling of de school, gericht op deze doelgroep, en daarbij voorlichting geven.)**]]*

Artikel 14q. Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen
Dit artikel regelt de procedure rondom verzoeken die worden ingediend door het bevoegd gezag van scholen of onderwijsinstellingen om ondersteuning door het college in het kader van artikel 7a van de

wet. Op grond van het eerste lid moet het college de ontvangst van het verzoek binnen een bepaalde termijn bevestigen.

In het tweede lid wordt bepaald binnen welke termijn het college moet beslissen op een verzoek en hierover moet communiceren aan zowel het bevoegd gezag als de betrokken persoon, voor het geval de beslissing niet kwalificeert als een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit is bijvoorbeeld het geval als het gaat om een informatieverzoek of wanneer het ondersteuning betreft die door het colllege vrij toegankelijk geboden wordt en waarvoor dus geen beschikking nodig is om er gebruik van te mogen maken.

Artikel 15. Intrekken oude verordeningen en overgangsrecht
In artikel 15 is het intrekken van de verordening loonkostensubsidie geregeld. Dit heeft te maken met het feit dat de grondslag voor deze verordening, in de vorm van artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet, met de wet “Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)”, is komen te vervallen.

Het intrekken van de oude re-integratieverordening is eveneens in dit artikel geregeld.

Ook is in artikel 15 het overgangsrecht neergelegd. Het kan voorkomen dat personen een voorziening toegekend hebben gekregen op grond van de oude re-integratieverordening, die niet meer voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin de oude re-integratieverordening voorzieningen bevat die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer worden verstrekt. Ook is het denkbaar dat een persoon op grond van de oude re-integratieverordening wel in aanmerking zou komen voor een voorziening, maar door inwerkingtreding van deze verordening niet meer. De toegekende voorziening zou dan op grond van artikel 3, tweede lid moeten worden beëindigd. Om dit te voorkomen is in artikel 15, tweede lid, geregeld dat dergelijke voorzieningen worden behouden voor ten hoogste de duur van [**periode**] of - als dit eerder is - voor de duur dat deze is verstrekt. Dit uiteraard voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de [**citeertitel ‘oude’ re-integratieverordening**]. Wordt niet meer aan die voorwaarden voldaan, dan moet de voorziening worden beëindigd, bijvoorbeeld als een belanghebbende geen aanspraak meer heeft op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. De periode van [**periode**] begint te lopen vanaf het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

Voortzetten toegekende voorzieningen
Toegekende voorzieningen op grond van de [**citeertitel ‘oude’ re-integratieverordening**] worden dus in beginsel behouden tot [**periode**] na inwerkingtreding van deze verordening. Na afloop van die periode kan het college besluiten of een voorziening wordt voortgezet (artikel 15, vierde lid). Hierbij kan het college rekening houden met al gesloten overeenkomsten. Voortzetting van een voorziening ligt bijvoorbeeld voor de hand als het college is gehouden de kosten van een dergelijke voorziening te voldoen, ongeacht of een persoon nog gebruik maakt van de voorziening. Lopende re-integratievoorzieningen kunnen in beginsel ná inwerkingtreding van deze verordening worden afgerond conform de overeenkomst.

Voortzetting is niet mogelijk
Voortzetting van een toegekende voorziening na [**periode**] is niet mogelijk als de voorziening binnen die periode is beëindigd wegens het niet meer voldoen aan de voorwaarden voor die voorziening op grond van de [**citeertitel ‘oude’ re-integratieverordening**] of als de voorziening is toegekend voor een kortere duur dan [**periode**] na inwerkingtreding van de verordening. Een voorziening dient immers niet langer te worden voortgezet dan de duur van de oorspronkelijke toekenning.
Ten aanzien van die voorziening blijft de [**citeertitel ‘oude’ re-integratieverordening**] van toepassing (artikel 15, vijfde lid).

Model Raadsbesluit wijziging Re-integratieverordening Participatiewet (december 2025)

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet [naam gemeente en eventueel jaartal] (Re-integratieverordening Participatiewet [naam gemeente en eventueel jaartal])

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 8a, eerste lid, aanhef en onder a, c, d en e en tweede lid en 10b, [*vijfde en*] zevende lid, van de Participatiewet;
gezien het advies van de [**naam commissie**];

besluit :

Artikel I

De [**citeertitel Re - integratieverordening Participatiewet**] wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt in de definitie van ‘doelgroep’ na ‘artikel 7, eerste lid, onder, a, ’ ingevoegd: ‘of artikel 7a, eerste lid, ’.

[*B*

In artikel 3, eerste lid, worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, twee onderdelen toegevoegd, luidende:

*f. de persoon, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Wet, jonger is dan [**(zestien jaar)**];]*
g. het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op

de expertisecentra, het verzoek om ondersteuning heeft gedaan en daarbij geen overgangsdocument heeft verstrekt.

OF

In artikel 3, eerste lid, worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. de persoon, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Wet, jonger is dan [(zestien jaar)].

OF

In artikel 3, eerste lid, worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, het verzoek om ondersteuning heeft gedaan en daarbij geen overgangsdocument heeft verstrekt.]

[*C*

In artikel 7 vervalt het derde lid.]

[*D*

Artikel 10 komt te luiden:

Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan met toepassing van artikel 7a, derde lid, van de wet, een persoon zonder startkwalificatie, als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet, ondersteuning bieden voor zover die ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject.]

E

In artikel 11, tweede lid, wordt ‘bepalingen van Hoofdstuk 3A’ vervangen door ‘paragrafen 3A.2 en 3A.3’.

[*F*

In artikel 14a, zesde lid, wordt ‘bepalingen van Hoofdstuk 3A’ vervangen door ‘paragrafen 3A.2 en 3A.3’.]

G

In artikel 14b, eerste lid, wordt na ‘doelgroep loonkostensubsidie’ ingevoegd ‘, bedoeld in artikel 6, onder e, van de wet’.

H

Artikel 14c, tweede lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. de persoon behoort tot de doelgroep en:
1°. is minimaal [**(achttien)**] jaar oud; of
2°. heeft VSO/PRO-onderwijs genoten;

I

Artikel 14m wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift van artikel 14m wordt ‘visuele of motorische handicap’ vervangen door ‘motorische beperking’.

2. In het eerste lid vervalt ‘visuele of ‘

J

Na artikel 14o wordt een hoofdstuk ingevoegd luidende:

Hoofdstuk 3B. Specifieke bepalingen van school naar duurzaam werk

[***Artikel 14p. Specifieke ondersteuning***
*Het college kan personen als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet ondersteuning bieden, door [**(voorlichting te geven op locatie door het houden van een inloopspreekuur)**].*]

Artikel 14q. Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen
1. Het college bevestigt binnen [**aantal**] weken de ontvangst van een verzoek om informatie, ondersteuning of een voorziening gedaan door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.
2. Als de reactie op het verzoek geen beschikking, als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht, inhoudt, reageert het college binnen [**aantal**] weken op het verzoek, en deelt deze reactie schriftelijk mee aan het bevoegd gezag, bedoeld in het eerste lid, en aan de persoon op wie het verzoek betrekking heeft.

Artikel II

[Dit besluit treedt in werking op [**datum**] **OF** Dit besluit treedt in werking op een door het college te bepalen tijdstip].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,

De griffier,

Was-wordt-tabel wijziging Model Re-integratieverordening Participatiewet (december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen

- [**…**] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens *onderstreept* (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet**gedrukt en – als de bestaande tekst al vet was gedrukt – ook **onderstreept**.

Artikel 1, definitie van 'doelgroep', (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
- doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de wet;	- doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, **of artikel 7a, eerste lid,** van de wet;

[*Artikel 3, eerste lid, (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:*]

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Het college kan een voorziening weigeren als: a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep; b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening; c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening; d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.	1. Het college kan een voorziening weigeren als: a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep; b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening; c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening; d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening**;** **[*f. de persoon, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Wet, jonger is dan [zestien jaar];*]** ***g. het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en***

	beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, het verzoek om ondersteuning heeft gedaan en daarbij geen overgangsdocument heeft verstrekt. ***OF*** ***f. de persoon, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Wet, jonger is dan [(zestien jaar)].*** ***OF*** ***f. het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, het verzoek om ondersteuning heeft gedaan en daarbij geen overgangsdocument heeft verstrekt.*]**

Artikel 7 (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 7. Scholing 1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden. 2. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen: a. [...], en b. [...]. [*3. Het eerste lid is niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de wet .*]	**Artikel 7. Scholing** 1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden. 2. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen: a. [...], en b. [...].

Artikel 10, (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
[***Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject*** *Het college kan, overeenkomstig artikel 10f van de wet, ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:* *a. van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of* *b. van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.*]	[***Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject*** *Het college kan* ***met toepassing van artikel 7a, derde lid, van de wet, een persoon zonder startkwalificatie, als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet, ondersteuning bieden voor zover die ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject.***]

Artikel 11, tweede lid, (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
2. Persoonlijke ondersteuning bij werk als bedoeld in het eerste lid wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 3, verstrekt overeenkomstig de *bepalingen van Hoofdstuk 3A*.	2. Persoonlijke ondersteuning bij werk als bedoeld in het eerste lid wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 3, verstrekt overeenkomstig de **paragrafen 3A.2 en 3A.3**.

[*Artikel 14a, zesde lid, (artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:*]

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 14a. Proefplaats [*6. Het college kan een persoon op een proefplaats persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen toekennen overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk 3A.*]	**Artikel 14a. Proefplaats** [*6. Het college kan een persoon op een proefplaats persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen toekennen overeenkomstig de* ***paragrafen 3A.2 en 3A.3****.*]

Artikel 14b, eerste lid, (artikel I, onderdeel G, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d, van de wet, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.	1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d, van de wet, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie**, bedoeld in artikel 6, onder e, van de wet**. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.

Artikel 14c, tweede lid, onderdeel a, (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen gelden, onverminderd het bepaalde in artikel 3, de volgende voorwaarden: a. de persoon behoort tot de doelgroep en *is* minimaal *achttien jaar oud, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft genoten;*	2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen gelden, onverminderd het bepaalde in artikel 3, de volgende voorwaarden: a. de persoon behoort tot de doelgroep en**:** **1°. is minimaal [(achttien)] jaar oud; of** **2°. heeft VSO/PRO-onderwijs genoten;**

Artikel 14m, opschrift en eerste lid, (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit) worden als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 14m. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij *visuele of* motorische *handicap*	**Artikel 14m. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij motorische <u>beperking</u>**
1. Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende *visuele of* motorische lichaamsfunctie.	1. Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende motorische lichaamsfunctie.

Na artikel 14o wordt een hoofdstuk ingevoegd (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit), luidende:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	Hoofdstuk 3B. Specifieke bepalingen van school naar duurzaam werk **[*<u>Artikel 14p. Specifieke ondersteuning</u>*** ***Het college kan personen als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet ondersteuning bieden, door <u>[voorlichting te geven op locatie (inloopspreekuur)]</u>.*]** **<u>Artikel 14q. Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen</u>**

	1. Het college bevestigt binnen [aantal] weken de ontvangst van een verzoek om een voorziening gedaan door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra. **2. Als de beslissing op het verzoek geen beschikking, als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht, inhoudt, beslist het college binnen [aantal] weken op het verzoek, en deelt deze beslissing mee aan het bevoegd gezag, bedoeld in het eerste lid, en aan de persoon op wie het verzoek betrekking heeft.**

Toelichting

Algemeen

Op 1 januari 2026 treedt de Wet van school naar duurzaam werk in werking. Het doel van die wijziging van de Participatiewet is om jongeren tot 27 jaar met een risico op afstand tot de arbeidsmarkt beter te helpen. Gemeenten kunnen hierdoor deze jongeren meer preventieve en passende ondersteuning bieden bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk. Door deze wijziging wordt voorzien in regels en ondersteuningsmogelijkheden voor deze jongeren.

De **[citeertitel Re-integratieverordening Participatiewet [naam gemeente en eventueel jaartal]]** wordt gewijzigd.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

In dit onderdeel wordt het begrip ‘doelgroep’ gewijzigd, zodat dit begrip ook ziet op de doelgroep uit artikel 7a, eerste lid, van de Participatiewet, namelijk personen jonger dan 27 jaar. Door het begrip aan te passen, kan deze nieuwe doelgroep ook voorzieningen en ondersteuning op basis van deze verordening ontvangen.

[***Artikel I, onderdeel B***

In dit onderdeel worden, in verband met de inwerkingtreding van Wet van school naar duurzaam werk, twee aanvullende weigeringsgronden opgenomen.

Artikel 7a van de Participatiewet biedt de mogelijkheid om personen jonger dan 27 jaar te ondersteunen, zonder dat daarbij een minimale leeftijd is bepaald. Door de weigeringsgrond op basis van een minimumleeftijd, kan het college ondersteuning weigeren aan personen die te jong zijn, bijvoorbeeld omdat zij nog ondersteuning zouden moeten ontvangen in het kader van hun onderwijs,

of de vanwege beperkingen die de Arbowetgeving stelt aan werktijden en werkzaamheden voor minderjarigen.

Voorts stelt een school, bij een verzoek om ondersteuning, op grond van de wijzigingen in de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet op de expertisecentra, in verband met de inwerkingtreding van Wet van school naar duurzaam werk, een overgangsdocument op en verstrekt deze aan het college. In dit document is voor de persoonlijke begeleiding en ondersteuning relevante informatie opgenomen, waardoor bij het ontbreken ervan de ondersteuning minder goed op maat gemaakt kan worden. Indien dit document ontbreekt, kan dit aanleiding zijn om de voorziening te weigeren.

OF

In dit onderdeel wordt, in verband met de inwerkingtreding van Wet van school naar duurzaam werk, een aanvullende weigeringsgrond opgenomen.

Artikel 7a van de Participatiewet biedt de mogelijkheid om personen jonger dan 27 jaar te ondersteunen, zonder dat daarbij een minimale leeftijd is bepaald. Door de weigeringsgrond op basis van een minimumleeftijd, kan het college ondersteuning weigeren aan personen die te jong zijn, bijvoorbeeld omdat zij nog ondersteuning zouden moeten ontvangen in het kader van hun onderwijs, of de vanwege beperkingen die de Arbowetgeving stelt aan werktijden en werkzaamheden voor minderjarigen.

OF

In dit onderdeel wordt, in verband met de inwerkingtreding van Wet van school naar duurzaam werk, een aanvullende weigeringsgrond opgenomen.

Een school stelt, bij een verzoek om ondersteuning, op grond van de wijzigingen in de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet op de expertisecentra, in verband met de inwerkingtreding van Wet van school naar duurzaam werk, een overgangsdocument op en verstrekt deze aan het college. In dit document is voor de persoonlijke begeleiding en ondersteuning relevante informatie opgenomen, waardoor bij het ontbreken ervan de ondersteuning minder goed op maat gemaakt kan worden. Indien dit document ontbreekt, kan dit aanleiding zijn om de voorziening te weigeren.]

[***Artikel I, onderdeel C***
In dit onderdeel wordt bepaald dat een artikellid vervalt. Dit hangt samen met de wijziging van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet in verband met de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk. Door het vervallen van de tekst 'die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen' in artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet, en de introductie van artikel 7a van de Participatiewet, vormen jongeren die niet uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen de doelgroep uit artikel 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet, die ondersteuning kan krijgen. Hierdoor is artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet niet langer de juiste verwijzing naar deze doelgroep.]

[***Artikel I, onderdeel D***
Met de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk is de voorziening voor een leer-werktraject geregeld in artikel 7a, derde lid, van de Participatiewet. Deze voorziening is voornamelijk bedoeld voor personen zonder startkwalificatie. De ondersteuning die bij dit leer-werktraject mogelijk is, viel voorheen onder artikel 10f van de Participatiewet, maar dat artikel is vervallen met de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk. Daarmee blijft de leer-werkvoorziening bestaan, maar de ondersteuning wordt niet langer op grond van artikel 10f verleend en is met name gericht op personen zonder startkwalificatie.]

Artikel I, onderdelen E tot en met G
In deze onderdelen worden technische en redactionele aanpassingen gedaan.

Artikel I, onderdeel H
In dit onderdeel worden technische en redactionele aanpassingen gedaan. [*Ook wordt de minimale leeftijdsgrens van achttien jaar gewijzigd naar […] jaar.*]

Voor het toekennen van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen aan jongeren die het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) of het praktijkonderwijs (PRO) volgen, geldt geen leeftijdsbeperking. Om verwarring met betrekking tot de voorwaarden voor deze voorziening te voorkomen, is daarom gekozen voor een alternatieve opsomming van de voorwaarden. Hiermee is duidelijk dat leeftijd geen belemmering vormt voor deze jongeren om ondersteuning te krijgen.

Artikel I, onderdeel I
In dit onderdeel wordt een artikel aangepast. Met de inwerkingtreding van de Wet van 22 november 2023, houdende wijziging van de Participatiewet ten behoeve van de werkvoorzieningen voor visueel beperkten, is de eerdere medebewindsopdracht ten aanzien van de wijze waarop voorzieningen voor visueel beperkten worden verstrekt door gemeenten, per 1 januari 2024 komen te vervallen. De ondersteuning van visueel beperkten is overgegaan van de gemeenten naar het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Tevens is van de gelegenheid gebruikgemaakt om het opschrift van het artikel aan te passen naar de bewoording van artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, onder 2° van de Participatiewet.

Artikel I, onderdeel J
Met dit onderdeel wordt een hoofdstuk ingevoegd, specifiek voor ondersteuning voor personen als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Participatiewet. Het hoofdstuk bevat administratieve voorschriften die samenhangen met de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het college. Een deel van deze samenwerking wordt vormgegeven in regionale programma’s binnen een arbeidsmarktregio. Vooral de centrumgemeente heeft in deze regionale programma’s een rol. Dat neemt niet weg dat deze samenwerking ook in het belang ook los hiervan van belang is.

Bijlage 4_Implementatiehandleiding bij de Re-integratieverordening Participatiewet (gewijzigd model, december 2025)

Algemeen
Op 1 januari 2026 treedt de Wet van 14 juli 2025 tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en enkele andere wetten ter bevordering van de kansengelijkheid middels verbetering van de begeleiding naar duurzame economische zelfstandigheid van jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt (hierna: Wet van school naar duurzaam werk) in werking. De Wet van school naar duurzaam werk is bedoeld om de kansengelijkheid te vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken voor jongeren tot 27 jaar met een risico op een afstand tot de arbeidsmarkt bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk. De doelgroep bestaat uit personen van wie het college oordeelt dat het volgen van uit ’s Rijkskas bekostigd onderwijs niet mogelijk of niet passend is (artikel 7a, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet). Daarnaast bestaat de doelgroep uit personen voor wie de ondersteuning wordt verzocht door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra (artikel 7a, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet). Ten slotte bestaat de doelgroep ook uit personen die initieel onderwijs volgen als bedoeld in de Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs (artikel 7a, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet). HBO- en WO-studenten, dus. De uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk ligt bij gemeenten en kan worden geregeld in de Re-integratieverordening. Gemeenten kunnen jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning bieden. Dit betekent dat gemeenten niet alleen kunnen reageren op problemen, maar actief kunnen zorgen voor begeleiding en ondersteuning die voorkomt dat jongeren uitvallen op de arbeidsmarkt.

Voor sommige jongeren is extra ondersteuning nodig om succesvol onderwijs te volgen of werk te vinden. In die gevallen kunnen er, naast de in deze verordening genoemde voorzieningen, aanvullende trajecten worden ingezet waarin de gemeente een specifieke rol vervult. Bij Individuele Plaatsing en Steun (IPS-) en Ernstige Schoolbelemmerings (ESB-)trajecten, die dergelijke ondersteuning kunnen bieden aan bepaalde jongeren als bedoeld in artikel 7a, speelt de gemeente een belangrijke rol. Een IPS-traject ondersteunt jongeren met een psychische aandoening bij het vinden en behouden van werk. Een ESB-traject is een speciaal scholings- en begeleidingstraject voor jongeren met ernstige scholingsbelemmeringen. Voor een IPS-traject geeft de gemeente een beschikking af en dient zij op verzoek van een ggz-instelling, die een jongere voordraagt, een subsidieaanvraag in bij het UWV. De subsidie voor het traject wordt vervolgens via het UWV aan de ggz-instelling verstrekt. Bij een ESB-traject vraagt de gemeente een beoordeling aan bij bijvoorbeeld het REA College of Eega Plus om te toetsen of de gewenste opleiding haalbaar is voor de jongere. Als het advies van de scholingsinstelling positief is, moet de gemeente expliciet toestemming geven voor het aanvragen van een indicatie Ernstige Schoolbelemmeringen bij het UWV.

Voorts is van belang dat op grond van (nieuw) artikel 9.2.8 van de Wet educatie en beroepsonderwijs binnen elke arbeidsmarktregio een regionaal programma wordt ontwikkeld. In dit programma werken onderwijsinstellingen, gemeenten en andere relevante regionale partijen samen aan een gezamenlijke aanpak voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Deze aanpak richt zich op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten én het bevorderen van een duurzame overgang naar werk. Een onderdeel van het regionaal programma betreft maatregelen die getroffen kunnen worden gericht op jongeren zonder werk of jongeren die geen opleiding volgen, of jongeren die een groot risico lopen daarop. Deze maatregelen zijn aanvullend op de voorzieningen en ondersteuning die op grond van artikel 7a van de wet aan jongeren worden aangeboden. Het is daarom van belang dat gemeenten bij het bieden van ondersteuning aan jongeren rekening houden met deze aanvullende maatregelen uit het regionaal programma. Door de eigen inzet van voorzieningen af te stemmen op wat regionaal beschikbaar is, kunnen gemeenten bijdragen aan een samenhangende en doelgerichte aanpak binnen de arbeidsmarktregio, zonder onderscheid te maken naar woonplaats van de jongere .

De voorliggende gewijzigde Model Re-integratieverordening bevat een aantal bepalingen om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen. Ook is van de gelegenheid gebruik gemaakt enkele redactionele aanpassingen in de Model Re-integratieverordening door te voeren.

Deze implementatiehandleiding is bedoeld als praktische toelichting hoe de voorgestelde wijzigingen per artikel kunnen worden doorgevoerd. Deze implementatiehandleiding volgt hierbij de volgorde van

het Model Raadsbesluit wijziging Re-integratieverordening. Waar relevant is bij de diverse bepalingen aangegeven welke beleidsruimte gemeenten hebben en welke uitvoeringsaspecten mogelijkerwijs spelen. Gemeenten kunnen het Model Raadsbesluit, na verwerking in de juiste opmaak en met inachtneming van de diverse keuzeopties, direct overnemen of nader aanpassen aan lokale beleidsdoelen en uitvoeringspraktijk. Ook is een Was-wordt-tabel toegevoegd voor een overzichtelijke behandeling van de wijziging in de gemeenteraad.

Totstandkoming
Deze wijziging van de Model Re-integratieverordening is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het Team Inclusieve Samenleving, Wetgevingswerken en Team Recht van de VNG. Zij zijn de deelnemers aan de Klankbordgroep herziening Re-integratieverordening erkentelijk voor hun waardevolle bijdragen en inzichten vanuit de uitvoeringspraktijk. Het definitieve concept is ter advisering voorgelegd aan de VNG Adviescommissie Gemeenterecht. Hun permanente adviesfunctie is van groot belang om de wetgevingskwaliteit blijvend te kunnen borgen. Tot slot is de wijziging van de Model Re-integratieverordening ter kennisname aangeboden aan de bestuurlijke VNG-commissies Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO), Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (PSI) en Bestuur en Veiligheid.

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen
De weigeringsgronden in het eerste lid, onder f en g, zijn als facultatief aangemerkt en hangen samen met de specifieke bepalingen voor ondersteuning van jongeren uit de doelgroep van artikel 7a, eerste lid, van de wet. De gemeente kan ervoor kiezen beide, één of geen van de facultatieve weigeringsgronden over te nemen.

Gemeenten kunnen een voorziening weigeren op basis van de leeftijd van een persoon (onderdeel f), waarbij het aan gemeenten zelf is om de specifieke leeftijdsgrens te bepalen. Deze keuze laat echter de leerplicht en grenzen die de Arbowetgeving stelt aan werkzaamheden voor minderjarigen onverlet. Jongeren tot zestien jaar zijn leerplichtig en horen in hoofdzaak onderwijs te volgen. Daarnaast mogen personen van zestien en zeventien jaar geen werk verrichten dat hun gezondheid of veiligheid in gevaar brengt, zoals werkzaamheden met gevaarlijke machines, zwaar tillen of nachtdiensten. Voor personen jonger dan zestien jaar gelden daarnaast specifieke beperkingen met betrekking tot werktijden en werkzaamheden. Daarom wordt voorgesteld een leeftijdsgrens van zestien jaar te hanteren.

Wanneer een school de gemeente om ondersteuning van een jongere verzoekt, is het de taak van de school om het overgangsdocument aan de gemeente te verstrekken. Als het overgangsdocument ontbreekt, kunnen gemeenten bepalen dat dit een reden is om een voorziening te weigeren (onderdeel g).

Artikel 7. Scholing
In deze bepaling vervalt het facultatieve derde lid. Deze wijziging is alleen van belang voor gemeenten die het derde lid uit het oorspronkelijke model hebben overgenomen in hun lokale verordening. Met de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk is de doelgroep uitgebreid en is deze eerder als facultatieve weigeringsgrond opgenomen bepaling niet langer passend.

Artikel 8. Participatieplaats
Met de Wet van school naar duurzaam werk wordt artikel 7 van de Participatiewet gewijzigd. Het achtste lid vervalt en uit het derde lid volgt nu dat jongeren onder de 27 jaar niet tot de doelgroep behoren van de participatieplaats, bedoeld in artikel 10a van de Participatiewet. De toelichting bij het model is hierop aangepast, maar omdat de raad de toelichting niet vaststelt is die wijziging enkel relevant op het moment dat de verordening in zijn geheel opnieuw wordt vastgesteld, hetgeen niet wordt geadviseerd (de VNG adviseert een wijzigingsbesluit te nemen). Voor de uitvoeringspraktijk is het wel van belang om te weten dat er op dit punt een wijziging in de Participatiewet heeft plaatsgevonden waardoor de reden voor de opgenomen minimale leeftijd nu voortvloeit artikel 7, derde lid, van de Participatiewet.

Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject
Dit betreft een facultatieve bepaling. De voorziening voor een leer-werktraject volgt reeds uit artikel 7a, derde lid, en is bedoeld als voorliggende voorziening voor personen zonder startkwalificatie. Met deze bepaling kunnen gemeenten ervoor kiezen om aanvullende ondersteuning bij een leer-werktraject aan

te bieden. De Participatiewet stelt hierin geen beperking, waardoor gemeenten zelf kunnen bepalen hoe zij deze ondersteuning vormgeven. Deze bepaling is van belang voor gemeenten die deze bepaling willen overnemen of de bepaling op basis van het vorige model in hun lokale verordening hebben opgenomen.

Artikel 14a. Proefplaats
In deze bepaling wijzigt het facultatieve zesde lid. Deze wijziging is alleen van belang voor gemeenten die het zesde lid uit het oorspronkelijke model hebben overgenomen in hun lokale verordening of dat nu willen.

Artikel 14c. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
In het tweede lid, onderdeel c, moeten gemeenten de leeftijdsgrens bepalen als onderdeel van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen. Het staat gemeenten vrij om deze leeftijdsgrens te bepalen, maar zij moeten hierbij rekening houden met de leerplicht en de grenzen die de Arbowetgeving stelt aan werkzaamheden voor minderjarigen. Een suggestie daarbij is om achttien jaar als grens te hanteren. In dat geval is er geen sprake van een wijziging ten opzichte van het bestaande model. Het is ook denkbaar om zestien jaar als minimumleeftijd te kiezen. Om verwarring met betrekking tot de voorwaarden voor deze voorziening te voorkomen, is gekozen voor een alternatieve opsomming van de voorwaarden. Die opsomming brengt op zichzelf geen inhoudelijk wijziging met zich mee, maar slechts een verduidelijking van de oorspronkelijke bepaling.

Artikel 14p. Specifieke ondersteuning
Dit betreft een facultatieve bepaling. Voor de doelgroep uit artikel 7a, eerste lid, kan specifieke ondersteuning worden aangeboden, bijvoorbeeld door het organiseren van een inloopspreekuur, workshops of netwerkbijeenkomsten. Het staat gemeenten vrij om te bepalen op welke wijze zij deze ondersteuning vormgeven.

Artikel 14q. Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen
In het eerste en tweede lid moeten gemeenten een keuze maken voor de termijn waarbinnen de gemeente een verzoek om een voorziening moet bevestigen of er een beslissing over moet nemen. In het eerste lid kan bijvoorbeeld worden gekozen voor een termijn van twee weken voor een ontvangstbevestiging. Dit zorgt voor snelle terugkoppeling en transparantie richting de scholen. Denkbaar is dat in het tweede lid voor een langere termijn wordt gekozen om op het verzoek te beslissen. Zo kan een termijn van zes weken voldoende ruimte bieden voor een zorgvuldige beoordeling, inclusief eventuele afstemming met betrokken partijen, zonder onnodige vertraging voor verzoek tot ondersteuning.

Inwerkingtreding
De wijzigingen als gevolg van de Wet van school naar duurzaam werk treden in werking met ingang van 1 januari 2026. Omdat deze wijzigingen begunstigend zijn, kan terugwerkende kracht worden verleend aan deze wijziging van de Verordening als deze later dan 1 januari 2026 wordt vastgesteld door de raad.

Aan de leden

Datum
18 december 2025
Ons kenmerk
U202500818
Lbr. 25/066
Telefoon
070-373 83 93
Bijlage(n)
4

Onderwerp
Wijziging Model Marktverordening

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In verband hiermee moeten gemeenten bepaalde verordeningen wijzigen. Om gemeenten daarin te ondersteunen, stelt de VNG handreikingen op. Een van die handreikingen, de handreiking 'Marktverordening en omgevingsplan', ziet op de Model Marktverordening.

In de handreiking staat dat de Model Marktverordening in elk geval moet worden aangepast als het om de grenzen van de markt gaat. Deze grenzen moeten in het omgevingsplan komen te staan. Verder kan een gemeente ervoor kiezen ook een aantal andere onderwerpen in het omgevingsplan te regelen, bijvoorbeeld de indeling van de markt en het opruimen van afval.

Wijzigingen Model Marktverordening
Inmiddels is aan de hand van de handreiking een gewijzigde Model Marktverordening opgesteld. Daarbij is van de gelegenheid gebruikgemaakt ook een aantal andere bepalingen te actualiseren. Zo zijn de bepalingen over de verdeling van schaarse vergunningen aangescherpt en is de looptijd van de vergunning voor een vaste standplaats gewijzigd aan de hand van een nieuw onderzoek naar de terugverdientijd van deze vergunning.

In de toelichting bij de was-wordt tabel en in de implementatiehandleiding worden de wijzigingen nader toegelicht.

Bijlagen
1. Gewijzigde Marktverordening met wijzigingen bijhouden
2. Was-wordt tabel wijziging Marktverordening inclusief toelichting
3. Raadsbesluit wijziging Marktverordening

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

4. Implementatiehandleiding wijziging Marktverordening

Informatie
De VNG-modelverordeningen met toelichting staan in de **Kennisbank Decentrale Regelgeving** (www.decentraleregelgeving.nl). De modellen zonder toelichting vindt u in **Modellen Decentrale Regelgeving** (https://puc.overheid.nl/mdr).

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over deze verordening? Neem dan contact op met het Klantcontactcentrum van de VNG via telefoon (070-373 8393) of e-mail (info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur

Model Marktverordening (gewijzigd model, december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid, aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.
- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 15, tweede lid.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, vierde lid.
Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief en de implementatiehandleiding.

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot vaststelling van de Markverordening [naam gemeente en eventueel jaartal] (Marktverordening [naam gemeente en eventueel jaartal])

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Marktverordening [**naam gemeente en eventueel jaartal**]

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Toepassingsgebied
Deze verordening is van toepassing op door burgemeester en wethouders ingestelde reguliere warenmarkten.

Artikel 2. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
[- *bedienvergunning: vergunning voor het op de markt tegen betaling en voor consumptie ter plaatse verstrekken van voedsel of drank aan marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan;*]
- dagplaats: standplaats die beschikbaar is voor houders van een dagplaatsvergunning;
- dagplaatsvergunning: vergunning voor de duur van een dag voor het op de markt bedrijven van handel;
- markt: door burgemeester en wethouders ingestelde reguliere warenmarkt;
- marktvergunning: vaste standplaats-, dagplaats- of standwerkvergunning;
- standplaats: ruimte die voor de duur van de markt beschikbaar is voor houders van een marktvergunning;
- standwerkplaats: standplaats die beschikbaar is voor houders van een standwerkvergunning;
- standwerkvergunning: vergunning voor de duur van een dag voor het op de markt om zich heen verzamelen van publiek, om door een aansprekende uiteenzetting te proberen het publiek over te halen om artikelen te kopen;
- vaste standplaats: standplaats die beschikbaar is voor houders van een vaste-standplaatsvergunning;
- vaste-standplaatsvergunning: vergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] voor het op de markt bedrijven van handel.

Artikel 3. Inrichtingsplan
[1.] Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval:

a. de dagen en uren waarop [*en de periode waarin*] de markt wordt gehouden;
b. een kaart van de markt *[met daarop aangegeven de vaste standplaatsen;]*
c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen.
[*2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:*
a. de grenzen van de markt zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan;
b. de vaste standplaatsen.]
[*3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven:*
a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen;
b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven; [*en*]
c. de dagplaatsen; [***en***]
[***d. de standwerkplaatsen.***]]

Artikel 4. Vergunningplicht
1. Het is verboden op een markt een standplaats in te nemen zonder marktvergunning van burgemeester en wethouders.
[*2. Het is verboden op een markt zonder bedienvergunning van burgemeester en wethouders marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan tegen betaling te voorzien van voedsel of drank voor consumptie ter plaatse.*]
3. Voor een marktvergunning [*of bedienvergunning*] komt uitsluitend een handelingsbekwame natuurlijke persoon in aanmerking die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten en die schriftelijk een aanvraag op een daartoe door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld aanvraagformulier heeft ingediend. Bij de aanvraag worden de volgende stukken overgelegd:
a. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
b. een document waaruit de geldige verblijfstitel in Nederland blijkt, als de aanvrager niet de Nederlandse nationaliteit bezit;
c. een document waaruit blijkt wat het adres en de woon- of verblijfplaats van de aanvrager is;
d. een document waaruit blijkt dat de aanvrager verzekerd is tegen wettelijke aansprakelijkheid als de aanvrager een aanvraag voor een marktvergunning indient.
[***(4. Aanvullend moeten bij een aanvraag voor een marktvergunning ook stukken worden overgelegd waaruit blijkt:***
a. voor welke branche de vergunning wordt aangevraagd;
b. welk assortiment met de vergunning zal worden aangeboden;
c. hoe de uitstalling eruit zal zien inclusief een schets of foto;
d. welke kennis, ervaring en opleiding de aanvrager ten aanzien van het assortiment heeft;
e. hoe de aanvrager invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; en
f. hoe de aanvrager invulling geeft aan consumentvriendelijk ondernemen)].
~~Burgemeester en wethouders verlenen alleen een vergunning aan een handelingsbekwame natuurlijke persoon die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten.~~

Artikel 5. Voorschriften en beperkingen
1. Burgemeester en wethouders kunnen voorschriften en beperkingen verbinden aan een marktvergunning [*en bedienvergunning*].
2. De vergunninghouder is verplicht de aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen na te leven.

Artikel 6. Mandaatverboden
1. De bevoegdheid tot het vaststellen of wijzigen van een inrichtingsplan wordt niet gemandateerd.
2. De bevoegdheid tot het verlenen of intrekken van een vaste-standplaatsvergunning [*en bedienvergunning*] wordt niet gemandateerd aan de marktmeester of een andere toezichthouder.

Paragraaf 2. Verdeelprocedures beschikbare marktvergunningen [*en bedienvergunning*]

Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning

~~1. Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij de verdeelprocedure van artikel 9 dan wel artikel 10 toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning.~~

~~2. Burgemeester en wethouders kunnen in het inrichtingsplan vastleggen of zij de verlengingsprocedure van artikel 8 toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning.~~Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij bij het beschikbaar komen van vaste-standplaatsvergunningen de verdeelprocedure van artikel 9 of artikel 10 toepassen als het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt.

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning maken burgemeester en wethouders binnen [**termijn (bijvoorbeeld acht weken)**] door een openbare kennisgeving in [**communicatiemedium noemen (bijvoorbeeld website)**] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt en voor welke duur [*en welke branche of artikelgroep*] de vergunning is.

2. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden:

a. lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, worden gegadigden in de openbare kennisgeving uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [**termijn (bijvoorbeeld vier weken)**] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze;

b. hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, maken burgemeester en wethouders ook in de openbare kennisgeving bekend of de procedure uit artikel 9 of 10 wordt toegepast en worden gegadigden uitgenodigd om binnen [**termijn (bijvoorbeeld zes weken)**] na de kennisgeving een aanvraag voor de vergunning in te dienen op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.

3. Als na de termijn uit het tweede lid onder a, blijkt dat het aantal gegadigden of het aantal aanvragers lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlenen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunningen aan de degenen die binnen de termijn hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt of binnen de termijn een aanvraag hebben ingediend.

4. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, passen burgemeester en wethouders alsnog de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van uit artikel 9 of 10 toe en stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat deze procedure wordt toegepast en dat zij vóór een door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.

Artikel 9. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via selectie

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van selectie. Een aanvrager kan per procedure van selectie slechts één aanvraag indienen.

~~2. Bij de verdeling via selectie maken burgemeester en wethouders door een openbare kennisgeving in [...] bekend dat de vaste-standplaatsvergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] beschikbaar komt[, *voor welke branche of artikelgroep deze vergunning wordt verleend*] en dat gegadigden vóór de in de kennisgeving genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.~~

23. Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen.

34. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in het vierjfde lid in aanmerking.

45. Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal:

[**(a. het assortiment van de ~~gegadigde~~aanvrager vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);**
b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de ~~gegadigde~~aanvrager ([punten]);
c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de ~~gegadigde~~aanvrager met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);
d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de ~~gegadigde~~aanvrager ([punten]);
e. het consumentvriendelijk ondernemen door de ~~gegadigde~~aanvrager ([punten]);
f. […] ([punten]).)]
5~~6~~. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de ~~gegadigden~~aanvragers met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten.
6~~7~~. Als meer ~~gegadigden~~aanvragers hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].

Artikel 10. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via loting
1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van~~-~~ loting. Elke aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.
~~2. Bij de verdeling via loting maken burgemeester en wethouders door een openbare kennisgeving in […] bekend dat de vaste-standplaatsvergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] beschikbaar komt[*, voor welke branche of artikelgroep deze vergunning wordt verleend*] en dat gegadigden vóór de in de kennisgeving genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.~~
2~~3~~. Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen.
3~~4~~. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, krijgen een lotnummer.
4~~5~~. De loting vindt plaats door middel van een trekking, waarvoor de aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].
5~~6~~. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunning op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.

Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen *[die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan]* **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.

Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen
Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare standwerkvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.

[***Artikel 13. Verdeling beschikbare bedienvergunning***

*Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare bedienvergunning [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd].*]

Paragraaf 3. Vaste-standplaatsvergunning

Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] **OF** [**termijn (bijvoorbeeld acht~~9~~ of elf~~12~~ jaar)**]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.
2. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen tijdelijk een andere standplaats aanwijzen.
3. Een vaste-standplaatsvergunning is niet overdraagbaar.
4. De vergunninghouder kan zich laten bijstaan door een of meer personen.

Artikel 15. Overschrijven vaste-standplaatsvergunning
1. Als de vergunninghouder niet langer zelf van de vaste-standplaatsvergunning wil gebruikmaken, overleden is of onder curatele gesteld is, kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator de vergunning overschrijven op naam van zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere persoon met wie hij duurzaam samenwoont of samenwoonde, of zijn kind. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria, genoemd in artikel 9, vierde lid. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]
2. Als de in het eerste lid bedoelde overschrijving niet kan worden gedaan, kunnen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunning op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator overschrijven op naam van een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze ten minste [**aantal**] jaren in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria genoemd in artikel 9, vierde lid. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]
3. De overschrijving van de vaste-standplaatsvergunning geldt voor de resterende vergunningsduur. Na het einde van de duur van de vergunning komt deze beschikbaar voor verdeling volgens de in het inrichtingsplan vastgelegde verdeelprocedure van de artikelen 9 of 10.
4. In geval van overlijden of ondercuratelestelling van de vergunninghouder wordt de aanvraag tot overschrijving binnen twee maanden nadien ingediend.
5. Burgemeester en wethouders wijzen de aanvraag tot overschrijving af als niet wordt voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde.
[*6. Als de nieuwe vergunninghouder al over een vaste-standplaatsvergunning [voor de betrokken markt] beschikt, kunnen burgemeester en wethouders deze intrekken.*]

Artikel 16. Intrekking en vervallen vaste-standplaatsvergunning
1. Burgemeester en wethouders trekken de vaste-standplaatsvergunning in:
a. op schriftelijke aanvraag van de vergunninghouder; of
b. twee maanden na diens overlijden of ondercuratelestelling, tenzij overeenkomstig artikel 15 een aanvraag tot overschrijving is ingediend.
2. Burgemeester en wethouders kunnen de vaste-standplaatsvergunning intrekken als:
a. de vergunninghouder ter verkrijging van de vergunning onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt;

b. de vergunninghouder, degene die hem vervangt of een persoon die hem bijstaat zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden;
c. van de vergunning gedurende ten minste [**termijn (bijvoorbeeld twee maanden)**] geen gebruik is gemaakt;
d. de vergunninghouder niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld voldoet dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet; of
e. de aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen niet zijn of worden nageleefd.
3. Als de in het tweede lid bedoelde intrekking voor bepaalde tijd is, kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat de op de vaste-standplaatsvergunning vermelde vaste standplaats tijdelijk vervalt.
4. Als de vergunninghouder of zijn rechtmatige vervanger de standplaats niet uiterlijk [om [**tijdstip**] **OF** bij aanvang van de markt **OF** [**tijdsperiode (bijvoorbeeld een uur)**] na aanvang van de markttijd] heeft ingenomen, vervalt de vaste-standplaatsvergunning voor de rest van de dag.

Artikel 17. Persoonlijk innemen vaste standplaats; vervanging
1. De vergunninghouder neemt de op de vaste-standplaatsvergunning vermelde standplaats persoonlijk in.
2. In geval van vakantie of bijzondere omstandigheden kunnen burgemeester en wethouders erin toestemmen dat een vervanger de standplaats inneemt. Een aanvraag om toestemming vermeldt de reden en verwachte duur van de afwezigheid van de vergunninghouder en de naam van de beoogde vervanger.

[***Artikel 18. Plaatsverandering na beschikbaar komen vaste standplaats***
1. Als een vaste standplaats beschikbaar komt voor het einde van de duur van de vaste-standplaatsvergunning, kunnen burgemeester en wethouders deze standplaats voor de resterende vergunningsduur toewijzen aan een houder van een vaste-standplaatsvergunning op de betrokken markt. De toewijzing gebeurt op aanvraag.
2. Als meerdere aanvragen zijn ingediend voor plaatsverandering, wijzen burgemeester en wethouders de vaste standplaats toe via loting, waarvoor de aanvragers worden uitgenodigd.
[3. Als de beschikbaar gekomen vaste standplaats op grond van het inrichtingsplan bij voorrang is bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen, kunnen burgemeester en wethouders deze standplaats alleen toewijzen aan een vergunninghouder die tot die branche behoort of die handelt in die artikelgroep.]]

Paragraaf 4. Dagplaats-, standwerk- en bedienvergunning

Artikel 19. Dagplaatsvergunning
1. Burgemeester en wethouders kunnen een dagplaatsvergunning verlenen voor de duur van een dag, voor de op de vergunning vermelde [*en op de kaart van de markt als zodanig aangegeven*] dagplaats of voor het innemen van een vaste standplaats, wanneer die niet is ingenomen door de houder van de vaste-standplaatsvergunning of zijn rechtmatige vervanger.
2. Voor een dagplaatsvergunning komen in aanmerking de aanvragers~~gegadigden~~ die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een dagplaatsvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande **[periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)]** niet vaker dan **[aantal]** keren een dagplaatsvergunning is verleend*].
3. Burgemeester en wethouders weigeren een dagplaatsvergunning als de aanvrager op een of meer van de voorafgaande vier marktdagen:
a. zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden; of
b. niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld heeft voldaan dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet.

4. Burgemeester en wethouders kunnen een dagplaatsvergunning weigeren wanneer de aanvrager eerder een vaste-standplaatsvergunning had die niet langer dan [**termijn (bijvoorbeeld een jaar)**] geleden is ingetrokken.
5. Een dagplaatsvergunning is niet overdraagbaar en de vergunninghouder kan zich niet laten vervangen.
6. De vergunninghouder kan zich laten bijstaan door een of meer personen.

Artikel 20. Standwerkvergunning
1. Burgemeester en wethouders kunnen een standwerkvergunning verlenen voor de duur van een dag, voor de op de vergunning vermelde [*en op de kaart van de markt als zodanig aangegeven*] standwerkplaats en artikelen.
2. Voor een standwerkvergunning komen in aanmerking de aanvragersgegadigden die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een standwerkvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande **[periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)]** niet vaker dan **[aantal]** keren een standwerkvergunning is verleend*].
3. Burgemeester en wethouders weigeren een standwerkvergunning als de aanvrager op een of meer van de voorafgaande vier marktdagen:
a. zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of aan bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden; of
b. niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld heeft voldaan dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet.
4. Een standwerkvergunning is niet overdraagbaar en de vergunninghouder kan zich niet laten vervangen.
5. De vergunninghouder kan zich laten bijstaan door een of meer personen.

[***Artikel 21. Bedienvergunning***
*1. Burgemeester en wethouders kunnen een bedienvergunning verlenen voor de duur van **[termijn]** en voor op de vergunning vermelde consumpties.*
2. Artikel 16, eerste en tweede lid, is van toepassing.]

Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders

Artikel 22. Toonplicht vergunning of toestemming
Degene die een standplaats inneemt of wil innemen [*of handelt met een bedienvergunning*], is op eerste verzoek van een toezichthouder verplicht aan te tonen dat hij daartoe gerechtigd is.

Artikel 23. Markttijden in acht nemen
1. Het is verboden meer dan [**aantal**] uur voor de aanvang en meer dan [**aantal**] uur na afloop van de markt op welke wijze dan ook ruimte in te (doen) nemen op het marktterrein, of goederen aan of af te (laten) voeren.
2. De vergunninghouder neemt zijn standplaats in tot de sluitingstijd van de markt, behoudens door burgemeester en wethouders verleende ontheffing.
3. Burgemeester en wethouders kunnen aan de ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden ter bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de ontheffing is vereist. De houder van de ontheffing is verplicht de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen na te leven.

[***Artikel 24. Marktterrein schoonhouden***
1. De vergunninghouder is verplicht afval, waaronder verpakkingsmateriaal, dat op zijn standplaats vrijkomt tijdens de door hem bedreven handel zodanig te bewaren dat het marktterrein daardoor niet wordt verontreinigd en het afval niet door onbevoegden kan worden verwijderd. De vergunninghouder voert het afval onmiddellijk na afloop van de markt af, of laat het afvoeren.

2. De vergunninghouder is verplicht de door hem ingenomen standplaats en de naaste omgeving daarvan na afloop van de markt veegschoon achter te laten.]

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief

Paragraaf 6. Handhaving

Artikel 25. Toezichthouders
Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast de door burgemeester en wethouders aangewezen marktmeester en de overige door hen aangewezen toezichthouders.

Artikel 26. Onmiddellijke verwijdering
Burgemeester en wethouders kunnen een vergunninghouder of degene die hem bijstaat of vervangt gelasten zich onmiddellijk van de markt te verwijderen als deze zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden.

Artikel 27. Strafbepaling
Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of hechtenis van ten hoogste drie maanden.

Paragraaf 7. Slotbepalingen

Artikel 28. Overgangsrecht
1. Besluiten op grond van de [**citeertitel oude verordening**] blijven na de inwerkingtreding van deze verordening gelden, totdat burgemeester en wethouders deze ambtshalve hebben gewijzigd of ingetrokken.
2. Bij de ambtshalve wijziging van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders in afwijking van artikel 14, eerste lid, een kortere duur van de vergunning bepalen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval.
3. De op grond van de [**citeertitel oude verordening**] vastgestelde wacht- en anciënniteitslijsten komen te vervallen.
4. Op bezwaarschriften tegen besluiten op grond van de [**citeertitel oude verordening**], waarop bij de inwerkingtreding van deze verordening nog niet is beslist, wordt met toepassing van de [**citeertitel oude verordening**] beslist.

Artikel 29. Intrekking oude regeling
De [**citeertitel oude verordening**] wordt ingetrokken.

Artikel 30. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op [**datum**].
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Marktverordening [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

NB Deze toelichting is geschreven met de keuzes die in de Model Marktverordening gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld van de achtergronden kunnen ook de bijbehorende VNG ledenbrief en implementatiehandleiding worden geraadpleegd.

Algemeen
De bevoegdheid tot het instellen, veranderen of afschaffen van een markt is aan burgemeester en wethouders toegekend. Zie hiervoor artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet. Daarnaast is de raad op grond van artikel 149 van de Gemeentewet bevoegd om een marktverordening vast te stellen. Het vaststellen van een marktverordening zal samengaan met een besluit van burgemeester en wethouders tot het instellen van een markt.

Het doel van deze verordening is drieledig. Ten eerste worden de kaders gecreëerd om markten zodanig te organiseren dat de gemeentelijke algemene belangen beschermd worden en dat de markten aantrekkelijk zijn voor zowel consumenten als marktkooplieden. Ten tweede heeft deze verordening tot doel dit op een overzichtelijke, duidelijke manier te regelen, zonder overbodige regels en met zo min mogelijk administratieve lasten. Tot slot is de verordening ook gericht op het voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Europese Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) en de Dienstenwet. Zie verder ook de toelichting bij paragraaf 2.

Voor het overige is van belang dat in 2024 de Omgevingswet in werking is getreden. Op grond daarvan moeten regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen in het omgevingsplan opgenomen worden. Om die reden moet de grondslag voor het vaststellen van de grenzen van de markt in het omgevingsplan opgenomen worden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om regels die de fysieke leefomgeving betreffen ook in het omgevingsplan op te nemen. De gemeente kan ervoor kiezen om een aantal aspecten uit de Marktverordening te reguleren in het omgevingsplan. Het gaat dan bijvoorbeeld om de verplichting het marktterrein schoon te houden. Indien de gemeente hiervoor kiest, dan mogen deze bepalingen niet in de Marktverordening blijven staan.

Artikelsgewijs
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1. Toepassingsgebied
Op grond van artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet kunnen burgemeester en wethouders jaarmarkten of gewone marktdagen instellen (en veranderen of afschaffen). Deze Marktverordening is van toepassing op dergelijke van gemeentewege ingestelde markten, voor zover het warenmarkten zijn en deze met enige regelmaat (regulier) plaatsvinden.

De regulering van andere ambulante handel dan waarop deze verordening van toepassing is, is te vinden in de [**citeertitel Algemene plaatselijke verordening (hierna: citeertitel APV)**]. Hierin zijn regels voor evenementen, waaronder ook braderieën vallen, opgenomen. Verder bevat de [**citeertitel APV**] bepalingen over venten, snuffelmarkten en het innemen van standplaatsen, niet zijnde standplaatsen op markten. Uit de in de [**citeertitel APV**] opgenomen bepalingen blijkt steeds dat deze niet van toepassing zijn op de markten die door burgemeester en wethouders op grond van artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet zijn ingesteld.

Artikel 2. Definities
Er zijn drie soorten marktvergunningen, dat wil zeggen vergunningen om op de markt handel te drijven. Dat zijn de vaste-standplaatsvergunning, de dagplaatsvergunning en de standwerkvergunning. Deze vergunningen onderscheiden zich van elkaar door hun looptijd en door de

vergunde activiteit. De marktvergunning vermeldt voor welke standplaats hij geldt, en in het inrichtingsplan is in ieder geval opgenomen welke standplaatsen beschikbaar zijn voor houders van een vaste-standplaatsvergunning (artikel 3). [*Ook de dagplaatsen en standwerkplaatsen zijn opgenomen in het door burgemeester en wethouders vastgestelde inrichtingsplan.*]
[*De bedienvergunning is een wat afwijkende figuur. Hierbij is de vergunde activiteit niet het drijven van handel met bezoekers van de markt, maar het verstrekken van voedsel en drank aan marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan*.]

Artikel 3. Inrichtingsplan
Eerste en tweede lid
Dit artikel schrijft voor dat burgemeester en wethouders per markt een inrichtingsplan vaststellen en daarin opnemen wat voor de markt in ieder geval geregeld moet [*en mag*] worden. Zo wordt in het inrichtingsplan aangegeven wat de markttijd is [*en blijkt uit de kaart van de markt, die onderdeel is van het inrichtingsplan, waar de grenzen van het marktterrein liggen*]. [*Ook wijzen burgemeester en wethouders de vaste standplaatsen aan.*] Verder maken zij met het inrichtingsplan duidelijk welke verdeelprocedure zij zullen toepassen bij het verlenen van vaste-standplaatsvergunningen. De mogelijke verdeelprocedures zijn beschreven en uitgewerkt in de artikelen 9 (selectie) en 10 (loting). Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij de artikelen 9 of 10 toepassen.

Bij de keuze voor een verdeelprocedure is van belang dat er bij een loting geen mogelijkheden voor burgemeester en wethouders zijn om op de kwaliteit te sturen. Een aanvraag moet wel aan de formele vereisten voldoen, maar er is geen ruimte om bijvoorbeeld het assortiment of de uitstalling bij de vergunningverlening te betrekken. Het lot beslist aan welke aanvrager een vergunning wordt toegekend en het belangrijkste is dus ook dat achteraf vast te stellen is dat de loting juist is verlopen. Dit betekent dat met name het verslag van de loting aandacht vraagt. Denkbaar is bijvoorbeeld dat in een proces-verbaal wordt vastgelegd wanneer en hoe de loting plaats heeft gevonden.

Dit is anders bij een selectie. Bij een selectie verlenen burgemeester en wethouders de vergunning aan de aanvrager of aanvragers die op basis van vooraf bekendgemaakte kwalitatieve criteria het beste scoren met hun aanvraag. De kwalitatieve criteria staan bij die verdeelprocedure dus juist voorop. Dit neemt niet weg dat ook hier achteraf moet kunnen worden vastgesteld dat deze selectie juist verlopen is. Dit vereist in de eerste plaats dat de criteria voldoende objectief en onderscheidend zijn, maar ook dat er een afweging plaatsvindt en de uiteindelijke keuze goed wordt onderbouwd.

Voor het inrichtingsplan en het omgevingsplan geldt verder dat burgemeester en wethouders de daarin gemaakte keuzes moeten onderbouwen. Dit betreft zowel de keuze ten aanzien van de verdeelprocedure als bijvoorbeeld de keuze voor de plek van de markt, de markttijden en de eventuele branchering. Daarbij moeten burgemeester en wethouders er bovendien rekening mee houden dat de openbare ruimte schaars is en dat de ruimte voor bijvoorbeeld het houden van een evenement of het plaatsen van een terras tijdens de markttijden wordt beperkt. Dit betekent dat er ook specifieke eisen aan de onderbouwing van de keuzes worden gesteld.

~~Daarnaast kunnen burgemeester en wethouders in het inrichtingsplan vastleggen dat zij, in de gevallen die zich daarvoor lenen, de verlengingsprocedure van artikel 8 in gang zullen zetten. Het opnemen van deze mogelijkheid in het inrichtingsplan is niet geformuleerd als een verplichting, omdat het gaat om een (discretionaire) bevoegdheid (artikel 7, tweede lid). Voor het toepassen van de bevoegdheid is het noemen van ook artikel 8 in het inrichtingsplan echter wel van belang, vanwege de kenbaarheid en transparantie.~~

[*Derde lid*
Verder kunnen burgemeester en wethouders de dagplaatsen en standwerkplaatsen expliciet aanwijzen en bepalen dat een maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen wordt afgegeven voor

*een of meer branches of artikelgroepen (of combinaties daarvan). Dat gebeurt met het oog op **[toelichting (dwingende redenen van algemeen belang)]**, en conform de Dienstenrichtlijn.*]

Artikel 4. Vergunningplicht
Eerste lid
In het eerste lid wordt verboden om zonder marktvergunning een standplaats in te nemen en wordt de bevoegdheid om deze vergunning te verlenen toegekend (geattribueerd) aan burgemeester en wethouders. De nadere regeling van de verschillende marktvergunningen gebeurt vervolgens in de paragrafen 2 tot en met 4.

[*Tweede lid*
In het tweede lid wordt eveneens verboden om op de markt zonder vergunning voedsel of drank te serveren aan marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan. Ook de bevoegdheid om deze bedienvergunning te verlenen wordt geattribueerd aan burgemeester en wethouders en de nadere regeling ervan gebeurt in de paragrafen 2 en 4.]

Derde lid
Een vergunning wordt alleen verleend aan een natuurlijke persoon die in Nederland arbeid mag verrichten en die ook handelingsbekwaam is in de zin van het burgerlijk recht. Er moeten bij de aanvraag dus ook stukken worden verstrekt waaruit blijkt dat hier sprake van is. Verder is vastgelegd dat er voor een aanvraag een door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld aanvraagformulier moet worden ingevuld en dat de aanvrager van een marktvergunning over een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor het uitoefenen van een marktbedrijf moet beschikken.

[***(Vierde lid***
Naast de documenten die moeten worden verstrekt om aan te tonen dat aan de formele vereisten is voldaan, moet een aanvrager ook meer inhoudelijke stukken overleggen. Het gaat dan bijvoorbeeld om informatie over het assortiment dat de aanvrager wil aanbieden, de wijze waarop de aanvrager de uitstalling vorm wil geven en de kennis, ervaring en opleiding van de aanvrager over het assortiment. Verder moet de aanvrager ook ingaan op de invulling die wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord en consumentvriendelijk ondernemen. De informatie die de aanvrager moet verstrekken stelt burgemeester en wethouders ook in staat om bij een verdeling middels selectie punten aan de aanvraag toe te kennen. De inhoudelijke stukken hebben dus ook een directe relatie met de criteria die burgemeester en wethouders bij het maken van de selectie hanteren.)]

Artikel 5. Voorschriften en beperkingen
Aan een marktvergunning [*en bedienvergunning*] mogen alleen voorschriften en beperkingen worden verbonden die de belangen beschermen in verband waarmee de vergunning is vereist.

Paragraaf 2. Verdeelprocedures beschikbare marktvergunningen [*en bedienvergunning*]

Marktvergunningen [*en bedienvergunningen*] zijn, gegeven de omstandigheid dat er een bepaald vergunningenplafond is, schaarse vergunningen zoals bedoeld in de Dienstenrichtlijn. Die kwalificatie brengt onder meer met zich mee dat deze vergunningen niet voor onbepaalde tijd kunnen worden verleend en dat de verdeling van de vergunningen moet voldoen aan de eisen van kenbaarheid en transparantie. Potentiële aanvragers~~gegadigden~~ moeten op gelijke voet kunnen meedingen naar de beschikbare vergunningen. Vooraf moet duidelijk zijn wat de looptijd van een vergunning is, op welke manier vergunningen worden verdeeld en welke (inhoudelijke) criteria daarbij worden gebruikt. ~~Gegadigden~~ Aanvragers kunnen dan hun vergunningaanvraag hierop afstemmen.

In paragraaf 2 zijn de verschillende verdeelprocedures voor de verschillende marktvergunningen [*en de bedienvergunning*] neergelegd. Voor de dagplaatsvergunning en de standwerkvergunning [*en de*

bedienvergunning], die ~~beide~~ worden verleend voor de duur van een dag, is voorzien in een eenvoudige verdeelprocedure. Voor de vaste-standplaatsvergunning, die wordt verleend voor een langere termijn, zijn twee mogelijke verdeelprocedures uitgewerkt. Daarbij bestaat de mogelijkheid om met een verlening na de openbare kennisgeving te volstaan als na een openbare kennisgeving blijkt dat de vergunning wel beleidsmatig, maar op dat moment niet feitelijk schaars is.

Burgemeester en wethouders maken hun keuze uit die twee mogelijke procedures en leggen deze keuze vast in het inrichtingsplan. Burgemeester en wethouders kunnen, als er meer gegadigden dan beschikbare vergunningen zijn, kiezen voor de verdeling via selectie (artikel 9) of voor de verdeling via loting (artikel 10). Het maken en vervolgens in het inrichtingsplan vastleggen van deze keuze is een verplichting (artikel 7). De keuze moet ook worden onderbouwd.~~In aanvulling op de voorgeschreven keuze voor de verdeelprocedure kunnen burgemeester en wethouders er ook voor kiezen om in het inrichtingsplan vast te leggen dat zij de procedure van verlenging na afroep (artikel 8) toepassen. Het maken en vervolgens in het inrichtingsplan vastleggen van deze keuze is een bevoegdheid.~~

Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning

~~*Eerste lid*~~

In dit artikel wordt geregeld dat uit het inrichtingsplan blijkt welke verdeelprocedure burgemeester en wethouders toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning waarvoor er meer gegadigden zijn dan er vergunningen beschikbaar is. Burgemeester en wethouders hanteren de gekozen verdeelprocedure zowel in de situatie waarin er slechts éé~~e~~n vergunning beschikbaar is gekomen, als in de situatie waarin er meer vergunningen tegelijk beschikbaar zijn.

Burgemeester en wethouders hebben de keuze uit de selectieprocedure (artikel 9) of de procedure van loting (artikel 10). Door deze keuze vast te leggen in het inrichtingsplan, weten potentiële ~~gegadigde~~aanvragers~~n~~ voorafgaand aan de verdeling van een of meer beschikbare vergunningen hoe die verdeling zal plaatsvinden. De daarbij gegeven onderbouwing maakt verder duidelijk waarom burgemeester en wethouders daarvoor hebben gekozen.

~~*Tweede lid*~~

~~Burgemeester en wethouders mogen in het inrichtingsplan vastleggen dat zij ook de procedure van verlenging na afroep (artikel 8) toepassen. Deze procedure kan alleen worden gestart als een vaste-standplaatsvergunning beschikbaar komt vanwege het einde van de looptijd van de vergunning en daarbij voldoende aannemelijk is dat alleen de zittende vergunninghouder belangstelling heeft voor deze vergunning. Als dit na het doen van een openbare kennisgeving (de afroep) is bevestigd, doordat inderdaad geen andere belangstellenden naar voren zijn gekomen, dan kan de vergunning van de zittende vergunninghouder eenvoudig worden verlengd. Als zich wel andere belangstellenden hebben gemeld, moet alsnog de verdeelprocedure van de artikelen 9 of 10 worden gevolgd.~~

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure

Eerste en tweede lid

In verband met de eisen die de Dienstenrichtlijn aan schaarse vergunningen stelt, is in het eerste lid van dit artikel bepaald dat wordt gestart met een openbare kennisgeving als een of meer vaste-standplaatsvergunningen beschikbaar komen. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden lager of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan is een verdeelprocedure wel omslachtig en onnodig belastend. In die gevallen kan op grond van het tweede lid dan ook worden besloten om in de openbare kennisgeving alleen een oproep aan gegadigden te doen om zich te melden als zij voor de vaste-standplaatsvergunning in aanmerking willen komen. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan biedt het tweede lid daar ook ruimte voor. In dat geval wordt in de openbare kennisgeving kenbaar gemaakt welke verdeelprocedure wordt toegepast en tot wanneer gegadigden een aanvraag kunnen indienen.

Derde lid

Als de openbare kennisgeving voldoende duidelijk is geweest en zich binnen de in het tweede lid gestelde termijn inderdaad niet meer gegadigden melden dan er beschikbare vergunningen zijn of er toch minder vergunningen worden aangevraagd dan verwacht, dan kunnen de vergunningen op grond van het derde lid worden verleend aan degenen die zich binnen de termijn als gegadigde hebben gemeld of een aanvraag hebben ingediend. De vergunning hoeft dan niet met een van de verdeelprocedures van de artikelen 9 of 10, te worden uitgegeven. De vergunning wordt dan uiteraard voor de looptijd in de openbare kennisgeving verleend.

Vierde lid
Het vierde lid regelt wat er moet gebeuren als na het doen van de afroep blijkt dat er meer gegadigden dan beschikbare vergunningen zijn. In dat geval wordt een van de verdeelprocedures toegepast. Daarbij moet aan de gegadigden die hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt worden gemeld dat de verdeelprocedure van selectie of loting wordt toegepast. Ook moeten de gegadigden een termijn krijgen waarbinnen zij hun aanvraag kunnen (en moeten) indienen.

Artikel 9. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via selectie
Eerste lid
Bij het beschikbaar komen van een of meer vaste-standplaatsvergunningen, om welke reden dan ook, kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen aan de hand van een selectieprocedure. Of de verdeelprocedure van selectie wordt gehanteerd, blijkt uit het inrichtingsplan.

Per procedure kan door een aanvrager slechts één aanvraag worden ingediend. Dit om te voorkomen dat een aanvrager bij de selectie meer kans maakt. Omdat vergunningen alleen aan natuurlijke personen worden verleend, kunnen ook alleen natuurlijke personen een aanvraag indienen. Het aanvragen van een vergunning namens een natuurlijk persoon én een rechtspersoon is daardoor sowieso niet mogelijk.
~~*Tweede lid*~~
~~Burgemeester en wethouders maken door een openbare kennisgeving bekend dat de vaste-standplaatsvergunning beschikbaar komt en melden daarbij ook wat de looptijd (artikel 14, eerste lid) van de vergunning is. Uit de openbare kennisgeving moet verder duidelijk worden [*voor welke branche of artikelgroep de vergunning wordt verleend en*] vóór welke datum de gegadigden hun aanvraag moeten indienen.~~

Tweede~~Derde~~ lid
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) wordt degene die tijdig een onvolledige aanvraag indient een termijn gegund om de aanvraag aan te vullen. Deze termijn wordt voor alle onvolledige aanvragen gelijkgetrokken, omdat het belangrijk is om een zoveel mogelijk gelijk speelveld te realiseren.

Derde~~Vierde~~ lid
Een aanvraag moet tijdig en volledig zijn en moet ook overigens voldoen aan hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald om in behandeling te worden genomen en inhoudelijk te worden beoordeeld. Een aanvraag die niet aan de eisen voldoet, wordt buiten behandeling gesteld of (op andere inhoudelijke gronden dan welke volgen uit artikel 9, vijfde lid) afgewezen.

Vi~~erj~~de lid
De inhoudelijke beoordeling van de aanvragen gebeurt op grond van het vijfde lid door het toekennen van punten en het uitvoeren van een vergelijkende toets. [*De in het vijfde lid opgesomde selectiecriteria zijn ingegeven door verschillende algemene belangen. Zo is de samenstelling van het marktassortiment (onder a) niet alleen van belang voor (consument-)bezoekers, maar ook voor de ondernemers zelf. De uitstallingen zijn van invloed op het aanzien van de markt, zodat de kwaliteit van de uitstraling van die uitstallingen een aspect is dat wordt meegewogen in de puntentoekenning (onder b). Onder de kwaliteit van de uitstalling kan mede worden begrepen de presentatie van de*

standplaats en van het assortiment. Voor consumenten is het verder van belang dat de ondernemers voldoende ervaring hebben met en kennis van de waren die zij verkopen (onder c). Met maatschappelijk verantwoord ondernemen (onder d) wordt onder meer gedoeld op duurzaam ondernemen, of het aandacht hebben voor het productieproces van de waren en de arbeidsomstandigheden in dat productieproces. Consumentvriendelijk ondernemen (onder e) in het algemeen is eveneens een wegingsfactor. Hieronder kan mede worden begrepen het bieden van verschillende betaalmogelijkheden, de mogelijkheid van bezorging van producten en de mogelijkheid van retourneren of ruilen van producten.]

Vijf~~Zes~~de lid
De aanvraag met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten wordt toegekend, de aanvragen met een lager aantal punten afgewezen. Als er meer vergunningen tegelijk beschikbaar zijn gekomen, kunnen er ook meer aanvragen worden toegewezen, maar natuurlijk nog steeds op volgorde van puntental. Als het totaal aan beschikbare vergunningen is verdeeld, worden de overgebleven aanvragen (met de laagste punten) afgewezen.

Door de verdeelprocedure uit te werken in de verordening en in het inrichtingsplan vast te leggen dat deze wordt gehanteerd door burgemeester en wethouders, kunnen potentiële gegadigden weten welke selectiecriteria gelden en kunnen zij hun aanvraag daarop afstemmen. Op deze manier wordt een onpartijdige en transparante selectieprocedure toegepast.

Ze~~s~~de~~vende~~ lid
Het zevende lid tenslotte bevat een regeling voor de situatie waarin meer gegadigden hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, terwijl er voor hen maar een vergunning beschikbaar is. In dat geval wordt deze vergunning onder hen verloot, waarbij de vergunning wordt verleend op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.

Artikel 10. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via loting
Eerste lid
Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning, om welke reden dan ook, kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen aan de hand van loting. Of de verdeelprocedure van loting wordt gehanteerd, blijkt uit het inrichtingsplan. Per loting kan door een aanvrager slechts één aanvraag worden ingediend. Dit om te voorkomen dat een aanvrager bij een loting meer kans maakt.
~~*Tweede lid*~~
~~Burgemeester en wethouders maken door een openbare kennisgeving bekend dat de vaste-standplaatsvergunning beschikbaar komt en melden daarbij ook wat de looptijd (artikel 14, eerste lid) van de vergunning is. Uit de openbare kennisgeving moet verder duidelijk worden [*voor welke branche of artikelgroep de vergunning wordt verleend en*] vóór welke datum de gegadigden hun aanvraag moeten indienen.~~

Tweede~~Derde~~ lid
Op grond van de Awb wordt degene die tijdig een onvolledige aanvraag indient een termijn gegund om de aanvraag aan te vullen. Deze termijn wordt voor alle onvolledige aanvragen gelijkgetrokken, omdat het belangrijk is om een zoveel mogelijk gelijk speelveld te realiseren.

Derde en v~~V~~ierde ~~en vijfde~~ lid
Een aanvraag moet tijdig en volledig zijn en moet ook overigens voldoen aan hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald om in behandeling te worden genomen en een lotnummer te krijgen. Een verdere inhoudelijke beoordeling vindt bij deze verdeelprocedure niet plaats. Als een aanvraag niet aan de eisen voldoet, dan wordt deze buiten behandeling gesteld of (op andere gronden dan de trekkingsuitslag) afgewezen. Alleen met een lotnummer kan worden deelgenomen aan de loting. De aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd voor de loting, maar zij zijn niet verplicht om aanwezig te zijn.

VijfdeZesde lid
De vergunningverlening vindt plaats op volgorde van de uitslag van de trekking. Net als bij de selectieprocedure geldt ook hier dat een of meer vergunningen beschikbaar kunnen zijn en dat de aanvraag of aanvragen die buiten de boot vallen, worden afgewezen.

Loting is een verdeelprocedure op grond van een willekeurig geselecteerd lotnummer. Ook loting geldt als een transparante en onpartijdige wijze van verdeling van schaarse vergunningen. Iedere gegadigde (met een toewijsbare aanvraag) die meedoet aan de loting, heeft dezelfde kans om de vergunning te verwerven.

Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
Dagplaatsvergunningen zijn beschikbaar voor [*op de kaart van de markt als zodanig aangegeven*] dagplaatsen en daarnaast ook voor vaste-standplaatsen die op de betreffende dag niet (op tijd) zijn ingenomen door de houder van de bijbehorende vaste-standplaatsvergunning of zijn rechtmatige vervanger (artikel 19, eerstetweede lid). Dagplaatsvergunningen gelden voor één dag, zodat het voor de hand ligt om te voorzien in een eenvoudige verdeelprocedure van ['wie het eerst komt, het eerst maalt' **OF** loting, waarbij de vergunning wordt verleend op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.]. Uiteraard geldt ook hier dat een aanvraag of de aanvrager (zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid) moet voldoen aan de eisen. Uit artikel 19 blijkt waaraan een toewijsbare aanvraag moet voldoen. Aangezien er maar één mogelijke verdeelprocedure is voor dagplaatsvergunningen en die in de verordening is neergelegd, hoeft hierover geen keuze te worden bekendgemaakt in het inrichtingsplan. Wel geldt dat een aanvrager per procedure slechts één aanvraag kan indienen. Dit om te voorkomen dat een aanvrager middels meerdere aanvragen meer kans maakt.

Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen
De verdeling van de beschikbare standwerkvergunningen is op dezelfde manier geregeld als de verdeling van de dagplaatsvergunningen. Ook standwerkvergunningen zijn vergunningen voor de duur van één dag. Uiteraard geldt ook hier dat een aanvraag of de aanvrager (zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid) moet voldoen aan de eisen. Uit artikel 20 blijkt waaraan een toewijsbare aanvraag moet voldoen. Zie verder de toelichting onder artikel 11.

[***Artikel 13. Verdeling beschikbare bedienvergunning***
De verdeling van de bedienvergunning is op dezelfde manier geregeld als de verdeling van de dagplaatsvergunningen. Zie verder de toelichting onder artikel 11.]

Paragraaf 3. Vaste-standplaatsvergunning

Voor de vaste-standplaatsvergunning is voorzien in een meer uitgebreide regeling dan voor de overige marktvergunningen [*en de bedienvergunning*]. De vaste-standplaatsvergunningen bepalen immers voor een belangrijk deel hoe de markt is ingericht.

Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
Eerste lid
Dit artikel bevat de algemene bepalingen met betrekking tot de vaste-standplaatsvergunning. Deze vergunning geldt, vanwege de beperkte beschikbaarheid van de openbare ruimte voor de markthandel, als een schaarse vergunning in de zin van de Dienstenrichtlijn. Of er daadwerkelijk meer aanvragers zijn dan vergunningen is voor de kwalificatie als schaarse vergunning niet van belang. Schaarse vergunningen worden voor bepaalde tijd verleend. De achterliggende gedachte daarbij is dat de vergunning na verloop van tijd weer beschikbaar moet komen voor (her)verdeling. Niet alleen de zittende ondernemers, maar ook potentiële andere gegadigden moeten immers de kans krijgen om toe te treden tot de markt.

Bij het bepalen van de duur van de vaste-standplaatsvergunning is de zogenaamde terugverdientijd (en een redelijke vergoeding van geïnvesteerd kapitaal) van belang. De looptijd van de vergunning hoort niet korter te zijn dan deze terugverdientijd, omdat anders de vergunninghouders het risico lopen hun investeringen niet te kunnen terugverdienen. De looptijd van de vergunning hoort ook niet langer te zijn dan de terugverdientijd, omdat anders de potentiële gegadigden onnodig lang worden afgehouden van de toegang tot de markt.

Het is aan het gemeentebestuur om gemotiveerd en onderbouwd vast te stellen wat de looptijd van de vergunning moet zijn. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) van 21 juli 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1588), waarin de Afdeling onder meer heeft overwogen dat bij het bepalen van de looptijd ("passende beperkte duur") van een beleidsmatig schaarse vergunning de terugverdientijd van noodzakelijke investeringen als factor moet worden meegenomen. Uit deze uitspraak volgt verder dat de zogenaamde afschrijvingstermijn niet per afzonderlijke vergunning of vergunninghouder mag worden bepaald, omdat dit tot willekeur leidt en niet verenigbaar is met de vereiste rechtszekerheid voor de vergunninghouders en eventuele gegadigden voor de vergunningen. Volgens de Afdeling kan per branche worden vastgesteld binnen welke termijn de bedoelde afschrijvingen redelijkerwijs kunnen worden gedaan. Uit de besluitvorming moet blijken dat het gemeentebestuur rekening heeft gehouden met de terugverdientijd.

[Gelet op het voorgaande is gekozen voor een vergunningsduur van [**termijn**] [**toelichting**]. **OF** De looptijd van de vaste-standplaatsvergunning, namelijk [**termijn (bijvoorbeeld 8~~9~~ of 11~~2~~ jaar)**], is gebaseerd op het laatste onderzoek dat SEO Economisch Onderzoek (hierna: SEO) heeft gedaan op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. In het rapport dat SEO heeft uitgebracht ('Terugverdientijd in de ambulante handel, een update van het SEO-rapport uit 2021~~Schaarse vergunningen en terugverdientijd in de ambulante handel~~', februari 2025~~januari 2021~~) is een analyse gemaakt van de opbrengsten van de ambulante handel en de investeringen, inclusief een redelijke vergoeding op geïnvesteerd vermogen. Op basis van die analyse is SEO gekomen tot een gemiddelde terugverdientijd van tussen de acht~~9~~ (benedengrens) en elf~~12~~ jaar (bovengrens). ~~SEO heeft geen significante verschillen gevonden in de terugverdientijd als het gaat om het type product, de rechtsvorm van de onderneming, het aantal medewerkers en het aantal dagen in de week dat de vergunninghouder gemiddeld genomen actief is.~~ Zie hierover ook de Kamerbrief van 2 juni 2025 ~~Kamerbrief van 15 juni 2021~~ van de minister~~staatssecretaris~~ van Economische Zaken ~~en Klimaat~~: Kamerbrief over Dienstenwet: Onderzoek Terugverdientijd Ambulante Handel~~bedrijfslevenbeleid: onderzoek vergunningsduur ambulante handel~~.]

Tweede lid
Op de vergunning staat vermeld welke vaste standplaats door de vergunninghouder ingenomen mag (en moet) worden. Op grond van het tweede lid kunnen burgemeester en wethouders in bijzondere gevallen tijdelijk een andere standplaats aanwijzen. Daarbij kan worden gedacht aan extreme weersomstandigheden, noodzakelijke reconstructiewerkzaamheden of bepaalde evenementen.

Derde lid
De vaste-standplaatsvergunning is uitdrukkelijk niet overdraagbaar, alleen al niet omdat dit niet verenigbaar is met het vereiste om potentiële gegadigden gelijke kansen te bieden om toe te treden tot de markt.

Artikel 15. Overschrijven vaste-standplaatsvergunning
Eerste en vierde lid
Als de vergunninghouder de vergunning niet meer zelf wil gebruiken, kan hij burgemeester en wethouders vragen om de vaste-standplaatsvergunning in te trekken. Intrekking van de vergunning gebeurt ook na het overlijden of onder curatele stellen van de vergunninghouder. Een alternatief is dat de vergunning (op aanvraag) wordt overgeschreven op naam van een ander. Artikel 15 regelt dat dit onder omstandigheden kan en op wiens naam de vergunning dan mag worden overgeschreven. Als

de vergunninghouder is overleden of onder curatele gesteld, moet de aanvraag om overschrijving worden gedaan binnen twee maanden na het overlijden of de ondercuratelestelling.

Tweede en derde lid
In dit artikel is verder voor de duidelijkheid vastgelegd dat als de vergunning is verworven via een selectieprocedure (artikel 9), de overschrijving ervan alleen kan gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria op grond waarvan de vergunning eerder was verleend. Ook overigens geldt dat alle aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen onverkort van toepassing blijven . De overschrijving geldt alleen voor de resterende looptijd van de betreffende vergunning en de overgeschreven vergunning kan niet worden verlengd. Na het einde van de looptijd moet de vergunning volgens de toepasselijke verdeelprocedure opnieuw worden uitgegeven.

Artikel 16. Intrekking en vervallen vaste-standplaatsvergunning
Eerste lid
Burgemeester en wethouders zijn gehouden de vaste-standplaatsvergunning in te trekken als de vergunninghouder daarom vraagt, of als hij is overleden of onder curatele gesteld. Dit is anders wanneer tijdig een aanvraag tot overschrijving is gedaan (zie artikel 15).

Tweede en derde lid
Op grond van het tweede lid zijn burgemeester en wethouders bevoegd, maar niet verplicht om de vergunning in te trekken als één van de daar genoemde situaties zich voordoet. Intrekking van de vergunning op grond van het tweede lid kan voor bepaalde of onbepaalde tijd zijn. Als de intrekking voor bepaalde tijd is, kan dat ook betekenen dat gedurende die tijd ook de op de vergunning vermelde vaste standplaats vervalt.

Vierde lid
De vaste-standplaatsvergunning vervalt tijdelijk als de vergunninghouder (of zijn rechtmatige vervanger, zie artikel 17) de standplaats niet (op tijd) heeft ingenomen. In dat geval vervalt de vergunning voor de rest van de dag en kan de betreffende vaste-standplaats worden uitgegeven als dagplaats (zie artikel 19, eerste lid). De houder van de vaste-standplaatsvergunning kan op die dag zijn standplaats niet alsnog innemen.

Artikel 17. Persoonlijk innemen vaste standplaats; vervanging
Eerste en tweede lid
De vergunninghouder is verplicht om de op de vaste-standplaatsvergunning vermelde standplaats persoonlijk in te nemen. Als hij dat vanwege vakantie of bijzondere omstandigheden niet kan, kunnen burgemeester en wethouders erin toestemmen dat een vervanger de vaste standplaats inneemt. De vergunninghouder moet een aanvraag om toestemming indienen, met daarin de reden en de duur van zijn afwezigheid en de naam van de beoogde vervanger. Burgemeester en wethouders kunnen toestemming weigeren. Het spreekt voor zich dat de vervanger optreedt namens de vergunninghouder en evenzeer gebonden is aan alle verplichtingen die voor de vergunninghouder gelden.

[***Artikel 18. Plaatsverandering na beschikbaar komen vaste standplaats***
Eerste lid
Als op een markt, om welke reden ook, een vaste standplaats vrijkomt, dan kan deze worden toegewezen aan een zittende houder van een andere vaste-standplaatsvergunning op die markt. De toewijzing gebeurt door een wijziging van diens bestaande vergunning en op aanvraag, niet ambtshalve. De plaatsverandering is voor de resterende duur van de vaste-standplaatsvergunning die was gekoppeld aan de beschikbaar gekomen standplaats. Zittende vergunninghouders kunnen een aanspraak maken op een verandering van hun standplaats, omdat zij hebben bijgedragen aan de markt en daarmee aan het voorzieningenniveau.

Tweede lid

Als er meer vergunninghouders zijn die een aanvraag doen om plaatsverandering, dan wordt tussen hen geloot. Loting vindt plaats door middel van een trekking.]

Paragraaf 4. Dagplaats-, standwerk- en bedienvergunning

Artikel 19. Dagplaatsvergunning
Eerste lid
Een dagplaatsvergunning kan langs twee wegen worden verleend, zo volgt uit het eerste lid. Als bepaalde standplaatsen zijn bedoeld als dagplaats [*en als zodanig zijn aangegeven op de kaart van de markt*], kunnen burgemeester en wethouders voor die standplaatsen dagplaatsvergunningen afgeven. Ook kan een dagplaatsvergunning worden verleend voor een vaste-standplaats die op de betreffende dag niet (op tijd) is ingenomen door de houder van de bijbehorende vaste-standplaatsvergunning of zijn rechtmatige vervanger (zie artikel 17). Ook dagplaatsvergunningen kunnen niet onbeperkt worden uitgegeven en zijn in die zin schaars. Hun looptijd is beperkt tot een dag. Op de vergunning staat vermeld welke standplaats door de vergunninghouder ingenomen mag (en moet) worden. De wijze van verdeling van dagplaatsvergunningen is geregeld in artikel 11.

Tweede tot en met vierde lid
Uit het tweede lid volgt wie in aanmerking kan komen voor een dagplaatsvergunning en wie dus een toewijsbare aanvraag kan indienen. [*Het vereiste dat in de aan de aanvraag voorafgaande periode niet vaker dan **[aantal]** keren een dagplaatsvergunning is verleend, is gesteld om ook andere gegadigden de kans te geven op deze vergunning.*] Burgemeester en wethouders moeten de vergunning weigeren in de gevallen die zijn genoemd in het derde lid. In de gevallen die zijn genoemd in het vierde lid kunnen burgemeester en wethouders de vergunning weigeren.

Vijfde en zesde lid
Anders dan bij een vaste-standplaatsvergunning kan de houder van een dagplaatsvergunning zich, logischerwijs, niet laten vervangen. Hij kan zich wel laten bijstaan.

Artikel 20. Standwerkvergunning
Eerste lid
Als bepaalde standplaatsen zijn bedoeld als standwerkplaats [*en als zodanig zijn aangegeven op de kaart van de markt*], kunnen burgemeester en wethouders voor die standplaatsen standwerkvergunningen afgeven. De standwerkvergunning geldt, net als de dagplaatsvergunning, voor een dag. Op de vergunning staat vermeld welke standplaats door de vergunninghouder ingenomen mag (en moet) worden en eveneens voor welke artikelen de vergunning geldt. De wijze van verdeling van standwerkvergunningen is geregeld in artikel 12.

Tweede en derde lid
Uit het tweede lid volgt wie in aanmerking kan komen voor een standwerkvergunning en wie dus een toewijsbare aanvraag kan indienen. [*Het vereiste dat in de aan de aanvraag voorafgaande periode niet vaker dan **[aantal]** keren een standwerkvergunning is verleend, is gesteld om ook andere gegadigden de kans te geven op deze vergunning.*] De weigeringsgronden zijn geregeld in het derde lid. Zie verder de toelichting bij artikel 19.

Vierde en vijfde lid
Anders dan bij een vaste-standplaatsvergunning kan de houder van een standwerkvergunning zich, logischerwijs, niet laten vervangen. Hij kan zich wel laten bijstaan.

[***Artikel 21. Bedienvergunning***
Ook de bedienvergunning is een schaarse vergunning en wordt daarom verleend voor bepaalde tijd. Hoe lang de looptijd van deze vergunning moet zijn, is afhankelijk van de terugverdientijd van de investeringen die de vergunninghouder ten behoeve van deze vergunning moet doen.]

Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders

Paragraaf 5 bevat een aantal algemene bepalingen voor (markt)vergunninghouders. Daarbij gaat het voornamelijk om algemene verplichtingen, zoals de verplichting om de vergunning te laten zien op eerste verzoek van een toezichthouder [en **OF** ,] de verplichting om de markttijden in acht te nemen [*en de verplichting om de markt schoon te houden*] . Deze verplichtingen gelden uiteraard ook voor eventuele vervangers van vergunninghouders.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Cursief

Paragraaf 6. Handhaving

Artikel 26. Onmiddellijke verwijdering
In artikel 125 van de Gemeentewet is bepaald dat het gemeentebestuur onder andere ter uitvoering van gemeentelijke verordeningen de bevoegdheid heeft om een last onder bestuursdwang op te leggen. Dit artikel regelt de bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om een bijzondere vorm van bestuursdwang, namelijk verwijdering, toe te passen. Deze bevoegdheid kan worden gebruikt als een vergunninghouder zich schuldig maakt aan wangedrag of bedrog op de markt, of bij andere (ernstige) overtredingen van de Marktverordening.

Bij deze vorm van bestuursdwang wordt spoedeisendheid verondersteld (zie artikel 5:31, eerste lid, van de Awb). Dan kan bestuursdwang worden toegepast zonder voorafgaande last. Bij zéér spoedeisende gevallen, waarbij de haast zo groot is dat een besluit niet kan worden afgewacht, kan bestuursdwang onmiddellijk worden toegepast (artikel 5:31, tweede lid, van de Awb). Wel moet het besluit dan achteraf alsnog bekendgemaakt worden (artikel 5:31, tweede lid, in samenhang met artikel 5:24, derde lid, van de Awb). Het hangt van de omstandigheden van het geval af of sprake is van een spoedeisend geval, of van een zéér spoedeisend geval.

Paragraaf 7. Slotbepalingen

Artikel 28. Overgangsrecht
Eerste lid
Op grond van het eerste lid blijven de besluiten op grond van de [**citeertitel oude verordening**] (vergunningen, ontheffingen, mandaten, inrichtingsplan enz.) bestaan, totdat ze (ambtshalve) worden gewijzigd of ingetrokken. Zo hebben burgemeester en wethouders de gelegenheid om te doen wat er moet gebeuren. Dat is vooral van belang voor de vergunningen voor onbepaalde tijd: dit moeten immers vergunningen voor bepaalde tijd zijn.

Tweede lid
Burgemeester en wethouders hebben de bevoegdheid om eenmaal, bij het omzetten van vaste-standplaatsvergunningen voor onbepaalde tijd naar bepaalde tijd een kortere looptijd dan op grond van artikel 14, eerste lid, te bepalen. De gewijzigde vergunningen kunnen als overgangstermijn dienstdoen. Het bepalen van de duur van de overgangstermijn is lokaal maatwerk. Relevant is onder meer of de zittende ondernemers hun investeringen al grotendeels hebben kunnen terugverdienen en of zij voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie van vergunningen voor bepaalde tijd, die volgens de nieuwe verdeelprocedures worden uitgegeven. Uit rechtspraak (Rechtbank Amsterdam 5 augustus 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:5002) blijkt dat het mogelijk is om een generieke overgangstermijn te bepalen, mits er ruimte is om daarvan af te wijken als in een individueel geval blijkt dat een ondernemer onevenredig wordt benadeeld. Uit dezelfde uitspraak volgt dat een overgangstermijn niet is bedoeld als volledige compensatie, maar om de vergunninghouders de gelegenheid te bieden om zich in te stellen op de nieuwe situatie.

Derde lid

De wacht- en anciënniteitslijsten komen te vervallen. Het laten voortbestaan van deze lijsten dient nauwelijks doel en is Europeesrechtelijk mogelijk problematisch.

Vierde lid
Op aanvragen die zijn ingediend ten tijde van de [**citeertitel oude verordening**] en waarop nog niet is beslist bij de inwerkingtreding van deze Marktverordening, is deze Marktverordening van toepassing. Voor deze situatie is niet voorzien in overgangsrecht en geldt dus onmiddellijke inwerkingtreding. Dat is anders voor bezwaarschriften die zijn ingediend ten tijde van de [**citeertitel oude verordening**]. Daarvoor is wel voorzien in overgangsrecht, zodat deze bezwaarschriften nog worden afgehandeld conform de [**citeertitel oude verordening**].

Was-wordt-tabel Verordening tot wijziging van de Marktverordening (inclusief toelichting, december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid, aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.
- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 15, tweede lid.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, vierde lid.
Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief en de implementatiehandleiding.
In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens *onderstreept* (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 3 komt te luiden (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 3. Inrichtingsplan 1. Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval: a. de dagen en uren waarop [en de periode waarin] de markt wordt gehouden; b. een kaart van de markt; c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen. *2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:* *a. de grenzen van de markt;* *b. de vaste standplaatsen.* [3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven: a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen; b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven; [en] c. de dagplaatsen; [**en**] [**d. de standwerkplaatsen**.]]	**Artikel 3. Inrichtingsplan** [1.] Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval: a. de dagen en uren waarop [*en de periode waarin*] de markt wordt gehouden; b. een kaart van de markt ***met daarop aangegeven de vaste standplaatsen****;*] c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen. [*2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:* *a. de grenzen van de markt* ***zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan****;* *b. de vaste standplaatsen*.] [*3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven:* *a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen;* *b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven;* [*en*] *c. de dagplaatsen;* [***en***] [***d. de standwerkplaatsen***.]]

Artikel 4, derde lid komt te luiden (artikel I, onderdeel B[*, onder 1,*] van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
3. Burgemeester en wethouders verlenen alleen een vergunning aan een handelingsbekwame natuurlijke persoon die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten.	**3. Voor een marktvergunning [*of bedienvergunning*] komt uitsluitend een handelingsbekwame natuurlijke persoon in aanmerking die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten en die schriftelijk een aanvraag op een daartoe door burgemeester en wethouders**

	beschikbaar gesteld aanvraagformulier heeft ingediend. Bij de aanvraag worden de volgende stukken overgelegd: **a. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;** **b. een document waaruit de geldige verblijfstitel in Nederland blijkt, als de aanvrager niet de Nederlandse nationaliteit bezit;** **c. een document waaruit blijkt wat het adres en de woon- of verblijfplaats van de aanvrager is;** **d. een document waaruit blijkt dat de aanvrager verzekerd is tegen wettelijke aansprakelijkheid als de aanvrager een aanvraag voor een marktvergunning indient.**

[*Aan artikel 4 wordt een lid toegevoegd dat luidt (artikel I, onderdeel B, onder 2 van het wijzigingsbesluit)*:]

Bestaande tekst	**Nieuw tekst**
Nieuw lid	**[(*4. Aanvullend moeten bij een aanvraag voor een marktvergunning ook stukken worden overgelegd waaruit blijkt:* ***a. voor welke branche de vergunning wordt aangevraagd;*** ***b. welk assortiment met de vergunning zal worden aangeboden;*** ***c. hoe de uitstalling eruit zal zien inclusief een schets of foto;*** ***d. welke kennis, ervaring en opleiding de aanvrager ten aanzien van het assortiment heeft;*** ***e. hoe de aanvrager invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; en*** ***f. hoe de aanvrager invulling geeft aan consumentvriendelijk ondernemen.)*]**

Artikel 7 komt te luiden (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuw tekst**
Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning *1. Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij de verdeelprocedure van artikel 9 dan wel artikel 10 toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning.* *2. Burgemeester en wethouders kunnen in het inrichtingsplan vastleggen of zij de verlengingsprocedure van artikel 8 toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning.*	**Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning** **Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij bij het beschikbaar komen van vaste-standplaatsvergunningen de verdeelprocedure van artikel 9 of artikel 10 toepassen als het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt.**

Artikel 8 komt te luiden (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuw tekst**
Artikel 8. Verlenging na afroep	

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning vanwege het einde van de vergunningsduur kunnen burgemeester en wethouders de procedure van verlenging na afroep toepassen, als voldoende aannemelijk is dat er naast de betreffende vergunninghouder geen andere gegadigden voor deze vergunning zijn. *2. Bij de verlenging na afroep maken burgemeester en wethouders [**termijn (bijvoorbeeld acht weken)**] voor het einde van de duur van de vaste-standplaatsvergunning door een openbare kennisgeving in […] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**].* *3. Bij deze openbare kennisgeving worden gegadigden uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [**termijn (bijvoorbeeld vier weken)**] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.* *4. Als binnen de gestelde termijn alleen de betreffende vergunninghouder belangstelling kenbaar heeft gemaakt en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlengen burgemeester en wethouders zijn vaste-standplaatsvergunning met de in het tweede lid genoemde duur.* *5. Als binnen de gestelde termijn naast de betreffende vergunninghouder ook een of meer andere gegadigden belangstelling kenbaar hebben gemaakt, wordt de vergunning niet verlengd. In dat geval passen burgemeester en wethouders de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van de artikelen 9 of 10 toe, met uitzondering van het tweede lid van deze artikelen.* *6. In het in het vijfde lid bedoelde geval stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat de procedure van de artikelen 9 of 10 wordt toegepast en dat zij vóór de door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.*	**Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure** **1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning maken burgemeester en wethouders binnen [termijn (bijvoorbeeld acht weken)] door een openbare kennisgeving in [communicatiemedium noemen (bijvoorbeeld website)] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt en voor welke duur [*en welke branche of artikelgroep*] de vergunning is.** **2. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden:** **a. lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, worden gegadigden in de openbare kennisgeving uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [termijn (bijvoorbeeld vier weken)] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze;** **b. hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, maken burgemeester en wethouders ook in de openbare kennisgeving bekend of de procedure uit artikel 9 of 10 wordt toegepast en worden gegadigden uitgenodigd om binnen [termijn (bijvoorbeeld zes weken)] na de kennisgeving een aanvraag voor de vergunning in te dienen op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.** **3. Als na de termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden of het aantal aanvragers lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlenen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunningen aan de degenen die binnen de termijn hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt of binnen de termijn een aanvraag hebben ingediend.** **4. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, passen burgemeester en wethouders alsnog de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van uit artikel 9 of 10 toe en stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat deze procedure wordt toegepast en dat zij vóór een door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.**

Artikel 9, eerste lid komt te luiden (artikel I, onderdeel E, onder 1, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via selectie.	**1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van selectie. Een aanvrager kan per procedure van selectie slechts één aanvraag indienen.**

Artikel 9, tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zevende lid tot het tweede tot en met het zesde lid (artikel I, onderdeel E, onder 2, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
*2. Bij de verdeling via selectie maken burgemeester en wethouders door een openbare kennisgeving in […] bekend dat de vaste-standplaatsvergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] beschikbaar komt[, voor welke branche of artikelgroep deze vergunning wordt verleend] en dat gegadigden vóór de in de kennisgeving genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.* *3.* Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. *4.* Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in het vijfde lid in aanmerking. *5.* Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: [**(a. het assortiment van de gegadigde vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de gegadigde ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de gegadigde met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de gegadigde ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de gegadigde ([punten]);** **f. […] ([punten]).)**] *6.* Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de gegadigden met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. *7.* Als meer gegadigden hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [en	**2.** Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. **3.** Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in het vierde lid in aanmerking. **4.** Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: **[(a. het assortiment van de aanvrager vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de aanvrager ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de aanvrager met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **f. […] ([punten]).)]** **5.** Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de aanvragers met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. **6.** Als meer aanvragers hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].

in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris].	

In artikel 9, derde lid, wordt ‘het vijfde lid’ vervangen door ‘het vierde lid’, in artikel 9, vierde lid wordt ‘gegadigde’ steeds vervangen door ‘aanvrager’ en in artikel 9, vijfde en zesde lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’ (artikel I, onderdeel E, onder 3, 4 en 5, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
3. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in *het vijfde lid* in aanmerking. 4. Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: [**(a. het assortiment van de *gegadigde* vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de *gegadigde* ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de *gegadigde* met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de *gegadigde* ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de *gegadigde* ([punten]);** **f. […] ([punten]).)**] 5. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de *gegadigden* met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. 6. Als meer *gegadigden* hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].	3. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in **het vierde lid** in aanmerking. 4. Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: **[(a. het assortiment van de aanvrager vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de aanvrager ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de aanvrager met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **f. […] ([punten]).)]** 5. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de **aanvragers** met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. 6. Als meer **aanvragers** hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].

Artikel 10, eerste lid, komt te luiden (artikel I, onderdeel F, onder 1, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via loting.	**1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van loting. Elke aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.**

Artikel 10, tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zesde tot het tweede tot en met het vijfde lid. (artikel I, onderdeel F, onder 2, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst

*2. Bij de verdeling via loting maken burgemeester en wethouders door een openbare kennisgeving in […] bekend dat de vaste-standplaatsvergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] beschikbaar komt[, voor welke branche of artikelgroep deze vergunning wordt verleend] en dat gegadigden vóór de in de kennisgeving genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.* *3.* Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. *4*. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, krijgen een lotnummer. *5.* De loting vindt plaats door middel van een trekking, waarvoor de aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*]. *6*. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunning op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.	**2.** Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. **3.** Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, krijgen een lotnummer. **4**. De loting vindt plaats door middel van een trekking, waarvoor de aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*]. **5.** Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunning op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.

[*In artikel 11 wordt na 'toewijsbare aanvragen' ingevoegd 'die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan' (artikel I, onderdeel G, onder 1, van het wijzigingsbesluit)*:]

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang*.]	**Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen** Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen [***die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan***] **OF** via loting [, *die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang*.]

Aan artikel 11 wordt toegevoegd 'Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.' (artikel I, onderdeel G, [*onder 2,*]van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van	**Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen** Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van

ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*]	ontvangst van de toewijsbare aanvragen [*die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan*] **OF** via loting [, *die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] **Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.**

Aan artikel 12 wordt toegevoegd ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’ (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare standwerkvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*]	**Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen** Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare standwerkvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] **Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.**

[*Artikel 14, eerste lid, komt te luiden: (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit):*]

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] OF [**termijn *(bijvoorbeeld 9 of 12 jaar)***]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.	1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] **OF** [**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.

In artikel 15, eerste en tweede lid, wordt ‘artikel 9, vijfde lid’ vervangen door ‘artikel 9, vierde lid’ (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Als de vergunninghouder niet langer zelf van de vaste-standplaatsvergunning wil gebruikmaken, overleden is of onder curatele gesteld is, kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator de vergunning overschrijven op naam van zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere persoon met wie hij duurzaam samenwoont of samenwoonde, of zijn kind. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria, genoemd in *artikel 9, vijfde lid*. [*Als de over te*	1. Als de vergunninghouder niet langer zelf van de vaste-standplaatsvergunning wil gebruikmaken, overleden is of onder curatele gesteld is, kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator de vergunning overschrijven op naam van zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere persoon met wie hij duurzaam samenwoont of samenwoonde, of zijn kind. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria, genoemd in **artikel 9, vierde lid**. [*Als de over te*

schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.] 2. Als de in het eerste lid bedoelde overschrijving niet kan worden gedaan, kunnen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunning op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator overschrijven op naam van een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze ten minste [**aantal**] jaren in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria genoemd in *artikel 9, vijfde lid*. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]	*schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*] 2. Als de in het eerste lid bedoelde overschrijving niet kan worden gedaan, kunnen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunning op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator overschrijven op naam van een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze ten minste [**aantal**] jaren in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria genoemd in **artikel 9, vierde lid**. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]

In artikel 19, tweede lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’ (artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
2. Voor een dagplaatsvergunning komen in aanmerking de *gegadigden* die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een dagplaatsvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande **[periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)]** niet vaker dan **[aantal]** keren een dagplaatsvergunning is verleend*].	2. Voor een dagplaatsvergunning komen in aanmerking de **aanvragers** die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een dagplaatsvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande **[periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)]** niet vaker dan **[aantal]** keren een dagplaatsvergunning is verleend*].

In artikel 20, tweede lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’ (artikel I, onderdeel L, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
2. Voor een standwerkvergunning komen in aanmerking de *gegadigden* die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een standwerkvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande **[periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)]** niet vaker dan **[aantal]** keren een standwerkvergunning is verleend*].	2. Voor een standwerkvergunning komen in aanmerking de **aanvragers** die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een standwerkvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande **[periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)]** niet vaker dan **[aantal]** keren een standwerkvergunning is verleend*].

[*Artikel 24 vervalt (artikel I, onderdeel M, van het wijzigingsbesluit):*]

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 24. Marktterrein schoonhouden	Vervalt.

1. De vergunninghouder is verplicht afval, waaronder verpakkingsmateriaal, dat op zijn standplaats vrijkomt tijdens de door hem bedreven handel zodanig te bewaren dat het marktterrein daardoor niet wordt verontreinigd en het afval niet door onbevoegden kan worden verwijderd. De vergunninghouder voert het afval onmiddellijk na afloop van de markt af, of laat het afvoeren. *2. De vergunninghouder is verplicht de door hem ingenomen standplaats en de naaste omgeving daarvan na afloop van de markt veegschoon achter te laten.*	

Toelichting

Algemeen

De Marktverordening bevat artikelen die de fysieke leefomgeving betreffen. In 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht om regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen in het omgevingsplan op te nemen. Daarnaast biedt de Omgevingswet gemeenten de keuze om ook andere regels die de fysieke leefomgeving betreffen een plaats te geven in het omgevingsplan.

Voor de Marktverordening geldt dat die één artikel bevat dat naar het omgevingsplan over ‘moet’. Dat is artikel 3, tweede lid, onder a, voor zover dat gaat om het vaststellen van de grenzen van de markt. Daarnaast is er een aantal artikelen waarvoor geldt dat gemeenten een keuze kunnen maken. Het gaat dan om het inrichtingsplan zoals dat in artikel 3, eerste lid, onder b en artikel 3, tweede lid, aan de orde komt en de verplichting om het marktterrein schoon te houden zoals dat in artikel 24 is vastgelegd.

Met deze verordening wordt de Marktverordening in verband hiermee aangepast. Dit is gedaan aan de hand van de handreiking ‘Marktverordening en omgevingsplan’ van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Verder is van de gelegenheid gebruik gemaakt ook de artikelen inzake het verdelen van de schaarse vergunningen op de markt aan te scherpen en de termijn voor de looptijd van de vaste-standplaatsvergunning in lijn te brengen met het meest recente onderzoek naar de terugverdientijd.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Artikel 3 heeft betrekking op het inrichtingsplan voor de markt. In dat inrichtingsplan leggen burgemeester en wethouders onder andere vast op welke dagen en tijden de markt plaatsvindt en welke verdeelprocedure zij bij het verlenen van de schaarse vaste-standplaatsvergunningen hanteren. In de regel wordt in het inrichtingsplan bovendien kenbaar gemaakt wat de grenzen van de markt zijn. Omdat deze grenzen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het omgevingsplan moeten worden vastgelegd, wordt dit artikel aangepast. [Daarbij is ervoor gekozen niet alleen de grenzen van de markt, maar ook de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het omgevingsplan op te nemen. Alle leden die hier betrekking op hebben vervallen met dit onderdeel dus **OF** Daarbij is ervoor gekozen de indeling van de markt en de vaste standplaatsen wel in het inrichtingsplan te laten staan.

Met dit onderdeel wordt dus alleen duidelijk gemaakt dat de grenzen van de markt in het omgevingsplan staan].

Artikel I, onderdeel B
Aan artikel 4 worden indieningsvereisten voor een marktvergunning [*of een bedienvergunning*] toegevoegd. Geregeld was al dat een vergunning alleen wordt verleend aan een natuurlijk persoon die in Nederland arbeid mag verrichten en die ook handelingsbekwaam is. Daaraan wordt met dit onderdeel toegevoegd dat er ook een aanvraagformulier moet worden ingevuld en ingediend en dat er bepaalde stukken moeten worden verstrekt. Het gaat dan onder andere om een kopie van een identiteitsbewijs en een bewijs van verzekering. [(***Naast de documenten die moeten worden verstrekt om aan te tonen dat aan de formele vereisten is voldaan, moet een aanvrager ook stukken verstrekken om de aanvraag meer inhoudelijk te beoordelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om informatie over het assortiment dat de aanvrager wil aanbieden, de wijze waarop de aanvrager de uitstalling vorm wil geven en de kennis, ervaring en opleiding van de aanvrager over het assortiment. Verder moet de aanvrager ook ingaan op de invulling die wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord en consumentvriendelijk ondernemen. Die informatie stellen burgemeester en wethouders in staat om bij een verdeling middels selectie punten aan de aanvraag toe te kennen. De inhoudelijke stukken hebben dus een directe relatie met de criteria die burgemeester en wethouders bij het maken van de selectie hanteren.)***]

Artikel I, onderdeel C
In artikel 7 van de Modelverordening wordt geregeld dat uit het inrichtingsplan blijkt welke verdeelprocedure burgemeester en wethouders toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning waarvoor er meer gegadigden dan vergunningen beschikbaar zijn. Burgemeester en wethouders hanteren de gekozen verdeelprocedure zowel in de situatie waarin er slechts één vergunning beschikbaar komt, als in de situatie waarin er meer vergunningen tegelijk beschikbaar zijn.

Burgemeester en wethouders hebben de keuze uit de selectieprocedure (artikel 9) of de procedure van loting (artikel 10). Door deze keuze vast te leggen in het inrichtingsplan, weten gegadigden voorafgaand aan de verdeling van beschikbare vergunningen hoe die verdeling zal plaatsvinden. Burgemeester en wethouders moeten de keuze in het inrichtingsplan bovendien onderbouwen. Voor gegadigden is dan dus ook duidelijk waarom voor die verdeelprocedure is gekozen.

Artikel I, onderdeel D
Als de verwachting is dat het aantal gegadigden voor een vergunning lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan is een verdeelprocedure omslachtig en onnodig belastend. Om die reden voorziet het aangepaste tweede lid van artikel 8 in een procedure waarbij in de openbare kennisgeving alleen een oproep aan gegadigden wordt gedaan om zich te melden als zij voor de vaste-standplaatsvergunning in aanmerking willen komen. Als dan blijkt dat een vergunning op dat moment niet feitelijk schaars is, dan is het op grond van het nieuwe derde lid mogelijk om de vergunning zonder verdeelprocedure te verlenen. Dit voor de looptijd die in de openbare kennisgeving opgenomen is.

Als de verwachting is dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan biedt het aangepaste tweede lid daar ook ruimte voor. In dat geval wordt in de openbare kennisgeving kenbaar gemaakt hoeveel vergunningen er beschikbaar komen, wat de looptijd daarvan is, welke verdeelprocedure wordt toegepast en tot wanneer gegadigden een aanvraag kunnen indienen. Vervolgens wordt dan de verdeelprocedure uit de artikelen 9 of 10 toegepast.

Het vierde lid van artikel 8 regelt wat er moet gebeuren als vooraf de verwachting was dat het aantal gegadigden lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt en na het doen van de afroep blijkt dat er toch meer gegadigden dan beschikbare vergunningen zijn. In dat geval wordt alsnog een van de verdeelprocedures uit de artikel 9 of 10 toegepast. Dit moet dan ook aan de gegadigden kenbaar worden gemaakt en zij moeten een termijn krijgen om een aanvraag in te dienen.

Artikel I, onderdeel E, F, G en H
Met de wijzigingen die deze onderdelen doorvoeren, wordt duidelijk gemaakt dat een aanvrager bij het verdelen van de beschikbare vergunningen slechts één aanvraag per procedure mag indienen. Dit om te voorkomen dat een aanvrager bij een procedure meerdere aanvragen indient en daarvoor bij de selectie meer kans maakt. Omdat vergunningen alleen aan natuurlijke personen worden verleend, kunnen ook alleen natuurlijke personen een aanvraag indienen. Het aanvragen van een vergunning namens een natuurlijk persoon én een rechtspersoon is daardoor sowieso niet mogelijk.

Verder is van de gelegenheid gemaakt om ‘gegadigde’ of ‘gegadigden’ in een aantal artikelen te wijzigen in ‘aanvrager’ of ‘aanvragers’. Daarmee wordt aangesloten bij het gebruik van deze begrippen op andere plekken in de verordening. Het verschil tussen deze begrippen is dat een aanvrager al een aanvraag voor een vergunning heeft ingediend en een gegadigde dit (nog) niet heeft gedaan.

[**Artikel I, onderdeel I**
Op grond van artikel 12, tweede lid, van de Dienstenrichtlijn mogen schaarse vergunningen alleen voor bepaalde tijd worden verleend. Uit overweging 62 bij de Dienstenrichtlijn en de jurisprudentie (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 21 juli 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1588) blijkt dat de gemeente bij het bepalen van de precieze duur van die bepaalde tijd in ieder geval rekening moet houden met de terugverdientijd.

*Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft SEO Economisch Onderzoek (hierna: SEO) in 2021 onderzoek gedaan naar de terugverdientijd in de ambulante handel. De uitkomst van dit onderzoek was dat de gemiddelde terugverdientijd tussen de negen (benedengrens) en twaalf jaar (bovengrens) ligt. Aan de hand hiervan is de terugverdientijd en dus ook de looptijd van de schaarse vaste-standplaatsvergunning op **[aantal]** jaar vastgesteld.*

*Inmiddels heeft SEO een nieuw onderzoek naar de terugverdientijd in de ambulante handel gedaan. In het rapport dat SEO heeft uitgebracht (‘Terugverdientijd in de ambulante handel, een update van het SEO-rapport uit 2021’, februari 2025) staat dat de gemiddelde terugverdientijd nu tussen de acht (benedengrens) en elf jaar (bovengrens) ligt. Zie hierover ook de Kamerbrief van 2 juni 2025 van de minister van Economische Zaken: Kamerbrief over Dienstenwet: Onderzoek Terugverdientijd Ambulante Handel. Naar aanleiding daarvan wordt in artikel 14 de looptijd van de schaarse vaste-standplaatsvergunning met dit onderdeel gewijzigd in **[aantal]** jaar.*]

Artikel I, onderdeel J
Omdat het tweede lid van artikel 9 vervalt, is het vijfde lid het vierde lid geworden. In verband hiermee worden de verwijzingen naar artikel 9 in dit artikel aangepast.

Artikel I, onderdeel K en L
Ook in artikel 19 en 20 wordt ‘gegadigden’ gewijzigd in ‘aanvragers’. Daarmee wordt ook hier aangesloten bij het gebruik van deze begrippen op andere plekken in de verordening.

[***Artikel I, onderdeel M***

Artikel 24 bevat een schoonmaakplicht. Op grond daarvan moet een vergunninghouder het afval van dat van zijn standplaats afkomstig is bewaren en van de markt afvoeren. Verder moet de vergunninghouder de standplaats en de omgeving van de standplaats na afloop van de markt veegschoon achterlaten. Omdat deze schoonmaakplicht na de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook in het omgevingsplan kan worden opgenomen en daar in het omgevingsplan ook voor gekozen is, komt de schoonmaakplicht uit de marktverordening met dit onderdeel te vervallen.]

Model raadsbesluit Verordening tot wijziging van de Marktverordening (december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de citeertitel in artikel I.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid, aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, vierde lid.
Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief en de implementatiehandleiding.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**]
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet,
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening tot wijziging van de [**citeertitel Marktverordening**].

Artikel I
De [**citeertitel Marktverordening**] wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3 komt te luiden:

Artikel 3. Inrichtingsplan
[1.] Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval:
a. de dagen en uren waarop [*en de periode waarin*] de markt wordt gehouden;
b. een kaart van de markt [*met daarop aangegeven de vaste standplaatsen;*]
c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen.
[*2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:*
a. de grenzen van de markt zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan;
b. de vaste standplaatsen.]
[*3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven:*
a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen;
b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven; [*en*]
c. de dagplaatsen; [***en***]
[*d. de standwerkplaatsen.*]]

B

[Artikel 4, derde lid komt te luiden: **OF** Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:]

> 3. Voor een marktvergunning [*of bedienvergunning*] komt uitsluitend een handelingsbekwame natuurlijke persoon in aanmerking die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten en die

schriftelijk een aanvraag op een daartoe door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld aanvraagformulier heeft ingediend. Bij de aanvraag worden de volgende stukken overgelegd:
a. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
b. een document waaruit de geldige verblijfstitel in Nederland blijkt, als de aanvrager niet de Nederlandse nationaliteit bezit;
c. een document waaruit blijkt wat het adres en de woon- of verblijfplaats van de aanvrager is;
d. een document waaruit blijkt dat de aanvrager verzekerd is tegen wettelijke aansprakelijkheid als de aanvrager een aanvraag voor een marktvergunning indient.

[*2. Er wordt een lid toegevoegd dat luidt:*

4. Aanvullend moeten bij een aanvraag voor een marktvergunning ook stukken worden overgelegd waaruit blijkt:
(a. voor welke branche de vergunning wordt aangevraagd;
b. welk assortiment met de vergunning zal worden aangeboden;
c. hoe de uitstalling eruit zal zien inclusief een schets of foto;
d. welke kennis, ervaring en opleiding de aanvrager ten aanzien van het assortiment heeft;
e. hoe de aanvrager invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; en
f. hoe de aanvrager invulling geeft aan consumentvriendelijk ondernemen.)]

C

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning
Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij bij het beschikbaar komen van vaste-standplaatsvergunningen de verdeelprocedure van artikel 9 of artikel 10 toepassen als het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt.

D

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure
1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning maken burgemeester en wethouders binnen [**termijn (bijvoorbeeld acht weken)**] door een openbare kennisgeving in [**communicatiemedium noemen (bijvoorbeeld website)**] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt en voor welke duur [*en welke branche of artikelgroep*] de vergunning is.
2. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden:
a. lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, worden gegadigden in de openbare kennisgeving uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [**termijn (bijvoorbeeld vier weken)**] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze;
b. hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, maken burgemeester en wethouders ook in de openbare kennisgeving bekend of de procedure uit artikel 9 of 10 wordt toegepast en worden gegadigden uitgenodigd om binnen [**termijn (bijvoorbeeld zes weken)**] na de kennisgeving een aanvraag voor de vergunning in te dienen op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.
3. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden of het aantal aanvragers lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlenen burgemeester en wethouders de vaste-

standplaatsvergunningen aan de degenen die binnen de termijn hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt of binnen de termijn een aanvraag hebben ingediend.
4. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, passen burgemeester en wethouders alsnog de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van uit artikel 9 of 10 toe en stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat deze procedure wordt toegepast en dat zij vóór een door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.

E

Artikel 9 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

> 1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van selectie. Een aanvrager kan per procedure van selectie slechts één aanvraag indienen.

2. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zevende tot het tweede tot en met het zesde lid.

3. In het derde lid wordt ‘het vijfde lid’ vervangen door ‘het vierde lid’.

4. In het vierde lid wordt ‘gegadigde’ steeds vervangen door ‘aanvrager’.

5. In het vijfde en zesde lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’.

F

Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

> 1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van loting. Elke aanvrager kan per procedure van loting slechts één aanvraag indienen.

2. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zesde tot het tweede tot en met het vijfde lid.

G

[Artikel 11 wordt gewijzigd als volgt:

1. Na ‘toewijsbare aanvragen’ wordt ingevoegd ‘die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan’.

2. Aan artikel 11 wordt toegevoegd: ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’.

OF

Aan artikel 11 wordt toegevoegd: ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’.]

H

Aan artikel 12 wordt toegevoegd: ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’

I

[*Artikel 14, eerste lid, komt te luiden:*

> 1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] OF [**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.]

J

In artikel 15, eerste en tweede lid, wordt ‘artikel 9, vijfde lid’ vervangen door ‘artikel 9, vierde lid’.

K

In artikel 19, tweede lid, wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’.

L

In artikel 20, tweede lid, wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’.

M

[*Artikel 24 (Marktterrein schoonhouden) vervalt.*]

Artikel II
Dit besluit treedt in werking op [**datum**].

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],
De voorzitter,
De griffier,

Met opmerkingen [PD1]: Klopt dit? Dit komt niet in de was/wordt tabel terug als facultatief, en ook niet op die manier in de ModelVO met wijzigingen bijhouden.

Met opmerkingen [JK2R1]: Ik denk van wel. De eerste wijziging is facultatief, dus als je ervoor kiest die niet over te nemen moet je met de tweede wijziging volstaan.

Implementatiehandleiding wijziging model Marktverordening (gewijzigd model, december 2025)

Algemeen deel

Inleiding

De model Marktverordening is geactualiseerd. Met de Verordening tot wijziging van de Marktverordening (hierna ook: wijzigingsverordening) kunnen gemeenten hun Marktverordening in lijn brengen met het nieuwe model. Deze implementatiehandleiding gaat in op de keuzes die daarbij te maken zijn. Eerst wordt er hieronder echter ingegaan op de achtergrond van de wijzigingen.

Inwerkingtreding Omgevingswet

In de eerste plaats is de model Marktverordening aangepast in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024. De model Marktverordening bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Op grond van de Omgevingswet zijn gemeenten echter verplicht om regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen in het omgevingsplan op te nemen. Daarnaast biedt de Omgevingswet gemeenten de keuze om ook andere regels die de fysieke leefomgeving betreffen een plaats te geven in het omgevingsplan. Met de wijzigingsverordening wordt de model Marktverordening hiermee in lijn gebracht.

Aanscherping procedure schaarse vergunningen en terugverdientijd

Verder worden met deze wijzigingsverordening de artikelen inzake de schaarse vergunningen op de markt aangescherpt en wordt de termijn voor de looptijd van de vaste standplaatsvergunning in lijn gebracht met het meest recente onderzoek naar de terugverdientijd.

Inhoud implementatiehandleiding

De wijzigingsverordening kent diverse bepalingen die facultatieve of nader door de gemeente in te vullen onderdelen of keuzemogelijkheden bevatten. In de tekst van het model, de was-wordt-tabel, de toelichting en het raadsbesluit worden deze onderdelen weergegeven met behulp van de VNG Leeswijzer modelbepalingen. Deze implementatiehandleiding is opgesteld om te helpen bij het maken van de keuzes die daarbij aan de orde zijn. Voor een goed beeld dient deze handleiding in samenhang met de VNG ledenbrief en de toelichting bij de was-wordt-tabel gelezen te worden. Als gemeenten besluiten de facultatieve bepalingen niet op te nemen, dan is het van belang dat er aandacht is voor de nummering van de artikelen in de verordening en de verwijzingen daarnaar.

Andere keuzes zijn mogelijk

Opgemerkt wordt dat gemeenten er ook voor kunnen kiezen om andere keuzes te maken. Als gemeenten dat doen, moeten zij er scherp op zijn dat deze keuzes in lijn zijn met de verplichtingen die volgen uit de Omgevingswet en andere relevante wet- en regelgeving. Verder moeten zij de was-wordt-tabel, de toelichting en het raadsbesluit in verband hiermee aanpassen. En ook de nummering van de artikelen en de verwijzingen in de verordening vragen dan aandacht.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die bij de implementatie verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 3. Inrichtingsplan

Artikel 3 ziet op het inrichtingsplan voor de markt. Dit inrichtingsplan bevat een kaart van de markt waarop in de regel ook de grenzen van de markt staan. Op grond van de Omgevingswet moeten de grenzen van de markt echter in het omgevingsplan worden vastgelegd. Om die reden wordt in dit artikel voor wat betreft de grenzen van de markt dus naar het omgevingsplan verwezen. Daarnaast kunnen gemeenten ervoor kiezen om ook de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het omgevingsplan op te nemen. Als gemeenten dat doen, dan kan het tweede lid van artikel 3 vervallen en moet aan het eerste lid, onderdeel b, de zinssnede ‘met daarop aangegeven de vaste standplaatsen’ worden toegevoegd.

Als gemeenten ervoor kiezen in het omgevingsplan alleen de grenzen van de markt op te nemen en de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het inrichtingsplan te laten staan, dan moet artikel 3, tweede lid, blijven staan inclusief de verwijzing naar het omgevingsplan.

Het verdient overigens aanbeveling om de grenzen van de markt in het omgevingsplan op te nemen en de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het inrichtingsplan. Het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) kan dan op grond van de Marktverordening dan de indeling van de markt en de standplaatsen vaststellen binnen de grenzen die in het omgevingsplan zijn vastgesteld. Anders is daarvoor een besluit van de gemeenteraad nodig.

Tot slot is van belang dat het derde lid facultatief is. Als het tweede lid vervalt en gemeenten hebben geen aanleiding gezien het derde lid op te nemen (en zien daar met de wijziging niet alsnog aanleiding toe), dan moet de aanduiding ‘1’ voor het eerste lid dus komen te vervallen.

Artikel 4. Vergunningplicht
Derde lid
In deze bepaling staat welke documenten vereist zijn voor het aanvragen van een marktvergunning. Als de gemeente ook werkt met een bedienvergunning (een vergunning voor het verstrekken van voedsel en drank aan degenen die op de markt staan), dan moet de zinsnede ‘of bedienvergunning’ aan deze bepaling worden toegevoegd.

Vierde lid
Het vierde lid is facultatief. Als een gemeente dit lid opneemt, dan zijn bij een aanvraag aanvullende stukken vereist. Deze stukken kunnen worden gebruikt om de aanvraag inhoudelijk te beoordelen en dus punten toe te kennen bij een verdeling middels selectie. Daarbij is wel van belang dat de stukken aansluiten op de criteria die op grond van artikel 9 bij een verdeling middels selectie worden gebruikt. Denkbaar is bijvoorbeeld dat een aanvrager moet ingaan op de invulling die wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord en consumentvriendelijk ondernemen.

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure
Eerste lid
In het eerste lid moet worden ingevuld binnen welke termijn het college een openbare kennisgeving moet doen als er een vaste-standplaatsvergunning beschikbaar komt. Als voorbeeld is een termijn van acht weken opgenomen. Verder moet ook worden ingevuld via welk medium het college de openbare kennisgeving moet doen. Tot slot moet de zinsnede ‘en welke branche en artikelgroep’ alleen worden opgenomen als de gemeente heeft besloten de markt te brancheren.

Tweede lid

In het tweede lid, onder a, moet de termijn worden ingevuld voor het kenbaar maken van belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning. Deze termijn geldt als de verwachting is dat het aantal gegadigden lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt. Hiervoor is een voorbeeld gegeven van vier weken na de openbare kennisgeving.
In het tweede lid, onder b, moet een termijn worden ingevuld voor het indienen van een aanvraag voor de vaste-standplaatsvergunning. Deze termijn geldt als de verwachting is dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt. Hiervoor is een voorbeeld gegeven van zes weken na de openbare kennisgeving.

Uiteraard kan zowel onder a als onder b voor een andere redelijke termijn worden gekozen.

Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
In dit artikel moet de zinsnede ‘die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan’ worden toegevoegd, als de gemeente een termijn wil stellen waarbinnen een dagplaatsvergunning moet worden aangevraagd.

Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
In de marktverordening moet een vergunningsduur voor de vaste-standplaatsvergunnning worden vastgelegd. Hierbij kan een keuze worden gemaakt tussen ‘[**termijn**]’ of **‘**[**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]’. Als de gemeente voor de eerste optie kiest en besluit om zelf een termijn te bepalen, dan moet een gemeente die termijn ook zelf kunnen onderbouwen. Als een gemeente voor de tweede optie kiest en een termijn van acht of elf jaar invult, dan is vanzelfsprekend ook een onderbouwing nodig, maar kan voor die onderbouwing worden aangesloten bij het SEO-rapport *‘Terugverdientijd in de ambulante handel, een update van het SEO-rapport uit 2021’*. Voor de verdere toelichting op de termijn van acht of elf jaar wordt hier ook naar dat rapport verwezen.

Artikel 24. Marktterrein schoonhouden
Artikel 24 bevat de schoonmaakplicht. Deze schoonmaakplicht mag een gemeente echter ook opnemen in het omgevingsplan. Als een gemeente dat doet, dan kan de schoonmaakplicht in de marktverordening vervallen.

Aan
Colleges van Burgemeesters & Wethouders en Raden van de gemeenten in Noordoost-Brabant
Algemene en Dagelijkse Besturen van de Waterschappen in Noordoost-Brabant

Datum : 18 december 2025
Ons Kenmerk : AFC 2025 - 026
Bijlage(n) : -

Betreft : Ter kennisname Strategische Agenda 2026 – 2030 en Jaarplan & Begroting 2025 AgriFood Capital B.V.

Geachte heer, mevrouw,

In **AgriFood Capital** werken ondernemingen, kennisinstellingen en overheden, waaronder uw gemeente en waterschap, samen aan de ambities en opgaven in de regio Noordoost-Brabant. Daarover hebben we in RNOB-verband in 2024 opnieuw afspraken gemaakt in de opdrachtverleningsovereenkomst. Onderdeel van deze afspraken is de informatievoorziening over onze activiteiten en resultaten. Hierbij nemen wij u dan ook graag mee in de Strategische Agenda 2026-2030 van AgriFood Capital B.V. en het daaruit voortvloeiende Jaarplan & Begroting 2026. Beide strategische stukken zijn vastgesteld door het Bestuur van Stichting AgriFood Capital, tevens AvA van AgriFood Capital B.V., op 17 december jl.

Strategische Agenda 2026 - 2030
De afgelopen jaren heeft AgriFood Capital laten zien wat samenwerking kan bereiken. In nauwe verbinding met ondernemingen, overheden en kennisinstellingen is gewerkt aan een duurzamere en innovatievere voedselketen. Dit heeft geleid tot tastbare resultaten en zichtbare impact in onze regio. Tegelijkertijd verandert de wereld in hoog tempo. Energietransitie met tekorten, schaarste aan grondstoffen en snelle technologische ontwikkelingen stellen ons voor nieuwe opgaven en vragen om wendbaarheid en visie. In de Strategische Agenda 2026–2030 richt AgriFood Capital zich daarom nadrukkelijk op de toekomst: het verder versterken van onze positie als internationale voorbeeldregio, waar voedsel duurzaam, circulair en hoogtechnologisch wordt geproduceerd en waar ingezet wordt op innovaties in farma en biotechnologie. Maar waar nadrukkelijk ook aandacht is voor startups, scale-ups en stuwend MKB, welke bijdragen aan het verstevigen van ons verdienvermogen en de welvaart in onze regio op kortere en langere termijn.

Aangaande het proces naar de nieuwe Strategische Agenda informeren wij u dat dit in gezamenlijkheid heeft plaatsgevonden met de organisaties RNOB en NOB Werkt. Waarvoor op 30 oktober jl. een consultatiebijeenkomst is georganiseerd. Daarnaast hebben er diverse consultatiegesprekken met

AgriFood Capital B.V.
Postadres Postbus 315 | 5201 AH ’s-Hertogenbosch Bezoekadres Onderwijsboulevard 225 | 5223 DE ’s-Hertogenbosch
T +31 73 613 29 96 | secretariaat@agrifoodcapital.nl | www.agrifoodcapital.nl

koepelorganisaties en individuele vertegenwoordigers en partners in de triple helix plaatsgevonden. Waarbij waardevolle input is opgehaald ter verrijking van de strategie en de betrokkenheid van de partners bij de uitvoeringsagenda is uitgesproken.

De Strategische Agenda 2026-2030 van AgriFood Capital B.V. treft u aan op onze website via deze link

Jaarplan & Begroting 2026
Het jaar 2026 markeert de start van het nieuwe strategische kader. We zetten in op een krachtige samenwerkings- en investeringsagenda die inzicht biedt in de bijdragen van ondernemers, overheden en kennisinstellingen aan de ontwikkeling van de regionale economische structuur. Daarbij ligt de nadruk op het creëren van nieuwe economische dragers, gedragen door clusters van bedrijven in nauwe samenwerking met kennisinstellingen en overheden. De triple helix vormt hierin het uitgangspunt: de samenwerking tussen ondernemers, kennis en overheid als motor voor vernieuwing en groei. Ons hogere doel blijft onveranderd: het bouwen aan een toekomstbestendige regionale economie die niet alleen groeit in cijfers, maar ook in brede welvaart, gezondheid en kwaliteit van leven.

Onze voorgenomen activiteiten voor 2026 vindt u in het Jaarplan & Begroting 2026 van AgriFood Capital B.V. en kunt u hier vinden op onze website.

Activiteitenverslag 2025
In februari 2026 ontvang u van ons het Activiteitenverslag 2025. Dit verslag geeft een overzicht op hoofdlijnen van de door AgriFood Capital BV in 2025 uitgevoerde activiteiten met de bijbehorende resultaten.

Voor verdere actuele informatie over AgriFood Capital verwijzen wij u naar onze website. Daar kunt u zich ook aanmelden voor onze digitale nieuwsbrief, waarmee u altijd zicht heeft op de laatste ontwikkelingen.

Mocht u naar aanleiding van deze informatie vragen, opmerkingen of suggesties hebben, dan kunt u deze mailen naar k.vaniersel@agrifoodcapital.nl.

Met vriendelijke groet,

S.H.M. Groenen
Directeur AgriFood Capital B.V.

AgriFood Capital B.V.
Postadres Postbus 315 | 5201 AH 's-Hertogenbosch Bezoekadres Onderwijsboulevard 225 | 5223 DE 's-Hertogenbosch
T +31 73 613 29 96 | secretariaat@agrifoodcapital.nl | www.agrifoodcapital.nl

Vught

Uw kenmerk	
Ons kenmerk	LM/ Z18 - 194732 / UIT/25 - 732679
Behandeld door	[redacted]
Onderwerp	Brief aanbieders activiteitengidsen

Datum 17 december 2025
Verzonden

Beste heer/mevrouw,

De activiteitengidsen worden ieder jaar verspreid in onze gemeente. Vanaf 2026 gaat dit veranderen. Onlangs hebben wij besloten om de activiteitengidsen Max Vitaal en Sjors Sportief & Creatief vanaf 2026 niet meer te drukken maar deze alleen digitaal aan te bieden.

Het activiteitenaanbod is onveranderd en blijft zichtbaar via de website van Vught Beweegt. Op deze manier blijft het aanbod nog steeds vindbaar voor de verschillende doelgroepen. Tijdens de aanleverperiode voor Sjors Sportief & Creatief in 2026 wordt ook nog vermeld dat het aanbod alleen op de website van Vught Beweegt wordt gepubliceerd.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

P Postbus 10100, 5260 GA Vught
A Secr. van Rooijstraat 1
5261 EP Vught
T 14073
T +31 (0)73 658 06 80
E gemeente@vught.nl

Rekenkamer Vught

Aan: Gemeenteraad Vught
Van: Rekenkamer Vught
Datum: 29 december 2025
Betreft: Jaarplan en onderzoeksprogramma 2026

Geachte raadsleden,

Hierbij biedt de Rekenkamer Vught de gemeenteraad haar jaarplan en onderzoeksprogramma 2026 aan, conform de jaarlijkse planning om dit uiterlijk in december te doen.
De wet bepaalt dat de Rekenkamer Vught onafhankelijk opereert. Dit neemt echter niet weg dat Rekenkamer Vught het van groot belang vinden om goed en frequent contact te onderhouden met raadsleden, het dagelijks bestuur en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie. Met andere woorden: *onafhankelijk en nabij*.
Naast het verrichten van onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid en beheer, worden ook de (maatschappelijke) effecten van dit beleid in onze onderzoeken betrokken. Met dit alles beoogt de Rekenkamer Vught bij te dragen aan het versterken van de rol van de gemeenteraad, het vergroten van de publieke verantwoording en het verbeteren van het gemeentelijk handelen.

Onderzoeksprogramma 2026 en planning
Rekenkamer Vught is voor 2026 gekomen tot de volgende shortlist voor haar onderzoeksprogramma:

	Onderwerp	Globale planning
1.	DoeMee-onderzoek onderbesteding van de Vereniging van Rekenkamers	Q2-2025 > extern uitzetten onderzoek Q1-2026 > onderzoeksresultaten
2.	Jeugdzorg	Q1-2026 > extern uitzetten onderzoek Q3-2026 > onderzoeksresultaten

Toelichting bij onderzoeksprogramma en planning
Dit betekent dat Rekenkamer Vught in 2026, tot nu toe, twee onderzoeken gaan uitvoeren. Als de beschikbare tijd en financiële middelen het toelaten en zich meer onderwerpen aandienen voor onderzoek, zal de Rekenkamer Vught niet aarzelen om door te pakken met aanvullende onderzoeksonderwerpen en de raad hierover informeren.

Hieronder volgt een toelichting bij de twee gekozen onderwerpen:

1. **DoeMee-onderzoek onderbesteding van de Vereniging van Rekenkamers.**

De gemeente Vught neemt deel aan het landelijke DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers. Dit gezamenlijke onderzoek richt zich op de aard, omvang en oorzaken van onderbesteding bij decentrale overheden. Onderbesteding kan een belangrijke invloed hebben op de realisatie van beleidsdoelstellingen en op de mate waarin de gemeenteraad daadwerkelijk kan sturen op de uitvoering en besteding van middelen.
Binnen dit onderzoek wordt zowel gekeken naar de oorspronkelijke begrotingen als naar de gedurende het jaar bijgestelde (gewijzigde) begrotingen. Door deze met elkaar te vergelijken

ontstaat een scherper en meer genuanceerd beeld van financiële afwijkingen, de momenten waarop deze ontstaan en de achterliggende verklaringen daarvoor.
Het DoeMee-onderzoek biedt de Rekenkamer Vught de mogelijkheid om de financiële positie en het begrotingsproces van de gemeente Vught te spiegelen aan dat van andere gemeenten. Daarmee draagt het onderzoek bij aan het verkrijgen van inzicht in structurele patronen en mogelijke verbeterpunten in het financieel beheer en de planning- en controlcyclus.
De onderzoeksresultaten worden naar verwachting begin 2026 op landelijk niveau opgeleverd. De Rekenkamer Vught zal de gemeenteraad in het nieuwe jaar per brief informeren over de uitkomsten en de relevantie daarvan voor de gemeente Vught.

2. **Jeugdzorg**

De Rekenkamer heeft in het voorjaar van 2025 gesproken met een kleine ambtelijke vertegenwoordiging over de huidige stand van zaken van de jeugdzorg in de gemeente Vught. Dit onderwerp stond op de groslijst van de Rekenkamer, naar aanleiding van de gesprekken met uw fracties in 2024.
Vervolgens heeft de Rekenkamer op 18 maart 2025 met uw raad gesproken om opnieuw te toetsen of er behoefte bestond aan een rekenkameronderzoek met jeugdzorg als onderwerp. In dit onderzoek wordt specifiek gekeken naar de situatie in Vught, aangezien de gemeente te maken heeft met financiële uitdagingen op het gebied van de bekostiging van jeugdzorg. Uw gemeenteraad heeft hierover meermaals zorgen geuit, hetgeen voor de Rekenkamer een belangrijk aandachtspunt vormt.
Tijdens het startgesprek op 2 december 2025 met de portefeuillehouder en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie heeft de Rekenkamer het onderzoeksplan afgestemd op de werkzaamheden waarmee de gemeente Vught zelf reeds bezig is.
Het doel van dit onderzoek is om een scherp en actueel beeld te verkrijgen van de financiële situatie van de jeugdzorg in de gemeente Vught, mede in vergelijking met andere, vergelijkbare gemeenten. Daarnaast beoogt het onderzoek inzicht te bieden in de mate waarin en de wijze waarop de gemeente Vught in staat is om effectief te sturen op de uitgaven voor jeugdhulp.

Rondje langs de nieuwe fracties

In de periode van mei tot en met juni 2026 zal de Rekenkamer alle fracties bezoeken om een aantal onderwerpen met uw fractie te bespreken en kennis te maken met de nieuwe raadsleden. Tijdens deze gesprekken is er ruimte om wederzijdse verwachtingen te bespreken, de rol en werkwijze van de Rekenkamer toe te lichten en mogelijke nieuwe onderzoeksthema's te inventariseren die leven binnen de raad.
De Rekenkamer zal deze signalen zorgvuldig wegen en betrekken bij haar afwegingen, en deze meenemen in de keuze voor een nieuw onderzoek.
De Rekenkamer vraagt in het rondje aan alle fracties om specifieke onderzoeksonderwerpen vanuit uw fractie aan te dragen. Uiteindelijk bepaalt de Rekenkamer zelf welke onderwerpen daadwerkelijk onderzocht worden.

Potentiële onderzoeksonderwerpen van de Rekenkamer:

- Toegankelijkheid van de gemeentelijke dienstverlening;
- Verkeersveiligheid;
- Grip op regionale samenwerking;
- Functioneren van de Omgevingswet na invoering;
- Personeelscapaciteit;
- Zorgfraude;
- Subsidiebeleid;
- Armoedebeleid;
- Proces van afvalverwerking en de totstandkoming van tarieven.

Beschikbaar budget:
Rekenkamer Vught heeft voor 2026 een beschikbaar budget van € 37.072. Van dit budget worden in ieder geval de kosten voor extern onderzoek en de vergoeding van de leden van de Rekenkamer bekostigd.

Kostensoort	Begroot 2026
Inhuur extern onderzoek	PM
Vergoeding leden rekenkamer incl. reiskosten	€12.000,-
Lidmaatschap NVRR	€532,-

Vught, 29 december 2025

Hans Vereijken	Voorzitter
Maaike Damen	Lid/vicevoorzitter
Isabel Plessius	Lid

Aan:

Gemeente Vught
De raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vught
griffie@vught.nl
gemeente@vught.nl

Vught, 3 januari 2026

Betreft: verzoek tot aanpassing voorkeursmodel Kindcentrum Molenven ten behoeve van uitbreiding tennisbanen

Geacht college en raadsleden,

Tennisvereniging Wolfsbosch is een zeer bloeiende en maatschappelijk betrokken vereniging met een sterke positie binnen Vught. Vanuit haar vastgestelde visie ontwikkelt de vereniging zich als een open, toegankelijke en sociaal sterke tennisvereniging, waar sportieve kwaliteit en ontmoeting hand in hand gaan. Het behouden van een stabiel en evenwichtig ledenbestand, met een sterke vertegenwoordiging van jeugd, is daarbij essentieel voor de continuïteit op de lange termijn.

De vereniging loopt al meerdere jaren tegen de grenzen van haar accommodatie aan. De huidige baancapaciteit wordt volledig benut, waardoor wij regelmatig genoodzaakt zijn een ledenstop te hanteren en nieuwe leden niet kunnen toelaten. Tegelijkertijd groeit de vraag naar tennis in Vught aantoonbaar, onder meer door woningbouw in de directe omgeving, maar ook door het wegvallen van andere tennisvoorzieningen. Uitbreiding van de speelcapaciteit is daarmee noodzakelijk om sportparticipatie, toegankelijkheid en toekomstbestendigheid te kunnen blijven waarborgen.

Om deze wens zorgvuldig vorm te geven, heeft de vereniging een interne verkenning uitgevoerd naar uitbreidingsmogelijkheden. Uitbreiding binnen de huidige accommodatie bleek ruimtelijk en functioneel niet haalbaar. Vervolgens zijn ook aangrenzende percelen onderzocht. Deze analyse heeft geleid tot één duidelijke voorkeurslocatie: uitbreiding met twee tennisbanen aan de noordoostzijde van ons sportpark. Het gebied tussen de scouting en de Loonsebaan, direct naast ons park. Deze locatie sluit direct aan op ons park en biedt de beste mogelijkheden om eventuele licht- en geluidshinder voor de omgeving te beperken. Tevens past deze ontwikkeling naadloos binnen de gebiedsontwikkeling JF Kennedylaan / Kindcentrum Het Molenven zoals geschetst in de Raadsinformatiebrief van september 2024.

Vanaf het begin van deze ontwikkeling zijn wij betrokken geweest bij de planvorming en hebben wij onze wensen kenbaar gemaakt. Onze uitbreidingsbehoefte is daarmee in een vroeg stadium bij de gemeente onder de aandacht gebracht. In juni van dit jaar zijn daarnaast de betrokken wethouders expliciet geïnformeerd over onze situatie en het belang van het behouden van de uitbreidingsruimte aan de noordoostzijde van het park. In eerdere stedenbouwkundige modellen binnen de gebiedsontwikkeling JF Kennedylaan / Kindcentrum Het Molenven was deze uitbreidingsmogelijkheid dan ook opgenomen.

Tot onze teleurstelling moeten wij constateren dat in het op 11 november 2025 gedeelde voorkeursmodel deze ruimte volledig is komen te vervallen. Daarmee wordt uitbreiding met twee tennisbanen feitelijk onmogelijk gemaakt, terwijl de noodzaak hiervoor onverminderd groot is en zelfs toeneemt. Wij verzoeken u daarom het huidige voorkeursmodel niet als definitief vast te stellen en het ontwerp zodanig te heroverwegen. Hieronder lichten wij onze argumenten en maatschappelijke onderbouwing nader toe.

1. Uitbreiding is noodzakelijk voor een gezonde, toekomstbestendige tennisvereniging

Onze vereniging draait al jaren op maximale capaciteit. Door een steeds terugkerende ledenstop moeten wij regelmatig nieuwe leden teleurstellen. Dit belemmert sportparticipatie en remt de natuurlijke groei van de vereniging. De huidige baancapaciteit is volledig benut; uitbreiding is geen luxe, maar een noodzakelijke stap om de continuïteit van de vereniging te borgen.

Zonder extra banen komt de wachtlijst verder onder druk te staan en ontstaat een maatschappelijk ongewenste situatie waarin inwoners van Vught moeten uitwijken naar Bergenshuizen in Vught-Zuid, een vereniging die eveneens op maximale capaciteit draait. Daarnaast is de naburige tennisvereniging Woburn gestopt op haar huidige locatie aan de Eikenlaan. De tennisbanen bij Essent zijn inmiddels ook verdwenen. Vanuit beide locaties zijn inmiddels leden naar onze vereniging overgestapt. Hierdoor is Vught in korte tijd meerdere tennisvoorzieningen en daarmee tien tennisbanen kwijtgeraakt, wat de druk op de overgebleven verenigingen vergroot.

Deze ontwikkeling betekent dat het totale aanbod aan tennisvoorzieningen binnen Vught is afgenomen, terwijl de behoefte aantoonbaar groeit. Het is daarmee van belang om de resterende sportinfrastructuur niet alleen te behouden, maar te versterken. (zie hiervoor uw accommodatiebeleid)

2. Expliciete aansluiting bij gemeentelijke beleidskaders: Gezond en Actief Vught en de Omgevingsvisie

De gemeentelijke visie benadrukt het belang van een leefomgeving die inwoners stimuleert om te bewegen, van toegankelijke sportvoorzieningen voor iedereen, van ontmoeting en sociale cohesie en van een gezonde en actieve levensstijl. Door het niet opnemen van onze uitbreidingswens ontstaat het tegenovergestelde: een beperking van sportdeelname, uitsluiting van inwoners door de ledenstop, extra druk op omliggende voorzieningen en minder mogelijkheden voor ontmoeting en beweging.

Het realiseren van twee extra tennisbanen draagt direct bij aan de gemeentelijke ambities. Bovendien vraagt de Omgevingswet om integrale afweging van maatschappelijke opgaven, waaronder sport. Bij een grootschalige gebiedsontwikkeling zoals JF Kennedylaan/ Kindcentrum Molenven hoort de sportbehoefte logischerwijs volwaardig te worden meegenomen.

3. Maatschappelijke meerwaarde: tennis voor alle leeftijden

Tennis is een laagdrempelige sport die geschikt is voor jeugd, gezinnen, volwassenen en senioren. Vanuit gemeentelijk beleid wordt sterk ingezet op sport en beweging voor alle leeftijden, inclusief aanbod zoals via MOVE Vught, preventieve gezondheid en sociale ontmoeting in de wijk. Het huidige capaciteitsprobleem verhindert dat inwoners kunnen deelnemen en beperkt de functie van onze vereniging als sociale ontmoetingsplek.

Wij zijn bovendien een van de grootste — zo niet de grootste — tennisvereniging van Nederland wat betreft jeugdleden. Elk jaar melden

zich meer jeugdleden aan. Zij sporten wekelijks door deelname aan tennislessen, jeugdevenementen, jeugdinstuif op vrijdagmiddag en velen spelen competitie. Het beperken van capaciteit door ruimtegebrek werkt hiermee direct tegen gemeentelijke doelstellingen rond jeugd, gezondheid en preventie. Door ruimte te bieden aan uitbreiding kan de gemeente juist extra beweegkansen creëren voor de jongste inwoners.

4. Toekomstige woningbouw leidt tot extra sportvraag

De komende jaren worden nabij Fort Isabella, het Isabellaveld, de Essent-locatie en andere locaties honderden nieuwe woningen gerealiseerd. Dit is bovendien een van de redenen dat het Kindcentrum Molenven wordt uitgebreid. Uit onderzoek blijkt dat minimaal 6% van nieuwe inwoners zich aansluit bij een tennisvereniging. Daarmee ontstaat een reële en aantoonbare toename van de sportbehoefte in de wijk en in Vught als geheel.

Door uitbreiding in de huidige planfase mogelijk te maken, inclusief de benodigde aanpassingen in het omgevingsplan, worden kostbare aanpassingen of noodoplossingen in de toekomst voorkomen. Onze uitbreidingswens kan direct worden meegenomen binnen dezelfde procedure, wat efficiënt is voor planning, kosten en organisatie. Door sportbehoefte nu mee te nemen wordt tevens voorkomen dat Vught achteraf geconfronteerd wordt met een tekort dat moeilijk en duur in te lopen is.

5. Past binnen het accommodatiebeleid en duurzaam ruimtegebruik

Het accommodatiebeleid zet in op toekomstbestendige sportaccommodaties, efficiënt en multifunctioneel ruimtegebruik, duurzame inrichting van sportparken en versterking van bestaande sportclusters. De uitbreiding van ons park sluit hier perfect bij aan. Door nu al rekening te houden met twee extra banen wordt versnippering van sportlocaties voorkomen, wordt het sportgebied Loonsebaan/ JF Kennedylaan met onder andere de scouting versterkt en kunnen ontwerp, aanleg en inpassing integraal worden meegenomen. Wellicht kan medegebruik van onze banen voor gymlessen door leerlingen van Het Molenven worden overwogen!

Het concentreren van sport in bestaande clusters verlaagt bovendien beheerkosten, maakt gedeeld gebruik van infrastructuur mogelijk en past binnen duurzaam en zorgvuldig ruimtegebruik. Nieuwe banen kunnen duurzaam worden aangelegd (waterdoorlatende ondergrond, energiezuinige verlichting) en goed landschappelijk worden ingepast.

6. Alternatief is wél mogelijk – eerdere modellen bewezen dit

In eerdere conceptmodellen waren de uitbreidingsmogelijkheden van twee tennisbanen aan de noordoostzijde van ons park wél mogelijk. Dit toont aan dat de ruimte stedenbouwkundig en functioneel aanwezig is. Dat het huidige voorkeursmodel deze ruimte volledig inneemt voor het kindcentrum is daarmee geen ruimtelijke noodzaak, maar een ontwerpkeuze.

Een keuze die onze vereniging onnodig beperkt.

Een beperkte verschuiving in de positionering van het kindcentrum kan de ruimte voor de tennisbanen herstellen, zonder negatieve gevolgen voor de functionaliteit, verkeersveiligheid of logistiek van het onderwijsgebouw en de scouting. Daarmee blijven zowel het kindcentrum als de scouting en onze sportvoorziening optimaal gesitueerd.

7. Aanvullende voorzieningen: tennismuur en parkeren

Naast de uitbreidingswens blijven ook de eerder gemelde voorzieningen — een tennismuur en extra parkeergelegenheid — relevant. Deze kunnen efficiënt worden meegenomen in de nieuwe planvorming en dragen bij aan de veiligheid, toegankelijkheid en vitaliteit van zowel het sportpark als het nieuwe kindcentrum. Een tennismuur biedt laagdrempelige beweegruimte voor jeugd en beginners, wat perfect past binnen gemeentelijk beleid voor informele sportvoorzieningen. Gedeeld gebruik van de tennisbanen, de parkeerplaatsen door school (overdag) en sport (’s avonds) maakt de inrichting bovendien ruimte-efficiënt.

Conclusie en dringend verzoek

Kijkend naar de door u vastgestelde doelen in uw beleid en visie kunnen wij niet anders concluderen dan dat onze uitbreidingswens in belangrijke mate bijdraagt aan de realisatie van deze doelen. Wij zijn er als vereniging trots op dat wij hier een actieve rol in kunnen spelen, maar om dit mogelijk te maken zijn wel aanpassingen aan uw zijde noodzakelijk.

Wij vragen u daarom om het huidige voorkeursmodel niet als definitief uitgangspunt vast te leggen, maar het zodanig aan te passen dat:

- ruimte voor twee extra tennisbanen opnieuw wordt geborgd op de locatie waar deze eerder mogelijk waren;
- de uitbreidingsbehoefte van onze vereniging wordt geïntegreerd in het ontwerp;
- geen onomkeerbare besluiten worden genomen die de toekomstbestendigheid van onze sportvereniging en de sportdeelname in Vught beperken.

Wij zijn ervan overtuigd dat een oplossing binnen handbereik ligt en staan, zoals altijd, volledig open voor constructief overleg. Graag plannen wij op korte termijn een gesprek om gezamenlijk tot een gedragen en toekomstbestendig ontwerp te komen.

Met sportieve groet,
Tennisvereniging Wolfsbosch

[redacted]
Voorzitter Tennisvereniging Wolfsbosch
[redacted] voorzitter@wolfsbosch.nl

[redacted]
Commissie Parkbeheer Tennisvereniging Wolfsbosch
[redacted] parkbeheer@wolfsbosch.nl

planvorming november 2025

Planvorming, model uit schetsontwerpen UA architecten, raadsinformatiebrief 20 september 2024.
met daarin, door de vereniging opgenomen de mogelijke uitbreidingskansen voor tennisbanen.

Z25-286133 (Griffie)

IN

GEMEENTE VUGHT
Zaak: Z25-299437
ontv.: 30 DEC. 2025
Post in nr.: 736990 (DL)

Gemeenteraad, Gemeente Vught

postbus 10100

5260 GA Vught

Onderwerp: zienswijze TAM-IMRO omgevingsplan Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught

Datum: 29 december 2025

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dien ik een zienswijze in voor het omgevingsplan Martinilaan 2-4. Het gaat over het onderwerp: maken achter ontsluiting percelen Theresialaan.

De percelen aan de Theresialaan hebben nu veelal een recht van overpad wat sinds de jaren dertig bij de bouw van de woningen aanwezig is. Dit systeem is niet van deze tijd en nu is de kans om een ontsluiting via het projectperceel (middels een pad achter de parkeervakken) te realiseren voor bewoners die dat willen. Het pad kan tevens dienen voor een prettige ontsluiting van de parkeervakken. Verschillende bewoners hebben dit punt tijdens de participatieavonden ook aangegeven. Er is toen aangegeven, en toegezegd, dit mee te nemen in de inrichting van het terrein maar ik zie dit nog niet concreet uitgewerkt in de regels en plankaart. De planvorming van dit project is de enige kans om dit te realiseren en wij vinden dat de gemeente Vught hierin een verantwoording heeft om dit goed te regelen. Verder staan wij positief tegenover dit inbreidingsplan.

Met vriendelijke groeten

Outlook

FW: Informatie namens Wandelnet Brabant t.b.v. gemeentelijke politiek m.b.t. gemeenteraadsverkiezingen

Van jvanaartrijk@casema.nl <jvanaartrijk@casema.nl>
Datum Ma 5-1-2026 14:26
Aan Griffie Gemeente Vught <griffie@vught.nl>

1 bijlage (183 kB)
Wandelnet Brabant Gemeenteraadsverkiezingen 2026.pdf;

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte griffier,

Allereerst wenst Wandelnet Brabant u en de gemeenteraad een voorspoedig en succesvol 2026 toe.

Graag deel ik hierbij het Wandelnet position paper voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 in Vught. Ik verzoek u vriendelijk dit document en deze mail door te geleiden aan de gemeenteraad en/of de fractievoorzitters.

Met het position paper biedt Wandelnet u graag relevante informatie aan over het belang van een goede wandelinfrastructuur en veiligheid t.b.v. wandelaars en lopers in uw gemeente.

Met vriendelijke groet,

Wandelnet Brabant

Stimuleer de sterk toegenomen actieve mobiliteit van wandelaars (en fietsers), met als resultaat: stijgende gezondheid, meer veiligheid, en minder milieubelasting en gemotoriseerd verkeer

Samenvatting
Het aantal mensen in NL dat actief wandelt of loopt is sinds de coronaperiode sterk gestegen (naar 94% van de bevolking) en het gezamenlijk aantal gelopen kilometers is eveneens fors toegenomen (naar 7 miljard km/jr.). De actieve mobiliteit van heel veel Nederlanders is dus aanzienlijk gegroeid met alle gezondheids- en milieuvoordelen van dien.
Deze groei van de actieve mobiliteit van mensen verdient het verder gestimuleerd te worden. Gemeentebesturen kunnen bij uitstek deze gezonde ontwikkeling stimuleren en faciliteren. Belangrijke factoren voor die verdere ontwikkeling zijn de wandelinfrastructuur binnen en buiten de bebouwde kom. Ook de veiligheid van voetgangers/wandelaars behoeft meer aandacht.
Wandelnet Brabant schetst hieronder mogelijkheden en aandachtspunten hiervoor en doet concrete aanbevelingen om bovengenoemde gezonde ontwikkeling te ondersteunen.

Inleiding
Ruim 94% van de Nederlanders boven 16 jaar wandelt en loopt (National wandelmonitor, Wandelnet). Dat zijn ruim 13 miljoen personen. Gezamenlijk lopen zij ca 7 miljard kilometers per jaar (CBS, 2025) en leggen zij een kwart van alle verplaatsingen te voet af, vooral in de bebouwde kom. Het aantal voetgangers/wandelaars en het aantal gelopen kilometers is tijdens de corona-periode fors toegenomen en sindsdien op dat hoge niveau gestabiliseerd. Een vergelijkbare ontwikkeling is er ook bij fietsen. Er is dus sprake van een ontwikkeling in de richting van meer *actieve mobiliteit*!
Deze ontwikkeling kent vele voordelen: Wandelen is een laagdrempelige vorm van bewegen, is goed voor de fysieke en mentale gezondheid van de mensen, én het vermindert de verkeersdrukte in de centra. Meer en meer wordt wandelen en lopen een functionele (bijv. boodschappen, woon/werk, sport), sociale en recreatieve activiteit, die gezond is en ontspant.

Benut de kansen
Deze positieve ontwikkelingen naar meer *actieve mobiliteit* verdienen het om maatschappelijk verder gestimuleerd te worden. Een gouden kans voor gemeente-bestuurders! Elke stimulans naar verdere actieve mobiliteit lijkt wellicht een kleine verandering, maar heeft een brede positieve uitwerking op de maatschappij (fysieke en mentale gezondheid, zorgkosten, milieu, minder verkeersdrukte). Gemeentebesturen kunnen bij uitstek een belangrijke rol spelen in het faciliteren en stimuleren ervan. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

@wandelnet
wandelnet
wandelnet
@wandelnet

Stichting Wandelnet
Berkenweg 30
Postbus 846
3800 AV Amersfoort

T 033 465 36 60
info@wandelnet.nl
www.wandelnet.nl

Iban NL92INGB0004205157
KvK 41201226

ANBI

De wandelinfrastructuur en -kwaliteit

- Een aantrekkelijke, uitnodigende, verkeersluwe, veilige, obstakelvrije en toegankelijke infrastructuur voor voetgangers tussen de woonwijken, naar en bij de voorzieningen (o.a. winkelcentra, aansluiting op openbaar vervoer, e.d.) en met goede verbindingen naar het uitgebreide en onmisbare wandelnetwerk in het landelijke gebied, is van groot belang.
- Vanuit de woonhuizen moet deze infrastructuur wandelend goed bereikbaar zijn. Idealiter heeft de wandelinfrastructuur ter plekke een dergelijke opzet. In nieuwe en nieuw te bouwen woonwijken kan en moet zo'n veelzijdig wandelnetwerk in de bouwplannen zijn of worden opgenomen. Als barrières (bijv. watergangen, drukke wegen, spoorlijnen, e.d.) de toegang vanuit de bebouwde kom naar het omliggende wandelnetwerk onmogelijk maken, bedenk en realiseer dan een haalbare oplossing.
- In oudere wijken is deze ideale structuur misschien moeilijker te realiseren. Maar met creativiteit, een verstandige aanpak, en -vooral ook- vastberadenheid kunnen vaak verrassende oplossingen worden gevonden. Niet iedere straat behoeft een straat met druk doorgaand verkeer te zijn en te blijven. Voor verrassende oplossingen verwijst Wandelnet graag naar de inspiratie bundel 'Lopen in steden en dorpen'. Bedenk daarbij steeds: 'Investeren in en stimuleren van wandelen zijn het beste medicijn voor een gezondere toekomst'.
- In grote natuurgebieden (bijv. Kampina) is het aantal wandelende bezoekers inmiddels zo groot geworden, dat natuurorganisaties de toeloop willen beperken om schade aan de natuurwaarden te voorkómen. Om dit te bereiken heeft Wandelnet Brabant het initiatief genomen om 'Boerenlandpaden' te ontwikkelen in het kader van het plan Bewandelbaar Landschap.
- Dergelijke laagdrempelige wandelpaden in de nabijheid van woonwijken zijn ook zeer aantrekkelijk en kunnen de wandeldruk op de grote natuurgebieden verminderen.

De Veiligheid van wandelaars

Voetgangers/Wandelaars (en zeker ook fietsers) zijn kwetsbaar in het verkeer. Dat geldt voor botsingen '*in het verkeer*' met andere weggebruikers, maar ook bij zgn. *'enkelvoudige' ongevallen*, veelal valpartijen met letsel ten gevolge van o.a. barrières of gaten resp. oneffenheden in het wegdek of wandelpad. In 2022 waren er in Nederland 58 dodelijke wandelslachtoffers te betreuren *in het verkeer* en 94 na een *enkelvoudig* ongeval (Kenniscentrum letselpreventie Veiligheid.NL: 'Ongevallen met wandelaars"). Het aantal voetgangers/wandelaars met ernstige verwondingen bedroeg een veelvoud hiervan. Het aantal dodelijke slachtoffers na een *enkelvoudig ongeval* steeg in de periode 2020-2022 fors: van 35 naar 94.

In Brabant vinden, landelijk gezien, relatief veel ongevallen plaats met dodelijke slachtoffers. Reden voor de provincie om een ambitieus beleid in gang te zetten: 'Brabant gaat voor nul'. Gemeentebesturen kunnen veel doen om het aantal ongevallen te verminderen. Wandelnet heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd, die specifiek gericht zijn op het verminderen

van de aantallen ongevallen met letsel, zowel voor ongevallen *in het verkeer* als *enkelvoudige ongevallen*:

Ongevallen in het verkeer:

- Maak drukke en onoverzichtelijke oversteeklocaties in de bebouwde kom zo snel mogelijk veiliger door:
  - Ter plekke een maximum snelheid in te voeren van 30 km/h
  - Fietspaden en voetpaden/trottoirs altijd ruimtelijk te scheiden.
  - Op drukke kruispunten zo mogelijk de instellingen van stoplichten aan te passen.
  - Plaats bij rotondes waarbij fiets en trottoir in twee richtingen zijn een waarschuwingslicht (oranje knipperlicht) of bord en/of verkeerslicht.

- Maak het oversteken van drukke doorgaande wegen buiten de bebouwde kom (vaak met een toegestane snelheid van 80 km/h) door voetgangers/wandelaars op wandelroutes veiliger door het plaatsen van een 'midden geleider' (vluchtheuvel) in de weg of, als het realiseren van een midden geleider op korte termijn (nog) niet mogelijk is, plaats dan bij deze oversteekplaatsen aandacht borden en verlaag ter plekke de snelheid voor motorvoertuigen en/of overweeg het aanbrengen van zebra's.
- Maak drukke fietspaden binnen en buiten de bebouwde kom, waar zowel veel voetgangers/wandelaars als fietsers deelnemen aan het verkeer, veiliger door deze fietspaden her in te richten (ruimtelijk scheiden, voldoende brede banen) en als dat niet mogelijk is met borden of wegbeschilderingen aangeven waar voetgangers moeten lopen en waar de fietsen moeten rijden.

Enkelvoudige ongevallen
De aanleidingen en oorzaken van enkelvoudige ongevallen met voetgangers zijn talrijk. De belangrijkste zijn losliggende tegels, stoepranden, oneffenheden of obstakels op het pad, gladheid, gebrekkige verlichting, al of niet gepaard gaande met balansverlies, e.d.. Vaak resulterend in een valpartij die kan leiden tot ernstig letsel (fracturen, hersenletsel). Oudere wandelaars/voetgangers (60-80 jaar) zijn aanzienlijk vaker betrokken bij enkelvoudige ongevallen.
Wandelnet adviseert oplosbare oorzaken en aanleidingen voor enkelvoudige ongevallen te monitoren en deze zo veel en zo snel mogelijk weg te nemen.
Daarnaast wordt aanbevolen om:

- voorlichtingsmateriaal te maken voor de genoemde doelgroepen;
- aandacht te vestigen op cursussen voor valpreventie, die gemeenten sponsoren;
- tevens campagnematig aandacht vestigen op de risico's in de herfst en wintermaanden in publiekscampagnes en naar gemeenten.

Wandelnet Brabant

Aan de Raadsleden van uw Gemeente

Datum: Utrecht, 5 januari 2026
Contactpersoon: [redacted]

Onderwerp: Voorgenomen wetswijziging: Wet aanpassing Regeling dienstverlening aan huis (Rdah)

Beste Raadsleden,

Middels deze brief informeren wij u over een wetswijziging die, naar alle waarschijnlijkheid, per 1 januari 2026 (met terugwerkende kracht) ingaat, en mogelijk gevolgen heeft voor een aantal inwoners binnen uw gemeente.

Voorgenomen wetswijzing
Het betreft de voorgenomen wetswijziging: Wet aanpassing Regeling dienstverlening aan Huis (Rdah) voor het pgb. Het gevolg van deze wijziging is dat alle budgethouders die een arbeidsovereenkomst tot en met drie dagen hebben afgesloten met een zorgverlener, vanaf 1 januari 2026 werkgeverslasten gaan betalen. Deze lasten zijn ongeveer 17,7 of 22,7% van het brutoloon, afhankelijk van de afspraken in de arbeidsovereenkomst. Deze wijziging wordt op 19 januari aanstaande in de Tweede Kamer behandeld, aansluitend moet de wetsaanpassing door de Eerste Kamer worden goedgekeurd. Inmiddels is bekend dat er naast de wetswijziging een nota van wijziging ingediend wordt, waarmee het mogelijk wordt gemaakt de wijziging alsnog met terugwerkende kracht per 1 januari 2026 in te voeren.

Uitspraak Centrale Raad van Beroep
Aanleiding voor deze voorgenomen wetswijziging is een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). In 2023 oordeelde de CRvB dat iedere pgb-zorgverlener dezelfde rechten moet hebben, of mensen nu tot maximaal drie dagen of meer dan drie dagen werken. Gelet op het feit dat bijna al deze zorgverleners vrouw zijn, is er ook nog sprake van indirecte discriminatie. De overheid is gehouden aan de uitvoering van deze uitspraak, vandaar dat deze regeling wordt afgeschaft. Zo hebben alle pgb-zorgverleners met een arbeidsovereenkomst straks dezelfde rechten. Zij zijn dan verzekerd voor werknemersverzekeringen (WW, ZW, WIA), worden maximaal twee jaar doorbetaald bij ziekte, en zijn beter beschermd tegen ontslag.

Gemeentefonds
Gemeenten krijgen vanuit het gemeentefonds een compensatie om de extra kosten die hiermee gepaard gaan op te vangen. Belangrijk is dat gemeenten toereikende tarieven vaststellen zodat budgethouders kwalitatief goede ondersteuning kunnen blijven inkopen bij zorgverleners. En dat

POSTADRES Postbus 19161,3501 DD Utrecht
BEZOEKADRES Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht

de budgethouder per 1 januari 2026 hun werknemers kunnen blijven uitbetalen, zij hebben immers loonafspraken gemaakt die zijn goedgekeurd door de gemeente. Nu er sprake is van een extra kostencomponent is het belangrijk om te controleren of de door de gemeente vastgestelde tarieven toereikend zijn.

Ter informatie: Werkgeverslasten worden bovenop het brutoloon gerekend en direct afgedragen.

Voorbeeld:

Afgesproken bruto uurloon (inclusief vakantiegeld (8%) en vakantie-uren(14,8%)) met een informele zorgverlener, met een arbeidsovereenkomst:	€22,00
Af te dragen werkgeverslasten (geen vaste uren per week/vaste overeenkomst is 22,7% van het brutoloon):	€4,99
Vast te stellen maximaal uurtarief informele zorg met een arbeidsovereenkomst:	€26,99

Wij zien nu al dat mensen door deze extra kosten in de problemen komen, en wellicht daardoor zonder zorg. Dat baart ons grote zorgen, vandaar dit appél op u. Wij vragen u hier aandacht aan te besteden en mogelijk technische vragen te stellen in uw gemeenteraad.

Een aantal voorbeeldvragen vindt u hieronder:

1. **Is de gemeente bekend met de voorgenomen wetswijziging afschaffing regeling dienstverlening aan huis bij pgb?**

2. **Is er inzicht in de omvang van de groep Wmo- en Jeugdwet-budgethouders die door het vervallen van de RdaH per 1 januari geconfronteerd worden met extra werkgeverslasten?**

3. **Is de gemeente voornemens om Wmo- en Jeugdwet-budgethouders te compenseren voor deze extra kosten als hun huidige budget niet toereikend is?**

4. **Is de gemeente bereid om de maximale tarieven op te hogen zodat de brutoloonafspraken met de zorgverleners gelijk kunnen blijven?**

5. **Indien er sprake is van een ophoging van de pgb-tarieven: kan dan worden aangegeven of dit zo snel mogelijk kan worden ingeregeld, zodat budgethouders niet in acute problemen komen zodra de wetswijziging ingaat?**

6. **Hoe en wanneer worden Wmo- en Jeugdwet-budgethouders geïnformeerd over de afspraken die de gemeente maakt in reactie op het vervallen van de RdaH?**

POSTADRES Postbus 19161,3501 DD Utrecht
BEZOEKADRES Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht

Door zelf met een pgb passende zorg, en ondersteuning te regelen hebben inwoners (budgethouders) eigen regie over hun leven, en kunnen zij blijven participeren in de samenleving, en dat is wat telt!

Wij stellen het op prijs als u ons informeert over de beantwoording van bovenstaande vragen.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met [redacted] senior Beleidsadviseur bij Per Saldo([redacted]@pgb.nl).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Directeur- bestuurder

POSTADRES Postbus 19161,3501 DD Utrecht
BEZOEKADRES Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht

Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

De raad van de gemeente Vught
Postbus 10100
5260 GA VUGHT

Onderwerp
Begroting 2026

Datum
15 december 2025
Ons kenmerk
C2365162/6234103
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
-
Telefoon
073 - 681 28 12
Email
ibt@brabant.nl
Bijlage(n)
-

Geachte raadsleden,

Wij danken u voor het op tijd toesturen van uw begroting. Deze brief is bedoeld om u te informeren over ons oordeel over uw begroting 2026. De provincie heeft een toezichthoudende taak met als doel te voorkomen dat er structurele tekorten op uw begroting en meerjarenraming ontstaan en om te bevorderen dat uw gemeente financieel gezond blijft.

Wij onderzoeken uw begroting jaarlijks, voorafgaand aan het begrotingsjaar, om te beoordelen of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is. Dit houdt het volgende in:

- Als in het betreffende begrotingsjaar alle structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Als de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn is er sprake van reëel evenwicht.

Repressief toezicht
De door u vastgestelde begroting 2026 is naar ons oordeel niet structureel en reëel in evenwicht. Het is echter voor ons voldoende aannemelijk dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand zal worden gebracht. Bij onze beoordeling hebben wij ook de resultaten van de jaarrekening 2024 betrokken.

Voor uw gemeente is voor het begrotingsjaar 2026 het normaal geldend repressief toezicht van toepassing. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en dat wij ook begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wij spreken graag onze waardering uit voor dit behaalde resultaat. Wij vragen u om begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisname aan ons toe te sturen.

Datum
15 december 2025
Ons kenmerk
C2365162/6234103

Onze beoordeling
U heeft uw begroting (inclusief amendementen) vastgesteld met een nadelig geraamd saldo van € 2.635.000,-. Dit is het saldo waarin ook incidentele baten en lasten zijn opgenomen. Het saldo zonder incidentele baten en lasten is € 3.281.000,- nadelig, dit is het structurele saldo van uw begroting.

Wij beoordelen uw begroting op basis van het structurele saldo en ook of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Als naar ons oordeel de ramingen niet reëel zijn, kunnen wij het begrotingssaldo bijstellen. Op het bijgestelde saldo baseren wij ons toezichtoordeel.

Dit leidt tot het volgende beeld:
Naar aanleiding van ons onderzoek stellen wij een post op het begrotingssaldo bij. Inclusief deze bijstelling is het structurele begrotingssaldo 2026 naar ons oordeel € 3.311.000,- nadelig. In het ambtelijk dialooggesprek dat wij jaarlijks met uw gemeente voeren, zullen wij bespreken hoe wij dit structurele saldo bepaald hebben.

Toezichtbevindingen

informatiewaarde paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
Het doel van paragrafen in de begroting is dat informatie is gebundeld, waardoor u via deze samenvatting inzicht krijgt in het onderwerp. Wij zien dat de informatiewaarde van uw paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verder verbeterd kan worden door daarin meer informatie op te nemen over

- de geldigheidsduur (begin- en einddatum) van de beheerplannen
- of de beheerplannen door u zijn vastgesteld of door het college

Voor meer informatie verwijzen wij u naar ons themaonderzoek.

Ombuiging sociaal domein
In de (meerjaren-)begroting 2026-2029 heeft u voor Jeugdzorg een ombuiging opgenomen van € 500.000,- in 2026, € 1.000.000,- in 2027 en € 1.500.000,- in 2028 en verder. Wij verzoeken u ons op de hoogte te houden omtrent de voortgang van de realisatie van deze ombuiging, bijvoorbeeld door het insturen van Bestuursrapportages en Kadernota.

Wij vertrouwen erop met onze toezichtbevindingen een zinvolle bijdrage te leveren aan de verdere optimalisering van uw begroting. Onze toezichtbevindingen zijn afgestemd met onze contactpersoon van uw gemeente.

Resultaten systematisch toezicht
Met de criteria in onze Uitvoeringsagenda Toekomstbestendig Bestuur 2024 - 2027 beoordelen wij uw begroting als ‘Voldoet’. Uw gemeente krijgt de kleur ‘groen’ op de kaart van Noord-Brabant. Dit wordt samen met de prestaties van het systematisch toezicht op de gebieden Huisvesting vergunninghouders,

Informatie- en archiefbeheer en Omgevingsrecht zichtbaar gemaakt op het dashboard.

Datum
15 december 2025
Ons kenmerk
C2365162/6234103

Tot slot
Voor meer informatie over het financieel toezicht door de Provincie Noord-Brabant verwijzen wij u naar de artikelen 189 en 203 van de Gemeentewet, het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader Gemeenten 2020 en naar onze website brabant.nl/financieeltoezicht.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Wanneer u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met onze ambtelijke contactpersoon voor uw gemeente via ibt@brabant.nl.

Een kopie van deze brief versturen wij aan uw college van burgemeester en wethouders.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

K.A.E. ten Cate,
programmamanager kwaliteit openbaar bestuur

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Outlook

Openbare toiletten en pinautomaat

Van [redacted]
Datum Di 6-1-2026 13:14
Aan Griffie Gemeente Vught <griffie@vught.nl>

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte Raad van de Gemeente Vught,

Door de aangevraagde vergunning voor de nieuwbouw van de LIDL in Vught en de recente publicaties

in het Brabants Dagblad over (niet bereikbare) Openbare Toiletgelegenheid in Vught leg ik u voor om

aan de LIDL slechts vergunning te verlenen als zij (inpandig/aanpandig) de gelegenheid bieden (betaald

of onbetaald) naar het toilet te kunnen gaan én te beschikken over een pinautomaat om geld op te kunnen

nemen.

de ALDI schrijft op haar website :

AL ONZE NIEUWE WINKELS BESCHIKKEN OVER TOILETTEN DIE U KUNT GEBRUIKEN.

Mocht de LIDL dit hoe dan ook niet kunnen of willen (duidelijk beargumenteerd!) dan stel ik dat de

Gemeente Vught in het kader van beleid zorgt dat buiten de LIDL, bijvoorbeeld op de parkeerplaats

een openbaar toilet wordt gecreëerd (zoals bij de IJzeren Man) en een Bankomaat (zoals in Helvoirt).

Ik breng u in herinnering dat er in het verleden altijd een pinautomaat is geweest en dat door de

huidige uitbreiding van het woonbestand op Vught Zuid een pinautomaat meer dan wenselijk is.

[redacted]

Outlook

Stop de werkwijze van de Jeugdbescherming – een bundeling van politieke instrumenten.

Van Dutch Child Center <dutchchildcenter@gmail.com>
Datum Di 6-1-2026 14:40
Aan Dutch Child Center <info@dutchchildcenter.nl>
Cc Stichting Dutch Child Center <dutchchildcenter@gmal.com>

6 bijlagen (2 MB)

05 Raad Vlaardingen, Fractie SP Onderwerp kritisch volgen instanties.pdf; 01 Raad Assen, Fractie Leefbaar Assen Onderwerp structurele fouten JBNoord .pdf; 03 Raad Westerwolde, Fractie Hemmen + GLPvdA Onderwerp vertrouwenspersoon.pdf; 04 Raad Vijfheerenlanden, Fractie Onderwerp versterking jongerenwerk.pdf; 02 Raad Leeuwarden, reactie D66 Onderwerp rekenkamer.pdf; 06 Raad Papendrecht, Fractie D66 Onderwerp uitvoering JW-gelden.pdf;

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Dutch Child Center
CENTRUM VOOR KINDEREN EN OUDERS

Emmen, 07 januari 2026
Ons kenmerk: U 26-001

Geachte raadsleden van alle gemeenteraden,

Allereerst wensen wij u een strijdvaardig 2026 toe. Als raadslid heeft u de dure plicht om te waken over de veiligheid van alle inwoners, maar voor de meest kwetsbare groep — kinderen in de knel — schiet het huidige systeem al jarenlang structureel tekort.
En als we letten op al die inwoners, dan bestaat een aanzienlijk deel van uw inwoners uit kinderen en jongeren. Met het oog op die kinderen en jongeren willen wij u vragen aandacht te willen geven aan de raadsvragen en moties van collega's van u.
En dat zijn naar onze mening mooie moties, die een duidelijke verbetering willen aanbrengen in de jeugdzorg.

Na tien jaar Jeugdwet 2015 moeten we de harde realiteit onder ogen zien: de wet is verworden tot een symboolwet zonder tanden. Er is een chronisch gebrek aan feitelijke waarheidsvinding in rapportages, waardoor levens van kinderen en gezinnen op basis van onjuiste aannames worden verwoest. Het ontbreekt n.b. na 10 jaar nog aan scherpe criteria over die waarheidsvinding en ook over een dubieuze gemeentelijke verantwoordelijkheid Terwijl inspecties noodkreten afgeven en minimaal 4 jeugdbeschermingsregio's onder verscherpt toezicht staan, blijft de fundamentele verandering uit. Ouders en kinderen schreeuwen het al jaren uit: DIT MOET NU STOPPEN.

Dat alles is ons inziens echter lang niet voldoende en zal op termijn weinig oplossen.
Al jaren roepen organisaties van ouders voor hun kinderen: DIT MOET STOPPEN. Er is teveel mis, er zijn teveel drama's.
Uw controlerende taak is een morele plicht
Grip krijgen op de Jeugdbescherming is complex, maar als raadslid bent u de laatste strohalm voor gezinnen die vermalen worden door het systeem. Om u te helpen deze grip te hernemen, bieden wij u een bundeling aan van

scherpere moties en raadsvragen van collega-raadsleden.
Dit zijn geen vrijblijvende documenten, maar bewezen instrumenten om uw Wethouder Jeugd ter verantwoording te roepen en echte verbeteringen af te dwingen.
Mooie moties, die ook het contact tussen de Wethouders Jeugd en u zeker willen bevorderen.

Mogen wij u dringend vragen uw controlerende taak als raad ernstig op te pakken door o.a. alle binnenkomende vragen en klachten van kinderen/ouders serieus te nemen? Is het een idee, dat u dit meer duidelijk aangeeft in uw persberichten in uw gemeente.
Graag bieden wij u in deze mailing aan alle griffies de volgende raadsvragen en moties aan.

Bijlagen:
01 Raad Assen, Fractie Leefbaar Assen, Onderwerp: structurele fouten JB=Noord
02 Raad Leeuwarden, Fractie D66, Onderwerp: rekenkamer
03 Raad Westerwolde, Fractie Hemmen + GL/PvdA, Onderwerp: vertrouwenspersoon
04 Raad Vijfheerenlanden, Fract. VHL+ GL/PvdA, Onderwerp: versterking jongerenwerk
05 Raad Vlaardingen, Fractie SP, Onderwerp: kritisch volgen instanties
06 Raad Papendrecht, Fractie D66, Onderwerp: uitvoering JW-gelden

Alle indieners van deze raadsvragen en moties gaven hun toestemming tot publicatie dan wel dat de desbetreffende griffie wilde meewerken.
Als er bij de beantwoording door uw College of Wethouder Jeugd nog vragen overblijven, stelt u a. u. b. vervolgvragen.
Het is voorgekomen dat raadsleden die vervolgvragen niet wilden stellen; zo blijven er wel vragen bestaan.

Onze eis aan u:
Accepteer geen ontwijkende antwoorden meer van het College. Neem klachten van wanhopige ouders en kinderen niet slechts voor kennisgeving aan, maar gebruik ze als munitie voor uw controlerende taak. Stop de cultuur van wegkijken en maak van uw gemeente een veilige haven waar kinderrechten en mensenrechten belangrijker zijn dan bureaucreatie.
Wilt u weten hoe u traumatische en onnodige uithuisplaatsingen in uw gemeente kunt stoppen? Wij leveren u de nodige expertise en praktijkfeiten.
Het is tijd om de Jeugdwet te dwingen te doen waarvoor hij bedoeld is: kinderen echt beschermen.
Wilt u meer informatie over bijvoorbeeld: voorkomen van die zo ernstige en schadelijke uithuisplaatsingen dan mailt U ons a.u.b.
Zie ook onze INFORMATIEBLADEN op onze site.

Met strijdbare groet,
STICHTING DUTCH CHILD CENTER
secretaris
[E] nfo@dutchchildcenter.nl (na 08-01-2026 uitsluitend per mail)

Schriftelijke vragen over structurele tekortkomingen bij Jeugdbescherming Noord

Datum: 16-06-2025

Geacht college,

Naar aanleiding van:

- Aanhoudende zorgwekkende berichtgeving in de media;
- De uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland, waarin wordt vastgesteld dat Jeugdbescherming Noord structureel tekortschiet, rechterlijke uitspraken naast zich neerlegt en daarmee niet voldoet aan de wettelijke vereisten voor gecertificeerde instellingen;
- Het verscherpt toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd;
- De duidelijke uitspraken van staatssecretaris Struyken van Justitie en Veiligheid, die wijzen op onwettig handelen van Jeugdbescherming Noord;
- De informerende raadsbijeenkomst van 12 juni jl., waarin de structurele tekortkomingen van Jeugdbescherming Noord aan de orde kwamen;
- De voortgangsbrief Jeugd van staatssecretaris Karremans d.d. 13-06 waarin o.a. wordt gesteld: "Jeugdigen en ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat de zorg die zij ontvangen passend is en hen daadwerkelijk helpt. Jeugdigen en ouders vormen een toetssteen voor kwaliteit: wanneer voegt de hulp waarde toe in hun leefwereld."

Richt de fractie van Lijst van Brakel / Leefbaar Assen zich tot uw college met de volgende schriftelijke vragen:

Transparantie en publieke verantwoording

Jeugdbescherming Noord is een gecertificeerde instelling met een publieke taak, volledig gefinancierd met gemeenschapsgeld. Daarmee functioneert zij feitelijk als bestuursorgaan en is zij onderworpen aan de transparantieverplichtingen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet open overheid (Woo). Desondanks weigert de instelling tot op heden onder meer auditrapporten openbaar te maken, wat het maatschappelijk vertrouwen en de democratische controle ernstig ondermijnt.

1. Op basis van welke juridische of bestuurlijke gronden acht uw. college deze weigering verdedigbaar? Hoe verhoudt dit zich tot de wettelijke verplichtingen uit de Awb en de Woo?
2. Acht uw college deze beperkte transparantie verenigbaar met de publieke taak die Jeugdbescherming Noord vervult?
3. Welke maatregelen bent u bereid te nemen om volledige openheid en verantwoording af te dwingen?

Kwaliteit van zorg en gevolgen voor inwoners

Tijdens de raadsbijeenkomst van 12 juni jl. werd duidelijk dat er sprake is van ernstige structurele tekortkomingen, waaronder gebrekkige continuïteit, ondeugdelijke besluitvorming, en onvolledige of foutieve dossiervorming.

Volgens de Jeugdwet rust op het college de plicht om een toereikend aanbod van kwalitatieve jeugdhulp te borgen. De Wmo verplicht het college om passende ondersteuning aan inwoners te garanderen.

4. Deelt uw college de opvatting dat het blijven aannemen van nieuwe cliënten, terwijl bestaande cliënten niet adequaat geholpen worden, zowel onethisch is als mogelijk strijdig met de zorgplicht, proportionaliteit en voorzorgsbeginselen?
5. Op welke wijze monitort uw college de kwaliteit van jeugdbeschermingsmaatregelen die door gecertificeerde instellingen worden uitgevoerd?
6. Hoe waarborgt het college dat de geleverde zorg voldoet aan de eisen van kwaliteit en continuïteit, zoals bedoeld in artikelen 2.3 en 2.6 van de Jeugdwet?
7. Welke concrete acties onderneemt uw college om de structurele tekortkomingen bij gecertificeerde instellingen aan te pakken?

Onwettigheid door niet-uitvoering

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid stelt dat het niet kunnen uitvoeren van maatregelen (o.a. door gebrek aan jeugdbeschermers) een schending van artikel 8 EVRM kan opleveren. Zonder daadwerkelijke uitvoering vervalt de grondslag voor de maatregel, en is overheidsingrijpen juridisch onhoudbaar. Daarnaast werd het landelijk handelingsperspectief bij onderbezetting in 2022 als tijdelijke noodoplossing ingevoerd. in juni 2023 werd al benadrukt door de IGJ (inspectie Gezondheidszorg Jeugd) dat actieve evaluatie nodig is samen met kinderen, gezinnen en ketenpartners . In april 2024 waarschuwen ze dat de evaluaties vergeleken met eerdere signalen inhoudelijk tekortschieten, en dat de aanpak nog steeds niet voldoende is .

8. Hoe verhoudt de werkwijze van het CRT-team van Jeugdbescherming Noord zich tot de relevante wet- en regelgeving, conclusies van de IGJ en de uitspraken van de staatssecretaris?
9. Hoe beoordeelt uw college het handelen van Jeugdbescherming Noord tegen deze achtergrond? Wat doet u om te voorkomen dat inwoners geconfronteerd worden met onwettige of niet-uitvoerbare maatregelen?
10. Hoe borgt het college de rechtspositie van ouders en kinderen binnen deze context?
11. Hoe verhoudt de werkwijze van het CRT-team van Jeugdbescherming Noord zich tot de relevante wet- en regelgeving en de uitspraken van de staatssecretaris?
12. Worden maatregelen die feitelijk niet worden uitgevoerd (bijvoorbeeld door plaatsing op wachtlijst of toedeling aan het CRT-team) volledig aan de gemeente gefactureerd?
13. Indien dit het geval is: acht u dit verantwoord gebruik van gemeenschapsgeld?
14. Heeft uw college daarnaast zicht op welke maatregelen structureel níét worden uitgevoerd, los van de vraag of deze worden gefactureerd?

Focus op herstel en cliëntenstop

Jeugdbescherming Noord heeft afgezien van deelname aan de informatieve raadsbijeenkomst op 12 juni met als reden dat alle inzet momenteel gericht is op het herstelplan.

15. Deelt uw college de mening dat publieke verantwoording geen vrijblijvende aangelegenheid is, maar een fundamentele plicht?
16. Hoe beoordeelt u het signaal dat er geen ruimte is voor verantwoording richting volksvertegenwoordiging vanwege interne herstelmaatregelen, zeker gezien de ernst van de situatie?
17. Acht u een instelling die zich volledig op crisismanagement moet richten in staat om kwalitatieve zorg te leveren?
18. Is het college bereid een tijdelijke cliëntenstop te overwegen, zolang Jeugdbescherming Noord niet aan minimale kwaliteitsstandaarden kan voldoen?
19. Bent u bereid hierover actief en op korte termijn met Jeugdbescherming Noord en de regionale partners in overleg te treden, en de raad hierover actief te informeren?

Toezicht, controle en informatievoorziening

20. Welke vormen van toezicht hanteert uw college op Jeugdbescherming Noord? Worden signalen, klachten en terugkoppelingen structureel verzameld en besproken? En door wie worden deze klachten en signalen verzameld? Wie zit er bij de bespreking daarvan aan tafel?
21. Lijst van Brakel en Leefbaar Assen constateren dat de informatievoorziening richting de raad op dit moment onvoldoende is om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. Welke concrete stappen gaat het college zetten om hierin verandering aan te brengen?

Informatievoorziening aan de raad

22. Is het college bereid de gemeenteraad op korte termijn inzage te geven in:
    - Het herstelplan voor JBN van 2021 n.a.v. het IGJ onderzoek “Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd”;
    - Het door teammanagers geschreven plan voor regie op cliënten zonder vaste jeugdbeschermer uit 2023;
    - Het actuele herstelplan;
    - Het landelijke CRT-handelingskader en de lokale toepassing ervan;
    - Auditrapporten, voortgangsverslagen, evaluaties, klachtenrapportages en bestuurlijke terugkoppelingen;
    - De financiële onderbouwing van het geheel (inzet middelen, subsidies, gemeentelijke bijdragen, verantwoording)?
23. Is uw college bereid de gemeenteraad tevens inzicht te bieden in geanonimiseerde interne rapportages en evaluaties die het functioneren van Jeugdbescherming Noord inzichtelijk maken?

Escalatie en alternatieve scenario's

Op 12 juni jl. vond een informerende raadsbijeenkomst plaats over Jeugdbescherming Noord. In voorbereiding daarop zijn ouders actief benaderd met de vraag of zij hun ervaringen met deze organisatie wilden delen. Meerdere van deze ouders gaven aan daar niet toe bereid te zijn, uit vrees voor (indirecte) repercussies – met name het risico hun kinderen kwijt te raken. De afgelopen jaren heeft het college o.a. via het spreekuur met diverse ouders met klachten, gesproken en dossiers ingezien. Zoals het college in beantwoording op de mondelinge vragen van lijst van Brakel d.d. 30 januari aangaf, is het college op de hoogte van de vele tekortkomingen in de kwaliteit van zorg bij Jeugdbescherming Noord.. De gemeente is als verantwoordelijke voor het stelsel van jeugdzorg beleidsmatig gehouden om het vertrouwen in het systeem te waarborgen.

24. Acht het college een organisatie waarover door meerdere ouders is aangegeven dat zij er bang voor zijn, in staat om uitvoering te geven aan haar wettelijke taak als gecertificeerde instelling zoals bedoeld in de Jeugdwet (artikel 1.1) – te weten het bieden van passende, veilige en zorgvuldige jeugdbescherming in het belang van het kind?
25. Herkent en erkent het college het risico dat gevoelens van angst en afhankelijkheid bij ouders de werkrelatie tussen gezin en jeugdbescherming ondermijnen, met alle gevolgen van dien voor de effectiviteit van de ondersteuning?

26. Kan het college duiden of, en zo ja op welke wijze, deze signalen passen binnen de kwaliteitscriteria die door gemeenten aan gecertificeerde instellingen worden gesteld op grond van artikel 4.1.1 Jeugdwet en de inkoopvoorwaarden (waaronder: veiligheid, vertrouwen, transparantie en cliëntgerichtheid)?
27. Deelt het college de opvatting dat structureel wantrouwen jegens een jeugdzorgaanbieder een ernstige indicatie is dat sprake is van systeemfalen?
b. Zo ja, welke beleidsmatige maatregelen overweegt het college om dit vertrouwen te herstellen?
28. Is het college ermee bekend dat gemeenten op grond van de Jeugdwet (artikel 2.6 jo. 4.1.1) een wettelijke zorgplicht dragen voor de inkoop, kwaliteit én het toezicht op gecertificeerde instellingen zoals Jeugdbescherming Noord?
29. Is het college zich ervan bewust dat ouders onder omstandigheden de gemeente aansprakelijk kunnen stellen voor schade die is ontstaan door toedoen van een gecertificeerde instelling, indien sprake is van nalatigheid of gebrekkig toezicht van de gemeente?
30. Hoe beoordeelt het college, in het licht van de signalen van structureel wantrouwen en angst bij ouders, het risico op bestuurlijke of juridische aansprakelijkheid van de gemeente?
31. Op welk moment acht uw college bestuurlijke escalatie noodzakelijk, en bent u bereid dit tijdig met de raad te bespreken?
32. Welke stappen zijn inmiddels gezet richting een alternatief scenario voor de uitvoering van wettelijke taken, mocht de situatie bij Jeugdbescherming Noord niet verbeteren?

Wij zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet.
Namens de fractie van Lijst van Brakel / Leefbaar Assen, [redacted]

Persbericht

Lijst van Brakel / Leefbaar Assen: "**Als zelfs de rechter zegt dat het misgaat, dan moeten we luisteren"**

Assen, 16 juni 2025 – Al jarenlang krijgen wij als raadsleden verhalen te horen van ouders die zich niet gehoord of zelfs bang voelen voor Jeugdbescherming Noord. Ze vertellen over slechte communicatie, lange wachtlijsten, maatregelen die niet uitgevoerd maar wel verlengd worden, fouten in hun dossier en het gevoel dat zij geen kant op kunnen. Deze verhalen raken ons!
Het zijn niet meer alleen de verhalen van ouders die we horen.

- De rechtbank Noord-Nederland heeft uitgesproken dat Jeugdbescherming Noord structureel tekortschiet en zelfs rechterlijke bevelen negeert en daardoor niet voldoet aan de wettelijke eisen die aan gecertificeerde instellingen (GI's) worden gesteld.
- De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft het toezicht verscherpt.
- Ook de staatssecretaris van rechtsbescherming noemt het handelen van Jeugdbescherming Noord "onwettig".

Wij maken ons als raadsleden van Lijst van Brakel en Leefbaar Assen grote zorgen over wat dit betekent voor kinderen en ouders in Assen. Want als de zorg die je krijgt niet klopt, of helemaal uitblijft, dan laat het systeem je in de steek. En dat mag niet gebeuren.
Als gemeenteraad hebben we een belangrijke taak: we controleren het college van burgemeester en wethouders en we vertegenwoordigen de inwoners van Assen – óók diegenen van wie stem vaak niet gehoord en geloofd wordt in het systeem. Daarom hebben we vandaag schriftelijke vragen ingediend bij het college. We willen o.a. weten:

- Wat de gemeente doet om deze ernstige signalen van inwoners serieus te nemen;
- Hoe het toezicht op Jeugdbescherming Noord door de gemeente is geregeld;
- Wat er gebeurt met geld dat bedoeld is voor zorg aan kinderen;
- Of er alternatieven zijn bedacht voor als deze organisatie haar werk niet verbetert.

Ook willen we weten of het college bereid is om een cliëntenstop in te voeren bij Jeugdbescherming Noord, zolang de organisatie de basis niet op orde heeft. Want doorgaan terwijl het fout blijft gaan en er zelfs onwettig gehandeld wordt, is niet alleen onwenselijk – het is ook onethisch.
Tot slot: wij zien hoeveel moed het vraagt voor ouders om hun verhaal te doen. We weten dat er angst is voor represailles, of om kinderen kwijt te raken. We zijn dankbaar voor het gestelde vertrouwen van degenen die ons benaderd hebben. Wat ons betreft is de tijd van wegkijken echt voorbij en worden de belangen van onze inwoners boven de belangen van organisaties geplaatst!
Namens de fracties van Lijst van Brakel en Leefbaar Assen, T[redacted]

Noot voor pers
Voor meer informatie: [redacted]

Motie: ‘Als overheidsingrijpen kinderen weer bescherming biedt’

De raad van de gemeente Leeuwarden, in vergadering bijeen op [08-10-2025], behandelende de aanbevelingen Rekenkamer omtrent de jeugdbeschermingsketen;

Constaterende dat;

- Uit de aanbevelingen van de Rekenkamer blijkt dat we onze richting en rol moeten bepalen als het gaat om de jeugdbeschermingsketen. We focus en kaders moeten vaststellen binnen de samenwerking tussen de politiek en de jeugdbeschermingsketen en onze informatiepositie als raad moeten versterken.
- Uit diverse rapportages van de afgelopen weken blijkt dat diverse GI’s er niet voor kunnen zorgen dat een kind de juiste en adequate bescherming krijgt ondanks alle toezicht die er is.
- Onze grootste GI, het Regiecentrum, dit soort problemen nu niet lijkt te hebben en we dit graag zo willen houden.
- Het woord ‘Jeugdbescherming’ maar 3x voorkomt in de Jeugdagenda 2024-2028.
- Wij als raad van plan zijn om gezamenlijk met de woordvoerder jeugd bij elkaar te komen om een volgende stap te zetten met de aanbevelingen van de Rekenkamer.

Overwegende dat;

- Het nog steeds lijkt dat wij zelfs als centrumgemeente nog weinig politieke doorzettingsmacht hebben richting de GI’s om op signalen zoals in het rapport ‘Als overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt’ (sept. 2025), te acteren, maar ook om zicht te krijgen als raad op het goede werk wat veel jeugdbeschermers doen in het veld.
- Wij graag als een volgende stap willen maken met de aanbevelingen die de Rekenkamer ons geeft om onze jeugdbeschermingsketen te verbeteren en onze rol als raad te pakken.
- Wij graag middels onderstaande interventies kunnen bekijken waar de weeffouten zitten binnen de Jeugdwet en waar we dus wel/niet invloed op hebben maar wel op zouden moeten hebben.
- Wij graag de decentralisatie zien slagen en juist de zorg voor kind en ouder dichtbij willen organiseren, dus ook onze lokale volksvertegenwoordigers de invloed geven die ze zouden moeten hebben om hun controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende taak op dit vlak effectief te kunnen uitoefenen.
- In gezamenlijke bijeenkomsten die de woordvoerders jeugd gaan organiseren we moeten nadenken wat voor kaders (voorbeelden in de bijlage 1) we het college willen meegeven binnen dit addendum ‘jeugdbeschermingsbeleid’ in de Jeugdagenda 2024-2028.

Verzoekt het college om;

- Een addendum jeugdbescherming toe te voegen aan de jeugdagenda met (toetsbare) beleidskaders jeugdbescherming (Voorbeelden bijlage 1). En deze door de raad te laten vaststellen.
- Bij de totstandkoming daarvan de raad te betrekken.

En gaat over tot de orde van de dag,

namens D66 Leeuwarden

Bijlage 1:

Eventuele kaders:

- Gemeente als regisseur via de nieuwe WGR
  Versterk de democratische positie van gemeenten binnen de jeugdhulpregio. Geef gemeenteraden instemmingsrecht op beleid, begroting en inkoop. Richt een programmaraad op waarin raadsleden en wethouders gezamenlijk koers bepalen. Beperk de dominante rol van centrumgemeenten en verdeel zeggenschap eerlijk. Leg vast hoe individuele gemeenten kunnen ingrijpen bij falend regionaal beleid of casussen.
- Doorbreek de informatiemuur tussen praktijk en politiek
  Zorg dat raadsleden en bestuurders toegang krijgen tot relevante informatie, zonder de AVG te schenden. Ontwikkel kaders voor het delen van casuïstiek en signalen. Verplicht instellingen gemeenten te informeren bij plaatsingen, incidenten en rechterlijke uitspraken, en stel een regeling op met samenvattingen van klachten en escalaties.
- Extern en onafhankelijk toezicht organiseren
  Doorbreek het zelftoezicht van instellingen. Laat incidenten analyseren door onafhankelijke deskundigen. Geef de IGJ een proactief mandaat en laat gemeenten audits inkopen bij signalen van structureel falen.
- Instellingen toetsen op publieke waarden
  Veranker in contracten dat instellingen ouders en jongeren serieus betrekken. Verplicht co-productie van rapportages en deel ernstige incidenten met gemeentelijk toezicht. Zo wordt institutionele zelfbescherming doorbroken en het burgerperspectief hersteld. Een gemeentelijk toetsingskader (Bijlage) vast te stellen voor gecertificeerde instellingen gericht op naleving van de Jeugdwet en het Kinderrechtenverdrag en eventueel te werken aan een Kinderrechtenverslag. (Bijlage 3)
- Stimuleer politieke reflectie en actieve raadssturing
  Voorkom dat gemeenteraden alleen achteraf reageren. Gebruik technische sessies voor inhoudelijke toetsing. Leg belangrijke besluiten, zoals beleidswijzigingen en plaatsingen, expliciet voor aan de raad en stimuleer signalering via ervaringsdeskundigen.
- Herstel morele verantwoordelijkheid en bouw lerend vermogen op
  Maak ruimte voor reflectie, herstel en publieke verantwoording. Wijs een bestuurlijk aanspreekpunt aan per casus en ontwikkel herstelprotocollen met erkenning, excuses en herstelacties.

Bijlage 2:

Concept-toetsingskader Kinderrechten voor gecertificeerde instellingen

Toetsingskader Kinderrechten voor Gecertificeerde Instellingen

Inleiding
Gecertificeerde instellingen hebben als kerntaak het waarborgen van de veiligheid en ontwikkelingskansen van kinderen. Dit toetsingskader biedt een leidraad voor professionals bij het naleven van kinderrechten, in lijn met de Jeugdwet en internationale mensenrechtenverdragen. Het versterkt een kinderrechtensensitieve benadering en ondersteunt een integrale beoordeling van veiligheid, rechten en belangen van kinderen en hun ouders in situaties van (dreigend) geweld of onveiligheid.

Juridisch en normatief kader
Dit kader is gebaseerd op:

• Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)

• Verdrag van Istanbul

• Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), art. 8 (recht op familieleven)

Belangrijke artikelen uit het IVRK:

• Art. 3: Het belang van het kind als eerste overweging

• Art. 12: Recht van het kind om gehoord te worden

• Art. 19: Recht op bescherming tegen alle vormen van geweld

• Art. 5 & 9: Recht op begeleiding van ouders en bescherming van gezinsleven

Kernprincipes

• Veiligheid voorop, met behoud van het recht op familieleven

• Kinderrechten als leidraad, inclusief participatie en hoorrecht

• Preventie van geweld, inclusief gender- en cultuursensitiviteit

• Non-discriminatie

• Voorkomen van secundaire victimisatie

• Interprofessionele samenwerking

Doel en reikwijdte
Het toetsingskader biedt richtlijnen voor:

• Besluitvorming en opstellen van hulpverlenings- en veiligheidsplannen

• Samenwerking met ketenpartners

• Monitoring en evaluatie van veiligheid en kinderrechten

Toepassingsprincipes

1. Veiligheid als eerste voorwaarde
Interventies zijn gericht op duurzame veiligheid voor kinderen én ouders, op basis van actuele risicoanalyses.

2. Kinderrechten als leidraad
Het belang van elk kind wordt individueel gewogen. Kinderen worden actief gehoord op een bij hun leeftijd passende wijze.

3. Gender- en geweldssensitieve benadering
Bij de analyse wordt rekening gehouden met machtsverhoudingen en structureel geweld. Neutrale framing wordt vermeden als dit de aard van het geweld miskent.

4. Voorkomen van secundaire victimisatie
Slachtoffende ouders worden ondersteund, niet bestraft.

5. Interprofessionele samenwerking
Samenwerking met ketenpartners zoals Veilig Thuis, politie, vrouwenopvang en GGZ is essentieel.

Toetsingsvragen per casus

1. Is het kind veilig? Waarop is deze inschatting gebaseerd?

2. Is er structureel overleg met ketenpartners?

3. Is er een actuele risico-inschatting bij contact tussen kind en ouder/verzorger?

4. Is de stem van het kind gehoord en meegewogen?

5. Draagt het besluit bij aan duurzame veiligheid en herstel voor kind en ouder?

<u>Emotionele en psychologische veiligheid</u>

• Kinderen krijgen een vaste vertrouwenspersoon of mentor.

• Er wordt herstelgericht gewerkt na incidenten, waar veilig en gepast.

Toetsingsvragen:

1. Wordt systematisch ruimte geboden aan kinderen om zorgen over veiligheid te uiten?

2. Hoe wordt de balans bewaakt tussen contact met familie en de emotionele veiligheid van het kind?

<u>Recht op familie en hechting</u>

• Contactherstel wordt gericht op veiligheid én hechting.

• Uithuisplaatsing alleen bij ernstige risico’s en met onafhankelijke toetsing.

• Veilig contact wordt gefaciliteerd, bijvoorbeeld via begeleide omgang.

Toetsingsvragen:

1. Wordt het contact met familie veilig gefaciliteerd?

2. Is de scheiding van kind en ouders goed gemotiveerd en tijdelijk van aard?

Gender- en cultuursensitieve veiligheid

• Beleid is alert op specifieke risico's voor meisjes/vrouwen, zoals seksueel geweld en eergeweld.

• Er wordt rekening gehouden met culturele dynamieken zonder geweld te relativeren.

Toetsingsvragen:

1. Worden meisjes en jongens gelijkwaardig beschermd?

2. Is er aandacht voor culturele dynamieken zonder normvervaging bij geweld?

Monitoring, klachten en toezicht

• Toegankelijke klachtenregeling voor kinderen en ouders.

• Externe toetsing (inspecties, vertrouwensinspecteurs).

• Interne evaluaties en kind-/oudertevredenheidsonderzoeken.

Toetsingsvragen:

1. Hoe wordt geborgd dat kinderen veilig kunnen klagen of melden?

2. Hoe vaak wordt het beleid geëvalueerd op effectiviteit?

3. Leiden meldingen of inspecties tot verbetermaatregelen?

Organisatorische structuur en preventie

• Risicotaxatie en veiligheidsbeoordeling bij aanvang en periodiek herzien.

• Medewerkers getraind in trauma- en geweldsensitief werken.

• Contact met familieleden alleen indien dit veilig en in het belang van het kind is.

Slotbepalingen

- Met dit toetsingskader verbindt Gecertificeerde instelling) internationaal erkende mensenrechtenverdragen met haar dagelijkse werkpraktijk.
- Door structureel aandacht te besteden aan veiligheid, gendergelijkheid en kinderrechten, draagt Jeugdbescherming bij aan een rechtvaardige en beschermende omgeving voor kinderen en hun ouders.
- Dit document wordt jaarlijks herzien en afgestemd op wettelijke eisen en maatschappelijke ontwikkelingen.
- De directie is eindverantwoordelijk voor de uitvoering en borging van het beleid

Implementatie

* Ontwikkeling en toepassing van een standaard checklist.

* Beslisondersteuning via gestructureerde casusbesprekingen.

* Jaarlijkse toetsing van de uitvoering aan dit kader.

* Betrekken van ervaringsdeskundigen bij de evaluatie en verbetering van beleid.

*Veiligheidsbeoordelingen bij aanvang van elk traject (risicotaxatie)

*Samenwerking met politie, Veilig Thuis, vrouwenopvang en jeugdbescherming

*Personeel getraind in trauma- en geweldsensitief werken

Bijlage 3:

Voorbeeld Kinderrechtenverslag

Een voorbeeld van een Kinderrechtenverslag omvat de volgende onderdelen:

- Samenvatting van de betrokkenheid van jongeren in besluitvorming;
- Analyse van de klachtenprocedures en hoe deze kinderrechten waarborgen;
- Verantwoording over vrijheidsbeperkingen en alternatieve maatregelen;
- Evaluatie van de zorg en de betrokkenheid van ouders in het zorgtraject.

Kinderrechtenverslag

1. Samenvatting van de betrokkenheid van jongeren in besluitvorming

Bij (naam gecertificeerde instelling) staat de stem van het kind centraal. Jongeren worden structureel betrokken bij beslissingen die hun veiligheid, welzijn en toekomst raken. In 2025 zijn jongeren op verschillende manieren gehoord: via individuele gesprekken, kindgesprekken en door deelname aan kindpanels. We werken bij (naam gecertificeerde instelling) met het KIES kindplan van het Expertisecentrum Kind & Scheiding.

Kinderen geven aan dat zij het belangrijk vinden dat hun mening serieus genomen wordt, vooral bij beslissingen over verblijfplaats, school en contact met ouders. In ..% van de evaluatiegesprekken gaven jongeren aan dat zij zich betrokken voelden bij de besluitvorming. We blijven hierin investeren door medewerkers te trainen in kindgerichte gespreksvoering.

2. Analyse van de klachtenprocedures en hoe deze kinderrechten waarborgen

(Naam gecertificeerde instelling) beschikt over een onafhankelijke klachtenregeling die toegankelijk is voor kinderen, ouders en andere betrokkenen. In 2025 zijn er .. klachten ingediend door of namens jongeren. Deze betroffen vooral de omgangsregeling en het gevoel niet gehoord te worden.

De klachten zijn behandeld door een onafhankelijke klachtencommissie. In ... van de gevallen is de klacht (deels) gegrond verklaard en is het beleid of de begeleiding aangepast. De organisatie heeft daarnaast geïnvesteerd in de zichtbaarheid van de vertrouwenspersoon van het AKJ, die een cruciale rol speelt in de toegang tot klachtmogelijkheden en het versterken van rechtspositie van kinderen.

3. Verantwoording over vrijheidsbeperkingen en alternatieve maatregelen

Binnen (naam gecertificeerde instelling) zelf worden geen directe vrijheidsbeperkingen toegepast, aangezien de organisatie geen residentiële zorg verleent. Wel houden we toezicht op de toepassing ervan binnen pleegzorg of gesloten jeugdhulp.

In 2025 zijn we in .. dossiers betrokken geweest bij casussen waarin vrijheidsbeperking (zoals gesloten plaatsing) speelde. In alle gevallen is er getoetst of deze maatregel proportioneel en noodzakelijk was, en zijn er alternatieven onderzocht zoals intensieve ambulante begeleiding of plaatsing in een kleinschalige woonvorm. Ook is steeds gezorgd voor toetsing door de kinderrechter.

4. Evaluatie van de zorg en de betrokkenheid van ouders in het zorgtraject

Ouders spelen een essentiële rol in het jeugdbeschermingsproces. In 2025 is in 100% van de dossiers de betrokkenheid van ouders actief vormgegeven, via gezinsgesprekken, ouderbegeleiding en gezamenlijke evaluatiemomenten.

We hebben in 2025 gewerkt aan het verbeteren van de communicatie met ouders door het inzetten van visuele hulpmiddelen, tolken en eenvoudige taal. In het kader van het streven naar herstel van gezinsrelaties, is de samenwerking met wijkteams en vrijwillige hulpverleners versterkt.

5. Borging van het recht op contact met familie na uithuisplaatsing

Het recht op contact met ouders, broers, zussen en andere betekenisvolle personen wordt door (naam gecertificeerde instelling) erkend als fundamenteel kinderrecht. Bij elke uithuisplaatsing stellen we, in samenspraak met het kind en de ouders, een omgangs- of contactregeling op. Deze wordt opgenomen in het hulpverleningsplan en minimaal elke drie maanden geëvalueerd.

In 2025 is in ..% van de uithuisplaatsingen het contact met ouders binnen een week tot stand gebracht. Slechts in ..% van de gevallen is het contact beperkt of tijdelijk opgeschort, uitsluitend vanwege veiligheidsoverwegingen. In die situaties is gezocht naar alternatieve vormen van contact, zoals briefwisseling of begeleide videogesprekken.

Wij werken nauw samen met pleeggezinnen, residentiële instellingen en ouders om contactmomenten zo goed mogelijk te laten verlopen. Begeleide omgang en relatieherstelttrajecten via gespecialiseerde hulpverleners worden actief ingezet om het familiecontact duurzaam te ondersteunen.

6. Waarborging van het recht op veiligheid

Het recht op veiligheid is een ononderhandelbaar kinderrecht. (Naam gecertificeerde instelling) erkent dat het waarborgen van fysieke, emotionele en psychologische veiligheid voor elk kind de hoogste prioriteit heeft. In bepaalde situaties komen kinderen uit onveilige thuissituaties waarbij sprake is van mishandeling, verwaarlozing of huiselijk geweld. Daarom geldt: contactherstel met ouders mag nooit ten koste gaan van de veiligheid van het kind.

In 2025 zijn er meerdere casussen geweest waarin kinderen aangaven bang te zijn voor contact met een ouder. In die gevallen is zorgvuldig onderzoek gedaan, waarbij de stem van het kind leidend was. (Naam gecertificeerde instelling) dwingt nooit tot omgang als dit aantoonbaar onveilig is. Elke omgangsregeling wordt vooraf getoetst op risico’s, en bij signalen van geweld wordt de omgang direct geschorst en herbeoordeeld in overleg met de rechter.

We werken met het principe van ‘veiligheid eerst’, waarbij trauma en eerdere mishandeling expliciet worden erkend en meegewogen in besluitvorming. Daarnaast zorgen we voor scholing van medewerkers op het gebied van trauma, veiligheidsplanning en het signaleren van structureel geweld binnen gezinnen.

LIJST HEMMEN
Gemeente Westerwolde

PvdA

GROEN LINKS
WESTERWOLDE

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE

Aanstellen van een vertrouwenspersoon voor jeugdigen en ouders

De raad van de gemeente Westerwolde, in vergadering bijeen op 12 november 2025, gelezen het rapport ‘Niet gehoord en niet gezien’ van het Meldpunt Jeugdbescherming Noord

Constaterende dat:

- jeugdigen en ouders binnen de jeugdbescherming zich vaak niet gehoord of gezien voelen;
- het rapport melding maakt van structurele knelpunten zoals gebrek aan communicatie, wisselende gezinsvoogden en onvoldoende waarheidsvinding;
- betrokkenen aangeven behoefte te hebben aan een laagdrempelig, onafhankelijk aanspreekpunt.

Overwegende dat:

- een vertrouwenspersoon kan bijdragen aan het herstel van vertrouwen tussen gezinnen en instanties;
- vroegtijdige signalering van problemen escalatie kan voorkomen;
- het essentieel is dat jeugdigen en ouders zich veilig en serieus genomen voelen binnen het jeugddomein.

Verzoekt het college:

- te onderzoeken op welke wijze een onafhankelijke vertrouwenspersoon voor jeugdigen en ouders binnen het sociaal domein van Westerwolde kan worden ingericht;
- hierbij ervaringsdeskundigen, jongeren, ouders en relevante partners te betrekken;
- de raad hierover vóór 1 maart 2026 te informeren en een voorstel tot uitvoering voor te leggen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Lijst Hemmen

Fractie GroenLinks

Fractie PvdA

M4 AANGEPAST unaniem aangenomen K6

GROENLINKS VIJFHEERENLANDEN

Lokaal DICHT BIJ MENSEN

PvdA

Motie: [illegible] jongerenwerk binnen de versterking van de sociale basis

De raad van de gemeente Vijfheerenlanden, in vergadering bijeen op 6 november 2025,

Constaterende dat:

- De Begroting 2026–2029 aangeeft dat de transformatie in het Sociaal Domein een 'beweging naar de voorkant' is, waarbij zorg en ondersteuning steeds meer worden georganiseerd vanuit de kracht van de samenleving in plaats van voornamelijk via professionele hulp, en dat deze beweging de komende jaren wordt versneld;
- Jongerenwerk een bewezen waardevolle schakel vormt binnen de sociale basis en bijdraagt aan de beweging naar de voorkant, gericht op preventie, vroegsignalering en het voorkomen van zwaardere vormen van jeugdzorg;
- De Adviesraad Sociaal Domein in 2023 heeft geadviseerd dat circa drie FTE jongerenwerkers voor ruim 57.000 inwoners onvoldoende is, met name in verhouding tot de ambities van de gemeente. Het inwoneraantal inmiddels is gegroeid tot ruim 62.000 inwoners, terwijl het aantal jongerenwerkers is gedaald naar 2 FTE;

Overwegende dat:

- In de Begroting 2026–2029 de versterking van de sociale basis en de beweging naar de voorkant centraal staan binnen het sociaal domein;
- De huidige kosten van gespecialiseerde jeugdzorg substantieel zijn én dat onderzoek aangeeft dat inzet van preventieve voorzieningen - waaronder professioneel jongerenwerk - het beroep op zwaardere vormen van jeugdzorg kan verminderen;
- Jongerenwerk een cruciale rol vervult in het tegengaan van toenemende kosten van de jeugdzorg door contact te onderhouden met jongeren in kwetsbare situaties, problemen vroegtijdig te signaleren en bij te dragen aan hun positieve ontwikkeling;
- Het van belang is om bij de verdere versterking van de sociale basis nadrukkelijk prioriteit te geven aan jongeren en daarin jongerenwerk en ook sociale ontmoetingsplaatsen voor jongeren kunnen bijdrage aan een sterke preventieve infrastructuur.

Verzoekt het college:

1. De huidige inzet van het jongerenwerk in kaart te brengen, inclusief bereik, spreiding en effectiviteit;
2. Te onderzoeken wat een passend en toekomstgericht niveau van jongerenwerk is voor een gemeente van onze omvang en opgave, in relatie tot de beweging naar de voorkant;
3. ~~Binnen de versterking van de sociale basis jongerenwerk als prioriteit te behandelen, door binnen de bestaande middelen in het sociaal domein de inzet waar nodig te herprioriteren;~~
4. ~~De raad voor de zomer van 2026 te informeren over de bevindingen en vervolgstappen, inclusief de financiële en organisatorische consequenties,~~

~~waarbij indien blijkt dat uitbreiding of aanpassing van de formatie noodzakelijk is dit wordt betrokken bij de eerstvolgende bestuursrapportage of de begroting 2027.~~

[redacted]

PvdA Vijfheerenlanden VHL Lokaal GroenLinks

3. De raad vóór de behandeling vd Kadernota 2027 te informeren over de bevindingen van dit onderzoek, inclusief mogelijke aanbevelingen voor vervolgstappen.

MOTIE Zorg voor ieder kind

Datum raadsvergadering: 5 en 6 november

Onderwerp: Meerjarenbegroting 2026-2029

De gemeenteraad van de gemeente Vlaardingen in openbare vergadering bijeen op 5 en 6 november 2025, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat

- De pleegzorg en jeugdbescherming in Vlaardingen onder druk staan door ernstige personeelstekorten[1];
- Er hierdoor niet altijd veel keuze is qua gezinnen waar een pleegkind terecht kan;
- Uit onderzoek na een incident met een pleegmeisje is gebleken dat er tekortkomingen in begeleiding en toezicht zijn[2];
- De samenwerking tussen pleegzorg, jeugdbescherming en andere betrokken organisaties niet goed verloopt, waardoor kinderen niet altijd de juiste hulp krijgen;

overwegende dat:

- De huidige situatie rondom de jeugdzorg met zijn marktwerking niet wenselijk is;
- Marktwerking in de jeugdzorg heeft gezorgd voor miscommunicatie en dat de samenwerking nihil is;
- Elk kind in Vlaardingen recht heeft op tijdige, veilige en betrouwbare zorg;
- Deze problemen deel zijn van bredere tekorten in de jeugdzorg;
- Bij de begroting 2026 extra aandacht en middelen nodig zijn om deze knelpunten aan te pakken;

Roept het college op/verzoekt het college:

- De betrokken organisaties kritisch te blijven volgen bij de verbeterplannen;
- Hierbij aandacht te besteden aan het aantrekken en behouden van personeel, betere samenwerking en communicatie tussen instanties;
- Te onderzoeken wat Vlaardingen zelf kan doen om mensen te motiveren om als pleegouders hun huis en hart open te stellen voor pleegkinderen
- Te onderzoeken wat Vlaardingen zelf kan doen om meldingsbereidheid bij geweld achter de voordeur zoals kindermishandeling te vergroten;
- De raad voor 1 juli 2026 te informeren over de voortgang bij de organisaties en de uitkomsten van de onderzoeken;

en gaat over tot de orde van de dag.

NAAM EN FRACTIE,

Indiener(s): [redacted]

Fractie(s): SP Vlaardingen

[1] Kwetsbare kinderen, kwetsbaar stelsel | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

[2] Rapport Zakelijke weergave Casusonderzoek pleegzorg meisje Vlaardingen | Inspectie Justitie en Veiligheid

ARTIKEL 40-VRAGEN – Uitvoering Jeugdwet Papendrecht

Inleiding
De fractie van D66 Papendrecht stelt artikel 40-vragen aan het college van burgemeester en wethouders naar aanleiding van de rechterlijke uitspraken over de uitvoering van de Jeugdwet in Papendrecht.

Zaaknummers: ECLI:NL:CRVB:2025:1390 en ECLI:NL:CRVB:2025:1391

De Centrale Raad van Beroep concludeerde dat de gemeente bewust verkeerde informatie heeft gebruikt en onzorgvuldig heeft gehandeld bij het toekennen van jeugdzorg.
D66 wil daarom weten hoe dit heeft kunnen gebeuren, of het college verantwoordelijkheid neemt en wat het college doet om het vertrouwen van ouders te herstellen.

Vragen

1. Wanneer is het college op de hoogte geraakt van de lopende procedures en de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep?
2. Hoe heeft het kunnen gebeuren dat het wettelijk verplichte stappenplan niet inzichtelijk is doorlopen en de besluitvorming niet voldeed aan de Jeugdwet?
3. Waarom is in toekenningsbesluiten verwezen naar een vergoeding “per uur”, terwijl volgens de rechter feitelijk sprake was van een vergoeding “per dag” om de schijn van naleving van het wettelijk minimumloon te wekken?
4. Gaat het college excuses aanbieden aan de betrokken ouder en haar gezin?
5. Gaat het college onderzoeken of er meer ouders zijn die onterecht zijn benadeeld?
6. Wat gáát het college concreet doen om het vertrouwen van de getroffen ouder te herstellen en te zorgen dat dit nooit meer kan gebeuren?
7. Hoe wordt uitvoering gegeven aan de opdracht van de rechter om binnen acht weken nieuwe besluiten te nemen?
8. Welke structurele maatregelen worden genomen om herhaling te voorkomen en het vertrouwen in de uitvoering van de Jeugdwet te herstellen?

Slot
D66 wil dat Papendrecht de fouten niet alleen herstelt en vertrouwen terugwint, maar dat begint met hier volledig open en eerlijk over te zijn.

Outlook

Zienswijze ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan 'Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught'

Van [redacted]
Datum Zo 11-1-2026 12:45
Aan Griffie Gemeente Vught <griffie@vught.nl>
Cc [redacted]

5 bijlagen (5 MB)

Zienswijze ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan Martinilaan 2-4.pdf; Bijlage 1 Mobiliteitstoets.pdf; Bijlage 2 Zienswijze en bezwaarbrief_Gemeente_Vught.pdf; Bijlage 3 Reactie op alternatieve ontsluitingen.pdf; Bijlage 4 Matrix - ontsluiting Martinilaan Vught met feedback omwonenden.xlsx;

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze weg dienen wij bijgesloten zienswijze in op het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan 'Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught'. Wij vragen de leden van de gemeenteraad het ontwerp niet vast te stellen met een ontsluiting via de oostkant van het monumentale graf aan de Martinilaan. Er zijn voor omwonenden minder belastende alternatieven mogelijk, welke onvoldoende zijn onderzocht. Onze motivering hiervoor staat beschreven in bijgesloten zienswijze en bijbehorende bijlagen.

Wij verwijzen ook graag naar eerdere communicatie (1-7-2025) richting de gemeenteraad over dit onderwerp, waarop tot op heden geen actie is ondernomen door een van de fracties. Onze eerdere zienswijze mbt besteding van gemeenschapsgeld tbv het project Martininlaan 2-4 van 1-7-2025 is opgenomen als bijlage 2.

Graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging. Een korte reactie hoe dit verder in behandeling genomen gaat worden stellen wij ook op prijs.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gezamenlijke zienswijze – Ontsluiting Martinilaan

Gemeenteraad van Vught
T.a.v de griffie
Postbus 10100
5260 GA Vught

Van:

[redacted]

Datum: 11-01-2026

Betreft: Gezamenlijke zienswijze ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan "Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught"
IDN: NL.IMRO.0865.vghTAMMartinilaan2-ON01

Geachte leden van de gemeenteraad,

Ondergetekenden wonen direct aan de Martinilaan, op huisnummer 5 en 7, en zijn daarmee direct belanghebbenden in de zin van artikel 1:2 Awb. Met deze brief maken wij tijdig gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen tegen het ontwerp TAM_IMRO omgevingsplan 'Hoofdstuk 22e Martinilaan 2-4 Vught. De in het ontwerp-omgevingsplan opgenomen ontsluiting heeft rechtstreekse gevolgen voor onze woon- en leefsituatie.

Deze zienswijze bouwt voort op eerdere schriftelijke en mondelinge communicatie met gemeente en initiatiefnemer PPO over met name de ontsluiting, maar ook verkeersveiligheid, hinder voor de wijk, kosten voor de gemeente en het participatieproces. Dat terwijl realistische en minder belastende alternatieven beschikbaar zijn.

1. Ontsluiting als kernprobleem van het ontwerp

Het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan maakt de realisatie van 62 woningen mogelijk, waarbij de ontsluiting plaatsvindt via de Martinilaan ten oosten van het monumentale graf van Martini. Volgens de bij het plan behorende mobiliteitsstudie (bijlage 1) leidt dit tot circa 378 verkeersbewegingen op een gemiddelde werkdag.

Deze verkeersbewegingen, over de reeds drukke Martinilaan, worden toegevoegd aan een locatie waar momenteel geen in/uitrit-verkeer plaatsvindt. De impact hiervan op onze directe woonomgeving is aanzienlijk en structureel, maar wordt in het ontwerp omgevingsplan onvoldoende onderzocht en gemotiveerd.

2. Gebrek aan onderzoek naar hinder voor omwonenden

Hoewel diverse onderzoeken aan het ontwerp omgevingsplan ten grondslag liggen (o.a. verkeer, parkeren, milieu), constateren wij dat vrijwel geen enkel onderzoek expliciet ingaat op de hinder voor direct omwonenden, waaronder:

- verkeersveiligheid ter hoogte van onze woningen;
- lichtoverlast door koplampen van voertuigen die bij het uitrijden van het plangebied rechtstreeks in de richting van onze woning schijnen;
- toegankelijkheid van de eigen woning / in en uitrijden van de oprit;
- toename van verkeersgeluid;
- aantasting van rust en leefbaarheid.

Deze vormen van hinder zijn permanent, gezien de situering van de ontsluiting ten opzichte van onze woning.

3. Lichtoverlast onvoldoende betrokken in de afweging

Specifiek wijzen wij op de lichtoverlast die zal ontstaan bij het uitrijden van voertuigen in de avond- en nachtperiode. Koplampen van uitrijdend verkeer zullen direct gericht zijn op onze gevel en verblijfsruimten.

Deze vorm van hinder:

- is niet onderzocht;
- is niet benoemd in de planstukken;
- en is niet meegewogen in de belangenafweging.

Dit terwijl lichtoverlast een relevant aspect is van het woon- en leefklimaat en onder de Omgevingswet nadrukkelijk moet worden betrokken bij de beoordeling van aanvaardbaarheid.

4. Publiek belang en inzet van gemeenschapsgeld onvoldoende gemotiveerd

Het ontwerp omgevingsplan faciliteert een ontsluiting die leidt tot (directe en indirecte) kosten voor de gemeente, door aanschaf van perceel Sectie E, nummer 3136 van het Rijksvastgoedbedrijf, terwijl kosteloze alternatieven beschikbaar zijn en tevens zijn overeengekomen in de anterieure overeenkomst (artikel 5.1) tussen gemeente en PPO. Een expliciete onderbouwing van het publiek belang ontbreekt.

Het is niet aanvaardbaar dat gemeenschapsgeld wordt ingezet ten behoeve van een projectontwikkelingsbelang (bijlage 2), terwijl aantoonbaar minder belastende en goedkopere alternatieven beschikbaar en reeds overeengekomen zijn.

5. Reëel en beschikbaar alternatief: ontsluiting via sporthal en CPO

Een concreet en uitvoerbaar alternatief is beschikbaar via de ontsluitingsstructuur langs de sporthal en het CPO-project, waarbij:

- aanzienlijk minder directe hinder ontstaat voor het bewoonde deel van de Martinilaan;
- minder extra verkeersdruk wordt veroorzaakt op het deel van de Martinilaan zonder afgescheiden fietspad;
- geen inzet van gemeenschapsgeld nodig is voor aanvullende grondverwerving of infrastructurele aanpassingen;
- sprake kan zijn van één integrale oplossing, mits beide projecten en partijen PPO, CPO en gemeente samenwerken om tot een gezamenlijke ontsluiting te komen. Ook in de mobiliteitstoets (bijlage 1) is het CPO project niet meegenomen.

Dit en andere alternatieven zijn in eerdere communicatie nadrukkelijk onder de aandacht gebracht, maar zijn niet serieus en gelijkwaardig meegenomen in het ontwerp omgevingsplan. Het enkele feit dat

samenwerking tussen projecten vereist is, vormt geen relevant argument om dit ruimtelijk alternatief terzijde te schuiven.

Zie bijgesloten eerdere communicatie hierover met gemeente en PPO (bijlage 3 & 4).

Het ontwerp omgevingsplan maakt onvoldoende inzichtelijk waarom desondanks wordt vastgehouden aan deze ontsluiting én toekomstig nog een extra ontsluiting (ten westen van het graf van Martini) specifiek voor CPO, en voldoet daarmee niet aan het evenredigheidsbeginsel en het vereiste van een zorgvuldige belangenafweging (artikelen 3:2 en 3:4 Awb).

6. Participatie niet betekenisvol ingevuld

Hoewel wordt gesteld dat participatie heeft plaatsgevonden, is in de planvorming onvoldoende zichtbaar dat de inbreng van omwonenden daadwerkelijk invloed heeft gehad op keuzes en uitkomsten.

De tijdens de informatiebijeenkomst van 3 juli gedane toezegging om alternatieve ontsluitingen serieus te onderzoeken, is niet op een wijze nagekomen die voldoet aan de bedoeling van participatie onder de Omgevingswet. Dit schaadt het vertrouwen in het proces en de besluitvorming.

7. Conclusie en verzoek

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat in het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan:

- onvoldoende rekening is gehouden met de directe hinder voor omwonenden;
- de gevolgen van de beoogde ontsluiting voor ons woon- en leefklimaat onvoldoende zijn onderzocht;
- ondeugdelijk is gemotiveerd waarom minder belastende alternatieven buiten beschouwing zijn gelaten;
- geen integrale kijk op het gebied rondom Martinilaan 2-4 is geweest inclusief het beoogde CPO project;
- participatie niet betekenisvol is ingevuld

Wij verzoeken de gemeenteraad daarom het ontwerp omgevingsplan niet vast te stellen zolang de ontsluiting via de oostkant van het graf aan de Martinilaan uitgangspunt blijft en zolang de directe gevolgen voor omwonenden, waaronder verkeers-, geluids- en lichtoverlast, niet zorgvuldig, integraal en aantoonbaar zijn onderzocht en meegewogen.

Deze zienswijze wordt ingediend ter voorbehoud van alle rechten, waaronder het instellen van beroep tegen het vaststellingsbesluit.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

- Bijlage 1: Mobiliteitstoets
- Bijlage 2: Brief aan de gemeenteraad van Vught met zienswijze en bezwaar tegen voorgenomen aankoop perceel Sectie E, nummer 3136 door gemeente Vught
- Bijlage 3: Brief 16-12-2025 aan gemeente en PPO als reactie op toegezegde uitwerking alternatieve ontsluitingen Martinilaan 2-4
- Bijlage 4: Matrix voor alternatieve ontsluitingen van gemeente met daarin (in rood) onze reactie.

RHO ADVISEURS - NOTITIE

DATUM	17 oktober 2025	**PROJECT**	20231336 Martinilaan Vught
KENMERK	20231336/144289/WeRi	**OPDRACHTGEVER**	Peters Projectontwikkeling Schaijk B.V. (PPO)
VAN	[redacted]		

MOBILITEITSTOETS

NORMSTELLING EN BELEID

Op het gebied van verkeer en vervoer bestaat geen specifieke wetgeving die relevant is voor de voorgenomen activiteit. Wel dient in het kader van het ruimtelijk plan dat de activiteit mogelijk maakt, te worden onderbouwd dat het geheel bijdraagt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit houdt onder meer in dat er voldoende parkeergelegenheid aanwezig dient te zijn en de eventuele verkeerstoename niet leidt tot knelpunten in de verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid.
De beoogde ontwikkeling is beoordeeld met inachtneming van het geldende gemeentelijke beleid en parkeernormen. In het bijzonder zijn hier van belang de Mobiliteitsvisie 2035 en het Parkeerbeleid en Nota Parkeernormen 2025.

BEOOGDE ONTWIKKELING

Beoogd is om in het westen van Vught 62 woningen te realiseren van diverse typen. Onder twee van de woongebouwen is een parkeerkelder beoogd met 39 parkeerplaatsen. Voor de overige parkeerbehoefte worden 51 publiek toegankelijke parkeerplaatsen op het maaiveld gerealiseerd. In de huidige situatie zijn twee vrijstaande woningen en een aantal loodsen in het projectgebied aanwezig. Deze worden verwijderd. In figuur 1 is de projectlocatie weergegeven in het wegennet van Vught.

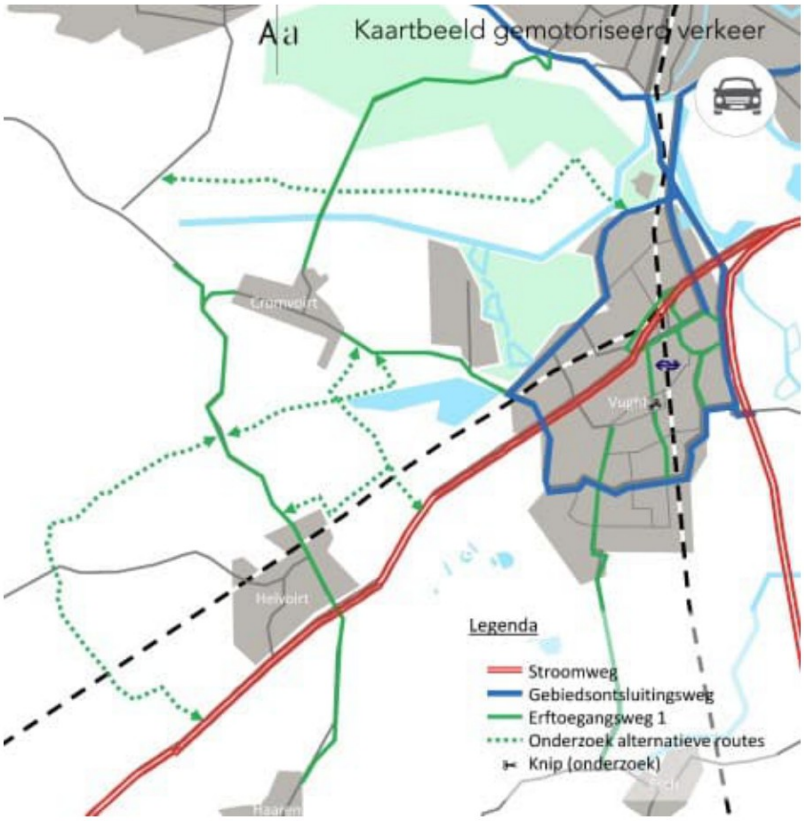

Figuur 1 Projectlocatie binnen het wegennet van Vught. Bron: Gemeente Vught

BESTAAND VERKEERSNETWERK

Voetganger

De Martinilaan is ter hoogte van de beoogde ontwikkeling aan de zuidzijde van de straat voorzien van een voetpad. Deze is 1,50m breed. Dit is aanzienlijk smaller dan het minimum wat het CROW adviseert als breedte voor een basisvoetpad. Bovendien zijn er vanwege uitritten veel oneffenheden op dit voetpad. Met een maximumsnelheid van 30 km/h en een intensiteit van ruim 4.000 mvt/etmaal (Verkeersmodel BBMA 2019) is de oversteekbaarheid van de straat matig.
Op de rotonde ten oosten van de ontwikkeling zijn voetgangersoversteekplaatsen zonder zebramarkering aanwezig. Aangezien fietsers op de rotonde voorrang hebben is het ongebruikelijk dat er geen zebramarkering bij de voetgangersoversteekplaatsen aanwezig zijn, zodat voetgangers ook voorrang krijgen (ASVV eenheid in rotondes, CROW).

Er zijn diverse belangrijke bestemmingen op loopafstand van de Martinilaan te bereiken. Een sporthal en middelbare school zijn gelegen in de directe omgeving van de projectlocatie, de dichtstbijzijnde bushalte ligt op 250 meter loopafstand, en een basisschool op ca. 500 meter. Ook het Molenplein, met winkels voor dagelijkse benodigdheden, dienstverlening en horeca ligt op ongeveer 500 meter afstand en dat is een acceptabele loopafstand (ASVV 2021).

Ook een recreatief rondje is vanaf de Martinilaan mogelijk. Direct ten westen van de ontwikkelingslocatie leidt de fietsstraat Jagersboschlaan naar het buitengebied. De kleinschalige verkaveling van de wegen in het buitengebied en de bosrijke omgeving leiden tot een geschikte omgeving voor recreatief wandelen.

Fiets

Vanaf de projectlocatie vormt de Esschestraat de fietsverbinding van en naar het centrum en het treinstation van Vught. Naar het westen wordt deze route gevormd door een fietsstrook op een (voor gemotoriseerd verkeer) eenrichtingsweg waar ca. 1.300 mvt/etmaal (BBMA 2019) rijden. Van oost naar west ligt een vrijliggend fietspad. De Esschestraat is te bereiken via een rotonde (ovonde) waar fietsverkeer voorrang heeft. Het Moleneindplein is te bereiken via de Esscheweg, waar fietsers gebruik kunnen maken van een vrijliggend tweerichtingsfietspad.

De snelste fietsroute naar Den Bosch leidt via de Martinilaan naar het noordwesten, en dan via de De Bréautélaan en de Loonsebaan in de richting van Den Bosch. De Martinilaan is vanaf de bocht waar deze laan naar het noorden afbuigt voorzien van vrijliggende fietspaden, die niet van asfalt zijn voorzien. De oversteek van de N65 is van een VRI voorzien. De Bréautélaan is een erftoegangsweg waar fietsen voor een kort stuk is gefaciliteerd met fietssuggestiestroken, en voor een groot deel met een fietsstraat, en heeft een intensiteit van 1.000-2.600mvt/etmaal (BBMA 2019). De Loonsebaan is voorzien van vrijliggende fietspaden.

De locatie is dermate centraal in Vught gelegen dat de gehele bebouwde kom met al haar voorzieningen, als ook de net ten zuiden van de bebouwde kom gelegen sportvelden en de net ten noorden van Vught gelegen recreatie/natuurgebieden IJzeren Man en Vughtse Heide binnen 10 minuten bereikbaar zijn.

Openbaar Vervoer

De dichtstbijzijnde halte voor openbaar vervoer is gelegen op de Michiel de Ruyterweg. De halte is op ongeveer 250 meter van de ontwikkellocatie gelegen. Hier halteert 1 keer per uur buslijn 8 in de richting van Den Bosch. Belangrijke bestemmingen langs de route van lijn 8 zijn het Jeroen Bosch ziekenhuis en het treinstation van Den Bosch.
Het treinstation van Vught gelegen op circa 1,5 kilometer loopafstand vanaf de projectlocatie. Vanaf hier vertrekt elk half uur een sprinter richting Den Bosch en Eindhoven.

MaaS

In Vught zijn momenteel 2 deelautoaanbieders actief, Greenwheels en OnzeAuto. Deze bieden beide auto's aan met een vaste standplaats. De dichtstbijzijnde standplaats is de Witte de Withstraat, waar Greenwheels een auto heeft gestationeerd. Deze standplaats is op 500 meter van de beoogde ontwikkeling gelegen.

Auto

Binnen 450 meter is via de Martinilaan het nationale hoofdwegennetwerk te bereiken in de vorm van de N65 tussen Tilburg en Den Bosch. Bestemmingen in Vught zijn het snelst te bereiken via de rotonde waar de Martinilaan kruist met de Esschestraat en de Michiel de Ruyterweg. De Esschestraat in de richting van het centrum van Vught kent eenrichtingsverkeer. Automobilisten die vanuit het centrum naar de Martinilaan rijden gebruiken de Michiel de Ruyterweg.

VERKEERSGENERATIE

Voor de beoogde ontwikkeling wordt de verkeersgeneratie berekend op basis van kencijfers uit CROW publicatie 744 (Parkeerkencijfers 2024). Voor het juiste kencijfer wordt een ligging 'rest van de bebouwde kom' aangehouden. De kencijfers kennen een bandbreedte. Er is gekozen voor het midden van de bandbreedte. Dit is gedaan omdat het autobezit in Vught, ten opzichte van gemeenten in Nederland met een vergelijkbare stedelijkheidsgraad gemiddeld is (CBS). In tabel 1 is de berekening weergegeven.

Tabel 1 Berekening verkeersgeneratie

Bestaande situatie						
type	naam norm	aantal	kengetal	verkeersgeneratie weekdag	omrekenfactor	verkeersgeneratie werkdag
bestaande woningen	koop twee-onder-een-kap	2	7,8	15,6	1,11	17,3
loodsen	bedrijf, arbeidsextensief, bezoekersextensief	1,72	4,3	7,4	1,33	9,8
Totaal				**23**		**27**
Beoogde situatie						
type	naam norm	aantal	kengetal	verkeersgeneratie weekdag	omrekenfactor	verkeersgeneratie werkdag
goedkope koop	koop appartement <75m2	31	4,9	151,9	1,11	168,6
midden koop	koop appartement 75-100 m²	21	5,6	117,6	1,11	130,5
hoge koop	koop appartement >100 m²	10	7,1	71,0	1,11	78,8
Totaal				**341**		**378**
Saldo				**+318**		**+351**

VERKEERSTOEDELING

Met behulp van Google Maps is onderzocht via welke route het gemotoriseerd verkeer de belangrijke bestemmingen het snelst kan bereiken. Op basis hiervan is ingeschat welk gedeelte van de verkeersgeneratie gebruikt maakt van de diverse ontsluitingswegen van de beoogde ontwikkeling. Het grootste deel, ongeveer 70% van de automobilisten zal direct naar de N65 rijden. Voor alle bestemmingen buiten Vught is dat de snelste route. Voor bestemmingen binnen Vught gaan de meeste routes juist naar het oosten[1]. Op de rotonde verdeelt het verkeer zich in routes naar de diverse buurten in Vught, met aparte routes naar het centrum via de Esschestraat, het bedrijventerrein via de Michiel de Ruyterweg en de dichtstbijzijnde winkels en de sportvelden via de Esscheweg. Het resultaat is weergegeven in figuur 2.

[1] In 2019 was een derde van de autoverplaatsingen korter dan 5 km. (CBS, Odin 2019) Alle bestemmingen binnen Vught liggen ruim binnen deze afstand.

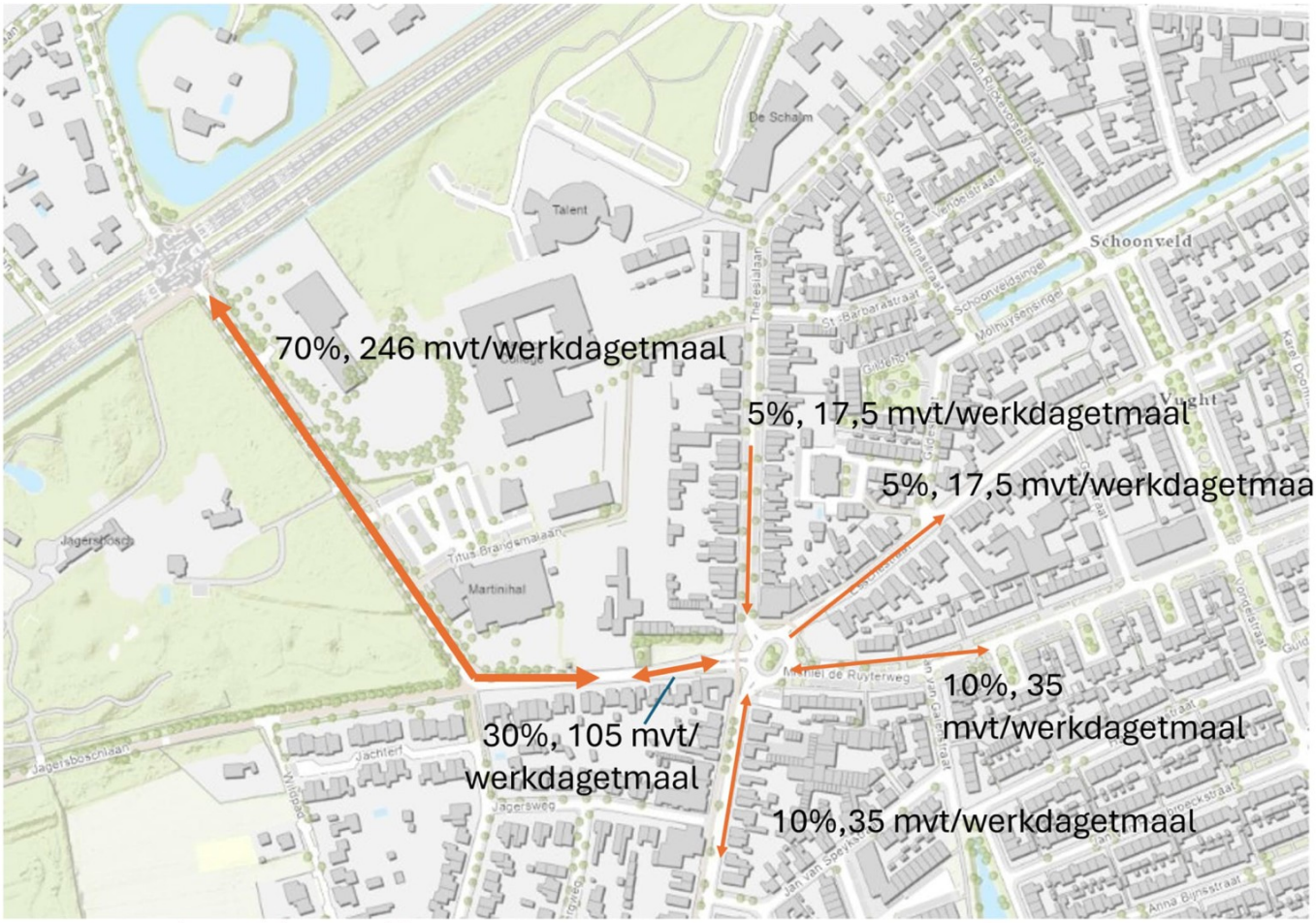

Figuur 2 Netto verkeerstoedeling op werkdagen

BEOORDELING VERKEERSAFWIKKELING

De rotonde op de kruising van de Martinilaan, Esscheweg, Esschestraat, Theresialaan en Michiel de Ruyterweg verwerkt volgens het BBMA verkeersmodel momenteel 6.800 mvt/etmaal. Een vuistregel is dat een enkelstrooks rotonde ca. 20.000 tot 25.000 motorvoertuigen per etmaal zonder problemen kan verwerken (CROW Handboek wegontwerp 2013). Hoewel de rotonde enigszins afwijkt van een standaard rotonde vanwege een extra aansluiting, kan gesteld worden dat de toename van 105 mvt/etmaal vanwege de beoogde ontwikkeling zonder meer kan worden opgevangen. Ook als een groter deel van de verkeersgeneratie deze richting kiest is er nog ruim voldoende capaciteit op deze rotonde over.
De kruising van de Martinilaan met de Helvoirtseweg verwerkt momenteel 53.200 mvt/etmaal. De beoogde ontwikkeling voegt daar 246 mvt/etmaal aan toe. Ten opzichte van de bestaande verkeersintensiteit op dit kruispunt is de beoogde verkeerstoename dermate laag dat het effect van de beoogde ontwikkeling verwaarloosbaar is.

BEOORDELING VERKEERSVEILIGHEID

Algemeen

Uit de ongevalstatistieken komt de Martinilaan zelf niet naar voren als een gevaarlijke straat. Tussen 2020 en 2025 heeft er zich slechts 1 ongeval voorgedaan, die alleen materiele schade opleverde, en geen letsel.[2] Op de nabijgelegen rotonde zijn tussen 2020 en 2025 vijf ongevallen voorgevallen (allen met materiele schade, geen letsel).

[2] STAR: Smart Traffic Accident Reporting (star-verkeersongevallen.nl)

Voetganger

De toevoeging van de woningen zorgt voor extra voetgangersverkeer en het plangebied wordt voor langzaam verkeer doorwaadbaar. Het voetpad in de Martinilaan is redelijk smal maar wordt breder naar mate het voetpad de rotonde bij de Esscheweg nadert. Ten gevolge van de ontwikkeling zal het voetpad intensiever gebruikt worden. Het is raadzaam voetgangers via de voorgenomen ontsluiting ten oosten van het Martinigraf richting het bredere stuk van dit voetpad te geleiden, of waar mogelijk zelfs ten noorden van de Martinilaan een volwaardig voetpad richting de rotonde te realiseren als alternatief.

Fiets

De ontsluitingsroutes per fiets zijn allen gelegen op ofwel wegen met vrijliggende fietspaden, ofwel op wegen waar de intensiteit van het autoverkeer dermate laag is dat de veiligheid van fietsverkeer van en naar de beoogde ontwikkeling gewaarborgd is.

Auto

Autoverkeer is via de Martinlaan snel op het nationale hoofdwegennetwerk, in de vorm van de N65. Met ruim 50.000 mvt/etmaal (BBMA 2019) is deze weg zo druk dat het effect van de verkeersgeneratie van de beoogde ontwikkeling op deze weg verwaarloosbaar is. Gesteld kan worden dat de veiligheidssituatie op deze weg niet verandert door de beoogde ontwikkeling.
Op de overige wegen binnen Vught voegt de beoogde ontwikkeling zo weinig verkeer toe dat het effect verwaarloosbaar is. Al met al is verkeersveiligheid is geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

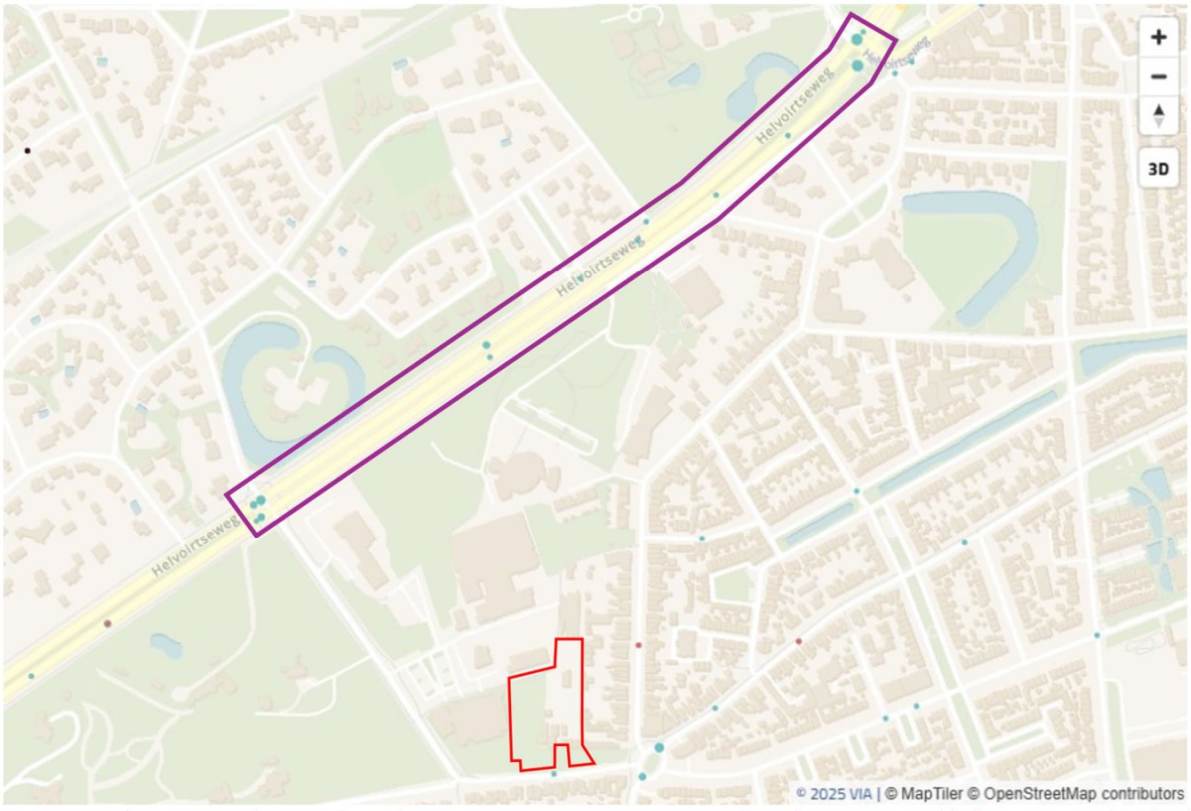

Figuur 3 Op het gearceerde wegvak vonden tussen 2020 en 2025 24 ongevallen plaats. De ontwikkellocatie is rood omlijnd. Bron: https://www.star-verkeersongevallen.nl/nl-NL/Map#5.2822/51.6525/14.9969/0.0000/0

PARKEREN

Auto

De parkeerbehoefte wordt berekend op basis van de gemeentelijke parkeernormen uit de Nota Parkeernormen 2025 (vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 11 september 2025). Vught heeft volgens deze nota een matig stedelijk karakter op basis van de adressendichtheid. Er kan niet worden gesaldeerd met de bestaande functies, aangezien parkeren hiervoor volledig op eigen terrein is gefaciliteerd. Zie voor deze berekening tabel 2.

Tabel 2 Bepaling normatieve parkeerbehoefte beoogde situatie.

type	naam norm	aantal	norm	normatieve parkeerbehoefte
Bewoners	koop appartement <75m2	31	1,3	40,3
	koop appartement 75-100 m²	21	1,3	27,3
	koop appartement >100 m²	10	1,7	17
Bezoekers	bezoekers	62	0,15	9,3
Normatieve parkeerbehoefte				**93,9**

Om per moment van de dag de parkeerbehoefte te bepalen is de normatieve parkeerbehoefte vermenigvuldigd met de aanwezigheidspercentages uit tabel 3. Er is een correctie uitgevoerd vanwege het feit dat de beoogde parkeerkelder alleen toegankelijk is voor bewoners, en er dus geen dubbelgebruik kan plaatsvinden. De berekening is weergegeven in tabel 4.

Tabel 3 Gebruikte aanwezigheidspercentages

naam norm	werkdag ochtend	werkdag middag	werkdag avond	koop-avond	werkdag nacht	vrijdag middag	vrijdag avond	zaterdag-middag	zaterdag-avond	zondag-middag
bewoners woningen	60%	60%	90%	80%	100%	70%	70%	75%	80%	75%
bezoekers woningen	40%	50%	75%	70%	0%	60%	100%	100%	100%	90%

Tabel 4 Berekening parkeerbehoefte na toepassing dubbelgebruik

type	aantal	norm	werkdag ochtend	werkdag middag	werkdag avond	koop-avond	werkdag nacht	vrijdag middag	vrijdag avond	zaterdag-middag	zaterdag-avond	zondag-middag
koop appartement <75m2	24,2	24,2	36,3	32,2	40,3	28,2	28,2	30,2	32,2	30,2	24,2	24,2
koop appartement 75-100 m²	16,4	16,4	24,6	21,8	27,3	19,1	19,1	20,5	21,8	20,5	16,4	16,4
koop appartement >100 m²	10,2	10,2	15,3	13,6	17,0	11,9	11,9	12,8	13,6	12,8	10,2	10,2
bezoekers	3,7	4,7	7,0	6,5	0,0	5,6	9,3	9,3	9,3	8,4	3,7	4,7
	54,5	**55,4**	**83,1**	**74,2**	**84,6**	**64,8**	**68,5**	**72,8**	**77,0**	**71,8**	**54,5**	**55,4**
extra benodigde plekken ivm geen dubbelgebruik par-keerkelder	39		15,6	15,6	3,9	7,8	0,0	11,7	11,7	9,8	7,8	9,8
Parkeerbehoefte			**70,1**	**71,0**	**87,0**	**82,0**	**84,6**	**76,5**	**80,2**	**82,5**	**84,8**	**81,6**

Geconcludeerd kan worden dat de beoogde ontwikkeling een parkeerbehoefte genereert van in totaal 94 parkeerplaatsen. In het project zijn 90 parkeerplaatsen voorzien: 51 openbaar toegankelijke parkeerplaatsen op maaiveld en 39 voor bewoners gereserveerde parkeerplaatsen in een halfverdiepte parkeerkelder. De parkeerkelder mag niet worden meegenomen in het dubbelgebruik, waardoor nog een correctie dient plaats te vinden. De gecorrigeerde parkeerbehoefte bedraagt 87 parkeerplaatsen. Daarmee wordt ruimschoots in de eigen behoefte voorzien.

Met de beoogde ontsluiting direct ten oosten van het Martinigraf gaan ongeveer 3 openbare langsparkeerplaatsen aan de Martinilaan verloren. Dit project voorziet in totaal in 90 parkeerplaatsen, terwijl de gecorrigeerde behoefte 87 parkeerplaatsen bedraagt. Dat is een overschot van drie parkeerplaatsen, ter compensatie van de drie parkeerplaatsen die komen te vervallen.

Figuur 5 Plattegrond van de parkeerkelder met daarin de autoparkeerplaatsen en gemeenschappelijke fietsenstalling voor bewoners (Bron: JMW Architecten)

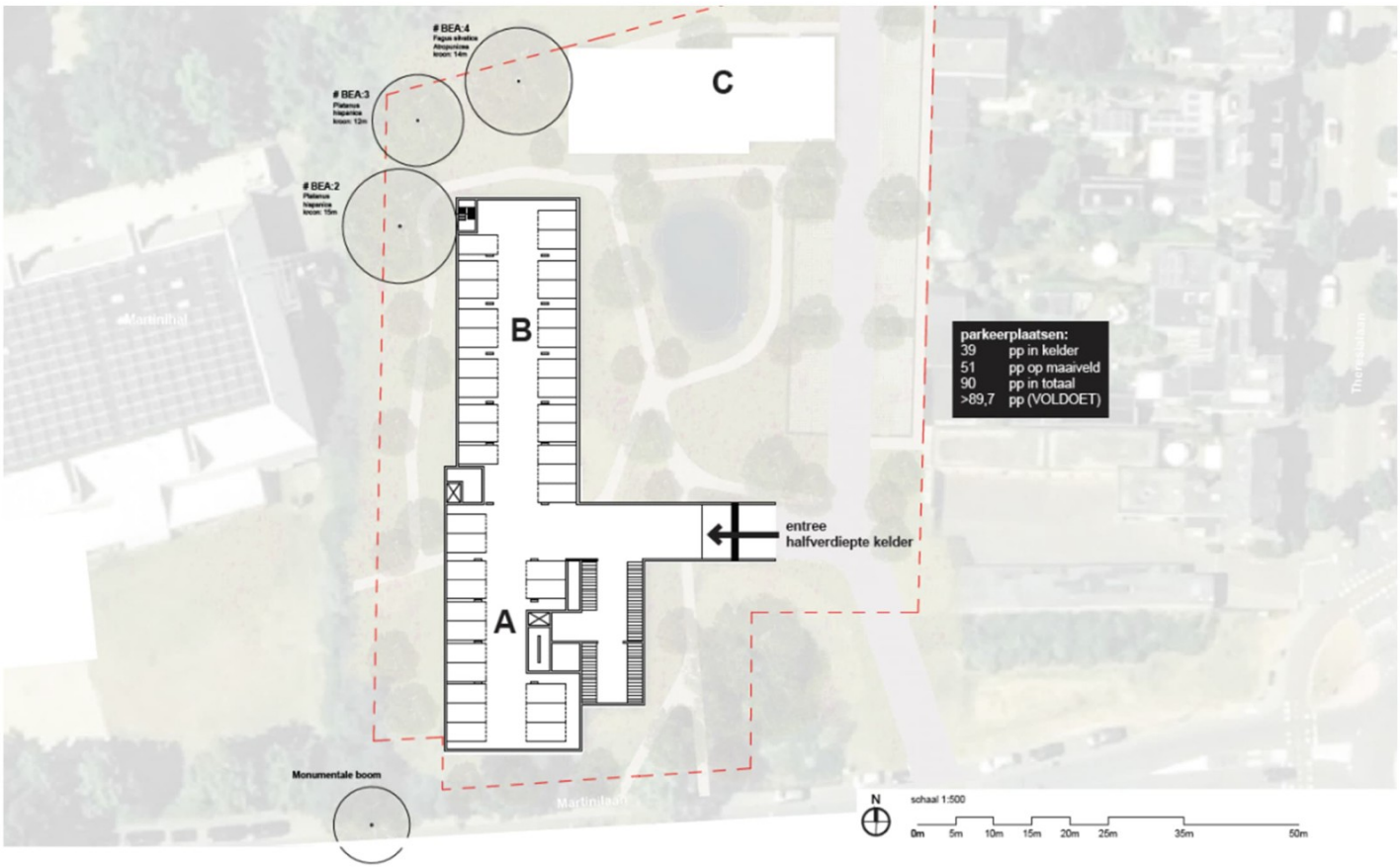

Figuur 6 Plattegrond met de openbare parkeerplaatsen op maaiveld en de gemeenschappelijke fietsenstalling voor bewoners van gebouw C (Bron: JMW Architecten)

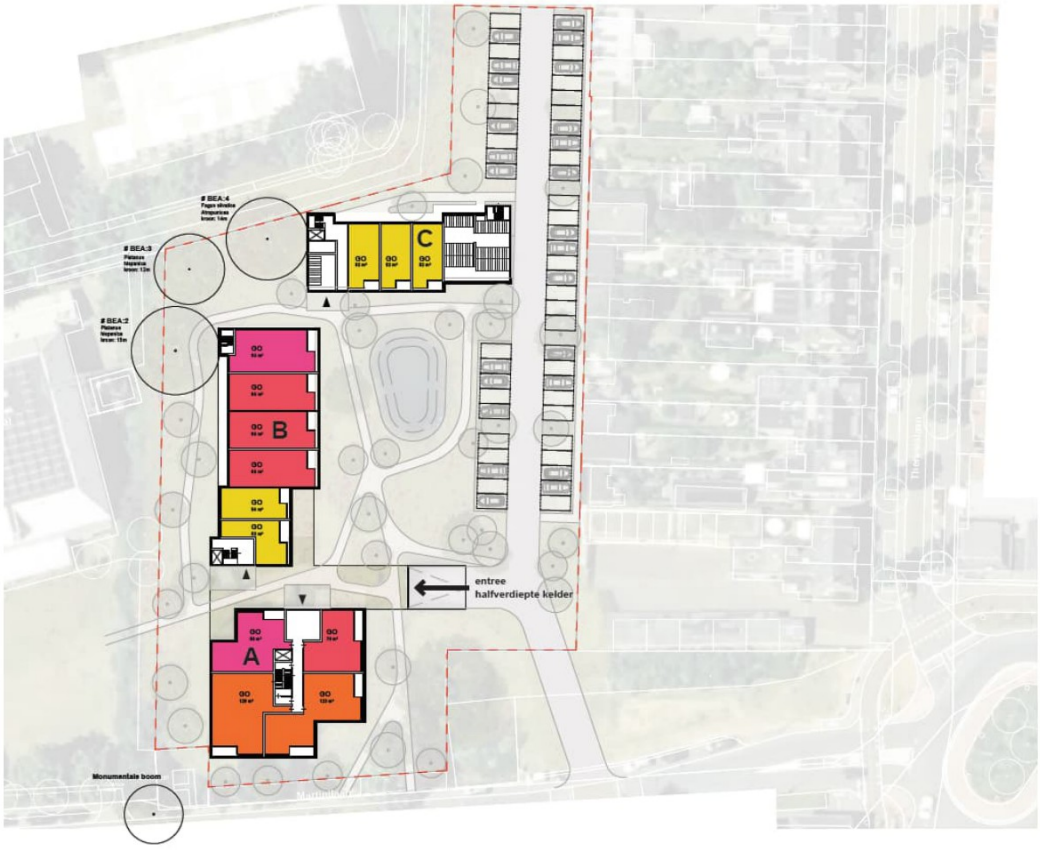

Fiets

De parkeerbehoefte wordt berekend op basis van de gemeentelijke parkeernormen uit de Nota Parkeernormen 2025 (vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 11 september 2025). Zie voor deze berekening tabel 5.

Tabel 5 Berekening normatieve fietsparkeerbehoefte

Hoofdgroep	Functie	Aantal	Norm	Behoefte
Bewoners	Woning, van 30 tot 75 m²	31	3	93
	Woning, van 75 tot 100 m²	21	4	84
	Woning, groter dan 100 m²	10	5	50
	Subtotaal			*227*
Bezoekers	Woningen	62	0,5	31
				258

In de beoogde situatie zullen de fietsparkeerplaatsen voor bewoners volledig inpandig worden opgelost. Voor gebouw A en B wordt daarvoor in de parkeerkelder een gemeenschappelijke parkeervoorziening gerealiseerd. Voor gebouw C wordt een gemeenschappelijke parkeervoorziening gerealiseerd op de begane grond van dit gebouw. Voor bezoekers worden in de openbare ruimte voorzieningen getroffen. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

CONCLUSIE

De beoogde ontwikkeling veroorzaakt geen verkeersonveilige situaties of problemen in de verkeersafwikkeling. Er wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor auto’s en fietsen van bewoners en bezoekers. Verkeer en parkeren vormt daarom geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Gemeenteraad van Vught
T.a.v. de griffie
Postbus 10100
5260 GA Vught

gemeente@vught.nl

Van:

Datum: 01-07-2025

Onderwerp: Zienswijze en bezwaar tegen voorgenomen aankoop perceel Sectie E, nummer 3136 door gemeente Vught

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief willen wij onze ernstige zorgen uiten over de voorgenomen aankoop van perceel Sectie E, nummer 3136 door de gemeente Vught van het Rijksvastgoedbedrijf. Deze aankoop roept fundamentele vragen op over de onderbouwing en legitimiteit van de investering met gemeenschapsgeld.

1. Gebrek aan publiek belang en onderbouwing
De gemeente stelt dat de aankoop bijdraagt aan "betere ruimtelijke kwaliteit" en een "veiliger verkeerskundige situatie". Echter, deze claims zijn niet onderbouwd met feitelijke gegevens, ruimtelijke analyses of verkeersstudies. Er is dus geen overtuigend publiek belang aangetoond dat deze investering rechtvaardigt. Naar ons inzicht bestaat het risico dat de situatie juist verslechtert op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid, verkeersveiligheid en milieu. Het omgevingsrecht, verkeersveiligheidsbeleid en het burenrecht dient hierbij gerespecteerd te worden.

Het perceel lijkt vooral te worden aangekocht ten behoeve van een te realiseren ontsluiting tbv projectontwikkelaar PPO, ten gunste van het project "Martinilaan 2-4" voor de realisatie van 70 woningen en het project "Habitat" voor realisatie van 7 patiowoningen. De bestemming van perceel 3136 alsmede de percelen behorende bij de projecten moet bovendien nog worden gewijzigd in lijn met de omgevingswet, wat juridisch en bestuurlijk niet gegarandeerd is.

2. Ontsluiting reeds geregeld in bestaande overeenkomst
Volgens de reeds contractueel afgesloten anterieure overeenkomst tussen PPO en de gemeente Vught is de ontsluiting van het beoogde woningbouwperceel overeengekomen en gegarandeerd via het reeds gemeentelijk eigendom zijnde perceel, Sectie E, nummer 3853 (zie artikel 5 van de overeenkomst). Een extra perceel is dus niet noodzakelijk voor ontsluiting.

Bovendien laten de huidige conceptplannen van het Habitat-project zelfs drie mogelijke ontsluitingsvarianten zien via perceel E 3853: vóór en na de bocht in de Martinilaan en via de Titus Brandsmalaan. Deze alternatieven dienen conform de anterieure overeenkomst uitgewerkt te worden. Daarmee zal tevens duidelijk worden dat de gewenste ontwikkeling ook zonder aankoop van perceel E 3136 uitvoerbaar is.

3. Risico op misbruik van publiek geld
Het aankopen van extra gronden die primair het belang van een private partij dienen, zonder garantie op planologische haalbaarheid en zonder noodzaak vanuit verkeersveiligheid of openbare ruimte, is in strijd met het prudent gebruik van gemeenschapsgeld. Dit vraagt om een kritische beoordeling door u als gemeenteraad.

Daarom verzoeken wij u als gemeenteraad:
- De aankoop van perceel E 3136 niet te accorderen zonder aantoonbare, objectieve onderbouwing van het publiek belang.
- De reeds bestaande anterieure afspraken en ontsluitingsmogelijkheden serieus te nemen.
- Transparantie te eisen in het onderhandelingsproces en de afweging van belangen, inclusief de ruimtelijke en verkeerskundige impact op de buurt.

Wij stellen het op prijs als u onze zienswijze wilt meenemen in de besluitvorming. Uiteraard zijn wij bereid dit desgewenst nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1: concept anterieure overeenkomst (in afwachting van definitieve getekende versie op basis van WOO verzoek).

Bijlage 2: Verzoek tot aan- verkoop van een perceel

Gemeente Vught / Projectontwikkelaar PPO
t.a.v. [redacted]

Van:
[redacted]

[redacted]

Datum: 16-12-2025

Onderwerp: Reactie op toegezegde uitwerking alternatieve ontsluitingen Martinilaan 2-4

Geachte heren,

Dank voor het toesturen van de matrix waarin de alternatieve ontsluitingsvarianten zijn beoordeeld. Naar aanleiding hiervan voelen wij ons, als omwonenden, genoodzaakt schriftelijk te reageren.

1. Geen serieus onderzoek naar alternatieven

Tijdens de informatiebijeenkomst van 3 juli is door dhr. Maikel Foesenek expliciet toegezegd dat alternatieve ontsluitingen nader onderzocht zouden worden (zie verslag, punten 12–15, pagina 8). De nu voorgelegde matrix, vijf maanden later, wekt echter de indruk dat deze alternatieven niet serieus, zorgvuldig en objectief zijn onderzocht.

De onderbouwing per variant is summier, niet onderbouwd met verkeerskundige analyses, ruimtelijke studies of objectieve criteria. Als omwonenden kunnen wij dan ook slechts concluderen dat de alternatieven vooral zijn beoordeeld vanuit een vooraf gewenste uitkomst, in plaats van vanuit een open en evenwichtige afweging.

2. Ongefundeerde aannames en meten met twee maten

De standpunten van zowel de gemeente als PPO in de matrix zijn grotendeels gebaseerd op ongefundeerde aannames. Argumenten worden selectief toegepast en per variant verschillend gewogen, waardoor met twee maten wordt gemeten. Dit ondermijnt de geloofwaardigheid van de afweging.

3. Geen aandacht voor aanleiding van het onderzoek: hinder voor omwonenden

Tot onze verbazing wordt in de matrix nauwelijks, en soms geheel niet, rekening gehouden met de aanleiding voor het toegezegde onderzoek:

de verwachte hinder, leefbaarheidsimpact en verkeersveiligheidsrisico's voor omwonenden.

In plaats daarvan lijkt het onderzoek te zijn ingestoken als een bevestiging van de reeds gekozen oplossingsrichting, terwijl juist de gevolgen voor de omgeving centraal hadden moeten staan.

4. Kosten en publiek belang ontbreken volledig in de afweging

Opvallend is dat de kosten voor de gemeente volledig buiten beschouwing zijn gelaten. Er wordt geen inzicht gegeven in de financiële consequenties van de verschillende varianten, terwijl het hier gaat om de besteding van gemeenschapsgeld.

Daarmee ontbreekt ook een onderbouwing van het publiek belang. De gemeente lijkt bereid aanzienlijke kosten te maken ten behoeve van de belangen van PPO als projectontwikkelaar, terwijl kosteloze of aanzienlijk goedkopere alternatieven beschikbaar zijn.

5. Participatie onvoldoende en niet serieus genomen

Het proces zoals dit nu verloopt kan naar onze mening niet als participatie worden aangemerkt. Zowel de gemeente als PPO lijken participatie vooral te zien als een formele verplichting, in plaats van een wezenlijk onderdeel van de besluitvorming.

De uitvoering van het opgestelde participatieplan van PPO wekt de indruk dat het plan primair is opgesteld om aan wettelijke vereisten te voldoen, zonder dat de inbreng van omwonenden daadwerkelijk invloed heeft op keuzes en uitkomsten.

6. Zorg over planning en proces

Tot slot constateren wij dat er vijf maanden is gewacht met het delen van deze matrix, waarna vrijwel direct wordt doorgegaan met het TAM-omgevingsplan. Dit wekt de indruk dat bewust is gestuurd op een beperkte reactietermijn voor omwonenden.

Wij maken ons ernstige zorgen dat het project wordt voortgezet zonder dat de belangen van de omgeving zorgvuldig en aantoonbaar zijn meegewogen.

Wij verzoeken u daarom:

1. De beoordeling van alternatieve ontsluitingen alsnog objectief, transparant en inhoudelijk onderbouwd uit te voeren;

2. Daarbij expliciet aandacht te besteden aan hinder voor omwonenden, verkeersveiligheid, kosten voor de gemeente en publiek belang;

3. Het participatieproces daadwerkelijk inhoud te geven voordat verdere planologische stappen worden gezet.

In bijgesloten matrix is in rode tekst onze eerste primaire reactie toegevoegd op de verschillende alternatieven. Wij verwachten dat deze reactie wordt betrokken bij de verdere besluitvorming en zien uw inhoudelijke reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1: matrix voor alternatieve ontsluitingen met daarin (in rood) onze reactie

Criteria	A – nabij CPO	B – westen Martinilaan	C – sporthal	D – Titus Brandsmalaan	E – Theresialaan (O-vonde)	F - Huidige locatie	G - Huidige in/uitrit Martinilaan 2-4
Grondpositie	Voldoende	Ruimte beperkt door trafostation Is technisch te verleggen. Was tevens bekend bij aankoop gronden	Onvoldoende (zie relatie CPO) Grond is eigendom van gemeente. Daarnaast betreft CPO geen bestaande bebouwing noch zijn er al vergunningen verleend. Indien het hele CPO project iets opschuift naar het oosten, kan de meest westelijke woning iets zuidelijker (weg uit de bocht) geplaatst worden. Hiermee ontstaat ruimte voor deze optie	Voldoende	Onvoldoende (private gronden noodzakelijk) Is aankoop besproken? Eigenaar lijkt bereidwillig tot verkoop.	Voldoende (aankoop door gemeente)	Volledig eigen grond van PPO
Verkeersveiligheid	Matig (monumentale boom beperkt zicht & ruimte)	Onvoldoende (kruising met trafostation verkeer) Onduidelijk argument. Een trafostation is geen verkeer!?	Onveilig (nabij bocht Jagersboschlaan & sporthalstromen) Ongefundeerd. Betreft een 30km zone en de ontsluiting zou ruim (>5~10m) voorbij de bocht en Jagersboschlaan komen. Daarnaast is de bocht erg overzichtelijk want >90° Sporthal en schoolstromen zijn gelijk voor vrijwel alle opties. Is er onderzoek met data mbt verkeerstromen?	Onveilig (schoolgebied, veel fietsers) Deze onveiligheid met vele fietsers is van toepassing op alle opties. Situatie is vergelijkbaar met de in en uitrit van de parkeerplaats bij de Martinihal. Het betreft een actief gebied met scholieren, sporters en doorgaande fietsroutes. Graag onderbouwen waarom deze optie onveiliger zou zijn dan de andere opties.	Onveilig (O-vonde is reeds onoverzichtelijk) Onsluiting zou voorbij de ovonde komen, waar nu ook al een ontsluiting is voor de bestaande garage boxen. Is dus niet onveiliger dan huidige situatie.	Verkeerskundig voorkeur (op voldoende afstand O-vonde) Zicht beperkt door Monument en parkeervakken. Is de draai vanaf Martinilaan 2-4 veilig te maken richting N65 zonder op de verkeerde weghelft te komen? Of betreft het een eenrichtings uitrit?	Gelijk aan andere alternatieve uitkomende op de Martinilaan
Groen / Bomen	Monumentale + drie waardevolle bomen moeten behouden blijven Lijkt te kunnen naast monumentale boom. Definitie van waardevolle boom is ongefundeerd De monumentale boom staat niet geregistreerd in het landelijk register van monumentale bomen.	Monumentale boom behouden Welke monumentale boom. Is dit dezelfde als bij optie A? je kunt niet in beide uitvoeringen last van dezelfde boom hebben. De monumentale boom staat niet geregistreerd in het landelijk register van monumentale bomen.	Neutraal, maar beperkte ruimte door planopzet Betreft plan, geen bestaande bouw en nog geen vergunningen.	Waardevolle bomen behouden Definitie van waardevolle boom is ongefundeerd	Neutraal	Neutraal	Geen enkele belemmering
Technische uitvoerbaarheid	Complex (ruimte- en boombeschermingseisen) Ongefundeerd. Lijkt niet complex	Complex door leidingen en trafostation Niet complex. Technische uitvoerbaar, wel meer kosten.	Complex (hellingbaan + parkeerplaatsen CPO bereikbaar houden) Niet complex, mogelijk iets meer kosten (een hellingbaan voor de parkeergarage van dit project is toch ook niet complex?). Parkeerplaatsen CPO blijven bereikbaar via deze optie	Redelijk uitvoerbaar (ruimte- en boombeschermingseisen)	Niet uitvoerbaar (geen grondpositie) Zie boven mbt verkrijgen van grondpositie.	Uitvoerbaar	Volledig uitvoerbaar op eigengrond (bestaande in/uitrit van perceel
relatie CPO Project	Strijdig aan afspraken met het CPO (alleen in- en uitrit voor CPO) Graag aangeven welke afspraken strijdig zijn met CPO. Hoe kunnen afspraken gemaakt zijn strijdig met art 5.1 van de ant. Overeenkomst?	Ruimte beperkt door afspraken met het CPO (parkeren en groen voor CPO) Deze grond is niet van CPO. Tevens onduidelijk welke afspraken hierover gemaakt zijn. Is er ooit gedacht om samen met CPO een passend plan uit te werken?	Strijdig aan afspraken met het CPO (te weinig ruimte voor een in- en uitrit) Graag aangeven welke afspraken strijdig zijn met CPO. Hoe kunnen afspraken gemaakt zijn strijdig met art 5.1 van de ant. Overeenkomst? Voldoende ruimte bij aanpassing van CPO opzet (zie hierboven)	Geen beperkingen	Geen beperkingen	Geen beperkingen	Geen beperkingen
Juridische haalbaarheid	Beperkt (grond & groenbehoud) Ongefundeerd. Grond is van gemeente. Deze optie is juist conform anterieure overeenkomst art 5.1	Beperkt (inpassing & kosten verlegging kabels) Beide genoemde aspecten zijn niet juridisch, dus geen belemmering.	Beperkt (strijdigheid art. 3.1.6 Bro) Oud regime. Welke strijdigheid betreft het hier? Is nog geen bestaande bouw! https://wetten.overheid.nl/BWBR0023798/2021-07-01 Conform anterieure overeenkomst art 5.1	Onwenselijk (strijd met belangen verkeersveiligheid / artikel 2 WVW) Vanuit Onderwijs niet gewenst In strijd met welk criterium? https://wetten.overheid.nl/BWBR0006622/2025-01-01	Onuitvoerbaar (geen grondpositie) Zie boven mbt verkrijgen van grondpositie.	Uitvoerbaar (aankoop door gemeente) Aankoop met gemeenschapsgeld tbv projectontwikkeling. Dient geen maatschappelijk belang.	Volledig eigen grond van PPO
Hinder omwonenden	Significant (oa licht van koplampen in woonkamer, verkeer, beperking in en uitrit eigen bestaande oprit van omwonenden)	Significant (oa licht van koplampen in woonkamer, verkeer, beperking in en uitrit eigen bestaande oprit van omwonenden)	Geen hinder	Geen hinder	Geen hinder	Significant (oa licht van koplampen in woonkamer, verkeer, beperking in en uitrit eigen bestaande oprit van omwonenden)	Gelijk aan andere alternatieven uitkomende op de Martinilaan
Kosten voor Gemeente Vught	Geen, onderdeel van afspraak CPO maken	Verleggen trafohuis (verwachte kosten lager dan aankoop perceel Sectie E, nummer 3136). Kosten voor rekening van wie?	Geen, grond is reeds in eigendom van gemeente	Geen, grond is reeds in eigendom van gemeente	Aankoop private grond. Is aanschafsom vergeleken met aanschaf voor Sectie E, nummer 3136?	Aankoop grond Sectie E, nummer 3136 van rijksvastgoed met gemeenschapsgeld	Geen kosten
Eindbeoordeling*	**Afgevallen**	**Afgevallen**	**Afgevallen**	**Afgevallen**	**Afgevallen**	**Afgevallen?????**	

Eindbeoordeling is buitengewoon ondoorzichtig en zonder puntensysteem oid. Feitelijke onderbouwing met data niet beschikbaar. Alle opties vallen nu af. Komt het project nu ten einde?

Zwarte tekst komt vanuit de gemeente Vught. De rode tekst komt van omwonenden

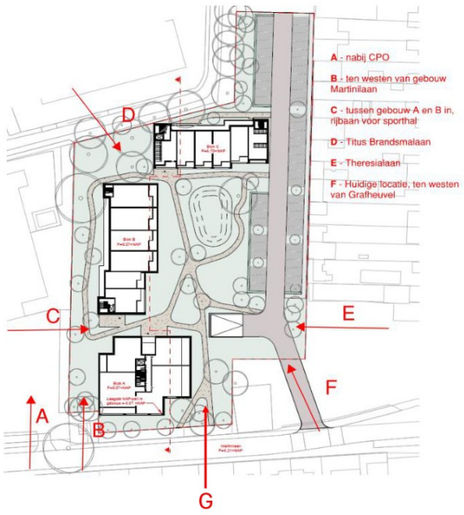

Woning NL Bouwers

krachten bundelen, kennis delen!

Secretariaat
Johanna Westerdijkplein 1
2521 EN Den Haag
Telefoon (070) 386 02 04
info@woningbouwersnl.nl

ABN AMRO
NL89ABNA0257622713
KvK nummer 40407750
BTW nr. NL 0027.08.498.B.01

Aan: Griffie van de gemeenteraad

Datum: 8 januari 2026

Ons kenmerk: CvR/CN/001

Onderwerp: Verzoek tot doorzending aan deelnemende partijen gemeenteraadsverkiezingen – Woontop-afspraken, PPM en regionale versnellingstafels

Geachte griffier,

Met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen vraagt WoningBouwersNL u vriendelijk deze brief door te sturen aan de (lokale afdelingen van) politieke partijen die in uw gemeente deelnemen aan de verkiezingen.

Geachte heer/ mevrouw,

WoningBouwersNL is de brancheorganisatie van professionele woningbouwers en ontwikkelaars die in heel Nederland nieuwbouwwoningen realiseren. Onze leden zijn betrokken bij circa 80% van de woningbouwproductie in Nederland. Zij zetten zich dagelijks in voor veel, snel én goed bouwen: betaalbaar waar het kan, met kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid. Onze leden werken daarbij graag constructief samen met gemeenten en andere partners.

Woontop 2024
In de Woontop 2024 hebben het Rijk, gemeenten (via de VNG), provincies en partijen uit de bouw- en vastgoedketen wederkerige afspraken gemaakt om de woningproductie op te schalen naar 100.000 woningen per jaar. Die afspraken zijn in december 2025 opnieuw door alle betrokken partijen bekrachtigd. Het vasthouden aan die afspraken is keihard nodig om de woningbouw te versnellen en voorspelbaar te maken. Wij vragen lokale partijen om deze afspraken herkenbaar terug te laten komen in verkiezingsprogramma's én in de manier van samenwerken na de verkiezingen.

Wij vragen daarbij in het bijzonder aandacht voor twee onderdelen die in de praktijk het verschil maken: de Publiek-Private Monitoring (PPM) en de regionale versnellingstafels. Juist daar kunnen markt en overheid elkaar treffen, voortgang monitoren, knelpunten tijdig oplossen en afspraken maken over de juiste prioriteiten en de logische volgorde van plannen.

Regionale versnellingstafels
Voor het goed functioneren van regionale versnellingstafels is het essentieel dat álle relevante marktpartijen welkom zijn aan tafel. Als partijen worden uitgesloten, ontstaat per definitie geen volledig beeld van de ontwikkelingen, investeringsruimte en marktkansen in de regio. Daarnaast is gelijkwaardigheid aan tafel cruciaal. Wanneer een gemeente of wethouder te sturend optreedt, kan het animo van marktpartijen om open en constructief mee te denken over werkbare oplossingen voor ons woningmarktprobleem snel verdwijnen.

Wat levert dit gemeenten op? Een goed werkende versnellingstafel met PPM geeft gemeenten meer grip op de uitvoering: een gezamenlijk en actueel beeld van de planvoorraad en voortgang, vroegtijdige signalering van knelpunten (zoals capaciteit, netcongestie, stikstof, bezwaarprocedures), betere prioritering en fasering van projecten en minder verrassingen in de uitvoering. Het helpt bovendien om sneller tot realistische afspraken te komen met alle partners, waardoor doorlooptijden korter worden en de gemeentelijke organisatie doelgerichter kan sturen op de woonopgave.

Bovenwettelijke eisen
Daarnaast vragen wij expliciet aandacht voor de afspraak over het beperken van bovenwettelijke eisen. In de afgelopen jaren zien wij in toenemende mate dat lokale overheden extra eisen stellen die projecten duurder maken en vertragen. Een terugkerend knelpunt is de eis dat woningen die onder een bepaald prijsmaximum moeten worden afgezet (betaalbaar of sociaal) ook aan een minimum oppervlak (BVO) moeten voldoen. Dit maakt businesscases al snel onhaalbaar en werkt daarmee direct tegen het gezamenlijke doel: sneller opschalen van de woningproductie. Wij roepen lokale partijen daarom op om terughoudend te zijn met bovenwettelijke lokale eisen en om voorspelbaarheid en standaardisering te bevorderen, zodat projecten maakbaar en financierbaar blijven.

Uitnodiging voor woningbouwdebat gemeenteraadsverkiezingen

Graag gaan wij hierover met kandidaat-raadsleden en lokale partijen in gesprek. Daarom nodigen wij de deelnemende partijen van harte uit voor ons gemeenteraadsverkiezingen-debat op woensdagmiddag 4 februari aanstaande.

Meer informatie en aanmelden via: https://woningbouwersnl.nl/events/politiek-debat-gemeenteraadsverkiezingen/ of scan de QR code.

Met vriendelijke groet,
WoningBouwersNL

Mr. Coen van Rooyen
Algemeen directeur

Regionaal Team Leerplichtzaken

Jaarverslag
2024-2025

Vught

meewerkend boxtel

St-M Sint-Michielsgestel

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van het Regionaal Team Leerplichtzaken (RTL) over het schooljaar 2024 - 2025. Met dit jaarverslag nemen wij u mee in het werk van het RTL, verantwoorden wij de taken zoals deze zijn uitgevoerd en geven wij uitvoer aan de Leerplichtwet 1969 en het Doorstroompunt. We voldoen hiermee aan de wettelijke verplichting de gemeenteraad te informeren middels dit jaarverslag.

Regionaal Team Leerplicht

Het RTL voert op grond van een dienstverleningsovereenkomst de leerplicht- en Doorstroompunt taken uit voor de gemeenten Boxtel, Sint-Michielsgestel en Vught. Het RTL is onderdeel van Team Jeugd van MijnGemeenteDichtbij, waarbij de consulenten onderdeel uitmaken van de wijkteams. Door de korte lijnen zijn leerlingen eerder en breder in beeld. Hierdoor kan de samenwerking en de hulpverlening sneller en adequater worden ingezet met als doel dat verzuim zo kort mogelijk duurt.

Leerplichtwet

Een kind is volledig leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand, volgend op de 5e verjaardag aan het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar wordt. Daarna geldt de kwalificatieplicht tot een kind een startkwalificatie (een diploma HAVO, VWO of MBO-2) heeft behaald of 18 jaar wordt. Jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) die een uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid volgen, zijn niet kwalificatieplichtigen. Ook wie zeer moeilijk leert, een verstandelijke en/of fysieke beperking heeft of een getuigschrift of een diploma heeft van de praktijkschool, kan vrijgesteld worden van de kwalificatieplicht. Zowel leerplichtige als kwalificatieplichtigen leerlingen tot 18 jaar vallen onder de Leerplichtwet en dus ook onder het toezicht van de consulenten leerplicht. De leerlingen van 18 – 23 jaar vallen onder het toezicht van het Doorstroompunt.

Het Doorstroompunt

Het Doorstroompunt richt zich op jongeren van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie. De Doorstroomcoach heeft deze jongeren in beeld en activeert en begeleidt hen om weer terug te gaan naar school of zet een ander traject in. Hierbij wordt nauw samengewerkt met onze onderwijspartners en met de consulenten Participatie, Jeugd, WMO of jongerenwerk van de drie gemeenten.

In 2020 hebben de regiogemeenten, het onderwijs (VO en MBO) en het UWV in Noordoost-Brabant een convenant jongerenaanpak Onderwijs-Arbeidsmarkt 2021-2024 ondertekend. In dit convenant, wat is verlengd tot en met 2025, is de actielijn ‘alle jongeren tussen de 16 en 27 jaar in Beeld’ opgenomen en de actielijn “verzuim 18+ en outreachend Doorstroompunt”. Het kabinet wil meer investeren om schooluitval tegen te gaan door de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten uit te breiden tot de leeftijd van 27 jaar, dit is inmiddels verankerd in de wet van School naar duurzaam werk.

Wet van school naar duurzaam werk

De Wet van school naar duurzaam werk is een nieuwe Nederlandse wet die op 1 juli 2025 is aangenomen door de Tweede Kamer en op 8 juli 2025 door de Eerste Kamer. Deze wet die ingaat per 01 januari 2026, is bedoeld om jongeren tot 27 jaar met (een risico op) een afstand tot de arbeidsmarkt beter te begeleiden bij de overgang van school naar werk, en hen te ondersteunen bij het behouden van werk.

Het hoofddoel van deze wet is het vergroten van kansengelijkheid en het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De wet richt zich op jongeren uit het:

- mbo (middelbaar beroepsonderwijs),
- vso (voortgezet speciaal onderwijs),
- pro (praktijkonderwijs),
- en jongeren die voortijdig school verlaten.

MAS

Het RTL werkt volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim, kortweg MAS. Deze landelijk geldende aanpak is ontwikkeld door de ketenpartners Ingrado, Stichting Halt, het Openbaar Ministerie (OM) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), in samenspraak met het ministerie van J&V. De visie achter de MAS:

- Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma
- Vroegtijdige inzet van(jeugd)hulp bij verzuimstaat voorop
- Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim
- De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus

Aantal leerlingen

Vanaf hun vijfde jaar moeten kinderen in Nederland verplicht naar school. Tot zij zestien jaar zijn, geldt de Leerplichtwet. In de praktijk gaan de meeste kinderen al naar school als zij vier zijn.

In het schooljaar 2024 - 2025 hadden de drie gemeenten de zorg voor de volgende aantallen leerplichtige kinderen:

Boxtel

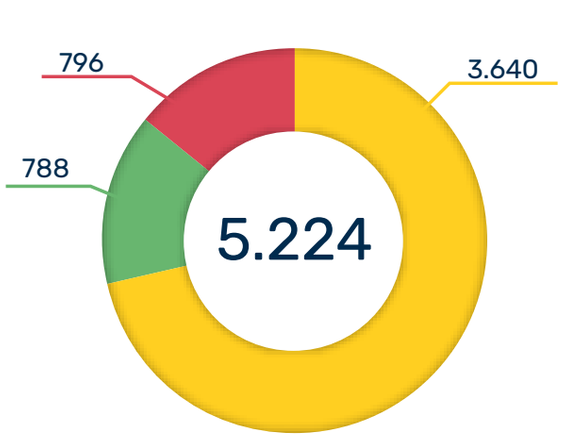

Sint-Michielsgestel

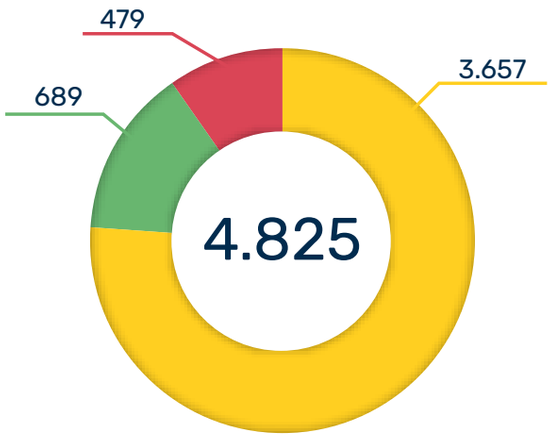

Vught

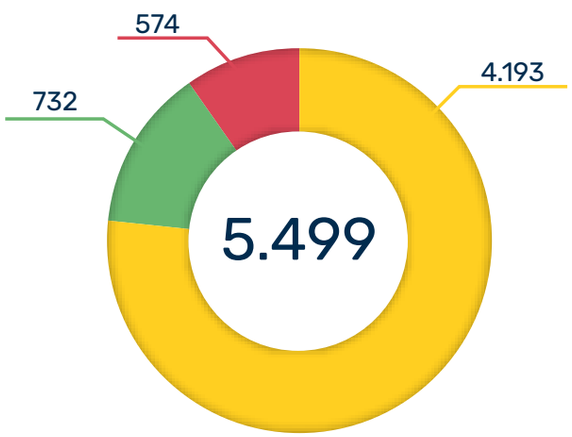

Leerplichtig (5 t/m 16 jaar) Kwalificatieplichtig (17 jaar) Bovenleerplichtig (geen startkwalificatie, 18 t/m 22 jaar)

Vrijstellingen

In de leerplichtwet staat dat iedere jongere vanaf 5 tot 18 jaar verplicht is om naar school te gaan en een startkwalificatie te halen. Er zijn ook een aantal voorwaarden in deze wet opgenomen waarop deze verplichting niet geldt; de zogenaamde vrijstellingen. In de 3 gemeenten zijn het afgelopen schooljaar 84 vrijstellingen verleend. Ouders kunnen op verschillende gronden een beroep doen op de inschrijvingsplicht op een school/instelling:

Aantal vrijstellingen per schooljaar:

- Schooljaar 2022 - 2023: **58 vrijstellingen**
- Schooljaar 2023 – 2024: **73 vrijstellingen**
- Schooljaar 2024 – 2025: **84 vrijstellingen**

Op grond van een lichamelijke of psychische ongeschiktheid (artikel 5 sub a) deze worden beoordeeld door de GGD.

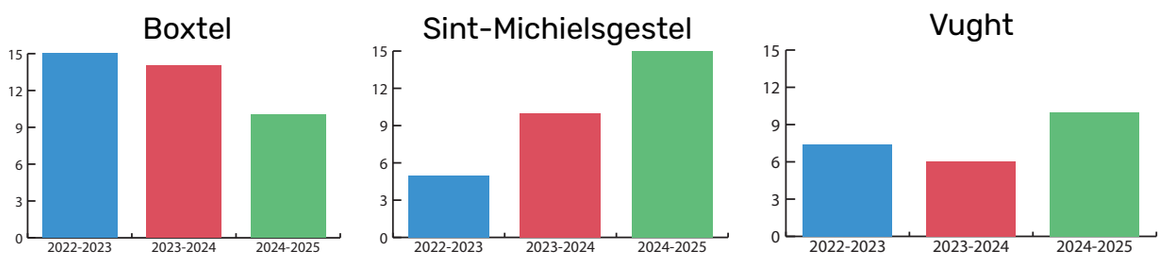

op grond van bezwaren tegen de richting van de school (godsdienst of levensovertuiging, artikel 5 sub b),

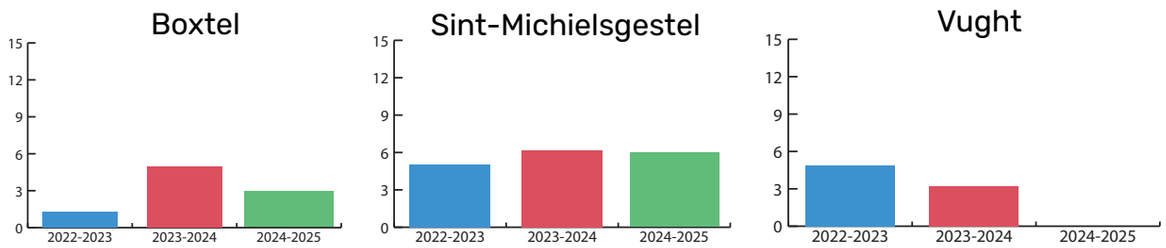

in geval van onderwijs in het buitenland (artikel 5 sub c)

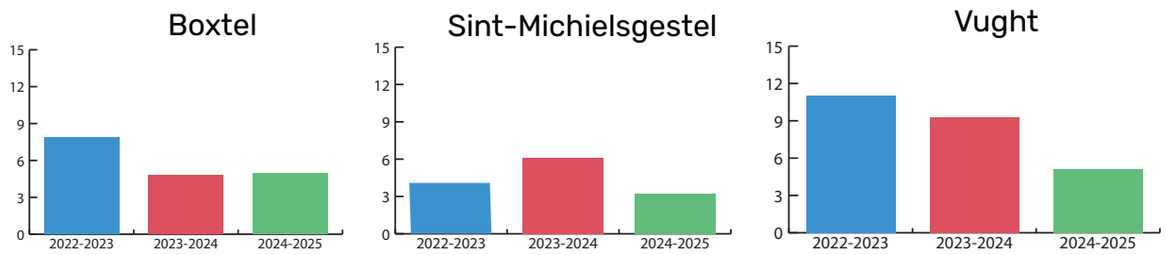

Als een leerling op een andere manier onderwijs krijgt (artikel 15).

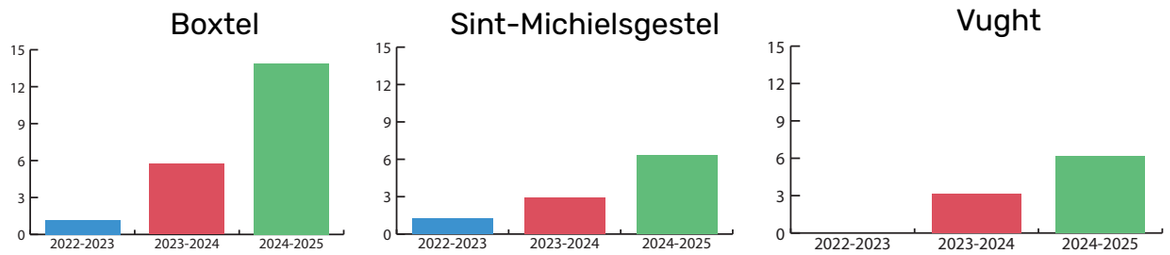

Aanvraag vervangende leerplicht artikel 3 B.

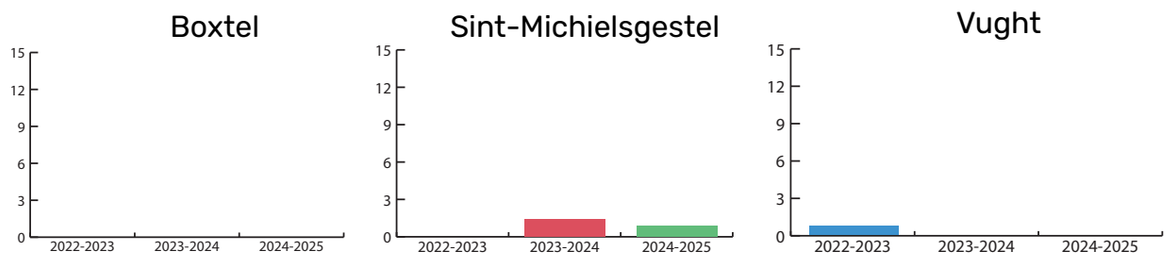

Is een jongere langdurig ziek, of heeft de jongere een beperking, waardoor hij/zij niet naar school kan? Dan kan er een vrijstelling van de leerplicht worden aangevraagd op basis van psychische en/of lichamelijke redenen. Dit staat in de Leerplichtwet, in artikel 5 onder a.

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft in 2025 besloten geen strafzaken meer te voeren tegen ouders die hun kind thuis houden op basis van richtingsbedenking, vanwege gebrek aan juridische houvast en wisselende jurisprudentie. Dit besluit heeft geleid tot een toename van aanvragen voor vrijstelling bij verschillende gemeenten, omdat ouders minder risico lopen op vervolging. Binnen onze gemeenten zien we geen flinke stijging in het aantal vrijstellingen 5 onder b en is het stabiel te noemen.

Vrijstelling op grond van artikel 5 onder c van de Leerplichtwet wordt voornamelijk verleend aan kinderen die in Nederland wonen, maar onderwijs volgen aan een school in het buitenland. Dit betreft vaak buitenlandse onderwijsinstellingen die afstandsonderwijs aanbieden aan Nederlandse leerlingen.
Om voor deze vrijstelling in aanmerking te komen, moeten ouders een verzoek indienen bij de leerplichtambtenaar. Daarbij is een bewijs van inschrijving aan de buitenlandse school vereist. Zodra de vrijstelling is toegekend, vervalt de verplichting om het kind in te schrijven bij een Nederlandse onderwijsinstelling.

Landelijk zien we een groeiend aantal vrijstellingen op basis van artikel 15 van de Leerplichtwet. Deze vrijstelling maakt het mogelijk om jongeren die vastlopen in het reguliere of speciale onderwijs een alternatief traject te bieden, zoals maatwerkonderwijs, praktijkleren of begeleid werk. Steeds vaker wordt gekozen voor deze route wanneer blijkt dat een jongere gebaat is bij een andere vorm van

ontwikkeling richting een duurzame plek in de samenleving. Deze ontwikkeling vraagt om flexibiliteit van gemeenten, scholen en leerplichtambtenaren. In plaats van strikt vasthouden aan bestaande onderwijsvormen, wordt gezocht naar passende oplossingen die recht doen aan de mogelijkheden en behoeften van de jongere. Vooral binnen het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) komt deze vrijstelling relatief vaak voor, bijvoorbeeld bij jongeren met complexe problematiek of een combinatie van zorg- en leerbehoeften.
De toename van artikel 15-vrijstellingen weerspiegelt een bredere beweging in het onderwijsbeleid: meer ruimte voor maatwerk, interprofessionele samenwerking en het voorkomen van uitval door vroegtijdige interventie. Gemeenten spelen hierin een cruciale rol door samen met onderwijsinstellingen, zorgpartners en jongeren zelf te zoeken naar duurzame perspectieven.

Leerlingen onder de 16 jaar mogen wettelijk gezien niet worden ingeschreven in het mbo. Bij toekenning van vervangende leerplicht door de leerplichtambtenaar wordt hun inschrijving in het voortgezet onderwijs vervangen door een mbo-inschrijving.

Het aantal vrijstellingen van de leerplicht neemt landelijk en lokaal toe, met een groeiende diversiteit in onderliggende problematiek. Medische en psychische gronden vormen de grootste categorie, vooral bij jonge kinderen. Daarnaast zorgen richtingsbedenkingen en complexe thuissituaties voor extra druk op het systeem. Hoewel de Leerplichtwet duidelijke kaders biedt, blijkt in de praktijk dat maatwerk steeds vaker nodig is. Gedoogbeschikkingen en vervangende leerplichtconstructies worden ingezet om jongeren toch perspectief te bieden, met als doel duurzame maatschappelijke participatie. Deze ontwikkeling vraagt om nauwe samenwerking tussen onderwijs, zorg en gemeenten, en om een herbezinning op de balans tussen wettelijke kaders en individuele behoeften.

Trends en ontwikkelingen

Het Doorstroompunt is op volle sterkte en speelt een centrale rol in het begeleiden van jongeren richting onderwijs. Medewerkers maken gebruik van de Dilemmamanager, waarmee jongeren inzicht krijgen in hun talenten, valkuilen en ontwikkelpunten. De rapportages bieden niet alleen waardevolle input voor onderwijsprofessionals, maar stellen jongeren ook in staat om zelf regie te nemen over hun ontwikkeling. Het Doorstroompunt heeft goed zicht op jongeren tot 23 jaar die naar school gaan, werken of thuiszitten. Wel is dit afhankelijk van correcte meldingen door scholen; ontbrekende verzuimmeldingen kunnen leiden tot blinde vlekken in het systeem. Het verminderen van het aantal thuiszitters blijft een belangrijk doel. Dit vraagt om voortdurende verbetering van de werkwijze en nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen, waarbij het Doorstroompunt een verbindende en versterkende schakel vormt. De regionale Jongerenaanpak in Noordoost Brabant is een krachtige netwerksamenwerking met als doel: alle jongeren een passende plek in onderwijs of werk. Verschillende regelingen en middelen zijn gebundeld om een breed en toegankelijk aanbod te realiseren, terug te vinden via noordoostbrabantwerkt.nl. Het Doorstroompunt is hierbij op volle sterkte en speelt een sleutelrol in de uitvoering. Doorstroomcoaches en participatiemedewerkers bieden ondersteuning op maat, en de beleidsmedewerker sluit aan bij het tactisch overleg om landelijke en regionale ontwikkelingen te verbinden met de praktijk. Operationele afstemming vindt plaats via het overleg met consulenten en uitvoerende professionals. De aanpak richt zich op het voorkomen van uitval, onder meer door inzet van passend onderwijs, preventieve ondersteuning en jeugdhulp. Elke jongere heeft recht op ontwikkeling en het benutten van talenten. Als school tijdelijk geen optie is, kan dat leiden tot stagnatie en maatschappelijke risico's. Daarom is vroegtijdige signalering en samenwerking met onderwijs cruciaal om thuiszitten te voorkomen en perspectief te bieden.

Vanuit het Regionaal Team Leerplicht werken we actief aan een beter sluitend netwerk om thuiszitten te voorkomen en schoolaanwezigheid te bevorderen.

Door te werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) kunnen we dieper ingaan op de oorzaken van verzuim en jongeren beter begeleiden richting een duurzame plek in onderwijs, werk of zorg. Deze aanpak vraagt om intensieve samenwerking met ketenpartners. We kijken niet alleen naar afwezigheid, maar vooral naar wat jongeren nodig hebben om weer perspectief te krijgen. Gezien en gehoord worden, denken in kansen en samen zoeken naar passende vervolgstappen staan centraal. In Boxtel en Sint-Michielsgestel werken onze consulenten vanuit de wijkteams, wat directe verbinding met zorg en ondersteuning mogelijk maakt. In Vught is de aansluiting bij Wegwijs+ een waardevolle schakel in het netwerk. Door deze lokale verankering kunnen we sneller schakelen en maatwerk bieden.

We zien ook dat jongeren die tijdelijk niet naar school gaan, risico lopen op achterstand in hun ontwikkeling en maatschappelijke uitval. Daarom zetten we in op vroegsignalering, maatwerk en samenwerking.
Door intensieve afstemming met scholen, jeugdhulp, het Doorstroompunt en andere partners ontstaat een stevig vangnet. Jongeren worden sneller in beeld gebracht en begeleid richting passend onderwijs of een alternatieve leerroute. Daarbij is het bevorderen van schoolaanwezigheid een centrale pijler. Want ieder kind heeft recht op onderwijs, ontwikkeling en perspectief. Door samen te werken aan een sluitende aanpak zorgen we ervoor dat jongeren niet tussen wal en schip vallen, maar juist stappen vooruit kunnen zetten.

Percentage voortijdig schoolverlaters per schooljaar (Cijfers ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen)

Een voortijdig schoolverlater (vsv'er) is iemand die jonger is dan 23 jaar en die het onderwijs verlaat zonder het behalen van een startkwalificatie. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een diploma op mbo-2 niveau of hoger.

Boxtel		Sint-Michielsgestel		Vught	
2020-2021:	1,76%	2020-2021:	1,05%	2020-2021:	1,46%
2021-2022:	1,61%	2021–2022:	1,37%	2021–2022:	1,74%
2022-2023:	1,89%	2022-2023:	1,48%	2022-2023:	1,31%
2023-2024:	2,13%	2023-2024:	1,29%	2023-2024:	1,28%

Verzuim

Relatief verzuim

Is een leerling wel ingeschreven, maar komt hij niet naar school dan is er sprake van relatief verzuim. Relatief verzuim wordt onderverdeeld in signaalverzuim, licht verzuim en luxeverzuim. Is een leerling vaak te laat of verzuimt hij of zij regelmatig, dan heet dit signaalverzuim. Het verzuim is dan een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Zo'n signaal is belangrijk: hoe eerder we in actie komen, hoe beter we relatief verzuim – en daarmee wellicht voortijdig schoolverlaten– kunnen voorkomen. Verzuimt een leerling in vier weken tijd zestien les- en/of praktijk- uren, dan is de school verplicht dit te melden bij Leerplicht.
Is het verzuim minder dan zestien uur per vier weken dan valt dit onder licht verzuim. Het melden van licht verzuim is niet verplicht, maar wel wenselijk.
Is een leerling zonder toestemming van de schooldirectie / leerplichtambtenaar met verlof buiten vastgestelde schoolvakanties, dan heet dit luxeverzuim.

Absoluut verzuim

Is een leerplichtige of kwalificatie-plichtige leerling niet ingeschreven bij een school, dan is dat absoluut verzuim.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim: een leerling kan om medische redenen niet naar school gaan. Vaak ziek zijn vormt echter een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen. Het is van groot belang dat scholen verdacht of veelvuldig ziekteverzuim tijdig melden, zowel bij de GGD-arts als bij de leerplichtambtenaar. Ook bij ziekteverzuim is een gezamenlijke aanpak met leerling, ouders, school en andere betrokkenen belangrijk om het verzuim zoveel mogelijk te beperken.

Aantal behandelzaken per gemeente

	Boxtel	Sint-Michielsgestel	Vught	Totaal
VSV/Doorstroompunt	259 203 167	121 86 100	239 163 113	619 452 380
Informatie en advies	52 78 68	51 29 34	58 61 43	161 168 145
Zorg en preventie	95 78 25	9 9 7	74 21 8	178 108 40
Vrijstelling	47 39 25	26 29 14	32 23 19	105 91 58
Verlof	0 0 0	0 0 0	3 3 0	3 3 0
Vervangende leerplicht	0 1 0	2 3 0	3 3 1	5 7 1
Verzuim 18+	205 109 134	177 94 85	172 136 126	554 339 345
Relatief verzuim*	299 276 215	199 210 120	258 223 141	756 709 476
Absoluut verzuim	48 42 70	40 30 45	94 68 38	182 140 153

2024-2025 2023-2024 2022-2023

** Op pagina 7 van dit jaarverslag is een toelichting geschreven op de stijging van de relatief verzuim meldingen.*

Analyse cijfers

Het schooljaar 2024-2025 was wederom een bewogen schooljaar. Het Regionaal Team Leerplicht had te maken met personele wisselingen en ook met het opvangen van werkzaamheden ivm afwezigheid door zwangerschap en ziekte.

Door de combinatie van het inwerken van nog onervaren medewerkers en met een stijging van het aantal werkprocessen en verzuimmeldingen, kunnen we stellen dat er ontzettend hard is gewerkt afgelopen schooljaar. Het RTL en het management is dan ook erg blij met de komst van de nieuwe medewerkers die zijn gestart en met het team dat nu weer op goede sterkte is. Dit komt ook mede door de inzet van ervaren consulenten die het team hebben gestimuleerd om alle processen goed te registreren.

Om beter zicht te krijgen op het werk van het RTL is er het afgelopen schooljaar extra geïnvesteerd in de werkwijze en samenwerking met scholen. We hebben een werkinstructie voor leerplicht uitgeschreven en een handboek voor het Doorstroompunt is opgemaakt. Door signalen nauwkeuriger te registreren en scholen actief te stimuleren hun administratieve systemen goed te gebruiken voor verzuimmeldingen, konden medewerkers van RTL hun dienstverlening verbeteren. Deze aanpak wierp zijn vruchten af. Gedurende het schooljaar ontstond er meer ruimte om meldingen zorgvuldig te verwerken en hierop actie te ondernemen. Dit leidde tot een stijging van het aantal meldingen in alle drie de gemeenten. Waar scholen voorheen vaak telefonisch of per mail verzuim doorgaven, is in het schooljaar hiervoor ook al duidelijk gecommuniceerd dat RTL alleen op basis van DUO-meldingen kan starten met ondersteuning. Dit zorgt niet alleen voor meer inzicht, maar sluit ook aan bij de wettelijke kaders.

De zichtbaarheid van RTL is toegenomen; scholen weten het team beter te vinden. Dat is positief, want het werk staat of valt met de meldingen die binnenkomen. Zonder melding geen actie is een mooi gegeven, echter in de praktijk zit de dienstverlening ook in het hart. Uiteraard zijn onze consulenten niet te beroerd om mee te denken waar nodig.

De samenwerking met scholen krijgt onder andere vorm door deelname aan IB-overleggen (intern begeleider), MDO's (Multidisciplinair overleg) en ZAT's (Zorg en advies teams). Deze overleggen zijn essentieel om vroegtijdig signalen op te vangen, gezamenlijk af te stemmen en passende ondersteuning te organiseren voor leerlingen.

De aanwezigheid van leerplichtambtenaren (LPA'en) in deze overleggen draagt niet alleen bij aan een integrale aanpak, maar vormt ook een belangrijk onderdeel van hun dagelijkse werkzaamheden. Het bijwonen van deze overleggen vraagt een aanzienlijk deel van hun tijd, maar is cruciaal voor het versterken van de samenwerking tussen onderwijs, zorg en gemeente.

De intensievere samenwerking en het nog beter registreren leidt tot meer meldingen, wat helpt bij het vroegtijdig signaleren van risico's op voortijdig schoolverlaten. Vroeg ingrijpen is cruciaal om thuiszitten te voorkomen. Toch blijft tijdige melding door scholen een aandachtspunt: in sommige gevallen komt verzuim te laat binnen, waardoor ondersteuning niet tijdig kan worden ingezet. Het is daarom aan ons de taak om ook de scholen mee te nemen onze werkwijze en te ondersteunen waar nodig.

De communicatie tussen RTL en scholen verbetert zichtbaar, wat hoopvol stemt. In de drie gemeenten is er een stijging in werkprocessen rondom voortijdig schoolverlaten en het Doorstroompunt, daarbij zien we ook een stijging in het aantal werkprocessen omtrent verzuim 18+.

Over het schooljaar 2022-2023 zijn er in totaal 1598 werkprocessen behandeld. Over het schooljaar 2023-2024 zagen we een stijging van het aantal werkprocessen van +/- 26 %, in totaal 2017 werkprocessen.

Deze stijgende trend zien we ook over het schooljaar 2024-2025 waar er 2563 werkprocessen zijn behandeld, een stijging van +- 27% ten op zichte van vorig schooljaar.

Uit gesprekken en analyses met onze doorstroomcoaches komt naar voren dat een mogelijke verklaring voor het aantal voortijdige schoolverlaters ligt in de instroom van Oekraïense jongeren die niet beschikken over een startkwalificatie, geen inkomen hebben en niet staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling.

Vanuit het Doorstroompunt geredeneerd, zijn er ook specifieke redenen waarom jongeren voortijdig school verlaten. Het Doorstroompunt richt zich op jongeren die tussen wal en schip dreigen te vallen: ze zijn niet meer ingeschreven op school, hebben geen startkwalificatie en vaak ook geen werk of inkomen. De belangrijkste oorzaken zijn overgang van school naar werk: Jongeren stoppen met school zonder dat er een baan klaarstaat. Overgang tussen opleidingen: Bijvoorbeeld van vmbo naar mbo, of tussen mbo-niveaus, waarbij jongeren afhaken. Geen succesvolle doorstroom: Jongeren melden zich wel aan voor een vervolgopleiding, maar starten uiteindelijk niet.

We zien helaas ook bij deze doelgroep (18-23 jaar) dat de casuïstiek steeds complexer wordt, denk aan psychische klachten, schulden, verslaving, of instabiele thuissituatie.

Jongeren verdwijnen uit beeld bij overgangsmomenten (school → werk, opleiding → opleiding). De instroom van jongeren met een migratieachtergrond (zoals Oekraïners) leidt tot administratieve en praktische knelpunten, er is in onze regio namelijk weinig aanbod voor Oekraïners die de taal nog niet machtig zijn. Signalen van uitval worden vaak te laat opgepakt door scholen of ketenpartners.
Uit onderzoek blijkt dat jongeren ervaren onvoldoende begeleiding bij studiekeuze en loopbaanoriëntatie.

Ook de werkprocessen rondom vrijstellingen zijn in kaart gebracht, al geeft het overzicht niet weer welke vrijstellingen daadwerkelijk zijn toegekend, deze zijn terug te vinden onder vrijstellingen in dit jaarverslag. Bij absoluut verzuim zien we ook bij de drie gemeenten een toename, mogelijk door administratieve redenen zoals het niet ingeschreven zijn op een school bij gemeentelijke inschrijving.
Ook het nieuwkomersonderwijs speelt hierin een belangrijke rol.

Jongeren die naar het ISK moeten, hebben de mogelijkheid om naar BONK (Boxtels Onderwijs voor Nieuwkomers) en naar ISK in den Bosch toe te gaan.
We zien dat er dit schooljaar ook jongeren op de wachtlijst staan en zodoende niet kunnen instromen op een ISK.
Tijdens het bestuurlijk OOGO, waarbij het samenwerkingsverband en de gemeenten aanwezig waren, is daar ook aan de bel getrokken om dit signaal regionaal te delen.
De nodige acties zijn hieruit voort gekomen en krijgen een vervolg. Een feit is, dat op het moment dat jongeren wel naar een ISK kunnen, het absoluut verzuim dan ook daalt.

Het onderzoek Meer zicht op verzuim van Ingrado onderstreept het belang van preventie. Sinds de invoering van de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) in 2017 ligt de focus op vrijwillige hulp en preventie, in plaats van strafrechtelijke vervolging. Dit heeft geleid tot een daling in het aantal processen-verbaal.
Onderzoeken van Dullaert en Lubberman bevestigen dat te late meldingen bijdragen aan het aantal thuiszitters. Zij pleiten voor het vroeg signaleren van zowel geoorloofd als ongeoorloofd verzuim, en het centraal stellen van preventie.
Een belangrijk aandachtspunt is dat meldingen van ‘overig verzuim’ via DUO momenteel niet worden meegenomen in de landelijke leerplichttelling.
Hierdoor blijft een deel van het werk van leerplichtambtenaren buiten beeld.
Het opnemen van deze meldingen zou de telling en het inzicht in het preventieve werk aanzienlijk verbeteren.

Thuiszitters

Er wordt vaak gesproken over ‘thuiszitters’, maar wat bedoelen we daar nu mee?
Onder thuiszitters in het kader van de Leerplichtwet in Nederland verstaan we kinderen en jongeren die leerplichtig zijn, maar langer dan vier weken niet naar school gaan, zonder geldige reden of zonder passend onderwijsaanbod.
Er zijn verschillende categorieën:

Volgens het ministerie van OCW en organisaties zoals Ingrado en de Inspectie van het Onderwijs zijn er drie hoofdgroepen: Thuiszitters: Leerlingen die ingeschreven staan op een school, maar langer dan 4 weken thuiszitten zonder passend onderwijs. Absoluut verzuim: Leerlingen die wel leerplichtig zijn, maar niet op een school staan ingeschreven. Vrijgestelde leerlingen: Leerlingen die vrijstelling van de leerplicht hebben gekregen, bijvoorbeeld vanwege een ernstige meervoudige handicap Als definitie voor thuiszitters hanteert het RTL: “Langdurig relatief verzuimer: een langdurig relatief verzuimer is een ingeschreven leerling die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt”.

Geoorloofd verzuim
En dan is daar ook nog het ‘Geoorloofd verzuim’. In het kader van de Leerplichtwet betekent dat een leerplichtige leerling met een geldige reden tijdelijk niet naar school hoeft te gaan. Dit is dus geen spijbelen of ongeoorloofd verzuim en in de regel ook geen wettelijke taak voor de leerplichtambtenaar.

Nu hebben we de definitie en de begrippen uitgelegd, wat nu?

Wat doen we als een jongere thuiszit?
Niet elke thuiszitter is hetzelfde. Als Regionaal Team Leerplicht behandelen we deze jongeren volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS).
Dat betekent: zorgvuldig, persoonlijk en met oog voor de achterliggende oorzaken.
De dienstverlening blijft gelijk, maar de aanpak is intensiever.
Over het schooljaar 2024-2025 en op grond van de leerplichtwet hadden we voor de gemeente Boxtel 10 thuiszitters, voor de gemeente Sint-Michielsgestel 4 en voor de gemeente Vught 8.

Soms is het verzuim complex en lukt het niet direct om een jongere terug naar school te krijgen. Dan zoeken we de samenwerking met jeugdhulp, zorgpartners of dagbesteding. We kijken verder dan “geen zin in school” — want vaak blijkt na onderzoek dat er sprake is van geoorloofd verzuim, bijvoorbeeld door ziekte of psychische klachten.

In sommige gevallen moeten we ook handhaven, bijvoorbeeld door het opstellen van een proces-verbaal. Maar altijd voeren we gesprekken met ouders, jongeren, scholen en samenwerkingsverbanden om te zoeken naar een duurzame oplossing. Want uiteindelijk draait het om perspectief: hoe kunnen we ervoor zorgen dat een jongere weer mee kan doen?

Elke situatie is uniek. Wat we wél vaak zien, is dat er een hulpvraag onder het verzuim ligt. Door goed te luisteren, samen te werken en maatwerk te bieden, proberen we die vraag te beantwoorden — en de jongere weer op weg te helpen.

Vooruitblik 2025-2026

- Het RTL gaat met ingang van het schooljaar 2025-2026 op alle primair- en voortgezet onderwijs scholen van de gemeente Boxtel, Sint-Michielsgestel en Vught een startgesprek organiseren met de betreffende scholen.
  Het doel van dit startgesprek is om een goede basis te leggen voor samenwerking en communicatie gedurende het schooljaar tussen de afdeling leerplicht en de scholen.
- Tijdens het startgesprek wordt ook de routekaart schoolaanwezigheid uitgelegd en achtergelaten bij de betreffende scholen.
  Deze routekaart is gemaakt in samenwerking met gemeenten, GGD en Samenwerkingsverband de Meierij.
- Op de derde dinsdag van september in 2025 is er een breed regionaal leerplicht overleg in Sint-Michielsgestel. Een waardevol regionaaloverleg om elkaar te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen en samen te werkenaan een sterke leerplicht aanpak. De deelnemers zijn; Openbaar ministerie, Halt, s'-Hertogenbosch, Heusden, RBL-BNO, Jeugdbescherming Brabant, raad voor de kinderbescherming en uiteraard de organisator RTL.
- De Wet van school naar duurzaam werk gaat m.i.v. 01 januari 2026 van kracht. Dit betekent dat het RTL in beeld heeft welke jongeren tot 27 jaar naar school gaan, werken, of thuiszitten.
  Het doel is om het aantal thuiszitters te verminderen en de werkwijze rondom thuiszitters doorlopend te verbeteren.
- Schoolverzuim hangt samen met een groot risico op voortijdig schoolverlaten. We richten ons daarom ook op het voorkomen van thuiszitten.
  Het is essentieel hierin om zo vroeg mogelijk te signaleren en eventuele interventies in afstemming met leerling en/of ouders gezamenlijk of in overleg in te zetten. Door ook preventief contact op te nemen met partners buiten school kan door gezamenlijke inzet voorkomen worden dat beginnende problematiek escaleert.
- We werken toe naar een beter sluitend netwerk dat thuiszitten voorkomt en schoolaanwezigheid bevordert. De routekaart Schoolaanwezigheid speelt hierin een centrale rol.
- Net zoals vorige schooljaren blijft een ontwikkelpunt dat scholen op tijd melden als er sprake is van verzuim. Er zijn een aantal cases waarbij het verzuim te laat wordt gemeld, dit maakt dat het RTL dan niet tijdig kan ondersteunen om het verzuim te beperken bij betreffende jongeren.
  We willen het contact met scholen intensiveren, een goed begin hiervoor is de implementatie van het startgesprek. De medewerkers van het RTL zien een stijgende lijn in de communicatie en samenwerking met scholen, dit is erg positief.
- In de komende schooljaren zetten we sterker in op samenwerking: korte lijnen, zorgvuldige en snelle acties. Het belang van het RTL moet daarbij steviger worden verankerd in de werkwijze van alle betrokken partners.

Small Modular Reactors

Toekomst of hype?

Aan: Gemeenteraad en College van B&W

13 januari 2026

Geachte leden van de Raad, College van Burgemeester & Wethouders,

In enkele gemeenten en provincies is discussie ontstaan over de mogelijke rol van kleine kerncentrales, de Small Modular Reactors (SMR's) in het energiesysteem van de toekomst.

Omdat er nogal wat misverstanden bestaan over deze kleine kerncentrales heeft World Information Service on Energy (WISE Nederland) in deze brief een aantal aspecten op een rijtje gezet. Onze hoofdconclusie is dat wij u vragen de focus te leggen op uitvoering van de reeds gemaakte afspraken in de Regionale Energie Strategie. Laat u niet meevoeren in een discussie over een type kerncentrale waarvan de ontwikkeling nog in de kinderschoenen staat.

We nodigen u uit om op woensdag 18 februari, 19.30 ons webinar “SMR's, toekomst of hype?” bij te wonen. In dit webinar krijgt u uitgebreid informatie over de kansen en bedreigingen van kleine kerncentrales. Gastspreker zal zijn Dhr. F. Rooijers, oud-directeur van energieonderzoeks- en adviesbureau CE Delft. Hier vindt u de aanmeldlink voor het webinar.

Hoge kosten geproduceerde stroom

De kosten van SMR’s zijn naar verwachting bijzonder hoog en zullen flink omlaag moeten gaan. Prof. [redacted] (Hoogleraar Science, Technology & Society, Universiteit Utrecht) verwacht dat de kosten bij de eerste projecten nog richting €20.000 per kilowatt geïnstalleerd vermogen zullen gaan, terwijl dat commercieel gezien onder de €3.000,- zal moeten worden[1]. Met andere woorden, SMR's zullen meer dan zes keer zo goedkoop moeten worden om rendabel te zijn. Het is zeer aannemelijk dat die kostendaling niet gerealiseerd zal worden. Dat betekent ook dat de industrie alleen zal investeren als er garanties van overheden komen. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei heeft

1 https://milieu.vvm.info/milieu-2024-3-samen-sterk-voor-leefbaarheid/dossier-hoe-snel-dragen-nieuwe-kleine-kerncentrales-smrs-commercieel-bij-aan-de-energievoorziening/

onlangs in haar visie op de ontwikkeling van SMR's laten weten niets te voelen voor staatsdeelneming aan kleine kerncentrales.[2]

SMR's produceren relatief meer kernafval

Naast de hoge kosten is nu al bekend dat de toename van de hoeveelheid radioactief afval een probleem zal gaan worden. Uit recent onderzoek is naar voren gekomen dat SMR's per geproduceerde kWh meer afval zullen opleveren[3], terwijl daar op dit moment nog geen (eind)oplossing voor is. In Nederland slaan we het radioactieve afval tijdelijk op bij de COVRA te Vlissingen, maar de ruimte is daar beperkt. Het huidige beleid voorziet in een eindberging vanaf 2130.

Locatiekeuze

Vanwege de grote onzekerheden en de lange looptijd van de ontwikkeling is het op z'n zachtst gezegd prematuur om nu al onderzoek te doen naar mogelijke locaties. Zelfs als er een type SMR zou doorbreken, is het nog onbekend welk type dat zal worden. Er zijn diverse ontwerpen met verschillende technologie en verschillende grootte voor wat betreft te leveren stroom. Dat heeft verstrekkende gevolgen voor de eisen die aan een locatie gesteld moeten worden. Ook is nog niet bekend welke veiligheidsnormen de toezichthouder ANVS gaat hanteren voor de nieuwe kerncentrales.

Hoe groot wordt de cirkel waarbinnen er restricties gaan worden opgelegd voor industrie of nieuwbouw van woningen in uw gemeente? Welke koelwaterbehoefte zal een SMR hebben? Hoeveel ruimte zal een kleine kerncentrale innemen? Hoeveel jaren van overlast tijdens de bouwperiode zullen er zijn? Omdat er nog geen duidelijke antwoorden op deze vragen te geven zijn, geldt voor u als gemeente dat bij zoveel onzekerheden er geen enkele zinnige uitspraak over plaatsing van een kleine kerncentrale in uw gemeente te doen valt.

Moeizame ontwikkeling SMR , niet voor 2045

De ontwikkeling van kleine kerncentrales verloopt tot nu toe zeer langzaam. Diverse media berichten dat er al vanaf 2030 SMR's op de markt zullen komen. Dat is echter onhaalbaar. Er zijn problemen met de verschillende ontwerpen, met vergunningen en met de kosten. Onlangs nog moest een prominent SMR-ontwerper van de nucleaire industrie, het Amerikaanse NuScale, na 16 jaar ontwikkeling de stekker uit een project in Idaho, VS trekken[4]. De deelnemende lokale en regionale overheden hadden geen vertrouwen meer in de financiële onderbouwing en konden niet anders dan het project stopzetten.

---

[2] https://open.overheid.nl/documenten/49c6a2a3-965a-4d84-8339-6d0010cf611b/file

[3] https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0149197025003877#:~:text=Additionally%2C%20a%20recent%20study%20has,et%20al.%2C%202022)

[4] https://www.utilitydive.com/news/nuscale-uamps-project-small-modular-reactor-ramanasmr-/705717/

Uit een recente analyse van W. Turkenburg blijkt dat SMR's niet voor 2045 bij zullen dragen aan de binnenlandse energievoorziening[5]. Eerder kwam Prof. Turkenburg tot dezelfde conclusie, toen hij voor de provincie Overijssel de vooruitzichten op een rijtje zette.[6] Het is zelfs nog maar de vraag of 2045 realistisch is. Deze tijdshorizon betekent dat andere maatregelen dan SMR's nodig zijn om klimaatverandering te stoppen.

Kies voor de Regionale Energie Strategie

De vastgestelde RES-sen laten een forse opgave zien voor de plaatsing van nieuwe zonnepanelen en windturbines. Samen met de noodzakelijke nadruk op energiebesparing, energie-efficiency en warmtetransitie zal realisatie van deze RES-sen de komende jaren veel van de provinciale en gemeentelijke overheden vergen.

We roepen u daarom op om de focus te leggen op de realisatie van deze concrete en haalbare energiestrategie. Energiebesparing moet daarbij op nummer één staan. De voortgaande klimaatverandering vraagt om spoed in de uitvoering van het beleid. Een discussie over nieuwe kerncentrales zoals de SMR's zien we als een afleiding van wat er werkelijk moet gebeuren.

Mocht u nog meer informatie willen lezen, dan kunt u bijgaande berichten bekijken.[7] [8] Ook nodigen we uit voor ons webinar over SMR op woensdag 18 februari, 19.30.

Uiteraard zijn we ook bereid om onze visie toe te lichten.

Namens WISE Nederland,

[redacted]
kantoor@wisenederland.nl

PS Meer informatie vindt u op www.wisenederland.nl/smr-webinar2026

---

5 https://milieu.vvm.info/milieu-2024-3-samen-sterk-voor-leefbaarheid/dossier-hoe-snel-dragen-nieuwe-kleine-kerncentrales-smrs-commercieel-bij-aan-de-energievoorziening/

6 https://overijssel.notubiz.nl/document/12238354/2/Wim+Turkenburg+%28WTEEC%29+-+2022_11_28+-+Toepassing+kernenergie+in+Nederland+en+perspectieven+SMRs

7 https://wisenederland.nl/artikel/kleine-kerncentrales-smrs/

8 https://wisenederland.nl/smrs-bouwen-in-7-jaar/?cn-reloaded=1

Brief aan de leden
T.a.v. het college

Kamer Inclusieve Arbeid

Onderwerp
Ledenraadpleging ‘Onderhandelaarsresultaat Cao Aan de slag 2026 - 2027

Op 19 december 2025 zijn, na intensieve onderhandelingen, afspraken gemaakt over het verlengen van de Cao Aan de slag. De afspraken tussen de VNG, Cedris en vakbonden FNV en CNV zijn in een onderhandelaarsresultaat opgenomen. Via deze ledenraadpleging vragen we uw oordeel over de afspraken.

Reageren is voorbehouden aan gemeenten en kan tot en met **woensdag 4 maart 2026,12.00 uur**. De afspraken worden definitief nadat alle partijen bij de cao het resultaat bekrachtigd hebben. Het VNG-bestuur zal dit, op basis van de uitkomst van de ledenraadpleging, doen op 11 maart 2026. Cedris, de tweede werkgeverspartij, organiseert een eigen raadpleging onder haar leden, de sociaal ontwikkelbedrijven.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl | vng.nl

Brief aan de leden
T.a.v. het college

Datum
14 januari 2026

Ons kenmerk
TAZ/U202600019
Lbr. 26/001

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
1

Kamer Inclusieve Arbeid

Onderwerp
Ledenraadpleging ‘Onderhandelaarsresultaat Cao Aan de slag 2026 – 2027’

Geacht college,

De Kamer Inclusieve Arbeid van de VNG (de KIA[1]) en Cedris hebben op 19 december 2025 een onderhandelaarsresultaat bereikt met FNV en CNV over een nieuwe Cao Aan de slag. De nieuwe cao loopt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2027.

Via deze ledenraadpleging vraagt de VNG de mening van gemeenten over de gemaakte afspraken. De stemming vindt elektronisch plaats door middel van een reactieformulier. De gemeentesecretaris ontvangt een link naar het formulier. De gemeente stemt voor of tegen het gehele akkoord. In het reactieformulier is ook ruimte voor inhoudelijke opmerkingen.

U kunt tot en met **4 maart 2026, 12.00 uur** uw stem uitbrengen. De mogelijkheid om te reageren is voorbehouden aan gemeenten en iedere gemeente kan slechts één keer een stem uitbrengen. Alleen uitgebrachte stemmen tellen mee. Sociaal ontwikkelbedrijven die lid zijn van Cedris worden apart door Cedris geraadpleegd.

Via deze brief wordt u geïnformeerd over:

1. Het kader van de afspraken en het onderhandelaarsresultaat
2. Het onderhandelaarsresultaat ‘Cao Aan de slag 2026 – 2027 nader geduid
3. Procedure van de ledenraadpleging.

[1] De Kamer Inclusieve Arbeid van de VNG is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG-commissies College voor Arbeidszaken (CvA), Financiën en Participatie, schuldhulpverlening en Integratie (PSI).

1. Cao Aan de Slag – kader en onderhandelaarsresultaat

De Cao Aan de Slag is in 2021 tot stand gekomen om uniforme arbeidsvoorwaarden te waarborgen voor inwoners die vanwege een fysieke of psychische beperking niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. De primaire taak van gemeenten is om deze doelgroep te begeleiden naar zo regulier mogelijk werk. Sinds 2021 is hier een werkgeversrol aan toegevoegd. Het Rijk heeft tot op heden geen structurele compensatie toegekend voor deze aanvullende taak, waardoor de financiële lasten van de cao-afspraken volledig bij gemeenten liggen. De uitvoering van deze werkgeversrol wordt doorgaans belegd bij sociaal ontwikkelbedrijven. Werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt blijven structureel aangewezen op ondersteuning in de vorm van begeleiding, aangepast werk en/of inkomensvoorzieningen.

De vorige cao is per **1 januari 2026** geëindigd. In september 2025 is daarom via een ledenraadpleging de inzet voor de onderhandelingen voorgelegd. Gemeenten hebben, ondanks het ontbreken van structurele rijksfinanciering, ingestemd met de inzet. De cao biedt immers kwetsbare inwoners die willen en kunnen werken een solide basis van uniforme arbeidsvoorwaarden, inclusief pensioenopbouw. Zowel werknemers als werkgevers hebben behoefte aan continuïteit en rechtszekerheid. Ook vindt de KIA het onwenselijk dat werknemers de dupe worden van het ontbreken van overeenstemming tussen Rijk en gemeenten over structurele financiering. In de inzet heeft de KIA het volgende opgenomen over loonontwikkeling:

> De KIA streeft naar een loonontwikkeling die:
> - recht doet aan de financiële positie van werknemers;
> - aansluit bij de verantwoordelijkheid van gemeenten;
> - past binnen de beschikbare financiële kaders.

Bij het maken van de afspraken is rekening gehouden met de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon en de ontwikkelingen in sectoren waar werknemers veelal naar uitstromen, niet alleen met loonontwikkeling maar ook met de overige arbeidsvoorwaarden.

De KIA is van mening dat een evenwichtig pakket aan afspraken is bereikt dat bijdraagt aan rechtszekerheid en bestaanszekerheid van werknemers en aansluit bij ontwikkelingen in andere sectoren. Het onderhandelaarsresultaat wordt derhalve met een **positief advies** aan u voorgelegd.

2. Het onderhandelaarsresultaat ‘Cao Aan de slag 2026 - 2027’ nader geduid

Het onderhandelaarsresultaat bevat diverse afspraken die zijn geclusterd onder drie hoofdthema’s: A. Algemene afspraken, B. Afspraken met invloed op het loon van medewerkers en C. Overige arbeidsvoorwaarden.

A. Algemene afspraken

a. Looptijd
De nieuwe cao heeft een looptijd van **twee jaar**, van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2027. Dit wijkt af van de oorspronkelijke inzet van drie jaar. Op basis van de uitkomst van de ledenraadpleging over de inzet heeft de KIA beslist het financiële risico te beperken tot twee jaar.

b. Aanpassing doelstelling cao
De doelstelling van de cao is opgenomen in de inleiding van de cao-tekst en niet in cao-artikelen. De oorspronkelijke doelstelling richtte zich alleen op uit- en doorstroom. In de inleiding wordt nu expliciet ook aandacht besteed aan het toenemend aantal werknemers dat langdurig of voor altijd onder de cao zal vallen. Zo worden aanvullende arbeidsvoorwaarden geïntroduceerd voor werknemers met langere dienstverbanden, zoals een jubileumgratificatie (zie onderdeel k) en een seniorenregeling (onderdeel l). Tegelijkertijd blijft in de eerste fase van het dienstverband de nadruk liggen op ontwikkeling en uitstroom naar reguliere werkgevers via het **Individueel Ontwikkelplan (IOP)**.

c. Onderzoeksopdrachten
Partijen hebben afgesproken onderzoek uit te voeren om de cao toekomstbestendig te maken:
1. **Inzicht in in-, uit- en doorstroom,** belemmeringen voor uitstroom en de termijn van de terugkeergarantie. Dit onderzoek is al eerder afgesproken, maar wordt nu echt uitgevoerd. Het onderzoek sluit aan bij de jaarlijkse WSW-statistiek die Panteia in opdracht van het miniserie van SZW uitvoert. Uitkomsten van dit onderzoek zullen de basis moeten vormen voor afspraken in een cao na 2027.
2. **Actualisatie functieprofielen**. De huidige profielen zijn onvoldoende onderscheidend. Een expertteam bereidt een actualisatie voor, waarna sociale partners besluiten tot aanpassing. Dit kan ook gevolgen hebben voor de opbouw van het loongebouw. De hoogte van de structurele eindejaarsuitkering wordt meegenomen in het onderzoek. De uitkomsten worden aan gemeenten voorgelegd.

d. Uitzondering op de Waadi
De Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) wordt aangepast. Die wet houdt in dat werknemers die worden uitgeleend **en** hetzelfde werk doen als reguliere werknemers hiervoor een compensatie moeten ontvangen. De Cao Aan de slag kent twee groepen werknemers. Enerzijds de groep beschut werkers en anderzijds de groep ‘Banenafspraak’. Voor werknemers op een beschutte werkplek is een algemene uitzondering op de Waadi overeengekomen. Voor hen blijven tijdens een detachering de arbeidsvoorwaarden van de Cao Aan de slag gelden.

Voor werknemers die vallen onder de Banenafspraak worden aanvullende afspraken gemaakt over de tijdelijkheid van de uitzondering. Deze afspraken worden vastgelegd in een convenant, dat onderdeel uit zal maken van de cao en wordt aangemeld bij het ministerie van SZW.

e. Invoering werkgeversbijdrage
Werkgevers hechten waarde aan de rol die de vakbonden spelen bij de ontwikkelingen in de sector en bij het tot stand komen van cao-afspraken. Daarom stellen werkgevers jaarlijks per gemeente één bijdrage van **€ 350** beschikbaar aan de vakbonden (FNV en CNV gezamenlijk). Het gaat om een totaalbedrag voor de Cao Aan de slag en de nog af te sluiten Cao SW. De verdeling van het bedrag en de manier waarop het bedrag naar de vakbonden gaat wordt door sociale partners nader uitgewerkt. Gemeenten worden hierover later geïnformeerd.

B. Afspraken gericht op het loon van werknemers

f. Salarisontwikkeling
Gedurende de looptijd van de cao worden de salarissen op vier momenten aangepast:

- 1 januari 2026 (met terugwerkende kracht),
- 1 juli 2026,
- 1 januari 2027,
- 1 juli 2027.

De verhoging is telkens gelijk aan de procentuele stijging van het wettelijk minimumloon (WML). De eerste stijging per 1 januari 2026 bedraagt **2,153%** ten opzichte van de lonen op 1 juli 2025. De percentages voor de overige momenten worden tijdig gecommuniceerd en verwerkt in de nieuwe loontabellen. Indien sprake is van een bijzondere of extra beleidsmatige verhoging van het WML, treden partijen in overleg.

g. Invoeren structurele eindejaarsuitkering
Vanaf 2026 wordt een structurele eindejaarsuitkering ingevoerd van **€ 350**, naar rato van het dienstverband en indiensttreding gedurende het jaar. Over deze uitkering wordt pensioen opgebouwd. Uitbetaling vindt plaats in november of december. Aan hoofdstuk 5 van de cao (Beloning) wordt een nieuw artikel toegevoegd.

h. Eenmalige uitkering gedurende de looptijd
In zowel 2026 als 2027 ontvangen werknemers een eenmalige uitkering van **€ 150**, naar rato van het dienstverband en indiensttreding gedurende het jaar. Over deze uitkering wordt geen pensioen opgebouwd. Uitbetaling vindt plaats in november of december van het betreffende jaar. Deze afspraak wordt niet opgenomen in de cao-tekst.

i. Stopzetten verhalen WGA-premie
Per **1 juli 2026** wordt het verhalen van 50% van de WGA-premie op werknemers volledig beëindigd. Dit leidt voor veel werknemers tot een stijging van het netto loon. Deze afspraak wordt niet opgenomen in de cao-tekst. De ingangsdatum is gekozen om werkgevers voldoende tijd te geven om de administratieve processen aan te passen.

C. Overige arbeidsvoorwaarden

j. Bevrijdingsdag als jaarlijkse feestdag
Met ingang van 2026 wordt **5 mei** aangemerkt als jaarlijkse feestdag met behoud van salaris en salaristoelagen. Artikel 4.4 van de cao (Feestdagen) wordt aangepast. Voorheen gold 5 mei uitsluitend in lustrumjaren als vrije dag.

k. Jubileumgratificatie bij 25- en 40-jarig dienstverband
Aan hoofdstuk 5 (Beloning) wordt een artikel 'jubileumgratificatie' toegevoegd daarin wordt geregeld:

- **25 jaar dienstverband**: ½ maandloon inclusief vakantietoeslag in de jubileummaand;
- **40 jaar dienstverband**: 1 maandloon inclusief vakantietoeslag in de jubileummaand.

Alleen dienstjaren onder de Cao Aan de Slag tellen mee. Indien het jubileum valt in het tweede ziektejaar, wordt de uitkering berekend op basis van het loon vóór arbeidsongeschiktheid.

l. Invoering seniorenregelingen
In het kader van duurzame inzetbaarheid en het gezond bereiken van de AOW-leeftijd worden een drietal seniorenregeling ingevoerd. Aan hoofdstuk 6 (Vakantie en verlof) wordt een nieuw artikel toegevoegd, vergelijkbaar met de regeling in de Cao SW. Voorwaarde voor deelname is dat er minimaal sprake is van een ononderbroken dienstverband van 5 jaar onder de Cao Aan de Slag. Beschikbare regelingen:

1. **60 jaar**: 80% werken, 92,5% loon;
2. **62 jaar**: 80% werken, 100% loon;
3. **64 jaar**: 60% werken, 92,5% loon.

Overstappen naar een andere regeling is toegestaan. De oude regeling komt te vervallen en een nieuwe aanvraag is vereist. De omvang van het dienstverband vóór de eerste deelname geldt als referentie.

m. Werktijden oudere werknemers
Aan hoofdstuk 4 (Arbeidsduur en werktijden) wordt een artikel toegevoegd waarin is vastgelegd dat werknemers van **55 jaar en ouder** niet verplicht kunnen worden te werken vóór 08.00 uur, na 18.00 uur of in het weekend.

n. Extra verlof voor jongeren
In de inleiding van de cao wordt opgenomen dat werkgevers vanaf 1 januari 2026 extra verlof kunnen toekennen aan werknemers jonger dan 21 jaar om de overgang van school naar werk te vergemakkelijken. Dit betreft maatwerk, afgestemd op de individuele situatie van de werknemer.

o. Aanpassing reiskostenvergoeding na verhuizing
Artikel 7.5 (Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer), lid 8, wordt per **1 juli 2026** geschrapt. Dit betekent dat bij verhuizing de daadwerkelijke reisafstand bepalend wordt voor de vergoeding. De ingangsdatum van 1 juli 2026 is afgesproken om werkgevers de gelegenheid te geven de administratie aan te passen.

p. Bijzonder verlof bij huwelijk of geregistreerd partnerschap
In het huidige artikel 6.4 (Bijzonder verlof), lid 1 onder a, wordt alleen buitengewoon verlof met behoud van loon verleend voor het eigen huwelijk of geregistreerd partnerschap. Het artikel wordt uitgebreid naar familieleden in de eerste graad (partners, ouders inclusief stief- en adoptieouders, schoonouders, kinderen inclusief stief- en adoptiekinderen, schoondochters en schoonzonen).

q. Invoering 36-urige werkweek per 1 januari 2027
Partijen hebben afgesproken de normwerkweek per **1 januari 2027** te verkorten van 37 naar 36 uur. Uitgangspunt is dat werknemers er niet in salaris op achteruitgaan. Peildatum voor dit uitgangspunt is het loon op **1 juli 2026**. In de eerste helft van 2026 onderzoeken partijen de voorwaarden om de overgang te realiseren.

Conclusie van de Kamer Inclusieve Arbeid
De KIA meent een evenwichtig pakket aan structurele en substantiële verbeteringen te kunnen presenteren. Ondanks dat het Rijk niet structureel bijdraagt aan de financiering legt de KIA het resultaat met een positief advies aan u voor.

3. De procedure van de ledenraadpleging en bekrachtiging

De ledenraadpleging begint met het verzenden van deze ledenbrief, op 14 januari 2026. U kunt tot en met woensdag **4 maart 2026**, 12.00 uur, reageren.

De uitslag van de ledenraadpleging wordt na consultatie van het College voor Arbeidszaken (CvA) voorzien van een advies aan het VNG-bestuur. Het bestuur besluit op woensdag 11 maart 2026 of de VNG de afspraken bekrachtigd. Als de VNG, Cedris en de vakbonden allen bekrachtigen dan worden de afspraken definitief en worden de aangepaste teksten van de cao aangemeld bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De ledenraadpleging is digitaal. De gemeentesecretaris ontvangt een link naar het reactie – stemformulier. Elke gemeente heeft één stem per duizend inwoners met een maximum van 75 stemmen. Alleen uitgebrachte stemmen tellen mee.

4. Tot slot

De conclusie van de KIA dat het om evenwichtig pakket gaat betekent niet dat inspanningen richting het Kabinet voor een structurele rijksbijdrage stoppen. Sinds 2021 proberen we Kabinetten ervan te overtuigen om gemeenten financieel tegemoet te komen, omdat zij de cao niet volledig zelf **kunnen** betalen. Helaas, tot op heden, zonder succes. De KIA is van mening dat de cao een onmisbaar instrument is geworden bij het behalen van de doelstellingen van de Participatiewet en de Banenafspraak. Het blijven negeren van de wens van gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven is wat de KIA betreft niet bevorderlijk voor de toekomst van de gehele sector. We hopen dat een nieuwe Kabinet de inspanningen van gemeenten een sociaal ontwikkelbedrijven wel kan waarderen.

5. Bijlage

Bijlage 1: Loontabel Cao Aan de slag per 1 januari 2026.

College voor Arbeidszaken van de VNG

J. Jongepier
Secretaris van het College voor Arbeidszaken

Loontabel Cao Aan de slag per 1 januari 2026

Per 1 januari 2026 is het wettelijk minimumuurloon gelijk aan € 14,71 Op basis van dit uurloon en een normwerkweek van 37 uur is het maandloon van een fulltime werknemer € 2.367,58.

Voor werknemers van 21 jaar en ouder op basis van een 37-urige werkweek:

trede	Schaal 1	Schaal 2	Schaal 3
0	WML	WML	WML
1	WML	WML	€ 2.390
2	WML	€ 2.390	€ 2.449
3	€ 2.390	€ 2.449	€ 2.506
4	€ 2.449	€ 2.506	€ 2.564
5		€ 2.564	€ 2.621
6			€ 2.683
7			€ 2.751

Voor werknemers jonger dan 21 jaar geldt het wettelijk minimumjeugdloon. Per 1 januari 2026:

Leeftijd	Per uur	Per maand
20 jaar	€ 11,77	€ 1.894,39
19 jaar	€ 8,83	€1.421,19
18 jaar	€ 7,36	€ 1.184,60
17 jaar	€ 5,81	€ 935,12
16 jaar	€ 5,07	€ 816,02
15 jaar	€ 4,41	€ 709,79

Van:
Verzonden: vrijdag 16 januari 2026 13:57
Aan:
Onderwerp: Toolbox Brabantse Dorpenstrategie: brief gemeenteraden en algemene besturen waterschappen

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Beste gemeenteraadsleden en leden van de algemene besturen der waterschappen,

In Brabant hebben de vier regio's samengewerkt aan de totstandkoming van de Toolbox Brabantse Dorpenstrategie, een gereedschapskist voor leefbare en vitale kernen. Een inspiratie voor eenieder die bezig is met de toekomst van de Brabantse dorpen.

In 2025 heeft dat geleid tot een samenstel van twee rapporten en een oplegger over de Toolbox. Deze documenten zijn inmiddels digitaal beschikbaar gesteld op de website van de provincie Noord-Brabant.

Met bijgaande brief informeren de vier bestuurlijke regio-trekkers u over deze toolbox. Voor de inhoud van het bericht verwijs ik u daarom graag verder naar de bijgevoegde brief.

PS 1: deze brief is gestuurd naar de bestuurssecretariaten. Het vriendelijk verzoek om deze brief, indien nodig voorzien van een begeleidend schrijven van het dagelijks bestuur, door te geleiden richting uw gemeenteraad of algemeen bestuur;
PS 2: Deze mail gaat in CC naar de bestuurlijk en ambtelijk trekkers van elke regio, de voorzitter van de Stuurgroep NOVEX Stedelijk Brabant en gedeputeerde mevr. Dirken;
PS 3: Mocht onverhoopt een e-mailadres niet kloppen, dan verneem ik dat graag.

Namens de vier bestuurlijke trekkers,

Vriendelijke groet

Gemeente Altena
Programmamanager Wonen

Sportlaan 170 | 4286 ET Almkerk
Postbus 5 | 4286 ZG Almkerk

T: 0183 - 51 69 83
www.gemeenteAltena.nl
Programma Wonen in gemeente Altena

Informatiebrief

Ontvangers
Leden van de gemeenteraad van deelnemende gemeenten
Leden van het Algemeen Bestuur van de waterschappen Aa & Maas, De Dommel, Brabantse Delta en Rivierenland

Onderwerp
Toolbox Brabantse Dorpenstrategie, onderdeel van NOVEX Stedelijk Brabant

Datum
16 januari 2026

Ambtelijk trekkers
Marco Farla
(MRE)

Rick Dusée
(Altena - SRBT)

Wietske van Heemskerck van Beest
(SRsH)

Lian van de Korput
(Halderberge - WB)

Bijlage
0

Beste raadsleden, beste leden van het Algemeen Bestuur,

Op 29 oktober stemde de stuurgroep NOVEX Stedelijk Brabant in met de publicatie van de Toolbox Brabantse Dorpenstrategie. Met deze brief laten we u kennis maken met deze verzameling van instrumenten om Brabantse gemeenten te helpen in hun werk voor leefbare en vitale dorpen.

Aanleiding

Op landelijk niveau is de Nationale OmgevingsVisie (NOVI) vastgesteld. Voor Brabant is een gebiedsgerichte uitwerking van de NOVI opgesteld, de zogenaamde Nationale OmgevingsVisie Extra (NOVEX). De Rijksoverheid, de provincie Noord-Brabant en de Brabantse waterschappen en gemeenten hebben samen een ruimtelijke strategie en perspectief voor Brabant geformuleerd.

In het Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant zijn de gezamenlijke ambities geformuleerd voor een duurzame ontwikkeling van het stedelijk netwerk in onze provincie. De Uitvoeringsagenda vertaalt de Brabantbrede en regionale opgaven naar concrete acties, met als doel een toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling.

Een van de acties uit de Uitvoeringsagenda is de Toolbox Brabantse Dorpenstrategie: een hulpmiddel voor gemeenten en initiatiefnemers.

Samenhang en slimme oplossingen voor de leefbaarheid van dorpen

Brabant kent een mozaïek van buurtschappen, kleine kernen, dorpen, middelgrote en grote steden. Die steden kunnen niet zonder hun dorpen en de dorpen kunnen niet zonder hun stad.

De leefbaarheid in Brabantse dorpen staat echter onder druk. Woningen, welzijn, voorzieningen, bedrijvigheid, mobiliteit, groen: al deze zaken vragen om aandacht en ruimte. En vragen om samenwerking. Tussen opgaves binnen de dorpen,

tussen dorpen en met de steden. Door samenhang te zien, zijn slimme oplossingen mogelijk. Met oog voor de menselijke maat en unieke dorpse kenmerken en karakteristieken. De Toolbox Brabantse Dorpenstrategie sluit hier naadloos op aan.

Gereedschapskist

De Toolbox Brabantse Dorpenstrategie is een gereedschapskist met instrumenten en inspiratie voor iedereen die werkt aan leefbare en vitale dorpen. Deze Toolbox helpt om dezelfde taal te spreken en doordachte ruimtelijke keuzes te maken, bij te dragen aan brede welvaart en om opgaven waar al aan gewerkt wordt aan elkaar te verbinden of te versnellen.

Ieder dorp is uniek

De Toolbox is geen strategie, maar bevat instrumenten, verhalen en talloze voorbeelden om de toekomst van Brabantse dorpen vorm te geven. De aangereikte maatregelen en instrumenten bieden handvatten voor het verbeteren van vitaliteit en leefbaarheid. Want ieder dorp is uniek. Net als iedere gemeente en iedere regio. Op dit moment verkent iedere regio hoe ze de Toolbox kan toepassen. Als vier regio's samen verkennen we hoe we de opgedane kennis kunnen behouden en de Toolbox actueel houden. Want alleen zo kunnen we de Brabantse Dorpenstrategie optimaal benutten.

Een kennismaking met de gereedschapskist

De Toolbox Brabantse Dorpenstrategie bestaat uit 3 documenten:

1. *Oplegger Brabantse Dorpenstrategie*
   Hierin leest u meer over de achtergrond en hoe de Toolbox wordt gebruikt
2. *Rapport fase 1: Ontdekken: definities, identificatie van grootste opgaven*
   U ziet de resultaten van een globale data-analyse en maakt kennis met de gezamenlijke taal en de grootste opgaven voor Brabantse dorpen. De analyse biedt een eerste inzicht en behoeft nadere lokale inkleuring.
3. *Rapport fase 2: Toolbox*
   Aan de hand van een leeswijzer ontdekt u talloze instrumenten en maatregelen, verhaallijnen en voorbeelden. Door te klikken op onderwerpen die u boeien navigeert u eenvoudig door het rapport.

U vindt de drie documenten van de Toolbox bij onderaan de volgende webpagina: https://www.brabant.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ontwikkeling/ruimtelijk-beleid/ontwikkelperspectief-stedelijk-brabant.

Vervolg op de Toolbox

De Toolbox is een middel. We vinden het belangrijk dat gemeenten, waterschappen en andere stakeholders kennis maken met dit hulpmiddel. We werken daarom nog een communicatie-boodschap uit, gericht op het stimuleren van het gebruik van de Toolbox.

Daarnaast vinden we het ook belangrijk om (boven)regionaal te verkennen hoe we een vervolg kunnen geven aan deze Toolbox, door ervaring op te doen met de Toolbox en deze ervaringen te delen. Door toepassing en/of het in praktijk brengen van voorbeelden uit de Toolbox wordt Brabant nog aantrekkelijker. Het delen van

ervaringen helpt ons allen om hieraan bij te dragen. Ook krijgen we door het delen van ervaringen beter zicht op wat er nog meer nodig is aan middelen en samenwerking.

Inspiratie

De Toolbox is voor iedereen die op zoek is naar inspiratie voor zijn of haar dorp. Denk aan dorpsraden, woningcorporaties, zorginstellingen en inwoners.

Eind januari organiseren we een webinar voor ambtenaren van gemeentes en waterschappen. In dit webinar leggen we de werking van de Toolbox uit, zodat ook uw gemeente optimaal gebruik kan maken van Toolbox. Dit webinar wordt opgenomen. Als u daaraan behoefte heeft, kunt u dit webinar terugkijken om een beter gevoel te krijgen van de inhoud en de mogelijkheden van de Toolbox.

Wij hopen dat de Toolbox u inspireert in uw belangrijke werk voor de toekomst van onze mooie Brabantse dorpen.

Met vriendelijke groet,
Namens de vier regio's,

Metropool Regio Eindhoven	Stedelijke Regio Breda Tilburg	Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch	Regio West-Brabant
John Bankers (Asten)	Hans Tanis (Altena)	Antoinette Maas (Land van Cuijk)	René Lazeroms (Rucphen)

Outlook

Deltaplan Vitale Relaties

Van GIDSnetwerk Foundation <info@gidsnetwerk.nl>
Datum Wo 21-1-2026 21:27
Aan Griffie Gemeente Vught <griffie@vught.nl>
Cc [redacted]

2 bijlagen (2 MB)
202601-AD-Artikel-Deltaplan-Vitale-Relaties.pdf; Motie Huis op de Rots.jpg;

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Beste Raadsgriffier en Raadsleden,

Deltaplan Vitale Relaties
Op 16 april vindt een bijeenkomst plaats waarin met partijen uit alle sectoren van de samenleving wordt verkend hoe we gezamenlijk kunnen werken aan een preventief programma in het kader van het Deltaplan Vitale Relaties.

Met trots en dankbaarheid kunnen we meedelen dat [redacted], op basis van ons plan 'Vrede thuis'*, een motie heeft ingediend ('Huis op de Rots ') die unaniem door de Tweede Kamer is aangenomen reeds vóór de zomervakantie 2025. Dit is ook weer een bijzondere mijlpaal.
Motie zie bijlage of https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2025Z11850&did=2025D27126

Daarnaast heeft het Deltaplan ook zijn weg gevonden naar de media. Artikel zie bijlage of https://www.ad.nl/soest/stan-bedenkt-deltaplan-voor-mentale-gezondheid-waarom-wel-autorijles-maar-geen-opleiding-voor-het-leven~ac0d420b/

We gaan dit Deltaplan met allerlei partijen verder uitwerken! Welkom op 16 april van 16.00 tot 20.00! Save the date!

Heeft u interesse of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met:
[redacted]

Samen bouwen aan vitale relaties en een stabiele samenleving

Tekst: [redacted]

Meer dan dertig jaar ben ik verrijkt met een liefdevol huwelijk en drie prachtige kinderen. Ons gezin is altijd een plek van warmte en verbondenheid geweest — niet alleen voor onszelf, maar ook voor de pleegkinderen die we jarenlang hebben opgevangen. Die jaren hebben mij diep gevormd. Ze hebben mij laten zien hoe groot de kracht is van een veilige thuisbasis, maar ook hoe ingrijpend de gevolgen zijn wanneer die basis ontbreekt.

Ik heb van dichtbij gezien wat er gebeurt wanneer kinderen opgroeien zonder stabiliteit, voorspelbaarheid en liefdevolle relaties. Het is alsof een fundament ontbreekt. Dat gemis werkt vaak een leven lang door. Onzekerheid, moeite met vertrouwen, problemen in relaties en een gebrek aan zelfvertrouwen kunnen

iemands ontwikkeling blijvend beïnvloeden. Het zijn geen incidenten, maar patronen die zich herhalen — soms zelfs van generatie op generatie.

Waarom wel een APK voor de auto, maar geen training voor relaties en opvoeding?

In onze samenleving bereiden we ons grondig voor op bijna alles. We volgen rijlessen voordat we de weg op mogen. We scholen ons voor werk en beroep. We trainen vaardigheden, volgen cursussen en behalen certificaten. Maar juist voor één van de meest fundamentele en bepalende taken in het leven — het aangaan van relaties en het opvoeden van kinderen — bestaat geen vanzelfsprekende, structurele ondersteuning.

Opvoeden en samenleven zijn geen aangeboren vaardigheden. Ze vragen om inzicht, oefening, reflectie en ondersteuning. Iedere levensfase brengt nieuwe vragen en uitdagingen met zich mee. Wat werkt bij een baby, werkt niet bij een puber. Wat helpt in de beginjaren van een relatie, vraagt later om aanpassing en verdieping.

Levenslang leren op cruciale momenten

Daarom pleit ik voor **levenslang leren** rondom relaties en opvoeding, juist op de momenten waarop het er écht toe doet, zoals:

- bij verliefd worden en het aangaan van een relatie
- bij samenwonen of trouwen
- bij de geboorte van het eerste kind
- bij de overgang naar de basisschool
- bij de start van de middelbare school
- bij de overgang naar werk of vervolgstudie
- bij het ouder worden
- wanneer partners opnieuw samen zijn zonder kinderen
- bij ingrijpende gebeurtenissen zoals verdriet, verlies, ziekte of tegenslag

“Opvoeden is geen vanzelfsprekende vaardigheid,”
“Het vraagt om begeleiding en ondersteuning, juist omdat iedere fase nieuwe vragen oproept.”

Ouders ondersteunen is kinderen sterker maken

De impact van goed ouderschap reikt veel verder dan het gezin zelf. Kinderen die opgroeien in een veilige, stabiele en liefdevolle omgeving ontwikkelen zelfvertrouwen, veerkracht en sociale vaardigheden. Dit zijn essentiële bouwstenen voor een gezonde samenleving.

Door ouders te ondersteunen met **relatie- en opvoedtrainingen**, investeren we niet alleen in individuele gezinnen, maar in de samenleving als geheel. Preventie aan de voorkant voorkomt intensieve en kostbare hulp aan de achterkant.

De kracht van een goede basis

Elke levensfase vraagt om specifieke kennis, vaardigheden en houding:

- **Bij de geboorte van een kind:** hechting, omgaan met slaaptekort, veranderende rollen en verantwoordelijkheden
- **In de basisschoolleeftijd:** samenwerking met school, sociale ontwikkeling, weerbaarheid en zelfvertrouwen
- **In de puberteit:** communicatie met opgroeiende tieners, grenzen stellen, loslaten en vertrouwen geven
- **Bij de overgang naar volwassenheid:** begeleiden bij keuzes, relaties, werk en identiteit

Wanneer ouders hierin ondersteund worden, groeit niet alleen het kind, maar ook de relatie tussen partners en binnen het gezin.

Van individueel geluk naar collectieve verbondenheid

Relatie- en opvoedtrainingen dragen niet alleen bij aan persoonlijke groei, maar versterken ook de sociale samenhang. Door mensen uit verschillende wijken, culturen en achtergronden samen te brengen, ontstaat

wederzijds begrip, kennisdeling en verbondenheid.

Sterke relaties vormen daarmee het fundament van een veerkrachtige gemeenschap.

“Waarom zijn opleidingen en trainingen vanzelfsprekend voor je puppie hond, auto’s, werk en verkeer ?
“maar niet voor relaties en het opvoeden van kinderen — de basis van ons samenleven?”

Het is tijd om deze lacune te vullen en een cultuur te creëren waarin investeren in elkaar en in een sterk thuis vanzelfsprekend wordt.

Waarom nu?

Preventie werkt.
Net zoals een APK problemen voorkomt, kunnen relatie- en opvoedtrainingen helpen om scheidingen, opvoedproblemen en escalatie te voorkomen.

Sterke gemeenschappen ontstaan door gedeelde verantwoordelijkheid.
Samen leren en groeien versterkt sociale cohesie en onderlinge betrokkenheid.

Investeren in wat echt belangrijk is.
Als we tijd en middelen vrijmaken voor werk, verkeer en veiligheid, verdienen relaties en gezinnen minstens dezelfde aandacht.

Feiten die de urgentie onderstrepen
- In Nederland eindigt bijna **40% van de huwelijken** in een scheiding; jaarlijks worden circa **35.000 kinderen** hiermee geconfronteerd.
- **98% van de kinderen die uit huis worden geplaatst** komt uit instabiele of gebroken gezinssituaties.
- Kinderen uit gebroken gezinnen hebben **twee keer zoveel kans op psychische problemen**.
- Trauma’s werken vaak **intergenerationeel door**: kinderen van gescheiden ouders hebben 25% meer kans om later zelf te scheiden.
- De maatschappelijke kosten lopen jaarlijks in de **miljarden euro’s**, onder andere door jeugdzorg, uitkeringen en hulpverlening.

Een cultuur van investeren in relaties

Door relatie- en opvoedtrainingen breed toegankelijk, zichtbaar en normaal te maken, bouwen we aan sterke gezinnen én aan een samenleving waarin leren, delen en verbinden centraal staan.

Samenvattend

“Het meest wezenlijke deel van ons leven is niet wat we bezitten, maar hoe we met elkaar omgaan. Door te investeren in relaties en opvoeding maken we niet alleen gezinnen sterker, maar ook onze samenleving.”

Vrede bij jezelf.
Vrede thuis.
Vrede op het werk.
En daarmee: vrede in de samenleving.

Deltaplan Vitale Relaties

Op **16 april** vindt een bijeenkomst plaats waarin met partijen uit **alle sectoren van de samenleving** wordt verkend hoe we gezamenlijk kunnen werken aan een preventief programma in het kader van het **Deltaplan Vitale Relaties**.

Met trots en dankbaarheid kunnen we meedelen dat [redacted], op basis van ons plan ‘Vrede thuis’* , een motie heeft ingediend (‘Huis op de Rots ‘) die unaniem door de Tweede Kamer is aangenomen reeds vóór de zomervakantie 2025 .

Dit is ook weer een bijzondere mijlpaal .We gaan dit Deltaplan met allerlei partijen verder uitwerken !
Welkom op 16 april van 16.00 tot 20.00 ! Save the date !

Heeft u interesse of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met:
[redacted]

Noot voor de redactie/niet voor publicatie:
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
[redacted]

INTERVIEW ‘WAAROM WEL AUTORIJLES, MAAR GEEN OPLEIDING VOOR HET LEVEN?’

Stan bedenkt Deltaplan voor mentale gezondheid

Het maakt hem moedeloos: zoveel mensen, ook jongeren, met psychische aandoeningen. Zoveel eenzaamheid, stress, verslavingen, suïcides. Als ondernemer houdt Stan Uyland uit Soest ook van aanpakken.

Piet van Dijk
Soest

▲ **Stan Uyland: ‘We kunnen iets doen aan wat wereldwijd een groot probleem is. We kunnen het taboe doorbreken’.**
FOTO’S CEES WOUDA

Als speciaal benoemde landelijke voorzitter voor mentale gezondheid bij Rotary Nederland heeft hij afgelopen zomer in de Tweede Kamer een toelichting gegeven over wat de Rotary niet alleen in Nederland, maar wereldwijd van plan is: de mentale gezondheid van mensen verbeteren.

„Aanleiding om mij bij de Tweede Kamer uit te nodigen, was een unaniem aangenomen motie van de ChristenUnie, voor de zomervakantie. Die was gebaseerd op mijn plan om de vele problemen bij jongeren en ouderen aan te pakken”, vertelt hij, „door middel van opvoedingsondersteuning en relatietherapie.”

Uyland is in de regio bekend als directeur van de BMU Groep, een bouwbedrijf dat hij samen met zijn broer Bas leidt. Hij is ook de oprichter en voorzitter van GidsNetwerk, een landelijk netwerk van zakenmensen dat in 2004 gestart is in Soest en zich richt op maatschappelijke doelen. Gids staat voor ‘geloven in de samenleving’. Uyland was ook enige jaren ‘gewoon’ voorzitter van Rotary Nederland.

Uyland prijst zich gelukkig dat hij het leven doorgekomen is zonder ernstige problemen, zoals hierboven geschetst. „Meer dan dertig jaar ben ik gezegend met een liefdevol huwelijk en drie prachtige inmiddels volwassen kinderen. Zelfs mijn moeder leeft nog, ze is 99. Mijn gezin is altijd een plek van warmte en verbondenheid geweest, niet alleen voor onszelf, maar ook voor de pleegkinderen die we jarenlang hebben opgevangen”, zegt hij. „Die ervaring heeft me diep geraakt en mijn ogen geopend voor de immense kracht van een veilige thuisbasis – en de gevolgen wanneer die ontbreekt. Ik heb van dichtbij gezien wat er gebeurt als kinderen niet de stabiliteit en liefde van een gezond gezin ervaren. Het is alsof een fundament ontbreekt, en dat blijft vaak een leven lang voelbaar”, vervolgt hij.

Uyland stuurde zijn plan *Vrede Thuis* na zijn presentatie naar alle fracties van de Tweede Kamer. Hij slikt weer als hij de cijfers opsomt. „25 procent van alle volwassen Nederlanders heeft een psychische aandoening. Dat zijn 3,3 miljoen mensen met problemen als adhd, angst, autisme, bipolaire stoornis, borderline, schizofrenie, dementie, noem maar op. Ik noem het een verstoring in denken, voelen of gedrag die zo ernstig is dat het dagelijks functioneren zwaar wordt belemmerd. En dat in zo’n relatief veilig en welvarend Nederland.”

Aandoening

„Bovendien”, vervolgt hij, „blijkt uit onderzoek dat 48 procent van de volwassen Nederlanders ooit in hun leven met een psychische aandoening te maken krijgt. Elke dag komen veertig mensen op de eerste hulp na een zelfmoordpoging. Vijf personen per dag plegen suïcide. Intussen geniet ik van het leven, terwijl dit om me heen gebeurt. Het is niet te verdragen.” Sinds hij zich erin heeft verdiept, schrikt hij steeds weer van de omvang van de problematiek in Nederland. „27 procent van het ziekteverzuim op het werk komt door psychische klachten, dat kost de samenleving 5 miljard euro. Bijna 40 procent van de huwelijken eindigt in een scheiding. Dat treft elk jaar zo’n 35.000 kinderen. 98 procent van de kinderen die uit huis worden geplaatst, komt uit gebroken gezinnen.”

▼ **Stan Uyland in zijn geliefde Soester polder langs de Eem. „Mijn ogen zijn geopend voor de immense kracht van een veilige thuisbasis.”**

> **Intussen geniet ik van het leven, terwijl er zoveel ellende is. Het is niet te verdragen**
> – Stan Uyland

Eigenlijk, vindt Uyland, zou er een ‘opleiding’ moeten komen om zowel kinderen als jongeren sterker deze wereld in te sturen. „Waarom hebben we wel een apk voor de auto? Moet je een zwemdiploma behalen, autorijles nemen of een onderwijsdiploma hebben, maar volgen we geen opleiding voor een van de belangrijkste levenstaken: het bouwen van vitale relaties, waaronder het opvoeden van kinderen?” De kwestie staat ook op de agenda bij lokale en internationale congressen van de Rotary. „De internationale voorzitter van de Rotary, Gordon McInally uit Schotland, noemde pas het ontbreken van mentale gezondheid een van de grootste problemen wereldwijd. Maar, zei Gordon ook: we kunnen er iets aan doen. We kunnen het taboe doorbreken. En dat begint met aandacht voor elkaar. Wie vraagt er in plaats van het standaard hoe-is-het-met-je nog: hoe is het nou écht met je.”

Internationaal is inmiddels de Rotary Action Group Mental Health Initiatives gestart. In Nederland heeft dat geleid tot de Stichting Rotary Mentale Gezondheid. Die werkt momenteel aan twee initiatieven. Het eerste is het opzetten van een ‘brede coalitie’ van overheden en organisaties, die preventie en het vroegtijdig signaleren van problemen vooropstellen onder het motto *‘Bouwen aan een Deltaplan voor vitale relaties’*.

„Een eerste bijeenkomst van deze brede coalitie staat gepland op 16 april in mijn eigen Soest. We gaan dit plan met partijen uitwerken. Wees welkom van 16.00 tot 20.00”, zegt Uyland. „Ons uitgangspunt is: sterke relaties en sterke gezinnen zijn de kern voor mentale gezondheid en een gezonde samenleving. Ook willen we een pilot opzetten, een proef waarin we allerlei trainingen aanbieden die gericht zijn op sterke relaties en sterke gezinnen. We zouden daarmee kunnen starten in drie gemeenten en ik denk daarbij zelf natuurlijk ook aan Soest”, zegt Uyland. Verenigingen, theaters, scholen, sportclubs, kerken, moskeeën, serviceclubs, buurthuizen en jongerencentra kunnen hierin een grote rol spelen, denkt Uyland. „Onze visie is dat we deze organisaties onder andere trainingen bieden. Of bijvoorbeeld een vertegenwoordiger mentale gezondheid helpen aanstellen.” Burgemeester Metz startte *Wij Zijn Soest* om saamhorigheid te versterken. Uyland: „Dat past naadloos bij ons idee.”

31839-1085	11 juni 2025
Jeugdzorg	
MOTIE VAN HET LID CEDER	
Plenair debat (tweeminutendebat) - Tweeminutendebat Advies Deskundigencommissie Jeugd (31839-1078)	

4

De Kamer,

Gehoord de beraadslaging,

Overwegende dat preventie in de jeugdzorg geen luxe is, maar een noodzakelijke en tevens kostenbesparende investering is in het fundament van onze samenleving;

Overwegende dat veel problematiek onder jongeren terug te voeren is op een gebrek aan tijdige ondersteuning bij opvoeding, relatieproblemen of scheiding van ouders;

Constaterende dat het rapport van de commissie van Ark onderstreept dat structurele, preventieve ondersteuning voor gezinnen essentieel is om zwaardere zorg en maatschappelijke uitval te voorkomen;

Van mening dat de overheid, vanwege de gevolgen die afgewenteld worden op de maatschappij, een passende rol heeft om gezinnen te ondersteunen bij het opgroeien en opvoeden, juist in een tijd van toenemende druk op het gezinsleven en sociale verbanden;

Verzoekt de regering hierbij nadrukkelijk te kijken naar bewezen effectieve voorzieningen zoals opvoedcursussen, begeleiding bij complexe (v)echtscheidingen, relatietherapie en een doorlopende leerlijn rond opvoedondersteuning en deze aspecten expliciet te betrekken en verwerken in de hervormingsagenda.

En gaat over tot de orde van de dag,

Ceder

GEMEENTE VUGHT
Zaak:
ontv.: 26 JAN. 2026
Post in nr.:

Aan:
Gemeenteraad van Vught
Postbus 10100
5260 GA Vught

Betreft: Zienswijze tegen TAM-omgevingsplan
Planidentificatie: NL.IMRO.0865.vghTAMMartinilaan2-ON01

Van:
Bewoners Theresialaan, 5262 BP te Vught (nummers 62,66,68,70,72,74,76,78,80,82 en 84)

Datum: 23 januari 2026

Zienswijze TAM-omgevingsplan Martinilaan 2 te Vught

Geachte leden van de gemeenteraad,

Ondergetekenden, bewoners van de Theresialaan te Vught maken hierbij gezamenlijk gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen tegen het ter inzage gelegde TAM-omgevingsplan met identificatienummer NL.IMRO.0865.vghTAMMartinilaan2-ON01.

De achtererven van de woningen op de Theresialaan grenzen direct aan het plangebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft daardoor een grote en directe invloed op onze woon- en leefomgeving. Wij zijn ons ervan bewust dat woningbouw noodzakelijk is en staan in beginsel niet afwijzend tegenover ontwikkeling van het gebied. Tegelijkertijd vinden wij het van groot belang dat deze ontwikkeling zorgvuldig plaatsvindt, met oog voor bestaande bewoners, hun privacy, veiligheid en woonkwaliteit.

In eerdere informatie- en bewonersbijeenkomsten hebben wij onze zorgen en aandachtspunten al kenbaar gemaakt. Wij waarderen dat een deel van deze inbreng is gehoord, maar constateren ook dat op verschillende punten nog onduidelijkheid bestaat of dat zorgen onvoldoende concreet zijn weggenomen. Met deze zienswijze willen wij onze standpunten gestructureerd en gemotiveerd onder uw aandacht brengen.

Hieronder lichten wij onze zienswijze toe aan de hand van zes onderwerpen.

1. Gevolgen voor privacy en uitzicht
2. Groenstrook en bezonning
3. Veiligheid, verkeersstromen en parkeren
4. Erfafscheiding
5. Overlast door jongeren
6. Overlast tijdens de bouw

1. Gevolgen voor privacy en uitzicht

Onze zorg

In het voorliggende plan wordt bebouwing tot maximaal vijf bouwlagen direct achter onze tuinen mogelijk gemaakt. Wij achten deze bouwhoogte fors en niet passend binnen de bestaande woonomgeving. De voorgestelde hoogte leidt tot aanzienlijke inkijk in onze woningen en tuinen en tot een merkbare aantasting van onze privacy.

Daarnaast bestaat onduidelijkheid over het uitgangspunt voor de bouwhoogte. In de planstukken wordt gesproken over een verdiept parkeerdek, waardoor bij ons de zorg ontstaat

parkeerdruk in de Theresialaan en omliggende straten. Tot slot vrezen wij een toename van doorgaand verkeer richting de Theresialaan en de N65.

Omgang met onze eerdere inbreng
Tijdens eerdere bijeenkomsten zijn deze zorgen benoemd, maar tot op heden ontbreekt een concreet en uitgewerkt verkeers- en parkeerplan waarop wij als bewoners inhoudelijk kunnen reageren.

Onze verwachting
Wij verwachten dat de gemeente en projectontwikkelaar een duidelijk, concreet en toetsbaar plan presenteren voor verkeersafwikkeling en parkeren, inclusief maatregelen om verkeersveiligheid te waarborgen en parkeerdruk voor bestaande bewoners te voorkomen.

4. Erfafscheiding

Onze zorg
Een onvoldoende doordachte erfafscheiding leidt ertoe dat meerdere achtertuinen open komen te liggen, wat een verhoogd risico op inloop en onveiligheid met zich meebrengt. Dit geldt zowel voor de eindsituatie als voor de bouwfase.
Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de erfafscheiding zodanig wordt vormgegeven dat een achterom toegankelijk komt, bijvoorbeeld lopend of met de fiets.

Omgang met onze eerdere inbreng
Wij hebben tijdens de bijeenkomst van 17 december 2025 vernomen dat onze wens voor een goede erfafscheiding is meegenomen in het plan. Dat waarderen wij. Tegelijkertijd is nog onduidelijk hoe deze afscheiding concreet wordt aangesloten op het nieuwe terrein.

Onze verwachting
Wij verwachten dat de erfafscheiding en achterom als collectief maatwerk wordt uitgewerkt, omdat elke achterzijde anders is. Wij willen hier als bewoners van de Theresialaan actief bij betrokken worden en meedenken over een veilige en praktische oplossing.

5. Overlast door jongeren

Onze zorg
Doordat het terrein opener wordt, verwachten wij een verhoogde kans op overlast, met name door leerlingen van het Maurick College. Dit betreft zowel hanggedrag als intensief fietsverkeer langs en door het gebied.

Omgang met onze eerdere inbreng
Wij zijn positief over het voorgestelde idee, vernomen op de informatiebijeenkomst 17 december 2025, om het terrein af te sluiten richting het Maurick College. Dit sluit aan bij onze zorgen en wensen.

Onze verwachting
Wij willen deze maatregel concreet en uitgewerkt terugzien in het plan, zodat duidelijk is hoe potentieel overlast structureel wordt voorkomen.

6. Overlast tijdens de bouw

Onze zorg

De bouwfase zal onvermijdelijk leiden tot overlast in de vorm van geluid, trillingen en bouwverkeer. Gezien de directe ligging van onze woningen aan het bouwterrein maken wij ons hier zorgen over.

Omgang met onze eerdere inbreng

Tot op heden hebben wij weinig concreet inzicht gekregen in hoe de bouw wordt georganiseerd en welke maatregelen worden genomen om overlast te beperken.

Onze verwachting

Wij verwachten een duidelijk bouw- en communicatieplan, waarin staat welke maatregelen worden genomen om overlast te minimaliseren, wat wij als bewoners kunnen verwachten en waar wij terechtkunnen bij klachten of vragen.

Tot slot

Samenvattend constateren wij dat het TAM-omgevingsplan grote gevolgen heeft voor onze directe woonomgeving. Wij vragen de gemeenteraad om onze zorgen serieus te wegen en het plan op genoemde punten nader uit te werken en waar nodig aan te passen. Wij benadrukken dat wij bereid zijn om constructief mee te denken en in overleg te blijven met de gemeente en de projectontwikkelaar, met als gezamenlijk doel een ontwikkeling die recht doet aan zowel nieuwe als bestaande bewoners.

Wij verzoeken u deze zienswijze te betrekken bij de verdere besluitvorming. Wij stellen het op prijs om betrokken te blijven bij de verdere uitwerking van het plan. Voor vragen over deze zienswijze of voor nadere toelichting en terugkoppeling kunt u contact opnemen met één van onderstaande contactpersonen namens de bewoners van de Theresialaan:

- [redacted]
- [redacted]

We zien graag een inhoudelijke reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Bewoners Theresialaan, Vught

[redacted]

Onderwerp schriftelijke mededeling college: EHBO cursus

Datum schriftelijke mededeling:	5 december 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder Den Otter

Mededeling

Op 6 februari 2025 heeft de wethouder de toezegging gedaan dat binnen de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) aandacht zou worden gevraagd voor EHBO cursussen voor kinderen van 12 tot 18 jaar.

Zoals in April 2025 aangegeven zou het Maurick College hier na de zomervakantie mee starten. Dit is een groot succes gebleken waardoor er nu nieuwe groepen starten die wij mede dankzij financiële bijdragen van het Maurick College, Hansaplast en de gemeente kunnen laten starten. Het Maurick College verwacht hiermee 90 jongeren een EHBO cursus te kunnen aanbieden. EHBO is en wordt inmiddels ook op een aantal buitenschoolse opvanglocaties aangeboden.

Onderwerp schriftelijke mededeling burgemeester:

Datum schriftelijke mededeling:	5 december 2025
Portefeuillehouder:	Burgemeester Chantal Nijkerken-de Haan

Mededeling

Geachte raadsleden,

Graag informeer ik u kort over het incident dat zich vandaag binnen de penitentiaire inrichting in Vught heeft voorgedaan. Het betrof een interne situatie binnen de instelling. Deze is inmiddels beëindigd. De twee betrokken medewerkers zijn veilig, de gijzelnemer onder controle. Er is op geen enkel moment sprake geweest van dreiging of risico voor onze omgeving of voor inwoners van Vught.

Omdat het incident volledig valt onder de verantwoordelijkheid van de Dienst Justitiële Inrichtingen, heeft de gemeente hierin geen rol en communiceren wij verder niet inhoudelijk over de gebeurtenissen. Voor nadere informatie of vragen verwijs ik u daarom naar woordvoering van DJI.

Namens het gemeentebestuur wil ik wel uitspreken dat ik opgelucht ben dat de situatie is afgerond en dat betrokkenen binnen de instelling veilig zijn.

Met vriendelijke groet
Chantal Nijkerken-de Haan

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	2 december 2025
Onderwerp	Uitvoeringsprogramma VTH 2026
Zaaknummer	Z25 - 297310
Documentnr.	UIT/25 - 724524

Inleiding

Jaarlijks stelt het college van burgemeester en wethouders een Uitvoeringsprogramma vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) vast en stuurt het ter kennisname aan u toe. In bijgevoegd Uitvoeringsprogramma VTH 2026 is opgenomen hoe we de beschikbare capaciteit binnen het VTH taakveld in 2026 verwachten in te zetten. Het Uitvoeringsprogramma VTH 2026 wordt toegezonden aan en getoetst door het Interbestuurlijk toezicht (IBT) van de provincie Noord-Brabant.

Voorgeschiedenis

Op 19 december 2023 heeft het college de Uitvoerings- en handhavingsstrategie Fysieke Leefomgeving 2024-2026 vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma VTH 2026 vervangt het huidige Uitvoeringsprogramma VTH 2025.

Inhoudelijk

Bij het cluster Vergunningen zien we het aantal voorbeoordelingen toenemen. Er wordt, conform de intentie van de Omgevingswet, meer gestuurd op het toetsen van de haalbaarheid van plannen 'aan de voorkant'. Bij het cluster Veiligheid is de totale werkvoorraad groter dan de beschikbare personele capaciteit. Hier worden dan ook keuzes gemaakt, mede op basis van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie Fysieke Leefomgeving 2024-2026, welke in 2026 zal worden herzien. Voor het overige zijn er geen grote veranderingen ten opzichte van 2025.

Vught

Besluit college van B en W

Het college heeft op 2 december 2025 besloten het Uitvoeringsprogramma VTH 2026 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Uitvoeringsprogramma VTH 2026
2. Werkprogramma ODBN 2026

Uitvoeringsprogramma VTH
Fysieke leefomgeving 2026

8 december 2025

Vught

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
1 Inleiding 3
2 Uitvoering op hoofdlijnen in 2026 4
2.1 Borgen financiële middelen (art. 13.10 Ob) 4
2.2 Formatie (art. 13.10 Ob) 4
2.3 Ow en Wkb voor het bouwen 6
2.4 Uitvoerings- en handhavingsstrategie Vergunningen, Toezicht en Handhaving 6
3 Cluster Vergunningen 7
3.1 Inleiding 7
3.2 Taken 7
3.3 Integraliteit 8
3.4 Ontwikkelingen 9
3.5 Prognose 2026 9
4 Cluster Veiligheid 11
4.1 Inleiding 11
4.2 Integraliteit 11
4.3 Toezicht 13
4.4 Handhaving 14
4.5 Nieuwe ontwikkelingen op het terrein van toezicht en handhaving 16
4.6 Conclusie 16
4.7 BOA's 16
5 Kwaliteitsborging (art. 18.20 Ow) 19
Bijlagen 20

Lijst met afkortingen

AOV	Adviseurs Openbare orde en Veiligheid
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOPA	Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit
CLO	Centric Leefomgeving
College	College van burgemeester en wethouders
CRKE	Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdiensten
IVP	Integraal Veiligheidsplan
Ob	Omgevingsbesluit
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
Ow	Omgevingswet
RO	Ruimtelijke Ordening
VRBN	Veiligheidsregio Brabant-Noord
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Wkb	Wet kwaliteitsborging

1 Inleiding

Het college heeft het huidige beleid VTH Fysieke Leefomgeving in 2022 vastgesteld. Dit beleidsdocument is op 19 december 2023 herzien en vastgesteld voor de bestuursperiode tot en met 2026. Voorts dient het college jaarlijks bekend te maken op welke wijze het komende jaar uitvoering zal worden gegeven aan het beleid (art. 13.8 lid 1 Ob). Tenslotte dient er jaarlijks verslag uitgebracht te worden aan het college over de wijze waarop in het voorgaande jaar uitvoering is gegeven aan het beleid en het programma (art. 13.11, lid 1 Ob). Dit wordt vastgelegd in het Jaarverslag.

In dit Uitvoeringsprogramma (art. 13.8 Ob) staan de activiteiten die uitgevoerd moeten worden om de beleidsdoelen te halen. Het gaat over alle activiteiten die in 2026 worden uitgevoerd op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving. Dit zijn taken die volgens de Ow aan de gemeente zijn opgedragen met betrekking tot de fysieke leefomgeving (bouwen, slopen, strijdig gebruik, uitvoeren van een werk en werkzaamheden (aanleggen), milieu, monumenten, brandveilig gebruik, maken van uitwegen en kappen van bomen).

Deze taken worden uitgevoerd vanuit het team Vergunningen en Veiligheid.
In dit Uitvoeringsprogramma is rekening gehouden met de beoordelingscriteria van de provincie, de vorig jaar ontvangen opmerkingen en de beoordelingscriteria voor 2026.

2 Uitvoering op hoofdlijnen in 2026

2.1 Borgen financiële middelen (art. 13.10 Ob)

Voor de uitvoering van de reguliere taken die in dit Uitvoeringsprogramma zijn opgenomen, zijn de financiële middelen geborgd. De bijdragen in de kosten zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Voor de beschikbare middelen en capaciteit/formatie wordt vooralsnog uitgegaan van de huidige aanwezige vaste formatie aangevuld met kosten voor externe inhuur. Een strenge prioritering bij toezicht en handhaving is nodig als gekeken wordt naar de capaciteit en de middelen ten opzichte van de taken. De benodigde en beschikbare financiële middelen voor de externe organisaties die uitvoering geven aan adviestaken, zoals de ODBN en VRBN zijn ook geborgd in de begroting. In de begroting voor 2026 is rekening gehouden met de formatie die nodig is voor de uitvoering van taken.

2.2 Formatie (art. 13.10 Ob)

Voor 2026 geldt dat 1fte staat voor 1.422 productieve uren. Binnen het cluster Vergunningen is voor de uitvoering van de taken voor 2026 9,22 fte beschikbaar.

Functie	Taken	Fte
Werkvoorbereider	Administratieve taken, eerste aanspreekpunt vragen, applicatiebeheer	1,5
Beleidsadviseur vergunningen	Afhandeling aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen, bezwaar en beroep, VTH-beleidsdocumenten, financiën, doorontwikkeling Centric Leefomgeving	2,56
Medewerker vergunningen	Afhandeling aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen	4,06
Frontoffice medewerker	Afhandeling meldingen en klantvragen	1
Functioneel beheerder (VTH)	Implementatie Ow en daarbij behorende applicatiebeheer (Centric Leefomgeving)	0,5
	Totaal	9,62

Toezicht en Handhaving wordt uitgevoerd vanuit het cluster Veiligheid. Binnen het cluster is voor de uitvoering van de TH taken een formatie van 5,88 fte beschikbaar.

Functie	Taken	Fte
Sr. Toezichthouder	Toezicht brandveiligheid, milieu, ruimte, bestemmingsplannen, Bouwen en wonen, Constructies, APV	1,89
Toezichthouder	Toezicht brandveiligheid, milieu, ruimte, bestemmingsplannen, Bouwen en wonen, APV	1
(Handhavings)juristen	Juridische werkzaamheden, bezwaar en beroep, VTH-beleidsdocumenten, financiën, doorontwikkeling Centric Leefomgeving Juridische werkzaamheden	2,89
	Totaal	5,88

De gemeente Vught beschikt over een totale capaciteit van 7,5 fte voor de BOA's. Uitgaande van 1.422 effectieve uren per fte komt dit neer op totale inzetbare capaciteit van 10.665 uur per jaar (inclusief administratieve taken). Hieronder is een prognose gegeven voor de inzet voor aankomend jaar, uitgesplitst naar taakgebied en bijbehorende uren.

Taken BOA's	Uren
Ondersteuning politie/hulpverlening	1960
Evenementen	1120
Blauwe zone	840
Buitengebied	1120
Wijkgericht werken	4760
Coördinerende en administratieve teamtaken (senior)	700

2.3 Ow en Wkb voor het bouwen

Inmiddels zijn beide wetten geïmplementeerd. Onze dienstverlening is aangepast zodat deze passend is bij de Ow zonder dat we op de stoel van ‘adviseur’ gaan zitten. De komende jaren staan in het teken van het ‘leren werken met’ en het opdoen van ervaring. Wat gaan de wijzigingen voor effect hebben op de aantallen aanvragen, de tijd die hiermee gemoeid is, het aantal handhavingszaken en wat is het effect daarvan op de (leges)inkomsten en onze processen.

Nu de termijn voor het merendeel van de aanvragen op 8 weken (en eenmaal uitstel met 6 weken) staat, ligt daar de grootste uitdaging. Zeker daar waar cluster Vergunningen een grote mate van afhankelijkheid heeft van externe en interne adviseurs zoals ODBN, VRBN en de specialistische afdelingen van de gemeenten inclusief de eventuele bijbehorende lange raadscycli. Ook het ‘vinden van de weg’ in het nog steeds vrij nieuwe systeem van bouwtechnische vergunningen en meldingen en de aparte vergunningen voor de ruimtelijk relevante activiteiten, in relatie tot de vindbaarheid van alle (nieuwe) regelgeving, zal komend jaar tijd blijven vragen.

2.4 Uitvoerings- en handhavingsstrategie Vergunningen, Toezicht en Handhaving

In het “Uitvoerings- en handhavingsstrategie, fysieke leefomgeving 2024-2026” is de visie van de gemeente Vught geformuleerd. In de visie gaan we voor een aantrekkelijke gemeente waar de inwoners en bezoekers zich welkom, thuis en veilig voelen en streven we naar een hoog dienstverleningsniveau. Er wordt niet alleen gekeken naar wat niet mag, maar juist ook naar wat mogelijk is. Dit kan worden bereikt door een integrale samenwerking tussen vergunningverlening, toezicht en handhaving, met de overige beleidsclusters binnen de organisatie én met onze inwoners en partners.

De prioriteiten in de taakuitvoering zijn bepaald in de Uitvoerings- en handhavingsstrategie Vergunningen, Toezicht en Handhaving 2024-2026. Op grond hiervan worden de zaken op basis van thema’s, locatie en risico getoetst, toezicht gehouden en gehandhaafd, volgens de vastgestelde niveaus.
In 2026 wordt een nieuw beleid vastgesteld voor de periode 2027 tot en met 2030.

3 Cluster Vergunningen

3.1 Inleiding

Het team behandelt aanvragen om vergunningen, meldingen en verzorgt informatieverstrekking en uitleg over wet- en regelgeving binnen dit vakgebied.
De gemeente Vught werkt volgens de ‘één loket –gedachte’: alle inkomende vragen over omgevingsvergunningen komen binnen bij de ondersteunende medewerker (frontoffice) van het cluster Vergunningen die deze vragen in eerste instantie zelf beantwoordt of ze uitzet bij de betreffende medewerkers vergunningen. Waar dit wenselijk is worden afspraken gepland op het gemeentekantoor of op de ontwikkellocatie.

Als blijkt dat een vraag (toch) niet bij het cluster Vergunningen hoort, wordt met de klant meegedacht bij wie of bij welk cluster de vraag wel op zijn plaats is.

3.2 Taken

Wettelijke beslistermijn
De wettelijke beslistermijn voor besluiten op aanvragen van omgevingsvergunningen is in de meeste gevallen 8 weken. De gemeente streeft ernaar om sneller vergunningen te verlenen. De binnengekomen aanvragen vanaf 2024 kennen geen fatale termijn meer. Echter, bij niet tijdig beslissen is er een mogelijkheid voor de initiatiefnemer om een beroep te doen op een dwangsom. Desondanks blijft een snelle maar zorgvuldige behandeling van de aanvraag het streven.

Bezwaar en beroep
De jurist binnen cluster Vergunningen behandelt de binnengekomen bezwaar, beroep, hoger beroep en voorlopige voorzieningen met betrekking tot besluitvorming binnen het omgevingsrecht.

Financiën
Het cluster Vergunningen levert samen met de financieel adviseur een grote bijdrage aan het opstellen van de legesverordening en -tabel. De legestabel wordt jaarlijks geactualiseerd aan de hand van de begroting, de verwachte aantallen en de politieke ontwikkelingen.

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed
Het secretariaat van de CRKE is sinds juli 2025 belegd binnen het cluster Vergunningen. Het secretariaat is verantwoordelijk voor het in behandeling nemen van aanvragen ter agendering, het verzorgen van de (concept)adviezen en participeren bij locatiebezoeken. Ook is het secretariaat het eerste aanspreekpunt voor vragen over de welstandsnota.

Accountmanager ODBN
De functie accountmanager ODBN is belegd binnen het team Vergunningen en Veiligheid. Op het moment is cluster Vergunningen verantwoordelijk voor de contacten en afstemmingen met de ODBN en de daarbij behorende gemeenten.

Interne afstemmingsoverleggen
Cluster Vergunningen is aanwezig bij interne afstemmingsoverleggen, waaronder het Omgevingsberaad en de Regiekamer. In paragraaf 3.3 Integraliteit wordt hier nader op ingegaan. Tevens is cluster Vergunningen onderdeel van de verschillende projectgroepen, waaronder het opstellen van het Omgevingsplan.

3.3 Integraliteit

De teammanager Vergunningen en Veiligheid is eindverantwoordelijk voor de inhoud. De senioren binnen ieder onderdeel zorgen voor de regie op de inhoud en dragen zorg voor het integraal betrekken van de juiste expertises.

Wij beoordelen aanvragen en verzoeken integraal en betrekken de juiste interne en externe adviseurs bij de afweging. Er zijn in 2023 werkafspraken gemaakt en onderling zijn de werkprocessen verder op elkaar afgestemd, bijvoorbeeld in de vorm van het Omgevingsberaad en de Intaketafel/Regiekamer.
De medewerkers van het cluster Vergunningen voeren de regie op de inhoud en dragen zorg voor het betrekken van de juiste expertise voor het beoordelen van aanvragen. Wekelijks vindt een Omgevingsberaad plaats waarin plannen integraal worden besproken door RO-medewerkers, medewerkers vergunningen en de handhavingsjuristen. Continu wordt de werkwijze van dit overleg verder geoptimaliseerd om het zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Overleg met andere deskundigen vindt op een zo efficiënt en pragmatisch mogelijke wijze plaats. Andere expertises kunnen bij het wekelijkse Omgevingsberaad aanschuiven zodat snel een afweging kan worden gemaakt.

Iedere drie weken vindt er een intern overleg (Intaketafel) plaats waarbij verschillende disciplines, waaronder RO, Stedenbouw en andere benodigde expertises aansluiten. Tijdens dit overleg worden majeure voorbeoordelingen (principeverzoeken) behandeld op voorstelbaarheid en komen aandachtspunten aan het licht. Nadat de voorstelbaarheid is beoordeeld wordt de haalbaarheid beoordeeld.

Voorbeoordelingen worden standaard door cluster Vergunningen ontvangen. Uit de eerste inhoudelijke beoordeling kan blijken dat een initiatief dermate groot dan wel complex is, dat het dossier dient te worden overgedragen naar RO voor de verdere beoordeling binnen dit team. De behandeling door RO vraagt een langere doorlooptijd. De meeste dossiers worden namelijk behandeld door de Regiekamer en door middel van een collegebesluit wordt de initiatiefnemer op de hoogte gebracht van het standpunt.

Om de processen en het integrale werken zo goed mogelijk te borgen, zijn voor vergunningverlening procesbeschrijvingen voorhanden. Deze zijn geactualiseerd, zodat

deze consistent gebruikt kunnen worden als checklist. Op die manier kunnen geen disciplines en stappen vergeten worden. Deze werkprocessen worden, geëvalueerd en – waar nodig – bijgesteld om de integraliteit, kwaliteit en snelheid van de dienstverlening te vergroten.

3.4 Ontwikkelingen

Per 1 juli 2025 is het secretariaat van de CRKE overgedragen van team Duurzame Leefomgeving naar cluster Vergunningen. Het secretariaat is verantwoordelijk voor het in behandeling nemen van aanvragen ter agendering, het verzorgen van de (concept)adviezen en participeren bij locatiebezoeken. Ook is het secretariaat het eerste aanspreekpunt voor vragen over de welstandsnota.

Voor 1 juli 2025 was het secretariaat van de CRKE belegd bij de beleidsadviseur Cultuurhistorie en Erfgoed. Deze taak is bij de beleidsadviseur komen te vervallen en is overgedragen aan cluster Vergunningen. Hierdoor zijn er meer besteedbare uren beschikbaar voor het aspect cultuurhistorie en erfgoed.

3.5 Prognose 2026

De taken van het cluster Vergunningen zijn grotendeels afhankelijk van het aantal ontvangen aanvragen en meldingen. Initiatieven van burgers en bedrijven en de ruimtelijke ambities van de gemeente spelen hierbij een rol. Bij de raming van het aantal producten is uitgegaan van gemiddelde resultaten van het afgelopen jaar, rekening houdend met specifieke ontwikkelingen. In onderstaande tabel is de prognose gespecificeerd.

Soort aanvraag	2025	2026
Omgevingsplanactiviteit bouwen	314	228
Technische bouwactiviteit	119	108
Activiteit strijdig gebruik (BOPA)	50	60
Activiteit aanleg	9	14
Activiteit monument	16	24
Activiteit kap	40	40
Uitweg	23	12
Voorbeoordeling	183	215
Melding brandveilig gebruik	39	39
Melding Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	-	40
Sloopvergunning	3	3
Opslag	1	1
Flora en Fauna	1	1
Reclame	1	1

Omgevingsplanactiviteit bouwen en technische bouwactiviteit
Met de komt van de Omgevingswet is er een splitsing gemaakt tussen het ruimtelijk bouwen en het technisch bouwen. Doordat er veel verschillende bouwwerken zonder omgevingsvergunning technische bouwactiviteit dan wel Wkb-melding kunnen worden

uitgevoerd, maakt dat er minder vergunningen technische bouwactiviteit worden verwacht.

Activiteit strijdig gebruik (BOPA)
Binnen de gemeente Vught is gekozen om veel projecten middels BOPA-procedures mogelijk te maken in plaats van het wijzigen van het (tijdelijk) omgevingsplan. Om deze reden worden er meer strijdige activiteiten verwacht.

Voorbeoordelingen
De gemeente Vught is een laagdrempelige en dienstverlenende gemeente. Met het in behandeling nemen van voorbeoordelingen worden projecten (groot en klein) in concept beoordeeld aan de regels van het (tijdelijk) omgevingsplan, welstand en eventuele afweging of medewerking voorstelbaar is. Ondanks dat het geen formele besluitvorming betreft, wordt de initiatiefnemer wel de juiste richting gegeven.
De voorbeoordelingen nemen ieder jaar toe. Dit komt doordat steeds meer gestuurd wordt op een voorbeoordeling om de haalbaarheid aan de voorkant te toetsen.

4 Cluster Veiligheid

4.1 Inleiding

Dit Uitvoeringsprogramma geeft de planning van de handhaving weer voor het jaar 2026. Aan de hand van de gestelde prioriteiten wordt aangegeven wat gepland is voor 2026 en hoe daaraan uitvoering zal worden gegeven. Begin 2026 wordt het Jaarverslag VTH 2025 opgesteld waarin is opgenomen wat de resultaten zijn van de uitgevoerde handhavingsacties in 2025.

Binnen het cluster Veiligheid denken we oplossingsgericht mee, geven we zo veel mogelijk duidelijkheid over de haalbaarheid van een initiatief/oplossing en wijzen we overtreders/verzoekers daarnaast op hun eigen verantwoordelijkheid. Het geven van duidelijkheid, wijzen op een eigen verantwoordelijkheid en het zoeken naar elkaars belangen en overeenkomsten, zullen in 2026 nog een grotere rol spelen om handhavingsverzoeken, waar mogelijk, zonder juridische procedure op te lossen. In 2025 hebben we namelijk gemerkt dat de inzet van wijk-GGD'ers, BOA's, wijkagenten en buurtbemiddeling effectief kunnen zijn om zonder juridische procedure tot een oplossing te komen. Hier zullen wij in 2026 dan ook weer nauw mee samenwerken.

Procesbeschrijvingen

Voor toezicht en handhaving zijn nog niet alle procesbeschrijvingen voorhanden. Hier zal in 2026 verder uitvoering aan worden gegeven. Bepaalde werkprocessen worden geïmplementeerd in het zaaksysteem Centric Leefomgeving. De procesbeschrijvingen die er wel zijn, zullen worden geactualiseerd.

4.2 Integraliteit

In de VTH-processen zijn veel verschillende aspecten en beleidsterreinen betrokken. Er moet een integrale afweging worden gemaakt om een gezonde en veilige fysieke leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit te kunnen garanderen en een juridisch houdbaar besluit te kunnen nemen.

Intern overleg

Handhavingsjuristen sluiten aan in het overleg met RO-medewerkers en medewerkers vergunningen (Omgevingsberaad). Hierin worden handhavingszaken besproken om oplossingen en de haalbaarheid daarvan te bespreken. Zo worden zaken gecoördineerd opgepakt. Dit is een prettige en integrale manier van werken, welke wij hebben doorgezet en ook in 2026 geven we de afstemming op deze manier vorm. Twee keer per maand wordt in overleg met de teammanager en de handhavingsjuristen de werkvoorraad van de handhavingsjuristen doorlopen. Een keer per week wordt overlegd met de handhavingsjuristen en de toezichthouders, om prioritering te bepalen en juridische vraagstukken te bespreken.

Ieder dossier wordt toegekend aan een toezichthouder en een jurist handhaving. Zo heeft de klant duidelijkheid wie het dossier in behandeling heeft en kan er bij vragen rechtstreeks contact worden opgenomen. Overleg met belanghebbenden vindt op een

zo efficiënt en pragmatisch mogelijke wijze plaats. Per situatie zal bekeken worden wat wenselijk en noodzakelijk is. Bij geconstateerde overtredingen zullen wij de juiste informatie verstrekken en, waar mogelijk, meedenken in oplossingen/mogelijkheden om de overtreding te beëindigen.

Externe partners
De politie, boa's, handhavingsjuristen en AOV'ers van de gemeente Vught werken intensief samen. De politie informeert en adviseert over diverse aangelegenheden, denk hierbij aan overlast, horeca en evenementen. Zij verstrekt hiertoe onder andere bestuurlijke rapportages en adviezen en deelt meldingen. De gemeente volgt waar nodig bestuursrechtelijk op. Dit doen wij aan de hand van ons (in 2026 te actualiseren) VTH-beleid Fysieke Leefomgeving. Met de informatie van de politie bekijken wij welke bestuursrechtelijke mogelijkheden passend zijn en stemmen dit waar nodig af met de politie. Dit werkt ook andersom. De gemeente ontvangt regelmatig meldingen waar andere instanties van op de hoogte dienen te worden gebracht. Denk hierbij aan meldingen die gaan over sluitingstijden van de horeca. De lokale driehoek heeft afspraken gemaakt over toezicht en handhaving van de sluitingstijden.

Daarnaast werken de boa's en wijkagenten actief samen voor een leefbare, veilige wijk en staan zij hiertoe in verbinding met onder andere de handhavingsjuristen en adviseur openbare orde en veiligheid. Periodiek vinden er diverse overleggen plaats tussen de gemeente, politie, wijkagenten, boa's en bijvoorbeeld GGD. In deze overleggen worden de algemene lijnen besproken. Dit gaat dan onder andere over toezicht, bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving. Ook wordt hier geëvalueerd over de voorgaande periode. Hierin bespreken we de verbeterpunten en delen we de ontwikkelingen. Ook vinden er structureel overleggen plaats tussen diverse instanties om signalen te bespreken en de eventuele aanpak hiervan.

Casusgericht vindt afstemming plaats met de betrokken partijen (denk hierbij aan politie, boa's, GGD, wooncorporaties en buurtbemiddeling). Deze afstemming vindt voornamelijk telefonisch of via de e-mail plaats tussen de behandeld ambtenaar en de betrokken partijen. Een voorbeeld hiervan is dat overeengekomen wordt door wie welke actie en op welk moment wordt uitgevoerd. Vanwege de nauwe samenwerking met deze instanties worden de AOV'ers op de hoogte gehouden van de lopende casussen. De AOV'ers hebben piketdiensten en zijn dus buiten kantoortijden bereikbaar.

Het IVP geeft richting aan de inzet van de politie op het gebied van openbare orde. Het IVP en VTH-beleid worden op elkaar afgestemd. In het VTH-beleid staat hoe vervolg wordt gegeven aan de inzet van politie. In de driehoeksoverleggen wordt regelmatig de uitvoering van het IVP besproken. Ook worden VTH-beleid gerelateerde vraagstukken besproken.

4.3 Toezicht

Prognose toezichtzaken

Hieronder is een prognose gegeven voor 2026 met betrekking tot Toezicht. Op dit moment beschikken we nog niet over de cijfers uit 2025. We hebben daarom gekeken naar de cijfers van voorgaande jaren. De omgevingsvergunningen bevatten onder andere de controle op afgegeven monumentenvergunningen en constructieve veiligheid. Toezicht op het Omgevingsplan wordt uitgeoefend op verschillende vlakken. Denk hierbij aan een controle naar aanleiding van een verzoek tot handhaving.

Toezicht	2025	2026
Omgevingsvergunning		
< 10.000	204	200
10.000 – 100.000	200	200
100.000 – 1.000.000	38	40
>1.000.000	9	10
Verzoeken tot handhaving	24	35
Meldingen derde(n)	83	100
Eigen waarnemingen	110	60
BAG-signaleringen	88	20
Brandveiligheid	10	10

Prioriteiten

Toezicht van (bouw)vergunningen heeft over het algemeen geen hoge prioriteit. Daar komt bij dat binnen de tendens van het verschuiven van de verantwoordelijkheid voor het bouwen van de overheid naar de bouwer, een meer terughoudende rol van de gemeente past.

Er dienen keuzes gemaakt te worden. Het afgelopen jaar hebben we te maken gehad met personele wisselingen, capaciteit tekort en een volle werkvoorraad.

Meldingen derde(n) (art. 18.1 sub a Ow)

De meldingen die binnenkomen van derde(n) worden ingestuurd vanuit de gemeentelijke website, dan wel via de BuitenBeter app. Deze zijn buiten kantoortijden beschikbaar. In de praktijk is gebleken dat de meldingsbereidheid van de burgers hoger is dan voorheen, mede gelet op het feit dat meldingen anoniem kunnen worden ingestuurd. Ook wordt de BuitenBeter app gepromoot door de gemeente Vught. De gemeente adviseert de burgers om meldingen te doen. Dit wordt gecommuniceerd via verschillende (social media) kanalen. De meldingen hebben voornamelijk betrekking op sluitingstijden van horeca, geluidsoverlast, burenoverlast en parkeeroverlast. Gelet op het aantal meldingen van de afgelopen jaren, de promotie van de app en de bereidheid van de burger om meldingen te doen, maakt dat de verwachting is dat er een stijging plaatsvindt voor het jaar 2026.

Het afhandelen van deze meldingen is belangrijk, maar vergt onderzoek en tijd. Hoewel de inhoud van de meldingen niet direct aanleiding geeft tot handhavend optreden zal wel beoordeeld moeten worden hoe de melding behandeld kan worden en moet gezorgd worden voor een terugkoppeling. Het is vanwege de prioritering echter voorstelbaar dat niet aan elke melding direct gevolg wordt gegeven.

Vanwege capaciteit is het denkbaar dat de zaken waarbij de toezichthouders zelf iets waarnemen en de BAG-signaleringen (behoudens de prioriteiten), niet direct in 2026 opgepakt zullen worden. Daarom is dit verwachte aantal lager dan vorig jaar.

4.4 Handhaving

Op basis van de verschillende wettelijke taken moet een groot aantal handhavingsactiviteiten worden uitgevoerd. Vanwege de grote diversiteit en omvang van de taken kunnen niet alle zaken (tegelijk) opgepakt worden. Over het algemeen is de totale werkvoorraad groter dan de voor handhaving beschikbare personele capaciteit. Een verantwoorde prioritering is dus onmisbaar.

De gemeente Vught heeft de overtuiging dat zij met een slimme inzet van middelen, een integrale benadering die ook organisatorisch zijn beslag heeft gekregen, haar handhavingstaak op een verantwoorde manier kan uitvoeren. De keuzes in prioritering bij handhaving zijn op basis van een risicoanalyse bepaald. Op deze manier wordt ernaar gestreefd om zo effectief en efficiënt mogelijk te handhaven. De prioritering is vastgesteld in het VTH-beleid fysieke leefomgeving dat van toepassing is vanaf 2024 en in 2026 zal worden geactualiseerd.

Prognose handhavingszaken
De gemeentelijke handhavingstaken zijn divers. Zoals eerder aangegeven is het niet mogelijk om alle zaken op te pakken. Hieronder wordt een prognose gegeven per onderwerp. Daarnaast wordt toegelicht hoe de diverse taken worden opgepakt.

Voorgaande jaren is een prognose gegeven voor andere categorieën. Dit jaar is het Uitvoeringsprogramma anders opgebouwd, zodat er nog een betere prognose gegeven kan worden. Mede omdat de aantallen in bepaalde zaken juist oplopen en andere aflopen. Voor de verwachting in 2026 is gekeken naar wat er tot nu toe binnen is gekomen in 2025 en wat we nog verwachten.
In 2025 liep een aantal complexere zaken, die al eerder opgestart waren. Deze zaken zullen in 2026 doorlopen en daarom ook opgenomen in het overzicht bij de aantallen.

Prognose	2025	2026
Handhavingszaken totaal	216	222
Verzoeken tot handhaving	35	35
Last onder dwangsom/last onder bestuursdwang/bouwstop	26	26
Bezwaar	14	15
Beroep	1	3
Hoger beroep	3	4
Voorlopige voorziening	3	4
Woo-verzoeken	5	6
Overig	129	129
Beleidsstukken	6	7

De handhavingszaken komen voort uit bijvoorbeeld verschillende meldingen van derde(n), casussen vanuit de AOV'ers, constateringen vanuit de toezichthouder en onze ketenpartners. Niet alle handhavingszaken leiden tot een beschikking maar worden ook afgedaan eerder in het proces.

Openbare orde en veiligheid
De zaken die betrekking hebben op de openbare orde en veiligheid hebben nog altijd hoge prioriteit bij de gemeente Vught. De casussen op het gebied van veiligheid zijn in 2024 ten opzichte van eerdere jaren enorm gestegen. Dit had onder andere te maken met een capaciteitsuitbreiding binnen de AOV'ers. Bovendien heeft veiligheid de hoogste prioriteit in ons beleid, waardoor deze casussen direct opgepakt worden. Echter, we zien tot zover in 2025 een daling. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er regelmatig overleggen plaatsvinden met de politie en met de woningbouwvereniging. Tijdens deze overleggen worden inwoners met verward en overlast gevend gedrag besproken. Bij het overleg met de politie neemt ook de Wijk-GGD'er deel. Doordat we vroegtijdig signalen oppakken proberen we te voorkomen dat casuïstiek uit de hand loopt en daarmee bestuurlijke maatregelen te voorkomen.

Bouwen
Handhaving op (omgeving)vergunningen heeft over het algemeen geen hoge prioriteit binnen de gemeente Vught, behoudens handhavingsverzoeken. Daar komt bij, zoals eerder gezegd, dat binnen de tendens van het verschuiven van de verantwoordelijkheid voor het bouwen van de overheid naar de bouwer (Wkb), een meer terughoudende rol van de gemeente past.

Toch dienen er keuzes gemaakt te worden in welke gevallen handhavend optreden wel vereist is. Denk hierbij aan constructieve veiligheid en brandveiligheid.

Beleid en juridische ondersteuning
Het afgelopen jaar is enorm veel tijd besteed aan beleid. Ook voor komend jaar wordt een aantal projecten verwacht. Aangezien de werkdruk rondom zaken met prioriteit nog altijd hoog is, is nog niet inzichtelijk of aan al deze stukken in 2026 een begin kan worden gemaakt.

Milieu en brandveiligheid
Een aantal taken (vanaf 2022 alle milieuzaken) is belegd bij de ODBN om deskundigheid en continuïteit in de uitvoering te kunnen garanderen. De klachtencentrale voor milieuklachten is buiten kantoortijden beschikbaar. Het toezicht op de brandveiligheid ligt bij de VRBN.

4.5 Nieuwe ontwikkelingen op het terrein van toezicht en handhaving

Inwoners worden steeds mondiger en melden daardoor steeds meer en zijn vaak ook minder bereid een overtreding op te heffen, dan wel te accepteren dat een overtreding niet kan worden gelegaliseerd.

Voorgaande jaren is een start gemaakt met de aanpak van permanente bewoning op vakantieparken. Inmiddels is bekend dat er een instructieregel komt in het Bkl vanuit het Rijk. Tot de landelijke instructieregel in werking is getreden volgt Vught de Rijkslijn van handhavingspauze voor bestaande gevallen met uitzondering van excessen dan wel ondermijning. Vught houdt vast aan het recreatieve karakter conform het coalitieakkoord en het provinciaal kader en bereidt momenteel een juridisch houdbare aanpak voor. In 2026 zal dit (voor zover de capaciteit en andere werkzaamheden dit toelaat) verder opgepakt worden.

4.6 Conclusie

Het aantal verwachte handhavingszaken en neventaken is significant meer dan de beschikbare fte uren. Dit is bij toezicht ook het geval. Daarnaast kunnen de toezichthouders niet alle zaken die zij in de praktijk zien rapporteren en behandelen vanwege de hoeveelheid werk. Verzoeken om handhaving zullen, gelet op de daarbij geldende wettelijke afhandelingstermijnen altijd worden opgepakt. Voor het overige zullen zaken worden opgepakt op basis van prioritering conform het VTH beleid. Het is gelet hierop ook denkbaar dat niet alles in 2026 behandeld kan worden. Naast het behandelen van de prioriteiten wordt gewerkt, waar ruimte is, aan de beleidsstukken en CLO.

4.7 BOA’s

Kernwaarden
De BOA’s zijn zichtbaar, aanspreekbaar, gastvrij en informerend aanwezig op straat voor inwoners en ondernemers. In Vught wordt wijkgericht gewerkt, waarbij iedere wijk zijn eigen wijk BOA heeft. Dit zorgt voor herkenbaarheid, laagdrempelig contact en maatwerk per wijk. Daarnaast verlichten de BOA’s de politie op leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken.

Integraliteit
De BOA's sluiten vanuit hun taakaccent aan bij verschillende integrale overleggen. Zij sluiten onder andere aan bij het Zorg en Veiligheid overleg, het Operationeel Jeugdoverleg, het Ambtelijk Overleg Centrummanagement en vooroverleggen van evenementen. Bij deze overleggen werken zij samen met zowel interne medewerkers als ketenpartners.

Ook behandelen de BOA's meldingen die vanuit interne medewerkers komen. Dit zijn meldingen op diverse gebieden zoals verkeer, groen, bouw of overlast. Er wordt per casus gekeken naar welke interne samenwerking nodig is en hierop wordt zo veel mogelijk maatwerk toegepast.

Taken
Binnen de uitvoering van de taken pakken BOA's alle excessen aan die binnen hun eigen bevoegdheden vallen. De zaken die buiten de bevoegdheden liggen worden doorgezet door naar de ketenpartners.

De werkzaamheden zijn in grote mate vooraf bekend en te plannen, wat de BOA's in staat stelt om de capaciteit effectief en doelgericht in te zetten.
Bij het opstellen van het rooster wordt nadrukkelijk rekening met seizoensgebonden projecten en evenementen, zoals de aanpak rond vuurwerk en de inzet bij de IJzeren Man.

Daarnaast zijn er specifieke taakaccenten. Denk hierbij aan zorg en veiligheid, ondermijning en jeugd. Hierdoor is er op de bovengenoemde thema's meer deskundigheid en duidelijke aanspreekpunten voor de in- en externe partners.

Wijkgericht werken
Tijdens wijkgericht werken worden de onderstaande thema's meegenomen:
Afval

- illegale stort / dumpingen;
- zwerfafval;
- verkeerd aanbieden van afval

APV

- hondenoverlast;
- stookoverlast;
- rook- en vuurverbod;
- overige APV feiten

Horeca:

- overlast gevende situaties bij de horeca;
- alcoholwet;
- leeftijdsgrenzen controles;
- jeugdoverlast;
- ondermijning

Parkeren:

- parkeerexcessen;
- parkeren blauwe zone

Verkeer:

- verkeer rondom scholen;
- inrijdverboden en geslotenverklaring;
- fietsen met de mobiele telefoon in de hand;
- fietsen zonder fietsverlichting;
- fietsen en lopen door roodverkeerslicht

Vuurwerkoverlast

Buitengebied:

- rook- en vuurverbod;
- toezicht op pachtgronden

Zorg en Veiligheid:

- personen met onbegrepen gedrag;
- wijkoverlast en burenoverlast

5 Kwaliteitsborging (art. 18.20 Ow)

Om te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen, worden de landelijke kwaliteitscriteria voor de uitvoering van de VTH-taken aangehouden. De criteria hebben zowel betrekking op de kwaliteit van de organisatie als de kwaliteit van de medewerkers. Er worden eisen gesteld aan deskundigheid (opleiding, werkervaring en aanvullende kennis) en continuïteit (frequentie, benodigde aantal medewerkers en borging).

Voor de gemeente betekent dit dat er een sluitende beleidscyclus moet zijn om de kwaliteit te borgen. In het “Uitvoerings- en handhavingsstrategie Fysieke Leefomgeving 2024-2026” is hiertoe de strategie, de probleemanalyse, de prioriteitstelling en de verantwoording opgenomen. Dit document zal in 2026 worden herzien. De kwaliteitscriteria 3.0 zijn met ingang van 1 januari 2025 in werking getreden. In het jaarverslag over 2025 zal een eerste verantwoording worden opgenomen ten aanzien van de verplichting hieraan te voldoen. De uitkomst daarvan wordt meegenomen in onze vervolgdocumenten en het te herziene beleid.

Bijlagen

1. Werkprogramma ODBN
2. Raadsinformatiebrief

ODBN werkprogramma gemeenten 2026

's-Hertogenbosch, november 2025

Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

1. Inleiding 4
1.1 Doel 6
1.2 Afbakening 6
1.3 Uitgangspunten 6
1.4 Voorbereiding, vaststelling, coördinatie uitvoering en monitoring 9
1.5 Financieel kader (in uren) 9
1.6 Algemene werkzaamheden 12
1.7 U&HS en kennisdeling 13
1.8 Budgetten 13
2. Vergunningverlening 14
2.1 Inleiding 16
2.2 Bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten (MBA's) 17
2.2.1 Omgevingswet 18
2.2.2 Transitie veehouderij 18
2.2.3 Afhandeling van meldingen, informatieplichten en vergunningen 20
2.2.4 Actualiseren van vergunningen 21
2.2.5 Intrekken van vergunningen 22
2.2.6 U&HS en focusthema's vergunningverlening 23
2.2.7 Overige werkzaamheden i.h.k.v. vergunningverlening 25
2.2.7.1 Veehouderij en volksgezondheid 25
2.2.7.2 Europese PRTR-verordening (E-PRTR) 25
2.2.8 Omgevingstafel 26
2.3 Meldingen basistaken bodem en mobiel breken 26
2.4 Meldingen sloop met asbest 27
2.5 Budgetten 27
3. Toezicht en handhaving 28
3.1 Inleiding 30
3.2 Doelstellingen en rapportage 31
3.3 Geprogrammeerd toezicht en handhaving 32
3.3.1 Bedrijvenlijst 32
3.3.2 Bedrijven met een vaste bezoekfrequentie 33
3.3.3 Focusthema's toezicht 33
3.3.4 Onbekende (illegale) activiteiten 38
3.3.5 Toezicht energie 40
3.4 Niet geprogrammeerd toezicht en handhaving 43
3.4.1 Controles milieu (losse opdrachten) 43
3.4.2 Beoordelen voorgeschreven onderzoeken 44
3.4.3 Repressieve bestuursrechtelijke handhaving 44
3.4.4 Verzoek om handhaving/advies gedoogbeschikkingen 44
3.4.5 Repressieve strafrechtelijke handhaving 44
3.4.6 Behandelen klachten- en incidentmeldingen 46
3.5 Toezicht basistaken bodem en mobiel breken 47
3.6 Toezicht sloop met asbest 48
3.7 Ketenaanpak en milieucriminaliteit (gefinancierd uit budget collectieve taken) 49
3.8 Budgetten 49
4. Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep) 50
4.1 Algemeen 52
4.2 Budgetten 52
5. Overige verzoektaken 53
5.1 Algemeen 53
5.2 Uitvoering 53
5.3 Specialistische taken (VTHA) 53
5.4 Budgetten 56
6. Regionale dienstverlening en overige diensverlening 57
Bijlagen 58
Bijlage 1: Overige verzoektaken per gemeente 60
Bijlage 2: Overzicht budgetten per gemeente 62
Bijlage 3: Beschrijving werkzaamheden overige verzoektaken 66
Bijlage 4: Beschrijving risicomodel milieutoezicht 70

1 Inleiding

1 Inleiding

1.1 Doel

Dit document het "ODBN werkprogramma gemeenten 2026" (hierna: werkprogramma) heeft als doel een zo goed mogelijk beeld te geven van de taken die voor 2026 aan de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) worden opgedragen. Met dit werkprogramma wordt, voor wat betreft de taken die bij de ODBN zijn belegd, invulling gegeven aan artikel 13.8 lid 1 van het Omgevingsbesluit.

1.2 Afbakening

Het werkprogramma geldt voor geheel 2026 en betreft de basis- en VTHA-verzoektaken en de overige verzoektaken. Voor de Collectieve taken, SSiB, Bodemloket en Klachtenregeling buiten kantoortijd zijn alleen de financiële gegevens opgenomen in bijlage 2.

1.3 Uitgangspunten

Iedere deelnemer is zelf verantwoordelijk voor het onderbrengen van het basistakenpakket bij de ODBN.

Bij het uitvoeren van dit werkprogramma houdt ODBN zich aan de Algemene leveringsvoorwaarden en uniforme werkafspraken, zoals gepubliceerd op de website van de ODBN.

De ODBN voldoet aan de kwaliteitscriteria zoals die gelden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving inzake het omgevingsrecht, voor zover betrekking hebbend op onze taakuitvoering.

Ten slotte houdt de ODBN zich aan de - in 2022 tot stand gekomen - uniforme gemeentelijke mandaatbesluiten. Daarin is aan de directeur mandaat verleend voor het nemen van alle besluiten die voortvloeien uit de opdracht die is verleend aan de omgevingsdienst, zoals (onder meer) vastgelegd in dit werkprogramma. Daarin is ook mandaat verleend voor de elektronische publicatie van besluiten in het gemeenteblad (op **www.overheid.nl)**. Als een gemeente ook wil publiceren in een lokaal weekblad, regelt zij dit zelf.

Wettelijk kader (Omgevingswet)

Voor de uitvoering van dit werkprogramma is uitgegaan van de Omgevingswet. In paragraaf 1.5 Financieel kader (in uren), wordt aangegeven in hoeverre bij de financiële uitgangspunten rekening is gehouden met de Omgevingswet.

Beleidskaders

Voor 2026 is uitgegaan van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie, ODBN 2025-2028 (hierna te noemen: U&HS). De U&HS beschrijft welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving door de ODBN en welke werkzaamheden met het oog op die doelen worden verricht. De bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst zijn verplicht een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie vast te stellen voor de taken zoals bedoeld in artikel 13.12 lid 1 van het Omgevingsbesluit, de zogenoemde 'basistaken'. Ook voor de verzoektaken mag deze strategie als leidend worden beschouwd.

Het bestuur en de deelnemers van de ODBN zijn zich er zeer van bewust dat niet alles (tegelijk) kan. In de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie, ODBN 2025-2028 is opgenomen dat de ODBN jaarlijks een analyse uitvoert voor het werkprogramma, de zogenoemde 'uitvoeringsanalyse'. De uitvoeringsanalyse dient om in kaart te brengen welke inhoudelijke onderwerpen – of focusthema's – het komende jaar om bijzondere aandacht vragen, zoals verwachte actualisatiesopgaves of specifieke branches en thema's waarvoor een aanpak wordt uitgewerkt die afwijkt van het reguliere toezicht. Daarmee is de uitvoeringsanalyse een belangrijk vehikel voor de stap van strategie en actuele ontwikkelingen naar concrete inhoudelijke keuzes in het werkprogramma.

Voor het Werkprogramma Gemeenten 2026 is deze uitvoeringsanalyse voor het eerst (volledig) uitgevoerd. Dat betekent dat aan de hand van de U&H-strategie (inclusief doelstellingen), actuele ontwikkelingen, data, en kennis en ervaring uit de uitvoeringspraktijk een inventarisatie is uitgevoerd van de onderwerpen die ons in 2026 gaan raken. Ook is teruggeblikt op het afgelopen jaar en de eerste maanden van het lopende jaar. Dit heeft geleid tot een aantal inhoudelijke focusthema's voor 2026, welke zijn afgestemd met een afvaardiging van het RSP. Via deze afvaardiging is ook het voltallige RSP in de gelegenheid gesteld om focusthema's aan te dragen voor 2026.

De term 'focusthema' behoeft enige duiding. Bij focusthema's gaat het om onderwerpen die vragen om bijzondere aandacht. Een belangrijk kenmerk is dat het onderdelen van het werkprogramma betreft waar we jaarlijks keuzes in kunnen maken, en waarmee we inspelen op actuele ontwikkelingen in onze leefomgeving. Met name de toezichttaak leent zich voor het benoemen van dergelijke aandachtsgebieden, met de branche- en thema-aanpak als meest sprekende voorbeelden. Vergunningverlening en de specialistische taken zijn sterk vraaggestuurd, waardoor er minder ruimte is om jaarlijks aandachtsgebieden te benoemen, maar ook daar kunnen onderwerpen spelen die bijzondere aandacht behoeven in het werkprogramma.

Vorig jaar spraken we in dit kader van 'prioriteiten' in het werkprogramma, maar na afstemming met de RSP-afvaardiging is besloten om 'focusthema's' aan te houden om verwarring te voorkomen met hetgeen in de uitvoerings- en handhavingsstrategie is opgenomen. In 2026 zijn de focusthema's voor vergunningverlening: de verplichte actualisatieopgave voor Circulair Materialenplan (CMP) en het actief intrekken van niet in gebruik zijnde ruimte vergunningen of onderdelen hiervan. Voor toezicht zijn de focusthema's: opslag van litium-ion batterijen, indirecte lozingen i.v.m. de KRW (Kaderrichtlijn Water), ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) en nacontrole asbest.

De focusthema's voor 2026 worden per hoofdstuk in een aparte paragraaf beschreven. Voor elk van de focusthema's is aangegeven welk probleem wordt gesignaleerd, aan welke doelstelling(en) dit probleem raakt en welke aanpak de ODBN daarbij voor ogen heeft voor 2026. Let wel: Het gaat om onderwerpen die vragen om nadere concretisering. De exacte inzet wordt in een later stadium vastgesteld. Dit is inherent aan een integrale, meer projectmatige aanpak en aan het tijdspad waarbinnen de focusthema's worden geformuleerd.

In de dagelijkse werkzaamheden van de ODBN wordt ook gewerkt aan de doelstellingen uit de verschillende expertisegebieden van de U&HS. Deze worden in de diverse paragrafen toegelicht.

1.4 Voorbereiding, vaststelling, coördinatie uitvoering en monitoring

Het werkprogramma is door de ODBN opgesteld. Half maart 2025 zijn aan alle gemeenten de concept budgeturen van dit werkprogramma toegestuurd zodat gemeenten hierop konden anticiperen in hun begroting. De definitieve budgeturen (bijlage 2) zijn in samenwerking met de betreffende gemeenten bepaald. Het werkprogramma wordt door alle gemeenten individueel vastgesteld.

In het deelnemersportaal worden de voortgangsrapportages weergegeven en deelnemerspecifieke documenten zoals gespreksverslagen gedeeld. De ODBN bewaakt de budgetten en signaleert eventuele budgetoverschrijdingen. De deelnemers hebben zelf ook een verantwoordelijkheid om actief te monitoren en tijdig signalen te agenderen bij ODBN. Bijvoorbeeld als er grootschalige projecten aanstaande zijn.

1.5 Financieel kader (in uren)

Dit werkprogramma is opgesplitst in de volgende hoofdstukken:

- Vergunningverlening (basis- en VTHA-verzoektaken);
- Toezicht en handhaving (basis- en VTHA-verzoektaken);
- Juridische ondersteuning (basis- en VTHA-verzoektaken);
- Overige verzoektaken.

De onderstaande financiële uitgangspunten worden gehanteerd voor het berekenen van de budgeturen. Afrekening vindt plaats op basis van **daadwerkelijk gerealiseerde uren** waardoor de percentages bij algemene werkzaamheden en intake en verzending kunnen afwijken.

1 **Algemene werkzaamheden ten behoeve van het werkprogramma:** Per gemeente 65 uur + 2,29% van het totaal aantal uren van het werkprogramma van de betreffende gemeente (excl. uren voor Intake en verzending en U&HS en kennisdeling).
2 **Intake en verzending:** 14,05% van het totaal aantal uren van het werkprogramma van de betreffende gemeente (excl. uren Algemene werkzaamheden en U&HS en kennisdeling).
3 **U&HS en kennisdeling:** Samengesteld budget uit de voormalige ROK7% uren (voorheen Geprogrammeerd toezicht), uren voor externe overleggen en kennisopbouw/-ontwikkeling (voorheen Overig deel verzoektaken) en aanvullende uren voor dit nieuwe onderdeel.
4 **Vergunningverlening bij bedrijfsgebonden MBA's:** Basis gemiddelde uurbesteding 2022, 2023 en 2024 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven).
5 **Basistaak bodem en mobiel breken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2022, 2023 en 2024 wordt verhoogd naar het niveau van WP2025 vanwege de nieuwe (en groeiende) bodemtaken onder de Omgevingswet. Via het risicomodel wordt een passende invulling gegeven aan de bodemtaken. Deze ontwikkeling is meegenomen voor de inschatting van uren voor 2026.
6 **Asbesttaken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2022, 2023 en 2024 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven.
7 **Geprogrammeerd toezicht:**
Omdat de transitie van het inrichtingenbestand naar een MBA-bestand in volle gang is, zijn voor 2026 dezelfde budgeturen voor geprogrammeerd toezicht aangehouden als in 2025. De basisuren zijn aangevuld met uren voor:
   - ➜ de uitvoering van het toezicht bij bedrijven die sinds 2024 onder de Omgevingswet van bevoegd gezag gewisseld zijn (van provincie naar gemeente);
   - ➜ de ex-VVGB-bedrijven: in 2026 is het budget gelijk aan het in 2025 gereserveerde budget voor geprogrammeerd toezicht en handhaving;
   - ➜ het Energiebod;
   - ➜ (administratief) toezicht op de verplichtingen rond de nieuwe basistaak werkgebonden personenmobiliteit.
8 **Niet geprogrammeerd toezicht:** Basis gemiddelde uurbesteding 2022, 2023 en 2024 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven. Aanvullend zijn uren opgenomen voor uitbreiding van de capaciteit voor strafrechtelijke handhaving.

9 **Juridische ondersteuning basistaken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2022, 2023 en 2024 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven.
10 **Overige verzoektaken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2022, 2023 en 2024 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven.

Daarnaast zijn eventuele projectkosten (werkzaamheden door derden zoals monsternames of emissiemetingen) niet in de berekende budgeturen opgenomen. Projectkosten komen niet ten laste van de budgeturen maar worden aanvullend in rekening gebracht.

1.6 Algemene werkzaamheden

Ten behoeve van het werkprogramma worden verschillende algemene werkzaamheden uitgevoerd. Hierbij moet gedacht worden aan:

- Het opstellen van het (concept-)werkprogramma (inclusief evaluatie voorgaande werkprogramma, uitvoeringsanalyse en opstellen focusthema's);
- Monitoring op de juiste uitvoering van het werkprogramma;
- Verantwoording over het werkprogramma;
- Advisering van (account)managers m.b.t. de accounts;
- Het opstellen van en bijdragen leveren aan sturingsinformatie (uitvoeren van analyses en ontwikkeling van dashboards) m.b.t. het werkprogramma;
- Bijdragen leveren in gehele P&C cyclus (kadernota, begroting, burap's en jaarverslag) t.b.v. ontwikkeling en uitvoering werkprogramma;
- Deelname aan accountoverleggen;
- Ontwikkeling en monitoring van kengetallen, vernieuwing van het werkprogramma en ontwikkeling rapportages.

1.7 U&HS en kennisdeling

Dit onderdeel is nieuw in het werkprogramma 2026. Enerzijds vallen hier taken onder die al jaren vanuit het voormalige ROK7% budget worden uitgevoerd. Door verplaatsing van dit budget (voorheen gekoppeld aan geprogrammeerd toezicht) beperkt de inzet hiervan zich niet meer tot toezicht, maar kan het breder worden ingezet voor bijvoorbeeld vergunningverlening, bodem of asbest. Anderzijds zullen er ook nieuwe taken voor dit onderdeel worden uitgevoerd. Hieronder worden alle voorkomende taken beschreven:

- Opstellen aanpak, monitoring van de uitvoering en evaluatie van de focusthema's binnen het werkprogramma (incl. de selectie van te controleren bedrijven/ locaties);
- Deelname aan regionale of landelijke overlegstructuren, informatie- of netwerkbijeenkomsten m.b.t. de inhoudelijke taken binnen het werkprogramma;
- Kennisdeling richting gemeenten en andere organisaties;
- Ontwikkeling expertiserollen (bijvoorbeeld water en bodem) bij ODNL.

1.8 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor de algemene werkzaamheden opgenomen.

2 Vergunningverlening

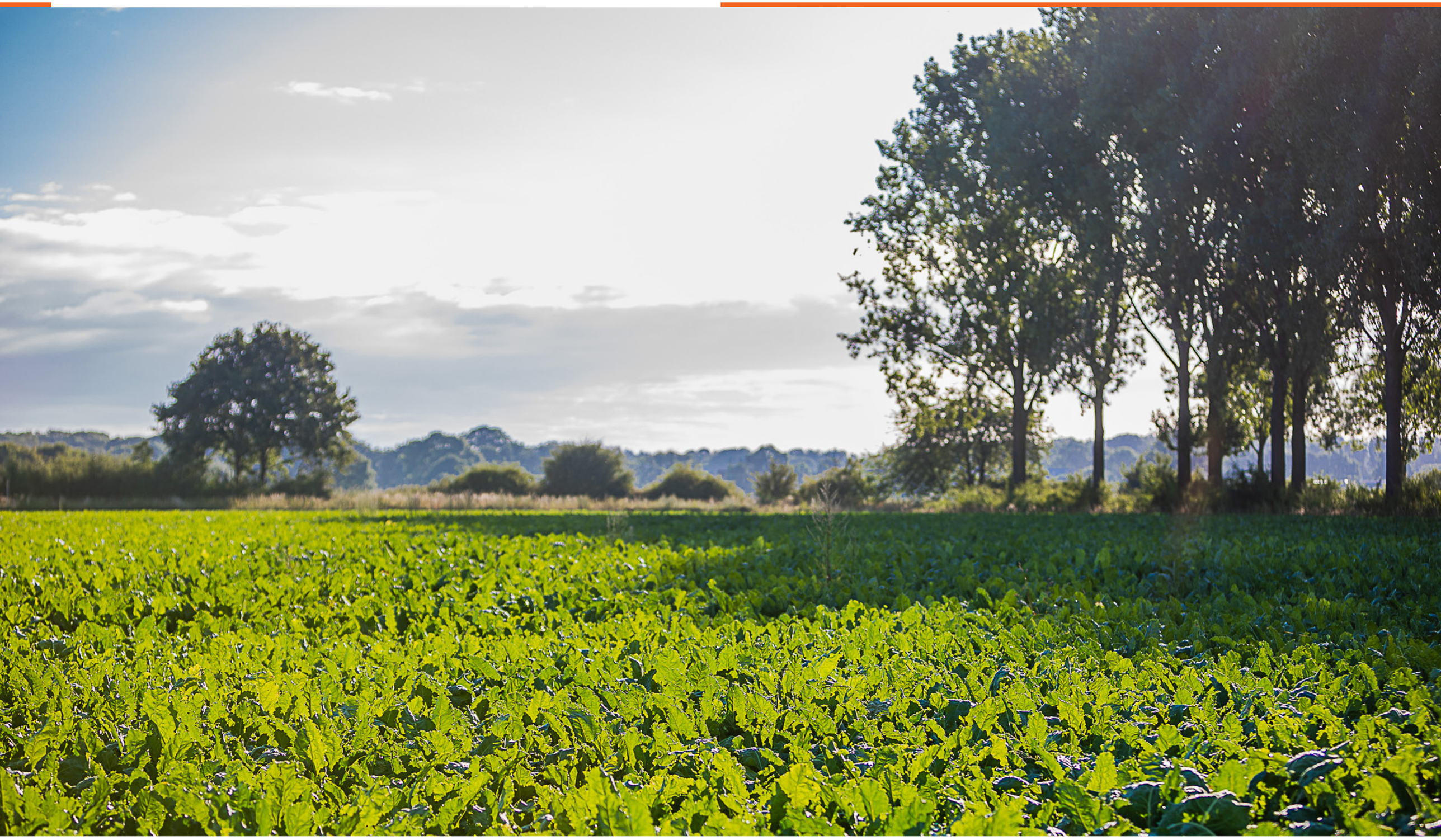

2 Vergunningverlening

2.1 Inleiding

De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest met grote invloed op vergunningverlening. Ook voor 2026 lijkt dit nog steeds het geval.

De nieuwe energiedragers (EOS) zoals lithium-ion batterijen en de opslag van waterstof zijn nog niet goed vastgelegd in de wet. Op dit moment kunnen we hier alleen via de zorgplicht op sturen. Mogelijk wordt dit in 2026 aangepast en ontstaat er een meldplicht voor.

Op 1 juli 2026 komt er een wijziging aan van de Europese richtlijn industriële emissies en veehouderijen (RIE). Deze wijziging verplicht het Bevoegd gezag om scherp te vergunnen. Daarnaast constateren we dat voor vergunningverlening ZZS een steeds groter en belangrijker onderwerp wordt (zoals dat ook landelijk geldt).

De ontwikkelingen binnen de veehouderij zijn van grote invloed op het aantal vergunningaanvragen en meldingen maar zeker ook de afhandeling hiervan (zie paragraaf 2.2.2). Er zijn veel opgeschorte vergunningaanvragen die mogelijk ook in 2026 nog niet afgehandeld kunnen worden.

Verder wordt opgemerkt dat rond de inwerkingtreding van de Omgevingswet een piek in het (agrarische) werk is ontstaan. Het gaat dan met name om initiatieven die nog op het laatste moment zijn ingediend onder het oude wettelijke regime. De afhandeling hiervan kende een doorloop naar 2025. Sommigen zullen ook in 2026 nog doorlopen als het onderdeel natuur niet vergunbaar is.

In het RSP van april 2025 is afgestemd dat de ODBN als standpunt zal innemen dat aan een OBM m.e.r., waaraan voor 1-1-2024 nog geen uitvoering werd gegeven, of die pas is verleend na 1-1-2024, gekwalificeerd kan worden als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Het blijft afwachten of de gekozen lijn uiteindelijk in rechte stand zal houden.

2.2 Bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten (MBA's)

De werkzaamheden voor vergunningverlening voor bedrijfsgebonden MBA's omvatten:

- Behandelen aanvragen van een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit;
- Behandelen van aanvragen voor een vergunning omgevingsplan activiteit (OPA)
- Behandelen milieuneutrale wijziging omgevingsvergunning;
- Beoordelen omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) (aanvragen vóór 1 januari 2024);
- Actualiseren voorschriften omgevingsvergunning;
- Intrekken omgevingsvergunning (zie focusthema vergunningverlening);
- Overige adviezen m.b.t. omgevingsvergunningen (b.v. beoordelen aanmeldnotitie, beoordelen MER voorafgaande aan vergunningprocedure, toetsen rapportage E-PRTR);
- Beoordelen meldingen milieubelastende activiteiten;
- Beoordelen informatieplicht (gegevens en bescheiden) milieubelastende activiteiten;
- Opstellen maatwerkvoorschriften/ beoordelen gelijkwaardigheid.

Het betreft het behandelen van een aanvraag, melding of informatieplicht inclusief het beoordelen van onderzoeken die hieruit voortkomen. Daarnaast nog eventuele juridische inzet inclusief zienswijze maar exclusief bezwaar- en beroepsprocedures. Bezwaar- en beroepsprocedures zijn opgenomen in hoofdstuk 4 Juridische ondersteuning.

2.2.1 Omgevingswet

Binnen vergunningverlening – zowel agrarisch als industrieel – wordt benadrukt dat we nog altijd ervaring opdoen met de Omgevingswet. Ook het feit dat we nog steeds Wabo-aanvragen hebben lopen, speelt hierbij een rol. Hierdoor zijn nog veel vergunningverleners met oude wetgeving bezig. Landelijk bevinden we ons in een ontwikkelfase. Zo zijn we afhankelijk van de opbouw van jurisprudentie en komen er nog de nodige aanpassingen op de wet, waarmee de wetgever beoogd geconstateerde onvolkomenheden weg te nemen.

Voor meldingen geldt dat het melden per milieubelastende activiteit tot meer procedures leidt. Daar komen de verschillende informatieplichten nog bij. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om meerdere procedures te bundelen en tegelijk af te handelen. De schriftelijke afhandeling van deze procedures wordt ook gebundeld. Dit werkt klantvriendelijker richting ondernemers. Maar over het geheel genomen leidt de nieuwe systematiek tot een hogere workload. Efficiëntere afhandeling en doorontwikkeling van de werkwijzen hebben in 2025 de aandacht gehad, maar hebben nog niet geleid tot een lagere workload. Daarom wordt ook in 2026 verder gezocht naar mogelijkheden binnen automatisering/robotisering om onze processen efficiënter in te richten.

2.2.2 Transitie veehouderij

Binnen de veehouderij zijn al jaren vele ontwikkelingen die van invloed zijn op het aantal vergunningaanvragen en meldingen en daarnaast heel bepalend zijn voor de wijze waarop het werk uitgevoerd moet worden. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- **Omgevingsverordening (OV)**
  Provinciale Staten van Noord-Brabant heeft een motie aangenomen waarbij de stallendeadline voor melkveehouders en kalverhouders wordt uitgesteld van 1 januari 2026 naar 1 juli 2026. De ‘uitzingregeling’ tot 1 januari 2028 is ook nog van toepassing.
- **Beëindiging veehouderij met als gevolg wijziging van activiteiten**
  De bestaande beëindigingsregelingen in verband met de stikstofproblematiek (LBV en LBV-plus) zijn gesloten. Echter door de problematiek rondom stikstof kunnen de meeste vergunningen nog niet worden ingetrokken. De tweede tranche van de Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen (MGA2) is in voorbereiding.
- **OW-codering stalsystemen**
  De onzekerheid over de houdbaarheid van OW-codes en emissiefactoren houdt aan. De minister wil een nieuw robuust beoordelingssysteem ontwikkelen dat innovatie mogelijk maakt en betrouwbare emissie-indicatoren biedt.
- **Innovatie en borging van emissiearme stalsystemen**
  Melkvee: Op 30 juni 2023 gaf de minister (LNV) aan dat emissiearme vloeren voor melkveestallen van vóór 2021 in de praktijk onvoldoende ammoniakreductie bieden. Daarom worden de emissiefactoren herzien. Een wijziging van bijlage V van de Omgevingsregeling ligt ter consultatie tot 10 september 2025. Na inwerkingtreding mogen deze vloeren niet meer worden toegepast bij nieuwbouw of verbouw, wat gevolgen heeft voor vergunningaanvragen in het kader van de stallendeadline.
  Pluimvee: De staatssecretaris van IenW is voornemens om de emissiefactor voor nieuw te bouwen volièrestallen tijdelijk met een factor 3 te verhogen. Dit betekent dat pluimveehouders bij nieuwbouw moeten kiezen voor effectievere staltechnieken om aan de ammoniaknormen te voldoen.
- **Beter Leven 1 Ster (BLK1*)**
  Vanaf eind 2023 verkopen supermarkten alleen nog maar kippenvlees dat minimaal één ster van het Beter Leven keurmerk (BLK1*) van de Dierenbescherming draagt. Er is onvoldoende zekerheid om voor een individuele veehouder uitspraken te doen dat overstappen naar BLK1* niet leidt tot een depositiestijging met negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Hierdoor is het nagenoeg onmogelijk om een natuurvergunning te krijgen voor de aanpassingen van de stal.
- **Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)/ Omgevingsplan**
  Vanaf 1 januari 2024 zijn geurnormen onderdeel van het omgevingsplan. De 50%-regeling verdwijnt en normen worden aangescherpt. Politieke besluitvorming over verdere stappen is nog onzeker.

Het zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen grote impact hebben op de agrarische vergunningverlening en dat de inzichten en werkwijzen blijven veranderen. Onzekerheid over de werking van stalsystemen leidt tot uitstelgedrag bij ondernemers. De aanvragen die wel worden ingediend, kunnen dan vaak niet worden afgehandeld door de onduidelijkheden over emissiearme stalsystemen.

Op dit moment is het beeld dat deze vergunningaanvragen wellicht afgehandeld kunnen worden in 2026. Daarnaast zijn vooral in 2024 veel initiatieven van rundveehouders ontvangen en worden er nog meer verwacht. De deadline voor kalver- en melkveehouders is uitgesteld naar 1 juli 2026. Alhoewel al veel rundveehouders een aanvraag hebben ingediend, worden toch nog meerdere aanvragen voor 1 juli 2026 verwacht.

2.2.3 Afhandeling van meldingen, informatieplichten en vergunningen

Voor aanmeldnotities m.e.r. wordt de systematiek gehanteerd die is opgesteld naar aanleiding van de maatregelen en aanbevelingen vanuit de Taskforce VTH en transitie veehouderij. Voor de afhandeling van meldingen en informatieplichten (gegevens en bescheiden) die betrekking hebben op veehouderijen is een checklist ontwikkeld. Via de checklist wordt bepaald of inhoudelijke toetsing nodig is. Zo niet, dan wordt de melding en/of informatieplicht direct afgewerkt.

Voor de overige bedrijven is een risicogerichte afhandeling van toepassing. Industriële meldingen/ informatieplichten worden in principe enkel getoetst op de indieningsvereisten en of de melding gegrond is ingediend. Bij bedrijven waar klachten spelen of die bestuurlijk gevoelig zijn, worden de meldingen ook inhoudelijk beoordeeld. Een voorbeeld hiervan zijn informatieplichten van tennisverenigingen met padelbanen. Daarnaast wordt nog maar één keer verzocht om aanvullende stukken. Bij uitblijven hiervan wordt de procedure stopgezet.

Het aspect geluid is losgekoppeld van de melding en wordt voortaan risicogericht benaderd. Geluid is sinds de Omgevingswet geregeld in het omgevingsplan. Als aanvullende gegevens nodig zijn voor geluid of verdere beoordeling nodig is, wordt hiervoor een losse procedure gevolgd (informatieplicht).

Vergunningen en OBM's worden afgehandeld volgens de wettelijke kaders en de werkwijze die de afgelopen jaren zijn gehanteerd. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het instrument OBM verdwenen. Voor OBM's ingediend voor in de inwerkingtreding van de Omgevingswet geldt dat deze worden afgehandeld volgens het geldende recht op moment van indienen.

2.2.4 Actualiseren van vergunningen

Geprogrammeerd actualiseren

Het is van belang dat vergunningen zoveel mogelijk actueel zijn. Dit werd onder meer benadrukt in het Rapport 'Met recht balanceren' van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (Rli). In het rapport stelt de Rli dat van die actualiseringsplicht in de praktijk onvoldoende terecht komt. De Rli beveelt aan om actief en serieus invulling te geven aan de actualiseringsplicht van vergunningen en algemene regels. Ook uit de visitatie in 2022 blijkt dat ODBN te weinig aandacht geeft aan het geprogrammeerd actualiseren, naast de actualisaties op onderstaande gebieden. In 2025 is er vanuit het programma collectieve taken opdracht gegeven om dit te verbeteren. In 2026 zullen we in een pilotvorm uitvoering geven aan meer geprogrammeerd actualiseren. In de jaren die daarop volgen

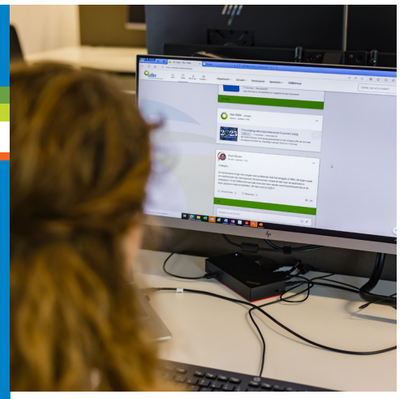

hopen we dat dit nog makkelijker kan door de investering op onze digitale datahuishouding, de verbeterde registratie van MBA's en het inzetten van AI.

Actualiseren op basis van BBT-conclusies of een (andere) wijziging van wet- en regelgeving

Deze actualisatie is noodzakelijk en hieraan zijn vaak wettelijke termijnen verbonden. Dit betreft over het algemeen meerdere vergunningen. De ODBN is aangesloten bij het Landelijk Netwerk BREF's. Wijzigingen met betrekking tot BBT-conclusies actief bijgehouden. Als er sprake is van een wijziging in BBT-conclusies, dan moet de vergunning vaak binnen 4 jaar geactualiseerd worden.

Signalen vanuit toezicht

Handhaving wordt bemoeilijkt door het feit dat een vergunning niet meer actueel is. Op basis van risicoprioritering zal worden beoordeeld in hoeverre direct een actualisatie nodig is, dan wel dat het in een vergunningprocedure op termijn kan worden meegenomen. Daarbij wordt intensief samengewerkt tussen toezicht en vergunningverlening doordat de toezichthouder tijdens de controle al nagaat of er wel aan de nieuwe, nog op te leggen, voorschriften kan worden voldaan.

Tijdens een vergunningaanvraag

Met het behandelen van een vergunningaanvraag wordt geconstateerd dat de vergunning niet meer op alle onderdelen actueel is. Het actualiseren gebeurt in de procedure van het afhandelen van de aanvraag.

2.2.5 Intrekken van vergunningen

Vergunningen (incl. OBM's) van bedrijven die gestopt zijn met hun activiteiten worden waar mogelijk actief ingetrokken. Niet alle deelnemers van de ODBN hebben hierover beleid vastgesteld. Als ODBN hebben we daarom kaders ontwikkeld waarin wordt beschreven hoe de ODBN, bij ontbreken van gemeentelijk beleid, met de bevoegdheid tot het intrekken van een vergunning bij niet-gebruik omgaat. Hoewel het juridisch dus mogelijk is om na één jaar een procedure tot intrekken te starten, hanteert de ODBN in de praktijk als uitgangspunt een periode van drie jaar.

Ambtshalve intrekking van een vergunning gebeurt op basis van de volgende aanleidingen:

1. Door toezicht wordt geconstateerd dat er geen gebruik meer wordt gemaakt van een (deel van de) vergunning.
2. Tijdens het behandelen van een vergunningaanvraag of melding wordt geconstateerd dat er geen gebruik meer gemaakt wordt van een (deel van de) vergunning.

Bij het intrekken van een vergunning moeten verschillende belangen afgewogen worden, zoals het milieubelang maar ook het financiële (bedrijfs)belang. Voordat daadwerkelijk tot intrekken wordt overgegaan, vindt altijd afstemming met de betreffende gemeente plaats (met uitzondering van intrekkingen op verzoek van de vergunninghouder).

2.2.6 U&HS en focusthema's vergunningverlening

De doelstellingen van diverse expertisegebieden uit de U&HS zorgen voor efficiëntere en effectievere taakuitvoering. Een aantal thema's, zoals Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), oppervlaktewater in het kader van indirecte lozingen, scherp vergunnen op het gebied van luchtkwaliteit, geluid en het thema circulaire economie komen terug in onze taakuitvoering. Specifieke aandacht zal in 2026 worden verleend aan de onderwerpen zoals gekozen in de focusthema's door het RSP. Dit is het geprogrammeerd actualiseren op het thema afval/Circulair Materialenplan (CMP) en het actief intrekken van niet in gebruik zijnde ruimte in de vergunningen. De focusthema's worden hierna nader toegelicht.

Focusthema 1: Afval/CMP

Opgave: Eind 2025 treedt het CMP (naar verwachting) in werking. Wanneer het CMP in werking treedt, moeten bevoegde gezagen er rekening mee houden bij besluiten en afgegeven vergunningen indien van toepassing daarop actualiseren. Voor deze actualisatieplicht geldt een termijn van 1 jaar.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: Zowel Afval als circulaire economie (CE) zijn als 'expertisegebieden' opgenomen in de U&H-strategie. De ODBN streeft samen met haar deelnemers naar het vergroten van het aandeel van de CE en het tegengaan van ongecontroleerde en milieuschadelijke afvalstromen en ongewenst gebruik. Daarbij zijn aandacht voor het verwerkingsbeleid en CE als beoordelingscriterium bij vergunningverlening beiden opgenomen als subdoelen.

Aanpak: In 2026 worden de bestaande vergunningen doorgelicht en wanneer noodzakelijk geactualiseerd zodat deze voldoen aan het CMP.

Focusthema 2: Actief intrekken niet in gebruik zijnde ruimte vergunning
Opgave: het komt regelmatig voor dat niet (volledig) gebruik wordt gemaakt van de rechten die onderdeel uitmaken van een vergunning. Niet-gebruik van vergunningen is om meerdere redenen ongewenst. Zo kunnen vergunde rechten die onbenut zijn, de ontwikkelingsruimte voor anderen beperken en zelfs onmogelijk maken. Dit speelt in het bijzonder in relatie tot complexe uitdagingen zoals de stikstofproblematiek.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: Onder het expertisegebied 'Natura 2000-gebieden' is het actief intrekken van vergunningen om niet in gebruik zijnde ruimte te voorkomen expliciet opgenomen als doelstelling.

Aanpak: De ODBN ontwikkeld een werkwijze voor het intrekken van in aanmerking komende vergunningen. In 2026 wordt hier prioriteit aan gegeven, binnen de beleidskaders van de deelnemers.

2.2.7 Overige werkzaamheden i.h.k.v. vergunningverlening

2.2.7.1 Veehouderij en volksgezondheid

Voor vergunningaanvragen die betrekking hebben op de MBA Veehouderij wordt in een aantal gevallen een advies opgevraagd bij de GGD. Het wel of niet opvragen van een advies is afhankelijk van het risico voor de omgeving van het aangevraagde initiatief. Het GGD-advies wordt meegenomen in de beoordeling van de aanvraag.

Verder worden aanvragen getoetst aan het in Brabant ontwikkelde Endotoxinetoetsingskader. Dit toetsingskader is opgesteld door het Ondersteuningsteam veehouderij en volksgezondheid.

2.2.7.2 Europese PRTR-verordening (E-PRTR)

Voor bepaalde bedrijven, met activiteiten die nadelig zijn voor het milieu, geldt een verplichte jaarlijkse milieujaarrapportage via het elektronisch milieujaarverslag (e-MJV). Hierin rapporteren de industriële bedrijven over hun afval, energie- en waterverbruik en emissies naar lucht, water en bodem. Via de landbouwmodule van het e-MJV rapporteren de agrarische bedrijven de emissies van ammoniak, fijnstof, methaan en lachgas. Deze bedrijven zijn verplicht een Meet- en Registratiesysteem (MRS) te hebben waaruit de informatie gehaald kan worden.

Het integraal PRTR-verslag bestaat uit de rapportage in het kader van de E-PRTR aangevuld met noodzakelijke bevragingen. Van alle bedrijven wordt het PRTR-verslag beoordeeld. Waar nodig wordt een aanvullende controle uitgevoerd op het verifiëren van de ingevulde data en/of het MRS.

2.2.8 Omgevingstafel

Bij complexe en/of meervoudige cases vindt participatie (door de ODBN) aan de omgevingstafel plaats en ligt het casemanagement bij het bevoegd gezag (rolbeschrijvingen vastgelegd bij Vereniging Nederlandse Gemeenten). In enkelvoudige cases (alleen milieu) ligt het casemanagement bij de ODBN. Een initiatief tot een omgevingstafel ligt echter bij het bevoegd gezag. De ODBN sluit namens het bevoegd gezag graag aan bij deze omgevingstafels.

2.3 Meldingen basistaken bodem en mobiel breken

Het beoordelen van verschillende typen meldingen en informatieplichten die betrekking hebben op de bodem en mobiel breken.

Taken:

- Het beoordelen van meldingen toepassen en (tijdelijk) opslaan van grond (zeven, ontwateren, samenvoegen van grond of baggerspecie/ toepassen van grond of baggerspecie/ toepassen van bouwstoffen en opslaan), risicogericht met behulp van een quick-scan.
- Het beoordelen van meldingen mobiel breken volgens een risicogerichte werkwijze.
- Het beoordelen van informatieplichten graafactiviteiten in schone grond (gelijk aan of onder interventiewaarde).
- Het beoordelen van meldingen en informatieplichten graafactiviteiten kleiner en groter dan 25 m^3 in verontreinigde grond (boven interventiewaarde) > er is bij deze werkzaamheden geen sprake van daadwerkelijke sanering.
- Het beoordelen van meldingen in het kader van het uitvoeren van bodemsaneringen.
- Het beoordelen van meldingen gesloten bodemenergiesystemen.
- Het beoordelen van meldingen toepassen van grond of baggerspecie als bovenafdichting op een voormalige stortplaats in het kader van functionele toepassing/ in stand houden afdeklaag.
- Het beoordelen van informatieplichten voor de toepassing van immobilisaten.

De aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken worden uitgevoerd volgens ons risicomodel en het LHSO.

2.4 Meldingen sloop met asbest

Het beoordelen van verschillende typen meldingen en informatieplichten die betrekking hebben op asbestverwijdering en bouwkundige sloop

Taken:

- Het beoordelen van sloopmeldingen asbestverwijdering en gecombineerde meldingen asbestverwijdering/ bouwkundige sloop. Onderdeel van deze beoordelingen vormt het toetsen van asbestinventarisatierapporten.
- Het beoordelen van stukken met betrekking tot de informatieplicht bij meer dan 10 m^3 sloopafval en/of asbestafval (risicomatrix, stikstofmaatregelen en een eventueel sloopveiligheidsplan).
- Het toetsen/ beoordelen van een sloopmelding voor particuliere asbestverwijdering (sloop van minder dan 35 m^2 asbest). Deze verzoektaak is bij dit onderdeel opgenomen omdat de omvang hiervan te gering is om dit apart in te regelen.

De aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken worden uitgevoerd volgens ons risicomodel het het LHSO.

2.5 Budgetten

In bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor vergunningverlening opgenomen.

3 Toezicht en handhaving

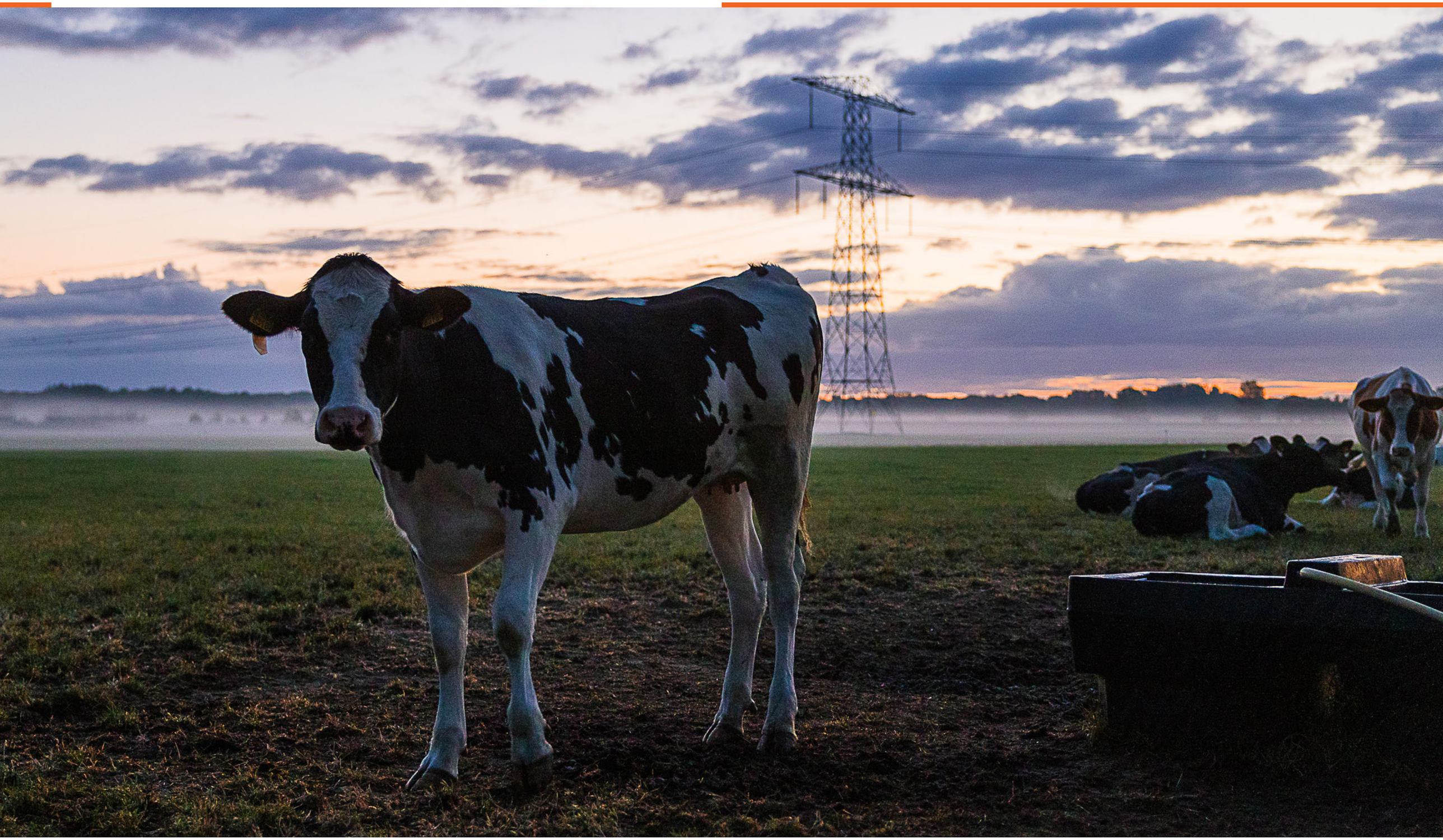

3 Toezicht en handhaving

3.1 Inleiding

Binnen alle vormen van toezicht zoeken we continu naar manieren om slimmer, efficiënter en effectiever te werken. Data gedreven werken (DGW) is een belangrijk hulpmiddel om slimmer te werken. Het vergroot de effectiviteit, efficiëntie, transparantie en flexibiliteit. Dit is onmisbaar in een omgeving waarin steeds meer van de ODBN wordt gevraagd en de tijdsbesteding die hiervoor nodig is.

Bij het geprogrammeerd toezicht zetten we het "Risicomodel milieutoezicht" in (zie bijlage 4 voor toelichting). Het doel hiervan is te focussen op locaties met de grootste (milieu)risico's of waarbij het naleefgedrag laag is. Zo benutten we onze toezichtcapaciteit zo optimaal mogelijk. Het model is dynamisch: gegevens zoals gemelde afvalstromen, nieuwe milieubelastende activiteiten (MBA's) of handhavingstrajecten kunnen in de loop van de tijd veranderen. De selectie van bedrijven is daardoor altijd een momentopname.

In 2024 is het risicomodel voor het eerst ingezet om industriële bedrijven te selecteren voor geprogrammeerd toezicht. In 2025 hebben we deze werkwijze voortgezet. We volgen en evalueren de effecten van het model nauwgezet om het verder te verbeteren. De verbeteringen worden meegenomen in de selectie van bedrijven voor 2026. Ook veehouderijen worden dan vanuit het risicomodel geselecteerd. Hoewel het model een belangrijke rol speelt in de selectie, blijft de menselijke check doorslaggevend.

We richten ons niet alleen op de bedrijven met de hoogste risicoscores. Ook voor het toezicht is het belangrijk een goede dwarsdoorsnede van het bedrijvenbestand te hebben. Zo houden we ook zicht op bedrijven met (voor zover bekend) lagere (milieu)risico's. Dit heeft verschillende redenen:

- Op dit moment is nog niet over elk bedrijf evenveel informatie beschikbaar. Om tunnelvisie te voorkomen worden er bewust ook bedrijven geselecteerd die een lagere risicoscore hebben om 'het net op te halen'. Uitkomsten hiervan helpen ons om het model verder te voeden.
- We stemmen de toezichtstaken af op de beschikbare capaciteit. Controles bij bedrijven met een hoge risicoscore zijn vaak complex en niet geschikt voor junior toezichthouders.

3.2 Doelstellingen en rapportage

Doelstelling

Artikel 13.5 lid 2 van het Omgevingsbesluit stelt dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst zorgen voor een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid. Daarin moet gemotiveerd worden aangegeven welke doelen de omgevingsdienst moet behalen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten daartoe door de omgevingsdienst uitgevoerd worden.

In de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028 (zie paragraaf 1.3 Uitgangspunten, beleidskaders) zijn bovenstaande elementen geborgd en wordt invulling gegeven aan dit artikel.

In de beschrijvingen van de focusthema's en overige onderdelen van het werkprogramma wordt de relatie met de te behalen doelstellingen gelegd.

Rapportage

Op basis van artikel 13.11 lid 1 van het Omgevingsbesluit moet (minimaal) jaarlijks gerapporteerd worden over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen.

3.3 Geprogrammeerd toezicht en handhaving

In dit onderdeel worden de verschillende toezichttaken beschreven. Onder toezicht worden hier alle handelingen verstaan tot bestuursrechtelijke handhaving. Dat wil zeggen dat het voornemen dwangsom/ bestuursdwang (en eventuele zienswijzen) onder geprogrammeerd toezicht valt, maar vanaf de definitieve beschikking vallen de werkzaamheden onder repressieve bestuursrechtelijke handhaving (niet-geprogrammeerd toezicht).

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke wijze in 2026 invulling wordt gegeven aan geprogrammeerd toezicht. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende onderdelen:

- Bedrijvenlijst
- Bedrijven met een vaste bezoekfrequentie
- Focusthema's toezicht
- Onbekende (illegale) activiteiten

3.3.1 Bedrijvenlijst

Door de steeds grotere inbedding van het datagedreven werken (DGW) wordt meer tijd besteed aan de voorbereiding van toezicht. Dit wordt voornamelijk vormgegeven door voorafgaande aan het toezicht informatie te verzamelen en een data-analyse uit te voeren. DGW is het op gerichte wijze verzamelen en analyseren van data om de daaruit voortkomende informatie en inzichten te gebruiken bij het maken van keuzes en het verbeteren van de organisatie van het toezicht. Bij de totstandkoming van dit werkprogramma en de bedrijvenselectie voor 2026 speelt DGW een belangrijke rol. De selectie wordt ook afgestemd op het personeelsbestand.

Deze werkwijze heeft ook tot gevolg dat de selectie van bedrijven met het risicomodel pas in de voorbereidingsfase plaatsvindt en het totaal aantal uit te voeren inspecties niet in dit werkprogramma is opgenomen.

De selectie van bedrijven kan voorafgaand aan controle worden gepresenteerd aan de gemeenten, zodat zij in de gelegenheid zijn om bij hen bekende informatie over deze bedrijven te delen of om aan te haken bij de controle (bijv. in het kader van bouwen). Gezien de huidige systematiek betreft het een dynamische lijst die gedurende het jaar kan wijzigen.

3.3.2 Bedrijven met een vaste bezoekfrequentie

Een bepaalde categorie bedrijven wordt niet met het risicomodel geselecteerd maar kent een vaste bezoekfrequentie van 2x per jaar, jaarlijks of eenmaal per 2 jaar. Hiervoor kunnen uiteenlopende redenen zijn zoals, bestuurlijke gevoeligheid, complexiteit, IPPC-bedrijf (industrieel) of specifieke klachtsituatie. Deze bedrijven worden zowel door de ODBN als door de gemeenten aangedragen en jaarlijks onderling besproken.

Een aantal van de gehanteerde selectiecriteria zijn inmiddels opgenomen in het risicomodel en op termijn zal het risicomodel wellicht leidend worden in de selectie. Op dit moment komt dat nog te vroeg omdat zaken als bestuurlijke gevoeligheid, complexiteit bedrijf of gevoelig voor ondermijning nog niet (geautomatiseerd) ontsloten kunnen worden. Ook vallen controles in het kader van de Europese PRTR-verordening (E-PRTR) (zie paragraaf 2.2.7.2) onder deze categorie.
Elk jaar worden alle bestaande bedrijven met een vaste bezoekfrequentie heroverwogen en wordt de lijst waar mogelijk opgeschoond.

Risicorelevante bedrijven (RRB)

Omdat op de risicorelevante bedrijven specifieke criteria van toepassing zijn en deze een eigen aanpak kennen, vormt dit een subgroep binnen de categorie bedrijven met een vaste bezoekfrequentie. Net als in voorgaande jaren zal in 2026, waar mogelijk, de interventiemethodiek worden toegepast. Risicorelevante bedrijven worden in een aantal gevallen gezamenlijk met de Veiligheidsregio en/of een Waterschap bezocht. De methodiek is gericht op een proactieve houding en risicogericht toezicht, waarbij wordt gestuurd op eigen verantwoordelijkheid van de bedrijven.

3.3.3 Focusthema's toezicht

Net als voor de vergunningverleningstaak zijn ook voor toezicht via de Uitvoeringsanalyse focusthema's benoemd. Deze thema's kunnen betrekking hebben op prioritaire bedrijven - en daarmee richting geven aan de wijze waarop het Risicomodel Milieutoezicht wordt toegepast - op de branches en thema's die in een jaar bijzondere aandacht krijgen, of op de gebiedsgerichte aanpak. Voor 2026 zijn de focusthema's toezicht allemaal toegesneden op een specifieke aanpak (branche- en thema-toezicht).

Er zijn altijd wel ontwikkelingen in de omgeving– bijvoorbeeld rond bepaalde milieurisico's – die vragen om een meer specifieke en planmatige aanpak. Het gaat dan bijvoorbeeld om specifieke thema's of bepaalde branches waar zich een probleem of zekere risico's voordoen. Bij de selectie van focusthema's die zich lenen voor deze specifieke aanpak speelt de uitvoeringsanalyse een belangrijke rol. Focusthema's waarvoor een specifiek plan wordt uitgewerkt volgen bijvoorbeeld uit de data vanuit het risicomodel, prioriteiten van deelnemers of de kennis en ervaring uit de uitvoeringspraktijk. Voor 2026 zijn de volgende focusthema's die zich lenen voor de specifieke aanpak benoemd:

- Lithium-ion batterijen
- Indirecte lozingen (Kader Richtlijn Water)
- ZZS
- Luchtwassers
- Nacontroles asbest

Daarmee is in afstemming met de deelnemers voor 2026 doelbewust gekozen voor een beperking in het aantal branches/thema's voor de specifieke aanpak. Dit zodat er ruimte ontstaat om de focusthema's projectmatig en integraal aan te pakken, zodat deze aanpak duidelijke meerwaarde heeft ten opzichte van de bedrijvenlijst.

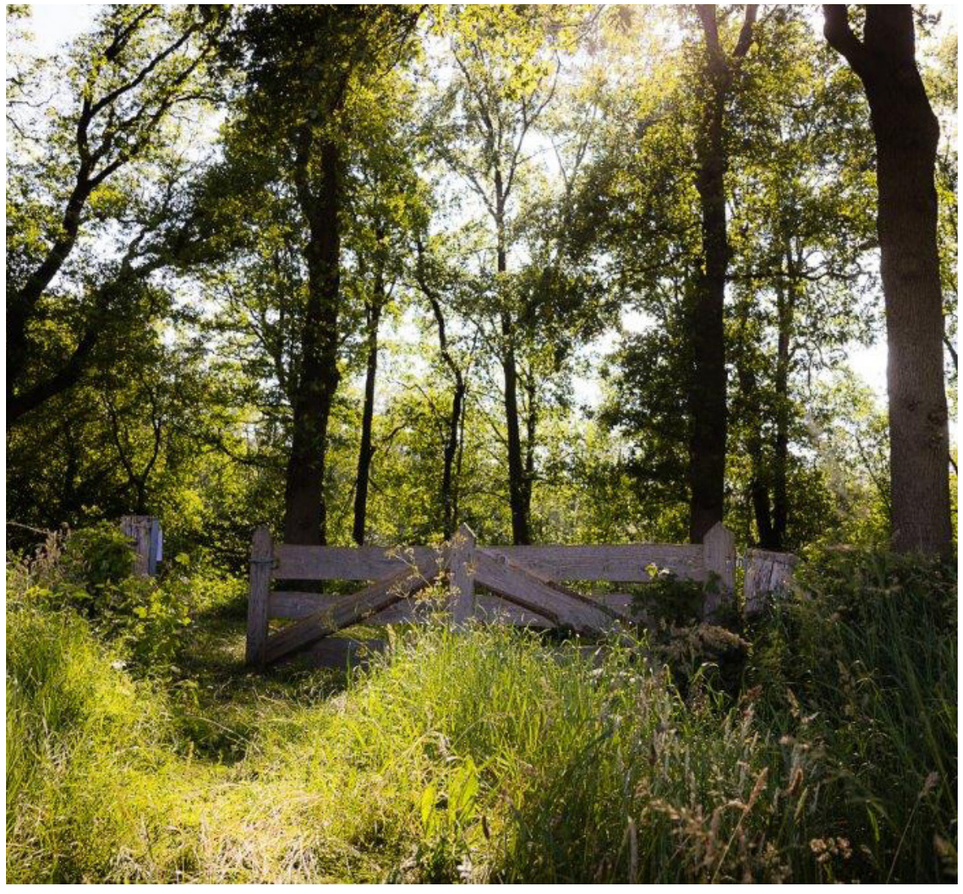

Focusthema 3: Lithium-Ion batterijen (PGS 37 1 & 2)

Opgave: Lithium-ion batterijen worden gebruikt in voertuigen, huishoudens, energiesopslag-systemen (EOS) of buurtbatterijen. De meesten hiervan zijn veilig. Echter kan door oververhitting een 'thermal runaway' ontstaan. Dit leidt tot een felle en lastig te bestrijden brand waarbij ook giftige stoffen vrijkomen.

In 2023 zijn de richtlijnen PGS 37-1 (EOS) en PGS 37-2 (opslag lithiumbatterijen) vastgesteld. Deze PGS'en bieden voorschriften voor het veilig omgaan met energieopslagsystemen en de opslag van lithium-ion batterijen. De verwachting is dat deze in 2026 worden verankerd in de wet. Daarbij is nog niet duidelijk of sprake is van een meldplicht.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: Gelet op het veiligheidscomponent sluit dit aandachtsgebied aan op de strategische doelstelling van de ODBN om 'het ontstaan van risicovolle situaties in ruimtelijke inrichting te voorkomen' (expertisegebied 'Omgevingsveiligheid en gevaarlijke stoffen'). Nieuwe energiedragers worden ook in de omgevingsanalyse benoemd als belangrijk nieuw onderwerp.

Aanpak: In 2026 ligt de nadruk op de eerste plaats op het zoveel mogelijk in kaart brengen van revisiebedrijven (PGS 37-2). Door middel van controle worden de aanwezige risico's ingeschat en worden de bedrijven hierover geïnformeerd. Het is mogelijk om via maatwerk nadere eisen te stellen. Gelet op de naderende wetgeving zullen we hier – afhankelijke van de beoordeling van de risico's – terughoudend mee omgaan.

Ook voor bedrijven met EOS (PGS 37-1) onderzoeken we de mogelijkheden om in kaart te brengen waar deze zich bevinden. Ook hier kiezen we in beginsel voor informeren, maar zullen we niet nalaten op te treden bij risicovolle situaties.

Focusthema 4: Indirecte lozingen (KRW)

Opgave: Waterkwaliteit wordt een steeds belangrijker thema, niet in de laatste plaats gelet op de naderende deadline van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Veel wateren voldoen niet aan de eisen van de KRW doordat er schadelijk afvalwater wordt geloosd op rioolsystemen.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: Oppervlaktewater i.c.m. indirecte lozingen is een eigen expertisegebied met meerdere nevendoelen in de U&H-strategie. De ODBN streeft met haar deelnemers naar schoner oppervlaktewater door minder vervuilende indirecte lozingen. Hiervoor zoekt de ODBN o.a. actief de samenwerking op met de waterschappen en andere ketenpartners.

Aanpak: Nog in 2025 wordt vanuit Waterschap Aa en Maas per gemeente een overzicht opgeleverd van ter zake doende schadelijke stoffen in het water. De inzet van de ODBN op dit onderwerp is mede afhankelijk van de uitkomsten van de inventarisatie van het waterschap en de mate waarin te herleiden is waar de stoffen vandaan komen. Bezien wordt of de aanpak van het project bij de gemeente Oss verbreed kan worden naar andere locaties. Bij de aanpak van indirecte lozingen is ook een link met de aanpak ZZS.

Focusthema 5: ZZS

Opgave: ZZS is een ingewikkeld thema. De lijst met ZZS is lang en veel bedrijven zijn onbekend met ZZS en/of mogelijke alternatieven. Het is belangrijk om in kaart te brengen waar welke ZZS te verwachten zijn, voor welke ZZS minder schadelijke alternatieven voorhanden zijn en om toezichthouders een handelingsperspectief te bieden bij het aantreffen van ZZS.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: ZZS is een eigen expertisegebied in de U&H-strategie. Daarin wordt o.a. het belang van aandacht voor ZZS bij vergunningverlening en toezicht benadrukt, en ook het belang van 'experimenteren'.

Aanpak: In 2026 maken we inzichtelijk welke ZZS we in ons gebied hebben of kunnen verwachten. Daarbij maken we waar mogelijk een koppeling tussen ZZS en minder schadelijke alternatieven. Als startpunt maken we zoveel mogelijk gebruik van vergelijkbare initiatieven vanuit andere omgevingsdiensten, gekoppeld aan eigen ervaring, om in beeld te brengen waar we welke ZZS kunnen verwachten.

We bieden onze toezichthouders en vergunningverleners een handelingskader zodat toezichthouders weten waar ze op moeten letten en optreden bij ZZS.

Focusthema 6: Luchtwassers

Opgave: Bij het uitvoeren van controles blijkt regelmatig dat de gebruikerseisen van luchtwassers niet goed worden nageleefd. We constateren dat luchtwassers soms bewust of onbewust worden uitgezet of dat databestanden worden gemanipuleerd. Als luchtwassers niet naar behoren werken, wordt meer ammoniak en fijnstof uitgestoten dan vergund. En bovendien ontstaat geuroverlast.

Het is niet precies duidelijk om hoeveel luchtwassers het gaat in ons werkgebied.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: Luchtwassers worden niet expliciet benoemd in de U&H-strategie en de bijbehorende doelstellingen, maar heeft indirect betrekking op verschillende expertisegebieden zoals luchtkwaliteit, geur en Natura 2000-gebieden en aanverwante nevendoelstellingen.

Aanpak: Voor de luchtwassers is recent een landelijke werkwijze/handhavingsplan vastgesteld, opgesteld vanuit de ODBN in samenwerking met andere od's. Deze aanpak wordt gevolgd.

Daarnaast worden bedrijven met luchtwassers zoveel mogelijk in kaart gebracht, daarbij gebruikmakend van verschillende databronnen zoals de DC en KRD. Vervolgens worden bedrijven geprioriteerd op basis van naleefgedrag, omvang en klachten. Deze bedrijven worden aangeschreven om logdata te overleggen, welke wordt geanalyseerd aan de hand van de luchtwasserscheck. Bij eventuele tekortkomingen of overtredingen wordt het bedrijf hierop aangeschreven of fysiek gecontroleerd, afhankelijk van de ernst van de bevindingen. De resultaten van deze aanpak worden geëvalueerd, waarna wordt bezien of en hoe deze geborgd moet worden in de reguliere taakuitvoering

Focusthema 7: Nacontroles asbestsaneringen

Opgave: Er worden door de ODBN incidenteel eindinspecties gedaan na asbestsaneringen. Het komt voor dat na afronding van een sanering blijkt dat er nog asbest aanwezig is. Dit kan leiden tot blootstelling en emissie naar het milieu. We missen inzicht in hoe vaak dit zich in werkelijkheid voordoet, maar er is een breed gedeeld beeld binnen de vakgroep (ook bij andere od's) dat het gaat om significante aantallen.

Relatie doelstellingen U&H-strategie: Sloop en asbest is een eigen expertisegebied in de U&H-strategie met het 'toezien op het juist verwijderen van asbest' als nevendoelstelling.

Aanpak: Bij wijze van steekproef/pilot wordt een nader overeen te komen aantal nacontroles gedaan, om het signaal beter te kunnen staven en de meerwaarde van deze aanpak in kaart te brengen. Wanneer blijkt dat een locatie ten onrechte is vrijgegeven, wordt de situatie bevroren, de betrokkenen worden teruggeroepen en er wordt voor gezorgd dat het nog aanwezige asbest juist wordt gesaneerd. Eventuele handhaving kan via de zorgplicht, zeker bij bedrijven die regelmatig de fout in gaan. Hiervan wordt ook actief een lijst bijgehouden. Ook dienen we een melding in bij de certificerende instanties bij recidive.

Het project "Nacontroles asbestsaneringen" komt ten laste van de opdracht "Toezicht sloop met asbest" in plaats van "Geprogrammeerd toezicht". En is voor de leesbaarheid van het programma hier onder gebracht.

3.3.4 Onbekende (illegale) activiteiten

In deze paragraaf staat beschreven hoe gezocht wordt naar milieubelastende activiteiten die onbekend zijn bij de ODBN. Dit gaat vaak gepaard met illegaliteit, omdat veel activiteiten vooraf vergund of gemeld moeten worden waardoor deze niet meer onbekend zouden zijn. Illegaliteit is een expertisegebied in de U&H-strategie. De ODBN streeft met haar deelnemers naar het voorkomen van milieuschade door illegaliteit. Voorbeelden zijn vroegtijdige signalering van riskante locaties en beter toezicht op ketens die gevoelig zijn voor illegaliteit en milieucriminaliteit.

Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende onderdelen:

- Blinde vlekken
- Leegstand
- Gebiedsgericht aanpak

Blinde vlekken

Blinde vlekken zijn milieurelevante bedrijven/locaties die wel in andere data (zoals KvK of LMA) staan maar niet in het bedrijven-/ MBA-bestand van de ODBN.

In 2025 is een selectie van blinde vlekken onderzocht. Die ervaringen nemen we mee voor een lijst in 2026. De lijst met mogelijk interessante bedrijven/locaties wordt opgesteld en deze wordt administratief nagelopen en geprioriteerd. Door gebruik te maken van beschikbare gegevens in onze systemen en luchtfoto's uit de GIS-viewer, volgt een selectie aan bedrijven/locaties die in 2026 worden gecontroleerd. Als daadwerkelijk milieurelevante bedrijven/locaties worden aangetroffen, dan worden deze opgenomen in het bedrijven-/MBA-bestand. Hierop wordt dan ook toezicht gehouden.

Leegstand

Onder leegstand worden locaties verstaan waar in het verleden een inrichting zat/ bedrijvigheid was maar waarvan later is vastgesteld dat er geen (milieubelastende) activiteiten meer plaatsvinden. Voorwaarde hierbij is dat de locatie nog wel geschikt moet zijn voor bedrijvigheid (leegstaande gebouwen, voorzieningen). Locaties waar geen bedrijvigheid meer mogelijk is (alle gebouwen gesloopt, nieuwe bestemming of woningbouw) worden namelijk uit het bedrijven-/MBA-bestand verwijderd.

Voorafgaand aan controle vindt een administratieve actie plaats met behulp van luchtfoto's zodat een schifting plaats vindt. Bij de controles zal ook gelet worden op ondermijning en (het intrekken van) oude vergunningsrechten.

Gebiedsgerichte aanpak

Veehouderijen/buitengebied

Naast risicogericht toezicht op basis van DGW is er ook een gebiedsgerichte aanpak voor veehouderijen/buitengebied. Hierbij wordt in een bepaald gebied en/of met een bepaald thema toezicht uitgevoerd zonder voorafgaande bedrijvenselectie. Er zal gekeken worden naar onbekende milieubelastende activiteiten en illegale praktijken. Voorbeelden hiervan zijn luchtwassers die niet in werking zijn of onbekende propaantanks (eveneens van belang voor risicokaart REV). De geïnventariseerde locaties met activiteiten worden vastgelegd in het bedrijven-/MBA-bestand. Indien nodig zal een locatie gecontroleerd worden.

Industrie(terreinen)

In 2023 is de eerste keer gestart met de gebiedsgerichte aanpak op verschillende industrieterreinen. Op basis van constateringen, meldingen of andere signalen zijn data-analyses uitgevoerd en enkele interessante industrieterreinen geselecteerd. Binnen deze terreinen is de nadruk van het toezicht met name gelegd op wisseling van bedrijven, (nieuwe) leegstand en illegale activiteiten. De resultaten hebben aangetoond dat er onbekende activiteiten zijn op deze terreinen en dat de aanpak zinvol is. Voor 2026 wordt deze aanpak voortgezet en uitgebreid. De aandachtsgebieden zullen niet alleen meer industrieterreinen zijn, ook de bebouwde kom en centra worden betrokken voor een steekproef. Indien nodig zal een locatie gecontroleerd worden.

3.3.5 Toezicht energie

De algemeen toegenomen urgentie voor klimaat in de laatste 10 jaar, heeft geleid tot een groeiende prioriteit voor energietoezicht. Sinds 2023 is energietoezicht een basistaak voor omgevingsdiensten en is de wetgeving uitgebreid. Voor de financiering voor de uitbreiding ontvangen omgevingsdiensten tot en met 2026 een specifieke uitkering (SPUK-THE) van het rijk. Deze uitkering is een aanvulling op de al bestaande financiering van de deelnemers vanuit het werkprogramma (energiebod) en de provinciale opdracht.
Energietoezicht doorloopt een vierjarige cyclus. Elke vier jaar moeten informatie- en onderzoeksplichtige bedrijven een rapportage of onderzoek indienen over hun energieverbruik en nog te treffen besparende maatregelen. De laatste keer was dat op 1 december 2023. Het jaar daarna (2024) krijgt het toezicht op het indienen van rapportages en onderzoeken de eerste prioriteit. De drie opvolgende jaren 2025-2027 ligt de prioriteit bij het uitvoeren van energiecontroles bij informatieplichtige en onderzoeksplichtige bedrijven. Daarop ligt ook de nadruk in 2026.

Voor de periode na 2026 verwachten we een drietal grote wijzigingen waarop we ons in 2026 voorb reiden:

1. De huidige SPUK-THE regeling eindigt eind 2026 en krijgt daarna een vervolg in een andere vorm. Naar alle waarschijnlijkheid zal de financiering dan niet meer aan omgevingsdiensten wordt uitgekeerd, maar aan het bevoegd gezag;
2. De huidige energiebesparingsplicht in het Bal en Bbl is geëvalueerd en wordt aangepast. De terugverdientijd voor verplichte maatregelen wordt verscherpt van 5 naar 7 jaar en de informatieplicht en onderzoeksplicht zal worden gewijzigd;
3. De vernieuwde Europese Energy Performance of Building Directive (EPBD IV), Energie Efficiency Directive (EED) en Renewable Energy Directive (RED III) krijgen een vertaling naar landelijke wetgeving. Mogelijk wordt een deel van het toezicht daarop als basis- of verzoektaak bij de omgevingsdienst belegd.

Naast toezicht en handhaving op wettelijke verplichtingen is in de U&H-strategie vastgelegd dat de ODBN:

1. doelgroepen informeert over kansen en verplichtingen. We informeren bedrijven op onze website en in het toezicht zelf, door bedrijven tijdens controles te informeren over verplichtingen en relevante stimuleringsregelingen. Als verzoektaak dragen wij indien gewenst bij aan informatiebijeenkomsten voor bedrijven;
2. deelnemers adviseert bij beleidsontwikkeling en omgevingsplannen. Dit is onderdeel van een breder project ter versterking van de adviestaak van de ODBN. Het ontwikkelen van advisering op energie is voorzien na 2026.

Energielabel C kantoren

Vanaf 2023 heeft de ODBN als verzoektaak voor een aantal gemeenten toegezien op de naleving van de energielabel C verplichting voor kantoren. Inmiddels voldoen alle bekende kantoren in die gemeenten aan de verplichting. Maar omdat energielabels 10 jaar geldig zijn en er steeds nieuwe kantoren bij kunnen komen vraagt het toezicht hierop blijvende aandacht.

Werkgebonden personenmobiliteit (WPM)

Sinds 2025 is het toezicht op de regeling werkgebonden personenmobiliteit (WPM) een basistaak voor Omgevingsdiensten. Werkgevers met meer dan 100 werknemers moeten jaarlijks een rapportage indienen over de CO2 uitstoot van hun woon-werk en werk-werk verkeer. Omgevingsdiensten zien er jaarlijks op toe dat die rapportages worden ingediend en dat deze inhoudelijk plausibel zijn. In 2026 wordt de uitvoering landelijk geëvalueerd en wordt bepaald hoe de regeling een vervolg krijgt na 2026.

Energietransitie

De energietransitie vraagt toenemende aandacht voor bijvoorbeeld de veiligheid van energie-opslag systemen (EOS) en waterstof, energieopslag in de bodem en milieuaspecten rond de aanleg van wind- en zonneparken. In de U&H strategie is opgenomen dat de ODBN hier ook aan kan bijdragen. Deze onderwerpen komen aan bod bij overige vraagstukken (externe veiligheid) en vergunningverlening (onderdeel meldingen basistaken bodem).

3.4 Niet geprogrammeerd toezicht en handhaving

Gedurende het jaar doen zich omstandigheden voor waardoor het noodzakelijk of gewenst is toezicht of andere taken uit te voeren op bedrijfsgebonden MBA's die niet voorzien waren in dit programma.

3.4.1 Controles milieu (losse opdrachten)

Hiermee worden controles milieu bij bedrijfsgebonden MBA's bedoeld, die niet onder het geprogrammeerde toezicht vallen maar gedurende het lopende jaar voor controle worden aangedragen. Deze controles kunnen op initiatief van zowel de deelnemer als de ODBN zijn.

Hieronder vallen ook oplevercontroles (na verlenen omgevingsvergunning/ beoordelen meldingsplicht) en controles na het buiten behandeling laten van een omgevingsvergunning of melding.

Ketengerichte aanpak

Controles als gevolg van de ketengerichte aanpak (zie paragraaf 3.8), die niet ondergebracht zijn of kunnen worden onder het geprogrammeerde toezicht, asbest- of bodemtoezicht, worden onder dit gedeelte van het programma uitgevoerd.

Mestfraude

Het bovenstaande geldt ook voor controles op mestfraude die voortvloeien uit het project Gebiedsgerichte handhaving mestfraude. Hierin werkt de ODBN samen met onder meer de provincie Noord-Brabant, NVWA en RVO (samenwerking loopt door in 2026).

Ondermijning

Vanuit het speerpunt Ondermijning kunnen verzoeken komen om inspecties milieu uit te voeren bij geselecteerde locaties, zoals gezamenlijke controles met het Maasland Interventie Team (MIT). Vaak is er voor deze inspecties aanvullend budget beschikbaar binnen de gemeenten, vanuit de portefeuille Openbare orde en Veiligheid.

3.4.2 Beoordelen voorgeschreven onderzoeken

Vanuit omgevingsvergunningen en het Besluit activiteiten leefomgeving kunnen er verplichtingen zijn voor het overleggen van onderzoekrapportages. Het gaat dan om bodem-, geluid-, lucht- en geuronderzoeken die dusdanig complex zijn dat de beoordeling door een specialist moet plaatsvinden. Deze werkzaamheden vallen onder dit deel van het werkprogramma.

3.4.3 Repressieve bestuursrechtelijke handhaving

Dit zijn alle werkzaamheden vanaf de handhavingsbeschikking, de werkzaamheden dus nadat een last onder dwangsom, of een last onder bestuursdwang is opgelegd. Het gaat dan om werkzaamheden die betrekking hebben op het tenuitvoerleggen van de handhavingsbeschikking, zoals de herinspecties na afloop van de begunstigingstermijn, het op verzoek verlengen van de begunstigingstermijn, het opstellen van een invorderingsbeschikking (van verbeurde dwangsommen) of kostenverhaalbeschikking of het intrekken van de handhavingsbeschikking.

3.4.4 Verzoek om handhaving/advies gedoogbeschikkingen

Hieronder wordt verstaan het behandelen van een verzoek tot handhaving, inclusief het nemen van een beschikking tot afwijzing van het verzoek tot handhaving of juist het opleggen van een handhavingsbesluit aan een overtreder. Inspecties als gevolg van een verzoek tot handhaving worden eveneens onder dit gedeelte uitgevoerd.
Ook het opstellen van en toezien op gedoogverklaringen behoort hiertoe.

3.4.5 Repressieve strafrechtelijke handhaving

Naast bestuursrechtelijke handhaving is strafrecht één van de instrumenten welke ingezet kan worden om bij te dragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Hoewel strafrechtelijke handhaving nooit een opzichtzelf staand doel mag zijn, is het wel een onmisbaar middel voor de handhaving van het omgevingsrecht. En hét repressieve sluitstuk wanneer (alleen) bestuursrechtelijke maatregelen onvoldoende blijken. Bestuurs- en strafrechtelijke handhaving zijn onderdeel van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). De LHSO gaat uit van een evenwichtig afgestemd bestuurs- en strafrechtelijk interveniëren. De vraag welke interventie passend is, hangt af van de aard, zwaarte, oorzaken en de gevolgen van de overtreding plús het verwachte effect van de interventie.

De afgelopen jaren werkt de ODBN aan het steviger inbedden van strafrecht binnen de organisatie. Inmiddels zijn er 5 'grijze' boa's in dienst, waarvan één senior. Hiermee is de gewenste capaciteit op orde. Omdat deze extra capaciteit nog niet geland is in de 3-jaren gemiddelden (berekeningswijze van de budgetten) zijn voor 2026 aanvullende uren opgenomen binnen niet-geprogrammeerd toezicht.

De grijze boa's pakken strafrechtelijke handhavingszaken op voor het grijze kleurspoor. Dit zijn zaken die voortkomen uit agrarisch en industrieel toezicht (MBA gebonden). Daarnaast behandelen ze ook zaken op het gebied van asbest, sloop, bodem, omgevingszorg of de ketenaanpak. Zaken die strafrechtelijk opgepakt worden, worden opgevolgd met een proces-verbaal (verkort of uitgebreid) of een bestuurlijke-strafbeschikking milieu.

Versterken samenwerking strafrechtelijke handhavingspartners

Strafrechtelijke handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Gezamenlijk met o.a. de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en diverse andere partners wordt zorggedragen voor de handhaving van het omgevingsrecht.
De grijze boa's hebben een vast afstemmingoverleg met het Functioneel Parket (FP), samen met o.a. de andere Brabantse omgevingsdiensten, het milieuteam van de politie de andere Brabantse omgevingsdiensten en de waterschappen. Tijdens dit overleg wordt overleg gevoerd over de meest effectieve insteek bij individuele strafzaken.
In 2026 wordt de samenwerking van een volgende impuls voorzien. Het afgelopen jaar zijn nieuwe overlegvormen ontstaan waar meer beleidsmatige afstemming plaatsvindt. In samenspraak met de handhavingspartners wordt onderzocht hoe deze overleggen het beste geformaliseerd kunnen worden.

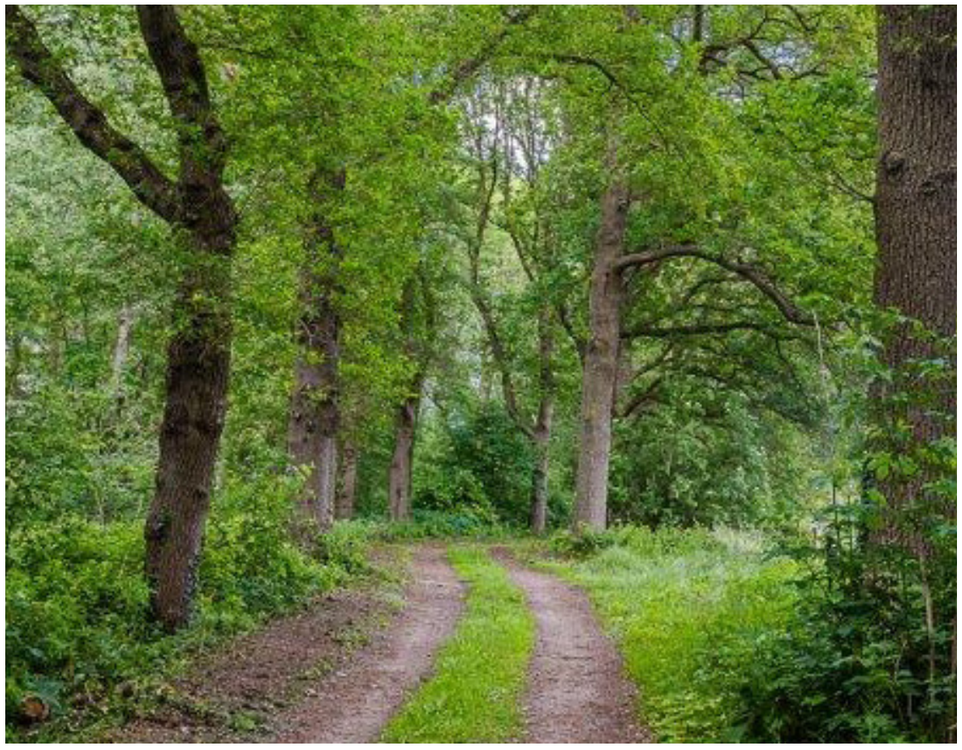

Toepassing LHSO

In 2025 is geborgd dat de LHSO verplicht wordt ingevuld en bij een score van A4, B3, C2 en zwaarder altijd een strafrechtelijke toets plaats vindt. De verwachting is dat dit met de verhoogde capaciteit bij de BOA's gaat resulteren in meer strafzaken aan het FP worden voorgelegd.

Door intensievere samenwerking met onder ander het FP verwachten we meer zicht te krijgen op de prioriteiten en capaciteit bij het FP en daarmee nog efficiënter te zijn in de zaken die we wel of niet doorzetten.

3.4.6 Behandelen klachten- en incidentmeldingen

Klachten en incidentmeldingen worden door burgers en bedrijven telefonisch of digitaal ingediend via de Milieuklachtencentrale en zijn inzichtelijk in de Milieuklachtenapplicatie (MKA). Alle meldingen worden beoordeeld door de ODBN. Sommige meldingen worden via het klantportaal doorgezet naar de gemeenten voor afhandeling. De meldingen die door de ODBN worden beoordeeld en afgehandeld zijn klachten over bedrijven met milieubelastende activiteiten, meldingen van ongewone voorvallen en meldingen afwijking reguliere bedrijfsvoering.

Meldingen geluidsoverlast, afkomstig van evenementen worden niet door de ODBN afgehandeld. Deze worden rechtstreeks doorgezet naar de gemeente. Het is mogelijk dat er een meting wordt uitgevoerd tijdens een evenement, maar deze moet vooraf als verzoek worden ingediend bij de ODBN. Meldingen in het kader van omgevingszorg (niet bedrijfsgebonden), zoals drugsafval dumpingen, asbestbranden e.d. worden uitgevoerd door de consignatiedienst. Deze meldingen komen telefonisch binnen via de piketregeling.

Als ook daadwerkelijk inspectie en handhaving noodzakelijk is naar aanleidingen van voornoemde werkzaamheden vallen deze ook onder dit gedeelte van het programma.

3.5 Toezicht basistaken bodem en mobiel breken

Het uitvoeren van toezicht op verschillende taken die betrekking hebben op de bodem.

Taken

- Het uitvoeren van toezicht op werkzaamheden die betrekking hebben op het toepassen en (tijdelijke) opslaan van grond (zeven, ontwateren, samenvoegen van grond of baggerspecie/ toepassen van grond of baggerspecie/ toepassen van bouwstoffen en opslaan) risicogericht met behulp van een quick-scan.
- Het toezicht op mobiel breken wordt volgens een risicogerichte werkwijze uitgevoerd.
- Het uitvoeren van toezicht op gesloten bodemenergiesystemen.
- Vrijeveld toezicht op illegale grondverplaatsingen en -opslag.
- Het uitvoeren van toezicht op graafactiviteiten in schone grond (gelijk aan of onder interventiewaarde).
- Het uitvoeren van toezicht op graafactiviteiten kleiner en groter dan 25 m^3 in verontreinigde grond (boven interventiewaarde). Er is bij deze werkzaamheden geen sprake van daadwerkelijke sanering, daarom wordt toezicht niet in alle voorkomende gevallen uitgevoerd.
- Het uitvoeren van toezicht op bodemsaneringen. In 2026 wordt gewerkt met een quickscan om risicogerichte toezicht uit te voeren volgens de "Werkinstructie bodem 2025-2029".
- Het uitvoeren van toezicht op het toepassen van grond op voormalige stortplaatsen.
- Het uitvoeren van toezicht op de toepassing van immobilisaten.
- Het uitvoeren van toezicht en eindbeoordelingen van saneringen op grond van de Wet bodembescherming (geldt alleen voor gemeente 's-Hertogenbosch).

De aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken worden uitgevoerd volgens ons risicomodel en de LHSO.

Vanuit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie wordt vanaf 2026 de focus gelegd op het meer zicht krijgen op illegale grondstromen en het indammen hiervan. Door de inzet van drones, gerichte inspecties, de inzet op ketenaanpak met onverwachte controles en data-analyses wordt hieraan een bijdrage geleverd. Daarnaast vallen sinds de Omgevingswet ook graafwerkzaamheden onder 'milieubelastende activiteiten', waardoor meer toezicht nodig zal zijn voor niet gemelde graafwerkzaamheden.

3.6 Toezicht sloop met asbest

Het uitvoeren van toezicht op verschillende taken die betrekking hebben op asbestverwijdering en bouwkundige sloop.

Taken:

- Het uitvoeren van toezicht op asbestverwijdering en op gecombineerde sloop (asbestverwijdering + bouwkundige sloop).
- Vrijeveld toezicht op illegale asbestsaneringen/ sloopactiviteiten.
- Het uitvoeren van toezicht op de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen (bij meer dan 10 m^3 sloopafval en/of asbestafval).

Er is een dashboard ontwikkeld waarin alle sloopmeldingen en startmeldingen op een kaart van het gebied geprojecteerd worden. Omdat deze meldingen eerder geprioriteerd zijn, valt in een oogopslag te zien welke locaties een hoge prioriteit hebben en waar de werkzaamheden inmiddels zijn gestart. Op deze wijze kan het toezicht effectief worden ingeregeld en kunnen eenvoudig slimme routes door het gebied bedacht worden.

Daarnaast worden projectmatig zaken opgepakt die vanuit het reguliere toezicht aandacht vragen. Een voorbeeld hiervan is intensiever toezicht op asbestsaneringen van een specifieke asbestsaneerder, indien deze herhaaldelijk negatief gedrag laat zien.

De aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken worden uitgevoerd volgens ons risicomodel en de LHSO.

Zoals al eerder in het programma is beschreven, is er voor asbest in 2026 een focusthema benoemd. Het gaat om de nacontroles bij asbestsaneringen. In paragraaf 3.3.3 wordt hier verder op in gegaan.

Vanuit de U&HS verschuift de focus steeds meer naar het structureel inrichten van vrij veld toezicht. Dit is een bewuste keuze, aangezien hier de risico's op het vrijkomen van asbest het grootst zijn.

3.7 Ketenaanpak en milieucriminaliteit (gefinancierd uit budget collectieve taken)

De ketenaanpak is een belangrijke aanvulling op de risicogerichte bedrijfsgebonden benadering. De ketenaanpak richt zich niet specifiek op een bedrijf of locatie, maar volgt een grondstof-, product- of afvalketen van begin tot eind. Dat is vaak complex: bij keten zijn vele bedrijven betrokken, ze overschrijden regelmatig regio-, provincie- of landsgrenzen en ze raken bevoegdheden van meerdere toezichthoudende en handhavende instanties. Het in beeld brengen van de risico's in de keten vraagt specifieke competenties voor het analyseren, duiden en interpreteren van data en informatie. Juist vanwege die complexiteit zijn ketens extra gevoelig voor illegaliteit en milieucriminaliteit en is het belangrijk effectief toezicht te houden op ketens. Het is essentieel om in het toezicht samen te werken met andere instanties.

De ODBN werkt in de ketenaanpak nauw samen met ODZOB en OMWB. Aan de hand van een risico-analyse, selecteren de diensten gezamenlijk de ketenprojecten voor het volgende jaar. Net als in 2025, richt de ketenaanpak voor 2026 zich specifiek op de thema's asbest, bodem en afval. De aard van die thema's leent zich goed voor een ketenaanpak. De ketenprojecten voor 2026 worden eind 2025 vastgesteld.

Naast de ketenprojecten werken ODZOB, OMWB en ODBN in 2026 samen aan een ketenplan om het ketentoezicht na 2026 te versterken en gezamenlijk te voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0.

3.8 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor toezicht en handhaving opgenomen.

4 Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep)

5 Overige verzoektaken

6 Regionale dienstverlening

4 Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep)

4.1 Algemeen

Onder juridische ondersteuning wordt verstaan het behandelen van bezwaar, beroep, hoger beroep en verzoeken om voorlopige voorzieningen. Juridische ondersteuning maakt geen onderdeel uit van het budget voor vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Het gaat uitsluitend om werkzaamheden die tot een zelfstandig product leiden. Deze werkzaamheden zijn vaak moeilijk vooraf te ramen.

4.2 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor juridische ondersteuning (bezwaar en beroep) opgenomen.

5 Overige verzoektaken

5.1 Algemeen

Binnen de ODBN vallen onder de overige verzoektaken alle werkzaamheden die op verzoek van gemeenten worden uitgevoerd en die buiten het basistakenpakket en bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten (MBA's) vallen. Deze taken zijn divers van aard en worden afgestemd met de deelnemende gemeenten. Denk hierbij aan specialistisch advies bij omgevingsplannen, ruimtelijke initiatieven en juridische procedures.

De rol van ODBN-specialisten is daarbij steeds belangrijker geworden. Binnen disciplines zoals geluid, ETFAL, externe veiligheid, luchtkwaliteit, geur en natuurbescherming leveren de vakgroepen inhoudelijke bijdragen aan vergunningverlening, toezicht, handhaving en onze adviestaak (VTHA). Waarbij ook steeds meer ervaring wordt opgedaan met beleidsontwikkeling. Ook worden quickscans uitgevoerd, zienswijzen beoordeeld en gemeenten ondersteund bij rechtszaken. De inzet van deze specialistische kennis is cruciaal voor een zorgvuldige en toekomstbestendige inrichting van de leefomgeving.

5.2 Uitvoering

Onder de overige verzoektaken zijn zeer verschillende taken opgenomen. Werkzaamheden die niet regulier zijn worden in overleg met de deelnemer uitgevoerd. In bijlage 1 is een tabel opgenomen waarin per gemeente is aangegeven welke overige verzoektaken bij de ODBN worden belegd.

Bijlage 3 geeft vervolgens een gedetailleerde (inhoudelijke) beschrijving van alle voorkomende werkzaamheden die onder het betreffende opdrachtnummer uitgevoerd kunnen worden.

5.3 Specialistische taken (VTH)

Buiten de (beknopte) informatie en beschrijvingen in bijlagen 1 en 3, voeren de specialistische teams van de ODBN ook de nodige taken uit binnen de basis- en VTHA-verzoektaken. Hieronder wordt per discipline een omschrijving van de belangrijkste werkzaamheden weergegeven. Dit kan een mengeling van overige verzoektaken én basis- en VTHA-verzoektaken zijn, maar om de werkzaamheden niet strikt te willen scheiden is ervoor gekozen om het geheel op deze plaats op te nemen.

Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL)

Op verzoek van gemeenten worden ruimtelijke voornemens (omgevingsplannen en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's)), geheel volgens het principe van ETFAL, beoordeeld op een twaalftal milieuaspecten:

- activiteiten en milieuzonering
- milieueffectrapportage (m.e.r.)
- lucht
- volksgezondheid
- spuitzones
- hoogspanningslijnen
- geur
- omgevingsveiligheid
- geluid
- soortenbescherming
- stikstofdepositie
- bodem

Vooruitlopend op een uitgewerkt ruimtelijk voornemen (principeverzoek en/of intake- of omgevingstafel) leveren de ETFAL-specialisten op verzoek tevens quickscans milieu aan waarin, op basis van kort en indicatief onderzoek, wordt aangegeven of -en in welke mate- een voornemen milieutechnisch haalbaar is. Daarnaast levert de vakgroep bijdragen aan het beantwoorden van milieu gerelateerde zienswijzen en beroepszaken en worden gemeenten bijgestaan in het geval van rechtszaken. Dit doen de ETFAL-specialisten in nauwe samenwerking met diverse milieuspecialisten.

Geluid

Vanuit de U&HS ligt de focus sterk op het verminderen van het ontstaan van geluidshinder. Hiervoor voeren wij verschillende taken uit.

De vakgroep geluid toetst initiatieven bij aanvragen voor omgevingsvergunningen en meldingen op akoestische aspecten. Rapporten van akoestisch onderzoek worden beoordeeld en waar nodig worden passende geluidvoorschriften voorgesteld. Ook bij ruimtelijke plannen, zoals woningbouw of bedrijfsontwikkeling, adviseert de vakgroep over het waarborgen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en het voorkomen van beperkingen voor bestaande bedrijven. Dit gebeurt binnen de geldende wettelijke kaders.

Geluid kan leiden tot hinder. Bij bedrijfsmatige bronnen controleert de ODBN of de regels worden nageleefd, eventueel naar aanleiding van klachten. Bij overschrijdingen wordt handhavend opgetreden. Bij geluidsoverlast van andere bronnen – zoals airco's, warmtepompen, evenementen of bromtonen – voert de ODBN op verzoek van gemeenten geluidmetingen uit. Deze worden uitgevoerd en gerapporteerd door het team van geluidsspecialisten.

Daarnaast begeleidt de vakgroep saneringsprojecten voor wegverkeerslawaai en beheert zij het geluid van gezoneerde industrieterreinen. Tot slot ondersteunt de vakgroep juristen bij het opstellen van verweerschriften en het voeren van juridische procedures rondom geluid.

Externe Veiligheid

De belangrijkste focus vanuit de U&HS is meer omgevingsveiligheid door het voorkomen van ontstaan van risicovolle situaties in ruimtelijke inrichting. Daar voeren wij de volgende taken voor uit.

De vakgroep voert de specialistische milieu(advies)taken uit ten aanzien van externe veiligheid. Hieronder valt de advisering voor vergunningverlening (bedrijfsgebonden MBA's), advisering bij ruimtelijke plannen en werkzaamheden rondom de REV-registratieverplichtingen van risicovolle milieubelastende activiteiten.

Verder ligt er een belangrijke focus op het Register Externe Veiligheid. Met de komst van de Omgevingswet is een nieuw register ingesteld voor externe veiligheid. Afgelopen twee jaar is gebruikt om de data op orde te krijgen dit vanwege de nieuwe aandachtsgebieden maar ook vanwege drempelwaarde verlagingen van bepaalde risicovolle activiteiten. Dit jaar gaat de focus liggen in het beheer ervan en het tot stand laten komen van een API-koppeling (application programming interface) tussen het ODBN-zaaksysteem en REV. Dit laatste is een vereisten vanuit het ministerie I&W. Deze registratieverplichting is een wettelijke taak en is de belangrijkste bron om goed te kunnen adviseren op dit milieuaspect

Tot slot zijn er landelijk ontwikkelingen waarop de vakgroep moet anticiperen. In 2027 treedt het verzamelbesluit externe veiligheid in werking, hierin worden foutjes in huidige wetgeving gecorrigeerd en er worden een aantal nieuwe risicovolle activiteiten benoemd. In 2024 is voor een aantal bedrijven het gifwolkaandachtsgebied herrekend vanwege een nieuwe rekenwijze. Dit kan in 2026 ook gaan spelen rondom het brandaandachtsgebied. Voor LPG-tankstations heeft de Raad van State een uitspraak gedaan dat de gehanteerde veiligheidsafstanden niet meer gehanteerd mogen worden (mogelijk worden deze vergroot). Op dit moment is nog niet duidelijk hoe en wanneer dit vastgelegd gaat worden in wetgeving.

Luchtkwaliteit en geur

De vakgroep Luchtkwaliteit en geur adviseert overwegend intern bij het VTHA-proces. Zo worden luchtkwaliteitsrapporten, geurrapporten en onderbouwingen die horen bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning beoordeeld op de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Daarnaast worden op vergelijkbare wijze rapporten beoordeeld die in het kader van toezicht en handhaving zijn ingediend. Ook ondersteunt de vakgroep de ETFAL-specialisten op de lucht- en geuraspecten. Een aanzienlijk deel daarvan betreft van oudsher agrarische geur vraagstukken, maar we zien een verschuiving optreden naar andere lucht- en geuraspecten. Ook worden de juristen ondersteund bij het opstellen van verweerschriften en het deelnemen aan rechtszaken.

Daarnaast pakt de vakgroep vragen van deelnemers op die vooral betrekking hebben op lucht- en geuraspecten. Deze vragen zijn zeer divers en hebben veelal betrekking op het ruimtelijk spoor. Maar ook het weerleggen van een zienswijze, het coördineren van (geur-)metingen of een vorm van data-analyse of -levering behoort tot de mogelijkheid. Ook voert de vakgroep werkzaamheden uit voor het 'Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK)'. Dit is onder de omgevingswet het instrument geworden voor de ondersteuning van monitoring van de luchtkwaliteit. CIMLK heeft als doel luchtkwaliteitsgegevens over Nederland voor iedereen op één plaats, uniform en laagdrempelig beschikbaar te stellen. En daarmee de wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit (digitaal) te ondersteunen.

Vanuit de U&HS wordt er voor luchtkwaliteit focus gelegd op het opstellen van werkbare normen in omgevingsplannen die de gezondheid beter beschermen. Hierover zullen wij actief het gesprek aangaan en adviseren wij graag.

Natuurbescherming

De vakgroep Natuurbescherming adviseert voornamelijk bij ruimtelijke plannen over gebiedsbescherming (zoals Natuurnetwerk Brabant en Natura 2000), soortenbescherming en houtopstanden. Dit geldt voor omgevingsplannen, BOPA's, omgevingstafels, zienswijzen en beroepszaken.

Sinds de invoering van de Omgevingswet ligt de verantwoordelijkheid voor het aanvragen van natuurbeschermingsvergunningen bij de initiatiefnemer. Gemeenten kunnen bij twijfel over bijvoorbeeld de onderzoeksplicht voor flora en fauna alsnog advies vragen aan de ODBN. Daarnaast beoordeelt de vakgroep losse adviesvragen en onderzoeken, zoals ecologische quickscans, NNB-toetsen, stikstofdepositieonderzoeken en verdiepende soortenonderzoeken.

Het eerder signaleren van mogelijke bedreiging van instandhouding soorten, meer vragen afhandelen met minder capaciteit én het in stand houden en verbeteren van Natura 2000-gebieden terwijl er meer ontwikkelingen mogelijk worden zijn focuspunten vanuit de U&HS.

5.4 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor de overige verzoektaken opgenomen

6 Regionale dienstverlening en overige dienstverlening

De ODBN voert een aantal taken uit voor alle gemeenten waarvoor speciale afspraken zijn gemaakt voor wat betreft de uitvoering en financiering. Het betreft voor de regionale dienstverlening:

- Het budget Collectieve taken
- Regeling Omgevingszorg/ Klachtenregeling buiten kantoortijd
- Uitvoering taken Bodemloket

Voor de overige dienstverlening betreft dit:

- Samen sterk in Brabant (SSiB)

De budgetten voor deze taken zijn in bijlage 2 opgenomen zodat er per gemeente één financieel overzicht beschikbaar is. De inhoudelijke uitvoering van deze taken is niet in dit werkprogramma opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Overige verzoektaken per gemeente

Opdracht-nummer	OMSCHRIJVING OPDRACHT	Bernheze	Boekel	Boxtel	Land van Cuijk	Maashorst	Meierijstad	Oss	s-Hertogenbosch	Sint-Michielsgestel	Vught
OV02*	Advies evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)	X	X	X	X	X	X	X		X	X
OV01a	BZV-toets	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV60a	Toezicht BZV	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV36*	Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV59*	Toezicht sloop (zonder asbest)	X		X	X	X	X	X	X	X	X
OV46	Specifieke opdracht groen	X		X	X	X	X	X		X	X
OV15*	Advies bodem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV18	Advies en onderzoek geluid (excl. bedrijfsgebonden MBA's en evenementen)	X	X		X	X	X	X	X		X
OV99*	Evenementen	X		X	X	X	X	X	X		X
OV20	Zonebeheer Industrielawaai				X		X	X			
OV21	Advies en onderzoek luchtkwaliteit en geur (excl. bedrijfsgebonden MBA's)				X	X	X				
OV22*	Externe veiligheid (excl. bedrijfsgebonden MBA's)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV24	Advies Juridisch					X	X	X			
OV35*	Gegevensbeheer; Atlas leefomgeving (natte koeltorens)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer; Risicokaart (REV)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer; Geluidemissiekaart	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer; Luchtkwaliteitskaart (CIMLK) agrarisch	X	X	X	X	X	X	X		X	X
	Gegevensbeheer; Luchtkwaliteitskaart (CIMLK) wegverkeer	X	X	X	X	X	X	X		X	
	Gegevensbeheer; inrichtingenbestand/Activiteitenbestand (S4O)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer; Kernregistratie dierverblijven (KRD)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer; invoeren BZV-vergunningen in webapplicatie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV33	Ambtelijke ondersteuning	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV34	Informatieverstrekking en Woo-verzoeken[1]	X	X		X	X	X	X			

** afzonderlijk gebudgetteerd voor 2026 (zie bijlage 2)*

[1] *betreft alleen de behandeling van Woo-verzoeken, rechtstreekse informatieverstrekking aan derden doet gemeente zelf*

ONDERDEEL BUDGETUREN PER GEMEENTE PER ONDERDEEL IN UREN		Totaal	Gemeente Bernheze	Gemeente Boekel	Gemeente Boxtel	Gemeente Land van Cuijk	Gemeente Maashorst	Gemeente Meierijstad	Gemeente Oss	Gemeente s-Hertogenbosch	Gemeente Sint-Michielsgestel	Gemeente Vught
Algemeen Werkprogramma (hoofdstuk 1)	Algemene werkzaamheden (paragraaf 1.6)	3.983	317	198	212	738	487	668	518	480	186	180
	Intake en verzending	20.436	1.545	818	900	4.129	2.586	3.697	2.776	2.543	740	702
	Uitvoering UHS en kennisdeling	4.010	324	152	150	984	515	705	505	439	124	111
	TOTAAL ALGEMENE WERKZAAMHEDEN 2026	**28.428**	**2.186**	**1.168**	**1.262**	**5.851**	**3.588**	**5.070**	**3.799**	**3.461**	**1.049**	**993**
Vergunningverlening (hoofdstuk 2)	Bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten (MBA's) (paragraaf 2.2)	28.998	2.218	1.922	1.175	7.557	4.060	4.325	3.500	2.500	1.191	550
	Meldingen basistaken bodem en mobiel breken (paragraaf 2.3)	7.570	583	228	317	1.555	475	1.224	1.518	940	250	480
	Meldingen sloop met asbest (paragraaf 2.4)	8.987	600	191	485	1.477	1.011	1.109	1.208	2.060	476	370
	TOTAAL VERGUNNINGVERLENING 2026	**45.555**	**3.401**	**2.341**	**1.977**	**10.589**	**5.546**	**6.658**	**6.226**	**5.500**	**1.917**	**1.400**
Toezicht en handhaving (hoofdstuk 3)	Geprogrammeerd toezicht en handhaving (paragraaf 3.3)	40.070	2.888	1.371	1.610	8.660	4.405	7.886	5.635	5.040	1.394	1.181
	Niet-geprogrammeerd toezicht en handhaving (paragraaf 3.4)	21.926	1.418	500	1.262	4.528	2.998	3.200	3.900	2.760	720	640
	Toezicht basistaken bodem en mobiel breken (paragraaf 3.5)	6.411	374	384	384	1.002	525	1.202	800	1.000	366	374
	Toezicht sloop met asbest (paragraaf 3.6)	8.576	474	92	445	1.638	973	1.250	1.284	1.650	359	411
	TOTAAL TOEZICHT EN HANDHAVING 2026	**76.983**	**5.154**	**2.347**	**3.701**	**15.828**	**8.901**	**13.538**	**11.619**	**10.450**	**2.839**	**2.606**
Juridische ondersteuning (hoofdstuk 4)	Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep)	2.098	252	22	123	631	237	413	154	150	43	73
	TOTAAL JURIDISCHE ONDERSTEUNING 2026	**2.098**	**252**	**22**	**123**	**631**	**237**	**413**	**154**	**150**	**43**	**73**
	TOTAAL BASISTAKEN EN VTHA-VERZOEKTAKEN 2026	**124.636**	**8.807**	**4.710**	**5.801**	**27.048**	**14.684**	**20.609**	**17.999**	**16.100**	**4.799**	**4.079**
Overige verzoektaken (hoofdstuk 5)	Advies evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)	7.299	967	679	50	193	1.599	3.500	147	0	50	114
	Advies bodem	611	20	24	36	12	18	118	15	240	20	108
	Gegevensbeheer	1.778	299	150	113	306	160	200	200	160	105	85
	Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)	2.427	233	80	117	283	148	367	402	460	141	196
	Toezicht sloop (zonder asbest)	1.211	110	0	31	296	86	169	180	230	34	75
	Evenementen	1.618	20	0	40	230	385	286	200	400	0	57
	Externe veiligheid	835	78	69	49	176	68	133	68	100	40	54
	Overig deel verzoektaken	4.984	457	106	166	834	1.253	921	543	400	74	230
	TOTAAL OVERIGE VERZOEKTAKEN 2026	**20.763**	**2.184**	**1.108**	**602**	**2.330**	**3.717**	**5.694**	**1.755**	**1.990**	**464**	**919**
	TOTAAL WERKPROGRAMMA 2026	**173.827**	**13.177**	**6.986**	**7.665**	**35.229**	**21.989**	**31.373**	**23.553**	**21.551**	**6.312**	**5.991**

Bijlage 2: Overzicht budgetten per gemeente (vervolg)

ONDERDEEL BUDGETTEN PER GEMEENTE PER ONDERDEEL IN EURO'S (€)		Totaal	Gemeente Bernheze	Gemeente Boekel	Gemeente Boxtel	Gemeente Land van Cuijk	Gemeente Maashorst	Gemeente Meierijstad	Gemeente Oss	Gemeente 's-Hertogenbosch	Gemeente Sint-Michielsgestel	Gemeente Vught
Regionale Dienstverlening (hoofdstuk 6)	Collectieve taken	685.418	35.338	12.269	36.916	99.650	64.341	91.591	102.813	174.652	32.695	35.153
	Klachtenregeling buiten kantoortijd	108.433	5.591	1.941	5.840	15.764	10.179	14.490	16.265	27.629	5.173	5.561
	Bodemloket	44.194	3.058	1.062	3.194	8.622	5.567	7.925	8.896	0	2.829	3.041
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING		**838.045**	**43.987**	**15.272**	**45.950**	**124.036**	**80.087**	**114.006**	**127.974**	**202.281**	**40.697**	**43.755**
Overige Dienstverlening (hoofdstuk 6)	Samen sterk in Brabant (SSiB)	180.690	15.230	9.550	12.350	42.450	19.580	23.960	22.170	14.740	11.830	8.830
		1.018.735	**59.217**	**24.822**	**58.300**	**166.486**	**99.667**	**137.966**	**150.144**	**217.021**	**52.527**	**52.585**

Overige verzoektaken

OPDR. NR.	OMSCHRIJVING OPDRACHT	TOELICHTING WERKZAAMHEDEN
OV02	**Advies evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)**	- quickscan milieu i.h.k.v. ETFAL: advies in het kader van ruimtelijke plannen en initiatieven, op basis van een kort en indicatief onderzoek - (beoordeling) milieuonderzoek i.h.k.v. ETFAL: advies in het kader van ruimtelijke plannen en initiatieven, op basis van een uitvoerig en concreet onderzoek - (beoordeling) milieuparagraaf i.h.k.v. ETFAL: advies in het kader van ruimtelijke plannen en initiatieven, eventueel inclusief het daarvoor benodigde milieuonderzoek - advies milieuzonering: advies ETFAL i.h.k.v. ruimtelijke plannen en initiatieven (o.b.v. VNG-publicatie "Activiteiten en milieuzonering") - (beoordeling) sectoraal advies in het kader van een ruimtelijk plan of besluit over het milieuaspect bodem, grondwater, geluid, lucht, geur, omgevingsveiligheid, licht, soorten- en gebiedsbescherming - verzoek hogere waarde i.h.k.v. ETFAL geluid (alleen nog overgangsrecht) - (beoordelen) NRD of milieu-effectrapportage of m.e.r.-beoordelingsnotitie i.h.k.v. ETFAL
OV01a	**BZV-Toets**	Het toetsen van de (milieu)aspecten binnen een aanvraag om een omgevingsvergunning bouwen of een daaraan gerelateerde vergunning die betrekking hebben op de rechtstreeks werkende regels uit de Omgevingsverordening (OV), de in het omgevingsplan opgenomen aspecten i.h.k.v. de transitie naar een zorgvuldige veehouderij en de BZV (Brabantse Zorgvuldigheidscore Veehouderij).
OV60A	**Toezicht BZV**	Het uitvoeren van toezicht op de regels uit de Omgevingsverordening (OV), BZV en regels m.b.t. de zorgvuldige veehouderij uit het bestemmingsplan/ omgevingsplan.
OV36	**Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)**	- Beoordelen sloopmeldingen waarbij geen asbestverwijdering plaatsvindt (alleen bouwkundige sloop). Dit kan nog wel betekenen dat er een asbestinventarisatierapport (wat aan moet tonen dat er geen asbest aanwezig is) beoordeeld moet worden. - Beoordelen van stukken met betrekking tot de informatieplicht bij meer dan 10 m^3 sloopafval (risicomatrix, sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen).
OV59	**Toezicht sloop (zonder asbest)**	- Uitvoeren van toezicht op sloopwerkzaamheden (waarbij geen asbestverwijdering plaatsvindt). - Uitvoeren van toezicht op de juiste uitvoering van de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen (bij meer dan 10 m^3 sloopafval)

OPDR. NR.	NAAM OPDRACHTNUMMER	TOELICHTING WERKZAAMHEDEN
OV46	**Specifieke opdrachten groen**	Opdrachten op het groene kleurspoor i.h.k.v. de natuurtaken in de Omgevingswet (gebieden, soorten en houtopstanden). Opdrachten kunnen zowel advisering als toezicht betreffen. Gaat om losse opdrachten. N.B. Groene opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen, vergunning- of handhavingsprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.
OV15	**Advies bodem**	- Begeleiden bodemonderzoekstrajecten als vertegenwoordiger namens gemeente - Begeleiden en beoordelen van civieltechnische en milieuhygiënische bodemonderzoeken en infiltratieonderzoeken bij werken en infrastructurele werken - Advies m.b.t. bodemverontreiniging en het tegengaan dat er wordt gebouwd op verontreinigde grond. - Advies omtrent de bodemkwaliteit bij aankoop, verkoop en ontwikkeling van terreinen, zodat het risico van ontwikkeling van vervuilde terreinen wordt beperkt. - Milieutechnische beoordeling van de geschiktheid bodemkwaliteit voor beoogd gebruik met betrekking tot de bouwplannen - Beoordelen van nulsituatie bodemonderzoeken - Lozingen op of in de bodem, niet gekoppeld aan bedrijfsgebonden MBA's - Het verstrekken van advies voor/ het behandelen van meldingen i.h.k.v. de Wet bodembescherming (alleen voor gemeente 's-Hertogenbosch)
OV18	**Advies en onderzoek geluid**	Onderstaande werkzaamheden zijn niet gekoppeld aan bedrijfsgebonden MBA's of evenementen: - Uitvoeren geluid- en trillingmetingen - Uitvoeren geluidmetingen over langere periode (monitoring) - Beoordelen akoestisch onderzoek derden - Advies n.a.v. uitgevoerde geluidmetingen - Advies omtrent de consequenties van een bouwplan inzake geluidsaspecten - Beoordeling bouwakoestisch onderzoek bij een bouwplan N.B. Geluid opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen, vergunning- of handhavingsprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoer.
OV99	**Evenementen**	- Deelname aan gemeentelijk evenementenoverleg - Beoordelen van geluidsonderzoeken behorende bij een evenement - Opstellen van geluidsvoorschriften t.b.v. de evenementenvergunning - Het verrichten van geluidmetingen ter controle van de voorschriften/afspraken - Het rapporteren over geluidmetingen/ controles - Afhandelen van klachten

Overige verzoektaken

OPDR. NR.	NAAM OPDRACHTNUMMER	TOELICHTING WERKZAAMHEDEN
OV20	**Zonebeheer industrielawaai**	Verstrekken geluidmodel, model bewaking zonebeheer, advisering inpasbaarheid activiteiten, actualiseren geluidsituatie gezoneerd industrieterrein.
OV21	**Advies en onderzoek luchtkwaliteit en geur**	Onderstaande werkzaamheden zijn niet gekoppeld aan bedrijfsgebonden MBA's: - Advies i.h.k.v. Schone Lucht Akkoord (SLA) - Advies luchtkwaliteit i.r.t. omgevingsplan/ intensieve veehouderijen/ wegverkeer - Beoordelen rapportage luchtkwaliteitsonderzoek - Ondersteuning/ coördinatie bij uitvoeren geuronderzoek en emissie- of immissiemetingen - Beoordelen rapportage geuronderzoek en advies industriële emissies N.B. Geur of lucht opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen, vergunning- of handhavingsprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.
OV22	**Externe veiligheid**	Advies en ontwikkelingen die betrekking hebben op externe veiligheid, zoals completeren risicokaart REV (excl. kwetsbare gebouwen en locaties). N.B. Externe veiligheid opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen of vergunningprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.
OV24	**Advies juridisch**	Het geven van algemene juridische ondersteuning (vraagbaak), algemene juridische ondersteuning i.h.k.v. wet- en regelgeving, opstellen juridisch advies (n.e.g.).
OV35	**Gegevensbeheer**	- Beheer van het bedrijven-/ MBA-bestand, Kernregistratie dierverblijven (KRD), invoeren BZV-vergunningen in webapplicatie - Beheer Luchtkwaliteitskaart wegverkeer en agrarisch (CIMLK), Risicokaart (REV), Atlas leefomgeving (natte koeltorens), geluidemissiekaart
OV33	**Ambtelijke ondersteuning**	Detachering en werken op locatie van de opdrachtgever (indien niet aan eigen zaken wordt gewerkt), behandelen vragen van gemeenten (inclusief ondersteuning gemeente bij informatie- of Woo-verzoeken), ondersteuning bij en inregelen van orderproces.
OV34	**Informatieverstrekking en Woo-verzoeken**	- Directe verstrekking van informatie aan burgers en bedrijven, zoals het verstrekken van bodeminformatie (aan makelaars, e.d.), VTHA-gegevens of ondergrondse tanks. - Complete afhandeling van Woo-verzoeken (incl. anonimiseren maar exclusief publiceren)

Bijlage 4: Beschrijving risicomodel milieutoezicht

Het risicomodel bestaat uit drie factoren die tezamen leiden tot een risicoscore. Op deze manier kan een slimme selectie van bedrijven gemaakt worden en kan het toezicht daar plaatsvinden waar de (milieu)risico's het grootste zijn. Bovendien kan tijdens het toezicht meer aandacht worden besteed aan de belangrijkste risico's. De drie factoren in het model zijn; Kans op overtreding, Milieueffect en Tijd laatste controle.

KANS OP OVERTREDING	MILIEUEFFECT	TIJD LAATSTE CONTROLE
- LHSO - Klachten - Handhavingstrajecten	- Type bedrijf - Branche/Milieubelastende activiteit - Hoeveelheid (niet) gevaarlijk afval - Aantal Eural codes - PRTR registratie - Externe veiligheid van toepassing - Aanwezige (zware) stookinstallaties - Opslagtanks	- Tijd sinds laatste contole

Kans op overtreding

De kans dat een overtreding plaatsvindt wordt bepaald op basis van het naleefgedrag van een bedrijf. Deze score wordt bepaald aan de hand van onder andere de uitkomsten uit eerdere inspecties (indeling overtredingen volgens Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), aantal klachten, bestuurlijke handhavingstrajecten en ongewone voorvallen. Hierbij zijn de LHSO-scores ingedeeld in categorieën (gedrag en zwaarte) en worden er punten toegekend afhankelijk van de LHSO-score die na een controle is gegeven. Daarnaast wordt gekeken hoeveel (gegronde) klachten er zijn binnengekomen, waarbij meer klachten leidt tot meer punten. Tot slot worden ook punten toegekend wanneer er handhavingstrajecten (bijvoorbeeld dwangsom of bestuursdwang) zijn geweest en wanneer er ongewone voorvallen hebben plaatsgevonden. De punten worden bij elkaar opgeteld en levert zo een kans score.

Milieueffect

De tweede factor is een score voor milieurelevantie. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het type bedrijf (A, B/B+, C en IPPC), branche waarin het bedrijf actief is en richting de toekomst ook de aanwezige MBA's. Hoe milieubelastender de branche of activiteit, hoe meer punten er worden toegekend. Daarnaast wordt in externe bronnen gekeken of het bedrijf geregistreerd staat in het Integraal Pollutant Release and Transfer Register (PRTR), wordt gekeken naar hoeveelheid en type afval (LMA/ AMICE), of externe veiligheid een belangrijke factor is (BEVI/REVI) en naar de aanwezigheid van zware stookinstallaties (SCIOS-portaal) en opslagtanks (KIWA). Op elk van deze onderdelen worden punten toegekend en leveren zo een totaalscore op milieurelevantie.

Tijd sinds laatste controle

De derde factor is een score voor de periode die verstreken is sinds de laatste milieucontrole is uitgevoerd. Hierbij krijgen bedrijven die lang niet zijn bezocht een hogere score dan bedrijven waar recent een controle is uitgevoerd.

De 3 bovenstaande factoren worden vervolgens met elkaar vermenigvuldigd wat leidt tot een totaalscore voor het betreffende bedrijf. Door deze methode toe te passen op alle bedrijven uit het bedrijven-/ MBA bestand, wordt een lijst verkregen met de meest risicovolle bedrijven bovenaan en de minst risicovolle onderaan. Omdat veel van de gebruikte factoren geen vaste gegevens zijn, zal ook de volgorde van de meest risicovolle bedrijven een dynamisch karakter hebben.

Jaarlijkse evaluatie

De ervaring die wordt opgedaan met het model wordt jaarlijks geëvalueerd en het model wordt aangepast indien noodzakelijk. In 2025 wordt onder andere gekeken hoe de afstand van veehouderijen tot Nature2000/gevoelige habitats en afstand tot bebouwde kom kan worden toegevoegd. En ook om het milieueffect van "energie" toe te voegen.

Vragen over dit ODBN werkprogramma gemeenten 2026?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	2 december 2025 [vertrouwelijk tot datum ondertekening]
Onderwerp	Intentieovereenkomst haalbaarheidsstudie herontwikkeling 't Misverstant
Zaaknummer	Z25 - 297847
Documentnr.	UIT/25 - 727447

Inleiding

Vughtse Berg B.V. (verder initiatiefnemer) is eigenaar van het perceel waar restaurant 't Misverstant was gevestigd. Het restaurant is verhuisd naar Fort Isabella.

De initiatiefnemer ziet hierdoor kansen voor een woningbouwontwikkeling. In samenspraak met de gemeente wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om te bepalen of woningbouw hier ruimtelijk wenselijk en haalbaar is. Met de haalbaarheidsstudie krijgen initiatiefnemer en gemeente integraal inzicht in de (on)mogelijkheden van woningbouw op deze locatie.

Daarnaast ziet de gemeente bij deze ontwikkeling een mogelijke kans om de verkeersveiligheid op de kruising Postweg–Kampdijklaan te verbeteren. Dit wordt in samenhang met de haalbaarheidsstudie onderzocht.

Doel van deze raadsinformatiebrief is de gemeenteraad te informeren over het besluit van het college om een intentieovereenkomst te sluiten met de initiatienemer voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie. Met de intentieovereenkomst borgen we het kostenverhaal van gemeentelijke inzet tijdens deze fase.

Inhoudelijk

Er komt een onderzoek om te kunnen beoordelen of er sprake zal zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan de locatie. Er wordt onder andere gekeken naar het programma, stedenbouwkundige en ruimtelijke kwaliteit, inpassing parkeren, groen en waterberging, duurzaamheid, financiële haalbaarheid en kostenverhaal. Er is extra aandacht voor twee beleidsvelden:

1. Waterberging
De voorlopige stedenbouwkundige schets gaat verder dan alleen het perceel van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer is zich ervan bewust dat hij (delen van) deze gronden dient aan te kopen van de gemeente. Het betreft een gedeelte van het naastgelegen retentiegebied. Een studie moet aantonen dat verlies van bestaand retentiegebied wordt gecompenseerd en dat extra berging door verharding wordt ingepast conform de geldende verordeningen, in afstemming met het waterschap.

2. Woningbouwprogramma
Op dit moment is er een voorlopige stedenbouwkundige schets met woningbouwprogramma. Er wordt uitgegaan van 73 appartementen met ondergrondse parkeergarage. De verkennende schetsen zijn uitgegaan van een verdeling vóór besluitvorming over het tweede addendum van de Woonvisie[1]. Het definitief programma wordt uitgewerkt binnen de kaders van de actuele Woonvisie. Het is heel goed mogelijk dat de schetsontwerpen aanzienlijk worden aangepast.

Met deze ontwikkeling zien wij ook mogelijkheden voor realisatie van een passende verkeersafwikkeling om daarmee de verkeersveiligheid vanaf 't Misverstant richting de Postweg en Kampdijklaan te verbeteren ten opzichte van de huidige kruising. De beoogde rotonde bevind zich gedeeltelijk op gronden van de initiatiefnemer. Ook dit is een onderdeel van de haalbaarheidsstudie.

De initiatiefnemer houdt zich aan het gemeentelijk participatiebeleid en stelt hiertoe een participatieplan op. Tijdens de studie worden relevante belanghebbenden geraadpleegd en worden de resultaten teruggekoppeld. De uitkomsten worden verwerkt in de verdere planuitwerking.

Standpunt / Besluit college van B en W

Het college is akkoord gegaan met een intentieovereenkomst voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie voor de ontwikkeling van 't Misverstant. Mocht uit de studie blijken dat nieuwbouw haalbaar is zal een anterieure overeenkomst worden opgesteld. Op dat moment verplicht de gemeente zich tot het verder uitwerken van dit project.

Financieel

In de intentieovereenkomst zijn afspraken gemaakt dat de ambtelijke uren en door de gemeente te maken kosten worden betaald door de initiatiefnemer.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

[1] Daar is uitgegaan van 45% betaalbaar, 23% middelduur laag, 22% middelduur hoog en 10% duur

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	2 december 2025
Onderwerp	Prestatieafspraken 2026
Zaaknummer	Z25 - 297903
Documentnr.	UIT/25 - 727633

Inleiding

De *Woningwet* legt gemeenten, corporaties en huurders de verplichting op om prestatieafspraken te maken. In het proces brengt de woningcorporatie vóór 1 juli een bod uit. Vervolgens vinden onderhandelingen plaats en wordt gekomen tot gezamenlijke afspraken. Vóór 15 december moeten de drie partijen (corporatie, huurders en gemeente) de prestatieafspraken ondertekend toesturen aan de Autoriteit Woningcorporaties. In de gemeente Vught zijn drie corporaties werkzaam waar prestatieafspraken mee worden gemaakt: Charlotte van Beuningen, Woonveste en TBV Wonen.

Voorgeschiedenis

Het college heeft 7 december 2021 de meerjarige prestatieafspraken 2021-2025 vastgesteld.

Inhoudelijk

In 2022 zijn meerjarenafspraken (tot en met 2025) gemaakt zodat echt gezamenlijk aan de toekomst gebouwd kan worden, letterlijk en figuurlijk. Ieder jaar worden de afspraken gemonitord en wordt afgesproken wat het komende jaar concreet gepresteerd gaat worden in een set jaarlijkse prestatieafspraken. De meerjarenafspraken worden verlengd naar 2026, zodat deze blijven aansluiten op de verlengde *woonvisie 'Groei met Vughtse kwaliteit'*.

De indeling van de prestatieafspraken volgt de indeling van de woonvisie[1]. Zo sluiten de prestatieafspraken niet alleen inhoudelijk maar ook qua leesbaarheid goed aan op de woonvisie.

Belangrijk om te melden is dat TBV Wonen geen bijdrage gaat leveren aan de ontwikkeling van nieuwbouw binnen de gemeente Vught. TBV Wonen heeft, ingegeven door de woningwet, enkel een beherende rol in de gemeente Vught. In de ontwikkeling van nieuwbouw richt Woonveste zich op de kern Helvoirt en heeft zij geen ambities in de

[1] Groei met variatie en kwaliteit, Wonen en Zorg, Evenwichtige en duurzame wijken en Bijzondere doelgroepen.

kernen Cromvoirt en Vught. Charlotte van Beuningen richt zich hoofdzakelijk op de kernen Cromvoirt en Vught.

Bij deze raadsinformatiebrief treft u de prestatieafspraken voor 2026 aan. In de prestatieafspraken voor 2026 is per onderwerp, de afspraak geformuleerd, de actiehouder(-s) aangegeven en aangegeven wanneer het onderwerp behandeld wordt. Er wacht ons een grote uitdaging de komende jaren om de ambitie van de woonvisie gestalte te geven. Met deze prestatieafspraken denken wij een goede bijdrage te gaan leveren. Gedurende het jaar worden de prestatieafspraken gemonitord en bijgestuurd indien dat noodzakelijk is. Ieder jaar trachten we concreter met elkaar te worden.

Standpunt / Besluit college van B en W

De gemaakte afspraken sluiten aan bij het gemeentelijk beleid. De samenwerking tussen de woningcorporaties en de gemeente loopt goed. Of het nu gaat om doorstroming, huisvesting van bijzondere doelgroepen of duurzaamheid, aanpak schuldenproblematiek of leefbaarheid in de wijk of toevoegen van sociale huurwoningen, gezamenlijk kunnen we meer bieden aan de inwoners van Vught.

Financieel

Daar waar financiële consequenties voor de gemeente worden benoemd, maken deze al deel uit van de begroting

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Prestatieafspraken 2026

Prestatieafspraken 2026

Inhoud

Voorwoord **3**

1. Inleiding **4**

Leeswijzer 5

2. Prestatieafspraken jaarschijf 2026 ..... **6**

2.1 Groei met variatie en kwaliteit 6

2.2 Wonen en zorg 9

2.3 Evenwichtige en duurzame wijken 10

2.4 Bijzondere doelgroepen 11

3. Samenwerking **13**

BIJLAGE 1: Woningbouwprogramma prestatieafspraken **14**

BIJLAGE 2: Ondertekende meerjarenafspraken 2022 - 2025 ..... **17**

1.1 Groei met variatie en kwaliteit 17

1.2 Wonen en zorg 18

1.3 Evenwichtige en duurzame wijken 18

1.4 Bijzondere doelgroepen (en flexconcepten) 19

Voorwoord

Deze prestatieafspraken van 2026 zijn de laatste gebaseerd op de Woonvisie 2021-2025. Voor het maken van deze prestatieafspraken gaan we uit van de verlengde meerjarenafspraken 2022 – 2025 zodat we gezamenlijk aan de toekomst kunnen (blijven) bouwen, letterlijk en figuurlijk. De langere horizon van deze afspraken vereist ook realisme en aanpassingsvermogen als de omstandigheden wijzigen.

De maatschappelijke opgaven zijn duidelijk: er is een stevige behoefte aan sociale huurwoningen in Vught die betaalbaar en beschikbaar zijn voor de woningzoekenden. Ook blijft het van belang om te blijven werken aan verdere verduurzaming van de woningvoorraad. Verder zijn er binnen de doelgroep van sociale huurwoningen bijzondere doelgroepen die huisvesting nodig hebben. Denk hierbij aan statushouders, mensen die uitstromen uit zorginstellingen of mensen die op medische gronden een (andere) woning nodig hebben.

De voorliggende afspraken benadrukken de urgentie om de realisatie van het woningbouwprogramma te versnellen, waarbij het gezamenlijke doel en de individuele belangen en afhankelijkheden besproken worden. Meer sociale huurwoningen betekent immers ook verwerving van ontwikkelposities bij woningbouwlocaties en versterking van samenwerking met marktpartijen. Maar het betekent ook stilstaan bij bewonersparticipatie en het na ontwikkeling ook behouden van deze betaalbare woningen in de woningvoorraad voor nu en in de toekomst.

Met voorliggende prestatieafspraken geven we invulling aan de realisatie van de woonvisie van de gemeente Vught en werken we lokaal aan de realisatie van de nationale prestatieafspraken en de regionale woondeal. Wij kijken uit naar een goede samenwerking en een Vught waar iedereen kan wonen met Vughtse kwaliteit.

Namens de HBO van Woonveste
De heer F. Kivits
Voorzitter Huurdersvereniging Heusden (HVH)

Namens de HBO van TBV Wonen
De heer E. Baak
Voorzitter HBO TBV Wonen Samen

Namens de HBO van Charlotte van Beuningen
De heer R. Hulsman
Voorzitter Huurdersbelangenvereniging (HBV)

Namens de gemeente Vught
De heer J. den Otter
Wethouder

Namens Charlotte van Beuningen
Mevrouw M.E. Verheijen
Directeur-bestuurder

Namens Woonveste
De heer E. Damen
Directeur-bestuurder

Namens TBV Wonen
De heer P. Kouijzer
Directeur-bestuurder

1. Inleiding

De gemeente Vught, Woonveste, TBV Wonen, Charlotte van Beuningen en de huurdersbelangenorganisaties hebben deze prestatieafspraken opgesteld voor 2026.
Met vertrouwen hebben betrokkenen kennisgenomen van de:

- Woonvisie 2021 - 2025: Groei met Vughtse kwaliteit, incl. 2e addendum, juli 2025
- Afspraken Woontop (december 2024)
- Nationale Prestatieafspraken 2025-2035 (december 2024)
- Update regionale woondeal Noordoost Brabant (RWD) (oktober 2025)
- Nationale volkshuisvestelijke prioriteiten (juni 2023)

In het najaar van 2025 stelden de corporaties Woonveste, Charlotte van Beuningen en de gemeente Vught binnen de woonregio noordoost-Brabant een update van de regionale woondeal vast. De gemeente Vught zal in de loop van 2026 een nieuw volkshuisvestelijk programma vaststellen als opvolger van de Woonvisie 2021-2025. Ook is de verwachting dat de Wet versterking regie volkshuisvesting in 2026 in werking treedt.

De prestatieafspraken van 2026 bouwen voort op het huidige volkshuisvestelijke beleid zoals opgenomen in de Woonvisie 2021-2025 en geven daarbij rekenschap van deze (toekomstige) ontwikkelingen. We constateren dat we een aanzienlijke opgave hebben, de druk op de woningmarkt is groot. We zetten hier graag de schouders onder en realiseren ons dat dit tijd vergt. De thema's die in de woonvisie worden aangehaald vormden de basis voor de meerjaren prestatieafspraken 2022 – 2025: Groei met variatie en kwaliteit, Wonen en zorg, Evenwichtige en duurzame wijken en Bijzondere doelgroepen. We houden bewust vast aan de reeds bestaande vorm van prestatieafspraken en de thema's uit de woonvisie.
Wel is ervoor gekozen om binnen de jaarschijf onderscheid te maken tussen afspraken die focus verdienen in 2026 en afspraken die een meer doorlopend karakter hebben.
Bij het richten van middelen en uitvoeringscapaciteit hebben de focusafspraken prioriteit.
Dit doen we om de hierop ingezette constructieve samenwerking te blijven continueren en te blijven verbinden op de woonvisie. De gemaakte nationale en regionale afspraken zijn uiteraard sturend, waarbij we de nieuwe volkshuisvestelijke prioriteiten vertalen in deze prestatieafspraken.

Bieding en proces prestatieafspraken 2026

Op 25 maart 2025 is in het zogeheten bestuurlijk driepartijenoverleg gezamenlijk stilgestaan bij de evaluatie van het proces en voortgang van de prestatieafspraken 2025. Tevens is daarbij stil gestaan bij eventuele aandachtspunten voor de bieding op het volkshuisvestelijk beleid van de gemeente Vught. De lokaal actieve corporaties Charlotte van Beuningen, Woonveste en TBV Wonen hebben op 25 juni 2025 in samenspraak met hun huurdersbelangenorganisaties een bod uitgebracht.
Op 11 september 2025 is de voortgang van de prestatieafspraken 2025 opnieuw besproken en heeft de gemeente Vught gereageerd op de bieding van de corporaties. Mede aan de hand van de voortgang en bieding is bestuurlijk een kader gevormd waarbinnen deze prestatieafspraken tot stand zijn komen, zoals een verzoek om focus aan te brengen in afspraken die gemaakt worden.

Zoals bekend zal TBV Wonen geen bijdrage leveren aan de ontwikkeling van nieuwbouw binnen de gemeente Vught. Het bezit van TBV Wonen bestaat uit appartementen met vereniging van eigenaren, zorgwoningen en seniorenwoningen. TBV Wonen heeft, ingegeven door de Woningwet, enkel een beherende rol in de gemeente Vught. In de ontwikkeling van nieuwbouw richt Woonveste zich op de kern Helvoirt en heeft zij geen ambities in de kernen Cromvoirt en Vught. Charlotte van Beuningen richt zich initieel meer op deze kernen.

Partijen werken reeds een aantal jaren constructief samen in wederzijds vertrouwen en zetten dit graag voort. Focus in 2026 ligt op het in positie brengen van de corporaties bij de ontwikkelingen in voorbereiding en bij toekomstige ontwikkellocaties, met als doel voldoende sociale huur te realiseren in eigendom van de corporaties. De urgentie voor gezamenlijke dialoog tussen gemeente, ontwikkelaars en corporaties wordt door partijen onderschreven. Het is van belang dat partijen zich hard maken voor een duurzame groei van de voorraad sociale huurwoningen in Vught en het optimaal benutten van de bestaande voorraad, met oog voor betaalbaarheid voor de lagere inkomens en aandachtsgroepen. Een ander belangrijk thema voor komend jaar is de samenwerking versterken in de bestaande wijken en buurten. De prestatieafspraken zijn gebaseerd op wat er is vastgelegd in de meerjarenafspraken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de inhoudelijke afspraken voor 2026. Hoofdstuk 3 geeft de samenwerkingsafspraken weer. In de bijlagen worden het voor de prestatieafspraken relevante woningbouwprogramma en de ondertekende meerjarige prestatieafspraken weergegeven.
De Woonvisie Vught en Meerjarige Prestatieafspraken 2022-2025 zijn opgedeeld in 4 inhoudelijke paragrafen. In elke paragraaf worden eerst de focusafspraken voor 2026 toegelicht, gevolgd door de doorlopende afspraken.

2. Prestatieafspraken jaarschijf 2026

2.1 Groei met variatie en kwaliteit

Dit thema draait om de voortgang in zowel de kwantitatieve als kwalitatieve realisatie van het woningbouwprogramma. Woningcorporaties zijn hierin betrouwbare partners voor het maken van langjarige afspraken. De focus ligt op levensloopbestendige woningen voor 1- en 2-persoonshuishoudens, onder de aftoppingsgrenzen, zodat ze betaalbaar blijven voor de doelgroep. Dit sluit aan bij de afspraken uit de Update Regionale Woondeal.
De gemeentelijke woonvisie voorziet in een groei van 2.000 woningen in de periode 2021–2030. Zoals benoemd in de Update Regionale Woondeal en het tweede addendum bij de vigerende Woonvisie wordt daarbij uitgegaan van minimaal 30% sociale huur. Voor de periode tot 2030 wordt daarmee ingezet op een beoogde netto groei van minimaal 600 sociale huurwoningen. Ook is de woningbouwopgave voor de periode na 2030 onverminderd groot. De gemeente Vught stelt in 2026 haar nieuwe Volkshuisvestelijke programma op. In het Tweede addendum behorende bij de Woonvisie 2021-2025 is aangegeven dat, mocht Vught voor de periode 2030-2040 eenzelfde woningbouwopgave ten dag leggen als voor dit decennium, dit nogmaals een opgave van 1.500-2.000 woningen, waarvan 450-600 sociale huurwoningen betekent.

De gemeente en de woningcorporaties onderstrepen het belang van het eigendom van sociale huurwoningen van de corporaties als essentieel onderdeel van het volkshuisvestelijk beleid. De gemeente erkent dat corporaties, vanuit hun wettelijke taak en maatschappelijke binding, de aangewezen partijen zijn om langdurig te zorgen voor betaalbare en passende huisvesting en voor investeringen in leefbare wijken. De gemeente zet zich daarom in om bij ruimtelijke planvorming, gronduitgifte en samenwerking met marktpartijen te waarborgen dat nieuwe sociale huurwoningen in eigendom komen van toegelaten instellingen. Hiermee worden betaalbaarheid, beschikbaarheid en leefbaarheid structureel geborgd.

Charlotte van Beuningen rekent in haar begroting vanaf 2026 tot 2031 met een gemiddelde jaarlijkse toevoeging van 48 sociale huurwoningen en vanaf 2032 tot 2035 met gemiddeld 65 sociale woningen per jaar. Woonveste houdt in haar meerjarenbegroting tot 2031 rekening met de realisatie van circa 25 nieuwbouwwoningen in Helvoirt. Om dit tempo te realiseren, moeten planprocedures en bouwtijd worden versneld en de haalbaarheid van sociale woningbouw worden vergroot. Omdat corporaties en gemeente nauwelijks eigen grondposities hebben, is samenwerking met ontwikkelende partijen met grond essentieel. Alleen zo kunnen corporaties voldoende sociale huurwoningen realiseren en verhuren aan de doelgroep.

Voor 2026 leggen we de focus op de volgende prestaties:

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Nieuwbouw	Aan de hand van het woningbouwprogramma met de harde en zachte woningbouwplannen die in beeld zijn (bijlage 1), wordt gewerkt aan de bouw van sociale huurwoningen voor de periode 2026-2031. Partijen willen het aandeel harde plannen verhogen, met daarbij corporaties als eigenaar van de beoogde sociale huur. De omvang en ontwikkeling van de voorraad is van invloed op de huisvestingsmogelijkheden van de reguliere doelgroep, en aandachtsgroepen binnen de signaalwaarde van 30% zoals afgesproken als uitgangspunt in de regionale urgentieregeling. Om corporaties in positie te brengen om de nieuwe sociale huurwoningen in eigendom te verkrijgen faciliteert de	Gemeente	Gehele jaar

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
	gemeente actief het gesprek tussen corporaties en ontwikkelende partijen: - door na een positief intakebesluit op nieuwe woningbouwplannen projectleiders van de corporatie, de ontwikkelende partij en gemeente te koppelen - door in reeds lopende planontwikkelingen met sociale huurwoningen actief het gesprek tussen ontwikkelende partijen en de corporaties te faciliteren indien dat nodig is. Partijen spannen zich in ervoor te zorgen dat aan het eind van 2026 tenminste de projecten Isabellaveld fase II en Buitenplaats Kraaijenberg met de status 'zacht in voorbereiding' zijn overgegaan naar 'hard in voorbereiding' of 'hard in uitvoering'.		
2. Nieuwbouw	De afgesproken uitgangspunten ten aanzien van het de ontwikkeling van sociale huurwoningen worden standaard opgenomen in anterieure overeenkomsten[1] met ontwikkelende partijen en blijven gecontinueerd in het nieuw op te stellen Volkshuisvestelijk programma van de gemeente Vught[2]: 1) zij stelt een aandeel van 30% sociale huur, ontwikkeld met een corporatie als preferent partner, als voorwaarde voor medewerking aan nieuwe woningbouwinitiatieven. 2) sociale huur wordt gedefinieerd als: - *woningen met een aanvangsprijs tot de DAEB-huurgrens (€ 900,07 prijspeil 2025);* - *die minimaal 25 jaar worden aangeboden met een sociale huurprijs, worden toegewezen aan de doelgroep voor sociale huurwoningen conform de Woningwet en ook aan aandachtsgroepen als uitstromers, urgenten en statushouders;* - *met een kwaliteit die in de corporatiesector gebruikelijk is.* 3) Charlotte van Beuningen en Woonveste zijn de preferent partners voor de realisatie van sociale huurwoningen en zo mogelijk voor middenhuur in de gemeente Vught.	Gemeente	Gehele jaar
3. Nieuwbouw	Om te sturen op een voor de sociale doelgroep gebalanceerde prijs-kwaliteitverhouding, zet de gemeente Vught bij de ontwikkeling van haar Volkshuisvestelijk programma in op het uitgangspunt dat een minimaal percentage van de nieuwe sociale huurwoningen een aanvangshuurprijs tot de aftoppingsgrenzen voor huurtoeslag dient te kennen en kwaliteit die passend is voor de huishoudenssamenstelling die aansluit bij de betreffende aftoppingsgrenzen. We bepalen uiterlijk Q1 2026 -met reeds aanwezige gegevens- het percentage welke nodig is en hanteren dit percentage als kaderstellend in de nieuwbouw.	Gemeente	Q1

[1] Overeenkomst waarin de gemeente afspraken maakt met de ontwikkelaar om te komen tot planontwikkeling. O.a. om de gemeentelijke kosten te dekken.

[2] Onder voorbehoud besluitvorming door gemeenteraad

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
4. Nieuwbouw	Om de haalbaarheid van realisatie van sociale huurwoningen te verhogen neemt de gemeente bij de ontwikkeling van sociale huurwoningen een sociale kavelprijs per wooneenheid als uitgangspunt in haar op te stellen grondbeleid. Waarbij gekeken wordt naar landelijke referenties, onder meer de Aedes benchmark gemeentelijke grondprijzen sociale huurwoningen (laatste versie juni 2024) en het jaarlijkse grondprijzenonderzoek van de Stec groep.	Gemeente	Q1
5. Nieuwbouw	In het kader van de schaalsprong Vught onderzoekt de gemeente inbreidingslocaties in de kern Vught om na 2031 te ontwikkelen. Gemeente betrekt daarbij Charlotte van Beuningen als vastgoedeigenaar en preferent partner voor de sociale inbreiding.	Gemeente	Q4
6. Benutten bestaande voorraad	De gemeente werkt een intern kader uit om vergunningsaanvragen snel te kunnen behandelen teneinde financiële en procedurele belemmeringen, zoals leges- en leegstandskosten, bij omzetting naar kamergewijze verhuur voor corporaties weg te nemen. In afwachting van de uitwerking van dit intern kader denkt Charlotte van Beuningen na over de inzet van een pilot met kamergewijze verhuur in een selectie van woningen. Woonveste onderzoekt de mogelijkheid voor woningdelen.	Gemeente	Q1
7. Inkomensafhankelijke huurverhoging	Corporaties kunnen bij de jaarlijkse huurverhoging een inkomensafhankelijke huurverhoging doorvoeren aan de wettelijk bepaalde inkomensdoelgroep. Deze inkomensafhankelijke huurverhoging wordt in dat geval buiten de huursombenadering gehouden om de meeropbrengst te benutten voor volkshuisvestelijke investeringen zoals opgenomen in de prestatieafspraken.	Corporaties	Q2

Doorlopende afspraken:

Onderwerp	Meerjarenafspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Nieuwbouw	In haar intentieovereenkomsten met een ontwikkelende partij neemt de gemeente standaard op: 1) de initiatiefnemer wordt verzocht met betrekking tot het te realiseren aandeel sociale huur- (en eventueel middenhuur-) woningen afspraken te maken met Charlotte van Beuningen en/of Woonveste als preferent partner, met als doel het eigendom en exploitatie van de te realiseren sociale huurwoningen over te dragen. 2) indien de preferente partners onderbouwd aangeven niet tot overeenstemming te kunnen komen met de initiatiefnemer, deze initiatiefnemer vervolgens andere toegelaten instellingen uit de woningmarktregio benadert voor het te realiseren aandeel sociale huur- en eventueel middenhuurwoningen. 3) voor het aandeel sociale huur verwijst de gemeente naar haar actuele woonbeleid waarin een aandeel van	Gemeente	Doorlopend

Onderwerp	Meerjarenafspraak	Actiehouder	Wanneer
	30% sociale huur uitgangspunt is, in aansluiting op de behoefte van de sociale doelgroep.		
2. Nieuwbouw	De gemeente bespreekt tenminste ieder kwartaal met Charlotte van Beuningen positief beoordeelde principeverzoeken (voorbeoordelingen) om de corporaties in positie te brengen voor de realisatie van sociale huur. In positieve beoordelingen van principeverzoeken worden voorwaarden gesteld over het aandeel sociale huurwoningen (conform Aedes-definitie) met de verwijzing naar de corporaties (Charlotte van Beuningen/Woonveste) als preferente partner.	Gemeente	Ieder kwartaal
3. Sturings-instrumenten	Ter versnelling van de sociale woningbouwopgave, is bij het doorlopen van planologische procedures parallel plannen het uitgangspunt.	Gemeente	Doorlopend
4. Sturings-instrumenten	Ter versnelling van de sociale woningbouwopgave, zetten Charlotte van Beuningen en Woonveste, daar waar dit passend is, in op demontabele bouw of houtskeletbouw.	Corporaties	Doorlopend
5. Woningtoewijzing	De Slaagkansenmonitor van Thuispoort vormt het uitgangspunt om de slaagkansen van de sociale doelgroep te volgen en waar nodig bij te sturen. Regionale inzichten vormen het vertrekpunt voor de juiste balans op lokaal niveau. Bijsturing vindt plaats waar dit nodig is via lokaal maatwerk, om enkel bij te sturen waar dit nodig is zonder ongewenste bijeffecten.	Corporaties	Doorlopend
6. Beter benutten	We verhogen de lokale vrije toewijzingsruimte van 7,5% naar 15%. Corporaties kunnen deze 7,5% extra ruimte bijvoorbeeld benutten om o.a. bij te dragen aan de gewenste doorstroombeweging en meer diversiteit op wijkniveau.	Corporaties	Doorlopend
7. Verkoop	Uitgangspunt is dat de sociale huurwoningvoorraad in de gemeente Vught niet in omvang afneemt. Daarom zijn corporaties terughoudend in het verkopen van woningen. Indien sociale huurwoningen separaat (dus niet complexgewijs) worden verkocht, worden deze eerst aan zittende huurders en vervolgens aan sociale huurders in de Thuispoortregio aangeboden, om doorstroming te bevorderen.	Corporaties	Doorlopend

2.2 Wonen en zorg

De samenleving staat voor grote uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. De vraag naar huisvesting voor aandachtsgroepen groeit, net als de behoefte aan passende woonoplossingen voor ouderen – met of zonder zorgvraag.

Steeds meer mensen blijven zelfstandig wonen, ook wanneer hun behoefte aan zorg of ondersteuning toeneemt. Dit vereist wijken die levensloopbestendig en inclusief zijn. Om dit mogelijk te maken, is het belangrijk dat daar waar nodig doorstroming naar een meer geschikte woningen mogelijk is, ambulante ondersteuning beschikbaar is en dat er actief wordt ingezet op gemeenschapsvorming.

Wij zetten ons daarom in voor de ontwikkeling van wijken die geschikt zijn voor alle levensfasen, met een mix van woonvormen zoals geclusterde en gemengde woonconcepten. In combinatie met goed sociaal beheer en het versterken van gemeenschappen (community building), dragen we zo bij aan het huisvesten van mensen met een ondersteunings- of zorgvraag.
Voor 2026 leggen we de focus op de volgende prestaties:

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Woonzorgvisie	De gemeente neemt de resultaten uit de regionale woonzorganalyse mee om te komen tot een lokale visie op wonen en zorg, als onderdeel van haar nieuwe volkshuisvestelijke programma. Corporaties leveren een actieve bijdrage bij de totstandkoming van deze visie.	Gemeente	Q1
2. Samenwerking zorg en veiligheid	Onder regie van de gemeente wordt een terugkerend overleg gestart om op beleidsniveau integraal samen te werken aan zorg en veiligheid, naast de praktijkgerichte samenwerkingstafel zorg en veiligheid (casusoverleg). Daarbij wordt verkend welke andere partners op het gebied van zorg en veiligheid kunnen deelnemen.	Gemeente	Q1
3. Samenwerking zorg en veiligheid	Gemeente en corporaties stellen een AVG-protocol met elkaar op om goed en transparant met elkaar te kunnen samenwerken in geval van zorg- en veiligheidsvraagstukken waarbij een integrale aanpak gewenst is.	Gemeente	Q2
4. Schuldhulp-verlening	Gemeente en corporaties passen de werkafspraken ten aanzien van vroegsignalering en actieve schuldhulpverlening aan om de aanmeldtermijn van vroegsignalering beter op het proces aan te laten sluiten.	Gemeente	Q1
5.Doorstroming	Charlotte van Beuningen gaat, nadat we de regionale doorstroomregeling samen met diverse Thuispoortcorporaties in 2026 hebben vastgesteld, werken volgens deze regionale doorstroomregeling.	Charlotte van Beuningen	Q4

2.3 Evenwichtige en duurzame wijken

De afgelopen jaren lag in de verduurzaming van de woningvoorraad het zwaartepunt bij energiebesparing en -transitie. Corporaties hebben voor de verduurzaming van hun woningen al behoorlijke stappen gezet. De focus verschuift langzaam richting een samenhangende benadering met een balans tussen verschillende opgaven: energietransitie, circulariteit, en klimaatadaptatie. Zeker bij dat laatste punt speelt ook gezondheid een rol. De verscheidenheid aan wijken is een belangrijke kwaliteit van de gemeente Vught. Nieuwbouw in de kernen benutten we om indien nodig en waar mogelijk differentiatie in de wijken aan te brengen op sociaal, economisch en ecologisch vlak. Corporaties en gemeente investeren naar gelang de opgave in leefbare en levensloopgeschikte wijken en buurten.

Voor 2026 leggen we de focus op de volgende prestaties:

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Warmtetransitie	Voor de wijk Vughtse Hoeven werkt de gemeente, in samenspraak met bewoners, aan een uitvoeringsplan aardgasvrij. Charlotte van Beuningen gaat op basis van dit plan na welke acties op korte en langere termijn zij in dit plan kan inzetten.	Gemeente en Charlotte van Beuningen	Q4
2. Opstellen wijk-/ buurtvisies	Charlotte van Beuningen stelt in 2026 buurtvisies op voor tenminste 4 buurten, waarin wordt geduid wat nodig is	Charlotte van Beuningen	Q4

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
	op de thema's wonen, vastgoed en leefomgeving. Vanzelfsprekend wordt de HBV daarbij betrokken. Charlotte van Beuningen en gemeente verkennen in 2026 de rolverdeling bij het opstellen van een integraal beeld van de Vughtse buurten en de doorvertaling naar bijbehorende uitvoeringsagenda's die past de ieders rol en verantwoordelijkheid.		
3. Rode Rik	Gemeente en Charlotte van Beuningen hebben ten behoeve van het behoud van De Rode Rik als ontmoetingspunt met de stichting De Rode Rik een samenwerkingsovereenkomst opgesteld waarin de afspraken en handelingskaders voor 2026/2027 zijn opgenomen. Partijen werken in 2026 samen volgens dit kader.	Charlotte van Beuningen en gemeente	Q1

Doorlopende afspraken:

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Energielabel	De corporaties streven ernaar om eind 2028 geen woningen meer in hun portefeuille te hebben met energielabel E, F en G. Corporaties overleggen aan het einde van het jaar de voortgang van de uitfasering van de EFG-labels.	Corporaties	Gehele jaar
2. CO2-neutraliteit	De corporaties blijven hun woningvoorraad verduurzamen, zodat we in 2050 een C02-neutrale en aardgasvrije portefeuille hebben.	Corporaties	Gehele jaar
3. Warmtetransitie	De gemeente werkt in Helvoirt samen met de bewoners-initiatievengroep Energie Schoon Helvoirt in het geven van energieadviezen en het vooruitbrengen van de warmtetransitie. Woonveste neemt ad hoc deel aan bijeenkomsten. De inzet daarbij is om acties zoveel mogelijk gezamenlijk uit te lijnen.	Gemeente	Gehele jaar
4. Kwaliteit en leefbaarheid	Gemeente, Charlotte van Beuningen en Woonveste continueren de aanpak voor (kleine) energiebesparende maatregelen. Bijvoorbeeld bij bestaande contactmomenten zoals bij een reparatieverzoek en de inzet van energiecoaches. Dit in samenwerking met externe partners en/of maatschappelijke partijen.	Gemeente, corporaties	Gehele jaar
5. Buurtbemiddeling	Om in overlastsituaties tot een oplossing te komen, kan Buurtbemiddeling een oplossing bieden. De gemeente, Woonveste en Charlotte van Beuningen dragen financieel bij aan buurtbemiddeling (bij Welzijn Vught).	Gemeente en corporaties	Gehele jaar

2.4 Bijzondere doelgroepen

Gezamenlijk nemen we onze verantwoordelijkheid voor de huisvesting van woningzoekenden met een specifieke woonvraag, waarvoor woningaanbod zonder inspanning van de gemeente en corporaties onvoldoende tot stand komt. Tegelijkertijd willen we er zijn voor reguliere woningzoekenden. Vanwege de grote druk op de woningmarkt streven we naar een eerlijke verdeling van beschikbare woningen voor alle doelgroepen, daarnaast biedt de gemeente ruimte voor nieuwe woonconcepten buiten reguliere woningbouw om. De beschikbaarheid van locaties én versnelling in proces en procedures is voor corporaties van belang om gebruik te maken van de innovaties in de markt.

Voor 2026 leggen we de focus op de volgende prestaties:

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Doelgroepen	Corporaties worden betrokken bij het opstellen van een lokale huisvestingsverordening voor sociale huur inclusief wettelijk verplichte urgentieregeling, en zorgt voor afstemming over de implementatie van huisvestingsvergunningverlening.	Gemeente	Q2
2. Voorkomen van dakloosheid	Conform het nationaal actieplan Dakloosheid gaan gemeente en corporaties in gesprek of het mogelijk is om vooruitlopend op de verplichte urgentieregeling woningen aan te bieden binnen het principe 'Wonen Eerst'.	Gemeente en corporaties	Q2
3. Maatschappelijke opvang	Op basis van het Uitvoeringsprogramma Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang bespreekt de gemeente met corporaties de behoefte en huisvestingsmogelijkheden voor deze doelgroep.	Gemeente	Q2
4. Woonbegeleiding	Wanneer woonbegeleiding van bijzondere doelgroepen door gemeente is beëindigd, vervullen de corporaties mede een signalerende rol naar gemeente indien blijkt dat de bewoner nog extra begeleiding heeft. De gemeente voorziet naast de huidige woonbegeleiding (tot 1,5 jaar) in deze behoefte met extra inzet, zoals het extra spreekuur voor statushouders als 'waakvlamfunctie'.	Gemeente	Q1

Doorlopende afspraken:

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder	Wanneer
1. Statushouders	De corporaties ondersteunen de gemeente in het invullen van de taakstelling voor het huisvesten van statushouders, onder voorbehoud van wettelijke mogelijkheden. De gemeente informeert de corporaties tijdig en minimaal twee keer per jaar over deze taakstelling. Partijen monitoren maandelijks de voortgang, om zo nodig te bepalen of aanvullende maatregelen nodig zijn.	Corporaties	Gehele jaar

3. Samenwerking

Om de prestatieafspraken te borgen, monitoren en bij te sturen waar nodig, worden afspraken gemaakt over het proces en de samenwerking.

Onderwerp	Afspraak	Actiehouder
1. Monitoring	De afspraken worden bijgehouden met een “stoplichtmodel”. Dit wordt minimaal 3 keer per jaar toegezonden aan alle partijen ten behoeve van het driepartijenoverleg, onderdeel hiervan is de voortgang in woningbouwprogramma.	Corporaties en gemeente
2. Vergaderen	Om de 6 weken vindt ambtelijk overleg plaats over de monitor. De monitor wordt ten behoeve van het driepartijenoverleg verstrekt aan partijen.	Corporaties en gemeente
	3 keer per jaar vindt een driepartijenoverleg plaats (ten behoeve van bod, evaluatie en prestatieafspraken).	Allen
	Bestuurlijk vindt tussen gemeente en Charlotte van Beuningen resp. Woonveste minimaal 2 keer per jaar algemeen overleg plaats. Terugkerende thema’s zijn verduurzaming, huisvesting bijzondere doelgroepen en nieuwbouwprogrammering.	Corporaties en gemeente
3. Bieding 2027	Uiterlijk 1 juli 2026 doen corporaties een gezamenlijke bieding aan de hand van de meerjarenafspraken, de woonvisie van gemeente Vught en de actualiteit.	Corporaties en HBV's
4. Regionale samenwerking	Corporaties dragen bij aan de regionale kennistafel die meermaals per jaar georganiseerd wordt samen met het regionaal portefeuillehoudersoverleg (PoHo Wonen Noordoost Brabant). Daarnaast nemen zij deel aan de werkgroepen die onderdeel uitmaken van de uitwerking van de regionale woondeal.	Corporaties en gemeente
5. Woonbehoefte-onderzoek	De gemeente voert een woonbehoefteonderzoek uit in aanloop naar het in 2026 vast te stellen gemeentelijke volkshuisvestelijke programma. De corporaties worden betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van dit onderzoek en het volkshuisvestelijk programma.	Gemeente

BIJLAGE 1: Woningbouwprogramma prestatieafspraken

De in deze bijlage genoemde projecten zijn gebaseerd op de op 28 oktober 2025 gepubliceerde openbare woningbouwkaart van de gemeente Vught (www.woningbouwkaart.vught.nl). Deze website wordt wekelijks geactualiseerd, de gegevens zijn daarmee niet statisch. Daaraan zijn toegevoegd de projecten die de corporaties verkennen (deze zijn schuingedrukt), maar nog niet op deze website zijn opgenomen. De gemeentelijke ambitie is 2.000 woningen te realiseren tot en met 2030, met daarbij 30% sociale huurwoningen (600 woningen). Deze bijlage geeft inzicht in het behalen van het doel om het gewenste aantal nieuwe sociale huurwoningen te realiseren en de rol die de corporaties daarbij spelen. Bij veel projecten zijn ontwikkelende partijen in gesprek met corporaties, maar is nog geen positie voor de corporaties bij de ontwikkeling geborgd. In het overzicht staan de projecten vermeld waar een corporatie bij is betrokken of waarbij de corporatie in gesprek is met een ontwikkelende partij. Projecten waarbij woningen met een huurprijs onder de DAEB-grens worden gerealiseerd zonder de corporaties worden in dit overzicht niet vermeld, aangezien met deze projecten niet wordt geborgd dat deze woningen duurzaam als betaalbare woning voor de doelgroep worden toegevoegd.

	Sociale huur	**Overige woningen in project (niet sociale huur)**	**Eerste jaar van oplevering (verwacht)**	**Betrokken corporatie**	**Sturingsmiddel**	**Voortgang**
Netto gerealiseerde woningen 2021 t/m 1-1-2025	68		2021 en 2024	Charlotte van Beuningen & Woonveste	N.v.t.	Wilhelminasingel (4), Grote zeeheldenbuurt (56)[3] en Den Hoek I (8)
Harde plancapaciteit: hard in voorbereiding (vergunning verleend)/ hard in uitvoering (in aanbouw)						
Hart van de Baarzen (Hertoglaan)	54	28	2026	Charlotte van Beuningen	Anterieure overeenkomst voor sociale huur	In aanbouw
Jorisakkerstraat 17-19, Helvoirt	4	0	2027	Woonveste	n.v.t.	Gewijzigde vergunning op 16 september 2025 verleend.
Subtotaal harde plancapaciteit	***58***					
Zachte plancapaciteit: zacht in voorbereiding (haalbaarheid en ontwerp/ in afwachting van procedures (in studie))						

[3] Zeeheldenbuurt: Er zijn 96 woningen gesloopt en 152 sociale huurwoningen nieuw gebouwd.

Isabellaveld Fase II	16	44	2026	Charlotte van Beuningen	Grondverkoop- overeenkomst (in voorbereiding)	Partijen zijn grondverkoop-overeenkomst aan het opstellen.
Isabellaveld fase II (*modulaire woningen)*	10	0	2027	Charlotte van Beuningen	Grondverkoop- overeenkomst (in voorbereiding)	Partijen zijn grondverkoop-overeenkomst aan het opstellen.
Buitenplaats Kraaijenberg (ZK7 Hoevenseweg/ Vijverbosweg), Vught	83	192	2028-2029	Charlotte van Beuningen	Gemeente: intentieovereenkomst met initiatiefnemer. Corporatie: samenwerkingsovereenkomst met initiatiefnemer	De kostenverhaalsovereenkomst wordt beoogd eind dit jaar afgesloten te worden, waarna het omgevingsplan wordt opgesteld.
Zachte plancapaciteit: zacht in verkenning (potentiële ontwikkellocatie (nieuw) – nog geen ontwikkelstatus (in voorbereiding))						
Inbreilocaties: Pieter Vreedesingel	16	0	2027	Charlotte van Beuningen	Grondverkoop- overeenkomst	Er is in april 2025 een positief principebesluit genomen. De gemeente bereid het openen van een grondexploitatie voor.
Inbreilocaties: nader te bepalen	*16*	*0*	*2028*	*Charlotte van Beuningen*	*Grondverkoop- overeenkomst*	*Nader te bepalen locaties*
Raamse Loop, Helvoirt	11	0	2027	Woonveste	Grondverkoop- overeenkomst	De gemeente heeft een BOPA voor omgevingsplanwijziging aangevraagd.
Subtotaal sociale huur in zachte plancapaciteit (in voorbereiding of verkenning - met enige positie corporaties	**152**					
Torenhofje, Helvoirt	7	16	*2027*		Gemeente: intentieovereenkomst met initiatiefnemer *(nog geen positie corporatie)*	De haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling loopt.

Enexisterrein, Vught	23	68	2028-2029		Gemeente: intentieovereenkomst met initiatiefnemer *(nog geen positie corporatie)*	De haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling loopt.
Esscheweg 105, Vught	9	30	2028-2029		Gemeente: intentieovereenkomst met initiatiefnemer *(nog geen positie corporatie)*	De haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling loopt.
Landgoed Voorburg	273	637	Vanaf 2028 (LET WEL: ook opleveringen na 2030)		Hoofdlijnenakkoord met grondeigenaar *(nog geen positie corporatie)*	Grondeigenaar (RvA) selecteert een ontwikkelaar, wordt najaar 2025 bekend.
Wildpad, Vught	14	32	2030		Gemeente: intentieovereenkomst met initiatiefnemer *(nog geen positie corporatie)*	De haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling loopt.
Van der Valk, Vught	51	119	2030		Gemeente: intentieovereenkomst met initiatiefnemer *(nog geen positie corporatie)*	De haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling loopt.
Subtotaal sociale huur in zachte plannen (in voorbereiding of verkenning - nog geen positie corporaties)	**377**					
Totaal sociale huur (netto gerealiseerd, hard en zachte plannen)	**655**					

BIJLAGE 2: Ondertekende meerjarenafspraken 2022 - 2025

(Zoals ondertekend op 9 december 2021)

1.1 Groei met variatie en kwaliteit

De gemeente Vught telt op 1 januari 2020 13.545 woningen: waarvan 3.270 sociale huurwoningen (24%), circa 1.350 huurwoningen van particulieren (10%) en 8.925 koopwoningen (66%). De vraag naar woningen is groot in Cromvoirt, Helvoirt en Vught. Volgens de provinciale prognose zijn tussen 2020 en 2030 naar verwachting zo'n 1.045 extra woningen nodig voor de lokale woningbehoefte. De ambitie van de gemeente ligt hoger. Vught wil bijdragen aan de grote woningbouwopgave in de regio. De gemeente richt zich daarom op het toevoegen van circa 2000 woningen tot 2030. Het merendeel van deze woningbouwopgave landt in Vught. Door de vergrijzing en (individualisering) stijgt het aantal kleine huishoudens en neemt het aantal oudere huishoudens toe. De komende jaren stijgt met name het aantal (en aandeel) 65-plussers. Er is volgens alle onderzoeken die gebruikt zijn voor de totstandkoming van de woonvisie, een grote behoefte aan huur- en koopappartementen, in een variatie aan prijsklassen.

We willen in de woonbehoefte kunnen voorzien op korte en (middel)langere termijn. Tot 2030 moet in de gemeente Vught de sociale huurvoorraad groeien. In de woonvisie staan 3 scenario's aangegeven. Daarin wordt uitgegaan van toename van sociale woningen binnen een bandbreedte van 210 tot 600 woningen. De ambitie spreekt voor zich, de locaties niet. Dat betekent een grote uitdaging én een gepast realisme. De toevoegingen in de komende jaren vormen een waardevol instrument om een aantal gewenste ontwikkelingen in de gemeente vlot te trekken. Daarbij gaat het logischerwijs om het ontwikkelen van woonproducten die nu onvoldoende in de gemeente Vught aanwezig zijn. Gedifferentieerde wijken hebben vanuit het oogpunt van een inclusieve samenleving en leefbare wijken onze absolute voorkeur. In het middensegment is beperkt aanbod, het is wenselijk om in het kader van doorstroming ook te investeren in het middensegment. Corporaties vormen een solide marktpartij om lange termijnafspraken mee te maken.

Meerjarenafspraak

1. Gemeente en corporaties zetten zich tot 2030 in om in de gemeente Vught de sociale huurvoorraad te laten groeien met minimaal 210 en maximaal 600 woningen.
2. Corporaties en gemeente onderzoeken woningbouwlocaties voor sociale huur en zoeken de dialoog hierover (dit is maatwerk).
3. Corporaties en gemeente werken aan de hand van een meerjarig woningbouwprogramma projectmatig aan de realisatie van de gewenste aantallen.
4. Gemeente en corporaties maken per corporatie-ontwikkellocatie afspraken over sociale kavelprijzen, naar woonvorm en doelgroep.
5. Gemeente en corporaties maken per corporatie-ontwikkellocatie afspraken over de wijze waarop de locatie bijdraagt aan een duurzame en gedifferentieerde wijk.
6. Corporaties zijn bereid ten behoeve van variatie in prijsklasse en binnen de grenzen van het eigen portefeuillebeleid het middensegment (€ 750,- € 1.000) te bedienen- ten gunste van de sociale woningvoorraad.
7. Gemeente en corporaties onderzoeken de mogelijkheden om deel te nemen aan een regionaal woonruimteverdeelsysteem waarbij woningzoekenden voor een sociale huurwoning zich op één plek kunnen inschrijven.

1.2 Wonen en zorg

Mensen die zorg nodig hebben, wonen tegenwoordig meer zelfstandig thuis dan in de afgelopen decennia. Het gaat om mensen met een (licht) verstandelijke beperking, met een psychiatrische aandoening, met een (lichte) lichamelijke beperking of ouderen met ziekten en/of beperkingen. Dit betekent dat meer mensen met een zorgvraag in reguliere woningen wonen. Mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen zijn afhankelijk van een sociale huurwoning. Deze groep neemt toe. Daarnaast constateren we dat het aantal ouderen toeneemt. In 2020 was zo'n 33% van de huishoudens van Vught 65 jaar of ouder. In 2030 is dit aandeel naar verwachting 41%. Daarmee groeit ook het aantal mensen met ouderdomsziekten, bijvoorbeeld dementie.

De meeste ouderen zijn gezond en kunnen regulier wonen. Een deel van de ouderen dat zelfstandig blijft wonen, zoekt een toegankelijke woning: of door aanpassing van de eigen woning of door verhuizing naar een andere woning.

We vinden het belangrijk dat eenieder die zelfstandig kan en wil wonen recht heeft op een toegankelijke woning in een prettige en gedifferentieerde woonomgeving. Dit kan door woningaanpassing en een andere keuze kan zijn om meer geschikt aanbod toe te voegen door middel van nieuwbouw. Daarbij is het wel weer de vraag of ouderen daadwerkelijk bereid zijn te verhuizen. Investeren in stenen is hierbij slechts een onderdeel, de gelegenheid wordt ook gecreëerd door te investeren in samenwerking en het (maatschappelijk) netwerk: van mantelzorgers, tot zorginstellingen en maatschappelijk dienstverleners als maatschappelijke opvang.

Meerjarenafspraak

1. Gemeente en corporaties investeren gezamenlijk in samenwerkingen met onder andere maatschappelijke en zorgorganisaties.
2. Gemeente en corporaties maken per mogelijke ontwikkellocatie afspraken over sociale kavelprijzen, naar woonvorm en doelgroep.
3. Gemeente en corporaties stimuleren de verhuizing van ouderen naar toegankelijke woningen, zeker wanneer deze klantbehoefte aanwezig is.
4. Gemeente en corporaties zetten zich in voor de huisvesting van mensen die uitstromen uit de zorgvoorzieningen.
5. Gemeente en corporaties werken naar een beleidskader met definities van verschillende woningzoekenden met een bijzondere woonvraag en daaruit voortkomende procentuele verdeling van toewijzingen.
6. De gemeente en corporaties werken aan sociale, veilige en schone buurten waar bewoners zich thuis voelen en waar de voorwaarden voor lang zelfstandig wonen optimaal zijn (denk aan de Omgevingswet, gezondheidsbeleid, inclusie-beleid of leefbaarheidsbeleid).

1.3 Evenwichtige en duurzame wijken

De wijken en kernen van de gemeente Vught hebben elk een eigen karakter. Zo kenmerkt Vught-Noord zich door een ruim groen woonmilieu met veel villa's. Vught-Zuid is gevarieerder met rijwoningen, tweekappers, appartementen en ook meer sociale huurwoningen. Delen van Vught-Zuid zijn behoorlijk versteend. Helvoirt is een kerkdorp met een eigenstandig voorzieningen- en verenigings-aanbod. De bebouwing daar kenmerkt zich door veel grondgebonden woningen, vaak een tweekapper of vrijstaande woning. Cromvoirt is de kleinste kern in onze gemeente. Voorzieningen zijn beperkt tot enkele basisvoorzieningen. Hier staan veel vrijstaande grotere koopwoningen.

Een van de grote uitdagingen is om in de woonomgeving bij te dragen aan de energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit. Doel vanuit het klimaatakkoord is om CO2-

uitstoot in 2030 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990, en in 2050 volledig CO2-neutraal te zijn. Corporaties hebben voor de verduurzaming van hun woningen al behoorlijke stappen gezet. Het grootste deel van de woningen in onze gemeente bestaat echter uit koopwoningen. De ervaring is dat verduurzaming hierachter blijft. Specifiek geldt dit doorgaans voor woningen uit de jaren ‘50, ‘60 en ’70.

De afgelopen jaren lag in de verduurzaming van de woningvoorraad het zwaartepunt bij energiebesparing en -transitie. De focus verschuift richting een samenhangende benadering met een balans tussen verschillende opgaven: energietransitie, circulariteit, en klimaatadaptatie. Zeker bij dat laatste punt speelt ook gezondheid een rol.

De verscheidenheid aan wijken is een belangrijke kwaliteit van de gemeente Vught. Gedifferentieerde wijken hebben vanuit het oogpunt van een inclusieve samenleving en leefbare wijken onze absolute voorkeur. We vragen aandacht voor de ontwikkeling van duurzame buurten en het stimuleren van duurzaam burencontact. Wij willen graag streven naar een gemeenschap die de schijnbare materiele verschillen weet te overstijgen en vanuit het maatschappelijk belang handelt en waar iedereen zich thuis en welkom voelt.

Ook veiligheid is een thema dat steeds meer in de wijken speelt, denk daarbij aan personen met verward/onbegrepen gedrag, ondermijning, wijkoverlast, enzovoorts). We willen met elkaar eerder om tafel bij signalen en dreigende escalaties.

Meerjarenafspraak

1. Eens in de drie jaar voert de gemeente samen met de corporaties en huurdersorganisaties een wijkschouw uit om eventuele knelpunten in de openbare ruimte in beeld te brengen, met extra aandacht voor toegankelijkheid en gezondheid.
2. Gemeente en corporaties werken aan wijkplannen en betrekken de bestaande onderhoudsplanning van corporaties om momentum te vinden in communicatie aan woningeigenaren door gemeente over verduurzaming, verbeteren en toegankelijkheid van bestaande voorraad.
3. Nieuwbouw in de kernen benutten we om de belevingskwaliteit en de biodiversiteit van de openbare ruimte te verbeteren. Dit heeft aandacht bij het ontwerp.
4. Gemeente voert de Transitievisie Warmte uit om daarmee te voldoen aan de afspraken uit het klimaatakkoord en dus de reductie van de CO2-uitstoot. Corporaties leveren daarin een actieve bijdrage.
5. Nieuwbouw in de kernen benutten we om indien nodig en waar mogelijk differentiatie in de wijken aan te brengen op sociaal en economisch vlak.
6. Corporaties, gemeente, politie en andere veiligheids- en zorgpartners werken samen om onveiligheid in de wijken te voorkomen, vroegtijdig te signaleren en aan te pakken.
7. Gemeente en corporaties leveren een bijdrage aan de behoefte aan geclusterd wonen bij voorkeur in te vullen op locaties nabij het centrum en/of voorzieningen, primair door nieuwbouw of eventueel verbouw van niet-woongebouwen. Waar mogelijk ook aanpassing van bestaande woningen.
8. Gemeente en corporaties werken samen met welzijnswerk in de wijken.

1.4 Bijzondere doelgroepen (en flexconcepten)

Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor de huisvesting van woningzoekenden met een specifieke woonvraag, waarvoor woningaanbod zonder inspanning van de gemeente en corporaties onvoldoende tot stand komt. Vanwege de grote druk op de woningmarkt, biedt de gemeente ruimte voor nieuwe (tijdelijke) woonconcepten buiten reguliere woningbouw om. Denk daarbij aan

flexconcepten of woningsplitsing, woning delen. De corporaties onderzoeken de mogelijkheden hiervoor. Zo willen we, naast voor reguliere woningzoekenden, inspelen op woningzoekenden die door hun bijzondere woonwensen niet op de reguliere woningmarkt aan bod komen. Bij tijdelijkheid denken we ook aan tijdelijke huurcontracten, tijdelijke woningen of locaties. Daarmee geven we op korte termijn 'lucht' aan een oververhitte woningmarkt.

In aantallen leggen we de afspraken vast in het thema Groei met variatie en kwaliteit. Op dit moment verdienen in dit licht statushouders, spoedzoekers en woonwagenbewoners extra aandacht.

Statushouders

Het aantal statushouders dat zich in Vught vestigt verschilt per jaar, afhankelijk van de taakstelling die de gemeente krijgt. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid in de huisvesting van deze mensen. Via urgentie komen zij in aanmerking voor sociale huurwoningen in Vught. Anno 2021 is de toestroom van vluchtelingen uit Afghanistan een zeer actueel vraagstuk. Waar dit toe gaat leiden is onbekend. Goede huisvesting van de statushouders is van groot belang. Daarbij wordt ook gekeken naar de begeleiding en het draagvlak in de wijk. Gemeente en corporaties zien de huisvesting en de uitvoering van de taakstelling als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Woonwagenbewoners

Het wonen in een woonwagen is onlosmakelijk onderdeel van de culturele identiteit van de woonwagengemeenschap. In regionaal verband van Noordoost Brabant zijn afspraken gemaakt om als gemeenten samen in te spelen op deze behoefte: via het Regionaal Handelingsperspectief. Corporaties onderschrijven dit handelingsperspectief. In Vught zijn er op dit moment 3 locaties met in totaal 18 standplaatsen. Het huidige aanbod verhoudt zich tot het regionale gemiddelde. Gemeente en corporaties werken in lijn met het regionaal handelings-perspectief samen. Om te komen tot een juiste toewijzing van deze woonwagens werken we met regiogemeenten en regiocorporaties aan een regionaal inschrijf- en toewijzingssysteem voor standplaatsen.

Spoedzoekers

Op de markt zien we groepen die op de woningmarkt snel en noodzakelijk een woning nodig hebben, maar buiten allerlei regelingen vallen en daardoor niet snel een woning kunnen krijgen. Het gaat bijvoorbeeld om mensen in echtscheidingssituaties, jongeren die afgestudeerd zijn en geen woning kunnen vinden, mensen die om wat voor reden ook in een recreatiewoning wonen. Van deze groepen is de omvang niet bekend. Wel zijn zij afhankelijk van de snelle beschikbaarheid van woningen. In sommige gevallen kan een urgentieregeling uitkomst bieden in andere gevallen zal gekeken moeten worden naar andere woonvormen. We vinden het belangrijk om ook deze woningzoekenden te kunnen helpen.

Meerjarenafspraak

1. Gezamenlijk werken we aan een eenduidig inschrijf- en toewijzingssysteem voor woonwagens en standplaatsen.
2. Naar aanleiding van de resultaten uit het regionale behoefte onderzoek (2021) onder woonwagenbewoners, vindt gezamenlijk overleg plaats over de vraag of en zo ja hoe voorzien kan worden in huur- woonwagens.
3. Gezamenlijk wordt de taakstelling en integratie van de statushouders uitgevoerd vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid. Leidt dit tot extra behoefte aan woningen dan zetten alle partijen zich daar maximaal mogelijk voor in.
4. Gezamenlijk onderzoeken we de mogelijkheden voor andere en eventueel tijdelijke woonconcepten.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: IJm illegaal gebouw

Datum schriftelijke mededeling:	10 december 2025
Portefeuillehouder:	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Mededeling

Geachte leden van de gemeenteraad,

De afgelopen dagen zijn er verschillende artikelen in de media verschenen over het illegale gebouw (ook wel aangeduid als parasols) bij de IJzeren Man. Wij kunnen u informeren dat op 10 december jl. is geconstateerd dat de overtreding niet tijdig ongedaan is gemaakt en daarmee door de exploitant een dwangsom van € 25.000,- is verbeurd. Voor het overige laten wij u weten ambtelijk met de exploitant in gesprek te zijn.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Voorburg

Datum schriftelijke mededeling:	11 december 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder Den Otter

Mededeling

In 2019 hebben Reinier van Arkel (verder: RvA) en de gemeente een intentieovereenkomst gesloten om gezamenlijk een ontwikkelvisie op te stellen voor de toekomst van het Zorgpark Voorburg. In de zomer 2023 is dit in een stroomversnelling gekomen.
Uw raad heeft in november 2024 een besluit genomen over de ontwikkelvisie en de samenwerkingsovereenkomst. Na dit besluit, is RvA een proces gestart voor de selectie van een ontwikkelaar voor die ontwikkeling.

Door middel van dit bericht wil ik u informeren dat RvA dit proces heeft afgerond. RvA heeft ons geïnformeerd dat zij met gebiedsontwikkelaar AM de partij hebben gevonden die de woningen op termijn gaat realiseren. AM is na een intensief en zorgvuldig proces gekozen; hun programma en aanpak sluit volgens RvA het beste aan bij de ontwikkelvisie. In de planvorming is er oog en aandacht voor de zorgbehoeften van de diverse cliëntendoelgroepen die ook in de toekomst op het zorgpark een passende plek zullen blijven hebben. Daarbij hoort een integrale visie op wonen en zorg én een duurzame aanpak.

AM zal de planvorming verder uitwerken. Dit in samenwerking met RvA en ons als gemeente. Omwonenden en stakeholders worden betrokken bij de verdere planvorming, programmering en uitwerking van het gebied. In de vervolgfase is ruimte voor feedback en inbreng om het plan verder te versterken en te laten aansluiten op lokale wensen en waarden. Ook kunnen geïnteresseerden zich via Wonen in Park Voorburg - Woonlandschap in beweging aanmelden voor een nieuwsbrief om op de hoogte te worden gebracht van alle ontwikkelingen en participatiemomenten.

In januari hebben wij als gemeente een kennismakingsgesprek met AM. Met AM zal de gemeente een intentieovereenkomst sluiten om de haalbaarheid van het programma te toetsen. Als gemeente kijken we uit naar de nieuwe samenwerking met AM en voortdurende samenwerking met RvA.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: IKC De Lichtstraat

Datum schriftelijke mededeling:	11 december 2025
Portefeuillehouder:	Jos den Otter

Mededeling

Op 4 december 2025 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend onder kenmerk DV/Z25 - 298770. De aanvraag betreft de uitbreiding van IKC De Lichtstraat, inclusief de basisschool, het kinderdagverblijf (KDV) en de gymzaal, op het perceel aan Brabantlaan 73 in Vught.

De aanbestedingsdocumenten zijn op 4 december 2025 door Bizob verstrekt aan vier gegadigden/regionale bouwbedrijven voor de realisatie van het kinderdagverblijf (KDV), de gymzaal en de uitbreiding van de school met een lokaal voor de TOP-groep.
De sluitingsdatum voor het indienen van de inschrijving is 12 februari 2026. Naar verwachting wordt de definitieve overeenkomst in maart 2026 getekend.

Bij een positief verloop van de procedure en de aanbesteding wordt verwacht dat de bouw rond de zomer van 2026 kan starten, en op basis van de huidige planning wordt gestreefd naar oplevering eind 2028.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Aanpassing in Informatiebrief visiedocument GGA Loonse en Drunense Duinen

Datum schriftelijke mededeling:	11 december 2025
Portefeuillehouder:	Yvonne Vos

Mededeling

30 oktober 2025 heeft u van de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) Loonse en Drunense Duinen een Informatiebrief ontvangen over het visiedocument GGA Loonse en Drunense Duinen.

De GGA Loonse en Drunense Duinen heeft deze Informatiebrief aangepast naar aanleiding van het bericht dat de ZLTO heeft aangegeven niet in te kunnen stemmen met het visiedocument. In dit bericht gaf de ZLTO aan dat zij zich kunnen vinden in de visie, maar dat de goede procesafspraken in de visie in de beleving van de ZLTO doorkruist worden door ontwikkelingen in het veld.
De ontwikkelingen waar de ZLTO grote bezwaren tegen heeft betreffen de versnellingsdossiers Hengstven/de Brand en Helvoirtsbroek, het overgangsgebiedenbeleid en de voorgenomen stikstofaanpak. Hoewel deze buiten de tafel van de GGA vallen, is dit onderscheid voor hun achterban niet te maken. De ZLTO heeft laten weten dat, zolang zij zich in de twee versnellingsdossiers geen beter beeld kunnen vormen hoe het perspectief voor de landbouw in de uitvoering ook daadwerkelijk ingevuld wordt, zij niet kunnen instemmen met de visie.

Naar aanleiding van dit bericht van de ZLTO heeft GGA Loonse en Drunense Duinen een bijgestelde Informatiebrief opgesteld, waar alle partijen (inclusief de ZLTO) zich in kunnen vinden. De essentie wat is aangepast ten opzichte van de Informatiebrief van 30 oktober 2025, is geel gemarkeerd.

Gebiedsgerichte aanpak
Loonse en
Drunense Duinen

Aan: leden gemeenteraad/leden algemeen bestuur waterschappen

Raadsinformatiebrief

’s-Hertogenbosch, 10 december 2025
Onderwerp: Visie groenblauwe gebiedsgerichte aanpak Loonse en Drunense Duinen

Geachte leden van de gemeenteraad en leden van het Algemeen Bestuur,

Met deze raadsinformatiebrief brengen we u op de hoogte van de stand van zaken van de groenblauwe gebiedsgerichte aanpak (GGA) Loonse en Drunense Duinen en de processtappen die voor u als raads- en bestuurslid van belang zijn.

We hebben de afgelopen perioden als gebiedspartners een intensief en waardevol gebiedsproces doorlopen dat heeft geleid tot een Visiedocument (deel 1) voor de Loonse en Drunense Duinen. Een visiedocument dat alle partners beschouwen als een stevige basis om te komen tot uitvoeringsstappen binnen het lopende gebiedsproces. De visie is voor alle partners daarmee het vertrekpunt om samen verder te werken aan de planuitwerking (en nog nader uit te werken deel 2). De doelen, perspectieven en streefbeelden vormen daarbij een helder en richtinggevend beeld voor een vitaal, veerkrachtig buitengebied waarvoor we ons de komende tijd gezamenlijk in gaan zetten. Voordat het gebied de stap naar uitvoering gaat maken, worden eerst de handelingsprincipes, oftewel de leidende principes, uitgewerkt en afgestemd. We gaan daarbij vooral vanuit de deelgebieden aan de slag, zonder uiteraard het perspectief voor het gehele gebied uit het oog te verliezen. We werken daarmee in gezamenlijkheid de ‘wat-vraag’ nu uit in de ‘hoe-vraag’. Op deze manier kan de uitvoering in de volgende fase een vliegende start maken.

Belangen en keuzes

In en rondom de Loonse en Drunense Duinen liggen flinke opgaves:

- aanpassen van het watersysteem en verbeteren van de waterkwaliteit;
- verminderen van stikstofuitstoot en -neerslag;
- behalen van de N2000-doelen;
- de achteruitgang van de biodiversiteit keren;
- de landbouw staat voor grote veranderingen;
- en de recreatiedruk moet worden aangepakt.

Niet alles is zomaar overal nog langer mogelijk. Er is letterlijk te weinig ruimte in het gebied voor alle opgaven en wensen. Er moet slim en weloverwogen worden omgegaan met deze schaarse ruimte. Door samen te zoeken naar oplossingen kan er een landschap ontstaan waarin de kwetsbare natuur sterker wordt, de landbouw een duurzaam toekomstperspectief heeft, mensen kunnen recreëren en we een veilige klimaatbestendige leefomgeving hebben die tegen droogte en piekbuien is bestand. In de provincie Noord-Brabant wordt samengewerkt onder de noemer ‘de groenblauwe gebiedsgerichte aanpak (GGA)’. Er bestaan 12 GGA-gebieden waarvan de Loonse en Drunense Duinen een van de grootste is. De omvang en variatie aan grondgebruik, landschappen en complex watersysteem maken het tevens een complex gebied.

De afweging van belangen betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden in welke maatregelen nodig zijn, de volgorde daarvan bepaald moet worden en onderzoek nodig is naar mogelijk alternatieven. Daarin vragen de bestuurders om respect voor elkaars belangen en begrip voor de maatregelen.

Inhoud visiedocument

Als totaalvisie geldt: een robuuste natuurkern met een landschappelijk aantrekkelijke schil, waarin ondernemers en agrariërs de ruimte hebben om te ondernemen met respect voor natuur en milieu. Hoe komen we tot dit toekomstbeeld? Het is duidelijk dat het tijd is voor een transitie met uitvoeringskracht in het landelijk gebied. De natuur-, water-, landbouw- en recreatie-opgaven zijn nauw met elkaar verweven en hebben een link met andere opgaven zoals wonen, energie, klimaat, duurzaamheid en mobiliteit. Omdat de natuur onder druk staat, is het belangrijk dat er zo snel mogelijk actie ondernomen wordt en duidelijkheid wordt geboden. Daarom is een slagvaardige, snelle, weloverwogen en pragmatische aanpak nodig voor deze transitie die gericht is op concrete initiatieven. De transitie daarentegen is een langdurig proces. De doelen, perspectieven en streefbeelden vormen een richtinggevende visie voor een vitaal en eerkrachtig buitengebied.

Voor het vormen van de visie voor het totale GGA-gebied Loonse en Drunense Duinen, zijn vier hoofdthema's beschreven: natuur, water, landbouw en recreatie. Per thema zijn er doelen, uitgangspunten en toekomstperspectieven/streefbeelden beschreven. Door deze gezamenlijk te formuleren, is een gelijk startniveau gecreëerd voor alle gebiedspartners, waarop de visie gestoeld is, inclusief een eerste aanzet tot initiatieven waarmee uitvoeringskracht is te bewerkstelligen. De gebiedspartners hebben samen bepaald wat belangrijk is. De uitgangspunten geven richting bij de uitwerkingen in deelgebieden.

Het visiedocument dient het natuurherstel zoals opgedragen in de Habitatrichtlijn en passend bij de Natura-2000 status van de Loonse en Drunense Duinen. Maar het dient binnen die opgave ook perspectief aan de landbouw, recreatie en economische ontwikkeling. Ook actuele (beleids)ontwikkelingen hebben grote invloed op het proces. Denk hierbij onder andere aan Natura-2000, de Kader richtlijn water, het Natuurbeheerplan, de Aanpak Landelijk Gebied, de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof 2.0 en het beleid Overgangsgebieden.

Uitwerking in deelgebieden

De diversiteit van functies rondom en/of als enclave in het natuurgebied is groot. Hierbij is een grote rol weggelegd voor recreatie- en de agrarische sector. Door de schaal en grote verschillen in het gebied is ervoor gekozen om in deelgebieden verder te gaan. Voor alle deelgebieden zijn ook zogeheten 'trekkers' vastgelegd. De begrenzing van de deelgebieden is voornamelijk gebaseerd op de opbouw van het gebied, de N2000-grenzen, lopende processen en gemeentegrenzen. De deelgebieden zijn: Pauwels, Loons Hoekje, Margriet, Cromvoirt & Helvoirt, Leemkuilen en Hengstven & Oude Bossche Baan.

Vervolgproces

De visie met uitvoeringskracht bestaat uit 2 delen. Deel 1 van de visie bevat o.a. de doelen, uitgangspunten en streefbeelden. Deel 2, een nog nader uit te werken onderdeel, vormt een

Gebiedsgerichte aanpak
Loonse en
Drunense Duinen

groslijst met initiatieven en mogelijke maatregelen die we nu verder gaan uitwerken tot een uitvoeringsprogramma.

De initiatieven en mogelijke maatregelen zijn vanuit verschillende invalshoeken benaderd en ontstaan. Een reeks van initiatieven is 'bottom up' ontstaan vanuit de opgestelde doelen en streefbeelden. Daarnaast zijn er diverse initiatieven en mogelijke maatregelen voortgekomen uit de landschap ecologische systeemanalyse (LESA), de Natuurdoelanalyse (NDA), recreatie en stikstofvermindering. Al deze initiatieven en mogelijke maatregelen zijn in één groslijst samengebracht, welke in bewerking is en blijft. Ook dienen de dwarsverbanden tussen de verschillende initiatieven en mogelijke maatregelen nog aangegeven te worden.

Momenteel vindt de uitvraag via de Aanpak Landelijk Gebied plaats om tot een eerste selectie van kansrijke projecten te komen. Deze selectie vindt vanuit deze groslijst plaats. Hierbij wordt geprioriteerd op basis van doelbereik, draagvlak, kosteneffectiviteit en uitvoeringskracht.

Door de verschillende belangen in en om het gebied en de veelzijdigheid van de vraagstukken waarvoor we een oplossing willen vinden, heeft het proces tijd nodig. De korte termijn maatregelen worden binnen 3 à 4 jaar uitgevoerd, vanwege de urgentie en het beschikbare budget. Grotere ingrepen vragen om meer tijd. Dit programma loopt door tot 2040.

Participatie en communicatie

De inzet van communicatie en participatie in dit proces is maatwerk. We communiceren en participeren op verschillende manieren (passend bij de doelgroep en boodschap) naar en met inwoners en ondernemers in het GGA-gebied, direct belanghebbenden en lokale belangenorganisaties. Hierin trekken we met de gebiedspartners gezamenlijk op. De kernboodschap en uitgangspunten staan hierin centraal, zoals: we zijn open en transparant over de keuzes en het proces.

Tijdens de visiefase zijn 4 openbare inloopbijeenkomsten gehouden en in een paar deelgebieden keukentafelgesprekken gevoerd met agrarische ondernemers. Voor de achterban van alle gebiedspartners is een online informatiebijeenkomst gehouden over de conceptvisie. De informatievoorziening hierover verliep via de GGA-website, sociale media (Facebook en LinkedIn), de nieuwsbrief, lokale en regionale dag-/weekbladen en de communicatiekanalen van de gebiedspartners. Deze communicatieaanpak zetten we voort in de volgende fase. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden om doelgerichter met de stakeholders in contact te komen over de maatregelen die hen aangaan. Denk bijvoorbeeld aan individuele of groepsgesprekken, het aansluiten bij bestaande overleggen of evenementen, het organiseren van gebiedswandelingen of vragenuurtjes in het gebied en de inzet van vakmedia.

Meer informatie over de gebiedsgerichte aanpak Loonse en Drunense Duinen, het proces, nieuws en documenten staat op Loonse en Drunense Duinen | GGA groen blauw. Om op de hoogte te zijn van de meest actuele ontwikkelen, kunt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief.

Met vriendelijke groet,
[Ondertekening]

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan hoofdstuk 22E “Martinilaan 2-4 Vught”.

Datum schriftelijke mededeling:	15 december 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder den Otter

Mededeling

Het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan hoofdstuk 22E “*Martinilaan 2-4 Vught*” zal vanaf 18 december 2025 voor 6 weken ter inzage liggen (t/m 27 januari 2026).

De wijziging van het omgevingsplan heeft betrekking op de Martinilaan 2-4 en een gedeelte van de bedrijfslocatie Theresialaan 88 te Vught. Het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan voorziet in een juridisch-planologische regeling om maximaal 62 woningen, verdeeld over drie bouwvolumes, te realiseren.

Op woensdag 17 december 2025 zal er een inloopavond plaatsvinden over deze ontwikkeling. De bijeenkomst vindt plaats in **Jeugd- en Jongerencentrum Elzenburg** tussen **18:30 en 20:00 uur**.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Regionale woningmarktmonitor Noordoost Brabant

Datum schriftelijke mededeling:	15 december 2025
Portefeuillehouder:	J. den Otter

Mededeling

Op 4 december jongstleden heeft u via een raadsdialoog informatie gekregen over het regionale woonruimteverdeelsysteem Thuispoort. In dit systeem worden sociale huurwoningen regionaal aangeboden. Tijdens het gesprek is gebleken dat er in de raad een behoefte leeft tot meer informatie over de woningmarkt. Met de samenwerkende gemeenten in Noordoost Brabant wordt jaarlijks door de statistiekafdeling van de gemeente ’s-Hertogenbosch een regionale woningmarktmonitor opgesteld: Regionale Woningmarktmonitor Noordoost-Brabant (2020-2025) | Tableau Public

Eind november is deze geactualiseerd met gegevens zoals die begin 2025 bekend waren. Dit op basis van onder meer de gemeentelijke databases (BRP, WOZ en BAG). In deze monitor vindt u data over de bevolkingsopbouw, huishoudenssamenstelling, woningen en verhuisbewegingen. Deze gegevens zijn ook gebruikt voor het opstellen van de huisvestingsverordening voor betaalbare nieuwbouw koopwoningen. Ook bij andere beleidsafwegingen betrekken wij de gegevens uit deze monitor.

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	9 december 2025
Onderwerp	Omgevingsplanprocedure supermarkt Hart van de Baarzen
Zaaknummer	Z25 - 293749
Documentnr.	UIT/25 - 730722

Inleiding

Binnen het projectgebied Hart van de Baarzen wordt een nieuwe supermarkt gerealiseerd. De bestaande supermarkt zal worden omgebouwd tot woningen, behoudens de snackbar. De toekomstige supermarkt zal worden gerealiseerd aan de overzijde van de Rouppe van der Voortlaan (zuidzijde). Ook zal hier een nieuw parkeerterrein worden aangelegd. Op 18 november jl. is *de Koop- en realisatieovereenkomst Lidl* getekend door Lidl Nederland GmbH en de gemeente Vught.

Om de realisatie van de supermarkt op de geplande locatie mogelijk te maken moet de bestemming worden gewijzigd. Tegelijkertijd wordt de bestemming van de huidige supermarkt omgezet naar wonen om zodoende geen tweede supermarkt meer mogelijk te maken. De wijzigingen zijn in strijd met *het bestemmingsplan 'De Baarzen/Vughtse Hoeven'*, dat onderdeel is van het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Vught. Een omgevingsplanwijziging is noodzakelijk.

Eerder (3 juni 2025) is deze besluitvorming door u gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. Daarbij is aangegeven dat wij u op de hoogte zullen houden bij formele besluiten. Wij willen u hierbij dan ook graag op de hoogte stellen van de huidige status van het project.

Inhoudelijk

Adviesbureau Antea Group heeft voor de gemeente Vught een omgevingsplanwijziging opgesteld om de bovengenoemde ontwikkeling mogelijk te kunnen maken. Dit is een TAM-IMRO omgevingsplan. De benodigde onderzoeken zijn gedaan en er valt te concluderen dat de omgevingsplanwijziging doorgevoerd kan worden doordat er wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan de planlocatie.

Lidl Nederland GmbH heeft de gemeente verzocht om de coördinatieprocedure toe te passen. Dit houdt in dat het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning gelijktijdig voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd voor zienswijzen. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om na vaststelling van het TAM-IMRO omgevingsplan meteen de omgevingsvergunning af te geven. En vervolgens kan er gelijktijdig tegen alle besluiten beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Het college heeft besloten om de gecoördineerde procedure toe te passen waarbij de verschillende besluiten zoveel mogelijk op dezelfde manier worden voorbereid, consistent zijn en op elkaar afgestemd.

Lidl Nederland GmbH heeft de omgevingsvergunning voor de bouw van de nieuwe supermarkt aangevraagd. Deze is passend binnen de kaders van het TAM-IMRO omgevingsplan. De omgevingsvergunning voor de nieuwe woningen in de huidige Lidl staat los van deze gecoördineerde procedure en wordt separaat aangevraagd.

Voor omgevingsvergunningen is normaliter (zonder coördinatieregeling) de mogelijkheid voor bezwaar en beroep in twee instanties, bij de Rechtbank en vervolgens nog hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Na vaststelling van het omgevingsplan en het verlenen van gecoördineerde vergunningen is enkel rechtstreeks beroep bij de Raad van State mogelijk. Door beroep tegen één onderdeel wordt het gehele besluit getroffen. Mocht bijvoorbeeld het TAM-IMRO omgevingsplan de rechterlijke toets onverhoopt niet doorstaan, dan sneuvelen ook gelijk alle verleende vergunningen.

Daarbij bestaat echter voor zowel de omgevingsvergunningen als het omgevingsplan in de ontwerpfase de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen.

<u>Veranderingen sinds juni 2025</u>
In *Bijlage 1 Totstandkoming Beeldkwaliteitsplan* dat u tijdens de vorige Raadsvergadering ontvangen heeft stond een afbeelding van het Voorlopig Ontwerp Openbare Ruimte weergegeven. Het Ontwerp Openbare Ruimte ziet er nagenoeg gelijk uit als ten tijde van het delegatiebesluit. De kleine veranderingen die er zijn, zullen wij hieronder benoemen. Deze hebben geen impact op het omgevingsplanproces, maar zijn ter informatie.

Exploitatiegebied
Het exploitatiegebied is enigszins aangepast.
De ruimte tussen de toekomstige supermarkt en de Rode Rik (noordelijke uitloop Sasse van Ysseltstraat) wordt in zijn geheel meegenomen in het groenplan en daar waar de jeu de boules baan verdwijnt zal ook nieuwe groeninrichting moeten komen. Dit zal in de financiële grondexploitatie ook worden aangepast. Daarnaast is er aan de zuidwestzijde van het speelplein (IKC De Lichtstraat) een speelser verloop van de begrenzing van het speelplein ingetekend.

Bomen
De boom in de oksel van de supermarkt en IKC De Lichtstraat zal verdwijnen. Deze kan niet behouden blijven blijkt uit de Bomen Effect Analyse. Deze boom hadden wij toen echter nog niet van de kaart verwijderd.

Vught

Een boom aan de Brabantlaan - aan de westzijde van het nieuw te realiseren parkeerplein – stond niet weergegeven op de afbeelding, maar zal wel behouden blijven.

Mogelijk ter overdaad, aangezien dit buiten het delegatiebesluit valt – in het zuiden van het totale plangebied zullen we één boom behouden en twee nieuwe bomen plaatsen waar we eerst 3 nieuwe bomen zouden plaatsen (op basis van input van buurtbewoners) én worden de bomen op het parkeerterrein speelser geplaatst, waardoor zij een beter bladerdek kunnen ontwikkelen en daarmee hittestress beter tegengaan.

Tijdsplanning

Op 9 december heeft het college ingestemd met het toepassen van de gecoördineerde procedure. Dit betekent dat het concept TAM-IMRO omgevingsplan en de ontwerpbeschikking voor de bouw van de nieuwe supermarkt vanaf 18 december 2025 voor een periode van zes weken gelijktijdig ter inzage worden gelegd. In deze periode kan eenieder zienswijzen indienen.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Omgevingsplanwijziging
   - Motivering
   - Regels
   - Verbeelding
2. Tekening gevelaanzichten
3. Ontwerp openbare ruimte

Motivering

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22c supermarkt Baarzen Vught

Understanding today.
Improving tomorrow.

Bestemmingsplan

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22c supermarkt Baarzen Vught

Projectnummer 0500052.100
Revisie
Datum 03-12-25

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
25-11-25	ontwerp	S. Hammink	R. van der Velde

anteagroup

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**5**
1.1	Aanleiding planherziening	5
1.2	Ligging plangebied	5
1.3	Bestaande situatie	6
1.4	Omgevingsplan	7
Hoofdstuk 2	**Planbeschrijving**	**11**
2.1	Achtergrond	11
2.2	Planbeschrijving	12
2.3	Afwijken omgevingsplan	15
Hoofdstuk 3	**Beleidskaders**	**17**
3.1	Rijksbeleid	17
3.2	Provinciaal beleid	22
3.3	Gemeentelijk beleid	24
Hoofdstuk 4	**Planologischeaspecten**	**35**
4.1	Verkeer en parkeren	35
4.2	Cultureel erfgoed	37
4.3	Water	39
4.4	Natuur en landschap	42
Hoofdstuk 5	**Milieu**	**49**
5.1	Bodemkwaliteit	49
5.2	Geluid	50
5.3	Luchtkwaliteit	53
5.4	Bedrijven en milieuzonering	55
5.5	Omgevingsveiligheid	57
5.6	Trillingen	58
5.7	Gezondheid	59
5.8	Ontplofbare oorlogsresten	60
5.9	Klimaatadaptatie en duurzaamheid	61
5.10	Bezonning	64
5.11	Geurhinder veehouderijen	65
5.12	Magneetvelden	66
5.13	Mer-beoordeling	68
Hoofdstuk 6	**Toelichting op de regels**	**71**
6.1	Inleiding	71
6.2	Opzet regels	71
Hoofdstuk 7	**Economische uitvoerbaarheid**	**75**
Hoofdstuk 8	**Maatschappelijke uitvoerbaarheid**	**77**
8.1	Vooroverleg	77
8.2	Participatie	77
8.3	Procedure	78

Bijlagen bij motivering

Bijlage 1	**Parkeren**

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Bijlage 2	**Water**
Bijlage 3	**Ladder voor duurzame verstedelijking**
Bijlage 4	**Geluid activiteiten**
Bijlage 5	**Geluid wegen**
Bijlage 6	**Bezonning**
Bijlage 7	**Bomen Effect Analyse**
Bijlage 8	**Natuur 1**
Bijlage 9	**Natuur 2**
Bijlage 10	**Ontheffing Wnb**
Bijlage 11	**Stikstof**
Bijlage 12	**AERIUS-berekeningrealisatiefase**
Bijlage 13	**AERIUS-berekeninggebruiksfase**
Bijlage 14	**Bodem 1**
Bijlage 15	**Bodem 2**
Bijlage 16	**Mer-beoordeling**

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding planherziening

In het kader van de herontwikkeling van 'Hart van Baarzen' wordt een nieuwe supermarkt met bijbehorende inpandige laad- en losruimte gerealiseerd op locatie van de gesloopte basisschool 'De Baarzen'. De supermarktlocatie wordt ingevuld door de supermarkt die nu nog aan de overkant aan de Rouppe van der Voortlaan 46 is gevestigd. Op de locatie van de huidige supermarkt worden op de begane grond maximaal 12 appartementen gerealiseerd. De bestaande appartementen op de eerste en tweede verdieping blijven behouden, evenals de bestaande snackbar op de begane grond. De snackbar moet in de toekomst wel kunnen worden omgezet naar een woonfunctie.

Het plan kan op basis van het bestemmingsplan De Baarzen/Vughtse Hoeven, onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan gemeente Vught niet worden gerealiseerd. Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt het omgevingsplan gewijzigd.

1.2 Ligging plangebied

Het noordelijke deel van het plangebied betreft de locatie van de huidige supermarkt aan de Rouppe van der Voortlaan, inclusief snackbar, kadastraal bekend als gemeente Vught, sectie D, perceelsnummers 2102, 4861, 5364 en 4509. Op deze locatie worden ter plaatse van de bestaande supermarkt op de begane grond nieuwe woningen beoogd. Dit deel van het plangebied grenst aan de west- en oostkant respectievelijk aan de Brabantlaan en de Professor Donderstraat. Aan de noordzijde grenst het plan aan de bestaande woningen.

In het zuidelijk deel van het plangebied bevond zich aan de Rouppe van der Voortlaan basisschool 'De Baarzen'. Deze is in figuur 1.1 nog weergegeven, maar is inmiddels gesloopt. Deze gronden zijn kadastraal bekend als gemeente Vught, sectie D, perceelsnummers 4598, 4881 en 5361. Op deze locatie is een nieuwe supermarkt beoogd, inclusief een laad- en losruimte en bijbehorende parkeerplaatsen. Dit deel van het plangebied grenst aan de west- en oostkant aan respectievelijk de Brabantlaan en de Van Sasse van Ysseltstraat. Aan de zuidkant grenst het plan aan het toekomstige IKC (huidige school De Lichtstraat; toekomstige BSO en gymzaal) en het nieuwbouwplan voor 54 sociale huurwoningen. Voor de huurwoningen is op 13 september 2024 een omgevingsvergunning verleend.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1.: Ligging van het plangebied

1.3 Bestaande situatie

De locatie ligt in het zuidelijke deel van de kern Vught. Het plangebied ligt aan de weerszijden van de Rouppe van der Voortlaan, in de wijk 'De Baarzen'. Het gebouw aan de noordkant omvat een woongebouw van circa 9 meter hoog met een plat dak.

In het gebouw bevinden zich appartementen op de verdiepingen. Op de begane grond bevinden zich een supermarkt en de snackbar/ cafeteria 'Rouppe' (aan de oostkant van het gebouw). Er zijn parkeerplaatsen gesitueerd aan de zuid- en westkant van het gebouw. Achter de snackbar bevindt zich de huidige laad- en losruimte voor de supermarkt.

Figuur 1.2: Zicht op bebouwing noordkant vanaf Rouppe van der Voortlaan

Op de gronden binnen het plangebied aan de zuidkant van de Rouppe van der Voortlaan bevindt zich geen bebouwing meer, aangezien de bestaande basisschool 'De Baarzen' gesloopt is. Het terrein ligt braak, met her en der wat begroeiing in de vorm van grassen en vergelijkbaar groen.

Figuuur 1.3: Bestaande situatie

1.4 Omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle bestemmingsplannen van de gemeente Vught van rechtswege omgezet naar één omgevingsplan. Deze bestemmingsplannen maken onderdeel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan. In het nieuwe deel van het omgevingsplan zijn nog geen regels voor onderhavige locatie opgenomen. Binnen het plangebied gelden de regels zoals opgenomen in de volgende plannen:

- Omgevingsplan gemeente Vught, in werking vanaf 1 januari 2024.
- Bestemmingsplan De Baarzen/Vughtse Hoeven, vastgesteld op 15 oktober 2009.
- Parapluplan Parkeren, vastgesteld op 6 juni 2018.
- Parapluplan kamerverhuur Vught, vastgesteld op 22 juli 2021.
- Paraplubestemmingsplan Archeologie, vastgesteld op 6 april 2023.

Omgevingsplangemeente Vught

Het Omgevingsplan gemeente Vught bestaat vooralsnog hoofdzakelijk uit de bruidsschat, die is opgenomen in hoofdstuk 22 en enkele voorbereidingsbesluiten van het Rijk en de provincie Noord-Brabant. Totdat de gemeente het tijdelijke deel van het omgevingsplan ter plaatse van het plangebied heeft gewijzigd of een nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld, blijven de geldende bestemmingsplannen van toepassing op het plangebied.

Bestemmingsplan De Baarzen/Vughtse Hoeven

Op grond van het voormalige bestemmingsplan De Baarzen/Vughtse Hoeven zijn de gronden van het noordelijk deel van het plangebied bestemd als 'Centrum', zie figuur 1.4. Er is een bouwaanduiding 'gestapeld' opgenomen. Het bestaande gebouw is voorzien van een

bouwvlak met de maatvoering 'maximum aantal bouwlagen: 3'.

De voor 'Centrum' aangewezen gronden zijn bestemd voor detailhandel, met één supermarkt van ten hoogste 1.000 m2, dienstverlening, horecadoeleinden, gerelateerd aan de winkelfunctie van de Rouppe van der Voortlaan, met een oppervlakte van ten hoogste 20% van de totale oppervlakte van de bouwvlakken, maatschappelijke doeleinden, kantoren, wonen en de daarbij behorende voorzieningen. Er geldt geen beperking voor het aantal woningen.

De gronden in het zuidelijk deel van het plangebied ter plaatse van de beoogde nieuwe supermarkt zijn bestemd als 'Gemengd', zie figuur 1.5. De voor 'Gemengd' aangewezen gronden zijn bestemd voor religieuze-, onderwijskundige-, sociaalculturele- en overheidsdoeleinden, alsmede ook voor ontmoetingsruimte en wonen en de daarbij behorende voorzieningen, verkeers- en parkeervoorzieningen en nutsvoorzieningen. Het bouwen van gebouwen is uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak, met dien verstande dat het bebouwingspercentage van het bouwvlak niet meer dan 75% mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 11 meter.

Figuur 1.4: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan De Baarzen/Vughtse Hoeven (noordelijk deel, zie rode contour)

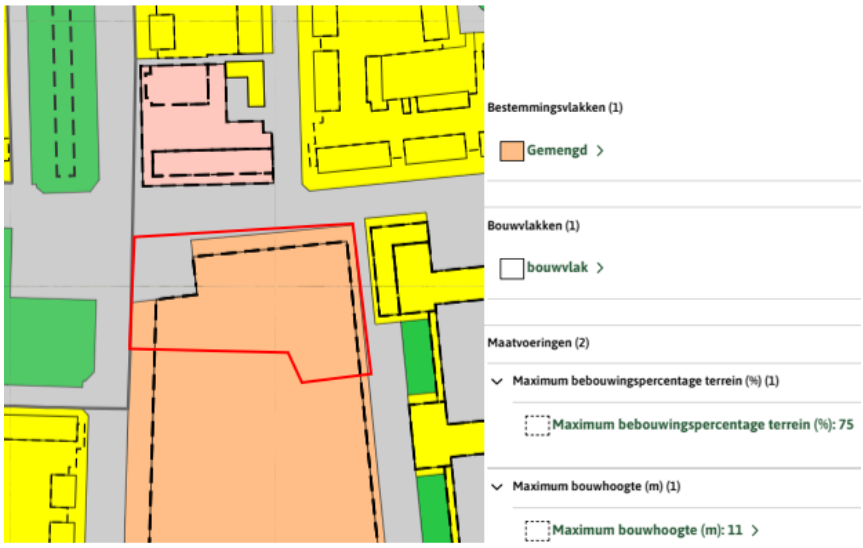

Figuur 1.5: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan De Baarzen/Vughtse Hoeven (zuidelijk

deel, zie rode contour)

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Noordelijk deel

Binnen de bestemming Centrum mogen meergezinswoningen / gestapelde woningen worden gebouwd bestaande uit maximaal 3 bouwlagen. Bijgebouwen zijn ook toegestaan. De woningen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. De nieuwe woningen op de begane grond en bijbehorende bijgebouwen kunnen binnen deze bestemming worden gerealiseerd. De bestemming moet worden gewijzigd om te voorkomen dat na de verplaatsing van de bestaande supermarkt er opnieuw een nieuwe supermarkt van 1.000 m2 wordt gevestigd in het bestaande pand. Naast het feit dat dit beleidsmatig ongewenst is zijn, kan dat ook een risico vormen in het kader van de onderbouwing van de ladder voor duurzame verstedelijking. Uit jurisprudentie volgt, dat bij een verplaatsing, de beëindiging van de supermarkt publiekrechtelijk moet worden geborgd. Dat kan door in de wijziging van het omgevingsplan het gebruik als supermarkt niet meer toe te staan en ook een voorwaardelijke verplichting op te nemen die regelt dat de nieuwe supermarkt pas in gebruik wordt genomen, nadat de exploitatie van de bestaande supermarkt definitief is beëindigd (zie artikel 6.4.2 van de planregels). Hiermee wordt het (planologische) risico publiekrechtelijk weggenomen, dat zich in de bestaande bebouwing na verplaatsing opnieuw een supermarkt vestigt.

Zuidelijk deel

Een supermarkt met bijhorende parkeerplaats is op grond van de bestemming Gemengd niet toegestaan.

ParapluplanParkeren

Middels het "Parapluplan Parkeren" heeft de gemeente Vught haar parkeerbeleid zoals vastgelegd in het 'Parkeerbeleid en Parkeernota 2013-2022' (of de daarvoor in de plaats tredende parkeernota) vastgesteld voor haar gehele grondgebied.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling zal voldaan moeten worden aan het gemeentelijke parkeerbeleid. De nadere uitwerking van het aspect 'parkeren' is te vinden in paragraaf 4.1 van deze motivering. Door wijziging van het omgevingsplan komt dit parapluplan binnen de gronden van de wijziging te vervallen. Daarom is de parkeerregeling opgenomen in de planregels van voorliggende wijziging.

Parapluplankamerverhuur Vught

Het "Parapluplan kamerverhuur Vught" voorziet in een partiële herziening van alle bestaande bestemmingsplannen binnen het gemeentelijk grondgebied. Door het toevoegen en/of aanpassen van een aantal definities zijn bijzondere woonvormen niet meer bij recht toegestaan binnen de woonbestemmingen in het buitengebied en binnen alle bestemmingen in het stedelijk gebied. Alleen na afweging en vergunningverlening van de gemeente zou kamerverhuur mogelijk gemaakt kunnen worden.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling van het woongebouw voorziet niet in de mogelijkheid van bijzondere woonvormen en kamerverhuur. Door wijziging van het omgevingsplan komt dit parapluplan binnen de gronden van de wijziging te vervallen. Daarom is de regeling van dit parapluplan opgenomen in de planregels van voorliggende wijziging.

ParaplubestemmingsplanArcheologie

Met het "Paraplubestemmingsplan Archeologie" is het archeologiebeleid van de gemeente Vught planologisch-juridisch geborgd. Ten behoeve van de instandhouding en bescherming van de op of in de grond aanwezige of te verwachte archeologische waarden zijn de gronden met een archeologische verwachtingswaarden aangewezen met een dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (1 t/m 6)'. Ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor het uitvoeren van bodemverstorende werkzaamheden en/of het oprichten van bebouwing waarbij de maximaal toegestane diepte en/of oppervlakte worden overschreden, is het uitvoeren van een archeologisch onderzoek verplicht gesteld.

Figuur 1.6: Uitsnede verbeelding 'paraplubestemmingsplan Archeologie'

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Een klein deel van de locatie van het projectgebied is in het parapluplan bestemd als Waarde - Archeologie 5. Bij grondwerkzaamheden door bouwen en/of aanleggen is een omgevingsvergunning nodig als de werkzaamheden groter zijn dan 250 m2 en dieper dan 0,3 meter. Dit bestemmingsplan blijft onverkort van kracht door een opgenomen voorrangsregeling in de planregels.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling van de bouw van maximaal 12 woningen is weliswaar toegestaan binnen de geldende bestemming, maar de bestemming moet toch worden gewijzigd om te voorkomen dat een nieuwe supermarkt zich op deze locatie vestigt, nadat de supermarkt is verplaatst. De nieuwe supermarkt met parkeerplaats is in strijd met de bouw- en gebruiksregels van het geldende bestemmingsplan "De Baarzen/Vughtse Hoeven" van de gemeente Vught. Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken wordt het omgevingsplan gewijzigd.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Achtergrond

Voorliggend plan is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Hart van Baarzen. Dit plan voorziet in een aantal ontwikkelingen die gefaseerd worden uitgevoerd.

Ter plaatse van het gebied, dat is gelegen tussen de Rouppe van der Voortlaan (N), de Van Sasse van Ysseltstraat (O), de Hertoglaan (Z) en de Brabantlaan (W) waren tot voor kort drie basisscholen, een kinderdagopvang en sociale huurwoningen aanwezig. Met uitzondering van het in 2009 gebouwde schoolgebouw van basisschool De Lichtstraat is de bebouwing binnen het gebied gebouwd in de periode van omstreeks 1970 tot 1980.

De verouderde bebouwing voldoet niet meer aan de hedendaagse normen en eisen voor o.a. duurzaamheid en gebruik en is daarom aan vervanging toe. Het gebied biedt daarnaast ook kansen voor het oplossen van andere vraagstukken, zoals de bouw van meer sociale huurwoningen en de wens van de supermarkt om uit te kunnen breiden. Om deze redenen heeft de gemeente Vught, in samenwerking met de basisschool De Lichtstraat, Kinderopvang Onder de Pannen, Woonstichting Charlotte van Beuningen en de supermarkt de globale gebiedsvisie 'Hart van Baarzen' ontwikkeld, die op 26 december 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld. Bij het opstellen van het plan is de input van diverse bewonersavonden meegenomen en is het uiterlijk en de uitstraling van de supermarkt nader uitgewerkt. Op basis van de input van bewoners is de supermarkt een kwartslag gedraaid, wat stedenbouwkundig voordelen oplevert.

Aan de hand van de kaders uit de gebiedsvisie zal het gebied de komende jaren worden getransformeerd. De herontwikkeling van het gebied is verdeeld in de volgende deelontwikkelingen:

1. Het schoolgebouw van De Lichtstraat zal worden uitgebreid met een Kindcentrum met kinderdagverblijf en multifunctionele gymzaal.
2. Aan de noordzijde van het gebied wordt ruimte gereserveerd voor de verhuizing en uitbreiding van de supermarkt van maximaal 2.000 m2 bvo (exclusief circa 167 m2 bvo voor inpandig laden en lossen) en de daarbij behorende parkeervoorzieningen.
3. Ter plaatse van het zuidelijke deel van het gebied zal woningbouw mogelijk worden gemaakt, waaronder:
    a. een woongebouw van 4 bouwlagen met circa 21 koopappartementen aan de Hertoglaan,
    b. circa 8 patiowoningen (koop) aan de Brabantlaan; en
    c. een woongebouw van 5 bouwlagen met 54 sociale huurappartementen van de Woonstichting Charlotte van Beuningen aan de Van Sasse van Ysseltstraat.

De verhuizing en uitbreiding van de supermarkt zoals genoemd onder ad 2 is onderdeel van voorliggend plan. Voor het woongebouw met 54 woningen, zoals genoemd in ad 3 onder c is 13 september 2024 een omgevingsvergunning verleend. Met de bouw is inmiddels gestart. In het onderstaande figuur is de tekening van het ontwerp 'Hart van Baarzen' te zien.

Figuur 2.1 Ontwerp Hart van Baarzen (concept september 2025)

2.2 Planbeschrijving

Woningen

Voor de huidige supermarktlocatie geldt, dat het bestaande pand behouden blijft en de begane grond waar de huidige supermarkt in gevestigd verbouwd gaat worden naar maximaal 12 woningen. Op de eerste en tweede verdieping wordt al gewoond. Dit wijzigt niet. De bestaande cafetaria op de begane grond blijft in het pand aanwezig, zie figuur 2.2. Met de wijziging ontstaat de kans om deels de gesloten gevel van de huidige supermarkt transparanter en toegankelijker te maken.

Door het behouden van het pand is het zaak de aanwezige verticale geleding op de eerste en tweede verdieping in de gevel zichtbaar te maken bij de opdeling in wooneenheden. Het kleur en materiaalgebruik van de gevels wordt afgestemd op dat van de verdiepingen.

Bij de woonfunctie hoort een verzachting van de voorzijde middels een kleine groene buitenruimte voor de gevel. Het parkeren als gevolg van het wonen zal op eigen terrein aan de achterzijde worden gerealiseerd. Omdat het woongebouw moet opgaan in de rest van de wijk zal de grote entree van de bestaande winkel worden verwijderd.

Een indicatie van het woningbouwplan is weergegeven in figuur 2.2.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

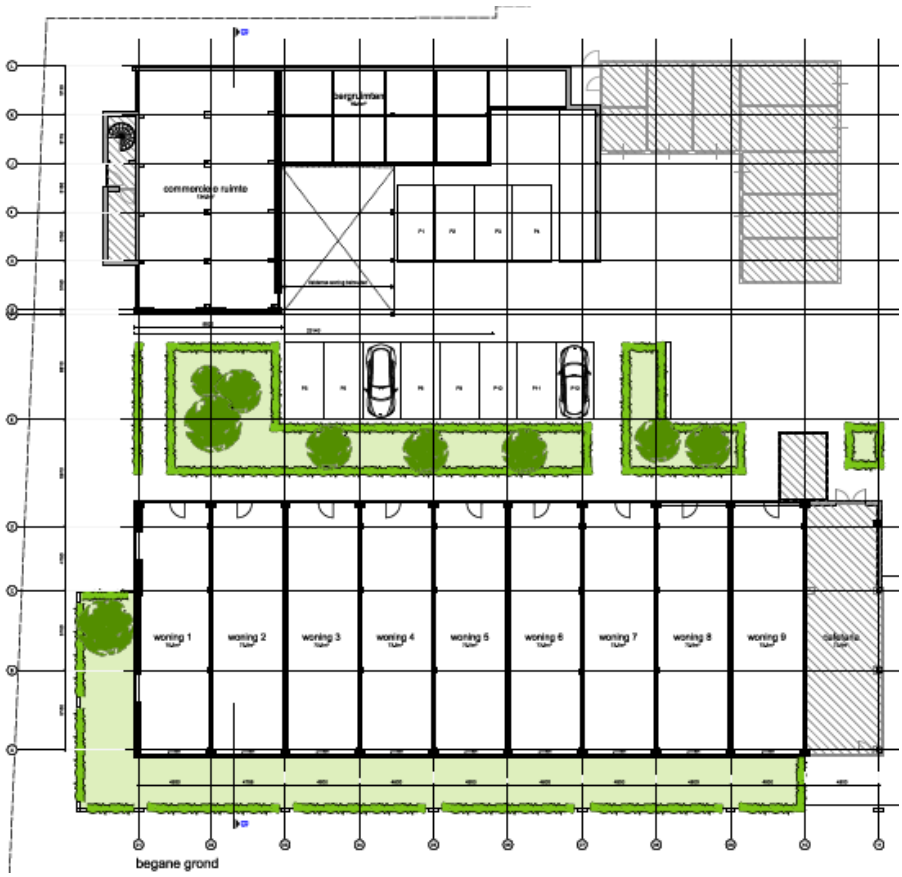

Figuur 2.2: Indicatieve weergave woningen op de begane grond en snackbar

Nieuwe supermarkt

De nieuwe supermarkt neemt een centrale positie in binnen de herontwikkeling van Hart van Baarzen. De supermarkt krijgt de entree aan de zijde van de Rouppe van der Voortlaan en vormt de oostelijke begrenzing van het parkeerplein met de route naar de entree voor het toekomstige kinderdagverblijf. De hoekverdraaiing in de stedenbouwkundige structuur tussen Van Sasse van Ysseltstraat en Brabantlaan wordt aan de lange gevel van de nieuwe supermarkt opgevangen door een verblijfsgebied, zie figuur 2.3.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Figuur 2.3.: Voorlopig ontwerp supermarkt en parkeerplaats

De hoogte van het nieuwe supermarktgebouw is afgeleid van de in de omgeving voorkomende goothoogte van woningen. Dit houdt in dat de bouwhoogte van bebouwing aan de zijde van de parkeerplaats maximaal 7,5 meter bedraagt en aan de achterzijde 5,5 meter. De omvang van de supermarkt is maximaal 2.000 m2 bvo en 167 m2 voor inpandig laden en lossen aan de zuidoostkant van het gebouw.

De noordelijke en westelijke gevels van de nieuwe supermarkt zijn de meest in het oog springende gevels en dienen de beleefbaarheid van het openbaar gebied te ondersteunen. De gevels dienen transparant te zijn voor de herkenbaarheid en tegelijkertijd ingetogen te zijn in materialen en kleuren. Het gebruik van een natuurlijke baksteen als referentie naar de woonomgeving en bestaande school met aanvullend een tweede materiaal (aluminium of hout) als overbrugging naar de woongebouwen westelijk van het voorzieningencluster ligt het meest voor de hand. Dit tweede materiaal wordt niet op straatniveau toegepast. De luifel bij de entree wordt onderdeel van het gevelbeeld.

De oostelijke gevel moet rust uitstralen. Deze gevel begeleidt het bestaande wandelpad. Doordat hier, met uitzondering van het lossen van goederen geen supermarktfuncties gepland zijn, moet deze luwe zijde van het gebouw benut worden om het groene karakter van het wandelpad en de bestaande taluds tussen de woongebouwen aan te vullen. De oostelijke gevel dient daarom beplant te worden met minimaal vijf plantsoorten en gelegenheid bieden voor natuur-inclusieve maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit in het gebied.

De puien aan de noord en westelijke gevel worden in zwart of donkergrijs aluminium of staal uitgevoerd met in hoofdzaak transparante glasvullingen. Het glas dient grotendeels doorzichtig te zijn, hetgeen betekent dat een eventuele folie hieraan moet voldoen. Dus geen glasvlakken die als grote gekleurde stickers gaan werken. De overige gevels worden in hoofdzaak uit een natuurlijke kleur baksteen opgebouwd. Hierbij wordt aansluiting gezocht op het omliggende woongebied. Om grote eentonige geveldelen te voorkomen worden boven gevelopeningen baksteen details verwerkt.

Reclame-uitingen, zoals een logo-bord aan de noord- , en westgevel dienen beperkt te blijven tot één uiting per gevel en dienen in samenhang met het ontwerp van het gebouw ingepast te worden. Uitingen aan de zuid- en oostgevel zijn niet toegestaan.

In figuur 2.4 zijn de gevels van de nieuwe supermarkt weergegeven.

Figuur 2.4: Impressie Gevels supermarkt (van boven naar beneden west-, zuid-, oost- en noordgevel.

2.3 Afwijken omgevingsplan

Zoals in hoofdstuk 1 reeds is aangegeven is de beoogde woningbouw op basis van het tijdelijke deel van het omgevingsplan Vught aan de Rouppe van der Voortlaan toegestaan. De bestemming moet worden gewijzigd om te voorkomen dat na de verplaatsing van de bestaande supermarkt er opnieuw een nieuwe supermarkt van 1.000 m2 wordt gevestigd in het bestaande pand.

De bouw van de nieuwe supermarkt aan de andere zijde van de Rouppe van der Voortlaan, inclusief een inpandige laad- en loslocatie en de bijbehorende parkeerplaatsen zijn niet toegestaan. Daarom dient het tijdelijke deel van het omgevingsplan gemeente Vught gewijzigd te worden. Middels voorliggend TAM-IMRO plan wordt het tijdelijke deel van het omgevingsplan gemeente Vught gewijzigd om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 3 Beleidskaders

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is door het Rijk opgesteld in het kader van de Omgevingswet.

Aan de hand van een toekomstperspectief is hierin de lange termijnvisie in beeld gebracht. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Hiervoor worden de volgende vier prioriteiten onderscheiden:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en verandering energievoorziening.
2. Duurzaam economisch groeipotentieel.
3. Sterke en gezonde steden en regio's.
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om invulling te kunnen geven aan deze vier prioriteiten hanteert het Rijk de volgende drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaat voor enkelvoudige functies.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal.
3. Afwentelen wordt voorkomen.

Het plangebied is gelegen in het binnenstedelijke gebied van de gemeente Vught. Deze wijziging va het omgevingsplan maakt de verplaatsing van een bestaande en de realisatie van een nieuwe supermarkt mogelijk en sluit het bouwen van een nieuwe supermarkt op de oude locatie uit (zie paragraaf 1.1 en 2.3.). Hierdoor wordt bijgedragen aan het transformeren, herontwikkelen en versterken van Hart van Baarzen. Gelet op bovenstaande is het planvoornemen in lijn met de NOVI.

3.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur: het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving , het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving. In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet.

Omgevingsbesluit

Het Omgevingsbesluit richt zich tot alle partijen die in de fysieke leefomgeving actief zijn: burgers, bedrijven en de overheid. Het Omgevingsbesluit regelt in aanvulling op de wet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen en welke procedures gelden. Ook regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen bij de besluitvorming en een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage en financiële bepalingen.

Besluit activiteiten leefomgeving

Het Besluit activiteiten leefomgeving (**Bal**) bevat, samen met het Besluit bouwwerken leefomgeving, de algemene regels waaraan burgers, bedrijven en overheden zich moeten

houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Ook bepaalt het besluit voor welke van deze activiteiten een omgevingsvergunning nodig is. Dit besluit bevat regels om het milieu, waterstaatwerken, wegen en spoorwegen, zwemmers en cultureel erfgoed te beschermen. De regels ter bescherming van het spoor en de zwemmers worden met het Invoeringsbesluit Omgevingswet ingevoegd.

Besluit bouwwerken leefomgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (**Bbl**) bevat, samen met het Besluit activiteiten leefomgeving, de algemene regels waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Dit besluit bevat regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid bij het (ver)bouwen van een bouwwerk, de staat van het bouwwerk, het gebruik van het bouwwerk en het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden.

Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: **Bkl**) bevat regels ter bescherming van de nationale belangen aan de hand van instructieregels, waaronder:

- Algemene bepalingen: Dienstenrichtlijn (paragraaf 5.1.1)
- Waarborgen van veiligheid (paragraaf 5.1.2)
- Beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3)
- Beschermen van gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van:
  1. De buitenlucht
  2. Trillingen
  3. Geluid
  4. Geur
  5. Bodemkwaliteit
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6) voor:
  1. Autowegen
  2. Buisleidingen
  3. Natuur- en recreatiegebieden
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7), waaronder:
  1. Landsverdediging en nationale veiligheid
  2. Elektriciteitsvoorziening
  3. Rijksvaarwegen en luchtvaart
  4. Fiets- en wandelroutes
  5. Aanwijzing van woningbouwcategorieën

De instructieregels van het Rijk werken door in het provinciale en gemeentelijk beleid. Tevens maken instructieregels onderdeel uit van het kader waaraan de aspecten van de leefomgeving (Hoofdstuk 4 en 5) getoetst moeten worden. Concrete toetsing aan de vier AMvB's vindt hierom niet in voorliggende paragraaf plaats, maar in het vervolg van deze motivering (zie hoofdstuk 5), met uitzondering van de toets aan de Dienstenrichtlijn en de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.1.3 Dienstenrichtlijn

De instructieregel in paragraaf 5.1.1. van het Bkl bepaalt, dat een omgevingsplan moet voldoet aan artikel 14, aanhef en onder 5, van de Dienstenrichtlijn. Hierin staat, dat de vestiging van een dienstenactiviteit niet afhankelijk mag zijn van economische criteria. Vestigingseisen voor detailhandel mogen bijvoorbeeld niet gebaseerd zijn op argumenten van concurrentiebeperking. Iedere verplichting, verbod, voorwaarde of beperking die aan toegang en uitoefening van dienstenactiviteiten wordt gesteld, valt onder de Dienstenrichtlijn. Regels over diensten die volgen uit dwingende redenen van algemeen belang, zijn wel toegestaan. Bijvoorbeeld regels ter bescherming van het stedelijk milieu. Denk aan regels voor het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen vanuit ruimtelijke kwaliteit, leegstand, leefbaarheid en bereikbaarheid van voorzieningen.

Ook territoriale of kwantitatieve beperkingen moeten voldoen aan de Dienstenrichtlijn. Territoriale of kwantitatieve beperkingen zijn eisen die gaan over het volume of aanbod van dienstverlening op een locatie. Bijvoorbeeld eisen aan de vestiging van detailhandel. Eisen aan de vrijheid van vestiging van een dienst zijn in principe niet toegestaan. Kwantitatieve of territoriale beperkingen zijn daarom ook in principe verboden. Dwingende redenen van algemeen belang kunnen wel een reden zijn om de vrijheid van vestiging te beperken. Dwingende redenen zijn bijvoorbeeld de bescherming van het stedelijk milieu.

De vereisten aan regels voor vestiging, waaronder detailhandel houden volgens artikel 15 lid 3 van de Dienstenrichtlijn in, dat territoriale of kwantitatieve beperkingen moeten voldoen aan:

a. discriminatieverbod: de eis mag geen onderscheid maken naar nationaliteit.
b. noodzakelijkheid: de eis moet gerechtvaardigd zijn volgens een dwingende reden van algemeen belang.
c. evenredigheid: de eis moet geschikt zijn, niet verder gaan dan nodig om het doel te bereiken. En het doel kan niet met minder vergaande maatregelen worden bereikt.

Bijvoorbeeld regels over branchering in het omgevingsplan moeten dus voldoen aan deze eisen. Denk bij branchering aan het uitsluiten van bepaalde soorten of het beperken van de omvang van detailhandel.

Ad a: Discriminatieverbod

De regels in voorliggend omgevingsplan gelden voor eenieder en maken geen onderscheid, dat kan leiden tot strijd met het discriminatieverbod.

Ad b: Noodzakelijkheid

Er zijn in het omgevingsplan regels opgenomen, die leiden tot een territoriale en kwantitatieve beperking voor detailhandel. De supermarkt mag alleen worden gevestigd waar dat specifiek is geregeld en de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 2000 m2 bruto-vloeroppervlakte (bvo). De motivatie van deze beperkingen komen niet voort uit economische overwegingen, maar zijn bedoeld voor de bescherming van het stedelijk milieu, te weten:

- behoud en bevorderen van aantrekkelijkheid, leefbaarheid en vitaliteit van het voorzieningencluster Hart van Baarzen en omgeving en van een voldoende voorzieningenniveau en aanvaardbaar woon- en leefklimaat;
- streven naar zorgvuldig ruimtegebruik, bereikbaarheid en concentratie van functies;
- voorkomen of tegengaan van leegstand.

Ad c: Evenredigheid

De opgenomen beperkingen zijn geschikt om het beoogde doel te bereiken. Wanneer geen territoriale of kwantitatieve beperkingen worden opgenomen kan dat leiden tot een situatie waarin de leefbaarheid van het plangebied en de omgeving negatief wordt beïnvloed door overlast op omliggende en in het plan opgenomen woningen.

Hiermee is de noodzakelijkheid van de beperkingen gemotiveerd en is er geen strijdigheid met de Dienstenrichtlijn.

3.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instructieregel voor plannen die worden aangemerkt als nieuwe stedelijke ontwikkeling. Op grond van artikel 5.129 sub g Bkl heeft de Ladder voor duurzame verstedelijking betrekking op een stedelijke ontwikkeling die voldoende substantieel is. De aard en omvang van de bedrijfsfunctie in relatie met de omgeving bepaalt of het plan voldoende substantieel is. Hierbij wordt rekening gehouden met de behoefte aan die stedelijke ontwikkeling en, indien de ontwikkeling buiten het stedelijk gebied is voorzien, de mogelijkheden om binnen het stedelijk gebied in die behoefte te kunnen voorzien. De instructieregel in artikel 5.129 sub g Bkl regelt dat bij een wijziging van het omgevingsplan voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling toepassing van de Ladder is vereist. Artikel 5.129 sub g Bkl geeft geen ondergrens aan voor een stedelijke ontwikkeling. In uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn hiervoor lijnen uitgezet (ABRvS 16 september 2015; ECLI:NL:RVS:2015:2921). De Laddertoets moet alleen worden uitgevoerd wanneer de stedelijke ontwikkeling 'nieuw' is. Bij nieuwbouw van woningen ligt de ondergrens in beginsel bij 12 woningen. In het plangebied worden maximaal 12 nieuwe appartementen gerealiseerd. Hiermee is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling en is nadere toetsing en motivering aan de Ladder voor duurzame verstedelijking niet benodigd.

Bij nieuwbouw en uitbreiding van winkels ligt de ondergrens in beginsel bij een bruto-vloeroppervlakte (bvo) van 500 m^2. De nieuwe supermarkt krijgt een bvo van 2.000 m^2. De ontwikkeling van de supermarkt is dus wel ladderplichtig.

In het kader van het omgevingsplan is een behoefte- en effectenonderzoek uitgevoerd. Deze is als bijlage 3 bijgevoegd.

De conclusie van het onderzoek is dat er behoefte is aan het plan van de supermarkt. Het initiatief heeft een duidelijke kwalitatieve meerwaarde ten opzichte van de huidige situatie door in te zetten op modernisering en herontwikkeling van de bestaande supermarkt. Inwoners krijgen toegang tot een moderne supermarkt met beter aanbod en meer comfort door bredere gangpaden. Een toekomstbestendige supermarkt in dit deel van Vught blijft behouden. Dit is goed voor de leefbaarheid en spreiding van het boodschappenaanbod. Bovendien zal de bereikbaarheid en parkeersituatie ten opzichte van de huidige situatie aanzienlijk verbeteren. Ook dat is positief voor de consumentenverzorging. Er zijn ruime distributieve mogelijkheden aangetoond (consumentendraagvlak) voor de uitbreiding. Daarbij betreft het een beperkte uitbreiding. Er zal geen drastische verschuiving van de bestedingen plaatsvinden. Daarmee zijn ook de eventuele omzeteffecten op andere supermarkten beperkt. Er worden geen negatieve ruimtelijke effecten verwacht. De effecten op de consumentenverzorging en voorzieningenstructuur zijn per saldo juist positief. Navolgend gaan we nader in op de verschillende onderdelen van de conclusie. Daarin geven we steeds eerst cursief aan wat de strekking is van ruimtelijk relevante toetsingscriteria. Daarna gaan we in op de betekenis voor het supermarktplan in Vught.

Ruimtelijk verzorgingsgebied: gemeente Vught

Een behoefte- en effectenanalyse moet worden uitgevoerd voor het juiste ruimtelijke verzorgingsgebied. Uit jurisprudentie blijkt dat voor detailhandel de aard en omvang van het initiatief bepalend is voor het verzorgingsgebied. Het gebied waar de meeste bestedingen vandaan komen en dus in potentie ook de grootste omzeteffecten, wordt doorgaans als verzorgingsgebied gehanteerd. We kiezen de gemeente Vught als verzorgingsgebied.

Kwalitatieve behoefte

De kwantitatieve en kwalitatieve behoefte moet in samenhang bezien worden. Ook vor de

kwalitatieve behoefte is een confrontatie tussen vraag en aanbod nodig. Daarbij dienen kwalitatieve aspecten van het initiatief te worden afgewogen tegen het bestaande aanbod. Denk hierbij aan locatie (meerwaarde voor de voorzieningenstructuur), doelgroep (meerwaarde voor de consumentenverzorging), onderscheidend vermogen van het concept en de vraag in hoeverre het initiatief (deels) een eigen vraag (behoefte) creëert.

Het plan van de supermarkt voorziet in een kwalitatieve behoefte. Uit de trends en ontwikkelingen blijkt dat de huidige winkel te klein is naar maatstaven van de formule. Het plan voorziet in een betere, modernere winkel. Daarbij blijkt dat gemeente Vught, verhoudingsgewijs relatief weinig supermarktaanbod heeft. Dat is een indicatie dat een versterking nodig is voor een 'passend niveau van supermarkten'. Ook neemt de algehele ruimtelijke kwaliteit toe, doordat de supermarktfunctie wordt gecombineerd met sociaal-maatschappelijke voorzieningen (school en sport). De bereikbaarheid en parkeersituatie verbeteren aanzienlijk.

Kwantitatieve behoefte

De kwantitatieve behoefte voor detailhandel volgt uit distributie planologisch onderzoek (DPO). Dit is een modelmatige verrekening van vraag en aanbod in het verzorgingsgebied. Een eventueel gebrek aan kwantitatieve behoefte (distributieve uitbreidingsruimte) betekent overigens niet dat de ontwikkeling niet mogelijk is. Daarnaast kan op plekken waar weinig distributieve uitbreidingsruimte aanwezig is voor detailhandel, vernieuwing en versterking van de winkelstructuur soms nodig zijn.

Voor Vught zijn er zowel in de huidige situatie als voor de toekomst (2035) ruime distributieve marktmogelijkheden aanwezig. Het initiatief van de supermarkt past hier ruimschoots binnen. De uitbreiding van Albert Heijn in het centrum is meegenomen in de bestaande meters. Deze is inmiddels geopend.

Geen negatieve ruimtelijke (leegstands)effecten verwacht

Het plan mag niet tot zodanige leegstand leiden dat dit tot een onaanvaardbare situatie zal leiden vanuit het oogpunt van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (voorheen: een goede ruimtelijke ordening). Het gaat hierbij primair op de effecten op de consumentenverzorging (nabijheid van voldoende boodschappenaanbod) en de voorzieningenstructuur (sterke met elkaar samenhangende voorzieningencentra).

Het plan van de supermarkt zal niet leiden tot omzeteffecten op andere supermarkten, of zelfs de sluiting van andere supermarkten. Van leegstandseffecten is geen sprake, laat staan onaanvaardbare leegstandseffecten. Daardoor zijn er ook geen negatieve effecten op de consumentenverzorging of de voorzieningenstructuur. De effecten zijn juist positief (zie kwalitatieve behoefte).

Gemeentelijk beleidskader

Het gemeentelijk beleid zet in op de algemeen geldende beleidsdoelen, te weten nabijheid van voorzieningen en concentratie in sterke voorzieningencentra. Gemeente heeft ambitie het centrum te versterken. Uit voorliggend onderzoek blijkt dat het plan de centrumambities niet verstoort. Verder zet de supermarkt in op een transformatie (sloop-nieuwbouw) van bestaande bebouwing in binnenstedelijk gebied. Het plan zet in op duurzaam ruimtegebruik (zie ook bijlage 2 van het onderzoek voor beleidskaders).

Effecten op koopstromen en bezoekersstromen

De conclusie is dat de huidige supermarkt ook al autobezoekers uit andere delen van Vught of andere gemeenten trekt. De beperkte uitbreiding van de supermarkt zal daar weinig aan veranderen. Het is niet de verwachting dat door de beperkte uitbreiding mensen ineens van supermarkt wisselen. Daarmee zal ook de verkeersaanzuigende werking beperkt zijn.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Noord-Brabant

De Omgevingswet bundelt de wetten en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur, cultureel erfgoed en water. En regelt zo het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de Provincie Noord-Brabant alvast een provinciale Omgevingsvisie gemaakt welke op 14 december 2018 is vastgesteld.

De omgevingsvisie bevat de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. De basisopgave voor de provincie is: 'werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit'. Hierbij heeft de provincie als doel gesteld voor de middellange termijn, 2030: Brabant heeft een aanvaardbare leefomgevingskwaliteit doordat wij voor alle aspecten voldoen aan de wettelijke normen. Voor de lange termijn, 2050, wil men een goede leefomgevingskwaliteit hebben door op alle aspecten beter te presteren dan wettelijk als minimumniveau is bepaald.

Om de basisopgave te behalen heeft men vier hoofdopgaven verwoord:

- Werken aan de Brabantse energietransitie;
  1. Doel 2050: 100% duurzame energie, grotendeels afkomstig uit Noord-Brabant.
  2. Doel 2030: ten minste 50% reductie van broeikasgassen ten opzichte van de uitstoot in 1990 en ten minste 50% duurzame energie.
- Werken aan een klimaatproof Brabant;
  1. Doel 2050: Brabant is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
  2. Doel 2030: Brabant handelt al sinds 2020 klimaatbestendig en waterrobuust; in 2030 zijn de eerste grote gebiedsopgaven daartoe al gerealiseerd.
- Werken aan de slimme netwerkstad;
  1. Doel 2050: Het stedelijk netwerk van Brabant functioneert als één samenhangend duurzaam en concurrerend netwerk van steden en dorpen als onderdeel van de Noordwest-Europese metropool. Brabant kenmerkt zich door een sterke sociale cohesie, een excellent en duurzaam woon-, leef- en vestigingsklimaat met een comfortabel, betrouwbaar en multimodaal verkeers- en vervoersysteem en een uitstekende (digitale) infrastructuur.
  2. Doel 2030: Brabantse partijen werken aan de transformatie van het bestaand bebouwd gebied van Brabant. Ondersteund door de digitale ontwikkelingen zijn er belangrijke stappen gezet in de richting van een excellent en duurzaam woon-, leef- en vestigingsklimaat met een comfortabel, betrouwbaar en multimodaal verkeers- en vervoersysteem. Bewoners uit alle geledingen van de bevolking voelen zich verbonden met hun omgeving en met elkaar doordat zij meedenken en meedoen aan de veranderingen in hun omgeving.
- Werken aan een concurrerende, duurzame economie;
  1. Doel 2050: Brabant is top kennis- en innovatieregio in Europa. Producten, materialen en grondstoffen worden op alle onderdelen van de Brabantse economie in verregaande mate hergebruikt. Niet hernieuwbare hulpbronnen worden behouden. Het streven naar waardecreatie voor mens, natuur en economie gaan hand in hand. De Brabantse economie is verregaand circulair.
  2. Doel 2030: Brabant is top kennis- en innovatieregio in Europa. We werken aan een circulaire economie door duurzamer om te gaan met de beschikbare grondstoffen en natuurlijke bronnen. We verminderen daartoe samen met maatschappelijke partners het gebruik van niet vernieuwbare grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen) volgens de landelijke afspraken met 50%.

3. De Omgevingsvisie bevat geen sectorale beleidsdoelen. De concrete doelen, voor bijvoorbeeld natuur, water, veiligheid, milieu, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit, staan nu nog in de bestaande plannen van de provincie (PMWP, Structuurvisie RO, BRUG, PVVP). Grote delen van die beleidsplannen horen vanuit het systeem van de Omgevingswet straks (soms verplicht) thuis in een programma zoals het natuurbeheerplan en het waterprogramma. De komende tijd wordt dit sectorale beleid afgestemd op de Omgevingsvisie en al dan niet uitgewerkt in de programma's en/of omgevingsverordening.

Het duurzaam doorontwikkelen van het bestaand stedelijk gebied is essentieel voor een duurzame, sociale en economische ontwikkeling van de steden en dorpen van Brabant. Er ligt een forse woningbouwopgave voor de komende 10 jaar. Met de voorgenomen ontwikkeling worden maximaal 12 appartementen gebouwd, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan provinciale woningbouwopgave. Ook is de uitbreiding en vernieuwing van de supermarkt een belangrijk onderdeel van de vitaliteit van Hart van Baarzen. Het biedt gelegenheid om boodschappen te doen, maar ook om te ontmoeten. Het is hierbij ook een belangrijk onderdeel van de vernieuwing van de buurt.

Het plan draagt tevens bij aan de hoofdopgave 'werken aan een concurrerende, duurzame economie' waarbij wordt gestreefd naar een circulaire economie door duurzamer om te gaan met de beschikbare grondstoffen en natuurlijke bronnen. Door de woningen gasloos uit te voeren en te streven naar het energielabel A++++ wordt een verduurzaming van het eigen energiegebruik bereikt. Om dit te kunnen bereiken worden de nieuwste technieken toegepast om de woningen met gebruik van natuurlijke bronnen te kunnen verwarmen, koelen en isoleren. Daarnaast wordt de oostgevel van de supermarkt voorzien van een groene gevel. Een groene gevel fungeert als isolatie voor het supermarktgebouw, waardoor er minder energie nodig is voor koeling en verwarming. Tot slot wordt bij de supermarkt circulair gewerkt en maximaal ingezet op hergebruik en recycling. De supermarkt werkt samen met innovatieve inzamelaars en recyclers, zoals PreZero, om retourstromen als product in de winkels terug te laten keren. Dit zie je bijvoorbeeld terug in winkelmandjes en verpakkingsmateriaal, waarbij 95% van het afval wordt hergebruikt of gerecycled, meer dan 30 afvalstromen worden gescheiden, ook wanneer dit financieel minder aantrekkelijk is, zoals bij plastics en is afvalverwerking volledig geïntegreerd in de operatie, in alle regio’s.

De voorliggende ontwikkeling past dan ook goed binnen de kaders van de omgevingsvisie van Noord-Brabant.

3.2.2 TAM- Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten kunnen in de omgevingsverordening regels stellen over de uitoefening van taken of bevoegdheden aan de gemeente (instructieregels). De Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant vastgesteld. In aansluiting op de werkwijze van de Omgevingsvisie en de Omgevingswet is ervoor gekozen om de verschillende provinciale verordeningen voor de fysieke leefomgeving samen te voegen tot een Omgevingsverordening. De provinciale omgevingsverordening bevat direct werkende algemene regels en instructieregels. Het gaat daarbij om enerzijds afwegingscriteria en anderzijds concrete voorwaarden. De instructieregels voor het omgevingsplan in hoofdstuk 5 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant hebben tot doel dat de gemeenteraad (of in een voorkomend geval het college van burgemeester en wethouders) de inhoud van de regels betrekt bij de vaststelling van een (wijziging van het) omgevingsplan.

De instructieregels richten zich op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Daarnaast richten de regels zich op een goede omgevingskwaliteit, inclusief een veilige en gezonde leefomgeving. De provincie wil de omgevingskwaliteit van Brabant bevorderen, in combinatie met een veilige en gezonde leefomgeving.

Duurzame stedelijke ontwikkeling

Het plangebied ligt volgens kaart 5 binnen het Stedelijk gebied. Relevant voor het plangebied is dat in artikel 5.55 is bepaald dat stedelijke ontwikkelingen voor wonen, werken of voorzieningen mogelijk gemaakt kunnen worden indien de ontwikkeling past binnen de regionale afspraken en het een duurzame stedelijke ontwikkeling betreft.

Er is sprake van een duurzame stedelijke ontwikkeling voor wonen, werken of voorzieningen als:

- de goede omgevingskwaliteit wordt bevorderd, met een veilige en gezonde leefomgeving;
- toepassing wordt gegeven aan zorgvuldig ruimtegebruik, waaronder de transformatie van verouderde stedelijke gebieden;
- optimaal invulling wordt gegeven aan de mogelijkheden voor productie en gebruik van duurzame energie;
- rekening wordt gehouden met klimaatverandering, waaronder het tegengaan van hittestress en voldoende ruimte voor de opvang van water;
- de mogelijkheden voor duurzame mobiliteit worden benut; en
- wordt bijgedragen aan een duurzame, concurrerende economie.

De beoogde ontwikkeling past binnen de kaders van de TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant als zijnde een duurzame stedelijke ontwikkeling binnen het Stedelijk gebied. Ten behoeve van de gehele gebiedsontwikkeling van het 'Hart van Baarzen', waar ook de ontwikkeling van dit projectgebied onderdeel van uitmaakt, heeft regionale afstemming plaatsgevonden.

In het kader van een duurzame stedelijke ontwikkeling wordt voorzien in de herontwikkeling van een verouderd stedelijk gebied en er is dan ook sprake van een zorgvuldig ruimtegebruik. In dit kader is ook toepassing gegeven aan de Ladder voor duurzame stedelijke ontwikkeling (zie paragraaf 3.1.4).

De nieuwe woningen worden gasloos en energieneutraal uitgevoerd en ten aanzien van klimaatverandering zal de supermarkt deels worden voorzien van gevelbeplanting en worden waterbergende maatregelen getroffen. In hoofdstuk 4 en 5 van voorliggende motivering wordt nader ingegaan op de aspecten met betrekking tot een goede omgevingskwaliteit met een veilige en gezonde leefomgeving.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie gemeente Vught

De gemeente Vught heeft een Omgevingsvisie vastgesteld op 21 december 2023. De omgevingsvisie is deels gebaseerd op vastgesteld beleid, maar is ook een stip op de horizon. De visie geeft antwoord op de vraag wat de leidende principes voor toekomstig beleid zijn. En, wat de doelstellingen zijn en wat die betekenen voor de beleidskeuzes en plannen die de gemeente nog moeten maken.

Voor een toekomstbestendige leefomgeving hanteert de gemeente in deze omgevingsvisie vier leidende principes:

1. Bodem en water zijn de basis van de leefomgeving. Dit betekent dat het beleid en plannen alleen mogelijk en wenselijk zijn als de bodem en het water gezond blijven of gezonder worden, en water voldoende wordt vastgehouden en opgevangen;
2. Iedereen die in de gemeente Vught woont, werkt en leeft is gelijkwaardig en kan meedoen. Dit betekent dat de gemeente er in haar beleid en plannen rekening mee houdt

dat de openbare ruimte en voorzieningen zoveel als mogelijk voor iedereen toegankelijk zijn;
3. De leefomgeving moet gezond en veilig zijn. Dat betekent dat het uitgangspunt in het beleid en plannen is dat gezond en veilig leven wordt bevorderd en gezondheid wordt beschermd voor zowel mensen, dieren als planten;
4. We gaan de ruimte met steeds meer mensen delen. Dus zijn de plannen en beleid gebaseerd op zuinig, efficiënt en waar mogelijk meervoudig gebruik van de ruimte.

Op basis van deze principes kent de omgevingsvisie drie hoofddoelstellingen, die zijn uitgewerkt in tien kerndoelen:

1. De leefomgeving is toegankelijk, gezond en veilig, zowel voor mens, dier als plant:
   a. Vught is leefbaar, schoon, gezond en veilig (1).
   b. De leefomgeving is klimaatadaptief, natuurinclusief en biodivers (2).
   c. De leefomgeving stimuleert ontmoeten, bewegen en een gezonde leefstijl (3).
   d. Vught is zoveel mogelijk energieneutraal met lokale en duurzame energieopwekking (4).
2. Wonen, werken en voorzieningen zijn in balans en iedereen kan meedoen;
   a. Er is voldoende woonruimte voor alle doelgroepen (5).
   b. De dorpskernen hebben elk hun eigen identiteit en voldoende voorzieningen (6).
   c. Er is ruimte voor bedrijvigheid (7).
3. Er is een goede balans tussen gebruik en bescherming van de natuur, bodem, water en lucht;
   a. De agrarische sector is duurzaam en natuurinclusief (8).
   b. De landschappelijke, cultuurhistorische en stedenbouwkundige kwaliteiten blijven behouden of worden versterkt (9).
   c. Er zijn voldoende mogelijkheden voor recreatie in de vorm van wandelen en fietsen (10).

<u>De kern Vught</u>

In de omgevingsvisie is de gemeente Vught verdeeld in zeven verschillende deelgebieden met ieder eigen karakteristieken en waarden. Het gaat om de drie dorpskernen Vught, Cromvoirt en Helvoirt, de Gement, de zone Agrarisch landschap en beekdalen, de Landgoederenzone en de zone Loonse en Drunense Duinen. De Omgevingsvisie wordt zowel voor het hele grondgebied van de gemeente als gebiedsgericht uitgewerkt. Op de visiekaart is de omgevingsvisie in hoofdlijnen weergegeven. Zoals is te zien op de uitsnede van de visiekaart in figuur 3.1, is het projectgebied gelegen binnen de kern Vught. Het projectgebied is aangegeven met een rode cirkel.

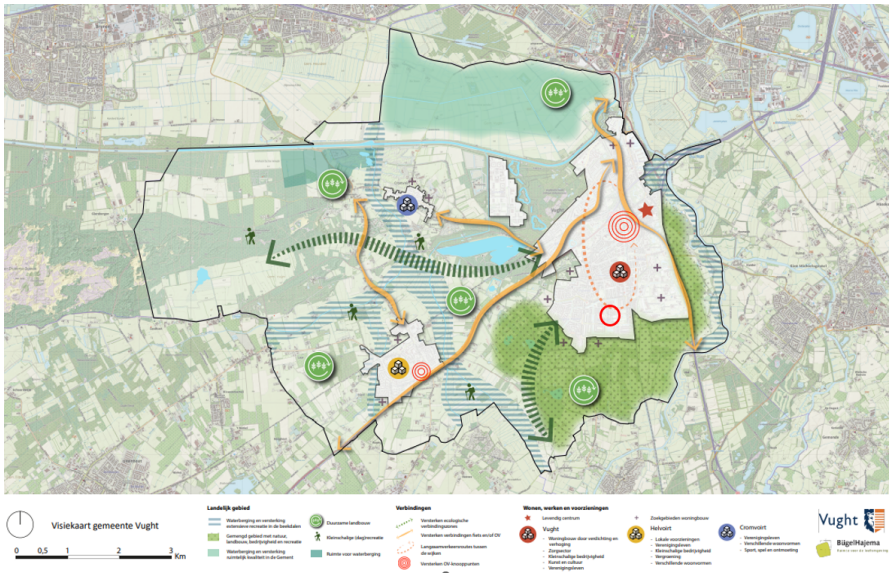

Figuur 3.1: Uitsnede Visiekaart gemeente Vught (projectgebied aangeduid met rode cirkel)

Waarden en karakteristieken

De kern Vught heeft veel allure door de aanwezigheid van boomrijke lanen met villa's, monumentale gebouwen, parken met waterpartijen, spraakmakende landgoederen en groene gebieden tussen woonwijken met natuurwaarden. De kern Vught kent daarnaast verschillende herkenbare, historische, stedenbouwkundige structuren en cultuurhistorische elementen waaronder Linie 1629, kasteel Maurick en de Lunetten. De aantrekkelijke woongemeente ontwikkelt zich van dorps naar meer stedelijk. Binnen de kern Vught is een relatief brede voorraad aan winkels, horeca, sport-, beweeg-, culturele- en zorgvoorzieningen als ook moderne onderwijsvoorzieningen aanwezig. De kern Vught kenmerkt zich daarnaast door een sterk verenigingsleven met actieve vrijwilligers. De kern Vught beschikt over goede ontsluitingen naar de omgeving via fietspaden, het openbaar vervoer en rijkswegen. De aanwezigheid van het cultureel ontmoetingscentrum in de voormalige Petruskerk, het internationaal bekende talenteninstituut Regina Coeli en de toegankelijkheid van de omliggende landschappen en natuurgebieden worden daarnaast ook gezien als waardevolle elementen voor de kern Vught.

Waar moeten we rekening mee houden?

Binnen de kern Vught is het percentage van inwoners met een zorgbehoefte hoog en zal dit vanwege de vergrijzing en een relatief hoog aantal psychisch kwetsbaren, blinden en slechtzienden ook zo blijven. Dit leidt tot vraagstukken op sociaal terrein en fysieke veiligheid. Op het gebied van wonen geldt er voor de kern Vught een grote woningbouwopgave, er is daarbij vooral behoefte aan sociale huur- en betaalbare koopwoningen voor zowel jongeren als senioren. De kern Vught kent daarnaast grote verschillen in structuur en woningen tussen Vught Noord (ruim opgezet) en Vught Zuid (dichter bebouwd). Er zijn duidelijk afgebakende gebieden door de aanwezigheid van de A2, de N65 en de spoorlijnen van 's-Hertogenbosch naar Tilburg en Eindhoven. De N65 betekent een barrière binnen de gemeente tussen Vught Noord en Vught Zuid en heeft gevolgen voor de verkeersveiligheid, geluidsoverlast en de gezondheid. Het afgesloten waterconvenant n.a.v. de voorgenomen aanleg verdiept spoor (en in mindere mate de aanpassing N65) waarin een wateropgave is afgesproken.

Gewenste ontwikkelingen

Ten aanzien van wonen en woningbouw wenst de gemeente voor de kern Vught een variatie

aan woonvormen voor alle doelgroepen, met ruimte voor zowel kleinschalige bouw als grotere gestapelde bouw. Ten aanzien van hoogbouw zal maatwerk van toepassing zijn om het ruimtelijk karakter van de gemeente in zijn geheel te behouden of zelfs te versterken. Deze transitie naar een meer stedelijke omgeving gaat gepaard met aandacht voor meervoudig ruimtegebruik. Voor doelgroepen als starters biedt de kern Vught ook mogelijkheden voor de ontwikkeling van meer bijzondere woonvormen, waaronder tijdelijke woningen en tiny houses. Geclusterde woonvormen en woonzorgvoorzieningen worden bij voorkeur gerealiseerd in de nabijheid van (zorg)voorzieningen.

Wat gaat de gemeente doen in de kern Vught?

Ten aanzien van nieuwe (woningbouw)ontwikkelingen binnen de bebouwde kom van de kern Vught gaat de gemeente uit van de volgende randvoorwaarden:

- passend in het karakter van Vught als geheel;
- verdichting en meervoudig ruimtegebruik waar mogelijk;
- robuuste klimaatontwikkeling (o.a. rekening houdend met waterberging) en biodivers groen; en
- energieneutrale uitvoering en voorzieningen voor duurzame mobiliteit.

Binnen de kern Vught zet de gemeente zich daarnaast ook onder andere in voor de versterking van biodiversiteit in water, groen en parken.

De beoogde ontwikkeling voorziet in de transformatie van een supermarktgebouw naar maximaal 12 appartementen. Met deze ontwikkeling wordt onder andere toepassing gegeven aan de doelstelling van een evenwichtige en betaalbare woningvoorraad en woonruimte voor verschillende doelgroepen. De vaststelling van de functie wonen op deze locatie versterkt ook de focus op een duurzame woningbouwvoorraad in Vught. De vernieuwing en bouw van de supermarkt versterkt ook de sociale kwaliteiten en zorgt voor betere voorzieningen voor de omwonenden. Dit maakt het Hart van Baarzen een aantrekkelijke plaats om te wonen. Daarnaast worden beide ontwikkelingen uitgevoerd met het karakter van Vught als fundamentele waarde.

3.3.2 Woonvisie 2021-2025: Groei met de Vughtse kwaliteit

In de Woonvisie Vught 2021-2025; Groei met Vughtse kwaliteit (vastgesteld op 30 september 2021) is opgenomen dat de volgende waarden dominant zijn bij beleidskeuzes van de gemeente:

- In de eerste plaats moeten er keuzemogelijkheden zijn voor mensen die in de gemeente willen wonen, ongeacht leeftijd, inkomen of vermogen.
- In de tweede plaats gaat het om de kwaliteit van wijken en dorpen. Dan gaat het om groene en ruimtelijk aantrekkelijke woningen en omgeving.
- In de derde plaats gaat het om het behoud en versterken van sociale verbindingen door aandacht voor ontmoeting en voorzieningen in de omgeving.

<u>Huidige aanbod in de gemeente Vught</u>

De gemeente Vught telt op 1 januari 2020 13.545 woningen: waarvan 3.270 sociale huurwoningen (24%), circa 1.350 huurwoningen van particulieren (10%) en 8.925 koopwoningen (66%). Dit aanbod is als volgt verdeeld over de kernen:

- In de kern Vught staan 11.150 woningen, waarvan 2.936 van Charlotte van Beuningen (27%), 1.200 particuliere huurwoningen en ruim 7.000 koopwoningen. De koopwoningen hebben gemiddeld een hoge WOZ-waarde. Deze is met € 436.200 de hoogste van de regio.
- In Cromvoirt staan 290 woningen, het merendeel koopwoningen.
- In Helvoirt staan 1.680 woningen, waarvan 337 sociale huurwoningen (20%), circa 150

particuliere huurwoningen en een kleine 1.200 koopwoningen. De gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen ligt ruim lager dan in Vught, maar nog altijd boven het regionale gemiddelde. De druk op de huurwoningen is er lager dan in Vught; al loopt de zoekduur ook hier op.
- Daarnaast staan in het buitengebied van de gemeente Vught 425 woningen.

Provinciale prognose: woningbehoefte

De vraag naar woningen is groot in Cromvoirt, Helvoirt en Vught. In regionaal verband is afgesproken dat gemeenten de provinciale prognose als uitgangspunt hanteren bij het aantal te bouwen woningen. Volgens de provinciale prognose zijn tussen 2020 en 2030 naar verwachting zo'n 1.045 extra woningen nodig. Het merendeel van deze woningbouwopgave landt in Vught. Door onder andere vergrijzing en individualisering van de samenleving stijgt het aantal kleine huishoudens en neemt het aantal oudere huishoudens toe. De komende jaren stijgt met name het aantal (en aandeel) 65-plussers. De gemeente ziet ook dat het aantal en aandeel jonge huishoudens en gezinnen tot 2030 min of meer op peil blijft. Na 2030 daalt het aantal jonge huishoudens en gezinnen.

Ambitie van de gemeente is om een grotere bijdrage te leveren aan het oplossen van het woningtekort dan uit de provinciale woningbehoefteprognose naar voren komt. In plaats van 1.045 woningen tot 2030 die uit deze prognose blijkt, zet de gemeente in op 2.000 woningen. Zeker in het middensegment mist aanbod: met name koopwoningen. De groei moet bijdragen aan de variatie in het woningaanbod: meer betaalbare en toegankelijke woningen. Voor jongeren/starters, ouderen, maar ook andere doelgroepen.

Woningbouwprogramma Vught 2020-2030

In het huidige woningbouwprogramma van de gemeente Vught zijn 30 plannen opgenomen, waarvan bij veel plannen nog niet precies is vastgesteld om hoeveel woningen het gaat en hoe de segmentering plaatsvindt. Ten aanzien van de gehele gebiedsontwikkeling van 'Hart van Baarzen' zijn 92 woningen opgenomen in het woningbouwprogramma, inclusief de woningen in de bestaande supermarkt, waarvan 5 dure koopwoningen, 33 middeldure koopwoningen en 54 betaalbare woningen, inclusief sociale huurwoningen.

Met de beoogde ontwikkelingen zal het aantal woningen toenemen met maximaal 12 appartementen (middeldure koop). Deze toename van woonlocaties sluit aan bij het gemeentelijke woonbeleid.

3.3.2.1 Nota Parkeernormen 2025

De voorliggende Nota parkeernormen 2025 stelt eisen aan het parkeren voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Deze nota vormt een herziening van de normen binnen het Parkeerbeleid en vervangt de Parkeernota 2013-2022 van Gemeente Vught.

In Vught vinden verschillende soorten ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Iedere ontwikkeling gaat gepaard met een mobiliteits- en parkeerbehoefte. Voor bepaalde mobiliteitsvormen hoeft geen fysieke ruimte te worden gereserveerd (lopen, openbaar vervoer), voor andere vormen van mobiliteit is dit wel nodig (fiets, auto). De Nota Parkeernormen 2025 geeft antwoord op de vraag hoeveel parkeerruimte voor auto en fiets beschikbaar moet worden gesteld in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Met deze nota parkeernormen wordt zo goed mogelijk aansluiting gezocht bij het actuele landschap waarin ruimtelijke ontwikkelingen tot stand komen. Dit betekent: verdichtingsopgaven, nieuwe type (woon)functies en het toepassen van deelmobiliteit om in de parkeervraag te voorzien.

Bezoekersparkeernorm bij woonfuncties

Bij woonfuncties moeten er parkeerplaatsen voor bewoners en parkeerplaatsen voor

bezoekers van bewoners (visite) worden aangelegd. De parkeerplaatsen voor bezoekers dienen openbaar toegankelijk te zijn.

Bezoekersparkeren overige functies

Bij overige functies (niet-woonfuncties) moeten parkeerplaatsen voor vaste gebruikers (vaak zijn dit werknemers) en parkeerplaatsen voor bezoekers worden aangelegd. Het aandeel bezoekers wordt per functie uitgedrukt in een percentage. Dit percentage geeft aan hoe voor de desbetreffende functie de verhouding ligt tussen vaste gebruikers en bezoekers.

Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen

Het aantal elektrische voertuigen in Nederland en in Vught neemt de aankomende jaren verder toe. Ook de vraag naar laadinfrastructuur neemt hiermee toe. Voor ruimtelijke ontwikkelingen gelden voor laadinfrastructuur de eisen zoals vastgelegd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Uit het Bbl komen de volgende eisen naar voren:

- Een woongebouw met een parkeergelegenheid in het gebouw of buiten het gebouw op hetzelfde bouwwerkperceel, met meer dan tien parkeervakken, heeft leidingdoorvoeren voor oplaadpunten voor ieder parkeervak.
- Een gebouw, anders dan een woongebouw, met een parkeergelegenheid in het bouwwerk of buiten het bouwwerk op hetzelfde bouwwerkperceel, met meer dan tien parkeervakken, heeft ten minste een oplaadpunt en leidingdoorvoeren voor oplaadpunten voor ten minste een op de vijf parkeervakken.

Gehandicaptenparkeren

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het van belang dat er voor gehandicapten voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn. Gehandicapten zijn mensen die als gevolg van een lichamelijke beperking niet ver kunnen lopen. Zij hebben een officiële gehandicaptenparkeerkaart (bestuurder of passagier). De gemeente Vught past het uitgangspunt toe dat, bij ontwikkeling van publieke functies met een parkeervraag van meer dan 15 parkeerplaatsen, ten minste 2% van die vraag moet zijn ingericht als algemene gehandicaptenparkeerplaats, met een minimum van 1.

De loopafstand tussen de gehandicaptenparkeerplaats en het bestemmingsadres mag maximaal 100 meter bedragen.

Laden en lossen

Wanneer een functie wordt ontwikkeld waarbij sprake is van laden en lossen moet een geschikte laad- en losvoorziening worden gemaakt. Het voertuig waarmee geladen en gelost gaat worden is hierbij maatgevend. Laden en lossen moet volledig op eigen terrein plaatsvinden.

In paragraaf 4.1 wordt hier nader op ingegaan.

3.3.3 Groenvisie gemeente Vught 2023-2033

De Groenvisie van de gemeente Vught voor 2023-2033 is een uitgebreid beleidsdocument dat de groene ambities en plannen van de gemeente voor de komende tien jaar uiteenzet. Hier is een samenvatting van de belangrijkste punten:

Doelstellingen en Visie

De Groenvisie richt zich op het behoud en de verbetering van de groene ruimtes in Vught. Het doel is om een duurzame, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving te creëren voor alle inwoners. Dit wordt bereikt door het versterken van de biodiversiteit, het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte en het bevorderen van duurzaamheid.

Belangrijke Thema's

- Biodiversiteit: De gemeente wil de biodiversiteit vergroten door het aanleggen van ecologische verbindingszones, het beschermen van bestaande natuurgebieden en het

stimuleren van biodiversiteit in stedelijke gebieden.

- Groene Infrastructuur: Het verbeteren van de groene infrastructuur is een prioriteit. Dit omvat het aanleggen en onderhouden van parken, plantsoenen en andere groene ruimtes die bijdragen aan de leefbaarheid van de gemeente.
- Klimaatadaptatie: De Groenvisie bevat maatregelen om de gemeente beter bestand te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering. Dit omvat het vergroenen van stedelijke gebieden om hittestress te verminderen en het verbeteren van de waterhuishouding om overstromingen te voorkomen.
- Duurzaamheid: Duurzaamheid is een kernonderdeel van de visie. Dit omvat het bevorderen van circulaire economie, het verminderen van afval en het stimuleren van duurzame energiebronnen.

Actieplannen en Projecten

De Groenvisie bevat concrete actieplannen en projecten om de gestelde doelen te bereiken. Enkele voorbeelden zijn:

- Aanleg van nieuwe parken en groene zones: Dit helpt niet alleen bij het verbeteren van de leefomgeving, maar ook bij het vergroten van de biodiversiteit.
- Groene daken en gevels: Het stimuleren van groene daken en gevels in zowel nieuwe als bestaande gebouwen om de stedelijke biodiversiteit te verbeteren en hittestress te verminderen.
- Educatie en bewustwording: Het betrekken van inwoners bij groene initiatieven door middel van educatie en bewustwordingscampagnes.

Samenwerking en Participatie

De gemeente Vught benadrukt het belang van samenwerking met inwoners, bedrijven en andere stakeholders. Door participatie en samenwerking wil de gemeente draagvlak creëren voor de groene initiatieven en zorgen voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het behoud en de verbetering van de groene ruimtes.

Groenstructuur

De Rouppe van der Voortaan wordt in de Groenvisie gezien als een structuurbepalende laan. De Brabantlaan is deels een structuurbepalende en deels een beeldbepalende laan, zie figuur 3.2.

Figuur 3.2: Groenstructuur (Bron: Groenvisie gemeente Vught 2023-2033)

Beleidsuitgangspunten voor structuurbepalend groen zijn:

- Het aanwezige groen wordt behouden en waar nodig versterkt.
- Aantasting van de structuur wordt zoveel mogelijk voorkomen. Het is alleen mogelijk met zwaarwegende argumenten.

Beleidsuitgangspunten voor beeldbepalend groen zijn:

- Het aanwezige groen wordt behouden en waar nodig versterkt.
- Bij aantasting van het beeldbepalend groen is terugbrengen van een herkenbare structuur vereist.

De bestaande bomen langs de Rouppe van der Voortlaan en de Brabantlaan ter hoogte van het plangebied blijven behouden. De laanstructuren worden versterkt door de aanplant van extra bomen. In de figuur hieronder is eerst de beoogde situatie weergegeven en daaronder de bestaande situatie.

Figuur 3.3: Groenstructuur (bron: BEA, idverde Bomendienst, 02-06-25)

In het kader van de wijziging van het omgevingsplan is een Bomen Effect Analyse uitgevoerd (zie bijlage 7). Op basis van de voorgenomen werkzaamheden en de toekomstverwachting zijn de effecten op de bomen inzichtelijk gemaakt en wordt een conclusie gegeven of de bomen in de nieuwe situatie behouden kunnen worden en onder welke randvoorwaarden. Hieruit volgt dat de bomen met nummer 2, 4, 40, 41, 42 en 43 (zie oranje arcering figuur 3.3) vanwege het ontwerp niet behouden kan worden. Behoud van de boom met nummer 3 is onder randvoorwaarden mogelijk. Binnen de kroonprojectie van deze boom zal een nieuw pad worden aangelegd. Naar verwachting zal hierbij geen essentiële beworteling verloren gaan tijdens de aanleg van dit pad. Wel dient er bij de werkzaamheden binnen de kwetsbare zone van de boom een boomtechnisch toezichthouder (niveau ETW) aanwezig te zijn om zo veel mogelijk schades aan de boom te voorkomen.

In de nieuwe situatie worden aan de noord- en westkant (Rouppe van der Voortlaan en Brabantlaan) waar zes bomen moeten worden gekapt negen nieuwe bomen teruggeplaatst. Hiermee wordt de groenstructuur in de vorm van de structuurbepalende laan (De Rouppe van der Voortaan) en de beeldbepalende laan (Brabantlaan) conform het gemeentelijk beleid versterkt.

Groennorm

In de gemeente Vught willen we voor iedere nieuwe woning binnen de gemeentegrenzen minimaal 100 m2 openbaar groen aanleggen. Zo waarborgen we een groene, gezonde leefomgeving die toekomstbestendig is. Bij projecten waar 100 m2 niet haalbaar is, moet de projectontwikkelaar bewijzen waarom het niet haalbaar is. In dat geval moet er een compensatie in het Groenfonds worden gestort. Ook bij inbreidingen streven we naar een groennorm van 100 m2. Daar is het moeilijker te realiseren en kijken we of groene gevels en daken kunnen bijdragen.

Biodiversiteit

Het beleid ten aanzien van biodiversiteit is het voorkomen van verder verlies van natuurwaarden binnen én buiten de bebouwde kom en het treffen van maatregelen om de biodiversiteit te behouden, versterken en stimuleren, door:

- Meer gebiedseigen soorten te gebruiken bij (her)inrichtingen.
- Gerichte (ecologische) beheermaatregelen uitvoeren voor vastgestelde doelsoorten.
- De weerstand tegen een natuurlijk beeld te verminderen door onze bewoners voor te lichten.

Voor voorliggend plan geldt dat bij de inrichting van het plangebied uitgegaan wordt van gebiedseigen soorten. Daarnaast wordt de oostgevel van de supermarkt voorzien van een groene gevel, bestaande uit vijf plantsoorten. Hierdoor wordt de biodiversiteit in het plangebied vergroot.

Klimaatadaptatie

Wij realiseren zoveel mogelijk effectief groen om ons gebied klimaatbestendig te maken, door:

- Onze bewoners én bedrijven te stimuleren met subsidieregelingen om hun eigen terrein te vergroenen.
- Ruimte te maken voor extra bomen in de openbare ruimte en het planten van bomen in particuliere tuinen te stimuleren.
- Ernaar te streven dat iedere inwoner op maximaal driehonderd meter vanaf zijn of haar woning toegang tot een groene, koele verblijfsplek heeft of krijgt.

In paragraaf 5.9 gaan we nader in op dit aspect, waarbij we naast de maatregelen met betrekking tot groenvoorzieningen ook ingaan op wateroverlast, overstromingsrisico en hittestress.

Gezondheid

Diverse wetenschappelijke onderzoeken tonen aan dat groen een positieve bijdrage levert aan de mentale en lichamelijke gezondheid van mensen:

- Zicht op groen maakt gelukkiger en vermindert stress.
- Groen zuivert de lucht.
- Een groene omgeving nodigt uit om te bewegen door te wandelen, fietsen of sporten.
- Kinderen in een groene omgeving leren beter.
- Mensen gedragen zich socialer in een groene omgeving.
- Groen bevordert zelfs de genezing van ziektes.

Deze en andere voordelen van groen maken van openbaar groen in een gemeente is heel belangrijk. Zonder (openbaar) groen is onze leefomgeving een stuk ongezonder. Bij de inrichting van het plangebied en het overige deel van de gebiedsontwikkeling Hart van Baarzen is rekening gestreefd naar een optimale groene inrichting. Hiermee wordt de gezondheid bevorderd.

Identiteit

Conform de Groenvisie mogen nieuwe ontwikkelingen niet ten koste gaan van bestaand groen erfgoed. Als groen erfgoed in het gebied van de nieuwe ontwikkelingen ligt, wordt het erfgoed behouden en op een goede manier ingepast. In het plangebied is geen groen erfgoed aanwezig.

3.3.4 Welstandsnota gemeente Vught, 2e herziening

In de 'Welstandsnota gemeente Vught, 2e herziening' is een aantal belangrijke (beschermde) gebieden gekarakteriseerd en in beeld gebracht. Vervolgens zijn duidelijke beoordelingscriteria opgesteld voor deze specifieke gebieden. Daarnaast zijn een aantal welstandsvrije gebieden aangewezen, waardoor er meer vrijheid voor de burgers wordt geschapen. Door deze heldere beoordelingscriteria kan de welstandsbeoordeling efficiënt en eenduidig worden doorlopen. Dit onderschrijft de gewenste situatie: snellere processen en minder regeldruk met behoud van ruimtelijke kwaliteit.

Beoordeling en conclusie

Het plangebied maakt conform de welstandsnota onderdeel uit van 'Gebied 8: Resterend grondgebied'. Dit gebied omvat alle gebieden in Vught en de kern Cromvoirt die niet zijn beschreven binnen een ander specifiek gebied. Voor het plangebied gelden voor deze ontwikkeling geen beoordelingscriteria.

Wel is de excessenregeling van toepassing. Deze regeling houdt in dat het college van B&W de eigenaar van een bouwwerk dat 'in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand' kan aanschrijven om die strijdigheid op te heffen. Het college van B&W kan zich hierbij beroepen op de criteria die in de vigerende welstandsnota zijn opgenomen. Voor de gemeente Vught geldt het criterium dat er bij ernstige strijdigheid met redelijke eisen van welstand sprake moet zijn van een exces, dat wil zeggen een buitensporigheid in het uiterlijk die ook voor niet-deskundigen evident is. Het gaat hierbij dus om zaken waaraan een groot deel van de mensen aanstoot neemt. De excessenregeling geldt ook voor vergunningsvrije bouwwerken. Vergunningsvrije bouwwerken die voldoen aan de sneltoetscriteria of de welstandsvrije criteria zijn in elk geval niet in strijd met redelijke eisen van welstand. Bij afwijkingen daarvan zal het bevoegd gezag desgevraagd beoordelen of het bouwwerk in ernstige mate met die criteria in strijd is.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 4 Planologische aspecten

4.1 Verkeer en parkeren

Verkeer

De realisatie van maximaal 12 appartementen op de locatie van de bestaande supermarkt van 1.000 m^2 en een bvo van 1.605 m2 bvo (zie bijlage 3) en de nieuwe supermarkt met een brutovloeroppervlakte van maximaal 2.000 m^2 leidt tot een toename van het verkeer. Het beëindigen van de bestaande supermarkt van 1.605 m^2 bvo leidt tot een afname van verkeersbewegingen.

De netto toename van verkeer is in figuur 4.1. berekend op basis van de (gemiddelde) kengetallen uit de CROW-publicatie Parkeerkencijfers 2024 (matig stedelijk gebied, rest bebouwde kom).

Hierbij is uitgegaan van een verkeersgeneratie van een fullservice supermarkt van 113,1 mvt per 100 m^2 bvo. Voor de woningen is uitgegaan van koopappartementen < 75 m^2. Hierbij geldt een kengetal van 3,1 mvt per woning. Op basis van deze kengetallen leidt het plan tot een netto toename van het verkeer met circa 484 mvt/etmaal op een gemiddelde weekdag, zie figuur 4.1.

Categorie	Programma	Kengetal	Mvt/etm weekdag
Fullservice supermarkt	2000	113,1 (per 100 m^2)	2262
Koop, appartement (< 75 m^2)	12	3,1	37,2
Subtotaal			**2299,2**
Fullservice supermarkt	1605	113,1 (per 100 m^2)	1815,3
Subtotaal			**1815,3**
Totaal			**483,9**

Figuur 4.1: Toename verkeer

Het verkeer zal zich afwikkelen via de Rouppe van der Voortlaan, vanaf met name de parkeerplaats die ten westen van de supermarkt wordt aangelegd.

Uit verkeerstellingen (2019) blijkt dat in de destijds bestaande situatie de verkeersintensiteit 1.301 mvt/etm op een gemiddelde weekdag bedroeg. Uitgaande van een autonome groei van 1% per jaar is dat in 2026 circa 1.395 mvt/etm. De overige wegen in de omgeving hebben vergelijkbare of lagere verkeersintensiteiten, zie figuur 4.2.

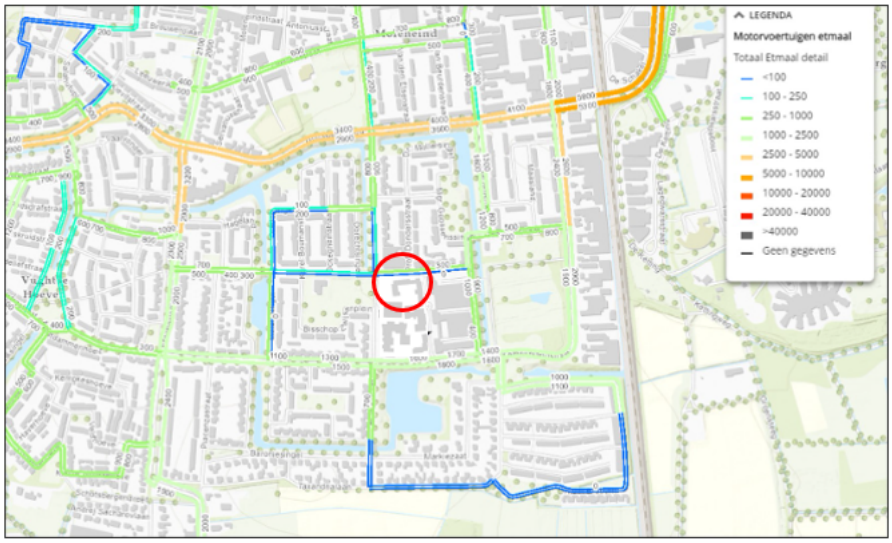

Figuur 4.2: Uitsnede kaart motorvoertuigen per etmaal (Bron: Ruimtelijke onderbouwing Omgevingsvergunning Hertoglaan / Van Sasse van Ysseltstraat te Vught

De verkeerswegen die het projectgebied ontsluiten betreffen voornamelijk erftoegangswegen met een maximumsnelheidsregime van 30 km/uur. De bandbreedte van het CROW voor dit soort wegen is 2.000 - 5.000 motorvoertuigen per dag bij 500-2.500 fietsers per dag bij een gemengde rijbaan en een rijbaan met fietssuggestiestrook. Maatgevend voor een straat als de Rouppe van de Voortlaan is de veiligheid van fietsers. Voetgangers hoeven geen gebruik te maken van de rijbaan daarvoor zijn de trottoirs. Het fietsverkeer beschikt niet over vrijliggende fietspaden maar deelt de rijbaan met het gemotoriseerd verkeer.

De totale verkeersbelasting op de Rouppe van der Voortlaan bedraagt circa 1.879 mvt/etm (1.395+484) en wikkelt zich af via het omliggende wegennet. Het verwachtte aantal motorvoertuigen van circa 1.879 mvt/etmaal en een geteld aantal fietsers van bijna 700 per dag (in 2019) gaat volgens de adviezen van het CROW goed samen. Daarmee is het aannemelijk dat de verkeersgeneratie van het plan gemakkelijk via De Rouppe van der Voortlaan en op de omliggende wegen afgewenteld kan worden. Het huidige wegennet is hiervoor efficiënt genoeg ingericht.

Parkeren

In het kader van de gehele gebiedsontwikkeling Hart van Baarzen is een parkeeronderzoek uitgevoerd. De volledige rapportage van het parkeeronderzoek is als bijlage 1 bijgevoegd. Hieronder volgt een korte samenvatting.

In het rapport is de bestaande parkeerdruk en de verwachte parkeerbehoefte beschreven voor de gebiedsontwikkeling Hart van Baarzen beschreven. De gebiedsontwikkeling leidt tot een normatieve parkeerbehoefte van 260 parkeerplaatsen, waarvan 104 voor de nieuwe supermarkt van 2.000 m^2 bvo en 13 voor de nieuwe appartementen in voorliggend plan. De parkeerplaatsen voor de appartementen worden daarbij op eigen terrein gerealiseerd, zie figuur 2.2 in paragraaf 2.2.

Bij het berekenen van de parkeerbalans moet ook rekening gehouden worden met de aanwezigheidspercentages. Niet iedere doelgroep die wil parkeren is gelijktijdig in het gebied aanwezig. Dit biedt kansen voor het gebruik van het parkeeraanbod door verschillende doelgroepen op verschillende tijden, dit wordt dubbelgebruik genoemd. De parkeernota van de Gemeente Vught bevat rekenwaarden voor het rekenen met aanwezigheidspercentages. Daarmee wordt de parkeerbehoefte uitgerekend waarbij dubbelgebruik wordt toegepast, dit is weergegeven in tabel 4.1 voor het noordelijke gedeelte

van de gebiedsontwikkeling Hart van Baarzen.

Tabel 4.1: Aanwezigheidspercentages en parkeeraantallen voor het noordelijke plangebied

Functie	Aantal woningen of aantal m2 BVO/100	Parkeernorm		Normverdeling bewoners & bezoekers	Aantal parkeerplekken	Aanwezig werkdag ochtend (%)	Aantal	Aanwezig werkdag middag (%)	Aantal	Aanwezig werkdag avond (%)	Aantal	Aanwezig zaterdag middag (%)	Aantal
Nieuwe appartementen in huidige Lidl supermarkt	9	1,45	Bewoners	1,3	11,7	60%	7,02	60%	7,02	90%	10,53	75%	8,775
			Bezoekers	0,15	1,35	40%	0,5	50%	0,7	75%	1,0	10%	0,1
Parkeren voor bezoekers en bewoners gebeurt op eigen terrein, te realiseren minimale capaciteit =											12,0		

Functie	Aantal woningen of aantal m2 BVO/100	Parkeernorm		Normverdeling bewoners & bezoekers	Aantal parkeerplekken	Aanwezig werkdag ochtend (%)	Aantal	Aanwezig werkdag middag (%)	Aantal	Aanwezig werkdag avond (%)	Aantal	Aanwezig zaterdag middag (%)	Aantal
Huidige appartementen boven huidige Lidl supermarkt	10	1,45	Bewoners	1,3	13	60%	7,8	60%	7,8	90%	11,7	75%	9,75
			Bezoekers	0,15	1,5	40%	0,6	50%	0,75	75%	1,125	10%	0,15
Nieuwe supermarkt	20	5,2	Medewerkers (7%)	0,4	7,3	50%	3,6	60%	4,4	40%	2,9	100%	7,3
			Bezoekers (93%)	4,8	96,7	50%	48,4	60%	58,0	40%	38,7	100%	96,7
(IKC + basisschool)			Halen en brengen (berekening zie bijlage 2.03)		41,0	100%	41,0	100%	41,0	0%	0	0%	0
Totale parkeerbehoefte							101,4		112,0		54,4		113,9
Advies realisatie 10% extra capaciteit													11,4
Totale parkeerbehoefte													**125,3**

In het huidige stedenbouwkundig plan is de invulling van het parkeeraanbod voor de beoogde ontwikkelingen ingepast in twee parkeerterreinen. In de straten rondom het toekomstige plan is net als in de huidige situatie ook parkeeraanbod aanwezig. Om een optimale invulling aan het plangebied te geven moet er slim omgegaan worden met de parkeerbehoefte van het nieuwe plan (en de huidige omgeving) en de invulling van parkeeraanbod om te voldoen aan deze behoefte. Daarbij is rekening gehouden met de locaties van parkeeraanbod, de functies in het plangebied en daarmee het toe te passen dubbelgebruik van het huidige en te realiseren parkeeraanbod.

De totale parkeerbehoefte van functies in het noordelijke deel van het plangebied betreft 126 parkeerplekken, zie tabel 4.1. Er zijn in de openbare ruimte, verspreid over verschillende locaties, in totaal 52 parkeerplekken aanwezig. Dit betekent dat er nog 74 parkeerplekken moeten worden gerealiseerd om aan de totale parkeerbehoefte te voldoen. Op het parkeerterrein bij de nieuwe supermarkt is nu de realisatie van 83 parkeerplekken voorzien. Dit betekent dat er een overcapaciteit is van 9 parkeerplekken in het noordelijke deel van het plangebied.

Het parkeren bij de nieuwe appartementen in de huidige supermarkt wordt op eigen terrein gerealiseerd.

Voor fietsparkeren geldt een norm van 1,6 fietsparkeerplaats per 100 m2 bvo. Bij een supermarkt van 2000 m2 bvo zijn derhalve 32 fietsparkeerplaatsen nodig. Het fietsparkeren wordt gerealiseerd via het plaatsen van fietsaanleunbeugels aan de noordkant van de supermarkt nabij de entree.

4.2 Cultureel erfgoed

Kader

Als onderdeel van de overwegingen rondom een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en het stellen van regels voor c.q. aan activiteiten dient ook rekening te worden gehouden met cultureel erfgoed.

In de Omgevingswet wordt cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving als volgt afgebakend:

'monumenten, archeologische monumenten, stads- en dorpsgezichten, cultuurlandschappen en, voor zover dat voorwerp is of kan zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het omgevingsplan, ander cultureel erfgoed als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet'. Onder 'ander cultureel erfgoed' gaat het zowel om roerend erfgoed ('cultuurgoederen') als om immaterieel cultureel erfgoed voor zover dat aan

een specifieke plek gebonden is.

De gemeente moet voor cultureel erfgoed dat voor bescherming in aanmerking komt een toereikend beschermingsregime opnemen in het omgevingsplan. In het Bkl staan hiervoor instructieregels (artikel 5.130 lid 2 Bkl). Deze regels gaan over:

- ontsiering, beschadiging of sloop van beschermde monumenten of archeologische monumenten;
- verplaatsing van beschermde monumenten;
- gebruik van monumenten ter voorkoming van leegstand;
- aantasting van de omgeving van een beschermd monument;
- aantasting van karakteristieke stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen;
- conserveren en in stand houden van archeologische monumenten

In het nieuwe deel van het omgevingsplan is op dit moment nog geen beschermingsregime voor het cultureel erfgoed opgenomen.

Beoordeling en conclusie

Uit de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Noord-Brabant blijkt dat er geen provinciale cultuurhistorische waarden in het plangebied aanwezig zijn (zie figuur 4.3)

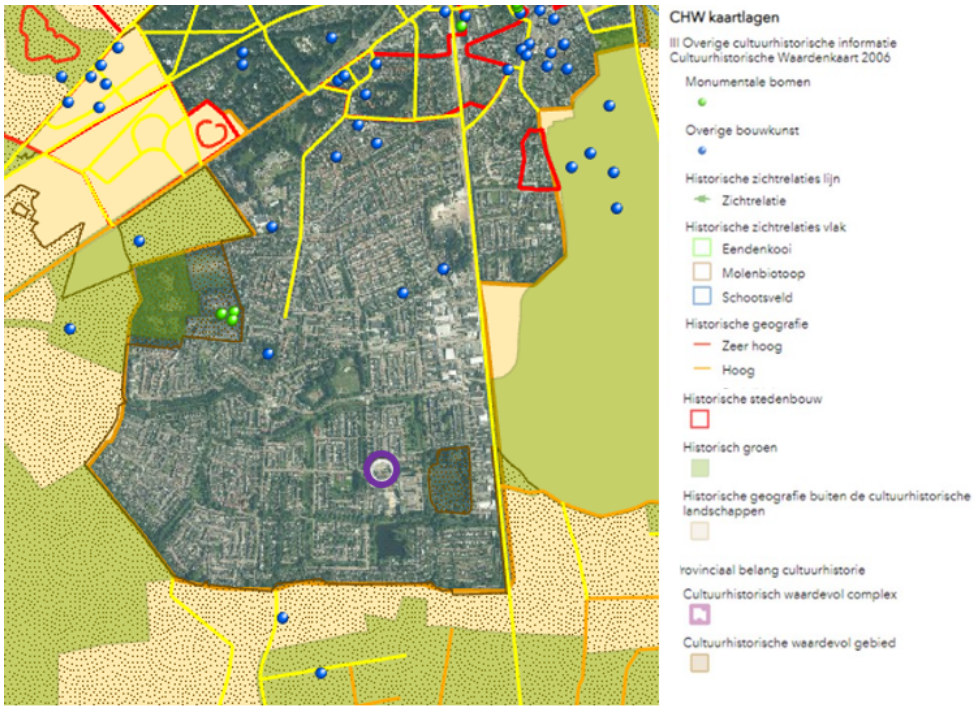

Figuur 4.3: Uitsnede provinciale cultuurhistorische waardenkaart

De locatie van het projectgebied en de nabije omgeving was tot ongeveer de jaren '70 van de vorige eeuw onbebouwd. Van oudsher (1830) moet het een weinig ontsloten open gebied van hooi- en graslanden zijn geweest, met op enkele plaatsen natte plakken. De voornaamste wegen waren de Den Esschen Dijk, de Wolfskamersweg en de Oude Molen Weg. Het enige wat in de huidige situatie nog refereert aan de historische situatie is het natte natuurpark De Kwebben.

In de jaren '70 van de vorige eeuw is de bebouwing van de Vughtse buurt De Baarzen ontstaan. Het betreft hier complexgewijze woningbouw ten behoeve van de opvang van de woningbehoefte in de regio 's-Hertogenbosch. De bebouwing bestaat overwegend uit geschakelde, halfvrijstaande en vrijstaande woningen in twee bouwlagen met een kap. Een

uitzondering zijn de woningen in Klein Brabant en de flats aan de Van Sasse van Ysseltstraat. De Baarzen is daarbij een duidelijk voorbeeld van volkshuisvesting uit de jaren '70.

Aan de hand van de onderstaande uitsneden van de kaarten van Topotijdreis.nl is te zien dat De Baarzen in de loop van de jaren '70 van de vorige eeuw is ontstaan en sindsdien is doorontwikkeld tot de bestaande situatie.

Figuur 4.4.: Uitsneden kaarten Topotijdreis.nl (locatie projectgebied paars omcirkeld)

Op grond van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant zijn er zowel binnen het projectgebied als de nabije omgeving geen elementen van cultuurhistorische waarde aanwezig. Daarnaast laat de Erfgoedkaart 2015 ook geen cultuurhistorische waarden zien in of rondom het projectgebied. Geconcludeerd kan worden dat bij de uitvoering van de beoogde ontwikkeling van het projectgebied geen sprake zal zijn van negatieve effecten op cultuurhistorisch waardevolle elementen.

Aan de hand van de kaarten van Topotijdreis.nl is te zien dat de bebouwing binnen het projectgebied en de nabije omgeving is ontstaan in de '70 en '80 jaren van de vorige eeuw. Vanuit stedenbouwkundig oogpunt gezien sluit het beoogde nieuwe woongebouw goed aan bij de bestaande flatgebouwen aan de overzijde van de Van Sasse van Ysseltstraat.

4.3 Water

Kader

Water vormt een steeds belangrijker aspect bij ruimtelijke ontwikkelingen. Belangrijke thema's zijn: het vasthouden in plaats van direct afvoeren van hemelwater, het hergebruik

van water, het zuinig omgaan met drinkwater en het beperken van de onttrekking van grondwater. Het is dan ook verplicht om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de motivering aan te geven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan op de waterhuishouding.

De belangrijkste partners op het gebied van waterbeleid zijn op hoofdlijnen de Europese Unie, het Rijk, de provincie en meer specifiek Rijkswaterstaat, de waterschappen en gemeenten. Het Rijk geeft richting aan het beleid op hoofdlijnen, daarbij rekening houdend met de Europese 'Kaderrichtlijn Water'. Binnen deze kaders zorgen Rijkswaterstaat, provincies, waterschappen en gemeenten voor een integraal waterbeheer waarbij belangen worden afgewogen.

Het Regionaal Water en Bodem Programma (RWP)

Het RWP is de opvolger van het Provinciaal Milieu en Waterplan. Het is onderdeel van het planstelsel voor de wateropgaven in Nederland, samen met het Nationaal Water Programma en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen. Het RWP is op 22 december 2021 in werking getreden.

Doel van dit nieuwe RWP is: een klimaatadaptief Brabant met veilig, schoon en voldoende water en een vitale bodem. Deze opgaven zijn ook van belang voor vrijwel alle andere provinciale opgaven: wonen en werken, infrastructuur en mobiliteit, landbouw en voedsel, natuur en biodiversiteit, erfgoed, een concurrerende en duurzame economie, en de energietransitie.

Waterbeheerprogramma 2022-2027 Waterschap De Dommel

Het Waterbeheerprogramma schetst de visie en ambities van het waterschap De Dommel voor de lange termijn (2050).

In 2050 wil De Dommel een leefomgeving die klaar is voor de toekomst en een watersysteem dat daarbij past. Dat laatste wil zeggen; een waterhuishouding die robuust, flexibel en in balans is met de natuur en de omgeving én zorgt voor een goede waterkwaliteit. De droge zomers van 2018, 2019 en 2020, én de wateroverlast in 2021 tonen de urgentie aan en laten zien dat de omgang met water fundamenteel moét veranderen. Deze grote veranderopgave heet de watertransitie." Het klimaat verandert, daardoor is het watersysteem van Midden-Brabant kwetsbaar geworden. Daarbij speelt mee dat het weer extremer wordt, de vraag naar ruimte toeneemt en er meer (grond)water wordt verbruikt. Bovendien is ons water, ondanks alle inspanningen, nog steeds niet schoon genoeg. Daarnaast zijn er ook andere uitdagingen in de leefomgeving. Denk aan natuurherstel, de energie- en landbouwtransitie en de woningbouwopgave. Het watersysteem speelt een cruciale rol in ál deze uitdagingen.

Programma water en riolering 2022-2026

In het gemeentelijk Programma water en riolering 2022-2026 is de ambitie geformuleerd om een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente te worden en wordt ook de koers uitgezet om dit daadwerkelijk te realiseren. Het beschrijft de uitdagingen en doelen op korte en lange termijn.

Om een stap te zetten in de komende planperiode met betrekking tot de realisatie van bovenstaande visie heeft de gemeente drie speerpunten geformuleerd:

1. Werken aan een robuust en klimaatbestendig systeem continueren.

In toenemende mate spelen bovengrondse voorzieningen een rol. Voorzieningen die ervoor zorgen dat bewoners droge voeten hebben en houden. Niet alleen bij normale buien, maar ook bij extreme buien. Daarnaast wordt geanticipeerd op perioden van langdurige droogte door het water in deze voorzieningen zo lang als mogelijk vast te houden. Daartoe wordt de openbare ruimte benut om tijdelijk grote hoeveelheden regenwater op te vangen en

gedoseerd af te voeren naar de omgeving.

Bij nieuwe ontwikkelingen en herontwikkelingen wordt het uitgangspunt hierin dat het plangebied klimaatadaptief gemaakt wordt, voorzien in een klimaatrobuust watersysteem.

2. Continueren integraal werken.

De afgelopen planperioden is de samenwerking opgezocht binnen de waterketen en het watersysteem. Dit heeft geleid tot afstemming van maatregelen, uniformering en kennis en kunde. Met de toenemende aandacht voor klimaatadaptatie neemt de interactie tussen onder- en bovengrond verder toe. Hierdoor krijgt de gemeente in toenemende mate te maken met partijen die in de openbare ruimte actief zijn. Dit vraagt om een omgevingsgerichte werkwijze, waarbij bij elke bovengrondse ingreep een belangenafweging wordt gemaakt waarin water een rol van betekenis speelt.

3. Samenwerken met inwoners en ondernemers.

Een groot deel van het verharde oppervlak ligt op particulier terrein en is de grond privaat eigendom. Samen met inwoners en ondernemers wenst de gemeente haar leefomgeving te verbeteren door bijvoorbeeld hemelwater op eigen terrein te bergen, daken te vergroenen, tegels uit de tuin te halen en meer water in de wijk vast te houden. De komst van de Omgevingswet stimuleert en faciliteert dit proces van samenwerking.

Waterafvoerverordening Vught 2022

Met de afvoerverordening is het beleid zoals is opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan in regels verankerd. In deze verordening zijn regels opgenomen over de (nieuwe) aansluitingen op het riool. Hierin is onder meer opgenomen dat het niet is toegestaan vanaf een nieuw bouwwerk of een nieuw verhard oppervlak hemelwater te lozen op de openbare riolering of openbaar terrein; dit moet op het eigen perceel worden verwerkt. Tevens zijn de voorwaarden voor bergende voorzieningen in de verordening opgenomen.

Een volledig overzicht van het relevante beleid is opgenomen in hoofdstuk 3 van bijlage 2.

Beoordeling en conclusie

In het kader van de wijziging van het omgevingsplan heeft een weging van het waterbelang plaatsgevonden. Dit onderzoek is als bijlage 2 bijgevoegd en hieronder samengevat.

Op het planvoornemen is de wateropgave van de gemeente Vught van toepassing. De gemeente heeft in het Programma Water en Riolering 2022-2026 opgenomen dat er bij herinrichting sprake is van een wateropgave. Het gemeentelijk beleid geldt over de wijziging in verhard oppervlak ten gevolge van reconstructies en afkoppelen en wanneer er wordt geloosd op de bodem. De gemeentelijke opgave omvat 771 m^3 aan infiltratievoorzieningen.

Het afstromende hemelwater van de nieuw aan te leggen verhardingen wordt afgevoerd naar verschillende infiltratiesystemen. De GHG ligt voldoende diep onder het maaiveld om ook ondergrondse infiltratiekratten toe te passen. Waar mogelijk is een bovengrondse voorziening, in de vorm van een wadi, toegepast.

De afwatering van het systeem kan plaatsvinden aan de hand van infiltratie. De bodem ter plaatse van het plangebied bestaat uit zeer goed doorlatend zand met een bodemdoorlatendheid/k-waarde van >10 m/dag. De GHG is ook erg laag (minimaal 1,5 m-mv).

In de aanvraag van de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit dient te worden aangetoond dat het plangebied de volledige wateropgave kan bergen en afvoeren. Daarnaast dient te worden onderbouwd hoe het hemelwater de voorziening kan bereiken.

Het vuilwater en hemelwater dienen apart te worden afgevoerd conform het beleid van de gemeente. Het vuilwater dient te worden afgevoerd in een vuilwaterriool. De ligging van het bestaande rioolsysteem is onbekend. Het is nodig om af te stemmen met de juiste afdeling binnen de gemeente Vught om te bepalen wat het bestaande type rioolsysteem is, wat de ligging ervan is en waar de aansluiting(en) van de nieuwe riolering op het bestaande stelsel kan plaatsvinden.

Voor het aansluiten van de toekomstige ontwikkeling op het bestaand openbaar rioolstelsel moet een rioleringsplan/technisch ontwerp worden opgesteld. Bij de realisatie van het technisch ontwerp dient te worden aangetoond dat het toekomstige vuilwateraanbod geen negatieve effecten veroorzaakt in het bestaande systeem of dat het rioolsysteem hier voldoende op is aangepast.

In de aanvraag van de omgevingsvergunning dient te worden voldaan aan de eisen uit het beleid van de gemeente en het waterschap.

Geconcludeerd kan worden, dat met het treffen van waterbergingsmaatregelen het aspect water geen belemmering vormt voor voorliggende wijziging van het omgevingsplan. Uit de bijlagen 3 en 4 bij het rapport Weging van het Waterbelang (zie bijlage 2) volgt dat en op welke wijze aan de wateropgave kan worden voldaan.

4.4 Natuur en landschap

Kader

Ter bescherming van de natuur zijn in het Bkl diverse regels opgenomen. Deze regels komen grotendeels overeen met de regels die zijn opgenomen in de voormalige Wet natuurbescherming. Het gaat hierbij in de eerste plaats om regels voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Het gebieds- en soortenbeschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

Soortenbescherming

Onder de Omgevingswet zijn veel dier- en plantsoorten beschermd. De bescherming richt zich op soorten van Europees belang, die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, en om bepaalde soorten van nationaal belang. Soortenbescherming vindt plaats binnen en buiten het Natuur Netwerk Nederland. Het kan de vorm hebben van wet- en regelgeving, maar ook van fysieke maatregelen die bescherming, vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren. Op grond van artikel 2.18 lid 1 sub f Omgevingswet zijn in beginsel de provincies hiervoor verantwoordelijk. Echter, ook decentrale overheden kunnen hierover actief beleid voeren. Hierbij kan worden gedacht aan het vaststellen van bijvoorbeeld een programma voor soortenbescherming.

De Omgevingswet definieert wat een flora- en fauna-activiteit is. In de bijlage van de Omgevingswet staat de volgende definitie van een flora- en fauna-activiteit: 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. Door deze brede formulering van een flora- en fauna-activiteit is het bij activiteiten in de fysieke leefomgeving nodig om te controleren:

- Óf er soorten aanwezig zijn;
- En indien aanwezig, welke soorten dat zijn.

Een flora- en fauna-activiteit kan nadelig zijn voor bijvoorbeeld natuurbescherming. Iemand die dat weet of kan weten, moet zich altijd houden aan de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (artikel 11.27, Bal). De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten, dus bij (inter)nationaal beschermde soorten én bij andere soorten.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Als onderdeel van de overwegingen rondom een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en het stellen van regels voor c.q. aan activiteiten dient ook rekening te worden gehouden met de ligging van beschermde natuurgebieden. (paragraaf 5.1.2 Bkl). Nederland kent een groot aantal beschermde natuurgebieden. Deze natuurgebieden kunnen beschermd zijn door Europese aanwijzingen of deel uitmaken van het NatuurNetwerk Nederland (NNN). De provincies zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het NatuurNetwerk Nederland op het land.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze gebieden worden flora, fauna en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden worden aangewezen onder twee Europese richtlijnen: de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Nederland kent een netwerk van 162 Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen zowel direct als indirect van aard zijn. Directe effecten zijn bijvoorbeeld verstoringen door licht, geluid of trillingen. Een belangrijk negatief indirect effect op Natura 2000-gebieden is een verhoogde stikstofdepositie. Een activiteit die niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar wel significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt een 'Natura 2000-activiteit' genoemd binnen de definitie van de Omgevingswet. Een Natura 2000-activiteit dient te voldoen aan rijksregels zoals de specifieke zorgplicht (artikel 11.6, Besluit activiteiten leefomgeving). Daarnaast dient het bevoegd gezag geïnformeerd te worden bij een eventueel ongewoon voorval (artikel 11.13, Besluit activiteiten leefomgeving).

NatuurNetwerk Nederland

Wat betreft gebiedsbescherming, vervalt de bescherming van de Beschermde natuurmonumenten. Deze vallen echter vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000 of het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). De bescherming van NNN wordt in de AMvB, als onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening, geborgd. De natuurgebieden in Brabant vormen het NatuurNetwerk Brabant. De aanwijzing, begrenzing en de doelstellingen van die gebieden, met uitzondering van de Natura 2000-gebieden, vindt plaats in het provinciale Natuurbeheerplan dat de basis is voor beheersubsidie. Dat natuurbeheerplan wordt op basis van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant 2016 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. De bescherming van de natuurgebieden vindt plaats op grond van de Interim-Omgevingsverordening middels instructieregels voor de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Houtopstanden

De bescherming richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Voorliggend plan ligt binnen de bebouwde kom.

Beoordeling en conclusie

In het kader van de wijziging van het omgevingsplan zijn twee natuuronderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken zijn als bijlage 8 en 9 bijgevoegd en hieronder samengevat.

Het onderzoek dat is bijgevoegd als bijlage 8 is uitgevoerd in het kader van de sloop van de

schoolbebouwing op de locatie waar de nieuwe supermarkt is geprojecteerd. De resultaten zijn hieronder samengevat.

Soortenbescherming

De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vogels met jaarrond beschermde nesten, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden. Negatieve effecten op deze soortgroepen als gevolg van de werkzaamheden zijn uitgesloten waardoor deze niet verder worden behandeld. Voor ondergenoemde soortgroepen kan niet zondermeer worden uitgesloten dat negatieve effecten optreden. Daarom moeten aanvullende maatregelen worden genomen. De soortgroepen en maatregelen zijn in tabel 4.1 weergegeven.

Tabel 4.1. Samenvatting van effecten per soortgroep.

Soortgroep	Soort	Effect	Vervolgstappen	Maatregelen
Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, , laatvlieger	Vernietiging van verblijfplaatsen Verstoring door licht en geluid	Nader onderzoek	• Nader onderzoek uitvoeren naar verblijfplaatsen van vleermuizen. • Werkzaamheden uitvoeren bij daglicht waardoor vleermuizen niet worden verstoord. • Geen gebruik maken van kunstmatige verlichting tijdens de werkzaamheden.
Algemene broedvogels	Broedvogels van stad en park	Verstoring of vernieling nesten		• Sloop- en bouwwerkzaamheden waar mogelijk uitvoeren buiten het broedseizoen of opstarten ruim voorafgaand aan het broedseizoen. • Als werkzaamheden buiten het broedseizoen niet mogelijk is dan dient voor de start een broedvogelcontrole plaats te vinden.
Amfibieën	rugstreeppad	Verstoring of doding		• Bij werkzaamheden tussen april en augustus het werkterrein afschermen om kolonisatie te voorkomen.
Steenmarter, algemene zoogdieren en amfibieën	Steenmarter, muizen, egel, bruine kikker etc.	Verstoring of doding		Naleven van zorgplicht (4.1.2)

Om werkzaamheden in overeenstemming met de Wet natuurbescherming plaats te laten vinden is volgens de natuurtoets nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen verplicht. Daarnaast dienen alle genoemde maatregelen uit tabel 4.1 uitgevoerd te worden. Door te handelen volgens deze maatregelen, worden negatieve effecten op (lokale) populaties van beschermde dieren en planten inzichtelijk gemaakt en voorkomen of beperkt.

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd, waarna een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is aangevraagd voor de sloop van de basisschool. Deze ontheffing is 17 januari 2024 verleend, zie bijlage 10, waarna de school is gesloopt.

De tweede natuurtoets, die als bijlage 9 is bijgevoegd, is uitgevoerd in het kader van de herbestemming van de bestaande supermarkt, waarbij een deel van de bestaande bebouwing in het plangebied wordt gesloopt en de begane grond van het bestaande gebouw wordt omgevormd tot appartementen. De resultaten zijn hieronder samengevat.

Toetsing algemene en specifieke zorgplicht

Vanuit de zorgplichtbepalingen in de Omgevingswet, die met name bedoeld zijn als instrument om de in het wild levende planten en dieren (en habitats) in een gunstige staat van instandhouding te houden, moet gekeken worden naar mogelijke nadelige gevolgen o p de staat van instandhouding op deze soorten en habitats.

Nadelige gevolgen moeten zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden (art. 11.27, 1e lid Bal). In het tweede lid onder a staat aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende Vogelrichtlijnsoorten (bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl), Habitatrichtlijnsoorten (bijlage II, IV en V Hrl), nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal) , dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. Er dient bij het uitvoeren van de werkzaamheden redelijkerwijs voorkomen te worden dat er zodoende schadelijke handelingen plaatsvinden op soorten (en relevante leefgebieden of natuurlijke habitats) die niet beschermd zijn onder de Omgevingswet. De wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven dient door een ecoloog in afstemming met de opdrachtgever nader bepaald te worden.

Daar waar de zorgplicht van toepassing is op beschermde soorten, wordt dit hieronder nader toegelicht

Beschermde soorten

Uit het onderzoek volgt, dat tijdens de werkzaamheden niet kan worden uitgesloten, dat er mogelijk negatieve effecten optreden voor de soortgroep vogels. Voor de overige soortgroepen: vaatplanten, reptielen, amfibieën, vissen, ware muizen, slaap -, woel - en spitsmuizen, vleermuizen, marterachtigen en overige zoogdieren en ongewervelden worden geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten. Wel treden er potentieel negatieve effecten op voor algemeen voorkomende soorten binnen deze groepen.

- *Soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 5 en algemene broedvogels – werken buiten broedseizoen om verstoring te voorkomen*

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Omgevingswet mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden. Dat geldt vooral voor werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld het kappen van bomen en het vergraven van watergangen.

De werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd, of op zijn minst aangevangen te worden buiten het broedseizoen van in de omgeving voorkomende broedvogels. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli. Deze periode is echter afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort, waardoor het mogelijk kan zijn dat vogelsoorten eerder tot broeden komen binnen het plangebied of langer broeden dan half juli. Als broedtijd van vogels wordt de periode tussen de bouw van het nest en het uitvliegen van de kuikens beschouwd.

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de vegetaties. Indien nesten afwezig zijn, kan de locatie vrijgegeven worden voor de werkzaamheden. Omdat de werkzaamheden over meerdere gebieden plaatsvinden en een lange doorlooptijd heeft dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld.

De ontwikkeling van het plangebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (artikel 1.6 en artikel 1.7 Ow) en het vernielen van nesten of eieren (artikel 1.6 en artikel 1.7 Ow). Het is hiernaast mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (artikel 1.6 en artikel 1.7 Ow).

Algemene zoogdieren, amfibieën en vissen, ongewervelden – rekening houden met de zorgplicht

De mogelijkheid bestaat dat er algemene zoogdieren, amfibieën, ware muizen, slaap -, woel - en spitsmuizen en ongewervelden worden gedood of hinder ondervinden door werkzaamheden. Hiervoor geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat zorgvuldig met eventueel aanwezige algemene soorten omgegaan moet worden. Het doden van dieren is te allen tijde verboden, maar het verjagen of voorzichtig verplaatsen van soorten buiten de invloed van de werkzaamheden is wel toegestaan (artikel 1.6 en artikel 1.7 Ow).

Door het toepassen van de genoemde maatregelen wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden op de beschermde en algemene soorten.

Gebiedsbescherming

Uit het onderzoek voor de locatie waar de schoolbebouwing wordt gesloopt en de nieuwe supermarkt voor geprojecteerd volgt het volgende.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen directe effecten op Natura 2000-gebieden of op het Natuurnetwerk Brabant. Wel kunnen er negatieve effecten ontstaan door stikstofdepositie. Hiervoor dient een stikstofberekening opgesteld te worden. Er is naar aanleiding van het natuuronderzoek een stikstofonderzoek uitgevoerd, dat als bijlage 11 is bijgevoegd.

Uit het onderzoek voor de herstemming van de bestaande supermarkt blijkt in het kader van de gebiedsbescherming het volgende.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000 -gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen vanaf 4, 0 km afstand tot het plangebied. Hierdoor kunnen negatieve effecten op Natura 2000 -gebieden niet worden uitgesloten door de uitstoot van stikstofdepositie (vermesting en verzuring) in de aanleg - en gebruiksfase. Hiervoor dient een stikstofdepositie-onderzoek te worden uitgevoerd met het programma AERIUS. Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000 -gebieden

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van het Natuurnetwerk Brabant (NN B). Het meest nabijgelegen gebied, dat is aangewezen als NNB ligt 250 meter ten oosten van het plangebied. Hierdoor kunnen negatieve effecten op NNB-gebieden uitgesloten worden en is geen nadere actie noodzakelijk.

Voor het totale plan is een stikstofonderzoek uitgevoerd. Voor de voorgenomen ontwikkeling toont AERIUS Calculator voor zowel de realisatiefase als de gebruiksfase geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar. Significante gevolgen voor de habitats in Natura 2000-gebieden ten gevolge van stikstofdepositie zijn daarmee uitgesloten. Het aspect stikstofdepositie staat verdere besluitvorming derhalve niet in de weg. Er is voor het aspect stikstofdepositie geen omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit benodigd; er is gerekend zonder gebruik te maken van intern of extern salderen. De AERIUS- berekeningen zijn tevens als losse bijlage bijgevoegd (zie bijlagen 12 en 13).

Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig.

Exoten

Binnen het plangebied zijn geen (invasieve) exoten aanwezig.

Zorgplicht

Te allen tijde geldt voor alle soortgroepen de algemene zorgplicht. Het is van belang dat iedereen bij de uitvoering van de werkzaamheden zich hiervan bewust is. Geadviseerd wordt om activiteiten die nadelig zijn voor in het wild levende dieren en planten (ongeacht bescherming), in redelijkheid zo veel mogelijk na te laten of maatregelen te nemen om onnodige schade aan deze soorten te voorkomen. Bij het aantreffen van diersoorten moeten deze de kans krijgen om de werkzaamheden te ontvluchten.

Geconcludeerd wordt dat met het verkrijgen van de ontheffing Wet natuurbescherming en het treffen van de maatregelen, zoals genoemd de natuurregelgeving geen belemmering is voor de uitvoering van het omgevingsplan.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 5 Milieu

5.1 Bodemkwaliteit

Kader

Het aspect bodem(kwaliteit) maakt integraal onderdeel uit van de fysieke leefomgeving. Steeds dient te worden gezocht naar de juiste balans tussen enerzijds het beschermen van de gezondheid en het milieu en anderzijds het benutten van de bodem ten behoeve van maatschappelijke activiteiten. Bij het wijzigen van het omgevingsplan dient te worden aangetoond dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 4.2, eerste lid, Omgevingswet) en uitvoering is gegeven aan de instructieregels vanuit het Rijk (paragraaf 5.1.4.5 Bkl) en de provincie.

Als uitgangspunt geldt dat onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van de mens vanwege het gebruik van de bodem dienen te worden voorkomen (artikel 2.28, lid 1 Omgevingswet). In dit kader is het van belang om na te gaan wat de kwaliteit van de bodem binnen het plangebied is en of dit nog aanvaardbaar c.q. toelaatbaar wordt geacht voor de beoogde functietoedeling. Bij het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie moet de kwaliteit van de bodem ten minste voldoen aan daarvoor gestelde interventiewaarden (bijlage IIA Bal). De gemeente kan echter in haar omgevingsplan ook afwijkende lokale waarden vastleggen, voor zover de maximale grenswaarden als bedoeld in artikel 5.89j, tweede lid, van het Bkl niet worden overschreden. Dit is in het omgevingsplan Vught (nog) niet gedaan.

Het plangebied ligt momenteel deels braak (locatie voormalige, gesloopte basisschool) en is deels bebouwd met een supermarkt met daarboven woningen. Voorliggend plan voorziet in de realisatie van maximaal 12 woningen ter plekke van de bestaande supermarkt en een nieuwe supermarkt met parkeerplaats op de braakliggende gronden. Op basis van artikel 5.89h sub b van het Bkl is het plangebied een bodemgevoelige locatie.

Beoordeling en conclusie

Om aan te tonen dat met de ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, zijn twee verkennende (asbest)bodemonderzoeken uitgevoerd die als bijlage 14 en 15 zijn bijgevoegd. De resultaten hiervan zijn hieronder weergegeven.

<u>Verkennend (asbest)bodemonderzoek aan de Brabantlaan 73 te Vught (bijlage 14)</u>

Dit onderzoek betreft een deel van de gronden waar het parkeerterrein is geprojecteerd. Uit het onderzoek volgt, dat de aangetroffen bodemkwaliteit, onder voorbehoud van de resultaten van het nog uit te voeren aanvullende inpandige onderzoek ná sloop, aanvaardbaar wordt geacht en zodoende geen belemmering vormt voor de geplande herstructurering.

Wel wordt het volgende opgemerkt. Indien bij de geplande bouwwerkzaamheden in meer dan 25 m3 grond wordt gegraven, dat omvat dat het 'graven in een bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde'. Indien het niet gaat om ‘tijdelijk uitplaatsen’ of een spoedreparatie aan vitale infrastructuur, geldt een informatieplicht aan het bevoegd gezag. Ten minste een week van tevoren dient de initiatiefnemer de volgende bescheiden aan te leveren:

- begrenzing locatie;
- de verwachte datum begin activiteit;
- de verwachte duur van de activiteit.

Tot slot wordt opgemerkt dat, afhankelijk van de bestemming en toepassing, bij eventuele afvoer van grond om een partijkeuring conform het protocol uit het Besluit bodemkwaliteit gevraagd kan worden.

De bodemkwaliteit van de locatie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

Verkennend (asbest)bodemonderzoek deellocatie 1 (bijlage 15)

Middels dit onderzoek is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem (inclusief asbest) ter plaatse van de reeds gesloopte bebouwing op perceel 4598 en aangrenzende parkeergelegenheid op perceel 5086, ten behoeve van het project Hart van Baarzen, gelegen aan de Rouppe van der Voortlaan, Brabantlaan en Hertoglaan, te Vught in voldoende mate vastgelegd.

Geconcludeerd kan worden dat sloop niet heeft geleid tot een bodemverontreiniging, aangezien in de bovengrond maximaal licht verhoogde gehalten voor PCB of minerale olie zijn aangetoond. De aangetroffen verhoogde gehalten betreffen marginale overschrijding voor de waarde landbouw/natuur, waardoor indicatief sprake is van klasse Industrie. Voor wat betreft de ondergrond en het grondwater zijn geen verhoogde gehalten voor de onderzochte parameters aangetoond. Daarnaast is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest aangetoond.

Op basis van de resultaten van voorliggende (bodem)onderzoeken bestaan vanuit milieuhygiënisch oogpunt geen belemmeringen tegen de voorgenomen herontwikkeling.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat bij ontgraven, afvoeren en toepassen elders de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bodemkwaliteit van toepassing zijn en mogelijk aanvullende keuringen worden verlangd.

Locatie huidige supermarkt

Ter plaatse van het noordelijke deel van de planlocatie (huidige supermarkt) worden woningen ontwikkeld in de bestaande bebouwing. Ook is in het plan opgenomen dat de snackbar kan worden omgezet naar een woning. Er is sprake van een bodemgevoelige locatie. Gezien de huidige functie ook bodemgevoelig is en er geen grondverzet plaatsvindt, is het niet noodzakelijk om bodemonderzoek uit te voeren.

Geconcludeerd wordt dat ter plaatse van het zuidelijke deel van de planlocatie (te bouwen supermarkt) de bodemkwaliteit voldoende in beeld is gebracht. Er zijn hier voor aspect bodem geen belemmeringen tegen de voorgenomen planwijziging. Voor het noordelijk deel is geen bodemonderzoek nodig.

5.2 Geluid

Kader

Veel activiteiten in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid; ze veroorzaken geluid(hinder) of worden eraan blootgesteld. Daarom worden er regels gesteld aan geluid. Deze regels gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen enerzijds en de bescherming van geluidgevoelige gebouwen en locaties anderzijds. In deze paragraaf komt aan de orde op welke wijze bij de activiteit rekening wordt gehouden met het aspect geluid.

Geluid door activiteiten

In het Bkl onder paragraaf 5.1.4.2.1 zijn regels voor het aspect geluid opgenomen die gelden voor milieubelastende activiteiten die geluid voortbrengen. Deze instructieregels zijn van toepassing op het moment dat de wijziging van het omgevingsplan op een locatie een geluidbelastende activiteit of een geluidgevoelig gebouw planologisch mogelijk maakt.

Daarmee gelden de instructieregels zowel bij het toestaan van de activiteit, als bij het toestaan van geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van de activiteit.

Met uitzondering van het geluid van woonactiviteiten, zijn de instructieregels van deze paragraaf van toepassing op het geluid van alle denkbare activiteiten. Het gaat hierbij niet alleen om geluid van bedrijven en/of instellingen, maar bijvoorbeeld ook geluid afkomstig van locaties waar openbare voorzieningen zijn voorzien, zoals parkeerterreinen. De instructieregels zijn ook van toepassing op geluid afkomstig van een locatie waar woningen met een bedrijf aan huis zijn toegelaten. Dat betekent dat het geluid dat afkomstig is van het wonen niet wordt beoordeeld, maar het geluid van de bedrijfsmatige activiteiten wel.

De instructieregels zijn niet van toepassing op tijdelijk gebouwen (minder dan 10 jaar) en op geluid afkomstig van doorgaand verkeer op wegen en spoorwegen.

Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen

Paragraaf 5.1.4.2a van het BKL gaat over het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw bij wegen, spoorwegen en industrieterreinen alsook het geluid veroorzaakt door wegen, spoorwegen en industrieterreinen op geluidgevoelige gebouwen gelegen binnen een geluidaandachtsgebied. Onder geluidgevoelige gebouwen wordt verstaan:

- woningen;
- Onderwijsgebouwen (behoudens voorzieningen zoals een gymnastieklokaal);
- Ziekenhuizen en verpleeghuizen en daarmee gelijk te stellen voorzieningen zoals verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen, medische centra, poliklinieken, medische kleuterdagverblijven, etc.

Een geluidaandachtsgebied is een locatie langs een weg, spoorweg of rond een industrieterrein waarbinnen het geluid hoger kan zijn dan de standaardwaarde zoals opgenomen in de tabel in art. 5.78t van het Bkl. Een nieuw geluidgevoelig gebouw kan zonder meer worden toegelaten als het geluid niet hoger is dan de standaardwaarden zoals opgenomen in onderstaande tabel:

Geluidbronsoort	*Standaardwaarde*
Provinciale wegen	50 L_{den}
Rijkswegen	
Gemeentewegen	53 L_{den}
Waterschapswegen	
Lokale spoorwegen	55 L_{den}
Hoofdspoorwegen	
Industrieterreinen	50 L_{den}
	40 L_{night}

Figuur 5.1: Standaardwaarden Bkl

Er is in het kader van de wijziging van het omgevingsplan onderzoek gedaan naar de geluidbelasting op de gevels van geluidgevoelige objecten.

Beoordeling en conclusie

Geluid door activiteiten

Er is een akoestisch onderzoek gedaan om inzicht te geven in de geluidemissie van de

activiteiten van de supermarkt. Dit onderzoek is als bijlage 4 bijgevoegd. De geluidbelastingen zijn beoordeeld conform de instructieregels volgend uit het Bkl. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de regels uit de “meet- en rekenmethode geluid industrie”. Bij de berekeningen is voor het laad- en losverkeer van de supermarkt rekening gehouden met de directe geluidimmissie. Hierbij is zowel uitgegaan van de situatie waar bij er geen paaltje op het fietspad staat (variant 1) als de situatie met paaltje (variant 2) waarbij de vrachtwagen dus geen gebruik kan maken van het fietspad.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Variant 1 – zonder paaltje fietspad

Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) ter plaatse van woningen in de directe nabijheid van de supermarkt bedraagt ten hoogste 44 dB(A) in de dagperiode, 40 dB(A) in de avondperiode en 37 dB(A) in de nachtperiode (47 dB(A) etmaalwaarde).

Ter plaatse van het (toekomstige) kinderdagverblijf bedraagt de geluidbelasting ten hoogste 39 dB(A) etmaalwaarde. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) bedraagt ter plaatse van de eerste verdieping van de basisschool ten hoogste 52 dB(A) in de dagperiode, 47 dB(A) in de avondperiode en 30 dB(A) in de nachtperiode (52 dB(A) etmaalwaarde). Ter plaatse van de begane grond van de basisschool bedraagt het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) ten hoogste 49 dB(A) in de dagperiode, 44 dB(A) in de avondperiode en 30 dB(A) in de nachtperiode (49 dB(A) etmaalwaarde).

Op basis van de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus (LAr,LT) blijkt dat met uitzondering van de eerste verdieping van de basisschool wordt voldaan aan de standaardwaarden zoals gesteld in artikel 5.65 Bkl. Ter plaatse van de eerste verdieping van de basisschool wordt de voornoemde standaardwaarde in de dag- en avondperiode net overschreden. Conform artikel 5.66 Bkl kan het Omgevingsplan hogere waarden bevatten indien wordt voldaan aan de grenswaarden. De school is gebouwd in 2009 en is gebouwd overeenkomstig de regels van het destijds geldende Bouwbesluit. In het destijds geldende Bouwbesluit wordt gesteld, dat een uitwendige scheidingsconstructies een geluidwering van de gevel van minimaal 20 dB moet hebben. Uitgaande van deze minimale prestatie-eis wordt in de dag- en avondperiode in de geluidgevoelige ruimte van de school een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau bepaald van 32 dB(A) in de dagperiode en 27 dB(A) in de avondperiode. Hiermee wordt voldaan aan de in artikel 5.66 van het Bkl gestelde grenswaarde.

Variant 2 – met paaltje fietspad

Bij variant 2 (met paaltje fietspad) bedraagt het berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus (LAr,LT) in enkele gevallen meer dan het berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau zonder paaltje bij het fietspad. Echter, deze toename leidt niet tot een overschrijding van de standaardwaarden. Bijlage 4 van het geluidonderzoek geeft een totaaloverzicht van de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus (LAr,LT).

Maximale geluidniveau

Uit het onderzoek blijkt, dat het maximaal geluidniveau (LAmax) ter plaatse van de woningen ten hoogste 63 dB(A) in de avondperiode bedraagt. De hoogst berekende maximale geluidniveaus worden ter plaatse van de woningen veroorzaakt door het uitpakken van winkelwagens (andere piekgeluiden). Ter plaatse van de woningen wordt daarmee ook ten aanzien van de maximale geluidniveaus voldaan aan de standaardwaarden uit het Bkl.

Ter plaatse van het kinderdagverblijf bedragen de maximale geluidniveaus ten hoogste 51 dB(A) in de avondperiode waarmee ten aanzien van de maximale geluidniveaus wordt voldaan aan de standaardwaarden uit het Bkl

Het maximale geluidniveau bedraagt ter plaatse van de basisschool op de begane grond ten hoogste 70 dB(A) in de avondperiode. Op de eerste verdieping bedragen de maximale

geluidniveaus ten hoogste 72 dB(A) in de avondperiode. De hoogste maximale geluidniveaus worden ter plaatse van de basisschool veroorzaakt door het sluiten van (achter)portieren van geparkeerde lichte motorvoertuigen op de openbare parkeerplaats (andere piekgeluiden). Op basis van de openbare informatie is de school niet geopend in de avond- en nachtperiode. Ter plaatse van de onderwijsinstelling wordt ook geen avondonderwijs gehouden, waardoor de school in de avondperiode geen geluidgevoelig object hoeft te zijn. In de planregels zijn regels opgenomen die bepalen dat de school in de avond- en nachtperiode niet geopend is voor onderwijs, zodat voldaan wordt aan de standaardwaarden zoals gesteld in artikel 5.65 Bkl.

Verkeersaantrekkende werking

De geluidbelasting ten gevolge van het herkenbare verkeer (vrachtwagens van en naar de laad- en loslocatie en personenauto's van en naar de parkeerplaats) bedraagt ten hoogste 46 dB(A) etmaalwaarde. Hiermee wordt voldaan aan de in de "Schrikkelcirculaire" voorgestelde voorkeurswaarde van 50 dB(A). Op basis van het voorgaande wordt gesteld dat ook ten aanzien van de verkeersaantrekkende werking sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De supermarkt voldoet aan BBT.

Geconcludeerd wordt op grond van bovenstaande dat er voor wat betreft geluid vanwege milieubelastende activiteiten er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Geluid vanwege gemeentewegen

In het kader van de wijziging van het omgevingsplan is akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 5 bijgevoegd.

Doel van het onderzoek is het in beeld brengen van de precieze geluidniveaus vanwege omliggende wegen op de nieuwe woningen in het plan en om aan de hand van de uitkomsten te bepalen of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in de zin van de Omgevingswet. Uit de resultaten blijkt dat het geluid vanwege gemeentelijke wegen hoogstens 48 dB Lden bedraagt en derhalve onder de standaardwaarde van 53 dB Lden blijft.

Daarnaast zijn de indirecte akoestische effecten vanwege het verkeer op de bestaande woningen beoordeeld. Het geluid op bestaande woningen is in de plansituatie (maximaal 12 extra woningen en de nieuwe supermarkt) eveneens lager dan de standaardwaarde van 53 dB Lden. Wat betreft het aspect geluid kan derhalve worden gesproken van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Geconcludeerd wordt dat uit de resultaten blijkt, dat het geluid vanwege gemeentelijke wegen onder de standaardwaarde van 53 dB Lden blijft en het geluid op bestaande woningen in de plansituatie eveneens lager is dan de standaardwaarde van 53 dB Lden. Wat betreft het aspect geluid kan derhalve worden gesproken van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.3 Luchtkwaliteit

Kader

De wijziging van het omgevingsplan kan invloed hebben op de luchtkwaliteit en daarmee ook op de gezondheid van de mens. Daarom dienen deze gevolgen in kaart te worden gebracht.

In het Bkl is aangegeven in welke gevallen een beoordeling van de luchtkwaliteit noodzakelijk is (paragraaf 5.1.4). Of een beoordeling nodig is hangt af van de activiteit, de locatie en het effect van de activiteit en de mate van het effect. Voor de toetsing van het

omgevingsplan moet daarom inzichtelijk worden gemaakt welke ontwikkelingen en activiteiten het omgevingsplan faciliteert. Daarna kan worden bepaald of een beoordeling vereist is. In het Bkl staan aandachtsgebieden voor stikstofdioxide en fijnstof vermeld (paragraaf 5.1.4, artikel 5.51 in het Bkl). Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10). Het plangebied is niet binnen een dergelijk aandachtsgebied voor stikstofdioxide of fijnstof gelegen.

Tenslotte is de mate van de verhoogde concentratie van belang. Toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor luchtkwaliteit (stikstofdioxide en PM10) is niet nodig als een project of activiteit maar weinig bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Dit wordt ook 'niet in betekenende mate' (NIBM) genoemd. Er is sprake van NIBM wanneer de concentratie stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10) niet hoger is dan 1,2 µg /m3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentratie. Of een activiteit zorgt voor een concentratieverhoging van NIBM wordt bepaald met de NIBM-toets.

Beoordeling en conclusie

Ten behoeve van deze ontwikkeling zijn de relevante wijzigingen ten aanzien van luchtkwaliteit geïnventariseerd en is de aanvaardbaarheid hiervan beoordeeld.

Het initiatief omvat de wijziging van een bestaande supermarkt naar maximaal 12 woningen en de nieuwbouw van een supermarkt van 2.000 m2 (bvo). Zoals aangegeven in paragraaf 4.1 leidt het plan tot circa 484 extra verkeersbewegingen. Voor het aandeel vrachtverkeer in de extra vervoersbewegingen geldt, dat er vanwege de supermarkt sprake is van maximaal 4 vrachtwagenbewegingen per dag (opgave supermarkt). Voor woningen geldt, dat volgens de CROW-publicatie 744 'Parkeren - parkeerkencijfers 2024' rekening moet worden gehouden met 0,02 vrachtwagenverkeersbewegingen per woning, hetgeen neerkomt op circa 0,2 vrachtverkeersbewegingen bij 12 woningen. Het totaal aantal vrachtwagenverkeersbewegingen per gemiddelde weekdag komt daarmee op 4,2. In de berekening is uitgegaan van 1%, wat neerkomt op circa 4,8 vrachtwagenbewegingen per weekdag. De berekening is daarmee een worst-case berekening.

Uit een berekening met de NIBM-tool volgt dat het plan niet in betekenende mate bijdraagt, zie figuur 5.2.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2024

	Jaar van planrealisatie	2026
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	484
	Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,20**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,04**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 5.2: Berekening NIBM-tool, versie 14-04-2025

In het kader van een gezonde leefomgeving is met behulp van de Atlas Leefomgeving beoordeeld of er ter hoogte van het plan sprake is van een (dreigende) overschrijding van luchtverontreinigende stoffen. Uit de resultaten blijkt dat er geen sprake is van een (dreigende) normoverschrijding. Voor de concentraties verontreinigende stoffen ter plekke van het plangebied wordt ruim voldaan aan de grenswaarden uit het Bkl en ook aan de toekomstige normen die door de Europese Raad en het Europese Parlement op 20 februari 2024 akkoord zijn bevonden. Deze richtlijn moet nog formeel worden aangenomen, voordat

hij van kracht is. Lidstaten hebben dan twee jaar om de richtlijn in nationale wetgeving om te zetten.

In figuur 5.3 zijn voor de relevante stoffen de jaargemiddelde concentratie in 2023 weergeven en de (toekomstige) grenswaarden ter plaatse van het plangebied weergegeven. De jaargemiddelde concentraties zijn via de Atlas Leefomgeving bepaald ter plaatse van de bestaande supermarkt.

Stoffen	Grenswaarde	Toekomstige normen	2023
NO_2 concentratie	40 µg/m³	20 µg/m³	10,7 µg/m³
PM_{10} concentratie	40 µg/m³	20 µg/m³	15,2 µg/m³
$PM_{2,5}$ concentratie	25 µg/m³	10 µg/m³	8,6 µg/m³

Figuur 5.3: Jaargemiddelde concentratie in 2023 weergeven en de (toekomstige) grenswaarden.

Voor de concentraties verontreinigende stoffen ter plekke van het plangebied wordt ruim voldaan aan de grenswaarden uit het Bkl en de toekomstige normen. Er is sprake van een gezonde leefomgeving.

5.4 Bedrijven en milieuzonering

Door het aanbrengen van een zone tussen bedrijvigheid en milieugevoelige functies kan de overlast ten gevolge van de bedrijfsactiviteiten zo laag mogelijk gehouden worden. Zonering is met name van toepassing bij de ontwikkeling van milieugevoelige functies in de directe omgeving van bedrijfsfuncties en bij de vestiging of uitbreiding van (nieuwe) bedrijfsfuncties in de directe omgeving van gevoelige functies.

In de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) wordt informatie gegeven over de gemiddelde milieubelasting van verschillende typen bedrijfsfuncties en -activiteiten, waarbij deze zijn ingedeeld in verschillende milieucategorieën. De milieucategorie geeft daarbij een indicatie over de minimale afstand die tussen de milieubelastende- en milieugevoelige functies moet worden aangehouden, als gevolg van hinder in de vorm van geur, stof, geluid en of gevaar.

De richtafstanden van de VNG-publicatie gelden tot het gebiedstype 'rustige woonwijk'. In bepaalde gevallen is echter sprake van een 'gemengd gebied'. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een lint in een dorpskern waar meerdere functies naast elkaar zitten. Of bij een gebied dat langs een ontsluitingsweg ligt of een gebied in het buitengebied met meerdere functies.

De afstanden tot de milieucategorieën zijn weergegeven in de onderstaande figuur.

Milieu categorie	Richtafstand tot 'rustige woonwijk'	Richtafstand tot 'gemengd gebied'
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500
5.3	1000	700
6	15000	1000

Figuur 5.4: Richtafstanden VNG-publicatie (2009)

Beoordeling en conclusie

Omgevingstype

Het omgevingstype van de planlocatie kan worden gekenmerkt als 'gemengd gebied'. Naast een groot aantal woningen zijn er verschillende activiteiten aanwezig rondom de planlocatie: een basisschool, een supermarkt, een snackbar, en de parkeerplaats. In een gemengd gebied gelden voor deze activiteiten de volgende richtafstanden die moeten worden aangehouden ten opzichte van milieugevoelige functies, in dit geval de bestaande basisschool en de woningen.

Functie	Categorisatie	Grootste richtafstand
Supermarkt 'Lidl'	Categorie 1	0 meter
Snackbar 'Rouppe'	Categorie 1	0 meter
Parkeerplaats	Categorie 2	10 meter

Figuur 5.5: Richtafstanden omgevingstype gemengd gebied

Richtafstanden

De richtstanden zijn gevisualiseerd in onderstaande figuur. Milieugevoelige gebouwen zijn de woningen die met een gele arcering zijn weergegeven en de gebouwen met een maatschappelijke functie, zoals basisschool De Lichtstraat direct ten zuiden van de parkeerplaats (oranje arcering). De grijze vlakken met de zwarte gestippelde contour betreft inmiddels gesloopte bebouwing. De overige grijze vlakken zijn bergingen bij woningen en groene taluds, die specifiek zijn aanduid in figuur 5.6.

Figuur 5.6: Richtafstanden 'Gemengd gebied'

Uit figuur 5.6 volgt, dat alleen voor de nieuwe parkeerplaats bij de supermarkt niet aan de richtafstand wordt voldaan. Er is een overlap met de basisschool aan de zuidkant. De school is een milieugevoelig gebouw. Deze richtafstand betreft het aspect geluid.

In dat kader is in paragraaf 5.2 beoordeeld in hoeverre er in de beoogde situatie er sprake is van een ETFAL. Uit het uitgevoerde geluidsonderzoek blijkt, dat de geluidemissie van het parkeerterrein inclusief de activiteiten van de supermarkt geen belemmeringen opleveren.

5.5 Omgevingsveiligheid

Kader

Als onderdeel van de overwegingen rondom een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en het stellen van regels voor c.q. aan activiteiten dient ook rekening te worden gehouden met risico's van branden, rampen en crises (paragraaf 5.1.2 Bkl). We willen in Nederland gezond en veilig leven, maar ook ruimte voor economische groei behouden. Net als geluid, bodemkwaliteit, geur en tal van andere aspecten speelt daarbij ook omgevingsveiligheid een rol. Bij omgevingsveiligheid gaat het om de risico's van het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor, water of via buisleidingen, de veiligheid van bedrijven en de veiligheid van nieuwe, zich snel ontwikkelende technologieën. Daarbij gaat het om de “feitelijke” risico's (met soms grote onzekerheden), maar ook om hoe risico's worden ervaren.

Ten behoeve van deze wijziging van het omgevingsplan zijn de relevante risico's geïnventariseerd en is de aanvaardbaarheid van de ontwikkeling beoordeeld. Daarbij wordt ook aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met het voorkomen en bestrijden van branden, rampen en crisis, het beperken en vertragen van de gevolgen van incidenten, de mogelijkheden van personen om zich in veiligheid te brengen in geval van een incident en de gevolgen voor de (continuïteit van de) geneeskundige hulpverlening.

Plaatsgebonden risicocontour

Het plaatsgebonden risico betreft de kans per jaar dat iemand, die continu en onbeschermd op een plek verblijft, overlijdt als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Daarvoor geldt (nog steeds) een grenswaarde van 10^{-6}, ofwel een kans van maximaal 1 op één miljoen. Deze grenswaarde dient volgens het Bkl in het omgevingsplan in acht te worden genomen voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties. Voor beperkt kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare locaties geldt dat slechts rekening moet worden gehouden met de grenswaarde.

Brand-, gifwolk- en explosieaandachtsgebied: Groepsrisico

Binnen deze aandachtsgebieden moet rekening worden gehouden met het groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied. Dit staat in het eerste lid van artikel 5.15 van het Bkl. De contour van een gifwolkaandachtsgebied bedraagt ten hoogste 1,5 kilometer conform artikel 5.12, lid 4 van het Bkl.

Risicobronnen kunnen worden onderscheiden in risicovolle inrichtingen (waaronder lpgtankstations), vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Om voldoende ruimte te scheppen tussen een risicobron en personen of objecten die risico lopen (kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten) moeten vaak afstanden in acht worden genomen. Ook ontwikkelingsmogelijkheden die ingrijpen in de personendichtheid kunnen om onderzoek vragen.

Beoordeling en conclusie

In het kader van externe veiligheid zijn op basis van Bijlage VI onder C. van het Bkl 'kwetsbare gebouwen' in beginsel alle gebouwen met een woonfunctie en/of bestemd voor nachtverblijf. De voorgenomen ontwikkeling van het projectgebied met de bouw van maximaal 12 woningen voorziet daarmee in de ontwikkeling van kwetsbare gebouwen. De supermarkt betreft een beperkt kwetsbaar gebouw.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft op de Atlas Leefomgeving de kaarten 'Activiteiten met gevaarlijke stoffen' en 'aandachtsgebieden' gepubliceerd. Op deze kaarten zijn alle actuele activiteiten met externe veiligheidsrisico's weergegeven. Met behulp van deze kaarten is beschouwd of risicobronnen in de omgeving van het plangebied een risico vormen voor de voorgenomen ontwikkeling. In navolgend figuur is een uitsnede weergegeven.

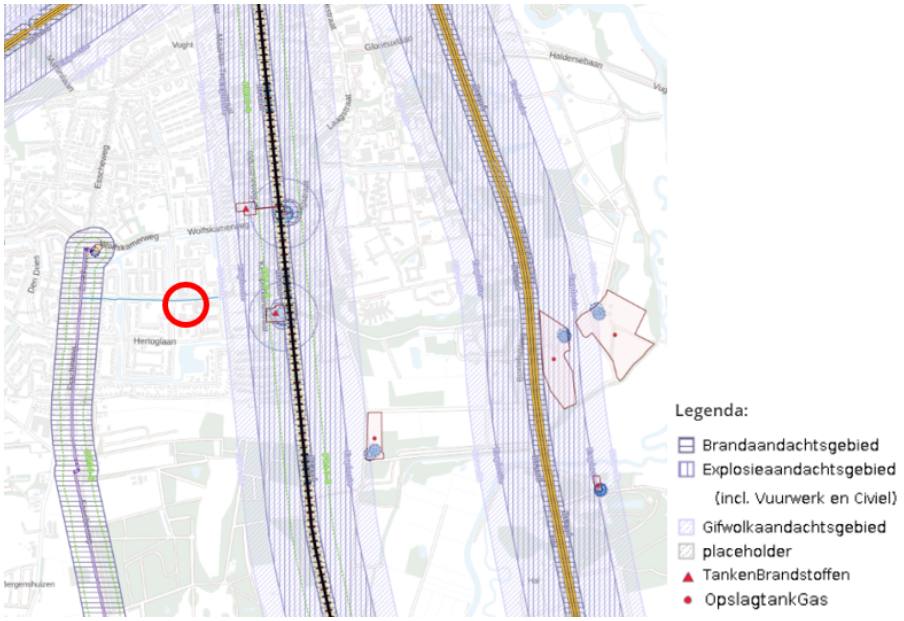

Figuur 5.7: Uitsnede gecombineerde kaarten 'Activiteiten met gevaarlijke stoffen' en 'aandachtsgebieden'

Uit figuur 5.7 volgt dat er in en rond het plangebied geen activiteiten met externe veiligheidsrisico's aanwezig zijn. Ter plaatse van het plangebied zijn tevens geen brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebieden van toepassing van inrichtingen met externe veiligheidsrisico's en transportroutes van gevaarlijke stoffen.

Vanuit het aspect omgevingsveiligheid is er op grond van bovenstaande sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.6 Trillingen

Kader

Trillingen kunnen nadelige gevolgen hebben voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Ze kunnen effect hebben op het welzijn van mensen of schade aan gebouwen veroorzaken. De Omgevingswet beschermt (delen van) gebouwen. Gemeenten mogen zelf regels stellen over trillingen door milieubelastende activiteiten. De regels voor trillingen zijn op verschillende plaatsen terug te vinden. In paragraaf 5.1.4.4 van het Bkl staan de instructieregels voor trillingen. Deze instructieregels zijn gericht op de bescherming van trillinggevoelige ruimten in trillinggevoelige gebouwen.

In paragraaf 22.3.5 van de Bruidsschat zijn eveneens regels voor trillingen opgenomen. Deze regels gelden voor trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz door een activiteit in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Er gelden maximale waarden voor continue trillingen en voor herhaald voorkomende trillingen. De maximale waarden zijn opgenomen in de tabellen in artikel 22.88 en 5.87a van de Bruidsschat.

Onder de Omgevingswet zijn de regels van trillingen door bedrijven (activiteiten) gedecentraliseerd. Dat betekent dat gemeenten zelf regels mogen stellen over trillingen van activiteiten. In het omgevingsplan nemen gemeenten ook regels op voor trillingen door milieubelastende activiteiten. Vastgelegd wordt welke trillingen door een activiteit in trillinggevoelige ruimten van trillinggevoelige gebouwen aanvaardbaar zijn. In het omgevingsplan van Vught zijn nog geen regels met betrekking tot trillingen opgenomen.

Beoordeling en conclusie

In het algemeen moet er binnen 100 meter van het spoor het risico op trillinghinder worden beoordeeld. In uiterste gevallen is dit zelfs nodig binnen 250 aan beide kanten van het spoor. Het plangebied ligt op circa 415 meter afstand van het spoor. In het plangebied en de omgeving zijn geen milieubelastende activiteiten aanwezig die trillinghinder veroorzaken. Op basis hiervan wordt geconcludeerd, dat trillingshinder in het plangebied niet aannemelijk is

Vanuit het aspect trillingen is er op grond van bovenstaande sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

5.7 Gezondheid

Kader

Het toepassingsgebied van de Omgevingswet betreft de fysieke leefomgeving en activiteiten die daarvoor gevolgen kunnen hebben. Als dergelijke gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden in elk geval aangemerkt gevolgen voor de mens, die onder meer kunnen voortvloeien uit het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het gebruik daarvan of activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt. Eén van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is ook het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

De gezondheid van de mens wordt in de praktijk bepaald door vier factoren: erfelijkheid, leefstijl, toegang tot de gezondheidszorg c.q. de kwaliteit daarvan en het leefmilieu. De Omgevingswet is gezien het voorgaande slechts gericht op de laatste factor, door het bieden van bescherming tegen invloeden vanuit het milieu, zoals geluid en luchtverontreiniging, maar ook tegen ziekteverwekkers uit de veeteelt en elektromagnetische straling.

Bij het stellen van regels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties – zoals in een omgevingsplan – dient in ieder geval ook rekening te worden gehouden met het belang van het beschermen van de gezondheid. Dit krijgt onder meer vorm door te voorzien in een scheiding tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige functies (milieuzonering) en het stellen van regels voor activiteiten ten aanzien van aspecten als geur, geluid, luchtkwaliteit, trillingen en bodemkwaliteit. Op deze aspecten is afzonderlijk ingegaan in de andere paragrafen van dit hoofdstuk.

Beoordeling en conclusie

Zoals in dit hoofdstuk beschouwd zijn de aspecten bedrijven en milieuzonering (paragraaf 5.4), bodem (paragraaf 5.1), geluid (paragraaf 5.2), luchtkwaliteit (paragraaf 5.3), milieuzonering (paragraaf 5.4), trillingen (paragraaf 5.6), geurhinder veehouderijen (paragraaf 5.11) en magneetvelden (paragraaf 5.12) geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Aanvullend aan bovenstaande aspecten wordt hieronder aandacht besteed aan gezondheidseffecten vanwege veehouderijen. Wonen in de omgeving van veehouderijen kan leiden tot gezondheidsproblemen. Om de gezondheidsrisico’s van veehouderijen te beperken, adviseert de GGD het volgende.

- Een minimumafstand van 250 meter tussen een veehouderij en woningen.

- Voor nieuwbouw rondom geitenhouderijen wordt een afstand van 2 km aangehouden. Voor pluimveebedrijven wordt een afstand van minimaal 500 meter geadviseerd. Binnen deze afstand is er sprake van een verhoogd risico op longontsteking.

In dat kader is beoordeeld of er in een straal van 2 kilometer rondom het plangebied veehouderijen, geitenhouderijen en pluimeehouderijen aanwezig zijn. Hiervoor is de kaart Veehouderijen van Brabant uit de Kaartbank provincie Noord- Brabant geraadpleegd, zie figuur 5.8. Hieruit volgt dat er geen veehouderijen, geitenhouderijen en pluimveehouderijen aanwezig zijn in een straal van respectievelijk 250 meter, 2 kilometer en 500 meter rond het plangebied.

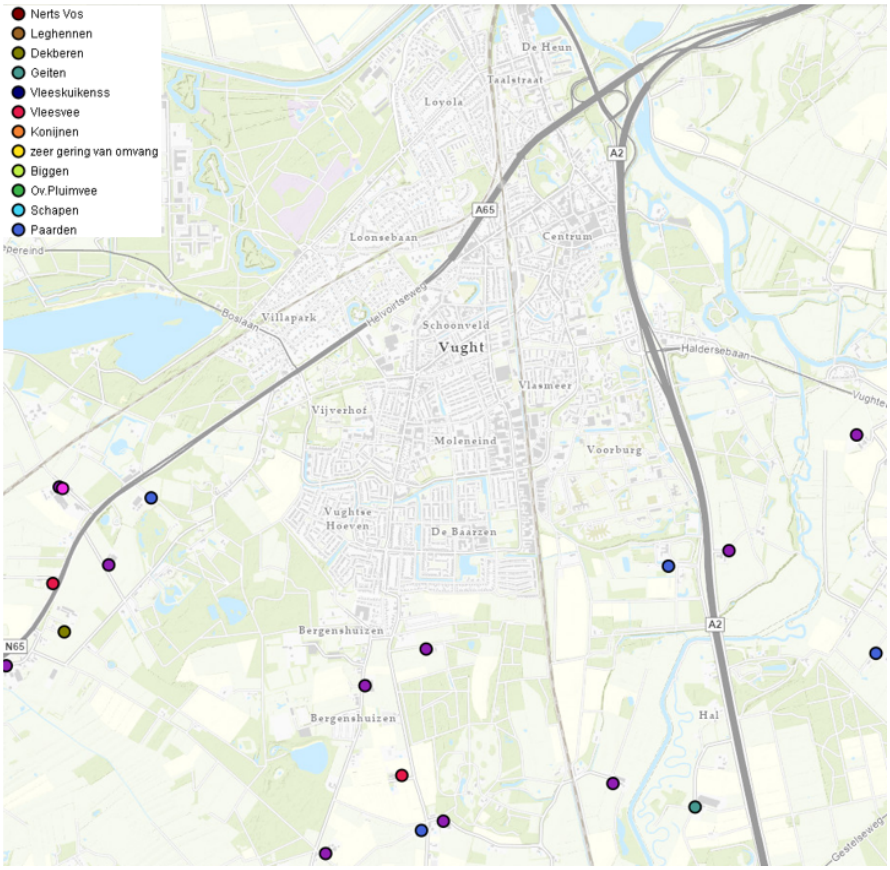

Figuur 5.8: Veehouderijen van Brabant (bron: Kaartbank provincie Noord- Brabant

Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat het aspect gezondheid geen belemmering is voor de beoogde ontwikkeling.

5.8 Ontplofbare oorlogsresten

Kader

Voor ontplofbare oorlogsresten zijn geen rijksregels opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet biedt decentrale overheden de mogelijkheid zelf decentrale regels op te stellen voor de fysieke leefomgeving. In het kader van de beoordeling of er sprake is van een ETFAL is dit aspect wel beoordeeld.

Beoordeling en conclusie

In het kader van de wijziging van het omgevingsplan is voor de beoordeling gebruik gemaakt

van de gemeentelijke bodembelastingkaart, zie figuur 5.8.

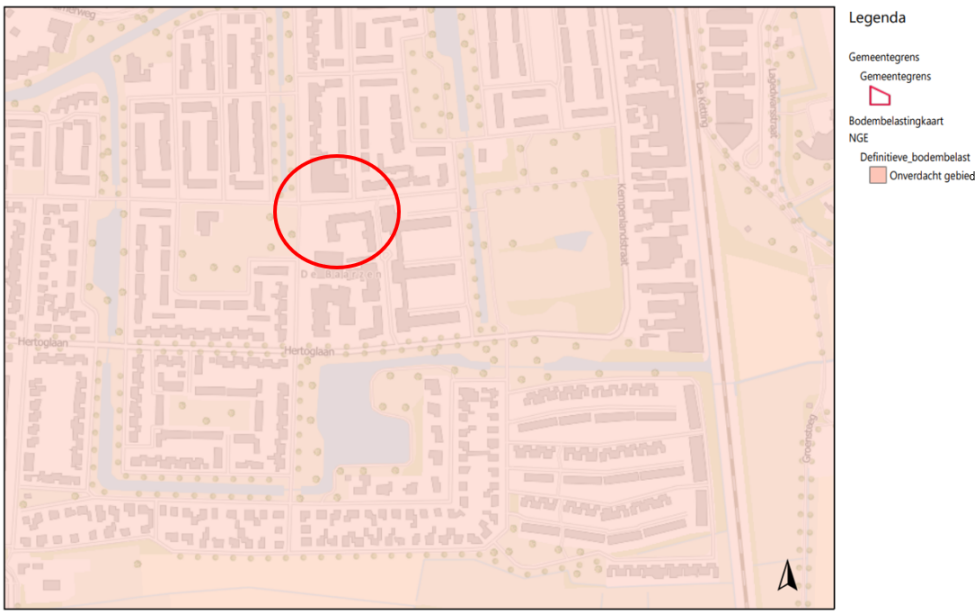

Figuur 5.8: Uitsnede bodembelastingkaart

Op de bodembelastingkaart is het plangebied aangeduid als onverdacht gebied voor wat betreft de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

Het aspect ontplofbare oorlogsresten is geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

5.9 Klimaatadaptatie en duurzaamheid

Kader

Klimaatadaptatie is een thema waar de Omgevingswet geen inhoudelijke eisen aan stelt, ondanks dat het bieden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving tot de maatschappelijke doelen van de wet behoort. Het thema klimaatadaptatie heeft met name betrekking op ruimtelijke maatregelen waarmee gebieden en gebouwen zo ingericht kunnen worden dat ze bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. In het kader van een ETFAL is het plan beoordeeld op de klimaataspecten overstromingsrisico, wateroverlast en hitte.

Beoordeling en conclusie

De beoordeling op bovengenoemde aspecten is uitgevoerd met behulp van de Klimaateffectatlas.

<u>Overstromingsrisico</u>

Voor het beoordelen van het overstromingsrisico bij een dijkdoorbraak zijn de kaarten 'overstromingsdiepte - kleine kans, middelgrote kans en grote kans' geraadpleegd. Hieruit volgt dat er geen risico is op overstromingen vanuit de rivier of zee.

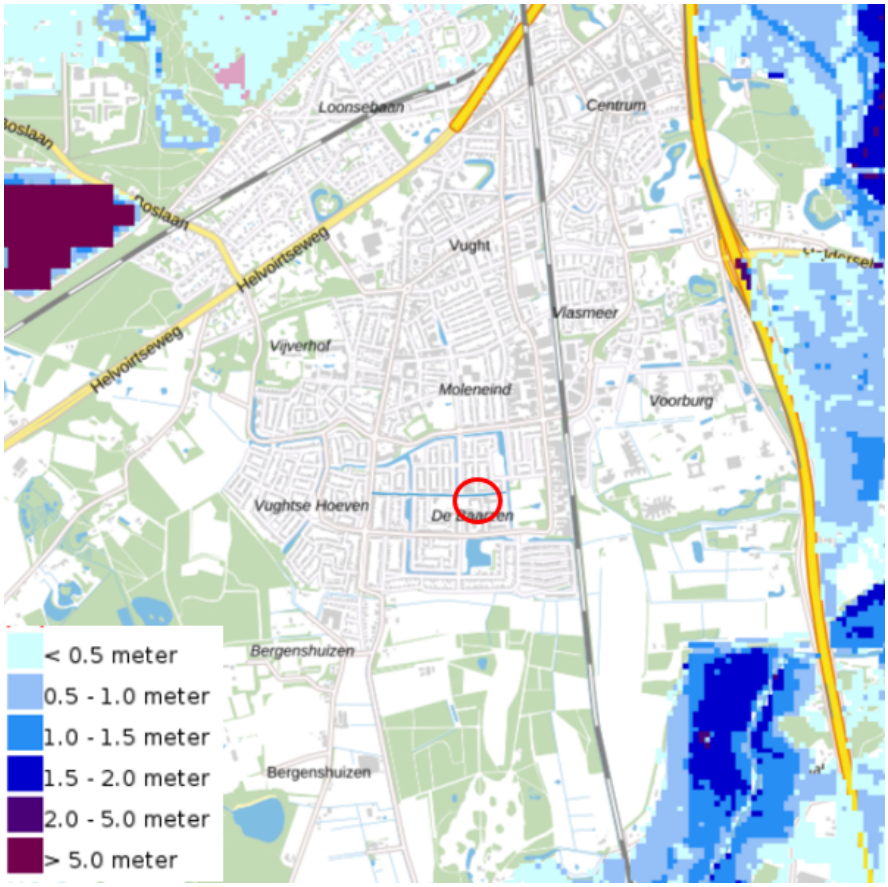

Figuur 5.9: Uitsnede gecombineerde kaarten overstromingsdiepte - kleine kans, middelgrote kans en grote kans

Wateroverlast

Hevige neerslag over een korte periode kan lokaal zorgen voor wateroverlast. Figuur 5.10 geeft een indicatie van de maximale waterdiepte die in de bestaande situatie op kan optreden als gevolg van hevige neerslag. De kaart is gegenereerd op basis van modelsimulaties en wordt ontsloten via de klimaateffectatlas. De kaart toont de maximale waterdiepte bij een bui van 70 mm in 2 uur, waarbij voor deze bui geldt dat die in het huidige klimaat gemiddeld eens per 100 jaar voorkomt.

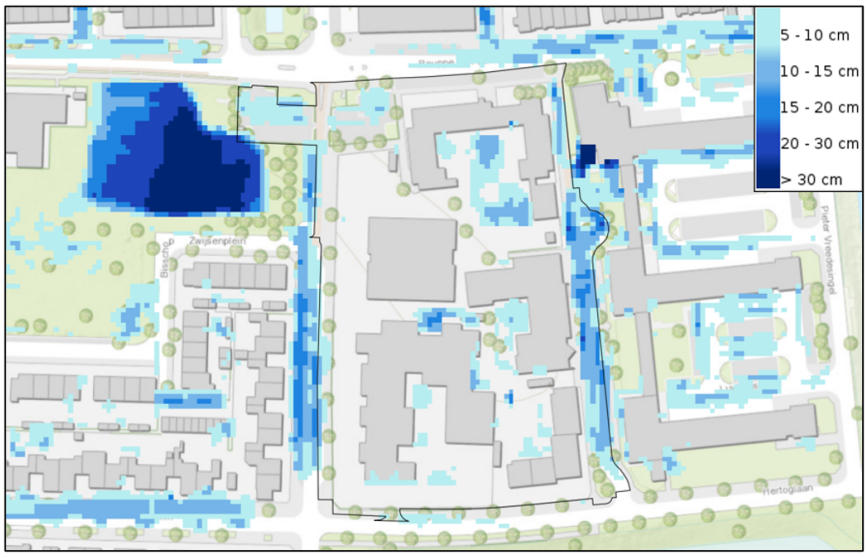

Figuur 5.10: Waterdiepte bij hevige bui van 70 mm in 2 uur (bron: Klimaateffectatlas).

In het plangebied komt plaatselijk wateroverlast voor. De maximale waterdiepte bij een dergelijke bui is ca. 15 tot 20 cm. De wateroverlast vindt vooral plaats ten oosten van het plangebied. Conform het onderzoek 'weging van het waterbelang' (zie bijlage 2) wordt voldoende waterberging gerealiseerd in en nabij het plan om wateroverlast te voorkomen.

Hittestress

Voor wat betreft hittestress is de impact van hitte in het plangebied geanalyseerd. Onderstaande figuur toont de gevoelstemperatuur in en rondom het plangebied tijdens een extreem hete zomermiddag in de bestaande situatie. Het plangebied bereikt een gevoelstemperatuur van 35 tot 51 graden.

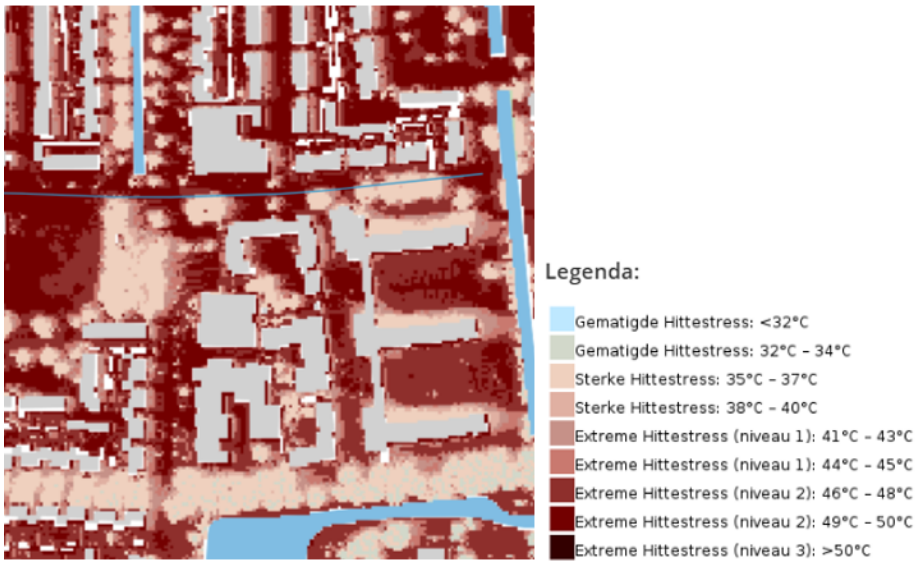

Figuur 5.11: Gevoelstemperatuur in en rondom het plangebied tijdens een extreem hete zomermiddag 2022 (bron: klimaateffectatlas.nl)

De hoogste gevoelstemperatuur van 51 graden treedt in de bestaande situatie op, op het verharde terrein ten zuiden en westen van het voormalige schoolgebouw. Via de voorgenomen ontwikkeling blijft de oppervlakte aan bebouwing ongeveer gelijk en wordt de buitenruimte ingericht met groen, waaronder extra bomen en beplanting. De bomen komen op en langs het parkeerterrein en aan de noord- en westkant van het supermarktgebouw. De

bomen en beplanting en leveren een bijdrage aan het verminderen van de hitte in het plangebied. Dit geldt ook voor de oostelijke gevel van de supermarkt die beplant wordt met minimaal vijf plantsoorten. De groene gevel onttrekt warmte aan de lucht door middel van verdamping. Een groene gevel fungeert tevens als isolatie voor het gebouw, waardoor er minder energie nodig is voor koeling en verwarming. Tot slot geldt dat de parkeerplekken worden gerealiseerd met gras-beton-tegels, wat eveneens bijdraagt aan jet verminderen van de hitte.

Geconcludeerd wordt dat bij de planvorming rekening is gehouden met klimaatadaptatie en duurzaamheid.

5.10 Bezonning

Kader

De zon speelt een grote rol bij woningen of andere bouwwerken. Zonlicht heeft invloed op humeur, werkprestaties en woongenot, waardoor er veel waarde wordt gehecht aan voldoende zonlicht. In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn er daarom regels opgenomen voor voldoende daglicht in verblijfruimten van een nieuw te bouwen bouwwerk. Het Bbl zegt echter niets concreets over het wegnemen van zonlicht bij andere gebouwen. De rijksoverheid heeft ook geen andere wet- en regelgeving die hierop betrekking hebben.

Bij de ontwikkeling van een nieuw bouwwerk, bestaat de kans dat het zonlicht van omwonende wordt afgenomen als gevolg van de schaduwwerking van het nieuwe bouwwerk. Omdat een toename van schaduw door nieuwbouw ongewenst kan zijn is het belangrijk om ervoor te zorgen dat er voldoende bezonning en schaduw overblijft op de omgeving. Het onafhankelijk onderzoeksinstituut TNO heeft een 'lichte' en een 'strenge' norm voor bezonning:

- de 'lichte' TNO-norm: ten minste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari - 21 oktober (gedurende 8 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam;
- de 'strenge' TNO-norm: ten minste 3 mogelijke bezonningsuren per dag in de perioden 21 januari - 22 november (gedurende 10 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam.

Deze normen zijn alleen van toepassing op gevels die zon kunnen ontvangen. Noordgevels ontvangen nooit direct zonlicht, waardoor deze zijn uitgesloten van deze normen. De TNO-norm is niet per wet verplicht gesteld, maar gemeenten kunnen er wel voor kiezen om deze norm te hanteren.

Beoordeling en conclusie

In het kader van de beoogde nieuwbouw van de supermarkt is een bezonningstudie uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 6 bijgevoegd. In het voorliggende geval is getoetst aan de ‘lichte’ TNO-norm. Deze norm schrijft voor dat er ten minste sprake is van 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari – 21 oktober (gedurende 8 maanden) in het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam. Uit het onderzoek volgt het volgende:

<u>19 februari</u>

- De omliggende bebouwing ondervindt in de vroege ochtend (8:00-9:00) beperkte schaduwwerking van de nieuwbouw. Vanaf 9:00 uur ontvangen alle omliggende woningen volledige bezonning tot zonsondergang (17:00/18:00). Dit resulteert in minimaal 8-9 uur mogelijke bezonning per dag.
- Alle woningen voldoen ruimschoots aan de TNO-norm.

21 oktober

- Vergelijkbaar patroon met 19 februari. Minimale schaduwwerking in de vroege ochtenduren (8:00-9:00). Vanaf 9:00/9:30 uur ligt alle omliggende bebouwing in de zon tot zonsondergang. Minimaal 8 uur mogelijke bezonning per dag.
- Alle woningen voldoen ruimschoots aan de TNO-norm.

Voor een visuele weergaven van de bezonning wordt verwezen naar bijlage 6.

5.11 Geurhinder veehouderijen

Kader

Voor het aspect geur zijn instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.6 van het Bkl. In artikel 5.92 van het Bkl is bepaald, dat in een omgevingsplan rekening dient te worden gehouden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen. Geurgevoelige gebouwen die in ieder geval beschermd moeten worden zijn genoemd in artikel 5.91 Bkl.

Hieronder vallen gebouwen met een woonfunctie, gebouwen voor onderwijs, gezondheidszorg en kinderopvang. In paragraaf 22.3.6 van het Omgevingsplan gemeente Vught (bruidsschat) is het onderdeel geur verder geregeld.

Geur op geurgevoelige gebouwen is in ieder geval aanvaardbaar als aan de standaardwaarden/-afstanden uit het Bkl wordt voldaan. Onder bepaalde omstandigheden kan een hogere of lagere grenswaarde aanvaardbaar zijn. Bij zwaarwegende economische of andere maatschappelijke belangen kan een hogere waarde worden toegestaan dan de grenswaarden. Woningen zijn geurgevoelige gebouwen in de zin van artikel 5.91 Bkl.

In het Bkl wordt onderscheid gemaakt in geur van landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor (zoals geiten, varkens en kippen) en landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor (zoals melkrundvee). Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend. Voor de tweede soort gelden minimumafstanden tussen emissiepunt en dergelijke objecten. De afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld en een geurgevoelig object bedraagt ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen.

Beoordeling en conclusie

Er bevinden zich geen veehouderijen waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld binnen een straal van 100 meter rond het plangebied.

Voor wat betreft de aanwezigheid van veehouderijen met een geuremissiefactor is de agrarische kaart van de omgevingsdienst Zuidoost Brabant geraadpleegd. De achtergrond geurbelasting is de uitstoot van geur van alle veehouderijen bij elkaar opgeteld. In figuur 5.12 is de achtergrondbelasting, veroorzaakt door de aanwezigheid van intensieve veehouderijen opgenomen in odour units per kubieke meter (ouE/m3). De ligging van het plangebied is weergegeven met een blauwe pin.

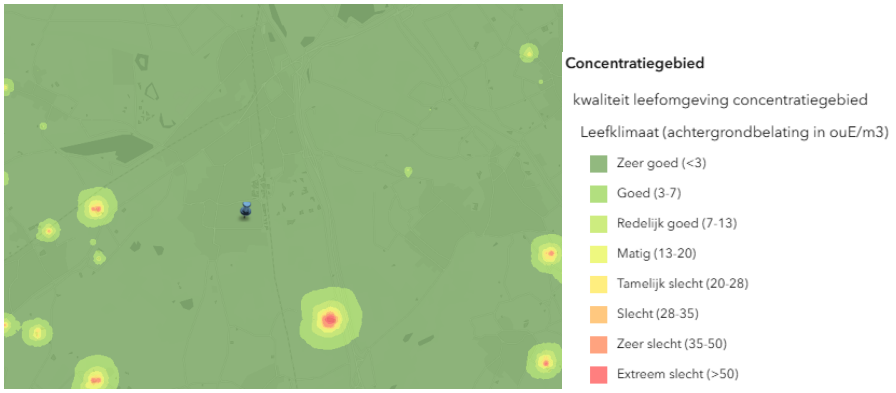

Figuur 5.12: achtergrond geurbelasting'

De achtergrondbelasting ter plaatse van het plangebied is zeer goed (<3 ouE/m3). Dit houdt in dat aan de standaardnorm van 3 ouE/m3 wordt voldaan.

Het aspect geur vanwege veehouderijen is geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Het aspect geur vanwege milieubelastende activiteiten is beoordeeld in paragraaf 5.4.

5.12 Magneetvelden

Kader

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bkl) zijn regels opgenomen omtrent milieubelastende activiteiten. Het omzetten van elektrische energie in elektromagnetische stralingsenergie bij een groter elektrisch vermogen dan 4kW is een dergelijke milieubelastende activiteit.

Elektromagnetische velden van antennes kunnen het lichaam opwarmen. Dat kan slecht zijn voor de gezondheid en daarom zijn er blootstellingslimieten. Mensen mogen niet worden blootgesteld aan elektromagnetische straling boven de blootstellingslimieten van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP).

De toelatingsregels van het omgevingsplan borgen dat de blootstellingslimieten niet worden overschreden. Meestal blijkt uit de aanvraag voor een omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit dat de blootstellingslimieten niet worden overschreden.

Naast bovengenoemde elektromagnetische velden kunnen er ook magneetvelden ontstaan door bovengrondse en ondergrondse hoogspanningskabels. Uit internationaal onderzoek blijkt dat er in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen een geringe verhoging van het aantal gevallen van leukemie voorkomt. Eerst leek het alleen om kinderen te gaan. In 2022 stelde de Gezondheidsraad vast dat dit ook voor volwassenen geldt. De Gezondheidsraad concludeert dat er aanwijzingen zijn voor een oorzakelijk verband tussen magneetvelden en leukemie. Er is echter onvoldoende wetenschappelijk bewijs om te spreken over een waarschijnlijk of bewezen oorzakelijk verband. Het is dus niet zeker dat magneetvelden de oorzaak zijn van de verhoging van het aantal gevallen van leukemie nabij bovengrondse hoogspanningslijnen. De verhoging kan ook andere oorzaken hebben (die onbekend zijn) of toeval zijn. De internationale norm is dat voorkomen moet worden dat burgers worden blootgesteld aan magneetvelden van meer dan 100 microtesla. Nederland overschrijdt deze norm op maaiveldniveau nergens.

In aanvulling op de internationale norm heeft Nederland een voorzorgbeleid. Daarover gold sinds 2005 een advies van het Rijk. Dit advies hield in om zoveel mogelijk te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven binnen een magneetveldzone. Een magneetveldzone is een gebied waarbinnen het jaargemiddelde

magneetveld hoger kan zijn dan 0,4 microtesla.

Op 21 april 2023 is het herijkte voorzorgbeleid magneetvelden bij elektriciteitsvoorzieningen in werking getreden. De ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben hierover een beleidsadvies (Herijkt voorzorgbeleid) aan het bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening (gemeenten, provincies en het Rijk) en de netbeheerders gestuurd. Deze brief vervangt de eerder door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu verzonden brieven over het voorzorgbeleid magneetvelden bij bovengrondse hoogspanningslijnen van 2005 (kenmerk: AS/2005183118) en 2008 (kenmerk: DGM/20081058664).

Het doel van het voorzorgbeleid magneetvelden is om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. Niet omdat dit om gezondheidsredenen noodzakelijk is, maar uit voorzorg. Het voorzorgbeleid is gericht op het beperken van (de blootstelling aan) magneetvelden afkomstig van 50 hertz wisselspanningscomponenten in het elektriciteitsnet. De volgende netcomponenten vallen onder het voorzorgbeleid:

- bovengrondse hoogspanningsverbindingen, aangeduid als hoogspanningslijnen, met een spanning van 50 kV of hoger
- ondergrondse hoogspanningsverbindingen, aangeduid als hoogspanningskabels, met een spanning van 50 kV of hoger
- hoogspanningsstations, waarbij de hoogste spanning op het station 50 kV of hoger is
- middenspanningsstations, ook aangeduid als transformatorhuisjes, waarbij de hoogste spanning op het station tussen de 3 en 50 kV ligt (dus lager is dan 50 kV
- opstijgpunten (de overgang tussen een bovengrondse en ondergrondse verbinding) gelden als onderdeel van de hoogspanningslijn.

Het voorzorgbeleid voor magneetvelden bestaat uit:

- bronmaatregelen, die de netbeheerders bij alle netcomponenten treffen
- afstandsmaatregelen bij bovengrondse hoogspanningslijnen, die het bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening op basis van de berekening van de magneetveldzone kan treffen. Het advies om afstandsmaatregelen te nemen, gaat alleen over nieuwe situaties. Ook gaat het alleen over bovengrondse hoogspanningslijnen.

De ministers overwegen om voor de grootte van de magneetveldzone rond hoogspanningsstation vaste afstanden te kiezen. Dan hoeft het magneetveld niet steeds voor elk onderdeel apart te worden berekend. Het RIVM heeft daarom de magneetveldcontouren bij zes hoogspanningsstations laten berekenen en geanalyseerd. Hieruit blijkt dat de omtrek van de magneetveldzone rond een hoogspanningsstation grillig verloopt. Die magneetveldzone kan zich uitstrekken tot 65 meter buiten het hek van het station. Deze afstanden geven slechts een indruk, omdat maar een klein aantal locaties is onderzocht. We gaan voor de beoordeling of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties uit van een minimale afstand van 65 meter tot gevoelige gebouwen. Onder gevoelige gebouwen wordt verstaan: gebouwen in de magneetveldzone, waarin mensen langdurig kunnen verblijven. Onder langdurig verblijf wordt verstaan: een dagelijks verblijf gedurende minimaal een jaar met een verblijftijd van minimaal 14–18 uur per dag.

Beoordeling en conclusie

In de omgeving van het plan bevinden zich geen milieubelastende activiteiten met elektromagnetische straling. Er is binnen 65 meter geen hoogspanningsstation aanwezig. Er bevinden zich ook geen ondergrondse of bovengrondse hoogspanningsverbindingen in de omgeving.

Het aspect elektromagnetische velden vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

5.13 Mer-beoordeling

Kader

Projecten en de daarvoor benodigde besluiten waarvoor een mer-plicht of een mer-beoordelingsplicht geldt, staan in het Omgevingsbesluit bijlage V. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een mer-beoordeling (kolom 3), waarbij het bevoegd gezag een beslissing kan nemen of een m.e.r. nodig is, en een verplicht mer. (kolom 2). Om te bepalen in welke categorie een besluit of plan valt is er per categorie een lijst met projecten opgenomen in bijlage V van het Omgevingsbesluit. Hierin zijn ook de drempelwaardes in opgenomen, die aangeven welke procedure er doorlopen moet worden.

Als een plan kaderstellend is voor de projecten uit bijlage V van het Omgevingsbesluit, maar niet boven de drempelwaarde van kolom 2 uitkomt, moet een plan-mer-beoordeling worden uitgevoerd. Een plan-mer-beoordeling vindt alleen plaats als:

- Het plan een kleine wijziging van een plan of programma is.
- Het plan gaat over een klein gebied op lokaal niveau én als voor dat plan of programma een bestuursorgaan van de gemeente het bevoegd gezag is.

Lokaal niveau staat voor gemeentelijk niveau. Europese jurisprudentie geeft een eerste inkleuring van het begrip 'klein gebied'. Het Hof concludeerde dat de grootte van het betrokken gebied, vergeleken met die van het grondgebied, klein moet zijn. (omgevingsbesluit, artikel 11.11). In een plan-mer-beoordeling (artikel 16.36, lid 3 en 4 Omgevingswet) toetst het bevoegd gezag of er bij het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kunnen optreden. Er zijn twee mogelijke uitkomsten:

- Het is uitgesloten dat er aanzienlijke milieueffecten voor het milieu optreden; er is geen plan-mer nodig en er wordt geen milieueffectrapport (MER) gemaakt. Dat aanzienlijke milieueffecten zijn uitgesloten moet in het besluit worden gemotiveerd.
- Aanzienlijke milieueffecten zijn niet uitgesloten; in dit geval moet er een plan-mer worden doorlopen en een milieueffectrapport (MER) worden gemaakt.

De plan-mer-beoordeling moet worden opgesteld met in achtneming van de criteria uit Bijlage II van de smb-richtlijn (Afdeling 16.4, artikel 16.36, lid 5 Ow). Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met:

- De kenmerken van het plan, waaronder de ligging, aard, omvang en gebruiksvoorwaarden.
- De kenmerken van de effecten van de gebieden die kunnen worden beïnvloed. Hierbij wordt onder andere gelet op de waarschijnlijkheid, duur, frequentie en omkeerbaarheid van effecten. Risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu worden meegenomen. Daarnaast wordt ook de cumulatie van effecten beoordeeld.

Beoordeling en conclusie

De voorgenomen activiteit valt onder het project J11, zoals vermeld in bijlage V bij het Omgevingsbesluit, zie onderstaande tabel.

Bijlage V. bij de artikelen 11.6, 11.7 en 11.8 van dit besluit (aanwijzing projecten en de daarvoor benodigde besluiten waarvoor een mer-(beoordelings)plicht geldt)
[Wijziging(en) op nader te bepalen datum(s); laatste bekendgemaakt in 2021. Zie het overzicht van wijzigingen]

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nr.	Projecten	Gevallen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)	Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)	Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit
J11	Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

In het kader van de wijziging van het omgevingsplan is een aanmeldnotitie mer-beoordeling opgesteld, die als bijlage 16 is bijgevoegd. Over het geheel gezien kan worden geconcludeerd, dat het plan in relatie tot in de omgeving aanwezige gevoeligheden geen aanzienlijke effecten verwacht hoeven worden. Op grond daarvan kan geoordeeld worden dat geen MER nodig is.

Hoofdstuk 6 Toelichting op de regels

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de relevante milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van dit TAM-IMRO-omgevingsplan, bestaande uit een plankaart (verbeelding) en regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit TAM-IMRO omgevingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde functies zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

Met het ontwerp TAM-IMRO omgevingsplan “Hoofdstuk 22c supermarkt Baarzen Vught ” wordt realisatie van een nieuwe supermarkt met bijhorende parkeerplaatsen mogelijk gemaakt en wordt voorkomen dat op de locatie van de bestaande supermarkt na de verplaatsing een nieuwe supermarkt kan worden gevestigd. Het plan voorziet net als het huidige plan dat in het bestaande woongebouw in de plint nieuwe woningen mogen worden gebouwd, met een maximum van 12. Deze wijziging op het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Vught is technisch opgesteld conform het InformatieModel Ruimtelijke Ordening (IMRO), maar is inhoudelijk uitgewerkt op basis van de vereisten volgens de Omgevingswet.

6.2 Opzet regels

Het omgevingsplan van de gemeente Vught bestaat nog uit alle ruimtelijke plannen, waaronder bestemmingsplannen en wijzigingsplannen, en uit de Bruidsschat die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen. In deze Bruidsschat zitten onder meer regels voor milieubelastende activiteiten en bouwactiviteiten. Daarnaast heeft de gemeente inmiddels met de TAM twee hoofdstukken aan het definitieve deel van het omgevingsplan toegevoegd. Gemeenten krijgen tot 1 januari 2032 de tijd om het omgevingsplan van rechtswege en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan. Ook de TAM-omgevingsplannen (hoofdstukken in het omgevingsplan) moeten worden omgezet naar STOP/TPOD. Op grond van artikel 2.4 en 22.6 van de Omgevingswet kan de gemeenteraad het omgevingsplan van rechtswege (laten) wijzigen.

6.2.1 Toepassing TAM-IMRO

De Omgevingswet integreert wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt bij de uitvoering van de wet en bestaat uit lokale systemen van overheden en de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals Regels op de kaart en het Omgevingsloket. Er zijn tijdelijke alternatieve maatregelen (TAMs) ontwikkeld voor organisaties die nog geen gebruik kunnen maken van lokale of landelijke onderdelen van het DSO. Een van deze TAMs is TAM-IMRO. Bij TAM-IMRO wordt het omgevingsplan gewijzigd via de onder de Wet ruimtelijke ordening gebruikte IMRO-standaard en de voorziening ruimtelijkeplannen.nl.

Het gebruik van TAM-IMRO is toegestaan tot en met 31 december 2025. Als het ontwerp van een TAM-IMRO omgevingsplan uiterlijk 31 december 2025 ter inzage is gelegd, mag het ook na 1 januari 2026 worden afgemaakt met TAM-IMRO.

6.2.2 Werkingsgebied

De regels in dit TAM-IMRO omgevingsplan zijn van toepassing op de locatie 'supermarkt Baarzen Vught', waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0865.vghTAMsupmrBaarzen-ON01 zoals vastgelegd op https://www.ruimtelijkeplannen.nl. In hoofdstuk 1 van deze ruimtelijke motivering is een overzichtskaart van het werkingsgebied c.q. plangebied opgenomen.

6.2.3 Preambule

In de preambule is opgenomen dat het TAM-IMRO omgevingsplan gelezen moet worden als hoofdstuk in het gemeentelijk omgevingsplan en de artikelen als paragrafen van dat hoofdstuk. Dit om onduidelijkheden met het omgevingsplan van rechtswege te voorkomen.

6.2.4 Hoofdstuk 1: Inleidende bepalingen

Hoofdstuk 1 bevat bepalingen die gelden voor het gehele plangebied en bestaat uit:

- Artikel 1 Toepassingsbereik: Dit artikel geeft aan voor welk werkingsgebied de regels van toepassing zijn. Tevens wordt aangegeven dat specifieke artikelen uit de Omgevingswet en het omgevingsplan van rechtswege niet van toepassing zijn indien strijdigheid bestaat met de regels uit het TAM-IMRO omgevingsplan.
- Artikel 2 Begrippen: In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
- artikel 3 Meet- en rekenbepalingen: Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.
- artikel 4 Aanvraagvereisten: In dit artikel is aangegeven dat de aanvraagvereisten uit artikel 22.5.2 van het omgevingsplan van rechtswege ook van toepassing zijn verklaard op omgevingsvergunningaanvragen vereist op basis van het TAM-IMRO omgevingsplan.

6.2.5 Hoofdstuk 2: Functies en activiteiten

- Artikel 5 Algemeen gebruiksverbod: Dit artikel geeft aan dat gebruik zoals niet omschreven in de regels van dit hoofdstuk, als strijdig wordt aangemerkt.
- Artikel 6 Centrum, artikel 7 Detailhandel - Supermarkt, artikel 8 Groen, artikel 9 Verkeer, artikel 10 Wonen, artikel 11: Waarde - Archeologie 5. In deze artikelen is opgenomen welke functies binnen het plangebied zijn toegestaan. Per toegestane functie is aangegeven waar en hoe bouwen ten behoeve van de functie is toegestaan. Ook zijn regels gesteld met het oog op de bescherming (behoud in situ) en veiligstelling (behoud ex situ) van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

6.2.6 Hoofdstuk 3: Algemene bepalingen

Hoofdstuk 3 bevat de algemene bepalingen. Deze bepalingen gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- artikel 12: Antidubbeltelregel: Het doel van de anti-dubbeltelregel is om te voorkomen dat, wanneer volgens een omgevingsplan bepaalde gebouwen niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. Kort gezegd, komt het erop neer, dat grond die één keer in beschouwing is genomen voor het toestaan van gebouwen, niet een tweede maal mag meetellen voor de toelaatbaarheid van andere gebouwen, als die grond inmiddels tot een ander bouwperceel is gaan behoren.
- artikel 13: Algemene bouwregels: dit artikel bevat algemene bouwregels voor ondergronds bouwen. Daarnaast zijn regels gesteld ten aanzien van de verplichting voor het realiseren van voldoende parkeergelegenheid in het kader van een

omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen.

6.2.7 Hoofdstuk 4: Overgangsbepalingen

Artikel 14: Overgangsgrecht. In dit artikel is bebouwing die niet voldoet aan de bepalingen van dit omgevingsplan onder het overgangsrecht gebracht. Een geringe uitbreiding van de bebouwing met 10% wordt mogelijk gemaakt. Het gebruik van gronden en opstallen dat in strijd is met dit bestemmingsplan op het tijdstip van inwerkingtreding, mag in beginsel worden voortgezet. Wijziging van dit strijdige gebruik is verboden, indien de afwijking van het plan wordt vergroot. Indien het strijdige gebruik, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid

Onder de Omgevingswet geldt dat een gemeenteraad bij het toekennen van functies aan locaties niet meer aannemelijk hoeft te maken dat die ontwikkeling (financieel) uitvoerbaar is. In haar omgevingsplan wordt door de gemeente aangegeven dat een functie op een bepaalde locatie kan komen, dat minder verstrekkend is. Enkel behoeft te worden gemotiveerd dat een ontwikkeling in beginsel mogelijk is ('niet evident onuitvoerbaar'). Pas als zich een concreet initiatief aandient dat past binnen de in het omgevingsplan toebedeelde functie, moet worden onderzocht hoe dat op een aanvaardbare wijze kan worden gerealiseerd.

Op grond van Omgevingswet (afdeling 13.6 Ow) zijn overheden verplicht om de kosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen naar evenredigheid te verhalen op de initiatiefnemers die profijt hebben van de aan te leggen openbare voorzieningen. Indien sprake is van een ontwikkeling op eigendomsgronden van de overheid zelf, is het kostenverhaal verzekerd en zijn daartoe geen overeenkomst of kostenverhaalsregeling aan de orde.

Als sprake van een ontwikkeling die op eigendomsgronden van de overheid is gelegen, dan is het uitgangspunt van de overheid om middels het sluiten van een anterieure overeenkomst het kostenverhaal te verzekeren. Dit is mogelijk op grond van artikel 13.13 Ow. Indien de onderhandelingen over deze overeenkomst succesvol zijn, kan overgegaan worden tot het wijzigen van het omgevingsplan en vinden betalingen plaats op grond van de gemaakte afspraken. In onderhavig geval zijn de gronden in het bezit van initiatiefnemer. Tussen gemeente Vught en initiatiefnemer is inmiddels een overeenkomst gesloten om het kostenverhaal te verzekeren en de financiële uitvoerbaarheid van het plan te borgen.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 8 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

8.1 Vooroverleg

Met betrekking tot dit initiatief is overleg geweest met de provincie en het waterschap.

Van het waterschap De Dommel is 21 augustus 2025 een reactie ontvangen. Het waterschap geeft het volgende aan. Ten opzichte van de eerdere situatie binnen Hart van Baarzen zorgt de herontwikkeling voor een afname van verhard oppervlak. Ik heb dan ook geen bezwaar tegen de geplande bouw van de supermarkt en aanleg van de parkeervoorzieningen. Ook heb ik geen opmerkingen op de planregels en verbeelding.

Het waterschap heeft wel een paar opmerkingen en vragen bij de bijlage Weging van het waterbelang. Samengevat merkt het waterschap het volgende op.

- Het rapport toont niet aan dat de bergingsopgave daadwerkelijk past.
- De beschrijving van het gemeentelijk beleid in het rapport stelt dat er een bergingsopgave geldt bij toename verhard oppervlak.
- Het gemeentelijk beleid is niet compleet verwoord.
- Het rapport weging van het waterbelang en de planmotivering sluiten niet op elkaar aan: aangegeven moet worden wat er precies geldt als opgave voor de nieuwbouw van de supermarkt; hoe wordt die opgelost en hoe is de samenhang met de andere ontwikkelingen en bergingsvoorzieningen hiervoor in het plangebied.
- De onderbouwing en uitwerking van de regenwaterberging wordt doorgeschoven naar de bouwvergunningaanvraag. Geadviseerd wordt om dit nu in de planfase al verder inzichtelijk te maken en aan te tonen dat de opgave kan worden ingepast.

De opmerkingen van het waterschap zijn verwerkt in het rapport Weging van het waterbelang dat als bijlage 2 en in de deze motivering van de wijziging van het omgevingsplan.

8.2 Participatie

Met voorliggend TAM-omgevingsplan vindt de wijziging van het tijdelijke omgevingsplan van gemeente Vught plaats. In dat kader moet in het vaststellingsbesluit staan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken zijn. En ook wat met de resultaten van de participatie is gedaan. Dit staat in artikel 10.2, lid 2 van het Omgevingsbesluit.

Wie bij de vroegtijdige participatie betrokken moet worden, hangt af van het type omgevingsplanwijziging, de aard, de omvang en de invloed op de fysieke leefomgeving voor belanghebbenden. De verplichting om een wijziging van het omgevingsplan voor te bereiden met participatie geldt voor het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag kan met de initiatiefnemer afspreken dat deze zorg draagt voor de uitvoering van de participatie.

Voorliggend initiatief is onderdeel van de integrale gebiedsontwikkeling Hart van Baarzen. In dat kader heeft de gemeente Vught meerdere bewonersbijeenkomsten georganiseerd om de stand van zaken van de verschillende deelprojecten toe te lichten, de omwonenden te informeren en suggesties op te halen vanuit de omgeving.

Op basis van de participatie en de ingebrachte wensen en bedenkingen is onder meer afgesproken dat:

1. de nieuwe supermarkt niet groter wordt dan 2.000 m2 bvo, exclusief laden en lossen;
2. er aan de zuidzijde van de supermarkt aan oostelijke zijde een ruimte komt voor

inpandig laden en lossen;
3. het parkeerterrein krijgt één brede ingang waar twee auto's tegelijk door kunnen. We houden het aantal ingangen laag, omdat er al meerdere in- en uitritten in de buurt zijn. Dit zorgt voor een betere doorstroming op de Rouppe van der Voortlaan;
4. het parkeerterrein bij de supermarkt is om kort te parkeren. Hiervoor wordt een blauwe zone ingesteld. Als dat niet wordt gedaan kunnen mensen hun auto hier de hele dag laten staan. Dit zorgt voor meer overlast in de wijk doordat klanten van de supermarkt dan in de wijk gaan parkeren.
5. Vergroening:
    a. Langs de ingang van het parkeerterrein bij de supermarkt is bewust gekozen voor een hoge boom, met dichte kroon en veel volume die voor een afschermend effect zorgt tussen de parkeerplaatsen en de woningen aan de Rouppe van der Voortlaan.
    b. Aan de kant van het parkeerterrein ten noorden van de nieuwe supermarkt is ruimte voor diverse bomen en bodembedekkers. Ook de oostelijke zijde van de supermarkt zal gekenmerkt worden door groen, dankzij een groene gevel. Ook het voetpad daar zal worden omringd door groenvoorzieningen. De keerlus voor vrachtwagens wordt aan de oostelijke kant afgeschermd met een gemengde haag van 1,20 meter hoog: een dichte haag om inschijnende koplampen te voorkomen en gemengde soorten voor een verhoging van de biodiversiteit.
    c. Ook langs de Brabantlaan staan bomen ingetekend. Het type boom moet nog worden gekozen. Door de combinatie van bestaande bomen, het plaatsen van nieuwe bomen, het toevoegen van groenvakken en een haag krijgt de wijk vanaf deze kant een groen aangezicht.
    d. We doen ons best om lichthinder vanwege de glazengevel van de supermarkt te voorkomen door onder andere meerdere bomen, groenvakken en hagen te plaatsen. De entree komt op de hoek van het gebouw.

Verslagen van de participatieavonden kunnen via internet worden bekeken op de pagina: www.wijinvught.nl/projecten/bouwprojecten/hart+van+de+baarzen/informatie+en+besluiten/default.aspx .

8.3 Procedure

Op de voorbereiding van een besluit tot wijziging van (een tijdelijk deel van) een omgevingsplan is ingevolge artikel 16.30 Omgevingswet de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb van toepassing. De te doorlopen procedure ziet er grofweg als volgt uit.

1. Voorbereiding: de gemeente geeft op de daartoe voorgeschreven wijze kennis van het voornemen om het omgevingsplan te wijzigen en geeft aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding worden betrokken.
2. Ontwerp: de gemeente geeft op de daartoe voorgeschreven wijze kennis van de terinzagelegging van het ontwerp-omgevingsplan, zodat iedereen gedurende een termijn van 6 weken dat het ontwerp-omgevingsplan ter inzage ligt een zienswijze (schriftelijk of mondeling) kan indienen.
3. Vaststelling: de gemeente stelt het (gewijzigde) omgevingsplan vast en geeft daarbij aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken, wat de resultaten daarvan zijn en hoe invulling is gegeven aan het geldende participatiebeleid. Het besluit tot vaststelling van het gewijzigde omgevingsplan wordt op de daartoe voorschreven wijze bekendgemaakt, en tegelijkertijd wordt kennisgegeven van de terinzagelegging dit besluit.
4. Inwerkingtreding: het gewijzigde omgevingsplan treedt in werking op de dag waarop 4

weken zijn verstreken sinds de dag waarop de gemeente het besluit op de daartoe voorgeschreven wijze bekend heeft gemaakt.

5. Beroep: tegen het besluit tot wijzigen van het omgevingsplan staat beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Regels

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22c supermarkt Baarzen Vught

Understanding today.
Improving tomorrow.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**5**
Artikel 1	Toepassingsbereik	5
Artikel 2	Begrippen	6
Artikel 3	Meet- en rekenbepalingen	7
Artikel 4	Aanvraagvereisten	9
Hoofdstuk 2	**Functies en activiteiten**	**11**
Artikel 5	Algemeen gebruiksverbod	11
Artikel 6	Centrum	12
Artikel 7	Detailhandel - Supermarkt	14
Artikel 8	Groen	16
Artikel 9	Verkeer	18
Artikel 10	Wonen	20
Artikel 11	Waarde - Archeologie 5	23
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**27**
Artikel 12	Anti-dubbeltelregel	27
Artikel 13	Algemene bouwregels	28
Hoofdstuk 4	**Overgangsbepalingen**	**29**
Artikel 14	Overgangsrecht	29

Bijlagen bij regels

Bijlage 1	**Lijst van bedrijfsactiviteiten**

Regels

Preambule

Dit TAM-omgevingsplan is gericht op het faciliteren van de verplaatsing van een supermarkt en op het realiseren van woningen op de oude locatie van de supermarkt binnen het project Hart van Baarzen in Vught. Dit TAM-omgevingsplan vormt juridisch een nieuw hoofdstuk (hoofdstuk 22c) van het omgevingsplan van de gemeente Vught. Dit hoofdstuk is op grond van artikel 11.1, tweede lid, van het Besluit elektronische publicaties bekend gemaakt en digitaal beschikbaar gesteld met de landelijke voorziening https://www.ruimtelijkeplannen.nl. Het is met deze landelijke voorziening niet mogelijk dit hoofdstuk conform de juridische vormgeving van het omgevingsplan in STOP-TPOD beschikbaar te stellen.

De in dit op https://www.ruimtelijkeplannen.nl uitgegeven deel van het omgevingsplan (hierna: dit deel) weergegeven hoofdstukken moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22c van het omgevingsplan van de gemeente Vught. In de artikelkop van de in dit deel weergegeven artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '22c' gelezen worden. In de kop van de bijlagen bij het in dit deel

weergegeven hoofdstuk moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage '22c' gelezen worden.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Toepassingsbereik

1. De besluiten als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet zijn niet van toepassing op de locatie, bedoeld in het derde lid.
2. De regels in afdeling 22.2, met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en de regels in afdeling 22.3 zijn niet van toepassing op de locatie, bedoeld in het derde lid, voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit hoofdstuk.
3. In aanvulling op het bepaalde in lid 2. is artikel 22.36 onder a. niet van toepassing op dit hoofdstuk.
4. De regels in dit hoofdstuk zijn van toepassing op de locatie 'supermarkt Baarzen Vught', waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0865.vghTAMsupmrBaarzen-ON01 zoals vastgelegd op https://www.ruimtelijkeplannen.nl.

Artikel 2 Begrippen

Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit hoofdstuk, tenzij in dit artikel daarvan is afgeweken.

2.1 omgevingsplan

het omgevingsplan van de gemeente Vught.

2.2 TAM-omgevingsplan

het TAM-omgevingsplan voor de locatie 'supermarkt Baarzen Vught', als vervat in hoofdstuk 22c van het omgevingsplan.

2.3 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop en/of te huur aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop en/of ten verhuur, het verkopen, verhuren en/of bewaren van goederen aan personen die, die goederen kopen en/of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

2.4 dienstverlening

een dienstverlenend bedrijf of een dienstverlenende instelling voor het bedrijfsmatig verrichten van economische en maatschappelijke diensten aan derden, waaronder zijn begrepen een kapperszaak, schoonheidsinstituut, fotostudio, uitzendbureau, bank, stomerij, wasserette, apotheek, reisbureau en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van een garagebedrijf, een horecabedrijf, een centrum voor fysiotherapie of een fitnesscentrum. Dienstverlening door een horecabedrijf en een sekswinkel wordt hieronder niet begrepen.

2.5 maatschappelijke functies

doeleinden ten behoeve van educatieve, sociale, religieuze, culturele, sportieve, recreatieve, verzorgende en overheidsfuncties.

2.6 nutsvoorziening

voorziening ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, telefooncellen en apparatuur voor telecommunicatie.

2.7 luifel

een afdak aangebracht aan de gevel van een gebouw eventueel rustend op kolommen.

2.8 peil

a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende maaiveld of het afgewerkte bouwterrein.

Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

3.1 meetbepalingen

De meet- en rekenbepalingen uit artikel 22.24 van het omgevingsplan zijn van overeenkomstige toepassing op het meten van de waarden dit in dit omgevingsplan in m, m^2 of m^3 zijn uitgedrukt, voor zover hiervan niet is afgeweken op grond van het bepaalde in de overige leden van dit artikel.

3.2 aanvullende meetbepalingen

In aanvulling op het bepaalde in artikel 22.24 gelden voor de toepassing van de regels in hoofdstuk 2 en 3 van dit omgevingsplan de volgende meetbepalingen:

3.3 afstanden

afstanden tussen bouwwerken onderling alsmede afstanden van bouwwerken tot perceelsgrenzen worden daar gemeten waar deze afstanden het kortst zijn.

3.4 bebouwingspercentage

het deel van het bouwvlak uitgedrukt in procenten dat bebouwd mag worden.

3.5 dakhelling

Langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

3.6 afstand tot de zijdelingse perceelsgrens

tussen de grens van het bouwperceel en enig punt van het op het bouwperceel voorkomend bouwwerk.

3.7 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen. Voor zover een bouwwerk zich bevindt op een erf- of perceelsgrens wordt gemeten aan de kant waar het aansluitende afgewerkte terrein het hoogst is.

3.8 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel. Bij de bepaling van de goothoogte wordt een dakkapel op het hoofdgebouw niet meegerekend.

3.9 inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

3.10 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

3.11 bruto-vloeroppervlakte van een bouwwerk

bruto-vloeroppervlakte als bedoeld in NEN 2580.

3.12 lengte, breedte en diepte van een bouwwerk

tussen de buitenzijde van de gevels of het hart van de scheidsmuren.

3.13 bedrijfsvloeroppervlakte

binnenwerks op de vloer van de ruimten die worden of kunnen worden gebruikt voor bedrijfsactiviteiten.

3.14 bebouwd oppervlak van een bouwperceel

de oppervlakte van alle op een bouwperceel gelegen bouwwerken tezamen.

3.15 ondergrondse (verticale) bouwdiepte van een bouwwerk

vanaf het peil tot de onderzijde van de constructie van het ondergrondse (deel van het) bouwwerk.

3.16 maten

de maatvoeringen die in meter of m² zijn uitgedrukt worden op de volgende wijze gemeten:

a. afstanden loodrecht;
b. hoogten vanaf het peil, waarbij plaatselijke, niet bij het verdere verloop van het terrein passende, ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw daarvan, buiten beschouwing blijven;
c. maten buitenwerks, waarbij uitstekende delen van ondergeschikte aard tot maximaal 0,50 meter buiten beschouwing blijven.

3.17 ondergeschikte bouwdelen

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, uitbouwen, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan 1 meter bedraagt en geen uitbreiding van het oppervlak plaatsvindt.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Artikel 4 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, als bedoeld in paragraaf 22.5.2 van dit omgevingsplan, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen, die is vereist op grond van dit hoofdstuk.
2. Indien in dit hoofdstuk 22c aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen worden gesteld, zijn dit aanvullende aanvraagvereisten op de aanvraagvereisten zoals bedoeld in lid 1.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 2 Functies en activiteiten

Artikel 5 Algemeen gebruiksverbod

Het is verboden om gronden of bouwwerken te gebruiken anders dan overeenkomstig de aan de locatie toegedeelde functies.

Artikel 6 Centrum

6.1 Toepassingsbereik

De regels in dit artikel zijn van toepassing op de locaties die op de verbeelding zijn aangewezen als 'Centrum'.

6.2 Functieomschrijving

In een als 'Centrum' aangewezen locatie zijn de volgende functie(s) en activiteit(en) toegestaan:

a. detailhandel, met uitzondering van een supermarkt;
b. dienstverlening;
c. maatschappelijke functies;
d. kantoren;
e. wonen;

met bijbehorende:

a. erven en terreinen;
b. parkeervoorzieningen;
c. groenvoorzieningen;
d. nutsvoorzieningen;
e. water- en waterhuishoudkundige voorzieningen.

6.3 Bouwactiviteiten - toelaatbaar

6.3.1 Algemeen

Op de locatie mogen de volgende bouwwerken worden gebouwd:

a. gebouwen met inachtneming van de in lid 6.3.2 genoemde beoordelingsregels;
b. bouwwerken geen gebouwen zijnde met inachtneming van de in lid 6.3.3 genoemde beoordelingsregels .

6.3.2 Beoordelingsregels gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. gebouwen dienen in het bouwvlak te worden opgericht;
b. het bouwvlak mag geheel worden bebouwd;
c. gebouwen mogen in niet meer bouwlagen worden gebouwd dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal bouwlagen is toegestaan
d. een bouwlaag in de kap die als verblijfsruimte is ingericht of kan worden ingericht wordt buiten beschouwing gelaten;
e. de hoogte van een bouwlaag mag niet meer dan 4 meter bedragen;
f. de voorgevel van een gebouw dient in of evenwijdig aan de naar de weg gekeerde bouwgrens te worden gebouwd;
g. gebouwen dienen ín of ten minste 3 meter uit de zijdelingse perceelsgrens te worden gebouwd;
h. ruimten ten behoeve van detailhandel, dienstverlening, maatschappelijke functies en kantoren zijn uitsluitend toegestaan op de begane grond.
i. indien het gebouw met een kap wordt afgedekt, mag de dakhelling niet minder dan 30 graden en niet meer dan 60 graden bedragen, waarbij de maximale bouwhoogte niet meer dan 14 meter mag bedragen;
j. ondergronds bouwen is in het bouwvlak toegestaan tot een maximale diepte van 3 meter, mits daarbij niet wordt voorzien in een toegang van buitenaf, ten behoeve van het zelfstandig functioneren van de ruimte.

6.3.3 Beoordelingsregels bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde voor de naar de weg gekeerde bouwgrens mag niet meer dan 1 meter bedragen;
b. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde achter de naar de weg gekeerde bouwgrens mag niet meer dan 4 meter bedragen.

6.4 Gebruiksactiviteiten - toelaatbaar

6.4.1 Wonen

Het gebruik van de locatie voor de functie wonen is toegestaan indien voldaan wordt aan de volgende bepalingen:

a. per bouwperceel is maximaal één (bedrijfs)woning toegestaan.

6.4.2 Overige functies

Het gebruik van de locatie voor de functies zoals genoemd in artikel 6.2 onder a. tot en met d. zijn uitsluitend op de begane grond toegestaan.

6.5 Gebruiksactiviteiten - verbod

1. Het is verboden om de locatie en bouwwerken op de locatie te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in artikel 6.2 genoemde functies.
2. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:
   a. ambachtelijke en/of industriële functies;
   b. groothandel;
   c. horeca;
   d. bed & breakfasts;
   e. verkooppunt voor motorbrandstoffen of andere explosiegevaarlijke stoffen;
   f. buitenopslag;
   g. opslag in gebouwen, anders dan ten behoeve van de toegelaten functies.

Artikel 7 Detailhandel - Supermarkt

7.1 Toepassingsbereik

De regels in dit artikel zijn van toepassing op de locaties die op de verbeelding zijn aangewezen als 'Detailhandel - Supermarkt'.

7.2 Functieomschrijving

In een als 'Detailhandel - Supermarkt' aangewezen locatie zijn de volgende functie(s) en activiteit(en) toegestaan:

a. detailhandel, uitsluitend in de vorm van een supermarkt;
b. parkeervoorzieningen;

met bijbehorende:

a. erven en terreinen;
b. groenvoorzieningen;
c. geluidwerende voorzieningen;
d. nutsvoorzieningen;
e. water- en waterhuishoudkundige voorzieningen.

7.3 Bouwactiviteiten - toelaatbaar

7.3.1 Algemeen

Op de locatie mogen de volgende bouwwerken worden gebouwd:

a. gebouwen, met inachtneming van de in lid 7.3.2 genoemde beoordelingsregels;
b. luifels aan gebouwen, met inachtneming van de in lid 7.3.3
c. bouwwerken geen gebouwen zijnde, met inachtneming van de in lid 7.3.4 genoemde beoordelingsregels.

7.3.2 Beoordelingsregels - gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. per bouwvlak is maximaal één hoofdgebouw toegestaan;
c. de bouwhoogte bedraagt maximaal 7,5 meter;
d. de goothoogte bedraagt maximaal 5,5 meter.

7.3.3 Beoordelingsregels - luifels aan gebouwen

Voor het bouwen van luifels aan gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. een luifel aan een gebouw is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - luifel';
b. de bouwhoogte bedraagt maximaal 4 meter.

7.3.4 Beoordelingsregels - bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van reclame is niet toegestaan;
b. in afwijking van het bepaalde onder a zijn maximaal 2 supermarktlogo's aan de gevel van het gebouw toegestaan, waarvan:
    1. maximaal 1 logo aan de westgevel mag worden geplaatst, en;
    2. maximaal 1 logo aan de noordgevel mag worden geplaatst;
    3. de bouwhoogte maximaal 6 meter bedraagt
c. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen bedraagt maximaal 2 meter;

d. de bouwhoogte van vlaggenmasten bedraagt maximaal 10 meter;
e. een bouwwerk geen gebouw zijnde ten behoeve van een winkelwagenstalling mag uitsluitend worden gerealiseerd ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - luifel';
f. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde bedraagt maximaal 3 meter.

7.4 Gebruiksactiviteiten - toelaatbaar

7.4.1 Supermarkt

Het gebruik van de locatie als supermarkt is toegestaan, indien voldaan wordt aan de volgende bepalingen:

a. de supermarkt is uitsluitend op de begane grond van een gebouw toegestaan;
b. de totale omvang van de supermarkt bedraagt maximaal 2.000 m^2 bruto-vloeroppervlakte (bvo) exclusief laden en lossen;
c. het laden en lossen vindt uitsluitend inpandig plaats ter plaatse van de locatie 'laad- en losplaats'. Ter plaatse van deze locatie is geen winkelvloeroppervlak toegestaan.

7.4.2 Voorwaardelijke verplichting - beëindiging supermarkt oude locatie

In aanvulling op het bepaalde in 7.4.1 is het gebruik van de locatie als supermarkt uitsluitend toegestaan, indien het gebruik van de supermarkt op de oude locatie (Rouppe van der Voortlaan 46, Vught) is gestaakt en gestaakt blijft.

Artikel 8 Groen

8.1 Toepassingsbereik

De regels in dit artikel zijn van toepassing op de locaties die op de verbeelding zijn aangewezen als 'Groen'.

8.2 Functieomschrijving

In een als 'Groen' aangewezen locatie zijn de volgende functie(s) en activiteit(en) toegestaan:

a. groenvoorzieningen;
b. bermen en beplanting;

met de daarbij behorende voorzieningen:

c. voet- en fietspaden;
d. voorzieningen van algemeen nut;
e. kunstwerken;
f. waterlopen, waterpartijen en waterhuishoudkundige voorzieningen;
g. nutsvoorzieningen.

8.3 Bouwactiviteiten - verbod

Het is verboden op deze locatie gebouwen te bouwen met uitzondering van een gebouw ten behoeve van nutsvoorzieningen.

8.4 Bouwactiviteiten - toelaatbaar

8.4.1 Algemeen

Op de locatie mogen de volgende bouwwerken worden gebouwd:

a. gebouwen, met inachtneming van de in lid 8.4.2 genoemde beoordelingsregels;
b. op de locatie mogen bouwwerken, geen gebouwen, worden gebouwd met in achtneming van de in artikel 8.4.3 genoemde beoordelingsregels Op de locatie mogen geen bouwwerken, geen gebouwen, worden gebouwd.

8.4.2 Beoordelingsregels - nutsgebouwen

Voor het bouwen van nutsgebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. de oppervlakte bedraagt maximaal 25 m^2;
b. de bouwhoogte bedraagt maximaal 3 meter.

8.4.3 Beoordelingsregels - bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde bedraagt maximaal 5 meter.

8.5 Gebruiksactiviteiten - verbod

1. Het is verboden om de locatie en bouwwerken op de locatie te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 8.2 genoemde functies.
2. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:
   a. opslag van onbruikbare of althans aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, goederen, stoffen en materialen en van emballage en/of afval, behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de grond;
   b. het opslaan, opgeslagen houden, storten of lozen van vaste of vloeibare afvalstoffen behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de

bestemming gerichte gebruik van de grond.

Artikel 9 Verkeer

9.1 Toepassingsbereik

De regels in dit artikel zijn van toepassing op de locaties die op de verbeelding zijn aangewezen als 'Verkeer'.

9.2 Functieomschrijving

In een als 'Verkeer' aangewezen locatie zijn de volgende functie(s) en activiteit(en) toegestaan:

a. bewegend en stilstaand verkeer en de daarbij behorende voorzieningen;
b. duurzaam bodem- en waterbeheer, waaronder begrepen watergangen, zaksloten en infiltratievoorzieningen;
c. voorzieningen ten behoeve van het openbaar nut, waaronder begrepen pompputten;
d. groenvoorzieningen, ter aankleding van niet direct voor bewegend en stilstaand verkeer noodzakelijke gronden, zoals bermen en/of middenbermen;
e. geluidwerende voorzieningen;
f. bruggen en duikers;
g. onderdoorgangen en tunnels.

9.3 Bouwactiviteiten - verbod

Het is verboden op deze locatie gebouwen te bouwen.

9.4 Bouwactiviteiten - toelaatbaar

9.4.1 Algemeen

Op de locatie mogen met in achtneming van de in artikel 9.4.2 genoemde beoordelingsregels uitsluitend worden gebouwd:

a. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
b. (ondergrondse) voorzieningen ten behoeve van de afvalinzameling en afvalverwijdering;
c. Uitingen van kunst en/of herdenkingen.

9.4.2 Beoordelingsregels - bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. binnen het bestemmingsvlak mag de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 3,50 meter bedragen, met uitzondering van:
    1. geluidwerende voorzieningen, waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan de hoogte, welke vereist is op grond van een akoestisch onderzoek op basis van de Omgevingswet tot maximaal 5,50 meter;
    2. masten ten behoeve van telecommunicatie anders dan ten behoeve van het C-2000 netwerk, waarvan de hoogte niet meer dan 20,00 meter mag bedragen;
    3. voorzieningen voor verlichting, waarvan de hoogte niet meer dan 8,00 meter mag bedragen.

9.4.3 Maatwerkvoorschriften en vergunningvoorschriften

1. Het bevoegd gezag kan een maatwerkvoorschrift stellen of een vergunningvoorschrift verbinden aan een omgevingsvergunning ten aanzien van de situering, afmeting van bouwwerken met een maximum afwijkingspercentage van 10% ter voorkoming van onevenredige nadelige gevolgen voor de milieusituatie, verkeersveiligheid, sociale veiligheid en gebruiksmogelijkheden en/of privacy van aangrenzende gronden, dan wel voor zover dit noodzakelijk is ten behoeve van het na te streven stedenbouwkundig

beeld.

9.5 Gebruiksactiviteiten - verbod

1. Het is verboden om de locatie en bouwwerken op de locatie te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 9.2 genoemde functies.

9.6 Gebruiksactiviteiten - vergunningplicht standplaatsen

9.6.1 Aanwijzing vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden te gebruiken voor een standplaats voor de verkoop van goederen en diensten, promotie, markten, kermissen en evenementen.

9.6.2 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning als bedoeld in 9.6.1 wordt alleen verleend indien:

a. het geen belemmering voor de verkeersafwikkeling vormt;
b. het geen onomkeerbare verandering van de in 9.2 genoemde functie(s) en activiteit(en) tot gevolg heeft.

9.6.3 Aanvraagvereisten

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

a. een toets aan de relevante milieu- en omgevingsaspecten, waarbij in elk geval ingegaan moet worden op de verkeersaantrekkende werking van de standplaats(en).

Artikel 10 Wonen

10.1 Toepassingsbereik

De regels in dit artikel zijn van toepassing op de locaties die op de verbeelding zijn aangewezen als 'Wonen'.

10.2 Functieomschrijving

In een als 'Wonen' aangewezen locatie zijn de volgende functie(s) en activiteit(en) toegestaan:

a. wonen in gestapelde woningen, niet zijnde woonwagens;
b. ter plaatse van de locatie 'centrum' is tevens toegestaan:
    1. een snackbar;
    2. dienstverlening;
    3. maatschappelijke doeleinden;
    4. kantoren;
    5. detailhandel met uitzondering van een supermarkt;
c. tuinen, erven en terreinen;
d. ondergeschikte voorzieningen zoals parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

10.3 Bouwactiviteiten - verbod

Ter plaatse van de locatie 'specifieke bouwaanduiding - bouwverbod' is het verboden gebouwen te bouwen.

10.4 Bouwactiviteiten - toelaatbaar

10.4.1 Algemeen

Op de locatie mogen bouwwerken worden gebouwd:

a. hoofdgebouwen, met in achtneming van de in artikel 10.4.2 genoemde beoordelingsregels;
b. bijbehorende bouwwerken, met inachtneming van de in artikel 10.4.3 genoemde beoordelingsregels;
c. bouwwerken geen gebouwen zijnde, met inachtneming van de in artikel 10.4.4 genoemde beoordelingsregels.

10.4.2 Beoordelingsregels - hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen, gelden de volgende bepalingen:

a. hoofdgebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. het aantal hoofdgebouwen mag niet meer bedragen dan 1;
c. het aantal bouwlagen mag niet meer bedragen dan middels de omgevingsnorm 'maximum aantal bouwlagen' op de verbeelding is aangegeven;
d. de hoogte van een bouwlaag bedraagt niet meer dan 4 meter;
e. op de begane grond (eerste bouwlaag) zijn maximaal 12 woningen toegestaan.

10.4.3 Beoordelingsregels - bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte mag niet bedragen dan op de verbeelding met een omgevingsnorm 'maximum bouwhoogte' is aangegeven.

10.4.4 Beoordelingsregels - bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde voor een naar de weg gekeerde gevel van een hoofdgebouw bedraagt maximaal 1 meter;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde bedraagt maximaal 4 meter.

10.5 Gebruiksactiviteiten - verbod

1. Het is verboden om de locatie en bouwwerken op de locatie te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 10.2 genoemde functies.
2. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:
   a. activiteiten met geluidzonering;
   b. supermarkten;
   c. verkooppunten voor motorbrandstoffen (inclusief LPG);
   d. seksinrichtingen;
   e. kamperen;
   f. bed & breakfasts;
   g. opslag van goederen en materialen binnen en buiten het bouwvlak.

10.6 Gebruiksactiviteiten - toelaatbaar 'centrum'

Het gebruik van de locatie 'centrum' met de functies zoals genoemd in artikel 10.2 onder b. is toegestaan, indien voldaan wordt aan de volgende bepaling:

a. de functies zijn uitsluitend toegestaan op de begane grond.

10.7 Gebruiksactiviteiten - vergunningplicht kamergewijze bewoning

10.7.1 Aanwijzing vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een woning te gebruiken voor kamerverhuur.

10.7.2 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning als bedoeld in 10.7.1 wordt alleen verleend indien:

a. er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het woon- en leefklimaat;
b. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straatbeeld en het woonkarakter van de wijk of buurt, waarbij ook het fietsparkeren en opslag van afval een toetsingskader is;
c. geen onevenredige toename van de verkeersaantrekkende werking plaatsvindt;
d. voldaan wordt aan de realisatie en het in stand houden van voldoende parkeerplaatsen waarbij de op het tijdstip van aanvraag van de omgevingsvergunning geldende parkeernorm uit de beleidsnota 'Parkeernota gemeente Vught' moet worden gehanteerd of de daarvoor in de plaats tredende parkeernota, waarbij kamerverhuur qua parkeernorm gelijkgesteld wordt met huur van een etage;
e. niet meer dan 10% van de woningen in de straat gebruikt wordt als kamergewijs bewoond pand voor kamerverhuur;
f. per persoon wordt voorzien in voldoende gebruiks- en leefoppervlakte, waarbij geldt:
   1. de minimale gebruiksoppervlakte 9 m^2 bedraagt;
   2. de minimale leefoppervlakte 25 m^2 bedraagt.

10.7.3 Aanvraagvereisten

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

a. het aantal personen waaraan kamerverhuur of logies wordt geboden;
b. een toets aan de relevante milieu- en omgevingsaspecten, waarbij in elk geval ingegaan moet worden op de omgang met parkeren en de verkeersaantrekkende werking van de kamerverhuur.

10.8 Gebruiksactiviteiten - vergunningplicht aan huis gebonden beroep en bedrijf

10.8.1 Aanwijzing vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een beroep of bedrijf aan huis te verrichten.

10.8.2 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning als bedoeld in 10.8.1 wordt alleen verleend indien:

a. de uitoefening van een beroep of bedrijf aan huis ondergeschikt is aan het wonen;
b. de omvang van het beroep of bedrijf aan huis niet meer bedraagt van 25% van de vloeropprvlakte van de woning met een maximum van 60 m^2;
c. een bedrijf aan huis alleen is toegestaan als het een categorie 1 bedrijf is conform de Lijst van bedrijfsactiviteiten, zoals opgenomen in Bijlage 1;
d. het gebruik naar aard met het woonkarakter van de omgeving in overeenstemming moet zijn en het geen voorzieningen betreft met een publieksaantrekkend karakter;
e. het gebruik de woonfunctie dient te ondersteunen, dat wil zeggen dat degene die de activiteiten in de woning of het bijgebouw uitvoert, tevens de gebruiker van de woning is;
f. het niet zodanig verkeersaantrekkende activiteiten betreft die verkeersoverlast veroorzaken of die verkeersmaatregelen, waaronder extra parkeervoorzieningen, noodzakelijk maken in de openbare ruimte en/ of er geparkeerd wordt op eigen terrein;
g. het gebruik niet gepaard gaat met horeca en/of detailhandel, uitgezonderd beperkte verkoop die ondergeschikt is aan de uitoefening van de betrokken activiteiten;
h. de normale afwikkeling van het verkeer mogelijk blijft en de verkeersveiligheid komt niet in het geding;
i. er geen sprake is van prostitutie.

10.8.3 Aanvraagvereisten

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

j. een opgave van de omvang van het beroep of bedrijf aan huis in m^2;
k. plattegrondtekening van de woning met daarop aangegeven de ruimte(n) waarin het beroep of bedrijf aan huis plaatsvindt;
l. een beschrijving van het type beroep of bedrijf aan huis dat is voorzien;
m. een toets aan de relevante milieu- en omgevingsaspecten, waarbij in elk geval ingegaan moet worden op welke wijze het parkeren op eigen terrein wordt opgelost en de verkeersaantrekkende werking van het beroep of bedrijf aan huis.

Artikel 11 Waarde - Archeologie 5

11.1 Toepassingsbereik

De regels in dit artikel zijn van toepassing op locaties die zijn aangewezen als 'Waarde - Archeologie 5'.

11.2 Functieomschrijving

De als 'Waarde - Archeologie 5' aangewezen locaties hebben, naast de andere daar voorkomende functies, als functie het behoud en de bescherming van archeologische waarden.

11.3 Aanvullende beoordelingsregels voor het bouwen van bouwwerken

In aanvulling op de beoordelingsregels die elders in dit hoofdstuk zijn bepaald voor het bouwen van één of meer bouwwerken:

a. groter dan 250 m^2 en met een bodemverstoring dieper dan 0,3 m onder maaiveld; en
b. er is geen andere beschikbare informatie die de archeologische waarde afdoende vaststelt en tevens getoetst is door een deskundige op het gebied van archeologische monumentenzorg,

geldt tevens dat uit een bij de aanvraag overlegde rapport moet blijken dat er op de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft de archeologische waarde ervan in voldoende mate is vastgesteld.

11.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden

11.4.1 Vergunningplicht

Het is verboden op de gronden met de bestemming ‘Waarde-archeologie 5’ zonder een omgevingsvergunning de volgende werken geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden uit te voeren of uit te laten voeren, indien de oppervlakte van het werk of de werkzaamheden groter is dan 250 m^2:

a. het uitvoeren van graafwerkzaamheden en/of grondbewerkingen, het roeren en omwoelen van gronden, dieper dan 0,3 m onder maaiveld of dieper dan 0,5 m onder maaiveld bij de aanduiding ‘overige zone - enkeerdgronden ’, waaronder begrepen het aanleggen van drainage;
b. het aanbrengen van diepwortelende beplantingen en het rooien van diepwortelende beplantingen, waarbij de stobben worden verwijderd;
c. het ophogen en egaliseren van gronden;
d. het verlagen van het waterpeil;
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze indrijven van objecten in de bodem;
f. het graven, verbreden en verdiepen van sloten, vijvers en andere wateren;
g. het omzetten van gras- of akkerland in een teelt waarbij grond wordt afgevoerd, waartoe gerekend wordt boomteelt en graszodenteelt;
h. het afplaggen van heide- of natuurgebieden;
i. het aanbrengen van ondergrondse transportleidingen en de daarmee verband houdende constructies waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 50 cm bedragen.

11.4.2 Uitzonderingen op de vergunningplicht

Het in artikel 11.4.1 opgenomen verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud en/of beheer betreffen overeenkomstig de overige bestemmingen van deze gronden, dan wel van ondergeschikte betekenis zijn, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. worden uitgevoerd in het kader van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen, mits verricht door een erkende archeologische partij;
d. binnen een afstand van maximaal 2,5 m uit een bestaande fundering van een bouwwerk worden uitgevoerd.

11.4.3 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 11.4.1 wordt alleen verleend als:

a. uit het bij de aanvraag overlegde rapport blijkt dat er op de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft de archeologische waarde ervan in voldoende mate is vastgesteld.

11.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van bouwwerken

11.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden op de gronden met de bestemming 'Waarde-archeologie 5' zonder een omgevingsvergunning een gebouw te slopen en funderingen te verwijderen indien de oppervlakte groter is dan 250 m^2.

11.5.2 Beoordelingsregels:

De omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 11.5.1 wordt alleen verleend als:

a. uit het bij de aanvraag overlegde rapport blijkt dat er op de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft de archeologische waarde ervan in voldoende mate is vastgesteld.

11.6 (Aanvullende) Aanvraagvereisten

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 22.26, 11.4.1 en 11.5.1 worden de volgende (aanvullende) gegevens en bescheiden verstrekt:

a. een rapport waarin de archeologische waarde naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld.

11.7 Vergunningvoorschriften

Aan de omgevingsvergunning artikel 22.26, 11.4.1 en 11.5.1 , kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg de volgende voorschriften worden verbonden:

a. ten aanzien van de afmetingen en de situering van bouwwerken, de inrichting en het gebruik van gronden, indien uit onderzoek is gebleken dat ter plaatse behoudens- en beschermingswaarde archeologische monumenten of resten aanwezig zijn. Deze voorschriften zijn erop gericht dat de archeologische waarden zoveel mogelijk in de grond (in situ) worden behouden;
b. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waaronder waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
c. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen;
d. de verplichting de activiteit die tot de bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een erkende archeologische partij of deskundige op het terrein van de archeologische

monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de omgevingsvergunning te stellen kwalificaties;

e. de verplichting om na beëindiging van de activiteiten schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan;
f. richtlijnen geven omtrent de wijze waarop omgegaan wordt met (toevals)vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

11.8 Advies archeologisch deskundige

Het college van burgemeester en wethouders wint schriftelijk advies in bij een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg omtrent de vraag of er door het bouwen, slopen of het uitvoeren van werken of werkzaamheden geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden en of en zo ja welke voorschriften aan de omgevingsvergunning dienen te worden verbonden.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 12 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 13 Algemene bouwregels

13.1 Aanvullende beoordelingsregels

In aanvulling op de beoordelingsregels voor bouwactiviteiten, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 gelden er aanvullende beoordelingsregels voor:

a. artikel 7 en artikel 10 voor ondergronds bouwen;
b. artikel 6, artikel 7 en artikel 10 voor parkeren.

13.1.1 Ondergronds bouwen

1. Op locaties waar gebouwen staan of worden gebouwd, mag eveneens ondergronds gebouwd worden.
2. De verticale bouwdiepte bedraagt maximaal 3,5 meter.

13.1.2 Parkeren

1. Een omgevingsvergunning voor het bouwen of gebruiken van gronden, waarbij sprake is van een parkeerbehoefte, wordt pas verleend nadat is vastgesteld dat in voldoende mate in parkeergelegenheid op eigen terrein kan worden voorzien.
2. De op het tijdstip van de aanvraag van de omgevingsvergunning geldende parkeernorm uit de beleidsnota ‘Parkeernota gemeente Vught’ moet worden gehanteerd of de daarvoor in de plaats tredende parkeernota.
3. Indien de ‘Parkeernota gemeente Vught’ niet van toepassing is, gelden de kencijfers van de CROW.
4. Als de noodzakelijke parkeervoorzieningen onvoldoende op eigen terrein kunnen worden gerealiseerd, dient aan te worden getoond op welke wijze op andere wijze in de parkeerbehoefte wordt voorzien.
5. Bij de situering van parkeerplaatsen in het openbaar gebied mogen het stedenbouwkundig beeld, het groene karakter van de omgeving, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden niet onevenredig worden aangetast.

13.2 Afwijkende beoordelingsregels

13.2.1 Afwijkende maatvoering

Een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk met een afwijkende maatvoering dan in artikel 6 tot en met artikel 10 is bepaald, wordt ook verleend indien:

a. de bouwhoogte van een bouwwerk geen gebouw zijnde maximaal 10 meter bedraagt, mits:
    1. de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft; en
    2. hierdoor de in het gebied aanwezige waarden niet onevenredig worden geschaad.
b. de bouwhoogte van een kunstwerk en zend-, ontvang- en/of een sirenemast maximaal 40 meter bedraagt;
    1. de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft; en
    2. hierdoor de in het gebied aanwezige waarden niet onevenredig worden geschaad.
c. de maatvoeringen van een gebouw, met uitzondering van de maximum bouwhoogte en de maximum bruto vloeroppervlakte, met maximaal 10% afwijkt van de toegestane maatvoering, mits:
    1. de afwijking om een doelmatige, functionele, stedenbouwkundige, bouwkundige, of architectonische reden noodzakelijk is, en;
    2. de ruimtelijke kwaliteit wordt gewaarborgd; en
    3. hierdoor de in het gebied aanwezige waarden niet onevenredig worden geschaad.

Gemeente Vught

Projectnummer 0500052.100

Hoofdstuk 4 Overgangsbepalingen

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit TAM-IMRO-Omgevingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning en afwijkt van dit TAM-IMRO-Omgevingsplan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot, gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd. Na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

b. Bestaande bebouwing die krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk is opgericht en in overeenstemming is met dit TAM-IMRO-Omgevingsplan, maar afwijkt van één of meer bebouwingsregels, wordt geacht aan dit TAM-IMRO-Omgevingsplan te voldoen. Hieronder wordt tevens vergunde bebouwing verstaan, die nog moet worden opgericht.

14.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit TAM-IMRO-Omgevingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met dit TAM-IMRO-Omgevingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a., te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld onder a., na het tijdstip van inwerkingtreding van dit TAM-IMRO-Omgevingsplan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het bepaalde onder a. is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met dit plan voor de inwerkingtreding van dit TAM-IMRO-Omgevingsplan, daaronder begrepen het overgangsrecht van dat plan.

Bijlage 1: Lijst van Bedrijfsactiviteiten

Toelichting bij de lijst van bedrijfsactiviteiten

Algemeen
De lijst van bedrijfsactiviteiten is gebaseerd op de richtafstandenlijsten voor milieubelastende activiteiten uit de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG[1]. Uit de richtafstandenlijsten zijn die bedrijfsactiviteiten geselecteerd, die in beginsel passen binnen de beoogde bestemming.

Richtafstanden
In de lijst van bedrijfsactiviteiten wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste afstand van deze vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie.

Bij het bepalen van de richtafstanden zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- het betreft 'gemiddeld' moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- de richtafstanden hebben betrekking op het omgevingstype 'rustige woonwijk en rustig buitengebied' of 'gemengd gebied';
- de richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van activiteiten;
- bij activiteiten met ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten (zoals productie, opslag, kantoren, parkeerterreinen) kunnen deze deelactiviteiten desgewenst als afzonderlijk te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij ligging van de activiteit binnen zones met een verschillende milieucategorie.

De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming, die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning, die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is.

Omgevingstype
Allereerst zijn er richtafstanden, die zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit, zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk[2] of een vergelijkbaar omgevingstype. Gemotiveerd kunnen kleinere richtafstanden worden aangehouden bij het omgevingstype gemengd gebied[3], dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging

[1] Bedrijven en milieuzonering, VNG, 2009.

[2] Een rustige woonwijk is een woonwijk, die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

[3] Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals, winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied

nabij drukke wegen al een hoge milieubelasting kent. Verdere reducties zijn in de meeste gevallen niet te verantwoorden, omdat niet aannemelijk kan worden gemaakt dat het woon- en leefklimaat niet wordt aangetast en het functioneren van bedrijven niet in gevaar wordt gebracht.

In onderstaande tabel worden de richtafstanden weergegeven afhankelijk van het omgevingstype.

milieucategorie	richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Aanvullende toelichtende informatie bij de richtafstanden

Kolom met richtafstanden voor geluid
In de kolom met richtafstanden voor geluid is – waar van toepassing – de letter C van continu opgenomen. Hiermee is aangegeven dat bij de betreffende milieubelastende activiteiten de voor geluid bepalende activiteiten continu (dag en nacht) in bedrijf zijn.

Voorts is - waar van toepassing - de letter Z van zonering opgenomen. Het gaat hierbij om inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken in de zin van de Wet geluidhinder en als zodanig zijn aangewezen in bijlage I, onderdeel D van het Besluit omgevingsrecht.

Kolom met richtafstanden voor gevaar
In de kolom "gevaar" zijn de richtafstanden aangegeven, die bij gemiddelde activiteiten van dat type aangehouden kunnen worden. Het betreft alle gevaarsaspecten, inclusief brandgevaar en stofexplosies. In deze kolom is voor activiteiten die mogelijk onder de werking van het Bevi vallen of gaan vallen de letter R van risico opgenomen.

---

worden beschouwd. Gebieden, die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren eveneens tot dit omgevingstype. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

In dezelfde kolom is voor activiteiten waarop het Vuurwerkbesluit van toepassing is de letter V van vuurwerk opgenomen. Voor deze activiteiten dient altijd te worden getoetst aan de veiligheidsafstanden uit het Vuurwerkbesluit.

D van 'divers' in kolom milieucategorie
Bij de bepaling van de richtafstanden voor de onderscheiden bedrijfstypen is uitgegaan van een 'gemiddeld' nieuwe activiteit met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen. Bij alle activiteiten dient daarom rekening te worden gehouden met een zekere variatie. Voor activiteiten met een grote variatie in productieprocessen is de letter D van divers opgenomen.

Index voor verkeersaantrekkende werking
Naast de genoemde milieuaspecten kan ook de verkeersaantrekkende werking van belang zijn voor de toelaatbaarheid van milieubelastende activiteiten op een bepaalde locatie. Dit aspect kan niet worden vertaald naar afstanden maar is weergegeven met een kwalitatieve index, die loopt van 1 tot en met 3, met de volgende betekenis:
1: potentieel geringe verkeersaantrekkende werking;
2: potentieel aanzienlijke verkeersaantrekkende werking;
3: potentieel zeer grote verkeersaantrekkende werking.
Daarbij is onderscheid gemaakt tussen goederenvervoer (G) en personenvervoer (P).

Overige aandachtspunten van activiteiten
In de lijsten zijn tenslotte enkele andere aandachtspunten benoemd. Deze zijn bedoeld als aanvullende informatie waarmee in specifieke gevallen rekening gehouden kan worden gehouden.

Visuele hinder
De index voor visuele hinder is een indicator voor de (visuele) inpasbaarheid van activiteiten.

B van 'bodemverontreiniging'
De index voor bodem kan een hulpmiddel zijn bij de selectie van toelaatbare inrichtingen op gevoelige gronden, zoals bodembeschermingsgebieden. In het provinciale beleid met betrekking tot de bodembescherming speelt dit aspect een rol. Uitwerking van dit beleid vindt plaats in de provinciale milieuverordeningen. In deze kolom is de letter B opgenomen indien een activiteit een verhoogde kans op bodemverontreiniging geeft, bijvoorbeeld door calamiteiten, incidenten of 'sluimerende' lekkages.

L van 'luchtverontreiniging'
De uitstoot van schadelijke stoffen naar de lucht is niet te vertalen in een richtafstand die bij voorkeur tot woningen (of andere gevoelige locaties) in acht genomen zou moeten worden. Toch kan de uitstoot van schadelijke stoffen naar de lucht in plano-

logisch opzicht relevant zijn. Denk aan de neerslag van geëmitteerde schadelijke stoffen op gevoelige bodems, gewassen en flora. Ook doen zich in de praktijk regelmatig problemen voor met de afstand tot woningen bij het toepassen van ontsmettings- en bestrijdingsmiddelen in de land- en tuinbouw.

Bij activiteiten waar dit mogelijk relevant is, is de L van 'luchtverontreiniging' vermeld.

Gebruikte afkortingen
De volgende afkortingen worden in de tabel gebruikt:

-	niet van toepassing of niet relevant
<	kleiner dan
>	groter
=	gelijk aan
cat.	categorie
e.d.	en dergelijke
kl.	klasse
n.e.g.	niet elders genoemd
o.c.	opslagcapaciteit
p.c.	productiecapaciteit
p.o.	productieoppervlak
b.o.	bedrijfsoppervlak
v.c.	verwerkingscapaciteit
u	uur
d	dag
w	week
j	jaar
B	bodemverontreiniging
C	continu
D	divers
L	luchtverontreiniging
Z	zonering op basis van Wet geluidhinder
R	risico (Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk van toepassing)
V	vuurwerkbesluit van toepassing

Lijst van bedrijfsactiviteiten

Basisinformatie voor milieuzonering

Uit: Bedrijven en milieuzonering
Uitgave VNG, 2009

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS						INDICES			
-	-	nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE	VERKEER	VISUEEL	BODEM	LUCHT
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. DE LANDBOUW										
0111, 0113	011, 012, 013		Akkerbouw en fruitteelt (bedrijfsgebouwen)	10	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	L
16	12	-											
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT										
182	141		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)	10	10	30	10	30	2	2 G	2		
20		-											
31	26, 27, 33	-											
31	26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.										
316	293		Elektrotechnische industrie n.e.g.	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
32	26, 33	-											
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN										
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	30	0	30	0	30	2	1 G	1		
34	29	-											
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.										
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m2	0	10	10	0	10	1	1 P	1		
362	321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	30	10	10	10	30	2	1 G	1	B	
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30	10	30	2	2 G	2		
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	0	30	30	0	30	2	1 P	1		
45	41, 42, 43	-											
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID										
45	41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²	0	10	30	10	30	2	1 G	1	B	
50	45, 47	-											
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS										
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	10	0	30	10	30	2	2 P	1	B	
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	0	0	10	10	10	1	1 G	1		
5020.5	45205		Autowasserijen	10	0	30	0	30	2	3 P	1		
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	0	0	30	10	30	2	1 P	1		
505	473	0	Benzineservisestations:										
505	473	3	- zonder LPG	30	0	30	10	30	2	3 P	1	B	
51	46	-											
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING										
511	461		Handelsbemiddeling (kantoren)	0	0	10	0	10	1	1 P	1		
5134	4634		Grth in dranken	0	0	30	0	30	2	2 G	1		
5135	4635		Grth in tabaksprodukten	10	0	30	0	30	2	2 G	1		
5136	4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30	0	30	2	2 G	1		
5137	4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30	0	30	2	2 G	1		
5138, 5139	4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30	10	30	2	2 G	1		
514	464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	10	10	30	10	30	2	2 G	1		
52	47	-											
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE T.B.V. PARTICULIEREN										
527	952		Reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)	0	0	10	10	10	1	1 P	1		
55	55	-											
55	55	-	LOGIES-, MAALTIJDEN- EN DRANKENVERSTREKKING										
5552	562		Cateringbedrijven	10	0	30 C	10	30	2	1 G/P	1		
63	52	-											
63	52	-	DIENSTVERLENING T.B.V. HET VERVOER										
6321	5221	1	Autoparkeerterreinen, parkeergarages	10	0	30 C	0	30	2	3 P	1		L
6322, 6323	5222		Overige dienstverlening t.b.v. vervoer (kantoren)	0	0	10	0	10	1	2 P	1		
634	5229		Expediteurs, cargadoors (kantoren)	0	0	10	0	10 D	1	1 P	1		
64	64	-											
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE										
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30 C	0	30	2	2 P	1		
642	61	B0	zendinstallaties:										
642	61	B2	- FM en TV	0	0	0 C	10	10	1	1 P	2		
642	61	B3	- GSM en UMTS-steunzenders (indien bouwvergunningplichtig)	0	0	0 C	10	10	1	1 P	2		
71	77	-											
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN										
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	10	0	30	10	30	2	2 P	1		
714	772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	10	10	30	10	30 D	2	2 G	2		
74	77, 78, 80tm82	-											
74	77, 78, 80tm82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING										
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30 C	10	30	2	2 G	1	B	
80	85	-											
80	85	-	ONDERWIJS										
801, 802	852, 8531		Scholen voor basis- en algemeen voortgezet onderwijs	0	0	30	0	30	2	1 P	1		
803, 804	8532, 854, 855		Scholen voor beroeps-, hoger en overig onderwijs	10	0	30	10	30 D	2	2 P	1		
85	86	-											
85	86	-	GEZONDHEIDS- EN WELZIJNSZORG										
853	8891	2	Kinderopvang	0	0	30	0	30	2	2 P	1		
93	93	-											
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING										
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30	30 R	30	2	2 G	1	B	L
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30	0	30	2	1 G	1		
9301.3	96013	B	Wasserettes, wassalons	0	0	10	0	10	1	1 P	1		

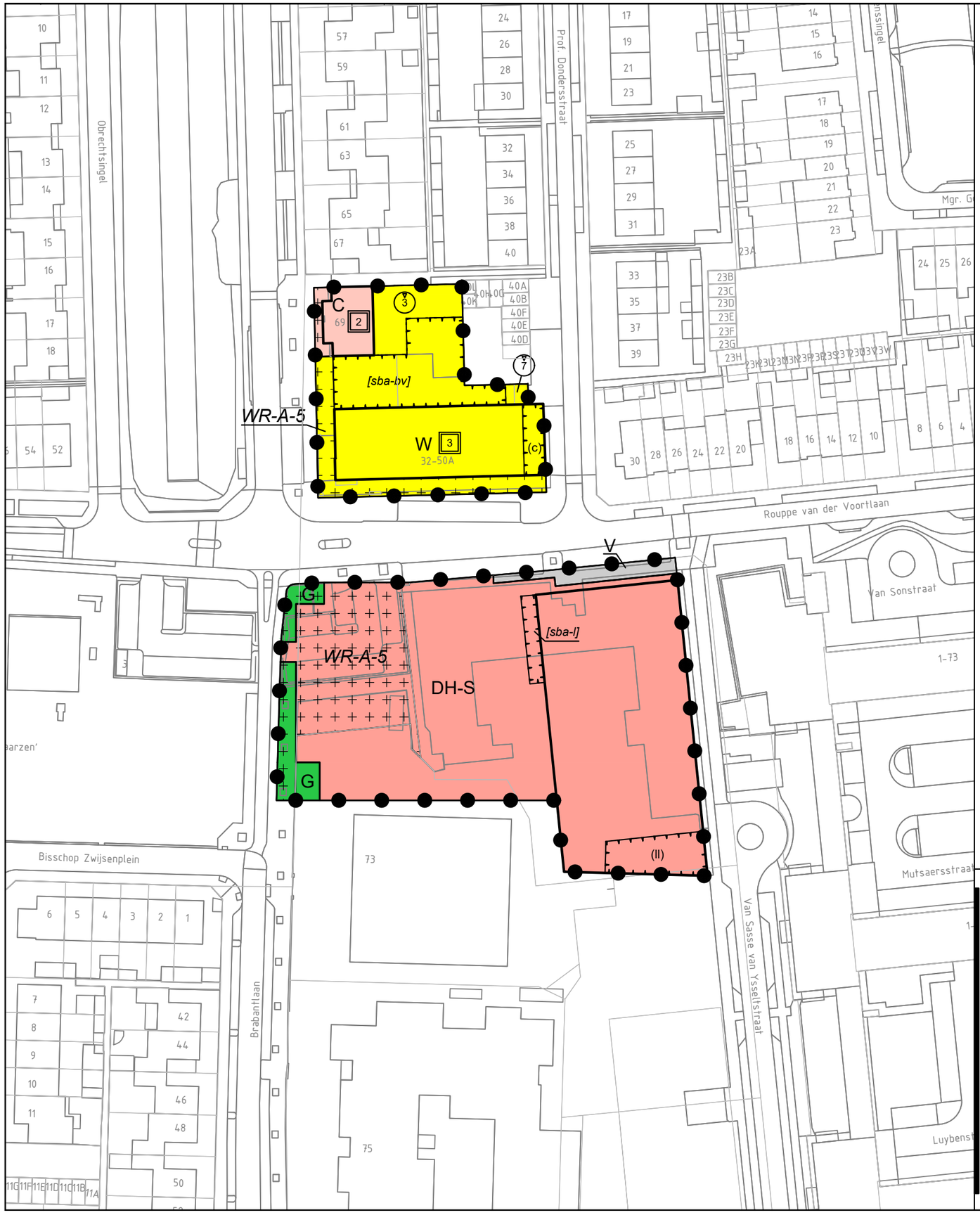

Besluitgebied

Grens besluitgebied

Functies en activiteiten

- C — Centrum
- DH-S — Detailhandel - Supermarkt
- G — Groen
- V — Verkeer
- W — Wonen
- WR-A-5 — Waarde - Archeologie 5
- (c) — centrum
- (ll) — laad- en losplaats
- [sba-bv] — specifieke bouwaanduiding - bouwverbod
- [sba-l] — specifieke bouwaanduiding - luifel

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

- 3 — maximum aantal bouwlagen
- 7 — maximum bouwhoogte (m)

Verklaringen

BGT-data 04-09-2025

Opdrachtgever

Gemeente Vught

TAM-omgevingsplan

Hoofdstuk 22c supermarkt Baarzen Vught

Imro-idn : NL.IMRO.0865.vghTAMsupmrBaarzen-ON01

Status | Datum

Ontwerp : 22-09-2025

Ter vaststelling :

Vaststelling :

Schaal 1:1000

Tekenaar FT

Projectleider S. Hammink

Blad in bladen 1-1

Tekeningnummer TEK01-0500052-02

Formaat A3

www.anteagroup.nl

anteagroup

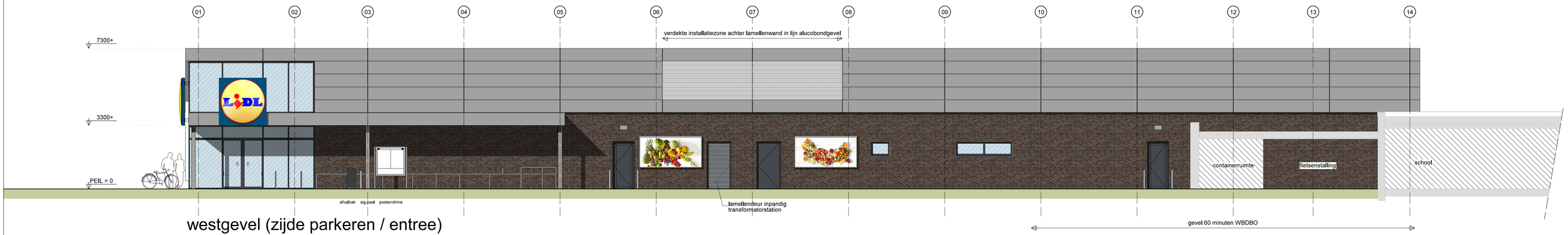

westgevel (zijde parkeren / entree)

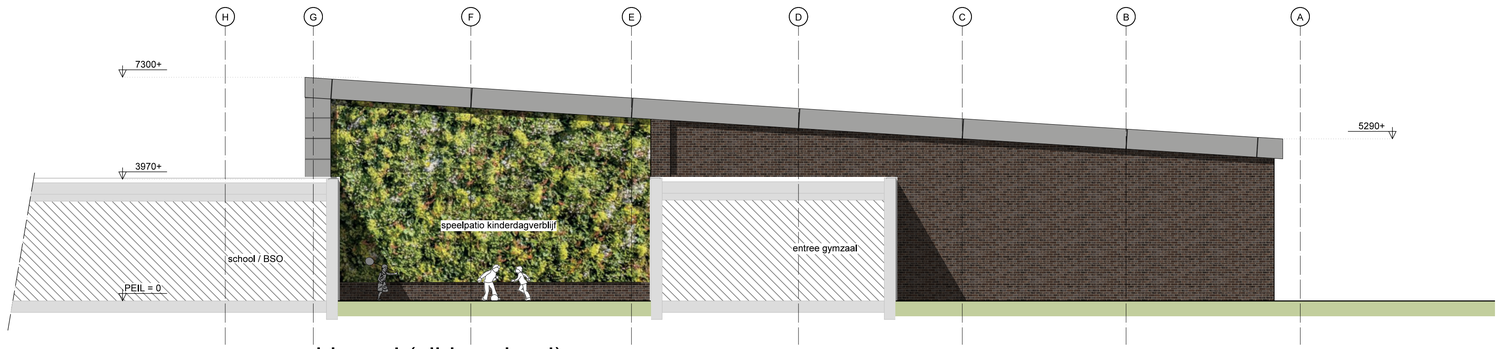

zuidgevel (zijde school)

KLEUREN EN MATERIALEN		
gevelbeplating en dakrand	alucobond	RAL 9006
lamellenwand installatiezone	aluminium	RAL 9006
metselwerk	baksteen	bruin genuanceerd
	voeg	zwart 2750
gevel begroeiing	Mobilane LivePanel	groenbeplanting
dakbedekking lessenaarsdak	kunststof	wit
omranding lessenaarsdak	Mobilane Mobiroof	sedum casettes Eco groendak
PV-panelen		all-black
hemelwaterafvoeren	thermisch verzinkt	naturel
vliesgevel kozijnen, vluchtdeuren, sectionaaldeur	aluminium	RAL 7024 (grafietgrijs) mat
luifelkolommen	staal	RAL 9006
winkelwagenopvang	RVS 316	chrome
aanrijdbeveiliging puien	RVS 316	chrome
Lidl led-logoborden	2465x2465x180mm	blauw-rood-geel 156W

oostgevel (zijde fietspad)

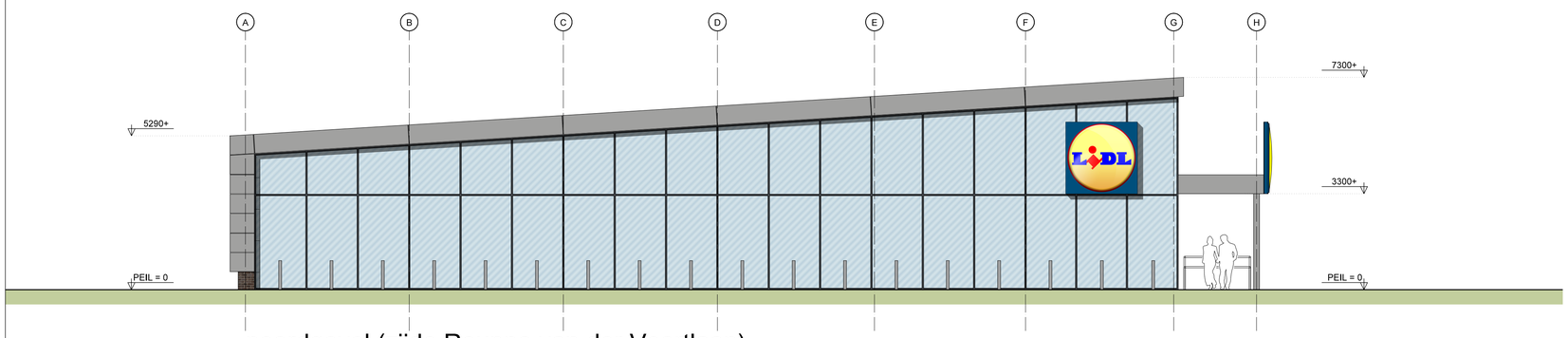

noordgevel (zijde Rouppe van der Voortlaan)

witteveen architecten bna bv

opdrachtgever:	Lidl Nederland GmbH Havenstraat 71 1271 AD Huizen	datum: 05-03-2025 09-04-2025 14-04-2025 16-10-2025 26-11-2025	schaal: 1:100 formaat: A1 getekend: bus
project:	nieuwbouw supermarkt aan de Rouppe van der Voortlaan te Vught	werknummer:	bladnummer:
tekening:	definitief ontwerp gevelaanzichten	23.3012	DO-05

langeweg 16 7315 CV apeldoorn T 055-5787187 info@witteveen-architecten.nl www.witteveen-architecten.nl

Nieuwe situatie bovengronds

Schaal: 1:250

12 parkeerplaatsen eigen terrein
= nieuw en wordt verplichting voor de ontwikkelaar

Bestaande Lidl

5 bestaande parkeerplaatsen

11 bestaande parkeerplaatsen

11 parkeerplaatsen

Rouppe van der Voortlaan

Van Sonstraat

Groene gevel supermarkt

26 bestaande parkeerplaatsen

Parkeren supermarkt
83 parkeerplaatsen

Halen en brengen school en kinderdagverblijf

Nieuwe Lidl

Laden/lossen Lidl

Zwijsenplein

De Lichtstraat

Kinderdagverblijf
en gymzaal

Mutsaersstr

Van Sasse van Ysselstraat

Bergingen

Brabantlaan

Patiowoningen
8 parkeerplaatsen

75 parkeerplaatsen

Terrein woningcorporatie

Charlotte van
Beuningen

Appartementen
21 parkeerplaatsen

één laadpaal met twee laadplaatsen

Hertoglaan

Luyb

trafo

Legenda

- bestaande situatie bebouwing BGT
- bestaande situatie water BGT
- perceelsgrens BRK
- trottoirband 150/130x250 mm
- opsluitband 100x200 mm
- betonstraatstenen keiformaat keperverband kleur: rood
- grasbetontegel halfverhard
- betontegels 300 x 300 mm
- onverhard pad van gralux opsluiting met cortenstaal 100 mm dik
- substraat
- groenstrook
- haag
- container
- fietsnietjes
- bebouwing
- talud wadi
- +5.50 hoogte in m t.o.v. NAP
- straat- en trottoirkolk en put met waaierdeksel
- werkgrens
- SOORT nieuw te planten boom weergegeven met stamdiameter conform plantlijst
- Cornus nieuw te planten meerstammige heester met soort conform plantlijst
- bestaande boom met stamdiameter

Situatie

schaal: n.v.t.

coördinaten in meter [m] in het actueel RD-stelsel, tenzij anders vermeld
maten in meter [m], tenzij anders vermeld
materiaalmaten in millimeter [mm], tenzij anders vermeld
peilmaten in meter [m] t.o.v. NAP, tenzij anders vermeld
kabels en leidingen indicatief weergegeven

Symbool	Wijziging	Datum	Getekend	Gecon.	Vrijgave	Omschrijving

opdrachtgever
Gemeente Vught
A: Postbus 10100, 5261 EP Vught
T: 073 - 65 80 680
I: www.vught.nl
E: gemeente@vught.nl

project
Hart van de Baarzen
Vught

omschrijving
Definitief ontwerp
Nieuwe situatie bovengronds

getekend: L.A. van der Pijl
gecontroleerd: P.A. van Loon
geautoriseerd: P.A. van Loon
datum: 24-09-2025
formaat: A0
versie: 1
schaal: 1:250
bladnr.: -
van: -

documentstatus: CONCEPT
besteksnummer:
projectnummer: CP24GV1574
tekeningnummer: 1574-DO-210

CivielPlan
A: Europark 26
4904 SX Oosterhout (NB)
T: 0183 - 30 71 73
I: www.civielplan.nl
E: info@civielplan.nl

bestandsnaam: 20250924 - 1574 - DO.dwg
benaming: 210 - Nieuwe situatie bovengronds

Raadsinformatiebrief

Datum	9 december 2025
Onderwerp	Voortgang transitie Omgevingsplan 2025
Zaaknummer	Z25 - 298336
Documentnr.	

Inleiding

Met de komst van de *Omgevingswet* in 2024 heeft iedere gemeente in Nederland de taak om voor 2032 een definitief en passend omgevingsplan op te stellen voor haar grondgebied, met als doel alle regels voor de fysieke leefomgeving te bundelen in één integraal stelsel en meer ruimte te bieden voor lokaal maatwerk en een transparante afweging van belangen. De gemeente Vught heeft hiervoor in 2024 een transitieplan opgesteld om hiermee de strategische lijnen uit te zetten richting het definitieve omgevingsplan in 2029. Belangrijk is hierbij dat de ruimtelijke initiatieven ondertussen ook gewoon door moeten gaan. In 2025 heeft de gemeente - conform het transitieplan - stappen gezet, namelijk het maken van een casco-omgevingsplan en een handboek.

Inhoudelijk

Het casco-omgevingsplan geeft structuur aan het omgevingsplan.
Het casco-omgevingsplan vormt een raamwerk. Binnen dit raamwerk kan de gemeente de juridische regels uit bestemmingsplannen, verordeningen en de bruidsschat ordenen en opnemen in het omgevingsplan.

Met het casco-omgevingsplan zijn de eerste keuzes voor het omgevingsplan gemaakt.
Bij het maken van het casco-omgevingsplan zijn de eerste keuzes gemaakt voor het omgevingsplan. Zo is ervoor gekozen om -in navolging van het voorstel van de VNG- de hoofdstukken van het omgevingsplan in te richten aan de hand van activiteiten in plaats van functies of gebieden. Door omgevingsplannen te structureren op activiteiten in plaats van functies sluiten de regels direct aan op wat mensen doen, zoals bouwen of aanleggen, en niet alleen op de bestemming van een perceel. Dit biedt meer flexibiliteit, betere aansluiting op vergunningen en maakt integrale afwegingen eenvoudiger.

Het handboek voor initiatieven geeft initiatiefnemers duidelijkheid.
Dankzij het handboek weten initiatiefnemers precies welke stappen en voorwaarden gelden bij het wijzigen van het omgevingsplan tijdens de transitieperiode, waardoor zij sneller duidelijkheid hebben en hun plannen efficiënter kunnen voorbereiden.

Dankzij het handboek worden ruimtelijke initiatieven een intern gestroomlijnd proces.
Door het handboek te schrijven voor initiatiefnemers is er intern een uniforme werkwijze ontstaan voor het wijzigen van het omgevingsplan. De gemeente Vught kan hiermee uniform uitdragen wat de eisen en processen zijn van de gemeente rondom een ruimtelijk initiatief.

Vught voldoet aan de wettelijke eis om te werken conform STOP/TPOD procedure.
Om ruimtelijke initiatieven mogelijk te maken heeft Vught de wettelijk verplichte STOP/TPOD procedure geïmplementeerd binnen de organisatie. Hierdoor voldoet de gemeente aan de landelijke procedure om wijzigingen rondom het omgevingsplan te realiseren en te publiceren.

Ruimtelijke ontwikkelingen tijdens de transitie passen in het definitieve omgevingsplan.
Alle ruimtelijke ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt tijdens de transitie zullen uiteindelijk landen in het definitieve omgevingsplan van Vught. Door hier nu op voor te sorteren kan dit in de toekomst worden gerealiseerd.

Financieel

Het uitwerken van het omgevingsplan pas binnen de budgetten die zijn opgenomen binnen de meerjarenbegroting.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

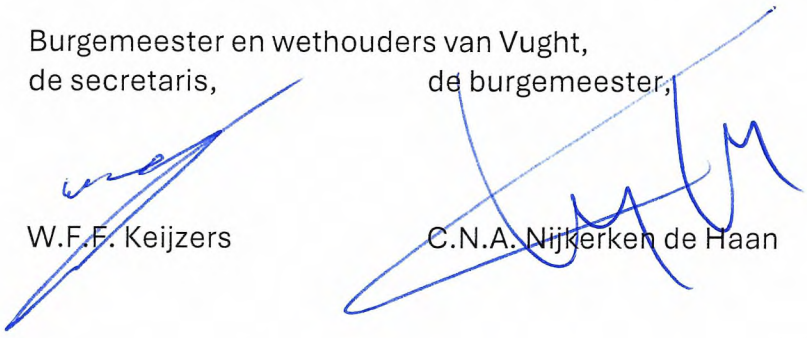

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken de Haan

Bijlage:

Bijlage 1: Casco-omgevingsplan gemeente Vught v1.11
Bijlage 2: Handboek Ruimtelijke Initiatieven

Casco-omgevingsplan Vught

Het raamwerk van het omgevingsplan van de gemeente Vught

Versie: 1.14 – 26 november 2025

Marcus Veenker

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE 2
INLEIDING 4
Leeswijzer: 4
HOOFDSTUK 1: Algemene bepalingen 1
Toelichting hoofdstuk 1: 1
Keuzes: 1
Afdelingen in hoofdstuk 1: 1
HOOFDSTUK 2: Doelen, omgevingswaarden & programma's 2
Toelichting hoofdstuk 2: 2
Keuzes: 2
Afdelingen in hoofdstuk 2: 3
HOOFDSTUK 3: Aanwijzingen in fysieke leefomgeving 4
Toelichting hoofdstuk 3: 4
Keuzes: 4
Afdelingen in hoofdstuk 3: 4
HOOFDSTUK 4: Activiteiten 5
Toelichting hoofdstuk 4: 5
Keuzes: 5
Afdelingen in hoofdstuk 4: 6
HOOFDSTUK 5: Overige bepalingen 7
Algemene toelichting hoofdstuk 5: 7
Keuzes: 7
Afdelingen in hoofdstuk 5: 7
HOOFDSTUK 6 T/M 20: Gereserveerde hoofdstukken 8
Algemene toelichting hoofdstuk 6 t/m 20: 8
Keuzes: 8
Afdelingen in hoofdstukken 6 t/m 20: 8
HOOFDSTUK 21: Tijdelijk hoofdstuk Omgevingsplan 9
Algemene toelichting hoofdstuk 21: 9

Keuzes: 9
Afdelingen in hoofdstuk 21: 10
Opbouw van dit hoofdstuk: 10
HOOFDSTUK 23: Slotbepalingen 11
Algemene toelichting hoofdstuk 23: 11
Keuzes: 11
Afdelingen in hoofdstuk 23:Afdeling 23.1: Overgangsrecht 11

INLEIDING

Voor u ligt het werkdocument van de gemeente Vught voor de inrichting van het casco-omgevingsplan.
Het casco-omgevingsplan is de eerste stap naar een permanent en volledig omgevingsplan dat passend en dekkend is voor de gemeente Vught.
Het casco-omgevingsplan wordt gezien als het raamwerk van het omgevingsplan waarin alle regels m.b.t. de fysieke leefomgeving gaan vallen.
Met de werkgroep casco-omgevingsplan heeft de gemeente Vught in 2025 aan de hand van verschillende voorbeeld documenten, zoals het VNG-document casco-omgevingsplan (2020), een proces doorlopen om te komen tot dit casco-omgevingsplan. Tijdens dit proces zijn door de organisatie enkele keuzes gemaakt met de strekking van voortschrijdend inzicht. Deze keuzes zijn gemaakt met in het achterhoofd het door college vastgesteld transitieplan. Deze keuzes kunnen tijdens de totstandkoming van het definitieve omgevingsplan nog wijzigen mocht hier juridische, technische of procesmatige behoeftes voor zijn.

Leeswijzer:

Het document is zo ingericht dat zichtbaar wordt hoe de gemeente Vught haar hoofdstukken van het omgevingsplan wil inrichten en welke onderwerpen erin komen te staan.
Bij ieder hoofdstuk wordt begonnen met een algemene toelichting. In die paragraaf wordt kort beschreven wat de functie van het hoofdstuk is. Ook wordt hierin duidelijk welke keuzes de gemeente Vught voor dit hoofdstuk al heeft gemaakt. De paragraaf ‘algemene toelichting’ wordt niet opgenomen in het definitieve omgevingsplan.

Per hoofdstuk worden de afdelingen van het hoofdstuk benoemd. Hierdoor is duidelijk welke afdelingen terugkomen in het omgevingsplan en onder welk hoofdstuk de gemeente Vught deze afdelingen ziet.
Hoofdstuk 4 vormt het hart van het omgevingsplan. In dit hoofdstuk worden de afdelingen ‘gebruiksactiviteiten’ en bouw & sloop activiteiten verder uitgeschreven op paragraaf niveau.

HOOFDSTUK 1: Algemene bepalingen

Toelichting hoofdstuk 1:

In dit hoofdstuk worden algemene bepalingen opgenomen. Dit zijn algemene regels die nodig zijn voor de goede toepassing van andere regels in het omgevingsplan, zoals begripsbepalingen. De titel van hoofdstuk 1 wordt bepaald door de digitale standaard voor het omgevingsplan.

Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- De begrippen die zijn gedefinieerd in de Omgevingswet of één van de vier AMvB's hoeven niet opgenomen te worden in de begrippenlijst in het omgevingsplan. We kiezen ervoor om dit wel te doen. Op deze wijze hebben we alle begrippen bij elkaar;
- Als een term/begrip één keer wordt gebruikt, ligt het voor de hand om dit in of bij het artikel zelf te beschrijven. Komt een term/begrip vaker voor, dan is het zinvol om deze op te nemen in de begrippenlijst;
- In de Omgevingswet zijn bepaalde begrippen dwingend omschreven. Die begripsbepalingen moet de gemeente daarom ook hanteren. We nemen deze in de begrippenlijst op als *'[begrip]: [begrip] als bedoeld in bijlage I bij de Omgevingswet'*. Ook in de vier AMvB's zijn relevante begrippen omschreven. Deze werken niet dwingend door naar het omgevingsplan, maar wij hanteren als uitgangspunt dat we hierbij aansluiten. Ook voor deze begrippen nemen we in de begrippenlijst op: *[begrip]: [begrip] als bedoeld in bijlage I bij [AMvB]'*. We nemen daarnaast relevante overige begrippen op die nodig zijn voor de uitleg van planregels. Deze zullen meestal worden gebaseerd op (recente) bestemmingsplannen en verordeningen;
- We hanteren voor ieder begrip één definitie. Nader onderscheid kan waar nodig in de regels worden gemaakt.

Afdelingen in hoofdstuk 1:

Afdeling 1.1 Begripsbepalingen
Afdeling 1.2 Meet- en rekenvoorschriften
Afdeling 1.3 Overige algemene bepalingen

HOOFDSTUK 2: Doelen, omgevingswaarden & programma's

Toelichting hoofdstuk 2:

Doelen omgevingsplan
Aan de hand van de omgevingsvisie stelt de gemeente Vught doelstellingen vast om een goede fysieke leefomgeving te realiseren die zowel beschermd als benut wordt. Deze doelen kunnen ter verduidelijking opgenomen worden in het omgevingsplan. Dit is echter niet juridische verplicht.

Omgevingswaarden
Een omgevingswaarde is een instrument waarmee de gemeente in het omgevingsplan de kwaliteit vastlegt die ze voor de fysieke leefomgeving wil bereiken. Deze kwaliteit moet objectief vast te stellen en meetbaar zijn. Met deze omgevingswaarden kan de gemeente bepaalde doelen binnen de fysieke leefomgeving bereiken. Deze waarden zijn daarmee bindend en vereisen dan vervolgens ook monitoringsplicht en bij overschrijding een bijpassend omgevingsprogramma. Deze waarden kunnen opgenomen worden in het omgevingsplan. Dit is echter niet juridisch verplicht.

Omgevingsprogramma's
Het college van B&W is bevoegd een omgevingsprogramma vast te stellen dat beleid of maatregelen (anders dan regelgeving) bevat met het oog op doelstellingen in de fysieke leefomgeving. Het is echter niet verplicht om daarvoor een specifieke regeling op te nemen in het omgevingsplan.
Vanuit hogere overheidsorganen kunnen er ook verplichte programma's worden opgelegd aan een gemeente. De gemeente is verplicht deze programma's tot uitvoering te brengen.
Een specifieke vorm van een programma is een programma met programmatische aanpak. Bij een programmatische aanpak wordt het toelaten van activiteiten in een gebied (vaak) afhankelijk gemaakt van de resultaten van maatregelen in het programma. Daarom kan een programma met programmatische aanpak uitsluitend worden vastgesteld door het college van B&W nadat het programma is aangewezen in het omgevingsplan.

Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- Op dit moment heeft het college binnen de gemeente Vught nog geen concrete programma's met een programmatische aanpak vastgesteld aan de hand van de omgevingsvisie gemeente Vught 2023. Dit gaat mogelijk in de toekomst nog gebeuren. Hierdoor willen we hiervoor wel ruimte reserveren.
- Het hoofdstuk monitoring en informatie dat voorkomt in het VNG-voorbeeld van het casco-document wordt in dit hoofdstuk opgenomen als afdeling, gezien de

omvang van het onderwerp en de relatie met betrekking tot omgevingswaarden en programma's.

Afdelingen in hoofdstuk 2:

Afdeling 2.1 Doelen omgevingsplan
Afdeling 2.3 Omgevingswaarden
Afdeling 2.3 Programma's
Afdeling 2.4 Monitoring & informatie

HOOFDSTUK 3: Aanwijzingen in fysieke leefomgeving

Toelichting hoofdstuk 3:

Hoofdstuk 3 is bedoeld voor het aanwijzen van specifieke locaties, gebieden of objecten voor zover dat nodig is om het toepassingsbereik te bepalen van regels over activiteiten. Het gaat hier met name om aanwijzingen die verplicht zijn vanuit de Besluit kwaliteit leefomgeving of rechtstreeks voortvloeien uit instructieregels van het Rijk of de provincie.
De bekende functies en werkingsgebieden van regels komen niet in dit hoofdstuk. Deze aanduidingen komen in hoofdstuk 4 bij de afdeling waar de aanduiding ook van toepassing is op de regel.

Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- In dit hoofdstuk kunnen zowel thematische en gebiedsgerichte aanwijzingen terugkomen.

Afdelingen in hoofdstuk 3:

Afdeling 3.1: Gebiedsgerichte aanwijzingen
Afdeling 3.2: Themagerichte aanwijzingen

HOOFDSTUK 4: Activiteiten

Toelichting hoofdstuk 4:

Hoofdstuk 4 vormt in Vught het hart van het omgevingsplan. Hierin staan regels over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook de regels over functies (het toegelaten gebruik) zijn in dit hoofdstuk opgenomen. De regels over activiteiten zijn (primair) geordend naar activiteit (i.e. 'gebruiksactiviteiten', 'bouwactiviteiten', 'milieubelastende activiteiten' etc.). Voor de nadere ordening in (sub)paragrafen is een eerste aanzet gedaan. Deze ordening wordt verder verfijnd en ingevuld als het casco wordt gevuld met de juridisch regels, en de behoefte aan nadere ordening die daaruit ontstaat.

Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- We streven naar een integraal omgevingsplan. Regels vanuit een specifiek thema die passen bij een specifieke activiteit worden opgenomen in de afdeling van de activiteit. Zo houden we zoveel mogelijk regels rondom een activiteit bij elkaar.
- Verschillende afdelingen kunnen verschillende indelingen hebben op paragraafniveau. Hierdoor blijft de afdeling voor een bepaalde activiteit een logische volgorde hebben.

Afdelingen in hoofdstuk 4:

Afdeling 4.1 Inleidende bepalingen
Afdeling 4.2 Overstijgende regels
Afdeling 4.3 Gebruiksactiviteiten

[Voorlopige indeling in paragrafen]

Paragraaf 4.3.1 Inleidende bepalingen

Paragraaf 4.3.2 Algemene regels over het gebruiken van gronden en bouwwerken

Paragraaf 4.3.3 Specifieke regels over functies

Paragraaf 4.3.4 Verboden gebruiksactiviteiten

Paragraaf 4.3.5 Meldingsplichtige gebruiksactiviteiten

Paragraaf 4.3.6 Vergunningplichtige gebruiksactiviteiten
Afdeling 4.4 Bouw- en sloopactiviteiten

[Voorlopige indeling in paragrafen]

Paragraaf 4.4.1 Inleidende bepalingen

Paragraaf 4.4.2 Algemene regels over bouwactiviteiten

Paragraaf 4.4.3 Verboden bouwactiviteiten

Paragraaf 4.4.4 Meldingsplichtige bouwactiviteiten

Paragraaf 4.4.5 Vergunningplichtige bouwactiviteiten

Paragraaf 4.4.6 Vergunningplichtige sloopactiviteiten
Afdeling 4.5 Aanlegactiviteiten
Afdeling 4.6 Milieubelastende activiteiten
Afdeling 4.7 Cultureel en werelderfgoed
Afdeling 4.8 Activiteiten met betrekking tot planten en dieren

HOOFDSTUK 5: Overige bepalingen

Algemene toelichting hoofdstuk 5:

Hoofdstuk 5 is gereserveerd voor diverse inhoudelijke 'overige' bepalingen, zoals bepalingen met betrekking tot plichten, financiën, procedures, uitvoering en handhaving. Naar behoefte kunnen afdelingen worden toegevoegd.

Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- Het onderdeel uitvoering & handhaving dat in het VNG-voorbeeld van het casco document is opgenomen als afzonderlijk hoofdstuk, is opgenomen in dit hoofdstuk als afdeling
- Het onderdeel beheer en onderhoud dat in het VNG-voorbeeld van het casco document is opgenomen als afzonderlijk hoofdstuk, is opgenomen in dit hoofdstuk als afdeling
- Het onderdeel financiële bepalingen dat in het VNG-voorbeeld van het casco document is opgenomen als afzonderlijk hoofdstuk, is opgenomen in dit hoofdstuk als afdeling

Afdelingen in hoofdstuk 5:

Afdeling 5.1 Beheer en onderhoud
Afdeling 5.2 Uitvoering & handhaving
Afdeling 5.3 Financiële bepalingen
Afdeling 5.4 Procedurele bepalingen
Afdeling 5.5 Voorbereidingsregels

HOOFDSTUK 6 T/M 20: Gereserveerde hoofdstukken

Algemene toelichting hoofdstuk 6 t/m 20:

Iedere gemeente in Nederland kreeg vanaf 1 januari 2024 een tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan is - met uitzondering van de hoofdstukken 1, 22 en 23 - leeg. Iedere gemeente heeft de mogelijkheid om de hoofdstukindeling naar eigen behoefte in te delen. Met het casco-omgevingsplan maakt de gemeente Vught een eerste indeling van deze hoofdstukken.
Binnen Vught worden de hoofdstukken 6 tot en met 20 op dit moment niet gebruikt maar blijven ze wel gereserveerd voor mogelijkheden in de toekomst.

Keuzes:
Niet van toepassing

Afdelingen in hoofdstukken 6 t/m 20:

Niet van toepassing

HOOFDSTUK 21: Tijdelijk hoofdstuk Omgevingsplan

Algemene toelichting hoofdstuk 21:

Ondanks dit casco-omgevingsplan voor de gemeente Vught is het definitieve omgevingsplan met de bijhorende specifieke juridische regels nog niet volledig. Naar verwachting zullen we alle definitieve regels in het omgevingsplan hebben verwerkt eind 2029. Dat betekent dat er in de tussentijd ontwikkelingen en initiatieven in het fysieke domein zijn die vragen om wijzigingen in het tijdelijke omgevingsplan. Om de voortgang van de transitieperiode niet extra te belasten en om te voorkomen dat er “ad hoc” keuzes worden gemaakt waarvan de gevolgen nadelig kunnen zijn voor het definitieve omgevingsplan, worden deze ontwikkelingen en initiatieven mogelijk gemaakt door een tijdelijk hoofdstuk in het omgevingsplan.

Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- *Het hoofdstuk is tijdelijk.*
  Dit is een tijdelijk hoofdstuk. Het hoofdstuk wordt specifiek gebruikt om *tijdens de transitieperiode* regels op te nemen die nodig zijn om ontwikkelingen mogelijk te maken die in strijd zijn met het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Het hoofdstuk wordt gebruikt voor ontwikkelingen zo lang er nog geen basisopzet ligt voor het omgevingsplan, waarbij bij een planwijziging kan worden aangesloten. Als die basisopzet er ligt, kan het tijdelijk hoofdstuk worden geschrapt en de regels worden geïntegreerd in het definitieve omgevingsplan.
- *De inhoud van het hoofdstuk is ‘beleidsarm’.*
  De regels in dit hoofdstuk worden beperkt tot wat strikt noodzakelijk is om een ontwikkeling mogelijk te maken. In dit hoofdstuk worden daarom in beginsel geen regels verwerkt uit gemeentelijke verordeningen en de bruidsschat. Regels over milieu worden alleen opgenomen als dat nodig is om te voldoen aan de instructieregels uit het Bkl of als een ontwikkeling in strijd is met de bruidsschat.
- *De vormgeving van het hoofdstuk is gelijk aan het casco-omgevingsplan*
  De vormgeving van de regels en de opzet van in dit hoofdstuk is in beginsel gelijk aan de opzet en vormgeving van het casco-omgevingsplan van de gemeente Vught. Dit betekent dat daar waar het al kan voor de opbouw en formulering van planregels zoveel mogelijk kan worden aangesloten bij de indeling van de regels in de rest van het casco.

De regels in dit hoofdstuk worden op termijn, net als de regels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, omgezet naar een regeling in het definitieve omgevingsplan. Bij die omzetting worden regels (qua formulering en opzet) gewijzigd als de beantwoording van ontwerpvragen daar (inmiddels) om vraagt.

Afdelingen in hoofdstuk 21:

Opbouw van dit hoofdstuk:

In dit hoofdstuk wordt voor elk nieuw initiatief één afdeling opgenomen. De opbouw van de verschillende afdelingen is identiek. Die opbouw is opgenomen in het Handboek wijzigen omgevingsplan.

De structuur is op hoofdlijnen als volgt:

Afdeling 21.1 [Initiatief nr. 1]

Paragraaf 21.1.1 Algemene bepalingen

Paragraaf 21.1.2 Gebruiksactiviteiten

Paragraaf 21.1.3 Bouwactiviteiten

Paragraaf 21.1.4 Aanlegactiviteiten

Afdeling 21.2 [Initiatief nr. 2]

Paragraaf 21.2.1 Algemene bepalingen

Paragraaf 21.2.2 Gebruiksactiviteiten

Paragraaf 21.2.3 Bouwactiviteiten

Paragraaf 21.2.4 Aanlegactiviteiten

Etc. etc.

HOOFDSTUK 23: Slotbepalingen

Algemene toelichting hoofdstuk 23:

Hoofdstuk 23 bevat de slotbepalingen waarin zaken worden geregeld zoals duur, wijzigingen en algemene geldigheid van het omgevingsplan. In het nu van kracht geworden tijdelijke omgevingsplan is hoofdstuk 23 al opgenomen en bestaat enkel uit artikel 23.1 (citeertitel)
Dit omgevingsplan wordt aangehaald als: Omgevingsplan gemeente Vught.
Keuzes:
Met betrekking tot dit hoofdstuk maken we (voorlopig) de volgende keuzes:

- Tijdens de transitiefase wordt het hoofdstuk van de slotbepaling genummerd als hoofdstuk 23. Dit hoofdstuk is namelijk al opgenomen in het tijdelijk omgevingsplan. In de toekomst zal de hoofdstuknummering van dit hoofdstuk aansluiten bij de overige hoofdstukken.

Afdelingen in hoofdstuk 23:
Afdeling 23.1: Overgangsrecht

Handboek ruimtelijke initiatieven Vught

Inhoud

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Doel 4

2. Aanleveren voor het wijzigingsbesluit 5

2.1 Onderdelen van het wijzigingsbesluit 5

2.1.1 Motivering 5

2.1.2 Regels en geometrie 6

2.1.3 Artikelsgewijze toelichting (toelichting per artikel) 7

3. Procedure wijziging omgevingsplan 8

3.1 Inleiding 8

3.2 Procedure wijziging omgevingsplan 8

3.2.1 Voorbereiding 8

3.2.2 Ontwerp-wijzigingsbesluit 8

3.2.3 Vaststelling wijzigingsbesluit 9

BIJLAGE 1 MOTIVERING 11

BIJLAGE 2: VOORBEELDREGELS OMGEVINGSPLAN 16

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen 17

Hoofdstuk 21 Ontwikkelingen in de transitiefase 17

Afdeling 21.1 Helvoirt – Omgevingsweg 1 17

BIJLAGE 3: ANNOTATIESTRATEGIE 24

Inleiding 24

Deel 1: Algemene informatie 25

1.1 Wat zijn annotaties? 25

1.2 Welke annotaties kunnen gebruikt worden? 25

1.3 Wat is een annotatiestrategie en waarom is deze belangrijk? 25

1.4 Voor wie is de annotatiestrategie bedoeld? 25

1.5 Waar zie ik de annotaties uiteindelijk terug? 26

Deel 2: Uitleg per type annotatie 26

2.1 Toelichting op annotatie Werkingsgebied (locatie) 26

2.2 Toelichting op annotatie Gebiedsaanwijzing 27

2.3 Toelichting op annotatie Thema 27
2.4 Toelichting op annotatie Activiteit 28
2.5 Toelichting op annotatie Omgevingsnorm 28
Deel 3: De afspraken 30
3.1 Algemeen 30
3.3 Gebruik van de annotatie Werkingsgebied (locatie) 30
3.4 Gebruik van annotatie Gebiedsaanwijzing 32
3.5 Gebruik van annotatie Thema 34
Annotatie ‘thema’ wordt niet gebruikt 34
3.6 Gebruik van annotatie Omgevingsnorm 34
3.7 Gebruik van annotatie Activiteit 34
3.8 Beheer en aanlevering van geometrieën 38
BIJLAGE 4: NAAMGEVINGSAFSPRAKEN 39
1. Inleiding 39
2. Verwijzing naar een ‘gebied’ of ‘locatie’ 39
3. Locaties 39
4. Omgevingsnormen 40
5. Gebiedstype 40
6. In- en uitgesloten activiteiten 40
7. Overig: gebruik van hoofdletters en kleine letters 40
BIJLAGE 5 CASCO OMGEVINGSPLAN VUGHT 42

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Het belangrijkste doel van deze wet is het realiseren en behouden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Ook is deze wet gericht op het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Eén van de belangrijkste instrumenten binnen de Omgevingswet is het omgevingsplan. Het omgevingsplan bestaat uit alle regels die gaan over de fysieke leefomgeving. Elke gemeente heeft één omgevingsplan dat geldt voor het volledige grondgebied van de gemeente.

Het omgevingsplan van de gemeente Vught bestaat ~~uit~~ dit moment uit een tijdelijk deel (van rechtswege). Dit bestaat onder andere uit de oude ruimtelijke plannen, enkele gemeentelijke verordeningen en de bruidsschat.[1] In de komende jaren werken wij stap voor stap aan een volledig nieuw omgevingsplan. In de tussentijd maken we gebruik van een tijdelijk hoofdstuk voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is het nodig dat wij het omgevingsplan aanpassen.

Deze eerste versie van het handboek dient als leidraad voor wijziging van het omgevingsplan, binnen het tijdelijke hoofdstuk. Het casco-omgevingsplan van de gemeente Vught vormt de basis voor de structuur. Daarnaast hanteren wij een vaste wijze van annoteren (annotatiestrategie). Op deze wijze komen we tot consequente en werkbare besluiten (wijzigingen van ons omgevingsplan).

1.2 Doel

Het belangrijkste doel van het handboek is ervoor te zorgen dat procedures voor initiatieven gestroomlijnd verlopen en leiden tot consequente en werkbare besluiten.

Het handboek geeft in eerste instantie in elk geval antwoord op de volgende vragen:

1. Wat moet een initiatiefnemer aanleveren voor het wijzigingsbesluit?
2. Hoe verloopt de procedure voor het wijzigen van het omgevingsplan, en wat verwacht de gemeente hierbij van de initiatiefnemer?

[1] Meer informatie over het tijdelijk deel van het omgevingsplan is te vinden op de website van het Informatiepunt Leefomgeving: Omgevingsplan van rechtswege | Informatiepunt Leefomgeving.

2. Aanleveren voor het wijzigingsbesluit

2.1 Onderdelen van het wijzigingsbesluit

Voor het wijzigingsbesluit moet de initiatiefnemer het volgende aanleveren:

- de motivering en de onderzoeken, die nodig zijn;
- de voorgestelde wijziging van de regels[2] van het omgevingsplan (en de technische vertaling ervan in de werkset);
- artikelsgewijze toelichting op de regels;

De gemeente Vught maakt gebruik van de plansoftware GISkit. De initiatiefnemer moet de onderdelen van het wijzigingsbesluit aanleveren in een werkset die geschikt is voor GISkit.

2.1.1 Motivering

Het eerste deel van het aan te leveren wijzigingsbesluit bestaat uit de motivering. De motivering is de inhoudelijke onderbouwing van het initiatief en het besluit. De motivering bestaat in ieder geval uit:

- een beschrijving van het initiatief;
- een beschrijving van de huidige situatie en de gewenste situatie in het plangebied;
- een motivering waarom het besluit bijdraagt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In BIJLAGE 1 MOTIVERINGbij dit handboek staat aan welke eisen de motivering moet voldoen;
- een overzicht van de onderdelen van het omgevingsplan, die het wijzigingsbesluit moet aanpassen, met een onderbouwing waarom dit nodig is;
- de uitkomsten van de omgevingsdialoog;
- een m.e.r.-beoordeling of milieueffectrapportage.

Als dat nodig is voor een goede onderbouwing, steunt de motivering op resultaten van onderzoek. Die resultaten staan dan in een bijlage.

[2] Behalve de daadwerkelijke regels omvat dit ook de annotaties (werkingsgebieden, gebiedsaanwijzingen, normen, activiteiten, thema's etc.)

2.1.2 Regels en geometrie

Het tweede deel van de aanvraag bestaat uit een voorstel voor het wijzigingsbesluit: de regels die deel gaan uitmaken van het omgevingsplan en de daarbij behorende annotaties.

a. Inhoud van de regels

Voor de inhoud (de strekking) van de regels kan de initiatiefnemer – bijvoorbeeld als het gaat om normen – aansluiting zoeken bij:

- de bestaande ruimtelijke plannen
- eerdere initiatieven die al in hoofdstuk 21 zijn verwerkt (dit geldt nadat het eerste initiatief is verwerkt).

Daarnaast sluit de inhoud van de regeling natuurlijk aan bij de motivering en de bevindingen uit onderzoek.

b. Gebruik maken van wettelijke flexibiliteit

Wil de initiatiefnemer gebruik maken van wettelijke mogelijkheden om maatwerkregels te stellen? Of wil de initiatiefnemer normen toepassen die afwijken van de standaard (denk bijvoorbeeld aan de standaardwaarden voor geluid)? Overleg dit dan altijd vooraf met de gemeente.

c. Woningbouwcategorieën

Als dat nodig is, kan het wijzigingsbesluit regels bevatten over te realiseren categorieën woningen (sociale huur, sociale koop, middenhuur en/of particulier opdrachtgeverschap). De planregels moeten hierbij voldoen aan § 5.1.7a Besluit kwaliteit leefomgeving.

d. Casco

De initiatiefnemer neemt regels op in hoofdstuk 21 van het omgevingsplan. De opbouw van dit hoofdstuk is opgenomen in het casco-omgevingsplan van de gemeente Vught. Hierin zijn de uitgangspunten en keuzes verder toegelicht. Het casco-omgevingsplan staat in BIJLAGE 5 CASCO OMGEVINGSPLAN VUGHT bij dit handboek.

e. Opzet van de regels

Voor de opzet van de planregels moet de initiatiefnemer aansluiten bij de opzet van de voorbeeldregels in BIJLAGE 2: VOORBEELDREGELS OMGEVINGSPLAN bij dit handboek. Voorzien de voorbeeldregels niet in wat de initiatiefnemer nodig heeft? Of heeft de initiatiefnemer vragen over het toepassen van de voorbeeldregels? Neem dan contact op met de gemeente om dit af te stemmen.

f. Taalgebruik

Voor het taalgebruik en het gebruik van termen sluit de initiatiefnemer aan bij de voorbeeldregels. De gemeente streeft naar een toegankelijk taalniveau. Dit betekent dat planregels bestaan uit korte zinnen. Vaktaal en onnodig formele bewoordingen worden zoveel mogelijk vermeden.

g. Annoteren van het wijzigingsbesluit

Voor de uniformiteit en consistentie is een annotatiestrategie opgesteld. Deze staat in BIJLAGE 3: ANNOTATIESTRATEGIE bij dit handboek. Het toepassen van deze strategie is verplicht. Dit geldt ook voor de afspraken over de naamgeving van locaties, die in de bijlage bij de strategie staan.

2.1.3 Artikelsgewijze toelichting (toelichting per artikel)

Het derde onderdeel van het wijzigingsbesluit bestaat uit een toelichting per artikel bij de regels van het omgevingsplan. Deze toelichting is juridisch niet verplicht. De gemeente kan deze toelichting gebruiken om de regels van het omgevingsplan te verduidelijken. De gemeente wil de opzet van deze toelichting verder uitwerken bij het eerste initiatief dat in hoofdstuk 21 wordt opgenomen. De initiatiefnemer doet dit in nauw overleg met de gemeente. Bij volgende initiatieven sluit de initiatiefnemer bij deze opzet aan.

3. Procedure wijziging omgevingsplan

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft hoe de procedure voor het wijzigen van het omgevingsplan verloopt, en wat de gemeente hierbij verwacht van de initiatiefnemer.

3.2 Procedure wijziging omgevingsplan

Voor het wijzigen van het omgevingsplan volgen we een vaste procedure. Die bestaat uit onze beoordeling en afstemming van de ingediende documenten en (daarna) uit het besluit van het college over het starten van de formele procedure. De formele procedure is geregeld in de wet. Deze procedure geeft onder andere kaders voor bekendmaking, publicatie, zienswijzen en termijnen.

3.2.1 Voorbereiding

De gemeente maakt bekend (via het digitale Gemeenteblad)[3] dat zij het omgevingsplan gaat wijzigen (kennisgeving). In deze kennisgeving staat ook, hoe de participatie wordt ingevuld.

3.2.2 Ontwerp-wijzigingsbesluit

a. Kennisgeving ontwerp-wijzigingsbesluit

De gemeente doet voorafgaand aan de terinzagelegging een kennisgeving van het ontwerp-omgevingsplan in het Gemeenteblad

Is in de voorbereiding een milieueffectrapport opgesteld? Dan doet de gemeente ook een kennisgeving van dit rapport. Beide publiceren wij op hetzelfde moment in het Gemeenteblad.

Naast publicatie in het Gemeenteblad doet de gemeente een kennisgeving in het Klaverblad. Deze kennisgeving verwijst naar de publicatie in het Gemeenteblad.

b. Mededeling ontwerp-wijzigingsbesluit

We plaatsen het ontwerp-omgevingsplan via de LVBB integraal in het Gemeenteblad.

c. Terinzagelegging ontwerp-wijzigingsbesluit

[3] Een kennisgeving in het Gemeenteblad verloopt via de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB). Dit is onder de centrale landelijke voorziening voor de publicatie van (onder andere) omgevingsdocumenten. De omgevingsdocumenten komen via deze landelijke voorziening ook in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) (de viewer ‘Regels op de kaart’).

Met de mededeling (genoemd onder b) start de terinzagelegging van het ontwerp-wijzigingsbesluit. De terinzagelegging duurt 6 weken. Ook het milieueffectrapport ligt dan ter inzage. Dit gebeurt alleen digitaal, via het Gemeenteblad en de viewer Regels op de kaart.

d. Eventueel advies Commissie m.e.r.

Als er een milieu-effectrapport is opgesteld moet de gemeente hierover een advies vragen aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage. Dit doet de gemeente uiterlijk bij de start van de terinzagelegging van het ontwerp-omgevingsplan en het milieueffectrapport.

e. Zienswijzen

Tijdens de zienswijzenperiode (zie onder c) kan iedereen gedurende een periode van zes weken een zienswijze indienen. Dat kan schriftelijk of mondeling. Als sprake is van een mondelinge zienswijze, dan maakt de gemeente hiervan een verslag.

f. Mededeling en kortere beslistermijn wanneer geen zienswijzen zijn ingediend

Als er tijdens de termijn van zes weken geen zienswijzen op het ontwerpbesluit zijn gekomen, dan doet de gemeente hiervan zo spoedig mogelijk mededeling in het digitale gemeenteblad. Daarna wordt het wijzigingsbesluit vastgesteld.

3.2.3 Vaststelling wijzigingsbesluit

De gemeenteraad stelt het wijzigingsbesluit vast.[4] De gemeenteraad maakt hierbij de belangenafweging. Daarbij betrekt de gemeenteraad ook de uitkomst van uw omgevingsdialoog en eventuele ingekomen zienswijzen

a) Termijn tussen vaststelling en bekendmaking

Tussen de vaststelling van het wijzigingsbesluit en de bekendmaking moeten minimaal twee weken zitten. Bekendmaking mag sneller als:

- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant geen zienswijzen naar voren hebben gebracht over het ontwerp-wijzigingsbesluit;
- het vastgestelde besluit niet afwijkt van het ontwerp-besluit; of
- Gedeputeerde Staten hebben bepaald dat het omgevingsplan eerder ter inzage mag worden gelegd.

b) Bekendmaking, kennisgeving, terinzagelegging

[4] Het college van burgemeester en wethouders stelt het omgevingsplan vast, als de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft gedelegeerd aan het college.

De gemeente maakt het besluit bekend door het te publiceren in het Gemeenteblad. Tegelijk met de bekendmaking, geeft de gemeente kennis van de terinzagelegging van de bijbehorende stukken. De gemeente vermeldt hierbij binnen welke termijn en bij welk orgaan beroep mogelijk is.

c) Mededeling van het besluit:

Tegelijkertijd met de bekendmaking doet de gemeente in ieder geval mededeling van het besluit aan:

- degenen die bij de voorbereiding een zienswijze hebben ingebracht;
- een adviseur, als het bevoegd gezag van zijn advies is afgeweken.

De gemeente vermeldt hierbij binnen welke termijn en bij welk orgaan beroep mogelijk is.

d) Inwerkingtreding

Een wijziging van een omgevingsplan treedt in werking vier weken na de dag van bekendmaking tenzij in het wijzigingsbesluit een andere datum is bepaald.
De wijziging van het omgevingsplan wordt dan zichtbaar in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Iedereen kan zo in het Omgevingsloket zien welke regels waar gelden.

e) Termijn vaststelling bij m.e.r.

Als het initiatief m.e.r.-plichtig is, loopt het milieueffectrapport (MER) mee met bovenstaande procedure. De stappen onder a t/m e hebben dan ook betrekking op het m.e.r..

f) Beroep

Belanghebbenden kunnen beroep instellen tegen het wijzigingsbesluit. Dit kan gedurende 6 weken vanaf de dag van de bekendmaking van het besluit.

Vroeger konden alleen belanghebbenden beroep instellen, die een zienswijze hadden ingediend. Tegenwoordig is dat anders. Alle belanghebbenden kunnen beroep instellen.

Als iemand beroep heeft ingesteld, kan deze ook bij de rechter om een voorlopige voorziening vragen. Dit is een tijdelijke maatregel die meestal de inwerkingtreding van het omgevingsplan tegenhoudt (schorst). Dat is om te voorkomen dat er een onomkeerbare situatie ontstaat. De rechter beoordeelt of het verzoek om een voorlopige voorziening terecht is. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

Als het beroep wordt ingesteld, is het omgevingsplan normaal gesproken al in werking getreden (zie punt d). Het indienen van het beroep, en ook het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening, heeft hier geen effect op. De inwerkingtreding wordt alleen geschorst als de rechter dat beslist na een verzoek om een voorlopige voorziening.

BIJLAGE 1 MOTIVERING

Rolverdeling en verantwoordelijkheid

Deze instructie gaat over het opstellen van de motivering. De motivering is – in juridische zin – de onderbouwing van het bevoegd gezag (de gemeenteraad of het college van burgemeester en wethouders) bij het wijzigingsbesluit. Soms stelt de initiatiefnemer de motivering op. De gemeente neemt deze dan over, als ze ermee akkoord is. In dit document staat steeds wat ‘de gemeente’ moet onderbouwen. In de praktijk moet de initiatiefnemer ervoor zorgen dat dit in de motivering staat.

Hoofdlijn

De motivering van een wijzigingsbesluit onderbouwt dat het besluit bijdraagt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Daarbij moet de gemeente in elk geval toetsen aan:

- (instructie)regels van het Rijk en de provincie;
- gemeentelijk beleid, waaronder in het bijzonder de omgevingsvisie;
- overige criteria, zoals hierna gespecificeerd.

In de tabel hierna is meer in detail aangegeven welke onderwerpen de motivering moet behandelen.
Een uitgebreide toets aan *beleid* van Rijk, provincie en waterschap (naast een toets aan *regels* van deze overheden) is niet nodig. Deze toets wordt alleen opgenomen als dat wezenlijk bijdraagt aan de motivering van het besluit. Beschrijvingen van beleid blijven altijd kort en bondig.

Toetsingscriteria

In onderstaande tabel staat welke onderwerpen de motivering moet behandelen. Is een onderwerp overduidelijk niet van belang voor het betrokken initiatief? Geef dit dan

bondig in de motivering aan, met een toelichting. De motivering moet het onderwerp altijd wél benoemen.
Het wettelijk kader bepaalt welke ruimte er - binnen de motivering - is voor een eigen gemeentelijke afweging. Als de initiatiefnemer wil dat de gemeente die ruimte benut, gaat de motivering in op het hoe en waarom.
De motivering betrekt bij elk onderwerp het gemeentelijke beleid, dat hiervoor van belang is.

Onderwerp	De motivering onderbouwt dat het wijzigingsbesluit voldoet aan:
Milieueffectrapportage	Artikel 16.4 en in het bijzonder Artikel 16:36 Omgevingswet. Dit betekent dat initiatiefnemer: - een formele m.e.r.-beoordeling opneemt, of - als dat niet nodig is dit vooraf met de gemeente afstemt, en wordt in de motivering gemotiveerd. Voor m.e.r.-plichtige initiatieven stelt iniatiefnemer een MER op.
Veiligheid	§ 5.1.2 Besluit kwaliteit leefomgeving, Paragraaf 5.1.2.2 tot en met paragraaf 5.1.2.5. Kaartmateriaal kan inzichtelijk worden gemaakt via : www.atlaskaarten.nl met de kaarten 'veilige omgeving'. Hierin worden 4 kaarten zichtbaar en kunnen worden gebruikt ter onderbouwing. De kaarten betreffen: - activiteiten met gevaarlijke stoffen; - aandachtsgebieden; - plaatsgebonden risico's; - kwetsbare gebouwen.
Waterbelangen	
Watertoets	§ 5.1.3 Besluit kwaliteit leefomgeving.
Waterveiligheid	Paragraaf 5.3.1 (Waterveiligheid) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Waterberging	Paragraaf 5.3.2 (Waterberging) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Milieu	
Kwaliteit van de buitenlucht	§ 5.1.4.1 Besluit kwaliteit leefomgeving
Geluid door activiteiten	§ 5.1.4.2 Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij wordt ook aangegeven of wordt voldaan aan de bruidsschat en zo niet, welke consequenties dat heeft. Flexibiliteit om – binnen het kader van instructieregels – af te wijken van de bruidsschat gebruikt de initiatiefnemer alleen na overleg met de gemeente.
Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen	§ 5.1.4.2a Besluit kwaliteit leefomgeving en paragraaf 5.2.3 (Provinciale weg) van de omgevingsverordening Noord-Brabant. Flexibiliteit die het Bkl biedt, gebruikt de initiatiefnemer alleen na overleg met de gemeente.
Trillingen	§ 5.1.4.4 Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij wordt ook aangegeven of wordt voldaan aan de bruidsschat en zo niet, welke consequenties dat heeft. Flexibiliteit om – binnen het kader van instructieregels – af te wijken van de bruidsschat gebruikt de initiatiefnemer alleen na overleg met de gemeente.
Slagschaduw van windturbines	§ 5.1.4.4a Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij wordt ook aangegeven of wordt voldaan aan de bruidsschat en zo niet, welke consequenties dat heeft. Flexibiliteit om – binnen het kader van instructieregels – af te wijken van de bruidsschat gebruikt de initiatiefnemer alleen na overleg met de gemeente.
Bodemkwaliteit	§ 5.1.4.5 Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij wordt ook aangegeven of wordt voldaan aan de bruidsschat en zo niet, welke consequenties dat heeft. Flexibiliteit om – binnen het kader van instructieregels – af te wijken van de bruidsschat gebruikt de initiatiefnemer alleen na overleg met de gemeente.
Geur	§ 5.1.4.6 Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij wordt ook aangegeven of wordt voldaan aan de bruidsschat en zo niet, welke consequenties dat heeft.

	Flexibiliteit om – binnen het kader van instructieregels – af te wijken van de bruidsschat gebruikt de initiatiefnemer alleen na overleg met de gemeente.
Milieuzonering	De gemeente gebruikt de richtafstanden uit de oude handreiking bedrijven en milieuzonering niet voor het motiveren van de aanvaardbaarheid van het initiatief. Hooguit ter indicatie of het wel of niet nodig is onderzoek te doen voor toetsing aan de wettelijke normen (voor geluid, geur etc. zoals hierboven aangehaald).
Stedelijke ontwikkeling	
Laddertoets	§ 5.1.5.4 Besluit kwaliteit leefomgeving.
Stedelijke functies en mobiliteit	Afdeling 5.5 (Ontwikkeling van stedelijke functies en mobiliteit) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Vitaal platteland	Afdeling 5.6 (Vitaal platteland) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Cultureel erfgoed	§ 5.1.5.5 Besluit kwaliteit leefomgeving. Hierbij vindt in elk geval een toets plaats aan Paragraaf 5.2.6 (Aardkundige, cultuurhistorische en groenblauwe waarden) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. De motivering besteedt in elk geval aandacht aan de effecten op archeologische waarden en monumenten.
Behoud van ruimte voor toekomstige functies	§ 5.1.6 Besluit kwaliteit leefomgeving (reserveringsgebieden autowegen, snelwegen en hoofdspoorwegen; buisleidingen van nationaal belang).
Staat en werking van infrastructuur en voorzieningen	§ 5.1.7 Besluit kwaliteit leefomgeving (landsverdediging en nationale veiligheid; elektriciteitsvoorziening; rijksvaarwegen; apparatuur voor de burgerluchtvaart; landelijke fiets- en wandelroutes; hyperscale datacentra).
Toegankelijkheid van de buitenruimte	§ 5.1.8 Besluit kwaliteit leefomgeving.
Uitoefening van taken fysieke leefomgeving	Afdeling 5.2 Besluit kwaliteit leefomgeving.
Spuitzones	Actuele jurisprudentie over spuitzones.
Gezondheid	Artikel 2.1 Omgevingswet (vierde lid).
Duurzaamheid, energietransitie, klimaatadaptatie	Paragraaf 5.4 (Duurzame energie) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. De motivering gaat verder in op de kenmerken van het initiatief op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptatie, voor zover het initiatief op dat gebied meerwaarde heeft.
Mobiliteit en parkeren	Een evenwichtige toedeling van functies als het gaat om de verkeersafwikkeling. Hierbij besteedt de motivering in elk geval aandacht aan verkeersgeneratie en parkeren voor zowel auto's als fietsen en aan ov-bereikbaarheid. Hierbij wordt voldaan aan de actuele gemeentelijke parkeernormen.
Groen en natuur	
Soortbescherming	Uitvoerbaarheid in het licht van de regels over soortbescherming (flora- en fauna-activiteit). Het initiatief mag niet evident onuitvoerbaar zijn
Gebiedsbescherming	Artikel 16.53c Omgevingswet. Dit betekent dat initiatiefnemer of een passende beoordeling opstelt of motiveert waarom dat niet nodig is.

Natuur Netwerk Brabant	Paragraaf 5.2.5 (Natuur Netwerk Brabant) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Groen en natuur (overig)	ETFAL in het licht van het effect van het initiatief op (overig) groen en natuur. Hierbij vindt in elk geval een toets plaats aan Paragraaf 5.2.6 (Aardkundige, cultuurhistorische en groenblauwe waarden) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Ook houdt de motivering in elk geval rekening met de beleidsnota 'Groenvisie Vught 2023-2033'.
Landschap	ETFAL in het licht van het effect van het initiatief op het landschap. Hierbij vindt in elk geval een toets plaats aan Paragraaf 5.2.6 (Aardkundige, cultuurhistorische en groenblauwe waarden) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Stedenbouwkundige kwaliteit	ETFAL in het licht van het effect van het initiatief op de stedenbouwkundige kwaliteit.
Algemene ruimtelijke kwaliteit	De instructieregels voor ruimtelijke kwaliteit uit de Omgevingsverordening Noord-Brabant, met inbegrip van de ruimte die de verordening biedt voor maatwerk, afwijking en flexibiliteit, waaronder in elk geval: - artikel 5.7 (Zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit); - artikel 5.11 (Kwaliteitsverbetering Landschap); - artikel 5.12 (Ontwikkelingsrichting).
Grondwater	Paragraaf 5.2.1 (Grondwaterbescherming) en Paragraaf 5.2.2 (Voorkomen grondwaterverontreiniging) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Stiltegebied	Paragraaf 5.2.4 (Stiltegebied) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
Kabels en leidingen	ETFAL in het licht van kabels en leidingen. Hiervoor brengt initiatiefnemer in kaart welke kabels en leidingen binnen het plangebied aanwezig zijn en of dat leidt tot mogelijke beperkingen.
Overige onderwerpen Het initiatief kan effecten hebben op andere aspecten van de fysieke leefomgeving. De motivering bevat dat punt een belangenafweging. Dit is nog belangrijker, als deze effecten andere belanghebbenden raken. Zo nodig onderbouwt de initiatiefnemer zijn belangenafweging met onderzoek. Voorbeelden van zulke andere aspecten zijn licht, schaduw, stof en hitte.	

Disclaimer: de bovenstaande tabel is gebaseerd op de geldende instructieregels van Rijk en provincie op 11 november 2025. De initiatiefnemer zorgt er zelf voor dat alle actuele instructieregels worden meegenomen. De regelgeving is leidend; niet de tabel.

BIJLAGE 2: VOORBEELDREGELS OMGEVINGSPLAN

In dit document staan voorbeeldregels voor hoofdstuk 21 van het omgevingsplan. Deze voorbeeldregels gebruikt een initiatiefnemer als basis bij het formuleren van planregels. De regels zijn bedoeld als voorbeeld voor zaken als opbouw van het plan (volgorde van artikelen), opzet (structuur) van artikelen, zinsbouw, begrippenkader en taalniveau. De voorbeeldregels zijn *niet* bedoeld als voorbeeld voor de juridische inhoud van de planregeling.
De naamgeving van locaties sluit aan bij de naamgevingsafspraken van de gemeente Vught. Deze afspraken zijn opgenomen in de BIJLAGE 3: ANNOTATIESTRATEGIE bij de annotatiestrategie voor het omgevingsplan van de gemeente Vught.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Begripsbepalingen die, op de dag van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet en in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op hoofdstuk 22 van dit omgevingsplan. Bijlage II bij dit omgevingsplan bevat begripsbepalingen voor de toepassing van hoofdstuk 22 van dit omgevingsplan.

Toelichting:
Artikel 1.1 blijft ongewijzigd. Dit artikel blijft dus zoals het nu in het omgevingsplan staat (vanuit de bruidsschat). Als voor hoofdstuk 21 begripsbepalingen nodig zijn, komen die in hoofdstuk 21 te staan. Zie hiervoor de toelichting bij hoofdstuk 21.

Hoofdstuk 21 Ontwikkelingen in de transitiefase

Afdeling 21.1 Helvoirt – Omgevingsweg 1[5]

Toelichting:
De naam van de afdeling bestaat uit de plaatsnaam, gevolgd door het adres, waar de ontwikkeling plaatsvindt. Dus bijvoorbeeld ‘Helvoirt – Omgevingsweg 1’. Is er geen specifiek adres beschikbaar? Doordat er (bijvoorbeeld) sprake is van een gebiedsontwikkeling. Dan kan de naam natuurlijk bestaan uit een locatieaanduiding of de naam van de gebiedsontwikkeling. Bij voorkeur gebruikt de initiatiefnemer wel een *geografische* benaming. Zie verder ook de naamgevingsafspraken. Deze staan in de bijlage bij de annotatiestrategie.

Paragraaf 21.1.1 Algemene bepalingen

Artikel 21.1 Toepassingsbereik

Afdeling 21.1 gaat over het gebied H21-Helvoirt-Omgevingsweg 1.

5

Artikel 21.2 Tijdelijk deel van het omgevingsplan niet van toepassing
In het gebied H21-Helvoirt-Omgevingsweg 1 zijn de volgende onderdelen van het tijdelijk deel van het omgevingsplan niet van toepassing:
a. [...].

Toelichting:
Hier staat welke bestemmingsplannen, *of onderdelen daarvan*, het bevoegd gezag buiten toepassing verklaart. Als dit gewenst is, dan blijven algemene regels (hoofdstuk 3) van het geldende bestemmingsplan van toepassing. Dit geldt ook voor regels over dubbelbestemmingen, als daarin niets hoeft te veranderen. Geldende paraplubestemmingsplannen blijven in beginsel óók van toepassing.
Artikel 21.3 is het 'spiegelbeeld' van artikel 21.2. Dit artikel is (daarom) juridisch niet nodig. We nemen het op voor de duidelijkheid op.

Artikel 21.3 Tijdelijk deel van het omgevingsplan onverkort van toepassing
In het gebied, bedoeld in artikel 21.1, blijven de volgende onderdelen van het tijdelijk deel van het omgevingsplan onverkort van toepassing:
a. [...];
b. het bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan Archeologie';
c. het bestemmingsplan 'Parapluplan kamerverhuur Vught';
d. overige delen van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, in het bijzonder regels uit verordeningen en de bruidsschat (hoofdstuk 22 van het omgevingsplan).

Artikel 21.4 Schakelbepaling bruidsschat
Waar in hoofdstuk 22 van dit omgevingsplan wordt gesproken over 'het tijdelijke deel van dit omgevingsplan' moet daarvoor steeds worden gelezen: het omgevingsplan.

Artikel 21.5 Begripsbepalingen
Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder:
[begrip1]: [begripsbepaling1];
[begrip2]: [begripsbepaling2];
[begrip3]: [begripsbepaling3];
Etc.

Toelichting:
In deze bepaling komen begrippen te staan die nodig zijn voor deze afdeling. Zijn begrippen al gedefinieerd via artikel 1.1? Dan komen ze niet opnieuw te staan in hoofdstuk 21.

Begrippen staan altijd in alfabetische volgorde. Ze krijgen geen opsommingstekens in de vorm van nummers of letters. Dit is overeenkomstig de TPOD Omgevingsplan.

Paragraaf 21.1.2 Gebruiksactiviteiten

Subparagraaf 21.1.2.1 Wonen

Toelichting:
Elke gebruiksactiviteit ('functie', voorheen bestemming) krijgt een eigen subparagraaf. In deze voorbeeldregels is alleen 'wonen' ingevuld.
Hoofdstuk 21 heeft dezelfde opzet als het bestemmingsplan als het gaat om het bestemmen van gronden voor 'waarden'. Gaat een (dubbel)bestemmingen alleen over waarden (denk hierbij bijvoorbeeld aan Bos of Waarde-Archeologie? Dan gebruiken we dus dezelfde opzet als hieronder is opgenomen voor 'wonen'. In het uiteindelijke definitieve omgevingsplan is dit waarschijnlijk anders.

Artikel 21.6 Toepassingsbereik
Deze subparagraaf is van toepassing in het gebied wonen - Omgevingsweg 1.

Artikel 21.7 Toegelaten activiteiten
Gronden mogen worden gebruikt voor:
a. wonen in de vorm van woningen;
b. bed & breakfast als nevenactiviteit met maximaal 5 kamers;

met de daarbij behorende voorzieningen:

c. tuinen, erven en terreinen;
d. parkeervoorzieningen;
e. nutsvoorzieningen;
f. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
g. groenvoorzieningen.

Artikel 21.8 Verboden gebruiksactiviteiten
De volgende gebruiksactiviteiten zijn in elk geval verboden:
a. wonen in een woonwagen;
b. opslag van goederen en materialen binnen en buiten het bouwvlak;
c. bewoning als afhankelijke woonruimte;
d. [...].

Artikel 21.9 Voorwaardelijke verplichtingen

[...]

Toelichting:
Op deze plek staan eventuele voorwaardelijke verplichtingen voor de activiteit 'gebruiken van gronden en bouwwerken'.

Artikel 21.10 Vergunningplichtige activiteiten

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning [...].
2. Het eerste lid geldt niet voor [...].
3. Een omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid wordt verleend als [...].

Toelichting:
Op deze plek staan eventuele vergunningplichtige activiteiten voor 'gebruik'. Het gaat hier om activiteiten die het bestemmingsplan via een 'binnenplanse afwijking' zou hebben toegelaten. Zijn activiteiten langs deze weg toegelaten? Dan staan ze niet ook bij 'verboden activiteiten' (zie artikel 21.8).

Paragraaf 21.1.3 Bouwactiviteiten

Toelichting:
De volgorde van de regels over bouwen is als volgt:

- 'verbod'
- 'vergunningplicht'
- 'voorwaardelijke verplichting'
- '(beoordelings)regels'.

Binnen de beoordelingsregels (en – als dat vanwege de omvang nodig is - ook binnen de andere regels) worden de regels verder geordend naar type bouwwerk. Dit gebeurt van grof ('bouwwerken') naar fijn ('gebouwen', 'hoofdgebouwen', 'bijbehorende bouwwerken', 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde').
Een uitsplitsing naar *functie* komt niet voor. Behalve als dat uit de inhoud van de regels volgt. M.a.w. als een bouwregel zowel geldt voor 'Wonen' als voor 'Bedrijf', en beide komen voor in het initiatief, dan wordt de regel één keer opgenomen met de geometrie van zowel 'Wonen' als 'Bedrijf'.

Artikel 21.11 Bouwverbod

1. In het gebied bouwen-bouwwerk-verbod- Omgevingsweg 1 is het verboden een bouwwerk te bouwen.

2. In het gebied bouwen-gebouw-verbod- Omgevingsweg 1 is het verboden een gebouw te bouwen.

Artikel 21.12 Vergunningplichtige bouwactiviteiten

Voor het bouwen van een bouwwerk is een omgevingsvergunning nodig op grond van dit omgevingsplan, als dat volgt uit paragraaf 22.2.7.2 en paragraaf 22.27.3.

Toelichting:
Dit is een bepaling 'voor de volledigheid'. Hij is juridisch niet nodig. Verder verwijzen de bouwregels niet naar de vergunningplicht. Dit betekent ook dat we de term 'beoordelingsregels' niet gebruiken. De opzet is in die zin vergelijkbaar met een bestemmingsplan.

Artikel 21.13 Voorwaardelijke verplichtingen

[...]

Toelichting:
Op deze plek staan eventuele voorwaardelijke verplichtingen voor de activiteit 'bouwen'. NB let op dat een voorwaardelijke verplichting alleen wordt opgenomen als deze niet als 'normale' bouwregels (c.q. een beoordelingsregel voor een omgevingsvergunning) kan worden opgenomen.

Artikel 21.14 Hoofdgebouw

1. Het is verboden een hoofdgebouw te bouwen buiten een bouwvlak.
2. De bouwhoogte van een hoofdgebouw is niet meer dan aangegeven met de omgevingsnorm bouwhoogte hoofdgebouw-Omgevingsweg 1.

Artikel 21.15 Bijbehorend bouwwerk

1. De bouwhoogte van een bijbehorend bouwwerk is niet meer dan aangegeven met de omgevingsnorm bouwhoogte bijbehorend bouwwerk- Omgevingsweg 1.
2. In afwijking van het tweede lid is een bouwhoogte toegestaan van 8 meter als het bouwwerk, naar het oordeel van het bevoegd gezag:
    a. vanuit het stedenbouwkundige beeld inpasbaar is in zijn omgeving;
    b. ondergeschikt blijft aan het hoofdgebouw;
    c. geen onevenredige nadelige belemmeringen oplevert voor de omgeving op het gebied van privacy en dag- en zonlichttoetreding.
3. Onderkeldering van een bijbehorend bouwwerk is alleen toegestaan direct onder de contouren van het bijbehorende bouwwerk.

Toelichting:
Regels over bijbehorende bouwwerken houden inhoudelijk zoveel mogelijk rekening met de bruidsschat. Er staan in dit hoofdstuk dus geen regels die zinledig zijn, omdat de bruidsschat deze *overrulet*. De bruidsschat wordt hierbij als een gegeven beschouwd.

Toelichting:
Is een regel nodig is, die is te vergelijken ar met een voormalige 'binnenplanse afwijking'? Dan wordt dit een 'normale' bouwregel. Als hierbij open normen voorkomen dan komt voor de open norm de toevoeging te staan: 'naar het oordeel van het bevoegd gezag'. Een voorbeeld hiervan staat in artikel 21.15, derde lid.

Artikel 21.16 Bouwwerk, geen gebouw zijnde: erf- of perceelsafscheiding

1. De bouwhoogte van een erf- of perceelsafscheiding is niet meer dan aangegeven met de omgevingsnorm bouwhoogte erfscheiding- Omgevingsweg 1.
2. In het gebied bouwhoogte erfscheiding-1- Omgevingsweg 1 is de bouwhoogte van een erf- of perceelsafscheiding is niet meer dan:
    a. 2 meter, in het achtererfgebied; of
    b. 1 meter, in andere gevallen.

Artikel 21.17 Bouwwerk, geen gebouw zijnde: overig

1. De bouwhoogte van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, anders dan een erf- of perceelsafscheiding is niet meer dan aangegeven met de omgevingsnorm bouwhoogte overig bouwwerk- Omgevingsweg 1. Dit geldt niet voor zover in de volgende leden iets anders is bepaald.
2. De bouwhoogte van [...] is in het gebied [locatie] niet meer dan [...].
3. Een bouwwerk, geen gebouw zijnde voor extensieve openluchtrecreatie in het gebied bouwhoogte bouwwerk openluchtrecreatie- Omgevingsweg 1 voldoet aan de volgende regels:
    a. er wordt geen onevenredige schade aangericht aan de aanwezige waarden;
    b. de bouwhoogte is niet meer dan 3 meter.

Toelichting:
In de praktijk is vaak behoefte aan regels over specifieke bouwwerken zoals masten, informatieborden, e.d. Die staan in het tweede lid en de daaropvolgende leden. Houd hierbij rekening met het Bbl. Bepaalde bouwwerken, zoals lichtmasten, zijn op grond van artikel 2.29 Bbl bij recht toegelaten, ongeacht de hoogte. Regelen via het omgevingsplan heeft dan geen zin.

Paragraaf 21.1.4 Aanlegactiviteiten

Subparagraaf 21.1.4.1 Omgevingsvergunning

Toelichting:
In de praktijk kunnen er meerdere 'aanlegvergunningen' aan de orde zijn. Elk aanlegvergunningstelsel komt in een aparte subparagraaf. We hanteren hierbij de opzet van aanlegvergunningstelsels uit het bestemmingsplan.

Artikel 21.17 Vergunningplicht
Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten in het gebied aanlegactiviteiten-vergunningplicht-Omgevingsweg 1:
a. [...];
b. [...].

Artikel 21.18 Uitzondering op de vergunningplicht
Het verbod, bedoeld in artikel 21.17 geldt niet voor aanlegactiviteiten die:
a. [...];
b. [...].

Artikel 21.19 Aanvraagvereisten
Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 21.17 wordt een landschapsplan gevoegd.

Artikel 21.20 Beoordelingsregels
Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 21.17 wordt verleend als naar het oordeel van het bevoegd gezag [...].

Artikel 21.21 Advies
Het bevoegd gezag vraagt advies van [...] bij de beoordeling, bedoeld in artikel 21.20.

BIJLAGE 3: ANNOTATIESTRATEGIE

Inleiding

Deze annotatiestrategie beschrijft hoe de gemeente Vught omgaat met het annoteren van het omgevingsplan. Het doel van de strategie is om eenduidige afspraken vast te leggen. Dit zorgt voor consistente annotaties en kenmerken. Duidelijke en consistente annotaties verbeteren de vindbaarheid en het hergebruik van informatie in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
De annotatiestrategie is een aanvulling op de landelijke digitale standaard (STOP-TPOD) en op de handleiding bij de plansoftware (GISkit).
De strategie bestaat uit drie onderdelen:

1. In het eerste deel staat een algemene toelichting op de begrippen *annotatie* en *annotatiestrategie*.
2. Het tweede deel gaat in op de inhoud van de annotaties.
3. In het derde deel staan de gemaakte afspraken over het gebruik van annotaties.

N.B. Deze (versie van de) annotatiestrategie is specifiek gericht op het annoteren van hoofdstuk 21 (tijdelijk hoofdstuk voor ontwikkelingen in de transitiefase).
Deze annotatiestrategie is een levend document. De gemeente zal de strategie op termijn aanpassen en aanvullen.

Deel 1: Algemene informatie

1.1 Wat zijn annotaties?

Annotaties komen voort uit de landelijke STOP-TPOD standaard. Deze standaard zorgt voor een eenduidige manier van digitaal vastleggen van regels en beleid in omgevingsdocumenten. (Omgevingsdocumenten van de gemeente zijn het omgevingsplan, de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's.) Simpel gezegd zijn annotaties labels (of kenmerken) die worden toegekend aan stukken tekst. Deze labels maken het mogelijk om de inhoud digitaal beter te ordenen, doorzoekbaar te maken en op de juiste manier te tonen in de viewer Regels op de kaart. Annotaties zorgen ervoor dat inwoners en bedrijven de inhoud van omgevingsdocumenten eenvoudiger kunnen terugvinden en begrijpen.

1.2 Welke annotaties kunnen gebruikt worden?

Deze annotatiestrategie gaat over annotaties die (op basis van de landelijke digitale standaard STOP-TPOD) kunnen voorkomen bij het omgevingsplan:

- werkingsgebied (locatie)
- gebiedsaanwijzing
- thema
- activiteit
- omgevingsnorm

1.3 Wat is een annotatiestrategie en waarom is deze belangrijk?

In de annotatiestrategie staat welke annotaties we gebruiken, en hoe. Dit is van belang om het omgevingsplan straks op een integrale manier te kunnen tonen in de viewer Regels op de kaart.

1.4 Voor wie is de annotatiestrategie bedoeld?

De annotatiestrategie is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij het opstellen van het omgevingsplan. Denk aan beleidsmedewerkers, juristen en planologen, en externe bureaus die werken voor de gemeente of voor een initiatiefnemer. Bij het schrijven van de tekst moet je namelijk al rekening houden met het annoteren.
Dit is de annotatiestrategie van de gemeente Vught. Als in deze annotatiestrategie wordt gesproken over 'we' of 'wij' dan wordt hiermee de gemeente Vught bedoeld.

1.5 Waar zie ik de annotaties uiteindelijk terug?

We gebruiken het softwarepakket GIT-KIT om omgevingsdocumenten op te stellen en te annoteren. De annotaties worden, na de publicatie van het (wijzigings)besluit, zichtbaar in de viewer Regels op de kaart van het nieuwe Omgevingsloket .

Deel 2: Uitleg per type annotatie

2.1 Toelichting op annotatie Werkingsgebied (locatie)

Elke regel in een omgevingsplan moet gekoppeld zijn aan een locatie. Die locatie bepaalt waar de regel geldt. Dit heet het *werkingsgebied*. Het koppelen van een werkingsgebied (locatie) aan een regel is *verplicht*. Dat is omdat regels alleen juridisch geldig zijn op één specifieke plek. Zo kunnen bijvoorbeeld in een archeologisch waardevol gebied andere regels gelden voor graven, dan daarbuiten.
Het werkingsgebied zorgt voor de 'klik op de kaart': na een klik op de kaart toont de viewer Regels op de kaart de op die plek geldende regels (zie voorbeeld 1).

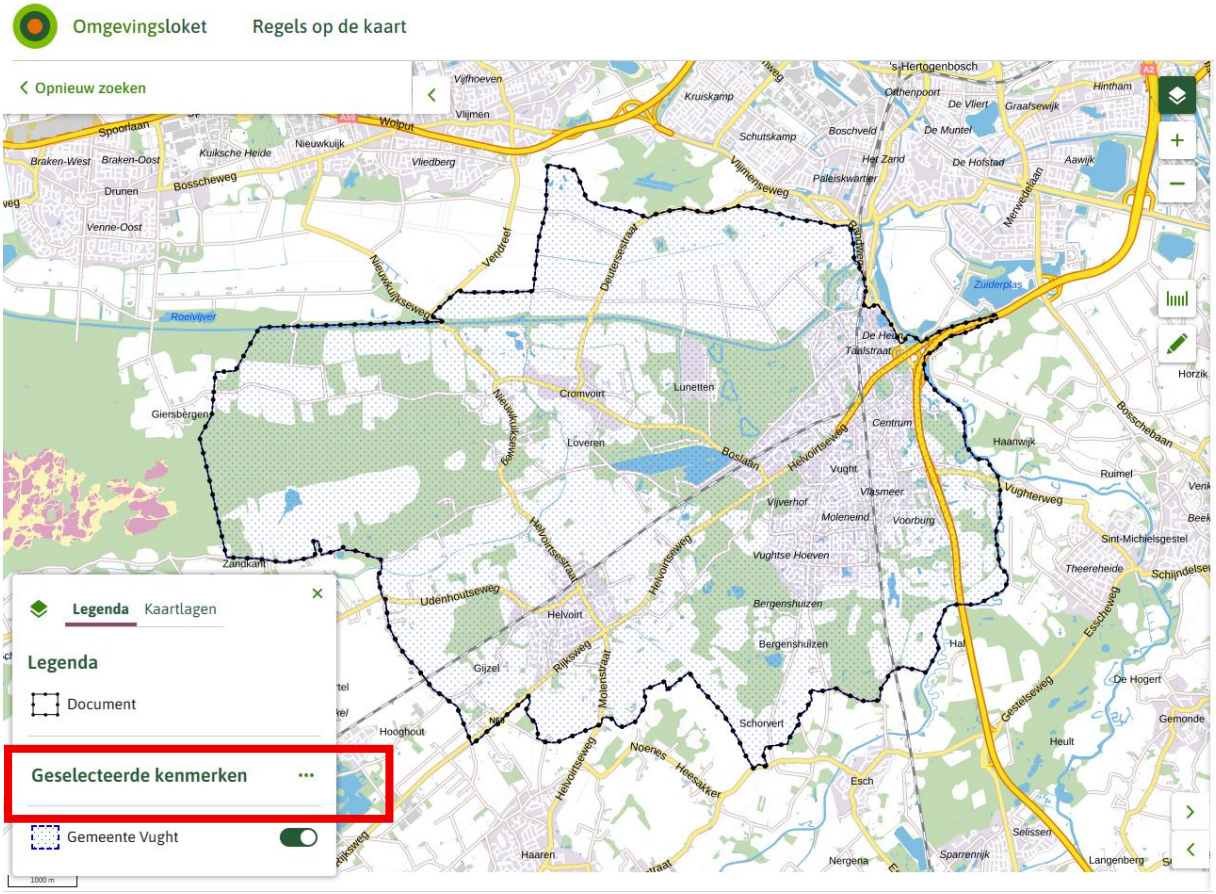

Voorbeeld 1: Visualisatie werkingsgebied (locatie) annotatie 'gemeente Vught'

2.2 Toelichting op annotatie Gebiedsaanwijzing

Een *gebiedsaanwijzing* is een annotatie, die een gebied in een omgevingsplan inhoudelijk duidt. Gebiedsaanwijzingen typeren gebieden op basis van een gemeenschappelijke eigenschap. Deze annotatie is *niet verplicht*, maar biedt een stukje service aan de raadpleger van het omgevingsplan. De annotatie maakt het namelijk mogelijk om gebieden met vergelijkbare eigenschappen te groeperen en zo artikelen of tekstonderdelen te clusteren. Dit faciliteert de doorzoekbaarheid van het omgevingsplan. De annotatie gebiedsaanwijzing heeft *juridisch* geen effect.
Een gebiedsaanwijzing wordt in Regels op de kaart getoond in een specifieke kleur of arcering (zie voorbeeld 2). De gebiedengroep die geselecteerd is, bepaalt de invulling.

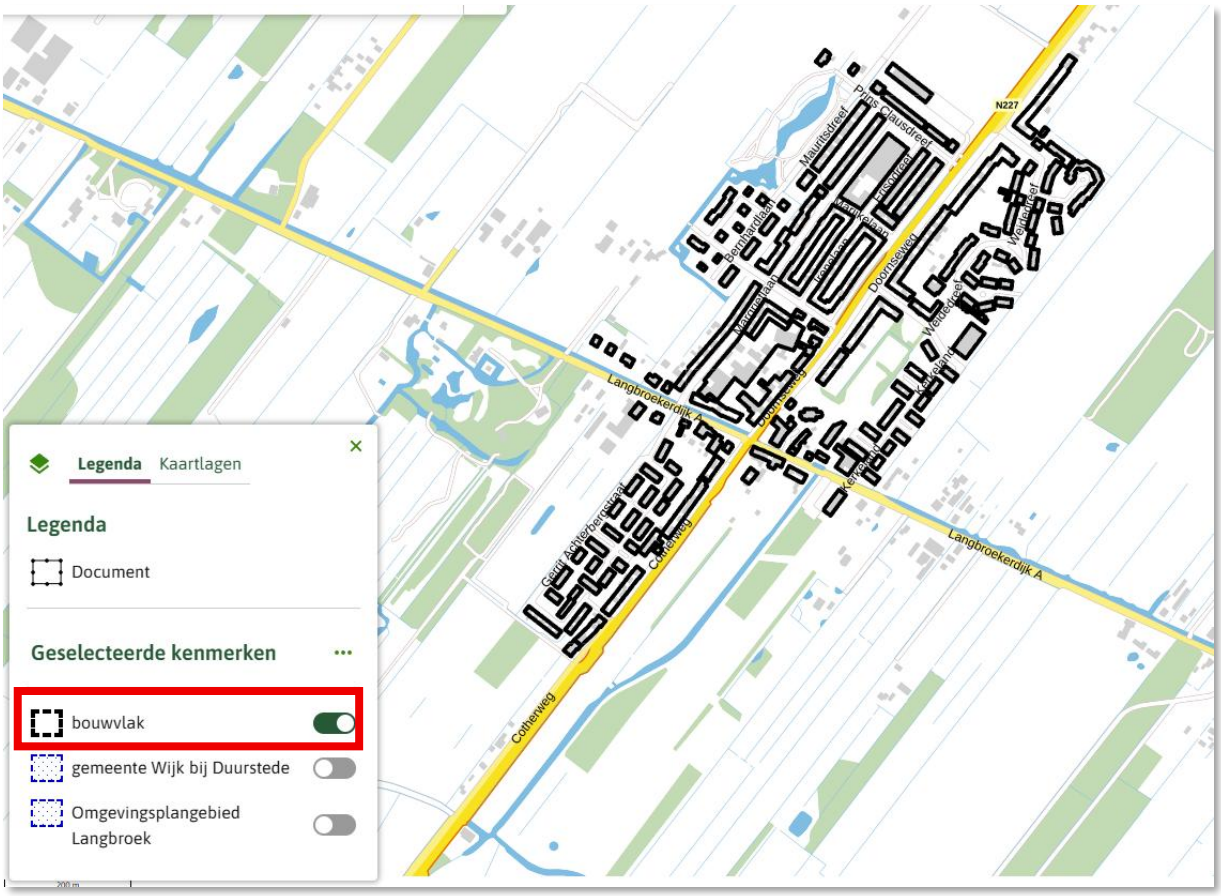

Voorbeeld 2: Visualisatie gebiedsaanwijzing annotatie 'Bouwvlak' (gemeente Wijk bij Duurstede)[6]

2.3 Toelichting op annotatie Thema

Een *thema-annotatie* is een tekst gebonden kenmerk. Dit koppelt regels of tekstdelen in omgevingsdocumenten aan een specifiek onderwerp. De thema-annotatie speelt een rol bij het terugvinden van informatie. Deze annotatie maakt het namelijk mogelijk om regels in de viewer Regels op de kaart te filteren op een specifiek thema. Dit gebeurt los van het bestuursniveau of document, waarin de regel staat.

[6] Voor Vught zijn hier op dit moment nog geen voorbeelden van beschikbaar.

Voor het annoteren van thema's bestaat een vaste waardenlijst die hetzelfde is voor ieder bestuursorgaan.
Deze annotatie is *niet verplicht* en komt niet op de kaart te staan. De annotatie thema heeft *juridisch* geen effect.

2.4 Toelichting op annotatie Activiteit

De annotatie met *activiteit* dient twee doelen. Net als bij thema en gebiedsaanwijzing helpt de activiteit-annotatie om regels te filteren in de viewer Regels op de kaart. De annotatie activiteit heeft *juridisch* geen effect.
De belangrijkste rol van de activiteit-annotatie is om de relatie te leggen tussen het omgevingsplan en het Omgevingsloket. Via het Omgevingsloket kunnen gebruikers nagaan welke regels er gelden voor specifieke activiteiten. Het Omgevingsloket maakt hiervoor gebruik van vragenbomen. Aan de basis van de vragenboom staan toepasbare regels. De gemeente stelt deze toepasbare regels op, en baseert zich hierbij op de juridische regels in het omgevingsplan. De gemeente gebruikt toepasbare regels ook voor het aanmaken van aanvraagformulieren. Een aanvraag- (of meldings)formulier is nodig voor de gebruiker om een aanvraag (of melding) te kunnen doen.
De gemeente kan alleen toepasbare regels opstellen als het omgevingsplan is geannoteerd met activiteiten. De manier van annoteren heeft invloed op het stelsel van toepasbare regels, vragenbomen en formulieren, en daarmee op de gemeentelijke dienstverlening. Het omgevingsplan bepaalt ook de functionele structuur[7] van activiteiten en bovenliggende activiteiten. Deze functionele structuur is ook sterk van invloed op de mogelijkheden die je hebt bij het maken van de toepasbare regels.
Het annoteren met activiteit is niet verplicht of noodzakelijk voor het publiceren van een rechtsgeldig omgevingsplan. Het is wel *noodzakelijk* voor het opstellen van toepasbare regels voor vragenbomen en formulieren.

2.5 Toelichting op annotatie Omgevingsnorm

De annotatie *omgevingsnorm* wordt gebruikt om juridische normen te tonen op de kaart in Regels op de kaart. Een voorbeeld hiervan is de omgevingsnorm 'bouwhoogte'. Maar het kan ook gaan om ook andere getalsmatige én tekstuele. Een omgevingsnorm is onderdeel van de juridische regel en dus juridisch onderdeel van het omgevingsplan.

[7] De 'functionele structuur' is de structuur waarin alle activiteiten, die worden gebruikt voor activiteit-annotaties, zijn geordend in een onderlinge samenhang. De functionele structuur van het omgevingsplan van Vught is te raadplegen via de Registratie toepasbare regels in het Omgevingsloket.

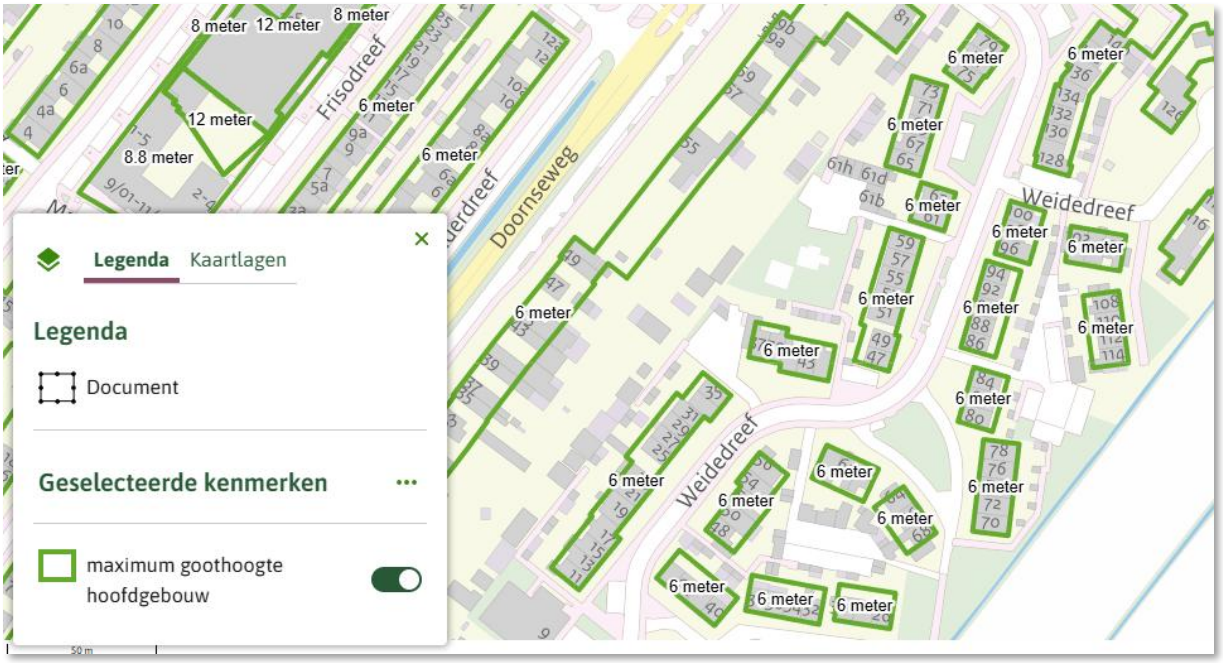

Voorbeeld 3: Visualisatie annotatie omgevingsnorm 'Maximum goothoogte hoofdgebouw (gemeente Wijk bij Duurstede) [8]

[8] Voor Vught zijn hier op dit moment nog geen voorbeelden van beschikbaar.

Deel 3: De afspraken

Hieronder staan de afspraken per type annotatie. De afspraken sluiten – waar mogelijk – aan op de Landelijke Annotatierichtlijn.[9]

3.1 Algemeen

- Deze afspraken gelden totdat de gemeente ze aanpast.
- Bij het annoteren volgt de opsteller van het omgevingsplan deze afspraken. Afwijken van de afspraken kan alleen na nadrukkelijke toestemming van de regisseur omgevingsplan van de gemeente Vught.
- Als deze afspraken niet voorzien in een situatie, gaat de opsteller van het omgevingsplan altijd in overleg plaats met de gemeentelijke opdrachtgever. Dit gebeurt voordat de opsteller een annotatie toepast. De gemeentelijke opdrachtgever beslist samen met de regisseur omgevingsplan en de regelanalist over de wijze van annoteren. De gemeente sluit dan waar mogelijk aan bij de (actuele) Landelijke Annotatierichtlijn. De regisseur omgevingsplan gaat dan ook na of de gemeente deze afspraken hierop moeten aanpassen.

3.3 Gebruik van de annotatie Werkingsgebied (locatie)

Werkingsgebieden koppelen aan het ontwikkelgebied (hoofdstuk 21)

Hoofdstuk 21 is ingedeeld in afdelingen. Voor elke nieuwe ontwikkeling komen de regels in een eigen afdeling te staan. Elke afdeling krijgt ook zijn eigen geometrie. Dit betekent dat de opsteller van het omgevingsplan voor elke afdeling aparte werkingsgebieden moet aanmaken, met eigen noemers (zie hierna over naamgeving).

Werkingsgebied (locatie) verplicht één keer noemen in tekst

Om te kunnen annoteren met een werkingsgebied (locatie) benoemen we de annotatie minimaal 1 keer expliciet in de regeltekst. Uitgangspunt is om het werkingsgebied te noemen in het artikel over toepassingsbereik.[10] Als dat niet past, staat het werkingsgebied in de juridische regel waar dit op van toepassing is. Degene die de plantekst schrijft, is hierbij in de lead.

Het werkingsgebied (locatie) annotatie hoeft dus niet in *ieder* artikel of lid te staan. Je kunt een artikel of lid ook annoteren met een werkingsgebied, als de tekst van dat artikel of lid dit niet benoemt.

---

[9] De landelijke Annotatierichtlijn (Geonovum) is een hulpmiddel. De richtlijn geeft uitleg over *do's en don'ts* bij het annoteren van omgevingsdocumenten, waaronder het omgevingsplan. Voor deze annotatiestrategie is aangesloten bij versie 1: AnnotatierichtlijnVolledig_1_0_20250702_0.pdf.

[10] Soms kan er reden zijn om meerdere werkingsgebieden te noemen, het is technisch mogelijk om meerdere werkingsgebieden aan één juridische regel te koppelen.

De opsteller van het omgevingsplan moet er wel voor zorgen dat *ook* uit de plantekst blijkt, welk werkingsgebied er bij een artikel of lid hoort. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit het eerdergenoemde artikel ‘toepassingsbereik’.
De eerste keer dat de regeltekst een werkingsgebied (locatie) noemt, is ook de eerste keer dat dit wordt geannoteerd.

Naamgeving van werkingsgebied (locatie)
Voor de naamgeving van werkingsgebieden zijn er naamgevingsafspraken. Deze zijn opgenomen in BIJLAGE 4: NAAMGEVINGSAFSPRAKEN.
In aanvulling op de naamgevingsconventie gelden de volgende afspraken:

- de naam van een werkingsgebied (locatie) voor hoofdstuk 21 eindigt altijd met het adres van de locatie. De noemer wordt dus: *naam locatie volgens naamgevingsconventie - [straat] [huisnummer]*.
- de naam van een werkingsgebied (locatie) begint altijd met een kleine letter (omdat ze voornamelijk gebruikt worden in een lopende zin);
- de naam van een werkingsgebied (locatie) is altijd in enkelvoud verwoord, tenzij uit de naamgevingsconventie volgt dat meervoud logischer is;
- de naam van een werkingsgebied (locatie) is in de tekst en in de noemer van de annotatie hetzelfde;
- de naam van een werkingsgebied (locatie) voor het ambtsgebied van de gemeente heeft altijd de noemer: *gemeente Vught*. Gebruik in de naam *niet* het woord ‘ambtsgebied’, want dit zegt inwoners niets.

Werkingsgebied (locatie) altijd actief annoteren
De afspraak is om altijd handmatig een werkingsgebied (locatie) in te vullen in GISkit, ook bij gebruik van het ambtsgebied. Hierdoor voorkomen we dat de publicatie niet zichtbaar is of regels op te veel plekken gelden. (In hoofdstuk 21 zullen overigens in principe geen regels voorkomen met het werkingsgebied ‘ambtsgebied’.)

Laatste controle voor werkingsgebied (locatie) verplicht
De opsteller van het omgevingsplan doet vóór oplevering altijd een controle om na te gaan of overal het juiste werkingsgebied (locatie) is ingevuld.

3.4 Gebruik van annotatie Gebiedsaanwijzing

Te gebruiken gebiedsaanwijzing annotaties

We gebruiken de annotatie gebiedsaanwijzing in principe alleen bij het aanwijzen van:

- een gebied waarvoor een wettelijke verplichting geldt om dat aan te wijzen (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn 26). Een voorbeeld van zo'n gebied is de bebouwingscontour houtkap.[11] We gebruiken hiervoor de gebiedsaanwijzing van het type 'beperkingengebied' (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn 28);
- een gebied dat is gekoppeld aan één 'functie'. We gebruiken hiervoor de gebiedsaanwijzing van het type 'functie' (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn 28);
- bouwvlakken. We gebruiken hiervoor de gebiedsaanwijzing van het type 'bouw (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn 28);
- gebiedstypen;. We gebruiken hiervoor de gebiedsaanwijzing van het type 'ruimtelijk gebruik'.[12]

Gebiedsaanwijzingen in hoofdstuk 21

Gebiedsaanwijzingen zijn hetzelfde voor heel hoofdstuk 21. Anders dan bij werkingsgebieden komen er dus geen aparte gebiedsaanwijzingen *per afdeling*. Wel is er een onderscheid tussen gebiedsaanwijzingen voor hoofdstuk 21 en gebiedsaanwijzingen voor andere delen van het (definitieve) omgevingsplan. Zie verder onder 'naamgeving'.

Functies

We annoteren met 'functie' de regels die gebruiksactiviteiten koppelen aan locaties. Dat zijn regels die voorheen werden aangeduid als 'bestemmen'. De intentie is om hiermee aan te sluiten op de wijze van verbeelden van bestemmingen bij een bestemmingsplan.

[11] Instructieregel Rijk over de bebouwingscontour houtkap | Informatiepunt Leefomgeving.

[1212] Deze afspraak wordt ná publicatie van 'Langbroek' geëvalueerd omdat we dan kunnen nagaan of we dit prettig vinden werken op Regels op de kaart. Een gebiedsaanwijzing krijgt namelijk een kleur mee. We houden dan ook rekening met eventueel landelijk voortschrijdend inzicht over het annoteren van gebiedstypen.

Bouwvlak

Voor het annoteren van een bouwvlak gebruiken we de gebiedsaanwijzing van het type ‘bouw (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn 28). Heeft een planregel, die verwijst naar bouwvlakken, een werkingsgebied dat groter is dan het bouwvlak? Dan krijgt de planregel als annotatie dát werkingsgebied én de gebiedsaanwijzing voor het bouwvlak. Het bouwvlak zelf krijgt geen werkingsgebied.

Gebiedstype

Voor het annoteren van een gebiedstype gebruiken we de gebiedsaanwijzing van het type ‘ruimtelijk gebruik’. Een planregel die een gebiedstype aanwijst, krijgt als annotatie zowel het werkingsgebied waar dat gebiedstype geldt, als de gebiedsaanwijzing voor dat gebiedstype. Overige planregels die gaan over dat gebiedstype, krijgen alleen de gebiedsaanwijzing voor het gebiedstype mee (maar niet het werkingsgebied van het gebiedstype). Het (juridische) werkingsgebied bepaalt het werkingsgebied van de planregel.

Gebiedsaanwijzing verplicht één keer noemen in tekst

Voor gebiedsaanwijzingen geldt hetzelfde als voor werkingsgebieden: deze staan minimaal één keer expliciet in de hoofdtekst.

Naamgeving van gebiedsaanwijzing

De naam van een gebiedsaanwijzing is zo specifiek mogelijk, maar zonder specifieke plekverwijzingen (bijv. geen straatnamen). De naam wordt zichtbaar in de legenda van de viewer Regels op de kaart en moet dus gebruiksvriendelijk zijn.
Voor de naamgeving gelden dezelfde afspraken als bij ‘werkingsgebied’, met de volgende aanpassing:

- de naam van een gebiedsaanwijzing voor hoofdstuk 21 eindigt altijd met ‘H21’. De noemer wordt dus: *[naam gebiedsaanwijzing volgens naamgevingsconventie]-H21*.

3.5 Gebruik van annotatie Thema

Annotatie ‘thema’ wordt niet gebruikt

De gemeente Vught gebruikt de annotatie ‘thema’ voorlopig niet. (De landelijke Annotatierichtlijn is op dit punt ook nog niet ingevuld. Na invulling van de landelijke richtlijn gaat ook de gemeente Vught kijken naar dit type annotatie.)

3.6 Gebruik van annotatie Omgevingsnorm

Gebruik van de annotatie omgevingsnorm

De gemeente Vught gebruikt de annotatie omgevingsnorm in alle situaties dat dit mogelijk is. We vermijden dus het noemen van (de waarden van) normen in de plantekst, ook als (nog) maar één normwaarde is (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn nr. 31).
Bovenstaande afspraak geldt in elk geval voor getalsmatige normen. Voor ‘tekstuele normen’ (bijvoorbeeld welstandsgebieden) gebruikt de gemeente Vught omgevingsnormen als dat meerwaarde heeft voor het beheer van de geometrie en het plan.

Omgevingsnormen koppelen aan het ontwikkelgebied (hoofdstuk 21)

Hoofdstuk 21 is ingedeeld in afdelingen. Voor elke nieuwe ontwikkeling komen de regels in een eigen afdeling te staan. Elke afdeling krijgt ook zijn eigen geometrie. Net als voor werkingsgebieden, betekent dat elke afdeling ook zijn eigen omgevingsnormen krijgt, met eigen noemers.

Naamgeving van omgevingsnormen

De afspraak over de naamgeving van werkingsgebieden geldt ook voor de naamgeving van omgevingsnormen.

3.7 Gebruik van annotatie Activiteit

Bij het annoteren van activiteiten sluiten we aan bij de Landelijke annotatierichtlijn. We hebben deze (waar dat nodig was) aangevuld. Niet alle richtlijnen uit de landelijke richtlijn, die gaan over annotatie-activiteiten, zijn hieronder opgenomen. Dit is omdat sommige richtlijnen minder relevant zijn voor de praktijk van de gemeente Vught (zoals richtlijn 10, die via de annotatie van de bruidsschat al is verwerkt in het omgevingsplan).
De belangrijkste aanvulling op de Landelijke richtlijn gaat over het toevoegen van nieuwe activiteiten ten opzichte van de bestaande (per 1-1-2024) functionele structuur.
De onderstaande afspraken over het gebruik van de annotatie-activiteit zijn afspraken voor de korte (en eventueel middellange) termijn. We zullen de werkwijze bij het annoteren van activiteiten op langere termijn aanpassen en/of uitgebreid met het oog op dienstverlening.

Bij het toevoegen van activiteiten is van belang dat de toepasbare regelsoftware van GISkit op dit moment (november 2025) nog niet volledig functioneel is. Hierdoor kunnen we wel nieuwe activiteiten aanmaken, maar het aanmaken van nieuwe aanvraagformulieren en vragenbomen functioneert nog niet goed genoeg. GISkit is bezig met verbeteringen, die normaal gesproken binnen afzienbare termijn effect zouden moeten hebben.

Annoteren in samenspraak met de toepasbare regelspecialist
Het annoteren van activiteiten – en vooral de keuze voor de te gebruiken activiteit-annotatie - en aanpassing van de functionele structuur (verwijderen, toevoegen en verplaatsen van activiteiten) – vindt altijd plaats in overleg met de toepasbare regelspecialist.

Annoteren van regels over activiteiten
We annoteren in elk geval de volgende regels met een activiteit-annotatie:

- regels waarin een vergunningplicht, meldingsplicht of informatieplicht staat;
- regels waarin beoordelingsregels of aanvraagvereisten (incl. adviesverplichtingen) staan over bovengenoemde vergunningplichten etc.;
- regels waarin beoordelingsregels etc. staan bij vergunningplichten die zelf nog in de bruidsschat staan.

We doen dit vooral omdat het annoteren van deze regels van belang is voor het beschikbaar stellen van aanvraagformulieren en het verwijzen naar aanvraagvereisten in deze formulieren. Ook helpen deze annotaties bij het maken van vragenbomen.
Regels over activiteiten die bij recht zijn toegelaten c.q. vergunningvrij zijn toegelaten annoteert de gemeente Vught vooralsnog niet. Dit doen we niet, omdat hiervoor geen aanvraagformulieren nodig zijn. Dit terwijl (zie verderop) we hier wel vaak nieuwe activiteiten voor zouden moeten aanmaken. Het is op termijn wel wenselijk is om hiervoor vragenbomen te maken. Daarom zal de gemeente Vught de annotatiestrategie op een later moment aanpassen.

Activiteit gereguleerd in omgevingsplanregels Vught
We passen de naam van de tophaak-activiteit ‘Activiteit gereguleerd in omgevingsplanregels van rijkswege’ (eenmalig) aan naar ‘Activiteit gereguleerd in omgevingsplanregels Vught’.

Annoteren van de tophaak
We annoteren de tophaakactiviteit ‘Activiteit gereguleerd in omgevingsplanregels Vught’ bij artikel 1.1, eerste lid, van het omgevingsplan. Deze annotatie was al opgenomen bij de bruidsschat en we verwijderen deze niet.

De daar onder liggende activiteit ‘Activiteit gereguleerd in het omgevingsplan van Rijkswege’ annoteren we bij artikel 22.1, eerste lid, van het omgevingsplan. Deze annotatie was al opgenomen bij de bruidsschat en we verwijderen deze niet.
Het is voor het ongestoord functioneren van (bestaande) toepasbare regels noodzakelijk dat deze annotaties niet worden verwijderd. De opsteller van het omgevingsplan kan ze wel verplaatsen (aan andere artikelen koppelen). Dit gebeurt alleen in overleg met de gemeente.

Aanpassing van aanvraagformulieren en vragenbomen
Activiteit-annotaties leggen de basis voor aanvraagformulieren en vragenbomen.
Als een nieuwe activiteit wordt gebruikt om te annoteren, dan moet de gemeente het aanvraagformulier en de vragenboom, die daarbij horen, handmatig aanmaken (of wijzigen). Dit moet de gemeente doen via het proces van toepasbare regels. Dit gaat namelijk niet automatisch.
Als een bestaande activiteit wordt gebruikt om te annoteren, dan moet de gemeente bestaande aanvraagformulieren en vragenbomen hierop aanpasen. Ook dat moet handmatig, omdat het niet automatisch gaat.

Gebruik van de ‘bruidsschat-activiteiten’
Voor het annoteren met activiteiten gebruiken we, als het kan, een activiteit die al is opgenomen in de bibliotheek. Deze komt (dus) uit de functionele structuur van de bruidsschat. Dat wil zeggen een van de activiteiten op het laagste niveau, of de bovenliggende activiteit ‘Bouwactiviteit (omgevingsplan)’.

Toevoegen van nieuwe activiteiten
- Toevoegen van nieuwe activiteiten gebeurt altijd pas ná goedkeuring van de gemeente en in overleg met de toepasbare regelspecialist.
- Alleen als het echt nodig is, maken we een nieuwe activiteit aan. Dit is nodig als er een nieuw aanvraagformulier[13] of een nieuwe vergunningcheck[14] nodig is, en er dus géén bestaande activiteit is die passend is voor de planregel.
- Gebruik bij het toevoegen van nieuwe activiteiten zoveel mogelijk de bestaande bovenliggende activiteiten ‘Bouwactiviteit (omgevingsplan)’, ‘Milieubelastende activiteit gereguleerd in het omgevingsplan’ of ‘Overige activiteit’. Maak nieuwe activiteiten hieronder aan.

[13] Elke activiteit (op het laagste niveau) heeft in beginsel een aanvraagformulier. Dit is alleen anders als de bovenliggende activiteit is bepaald op ‘toonbaar’. Dit geldt voor de bovenliggende activiteit ‘Bouwactiviteit (omgevingsplan)’ van de bruidsschat. Voor alle bouwactiviteiten is één gezamenlijk aanvraagformulier.
[14] Elke activiteit (op het laagste niveau) heeft een eigen vragenboom.

- Gebruik bij voorkeur de bovenliggende activiteit ‘Overige activiteiten’. Hiervan kan bewust afgeweken worden op het moment dat je een nieuwe activiteit wilt toevoegen aan de bovenliggende activiteit ‘Bouwactiviteit (omgevingsplan)’. Let op! Deze gaat dan ook onderdeel uitmaken van het bestaande aanvraagformulier voor de activiteit ‘Bouwactiviteit (omgevingsplan)’. Doe dit dus alleen als dit passend is.
- Als de opsteller van het omgevingsplan een nieuwe activiteit aanmaakt, zal de gemeente hieraan nog verder werken in de Toepasbare Regelsoftware. De gemeente moet sowieso een passend aanvraagformulier aanmaken. Ook moet de gemeente ‘werkzaamheden’ (zoekfunctionaliteit in het Omgevingsloket) koppelen aan de nieuwe activiteit. Vanuit het oogpunt van dienstverlening kan de gemeente er ook als ‘extra’ voor kiezen om een vragenboom (vergunningscheck) aan de activiteit te hangen.
- Maak géén nieuwe activiteiten aan onder ‘Bouwactiviteit (omgevingsplan)’ als de instandhouding (en uitbreiding) van de bestaande toepasbare regels niet is gewaarborgd. Als je hieraan gaat sleutelen, gaan de bestaande toepasbare regels namelijk ‘stuk’!

Naamgeving van activiteiten

We sluiten voor de naamgeving van activiteiten aan bij de werkwijze van de bruidsschat en de annotatierichtlijn (richtlijn 16).
De naam van een activiteit bestaat uit een zelfstandig naamwoord, gevolgd door een werkwoord (bijvoorbeeld ‘Acculader in werking hebben’).
We gebruiken in de naam zelf in principe niet het woord ‘activiteit’.

Gebruik annotatierichtlijn

Verder volgen we de Landelijke annotatierichtlijn, in het bijzonder de volgende richtlijnen.

<u>Gebruik van de annotatie activiteit</u>

We annoteren met ‘activiteit’ alleen de regels die gaan over een activiteit, die in de juridische tekst staat (Landelijke annotatierichtlijn, richtlijn nr. 6).

<u>Definieer soms groter juridisch werkingsgebied</u>

Als dat nodig is voor de juridische werking van de regel annoteren we een regel met een groter werkingsgebied dan de locatie van de activiteitlocatieaanduiding (Landelijke annotatierichtlijn, nr. 8).

<u>Annoteer alleen wat in de tekst staat</u>

We annoteren alleen de Activiteit(en), Activiteitregelkwalificatie(s) en Locatie(s) die in de tekst van het artikel of lid is/zijn genoemd (of, als de Activiteit en/of Locatie in een ander artikel is benoemd: waar de regel over gaat) (Landelijke annotatierichtlijn, nr. 11).

Let op juridisch risico bij opsommingen
Artikelen die, qua reikwijdte, ruim geformuleerd zijn, annoteren we niet met activiteiten. Hiermee kan namelijk de indruk ontstaan dat de artikelen alléén voor die activiteiten gelden (Landelijke annotatierichtlijn, nr. 12).

Juridische strekking bepaalt regelkwalificatie van activiteit
We passen de Activiteitregelkwalificatie toe, ongeacht of die juridische strekking onder voorwaarden geldt (Landelijke annotatierichtlijn, nr. 14). (De Activiteitregelkwalificatie is het kenmerk dat aangeeft wat de juridische strekking van de regel over een Activiteit op een bepaalde Locatie is.)

3.8 Beheer en aanlevering van geometrieën

Eigenaarschap inhoud en naam van geometrie

De dossierhouder van het desbetreffende wijzigingsbesluit is verantwoordelijk voor de inhoud en naamgeving van de geometrie, binnen de kaders van deze annotatiestrategie.

Beheer geometrieën binnen en buiten GISkit

De key-users van GISkit zijn binnen de organisatie verantwoordelijk voor het beheer van de werkingsgebieden (locaties) en gebiedsaanwijzingen in GISkit, en voor het beheren van geometrie buiten GISkit, waar zij het bij de bron bewaren.

Locatiegroepen altijd gebruiken voor geometrieën

De opsteller van het omgevingsplan stelt een geometrie voor een werkingsgebied (locatie) of gebiedsaanwijzing annotatie altijd op o.b.v. locatiegroepen. Dit omdat het ID behouden blijft wanneer er een vlak bijkomt of een vlak wegvalt. Zo beperken we het risico voor de rest van de keten, inclusief toepasbare regels. Ook is bij wijzigingen van bestaande geometrie duidelijker over welke precieze locaties de wijziging gaat.

BIJLAGE 4: NAAMGEVINGSAFSPRAKEN

1. Inleiding

In het omgevingsplan heeft elk artikel (of artikellid) een ‘werkingsgebied’. Dat is het gebied, waar dat artikel(lid) van toepassing is. Elk werkingsgebied staat minimaal één keer in de regeltekst van het omgevingsplan (zie paragraaf 3.2 van de annotatiestrategie). Het is belangrijk dat er een standaard werkwijze is voor de naamgeving van deze gebieden. Daarom zijn daar afspraken over. Dit is belangrijk voor het beheer van de gebieden.

Deze naamgevingsafspraken hanteren als uitgangspunt richtlijnen 4 en 5 van de landelijke annotatierichtlijn (v1):

- Benoem het werkingsgebied eenduidig
- Gebruik in de naam van het werkingsgebied niet de woorden ‘functie’, ‘werkingsgebied’ of ‘locatie’

2. Verwijzing naar een ‘gebied’ of ‘locatie’

Afspraak: de planregels (regeltekst) verwijzen naar een locatie met de woorden ‘in het gebied’.

Toelichting:

Er is geen goede of foute manier om naar locaties te verwijzen. Wel is het belangrijk dat het consequent gebeurt. Landelijk komen verschillende zinsneden voor, zoals ‘binnen de locatie’, binnen [naam gebied]’ en ‘in het [naam gebied]’. We kiezen ‘in het gebied’. Dit sluit namelijk het beste aan bij het algemeen spraakgebruik.

3. Locaties

Afspraak: locaties krijgen als naam: ‘[activiteit]-[activiteitregelkwalificatie]. We sluiten hierbij aan bij richtlijn nr. 5 van de landelijke annotatierichtlijn.

Voorbeeld

Artikel 5.63 Standplaatsen innemen

Het innemen van een standplaats is uitsluitend toegestaan in het gebied standplaats innemen-toegelaten.

Artikel 5.32 Verboden gevallen

In het gebied gebouw bouwen-verboden is het verboden een gebouw te bouwen.

Artikel 5.89 Specifieke regels afmeting parkeerplaatsen

Bij woningen in het gebied parkeerplaatsen realiseren-gebod wordt per perceel minimaal één parkeerplaats met een afmeting van tenminste 3 x 5 meter gerealiseerd en in stand gehouden, zoals dit onder meer blijkt uit het handhaven van de verharding, dan wel het toegankelijk houden van de parkeerplaatsen.

Volgnummer

Het kan best zijn dat er in het omgevingsplan meer ‘geboden’ over parkeerplaatsen komen, die verschillend luiden, en voor verschillende locaties gelden. Dan zijn er twee opties:

– Naamgeving met volgnummers, zoals ‘In het gebied parkeerplaatsen realiseren-gebod-2 geldt (...)’
– Meer inhoud toevoegen aan de naamgeving. Bij regels zoals dit levert dit vrij complexe namen op, zoals ‘In het gebied parkeerplaatsen plaatsen realiseren-1 met regels over afmeting-gebod wordt per perceel minimaal etc. (...)’.

Met het oog op de leesbaarheid werken we vooralsnog met volgnummers. We verwachten dat dit soort situaties weinig zal voorkomen.

4. Omgevingsnormen

Afspraak: een omgevingsnorm wordt aangeduid met: [norm]-[activiteit].

Voorbeeld
Artikel 5.37
De bouwhoogte van een erf- of perceelsafscheiding is niet meer dan is aangegeven met de omgevingsnorm bouwhoogte erf- of perceelsafscheiding bouwen.

5. Gebiedstype

Afspraak: gebiedstypen krijgen de naam: [naam gebiedstype] waarbij de naam in de *tekst* vooraf wordt gegaan door de term ‘gebiedstype’.

Voorbeeld
Artikel 4.30 Aanwijzing
Er is een gebiedstype Openbaar gebied.

6. In- en uitgesloten activiteiten

Afspraak: locaties waar specifieke activiteiten zijn toegestaan, noemen we: [activiteit] [gebiedstype]-‘toegelaten’.

Voorbeeld
Artikel 4.52 Maatschappelijke activiteiten – toegelaten
Binnen de locatie maatschappelijke activiteiten woongebied-toegelaten zijn maatschappelijke activiteiten toegelaten.

De toevoeging ‘toegelaten’ nemen we op om het onderscheid te kunnen maken met *verboden* of *vergunningplichtige* activiteiten. Hiervoor luidt de naam: [naam activiteit] [gebiedstype]-‘verbod’ of ‘vergunningplicht’.

7. Overig: gebruik van hoofdletters en kleine letters

Afspraak: we gebruiken kleine letters; alleen als een werkingsgebied een geografische benaming bevat (zoals ‘Dorpsstraat’ of ‘De Hoge Veluwe’)[15] gebruiken we hoofdletters.

[15] Het gebruik van geografische namen in de naamgeving van werkingsgebieden is overigens in strijd met de annotatiestrategie (zie par. 3.3). Alleen in uitzonderingsgevallen wordt hiervan afgeweken, zoals in een tijdelijk hoofdstuk voor ontwikkelingen waarin regels per locatie (adres) zouden zijn opgenomen.

BIJLAGE 5 CASCO OMGEVINGSPLAN VUGHT

HOOFDSTUK 1: Algemene bepalingen

Toelichting hoofdstuk 1:

In dit hoofdstuk worden algemene bepalingen opgenomen. Dit zijn algemene regels die nodig zijn voor de goede toepassing van andere regels in het omgevingsplan, zoals begripsbepalingen. De titel van hoofdstuk 1 wordt bepaald door de digitale standaard voor het omgevingsplan.

Afdelingen in dit hoofdstuk:

Afdeling 1.1 Begripsbepalingen

Afdeling 1.2 Meet- en rekenvoorschriften

Afdeling 1.3 Overige algemene bepalingen

HOOFDSTUK 2: Doelen, omgevingswaarden & programma's

Toelichting hoofdstuk 2:

Doelen omgevingsplan

Aan de hand van de omgevingsvisie stelt de gemeente Vught doelstellingen vast om een goede fysieke leefomgeving te realiseren die zowel beschermd als benut wordt. Deze doelen kunnen terugkomen in het omgevingsplan. Dit is echter niet verplicht en verkrijgt hierdoor ook geen andere juridische status.

Omgevingswaarden

Een omgevingswaarde is een instrument waarmee de gemeente in het omgevingsplan de kwaliteit vastlegt die ze voor de fysieke leefomgeving wil bereiken. Deze kwaliteit moet objectief vast te stellen en meetbaar zijn. Met deze omgevingswaarden kan de gemeente bepaalde doelen binnen de fysieke leefomgeving bereiken. Deze waarden zijn daarmee bindend en vereisen dan vervolgens ook monitoringsplicht en bij overschrijding een bijpassend omgevingsprogramma. Deze waarden kunnen opgenomen worden in het omgevingsplan. Dit is echter niet verplicht en verkrijgt hierdoor ook geen andere juridische status.

Omgevingsprogramma's

Het college van B&W is bevoegd een omgevingsprogramma vast te stellen dat beleid of maatregelen (anders dan regelgeving) bevat met het oog op doelstellingen in de fysieke leefomgeving. Het is echter niet verplicht om daarvoor een specifieke regeling op te nemen in het omgevingsplan.

Vanuit hogere overheidsorganen kunnen er ook verplichte programma's worden opgelegd aan een gemeente. De gemeente is verplicht deze programma's tot uitvoering te brengen.

Een specifieke vorm van een programma is een programma met programmatische

aanpak. Bij een programmatische aanpak wordt het toelaten van activiteiten in een gebied (vaak) afhankelijk gemaakt van de resultaten van maatregelen in het programma. Daarom kan een programma met programmatische aanpak uitsluitend worden vastgesteld door het college van B&W nadat het programma is aangewezen in het omgevingsplan.

Afdelingen in dit hoofdstuk:
Afdeling 2.1 Doelen omgevingsplan
Afdeling 2.3 Omgevingswaarden
Afdeling 2.3 Programma's
Afdeling 2.4 Monitoring & informatie

HOOFDSTUK 3: Aanwijzingen in fysieke leefomgeving
Toelichting hoofdstuk 3:
Hoofdstuk 3 is bedoeld voor het aanwijzen van specifieke locaties, gebieden of objecten voor zover dat nodig is om het toepassingsbereik te bepalen van regels over activiteiten. Het gaat hier met name om aanwijzingen die verplicht zijn vanuit de Besluit kwaliteit leefomgeving of rechtstreeks voortvloeien uit instructieregels van het Rijk of de provincie.
De bekende functies en werkingsgebieden van regels komen niet in dit hoofdstuk. Deze aanduidingen komen in hoofdstuk 4 bij de afdeling waar de aanduiding ook van toepassing is op de regel.

Afdelingen in dit hoofdstuk:
Afdeling 3.1: Gebiedsgerichte aanwijzingen
Afdeling 3.2: Themagerichte aanwijzingen

HOOFDSTUK 4: Activiteiten
Toelichting hoofdstuk 4:
Hoofdstuk 4 vormt in Vught het hart van het omgevingsplan. Hierin staan regels over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook de regels over functies (het toegelaten gebruik) zijn in dit hoofdstuk opgenomen. De regels over activiteiten zijn (primair) geordend naar activiteit (i.e. 'gebruiksactiviteiten', 'bouwactiviteiten', 'milieubelastende activiteiten' etc.). Voor de nadere ordening in (sub)paragrafen is een eerste aanzet gedaan. Deze ordening wordt verder verfijnd en ingevuld als het casco wordt gevuld met de juridisch regels, en de behoefte aan nadere ordening die daaruit ontstaat.

Afdelingen in dit hoofdstuk:

Afdeling 4.1 Inleidende bepalingen
Afdeling 4.2 Overstijgende regels
Afdeling 4.3 Gebruiksactiviteiten
[Voorlopige indeling in paragrafen]
Paragraaf 4.3.1 Inleidende bepalingen
Paragraaf 4.3.2 Algemene regels over het gebruiken van gronden en bouwwerken
Paragraaf 4.3.3 Specifieke regels over functies
Paragraaf 4.3.4 Verboden gebruiksactiviteiten
Paragraaf 4.3.5 Meldingsplichtige gebruiksactiviteiten
Paragraaf 4.3.6 Vergunningplichtige gebruiksactiviteiten
Afdeling 4.4 Bouw- en sloopactiviteiten
[Voorlopige indeling in paragrafen]
Paragraaf 4.4.1 Inleidende bepalingen
Paragraaf 4.4.2 Algemene regels over bouwactiviteiten
Paragraaf 4.4.3 Verboden bouwactiviteiten
Paragraaf 4.4.4 Meldingsplichtige bouwactiviteiten
Paragraaf 4.4.5 Vergunningplichtige bouwactiviteiten
Paragraaf 4.4.6 Vergunningplichtige sloopactiviteiten
Afdeling 4.5 Aanlegactiviteiten
Afdeling 4.6 Milieubelastende activiteiten
Afdeling 4.7 Cultureel en werelderfgoed
Afdeling 4.8 Activiteiten met betrekking tot planten en dieren

HOOFDSTUK 5: Overige bepalingen
Algemene toelichting hoofdstuk 5:
Hoofdstuk 5 is gereserveerd voor diverse inhoudelijke ‘overige’ bepalingen, zoals bepalingen met betrekking tot plichten, financiën, procedures, uitvoering en handhaving. Naar behoefte kunnen afdelingen worden toegevoegd.

Afdelingen in dit hoofdstuk:
Afdeling 5.1 Beheer en onderhoud
Afdeling 5.2 Uitvoering & handhaving
Afdeling 5.3 Financiële bepalingen
Afdeling 5.4 Procedurele bepalingen
Afdeling 5.5 Voorbereidingsregels

HOOFDSTUK 6 t/m 20: Gereserveerde hoofdstukken
Iedere gemeente in Nederland kreeg vanaf 1 januari 2024 een tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan is met uitzondering van de hoofdstukken 1, 22 en 23 leeg. Iedere gemeente heeft de mogelijkheid om de hoofdstukindeling naar eigen behoefte in

te delen. Met het casco-omgevingsplan maakt de gemeente Vught een eerste indeling van deze hoofdstukken.
Binnen Vught worden de hoofdstukken 6 tot en met 20 op dit moment niet gebruikt maar blijven ze wel gereserveerd voor mogelijkheden in de toekomst.

HOOFDSTUK 21: Tijdelijk hoofdstuk Omgevingsplan
Algemene toelichting hoofdstuk 21:
Ondanks dit casco-omgevingsplan voor de gemeente Vught is het definitieve omgevingsplan met de bijhorende specifieke juridische regels nog niet volledig. Naar verwachting zullen we alle definitieve regels in het omgevingsplan hebben verwerkt rond 2030. Dat betekent dat er in de tussentijd ontwikkelingen en initiatieven in het fysieke domein zijn die vragen om wijzigingen in het tijdelijke omgevingsplan. Om de voortgang van de transitieperiode niet extra te belasten en om te voorkomen dat er “ad hoc” keuzes worden gemaakt waarvan de gevolgen nadelig kunnen zijn voor het definitieve omgevingsplan, worden deze ontwikkelingen en initiatieven mogelijk gemaakt door een tijdelijk hoofdstuk in het omgevingsplan.
De regels in dit hoofdstuk worden op termijn, net als de regels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, omgezet naar een regeling in het definitieve omgevingsplan. Bij die omzetting worden regels (qua formulering en opzet) gewijzigd als de beantwoording van ontwerpvragen daar (inmiddels) om vraagt.

Afdelingen in dit hoofdstuk:
Opbouw van dit hoofdstuk:
In dit hoofdstuk wordt voor elk nieuw initiatief één afdeling opgenomen. De opbouw van de verschillende afdelingen is identiek. Die opbouw is opgenomen in het Handboek wijzigen omgevingsplan.
De structuur is op hoofdlijnen als volgt:
Afdeling 21.1 [Initiatief nr. 1]
Paragraaf 21.1.1 Algemene bepalingen
Paragraaf 21.1.2 Gebruiksactiviteiten
Paragraaf 21.1.3 Bouwactiviteiten
Paragraaf 21.1.4 Aanlegactiviteiten
Afdeling 21.2 [Initiatief nr. 2]
Paragraaf 21.2.1 Algemene bepalingen
Paragraaf 21.2.2 Gebruiksactiviteiten
Paragraaf 21.2.3 Bouwactiviteiten
Paragraaf 21.2.4 Aanlegactiviteiten
Etc. etc.

HOOFDSTUK 23: Slotbepalingen

Algemene toelichting hoofdstuk 23:

Hoofdstuk 23 bevat de slotbepalingen waarin zaken worden geregeld zoals duur, wijzigingen en algemene geldigheid van het omgevingsplan. In het nu van kracht geworden tijdelijke omgevingsplan is hoofdstuk 23 al opgenomen en bestaat enkel uit artikel 23.1 (citeertitel)

Dit omgevingsplan wordt aangehaald als: Omgevingsplan gemeente Vught.

Afdelingen in dit hoofdstuk:

Afdeling 23.1: Overgangsrecht

Onderwerp schriftelijke mededeling college: allonge op bruikleenovereenkomst HelvoirThuis

Datum schriftelijke mededeling:	16 december 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder Den Otter

Mededeling

Op 11 december 2025 is in het HelvoirThuis een allonge op de bruikleenovereenkomst ondertekend door Stichting TinH en Vereniging 55+.

Na overleg tussen de gemeente, Stichting TinH en V55+ is besloten om met een allonge op de bestaande bruikleenovereenkomst te regelen dat:

- de bestaande, vastgelegde, precieze verdeling van ruimtes komt te vervallen, maar dat door beide partijen in onderling overleg het gebruik wordt afgestemd. V55+ blijft recht houden op gebruik van ruimtes in redelijk overleg met TinH;
- de servicekosten worden afgerekend met beide partijen afzonderlijk, met voorschotbetalingen en afrekening op basis van de werkelijke kosten.

Met deze afspraken sluit de bruikleenovereenkomst aan op de werkelijkheid en zien Stichting TinH en V55+ de toekomst in goede samenwerking tegemoet.

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	16 december 2025
Onderwerp	Stand van Zaken Lokale Inclusie Agenda 2022-2026
Zaaknummer	Z21 - 238462
Documentnr.	UIT/25 - 729923

Inleiding

Op 10 februari 2022 heeft de raad de tweede *Lokale Inclusie Agenda* (LIA) vastgesteld: Meedoen, meetellen. Deze agenda loopt van 2022 tot en met 2026. In deze Lokale Inclusie Agenda zijn twee uitgangspunten leidend:

- Niets over ons zonder ons;
- Inclusief ontwerpen voor iedereen.

Kortom bij de ontwikkeling en uitvoering van het inclusiebeleid zijn inwoners met een beperking direct betrokken en toegankelijkheid is de norm. In deze LIA is ook speciaal aandacht voor inwoners met een niet-zichtbare beperking.

Voorgeschiedenis

De Lokale Inclusie Agenda 'Meedoen, meetellen' die in is gegaan in 2022 had meteen een uitvoeringsagenda die tot en met 2024 liep. Ook in 2025 is deze voortgezet.

Inhoudelijk

Resultaten uitvoeringsagenda 2022-2024

Een aantal actiepunten in de uitvoeringagenda is doorlopend, zoals: het uitwisselen van Best Practices als het gaat om werk en inwoners met een beperking, openhouden van alternatieven voor digitale communicatie en vaker benutten van andere manieren om de boodschap over te brengen en de promotie van het Testteam Toegankelijkheid. Het merendeel van de acties is uitgevoerd, het volledige overzicht is te vinden in bijlage 1.

Een groot succes is het realiseren van twee natuurtoiletten in natuurgebieden. In combinatie met de inzet van Toegankelijk Vught om de Hoge Nood app up-to-date te houden, zijn we in 2024 en 2025 de meest toiletvriendelijke gemeente in Brabant en worden we als goed voorbeeld aangehaald door het Maag Lever Darm fonds bij buurgemeenten.

Daarnaast is het onderwerp toegankelijkheid nu in meerdere beleidsstukken verankerd die breder reiken dan het sociaal domein, zoals de woonvisie, de omgevingsvisie, het nieuwe subsidie- en accommodatiebeleid en het economisch en recreatief beleid.

Onderzoek 'Participeren in Vught'
Een van de actiepunten uit de *uitvoeringsagenda 2022-2024* was een onderzoek onder inwoners met een beperking over de vastgestelde thema's, maar ook over participeren in Vught in bredere zin. Dit onderzoek is in 2023 en 2024 uitgevoerd.

Het kwantitatief onderzoek is aan de hand van een survey gedaan. 1.600 inwoners hebben een uitnodiging ontvangen en 335 hebben daadwerkelijk meegedaan. De beperkingen van deze inwoners zijn zintuigelijk, fysiek, verstandelijk en/of psychisch. De LIA is vooral gericht op mensen met een niet-zichtbare beperking zoals inwoners met een autismespectrumstoornis of een niet-aangeboren hersenletsel. Het onderzoek heeft aan deze doelgroep dan ook extra aandacht besteed.

Naar aanleiding van het kwantitatief onderzoek heeft ook een kwalitatief onderzoek plaatsgevonden waarbij respondenten van het kwantitatieve onderzoek konden deelnemen. Dit onderzoek biedt een verdiepingsslag op de resultaten van het kwantitatieve onderzoek. Tijdens het kwalitatieve onderzoek zijn 47 inwoners gesproken. Uit deze verdiepingsslag zijn 18 conclusies gekomen en 20 aanbevelingen. Meer informatie staat in bijlage 2.

De aanbevelingen hebben we naast de vorige uitvoeringsagenda gelegd. De punten kwamen grotendeels overeen met de huidige uitvoeringsagenda, behalve vrijwillige inzet en geldzorgen. Deze hebben we meegenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda. De conclusies nemen we mee bij het uitvoeren van de actiepunten.

Uitvoeringsagenda 2026
Voor de nieuwe uitvoeringsagenda hebben we de informatie genoemd in bijlage 1 en 2 en de conclusies van het onderzoek, meegenomen om de agenda aan te passen. De resultaten en conceptagenda zijn tijdens een bijeenkomst besproken met vertegenwoordigers van negen verschillende organisaties die werken met inwoners met een beperking evenals inwoners uit de doelgroep. Hierbij zijn we specifiek op de twee onderwerpen die uit de aanbevelingen van het onderzoek naar voren kwamen, namelijk vrijwillige inzet en ondersteuning bij geldzorgen, een dieper gesprek aangegaan.

De opbrengst is gedeeltelijk verwerkt in de uitvoeringsagenda, de rest zal mee worden genomen bij het uitvoeren van deze actiepunten. De *uitvoeringsagenda 2026* is te vinden in bijlage 3.

Standpunt / Besluit college van B en W

Op 16 december is de uitvoeringsagenda 2026 aangenomen. Deze zal van start gaan op 1 januari 2026.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Was-wordt lijst
2. Conclusies onderzoek 'Participeren in Vught'
3. Uitvoeringsagenda 2026

Was-Wordt lijst

Uitvoeringsagenda LIA

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Soort wijziging	Toelichting
Pag. 2 Campagne *Stille Helden*	Pag. 2 Campagne Vught Werkt	Redactioneel	De naam van de campagne is veranderd. De campagne loopt. Regelmatig wordt een artikel geplaatst met lokale succesverhalen uit de praktijk.
Pag. 2 Uitwisseling *best practices,* leren van elkaar. Themabijeenkomsten 'werk en zorg' initiëren. Hiervoor aansluiten bij bestaande overlegvormen (bijv. Open Koffie, horeca-overleg, KennisKompanie WSD, overleggen Noordoost Brabant werkt, Samen Sterk in de Wijk).	Pag.2 Uitwisseling *Best Practices*. Themabijeenkomsten 'werk en zorg' voortzetten. Hiervoor aansluiten bij bestaande overlegvormen (bijv. Open Koffie, horecaoverleg, KennisKompanie WSD, overleggen Noordoost Brabant Werkt, Samen Sterk in de Wijk).	Redactioneel	Er is volop kennisdeling geweest binnen de regio en intern, zoals meerdere gesprekken rond het inzetten van IPS, ook in de gemeente. Harrie Helpt trainingen zijn in de arbeidsmarktregio onder de aandacht gebracht.
Pag. 3 Inclusie is een van de thema's in de Lokale Educatieve Agenda	Pag. 3 Inclusie is een van de thema's in de Lokale Educatieve Agenda In de Lokale Educatieve Agenda zetten we in op optimale ontwikkelkansen voor kinderen. - Alle kinderen in de gemeente Vught gaan zo veel mogelijk naar onderwijs in de eigen kern. - Zo veel mogelijk kinderen, met en zonder beperking,	Inhoudelijk	De Lokale Educatieve Agenda is in 2022 aangenomen. Een van de uitgangpunten is thuisnabij en inclusief onderwijs. De punten uit de LEA zijn opgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda.

	worden binnen het reguliere onderwijs geplaatst.		
Pag 4. Vraag naar behoefte aan ontwikkeling/scholing meenemen in het participatieonderzoek.	Dit punt is verwijderd	Inhoudelijk	Het participatieonderzoek is in 2023 en 2024 uitgevoerd. Dit onderzoek heeft geleid tot conclusies en aanbevelingen die zijn meegenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda. Het punt is daarom behaald.
	Pag 5. We zetten blijvend in op het ondersteunen en versterken van het netwerk Warme Overdracht, met extra aandacht voor het betrekken van zorgprofessionals.	Inhoudelijk	Uit het participatieonderzoek kwam naar voren dat er meer behoefte is aan kennis en ondersteuning bij geldzorgen. Bij het gesprek met maatschappelijke partners en inwoners werd benadrukt dat contact met mensen daarin vooral een belangrijke is. Dit punt is daarom toegevoegd.
Pag. 5 Ontwikkelen proef “Uniek Actief”: analoog aan Unie Sporten. Helpen bij vinden van geschikte activiteiten voor vrije tijd (sport, cultuurbeleving, natuur, etc.)	Pag.5 We brengen jaarlijks “Uniek Actief” uit om inwoners via dit boekje op de hoogte te brengen van activiteiten waar zij bij kunnen aansluiten of meedoen.	Inhoudelijk	De proef is uitgevoerd en de resultaten zijn positief bevonden. Daarom is dit punt nu omgezet naar jaarlijks het boekje uitbrengen.
Pag. 5/6 In het nieuwe subsidieprogramma de volgende voorwaarden opnemen:	Dit punt is verwijderd	Inhoudelijk	Op 20 november 2025 heeft de raad het nieuwe subsidie- en accommodatiebeleid vastgesteld. Hierin zijn toegankelijkheid en inclusie kernwaarden.

1. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is standaard, activiteiten en voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen. 2. In communicatie wordt standaard informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opgenomen. 3. Bij accommodaties: openstellen toiletten.			Toegankelijkheid voor iedereen is het uitgangspunt. Het punt is daarom verwijderd.
Pag. 6 In 2023 ontwikkelen we een nieuw sportbeleid. Inclusie is een onderdeel.	Pag. 5/6 Sportbeleid: - Betrouwbaar: de voorzieningen zijn werkend, schoon en veilig. De aanbieders zijn toegankelijk en sociaal veilig. - Accommodatieverzoek: Het initiatief is toegankelijk voor iedereen (een van de eisen). - Iedere kern van de gemeente heeft een samenspeelplek die voldoet aan de 100-70-50 regel.	Inhoudelijk	In 2023 is een nieuw speel-, beweeg- en sportbeleid aangenomen. De punten uit dat beleid zijn overgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda.
Pag 6.	Pag. 6 Economisch en recreatief beleid:	Inhoudelijk	Een nieuwe economisch en recreatief beleid is aangenomen.

In 2022 ontwikkelen we nieuw economisch en recreatief beleid samen met de ondernemers en gemeenteraad. Daarbij houden we rekening met toegankelijkheid en inclusie.	- Toegankelijkheid van locaties wordt benoemd op Visit Vught en visitbrabant. - We bewaken de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de winkelgebieden.		De punten die toepasselijk zijn op toegankelijkheid komen terug in de nieuwe uitvoeringsagenda.
Pag. 7 Bij vormen van participatie zorgen we dat mensen met een beperking kunnen deelnemen (denk aan vorm van participatie, de woordkeus, kanalen die we kiezen, locaties specifieke benadering, digitale toegankelijkheid).	Pag. 7. In lijn met het in 2024 aangenomen participatiebeleid 'Samen Vught maken' zorgen we bij vormen van participatie dat mensen met een beperking kunnen deelnemen (denk aan vorm van participatie, de woordkeus, kanalen die we kiezen, locaties specifieke benadering, digitale toegankelijkheid). - Er wordt rekening gehouden met fysieke en digitale toegankelijkheid. We gaan monitoren hoe dit gebeurt.	Inhoudelijk	In 2024 is de participatieleidraad 'Samen Vught maken' aangenomen. De punten die van toepassing zijn op toegankelijkheid zijn opgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda.
Pag. 7 De gemeentelijke website en de website van Wegwijs+ voldoen volledig aan de toegankelijkheidseisen (status A).	Pag. 7 De gemeentelijke website en de website van Wegwijs+ voldoen volledig aan de toegankelijkheidseisen (status A). Momenteel is dit status B.	Inhoudelijk	De toegankelijkheid van een aantal websites is verbeterd, maar het merendeel is er nog niet. Er meer specifieke informatie toegevoegd aan dit actiepunt.

	- Momenteel voldoet 1 van de 17 websites aan de status A eis. Gemeente en Wegwijs+ hebben status B.		
Pag. 7 Woonvisie: in de Woonvisie is aandacht voor levensloopbestendig en toegankelijk bouwen, voor wonen met zorg en voor de woonomgeving.	Pag. 8 Woonvisie: in de Woonvisie is aandacht voor levensloopbestendig en toegankelijk bouwen, voor wonen met zorg en voor de woonomgeving. - Stimuleren verhuizen van ouderen naar toegankelijke woningen - De woonomgeving moet toegankelijk zijn en uitnodigen voor gezond gedrag - Inspiratielijst van maatregelen om toegankelijkheid van nieuwe woningen te vergroten - Informatievoorziening aan woningeigenaren over verduurzaming, verbeteren en toegankelijkheid van bestaande voorraad. - Nabij zorg- en ontmoetingsvoorzieningen of voorzieningen voor dagelijkse boodschappen zijn alle woningen (makkelijk) toegankelijk (te maken).	Inhoudelijk	De Woonvisie is vastgesteld. De punten die van toepassing zijn op toegankelijkheid zijn opgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda.

	- Informatievoorziening richting huurders over (preventief) toegankelijk maken en verduurzamen woning. - Grootste deel van de woningen goed toegankelijk		
Pag 7. Omgevingsvisie: bij de opstelling van de Omgevingsvisie zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheden voor wonen en gebruik van de openbare ruimte door mensen met een beperking.	Pag. 8 Omgevingsvisie: bij de opstelling van de Omgevingsvisie zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheden voor wonen en gebruik van de openbare ruimte door mensen met een beperking. - In de Omgevingsvisie is 'inclusief en toegankelijk' een van de vier leidende principes. - *Design for all*: er wordt gestart met een zo inclusief mogelijk ontwerp. - *Doel*: sociale en inclusieve gemeente - Goed toegankelijke, inclusieve en voor iedereen bereikbare voorzieningen op een niveau dat past bij de behoefte van elke kern; - Zorgen voor toegankelijkheid, bereikbaarheid en inclusiviteit van basis-, zorg- en maatschappelijke voorzieningen.	Inhoudelijk	De Omgevingsvisie is vastgesteld. De punten die van toepassing zijn op toegankelijkheid zijn opgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda.

	- Belangrijke locaties en plekken zijn bereikbaar en toegankelijk voor alle doelgroepen en gebruikers in een aantrekkelijke openbare ruimte - Voldoende woonruimte voor alle doelgroepen		
Pag. 8 We vragen Toegankelijk Vught om de Hoge Nood-app actueel te houden en te promoten, zodat meer toiletten worden aangemeld	Pag. 8 We stappen over van de Hoge Nood-app naar de WC Wijzer app van het MDL fonds. Hier zullen we bekendheid aangeven. Dit doen we samen met Toegankelijk Vught om de app actueel te houden en te promoten, zodat meer toiletten worden aangemeld.	Inhoudelijk	De Hoge Nood app geeft gratis gebruikers slechts een beperkt aantal mogelijkheden. Hierdoor staan er nu toiletten op die niet meer bestaan en missen er nieuwe (opengestelde) toiletten. De kosten van de app zijn hoog. Eind 2025 komt er een nieuwe app vanuit het MDL fonds. We zullen met deze app starten.
Pag. 8 We onderzoeken de wenselijkheid en haalbaarheid van het realiseren van een natuurtoilet in een van de natuurgebieden.	Dit punt is verwijderd.	Inhoudelijk	In 2024 zijn twee natuurtoiletten gerealiseerd en geopend. Dit heeft onder andere bij gedragen aan het feit dat Vught in 2024 en in 2025 de meest toiletvriendelijke gemeente van Noord-Brabant is. Dit punt is daarom verwijderd.
Pag. 8 We bezien of de wijkpunten nog iets nodig hebben voor hun toegankelijkheid.	Pag. 9 We wachten de evaluatie van de wijkpunten en bezien dan of daar verbetering op toegankelijkheid mogelijk is.	Inhoudelijk	In 2024 is een aantal nieuwe wijkpunten geopend, waardoor het aantal wijkpunten is gestegen naar 11. Daar zal in 2026 een evaluatie voor plaatsvinden. Op basis daarvan zullen we analyseren wat er nodig is om de

			wijkpunten te ondersteunen bij hun toegankelijkheid.

Onderzoek ‘Participeren in Vught’

In 2023 en 2024 heeft dhr. Eijkhout van Reiger Research in de gemeente Vught onderzoek gedaan onder inwoners met beperking naar toegang tot werk, mogelijkheden om zichzelf te ontwikkelen, vrijetijdsbesteding en meedoen aan de samenleving. Dit onderzoek heeft kwantitatief component als een kwalitatief component waarin naar voren komt hoe Vughtse inwoners hun mening en input geven op zaken die van belang zijn in het dagelijks leven van inwoners met een beperking en daarnaast ook voor de Lokale Inclusie Agenda (LIA).

Kwantitatief onderzoek
Het kwantitatief onderzoek is aan de hand van een survey gedaan. 1.600 inwoners hebben de uitnodiging om mee te doen ontvangen en 335 hebben daadwerkelijk meegedaan. De beperkingen van deze inwoners zijn zintuigelijk, fysiek, verstandelijk en/of psychisch. De LIA is vooral gericht op mensen met een niet zichtbare beperking zoals inwoners met een autismespectrumstoornis of een niet aangeboren hersenletsel. Het onderzoek heeft aan deze doelgroep ook extra aandacht besteed.

We zetten hieronder een aantal resultaten neer dat ons opviel en waar we kansen zien om op in te spelen bij het nieuwe uitvoeringsprogramma van de LIA.

De respondenten ervaren meer sociale en emotionele eenzaamheid dan het landelijk gemiddelde. Dit is onder andere te koppelen aan een laag inkomen. Emotionele eenzaamheid komt vooral voor bij respondenten onder de 40 jaar en bij inwoners met een autismespectrumstoornis, psychische beperking, gedragsproblematiek en/of een visuele beperking.

De sociale cohesie scoort daarentegen weer hoger dan Nederland, een 6,9 tegenover een 6,4. Respondenten die niet goed weten wat er speelt in hun buurt of wijk, scoren de sociale cohesie lager.

Inwoners met een visuele beperking of een autismespectrumstoornis zijn het meest van mening dat er onvoldoende activiteiten worden georganiseerd waar zij aan deel kunnen nemen. Dit ligt voornamelijk aan de afhankelijkheid van hulp van anderen, vervoersproblemen en er wordt onvoldoende rekening gehouden met beperkingen van deelnemers.

Bijna de helft van de inwoners met een lichamelijke beperking geeft aan dat er onvoldoende activiteiten zijn in Vught waar zij aan mee kunnen doen. De drie voornaamste redenen waarom de respondenten moeite hebben met deelnemen zijn:
- Afhankelijkheid van hulp van anderen;
- Vervoersproblemen;
- Er wordt onvoldoende rekening gehouden met beperking van de deelnemers.

Ook speelt de hoogte van het inkomen een rol. Minimaregelingen van de gemeente Vught zijn daarentegen weer onbekend bij respondenten.

Kwalitatief onderzoek
Naar aanleiding van het kwantitatief onderzoek heeft ook een kwalitatief onderzoek plaatsgevonden waarbij respondenten van het kwantitatieve onderzoek konden deelnemen. Uit het kwalitatieve onderzoek is een 18tal conclusies gekomen. Deze worden hieronder uiteengezet. Bij deze conclusies is in het kwalitatief onderzoek meer informatie te vinden.

Invloed beperkingen op dagelijks leven

- De invloed van beperkingen op het dagelijkse leven varieert afhankelijk van de verschillende aandoeningen en ziektes, maar bij alle onderzoeksgroepen hebben de beperkingen invloed op hun deelname aan de samenleving.

Meedoen aan activiteiten

- Het deelnemen aan activiteiten is essentieel voor mensen met beperkingen, omdat het hun fysieke, mentale en sociale welzijn aanzienlijk verbetert, maar zij ervaren wel barrières.
- De toegankelijkheid van activiteiten in Vught varieert per specifieke beperking. De toegankelijkheid hangt vaak af van de fysieke omgeving, en de beschikbaarheid van ondersteuning. Mentale drempels en overprikkeling vormen ook belangrijke belemmeringen voor bepaalde groepen.
- De respondenten hebben verschillende behoeften om deel te kunnen nemen aan activiteiten en evenementen, afhankelijk van hun specifieke beperkingen. Deze behoeften benadrukken het belang van maatwerk en ondersteuning om de toegankelijkheid van activiteiten voor verschillende doelgroepen te verbeteren.
- De voorkeuren van respondenten voor activiteiten met anderen die ook een beperking hebben of juist met mensen die geen of andere beperkingen hebben, variëren sterk en worden beïnvloed door enerzijds de behoefte aan herkenning, steun en begrip en anderzijds de behoefte om volwaardig mee te kunnen doen aan de 'gewone' samenleving.
- Niet alle informatie over activiteiten in Vught is toegankelijk of beschikbaar voor mensen met beperkingen, waardoor zij niet meedoen aan activiteiten. Bovendien ontbreekt vaak relevante informatie voor een beperking.

Erbij horen

- Beperkingen kunnen leiden tot directe of indirecte buitensluiting van mensen. De oorzaken hiervan zijn moeite met sociale interactie, een gebrek aan begrip of fysieke obstakels.

Leven met een beperking in Vught

- De doelgroepen ervaren Vught als een prettige plek om te wonen, met de nadruk op de sociale cohesie, zorgvoorzieningen en natuur. Verbeterpunten zijn de toegankelijkheid voor mensen met beperkingen in natuurgebieden.
- Inwoners met beperkingen ervaren aanzienlijke hinder door de inrichting en het achterstallig onderhoud van de openbare ruimte, wat inclusie kan beperken.
- Over het algemeen zijn de respondenten tevreden over hun eigen woning, maar het aantal beschikbare geschikte woningen voor mensen met een beperking is erg beperkt.
- De ervaringen met sociale contacten onder de respondenten met beperking variëren van relatief positief tot duidelijk problematisch. Veel van hen ervaren een gebrek aan diepgaand of structureel contact, wat deels samenhangt met hun beperking en externe factoren.

Financiële regelingen

- De minimaregelingen zijn niet goed bekend bij de mensen met een beperking en bovendien wordt er weinig gebruikt van gemaakt.

Vrijwilligerswerk

- Vrijwilligerswerk biedt mensen met beperkingen veel voldoening, mits het werk en de omgeving aangepast zijn aan hun mogelijkheden. Bij inclusieve werkplekken kunnen

praktische aanpassingen en ondersteuning een sleutelrol spelen in het creëren van vrijwilligersplekken.
- Organisaties kunnen vrijwilligerswerk beter afstemmen op mensen met een beperking door rekening te houden met individuele mogelijkheden, gelijkwaardigheid en respect, goede begeleiding en ondersteuning, en het aanpakken van uitdagingen en grenzen.

Betaald werk
- Waardering en goede communicatie zijn essentieel voor het welzijn van werknemers met beperkingen. Echter, fysieke en organisatorische toegankelijkheid blijven belangrijke uitdagingen die werkgevers moeten aanpakken om een inclusieve werkomgeving te creëren.
- Werkgevers moeten meer aandacht besteden aan de unieke behoeften van werknemers met beperkingen en bereid zijn om aanpassingen te maken.

Zich verder ontwikkelen
- De bevindingen tonen aan dat zelfontwikkeling belangrijk is voor veel mensen met beperkingen, maar dat er aanzienlijke belemmeringen zijn die hun deelname kunnen beperken.

Volwaardig meedoen aan de samenleving
- Mensen met verschillende beperkingen hebben diverse behoeften om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Begrip, ondersteuning, toegankelijkheid en sociale netwerken zijn cruciaal om hun participatie te bevorderen en een inclusieve samenleving te creëren.

Op basis van deze conclusies doet dhr. Eijkhout ook een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen hebben we langs het huidige uitvoeringsprogramma van de LIA gelegd om te kijken waar we al goed op inzetten en waar onze kansen liggen om de toegankelijkheid in Vught te verbeteren.

Aanbeveling	**Bijpassend punt uitvoering LIA**
Verhoog de fysieke toegankelijkheid.	Testteam toegankelijkheid. Stimuleren van de toegankelijkheid van gebouwen met een publieksfunctie (zoals scholen), o.a. door te attenderen op de mogelijkheid van een gebouwtoets (zelf, testteam of professionele schouw). We bezien of de wijkpunten nog iets nodig hebben voor hun toegankelijkheid.
Bied flexibele vervoersoplossingen.	*Dit staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma van de LIA.* *We beschikken in Vught momenteel wel al over meerdere vervoersoplossingen, zoals Automaatje, Seniorenbus en Regiotaxi.* *We maken er geen actiepunt omdat er momenteel geen oplossingen voor zijn. We kijken of we binnen de huidige voorzieningen*

	iets met dit en andere vergelijkebare signalen kunnen doen. *We zullen dit punt wel meenemen in de gesprekken wanneer een nieuwe LIA wordt opgesteld.*
Bied begeleiding.	We onderzoeken de wenselijkheid van trainingen in bejegening en communicatie zoals een stoomcursus gebarentaal, voor bijvoorbeeld vrijwilligers en ondernemers.
Verbeter communicatieve ondersteuning (voornamelijk voor auditieve beperking).	We onderzoeken de mogelijkheid van een testteam voor communicatie (evt. als onderdeel van het Testteam toegankelijkheid).
Maak de toegankelijkheid van activiteiten standaard onderdeel van informatiebronnen. Hiervoor kunnen icoontjes gebruikt worden.	In het nieuwe subsidiebeleid de volgende voorwaarden opnemen: 1. toegankelijkheid voor mensen met een beperking is standaard, activiteiten en voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen. 2. in communicatie wordt standaard informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opgenomen. 3. bij accommodaties: openstellen toiletten. In gemeentelijke communicatie, informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opnemen.
Duidelijke communicatie of activiteit or locatie geschikt is voor mensen met een beperking.	In het nieuwe subsidieprogramma de volgende voorwaarden opnemen: 1. toegankelijkheid voor mensen met een beperking is standaard, activiteiten en voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen. 2. in communicatie wordt standaard informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opgenomen. 3. bij accommodaties: openstellen toiletten. In gemeentelijke communicatie, informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opnemen.
Verhoog de bewustwording van inwoners om de impact van beperkingen beter te begrijpen.	*Deze aanbeveling staat niet als een concrete actie in het huidige uitvoeringsprogramma, maar is wel nummer 1 in de LIA. Daarom komt dit punt in verschillende vormen bij meerdere acties terug. Het zal daarom geen aparte actie worden, maar we blijven inzetten op bewustwording op verschillende manieren zoals deze staan in het uitvoeringsprogramma.*

Verbeter de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte, activiteiten en evenementen.	Testteam toegankelijkheid Stimuleren van de toegankelijkheid van gebouwen met een publieksfunctie (zoals scholen), o.a. door te attenderen op de mogelijkheid van een gebouwtoets (zelf, testteam of professionele schouw). We bezien of de wijkpunten nog iets nodig hebben voor hun toegankelijkheid.
Organiseer inclusieve activiteiten en evenementen.	In het nieuwe subsidieprogramma de volgende voorwaarden opnemen: 1. toegankelijkheid voor mensen met een beperking is standaard, activiteiten en voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen. 2. in communicatie wordt standaard informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opgenomen. 3. bij accommodaties: openstellen toiletten.
Actieplan ontwikkelen voor het verbeteren van onderhoud trottoirs, paden en infrastructuur.	Blijvende aandachtspunten zijn het onderhoud van stoepen, tegengaan van worteldruk, zichtbaarheid van oversteekplaatsen, geleidelijnen en looproutes (ook het vrijhouden), en de bereikbaarheid van glas- en kledingbakken
Vergroten aanbod betaalbare, gelijkvloerse en levensloopbestendige woningen.	Woonvisie: in de Woonvisie is aandacht voor levensloopbestendig en toegankelijk bouwen, voor wonen met zorg en voor de woonomgeving.
Meer ondersteuning bij woningaanpassingen.	*De aanbeveling staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma. De aanbeveling geeft aan dat de gemeente zou kunnen onderzoeken hoe zij efficiëntere en flexibele aanpassingsopties kunnen bieden om bestaande woningen beter geschikt te maken voor specifieke behoeften.* *Wegwijs+ ontvangt en verwerkt de aanvragen voor woningaanpassingen. Zij zullen altijd kijken naar de best passende, maar ook kost effectieve optie die voldoet aan het oplossen van de hulpvraag. Daarbij blijven zij op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen. Er volgt geen nieuwe actie uit deze aanbeveling.*
Verbeter informatievoorziening minimaregelingen.	Vergroten bekendheid regelingen voor financiële regelingen.
Begeleiding voor kwetsbare groepen bij het aanvragen van financiële regelingen.	*Deze aanbeveling staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma. De aanbeveling*

	benoemt begeleiding voor kwetsbare groepen als het gaat om het aanvragen van minimaregelingen. Deze hulp is al aanwezig op verschillende plekken en bij verschillende locaties. Daarnaast werken we in Vught met de Warme Overdracht waar ook zorginstanties van op de hoogte zijn. We zullen blijven inzetten op de bekendheid en het vergroten van het netwerk van de Warme Overdracht. Op die manier weten zorgprofessionals en hulpverleners wat er is op het gebied van minimaregelingen en wie daar hulp bij kan bieden. *Uit deze aanbeveling komt de actie dat we zullen blijven inzetten op het ondersteunen en versterken van het netwerk van de Warme Overdracht met aandacht om zorgprofessionals meer te betrekken.*
Verruimen toegang en criteria van financiële regelingen.	*Deze aanbeveling staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma. De inkomensgrens in Vught ligt hoger dan omliggende gemeenten, namelijk op 130% van de bijstandsnorm Voor inwoners die net buiten de gemeentelijke regelingen vallen zijn er lokale initiatieven. Sinds het nieuwe beleid (ingegaan in 2024) hebben we bijna alle minimaregelingen op dezelfde inkomensgrens gezet om de toegang te versimpelen, en werken we met een inkomenstoets, die het aanvragen ook vereenvoudigt.* *Uit deze aanbeveling komt geen nieuwe actie.*
Houd rekening met doelgroep kenmerken bij financiële regelingen.	*Deze aanbeveling staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma. De aanbeveling lijkt veel op 'begeleiding voor kwetsbare groepen' en zal daarom geschaard worden onder de actie die daar uit voort is gekomen.*
Individuele aanpassingen bij vrijwilligerswerk.	*De aanbeveling staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma. De aanbeveling zal mee worden genomen bij het opstellen van de Notitie Vrijwillige Inzet.*
Verbeterde toegankelijkheid en ondersteuning bij vrijwilligerswerk.	*De aanbeveling staat niet in het huidige uitvoeringsprogramma. De aanbeveling zal mee worden genomen bij het opstellen van de Notitie Vrijwillige Inzet.*
Vergroten kennis werkgevers over ondersteunende regelingen, open communicatie en aanpassen werkomgeving.	Campagne *Stille Helden is omgezet in Vught Werkt. Hier wordt regelmatig iets van gepubliceerd.* Uitwisseling best practices, leren van elkaar.

	Themabijeenkomsten ‘werk en zorg’ initiëren. Waar mogelijk sluiten we aan bij regionale initiatieven, zoals AANtWERK en het regionaal platform Talent uit Noordoost Brabant.
Verbeteren toegang tot informatie, aanpassingen en ondersteuning bij zelfontwikkeling.	Breed aandacht binnen Wegwijs+ voor leer- en ontwikkelmogelijkheden voor mensen met een beperking.

Voor een groot gedeelte van de aanbevelingen staat al acties in het uitvoeringsprogramma. De aanbevelingen zien we als een aanmoediging om daar mee door te gaan. Andere acties scherpen we aan of vullen we aan in de nieuwe uitvoeringsagenda.

De resterende aanbevelingen die nog geen plek hebben in de uitvoeringsagenda van 2022-2024 worden gedeeltelijk over genomen in nieuwe actiepunten voor de uitvoeringsagenda 2026. Dit zijn de onderwerpen vrijwillige inzet en financiële zorgen. Dit is ook besproken met inwoners en maatschappelijke partners. De aanbevelingen waar we nu in de uitvoeringsagenda 2026 geen goede plek voor hebben, nemen we mee bij het opstellen van een nieuwe Lokale Inclusie Agenda wanneer de huidige afloopt.

Lokale Inclusie agenda 2022-2026 Meedoen, Meetellen
Uitvoeringsagenda 2026

In de uitvoeringsagenda geven we aandacht aan drie onderwerpen:

1. Stand van Zaken
2. De drie belangrijkste thema's: Werk, Leren/Ontwikkelen en Vrije tijd.
3. De basis: zorgen voor de juiste omstandigheden

Stand van Zaken

Van de uitvoeringsagenda 2022-2024 is een aantal acties volledig gerealiseerd. Hieronder worden de resultaten kort benoemd.

Werk

- Campagne Stille Helden;
- Uitwisseling van Best Practices, leren van elkaar.

Leren/Ontwikkelen

- Inclusie is een van de thema's in de Lokale Educatieve Agenda;
- Vraag naar behoefte aan ontwikkeling/scholing meenemen in het participatieonderzoek.

Vrije tijd

- Ontwikkelen proef "Uniek Actief": analoog aan Uniek Sporten. Helpen bij vinden van geschikte activiteiten voor vrije tijd;
- In 2023 ontwikkelen we een nieuw sportbeleid. Inclusie is een onderdeel;
- In 2022 ontwikkelen we nieuw economisch en recreatief beleid samen met de ondernemers en gemeenteraad. Daarbij houden we rekening met toegankelijkheid en inclusie;
- In het nieuwe subsidieprogramma de volgende voorwaarden opnemen:
    - Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is stand, activiteiten en voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen;
    - In communicatie wordt standaard informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opgenomen;
    - Bij accommodaties: openstellen toiletten.

Communicatie

- Bij vormen van participatie zorgen we dat mensen met een beperking kunnen deelnemen (denk aan vorm van participatie, de woordkeus, kanalen die we kiezen, locaties en specifieke benadering, digitale toegankelijkheid;

- Toegankelijke gemeentegids.

Wonen

- Woonvisie: in de Woonvisie is aandacht voor levensloopbestendig en toegankelijk bouwen, voor wonen met zorg en voor de woonomgeving;
- Omgevingsvisie: bij de opstelling van de Omgevingsvisie zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheden voor wonen en gebruik van de openbare ruimte door mensen met een beperking.

Openbare ruimte, gebouwen, toiletten

- Natuurtoiletten: we onderzoeken de wenselijkheid en haalbaarheid van het realiseren van een natuurtoilet in een van de natuurgebieden.

De drie belangrijkste thema's

Werk

Doel: In 2026 ervaren inwoners minder hindernissen om te werken (in welke vorm dan ook) op een manier die bij hun talenten en ontwikkeling past.

Wat?	Door wie?	Wanneer zijn we tevreden?	Opmerkingen
Campagne Vught Werkt	Gemeente, Wegwijs+	Er wordt met een regelmatig frequentie een stuk geplaatst van Vught Werkt.	Dit was de campagne Stille Helden, is nu Vught Werkt
Uitwisseling *Best Practices*, leren van elkaar. Themabijeenkomsten 'werk en zorg' initiëren. Hiervoor aansluiten bij bestaande overlegvormen (bijv. Open Koffie, horecaoverleg, KennisKompanie WSD, overleggen Noordoost Brabant Werkt, Samen Sterk in de Wijk).	Gemeente	De bijeenkomsten worden doorgezet.	
We blijven aangesloten bij regionale initiatieven, zoals AAntWerk en blijven zoeken naar andere regionale initiatieven waarbij we aan zouden kunnen sluiten.	Gemeente, werkgevers	We blijven aangesloten bij de regionale initiatieven.	

Uitvoering van de relevante onderdelen van het Lokaal Plan van de WSD, zoals de Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding en het aanhaken op het project Simpel Switchen van de rijksoverheid (gericht op het op- en neerwaarts bewegen op de participatieladder).	Gemeente, WSD, UWV	Lokaal plan is conform planning uitgevoerd.	
De notitie Vrijwillige Inzet zal aandacht besteden aan vrijwillige inzet door mensen met een beperking.	Gemeente	De notitie Vrijwillige inzet heeft nadrukkelijk aandacht voor toegankelijkheid en de punten die benoemd zijn door de partners en inwoners	Dit is een nieuw punt dat uit de aanbevelingen van het onderzoek ‘Participeren in Vught’ komt.

Leren/ontwikkelen
Doel: Inwoners, jong en oud, met een beperking hebben meer kansen om zich te ontwikkelen

Wat?	Door wie	Wanneer zijn we tevreden?	Opmerkingen
Inclusie is een van de thema’s in de Lokale Educatieve Agenda In de Lokale Educatieve Agenda zetten we in op optimale ontwikkelkansen voor kinderen. - Alle kinderen in de gemeente Vught gaan zo veel mogelijk naar onderwijs in de eigen kern. - Zo veel mogelijk kinderen, met en zonder beperking, worden binnen het reguliere onderwijs geplaatst.	Gemeente en LEA-partners	In de LEA is inclusief onderwijs een van de thema’s. Afgesproken acties zijn uitgevoerd.	

Regionale Ontwikkelagenda *Inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving* (en de daarbij behorende uitwerkingsagenda) uitvoeren. Acties zijn onder andere: - Één plan voor onderwijs en zorg; - Maatwerk (flexibeler omgaan met schotten); - Kwetsbare jongeren langdurige ondersteuning bieden bij de stap naar de arbeidsmarkt; - Bieden kansengelijkheid en ruimte voor talentontwikkeling; - Effectiever organiseren en arrangeren met oog voor de leerling en behoeften op verschillende domeinen; - Minder bureaucratie, meer vertrouwen in elkaar; - Meer inzetten op preventie, vroegsignalering en lichte vormen van zorg.	Gemeente(n), scholen voor primair en voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en samenwerkingsverbanden	Regionale Ontwikkelingsagenda ligt op schema.	De regionale ontwikkelagenda loopt tot en met 2025. Momenteel zijn er nog geen plannen deze te vernieuwen of te herzien, dus we houden ons aan de lijn die daarin uiteen is gezet.
Nagaan van de mogelijkheid om in Vught de Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding in te zetten als diagnosetool (zie werken).	Gemeente, WSD	Het onderzoek is uitgevoerd. Bij een positieve uitkomst is een start gemaakt met het inzetten als diagnosetool.	
Breed aandacht binnen Wegwijs+ voor leer- en ontwikkelmogelijkheden van mensen met een beperking.	Gemeente, Wegwijs+	Leren/ontwikkelen is vast onderdeel van de gesprekken van de klantmanagers met cliënten.	

Vrije tijd
Doel: in 2026 zijn drempels voor passend aanbod aan vrijetijdsbesteding letterlijk en figuurlijk verlaagd.

Wat?	Door wie?	Wanneer zijn we tevreden?	Opmerkingen
Vergroten bekendheid regelingen voor financiële ondersteuning. De communicatie richt zich onder meer specifiek op mensen met een beperking.	Gemeente, Kernteam Bestaanszekerheid	Er is een nieuwe communicatielijn gestart over de minimaregelingen, waarbij ook gekeken wordt naar menselijk contact.	De eerste helft van 2025 is hier onderzoek naar gedaan door een afstudeerstagiaire. De uitkomsten hiervan worden meegenomen.
We zetten blijvend in op het ondersteunen en versterken van het netwerk Warme Overdracht, met extra aandacht voor het betrekken van zorgprofessionals.	Gemeente, Kernteambestaanszekerheid	Er zijn meer zorgprofessionals betrokken bij de Warme Overdracht.	
We brengen jaarlijks “Uniek Actief” uit om inwoners via dit boekje op de hoogte brengen van activiteiten waar zij bij kunnen aansluiten of meedoen.	MOVE, Plaza Cultura, Gemeente	Het boekje Uniek Actief wordt jaarlijks uitgegeven.	
In gemeentelijke communicatie, informatie over toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten opnemen.	Gemeente	Alle eigen publicaties (Klaverblad, website, social media etc.) bevatten deze informatie.	Dit is nog niet standaard. Op basis van het participatieonderzoek zal ook gekeken worden of er gebruik gemaakt kan worden van pictogrammen die de toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten weergeeft.
Uitvoeren van projecten in de lijn *Inclusief sporten en bewegen* van het Sportakkoord	Partijen in het sportakkoord	De gekozen projecten zijn uitgevoerd.	
Sportbeleid: - Betrouwbaar: de voorzieningen zijn werkend, schoon en veilig.	Gemeente	Iedere dorpskern heeft een samenspeelplek die voldoet aan de 100-70-50.	Speelplekken in de drie dorpskernen moeten in 2026 gerealiseerd zijn of worden.

De aanbieders zijn toegankelijk en sociaal veilig. - Accommodatieverzoek: Het initiatief is toegankelijk voor iedereen (een van de eisen). - Iedere kern van de gemeente Vught heeft een samenspeelplek die voldoet aan de 100-70-50 regel.			
Bij gepland groot onderhoud van speeltuinen bekijken we of met simpele maatregelen de toegankelijkheid van de speelvoorziening vergroot kan worden.	Gemeente	Bij groot onderhoud is de doelgroep betrokken en is de toegankelijk van de speeltijden die in de planning zitten vergroot.	Dit is opgenomen in het uitvoeringsprogramma sportbeleid 24-29
Economisch en recreatief beleid: - Toegankelijkheid van locaties wordt benoemd op Visit Vught en Visitbrabant. - We bewaken de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de winkelgebieden.	Gemeente	Het winkelgebied is en blijft toegankelijk. De toegankelijkheid van locaties is toegevoegd op de benoemde sites.	
We onderzoeken de wenselijkheid van trainingen in bejegening en communicatie zoals een stoomcursus gebarentaal, voor bijvoorbeeld vrijwilligers en ondernemers.	Gemeente neemt initiatief.	Bekend is of en waar vraag naar is bij vrijwilligers en ondernemers.	

De basis: zorgen voor de juiste omstandigheden

1. Communicatie en dienstverlening
2. Mobiliteit
3. Wonen

4. Openbare ruimte, gebouwen, toiletten

Op de terreinen communicatie, mobiliteit, wonen, openbare ruimte en gebouwen en toiletten gaan we verder op de ingeslagen weg. Zie hiervoor ook het overzicht met de stand van zaken van de Lokale Inclusie Agenda 2022-2024. Hiermee zorgen we voor de juiste omstandigheden, de basis, zodat mensen met een beperking mee kunnen doen.

1. Communicatie en dienstverlening

- In lijn met het in 2024 aangenomen participatiebeleid 'Samen Vught maken' zorgen we bij vormen van participatie, dat mensen met een beperking kunnen deelnemen (denk aan de vorm van participatie, de woordkeus, kanalen die we kiezen, locaties, specifieke benadering, digitale toegankelijkheid).
    - Er wordt rekening gehouden met fysieke en digitale toegankelijkheid. We gaan monitoren hoe dit gebeurt.
- De gemeentelijke website en de website van Wegwijs+ voldoen volledig aan de toegankelijkheidseisen (status A). Momenteel is dit status B.
    - Momenteel voldoet 1 van de 17 websites aan de status A eis. Gemeente en Wegwijs+ hebben status B.
- We houden alternatieven voor digitale communicatie open en benutten vaker andere manieren om de boodschap over te brengen (filmpjes, pictogrammen, bijv.). Gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie. We nemen dit ook mee in contacten en afspraken bij partijen die een cruciale rol spelen voor mensen (bv op het gebied van basisvoorzieningen als wonen, zorg, inkomen).
- We onderzoeken mogelijkheden voor ondersteuning bij digitale informatie en handelingen (bijv. 2 factor verificatie)
- We onderzoeken de mogelijkheid van een testteam voor communicatie (evt. als onderdeel van het Testteam Toegankelijkheid).
- We kijken of Taalhuis, bieb, IDO kunnen helpen bij het lezen van brieven.
- In de doorontwikkeling van Wegwijs+ worden specifieke behoeften van mensen met een beperking meegenomen (bijv. welke vragen worden bij een eerste contact en welke later gesteld). Verder intensiveren we de samenwerking met ervaringsdeskundigen om onze dienstverlening te verbeteren.

2. Mobiliteit

- Werkgroep Toegankelijk Vught vragen actie te blijven voeren rondom bijv. het vrijhouden van geleidelijnen, etc.
- Scholenproject Toegankelijk Vught: kinderen leren al jong hoe in het verkeer om te gaan met mensen met een beperking. Draagt bij aan bewustwording. Start bij De Avonturier.
- Verkeerslabel: in evaluatie van projecten van het Brabant Verkeerslabel wordt het aspect inclusie systematisch ingebracht door de gemeente.
- Mobiliteitsvisie: specifiek aandacht besteden aan mensen met een beperking en wat hen helpt. Dit is onderdeel van het proces van totstandkoming. Werkgroep Toegankelijk Vught is expliciet betrokken.
    - Kwetsbare verkeersdeelnemers hebben onze prioriteit bij het verbeteren van het gedrag van de weggebruiker. Als zorgdorp kennen we een relatief groot aantal mensen met een beperking. Hier hebben we aandacht voor.

3. Wonen

- Woonvisie: in de Woonvisie is aandacht voor levensloopbestendig en toegankelijk bouwen, voor wonen met zorg en voor de woonomgeving.
    - Stimuleren verhuizen van ouderen naar toegankelijke woningen
    - De woonomgeving moet toegankelijk zijn en uitnodigen voor gezond gedrag
    - Inspiratielijst van maatregelen om toegankelijkheid van nieuwe woningen te vergroten
    - Informatievoorziening aan woningeigenaren over verduurzaming, verbeteren en toegankelijkheid van bestaande voorraad.
    - Nabij zorg- en ontmoetingsvoorzieningen of voorzieningen voor dagelijkse boodschappen zijn alle woningen (makkelijk) toegankelijk (te maken).
    - Informatievoorziening richting huurders over (preventief) toegankelijk maken en verduurzamen woning.
    - Grootste deel van de woningen goed toegankelijk
- Omgevingsvisie: bij de opstelling van de Omgevingsvisie zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheden voor wonen en gebruik van de openbare ruimte door mensen met een beperking.
    - In de Omgevingsvisie is ‘inclusief en toegankelijk’ een van de vier leidende principes.
    - *Design for all*: er wordt gestart met een zo inclusief mogelijk ontwerp.
    - *Doel*: sociale en inclusieve gemeente
    - Goed toegankelijke, inclusieve en voor iedereen bereikbare voorzieningen op een niveau dat past bij de behoefte van elke kern;
    - Zorgen voor toegankelijkheid, bereikbaarheid en inclusiviteit van basis-, zorg- en maatschappelijke voorzieningen.
    - Belangrijke locaties en plekken zijn bereikbaar en toegankelijk voor alle doelgroepen en gebruikers in een aantrekkelijke openbare ruimte
    - Voldoende woonruimte voor alle doelgroepen

4. Openbare ruimte, gebouwen, toiletten

- Toiletten: we vragen Toegankelijk Vught om verder te gaan met het stimuleren van openstelling en rolstoelvriendelijk maken van toiletten.
- We stappen over van de Hoge Nood-app naar de WC Wijzer app van het MDL fonds. Hier zullen we bekendheid aangeven. Dit doen we samen met Toegankelijk Vught om de app actueel te houden en te promoten, zodat meer toiletten worden aangemeld.
- Toegankelijk Vught voert op eigen initiatief een eerste inventarisatie van de openbare ruimte in Helvoirt uit. We nemen de resultaten daarvan mee in onderhoudsplannen.
- Testteam Toegankelijkheid: verdere ontwikkeling en promotie van het Testteam Toegankelijkheid.
- Schouwen van gemeentelijke gebouwen met een publieksfunctie: we richten ons op de gebouwen die in de periode 2019-2021 nog niet aan bod zijn geweest, zoals het HelvoirThuis.
- Stimuleren van de toegankelijkheid van gebouwen met een publieksfunctie (zoals scholen), o.a. door te attenderen op de mogelijkheid van een gebouwentoets (zelf, testteam of professionele schouw).

- Blijvende aandachtspunten zijn het onderhoud van stoepen, tegengaan van worteldruk, zichtbaarheid van oversteekplaatsen, geleidelijnen en looproutes (ook het vrijhouden!), en de bereikbaarheid van glasbakken en kledingbakken. Hierbij promoten we de BuitenBeter app, zodat inwoners dergelijke zaken in de openbare ruimte kunnen melden.
- We wachten de evaluatie van de Wijkpunten en bezien dan of daar verbetering op toegankelijkheid mogelijk is.

Schriftelijke vragen D66 – 02.12.2025
Ambulante handel (kaas- en viskraam) Marktveld - vervolgvragen

Op 5 november j.l. heeft de D66-fractie schriftelijke vragen gesteld over het standplaatsenbeleid die op 12 november zijn beantwoord. Ook heeft de fractie kennisgenomen van het door het college vastgestelde beleid. Inmiddels hebben de betrokken standplaatshouders een vergunning verkregen voor 1 jaar. In een artikel in het Brabants Dagblad van 18 november getiteld "'Fout op fout op fout': wethouder erkent blunder met kaas- en viskraam" wordt onder meer door het college gereageerd op de ontstane commotie. Ook heeft de wethouder op 17 november een mededeling aan de raad verstuurd.

De fractie van D66 heeft naar aanleiding hiervan deze vervolgvragen aan het college:

1. De wethouder deelt mede: 'het college is voornemens het standplaatsenbeleid 2025 te herzien. Het concludeert dat het huidige beleid onjuist is'. Het beleid lijkt juridisch niet handhaafbaar, de D66-fractie wil duidelijkheid hierover. Aangezien sprake is van onjuist beleid, kunnen we hiermee vaststellen dat het standplaatsenbeleid 2025 officieel niet meer van kracht is en onverkort het oude beleid geldt?
2. Er is bij monde van de wethouder sprake geweest van 'fout op fout op fout'. Welke fouten zijn gemaakt en kunnen deze nader worden toegelicht?
3. Het college deelt mee dat 'in januari in gesprek gegaan wordt met de standplaatshouders, ondernemers en vertegenwoordigers van de winkelcentra. Doel is te komen tot beleid waarin alle partijen elkaar vinden.' Kunt u toelichten waarom een dergelijk gesprek noodzakelijk is? Wat is de directe aanleiding om in gesprek te gaan?
4. In een van de artikelen in het Brabants Dagblad wordt gesteld dat de (toenmalige) burgemeester een toezegging heeft gedaan aan de eigenaar/exploitant van de viswinkel over het intrekken van de vergunningen van de viskraam. Klopt dit?
    a. Zo ja, wanneer en op welke manier vond dit contact plaats, en is dit de aanleiding geweest het standplaatsenbeleid te herzien?
    Als er schriftelijke communicatie is geweest (e-mail, berichtenverkeer) hierover in de afgelopen 18 maanden: graag deze bij de beantwoording voegen.
    b. Zo niet, is er contact geweest met de eigenaar/exploitant om te achterhalen op basis waarvan deze bewering is gedaan en blijkt uit dit contact een eventueel misverstand? Zo ja, waarop is dit misverstand gebaseerd? Zo nee, is het college voornemens dit te achterhalen?
5. Er bestaat onderscheid tussen 'beleid' en 'beleidsregels'. Beleid dient te worden vastgesteld door de raad en de aanpassing van de APV is in dit geval gemandateerd naar het college. Is het college het echter met D66 eens dat de verregaande aanpassing van beleid door het toevoegen van een criterium van complementariteit het daarmee een bevoegdheid zou moeten zijn van de gemeenteraad? Zo nee, waarom niet?
6. Als het college voornemens is om het eerder gepubliceerde standplaatsenbeleid aan te passen, zal dit dan wel aan de raad worden voorgelegd? Zo nee, waarom niet?

Vught

Aan de leden van de raad

Uw kenmerk		**Datum**	16 december 2025
Ons kenmerk	DL/Z25 - 297638/UIT/25 - 726742	**Verzonden**	
Behandeld door	R. IJkhout/ +31736580174		
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 42 RvO van de fractie D66 d.d. 2 december 2025 inzake vervolgvragen standplaatsenbeleid.		

Geachte heer, mevrouw,

Door de fractie D66 zijn op 2 december 2025 vragen gesteld met betrekking tot het standplaatsenbeleid.

1. De wethouder deelt mede: 'het college is voornemens het standplaatsenbeleid 2025 te herzien. Het concludeert dat het huidige beleid onjuist is'. Het beleid lijkt juridisch niet handhaafbaar, de D66-fractie wil duidelijkheid hierover. Aangezien sprake is van onjuist beleid, kunnen we hiermee vaststellen dat het standplaatsenbeleid 2025 officieel niet meer van kracht is en onverkort het oude beleid geldt?

Het college heeft vastgesteld dat het standplaatsenbeleid 2025 inhoudelijke en procedurele onvolkomenheden bevat en heeft daarom op 16 december 2025 besloten het standplaatsenbeleid in te trekken. In de periode tot de vaststelling van nieuw beleid valt het college terug op het voorgaande beleid en de toetsingskaders uit de APV en Welstandsnota, voor zover dit relevant is voor standplaatsen.

2. Er is bij monde van de wethouder sprake geweest van 'fout op fout op fout'. Welke fouten zijn gemaakt en kunnen deze nader worden toegelicht?

Bij de totstandkoming van het standplaatsenbeleid 2025 zijn verschillende tekortkomingen geconstateerd. Daarbij gaat het om fouten in overdracht, participatie en procesborging. Het college heeft daarom besloten het beleid te herijken zodat een zorgvuldig en juridisch robuust product wordt opgeleverd.

3. Het college deelt mee dat 'in januari in gesprek gegaan wordt met de standplaatshouders, ondernemers en vertegenwoordigers van de winkelcentra. Doel is te komen tot beleid waarin alle partijen elkaar vinden.' Kunt u toelichten waarom een dergelijk gesprek noodzakelijk is? Wat is de directe aanleiding om in gesprek te gaan?

Zoals bij punt 2 aangegeven is de participatie niet gelopen zoals had gemoeten; het college vindt het daarom noodzakelijk om participatie mét standplaatshouders, winkeliers, vertegenwoordigers van de winkelgebieden en omwonenden alsnog zorgvuldig en volledig te laten plaatsvinden.

4. In een van de artikelen in het Brabants Dagblad wordt gesteld dat de (toenmalige) burgemeester een toezegging heeft gedaan aan de eigenaar/exploitant van de viswinkel over het intrekken van de vergunningen van de viskraam. Klopt dit?
a. Zo ja, wanneer en op welke manier vond dit contact plaats, en is dit de aanleiding geweest het standplaatsenbeleid te herzien?
Als er schriftelijke communicatie is geweest (e-mail, berichtenverkeer) hierover in de afgelopen 18 maanden: graag deze bij de beantwoording voegen.
b. Zo niet, is er contact geweest met de eigenaar/exploitant om te achterhalen op basis waarvan deze bewering is gedaan en blijkt uit dit contact een eventueel misverstand? Zo ja, waarop is dit misverstand gebaseerd? Zo nee, is het college voornemens dit te achterhalen?
Er zijn geen stukken, noch van bestuurlijke, noch van ambtelijke aard, die wijzen op een toezegging of formele afspraak over het intrekken van vergunningen. Ook zijn ons geen directe signalen bekend en daarmee heeft het geen rol gespeeld in de besluitvorming.

5. Er bestaat onderscheid tussen 'beleid' en 'beleidsregels'. Beleid dient te worden vastgesteld door de raad en de aanpassing van de APV is in dit geval gemandateerd naar het college. Is het college het echter met D66 eens dat de verregaande aanpassing van beleid door het toevoegen van een criterium van complementariteit het daarmee een bevoegdheid zou moeten zijn van de gemeenteraad? Zo nee, waarom niet?

Nee, het college is het niet eens met de fractie van D66 dat dit een raadsbevoegdheid is. De APV vormt de juridische basis voor de vergunningverlening. Artikel 5:18 APV bevat o.a. de weigeringsgronden en bepaalt het verzorgingsniveau. Beleidsregels mogen deze gronden nader uitwerken en concretiseren, zolang zij binnen de wettelijke en APV- kaders blijven.

Het criterium complementariteit wordt beschouwd als een nadere invulling van bestaande APV-weigeringsgronden en sluit aan bij het beoordelingselement "verzorgingsniveau". Daarmee gaat het om een uitvoeringsregel binnen de bestaande kaders van de APV en is het college bevoegd dit criterium in beleidsregels te hanteren.

6. Als het college voornemens is om het eerder gepubliceerde standplaatsenbeleid aan te passen, zal dit dan wel aan de raad worden voorgelegd? Zo nee, waarom niet?

Zoals bij vraag 1 aangegeven wordt het standplaatsenbeleid herzien. Indien het nieuwe standplaatsenbeleid onderdelen bevat die onder raadsbevoegdheid vallen, zal dit uiteraard aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	9 december 2025
Onderwerp	Aanpak verduurzaming tweede tranche gemeentelijke panden
Zaaknummer	Z24 - 283861
Documentnr.	UIT/25 - 731065

Inleiding

De gemeente Vught werkt stap voor stap aan het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed, in lijn met de ambities uit het coalitieakkoord en de Nota Energie en Klimaat. De gemeentelijke doelstelling is dat de gebouwenportefeuille in 2030 zo goed als fossielvrij functioneert, waarbij het gasverbruik zoveel mogelijk wordt teruggebracht en de resterende energievraag duurzaam wordt opgewekt. Eerder heeft de Raad kredieten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming van de twee pilotgebouwen en voor de eerste tranche van vier gebouwen. Daarmee zijn de eerste concrete stappen gezet richting een energiezuiniger gemeentelijk vastgoedbestand.

Voor de tweede tranche van vier gebouwen heeft het College een andere aanpak vastgesteld die is gebaseerd op QuickScans per gebouw. Deze werkwijze sluit aan op de ervaringen uit de eerste tranche en is erop gericht om de beschikbare tijd, middelen en specialistische capaciteit zo doelmatig mogelijk in te zetten. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over deze aanpak en over de richtinggevende keuzes die het College per gebouw heeft vastgesteld.

Inhoudelijk

De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed wordt uitgevoerd in drie tranches van ieder vier gebouwen. Op 9 oktober 2025 heeft de Raad besloten in welke mate de gebouwen uit de eerste tranche worden verduurzaamd op basis van uitgewerkte businesscases (BUCA's) en meerdere scenario's per gebouw. De uitwerking van deze eerste tranche heeft veel inspanning gevraagd van de betrokken bouwteams, omdat in totaal achttien scenario's diepgaand zijn onderzocht, begroot en doorgerekend, terwijl na besluitvorming drie scenario's worden gerealiseerd en de vijftien overige scenario's afvallen.

Om dit bij de tweede tranche te voorkomen is voor deze gebouwen eerst een QuickScan opgesteld. Deze QuickScans zijn gebaseerd op geactualiseerde Energie Prestatie Adviezen (EPA) i.c.m. de maatschappelijke waarde en het functionele gebruik van de gebouwen. Omdat de EPA's werken met algemene kengetallen, berekende verbruiksgegevens en een globale inventarisatie van technische mogelijkheden, geven deze nog geen waarheidsgetrouwe uitkomst, maar wel een richtinggevend beeld van de investeringsomvang en besparingspotentieel. Op basis van deze QuickScans heeft het College per gebouw een richtinggevende keuze gemaakt voor de mate van

verduurzaming die vervolgens diepgaand wordt uitgewerkt tot één businesscase per gebouw. Deze BUCA's worden later aan de Raad voorgelegd voor besluitvorming over het benodigde investeringskrediet.

Met deze werkwijze worden de capaciteit van de bouwteams en de beschikbare financiële middelen voor onderzoek en engineering gericht ingezet op gebouwen met hoge maatschappelijke waarde en varianten die de grootste duurzaamheidswinst opleveren. Tevens sluit deze aanpak beter aan bij de raamovereenkomst met de bouwteampartners, doordat pas na bestuurlijke keuze gebouwen aan de bouwteams worden toegewezen, wat bijdraagt aan een evenwichtigere werk- en omzetverdeling tussen de partijen.

Gebouwen in de tweede tranche en richtinggevende keuzes

De tweede tranche bestaat uit de volgende vier gebouwen:

- het gemeentekantoor aan de Secr. van Rooijstraat 1 in Vught
- het HelvoirThuis aan de Kloosterstraat 30 in Helvoirt
- D'n Inbreng aan de Van Beringenstraat 2b in Helvoirt
- de gymzaal aan de Kerkweg 2 in Cromvoirt

Voor deze gebouwen zijn QuickScans opgesteld waarin drie pakketten of maatregelpaden zijn beschouwd, variërend van beperkte (pakket A), gemiddelde (pakket B) tot hoge (pakket C) mate van verduurzaming.

Voor het **gemeentekantoor** laat de QuickScan zien dat het gebouw relatief jong is, al diverse duurzame installaties bevat en een goed energielabel heeft. Er is nog flinke winst te behalen door verdere elektrabesparing en door het gebouw voor te bereiden op een gasloze situatie. De QuickScan adviseert om pakket C als hoog ambitieniveau uit te werken, waarbij wordt ingezet op een hoog niveau van verduurzaming met een rendabele investering, onder andere door de combinatie met MJOP-vervangingen en verdere optimalisatie van de energieopwekking met zonnepanelen. Het College heeft besloten om voor het gemeentekantoor dit pakket C verder te laten uitwerken tot één BUCA, met als uitgangspunt een hoog niveau van verduurzaming en een zo rendabel mogelijke businesscase.

Voor **het HelvoirThuis** geldt dat het gebouw relatief nieuw is, een goed geïsoleerde gebouwschil heeft en met name een hoog elektriciteitsverbruik kent. De QuickScan geeft aan dat met name installatietechnische maatregelen en aanvullende zonnepanelen kansrijk zijn om verder te onderzoeken en dat een hoog ambitieniveau met pakket C financieel rendabel lijkt, mits de technische haalbaarheid in relatie tot de netcapaciteit wordt bevestigd. Het College heeft daarom besloten om ook voor het HelvoirThuis pakket C verder te laten uitwerken tot één BUCA, met als uitgangspunt een hoog ambitieniveau en een rendabele investering, waarbij in de engineeringsfase nadrukkelijk wordt gekeken naar de mogelijkheden en beperkingen als gevolg van netcongestie.

Voor **D'n Inbreng** blijkt uit de QuickScan dat het gebouw kansrijk is om te verduurzamen, maar dat de leeftijd van het gebouw en de verhouding tussen investeringskosten en besparingen vragen om een zorgvuldige afweging. De QuickScan adviseert om een combinatie te maken van zoveel mogelijk rendabele bouwkundige en installatietechnische maatregelen, maar dat de verwachting is dat er voor dit gebouw ook een deel onrendabel krediet benodigd is. Het College heeft besloten om voor D'n Inbreng twee businesscases uit te werken. De eerste businesscase op basis van pakket C, een hoge mate van verduurzaming waarbij rekening wordt gehouden met een deels onrendabele investering en de tweede businesscase op basis van pakket B, een gemiddelde mate van verduurzaming met zoveel mogelijk rendabele bouwkundige en installatietechnische maatregelen.

Voor de **gymzaal in Cromvoirt** laat de QuickScan zien dat het gebruik van de gymzaal zeer beperkt is, terwijl het gas- en elektraverbruik in verhouding tot het gebruik relatief hoog is. De belangrijkste winst wordt hier verwacht door het kritisch bekijken van het gebruikspatroon en het slimmer inregelen van de bestaande installaties, bijvoorbeeld door alleen te verwarmen en te conditioneren tijdens daadwerkelijke gebruiksuren en door klimaat- en tijdszonering toe te passen. Het College heeft voor de gymzaal daarom besloten om vooralsnog geen volledige businesscase uit te werken, maar eerst in te zetten op de optimalisatie van gebruik en de bestaande installatieregeling. De uitkomst van dit onderzoek wordt opgenomen in het Raadsvoorstel voor de tweede tranche gebouwen. Op basis daarvan kan worden besloten of aanvullende verduurzamingsmaatregelen wenselijk en doelmatig zijn.

Vervolg besluitvorming

De QuickScans geven een eerste, grove indicatie van de orde van grootte van de investeringen, het onrendabele deel en het besparingspotentieel per gebouw. Er zal eerst gedetailleerder onderzoek door de bouwteams uitgevoerd moeten worden naar de technische (on)mogelijkheden, de werkelijke verbruiken en verbruikspieken i.r.t. de netwerkcapaciteit en specifieke berekening van besparingen en bouwkosten.

Met het collegebesluit over de tweede tranche worden dus nog geen investeringskredieten aangevraagd. Het financiële besluitvormingsmoment volgt nadat de BUCA's voor de tweede tranche gebouwen zijn uitgewerkt. Op dat moment worden per gebouw de definitieve investeringskosten, de verdeling in rendabel, MJOP, subsidies en onrendabel deel en de effecten op de exploitatie aan de Raad voorgelegd in de vorm van een raadsvoorstel met bijbehorende dekking en begrotingswijzigingen.

Communicatie

Met deze Raadsinformatiebrief is de Raad op hoofdlijnen geïnformeerd over de aanpak en de richtinggevende keuzes voor de tweede tranche van de verduurzaming van gemeentelijke panden. De verdere uitwerking van de BUCA's voor het

gemeentekantoor, HelvoirThuis en D'n Inbreng wordt door de bouwteams uitgevoerd in nauwe samenwerking met de gemeentelijke organisatie. Gebruikers en huurders van de betreffende gebouwen worden in de onderzoeks- en engineeringsfase geïnformeerd en waar relevant betrokken bij het bepalen van randvoorwaarden, planning en mogelijke impact op het gebruik.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers C.N.A. Nijkerken-de Haan

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	17 december 2025
Onderwerp	Voortgang KTM N65, bestuurlijke opdracht
Zaaknummer	Z25 - 298502
Documentnr.	UIT/25 - 733044

Inleiding

Op 7 oktober 2025 is het ambtelijk advies omtrent kortetermijnmaatregelen N65 (KTM-N65) in de stuurgroep N65 (Het Rijk, provincie, gemeenten) besproken. Het doel van dit advies was om een akkoord te krijgen voor een samenhangende set kortetermijnmaatregelen ter verbetering van de veiligheid en leefbaarheid op en rondom de N65. De stuurgroep heeft in oktober een opdracht opgesteld en is november akkoord gegaan om een voorlopig ontwerp voor de KTM-N65 uit te werken. De ambtelijke werkgroep N65 heeft hier in november de opdracht voor gekregen en gaat hier mee aan de slag.

Voorgeschiedenis

- Op 30 mei 2024 heeft in de commissie ruimte een opiniërend debat plaatsgevonden over het plan van aanpak kortetermijnmaatregelen N65 en de motie die de gemeenteraad hierover op 1 februari 2024 heeft aangenomen. De commissie heeft de lijn zoals in de motie en het plan van aanpak herbevestigd. Op 5 juni 2024 is opdracht verstrekt aan een adviesteam om de participatie op te starten. De participatie heeft plaatsgevonden in oktober en november 2024.
- Op 7 januari 2025 is er een raadsinformatiebrief gestuurd met de uitkomsten van de participatie voor de kortetermijnmaatregelen. Op 20 maart 2025 heeft er een raadsdialoog plaatsgevonden waarbij een presentatie is gegeven over het proces hoe het ambtelijk advies de kortetermijnmaatregelen N65 is opgesteld.
- Op 20 maart aansluitend aan de raadsdialoog was er een commissievergadering waarbij de raad haar mening en argumenten heeft gegeven op het ambtelijk advies. Met deze input is het ambtelijk advies KTM N65 aangepast en naar de stuurgroep N65 verstuurd voor de vergadering van 20 juni 2025.
- Op 1 juli 2025 is er een raadsinformatiebrief uitgestuurd over de voortgang kortetermijnmaatregelen naar aanleiding van de stuurgroep van 20 juni 2025.

Inhoudelijk

In de stuurgroep van 7 oktober N65 is het aangescherpte ambtelijk advies over de kortetermijnmaatregelen N65 besproken. In deze stuurgroep zijn ook de verdiepende vragen (uit de stuurgroep van 20 juni) over een aantal kortetermijnmaatregelen beantwoord. (Bijlage 2) De stuurgroep heeft op 7 oktober 2026 een besluit genomen dat

de ambtelijke werkgroep een bestuurlijke opdracht krijgt voor het opstellen van een Voorlopig Ontwerp (VO) kortetermijnmaatregelen N65.

Deze bestuurlijke opdracht voor het voorlopig ontwerp is november 2025 door de hele stuurgroep akkoord bevonden. De ambtelijke werkgroep is deze opdracht nu aan het uitwerken. In bijlage 1 Bestuurlijke opdracht KTM-N65 definitief staat de uitgebreide opdrachtformulering.

Concreet genoemde kortetermijnmaatregelen N65 in het advies zijn:
1) Aanleg fietstunnel De Bréautélaan/ Martinilaan (alternatief fietsbrug meenemen)
2) Aanleg fietstunnel Torenstraat (alternatief fietsbrug meenemen)
3) Herinrichting kruising Boslaan
4) Plaatsen snelheidsmeters langs de N65
5) Plaatsen geluidscherm van 2 meter hoog langs de N65 binnen de bebouwde kom van Vught en Helvoirt. Voor deze maatregel moet naar het ontwerp gekeken worden in belang van sociale onveiligheid en de visuele beleving

Twee maatregelen hebben nader onderzoek nodig:
6) Saneren koude' aansluitingen binnen — en buiten de bebouwde kom;
7) Bermbeveiliging (vangrails).

Standpunt / Besluit college van B en W

Het college is verheugd dat er duidelijke voortgang is geboekt in de uitwerking van de kortetermijnmaatregelen voor de N65. Met het besluit om gezamenlijk, met het Rijk, provincie en gemeente Oisterwijk, door te gaan naar de fase van het voorlopig ontwerp voor de kortetermijnmaatregelen, wordt er een belangrijke stap gezet om de veiligheid en leefbaarheid op en rond de N65 te verbeteren. Deze gezamenlijke aanpak geeft vertrouwen in een gedragen en uitvoerbaar resultaat.

Tijdsplanning

Het streven is om medio 2026 het voorlopig ontwerp kortetermijnmaatregelen N65 op te leveren en te delen met de raad.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Bestuurlijke opdracht KTM-N65 definitief
2. Aanvulling ambtelijk advies KTM N65

Bestuurlijke opdracht vanuit Stuurgroep N65 aan de ambtelijke werkgroep N65

Opstellen Voorlopig Ontwerp (VO) kortetermijnmaatregelen N65

Datum: 21 oktober 2025
Opgesteld door: Ambtelijke werkgroep KTM – N65

Achtergrond

Op 7 oktober 2025 is het ambtelijk advies omtrent kortetermijnmaatregelen N65 (KTM-N65) in de stuurgroep N65 besproken. Het doel van dit advies was om een akkoord te verkrijgen voor een samenhangende set maatregelen ter verbetering van de veiligheid en leefbaarheid op en rondom de N65.

De N65 blijft voorlopig in zijn huidige vorm en staat functioneren sinds de vernietiging van het bestemmingsplan N65 (gebaseerd op het VKA+) door de Raad van State in december 2022. Er is op dit moment onvoldoende zicht op een realistisch tijdpad naar een herstel van het plan en realisatie van een VKA+ oplossing voor de N65. Verwacht wordt dat de huidige situatie nog 15 jaar aan kan houden.

De KTM-N65 zijn tot stand gekomen na een omvangrijk participatietraject met omwonenden, stakeholders en gebruikers van de weg. De ambtelijke werkgroep heeft met het resultaat van de participatie en eigen inbreng een advies gegeven aan de stuurgroep om tot realisatie van de maatregelen over te gaan.

Het advies is in eerste instantie op 20 juni 2025 in de stuurgroep N65 besproken. Er was in principe bereidheid om de maatregelen uit te voeren. Toch waren er enkele verdiepende vragen. Deze hebben geleid tot een aanvullend onderzoek en nadere aanscherping van het ambtelijk advies. De stuurgroep N65 heeft dit advies op 7 oktober 2025 besproken.

Bij de bespreking van het advies bleek vooral gemeente Vught niet in te kunnen stemmen met delen van het advies. Het bezwaar van de gemeente Vught spitst zich toe op het volgende:

- Maatregelen 1 en 2: fietstunnels Vught en Helvoirt. De kosten worden te hoog gevonden en er is bij fietstunnels altijd zorg om de sociale veiligheid van de gebruikers. Gemeente Vught wil graag een alternatief uitgewerkt zien in de vorm van fietsbruggen op de genoemde locaties.

  Analyse: Fietsbruggen vragen om een groter ruimtebeslag door de grotere hoogte die moet worden overbrugd met langere toeritten. Hier is sprake van een

ontwerpopgave. Gemeente Vught zegt hiermee wel akkoord te zijn met een ongelijkvloerse fietsverbinding, maar zich – zonder alternatief bovengronds – nog niet te kunnen committeren aan een dure ondergrondse oplossing;

- Maatregel 5: Geluidschermen 2 m hoog. Deze zijn voor gemeente Vught qua inpassing niet aanvaardbaar. Te hoog en daardoor leidend tot een risico van sociale onveiligheid aan de zijde van fietsers/gebruikers toekomstige ventwegen. Liever dan geluidschermen ziet gemeente Vught alleen gevelsanering toegepast.

  Analyse: Gemeente Vught gaat hierbij primair voor het belang van sociale veiligheid en maakt sanering verkeerslawaai in de openbare en privébuitenruimte van omwonenden van ondergeschikt belang. Er zijn in de ontwerpuitwerking echter mogelijkheden om de visuele beleving en de sociale veiligheid – in samenhang met een nieuwe parallelwegen structuur - adequaat te adresseren;
- Maatregel 7: Bermbeveiliging: Gemeente Vught vindt het niet goed uitlegbaar dat er alleen bermbeveiliging op het grondgebied van Vught en Helvoirt (het VKA+ tracé) wordt voorgesteld en niet op het grondgebied van gemeente Tilburg, omdat hierover met de gemeente Tilburg (nog) geen bestuurlijke overeenstemming is bereikt. Samen uit – samen thuis, is het devies van gemeente Vught. Bovendien lijkt het gemeente Vught dat er onvoldoende creatief wordt nagedacht over een vorm van bermbeveiliging waarbij op de besparing van bomen maximaal wordt ingezet. Dit zou volgens gemeente Vught kunnen met bermbeveiliging strak tegen de wegkant met gelijktijdig toepassen van uitwijkhavens op regelmatige afstanden van elkaar

  Analyse: Het argument “samen uit – samen thuis” lijkt voort te komen uit de zorg om het kappen van bomen. Door het onthouden van medewerking van Tilburg bij de introductie van bermbeveiliging zou het beeld kunnen ontstaan dat gemeente Vught onzorgvuldig omgaat met haar flora. Wanneer we echter terug gaan naar de oorspronkelijke doelstelling van VKA+, dan zou er een parallelwegstructuur, met het opheffen van koude aansluitingen komen en dan zouden er alleen hierom al vele bomen dienen te worden gekapt. Geluidschermen en bermbeveiliging voegen hier mogelijk nauwelijks iets aan toe. Dus als de stuurgroep wel unaniem akkoord is met een parallelstructuur, die sowieso als no-regret maatregel voorafgaand aan een VKA+ kan worden uitgevoerd, dan zou het toevoegen van geluidschermen en bermbeveiliging geen grote extra boomkapbelasting opleveren. Hierbij kan in het ontwerp van de maatregelen de oproep van gemeente Vught om efficiënt met de plaatsing van bermbeveiliging om te gaan, goed rekening gehouden worden. Gezien de bestuurlijke reikwijdte van de stuurgroep N65 is het geen optie om het “samen uit – samen thuis” argument van gemeente Vught als blokkade voor de uitwerking van bermbeveiliging langs het VKA+ tracé te hanteren. Wel kan de stuurgroep N65 – met een beschikbare ontwerpuitwerking – er later bij gemeente Tilburg op aandringen om dezelfde lijn van verkeersveiligheid door te zetten.

Gezien de formulering van het standpunt van gemeente Vught in de stuurgroep van 7 oktober 2025 kan er op dit moment geen sprake zijn van een unaniem akkoord op de voorgestelde maatregelen. En met dit gegeven lijkt voortgang op het KTM-N65 dossier lastig of onhaalbaar.

Ondanks de bezwaren en zorgen van de gemeente Vught wil de stuurgroep N65 gezamenlijk wel door met het proces om tot verbetering van de situatie op en rondom de N65 te komen. De stuurgroep N65 ziet in het standpunt van gemeente Vught eerder een oproep om zorgvuldig om te gaan met genoemde dillema's dan het blokkeren van mogelijke uitvoering van maatregelen.

Het is daarom van belang dat N65-partijen naar elkaar uitspreken dat de KTM-N65 als samenhangend en integraal dienen te worden uitgewerkt, maar in de ontwerpuitwerking rekening te houden met de door gemeente Vught genoemde bezwaren en dilemma's.

Met dit verkregen inzicht is de stuurgroep in staat om akkoord te gaan met de uitwerking van de maatregelen, rekening houdend met de door gemeente Vught genoemde bezwaren en dilemma's. Deze dienen dan ook nadrukkelijk te worden meegenomen in de uitwerking van het ontwerp van de KTM-N65. De bestuurlijke opdracht wordt daarom gegeven vanuit een intentie om gezamenlijk het integrale pakket aan KTM's te implementeren.

Bestuurlijke opdracht

Aan de ambtelijke werkgroep KTM-N65 wordt de opdracht gegeven om de in het advies van 7 oktober 2025 genoemde maatregelen uit te werken tot het niveau van een door de stuurgroep N65 vast te stellen Voorlopig Ontwerp (VO), voorzien van een Klant-Eis-Specificatie (KES).

In dit VO dient nadrukkelijk de integrale ruimtelijke oplossing te zijn uitgewerkt die uitgaat van alle in het advies genoemde maatregelen. Om de opdracht nader te specificeren is het gebruikelijk om met een Klant-Eis-Specificatie (KES) te werken. Deze KES legt de hoofdeisen (doelen vertaald naar functies) vast, waaraan het ontwerp moet voldoen. Een aanzet tot de KES wordt hieronder gegeven. De KES ontwikkelt zich verder in de loop van de uitwerking van het VO en is één van de producten die bij het VO wordt opgeleverd. De KES dient door de N65 partijen te zijn onderschreven bij de overgang van VO naar DO (Definitief Ontwerp).

Een VO heeft als kenmerk: een technische vertaling van de doelen (het implementeren van de maatregelen), waaruit blijkt dat het qua inpassing realiseerbaar, qua draagvlak aanvaardbaar en qua techniek en kosten uitvoerbaar is. Dit houdt in:

- Hoofdmaatvoering, ruimtelijke inpassing en materialisering zijn uitgewerkt en worden door middel van visualisaties verbeeld;
- Het VO is verkeerskundig onderbouwd;
- Ten aanzien van sociale veiligheid wordt het ZETA principe toegepast. Dit principe gaat uit van Zichtbaarheid, Eenduidigheid, Toegankelijkheid, Aantrekkelijkheid. Het is een veel gebruikt principe bij het ontwerpen van objecten in de openbare ruimte;
- De langzaam verkeerverbindingen (brug en fietstunnel) voldoen aan principes van toegankelijkheid voor fietser en voetganger en worden aan de hand van de CROW-zwaartegrafiek ontworpen. De positie van voetgangers en gebruikers met een beperking wordt hierin volledig beschouwd;
- De maximale doorrijdhoogte onder een fietsbrug dient in overleg met de wegbeheerder vastgesteld te worden. Het huidige spoorviaduct over de N65 met een fysieke hoogte (tussen wegdek en onderkant viaduct) van 4,10 m en een doorrijdhoogte van 4,00 m zal in 2029 verdwijnen. De huidige situatie leidt tot hinder als gevolg van hoger (sluip)vrachtverkeer door Vught heen. De fietsbruggen zijn in de toekomst de enige hoogtebeperking. Aanrijdrisico van dit kwetsbare object is een belangrijk aspect om rekening mee te houden
- De langzaam verkeerverbindingen worden op locaties geprojecteerd waar de kans het grootst is dat zoveel mogelijk gebruikers bediend worden. Dikke stromen verkeer met mogelijk aanvullende maatregelen in verkeersbegeleiding ernaartoe;
- Voor het VO geldt: aantoonbaar en maximaal inzetten op het behoud van bomen en als dit moeilijk is te realiseren, zodanig compenseren dat er een landschappelijk aantrekkelijke (want ook ZETA) oplossing ontstaat. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op de keuze van het type bermbeveiliging (uitbuiging en uitstraling);
- Er dient een trade-off te worden gemaakt van twee typen lay-out voor de bermbeveiliging: a) De “recht-toe-recht-aan variant” met ruimte langs de wegkant, en b) De “strak langs de weg variant” met uitwijkhavens. De trade-off heeft betrekking op behoud bomen enerzijds en verkeersveiligheid (incidentmanagement) anderzijds;
- De geluidschermen zijn twee meter hoog en worden zodanig ontworpen dat deze zoveel mogelijk ruimte bieden aan gebruikers van de parallelwegen en sociale veiligheid aantoonbaar adresseren (ZETA). Een optie kan zijn om de bovenrand van de geluidschermen transparant uit te voeren;
- Met het VO wordt een stikstof-analyse uitgevoerd om te verzekeren dat kritische deposities in Natura 2000 gebieden niet worden overschreden;
- Een indicatieve planning van een verder engineering- en realisatietraject houdt rekening met de kans op een verkeersluwe periode tijdens de grote PHS-N65 “omklap” van ca. 45 dagen in de zomer van 2029;
- De basis van het VO is het uitwerken van de maatregelen zoals ambtelijk geadviseerd en zoals gedeeld bij de participatie. Het VO komt tot stand met inbegrip van het

organiseren van momenten met bewoners/stakeholders om het ontwerp toe te lichten en respons op te halen.
- De kostenraming bij het VO wordt opgezet op investeringsniveau en wordt volgens de SSK-methodiek opgezet;
- Het VO (en de kostenraming) laat de ontwerpvarianten zien inclusief analyse (trade-off en advies) die de dilemma's van gemeente Vught adresseren;
- Op basis van de kostenraming worden de op 7 oktober j.l. geadviseerde kostenverdeelsleutels tussen Rijk, provincie en gemeente geactualiseerd.
- Op basis van het VO wordt een KES opgesteld die op navolgbare wijze de doelen vertaalt naar functionele eisen waarvan de N65-partijen eigenaar zijn. Na vaststellen van de KES door de stuurgroep N65 is wijzigen of afwijken hiervan alleen mogelijk met instemming van de stuurgroep N65.
- Het VO houdt rekening met de plaatsing van kunstwerken op twee locaties langs de N65. De kunstwerken worden als object getoond in de verbeelding van het VO, na overleg met de wegbeheerder en de kunstenaar.

<u>De organisatie</u>

Direct na de verstrekking van de opdracht wordt deze aanvaard door de ambtelijke werkgroep, met als uitgangspunt de volgende organisatorische kaders:

- De opdrachtnemer (ON) is gemeente Vught (programmateam Rijksinfra);
- De ambtelijke werkgroep N65 (I&W, RWS, PNB, GVu, GOi) begeleidt de opdrachtnemer;
- Periodiek wordt een schriftelijke voortgangsrapportage opgesteld door ON voor de stuurgroep N65;
- ON zal het volgende regelen:
    - Opzetten van een *dedicated* projectteam, met een projectleider, technisch manager, omgevingsmanager en een projectbeheerser;
    - In te huren ingenieursbureau;
    - In te huren landschapsarchitect;
    - In te huren vakspecialisten op ad hoc basis;
- De kosten voor het VO-proces worden door N65 partijen gedragen op basis van de kostenverdeelsleutel BOK-2021. Dit wijkt af van de geadviseerde kostenverdeelsleutel. De motivering hiervoor is het feit dat eerst na het afronden van een VO er goed en gemotiveerd over kostendragerschap kan worden geadviseerd. Het VO wordt daarmee eerst een gezamenlijke inspanning, te dragen door N65-partijen;
- Het streven is om het VO op te leveren medio 2026;

<u>Bestuurlijke verankering</u>

Om ervoor te zorgen dat partijen hun financiële inbreng kunnen verzekeren voor het KTM-N65 traject dienen provincie en Rijk in het eerstvolgende MIRT-overleg (november 2025) op basis van deze bestuurlijke opdracht te melden dat de KTM-N65 conform

advies van 7 oktober j.l. hun financiën wensen te reserveren. Daarbij wordt tevens vastgesteld dat partijen blijven streven naar het einddoel, de verdiepte ligging van de N65 volgens het VKA+.

Communicatie

Met het verstrekken van deze bestuurlijke opdracht kan een communicatielijn worden ontwikkeld die vanuit een “positief voorwaarts” de weg bereidt naar implementatie van de KTM-N65.

Voor akkoord:

Ministerie van infrastructuur en Waterstaat, **Diederik de Jong**

Provincie Noord-Brabant, **Stijn Smeulders**

Gemeente Vught, **Mark du Maine**

Gemeente Oisterwijk, **Anne Cristien Spekle**

Bovenstaande akkoorden worden door middel van emailbevestiging aan elkaar bevestigd.

Aanvulling op advies ambtelijke werkgroep pakket KTM N65 d.d. 12 juni 2025
Notitie d.d. 30 september 2025

Inleiding en vraagstelling Stuurgroep N65 d.d. 20 juni 2025

Op 20 juni 2025 heeft de Stuurgroep N65 overlegd over het ambtelijk advies ten aanzien van een pakket 'Kortetermijnmaatregelen N65' d.d. 12 juni 2025. Op hoofdlijnen stemde de Stuurgroep in met dit advies. Voordat een definitief besluit kan worden genomen heeft de Stuurgroep verzocht een aantal maatregelen nader te verdiepen, de indicatie van de kosten nader te beschouwen en een voorstel te doen voor een kostenverdeelsleutel.

Deze notitie bevat het antwoord op de nadere vragen van de Stuurgroep, en moet worden gezien als een aanvullend advies van de ambtelijke werkgroep KTM op het eerdere advies van 12 juni 2025. Dit aanvullend advies wordt ter bespreking en besluitvorming in de vergadering van de Stuurgroep N65 op 7 oktober 2025 aangeboden. Achtereenvolgens komen aan de orde:

1. Verdieping maatregel geluidschermen N65 [M5]
2. Verdieping maatregel bermbeveiliging [M7]
3. Onderzoek snelheidslimiet buiten bebouwde kom van 70 km/uur
4. Nadere beschouwing kosten
5. Kostenverdeelsleutel

Verdieping maatregelen en beschouwing kosten

Elk onderwerp in deze paragraaf kent steeds eenzelfde opbouw: (a) de vraagstelling vanuit de Stuurgroep N65 in het licht van het ambtelijk advies, (b) inhoudelijke beantwoording en (c) conclusie en advies.

1. Verdieping maatregel geluidschermen N65 [M5]

a) De vraagstelling vanuit de Stuurgroep

De ambtelijke werkgroep heeft geadviseerd om geluidschermen van 2 meter hoog te plaatsen langs de N65, in lijn met het uitgangspunt in het landelijk MeerJaren Programma Geluidsanering ("het MJPG") om geluidwering aan de bron zo doelmatig mogelijk uit te voeren (waarbij 2 meter wordt aangehouden als ondergrens). De geluidwerende prestatie van de schermen is bij deze hoogte met modelberekeningen getoetst. Ze blijken een effectieve maatregel te zijn om – afgezien van geluidlekken bij

kruispunten – als eerste geluidbuffer naar de omgeving te fungeren. Onder het MJPG heeft het Rijk een wettelijke verplichting om verkeerslawaai boven een bepaalde grenswaarde te weren met als doel de leefbaarheid rondom Rijksinfrastructuur (wegen en spoorwegen) te waarborgen.

De Stuurgroep verzoekt de effectiviteit van geluidschermen van 1,5 meter hoogte te onderzoeken. Deze hoogte is opgenomen in de door gemeente Vught vastgestelde gebiedsvisie om te voorkomen dat een N65 met geluidschermen hoger dan 1,5 m tot een (visuele) barrière leidt die Vught doorsnijdt. Deze gebiedsvisie sluit aan bij het VKA+ als toekomstperspectief. De vraag is of dit in het kader van het MJPG (ook) mogelijk is.

b) Inhoudelijke beantwoording

Er is onduidelijkheid ontstaan over het verschil in geluidwerende prestaties tussen geluidschermen van 2 meter en 1,5 meter hoog. Dit is het gevolg van de volgende elementen in de eerste berekeningen van Goudappel:

- In deze berekeningen waren ook niet-saneringswoningen op grotere afstand meegenomen, waardoor het verschil in geluidwerende prestaties tussen beide hoogten vervaagde, o.a. doordat het gemiddeld effect tussen de twee typen geluidschermen verwaarloosbaar leek.
- Voorts is alleen gerekend met gebouwen tot 5 meter hoogte. Echter, er zijn veel saneringswoningen met drie bouwlagen (ca. 7,5 meter hoog). In die gevallen zullen de verschillen in geluidwerende prestaties tussen schermen van 1,5 en 2 meter groter zijn.

Experts van RWS en IenW op het gebied van akoestische maatregelen hebben gezamenlijk geconcludeerd dat geluidschermen van 2 meter hoog een voorwaarde zijn voor het verkrijgen van geld uit het MJPG, dit op basis van de doelmatigheidsafweging voor autonome saneringen conform de Regeling geluid milieubeheer. De vigerende jurisprudentie gaat eveneens uit van een ondergrens van 2 meter. Gegeven de conclusie van de akoestisch experts, in combinatie met de twijfel die is ontstaan naar aanleiding van de eerdere berekeningen, acht de ambtelijke werkgroep KTM het niet zinvol nadere berekeningen uit te laten voeren. De verwachting is dat dit geen soelaas biedt om de onduidelijkheid die is ontstaan eenduidig weg te nemen.

c) Conclusie en advies

Strikt genomen hoeft het Rijk tussentijds geen maatregelen te nemen, gezien de afspraak tussen partijen om vast te houden aan het VKA+. Gegeven de noodzaak spoedig tot een optimale oplossing te komen voor de geluidskwesties (iets waar alle partijen ambtelijk achter staan), luidt het advies om het MJPG te volgen en in te

stemmen met het plaatsen van geluidschermen van 2 meter hoog, met een aanpalend advies aan gemeente Vught om hetzij de gebiedsvisie op het punt van de hoogte van geluidschermen aan te passen, hetzij een ontheffing te verlenen voor geluidschermen van 2 meter hoog. Daarbij kunnen voorwaarden worden gesteld aan het ontwerp (denk aan gedeeltelijk transparante schermen) met het oog op de sociale veiligheid en het behoud van zichtlijnen. Ter illustratie is in de bijlage aan het eind van dit aanvullend advies een drietal visualisaties opgenomen.

Mocht de Stuurgroep besluiten dat de maatregel geluidschermen afvalt, dan zullen IenW en RWS de saneringsverplichting alsnog invullen door middel van het treffen van gevelmaatregelen.

2. Verdieping maatregel bermbeveiliging [M7]

a) De vraagstelling vanuit de Stuurgroep

In het advies van 12 juni 2025 wordt ervan uitgegaan dat het voor de maatregel ‘bermbeveiliging’ noodzakelijk is dat ca. 65 bomen langs het tracé dienen te worden gekapt. In het kader van het Koersdocument Oostflank Tilburg is dit voor de gemeenten Tilburg en Oisterwijk vooralsnog onaanvaardbaar. De Stuurgroep heeft verzocht te onderzoeken of het mogelijk is de bermbeveiliging strak langs de rijbaan te plaatsen met toepassen van vluchthavens op regelmatige afstand van elkaar. Op deze wijze zou wellicht een aanzienlijk aantal bomen kunnen worden gespaard.

a) Inhoudelijke beoordeling

Beoordeling van dit vraagstuk is aan Rijkswaterstaat als wegbeheerder. Rijkswaterstaat komt tot het oordeel dat de voorgestelde oplossing de toegankelijkheid voor hulpdiensten bij incidenten dusdanig bemoeilijkt dat dit geen reële en veilige oplossing is.

c) Conclusie en advies

Vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid is het niet mogelijk de bermbeveiliging strak tegen de rijbaan te plaatsen. Ter aanscherping van het advies van 12 juni 2025 adviseert de ambtelijke werkgroep KTM de bermbeveiliging *in elk geval* te realiseren tot aan de gemeentegrens van Tilburg. Daarmee wordt ca. twee derde van de N65 voorzien van bermbeveiliging. Dit is als zodanig ook verwerkt in de kostenraming.

3. Onderzoek snelheidslimiet buiten bebouwde kom van 70 km/uur

a) De vraagstelling vanuit de Stuurgroep

De Stuurgroep heeft op 20 juni jl. besloten om de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom van Vught te handhaven op 70 km/uur en niet over te gaan tot een verlaging tot 50 km/uur. Met dit besluit volgt de stuurgroep het ambtelijk advies. De Stuurgroep heeft de vervolgvraag gesteld of deze 70 km/uur niet ook buiten de bebouwde kom kan worden ingevoerd om zo over de gehele N65 één maximumsnelheid van 70 km/uur te hanteren voor een eenduidig beeld op het hele tracé. De huidige snelheidslimiet buiten de bebouwde kom is 80 km/uur.

b) Inhoudelijke beoordeling

<u>Wettelijk kader: Wegenverkeerswet</u>
De Wegenverkeerswet laat maximumsnelheden buiten de bebouwde kom toe van 60 km/uur en 80 km/uur. Een maximum van 70 km/uur wordt niet ondersteund. Er is echter een uitzondering: partijen (wegbeheerders) kunnen lokaal andere beslissingen nemen. Rijkswaterstaat als wegbeheerder ziet geen valide reden om de maximumsnelheid te verlagen, vooral gezien het argument van geloofwaardigheid en handhaafbaarheid (zie verderop in deze paragraaf).

<u>Verkeerskundige effecten</u>
Eerdere modelberekeningen van Goudappel gingen om praktische modeluitgangspunten al uit van 70 km/uur over het N65 tracé buiten de bebouwde kom. Het verschil tussen 80 km/uur en 70 km/uur buiten de bebouwde kom heeft niet of nauwelijks effect op doorstroming en verkeersveiligheid en leidt daarentegen wel tot een licht toenemend verkeerseffect op het onderliggend wegennet, zonder dat dit tot ongewenste situaties leidt.

<u>Geloofwaardigheid en handhaafbaarheid</u>
Het verlagen van de maximumsnelheid zonder aanpassing aan het wegprofiel leidt tot een niet geloofwaardige en ook moeilijk te handhaven verkeersregel. Het is niet zonder meer mogelijk om meer flitscamera’s te plaatsen; het plaatsingsbeleid wordt door het ministerie voor Veiligheid en Justitie bepaald en in het najaar van 2023 is een dergelijk verzoek afgewezen. Gezien het geringe verkeerskundige effect (zie hierboven) is de vraag of inspanningen voor aanpassing aan het wegprofiel, dan wel pogingen om de handhaafbaarheid te vergroten in verhouding staan tot het effect dat met een dergelijke maatregel wordt bereikt.

c) Conclusie en advies

Alhoewel de Wegenverkeerswet ruimte biedt een dergelijke maatregel te nemen, is dit vanuit de optiek van de wegbeheerder geen doelmatige oplossing gezien het geringe verkeerskundige effect dat daarmee bereikt wordt in relatie met de inspanningen die moeten worden geleverd om maximumsnelheid af te dwingen. Het advies van 12 juni 2025 blijft intact.

4. Nadere beschouwing kosten

a) De vraagstelling vanuit de Stuurgroep

Het onderzoeksbureau dat in 2024 de participatie voor het pakket kortetermijnmaatregelen heeft uitgevoerd, heeft tevens per maatregel een kostenraming gemaakt. De kostenramingen, met name van de fietsonderdoorgangen, lijken aan de lage kant. De Stuurgroep heeft verzocht het geheel aan kostenramingen te actualiseren om meer zicht te krijgen op de vraag in hoeverre de maatregelen doelmatig en verantwoord zijn in het licht van de toekomstige realisatie van het VKA+.

b) Inhoudelijke beoordeling

Er is een review uitgevoerd op de aanvankelijke kostenramingen, met de kanttekening dat het veelal om kengetallen gaat omdat ontwerpen van de voorgestelde maatregelen nog niet zijn gemaakt. Eerst ná besluitvorming door de Stuurgroep wordt een projectteam in het leven geroepen dat een uitvraag zal doen aan een ingenieursbureau voor het ontwerpen en realiseren van de maatregelen waartoe wordt besloten.
Recente ramingen ten aanzien van de fietsonderdoorgangen, de herinrichting van de Boslaan en de bermbeveiliging laten significante wijzigingen zien. Deze lichten we hieronder toe.

<u>Fietsonderdoorgangen bij de De Bréautélaan en de Torenstraat [M1 en M2]</u>
In een eerder stadium is een model ontworpen met hellingbanen in de langsrichting van de N65 en een onderdoorgang dwars op de N65, alles sober en doelmatig uitgevoerd. Dit was noodzakelijk om te bepalen of ter plaatse van de De Bréautélaan voldoende ruimte is om een fietsonderdoorgang te bouwen is. Van dit model is nu, op basis van een schetsontwerp inclusief tijdelijke maatregelen, een kostenraming gemaakt. Voor de fietsonderdoorgang bij de De Bréautélaan worden de kosten geraamd op € 12,5 mln (+/- 15%), tegen de eerder afgegeven raming van € 3,9 mln (+/- 20%). De eerdere kostenraming was enkel gedaan op basis van kengetallen, zonder schetsontwerp en met enkele onjuiste aannames.

De volgende afbeelding toont het schetsontwerp van de fietsonderdoorgang bij de De Bréautélaan.

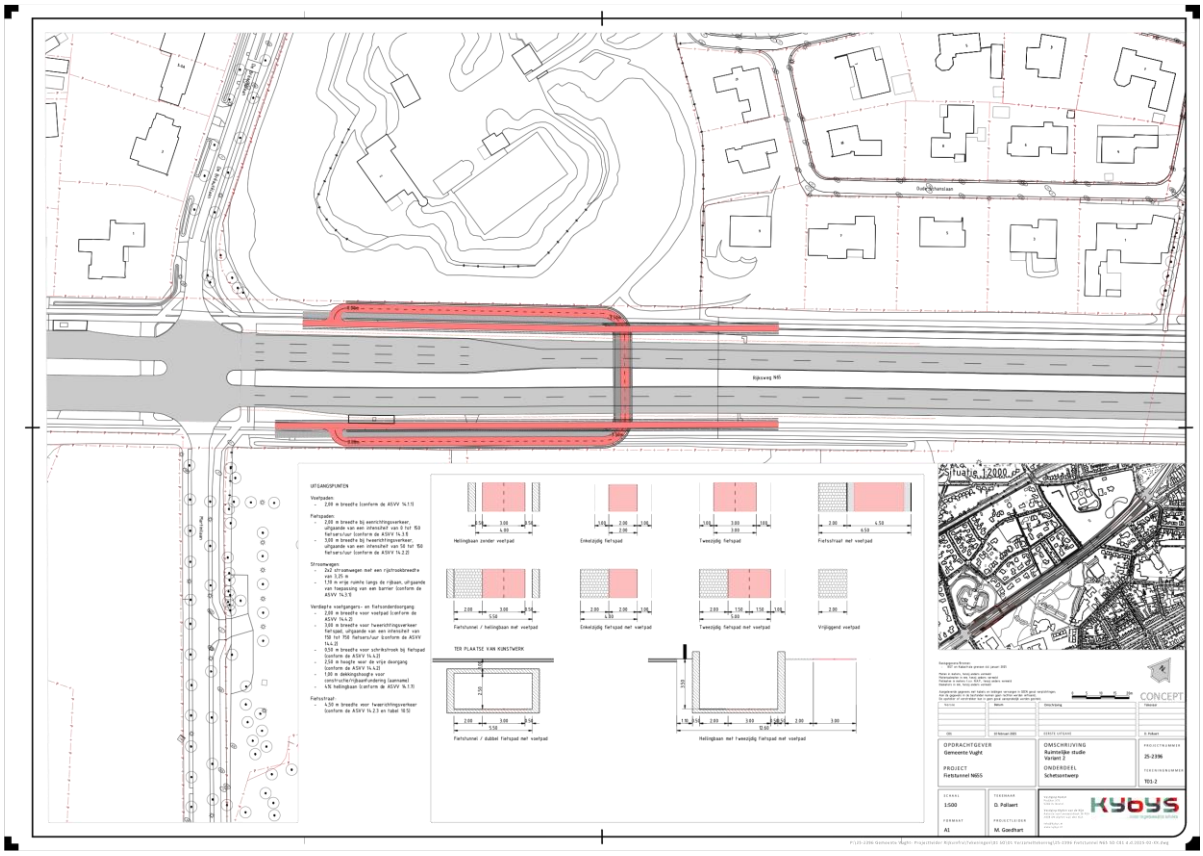

De kosten van een fietsonderdoorgang bij de Torenstraat in Helvoirt zijn niet nader geraamd omdat hier geen model voorhanden is. Zekerheidshalve wordt voor deze ondergang dezelfde indicatie afgegeven als voor de onderdoorgang bij De Breautélaan.

<u>Herinrichting kruispunt Boslaan [M3]</u>
De raming is aangepast van 600K naar 1,5 mln. De aanvankelijke raming ging uit van aanpassing van één zijde van het kruispunt. Het is echter logisch de aanpassing dubbelzijdig uit te voeren, vandaar de verhoogde raming.

<u>Bermbeveiliging (vangrails) [M7]</u>
Raming is aangepast van 16 mln naar 8,7 mln. Reden van deze wijziging is dat we nu uitgaan van realisatie geleiderail op gronden, niet zijnde Tilburgs grondgebied. Dit ten opzichte van de eerdere raming waar ook het deel Tilburg in was opgenomen.

c) Conclusie en advies

Eerst op basis van voorlopige ontwerpen zijn nauwkeurigere ramingen te maken. Het advies van de ambtelijke werkgroep luidt als volgt. Geef de projectorganisatie de

opdracht te starten met de voorbereidingen voor de realisatie tot een Voorlopig Ontwerp voor de verschillende maatregelen, inclusief een daarop aangepaste raming waarin rekening wordt gehouden met beheer- en onderhoudskosten en met (voor zover van toepassing) de verrekening van BTW. Indien deze totaalraming hoger uitvalt dan de in deze notitie afgegeven, indicatieve raming, wordt dit aan de Stuurgroep voorgelegd met het oog op een definitief “go-no go” besluit.

5. Kostenverdeelsleutel

a) De vraagstelling vanuit de Stuurgroep

De Stuurgroep N65 heeft op 20 juni 2025 in beginsel positief gereageerd op het advies van de ambtelijke werkgroep over het voorgestelde pakket kortetermijnmaatregelen. Ten aanzien van de bekostiging liggen de reacties genuanceerder: niet elke partij heeft evenveel belang bij bepaalde maatregelen. Daarmee is een verdeelsleutel conform de BOK niet vanzelfsprekend. De vraag luidt welke kostenverdeelsleutels i.c. gehanteerd kunnen worden en tot welke bedragen per partij deze leiden.

b) Inhoudelijke beoordeling

De ambtelijke werkgroep heeft drie verschillende benaderingen voor het verdelen van de kosten beschouwd:

<u>Volgens verhouding BOK N65</u>
Partijen hebben in de BOK afspraken gemaakt om de kosten voor het VKA+ te verdelen. Wanneer het pakket KTM in zijn geheel conform BOK wordt verdeeld, leidt dit tot de volgende verdeling over de partijen:

Raming [SSK-raming schetsontwerp 2024 + hernieuwd inzicht sep 2025] EXCL. BTW

NAAR REGELING BOK

		I&W	PNB	VUGHT	HAREN
Maatregel		*53,85%*	*31,12%*	*15,03%*	
M1 [Aanleg fietstunnel De Bréautélaan/Martinilaan]	€ 12.500.000	€ 6.731.750	€ 3.890.000	€ 1.878.250	
M2 [Aanleg fietstunnel Torenstraat]	€ 12.500.000	€ 6.731.750	€ 3.890.000	€ 1.878.250	
M3 [Herinrichting kruispunt Boslaan]	€ 1.500.000	€ 807.810	€ 466.800	€ 225.390	
M4 [Plaatsen snelheidsmeters langs N65]	€ 100.000	€ 53.854	€ 31.120	€ 15.026	
M5 [Plaatsen geluidscherm van 2 m hoog langs N65 binnen de bebouwde kom van Vught en Helvoirt]	€ 5.800.000	€ 3.123.532	€ 1.804.960	€ 871.508	
SUBTOTAAL	**€ 32.400.000**	**€ 17.448.696**	**€ 10.082.880**	**€ 4.868.424**	€ -
M6 [Saneren “koude” aansluitingen binnen – en buiten de bebouwde kom]	€ 11.000.000	€ 5.923.940	€ 3.423.200	€ 1.652.860	
M7 [Bermbeveiliging (vangrails) niet zijnde Tilburgs grondgebied]	€ 8.700.000	€ 4.685.298	€ 2.707.440	€ 1.307.262	
SUBTOTAAL	**€ 19.700.000**	**€ 10.609.238**	**€ 6.130.640**	**€ 2.960.122**	€ -
M8 BIJVANGST [Extra bescherming (vangrails) voor opgestelde fietsers bij kruisende infrastructuur]	€ -	€ -	€ -	€ -	
M9 BIJVANGST [Aanpassing van de aansluiting J.F Kennedylaan met betere opstelvakken voor fietsers]	€ -	€ -	€ -	€ -	
SUBTOTAAL	€ -				
TOTAAL	**€ 52.100.000**	**€ 28.057.934**	**€ 16.213.520**	**€ 7.828.546**	€ -

Op basis van weging van de primaire belangen

Omdat er binnen de stuurgroep verschillend wordt gedacht over nut en noodzaak van bepaalde maatregelen kan een verdelingsprincipe worden bedacht da recht doet aan het individuele belang van partijen. Niet alle partijen zijn namelijk even overtuigd van de noodzaak van specifieke maatregelen, bezien vanuit het idee dat het VKA+ als bestuurlijk einddoel wordt nagestreefd. De ambtelijke werkgroep betoogt dat dit VKA+ er mogelijk pas na 15 jaar zal zijn. Dit als planologische en juridische obstakels zijn overwonnen en als partijen overeenstemming hebben over de meerkosten die dan ten opzichte van het resterende BOK N65 budget dienen te worden bijgelegd.

Wanneer wij de belangen van partijen wegen dan zou een verdeling van de belangrijkste kosten er als volgt uitzien:

1. Fietsonderdoorgangen: provincie 50% - gemeente 50%
2. Bermbeveiliging Rijk 100%
3. Opheffen koude aansluitingen met parallelstructuur: conform verhouding BOK (want passend bij het VKA+)
4. Geluidsschermen: Rijk 100% ingeval van schermen van 2 meter hoog (vanuit wettelijke plicht MJPG)
5. Aansluiting Boslaan: provincie 50% - gemeente 50%

De tabel hieronder toont de kostenverdeling op basis van bovenstaand principe.

Raming [SSK-raming schetsontwerp 2024 + hernieuwd inzicht sep 2025] EXCL. BTW

NAAR VERDELING MIX [uitzondering is M6]

		I&W	PNB	VUGHT	HAREN	
Maatregel	**0**	*39,20%*	*32,10%*	*28,70%*		
M1 [Aanleg fietstunnel De Bréautélaan/Martinilaan]	€ 12.500.000		€ 6.250.000	€ 6.250.000		Raakt de rijksweg niet, is in beginsel voor leefbaarheid bewoners gemeenten. Provincie wil bijdragen aan leefbaarheid gemeenten en draagt 50% bij.
M2 [Aanleg fietstunnel Torenstraat]	€ 12.500.000		€ 6.250.000	€ 6.250.000		Raakt de rijksweg niet, is in beginsel voor leefbaarheid bewoners gemeenten. Provincie wil bijdragen aan leefbaarheid gemeenten en draagt 50% bij.
M3 [Herinrichting kruispunt Boslaan]	€ 1.500.000		€ 750.000	€ 750.000		sluit aan op de rijsweg, maar geen belang met doorstroming op rijksweg. Met name voor veilige afwikkeling aansluiting. Provincie draagt 50% bij.
M4 [Plaatsen snelheidsmeters langs N65]	€ 100.000		€ 50.000	€ 50.000		Direct aan rijksweg en daarmee voor I&W.
M5 [Plaatsen geluidscherm van 2 m hoog langs N65 binnen de bebouwde kom van Vught en Helvoirt]	€ 5.800.000	€ 5.800.000				komt voort uit verplichting I&W tav geluid - mogelijk wel afbreken bij VKA+, maar heeft dan levensduur bereikt
SUBTOTAAL	**€ 32.400.000**	**€ 5.800.000**	**€ 13.300.000**	**€ 13.300.000**	€ -	
M6 [Saneren "koude" aansluitingen binnen – en buiten de bebouwde kom]	€ 11.000.000	€ 5.923.940	€ 3.423.200	€ 1.652.860		BOK - past in VKA+ doelstelling en verplichting I&W. - mogelijk wel afbreken bij VKA+, maar heeft dan levensduur bereikt
M7 [Bermbeveiliging (vangrails) niet zijnde Tilburgs grondgebied]	€ 8.700.000	€ 8.700.000				
SUBTOTAAL	**€ 19.700.000**	**€ 14.623.940**	**€ 3.423.200**	**€ 1.652.860**	€ -	
M8 BIJVANGST [Extra bescherming (vangrails) voor opgestelde fietsers bij kruisende infrastructuur]	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
M9 BIJVANGST [Aanpassing van de aansluiting J.F Kennedylaan met betere opstelvakken voor fietsers]	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
SUBTOTAAL	€ -					
TOTAAL	**€ 52.100.000**	**€ 20.423.940**	**€ 16.723.200**	**€ 14.952.860**	€ -	

Maatwerkafspraak op basis van overleg/onderhandeling

Dan is er een derde mogelijkheid, ingeval één of meer van de partijen met geen van beide genoemde methoden kunnen instemmen. Dat is een kostenverdeling op basis van overleg/onderhandeling. Deze kostenverdeling zou pas na een volgende Stuurgroep inzichtelijk kunnen worden. De uitlegbaarheid van deze kostenverdeling dient later te worden bepaald.

c) Conclusie en advies

Op basis van de tabellen 'verdeelsleutel conform BOK' en 'naar belang van partijen' kan worden geconcludeerd dat de bijdrage van met name gemeente Vught aanzienlijk hoger wordt ingeval de BOK-verdeelsleutel wordt losgelaten. Gezien het grote belang van gemeente Vught in het pakket KTM acht de ambtelijke werkgroep het reëel dat Vught ook een groter aandeel heeft in de bekostiging van de maatregelen en dat daarmee de verdeelsleutel naar primaire belangen prevaleert. Het is uiteraard aan gemeente Vught om aan te geven of zij de hoogte van de bijdrage conform de uitkomst in de tabel op basis van weging van de primaire belangen kan en wil dragen.

De derde optie, de maatwerkafspraak, komt pas in beeld als noch optie 2, noch optie 1 bespreekbaar blijkt. In dat geval wordt besluitvorming over het pakket KTM op de lange baan geschoven. De ambtelijke werkgroep adviseert daarom met klem een duidelijke keuze te maken voor (bij voorkeur) optie 2, dan wel voor optie 1.

Bijlage bij aanvullend advies ambtelijke werkgroep KTM N65:

Visualisaties geluidschermen en bermbeveiliging

Geluidscherm 2 m hoog (Vught: kruispunt Helvoirtseweg – fietspad)

Geluidscherm 2 m hoog + vangrail (Vught: kruispunt Helvoirtseweg - N65 zijde)

Geluidscherm 2 m hoog + vangrail (Helvoirt: locatie - N65 zijde)

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Reparatie bestemmingsplan Vught Noord 2022

Datum schriftelijke mededeling:	23 december 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder Vos

Mededeling

Reparatie bestemmingsplan Vught Noord 2022

Het bestemmingsplan Vught Noord 2022 maakt van rechtswege deel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan is namelijk van rechtswege ontstaan bij de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Binnen de bestemming Wonen van het bestemmingsplan Vught Noord 2022 zijn binnen de '*aanduiding bijgebouwen*' bijgebouwen toegestaan. Het bestemmingsplan spreekt hier helaas niet over aanbouwen en uitbouwen. Omdat zowel een aanbouw, een uitbouw als een bijgebouw wel apart in de begripsbepalingen van het bestemmingsplan zijn gedefinieerd, staat het bestemmingsplan Vught-Noord formeel-juridisch dus geen aanbouwen en uitbouwen toe. Dit in tegenstelling tot de andere bestemmingsplannen van de gemeente Vught.

Het gevolg van deze omissie is dat aanvragen voor een aanbouw en een uitbouw de duurdere BOPA[1]-procedure moeten doorlopen. Dit betekent dat aanvragers met minimaal 750 euro aan hogere kosten geconfronteerd worden. In de legesverordening is dit namelijk als legesbedrag voor de betreffende BOPA-procedure opgenomen. Verder is het zo dat aanbouwen en uitbouwen bij woningen in onze andere bestemmingsplannen in sommige gevallen zelfs vergunningsvrij zijn. Het gaat dan om de gevallen die vergunningsvrij zijn voor zover ze binnen het bestemmingsplan passen.

Vanwege deze onwenselijke situatie gaan wij een reparatieplan in procedure brengen. Het ontwerp van het reparatieplan leggen wij in het eerste kwartaal van 2026 ter inzage.

[1] **B**uitenplanse **O**mgevings**pl**an**a**ctiviteit

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Sneeuwval ijsbaan IJzeren Man

Datum schriftelijke mededeling:	3 januari 2026
Portefeuillehouder:	burgemeester Nijkerken-de Haan

Mededeling

Geachte raadsleden,

Via de media vernam ik zaterdagmiddag dat door sneeuwval een deel van het dak van de ijsbaan bij IJzeren Man is ingestort. Hier zijn inmiddels ook persvragen over gesteld. Graag geef ik u een update.

Er is zaterdag direct contact gezocht met de vergunninghouder om te informeren of iedereen persoonlijk in orde was. We vinden het vervelend dat sneeuwval problemen heeft veroorzaakt. Een vergunninghouder is echter -ongeacht een open of dichte tent- te allen tijde zelf verantwoordelijk om te voldoen aan de eisen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL), waaronder de constructieve veiligheid. Dat betekent ook dat de eigenaar tijdens de duur van een evenement zelf moet monitoren en maatregelen moet treffen als door weersomstandigheden de veiligheid in het geding komt.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Chantal Nijkerken-de Haan
Burgemeester gemeente Vught

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Aanvragen van een second opinion na een jeugdhulpvraag

Datum schriftelijke mededeling:	6-1-2026
Portefeuillehouder:	J. den Otter

Mededeling

De Jeugdwet kent geen wettelijk recht op een second opinion voor besluiten over de toekenning, omvang of vorm van jeugdhulp, ook niet wanneer deze besluiten tot stand komen via de medische verwijsroute. Toch zijn er wel degelijk mogelijkheden ingeregeld voor het aanvragen van een herbeoordeling en ondersteuning daarbij.

Wanneer het gaat om het besluit van een medisch verwijzer over de toekenning, omvang of vorm van jeugdhulp op grond van de Jeugdwet, zal een medisch verwijzers handelen conform de gedragscode zoals deze is opgesteld door de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG).
Hierin staat beschreven dat als een patiënt twijfelt over een medische diagnose of behandeling, hij het recht heeft om een second opinion aan te vragen. Echter, is een jeugdhulpvraag niet medisch van aard waardoor een second opinion strikt genomen niet kan worden uitgevoerd. In de praktijk handelt een medisch verwijzers wel volgens het gedachtegoed van de gedragscode door in gesprek te gaan met de patiënt bij ontevredenheid en zoeken zij gezamenlijk naar een passende oplossing. Lokale medische verwijzers verwijzen inwoners door naar Wegwijs+ wanneer de casus vraagt om breder onderzoek van de hulpvraag.

Wanneer het gaat om een besluit van Wegwijs+, kunnen ouders gebruikmaken van de formele bezwaar- en beroepsprocedure. Daarnaast kunnen zij zich laten ondersteunen door onafhankelijke cliëntondersteuning vanuit MEE of een vertrouwenspersoon vanuit Jeugdstem. Deze onafhankelijke partijen helpen ouders bij het stellen van vragen, het beoordelen van het besluit, het verwoorden van hun standpunt en eventueel het voeren van een gesprek. Ouders worden bij het aanvragen van een jeugdhulpvoorziening bij Wegwijs+ gewezen op de mogelijkheid tot onafhankelijke ondersteuning.

Ouders worden uiteraard gestimuleerd om in eerste instantie het gesprek aan te gaan met de betrokken verwijzer, zodat kan worden gekeken of het besluit voldoende aansluit bij de hulpvraag en of bijstelling mogelijk is.

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	5 januari 2026
Onderwerp	Vaststelling Beleidsnotitie Geveltuinen Vught 2025
Zaaknummer	Z25 - 295986
Documentnr.	UIT/25 - 733678

Beste leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de vaststelling van de Beleidsnotitie Geveltuinen Vught 2025. Met deze beleidsnotitie leggen wij de voorwaarden en werkwijze vast voor het faciliteren van geveltuinen in de openbare ruimte. Het beleid draagt bij aan de doelstellingen uit de Groenvisie 2023–2033.

Aanleiding
In de afgelopen jaren is het aanleggen van geveltuinen op pilotbasis mogelijk gemaakt. De belangstelling onder inwoners om een geveltuin aan te vragen neemt steeds meer toe. Tot nu toe ontbrak echter een formeel beleidskader. Daarom is nu een beleidsnotitie opgesteld waarin de procedure, afwegingskaders en rolverdeling zijn vastgelegd.

Wat is een geveltuin?
Een geveltuin is een smalle strook groen, direct grenzend aan de voor- of zijgevel van een woning, gelegen in de openbare ruimte. De geveltuin wordt aangelegd door de gemeente en de bewoner beplant en onderhoud de geveltuin.

Waarom een geveltuin?
Meer groen in de straat maakt het gezelliger en gezonder. Zo loopt de temperatuur op hete dagen minder hoog op dan in een volledig stenen straat. Gevelgroen kan in de winter ook helpen om de warmte binnen in huis te houden. Bij hevige regenbuien zakt er meer water via een geveltuin in de bodem. Dat is goed voor de beplanting en er is minder kans op een overbelast riool. Bovendien heeft het samen (met buren) werken aan een geveltuintje ook een verbindende functie.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Standpunt / Besluit college van B en W

Het college van B&W heeft de Beleidsnotitie Geveltuinen Vught 2025 op 9 december 2025 vastgesteld.

Vught

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Beleidsnotitie Geveltuinen Vught 2025

Beleidsnotitie

Geveltuinen

7 januari 2026

Vught

1. Inleiding

De gemeente Vught zet vanuit de Groenvisie 2023-2033 in op groene, klimaatadaptieve en leefbare woonomgeving. Geveltuinen dragen bij aan deze ambitie door versteende gebieden te vergroenen. Ze verbeteren de leefbaarheid in de buurt, vergroten de biodiversiteit en versterken de betrokkenheid van gebruikers bij de openbare ruimte.

Geveltuinen hebben o.a. positieve effecten op:

- Waterbergend vermogen van de openbare ruimte;
- Reductie van hittestress;
- Opvang van fijnstof;
- Voedsel- en schuilmogelijkheden voor insecten en vogels.

Aanleiding

In de afgelopen jaren zijn in de gemeente Vught geveltuinen aangelegd binnen het kader van een pilot. Er bestond echter nog geen formeel beleidskader. Met deze beleidsnotitie stelt de gemeente uniforme kaders en spelregels vast voor geveltuinen.

Definitie

Een geveltuin is een smalle strook groen, direct grenzend aan de voor- of zijgevel van een woning, gelegen in de openbare ruimte. De geveltuin wordt onderhouden door de bewoner.

2. Wie kan meedoen?

Geschiktheidscriteria

Een woning komt in aanmerking voor een geveltuin als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De geveltuin ligt direct tegen de voor- of zijgevel van de woning;
- De stoep is na aanleg breed genoeg om een veilige doorgang te waarborgen voor voetgangers, rolstoelgebruikers en kinderwagens;
- In de ondergrond bevinden zich geen obstakels of belemmeringen;
- Er zijn geen herinrichtingen of reconstructies op korte termijn in de straat gepland;
- Geveltuinen zijn in beginsel niet toegestaan in winkelstraten of bij panden met een niet-woonfunctie.

De gemeente kan in uitzonderlijke gevallen gemotiveerd afwijken van bovenstaande voorwaarden.

3. Hoe werkt het?

Aanvraag en aanleg

1. De bewoner dient een aanvraag in via het digitale formulier op de website van de gemeente en gaat akkoord met de voorwaarden;
2. De gemeente beoordeelt de geschiktheid van de locatie op basis van de gestelde criteria;
3. Als de locatie geschikt is plant de gemeente de uitvoering in. De gemeente verwijdert de stoeptegels en plaatst een randafsluiting (opsluitband) en vult de geveltuin met tuinaarde;
4. De bewoner plant de beplanting en onderhoud de geveltuin volgens de geldende richtlijnen.

4. Wat zijn de regels?

Technische specificaties

- De geveltuin is tussen de 30 en 60 cm breed (1 à 2 stoeptegels).
- Er moet altijd een minimale vrije doorgang van 90 cm overblijven, zonder obstakels zoals lantaarnpalen.
- De breedte van de geveltuin hangt af van de beschikbare stoepbreedte:
    - Bij stoepen van 120 cm is een geveltuin van maximaal 30 cm toegestaan.
    - Bij stoepen van 180 cm of breder wordt een geveltuin van 60 cm aangelegd.
- De maximale lengte is gelijk aan de gevel. De toegang tot de woning moet verhard blijven.

Beplanting

- Geen woekerende exoten of invasieve soorten.
- Geen diep wortelende planten, struiken of bomen, vanwege kabels en leidingen.
- Geen andere objecten dan beplanting, zoals hekjes, verlichting of beelden.
- Geen verharding, zoals grind of stenen.

Onderhoud

- Onderhoud wordt uitgevoerd door de bewoner.
- Het gebruik van chemische middelen is verboden.
- De bewoner zorgt ervoor dat de geveltuin netjes blijft. Bij achterstallig onderhoud kan de gemeente dit laten uitvoeren, op kosten van de bewoner.
- De bewoner voorkomt overlast of hinder voor omwonenden en derden.

Schade en aansprakelijkheid

- Wanneer in, op of aan de geveltuin schade is ontstaan, dient de bewoner de gemeente daarvan direct schriftelijk in kennis te stellen. Indien er schade dreigt of ontstane schade zich dreigt uit te breiden, is de bewoner verplicht om direct passende maatregelen te nemen ter voorkoming van (verdere) schade in of aan de geveltuin. Tevens dient de bewoner de gemeente daarvan schriftelijk of in geval van onmiddellijke gevaar mondeling (met schriftelijke bevestiging achteraf), in kennis te stellen.
- De gemeente aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade aan de persoon of aan zaken van bewoner en/of derden dan wel zaken die zich in de geveltuin bevinden, voortvloeiend uit het gebruik van de geveltuin of enig daaraan klevend gebrek, tenzij de gemeente terzake grove schuld of ernstige nalatigheid kan worden verweten.
- De bewoner is aansprakelijk voor schade die aan de geveltuin is ontstaan door een hem toe te rekenen tekortschieten in de nakoming van zijn verplichtingen uit de overeenkomst en/of de wet. Alle schade aan de geveltuin gedurende de duur van de overeenkomst wordt vermoed daardoor te zijn ontstaan. De bewoner is op dezelfde wijze als hiervoor bedoeld aansprakelijk voor schade veroorzaakt door derden die zich met zijn goedvinden in de geveltuin bevinden.

Beëindiging

- Als de bewoner de geveltuin niet langer wil behouden, meldt hij/zij dit bij de gemeente. De gemeente haalt de geveltuin dan weg en herstelt de stoep in oorspronkelijke staat.
- Bij verhuizing kan het geveltuintje overgenomen worden door de nieuwe bewoners onder dezelfde voorwaarden. Dit regelt de oude bewoner met de nieuwe bewoner. Als de nieuwe bewoners de geveltuin niet willen overnemen, dan moet de geveltuin worden afgemeld bij de gemeente. De gemeente haalt de geveltuin dan weg en herstelt de stoep in oorspronkelijke staat.
- Wordt door reconstructie van het openbaar gebied de vereiste minimale vrije doorgangsruimte van 90 cm overschreden, dan dient de geveltuin te worden verwijderd.
- De gemeente kan een geveltuin verwijderen als dit noodzakelijk is voor werkzaamheden in het algemeen belang of andere dringende redenen die het algemeen belang betreffen.

Aanvullende regels

- Geveltuinen worden gratis door de gemeente aangelegd; aanleg door de bewoner zelf is niet toegestaan, om uniforme kwaliteit te waarborgen en schade aan kabels en leidingen te voorkomen.
- Na aanleg van de geveltuin blijft de grond eigendom van de gemeente.
- Huurders hebben toestemming nodig van de verhuurder.
- Bij VvE-woningen is toestemming van de VvE vereist.
- Bij bovenwoningen is toestemming van de gebruikers van de begane grond vereist.
- De gemeente en nutsbedrijven behouden altijd toegang tot de ondergrond.
- Bij schade door werkzaamheden is geen vergoeding mogelijk.
- Na aanleg mag de geveltuin niet zonder toestemming worden vergroot of aangepast.

Wat kost het?

- Het verwijderen van tegels en het plaatsen van een randopsluiting en tuinaarde is voor de bewoner kosteloos.
- Per jaar worden er vanwege capaciteit en kosten maximaal 20 geveltuinen aangelegd. Als dit maximum is bereikt, wordt de aanvraag doorgeschoven naar het volgend jaar. De aanvragen worden in het jaar erop behandeld in volgorde van binnenkomst.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Onderzoek toekomstige exploitatie DePetrus

Datum schriftelijke mededeling:	13 januari 2026
Portefeuillehouders:	J.H.L den Otter, M.F.H. du Maine

Mededeling

Naar aanleiding van zorgen en vragen over de toekomstige exploitatie van DePetrus heeft stichting Ontmoetingscentrum De Petrus (ODP) in 2025 laten onderzoeken wat verbeterpunten zijn en wat de beste opties zijn om de vitaliteit en continuïteit van DePetrus te garanderen. Dit heeft geresulteerd in een rapportage, dd. 30 juni 2025, waarin de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek zijn vastgelegd. Het bestuur van de stichting wil in samenspraak met de gemeente tot uitwerking van de aanbevelingen komen die daarbij het verzoek tot een aanvullende structurele financiële bijdrage tot gevolg heeft. De stichting is namelijk van mening dat deze voor rekening van de gemeente zou moeten komen.

In een gesprek tussen de portefeuillehouders en de stichting in september 2025 is medegedeeld dat beantwoording van dit verzoek vraagt om een degelijke onderbouwing en hiervoor aanvullend onderzoek nodig is. De opdracht voor dit aanvullend onderzoek is inmiddels verstrekt aan het adviesbureau 4advies. Het onderzoek start in week 3 van 2026. Dit onderzoek zal een analyse bieden van de rapportage dd. 30 juni 2025, een uitwerking van de voorgestelde scenario's voor beheer en exploitatie, de financiële consequenties daarvan en mogelijkheden tot optimalisatie en eventuele alternatieve scenario's.

In een recente brief, dd. 29 december 2025, heeft stichting ODP haar zorgen nogmaals onder het voetlicht gebracht. In reactie op deze brief heeft het college de stichting geïnformeerd over de stand van zaken en het starten van het onderzoek in week 3 van 2026. Het college heeft vertrouwen in de haalbaarheid van de toegezegde besluitvorming voor de zomer van 2026.

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Medisch centrum De Wieken

Datum schriftelijke mededeling:	13.01.2026
Portefeuillehouder:	Wethouder Vos

Mededeling

Medisch Centrum De Wieken C.V. heeft op 12 januari jl. hun verzoek voor een gemeentegarantie voor Medisch Centrum De Wieken (ZOED) ingetrokken. Omdat de aanvraag is ingetrokken is hierover geen raadsbesluit meer nodig. Het college adviseert de raad dan ook om het raadsvoorstel inzake de gemeentegarantie voor Medisch Centrum De Wieken niet te behandelen en van de agenda van de raadscommissie van 15 januari 2026 en de daaropvolgende raadsvergadering af te halen. Het college zal de raad informeren wanneer er duidelijkheid is over het vervolg.

Met vriendelijke groet,

Yvonne Vos
Wethouder
Gemeente Vught
+31 73 65 80 680 | bestuur@vught.nl

Postadres: Postbus 10100, 5260 GA, Vught
Bezoekadres: Secr. van Rooijstraat 1, Vught

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	13 januari 2026
Onderwerp	Wijzigingen 'Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026'
Zaaknummer	Z25 - 298899
Documentnr.	UIT/25 - 735159

Inleiding

De gemeenteraad stelt op basis van de Politiewet eens in de vier jaar het *Integraal Veiligheidsbeleidsplan* (hierna: IVP) vast. In het plan staan de doelen die de gemeente nastreeft op het gebied van openbare orde en veiligheid. Het huidige IVP is eenduidig vastgesteld in de vijf gemeenten van het Basisteam Meierij (Vught, Heusden, Meierijstad, Sint Michielsgestel en Boxtel) voor de periode 2023-2026. Elke twee jaar wordt de uitvoering van het beleid lokaal uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld door het college en borgt (lokale) inzet, activiteiten en samenwerking op het gebied van integrale veiligheid. Wanneer nodig worden relevante wijzigingen in het voorliggende programma ter vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd.

Voorgeschiedenis

- Op 1 december 2022 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2023-2026 vastgesteld;
- Op 7 maart 2023 heeft het college het 'Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2023-2024' vastgesteld;
- Op 21 januari 2025 heeft het college het 'Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2025-2026' vastgesteld.

Inhoudelijk

De opgaven en ambities op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn omvangrijk en nemen toe in aantal en omvang. Zo is in 2025 het thema 'lokale weerbaarheid en veerkracht' vanuit het Rijk nadrukkelijk grotendeels bij de gemeenten belegd en zien we een toename van het aantal demonstraties in onze gemeente. Daarnaast is het door diverse landelijke en regionale incidenten noodzakelijk gebleken om extra te investeren op de integrale aanpak van huiselijk geweld, stalking en femicide. Deze actualiteiten en ontwikkelingen vragen ook om borging van de inzet in het uitvoeringsprogramma. Omdat de capaciteit schaars is bij zowel gemeente als partners (zoals politie), verschuiven noodgedwongen ook enkele accenten en worden een aantal thema's (zoals jeugdoverlast en fietsendiefstal) vanaf 2026 op een andere (reguliere) wijze opgepakt. Daarnaast zijn er diverse activiteiten in het jaar 2025 afgerond. Deze activiteiten worden niet langer opgenomen in het uitvoeringsprogramma van 2026 t.b.v. het overzicht. Alle relevante wijzigingen en toevoegingen zijn opgenomen in de bijgevoegde *'Wijzigingstabel*

Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026'. Hierin is ook een korte toelichting per wijziging terug te vinden.

Standpunt / Besluit college van B en W

Het college heeft besloten *het 'Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026'* vast te stellen om zo de veiligheid, leefbaarheid en weerbaarheid in Vught te versterken en te borgen.

Tijdsplanning

Het voorliggende uitvoeringsprogramma is reeds in uitvoering. Het overkoepelende IVP heeft een looptijd tot en met 2026. Op dit moment wordt, in samenwerking met het Basisteam Meierij, een raadsvoorstel voorbereid inzake de opvolgende beleidsperiode van het IVP. U wordt daarover later in 2026 geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Wijzigingstabel 'Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026'
2. Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026

WIJZIGINGSTABEL UITVOERINGSPROGRAMMA INTEGRALE VEILIGHEID 2026

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het gehele tekstgedeelte geheel of gedeeltelijk is verwijderd, ~~doorstreept~~. In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt. Enkel redactionele wijzigingen zijn niet toegelicht.

1. Strategische thema's (focusactiviteiten + regulier)

Thema 1: Zorg en Veiligheid

Focusactiviteiten 2025-2026

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Zorgpark Voorburg	- Vanuit de gemeente dragen we actief bij aan de uitvoering en monitoring van de afspraken uit het 'Samenwerkingsconvenant Zorgpark Voorburg'. - ~~*De taak en rol van de boa's op en rondom het Zorgpark wordt specifiek uitgewerkt en vastgelegd in een lokaal handhavingsarrangement.*~~ - Ruimtelijke ontwikkelingen worden integraal afgestemd in overeenstemming met de 'Ontwikkelvisie Voorburg'.	- Vanuit de gemeente dragen we actief bij aan de uitvoering en monitoring van de afspraken uit het 'Samenwerkingsconvenant Zorgpark Voorburg'. - Ruimtelijke ontwikkelingen worden integraal afgestemd in overeenstemming met de 'Ontwikkelvisie Voorburg'.	Het handhavings-arrangement is op 13 maart 2025 vastgesteld. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan de rol van de boa's o.a. op en rondom het Zorgpark.
~~Re-integratie van (ex-) justitiabelen~~	- ~~*We adresseren de systeemfout rondom de meldingen van (ex-) justitiabelen bij de Dienst Justitiële Inrichtingen, zodat deze kan worden opgelost of hierin significante verbetering ontstaat.*~~		De systeemfout is in overleg met de Dienst Justitiële Inrichtingen opgelost en behoeft geen nadere opvolging.

Huiselijk geweld, **stalking, femicide** en mensenhandel	- Regionaal zijn er diverse ontwikkelingen rondom de integrale aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide. *Daar waar nodig sluiten we vanuit veiligheid aan* op *eventuele* lokale implementatie van deze programma's. - In Oost-Brabant wordt een regionaal 'uitvoeringsprogramma mensenhandel' opgeleverd. De lokale implementatie van dit plan wordt, waar nodig en wenselijk, opgepakt onder regie van de aandachtsfunctionaris mensenhandel.	- **De landelijke aandacht voor huiselijk geweld en femicide door diverse incidenten toegenomen**. **Ook** regionaal zijn er diverse ontwikkelingen rondom de integrale aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide. **Vanuit het veiligheidsdomein sluiten we aan** op de lokale implementatie van deze programma's **en borgen we onze lokale aanpak. Hieronder valt ook de aanpak van stalking. Eén van de onderdelen is de mogelijke lokale implementatie van het systeem Khonraad op regionaal niveau voor de toepassing van huisverboden.** - In Oost-Brabant wordt een regionaal 'uitvoeringsprogramma mensenhandel' opgeleverd. De lokale implementatie van dit plan wordt, waar nodig en wenselijk, opgepakt onder regie van de aandachtsfunctionaris mensenhandel.	Diverse incidenten hebben de landelijke en regionale aandacht voor huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide (verder) aangewakkerd. Ook vanuit het veiligheidsdomein intensiveren we onze inzet op dit thema om de lokale en regionale aanpak te borgen. Dit doen we in samenwerking met het sociaal domein en onze partners zoals Veilig Thuis, de politie en het Zorg- en Veiligheidshuis.
Integrale jeugdaanpak (overlast en criminaliteit)	- ~~*We stellen het convenant 'Groepsaanpak Vught' vast.*~~ - We zetten jaarlijks vanaf *het najaar* in op een integrale aanpak van vuurwerkoverlast, met specifieke aandacht voor jeugdigen. - We organiseren *jaarlijks* voor interne en/of externe ketenpartners deskundigheidsbevordering in relatie tot ondermijning (jonge aanwas) en/of een ander actueel thema op het gebied van jeugd en veiligheid. - ~~*We investeren in het verder opbouwen van (periodiek) contact met het voortgezet onderwijs i.r.t. jeugd- en veiligheidsonderwerpen.*~~	- We zetten jaarlijks **vanaf de structurele toename van overlastmeldingen (vanaf de zomer)** in op een integrale aanpak van vuurwerkoverlast, met specifieke aandacht voor jeugdigen. - We organiseren **naar noodzaak en behoefte** voor interne en/of externe ketenpartners deskundigheidsbevordering in relatie tot ondermijning (jonge aanwas) en/of een ander actueel thema op het gebied van jeugd en veiligheid.	Het aantal meldingen van vuurwerkoverlast neemt, eerder, namelijk vanaf augustus/september, toe. Het convenant 'Groepsaanpak Vught' is in maart 2025 vastgesteld. In plaats van periodiek (jaarlijks) een bewustwordingssessie te plannen, organiseren we dit naar noodzaak, behoefte en actualiteit.

			Het contact tussen de gemeente en het Voortgezet Onderwijs i.r.t. jeugd en veiligheidsonderwerpen is voldoende geborgd.
Opvang en migratie		- **Vanuit veiligheid adviseren we over zorg- en veiligheidsvraagstukken in relatie tot de opvanglocatie(s) in Vught. We sluiten, in samenspraak met politie, aan op periodiek overleg onder regie van de teamleider opvang en migratie.**	Dit onderwerp is toegevoegd in verband met de groeiende vraag naar betrokkenheid van integrale veiligheid inzake de opvanglocatie(s) en de bewoners.

Reguliere activiteiten

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Integrale jeugdaanpak (overlast en criminaliteit)	~~We zetten de georganiseerde integrale (regie)aanpak op het snijvlak van jeugd en veiligheid door. Vanuit veiligheid voeren we hierbij de (proces)regie. We vervolgen de periodieke overlegstructuur met onder andere jongerenwerk, boa's, politie en Wegwijs+ om trends en ontwikkelingen m.b.t. jeugdoverlast en onveiligheid vroegtijdig te signaleren, met elkaar te delen en hierop in te spelen (operationeel, tactisch en wanneer nodig strategisch). Hierbij hanteren we een integrale groepsaanpak met behulp van het 7-stappen model (methodiek). Andere partijen sluiten waar nodig aan (denk aan Halt, onderwijs, Veilig Thuis).~~ - *Waar* nodig wordt de 'top 10 methodiek' ingezet, waarbij jeugdigen en eventueel opvoeders	- **Vanuit veiligheid voeren we waar nodig (proces)regie bij signalen en/of constateringen van problematische jeugdgroepen of individuen (ernstige overlast, criminaliteit of dreiging daartoe). We monitoren jeugdoverlast en criminaliteit in samenspraak met de boa's en politie. Indien nodig, hanteren we een integrale groepsaanpak met behulp van het 7-stappen model (methodiek).** - **Indien** nodig wordt de 'top 10 methodiek' ingezet, waarbij jeugdigen en eventueel opvoeders vanuit de lokale driehoek worden aangeschreven. - **De effectieve inzet van het (ambulant) jongerenwerk valt onder de regie en verantwoordelijkheid van het sociaal domein.**	Vanuit veiligheid voeren we niet langer regie op de (preventieve) periodieke overlegstructuur met jongerenwerk, Wegwijs+, politie en boa's. Vanuit hun taak en rol werken deze partners samen en kunnen zij informatie met elkaar delen middels het vastgesteld convenant. Bij signalen en/of constateringen van ernstige overlast, criminaliteit of dreiging daartoe, voert veiligheid (proces)regie over

	vanuit de lokale driehoek worden aangeschreven ~~en een integrale aanpak ontstaat~~. - *We blijven inzetten op effectieve inzet van het (ambulant) jongerenwerk. Het jongerenwerk is daar waar en wanneer nodig in contact met de doelgroep. Bijvoorbeeld in de avonden en weekenden en bij (lokale) evenementen. Zij zetten actief in op het voorkomen van overlast(meldingen) en inzet van de politie.*	**Veiligheid signaleert en adviseert, in afstemming met politie en boa's, waar nodig.**	de groeps- en/of individuele aanpak. De inzet van het (ambulant) jongerenwerk heeft de afgelopen jaren ook vanuit veiligheid aandacht gekregen. Deze verantwoordelijkheid wordt vanaf 2026 expliciet belegd bij het sociaal domein.

Thema 2: Digitale veiligheid

Reguliere activiteiten

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Informatie-beveiliging: eigen huis op orde	- Binnen de gemeente Vught wordt doorlopend geïnvesteerd in het eigen huis op orde brengen en houden in relatie tot informatiebeveiliging en -veiligheid. Veiligheid heeft hierin een adviserende rol *waar* nodig.	- Binnen de gemeente Vught wordt doorlopend geïnvesteerd in het eigen huis op orde brengen en houden in relatie tot informatiebeveiliging en -veiligheid **vanuit de afdeling Business Control**. Veiligheid heeft hierin een adviserende rol **indien** nodig.	Er is een verduidelijking aangebracht in de rolverdeling omtrent digitale veiligheid tussen de afdeling Business Control (intern gericht) en openbare orde en veiligheid (extern gericht)
	- De organisatie investeert periodiek op bewustwording, deskundigheidsbevordering en gedragsverandering van medewerkers en bestuur in relatie tot digitale veiligheid. Veiligheid heeft hierin *waar* nodig een adviserende rol.	- De organisatie investeert periodiek op bewustwording, deskundigheidsbevordering en gedragsverandering van medewerkers en bestuur in relatie tot digitale veiligheid. **Dit vanuit de afdeling Business Control.** Veiligheid heeft een adviserende rol **indien** nodig.	Idem.

Thema 3: Maatschappelijke onrust en polarisatie

Focusactiviteiten 2025-2026

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Incidenten, crisis en onrust	- We investeren in verdiepende kennis en kunde binnen het team openbare orde en veiligheid, communicatie en de juristen i.r.t. voorbereiding op crisis, incidenten en maatschappelijke onrust. Dit doen we waar nodig samen met de Veiligheidsregio en andere ketenpartners. - Hierbij zetten we ook in op specifiek lokale voorbereiding van incidenten en/of crisis (bijvoorbeeld door middel van lokale netwerkkaarten).	- We investeren in verdiepende kennis en kunde binnen het team openbare orde en veiligheid, communicatie en de juristen i.r.t. voorbereiding op crisis, incidenten en maatschappelijke onrust. Dit doen we waar nodig samen met de **politie, boa's, het Openbaar Ministerie,** de Veiligheidsregio en andere ketenpartners. - Hierbij zetten we ook in op specifiek lokale voorbereiding van incidenten en/of crisis **en demonstraties** (bijvoorbeeld door middel van lokale netwerkkaarten, beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen).	- De relevante partners in relatie tot lokale veiligheidsobjecten zijn meer expliciet benoemd. - Op het niveau van de lokale driehoek is de ambitie uitgesproken om de beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen omtrent lokale demonstraties nader uit te werken tussen politie, het Openbaar Ministerie en de gemeente.

Thema 4: Ondermijning

Focusactiviteiten 2025-2026

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Integrale aanpak en opvolging van signalen	- We trainen onze gemeentelijke toezichthouders, boa's en bedrijfscontactfunctionaris(sen) op signalen van ondermijning specifiek i.r.t. kwetsbare gebieden, zoals het buitengebied. Eventuele signalen worden opgevolgd vanuit het Lokaal Informatieoverleg (LIO). - ~~Indien mogelijk, wordt met behulp van een (digitale) tool, een informatiebeeld opgeleverd van minimaal één bedrijventerrein in Vught. Eventuele signalen worden opgevolgd vanuit het LIO.~~	- We trainen onze gemeentelijke toezichthouders, boa's en bedrijfscontactfunctionaris(sen) op signalen van ondermijning specifiek i.r.t. kwetsbare gebieden, zoals het buitengebied. Eventuele signalen worden opgevolgd vanuit het Lokaal Informatieoverleg (LIO). - **De gemeente is gestart met het Keurmerk Veilig Ondernemen (vanuit economische zaken). Vanuit veiligheid sluiten we indien nodig aan op het overleg (agendalid). De boa's en politie sluiten regulier aan.**	De (digitale) tool die in 2024 werd ontwikkeld met financiering vanuit TF-RIEC, is niet beschikbaar gekomen in verband met technische en juridische bezwaren. Dit actiepunt komt daarmee in het geheel te vervallen. De gemeente Vught is gestart met het opstarten van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Vanuit veiligheid sluiten we aan als agendalid. Indien nodig sluiten we aan of adviseren wij over het vervolg.
Heling	- ~~We implementeren een (in de toekomst verplicht) DOR/DOL systeem (Digitaal Opkopers Registratiesysteem) in het kader van de aanpak van heling. Vanuit veiligheid nemen we in de implementatie een adviserende/regisserende rol i.s.m. de boa's en APV-vergunningverleners. In de uitvoering zijn wij waar nodig adviserend betrokken.~~		Het DOR/DOL-systeem wordt vooralsnog niet wettelijk verplicht. In verband met de gevraagde tijdsinvestering en (vooralsnog) verwachtte beperkte opbrengst, alsmede andere prioriteiten bij zowel politie als gemeente, voeren we dit actiepunt niet in 2025-2026 uit. We monitoren de ontwikkelingen en voeren het actiepunt op bij noodzaak.

Reguliere activiteiten

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Beleids-instrumentarium (barrières en middelen)	- Het (Basisteambrede) Bibob-beleid wordt uitgevoerd. - *We passen het Damocles (artikel 13b Opiumwet) vanuit maatwerk toe bij het aantreffen van verboden middelen en/of voorbereidingshandelingen op basis van de Opiumwet.*	- **We stellen een Damoclesbeleid (artikel 13b Opiumwet) vast in samenspraak met de politie, het Openbaar Ministerie. Indien mogelijk en wenselijk sluiten we aan op het vastgestelde beleid van gemeenten Heusden en Meierijstad in Basisteam Meierij.** - **We passen Damocles(beleid) toe bij het constateren van (handel in) verboden middelen en/of voorbereidings-handelingen daartoe conform de actuele bepalingen uit de Opiumwet.**	Het is wenselijk om een Damoclesbeleid vast te stellen. Dit wordt in 2026 opgepakt. Bij het constateren van overtredingen op grond van de Opiumwet, wordt beoordeeld of en hoe toepassing van Damocles(beleid) aan de orde is.

Thema 5: Verkeersveiligheid

Focusactiviteiten 2025-2026

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Aanpak overtredingen in het verkeer	~~- In samenwerking met de boa's en politie leveren we een handhavingsarrangement op, zodat de boa's op de nieuwe bevoegdheden i.r.t. verkeersovertredingen kunnen toezien en handhaven (geen of onjuiste fietsverlichting, het negeren van rood licht door fietsers en voetgangers en handtelefoongebruik door fietsers)~~. - De boa's *gaan vanaf de vaststelling van het handhavingsarrangement* bij aanleiding en/of op projectbasis *toezien op deze verkeersovertredingen*.	- De boa's **acteren** bij aanleiding en/of op projectbasis **op verkeersovertredingen conform het vastgestelde handhavingsarrangement gemeente Vught (geen of onjuiste fietsverlichting, negeren van rood licht door voetgangers en fietsers en handtelefoongebruik door fietsers)**	Het handhavingsarrangement tussen de politie en boa's is in maart 2025 vastgesteld. De bevoegdheid om verkeersovertredingen te handhaven is hiermee geborgd. Het actiepunt is op basis hiervan geactualiseerd.

2. Overige (lokale) inzet

Onderdeel	Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Veiligheids-regio Brabant-Noord (**lokale weerbaarheid en veerkracht**)	*De Veiligheidsregio en de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid hebben aangekondigd dat er meer op weerbaarheid/zelfredzaamheid van inwoners moet worden ingezet i.r.t. militaire en hybride dreigingen. De exacte uitwerking van deze oproep is nog niet geconcretiseerd, maar wordt i.s.m. de Veiligheidsregio, communicatie*	**Op 10 november 2025 heeft het college van B&W een bestuurlijke opdracht versterkt aan de organisatie om te komen tot een organisatiebrede programma-aanpak t.b.v. de versterking van de lokale weerbaarheid en veerkracht voor, tijdens en na (langdurige) crisis. De uitwerking van deze opdracht wordt**	De toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en het grotere risico op langdurige uitval van voorzieningen zoals stroom, vragen om het versterken van zowel de maatschappelijke weerbaarheid als de veerkracht van de samenleving. Een weerbare

	en eventueel ketenpartners vormgegeven. Naast deze toegenomen dreiging, besteden we ook aandacht aan andere prioriteiten en thema's op het gebied van (o.a.) continuïteit van de samenleving. Dit volgens het beleidsplan van de Veiligheidsregio. Denk hierbij aan voorbereiding op grootschalige stroomuitval en natuurbrandbeheersing. De Veiligheidsregio neemt hierin een regisserende rol. Vanuit de gemeente leveren we bijdragen op het gebied van communicatie en reguliere inzet op een consequente crisisorganisatie. We hebben als gemeente immers een reguliere verantwoordelijkheid voor Bevolkingszorg bij incidenten, crisis en rampen. Deze verantwoordelijkheden hebben onder andere betrekking op het geven van voorlichting aan de bevolking, het opvangen van de bevolking, registratie van schade en slachtoffers en nazorg. We zorgen dat onze organisatie goed is voorbereid op deze verantwoordelijkheid door een deel van onze medewerkers vakbekwaam te maken voor een rol hierin. Hierin werken we nauw samen met de Veiligheidsregio Brabant-Noord en waar nodig met andere ketenpartners, zoals politie.	**gebaseerd op de VNG handreiking 'weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau' (25 augustus 2025). De focus wordt gelegd op de 12 cruciale maatregelen. Dit betreft een intensieve investering op diverse organisatieonderdelen onder regie van veiligheid. De borging, versterking en doorleving van de lokale crisisorganisatie maakt hier onderdeel vanuit.**	en veerkrachtige samenleving kan zowel de risico's op verstoringen beperken, als zich snel herstellen en aanpassen aan nieuwe omstandigheden. Het versterken van de lokale weerbaarheid en veerkracht is een landelijke opgave vanuit het Rijk. Gemeenten zijn opdrachtnemer en hebben een cruciale rol in deze aanpak. Dit in samenwerking met onder andere de Veiligheidsregio, maar ook lokale sleutelfiguren, ondernemers en instellingen.

~~Samenwerking boa's en politie (handhavings-arrangement)~~	~~We stellen een handhavingsarrangement vast tussen de boa's en politie, waarbij we specifiek aandacht besteden aan lokale bijzonderheden zoals de Lunettenlaan en het Zorgpark Voorburg.~~		Het handhavingsarrangement is op 13 maart 2025 vastgesteld, met specifiek aandacht voor de Lunettenlaan en het Zorgpark Voorburg.
~~Fietsendiefstal~~	~~Het aantal fietsendiefstallen steeg de afgelopen jaren. De opkomst van waardevolle elektrische fietsen en fatbikes, heeft hierbij een rol gespeeld. We werken samen met boa's, politie en communicatie in de aanpak tegen fietsendiefstal. Waar nodig of van meerwaarde betrekken we ondernemers en werken we samen met gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel.~~		In verband met beperkte (politie)capaciteit, geven we deze vorm van criminaliteit geen extra (projectmatige) aandacht. Er wordt op reguliere wijze aandacht besteed aan (het voorkomen of opvolgen van) fietsendiefstal.

Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026

Gemeente Vught

Gemeente Vught, januari 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Strategische thema's **4**

Zorg- en veiligheid 4
Digitale veiligheid 4
Maatschappelijke onrust en polarisatie 5
Ondermijning 5
Verkeersveiligheid 5

3. Overige inzet **6**

4. Communicatie, monitoring en evaluatie **8**

Bijlage 1 Overzicht reguliere werkzaamheden

1. Inleiding

Voor u ligt het 'Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026'. In dit uitvoeringsprogramma is vastgelegd welke concrete acties in samenwerking met ketenpartners worden uitgevoerd voor een veilig en leefbaar Vught. Het programma dient als lokale vertaling van het Integrale Veiligheidsbeleidsplan 2023-2026 (hierna: IVP), wat op 1 december 2022 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Het IVP is eenduidig vastgesteld in de vijf gemeenten van Basisteam Meierij (Vught, Heusden, Meierijstad, Sint-Michielsgestel en Boxtel). In het IVP zijn vier strategische thema's en prioriteiten benoemd op het gebied van veiligheid. Deze thema's krijgen in de periode 2023-2026 extra prioriteit. Het gaat om de volgende strategische thema's:

1. Zorg en Veiligheid;
2. Digitale veiligheid;
3. Polarisatie en voorkomen maatschappelijke onrust;
4. Ondermijning/georganiseerde criminaliteit;

In Vught is het thema verkeersveiligheid als 5e strategisch thema toegevoegd.

Gelet op beperkte capaciteit en middelen bij zowel gemeente als ketenpartners, is het noodzakelijk om focus aan te brengen. De focus ligt vanuit het IVP op drie pijlers: weerbaarheid, jeugd en kwetsbare(n). In het uitvoeringsprogramma kunnen nadere, lokale accenten worden aangebracht. Een aantal veiligheidsambities uit het Coalitieakkoord 2023-2026 zijn om die reden dan ook (deels) geïmplementeerd in het uitvoeringsprogramma.

In het voorliggende uitvoeringsprogramma zijn werkzaamheden die (inmiddels) doorlopend/regulier zijn, niet langer opgenomen. Dit zodat in één oogopslag duidelijk wordt waar in 2026 (verder) op wordt ingezet. In bijlage 1 zijn, ten behoeve van de volledigheid, reguliere/doorlopende werkzaamheden (per thema) weergegeven.

In 2026 wordt in de basis voortgeborduurd op de reeds ingezette koers uit 2023-2025, maar er zijn ook actuele ontwikkelingen meegenomen. Immers moet naast de thema's uit het IVP voldoende ruimte beschikbaar zijn en blijven om flexibel in te kunnen spelen op (lokale) actuele veiligheidsproblemen of urgente situaties. Prioriteit is en blijft om op lokaal niveau daadwerkelijk bij te dragen aan de veiligheid en veiligheidsgevoelens van onze inwoners, bezoekers, ondernemers en instellingen. (Actuele) lokale veiligheidsvragen worden dan ook waar nodig met prioriteit behandeld.

In het verlengde van bovenstaande, vragen ook enkele actuele ontwikkelingen om capaciteit vrij te maken voor (nieuwe) vraagstukken, zoals 'weerbaarheid en veerkracht' en de toename van demonstraties. De investering op actuele (of ad-hoc) vraagstukken, kan betekenen dat activiteiten op andere thema's mogelijk (tijdelijk) op een lager pitje komen te staan. Als dit leidt tot knelpunten in het behalen van ambities en/of doelstellingen, worden keuzes voorgelegd aan de burgemeester en/of het (lokaal) bestuur.

2. Inzet op Strategische thema's

Thema 1: Zorg en Veiligheid

Onderdeel	Activiteiten 2026	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet uitputtend*	Planning *> wanneer intensivering?*	
				Q1-Q2 '26	Q3-Q4 '26
Zorgpark Voorburg	- Vanuit de gemeente dragen we actief bij aan de uitvoering en monitoring van de afspraken uit het 'Samenwerkingsconvenant Zorgpark Voorburg'. - Ruimtelijke ontwikkelingen worden integraal afgestemd in overeenstemming met de 'Ontwikkelvisie Voorburg'.	Burgemeester	Politie, OM, Reinier van Arkel, Novadic-Kentron, Cello, boa's en toezichthouders.	○	○
Complexe (zorg- en veiligheids) casuïstiek	- We dragen zorg voor verdere (integrale) implementatie en borging de methodiek 'Aanpak Voorkomen van Escalatie' (AVE). Het organiseren van een periodieke aanmeldtafel tussen de procesregisseur Zorg en Veiligheid en Wegwijs+ is hier onderdeel van. - We zetten in op een verbeterde (integrale) duiding van de E33-meldingen i.s.m. politie en wijk GGD en anticiperen op de uitkomsten hiervan om overlast te voorkomen en/of te beperken. - We verstevigen en borgen hierbij ook de integrale 'top 10 aanpak' om tot meer grip te komen van personen met onbegrepen gedrag met een impact op de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving. - We borgen de aanpak van woon- en wijkoverlast indien nodig in een convenant met ketenpartners. - We zetten in op meer bekendheid en gebruik van het meldpunt 'zorgwekkend gedrag' i.s.m. het sociaal domein en communicatie.	Burgemeester Wethouder sociaal domein	Politie, Wegwijs+, GGD, OM, CvTB, CIT/Farent, boa's en toezichthouders, woningcorporaties, sociaal domein, KCC, juristen, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noord, communicatie, MO 's-Hertogenbosch, zorginstellingen	●	●
Huiselijk geweld, stalking, femicide en mensenhandel	- De landelijke aandacht voor huiselijk geweld en femicide is door diverse incidenten toegenomen. Regionaal zijn er diverse ontwikkelingen rondom de integrale aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide. Vanuit het veiligheidsdomein sluiten we aan op de lokale implementatie van deze programma's en borgen we onze lokale aanpak. Hieronder valt ook de aanpak van stalking. Eén van de onderdelen is de mogelijke lokale implementatie van het systeem Khonraad op regionaal niveau voor de toepassing van huisverboden. - In Oost-Brabant wordt een regionaal 'uitvoeringsprogramma mensenhandel' opgeleverd. De lokale implementatie van dit plan wordt, waar nodig en wenselijk, opgepakt onder regie van de aandachtsfunctionaris mensenhandel.	Burgemeester, wethouder sociaal domein, wethouder jeugd	Sociaal domein, Veilig Thuis, Zorg- en Veiligheidshuis, Wegwijs+, MO 's-Hertogenbosch, Regiobureau Integrale Veiligheid, politie.	●	●
Integrale jeugdaanpak (overlast en criminaliteit)	- We zetten jaarlijks vanaf de structurele toename van overlastmeldingen (vanaf de zomer) in op een integrale aanpak van vuurwerkoverlast, met specifieke aandacht voor jeugdigen. - We organiseren naar noodzaak en behoefte voor interne en/of externe ketenpartners deskundigheidsbevordering in relatie tot ondermijning (jonge aanwas) en/of een ander actueel thema op het gebied van jeugd en veiligheid.	Burgemeester, wethouder jeugd, wethouder sociaal domein	Politie, boa's en toezichthouders, jongerenwerk, Elzenburg, OM, Halt, sociaal domein, TF-RIEC, onderwijs, Novadic-Kentron, buurtpreventie.	○	●

Thema 2: Digitale Veiligheid

Onderdeel	Activiteiten 2025-2026	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet uitputtend*	Planning *> wanneer intensivering?*	
				Q1-Q2 '26	Q3-Q4 '26
Bewustwording en preventie (extern)	- We zetten in op een bewustwordingscampagne voor onze inwoners, ondernemers en instellingen in relatie tot digitale veiligheid. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor een campagne ten - aanzien van ouderen, waarbij we ook aandacht vragen voor awareness rondom oplichting en overvallen. - We creëren extra bewustwording over digitale veiligheid bij onze lokale zorg- en welzijnspartners (zoals zorginstellingen, welzijnsorganisaties en woningbouwcorporaties).	Burgemeester, wethouder sociaal domein	Sociaal domein, bedrijfscontact-functionarissen, communicatie, welzijn- en zorginstellingen, politie, woningcorporaties.	●	○

Thema 3: Polarisatie en voorkomen maatschappelijke onrust

Onderdeel	Activiteiten 2025-2026	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet uitputtend*	Planning *> wanneer intensivering?*	
				Q1Q2 '26	Q3-Q4 '26
Netwerk en verbinding	- We bouwen verder aan het Vughts netwerk van 'Bondgenoten' en organiseren minimaal 3 tot 4 (thema)bijeenkomsten per jaar.	Burgemeester	Politie, lokale partners	○	○
Incidenten, crisis en onrust.	- We investeren in verdiepende kennis en kunde binnen het team openbare orde en veiligheid, communicatie en de juristen i.r.t. voorbereiding op crisis, incidenten en maatschappelijke onrust. Dit doen we waar nodig samen met de politie, boa's, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio en andere ketenpartners. - Hierbij zetten we ook in op specifiek lokale voorbereiding van incidenten en/of crisis en demonstraties (bijvoorbeeld door middel van lokale netwerkkaarten, beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen).	Burgemeester	Veiligheidsregio Brabant-Noord, juristen, boa's en toezichthouders, politie, OM, lokale partners	●	●

Thema 4: Ondermijning/georganiseerde criminaliteit

Onderdeel	Activiteiten 2025-2026	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet uitputtend*	Planning *> wanneer intensivering?*	
				Q1-Q2 '26	Q3-Q4 '26
'Brabantse norm voor een weerbare overheid'	- Vanuit de Brabantse Norm voor een weerbare overheid, zetten we doorlopend in op het thema integriteit en weerbaarheid. Er zijn een aantal punten die we specifiek uitlichten: o We investeren in deskundigheidsbevordering bij de collega's van financiën, om signalen van ondermijning te herkennen en hierop te kunnen anticiperen. o We onderzoeken, samen met de griffie, de totstandkoming van een agressieprotocol voor bestuursleden en raadsleden in het kader van 'Veilige Publieke Taak'. o We organiseren bij aanleiding en/of behoefte veiligheidsscans bij het college van burgemeester en wethouders.	Burgemeester	Griffie, HR, MT, Business control/ financiën, TF-RIEC communicatie, CCV, APV-vergunningverlening	●	○
Integrale aanpak en opvolging van signalen	- We trainen onze gemeentelijke toezichthouders, boa's en bedrijfscontactfunctionaris(sen) op signalen van ondermijning specifiek i.r.t. kwetsbare gebieden, zoals het buitengebied. Eventuele signalen worden opgevolgd vanuit het Lokaal Informatieoverleg (LIO). - De gemeente is gestart met het Keurmerk Veilig Ondernemen (vanuit economische zaken). Vanuit veiligheid sluiten we indien nodig aan op het overleg (agendalid). De boa's en politie sluiten regulier aan.	Burgemeester	Politie, boa's en toezichthouders, OM, Bestuurlijk Interventieteam Meierij, TF-RIEC, Belastingdienst, bedrijfscontact-functionarissen.	●	○

Thema 5: Verkeersveiligheid

Onderdeel	Activiteiten 2025-2026	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet uitputtend*	Planning *> wanneer intensivering?*	
				Q1Q2 '26	Q3Q4 '26
Aanpak overtredingen in het verkeer	- De boa's acteren bij aanleiding en/of op projectbasis op verkeersovertredingen conform het vastgestelde handhavingsarrangement gemeente Vught (geen of onjuiste fietsverlichting, negeren van rood licht door voetgangers en fietsers en handtelefoongebruik door fietsers)	Wethouder verkeer, burgemeester	Politie, boa's en toezichthouders, verkeer.	○	○

3. Overige (lokale) inzet

Wijkveiligheid en verbinding met de buurt
In 2024 is geïnvesteerd in het opstellen van de wijkveiligheidsagenda's. De opbrengsten van deze agenda's worden ook verder meegenomen in de uitvoering van de werkzaamheden in 2026. Daarnaast geven we openbare orde en veiligheidsvraagstukken uit de wijk voorrang en werken we (waar mogelijk samen met betrokkenen) aan duurzame oplossingen.

Openbare orde bevoegdheden
Diverse lokale objecten (kunnen) vragen om inzet van (bestuurlijke) openbare orde bevoegdheden. Denk hierbij aan cameratoezicht of een Veiligheidsrisicogebied. Deze bevoegdheden worden waar nodig in afstemming met veiligheidspartners ingezet.

Veiligheidsregio Brabant-Noord (weerbaarheid en veerkracht)
Op 10 november 2025 heeft het college van B&W een bestuurlijke opdracht versterkt aan de organisatie om te komen tot een organisatiebrede programma-aanpak t.b.v. de versterking van de lokale weerbaarheid en veerkracht voor, tijdens en na (langdurige) crisis. De uitwerking van deze opdracht wordt gebaseerd op de VNG handreiking 'weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau' (25 augustus 2025). De focus wordt gelegd op de 12 cruciale maatregelen. Dit betreft een intensieve investering op diverse organisatieonderdelen onder regie van veiligheid. De borging, versterking en doorleving van de lokale crisisorganisatie maakt hier onderdeel vanuit.

High impact crimes (incl. oplichting met een hoge impact)
We investeren, tezamen met bewustwording rondom het thema digitale veiligheid, op voorlichting en preventie bij ouderen en kwetsbaren i.r.t. beroving en oplichting met een hoge impact (bijvoorbeeld nepagenten). Dit doen we samen met partners zoals het sociaal domein, boa's, buurtpreventie, politie en communicatie. We zetten in op bewustwording, zodat inwoners maatregelen kunnen nemen om de kans om slachtoffer van 'High Impact Crimes' (waaronder inbraak) zo klein mogelijk te maken. Op gezette momenten zoals in aanloop naar de zomervakantie, tijdens de zogenaamde 'Donkere Dagen' of rondom de feestdagen besteden we hier extra aandacht aan op het gebied van communicatie. Dit doen we ook (gericht) bij stijging in de politiecijfers.

Ook de buurtpreventie vervult een dankbare rol in preventieve acties, bewustwording en surveillance. Minimaal één keer per jaar vindt het donkere dagen offensief plaats in samenwerking met politie, buurtpreventie en boa's. Het streven is om dit meerdere keren per jaar te doen.

Buurtpreventie
We investeren in onze samenwerking met buurtpreventie Vught. Buurtpreventie Vught stemt over alledaagse leefbaarheids- en veiligheidszaken af met de boa's. Vanuit openbare orde en veiligheid wordt minimaal 2x per jaar overleg gevoerd met buurtpreventie Vught (meer indien nodig).

Brandweerkazerne Cromvoirt
De brandweerkazerne in Cromvoirt voldoet niet aan de huidige eisen. In overleg met de Veiligheidsregio Brabant-Noord wordt gezocht naar een nieuwe locatie in Cromvoirt. Dit wordt opgepakt i.s.m. het ruimtelijk domein en/of gebiedsontwikkeling.

Natuurbrandbeheersing
We dragen zorg voor het vaststellen van een actueel natuurbrandbeheersplan voor de Vughtse heide en omgeving. De uitvoering van dit plan beleggen we daar waar de verantwoordelijkheid ligt. We dragen daarnaast bij aan de uitvoering van het natuurbrandbeheersplan voor de Loonse en Drunense Duinen (en/of op de actualisatie van het betreffende natuurbrandbeheersplan).

Veilige evenementen
Vanuit openbare orde en veiligheid wordt bij C-evenementen geadviseerd gedurende het vergunningsverleningstraject. Dit in overeenstemming met de regionale handreiking evenementenveiligheid. Indien van meerwaarde wordt een Integraal Operationeel Plan (IOP) vanuit de gemeente opgesteld in afstemming met de politie. Gedurende het plaatsvinden van het evenement wordt deelgenomen aan het Crisis Management Team (CMT). De voorbereiding van een C-evenement vindt plaats volgens de afspraken uit de driehoek. Indien nodig wordt bij A en of B evenementen geadviseerd over (actuele) veiligheidsaspecten. Dit naar oordeel van de adviseur openbare orde en veiligheid. Daarnaast wordt aangesloten op het (Basisteambrede) onderzoek naar dataverzameling rondom zero-tolerancebeleid bij C-evenementen. We willen inzetten op het terugdringen van drugsgebruik en -handel tijdens evenementen en zetten in op de-normalisering van drugs.

3. Communicatie, monitoring en evaluatie

Communicatie
Veiligheid en het gevoel veilig te zijn is een basisbehoefte voor een (lokale) samenleving. Worden de veiligheid of het gevoel van veiligheid bedreigd, dan moeten inwoners, ondernemers en instellingen worden geïnformeerd en weten wat ze (zelf) kunnen doen. Er is dan ook vanzelfsprekend sprake van een nauwe samenwerking tussen communicatie en veiligheid.

Interne en externe communicatie is één van de sleutels om te komen tot een effectieve, lokale implementatie van het Integraal Veiligheidsbeleidsplan en bijbehorende uitvoeringsprogramma.

Met behulp van tijdige en juiste communicatie zorgen we voor:

- Preventie (bewustwording, voorlichting vooraf hoe risico's te voorkomen of beperken);
- Handelingsperspectief in het geval dat actie wenselijk of nodig is om de bedreiging en/of onveiligheid af te wenden (o.a. meldings- en aangiftebereidheid).

Hiertoe is een jaarlijkse communicatiekalender opgesteld om bepaalde (terugkerende) zaken in te plannen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan campagnes rondom vuurwerk, natuurbrandpreventie, ondermijning en het voorkomen van High Impact Crimes. De communicatie jaarkalender is dynamisch en flexibel en biedt ruimte op in te spelen op de actualiteit. Dat kan zijn door veranderend beleid, nieuwe inzichten of organisatie, maar ook doordat bepaalde (lokale) risico's of gebeurtenissen dit nodig of wenselijk maken. De communicatiekalender wordt uitgevoerd door communicatie, maar de inhoud wordt aangeleverd door veiligheid.

Monitoring
De uitvoering van het uitvoeringsprogramma wordt op ambtelijk niveau geborgd. Bij eventuele knelpunten in de uitvoering wordt de burgemeester betrokken en kunnen keuzes worden voorgelegd. Wanneer nodig worden eventuele knelpunten of dilemma's voorgelegd in een lokale of Basisteam driehoek (met de politie en het Openbaar Ministerie) en/of het lokale bestuur. Indien nodig (bij grote afwijkingen of wijzigingen) wordt het Uitvoeringsprogramma 2026 gewijzigd (opnieuw) voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders.

Evaluatie en doorkijk 2027-2030
De evaluatie wordt opgeleverd in de vorm van een factsheet (uiterlijk) in Q1 2027. In 2026 wordt een voorstel gedaan inzake de opvolgende beleidsperiode (2027 en verder). De stand van zaken van het uitvoeringsprogramma alsmede actuele ontwikkelingen, analyses en vraagstukken, worden meegenomen in de ontwikkeling van nieuw beleid.

BIJLAGE 1 Doorlopende/reguliere inzet op de vijf strategische thema's uit het IVP.

Zorg en veiligheid

Onderdeel	Doorlopende/reguliere inzet	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet limitatief*
Zorgpark Voorburg	- De afspraken uit het 'Samenwerkingsconvenant Zorgpark Voorburg' worden opgevolgd en gemonitord, om vanuit deze afspraken in te zetten op het blijvend terugdringen van de onterechte politie-inzet. Hiervoor wordt onder andere de overlegstructuur doorgezet (op operationeel, tactisch en bestuurlijk niveau) om de integrale aanpak uit te voeren.	Burgemeester	Politie, OM, Reinier van Arkel, Novadic-Kentron, Cello, boa's en toezichthouders
Samenwerking, structuur en melden	- We hanteren de overlegstructuur met de wijk GGD om zo vanuit het sociaal- en veiligheidsdomein gezamenlijk een effectieve inzet van de wijk GGD te borgen. - We investeren in onze (lokale) ketensamenwerking met partners zoals woningcorporaties, zorginstellingen en omliggende gemeenten ten aanzien van het thema Zorg en Veiligheid. - We voeren waar nodig regie op onze interne overlegstructuur en samenwerking op het gebied van zorg- en veiligheidscasuïstiek en zorgen voor bekendheid bij interne en externe ketenpartners (om signalen te bespreken en op te volgen). - We werken samen aan een integrale, gezamenlijke aanpak van woon- en wijkoverlast met partners waaronder woningcorporaties, politie, boa's en het sociaal domein. Dit volgens de escalatieladder van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). - We investeren op deskundigheidsbevordering van in ieder geval onze boa's en toezichthouders in de omgang van personen met onbegrepen gedrag.	Wethouder sociaal domein, burgemeester	Politie, Wegwijs+, GGD, OM, CvTB, CIT/Farent, boa's en toezichthouders, woningcorporaties, sociaal domein, KCC, juristen, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noord, communicatie, zorginstellingen
Complexe casuïstiek en AVE-model	- We voeren stevige procesregie in (complexe) casussen op het snijvlak tussen zorg- en veiligheid (AVE 3 en 4), waarbij het overlast en/of veiligheidsvraagstuk de overhand neemt of dreigt te nemen. Dit doen vanuit het veiligheidsdomein in samenwerking met onze interne en externe partners. We benutten hierbij de AVE-methodiek. Bij AVE 2 adviseren en/of monitoren we waar nodig.	Burgemeester	Politie, Wegwijs+, GGD, OM, CvTB, CIT/Farent, boa's en toezichthouders, woningcorporaties, sociaal domein,

	- Vanuit deze procesregie zorgen we voor optimale inzet en samenhang van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke, civielrechtelijke (waaronder zorg) en preventieve maatregelen.		juristen, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noord, zorginstellingen
Aanpak Huiselijk geweld en mensenhandel	- De Wet tijdelijk huisverbod wordt waar nodig toegepast bij dreigend huiselijk geweld of (een ernstig vermoeden van) kindermishandeling. - We kiezen voor een eenvoudige, doelmatige invulling van de aandachtsfunctionaris mensenhandel en schalen op wanneer nodig. Bij signalen/vermoedens van slachtofferschap, betrekken we de regionaal ingerichte zorgcoördinatie. De aanpak van eventuele daders verloopt via het thema 'ondermijning'.	Burgemeester, wethouder sociaal domein, wethouder jeugd	Sociaal domein, Veilig Thuis, Wegwijs+, Maatschappelijke opvang 's-Hertogenbosch, politie, Farent/CIT
Re-integratie van ex-justitiabelen	- We bieden ex-justitiabelen (met een herkomst uit- en/of terugkeer naar Vught) vanuit het sociaal domein proactief 'nazorg' aan. We geven hiermee uitvoering aan het bestuurlijk akkoord 'Kansen bieden voor re-integratie' en de Wet Straffen en Beschermen. Er worden hiertoe één (of meer) nazorgcoördinator(en) aangewezen. - BIJ-meldingen over terugkeer of verlof van justitiabelen (met een openbare orde en veiligheidscomponent), worden opgevolgd vanuit het veiligheidsdomein, in nauwe samenwerking met het de politie en waar van toepassing Reclassering, het sociaal domein en de Dienst Justitiële Inrichtingen.	Wethouder sociaal domein, burgemeester	Dienst Justitiële Inrichtingen, politie, Wegwijs+, sociaal domein, Reclassering, GGD, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noord
Integrale jeugdaanpak (overlast en criminaliteit)	- Vanuit veiligheid voeren we waar nodig (proces)regie bij signalen en/of constateringen van problematische jeugdgroepen of individuen (ernstige overlast, criminaliteit of dreiging daartoe). We monitoren jeugdoverlast en criminaliteit in samenspraak met de boa's en politie. Indien nodig, hanteren we een integrale groepsaanpak met behulp van het 7-stappen model (methodiek). - Indien nodig wordt de 'top 10 methodiek' ingezet, waarbij jeugdigen en eventueel opvoeders vanuit de lokale driehoek worden aangeschreven. - De effectieve inzet van het (ambulant) jongerenwerk valt onder de regie en verantwoordelijkheid van het sociaal domein. Veiligheid signaleert en adviseert, in afstemming met politie en boa's, waar nodig.	Burgemeester, wethouder jeugd, wethouder sociaal domein	Politie, boa's en toezichthouders, jongerenwerk, Elzenburg, OM, Halt, sociaal domein, TF-RIEC, onderwijs, Novadic-Kentron, buurtpreventie

Digitale veiligheid

Onderdeel	Doorlopende/reguliere inzet	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet limitatief*
Informatie-beveiliging: eigen huis op orde	- Binnen de gemeente Vught wordt doorlopend geïnvesteerd in het eigen huis op orde brengen en houden in relatie tot informatiebeveiliging en -veiligheid vanuit de afdeling Business Control. Veiligheid heeft hierin een adviserende rol indien nodig.	Burgemeester	ICT, CISCO, FG, privacyfunctionaris, business control, MT, HR
Bewustwording en preventie (intern)	De organisatie investeert periodiek op bewustwording, deskundigheidsbevordering en gedragsverandering van medewerkers en bestuur in relatie tot digitale veiligheid. Dit vanuit de afdeling Business Control. Veiligheid heeft een adviserende rol indien nodig.	Burgemeester	ICT, CISCO, FG, privacyfunctionaris, business control, MT, HR
Bewustwording en preventie (extern)	- We zetten periodiek in op communicatie voor een brede doelgroep over digitale veiligheid. Dit doen we via social media, het Klaverblad en onze website.	Burgemeester, wethouder sociaal domein en economische zaken	Sociaal domein, bedrijfscontact-functionarissen, communicatie, politie, woningcorporaties
Voorbereiding cyberincident (crisisbeheersing)	- We bereiden ons regionaal verband (Veiligheidsregio Brabant Noord) integraal voor op cyberincidenten en -crises met ketenpartners; hieronder valt ook de voorbereiding op online aangejaagde ordeverstoringen.	Burgemeester	Veiligheidsregio Brabant-Noord, juristen, boa's en toezichthouders, politie, OM, lokale partners

Maatschappelijke onrust en polarisatie

Onderdeel	Doorlopende/reguliere inzet	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet limitatief*
Preventieve inzet (netwerken, informatiepositie)	- We benutten ons (bestaande) netwerk van contactpersonen en sleutelfiguren uit de gemeente om in goed contact te blijven en eventuele signalen van onvrede of onrust (tijdig) op te kunnen vangen.	Burgemeester	Politie, boa's en toezichthouders, woningcorporaties, lokale partners
Melden en structuur	- Wij kiezen voor een eenvoudige, doelmatige invulling van de rol van aandachtsfunctionaris voor het thema radicalisering. De aandachtsfunctionaris fungeert als meldpunt (bij signalen) voor medewerkers en ketenpartners en anticipeert op trends en ontwikkelingen. - De aandachtsfunctionaris volgt eventuele signalen op. Als nadere opvolging van signalen over personen aan de orde is, verloopt dit zoals omschreven in het onderdeel 'casusaanpak'. Bij signalen van maatschappelijke onrust op buurt- of groepsniveau (met een veiligheidscomponent), wordt gehandeld zoals omschreven in het onderdeel 'maatschappelijke onrust en crisis'.	Burgemeester, wethouder sociaal domein	Politie, Wegwijs+, GGD, OM, CvTB, CIT/Farent, boa's en toezichthouders, woningcorporaties, sociaal domein, juristen, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noord, communicatie, zorginstellingen
Casusaanpak en aansluiting op de Weegtafel	- Signalen van radicalisering kunnen via de (regionale) weegtafel radicalisering bij het Zorg- en Veiligheidshuis worden opgeschaald naar de lokale Driehoek waarin een persoonsgerichte aanpak tussen de zorg- en veiligheidspartners afgestemd wordt. Bij dergelijke casussen wordt ingezet in overeenstemming met de afspraken en de methodiek van de Weegtafel van het Zorg- en Veiligheidshuis.	Burgemeester, wethouder sociaal domein	Zie bovenstaande
Maatschappelijke onrust en crises	- Signalen van (dreigende) maatschappelijke onrust en onveiligheid in de gemeente worden vanuit maatwerk opgepakt, in samenwerking met (lokale) partners, politie en/of de Veiligheidsregio. - We zijn lokaal en in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Noord via de reguliere (crisis)organisatie voorbereid op (dreigende) maatschappelijke onrust, incidenten en crises, zoals activistische protesten en online aangejaagde ordeverstoringen.	Burgemeester	Veiligheidsregio Brabant-Noord, juristen, boa's en toezichthouders, politie, OM, lokale partners

Ondermijning

Onderdeel	Doorlopende/reguliere inzet	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet limitatief*
Beleids-instrumentarium (barrières en middelen)	- We stellen een Damoclesbeleid (artikel 13b Opiumwet) vast in samenspraak met de politie, het Openbaar Ministerie. Indien mogelijk en wenselijk sluiten we aan op het vastgestelde beleid van gemeenten Heusden en Meierijstad in Basisteam Meierij. - We passen Damocles(beleid) toe bij het constateren van (handel in) verboden middelen en/of voorbereidingshandelingen daartoe conform de actuele bepalingen uit de Opiumwet.	Burgemeester	Politie, OM, APV-vergunningverlening juristen, boa's en toezichthouders
Deskundigheids-bevordering en bewustwording	- We zorgen voor deskundigheid bij onze interne collega's, waaronder de gemeentelijke toezichthouders, bedrijfscontactfunctionaris(sen) en de boa's i.r.t. signalen en de aanpak van ondermijning. Dit doen we (ook) aan de hand van (lokale) vraagstukken en behoeften (o.a. via Vught Academy). - We blijven met ketenpartners, zoals buurtpreventie en woningbouwcorporaties, in gesprek zodat zij signalen van ondermijning kunnen herkennen en delen. - We dragen periodiek zorg voor interne- en externe communicatie in relatie tot ondermijning (gedeeltelijk vanuit het jaarplan). Denk bijvoorbeeld aan communicatie over signalen, (anoniem) melden, (resultaten van) acties en trends en ontwikkelingen. - We stimuleren de kennisuitwisseling op basisteamniveau in relatie tot de aanpak van ondermijning, in ieder geval op de (toepassing van) Wet Bibob, Wet Damocles en de Algemene plaatselijke verordening.	Burgemeester	Politie, boa's en toezichthouders, TF-RIEC, Bestuurlijk Interventieteam Meierij, bedrijfscontact-functionarissen, buurtpreventie, woningcorporaties, APV-vergunningverlening
Melden en structuur	- We zetten onze samenwerking met Meld Misdaad Anoniem (MMA) voort en volgen signalen op. We dragen MMA uit als (anoniem) meldpunt voor inwoners en ondernemers. - We vragen inwoners, ondernemers en ketenpartners om signalen te melden en geven voorlichting over de mogelijkheden om (anoniem) te melden. Dit kan ook bij de gemeente, politie en/of woningcorporaties.	Burgemeester	Politie, boa's en toezichthouders, TF-RIEC, MMA, Bestuurlijk Interventieteam Meierij, bedrijfscontact-

	- We hebben een aandachtsfunctionaris 'ondermijning'. Bij de aandachtsfunctionaris kunnen signalen van ondermijning worden gedeeld (meldpunt). De aandachtsfunctionaris volgt ook Meld Misdaad Anoniem meldingen op.		functionarissen, buurtpreventie, woningcorporaties, APV-vergunningverlening
Integrale opvolging en (casus)aanpak	- Er is een Lokaal Informatieoverleg (LIO) opgezet. Dit overleg zetten we door, zodat periodiek (afdeling overstijgend) overleg plaatsvindt waar signalen met betrekking tot ondermijning kunnen worden gedeeld. - We blijven investeren op bekendheid van het LIO. - We organiseren op basis van onze informatiepositie en/of signalen en meldingen (ook bijvoorbeeld vanuit de wijkveiligheidsagenda's) integrale controles met ketenpartners, waar nodig door inzet van het Bestuurlijk Interventieteam Meierij (BIM). - Bij aanleiding wordt een signaal integraal met de overige overheidspartners in de aanpak van ondermijning opgepakt (via het Ambtelijk voorbereidingsoverleg/ BIM) en wordt ingezet op een integrale aanpak om feiten te constateren, barrières op te werpen en/of ondermijnende criminaliteit te verstoren. - We benutten in de aanpak van ondermijning beschikbare juridische instrumenten (zowel strafrechtelijk, bestuursrechtelijk, fiscaalrechtelijk en privaatrechtelijk). We hebben hierbij ook aandacht voor openstaande (gemeentelijke) vorderingen i.r.t. ondermijning (boete, dwangsommen etc.). - Er wordt samenwerking gezocht op casusniveau met het sociaal domein, indien kwetsbaren betrokken zijn bij ondermijningscasuïstiek (zowel als slachtoffer en/of als dader), zodat (passende) hulpverlening kan worden opgestart. Zie ook het thema Zorg en Veiligheid. - Het verwerken van signalen gebeurt volgens het in 2024 vastgestelde Privacy Protocol en werkproces binnengemeentelijke gegevensdeling.	Burgemeester	Politie, boa's en toezichthouders, TF-RIEC, MMA, Bestuurlijk Interventieteam Meierij, juristen, bedrijfscontact-functionarissen, buurtpreventie, woningcorporaties, APV-vergunningverlening
Veilig Publieke Taak	- Vanuit HR worden de randvoorwaarden voor een Veilig Publieke Taak geborgd. We volgen hierbij de Brabantse norm weerbare overheid. We bespreken jaarlijks de stand van zaken en bijzonderheden. Eventuele verbeterpunten worden opgepakt.	Burgemeester	HR, communicatie, MT, juristen, TF-RIEC

Verkeersveiligheid

Onderdeel	Doorlopende/reguliere inzet	Bestuurlijk betrokken	Interne en externe partners *Niet limitatief*
Aanpak verkeersonveilige situaties	- Als blijkt op basis van meldingen, de wijkveiligheidsagenda's, data en/of verkeersveiligheidsanalyses dat (urgente) verkeersonveilige situaties ontstaan, zetten we in op maatwerk voor wat betreft aanpak en prioritering. De afdeling verkeer kan een beroep doen op capaciteit van boa's, toezichthouders en/of de politie. - We voeren een periodiek verkeersveiligheidsoverleg tussen verkeer, veiligheid en de boa's. De politie wordt hierbij betrokken indien nodig.	Wethouder verkeer, burgemeester	Verkeer, communicatie, politie, boa's en toezichthouders, lokale instellingen en partners
Verkeers-handhaving door boa's	- Bij aanleiding en noodzaak organiseren we een projectmatige, integrale controle waarbij boa's en politie samen verkeerscontroles uitvoeren op een specifieke hotspot (overlast of onveiligheid).	Wethouder verkeer, burgemeester	Verkeer, boa's en toezichthouders, politie, OM
Voorbereiding en oefening crisisaanpak en communicatie bij incidenten rondom infrastructuur en/of het spoor	- Het voorbereid zijn op fysieke/externe veiligheidsvraagstukken bij projecten is een verantwoordelijkheid voor de projectorganisatie, die hierover zal moeten overleggen met hulpdiensten. Vanuit de gemeente bereiden we ons expliciet voor op de gemeentelijke rol in de crisisaanpak en crisiscommunicatie bij eventuele incidenten rondom de N65, het spoor en/of de PHS-werkzaamheden. Dit doen we vanuit de reguliere crisisorganisatie i.s.m. de Veiligheidsregio Brabant-Noord.	Burgemeester	Communicatie, juristen, boa's en toezichthouders, Veiligheidsregio Brabant-Noord, projectorganisatie PHS

Kenmerk: Z26-299971

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Afzien van 1e recht van koop Guldenberg 12, Helvoirt

Datum schriftelijke mededeling:	15 januari 2026
Portefeuillehouder:	J.H.L den Otter Y.T. Vos

Mededeling

Met deze mededeling informeren wij u over de actuele stand van zaken rondom het voorkeursrecht op De Guldenberg in Helvoirt. Zowel de gemeente Vught als de Provincie Noord-Brabant hebben besloten geen gebruik te maken van het recht van eerste koop.

De taxatieprocedure die voortvloeit uit het voorkeursrecht is afgerond. Op basis van de uitkomst heeft het college eerder vastgesteld dat aankoop door de gemeente niet wenselijk is. In overleg met de provincie zijn vervolgens verschillende scenario's verkend, waaronder herontwikkeling op het terrein, alternatieve bestemmingen en mogelijkheden buiten het terrein. Deze opties bleken ruimtelijk en financieel onvoldoende haalbaar om tot een sluitende businesscase te komen.

Tijdens het bestuurlijk overleg van 9 januari 2026 heeft de provincie bevestigd eveneens af te zien van aankoop. De provincie stelt hierover een brief op aan de eigenaar, die vooraf met de gemeente wordt afgestemd. Conform de bepalingen van het voorkeursrecht staat het de eigenaar vrij het complex te verkopen aan een derde partij tegen een prijs die gelijk is aan of hoger is dan de vastgestelde waarde. Bij verkoop onder deze waarde behouden gemeente en provincie het recht een lager bod te evenaren. Het voorkeursrecht blijft in dat kader van kracht.

Het afzien van aankoop betekent dat de eigenaar het complex op de markt kan brengen binnen de huidige bestemming. Een nieuwe eigenaar kan besluiten tot voortzetting van het huidige gebruik of tot (gedeeltelijke) herontwikkeling. Daarbij is relevant dat de gemeente een aanzienlijk deel van het complex huurt voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Deze huurovereenkomst loopt tot november 2027. De toekomstige beschikbaarheid van het complex voor opvang na deze datum is afhankelijk van de plannen van een eventuele nieuwe eigenaar en vormt een aandachtspunt in de verdere monitoring.

Met deze mededeling is de raad geïnformeerd over het procesverloop, de gezamenlijke afwegingen van gemeente en provincie en de huidige status van het voorkeursrecht op De Guldenberg. Bij relevante ontwikkelingen volgt nadere informatie

Onderwerp schriftelijke mededeling college: Gevolgen uitbraak vogelgriep in buurgemeente

Datum schriftelijke mededeling:	16 Januari 2026
Portefeuillehouder:	

Mededeling

In onze buurgemeente Oisterwijk is vogelgriep vastgesteld op een bedrijf met kalkoenen. Om verspreiding van het virus te voorkomen, zijn de ongeveer 24.000 kalkoenen op de locatie geruimd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). In de 1- en 3-kilometerzone rondom deze besmette locatie bevindt zich geen ander bedrijf met pluimvee. In de 10-kilometerzone liggen 18 andere pluimveebedrijven.

Vervoersverbod

In de hele 10-kilometerzone rondom het getroffen bedrijf in Oisterwijk geldt een vervoersverbod. Dit betekent dat er vanaf locaties met vogels in deze zone geen vogels, broedeieren en/of consumptie-eieren mogen worden vervoerd. Ook geldt een verbod voor de afvoer van mest van vogels en gebruikt strooisel. Deze maatregelen zijn nodig om verspreiding naar andere delen van het land te voorkomen. Andere dieren dan vogels en hun producten mogen wel worden af- en aangevoerd naar locaties met vogels mits dat gebeurt volgens de strenge voorwaarden van het hygiëneprotocol.

Het vervoersverbod heeft invloed op enkele bedrijven in onze gemeente, welke hun bedrijfsactiviteiten binnen de ingestelde 10-kilometerzone uitoefenen. Het betreft een pluimveebedrijf met twee locaties in Helvoirt en een eendenboerderij in dezelfde dorpskern.

Vught

Aan de leden van de raad

Uw kenmerk		**Datum**	13 januari 2026
Ons kenmerk	LM/Z25 - 299130/UIT/25 - 736510	**Verzonden**	
Behandeld door	Hijink/Hoevenaars/ +31736580628		
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 42 RvO van de fractie PvdA Groenlinks d.d. 15 december 2025 inzake openbaar toilet centrum Vught		

Geachte heer, mevrouw,

Door de fractie PvdA Groenlinks zijn op 15 december 2025 vragen gesteld met betrekking tot Schriftelijke vragen ex art.42 RvO van PvdA Groenlinks inzake Openbaar toilet centrum Vught.

Hieronder treft u gestelde vragen met de daarbij behorende antwoorden van het college.

1. Is het college het met PvdA-GroenLinks eens dat er een 24/7 openbaar toiletvoorziening zou moeten zijn in het centrum van Vught? Zeker als meest toiletvriendelijke gemeente van Noord-Brabant.
Het college onderschrijft de ambitie van een gastvrij en inclusief centrum en vindt een openbaar toegankelijk, minder valide toilet daarbij passend. Het toilet is gerealiseerd. Zoals vorig jaar al gemeld, tijdens de raadsvergadering van 6 febr. 2025 , is de openstelling gekoppeld aan de openingstijden van de gebruiker/huurder

2. Is het college ook van mening dat het een vorm van kapitaalvernietiging is als de gerealiseerde toiletvoorziening niet gebruikt gaat worden.
Ja, het college is het daarmee eens en moedigt de eigenaar aan het toilet snel open te stellen.

3. Kan het college aangeven wanneer de gerealiseerde toiletvoorziening toegankelijk zal zijn?
Nee, het college kan geen concrete datum geven.

4. Kan het college aangeven of dit ook een 24/7 openstelling zal worden?
Het toilet is niet ingericht als 24/7 voorziening. (zie uitleg bij vraag 1)

5. Kan het college aangeven wie het beheer en schoonmaak op zich zal nemen?
Afspraken hierover zijn vastgelegd in een convenant, deze is als bijlage toegevoegd. De eigenaar draagt de kosten voor realisatie, onderhoud en reparatie. De schoonmaakkosten zijn belegd bij de ondernemende huurder.

6. Waarom kan de gemeente, bijvoorbeeld via de WSD of BOR, niet de verantwoordelijk op zich nemen voor toezicht en beheer. Dit gebeurt nu ook al bij de twee eco-toiletten in het buitengebied. Dat zou toch in 1 contract kunnen?
Het college vindt het niet wenselijk dat de gemeente structureel toezicht, beheer en schoonmaak van dit inpandige toilet overneemt, omdat dit afwijkt van het convenant en leidt tot ongedekte structurele kosten. Uitbreiding van de schoonmaakopdracht voor de natuurtoiletten is niet mogelijk, omdat deze met hogedruk worden gereinigd en dat niet kan bij een inpandig toilet.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage: Convenant Openbaar toilet

Tennisvereniging Wolfsbosch
T.a.v.
Zonneweilaan 20
5263 EA Vught

Uw kenmerk		**Datum**	16 januari 2026
Ons kenmerk	LM/ Z26 - 299563 / UIT/26 - 739517	**Verzonden**	
Behandeld door	/		
Onderwerp	Beantwoording brief 'Verzoek tot aanpassing voorkeursmodel Kindcentrum Molenven ten behoeve van uitbreiding tennisbanen'		

Beste heer Knoop,

Hartelijk dank voor uw brief van 3 januari jl. waarin u het verzoek doet tot aanpassing van het voorkeursmodel van Kindcentrum Molenven ten behoeve van uitbreiding tennisbanen.

Wij waarderen de inzet van uw vereniging en de belangrijke maatschappelijke rol die u vervult in het stimuleren van sport en beweging onder inwoners van de gemeente Vught.

In februari en juni 2025 stuurde Tennisvereniging Wolfsbosch de gemeente een brief waarin de uitbreidingswensen duidelijk beschreven zijn. De gemeenteraad heeft opdracht gegeven om het gehele perceel aan de John F. Kennedylaan te onderzoeken voor realisatie van Kindcentrum Molenven. Tijdens de diverse participatiebijeenkomsten zijn vele verschillende modellen besproken en getoond. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad besloten het voorkeursmodel zoals er dat nu ligt te laten ontwerpen. In dat voorkeursmodel is geen ruimte voor uitbreiding van Tennisvereniging Wolfsbosch.

Aan deze locatiekeuze voor Kindcentrum Molenven is een zeer intensief meerjarenproces voorafgegaan. Daarnaast zijn de voorbereidingen om het voorkeursmodel nader uit te werken tot een voorlopig ontwerp (bouwplan) in volle gang. Een heroverweging van een raadsbesluit is ongebruikelijk en niet gewenst.

Uw brief staat voor donderdag 29 januari als ingekomen stuk op de agenda van de raadsvergadering.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders,

Y.T. Vos,
Wethouder

Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	20 januari 2026
Onderwerp	Regionaal Economisch Position Paper
Zaaknummer	Z25 - 299080
Documentnr.	UIT/26 - 738683

Inleiding

Noordoost-Brabant is al jaren de zesde economie van Nederland. Recente analyses laten echter zien dat de economische groei achterblijft bij andere regio's. De uitdagingen zijn groot, zoals netcongestie, ruimtegebrek, arbeidskrapte en druk op de leefomgeving. Ook ontbrak een duidelijk economisch profiel richting Den Haag, Brussel en de markt. Actie is gewenst, omdat deze ontwikkelingen op termijn nadelige gevolgen kunnen hebben voor de brede welvaart van onze regio. Het welvaartsniveau blijft niet vanzelf op een gunstig peil.
De activiteiten die de tien gemeenten en twee waterschappen ontwikkelen om de economie van Noordoost-Brabant te versterken, zijn opgenomen in het position paper. Dit is een gezamenlijke visie op een toekomstbestendige regionale economie van Noordoost-Brabant in 2040.

Inhoudelijk

Kernboodschap

Het position paper laat zien dat het fundament van de regionale economie in Noordoost-Brabant wordt gevormd door drie excellente clusters: Biotech & Pharma, Agri & Food Tech en Circulaire & Hightech Bouw. Door deze clusters te verbinden met de slimme technologiesectoren Machinebouw & Robotica, Logistiek en Software & Systemen kunnen innovaties worden versneld en de productiviteit worden verhoogd. Met deze koers kan Noordoost-Brabant haar economische positie versterken.

Om de economie toekomstbestendig te maken, is aandacht voor de randvoorwaarden essentieel: voldoende ruimte, slimme energievoorzieningen, schoon water, een toekomstbestendige arbeidsmarkt en ondersteuning bij transities zoals automatisering, AI, verduurzaming en mobiliteit.
Het position paper is een koersdocument (richtlijn) om gezamenlijke inspanningen van RNOB- gemeenten af te stemmen en synergie te behalen. Bijvoorbeeld op het gebied van programmering van bedrijventerreinen en het aanpakken van knelpunten zoals energietransitie, ruimte en arbeidsproductiviteit.

Daarnaast is het een krachtig middel om de regionale economische positie onder de aandacht te brengen bij het Rijk, de Provincie, aanpalende regio's en internationale netwerken en samenwerkingsverbanden. Daarmee blijft de regio interessant voor bedrijven, talent en investeringen.

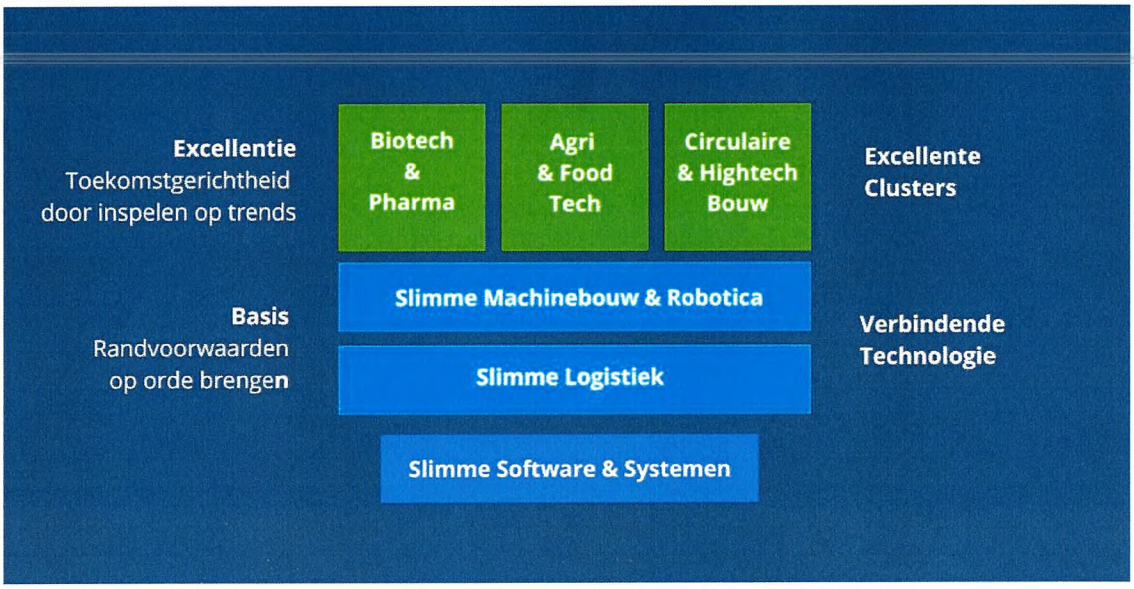

Figuur 1: Schematische weergave van het Regionaal Economisch Position Paper

Doel en proces

De gemeenten in Noordoost-Brabant willen samenwerken aan een toekomstbestendig ondernemingsklimaat. Daarvoor is sturing vanuit een gezamenlijke agenda nodig. Om te onderzoeken welke koers het beste bij onze regio (ons DNA) én de regionale samenwerking past, heeft RNOB een proces gestart om te komen tot een position paper. Met als vertrekpunt de sterke punten van onze regio: een verweven en veerkrachtige economie, sterke (familie)bedrijven, een ondernemende mentaliteit en een breed palet aan krachtige sectoren. Juist deze combinatie biedt kansen voor duurzame groei. De centrale vraag was: *Welke onderscheidende specialisaties zijn te identificeren als fundament voor een toekomstbestendige economie en welke randvoorwaarden zijn daarvoor nodig?*

Het position paper is opgesteld in nauwe samenwerking met de economische ontwikkelmaatschappij AgriFood Capital en de arbeidsmarktsamenwerking Noordoost-Brabant Werkt. Beide organisaties zijn regionale samenwerkingsverbanden voor hetzelfde werkgebied als RNOB, met respectievelijk een focus op economische innovatie en de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn bedrijven en onderwijsinstellingen op diverse momenten geraadpleegd.

Vught

Doorvertaling Vught

De Vughtse economie sluit in algemene zin aan bij de uitgangspunten van het Regionaal Economisch Position Paper van RNOB, maar kent tevens een eigen, gemêleerd karakter. Vught beschikt over een diverse mix van kleinschalige bedrijvigheid, dienstverlenende ondernemingen en maatschappelijke en zorggerelateerde functies. Door de schaarste aan ruimte in de gemeente heeft Vught nauwelijks mogelijkheden om actief bij te dragen aan de verdere ruimtelijke uitbouw of clustering van de regionale economische speerpunten. De bijdrage van Vught ligt daarmee vooralsnog niet in fysieke groei, maar in het ondersteunen en faciliteren van de regionale economie vanuit bestaande structuren. Er lopen momenteel wel onderzoeken naar nieuw op te richten bedrijventerreinen binnen de gemeente Vught. Hierbij wordt ook nadrukkelijk de koppeling gelegd met het energievraagstuk.

Het regionale economisch profiel biedt voor Vught vooral richting bij het verbinden van lokale ondernemers aan regionale netwerken en opgaven, zoals digitalisering, verduurzaming en arbeidsproductiviteit. De excellente clusters uit het position paper, zoals Agri & Food Tech, Biotech & Pharma en Circulaire & Hightech Bouw, kunnen door de huidige ruimteschaarste in Vught nog niet verder worden uitgebouwd, maar vormen wel relevante context waarbinnen Vughtse ondernemers, met name in de dienstverlenende en kennisintensieve sfeer, kunnen aanhaken. De verbindende technologieën, zoals Software & Systemen, sluiten het meest aan bij het bestaande economische profiel van Vught.

De economische oriëntatie van Vught is daarnaast nadrukkelijk gericht op 's-Hertogenbosch, Brainport en Midden-Brabant. Vanuit deze ligging vervult Vught vooral een complementaire rol, waarbij wonen, werken en voorzieningen sterk verweven zijn met omliggende stedelijke economieën. Deze strategische ligging biedt de gemeente Vught ook economische en andersoortige kansen. De regionale positionering benadrukt daarmee vooral het belang van goede afstemming en samenwerking met aangrenzende regio's, in plaats van het versterken van de regionale economische positionering binnen de eigen gemeentegrenzen.

De regionale samenwerking biedt kansen om de Vughtse economie kwalitatief te ondersteunen. Door aansluiting bij regionale ondernemersnetwerken en ondersteuningsstructuren kunnen ondernemers beter worden geholpen bij innovatie- en ontwikkelvragen. Hiermee draagt Vught bij aan de regionale economische doelstellingen vanuit haar eigen schaal en mogelijkheden, met behoud van het bestaande economische karakter.

Vervolg

Binnen RNOB wordt het vernieuwde profiel verder uitgewerkt tot concrete acties en maatregelen. Bepaald moet worden wat onze regio nodig heeft om een sterke en toekomstbestendige economie te realiseren. Dit levert schaalvoordelen op om deze

vraagstukken gezamenlijk te verkennen in plaats van afzonderlijk, onder meer ten aanzien van:

- Wat een goed vestigingsklimaat vraagt, zoals ruimte, mobiliteit, energie, leefmilieu en voorzieningen;
- Welke maatregelen nodig zijn om onze belangrijkste economische clusters en nieuwe technologieën te laten groeien;
- Welke kansen de recente defensie-ontwikkelingen bieden voor de regio;
- Wat dit betekent voor de arbeidsmarkt, zoals productiviteit, AI en samenwerking met onderwijs;
- Hoe we onze regio sterker kunnen profileren en vertegenwoordigen;
- Hoe de RNOB-gemeenten en andere regionale partners het economische profiel kunnen toepassen en versterken.

Op deze manier bouwt Noordoost-Brabant vanuit de eigen identiteit aan een toekomstbestendige regio die aantrekkelijk blijft om in te ondernemen, te werken en te leven. Dit wordt opgepakt als een regionale programmatische uitwerking.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Bijlage(n):

1. Regionaal Economisch Position Paper

Jaarverslag gemeenteraad en griffie 2025

Vught

Zetelverdeling per 31 december 2025

Vergaderingen van de raad

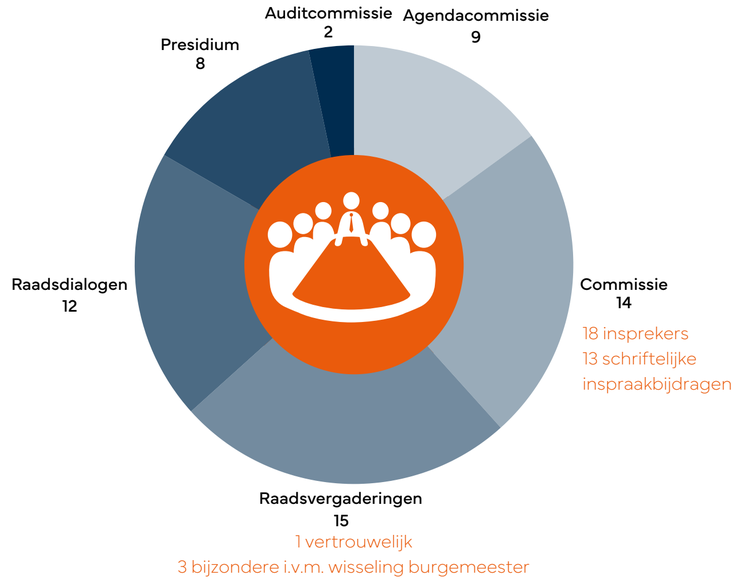

18 insprekers
13 schriftelijke inspraakbijdragen

1 vertrouwelijk
3 bijzondere i.v.m. wisseling burgemeester

Best bekeken raadsvergaderingen

Geagendeerd was onder andere:

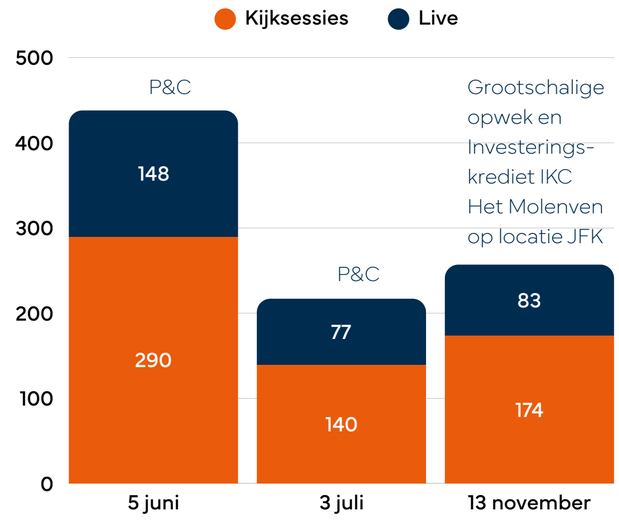

Inzet raadsinstrumenten

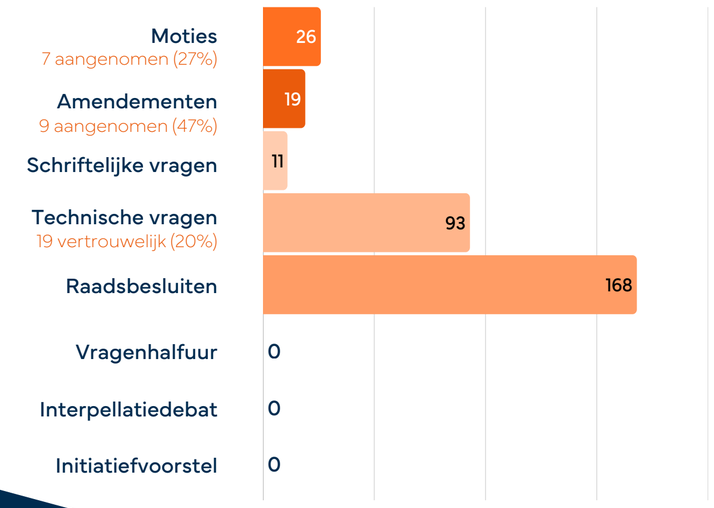

Rekenkamer

12

Bijeenkomsten

1

Onderzoek ‘woningbouw-productie’

Totaal aantal kijkers

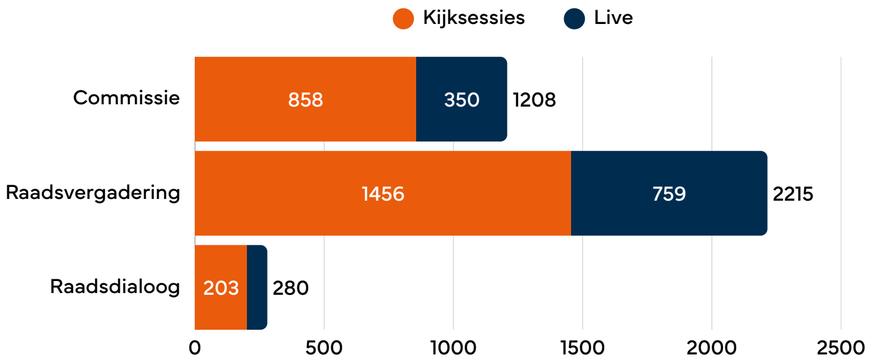

Jaarverslag gemeenteraad en griffie 2025

Vught

Onderwerpen raadsdialogen

Energie & duurzaamheid

- Grootschalige opwek PlanMER en VKA
- Warmteprogramma – Serious game
- Warmteprogramma – Kennissessie
- Energiesysteem van de toekomst en Raadsspel Programma Grondbeleid

Mobiliteit & infrastructuur

- Kortetermijnmaatregelen N65
- Toekomstvisie Bedrijventerreinen N65
- Voorstellen Alliantie Vught C2 (verdiept spoor en PHS)

Wonen & vastgoed

- Aanbevelingen Rekenkamer Woningbouwproductie
- Thuispoort sociale huur

Economie & bedrijvigheid

- Werkbezoek o.l.v. MKB Vught bij 5 lokale bedrijven

Sport & verenigingen

- Werkbezoek Real Lunet

Onderwijs & jeugd

- IHP Onderwijs
- Jeugdparticipatie – SW!TCH

Werkbezoeken en activiteiten

Januari tot en met maart
Benoemingsprocedure nieuwe burgemeester Vught

Februari en maart
5 bijeenkomsten Politiek Actief

Mei
Heidag gemeenteraad en college thema weerbaarheid en tafeltennistoernooi Politiek Actief

Augustus
Seizoensopening voor gemeenteraad, college en MT met BBQ

Juni en oktober
Overleg o.l.v. burgemeester en griffier met partijbesturen i.h.k.v. de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026

Juni en december
Debatlessen Maurick College

December
Debatlessen groepen 7 en 8 Dr. Landmanschool, Helvoirt

Besteding fractiebudgetten 2025

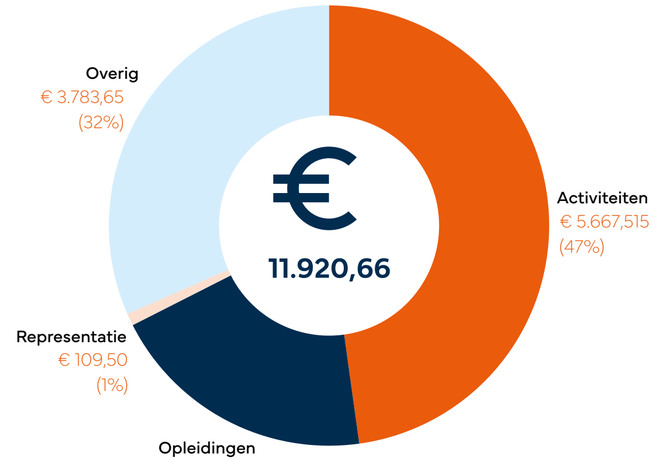

Gemeenteraad

Burgemeester en wethouders van Vught
Postbus 10100

5260 GA Vught

Vught, 29 december 2025

Betreft: toekomstige exploitatie van de Petrus

Geacht college,

Inleiding en samenvatting

DePetrus is gestart vanuit de ambitie om het unieke kerkgebouw te behouden voor Vught door middel van het vinden van een nieuwe bestemming. Ondernemers, huurders, gemeente en vele vrijwilligers hebben er gezamenlijk voor gezorgd dat er een sociaal-, cultureel- en maatschappelijk centrum is gerealiseerd dat niet meer weg te denken is uit de Vughtse gemeenschap. Bovendien heeft de herontwikkeling van dit gebouw veel nationale en internationale aandacht gekregen en als voorbeeld gediend voor o.a. architecten en conceptontwikkelaars.

DePetrus is sinds de opening in april 2018 een succes en roept veel enthousiasme op en staat klaar om nog vele jaren bij te dragen aan een leefbaar Vught. Een plek van en voor alle inwoners van deze mooie gemeente. Hiervoor is wel noodzakelijk dat enkele weeffouten in de exploitatie hersteld worden. Het gaat om versterking van de organisatorische structuur en om een drietal financiële aspecten. Structuur en kosten hangen nauw samen en kunnen niet los van elkaar worden gezien. Als bestuur zetten wij in op versterking en borging van de organisatie door aansluiting te zoeken bij Huis73.

Als het gaat om de financiën betreft het in essentie drie zaken (bedragen afgerond, zie voor een specificatie en onderbouwing het onderzoeksrapport):

1. ***Organisatie/beheer. De exploitatie van De Petrus leunt zwaar op het bestuur van de stichting. Dit bestuur bestaat volledig uit vrijwilligers. Zij zijn dagdagelijks op allerlei manieren in touw om het concept draaiende te houden. De huidige mate van afhankelijkheid van vrijwilligers in het bestuur van de stichting voor exploitatie van De Petrus is echter niet meer verantwoord. Voor een structureel professioneel dagdagelijks beheer van De Petrus is betaalde inzet noodzakelijk. Hiervoor bedragen de kosten € 50.000 per jaar.***

2. ***Reservering voor groot onderhoud. Er is in de exploitatie vanaf het begin geen rekening gehouden met een reservering voor groot onderhoud. Inmiddels begint de noodzaak voor groot onderhoud merkbaar te worden en kunnen ook de kosten goed worden ingeschat. Voor een normaal langjarig onderhoudsplan is een jaarlijkse reservering van € 50.000 nodig.***

3. ***Algemene kostenstijgingen. De afgelopen jaren zijn de kosten voor zaken als schoonmaak en energie, maar ook de kosten als gevolg van allerlei nieuwe activiteiten binnen het concept, sterk gestegen. Omdat de mogelijkheden om de inkomsten, welke voornamelijk bestaan uit huurpenningen van maatschappelijke instellingen, beperkt zijn, leidt dit komende jaren tot een exploitatietekort. Om dit tekort structureel af te dekken is jaarlijks additioneel € 50.000 nodig.***

De genoemde drie zaken kunnen niet uit de huidige exploitatie van de stichting worden gedekt. De stichting heeft naar haar overtuiging de eigen mogelijkheden om extra middelen te genereren uit haar exploitatie benut. Om deze reden is de vraag aan de gemeente voorgelegd om financieel bij te springen c.q. op ieder van de hiervoor genoemde zaken mee te denken in oplossingen.

Aanleiding

In de tweede helft van 2024 zijn wij met onze vaste huurders (Huis73, ABZ, Vughts Museum, Wereldwinkel, Welzijn Vught/Farent) het gesprek gestart over de toekomst van de exploitatie van ons ontmoetingscentrum.

De Petrus is sinds de opening in april 2018 een succes en roept veel enthousiasme op, maar we moeten goed in de gaten houden dat we zorgen voor een duurzaam verantwoorde exploitatie.

Met de huurders hebben we op basis van een door het bestuur opgestelde notitie onder meer gesproken over:

- Het ontbreken van middelen voor toekomstige vervangingsinvesteringen en voor groot onderhoud;
- Het feit dat de mogelijkheden om aan derden te verhuren (dus buiten de vaste huurders) langzaam maar zeker afnemen;
- De noodzaak van meer aandacht voor veiligheid en beheer in de kerk;
- Diverse andere punten, waaronder het lees café, de inzet van de conciërges en de openstellingstijden.

In januari 2025 hebben we de bedoelde notitie – aangevuld met inbreng vanuit de vaste huurders – aan de gemeente voorgelegd en in februari 2025 hebben we de diverse punten met de toenmalige wethouder besproken.

De verschillende besprekingen hebben relatief weinig concrete afspraken opgeleverd, de winst van de besprekingen heeft vooral gezeten in het aanscherpen van onze waarnemingen en in het scherp krijgen van aandachtspunten voor de toekomst.

Tegen die achtergrond zijn wij begin 2025 ook gestart met nadenken over de invulling van de huurcontracten voor de tweede periode van 10 jaar exploitatie en over onze eigen organisatievorm. Omdat wij in toenemende mate aanlopen tegen de beperkingen van een organisatie die voor een groot deel is gebouwd op vrijwillige inzet, zijn wij tegelijkertijd het gesprek aangegaan met Huis73 als mogelijke partner voor de toekomstige exploitatie.

Om de gesprekken hierover goed onderbouwd te kunnen voeren hebben Huis73 en wij gezamenlijk opdracht verleend voor een extern onderzoek naar de toekomstige exploitatie van de Petrus.

De gemeente Vught is uitgenodigd om in dit onderzoek te participeren, maar op dat aanbod is de gemeente niet ingegaan. Wel is door de gemeente gevraagd om meerdere scenario’s te onderzoeken.

Het onderzoek is uitgevoerd in de maanden april en mei 2025 en in juni is het rapport opgeleverd. Op de inhoud van het rapport gaan wij in de volgende paragraaf in.

In juni 2025 is het rapport met onze vaste huurders besproken (alle huurders onderschrijven de rapportage) en in juli 2025 is het rapport toegezonden aan de fracties in de gemeenteraad en aan het college van burgemeester en wethouders.

Medio september hebben we op ons verzoek een gesprek gehad met een vertegenwoordiging van het college, daarin is door de gemeente gemeld dat de gemeente aanvullend onderzoek wil laten verrichten. Dit onderzoek is tot dusverre nog niet gestart, wel is door de gemeente expliciet toegezegd en herhaald dat er voor de zomer van 2026 een besluit zal worden genomen over de toekomstige exploitatie.

Door ons is inmiddels met diverse raadsfracties gesproken, in die gesprekken is de achterliggende problematiek zo goed mogelijk toegelicht.

Inhoud rapport

In de onderzoeksopdracht is (in overeenstemming met verzoek van de gemeente) gevraagd om enkele scenario's te bestuderen en om een financiële doorkijk te geven.

In de rapportage wordt benadrukt dat gegeven de omvang van de taken en de hoeveelheid activiteiten niet te ontkomen valt aan een verdere professionalisering en institutionalisering van de exploitatie. Er wordt in de huidige opzet onevenredig zwaar geleund op vrijwillige inzet. Dat is zeker een waarde, aanpassen moet ook vooral niet het aantasten daarvan betekenen, maar het is al op afzienbare termijn risicovol. Het gaat eigenlijk niet aan dat een zo groot gebouw met zoveel aandachtspunten wordt beheerd met zo weinig vaste inzet.

Uit de cijfers in de rapportage komt daarnaast een toekomstig tekort naar voren van circa 150 K per jaar, waarvan de volgende posten de hoofdmoot vormen:

- Middelen voor afschrijvingen en toekomstig groot onderhoud;
- Middelen nodig voor versterking van de vaste (betaalde) ondersteuning;
- Middelen nodig om diverse kostenstijgingen op te vangen.

De onderzochte scenario's zijn:

- Voortzetting van de exploitatie door een afzonderlijke stichting
- Voortzetting van de exploitatie door de gemeente
- Voortzetting van de exploitatie door Huis73.

Alle drie scenario's zijn in beginsel mogelijk. Door de gemeente is in het gesprek in september 2025 aangegeven dat exploitatie door de gemeente niet als een wenselijke variant wordt gezien. Een belangrijk bezwaar tegen voortzetting door een afzonderlijke stichting zit in de blijvende kwetsbaarheid van een kleine organisatie, zeker wanneer er ook sprake zou zijn van werkgeverschap.

Als bestuur hebben wij een nadrukkelijke voorkeur voor voortzetting van de exploitatie door Huis73. Huis73 is van een zodanige omvang dat alle benodigde disciplines aanwezig zijn en is bovendien bekend met vrijwel alle functies die nu binnen het ontmoetingscentrum aan de orde zijn. Voor de goede orde: Huis73 zelf heeft hierover nog geen standpunt ingenomen, de gesprekken die wij hierover gezamenlijk hebben vallen tot dusverre onder de noemer 'verkenningen'.

Wij hebben als bestuur met de nodige zorg moeten vaststellen dat de gemeente vanaf het moment van ontvangen van het rapport (juli 2025) tot nu (december 2025) weinig met dit onderwerp heeft gedaan, wij hebben nog geen informatie over de start van het

door de gemeente gewenste aanvullende onderzoek. Wij kennen ook geen onderzoeksvragen.

Het antwoord op onze vragen zal een plek moeten krijgen in de begroting voor 2027 en verder, er moet dus tempo worden gemaakt, ook al omdat het implementeren van veranderingen tijd zal kosten.

Van onze kant mikken wij als ingangsdatum voor de aangepaste organisatievorm en voor de aangepaste financiële opzet op 1 januari 2027, het gehele jaar 2026 zal in principe dus op de bestaande wijze worden ingevuld.

Positie bestuur

Wij hechten eraan om na de afgelopen succesvolle periode ook voor de komende tijd een goed lopende organisatie te behouden. Naar ons oordeel zijn de in het eerdergenoemde onderzoeksrapport daarvoor genoemde randvoorwaarden essentieel en we rekenen er dan ook op dat die randvoorwaarden zullen worden ingevuld.

We beseffen uiteraard dat het toekennen van extra middelen een zorgvuldige afweging vergt, we zullen dan ook in alle opzichten meewerken aan het door de gemeente gewenste aanvullende onderzoek.

Tegelijkertijd willen wij nu al waarschuwen voor ongefundeerd optimisme bijvoorbeeld waar het gaat om het verwerven van extra huurinkomsten. Wij wijzen erop dat in de oorspronkelijke begroting van de Petrus (opgesteld in opdracht van de gemeente in 2016 en kaderstellend voor ons bestuur) was voorzien in aanvullende inkomsten voor een bedrag van € 6.000,= per jaar. Wij zijn er vrijwel elk jaar in geslaagd om die inkomsten fors meer te laten zijn. De bezetting van de kerk is zodanig dat er nauwelijks nog uitbreidingsruimte bestaat, bovendien vragen onze vaste huurders niet ten onrechte om een zoveel mogelijk ongestoorde bedrijfsvoering.

Verhuur aan externen vergt bovendien relatief veel aandacht en tijd en veroorzaakt dus ook extra kosten.

Wij willen nogmaals benadrukken dat een ongewijzigde voortzetting van de huidige manier van exploiteren naar ons oordeel niet verantwoord is, mede om die reden trekken wij als bestuur een grens bij de datum van 31 december 2026. Per die datum zal ons voltallige bestuur afscheid nemen.

Zoals eerder opgemerkt is ons voorstel om per 1 januari 2027 de exploitatie over te dragen aan Huis73. Dat vraagt uiteraard voorbereidingstijd en ook tijd voor de besluitvorming binnen Huis73. Ook daarom is het van groot belang dat de gemeente zo vroeg mogelijk in het voorjaar van 2026 duidelijkheid verschaft.

Wanneer om welke reden dan ook die duidelijkheid er niet op tijd is, zullen wij als bestuur samen met onze vaste huurders moeten kiezen voor een noodscenario, waarin we bijvoorbeeld kiezen voor een in de tijd beperkte verlenging van de huurcontracten op basis van de momenteel geldende condities.

Het werven van nieuwe bestuursleden voor de stichting laten wij in een dergelijk scenario over aan hetzij de vaste huurders, hetzij de gemeente. Voor alle duidelijkheid: een dergelijk scenario heeft niet onze voorkeur, maar doorgaan op de huidige weg en nieuwe bestuursleden aanzoeken op basis van een gemankeerde exploitatieopzet en organisatie achten wij niet verantwoord.

Afsluiting

Wij dringen aan op een spoedige inhoudelijke reactie van de kant van de gemeente en op het voeren van de noodzakelijke gesprekken over de toekomst van de Petrus uiterlijk in het tweede kwartaal van 2026.

Wij zenden een afschrift van deze brief aan de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Het bestuur van de Stichting Ontmoetingscentrum De Petrus

Peter Hordijk

Monique Baten-Schnetkamp

Hans Jager

Martin Hol

Ruben Baijens

Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Kadernota 2027 Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
Team	team Integrale Informatievoorziening
Datum behandeling in B&W:	16 december 2025
Datum raadsvergadering	29 januari 2026
Nummer	
Documentnummer	INT/25 - 731960
Zaaknummer	Z25 - 298654

Voorstel

Een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC).

Eerdere besluitvorming

- De gemeenteraad heeft op 10 februari 2022 ingestemd met het *bekostigingsmodel voor de e-depotvoorziening.*
- De gemeenteraad heeft in de vergadering van 27 augustus 2024 besloten om de het college toestemming te verlenen om in te stemmen met *Wijzigingsbesluiten 2024 en 2025 Gemeenschappelijke regeling BHIC.*

Inleiding

Het BHIC is een Gemeenschappelijke Regeling tussen negen gemeenten, twee waterschappen en het rijk. Met ingang van 1 januari 2027 is de nieuwe *Archiefwet* een feit en daarmee ook de uittreding van het Rijk (Minister van OCW) uit de *Regeling Brabants Historisch Informatie Centrum*. In de Regeling zijn de bedragen vastgelegd die de deelnemers aan het BHIC afdragen. De besluitvorming over deze Kadernota 2027 vindt plaats in een overgangsjaar naar de nieuwe Archiefwet en uittreding van het Rijk.

Beoogd effect

Het BHIC heeft de *Kadernota 2027* aangeboden aan de deelnemende gemeenten en waterschappen. De gemeenteraden krijgen de mogelijkheid om conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze kenbaar te maken.

Argumenten

1.1 De bijdrage per inwoner stijgt door ontwikkelingen.
De bijdrage per inwoner bedraagt in 2027 € 5,35. In 2025 was dit € 5,06. Het verschil valt uiteen in 2 bedragen: € 0,23 indexering 2027 en € 0,20 voor de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het afgesproken groeimodel dat eindigt in 2027. In 2026 was dit € 4,92.

1.2 We moeten bijdragen aan de bekostiging van de e-depotvoorziening.
Middels een groeimodel (4 jaren) wordt een bijdrage ter beschikking gesteld, beginnend met € 0,25 per inwoner in 2024. Vervolgens gaat dit bedrag naar € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en volgt vanaf dan jaarlijkse indexering. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve e-depot. Indien nodig zal het resterende deel gedekt worden uit een deel van de algemene reserve (deel boven 5%) en herijking van de overige bestemmingsreserves.

1.3 Er is sprake van een indexering voor loon- en prijsontwikkeling.
Bij het opstellen van de begroting wordt steeds uitgegaan van een voorlopig indexeringspercentage voor loon-en prijsontwikkeling. Dit voorlopig percentage wordt in de komende begroting (2027) gecorrigeerd aan de hand van het vastgestelde indexeringspercentage van het lopende jaar (2025). De indexering in begroting 2025 bedroeg 4,0%, op het moment van opstelling van die begroting een realistisch percentage. De werkelijke percentages in de laatste septembercirculaire liggen hoger, wat tot een correctie leidt van 0,7% in 2027. Samen met de indexering van 2027 van 3,9% betekent dit voor de begroting 2027 een indexeringspercentage van 4,6%.

Kanttekeningen

1.1 We bevinden ons in een overgangsjaar naar de nieuwe Archiefwet.
De besluitvorming over deze Kadernota 2027 vindt plaats in een overgangsjaar naar de nieuwe *Archiefwet* en de uittreding van het Rijk. De uittreding van het Rijk heeft geen financiële en inhoudelijke consequenties, maar leidt wel tot aanpassingen in de bestuursvorm en de financieringswijze. Daartoe is al besloten tot wijzigingen in de *Gemeenschappelijke Regeling*.

Financiën

De totale bijdrage aan het BHIC voor Vught in 2027 is volgens deze kadernota € 176.500. In dit bedrag zit € 7.800 aan compensabele btw verwerkt, waardoor de nettobijdrage voor Vught € 168.700 wordt. In onze meerjarenbegroting is voor 2027 een bedrag opgenomen van € 161.458, waardoor een tekort van € 7.242 ontstaat. Dit wordt veroorzaakt door de toegepaste index van 4,6%, terwijl in de gemeentelijke begroting een indexering van 2,2% is toegepast. Bij de Kadernota 2027 verwerken we dit tekort, zodat dit aansluit bij de voorgestelde bijdrage aan het BHIC.

Burgemeester en wethouders van Vught,

De secretaris

W.F.F. Keijzers

de burgemeester

C.N.A. Nijkerken-de Haan

Openbare bijlage(n):

1. Concept Kadernota BHIC 2027
2. Concept Kadernota BHIC 2027 addendum
3. Concept Zienswijze

De raad van de gemeente Vught;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 december 2025;

besluit:

– Een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC).

Aldus besloten door de raad van de gemeente Vught
in zijn openbare vergadering van 29 januari 2026

de griffier,	de voorzitter,
M.M. Penders	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Kadernota BHIC 2027

Inleiding
Het BHIC is per 1 januari 2005 ontstaan uit een fusie van het Rijksarchief in Noord-Brabant en de Streekarchieven Brabant-Noordoost en Langs Aa & Dommel. Daartoe is een gemeenschappelijke regeling ingericht waarin het Rijk, de gemeenten en waterschappen deelnemen. Met ingang van 1 januari 2027 is de nieuwe Archiefwet een feit en daarmee ook de uittreding van het rijk (Minister van OCW) uit de Regeling Brabants Historisch Informatie Centrum. De terugtrekking van het rijk geldt overigens voor alle (voormalige) rijks historische centra (RHC's) in Nederland.

De *besluitvorming* over deze Kadernota 2027 vindt plaats in een overgangsjaar naar de nieuwe Archiefwet en de uittreding van het Rijk. De uittreding van het Rijk heeft geen financiële en inhoudelijke consequenties, maar leidt wel tot aanpassingen in de bestuursvorm en de financieringswijze. Daartoe is al besloten tot wijzigingen in de Gemeenschappelijke Regeling.
De besluitvorming over de Kadernota loopt ook vooruit op het Meerjaren Beleidsplan 2027-2030. De inhoudelijke accentverschuivingen uit dit Beleidsplan hangen onder meer samen met de nieuwe Archiefwet, maar leiden nu niet tot financiële verschuivingen die eerst instemming met het Meerjaren Beleidsplan zouden vereisen.

In financieel opzicht vormt het BHIC voor de deelnemende partijen een weinig verrassend dossier. Normaliter is er alleen sprake van indexering van de bijdragen voor loon-en prijsontwikkeling. Wel is als gevolg van het Ravijnjaar 2026, de bijdrage voor 2026 van de regionale partners, op hun verzoek, éénmalig niet geïndexeerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de onderdelen Budgetontwikkeling 2027 en Meerjarenraming 2028-2030.

Bestuursvorm verandert door uittreding van de Minister van OCW
De beoordeling en sturing van de door het BHIC te bereiken effecten is in eerste instantie een taak van het bestuur van het BHIC. Op het moment van besluitvorming bestaat het bestuur van het BHIC uit de volgende leden:

Naam	Functie
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Voorzitter, namens het rijk
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Lid, namens het rijk
Mevrouw A.M. Demmers-van der Geest	Lid, namens het rijk
De heer mr. J.C.M. Pommer	Lid, namens het rijk
Mevrouw drs. M.A.H. Moorman	Lid, namens de regio
De heer S. Oegema	Lid, namens de regio
De heer mr. M.W.J.M. de Man	Lid, namens de regio
Mevrouw C.N.A. Nijkerken-de Haan	Lid, namens de regio

Met de uittreding van het Rijk per 1 januari 2027 bestaat de Regeling uit de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, Sint-Michielgestel en Vught en de dagelijkse besturen van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel. Conform de Wijziging Gemeenschappelijke Regeling 2025 treffen we de komende periode de voorbereiding voor de nieuwe invulling:

- De vier rijksbestuurders, inclusief de voorzitter, treden af per 1 januari 2027. Dat leidt tot een kleiner Dagelijks Bestuur van drie regionale leden die worden aangewezen door de gemeenten en de waterschappen. Deze leden worden voorgedragen vanuit het Algemeen Bestuur.
- We gaan voorzien in 2 onafhankelijke leden die affiniteit hebben met de inhoudelijke aspecten van het werk en/danwel met het Rijk en de provincie, als belangrijke partners van het BHIC. De provincie Noord-Brabant is op haar eigen verzoek geen deelnemer van de gemeenschappelijke regeling van het BHIC, maar heeft met het BHIC een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.
- Met de oprichting van een Algemeen Bestuur, waarin alle deelnemende partijen zitting hebben, komt het portefeuillehoudersoverleg te vervallen. Daarmee gaat het BHIC over tot de gangbare bestuursvorm bij Gemeenschappelijke Regelingen en voorzien we in een directere inbreng van alle deelnemers.

De invulling van de nieuwe verhoudingen met het Rijk

Met de Wijzigingen Gemeenschappelijke Regeling 2024 en 2025 is voorzien in de vereiste aanpassingen ten behoeve van wetswijzigingen en de uittreding van het Rijk. In het vervolg daarop zijn belangrijke stappen genomen om de nieuwe Archiefwet uit te kunnen voeren, de uittreding van het Rijk te effectueren én goed te kunnen blijven samenwerken:

- De papieren rijksarchieven blijven bij de RHC's ondergebracht. Daarover zijn met het Rijk afspraken gemaakt via een delegatiebesluit en een (beschikking) specifieke uitkering. De hoogte van de uitkering is gelijk aan de (veelal geïndexeerde) bijdrage van het Rijk nu. Dat is conform het uitgangspunt dat het uittreden geen negatieve budgettaire consequenties zal hebben voor de zittende partners.
- Daarnaast zijn de uitgangspunten uit het bestuursconvenant van 1 februari 2024 over de taakverdeling en samenwerking m.b.t. de rijksarchiefcollectie op concrete wijze vertaald in een nieuw bestuursconvenant tussen de Minister van OCW en de RHC's. Van belang daarbij is dat de RHC's toezeggen om met OCW in gesprek te gaan als er zich wijzigingen in de GR voordoen danwel als er wordt besloten tot niet-indexering of verlaging van de bijdrage van de deelnemers.
- De afspraken rondom de huisvesting blijven nagenoeg gelijk, in de zin dat het BHIC verantwoordelijk blijft voor het beheer en onderhoud van de Citadel en het eigendom in handen is van het Rijksvastgoedbedrijf. In een nieuwe huurovereenkomst is daarin ook de rol van OCW als toezichthouder uitgewerkt.

Missie van het BHIC: archief en publieksfunctie

Met de uittreding van het Rijk blijft de missie van het BHIC onveranderd. Het BHIC is een archief dat de wettelijke taken uitvoert en invulling geeft aan het toegankelijk en zichtbaar maken van de archieven en de verhalen die daarin verborgen liggen aan een breed publiek.

Conform de Archiefwet zorgt het BHIC voor een goed, geordend en toegankelijk beheer van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Daarbij gaat het om zo'n 40 strekkende kilometer papieren archief, alsook een groeiend aantal terabyte aan digitale bestanden. In het verlengde hiervan draagt het BHIC bij aan de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Deze doelstelling wordt gestuurd door de operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek. Meerstemmigheid is daarin een belangrijk uitgangspunt: het BHIC is niet alleen een archief van overheid, maar ook van de Brabantse samenleving.

Juist in de samenhang van de archief- en de publieksfunctie ligt de kracht van het BHIC. Samen vertellen ze het verhaal van Brabant en zorgen ze voor een laagdrempelige toegang, voor overheden en inwoners. Het BHIC laat die toegevoegde waarde al jarenlang zien met veel aandacht voor kwaliteit en een zeer verantwoorde inzet van middelen.

Kadernota 2027: voortbouwen op de strategische doelstellingen en voorsorteren op nieuwe ontwikkelingen
Met de Kadernota 2027 sorteren we voor op nieuwe ontwikkelingen die onderdeel worden van de inzet in het nieuwe meerjaren beleidsplan 2027-2030: de nieuwe Archiefwet, verdergaande digitalisering en de mogelijke inzet van AI binnen de randvoorwaarden van betrouwbaarheid en transparantie. Tegelijkertijd blijven de doelstellingen uit het Meerjarenprogramma 2023-2026 relevant en daar borduren we ook met deze Kadernota op voort:

- *Van een digitaal duurzaam depot verbreden we naar digital born archieven*

De komende periode verbreden en verdiepen we bovendien onze inzet richting *digital born* archieven. We ontwikkelen ons als kennis-en adviespartner in digitale archieven voor onze deelnemers, vanuit het uitgangspunt van een betrouwbare en transparante overheid:

- De afgelopen beleidsperiode is volop ingezet op de ontwikkeling van een eigen e-depot. In 2025 heeft het BHIC de certificering van het e-depot afgerond, waarmee het een kwaliteitsgarantie biedt aan de deelnemers. Het digitale duurzame depot is geschikt voor twee soorten archieven: voor documenten die in oorsprong digitaal zijn aangemaakt (born digital) en voor documenten die later zijn gedigitaliseerd. Waar het BHIC de afgelopen jaren vooral gedigitaliseerde bestanden heeft opgenomen in het e-depot verschuift de focus nu naar digital born archief. V
- Met de nieuwe Archiefwet verandert de overbrengingstermijn van archief voor overheden van 20 jaar naar 10 jaar. Het BHIC wil de komende periode met de deelnemende gemeenten en waterschappen gaan verkennen of en hoe vervroegde overbrenging mogelijk is, vooruitlopend op deze 10 jaar.
- We verkennen met onze collega-instellingen de mogelijke en gerichte inzet van AI, bijv. ten behoeve van de ordening van archieven.

- *Wij zijn het Genealogisch Centrum van Brabant: inzet op de groeiende digitale mogelijkheden, met behoud van een persoonlijke benadering*

Zowel voor de geïnteresseerden in familiegeschiedenis als de historische onderzoekers zijn we het Genealogisch Centrum van Brabant. We bieden nu al een compleet gedigitaliseerde Burgerlijke Stand, bevolkingsregisters en steeds verder gedigitaliseerde notariële akten, gevangenisregisters e.d. We blijven nieuwe ontwikkelingen verkennen. Zo verkennen we de mogelijkheden van AI voor ontsluiting van deze bronnen: bijvoorbeeld ten behoeve van tekst- en beeldherkenning, transcriberen etc. Dit doen we naast de inzet van een 100-tal vrijwilligers die ons dagelijks in onze studiezaal of op afstand helpen. In onze dienstverlening blijft het zeer gewaardeerde persoonlijke contact met onze medewerkers een belangrijk uitgangspunt.

- *Wij zijn het foto- en filmgeheugen van Brabant: we vergroten ons bereik via BrabantInBeelden*

Een andere belangrijke invulling van de maatschappelijke opgave is het ontsluiten en toegankelijk maken van beeldmateriaal voor een breed publiek. In ons koude depot worden foto's en films onder de juiste omstandigheden bewaard. Particulieren, organisaties en instellingen melden zich inmiddels met beeldmateriaal, waarbij we strenge criteria hanteren bij acquisitie en selectie. Zo wordt het aantal opgenomen familiefilms relatief minder, en wordt het aandeel van films gemaakt door o.a. amateurfilmclubs relatief groter. Dit zijn grotere collecties, vaak 'professioneler' gemaakt, met eerder gebeurtenissen in stad of dorp, in plaats van in de familie of bij toeval.
Een belangrijke drager voor deze doelstelling is het project BrabantInBeelden. Binnen dit project werken we samen met andere Brabantse archiefinstellingen om het Brabantse beeldmateriaal verder te ontsluiten. Het is tot nog toe gelukt om jaarlijks één collega-instelling te verwelkomen, waarmee onze gezamenlijke collectie en bereik jaarlijks toeneemt.

- *Wij schrijven Brabantse Geschiedenis: in veel verschillende vormen en vanuit veel verschillende perspectieven*

Voor het schrijven van Brabantse geschiedenis brengen we aan de hand van inmiddels ruim 10.000 verhalen Brabant in beeld. Veelal verhalen van ooggetuigen die hun unieke ervaringen optekenen en zo een aanvulling zijn op de institutionele archieven, zoals met Protest in Brabant. Met het rijk en met de provincie zijn we in gesprek over de mogelijkheden om op proactieve en selectieve wijze onze werving van particuliere archieven te kunnen voortzetten. Daarmee willen we de meerstemmigheid en diversiteit van onze archieven bevorderen. We kiezen daarnaast steeds vaker voor het werken met communities. Op die manier worden we meer facilitator dan schrijver. Zo schrijven we samen Brabantse geschiedenis. Eerder werden o.a. websites gelanceerd over het autobezit in Brabant, het rijke roomse leven in Brabant, het Brabantse dorpsleven, de Brabantse gesneuvelden en de Brabantse industrie. We willen verder met de dagboeken van De Quay. Daarmee willen we ook aansluiten op de verhaallijnen van de provincie: Bevochten Brabant, Religieus Brabant, Innovatief Brabant en Bestuurlijk Brabant.

- *Wij verwelkomen een breder publiek: ons terrein als fysieke plek voor Brabantse cultuur en erfgoed*

Voor het verwelkomen van een breder publiek wordt het terrein van De Citadel steeds vaker ingezet. Met de komst van Erfgoed Brabant per 1 oktober 2025, als huurder van het voormalige restauratieatelier van het BHIC, hebben we een passende partner gevonden om de Citadel nog meer historische context te geven. Met ons terrein faciliteren we bovendien andere kleinschalige evenementen die passen bij ons locatieprofiel. Daarnaast zijn we in gesprek met gemeente ’s-Hertogenbosch over de forse ontwikkelopgave rondom ons terrein. Daarmee krijgt de Citadel een centrale positie in de ontsluiting van de Citadelpoort (als woon- en parkeergebied, museum en evenemententerrein) naar het centrum. Dat biedt ook kansen voor ons terrein, die we op een verantwoorde manier willen benutten.

Onderhoud en instandhouding De Citadel

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is er een nieuwe huurovereenkomst afgesloten en deze loopt voor onbepaalde tijd door. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel.
Na een proefperiode is er een evaluatie uitgevoerd en ligt er een voorgenomen besluit het één en ander definitief te maken. Naar verwachting treedt per 1 januari 2026 het nieuwe huisvestingsstelsel in werking en is een nieuwe huurovereenkomst van kracht.
Voor De Citadel is een meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan voor de komende 30 jaar opgesteld. Bij het vormgeven van het onderhoud, de instandhouding en de verduurzaming, maken wij onder meer gebruik van de kennis en expertise van het Rijk en Monumentenwacht Noord-Brabant.

<u>Verduurzaming</u>

Het BHIC is gehuisvest in een monumentaal pand. Verduurzaming van het gebouw is niet eenvoudig, enerzijds vanwege de monumentale status en anderzijds vanwege het feit dat wij huurder zijn. Dat wil niet zeggen, dat wij hieraan geen aandacht besteden. We hebben onderzoek gedaan naar mogelijke verduurzamingsmaatregelen door een EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen) op te laten stellen. De doelstelling hiervan is te onderzoeken of we ons gebouw met een verbeterd installatieconcept zo optimaal mogelijk kunnen verduurzamen en ons energieverbruik verder kunnen reduceren. Er zijn 6 aanbevelingen gedaan en globaal doorgerekend, waarbij we ons bij de prioritering richten op hetgeen snel te realiseren is. Bij de verduurzamingsmaatregelen worden genoemd: bijstellen stooklijnen, Ledverlichting, ventilatie, infiltratie, HR++glas en warmtepomp. Uiterlijk in 2026 willen we een Energie Management Systeem (EMS) hebben geïmplementeerd voor een professionele monitoring van het energieverbruik.

Budgetontwikkeling 2027

Bekostiging e-depotvoorziening

Het BHIC heeft een eigen e-depotvoorziening voor haar deelnemers. In 2022 heeft het bestuur een besluit genomen over de bekostiging van de e-depotvoorziening, nodig voor het uitvoeren van deze nieuwe wettelijke taak. Na consultatie van de portefeuillehouders en het ontvangen van positieve zienswijzen van alle deelnemers, zijn hierover afspraken gemaakt.

Middels een groeimodel (4 jaren) wordt een bijdrage ter beschikking gesteld, beginnend met € 0,25 per inwoner in 2024. Vervolgens gaat dit bedrag naar € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en volgt vanaf dan jaarlijkse indexering. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve e-depot. Indien nodig zal het resterende deel gedekt worden uit een deel van de algemene reserve (deel boven 5%) en herijking van de overige bestemmingsreserves.

Indexering voor loon-en prijsontwikkeling

Bij het opstellen van de begroting wordt steeds uitgegaan van een voorlopig indexeringspercentage voor loon- en prijsontwikkeling. Dit voorlopig percentage wordt in de komende begroting (2027) gecorrigeerd aan de hand van het vastgestelde indexeringspercentage van het lopende jaar (2025). Deze systematiek werkt goed en is herkenbaar, omdat aansluiting wordt gezocht met het indexeringssysteem van gemeenten. Voor deze kadernota is dat de septembercirculaire gemeentefonds 2025. In deze circulaire worden gemeenten gefaciliteerd bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen. Daartoe is een tabel van het CPB opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB.

De indexering in begroting 2025 bedroeg 4,0%, op het moment van opstelling van die begroting een realistisch percentage. De werkelijke percentages in de laatste septembercirculaire liggen hoger, wat tot een correctie leidt van 0,7% in 2027. Samen met de indexering van 2027 van 3,9% betekent dit voor de begroting 2027 een indexeringspercentage van 4,6%.

Toelichting berekening indexering

Voor de loonontwikkeling houden we rekening met de percentages die genoemd worden bij “Loonvoet sector overheid” in de septembercirculaire gemeentefonds. Voor de prijsontwikkeling hanteren we de percentages die bij “Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)” genoemd worden. Vervolgens wordt de laatst vastgestelde begroting (2026) aangehouden voor de verhouding “Loonontwikkeling – Prijsontwikkeling”.

Septembercirculaire gemeentefonds 2025:

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2026 en CEP 2025**

mutaties per jaar in %	2025	2026	2027	2028	2029	2030***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	3,6	2,5	2,5	2,6	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,3	2,4	2,5	2,6	2,5	2,5
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,2	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2
Loonvoet sector overheid	6,0	2,9	5,1	4,2	4,5	4,5
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	6,2	2,6	5,7	4,6	4,3	4,3
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,3	2,5	2,5	2,6	2,4	2,4
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,9	2,4	2,2	2,2	2,3	2,3

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** 2026 is op basis van de MEV 2026, 2025 en 2027 - 2029 is op basis van de CEP 2025
*** cijfers 2029 zijn doorgetrokken naar 2030

Recapitulatie berekening indexpercentage Gemeenten en Waterschappen 2027	
op basis van september circulaire gemeentenfonds 2025	
Berekening indexpercentage 2027	3,9%
Correctie index 2025 te verwerken bij begroting 2027	0,7%
	4,6%

Berekening indexpercentage 2027 (zie septembercirculaire gemeentefonds 2025)

	Gemiddelde vóór weging 2027	Weging o.b.v. Begroting 2027	Gemiddelde ná weging	Begroting 2026
Loonvoet sector overheid	5,1%	*0,60*	3,0%	€ 4.453.100
Prijs overheidsconsumptie (imoc)	2,2%	*0,40*	0,9%	€ 3.016.700
		1,00	**3,9%**	€ 7.469.800

Correctie berekening indexpercentage 2025 (zie septembercirculaire gemeenten 2025)

	Gemiddelde vóór weging 2025	Weging o.b.v. Begroting 2025	Gemiddelde ná weging	Begroting 2025
Loonvoet sector overheid	6,0%	*0,58*	3,5%	€ 4.185.800
Prijs overheidsconsumptie (imoc)	2,9%	*0,42*	1,2%	€ 2.995.500
		1,00	4,7%	€ 7.181.300
Voorlopige index in begroting 2025			4,0%	
Correctie index 2025 te verwerken bij begroting 2027			**0,7%**	

Bijdrage deelnemers 2027

De bijdragen van de regiopartners zijn gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2025. De bijdrage per inwoner bedraagt in 2027 € 5,49. In 2025 was dit € 5,06. Het verschil valt uiteen in 2 bedragen: € 0,23 indexering 2027 en € 0,20 voor de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het afgesproken groeimodel dat eindigt in 2027.

De compensabele BTW, opgenomen in de jaarlijkse bijdragen, zal door de deelnemers worden teruggevorderd en niet door het BHIC worden geïnd.

De index 2027 van het Rijk en de regiopartners verschilt. De reden hiervoor is, dat de index van het Rijk voor de begroting 2027 zonder correctie van 2025 is. Het Rijk heeft dit verschil al vanaf jaar 2025 gecorrigeerd en beschikbaar gesteld. Dit deel zit dus al in de bijdrage.

	2027 bedrag per inwoner				Aantal	Bijdrage	
Deelnemer REGIO	**2026**	**Index 4,6%**	**E-depot**	**2027**	**inwoners**	**2027**	**BCF 2027**
Bernheze	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	32.606	€ 179.100	€ 7.900
Boekel	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	11.465	€ 63.000	€ 2.800
Boxtel	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	34.241	€ 188.100	€ 8.200
Land van Cuijk	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	92.817	€ 509.800	€ 22.400
Maashorst	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	59.671	€ 327.800	€ 14.400
Meierijstad	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	84.711	€ 465.300	€ 20.400
Oss	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	95.239	€ 523.100	€ 22.900
St. Michielsgestel	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	30.176	€ 165.700	€ 7.300
Vught	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	33.010	€ 181.300	€ 8.000
WS Aa en Maas	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	33.203	€ 182.400	€ 0
WS De Dommel	€ 5,06	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,49	33.221	€ 182.500	€ 0
					540.360	€ 2.968.100	€ 114.300

Deelnemer RIJK	**2026**	**Index 3,9%**	**Mutatie**	**E-depot**	**2027**
Min. van OCW-lumpsum resp. SPUK	€ 3.507.700	€ 136.800	€ 0	€ 0	€ 3.644.500
Min. van OCW-kenniscomponent*	€ 50.000	€ 0	€ 50.000-	€ 0	€ 0
	€ 3.557.700	€ 136.800	€ 50.000-	€ 0	€ 3.644.500

* Tijdelijke bijdrage i.v.m. uittreding Rijk

Overige bijdragen 2027
Met de provincie Noord-Brabant is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten per 1 januari 2022 voor een periode van 10 jaar (6 jaar vast en 2 verlengingsopties van 2 jaar).

Afschrijvingsbeleid 2027
Het afschrijvingsbeleid van de voorgaande jaren wordt voortgezet.

Exploitatie 2025
De exploitatierekening over 2025 wordt naar verwachting met een gering positief resultaat afgesloten. De conceptjaarrekening 2025 zal op basis van de huidige planning in het 1e kwartaal van 2026 beschikbaar zijn.

Vermogenspositie 2025
De algemene reserve bedraagt eind 2025 naar verwachting ruim € 500.000. Dit is 8% van de deelnemersbijdragen en zit daarmee onder het maximaal toegestane percentage van 10%.

Meerjarenraming 2028-2030
De meerjarenbegroting zal worden opgesteld in de lijn van de begroting 2027. Uitgangspunt blijft dat binnen het beschikbare budget wordt gebleven en dat nieuw beleid budgetneutraal wordt gerealiseerd, tenzij dit een nieuwe wettelijke taak is.

Bijdragen deelnemers 2027-2030 (prijsniveau 2027)

	Prijsniveau 2027			
Deelnemer REGIO	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Bernheze	€ 179.100	€ 179.100	€ 179.100	€ 179.100
Boekel	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Boxtel	€ 188.100	€ 188.100	€ 188.100	€ 188.100
Land van Cuijk	€ 509.800	€ 509.800	€ 509.800	€ 509.800
Maashorst	€ 327.800	€ 327.800	€ 327.800	€ 327.800
Meierijstad	€ 465.300	€ 465.300	€ 465.300	€ 465.300
Oss	€ 523.100	€ 523.100	€ 523.100	€ 523.100
St. Michielsgestel	€ 165.700	€ 165.700	€ 165.700	€ 165.700
Vught	€ 181.300	€ 181.300	€ 181.300	€ 181.300
WS Aa en Maas	€ 182.400	€ 182.400	€ 182.400	€ 182.400
WS De Dommel	€ 182.500	€ 182.500	€ 182.500	€ 182.500
	€ 2.968.100	€ 2.968.100	€ 2.968.100	€ 2.968.100

	Prijsniveau 2027			
Deelnemer RIJK	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Min. van OCW-SPUK	€ 3.644.500	€ 3.644.500	€ 3.644.500	€ 3.644.500

Kadernota BHIC 2027 - Addendum

Inleiding
Voor het jaar 2026 is de bijdrage niet geïndexeerd en bedraagt de bijdrage per inwoner € 4,92. Abusievelijk is in de concept-kadernota 2027 gerekend met € 5,06, waarin wel de indexatie van 2026 was opgenomen.

Bijdrage deelnemers 2027
De bijdragen van de regiopartners zijn gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2025. De bijdrage per inwoner bedraagt in 2027 € 5,35 (en geen € 5,49). In 2026 was dit € 4,92 (en geen € 5,06).

De tabel "Deelnemer REGIO" op **pagina 7** dient vervangen te worden door:

	2027 bedrag per inwoner				Aantal	Bijdrage	
Deelnemer REGIO	**2026**	**Index 4,6%**	**E-depot**	**2027**	**inwoners**	**2027**	**BCF 2027**
Bernheze	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	32.606	€ 174.300	€ 7.700
Boekel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	11.465	€ 61.300	€ 2.700
Boxtel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	34.241	€ 183.100	€ 8.100
Land van Cuijk	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	92.817	€ 496.200	€ 22.000
Maashorst	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	59.671	€ 319.000	€ 14.200
Meierijstad	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	84.711	€ 452.900	€ 20.100
Oss	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	95.239	€ 509.200	€ 22.600
St. Michielsgestel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	30.176	€ 161.300	€ 7.200
Vught	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	33.010	€ 176.500	€ 7.800
WS Aa en Maas	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	33.203	€ 177.500	€ 0
WS De Dommel	€ 4,92	€ 0,23	€ 0,20	€ 5,35	33.221	€ 177.600	€ 0
					540.360	€ 2.888.900	€ 112.400

De tabel "Deelnemer REGIO" op **pagina 8** dient vervangen te worden door:

	Prijsniveau 2027			
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Deelnemer REGIO	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bernheze	€ 174.300	€ 174.300	€ 174.300	€ 174.300
Boekel	€ 61.300	€ 61.300	€ 61.300	€ 61.300
Boxtel	€ 183.100	€ 183.100	€ 183.100	€ 183.100
Land van Cuijk	€ 496.200	€ 496.200	€ 496.200	€ 496.200
Maashorst	€ 319.000	€ 319.000	€ 319.000	€ 319.000
Meierijstad	€ 452.900	€ 452.900	€ 452.900	€ 452.900
Oss	€ 509.200	€ 509.200	€ 509.200	€ 509.200
St. Michielsgestel	€ 161.300	€ 161.300	€ 161.300	€ 161.300
Vught	€ 176.500	€ 176.500	€ 176.500	€ 176.500
WS Aa en Maas	€ 177.500	€ 177.500	€ 177.500	€ 177.500
WS De Dommel	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600
	€ 2.888.900	€ 2.888.900	€ 2.888.900	€ 2.888.900

Brabants Historisch Informatie Centrum
Mevrouw I. Orbon
Postbus 81
5201AB 'S-HERTOGENBOSCH

Uw kenmerk		**Datum**	29 januari 2026
Ons kenmerk	IV/ Z25 - 298654 / UIT/25 - 732029	**Verzonden**	
Behandeld door	N. Rijckaert / +31736580170		
Onderwerp	Zienswijze Kadernota 2027		

Geachte mevrouw,

In uw mail van 27 november 2025 nodigde u de gemeenteraad uit om een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2027.

Op 29 januari 2026 heeft de raad besloten om een positieve zienswijze af te geven en de uitgezette koers in de Kadernota 2027 te ondersteunen.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de griffier, mevrouw Penders. Zij is te bereiken via 073 6580 680 of griffie@vught.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens de gemeenteraad van Vught,
de raadsgriffier, de burgemeester,

M.M. Penders C.N.A Nijkerken- de Haan

Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Start initiatieffase project De Speeldoos
Team	team Gebiedsontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	16 december 2025
Datum raadsvergadering	29 januari 2026
Nummer	
Documentnummer	INT/25 - 733668
Zaaknummer	Z25 - 298926

Voorstel

1. Renovatie voortaan als uitgangspunt te hanteren voor het project, op basis van een kosten vergelijkend onderzoek, waarbij nieuwbouw anderhalf keer duurder blijkt dan renovatie.

2. Een exploitatiebudget beschikbaar te stellen van € 496.800,-- exclusief BTW ten behoeve van de kosten uit de projectopdracht, bestemd voor lijn 1 (overname gebouw) en lijn 3 (herstart bouwproject). Dit budget te dekken uit de Algemene reserve.

Eerdere besluitvorming

In de zomer van 2025 zijn Stichting de Speeldoos en de gemeente Vught tot een principe overeenkomst gekomen, waarbij de gemeente in 2025 het gebouw en in 2026 ook de exploitatie zal overnemen, en de gebruikers kunnen blijven. Hiermee kan de achterliggende periode afgesloten worden, en kan opnieuw gebouwd worden aan de toekomst voor De Speeldoos, samen met de gebruikers.

2019-2025: De tijdlijn van de besluitvorming tussen 2019 en 2025, is op verzoek beschikbaar.

Meest recent:

- Op 3 juli 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met de principe overeenkomst tussen Stichting de Speeldoos en de gemeente Vught.
- Op 18 december 2025 is de koopovereenkomst met Stichting de Speeldoos getekend, inclusief bijbehorende gebruiks- en bruikleenovereenkomsten (kunst).

Vught

Inleiding

Het dossier De Speeldoos kan sinds deze zomer daadwerkelijk een project worden. Vanaf het sluiten van de principeovereenkomst en accorderen in uw raad op 3 juli 2025, is gewerkt aan het voorbereiden van de overname van het gebouw, en bijbehorende overeenkomsten, en is bouwtechnisch onderzoek en asbestonderzoek gedaan.

Op 18 december 2025 jl. is de koopovereenkomst gesloten.

Voor dit proces is door het college een projectopdracht vastgesteld, met de volgende 'lijnen':

1. De overname van het gebouw;
2. Het voorbereiden van de overname van de exploitatie;
3. De herstart van het bouwproject;
4. De culturele programmering (vanaf Q3 '26).

Het college heeft de projectopdracht geaccordeerd, en verzoekt de raad voor lijn 1 (overname gebouw) en lijn 3 (herstart bouwproject) budget beschikbaar te stellen. De kosten voor het voorbereiden van lijn 2 (de overname van de exploitatie) zullen ten laste van het resterende exploitatiebudget (voormalige subsidie) worden gebracht. Lijn 4 zal later in het proces vorm gaan krijgen; de bij lijn 4 behorende kosten betreffen interne uren, waarvoor geen extra dekking benodigd is voor de projectopdracht.

Beoogd effect

a. Renovatie als uitgangspunt voor het project te hanteren;
b. Het voor de projectopdracht benodigde krediet beschikbaar krijgen.

Argumenten

1.1 *Nieuwbouw is anderhalf keer duurder dan renovatie*
Om nu al duidelijkheid te krijgen over de keuze van nieuwbouw of renovatie – mede ingegeven door de aanvraag voor aanwijzing tot monument – is een kosten vergelijkend onderzoek opgesteld. Daaruit blijkt dat nieuwbouw anderhalf keer duurder is dan renovatie.

1.2 *Het huidige gebouw is mogelijk erfgoed*
Na de eerdere aanvraag tot aanwijzing als monument, is onderzoek verricht naar de waarde en loopt de besluitvorming.

1.3 *Tijdens renovatie kunnen de gebruikers mogelijk in het gebouw blijven*
Er is de voorkeur ook tijdens de verbouwing gebruik van het gebouw voort te zetten. Daartoe zal een faseringsplan onderzocht worden. Bijkomend voordeel kan zijn dat alternatieve tijdelijke huisvesting niet noodzakelijk is.

2.1 *Het budgetrecht ligt bij de raad en hiermee voldoen we aan de rechtmatigheidsvereisten.*
Binnen de begroting 2026 is onvoldoende budget beschikbaar om te kunnen voorzien in de kosten die samenhangen met de nu gemaakte afspraken in het projectplan. Het is noodzakelijk, op basis van de afspraken in de Financiële verordening en verslagleggingsvereisten, om aanvullend budget te vragen bij de raad.

2.2 *De gemeente Vught omarmt nieuwe verantwoordelijkheden, met bijbehorende inzet, en kosten*
Met de overname van het gebouw en de exploitatie van De Speeldoos, ontstaan nieuwe verantwoordelijkheden, die de gemeente omarmt. De bij deze verantwoordelijkheden behorende werkzaamheden zijn opgenomen in de projectopdracht, en vertaald in de benodigde inzet en kosten. Daarmee kunnen we voortvarend aan de slag met een nieuwe toekomst voor de Speeldoos.

Kanttekeningen

1.1 *Woningbouw heeft nauwelijks een financieel positief effect*
In eerdere studies leek woningbouw binnen dit project een opbrengst te genereren. Echter, een woningbouw programma zou ook tot een hogere waardering en koopprijs leiden, waardoor de opbrengst sterk gereduceerd wordt.

1.2 *Binnen een renovatie is niet alles mogelijk*
Het bestaande gebouw zal op veel punten verbeterd kunnen worden, maar kent ook zekere beperkingen, qua hoofdstructuur, materialisering en gebruik.

1.3 *De keuze voor renovatie moet ook in de toekomst passend blijven*
De keuze voor renovatie gaat uit van de kennis en kaders van dit moment. Mocht uit de projectopdracht blijken dat renovatie toch niet passend is, wordt nieuwbouw het alternatief.

Participatie

De projectopdracht omvat het proces tussen de gebruikers, Stichting de Speeldoos en de gemeente.

Omdat de gebruikers zowel tijdens de bouw als in de definitieve situatie gehuisvest worden, krijgen zij vanzelfsprekend een rol in het proces.
Met de gebruikers zal een gebruikersoverleg worden opgezet, en een formele structuur waarbinnen de 'grote keuzes', zoals herontwikkelingsvarianten, gebouwprogramma en exploitatie opzet kunnen worden besproken.

De participatie met de omgeving zal worden gestart, zodra deze initiatieffase van de planvorming is afgerond en meer duidelijk is over de mogelijke keuzes.

Financiën

Projectopdracht
Voor de vervolgfase van de ontwikkeling van De Speeldoos is in 2026 een budget benodigd van €496.800 exclusief btw, bestemd voor lijn 1 (overname gebouw) en lijn 3 (herstart bouwproject). Voorgesteld wordt om dit volledige bedrag te dekken via een vrijval vanuit de Algemene Reserve. Conform ons geldende activeringsbeleid moeten kosten die gemaakt worden in deze fase van de ontwikkeling ten laste van de exploitatie worden gebracht.
De btw kan in de voorbereidingsfase van deze ontwikkeling worden gecompenseerd via het BTW-compensatiefonds.

Huidig budget
Binnen de begroting 2026 en meerjarig is een budget van circa €426.000 beschikbaar, dit is het voormalige subsidiebudget ten behoeve van De Speeldoos. Dit budget wordt gereserveerd voor de overname van de exploitatie van De Speeldoos. Het resterend deel van dit budget wordt ingezet voor de kosten voor de voorbereiding van de overname van de exploitatie (lijn 2, in de projectopdracht).

Communicatie en vervolgtraject

We hechten waarde aan een zorgvuldige communicatie over de Speeldoos. In de komende periode zullen we de gebruikers, omwonenden, belanghebbenden en overige betrokkenen informeren over dit proces.

Burgemeester en wethouders van Vught,

De secretaris

W.F.F. Keijzers

de burgemeester

C.N.A. Nijkerken-de Haan

Openbare bijlage(n):	Projectopdracht
Vertrouwelijke bijlage(n):	Kostenoverzicht, bij projectopdracht Kostenvergelijkend onderzoek renovatie vs. nieuwbouw
Bijlage(n) onder geheimhouding:	Nvt.

De raad van de gemeente Vught;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 december 2025;

besluit:

1. Renovatie voortaan als uitgangspunt te hanteren voor het project, op basis van een kosten vergelijkend onderzoek, waarbij nieuwbouw anderhalf keer duurder blijkt dan renovatie.

2. Een exploitatiebudget beschikbaar te stellen van € 496.800,-- exclusief BTW ten behoeve van de kosten uit de projectopdracht, bestemd voor lijn 1 (overname gebouw) en lijn 3 (herstart bouwproject). Dit budget te dekken uit de Algemene reserve.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Vught
in zijn openbare vergadering van 29 januari 2026.

de griffier, de voorzitter,

M.M. Penders C.N.A. Nijkerken-de Haan

Projectopdracht

Project ***De Speeldoos*** *(gebouw & exploitatie)*		*Versie:1* *Datum: 10-12-2025* *Status: definitief* *Zaaknummer (JOIN): Z25 – 298926* *FCL/Projectnummer: 853010*
Bestuurlijk opdrachtgever: **Mark du Maine** projectwethouder	*Ambtelijk opdrachtgever:* [redacted], teammanager Leven & Meedoen *Ambtelijk opdrachtnemer:* **Wouter Keijzer,** plv. teammanager Gebiedsontwikkeling	*Projectleider:* [redacted] projectleider
Projectfase: ***Initiatief*** ***(start project)*** ***Schema projectfasen***		

Algemeen

Inleiding en probleemstelling

In de zomer van 2025 zijn Stichting de Speeldoos en de gemeente Vught tot een principe overeenkomst gekomen, waarbij de gemeente in 2025 het gebouw en in 2026 ook de exploitatie zal overnemen. Hiermee kan de achterliggende periode afgesloten worden, en kan opnieuw gebouwd worden aan de toekomst voor De Speeldoos.

Het project De Speeldoos bestaat uit *vier* lijnen:

1. De overname van het gebouw en het in beheer brengen van de gemeente;
2. Het voorbereiden van de overname van de exploitatie, in 2026;
3. De herstart van het bouwproject;
4. Culturele programmering.

Gewenste projecteffecten

Conform het Raadsbesluit dd. 3 juli 2025 zijn de gewenste effecten:

a. Het borgen van continuïteit voor de huidige gebruikers;
b. De vernieuwing van het cultureel centrum op de huidige locatie;
c. Een nieuwe impuls voor het culturele leven in Vught.

Door de overname van het gebouw, en de instandhouding van de huidige dienstverlening, kunnen de gebruikers in het gebouw blijven, en terugkeren na renovatie. Daarmee is rust gecreëerd om gezamenlijk te werken aan de toekomst.

Door het gebouw en de exploitatie gezamenlijk in beheer van de gemeente Vught te brengen, kan gewerkt worden aan een solide toekomst voor De Speeldoos, waarbij de gemeente zal investeren in de huisvesting, en een nieuwe exploitatie kan worden ingericht.

Na de herontwikkeling (renovatie) van het cultureel centrum, zal de huisvesting weer voor langere tijd kunnen functioneren en een rol van betekenis kunnen spelen in het culturele leven in Vught.

Gewenste projectproducten	Periode
De vier lijnen van het project, worden als volgt uitgewerkt. **1. Overname van het gebouw** De principeovereenkomst zal uitgewerkt worden in verschillende overeenkomsten, waaronder een koopovereenkomst, gebruiksovereenkomst (seizoen 2025-2026), en bruikleen overeenkomsten inzake instrumenten, en inboedel. Voor het sluiten van de koopovereenkomst, zal een gebouwonderzoek verricht worden naar de technische staat van het gebouw (specifiek: asbest en staat van het dak) en eventuele gebreken. Op basis daarvan kunnen verrekeningen plaatsvinden, conform de afspraken in de koopovereenkomst. - Koopovereenkomst - Gebruiksovereenkomst - Overeenkomst instrumenten - Overeenkomst inboedel - Bouwtechnisch onderzoek - Asbest onderzoek - Kostenramingen tbv. verrekeningen (asbest, dak, verborgen gebreken) <u>Beheer gebouw</u> Het gebouw zal in beheer gebracht worden bij de gemeentelijke organisatie, waarvoor het team vastgoed verantwoordelijk is. Er is kennis aanwezig van beheer en onderhoud van gebouwen. Ook is accountmanagement binnen de organisatie aanwezig. Na herontwikkeling zal ook het nieuwe gebouw in beheer worden genomen binnen de gemeentelijke vastgoed portefeuille. - In beheer nemen huidig gebouw (levering) - Beoordelen gebouw, waaronder bouwtechnische onderzoeken (incl. asbest) - Mede opstellen deelonderzoeken, zoals: meer jaren onderhoudsplanningen (MJOP), bouwkundige tekeningen en oppervlaktemetingen (NEN2580), demarcatielijsten, etc. - Accomodatiebeleid (incl. huurbeleid)	**jan - jul 2026**
2. Exploitatie (voorbereiden overname bedrijfsvoering) Er zal een kwartiermaker aangesteld worden, die de overname van de exploitatie gaat voorbereiden. Tevens zal het inrichten van de toekomstige exploitatie organisatie plaatsvinden, inclusief de overname van het personeel en toezicht vanuit de gemeente op de nieuwe structuur. - Aanstellen kwartiermaker - Inrichten exploitatie organisatie (onderzoeken gewenst exploitatie model) - Overname en/of inhuur personeel - Structuur toezicht - Een exploitatieplan	**jan 26 – jul 26**
3. Herstart bouwproject Parallel zal de herstart van het bouwproject plaatsvinden, waarbij samen met de gebruikers, en met het gebouw in eigen beheer, de mogelijke scenario's voor herontwikkeling worden onderzocht, evenals het gewenste gebouwprogramma.	**jan 26 - jul 26**

Daarnaast wordt een projectplan voorbereid, met alle projectmatige elementen: geld, risico, organisatie, tijd, informatie, communicatie, kwaliteit (en de integratie daarvan). Het projectplan bevat het gewenste doel ten aanzien van gebruik, doelgroepen en kwaliteit, de investeringen die daarvoor nodig zijn, bijbehorende sluitende exploitatie en het vervolgproces waarbinnen dat vervolgens kan worden gerealiseerd, en de daarbij behorende projectorganisatie (binnen en buiten de gemeente). - Gebouwprogramma - Scenario's herontwikkeling obv. renovatie - Ramingen bouw- en investeringskosten - Afweging gebouwplan irt. monumentenaanvraag - Projectplan: doelen, investeringen, vervolgproces, projectorganisatie (cf. GROTICK)	
4. Culturele programmering (team cultuur) De culturele programmering zal zich richten op amateurkunst en muziekeducatie. In samenhang met de nieuwe exploitatieopzet zal ook het bouwwerk van subsidies opnieuw neergezet worden. Ook de cultuurvisie (uit 2020) is aan vernieuwing toe, waarbij ook de uitkomst van de kerntakendiscussie in het eerste half jaar van 2026 van belang zal zijn. Het team cultuur (team Leven & Meedoen) wordt hiervoor betrokken in het project. - Culturele programmering: amateurkunst en muziekeducatie - Accountmanagement culturele organisaties (gebruikers) - Subsidie, subsidierelatie en subsidievoorwaarden (vs. exploitatieopzet) - Cultuurvisie (vanaf Q3, 2026)	**vanaf sep 26**

Projectafbakening

Projectopzet en projectstructuur
De opzet van het project De Speeldoos zal rekening houden met de verschillende belangen en betrokkenen, met als hoofdrolspelers: de gemeentelijke organisatie, en de gebruikers. Tegelijkertijd zal het een goed afgebakend project moeten zijn, om het ook echt projectmatig te kunnen sturen. Datzelfde geldt voor de exploitatie, waartoe een nieuwe entiteit opgericht zal worden, waarbinnen de nieuwe exploitatie plaats zal vinden. Het belang van gebouw en exploitatie voor Vught, vereist een solide en langjarige projectmatige opzet.

<u>Gemeentelijke organisatie</u>
Het project bevindt zich onder het team Gebiedsontwikkeling (GO), als opdrachtnemer. Team Leven & Meedoen (L&M) zal optreden als opdrachtgever en budgethouder. Nu we weer vooruit kunnen, moeten ook de gerelateerde terreinen en disciplines worden betrokken, zoals vastgoed, beheer en cultuur (team Leven & Meedoen), en erfgoed (Duurzame Leefomgeving). In de opzet van het project dient een balans gevonden te worden tussen het projectmatig werken en de langere lijnen zoals vastgoed en cultuur, die vanuit het projectmatige bezien slechts gedurende korte periodes betrokken zullen zijn. Het project kan de noodzakelijke afstand tot de langere lijnen en de opdrachtgever Leven & Meedoen behouden, door deel uit te maken van de projectmatige omgeving van Gebiedsontwikkeling.

- Projectteam: projectleider, projectsecretaris, kwartiermaker (sturing)
- Project inbedden in de gemeentelijke organisatie, en verbinden aan de verschillende onderdelen daarbinnen: vastgoedbeheer, cultuur, accommodatiebeleid, erfgoed, financieel, juridisch, bezetting (personeel), etc.
- Afstemmingsoverleg met alle betrokken disciplines (afstemming, project start up / PSU)
- Inrichten adviesteam, met externen (ontwerpteam en bouwteam volgen in latere fases)
- Opdrachtgeverschap bestuurlijk en ambtelijk positioneren (besluitvorming)
- Project afbakenen (als zelfstandig project)

Gebruikers voorop

Het proces zal ook worden opgezet vanuit *de gebruikers*. De gebruikers zijn de programmering en de reden dat de bezoekers komen, voor dansles, uitvoeringen, muziekbeleving, en ontmoeting. Het geheel van de gebruikers, bezoekers en dienstverlening moet gekoesterd worden, zij vormen samen het leven van het gebouw.

Er zal een gebruikersoverleg worden gestart (maandelijks), en een formele structuur worden opgezet waarbinnen overleg met de gebruikers plaats kan vinden (gebruikersraad, gebruikersstatuut, gebruiksovereenkomst).

Afgesproken is dat de 'grote keuzes', zoals de herontwikkelingsvarianten, het gebouwprogramma en bv. de exploitatie opzet, ook met de gebruikers zullen worden besproken.

- Gebruikersoverleg (maandelijks)
- Gebruikersraad
- Gebruikersstatuut
- Gebruiksovereenkomsten

Projectopdracht en vervolg

Deze projectopdracht wordt opgezet voor de periode, waarbinnen de overname van het gebouw, het inrichten en overnemen van de exploitatie en de besluiten over het gewenste scenario voor herontwikkeling moeten plaatsvinden.

Daartoe zal akkoord en budget bij de Raad moeten worden opgehaald en zal verdere besluitvorming in het college kunnen plaatsvinden. Gedurende dit proces zal ook het vervolgproces duidelijk worden, met zicht op het proces van definitieffase starten tot en met uitvoering, met een vastgestelde planning en zekergesteld budget.

Verder afbakening middels:

- Een voor langere periode vast projectteam/kernteam, met eigen mandaat
- Zelfstandige projectadministratie, financiële rapportage, contractmanagement
- Projectplanning met mijlpalen, en rapportage
- Voorbereiding, start en een eind aan het project, daarna nazorg

Financiële randvoorwaarden

Investering + exploitatie

De investering voor herontwikkeling zal meerdere miljoenen euro's bedragen, afhankelijk van de manier en het technisch niveau waarop herontwikkeling dan wel renovatie plaatsvindt. Hiervoor zullen scenario's opgesteld worden en ter besluitvorming worden voorgelegd. Op basis daarvan zal een raadsbesluit met een investeringskrediet gevraagd worden.

De exploitatie zal opnieuw worden opgezet, met als doel een voor vele jaren solide en sluitende exploitatie. De subsidie zal op de exploitatie en de programmering worden afgestemd, uitgaande van een maatschappelijke huur voor de culturele gebruikers.

Kosten

Voor elke van de lijnen 1-3 is een kosten opzet gemaakt, bestaande uit:
a. onderzoeken (bv. asbest, bouwkosten);
b. begeleiding (coördinatie, selectie/inkoop uitvoerende partijen, bouwbegeleiding);
c. personeelskosten (inclusief inhuur).

Opmerkingen:

- De overige kosten betreffen interne uren van de verschillende vakafdelingen (incidenteel) en blijven buiten deze projectopdracht.
- Ook de kosten van het team cultuur (lijn 4) blijven buiten deze project opdracht (oa. proces cultuurvisie).

De totale kosten voor het komend jaar – tot september 2026 – zijn:	562.000,-- Euro
Wij adviseren een post onvoorzien van 15% te hanteren, van (afgerond):	84.300,-- Euro +
De totale kosten van deze projectopdracht komen daarmee op	**646.300,-- Euro** (excl. Btw)
De kosten inclusief btw zijn (afgerond)	782.000,-- Euro (incl. Btw)

Zie: kostenoverzicht (bijlage)

Financiering

Er wordt voorgesteld de kosten voor lijn 1 (overname) en lijn 3 (herstart bouw) te dekken uit de Algemene Reserve, voor een bedrag van 496.800,-- Euro, exclusief btw (inclusief onvoorzien).

De kosten voor lijn 2 (voorbereiden overname exploitatie) van kunnen ten laste het resterend deel van de voormalige exploitatiesubsidie voor 2026 beschikbaar worden gebracht.

Overige randvoorwaarden

Projectkenmerken
Bouwjaar: 1975-1977 – Uitbreidingen: 1996, 1997
Gebouwoppervlak: ca. 3.200 m2 bvo – Architect, 1975: Theo Mickers

Erfgoed
Er is in maart 2025 een aanvraag voor aanwijzing tot monument gedaan. Ondertussen is het bijbehorend onderzoek verricht (met positief advies), zodat ook die afweging kan plaatsvinden.

Projectfasen
Het project zal globaal bestaan uit de volgende projectfasen:

1. Initiatief (start met deze projectopdracht) 2025-2026 (1 jaar)
2. Definitie (basis: projectplan) 2026-2027 (1 jaar)
3. Uitvoering: ontwerp, bouw, oplevering 2027-2030 (3 jaar)
4. Nazorg (bouw), en in beheer nemen project 2030-2031 (1 jaar)

Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Uitspraak rechtbank beroep voorkeursrechten
Team	team Bedrijfsvoering
Datum behandeling in B&W:	16 december 2025
Datum raadsvergadering	29 januari 2026
Nummer	
Documentnummer	INT/25 - 730755
Zaaknummer	Z24 - 285769

Voorstel

1. In te stemmen met de wijze van afhandeling van de uitspraak van de rechtbank
2. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 1 gegrond te verklaren, het gevestigde voorkeursrecht op alle vijf percelen van bezwaarmaker in te trekken en aan bezwaarmaker een vergoeding toe te kennen voor proceskosten in de bezwaarfase ter hoogte van € 647.
3. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 2 ongegrond te verklaren en het gevestigde voorkeursrecht te handhaven.
4. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 3 gegrond te verklaren, het gevestigde voorkeursrecht op beide percelen van bezwaarmaker in te trekken en aan bezwaarmaker een vergoeding toe te kennen voor proceskosten in de bezwaarfase ter hoogte van € 647.
5. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 4 gegrond te verklaren en het voorkeursrecht op het perceel gedeeltelijk in te trekken, voor zover het in de nabijheid van de woning op het perceel is gelegen.
6. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 5 gegrond te verklaren en het gevestigde voorkeursrecht op zijn perceel in te trekken.

Eerdere besluitvorming

Besluit gemeenteraad van 1 februari 2024 tot vestiging van voorkeursrechten op meerdere percelen ten behoeve van de grootschalige opwek van duurzame energie.
Besluit gemeenteraad van 19 november 2024 tot ongegrondverklaring van ingediende bezwaarschriften tegen het besluit van 1 februari 2024.

Inleiding

De rechtbank Oost-Brabant heeft uitspraak gedaan over 5 beroepschriften tegen het besluit van uw Raad tot ongegrondverklaring van de bezwaarschriften tegen de vestiging van voorkeursrechten op meerdere percelen in het buitengebied van Vught.

De rechtbank heeft de beroepen gegrond verklaard. Dat betekent niet dat uw Raad geen voorkeursrecht mocht vestigen. De gegrondverklaring houdt verband met het uitgangspunt dat zonneparken op ten minste 30 meter van gevoelige objecten moeten worden gesitueerd. Volgens de rechtbank had daarmee rekening moeten worden gehouden bij de vestiging van het voorkeursrecht. Uw Raad had moeten motiveren waarom u delen van percelen ook onder het voorkeursrecht heeft gebracht, hoewel deze binnen die straal van 30 meter zijn gelegen.

Voor een uitgebreidere toelichting op de uitspraak wordt verwezen naar de samenvatting die de rechtbank heeft opgenomen in het begin van de uitspraak.

Bij een eerste beoordeling van de uitspraak is al geconstateerd dat de uitspraak geen grote gevolgen heeft voor de uitvoering van het Programma Grootschalige Opwek Vught. Er is daarom geen hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Ook de bezwaarmakers hebben geen hoger beroep ingediend, zodat de uitspraak van de rechtbank onherroepelijk is. Op grond van de uitspraak moeten nieuwe beslissingen op bezwaar worden genomen.

Beoogd effect

Uitvoering geven aan de uitspraak van de rechtbank

Argumenten

1.1 Hiermee wordt voldaan aan de uitspraak van de rechtbank.
De uitspraak van de rechtbank komt erop neer dat wij bij de vestiging van de voorkeursrechten al vooruit hadden moeten kijken naar de geschiktheid van de percelen voor toepassing van zonneparken. Omdat het Programma Grootschalige Opwek Vught een afstand van 30 meter voorschrijft tussen zonneparken en gevoelige objecten zullen sommige percelen minder of niet geschikt zijn voor de realisatie van een zonnepark.

Dit hebben wij niet gedaan bij de vestiging van de voorkeursrechten. Er is voor gekozen de beoordeling van de geschiktheid van percelen uit te voeren, als percelen ons voor aankoop werden aangeboden.

Voor het nemen van de nieuwe beslissingen op bezwaar, hebben we de beoordeling naar de geschiktheid voor aankoop alsnog uitgevoerd. Op basis daarvan adviseren wij uw Raad over de te nemen beslissingen. Die zijn niet in alle gevallen gelijkluidend.

Vught

Voor de begrijpelijkheid van de uitspraak van de rechtbank en de voorgestelde beslissingen zijn luchtfoto's bijgevoegd.

2.1 Deze percelen zijn niet geschikt bevonden.
De uitspraak van de rechtbank hield voor *bezwaarmaker 1* (eiser 1) in:

Voor eiser 1 lijkt de afstand bij eerste meting via de faciliteit "Regels op de kaart" van "Het Omgevingsloket" dat door het Rijk digitaal wordt aangeboden (Regels op de kaart) van de woning van eiser 1 tot de grens van de percelen met nummers HVT02A951, HVT02A952 en HVT02A2311, waarop het voorkeursrecht is gevestigd, minder dan 30 meter te bedragen. De raad moet bij een nieuw besluit op het bezwaar van eiser 1 nagaan of de woning van eiser 1 het enige gevoelige object is op het perceel, vervolgens nagaan wat de afstand is tussen de grens van de woning tot de grenzen van de percelen met nummers HVT02A951, HVT02A952 en HVT02A2311 en aan de hand van deze gegevens de vestiging van het voorkeursrecht op deze percelen heroverwegen.

Op basis van de luchtfoto is beoordeeld dat het weinig zin heeft het voorkeursrecht te handhaven. De percelen vormen samen een door het pad afgesloten gebied. Een groot deel van dit afgesloten gebied is niet meer te gebruiken. Bovendien gaat het dan om de randen van de percelen, in een soort omgekeerde U vorm, die ook niet functioneel zijn om aansluitend te gebruiken. Ook aankoop van de percelen HVT02A949 en HVT02A950 is niet langer interessant. Ook op deze percelen kan het voorkeursrecht worden ingetrokken.

2.2 Er is recht op een vergoeding voor het bijwonen van de hoorzitting van de Bezwaarschriftencommissie
Omdat het besluit wordt herroepen, is er recht op vergoeding van de kosten van beroepsmatige rechtsbijstand. De vergoeding wordt toegekend voor het bijwonen van de hoorzitting. De vergoeding voor het indienen van het bezwaarschrift was in dit geval al toegekend bij de beslissing op bezwaar.

3.1 Deze percelen zijn wel geschikt voor de realisatie van een zonnepark
De uitspraak van de rechtbank hield voor *bezwaarmaker 2* (eiser 2) in:

Voor eiser 2 is niet onderzocht wat de afstand is van het aangewezen perceel met nummer HVT02D4853 en het perceel met nummer HVT02D3112, aan de overzijde van de verkeersweg De Gijzel, dat buiten de aanwijzing is gelaten. Het is de rechtbank niet duidelijk of en, zo ja, waarom dat perceel buiten de vestiging van het voorkeursrecht is gelaten en of zich daarop gevoelige objecten bevinden. De raad zal bij een nieuwe beslissing op het bezwaar van eiser 2 een en ander moeten nagaan en vervolgens aan de hand van die beoordeling de vestiging van het voorkeursrecht op het perceel met nummer HVT02D4853 moeten heroverwegen.

Het klopt dat op het perceel HVT02D3112 geen voorkeursrecht is gevestigd. Dat heeft echter niets te maken met de aanwezigheid van een gevoelig object op dat perceel. Het perceel staat vol met bomen en is daarom niet geschikt voor de realisatie van een zonnepark. De percelen van bezwaarmaker 2 kennen dus geen belemmeringen voor de realisatie van een zonnepark. Het gevestigde voorkeursrecht op die percelen kan in stand blijven.

4.1 Deze percelen zijn niet geschikt bevonden
De uitspraak van de rechtbank hield voor *bezwaarmaker 3* (eiser 3) in:

Voor eiser 3 geldt dat de achtergevel van zijn woning op het perceel dat buiten de aanwijzing is gelaten, direct grenst aan perceel met nummer HVT02D4190 dat wel is aangewezen bij de vestiging van het voorkeursrecht. In het geval van eiser 3 kan daarom aan de hand van de overgelegde luchtfoto direct worden vastgesteld dat de afstand van 30 meter tot een zonnepark en een gevoelig object niet is betrokken bij de aanwijzing. Als dat perceel buiten de vestiging van het voorkeursrecht wordt gelaten, moet de raad ook heroverwegen of hij geheel of gedeeltelijk wil blijven bij de vestiging van het voorkeursrecht op het perceel met nummer HVT02D4777, gezien de specifieke omvang die het perceel heeft en de ligging ten opzichte van percelen die buiten de aanwijzing zijn of worden gelaten.

Als de afstand van 30 meter vanaf de woning wordt aangehouden, blijft nog wel een groot deel van het perceel met nummer HVT02D4190 over. Wat overblijft, is echter ongelukkig verdeeld met een knip in het midden. De overblijvende delen van het perceel bieden weinig kansen voor de realisatie van een zonnepark, ook niet in aansluiting met de omgeving. Hierdoor wordt ook het perceel met nummer HVT02D4777 niet nodig.

4.2 Er is recht op een vergoeding van proceskosten voor het indienen van het bezwaarschrift
Omdat het besluit wordt herroepen, is er recht op vergoeding van de kosten van beroepsmatige rechtsbijstand. De vergoeding voor het indienen van het bezwaarschrift was in dit geval nog niet toegekend bij de beslissing op bezwaar. De gemachtigde heeft de hoorzitting van de Bezwaarschriftencommissie niet bijgewoond.

5.1 Een deel van het perceel is geschikt voor de realisatie van een zonnepark.
De uitspraak van de rechtbank hield voor *bezwaarmaker 4* (eiser 4) in:

Voor eiser 4 geldt dat de afstand van het perceel met nummer het perceel VUG00E2675, waarop de woning is gelegen met huisnummer 229, tot de naburige woning op het perceel met nummer woonperceel van de buurman (VUG00E2793) minder dan 30 meter bedraagt, alleen al omdat uit de door de raad overgelegde luchtfoto blijkt dat de woningen aan elkaar zijn gebouwd en het waarschijnlijk om een zogenoemde 2-onder-1-kap woning gaat. Bij een nieuwe beslissing op het bezwaar van eiser 4 zal de raad ook rekening moeten houden met de woonbestemming die aan het

naburige perceel met huisnummer 227 is toegekend op grond van het bestemmingsplan "Helvoirtseweg 227" dat de raad op 12 december 2024 heeft vastgesteld. Wel merkt de rechtbank op dat bij eerste meting via Regels op de kaart, de afstand tussen de woning van eiser 4 en het bouwvlak dat op de verbeelding van het bestemmingsplan is weergegeven, meer dan 30 meter bedraagt. Dat bevestigt het standpunt dat de raad daarover heeft ingenomen.

Een deel van het perceel met nummer VUG00E2675 is inderdaad niet bruikbaar voor de realisatie van een zonnepark vanwege de nabijheid van woningen. Het perceel loopt echter een heel eind door naar achteren. Het achterste gedeelte is zeer geschikt voor de aanleg van een zonnepark. Zoals de rechtbank al opmerkt, liggen er geen gevoelige objecten. Verder zijn er koppelkansen met omliggende percelen.

Het voorstel is het gedeelte tot en met de paardenbak buiten het voorkeursrecht te houden. Bezwaarmaker houdt hiermee een aantrekkelijk deel van het perceel over dat hij zonder voorkeursrecht vrij mag verkopen.

6.1 De uitspraak van de rechtbank dwingt ons hiertoe.
De uitspraak van de rechtbank hield voor *bezwaarmaker 5* (eiser 5) in:

Voor eiser 5 geldt dat de raad onvoldoende is nagegaan op welke van de percelen aan de Heikant 2 het gebouw is gelegen dat hij in gebruik heeft als woning. De raad moet daarom bij een nieuw besluit op het bezwaar van eiser 5 nagaan waar de woning van eiser 5 is gelegen. Als dat op het perceel met nummer 1719 is, moet dat volgens de eigen uitgangspunten van de raad alsnog buiten de vestiging van het voorkeursrecht worden gelaten. Ook moet de raad nagaan of het andere gebouw op het perceel met nummers 1695 of 1718 een gevoelig object is in de omschrijving die de raad toepast. Als de raad dat heeft gedaan, moet hij nagaan wat de eis dat zonneparken op 30 meter van gevoelige objecten zijn uitgesloten voor gevolgen heeft voor het voorkeursrecht dat op de percelen is gevestigd.

De woning ligt inderdaad op het perceel waarop het voorkeursrecht is gevestigd. Het voorkeursrecht op dit perceel is gehandhaafd, omdat het vrij groot is. Het overblijvende deel kan in combinatie met omliggende percelen worden gebruikt voor de aanleg van een zonnepark. Deze situatie lijkt daarmee op de situatie van bezwaarmaker 4. Het perceel is wel wat kleiner dan het perceel van bezwaarmaker 4.

De uitspraak biedt echter geen andere mogelijkheid dan intrekking van het voorkeursrecht.

Financiën

Met uitzondering van de te vergoeden proceskosten heeft dit voorstel geen financiële consequenties.

Communicatie en vervolgtraject

De nieuwe beslissingen op bezwaar worden met een beschikking aan de bezwaarmakers bekendgemaakt.

Burgemeester en wethouders van Vught,

De secretaris	de burgemeester
W.F.F. Keijzers	C.N.A. Nijkerken-de Haan

Openbare bijlage(n):	Uitspraak (geanonimiseerd) Luchtfoto m.b.t. bezwaarmaker 1 Luchtfoto m.b.t. bezwaarmaker 2 Luchtfoto m.b.t. bezwaarmaker 3 Luchtfoto m.b.t. bezwaarmaker 4 Luchtfoto m.b.t. bezwaarmaker 5
Vertrouwelijke bijlage(n):	Uitspraak (niet geanonimiseerd)
Bijlagen onder geheimhouding:	Nee

Vught

De raad van de gemeente Vught;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 december 2025;

besluit:

1. In stemmen met de wijze van afhandeling van de uitspraak van de rechtbank
2. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 1 gegrond te verklaren, het gevestigde voorkeursrecht op alle vijf percelen van bezwaarmaker in te trekken en aan bezwaarmaker een vergoeding toe te kennen voor proceskosten in de bezwaarfase ter hoogte van € 647.
3. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 2 ongegrond te verklaren en het gevestigde voorkeursrecht te handhaven.
4. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 3 gegrond te verklaren, het gevestigde voorkeursrecht op beide percelen van bezwaarmaker in te trekken en aan bezwaarmaker een vergoeding toe te kennen voor proceskosten in de bezwaarfase ter hoogte van € 647.
5. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 4 gegrond te verklaren en het voorkeursrecht op het perceel gedeeltelijk in te trekken, voor zover het in de nabijheid van de woning op het perceel is gelegen.
6. Het bezwaarschrift van bezwaarmaker 5 gegrond te verklaren en het gevestigde voorkeursrecht op zijn perceel in te trekken.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Vught
in zijn openbare vergadering van 29 januari 2026.

de griffier, de voorzitter,

M.M. Penders C.N.A. Nijkerken-de Haan

Titel:

Subtitel:

Legenda

BRK

Kadastrale grens

Voorlopig

Administratief

Definitief

<all other values>

Perceelnummer

Gemeentegrens

Gemeentegrens

Luchtfoto 2024

Red: Band_1

Green: Band_2

Blue: Band_3

Vught

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend
Alle rechten voorbehouden

Datum: 25-02-2025

Schaal: 1: 1078

Titel:

Subtitel:

Legenda

BRK

Kadastrale grens

Voorlopig

Administratief

Definitief

<all other values>

Perceelnummer

Gemeentegrens

Gemeentegrens

Luchtfoto 2024

Red: Band_1

Green: Band_2

Blue: Band_3

Vught

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend
Alle rechten voorbehouden

Datum: 25-02-2025

Schaal: 1: 1078

Titel:

Subtitel:

Legenda

BRK

Kadastrale grens

- Voorlopig
- Administratief
- Definitief
- <all other values>

Perceelnummer

Gemeentegrens

Gemeentegrens

Luchtfoto 2024

- Red: Band_1
- Green: Band_2
- Blue: Band_3

Vught

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend
Alle rechten voorbehouden

Datum: 26-02-2025

Schaal: 1: 2475

Titel:

Subtitel:

Legenda

BRK
- Kadastrale grens
  - Voorlopig
  - Administratief
  - Definitief
  - <all other values>
- Perceelnummer

Gemeentegrens
- Gemeentegrens

Luchtfoto 2024
- Red: Band_1
- Green: Band_2
- Blue: Band_3

Vught

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend
Alle rechten voorbehouden

Datum: 26-02-2025

Schaal: 1: 1238

Titel:

Subtitel:

Legenda

BRK

Kadastrale grens

Voorlopig

Administratief

Definitief

<all other values>

Perceelnummer

Gemeentegrens

Gemeentegrens

Luchtfoto 2024

Red: Band_1

Green: Band_2

Blue: Band_3

Vught

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend
Alle rechten voorbehouden

Datum: 25-02-2025

Schaal: 1: 2156

ECLI:NL:RBOBR:2025:6266

Instantie	Rechtbank Oost-Brabant
Datum uitspraak	10-10-2025
Datum publicatie	10-10-2025
Zaaknummer	24/4161, 24/4285, 25/26, SHE 25/30 en 25/89
Rechtsgebieden	Omgevingsrecht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - meervoudig
Inhoudsindicatie	Deze uitspraak gaat over de vestiging van voorkeursrechten op verschillende percelen in de gemeente Vught. De percelen van eisers waarop het voorkeursrecht is gevestigd, zijn gelegen noordwestelijk van de kern Distelberg, tussen het afwateringskanaal s-Hertogenbosch-Drongelen en de Loonse en Drunense duinen (eiser 1), in het gebied dat ongeveer wordt begrensd door de Loonse en Drunense duinen, Helvoirt, verkeersweg N65 en de grens met de gemeente Haaren (eisers 2, 3 en 5) en tot slot noordoostelijk van Helvoirt, aan of nabij verkeersweg N65 (eiser 4). De raad heeft het voorkeursrecht gevestigd om grip te houden op de ontwikkeling van duurzame energie en om grondspeculatie te voorkomen. Het voorkeursrecht is gevestigd in de vijf zoekgebieden die in het "Programma Grootschalige Opwek Vught" voor de opwekking van zonne-energie zijn aangewezen. In de toekomst wil de gemeente in een of meer van de zoekgebieden zonne-energie laten opwekken, ter uitvoering van de afspraken die zijn gemaakt bij de Regionale Energiestrategie (RES), om te voldoen aan de energietransitie-opgaven. - Eisers zijn het niet eens met de vestiging van het voorkeursrecht. Zij vinden - zeer kort weergegeven - dat het voorkeursrecht in een veel te groot gebied en in een te vroeg stadium is gevestigd. Zij worden geconfronteerd met eigendomsbeperkingen, terwijl nog helemaal niet duidelijk is of, en zo ja, waar de beoogde ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Dat vinden zij onevenredig belastend. Ook vinden zij de toekomstige ontwikkelingen die de gemeente beoogt om meerdere redenen niet uitvoerbaar. De raad heeft bovendien niet of onvoldoende rekening gehouden met hun individuele belangen, aldus eisers. Alles bij elkaar vinden zij dat de raad tekort is geschoten bij het maken van de vereiste belangenafweging. De rechtbank komt in deze uitspraak tot het oordeel dat de raad in dit stadium van de besluitvorming tot vestiging van het voorkeursrecht in de zoekgebieden kon overgaan met het oog op de ontwikkeling van zonneparken. De Omgevingswet (Ow) bevat de mogelijkheid om vooruitlopend op definitieve keuzes het voorkeursrecht te vestigen voor toekomstige ontwikkelingen, ook als nog niet duidelijk is of, en zo ja, waar de zonneparken precies worden gerealiseerd en de besluitvorming daarover nog niet is uitgekristalliseerd. De rechtbank vindt de realisatie van zonneparken in de toekomst ook niet evident onuitvoerbaar. Voor de (meeste) percelen van eisers heeft de raad echter niet goed gemotiveerd waarom hij bij vestiging van het voorkeursrecht is gebleven. De raad past zelf het uitgangspunt toe dat realisatie van zonneparken op 30 m van woningen is uitgesloten. Ook heeft de raad woonpercelen buiten de vestiging van het voorkeursrecht gehouden. Onduidelijk is of de raad deze uitgangspunten consequent heeft toegepast. Verder is niet duidelijk waarom het woonperceel van eiser 4 is aangewezen. Voor eiser 5 is onduidelijk wat als woonperceel moet worden beschouwd. De raad moet daarom een nieuwe beslissing nemen op het bezwaar van eisers. Op deze punten krijgen eisers dus gelijk.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl BR 2025/85 met annotatie van C.M.M. van Mil Sdu Nieuws Omgevingsrecht 2025/247 Omgevingswet VTH 2025/463

Uitspraak

RECHTBANK OOST-BRABANT

Zittingsplaats 's-Hertogenbosch

Bestuursrecht

zaaknummers: SHE 24/4161, SHE 24/4285, SHE 25/26, SHE 25/30 en SHE 25/89

uitspraak van de meervoudige kamer van 10 oktober 2025 in de zaken tussen

1
1. [eiser 1], eiser 1 (SHE 24/4161)

(gemachtigde: mr. J.J.J. de Rooij)

2 [eiser 2], eiser 2 (SHE 24/4285)

(gemachtigde: mr. drs. C.R. Jansen)

3 [eiser 3], eiser 3 (SHE 25/26)

(gemachtigde: mr. R.H.M. Verkoijen en mr. B. Frenken)

4 [eiser 4], eiser 4 (SHE 25/30)

(gemachtigde: [naam])

5 [eiser 5], eiser 5 (SHE 25/89)

(gemachtigde: mr. B.R. Jongerhuis)

en

de raad van de gemeente Vught, de raad
(gemachtigden: mr. R.P. Randewijk en [naam]).

Samenvatting

1. Deze uitspraak gaat over de vestiging van voorkeursrechten op verschillende percelen in de gemeente Vught. De percelen van eisers waarop het voorkeursrecht is gevestigd, zijn gelegen noordwestelijk van de kern Distelberg, tussen het afwateringskanaal s-Hertogenbosch-Drongelen en de Loonse en Drunense duinen (eiser 1), in het gebied dat ongeveer wordt begrensd door de Loonse en Drunense duinen, Helvoirt, verkeersweg N65 en de grens met de gemeente Haaren (eisers 2, 3 en 5) en tot slot noordoostelijk van Helvoirt, aan of nabij verkeersweg N65 (eiser 4).

2. De raad heeft het voorkeursrecht gevestigd om grip te houden op de ontwikkeling van duurzame energie en om grondspeculatie te voorkomen. Het voorkeursrecht is gevestigd in de vijf zoekgebieden die in het "Programma Grootschalige Opwek Vught" voor de opwekking van zonne-energie zijn aangewezen. In de toekomst wil de gemeente in een of meer van de zoekgebieden zonne-energie laten opwekken, ter uitvoering van de afspraken die zijn gemaakt bij de Regionale Energiestrategie (RES), om te voldoen aan de energietransitie-opgaven.

3. Eisers zijn het niet eens met de vestiging van het voorkeursrecht. Zij vinden - zeer kort weergegeven - dat het voorkeursrecht in een veel te groot gebied en in een te vroeg stadium is gevestigd. Zij worden geconfronteerd met eigendomsbeperkingen, terwijl nog helemaal niet duidelijk is of, en zo ja, waar de beoogde ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Dat vinden zij onevenredig belastend. Ook vinden zij de toekomstige ontwikkelingen die de gemeente beoogt om meerdere redenen niet uitvoerbaar. De raad heeft bovendien niet of onvoldoende rekening gehouden met hun individuele belangen, aldus eisers. Alles bij elkaar vinden zij dat de raad tekort is geschoten bij het maken van de vereiste belangenafweging.

4. De rechtbank komt in deze uitspraak tot het oordeel dat de raad in dit stadium van de besluitvorming tot vestiging van het voorkeursrecht in de zoekgebieden kon overgaan met het oog op de ontwikkeling van zonneparken. De Omgevingswet (Ow) bevat de mogelijkheid om vooruitlopend op definitieve keuzes het voorkeursrecht te vestigen voor toekomstige ontwikkelingen, ook als nog niet duidelijk is of, en zo ja, waar de zonneparken precies worden gerealiseerd en de besluitvorming daarover nog niet is uitgekristalliseerd. De rechtbank vindt de realisatie van zonneparken in de toekomst ook niet evident onuitvoerbaar. Voor de (meeste) percelen van eisers heeft de raad echter niet goed gemotiveerd waarom hij bij vestiging van het voorkeursrecht is gebleven. De raad past zelf het uitgangspunt toe dat realisatie van zonneparken op 30 m van woningen is uitgesloten. Ook heeft de raad woonpercelen buiten de vestiging van het voorkeursrecht gehouden. Onduidelijk is of de raad deze uitgangspunten consequent heeft toegepast. Verder is niet duidelijk waarom het woonperceel van eiser 4 is aangewezen. Voor eiser 5 is onduidelijk wat als woonperceel moet worden beschouwd. De raad moet daarom een nieuwe beslissing nemen op het bezwaar van eisers. Op deze punten krijgen eisers dus gelijk.

5. De beslissingen van de rechtbank staan aan het einde van deze uitspraak onder het kopje "Beslissing". Onder 10 en volgende zal de rechtbank uitleggen hoe zij tot haar oordeel is gekomen. De beroepsgronden zijn hierna gezamenlijk, verkort en per onderwerp (zie de cursieve kopjes) weergegeven. Onder 6 tot en met 9 staat het procesverloop in deze zaak. In de bijlage staat een aantal wetsartikelen die van belang zijn voor deze zaak.

Procesverloop

6. De raad heeft op 1 februari 2024 het voorkeursrecht gevestigd op onder meer de percelen van eisers. Aan dit besluit is een voorstel van het college van burgemeester en wethouders (het college) van 15 november 2023 voorafgegaan, waarbij het voorkeursrecht voorlopig is gevestigd op de percelen van eisers.

7. De raad heeft op 19 november 2024 de bezwaren van eisers tegen zijn besluit van 1 februari 2024 ongegrond verklaard (de bestreden besluiten).

8. De raad heeft op de beroepen gereageerd met verweerschriften. Een aantal eisers heeft de gronden van beroep aangevuld.

9. De rechtbank heeft de beroepen op 1 juli 2025 op zitting behandeld. Hieraan hebben deelgenomen: eisers 1 tot en met 3 en 5 en de gemachtigden van de raad; voor eisers 1 tot en met 4 zijn hun gemachtigden verschenen. Voor eiser 4 is zijn zoon, [naam], verschenen.

Beoordeling door de rechtbank

Overgangsrecht Omgevingswet

10. De regels over het voorkeursrecht in de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) zijn sinds 1 januari 2024 overgegaan naar de Ow. Artikel 4.1 van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet bevat het overgangsrecht voor lopende procedures over het voorkeursrecht. Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet blijft het oude recht van toepassing als voor de inwerkingtreding van de Ow een besluit tot voorlopige aanwijzing van gronden of een besluit tot aanwijzing van gronden is genomen. Het besluit van de raad om het voorkeursrecht te vestigen is van 1 februari 2024. Daarom is in deze zaak de Ow van toepassing, wat tussen partijen overigens ook niet in geschil is.

Reden voor vestiging en grondslag van het voorkeursrecht

11. Ter uitvoering van de afspraken die zijn gemaakt in de Regionale Energiestrategie (RES 1.0), is de gemeente nagegaan waar het opwekken van energie via zon en wind voorstelbaar is op basis van milieutechnische belemmeringen. Deze inventarisatie heeft voor zonne-energie geleid tot een aantal zoekgebieden (1 tot en met 5). Op 19 mei 2022 heeft de raad ingestemd met de aanwijzing van de zoekgebieden voor zonne- en windenergieprojecten conform de hoofdkaart van de RES 1.0, zoals die zijn verbeeld in de notitie "Op weg naar een zon- en windvisie voor de gemeente Vught". Daarbij is ook vastgelegd dat de gemeente streeft naar 100% lokaal eigendom.

12. Bij het besluit van 19 mei 2022 is het college gemandateerd om de plannen nader uit te werken en een procedure voor een milieueffectrapportage (m.e.r.) te starten.
Het college heeft op 8 november 2022 de zogenoemde Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld. De m.e.r.-procedure heeft geleid tot een milieueffectrapport "PlanMER grootschalige opwek Vught" (MER).

13. Op basis van de hiervoor weergegeven stukken heeft de raad op 1 februari 2024 het voorkeursrecht gevestigd op onder meer de percelen van eisers. Het voorstel van het college is voorafgegaan aan dit besluit. Aanleiding voor dit voorstel was een openbare raadsinformatieavond van 16 november 2023 waar de zoekgebieden met het publiek werden gedeeld. Reden om het voorkeursrecht te vestigen is dat de gemeente "zeggenschap" heeft dan wel verkrijgt in de zoekgebieden om de energieprojecten volgens haar randvoorwaarden te kunnen realiseren (de regierol). Verder wil de raad met het voorkeursrecht grondspeculatie voorkomen.

14. Op het moment van het besluit van de raad van 1 februari 2024 was de grondslag voor vestiging het raadsbesluit zelf. Daarbij zijn voor de percelen de zoekgebieden tot uitgangspunt genomen en aanvullend percelen aangewezen die noodzakelijk zijn voor onderhoud en toegang tot de percelen. Op 14 oktober 2024 is het door de raad vastgestelde "Programma grootschalige opwek" (het Programma), bekendgemaakt.1 Daarmee is het Programma ten tijde van de bestreden besluiten van rechtswege de grondslag voor de vestiging van het voorkeursrecht geworden.

15. Tijdens de zitting is gebleken dat de raad na het bestreden besluit de verdere ontwikkeling van windenergie in de zoekgebieden heeft stopgezet. Het voornemen om zonneparken te ontwikkelen blijft gehandhaafd. De rechtbank zal de bestreden besluiten daarom alleen beschouwen in het licht van de voorgenomen ontwikkeling van
zonneparken.

Aangewezen percelen van eisers

15. Aanvankelijk was het voorkeursrecht voorlopig gevestigd door het voorstel van het college. Het college heeft daarna op 9 januari 2024 dat besluit gewijzigd door alsnog een aantal percelen buiten de vestiging

van het voorkeursrecht te laten en die vestiging in zoverre te herroepen. De raad heeft het gewijzigde besluit, tevens raadsvoorstel, overgenomen. Voor eisers gaat het concreet om de volgende wijzigingen:

- Eiser 1; [adres] [plaats] ([adres]), zoekgebied zon 1. Het college heeft het voorkeursrecht op het woonperceel van eiser 1 ingetrokken. De raad heeft op 1 februari 2024 het voorkeursrecht gevestigd op de vijf resterende percelen. Het gaat om de percelen, kadastraal bekend gemeente Helvoirt, nummers [nummer], [nummer], [nummer], [nummer] en [nummer].
- Eiser 2; [adres] [plaats], zoekgebied zon 2. Het college heeft het voorkeursrecht op twee woonpercelen en een perceel met een natuurbestemming ingetrokken. De raad heeft vervolgens het voorkeursrecht gevestigd op de twee resterende percelen. Het gaat om de percelen, kadastraal bekend gemeente Helvoirt, nummers [nummer] en [nummer].
- Eiser 3; [adres] [plaats], zoekgebied zon 4. Het college heeft het voorkeursrecht gevestigd op vijf percelen van eiser 3. De raad heeft vervolgens het voorkeursrecht gevestigd op twee percelen van eiser 3. Het gaat om de percelen, kadastraal bekend gemeente Helvoirt, nummers [nummer] en [nummer].
- Eiser 4; [adres] [plaats], zoekgebied zon 5. De raad heeft op drie percelen het voorkeursrecht gevestigd. Het gaat om de percelen, kadastraal bekend gemeente Vught, nummers [nummer], [nummer] en [nummer].
- Eiser 5; [adres] [plaats], zoekgebied zon 4. Het college heeft het voorkeursrecht op twee woonpercelen van eiser 5 ingetrokken. De raad heeft vervolgens een voorkeursrecht gevestigd op het overgebleven perceel. Het gaat om het perceel, kadastraal bekend gemeente Helvoirt, nummer [nummer].

Belangenafweging

17. Eisers betogen dat de belangenafweging van de raad tekortschiet. De gronden die daarop betrekking hebben, worden via verschillende deelonderwerpen besproken.
- *Uitgangspunt belangenafweging bij vestiging voorkeursrecht (individuele belangen)*

17. Eisers 3 en 5 voeren aan dat de raad ten onrechte niet met hun persoonlijke omstandigheden en individuele belangen rekening heeft gehouden. Volgens hen heeft de raad zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat de Ow daarin heeft voorzien. Dat standpunt is achterhaald, omdat de Ow - in tegenstelling tot de Wvg - in hun ogen een integrale en evenredige belangenafweging vereist. Zij verwijzen ter ondersteuning van hun betoog naar de memorie van toelichting bij de Aanvullingswet grondeigendom Ow2, het advies van de bezwaaradviescommissie en een tijdschriftartikel van mr. C.M.M. van Mil.3 Volgens eiser 3 is de raad ook ongemotiveerd van het advies van de bezwaaradviescommissie afgeweken. Eiser 5 wijst er tot slot op dat hij op leeftijd is, en op korte termijn vanwege medische redenen zijn percelen moet verkopen.

19. De raad heeft zich op het standpunt gesteld dat de individuele belangen van eigenaren en zakelijk gerechtigden bij de vestiging van het voorkeursrecht niet aan de orde zijn. De wetgever heeft er bewust voor gekozen een afweging van belangen te laten plaatsvinden in het kader van een voorgenomen vervreemding aan de gemeente. Daarbij wijst de raad op vaste rechtspraak die onder de Wvg is ontwikkeld. Volgens deze rechtspraak zijn het algemeen belang bij het vestigen voor het voorkeursrecht en de belangen van de grondeigenaren reeds afgewogen bij de totstandkoming van de Wvg. De raad ziet geen aanleiding voor het oordeel dat deze rechtspraak niet meer geldt onder de Ow.

19. Artikel 9.1 van de Ow bevat de bevoegdheid voor de raad om het voorkeursrecht te vestigen. De raad komt bij gebruik van deze bevoegdheid beleidsvrijheid toe. Bij het gebruik van deze bevoegdheid moet de raad op grond van artikel 3:4, eerste lid, van de Awb de betrokken belangen afwegen. Bij deze afweging is het rechtsgevolg van de vestiging van het voorkeursrecht van belang. Op grond van artikel 9.7 van de Ow heeft de vestiging tot gevolg dat eisers verplicht zijn om de gemeente in de gelegenheid te stellen de percelen te verkrijgen voordat zij het aan een ander kunnen vervreemden (de aanbiedingsplicht). In artikel 9.8 tot en met 9.10 van de Ow is voorzien in uitzonderingen op de aanbiedingsplicht vanwege persoonlijke omstandigheden en in de paragrafen 9.2.3 en 9.2.4 van de Ow in een procedure over het

aanbod en de prijs van het perceel (de aanbiedingsprocedure).

19. De individuele belangen van eisers 3 en 5 en hun persoonlijke omstandigheden, zijn belangen en omstandigheden die de raad op grond van artikel 3:4, eerste lid, van de Awb moet betrekken bij de afweging om het voorkeursrecht te vestigen. Het standpunt van de raad dat hij bij de vestiging van het voorkeursrecht op geen enkele manier met de individuele belangen van eisers rekening hoeft te houden omdat de Ow daarin al heeft voorzien en de afweging over het individuele belang heeft verschoven naar de aanbiedingsprocedure, is dan ook niet juist. De Ow heeft in de paragrafen 9.2.2, 9.2.3 en 9.2.4 weliswaar voorzien in op zichzelf toereikende uitzonderingen op de aanbiedingsplicht en in een aanbiedingsprocedure die met rechtsbescherming is omkleed, maar dat wil niet zeggen dat de raad in een bijzonder geval niet in aanvullende uitzonderingen kan voorzien. Ook kan de raad afzien van het vestigen van het voorkeursrecht omdat hij rekening houdt met de individuele omstandigheden van eigenaren, bijvoorbeeld omdat zij wonen op (delen van) de percelen. De conclusie van de rechtbank is dat de raad voor uitzonderingen op de aanbiedingsplicht en voor de bescherming die de aanbiedprocedure biedt, in beginsel naar de regelingen in de Ow kan verwijzen, maar dat hij bij een belangenafweging wel persoonlijke omstandigheden en individuele belangen moet betrekken bij een besluit over de vestiging van een voorkeursrecht, die tot aanvullende bescherming of het afzien van het vestigen van het voorkeursrecht kunnen leiden.

19. Omdat de tekst en het systeem van de regeling van de Ow duidelijk zijn, ziet de rechtbank uit een oogpunt van rechtszekerheid geen aanleiding om de parlementaire geschiedenis van de Ow bij haar oordeel te betrekken. De rechtbank ziet daarom ook geen aanleiding om in te gaan op de rechtspraak die is ontwikkeld onder de Wvg.

23. De rechtbank zal hierna ingaan op de betekenis van de individuele belangen van eisers 3 en 5, maar deze leiden niet tot het oordeel dat de raad ten onrechte het voorkeursrecht op hun percelen heeft gevestigd. De rechtbank verwijst naar haar overwegingen onder 42 en 43 van deze uitspraak.

- *Tijdstip van vestigen voorkeursrecht*

24. Eisers 1 en 3 betogen dat het beleid van de gemeente nog onvoldoende is uitgekristalliseerd om het voorkeursrecht te kunnen vestigen. Onduidelijk is voor hen waarom niet gewacht kon worden met het vestigen van het voorkeursrecht totdat duidelijk is geworden binnen welk zoekgebied de functie wordt toebedacht. Eiser 3 voert aan dat de aanleiding van het voorkeursrecht onvoldoende duidelijk is.

24. Voor zover eiser 3 in dit verband aanvoert dat de raad een verzwaarde motiveringsplicht heeft omdat het voorkeursrecht niet op basis van een wettelijk instrument is gevestigd, slaagt alleen al niet omdat bij de bestreden besluiten het Programma van rechtswege de grondslag van het voorkeursrecht is.

24. Aanleiding voor het vestigen van het voorkeursrecht was een openbare raadsinformatieavond die op 16 november 2023 is georganiseerd en waar de zoekgebieden aan het publiek werden gepresenteerd. In navolging van het college heeft de raad er daarbij op gewezen dat als de ligging van de mogelijke zoekgebieden openbaar is gemaakt, derden zich in het gebied kunnen "inkopen", wat de regierol van de gemeente kan aantasten en tot grondspeculatie kan leiden. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de raad hiermee in voldoende mate gemotiveerd waarom ook door hem niet met vestiging van het voorkeursrecht kon worden gewacht totdat de plannen verder waren uitgewerkt.

24. Wat betreft het betoog van eisers dat de raad het voorkeursrecht in een te vroeg stadium heeft gevestigd, overweegt de rechtbank als volgt. De Ow voorziet in artikel 9.1, eerste lid, aanhef en onder b en c, van de Ow in de mogelijkheid om het voorkeursrecht te vestigen als de keuze voor een ontwikkeling nog niet definitief is en de exacte ontwikkellocatie nog niet bekend is. Dat artikel bevat namelijk de mogelijkheid om vooruitlopend op definitieve keuzes in een omgevingsplan het voorkeursrecht te vestigen op basis van een omgevingsvisie, programma of de voorkeursrechtbeschikking zelf. Dat betekent dat het voorkeursrecht in een zeer vroeg stadium van de besluitvorming over een mogelijke ontwikkeling kan worden gevestigd of voordat met de besluitvorming wordt begonnen. Logisch gevolg van deze

mogelijkheid is dat op het moment van vestiging van het voorkeursrecht op een van de grondslagen, genoemd onder b en c van artikel 9.1, eerste lid, nog niet duidelijk is of, en zo ja, waar de toekomstige ontwikkelingen precies gaan plaatsvinden en de besluitvorming nog niet is uitgekristalliseerd.

24. Het betoog van eisers 1 en 3 dat de raad het voorkeursrecht in een te vroeg stadium heeft gevestigd, slaagt niet.

24. Het feit dat de raad inmiddels is teruggekomen van het voornemen om windenergie mogelijk te maken binnen het gemeentelijk grondgebied, leidt niet tot een ander oordeel. Nog los van het feit dat deze wijziging zich na de bestreden besluiten heeft voorgedaan, blijft de voorgenomen ontwikkeling van zonneparken binnen de vijf zoekgebieden voldoende dragend voor de vestiging van het voorkeursrecht. Deze zijn, zo begrijpt de rechtbank de raad naar aanleiding van de zitting, in de besluitvorming gehandhaafd. De gewijzigde inzichten van de raad zijn naar het oordeel van de rechtbank ook geen "bewijs" dat - achteraf gezien - de voorgenomen ontwikkeling van zonneparken op het moment van vestiging van het voorkeursrecht nog zo onzeker was dat de raad niet tot vestiging van het voorkeursrecht mocht overgaan. Aan de vestiging van een voorkeursrecht in een vroeg stadium van een ontwikkeling of besluitvorming daarover, is nu eenmaal inherent dat het voornemen op een later moment kan worden gewijzigd of ingetrokken.

- *Uitvoerbaarheid van de ontwikkeling*

30. Eiser 2, 3 en 5 betogen dat de plannen voor het opwekken van zonne-energie onuitvoerbaar zijn, zodat de raad niet tot vestiging van het voorkeursrecht mocht overgaan. Eisers 2 en 5 hebben daarbij gewezen op de zogenoemde "zonneladder". Deze levert volgens hen een belemmering op om zonneparken op landbouwgronden te realiseren. Op grond van de Omgevingsverordening Noord-Brabant (de Omgevingsverordening) zijn in landelijk gebied namelijk geen zonneparken toegestaan. Het vestigen van het voorkeursrecht strookt ook niet met de wens van de Rijksoverheid en de afspraken tussen het Rijk, provincies (IPO), gemeenten (VNG) en waterschappen om landbouwgronden bij natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien. Daarbij wijst eiser 2 erop dat op de aangewezen percelen een landbouwbestemming rust. Eiser 3 voert aan dat het onvoldoende duidelijk is of de plannen van de gemeente met zonne-energie financieel haalbaar zijn. Op basis van de Omgevingsverordening zijn zonnepanelen slechts tijdelijk toegestaan voor een termijn van 25 jaar. Een functie kan alleen tijdelijk aan een locatie worden gegeven via een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa), aldus eiser 3. Een omgevingsvergunning voor een bopa is echter geen grondslag voor vestiging van een voorkeursrecht zodat nu al is te voorzien dat het voorkeursrecht niet kan worden bestendigd. Volgens eiser 5 vormt ook de netcongestie een evidente belemmering voor de plannen. Daarbij verwijst eiser naar diverse stukken waaruit volgens hem blijkt dat het energienetwerk overvol is en er ook geen zicht is op uitbreiding van de netwerkcapaciteit.

30. Het besluit van de raad tot vestiging van het voorkeursrecht moet worden onderscheiden van de vaststelling van een omgevingsplan (artikel 4.1 van de Ow) of de verlening van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Ow) door het college van burgemeester en wethouders. In het omgevingsplan of met de omgevingsvergunning kan een zonnepark mogelijk worden gemaakt. Daar kan de keuze of, en zo ja, waar zonneparken binnen de zoekgebieden worden gerealiseerd aan de orde worden gesteld, net als de vraag of de keuze voldoet aan de maatstaf van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Bij de vestiging van het voorkeursrecht is dit niet aan de orde. Daarbij wordt alleen beoordeeld wat de grondslag van de vestiging van het voorkeursrecht is, in dit geval het Programma, of de vestiging van het voorkeursrecht is te herleiden tot die grondslag en of het huidige gebruik afwijkt van de toegedachte functie.
De uitvoerbaarheid van de toekomstige ontwikkeling kan in het kader van de afweging van de betrokken belangen wel aan de orde zijn, zij het zeer beperkt. Alleen als op het moment van vestiging van het voorkeursrecht bij voorbaat duidelijk is dat de toegedachte functie in de toekomst op geen enkele manier kan worden gerealiseerd, is er vanwege de belangen van eigenaren of zakelijk gerechtigden of andere individuele belangen voor de raad aanleiding om van vestiging van het voorkeursrecht af te zien.

30. In wat eisers hebben aangevoerd, ziet de rechtbank geen reden voor het oordeel dat de raad het voorkeursrecht niet mocht vestigen vanwege de door hen gestelde onuitvoerbaarheid van de plannen om zonneparken te realiseren. De rechtbank overweegt daartoe als volgt.

30. Op grond van artikel 5.54, eerste lid, van de Omgevingsverordening, zoals dat luidde ten tijde van het bestreden besluit, is het realiseren van een zonnepark in het landelijk gebied niet uitgesloten. Dat de instructieregel daarna is aangescherpt, leidt niet tot een ander oordeel. Ook de aangescherpte instructieregel, die ten tijde van de bestreden besluiten al werd voorbereid, sluit realisering van een zonnepark in landelijk gebied niet uit. Daarvoor verwijst de rechtbank naar het derde lid van het gewijzigde artikel 5.54. Bovendien kan het huidige beleid nog worden gewijzigd als blijkt dat de doelstellingen voor energietransitie niet worden gehaald. Om die reden staan naar het oordeel van de rechtbank de bestuurlijke afspraken die tussen het Rijk, het IPO en de VNG zijn gemaakt over zonne-energie in landelijk gebied, en blijkbaar verwerkt in de aangescherpte Omgevingsverordening, ook niet aan vestiging van het voorkeursrecht in de weg.

30. Ook toepassing van de zonneladder staat niet aan vestiging van het voorkeursrecht in de weg. Deze ladder beveelt achtereenvolgens de opwekking van zonne-energie op daken van (bedrijfs)gebouwen, open terreinen en aansluitend aan bestaand stedelijk gebied aan, maar sluit als laatste stap zonne-energie in landelijk gebied niet uit.

30. De voorwaarde in de instructieregel, dat is geborgd dat het zonnepark tijdelijk, voor ten hoogste 25 jaar, wordt toegelaten, staat ook niet aan vestiging van het voorkeursrecht in de weg. De rechtbank deelt niet de opvatting van eiser 3 dat de zonneparken door die instructieregel alleen via een omgevingsvergunning voor een bopa mogelijk kunnen worden gemaakt. De zonneparken kunnen via een omgevingsplan mogelijk worden gemaakt, ook als deze alleen tijdelijk, dat wil zeggen voor een periode van maximaal 25 jaar, op de gronden gevestigd mogen zijn. De Ow of de daarop gebaseerde regelgeving kennen geen regel die voorschrijft dat activiteiten niet tijdelijk in een omgevingsplan mogen worden toegelaten.

30. Tot slot zijn de actuele en toekomstige netcongestie en marktomstandigheden ook geen reden om te oordelen dat realisering van zonneparken in de toekomst op geen enkele manier mogelijk is. Die omstandigheden kunnen namelijk zijn gewijzigd op het moment dat de zonneparken worden gerealiseerd, bijvoorbeeld omdat er meer ruimte is gemaakt op het elektriciteitsnet of omdat de opgewekte zonne-energie aan een lokaal netwerk kan worden geleverd.

30. De argumenten die eisers 2, 3 en 5 over de onuitvoerbaarheid van de ontwikkeling van zonneparken naar voren hebben gebracht, slagen dus niet. De maatstaf bij vestiging van een voorkeursrecht is niet of er concrete aanwijzingen zijn voor de conclusie dat de zonneparken op dit moment niet gerealiseerd kunnen worden, maar of op het moment van het nemen van de bestreden besluiten al evident is dat de beoogde ontwikkeling in de toekomst niet kan worden gerealiseerd. De rechtbank verwijst voor de redenen van deze maatstaf naar overweging 31 van deze uitspraak.
- *Belangenafweging*

30. Eisers betogen dat de raad onvoldoende rekening heeft gehouden met hun belangen. Door het voorkeursrecht worden zij lange tijd geconfronteerd met eigendomsbeperkingen. Dat weegt volgens eisers niet op tegen het beperkte belang van de gemeente bij vestiging van het voorkeursrecht. De raad heeft het belang van de gemeente bij vestiging van het voorkeursrecht zeer summier toegelicht. De noodzaak wordt wel genoemd, maar wordt niet gemotiveerd, aldus eiser 1. Eiser 1 voert verder aan dat het belang van de vrije overdraagbaarheid bij de beoordeling betrokken moet worden. De raad zegt hierover niets in de bestreden besluiten. Tijdens de zitting heeft eiser 1 toegelicht dat hij de mogelijkheid wil hebben om zelf een zonnepark te realiseren of zijn grond te kunnen verkopen aan een ontwikkelaar die het park gaat ontwikkelen. Eiser 1 brengt ook naar voren dat zijn percelen slechts gedeeltelijk onder het voorkeursrecht vallen. Daarmee is sprake van versnippering en dat verdraagt zich niet met artikel 9.12, tweede lid, van de Ow. Eiser 2 is van mening dat hij vanwege het voorkeursrecht onevenredig in zijn belangen wordt geschaad. Hij stelt dat zijn belangen zwaarder moeten wegen dan het algemeen belang bij een project dat op dit moment geen doorgang zal kunnen vinden. Eisers 3 en 5 voeren, zoals hiervoor al is weergegeven, aan dat de raad ten onrechte niet met hun persoonlijke omstandigheden en individuele belangen rekening heeft gehouden. Eiser 5 wijst er daarbij op dat hij op leeftijd is en hij op korte termijn vanwege medische redenen zijn percelen moet verkopen. Eiser 4 wil het recht behouden om het perceel te splitsen als er daadwerkelijk een zonnepark wordt gevestigd.

30. De raad heeft het voorkeursrecht, zoals hiervoor weergegeven, gevestigd om de regierol voor de gemeente te behouden en grondspeculatie te voorkomen. De redenen zijn uitgewerkt in het besluit van de raad van 1 februari 2024 en de bestreden besluiten, waarnaar de rechtbank verwijst om herhaling te voorkomen. De redenen voor het behoud van de regierol en het voorkomen van speculatie staan ook in het Programma, dat op het moment van de bestreden besluiten van rechtswege de grondslag voor vestiging van het voorkeursrecht is geworden. Daarin staan de doelstellingen, uitgangspunten en randvoorwaarden voor de opwekking van zonne-energie beschreven. In het Programma staat onder meer dat lokaal eigendom een belangrijk principe is voor de gemeente. Lokaal eigendom betekent volgens de gemeente dat lokale bedrijven, energiecorporaties en bewoners samen deelnemen of zijn vertegenwoordigd in energiegemeenschappen en de lusten en lasten lokaal worden verdeeld. Verder wil de gemeente de zonnevelden uiteindelijk verdelen via een (maatschappelijke) tenderprocedure. Ook wil zij speculatie voorkomen. Deze uitgangspunten en doelstellingen kunnen worden doorkruist als andere partijen in het gebied gronden gaan verwerven, zo vat de rechtbank het standpunt van de raad samen.

30. De rechtbank is van oordeel dat de raad hiermee voldoende heeft gemotiveerd wat het belang van de gemeente is bij vestiging van het voorkeursrecht. Gegeven de beleidsvrijheid die de raad heeft om het voorkeursrecht te vestigen, heeft de raad het algemene belang van de gemeente bij vestiging van het voorkeursrecht naar het oordeel van de rechtbank in redelijkheid zwaarder kunnen laten wegen dan het individuele belang van de eigenaren bij vrije overdraagbaarheid van hun onroerende zaak. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat de inbreuk op het eigendomsrecht in zoverre beperkt is dat eisers de percelen die zij in eigendom hebben, eerst aan de gemeente moeten aanbieden voordat zij de percelen aan iemand anders kunnen overdragen. Het genot van de eigendom wordt niet geraakt en zij worden ook niet gedwongen om hun percelen aan de gemeente te verkopen. Hierna worden de specifiek door eisers 1, 4 en 5 aangedragen argumenten besproken.

30. Voor zover eiser 1 aanvoert dat hij de mogelijkheid wil hebben om zelf een zonneveld te realiseren, staat het voorkeursrecht daar op zichzelf niet aan in de weg.
De vraag of zonneparken op de percelen van eiser 1 zijn toegestaan en of hij een beroep kan doen op het zogenoemde zelfrealisatiebeginsel, kan echter pas worden beantwoord als de raad het omgevingsplan heeft vastgesteld. Als eiser 1 een overeenkomst met een ontwikkelaar wil sluiten over de ontwikkeling van een eigen zonneveld, kan de gemeente op grond van artikel 9.22 van de Ow de nietigheid daarvan inroepen. Dat kan ertoe leiden dat eiser 1 zich genoodzaakt voelt om aan de gemeente instemming te vragen, voordat hij een overeenkomst met een derde te sluiten. Dat is een gevolg van de vestiging van het voorkeursrecht, en dat gevolg heeft de raad niet onredelijk bezwarend mogen achten. Het voorkeursrecht is er juist op gericht te voorkomen dat overeenkomsten van eigenaren met derden de regiefunctie van de gemeente doorkruisen. Wat betreft het betoog van eiser 1 dat de vestiging van het voorkeursrecht tot versnippering van zijn eigendom leidt en dat zijn percelen daardoor minder waard worden, heeft de raad er terecht op gewezen dat eiser 1 op grond van artikel 9.12 van de Ow de zes percelen als samenhangend geheel aan de gemeente kan aanbieden. Eiser kan in die procedure een marktconforme prijs verkrijgen, zodat bij hem geen verlies van waarde optreedt. Dat volgt uit de paragrafen 9.2.3 en 9.2.4 van de Ow. Omgekeerd staat het voorkeursrecht er niet aan in de weg dat eiser 4 zijn percelen splitst.

30. De individuele omstandigheden van eiser 5 maken niet dat de vestiging van het voorkeursrecht op zijn percelen onredelijk is. De medische situatie van eiser 5 is natuurlijk heel vervelend voor hem, maar als hij genoodzaakt is om het perceel te verkopen, kan hij het aan de gemeente aanbieden waarbij hij recht heeft op een marktconforme prijs (“verkeerswaarde”) die binnen bepaalde termijn wordt vastgesteld. De raad heeft wat betreft eiser 5 kunnen verwijzen naar de paragrafen 9.2.3 en 9.2.4 van de Ow (de aanbiedprocedure). Eiser 3 heeft geen individuele omstandigheden gesteld waarom de raad van het vestigen van het voorkeursrecht op zijn percelen behoorde af te zien.

30. De rechtbank ziet in het onjuiste standpunt van de raad dat individuele belangen en persoonlijke omstandigheden bij vestiging van het voorkeursrecht helemaal niet aan de orde zijn, geen aanleiding voor vernietiging van de bestreden besluiten die gaan over de bezwaren van eisers 3 en 5. Als de raad de gestelde persoonlijke omstandigheden en individuele belangen wel had betrokken bij zijn besluitvorming, had de raad ook kunnen verwijzen naar de wettelijke regeling in de Ow met uitzonderingen op de aanbiedingsplicht en naar de aanbiedingsprocedure, waarbij de prijs en de omvang van de onroerende zaak binnen een bepaalde termijn wordt vastgesteld.
- *Keuze van de percelen waarop het voorkeursrecht is gevestigd*

30. Alle eisers keren zich tegen de vestiging van het voorkeursrecht op hun percelen. Volgens hen heeft de raad onvoldoende gemotiveerd waarom al hun percelen nodig zijn voor de ontwikkeling van zonneparken. Sommige percelen zijn te klein geworden om daarop een zonnepark te realiseren. Ook vinden zij dat de realisatie van zonneparken zich niet verdraagt met de aanwezigheid van (hun) woningen.

30. In dit verband voeren eisers 1 en 2 specifiek aan dat na intrekking van het voorkeursrecht op hun percelen, het overblijvende deel te geringe afmetingen heeft om te worden gebruikt voor zonne-energie. Tijdens de zitting hebben zij gewezen op de eis dat vestiging van een zonnepark binnen 30 meter afstand van een woning niet is toegestaan. Eiser 4 vindt dat zijn aangewezen percelen op dezelfde manier behandeld moet worden als het naburige perceel VUG00E2793 dat eerder ook was aangewezen en van het

voorkeursrecht is uitgezonderd omdat daarop een woonhuis staat. De twee overgebleven percelen zijn zo klein dat die geen bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie, aldus eiser 4. Volgens hem is dat ook door een ambtenaar bevestigd. Daarbij komt dat aan het naastgelegen perceel Helvoirtseweg 227 via een bestemmingsplan een woonbestemming is toegekend wat zich niet verdraagt met een zonnepark. De bewoners van drie geplande villas, waarop het bestemmingsplan ziet, zouden dan grenzen aan en uitzicht krijgen op een zonnepark. De eis van 30 meter afstand tot een zonnepark was voor deze eiser nieuw. Handhaving van het voorkeursrecht is verder in strijd met de gedane toezegging en de mededeling dat geselecteerd is op locaties met geen of weinig woningen. Eiser 5 voert aan dat hij erop mocht vertrouwen dat er geen voorkeursrecht zou worden gevestigd op het aangewezen perceel, omdat op dit perceel zijn woonhuis is gelegen en niet op het perceel waar het voorkeursrecht is ingetrokken.

30. De rechtbank stelt in de eerste plaats vast dat de raad bij de vestiging van het voorkeursrecht, in navolging van het aangepaste voorstel van het college, woonpercelen buiten de vestiging van het voorkeursrecht heeft gelaten of willen laten. Woonpercelen kunnen, zo begrijpt de rechtbank de raad, worden omschreven als percelen waarop een gebouw aanwezig is dat feitelijk en legaal in gebruik is als woning. Het kan dus bijvoorbeeld gaan om burgerwoningen, bedrijfswoningen en woningen die op grond van het gebruiksovergangsrecht van het Omgevingsplan als zodanig in gebruik mogen zijn.

30. Tijdens de zitting heeft de raad laten weten het voorkeursrecht niet te hebben gevestigd op een aantal percelen vanwege de functie en omvang die de percelen hebben. Percelen voor zonneparken moeten een minimale omvang van 2 ha hebben, waarbij kadastrale grenzen, eigendomsgrenzen of tussenliggende wegen of sloten geen belemmering vormen, aldus de raad. Verder is het voorkeursrecht niet gevestigd op natuurpercelen die liggen in het Natuurnetwerk Brabant (NNB) of in een Natura 2000-gebied, wegen die onderdeel zijn van de weginfrastructuur, bospercelen of percelen die deel uitmaken van een golfbaan.

30. Verder staan in het Programma randvoorwaarden vermeld waaraan de realisatie van zonnevelden nu en in de toekomst moeten voldoen. Het Programma bevat zowel randvoorwaarden die voor een specifiek zoekgebied gelden, zoals de uitsluiting van voormelde natuurgebieden en van een golfterrein, als randvoorwaarden voor alle zoekgebieden. In het Programma staat met verwijzing naar de MER op bladzijde 35 dat zonneparken op een afstand van minder dan 30 meter tot gevoelige objecten zijn uitgesloten. Deze randvoorwaarde geldt voor alle zoekgebieden. De rechtbank gaat ervan uit dat de raad met het begrip "gevoelig object" doelt op een legaal aanwezig gebouw dat gevoelig is voor hinder omdat mensen, gezien de functie die het object heeft, gedurende langere tijd van de dag daar verblijven, zoals woningen.

30. Tijdens de zitting heeft de raad bevestigd dat deze randvoorwaarde in het Programma een “harde eis” is voor de raad bij realisering van de zonnevelden. Uit de bestreden besluiten blijkt echter niet dat de raad met deze afstand bij de vestiging van het voorkeursrecht op de percelen rekening heeft gehouden. Ook is niet duidelijk wat de afstand tussen de gevoelige objecten - de woningen van eisers - en grenzen van naburige percelen is die wel zijn aangewezen. De raad heeft tijdens de zitting ook laten weten de randvoorwaarde dat realisering van zonneparken op 30 meter van gevoelige objecten is uitgesloten, te hebben toegepast. De raad heeft daarmee niet onderkend dat ook deze randvoorwaarde in het Programma doorwerkt naar de keuze van de percelen waarop het voorkeursrecht wordt gevestigd. Daardoor is niet duidelijk of de keuze van de vestiging van het voorkeursrecht in alle gevallen is te herleiden tot het Programma dat de grondslag is voor vestiging van het voorkeursrecht. Het is de rechtbank ook niet duidelijk geworden waarom de raad wel de uitgangspunten en randvoorwaarden voor woonpercelen, natuur- en bosgebieden en de golfbaan heeft toegepast, maar niet de randvoorwaarde van de afstandseis van 30 meter. De bestreden besluiten zijn in zoverre niet goed gemotiveerd en niet zorgvuldig voorbereid.

50. Met het oog op een zo finaal mogelijke afdoening van het geschil, zal de rechtbank hierna ook de andere beroepsgronden van eisers 4 en 5 bespreken.
- Eiser 4

50. Eiser 4 doet verder een beroep op het gelijkheidsbeginsel. Het naburige perceel, ook een woonperceel, is buiten de vestiging van het voorkeursrecht gelaten, terwijl de raad het voorkeursrecht wel op zijn woonperceel heeft gevestigd, aldus eiser 4.
De raad stelt dat het woonperceel van eiser 4 niet te vergelijken is met het woonperceel van de buurman (VUG00E2793). Het perceel van eiser 4 is veel groter en op een groot deel van dit perceel rust de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschaps- en Natuurwaarden 1". Dit gedeelte is zeer geschikt voor een zonnepark, aldus de raad. Op vragen van de rechtbank heeft de raad tijdens de zitting laten weten dat volgens hem het voorkeursrecht alleen kan worden gevestigd op hele percelen, zoals die zijn opgenomen en ingedeeld in de openbare registers van het Kadaster (het Kadaster). Vestiging van het voorkeursrecht op een deel van het perceel is volgens hem niet mogelijk, zo begrijpt de rechtbank de raad.

50. Het standpunt van de raad is niet juist. Het voorkeursrecht kan op delen van percelen worden gevestigd. Het wordt op grond van artikel 9.1, eerste lid, van de Ow gevestigd op onroerende zaken en niet op percelen zoals deze bekend zijn in het Kadaster. Artikel 9.1, eerste lid, sluit niet uit dat een voorkeursrecht op delen van een onroerende zaak wordt gevestigd. In sommige gevallen is de raad daartoe ook verplicht, bijvoorbeeld als maar een deel van een onroerende zaak deel uitmaakt van de grondslag voor de vestiging van het voorkeursrecht. De rechtbank verwijst daarvoor naar de bewoordingen aan het slot van de aanhef van artikel 9.1, eerste lid, van de Ow. Daarom vereist artikel 7.1, eerste lid, aanhef en onder c, van het Omgevingsbesluit, ook dat een voorkeursrechtbeschikking de grootte van het aangewezen gedeelte van een perceel bevat, als alleen op een gedeelte van een perceel het voorkeursrecht wordt gevestigd.

50. Onder meer met de uitleg die de rechtbank geeft aan artikel 9.1, eerste lid, van de Ow, namelijk dat het voorkeursrecht op delen van een kadastraal perceel kan worden gevestigd, valt niet in te zien waarom het voorkeursrecht wel op het woongedeelte van het perceel van eiser 4 is gevestigd, en niet op het naburige perceel met nummer 2793. Beide zijn (delen van) een perceel waarop een woning is gelegen en zijn aan elkaar gebouwd als een zogenoemde "2-onder-1-kapper". Dit onderdeel van het betoog van eiser 4 slaagt daarom ook.
- Eiser 5
50. Voor eiser 5 geldt dat de raad onvoldoende is nagegaan op welke van de percelen aan de Heikant 2 het gebouw is gelegen dat hij in gebruik heeft als woning. Het perceel waarop het voorkeursrecht is gevestigd, is kadastraal bekend gemeente Helvoirt, met nummer HVT02B1719. De percelen die buiten de vestiging van het voorkeursrecht zijn gelaten hebben de nummers 1695 en 1718. De raad heeft tijdens de zitting laten weten in de veronderstelling te verkeren dat op deze laatste percelen de woning van eiser 5 is gelegen, Tijdens de zitting heeft eiser 5 daarentegen laten weten dat de raad op het verkeerde perceel het voorkeursrecht heeft gevestigd. Eiser stelt dat hij woont in het gebouw op het perceel waarop het voorkeursrecht is gevestigd (nummer 1719), en niet in het gebouw dat ligt op of bij de percelen die buiten de vestiging zijn gehouden (met nummers 1695 en 1718). Deze stelling van eiser 5 is niet door de raad bestreden, terwijl de rechtbank ervan uitgaat dat eiser 5 kennis van de plek waar hij woont. Dit onderdeel van het betoog van eiser 5 slaagt ook.

50. Om de hiervoor genoemde redenen zijn de bestreden besluiten van eisers niet goed gemotiveerd en niet zorgvuldig voorbereid.

50. Gezien de gronden voor vernietiging van het door eiser 4 bestreden besluit, ziet de rechtbank geen aanleiding om in te gaan op het betoog dat een ambtenaar, in dienst van de gemeente, heeft toegezegd dat de raad niet zou blijven bij vestiging van het voorkeursrecht op zijn percelen en dat de raad ten onrechte geen rekening heeft gehouden met het bestemmingsplan "Helvoirtseweg 227". De raad moet eerst nagaan of het geheel of gedeeltelijk wil blijven bij vestiging van het voorkeursrecht op de percelen van eiser 4.

50. Of de omvang van de aangewezen percelen van eisers 1 en 2 zodanig is dat daar redelijkerwijs nog een zonnepark kan worden gerealiseerd, kan pas worden beoordeeld nadat de raad heeft heroverwogen op

welke percelen wel en op welke percelen het voorkeursrecht niet moet worden gevestigd bij toepassing van de eigen uitgangspunten. Daarom bespreekt de rechtbank dat betoog niet.

50. De rechtbank zal met het oog op een finale beslechting van het geschil hierna voor iedere eiser kort specifieke aanwijzingen geven voor het nemen van de nieuwe besluiten op de bezwaren van eisers. De rechtbank gaat er daarbij vanuit dat de raad vasthoudt aan zijn uitgangspunt dat hij woonpercelen buiten de vestiging van het voorkeursrecht houdt. Ook moet de raad beoordelen of op de percelen gevoelige objecten zijn gelegen op minder dan 30 meter van zonneparken en, zo ja, of hij blijft bij het voorkeursrechtsrecht. De rechtbank gaat er met deze aanwijzingen van uit dat de raad blijft bij het Programma en bij de randvoorwaarde dat realisatie van zonneparken op minder dan 30 m van gevoelige objecten is uitgesloten.

59. Voor eiser 1 lijkt de afstand bij eerste meting via de faciliteit “Regels op de kaart” van “Het Omgevingsloket” dat door het Rijk digitaal wordt aangeboden (Regels op de kaart) van de woning van eiser 1 tot de grens van de percelen met nummers HVT02A951, HVT02A952 en HVT02A2311, waarop het voorkeursrecht is gevestigd, minder dan 30 meter te bedragen. De raad moet bij een nieuw besluit op het bezwaar van eiser 1 nagaan of de woning van eiser 1 het enige gevoelige object is op het perceel, vervolgens nagaan wat de afstand is tussen de grens van de woning tot de grenzen van de percelen met nummers HVT02A951, HVT02A952 en HVT02A2311 en aan de hand van deze gegevens de vestiging van het voorkeursrecht op deze percelen heroverwegen.

59. Voor eiser 2 is niet onderzocht wat de afstand is van het aangewezen perceel met nummer HVT02D4853 en het perceel met nummer HVT02D3112, aan de overzijde van de verkeersweg De Gijzel, dat buiten de aanwijzing is gelaten. Het is de rechtbank niet duidelijk of en, zo ja, waarom dat perceel buiten de vestiging van het voorkeursrecht is gelaten en of zich daarop gevoelige objecten bevinden. De raad zal bij een nieuwe beslissing op het bezwaar van eiser 2 een en ander moeten nagaan en vervolgens aan de hand van die beoordeling de vestiging van het voorkeursrecht op het perceel met nummer HVT02D4853 moeten heroverwegen.

59. Voor eiser 3 geldt dat de achtergevel van zijn woning op het perceel dat buiten de aanwijzing is gelaten, direct grenst aan perceel met nummer HVT02D4190 dat wel is aangewezen bij de vestiging van het voorkeursrecht. In het geval van eiser 3 kan daarom aan de hand van de overgelegde luchtfoto direct worden vastgesteld dat de afstand van 30 meter tot een zonnepark en een gevoelig object niet is betrokken bij de aanwijzing. Als dat perceel buiten de vestiging van het voorkeursrecht wordt gelaten, moet de raad ook heroverwegen of hij geheel of gedeeltelijk wil blijven bij de vestiging van het voorkeursrecht op het perceel met nummer HVT02D4777, gezien de specifieke omvang die het perceel heeft en de ligging ten opzichte van percelen die buiten de aanwijzing zijn of worden gelaten.

59. Voor eiser 4 geldt dat de afstand van het perceel met nummer het perceel VUG00E2675, waarop de woning is gelegen met huisnummer 229, tot de naburige woning op het perceel met nummer woonperceel van de buurman (VUG00E2793) minder dan 30 meter bedraagt, alleen al omdat uit de door de raad overgelegde luchtfoto blijkt dat de woningen aan elkaar zijn gebouwd en het waarschijnlijk om een zogenoemde 2-onder-1-kap woning gaat. Bij een nieuwe beslissing op het bezwaar van eiser 4 zal de raad ook rekening moeten houden met de woonbestemming die aan het naburige perceel met huisnummer 227 is toegekend op grond van het bestemmingsplan “Helvoirtseweg 227” dat de raad op 12 december 2024 heeft vastgesteld. Wel merkt de rechtbank op dat bij eerste meting via Regels op de kaart, de afstand tussen de woning van eiser 4 en het bouwvlak dat op de verbeelding van het bestemmingsplan is weergegeven, meer dan 30 meter bedraagt. Dat bevestigt het standpunt dat de raad daarover heeft ingenomen.

59. Voor eiser 5 geldt dat de raad onvoldoende is nagegaan op welke van de percelen aan de Heikant 2 het gebouw is gelegen dat hij in gebruik heeft als woning. De raad moet daarom bij een nieuw besluit op het bezwaar van eiser 5 nagaan waar de woning van eiser 5 is gelegen. Als dat op het perceel met

nummer 1719 is, moet dat volgens de eigen uitgangspunten van de raad alsnog buiten de vestiging van het voorkeursrecht worden gelaten. Ook moet de raad nagaan of het andere gebouw op het perceel met nummers 1695 of 1718 een gevoelig object is in de omschrijving die de raad toepast. Als de raad dat heeft gedaan, moet hij nagaan wat de eis dat zonneparken op 30 meter van gevoelige objecten zijn uitgesloten voor gevolgen heeft voor het voorkeursrecht dat op de percelen is gevestigd.

Conclusie en gevolgen

64. De beroepen van eisers zijn gegrond.

64. De beroepen van eisers 3 en 5 zijn gegrond, omdat zij terecht hebben aangevoerd dat de raad ten onrechte hun individuele belangen en persoonlijke omstandigheden niet bij de belangenafweging heeft betrokken. De rechtbank zal dit gebrek echter passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb. Zij verwijst daarvoor naar overwegingen 42 en 43.

64. De gronden van eisers 1 tot en met 5 dat de raad, gelet op de uitgangspunten die de raad heeft gehanteerd, ten onrechte (delen van hun) percelen heeft aangewezen, leiden wel tot vernietiging van de bestreden besluiten wegens strijd met artikel 7:12, eerste lid, en artikel 3:2 van de Awb. In zoverre zal de raad bij een nieuw besluit op bezwaar moeten motiveren of de raad, met inachtneming van de aanwijzingen in overwegingen 59 tot en met 63 van deze uitspraak, de vestiging van het voorkeursrecht van de percelen van eisers wil handhaven. De rechtbank zal bepalen dat de raad binnen een termijn van 12 weken opnieuw op de bezwaren van eisers moet beslissen.

64. Omdat de beroepen van eisers gegrond zijn, zal de rechtbank de raad veroordelen in betaling van de proceskosten die zij hebben gemaakt tot een bedrag van 1.814,00 ieder voor eisers 1 tot en met 4 en voor eiser 5 tot een bedrag van 907,00. De proceskosten bestaan uit de kosten voor het inschakelen van rechtsbijstand en zijn vastgesteld aan de hand van het Besluit proceskosten bestuursrecht (Bpb). Aan eisers 1 tot en met 4 worden twee punten ieder toegekend voor het indienen van een beroepschrift door hun gemachtigden en de bijstand die zij tijdens de zitting hebben verleend. Wat betreft eiser 5 bestaat de bijstand alleen uit het indienen van een beroepschrift, zodat aan hem 1 punt wordt toegekend.

64. De rechtbank zal ook bepalen dat de raad het door eisers betaalde griffierecht moet terugbetalen omdat de beroepen van eisers gegrond zijn. Eisers 1 en 2 hebben ieder 187,00 betaald en eisers 3 tot en met 5 ieder 194,00.

Beslissing

De rechtbank:
- verklaart de beroepen van eisers gegrond;

- vernietigt de bestreden besluiten;
- bepaalt dat de raad opnieuw en met inachtneming van deze uitspraak op de bezwaren van eisers moet beslissen binnen een termijn van 12 weken, gerekend vanaf de datum van openbaarmaking van deze uitspraak;
- veroordeelt de raad in betaling van de proceskosten van eisers 1 tot en met 4 tot een bedrag van 1.814,00 ieder, en voor eiser 5 tot een bedrag 907,00;
- bepaalt dat de raad het door eisers betaalde griffierecht moet terugbetalen (187,00 ieder voor eisers 1 en 2, en 194,00 ieder voor eisers 3 tot en met 5).

Deze uitspraak is gedaan door mr. J.A.W. Huijben, voorzitter, en mr. K.A. Maarschalkerweerd en mr. J.H.G. van den Broek, leden, in aanwezigheid van
A.J.H. van der Donk, griffier.

Uitgesproken in het openbaar op 10 oktober 2025.

griffier	voorzitter

Een afschrift van deze uitspraak is verzonden aan partijen op:

Informatie over hoger beroep

Een partij die het niet eens is met deze uitspraak, kan een hoge beroepschrift sturen naar de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin wordt uitgelegd waarom deze partij het niet eens is met deze uitspraak. Het hoge beroepschrift moet worden ingediend binnen zes weken na de dag waarop deze uitspraak is verzonden. Kan de indiener de behandeling van het hoger beroep niet afwachten, omdat de zaak spoed heeft, dan kan de indiener de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vragen om een voorlopige voorziening (een tijdelijke maatregel) te treffen.

Bijlage: voor deze uitspraak belangrijke wet- en regelgeving

Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet
- Artikel 4.1
1. Als voor de inwerkingtreding van deze wet op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten een besluit tot voorlopige aanwijzing van gronden of een besluit tot aanwijzing van gronden is genomen, blijft het oude recht van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt.

Omgevingswet

-
Artikel 9.1.
(grondslag en bevoegdheid vestiging voorkeursrecht op naam van gemeente, provincie of Staat)

1. De gemeenteraad, provinciale staten of Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen bij voorkeursrechtbeschikking op een onroerende zaak een gemeentelijk, provinciaal of nationaal voorkeursrecht vestigen, voor zover die zaak deel uitmaakt van een locatie waaraan:

a. in het omgevingsplan een niet-agrarische functie is toegedeeld en waarvan het gebruik afwijkt van die functie,

b. in een gemeentelijke, een provinciale respectievelijk de nationale omgevingsvisie of in een programma een niet-agrarische functie of moderniseringslocatie is toegedacht en waarvan het gebruik afwijkt van die functie en de functie niet is toegedeeld in een omgevingsplan,

c. in de voorkeursrechtbeschikking een niet-agrarische functie of moderniseringslocatie wordt toegedacht en waarvan het gebruik afwijkt van die functie en de functie niet is toegedacht in een gemeentelijke, een provinciale respectievelijk de nationale omgevingsvisie of een programma en niet is toegedeeld in een

omgevingsplan.

- Artikel 9.7. (hoofdregel bij vervreemding)

Een vervreemder gaat niet over tot vervreemding dan nadat hij de rechtspersoon op wiens naam het voorkeursrecht is gevestigd in overeenstemming met paragraaf 9.2.3 in de gelegenheid heeft gesteld het goed te verkrijgen.

In de paragrafen 9.2.2 (artikel 9.8 tot en met 9.10 van de Ow) zijn uitzonderingen op de hoofdregel van artikel 9.7 van de Ow opgenomen, terwijl in de paragrafen 9.2.3 en 9.2.4 de procedure is opgenomen als een vervreemder tot vervreemding van een onroerende zaak aan de gemeente wil overgaan. Op grond van artikel 9.12, tweede lid, kan de vervreemder ook delen van percelen in het aanbod betrekken waarop het voorkeursrecht niet is gevestigd. In paragraaf 9.2.4 staat de procedure om de prijs van de onroerende zaak vast te stellen.

Op grond van artikel 9.22, eerste lid, kan de gemeente de nietigheid inroepen van rechtshandelingen die zijn verricht met de kennelijke strekking afbreuk te doen aan een op haar of zijn naam gevestigd voorkeursrecht.

---

1 Gemeenteblad 2924, 432246.

2 Kamerstukken II 2018/19, 35133, nr. 3, blz. 76.

3 "Voorkeursrechten onder de Omgevingswet: aandachtspunten voor de praktijk", BR 2023/3.